

Über dieses Buch

Dies ist ein digitales Exemplar eines Buches, das seit Generationen in den Regalen der Bibliotheken aufbewahrt wurde, bevor es von Google im Rahmen eines Projekts, mit dem die Bücher dieser Welt online verfügbar gemacht werden sollen, sorgfältig gescannt wurde.

Das Buch hat das Urheberrecht überdauert und kann nun öffentlich zugänglich gemacht werden. Ein öffentlich zugängliches Buch ist ein Buch, das niemals Urheberrechten unterlag oder bei dem die Schutzfrist des Urheberrechts abgelaufen ist. Ob ein Buch öffentlich zugänglich ist, kann von Land zu Land unterschiedlich sein. Öffentlich zugängliche Bücher sind unser Tor zur Vergangenheit und stellen ein geschichtliches, kulturelles und wissenschaftliches Vermögen dar, das häufig nur schwierig zu entdecken ist.

Gebrauchsspuren, Anmerkungen und andere Randbemerkungen, die im Originalband enthalten sind, finden sich auch in dieser Datei – eine Erinnerung an die lange Reise, die das Buch vom Verleger zu einer Bibliothek und weiter zu Ihnen hinter sich gebracht hat.

Nutzungsrichtlinien

Google ist stolz, mit Bibliotheken in partnerschaftlicher Zusammenarbeit öffentlich zugängliches Material zu digitalisieren und einer breiten Masse zugänglich zu machen. Öffentlich zugängliche Bücher gehören der Öffentlichkeit, und wir sind nur ihre Hüter. Nichtsdestotrotz ist diese Arbeit kostspielig. Um diese Ressource weiterhin zur Verfügung stellen zu können, haben wir Schritte unternommen, um den Missbrauch durch kommerzielle Parteien zu verhindern. Dazu gehören technische Einschränkungen für automatisierte Abfragen.

Wir bitten Sie um Einhaltung folgender Richtlinien:

- + *Nutzung der Dateien zu nichtkommerziellen Zwecken* Wir haben Google Buchsuche für Endanwender konzipiert und möchten, dass Sie diese Dateien nur für persönliche, nichtkommerzielle Zwecke verwenden.
- + *Keine automatisierten Abfragen* Senden Sie keine automatisierten Abfragen irgendwelcher Art an das Google-System. Wenn Sie Recherchen über maschinelle Übersetzung, optische Zeichenerkennung oder andere Bereiche durchführen, in denen der Zugang zu Text in großen Mengen nützlich ist, wenden Sie sich bitte an uns. Wir fördern die Nutzung des öffentlich zugänglichen Materials für diese Zwecke und können Ihnen unter Umständen helfen.
- + *Beibehaltung von Google-Markenelementen* Das "Wasserzeichen" von Google, das Sie in jeder Datei finden, ist wichtig zur Information über dieses Projekt und hilft den Anwendern weiteres Material über Google Buchsuche zu finden. Bitte entfernen Sie das Wasserzeichen nicht.
- + *Bewegen Sie sich innerhalb der Legalität* Unabhängig von Ihrem Verwendungszweck müssen Sie sich Ihrer Verantwortung bewusst sein, sicherzustellen, dass Ihre Nutzung legal ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass ein Buch, das nach unserem Dafürhalten für Nutzer in den USA öffentlich zugänglich ist, auch für Nutzer in anderen Ländern öffentlich zugänglich ist. Ob ein Buch noch dem Urheberrecht unterliegt, ist von Land zu Land verschieden. Wir können keine Beratung leisten, ob eine bestimmte Nutzung eines bestimmten Buches gesetzlich zulässig ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass das Erscheinen eines Buchs in Google Buchsuche bedeutet, dass es in jeder Form und überall auf der Welt verwendet werden kann. Eine Urheberrechtsverletzung kann schwerwiegende Folgen haben.

Über Google Buchsuche

Das Ziel von Google besteht darin, die weltweiten Informationen zu organisieren und allgemein nutzbar und zugänglich zu machen. Google Buchsuche hilft Lesern dabei, die Bücher dieser Welt zu entdecken, und unterstützt Autoren und Verleger dabei, neue Zielgruppen zu erreichen. Den gesamten Buchtext können Sie im Internet unter <http://books.google.com> durchsuchen.

**INDIANA
UNIVERSITY
LIBRARY**

MATERIALURI FOLKLORISTICE

CULESE ȘI PUBLICATE SUB AUSPICIILE

MINISTERULUI CULTELOR ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI PUBLIC.

PRIN ÎNGRIJIREA LUI

igore George
GR. G. I. OCILESCU

MEMBRU AL ACADEMIEI ROMANE, PROFESOR LA UNIVERSITATE, DIRECTOR
AL MUSEULUI NATIONAL DE ANTICHITATI

— ✱ — VOLUMUL I — ✱ —
POESIA POPORANA. PARTEA I

BUCURESCI

TIPOGRAFIA „CORPULUI DIDACTIC” C. ISPASESCU & G. BRATANESCU

30, Strada Academiei, 30.

1900

1265

543426

GR 257

T6

V.1, pt. 1.

PRECUVĚNTARE

«Gura popórelor e cãntecul rãpitor al privitghetórei, care aduce la auđul nostru sunetele limpeđi ale naturei ceas din freamãtul vorbitor al codrilor Romãniei și plutesc peste poenl strãlucitóre și peste valurile aurite ale câmpilor și lanurilor nóstre. Din gura poporului trađi tnoșđ-turđ mare și trainică, ca din stnurile nesecate ale tainicel Sfinx. Gura poporului e tsvorul cel limpede care ese din stana sdnătósđ, spre a rđeori necurmat sufletele setóse. Gura poporului e înțelepciúnea nesfãrșitã. Iar cãntecul poporului este cea mãi înaltã poezie, cãci el dă vieđă și viața-l suferinșđ. Cãntecul poporului este poesia cea mãi sublimă, cãci nimenl nu scie cine l'a fãcut, Fie-care l'a cãntat pentru întãlășl dată și sute de ani în șir.

«Cãntecul poporului este cea mãi profundã poezie, cãci fie-care l'a simđit pentru întãlășl dată.

«El curge din veselie și din strigãtul de durere, din nãdejde și din suferinșđ; și numai acela se póte numi poet care a dat de aceste simșuri»

Carmen Sylva

din discursul rostit la inaugurarea Universitãței din Iași
în Octombrie 1897.

redințe, mythuri și legende, nãravuri, datine și obiceiuri, cãntece, jocuri, cimilituri și proverbe ale poporului, ceea-ce cugetă, ceea-ce simte, ceea-ce scie, ceea-ce voesce și crede poporul, cum trãesce el și cum își manifestéază credințele și sentimentele sale, în scurt tradițiunea populară în accepțiunea cea mãi largă a cuvântului, coprinđend tot ce se transmite în popor din generațiune în generațiune, constitue ceea-ce numim cu un singur cuvânt: *Sciința Folkloreului* sau *Folklore*. De aci o întreită împãrțire a Folkloreului: a) partea privitoare la credințele și superstițiunile poporului; b) partea privitoare la datinele și obiceiurile lui; și c) literatura și arta populară.

Fie-care din aceste pãrți înfășișéază un interes fãrã sémãn de mare; ele ne légă și mãi strins de locul nascerei nóstre, de draga nóstră patrie. Fãcându-ne a cunósce poporul, invéșãm a-l prețui și a-l iubi; ele ne introduc în viața intimă de acum și de odiniórã a po-

porului, ne arată starea lui intelectuală și morală, chipul cum el concepe trecutul și cum își amintesc de dînsul, ne pun în pozițiune să privim în adîncul sufletului său și să cunoștem tot ce vorbește, tot ce face și tot ce gîndesc el, bucuriile, ca și suferințele și speranțele lui.

Ethnologia, anthropologia, mythologia, etnopsychologia, știința antichităților, istoria culturii, ba chiar și istoria literaturii găsesc în folklore, în producțiunile naive ale poporului, nésecate comori de informațiuni, moștenire a vécurilor trecute, cel mai temeinic, mai folositor și mai bun material al lor. Folkloarele are un rol însemnat și în creșterea și instrucțiunea tinerimei; el alcătuesce un element de căpetenie și în literatură, ca un izvor pururea limpede și fecund de inspirațiuni poetice. E destul a ne aminti de Herder, care cel d'ântîi a utilizat cîntecul poporan, *glasurile popórelor*, în domeniul poeziei, și a întrevădit valórea creațiunilor populare, precum face și Shakespeare în *Macbeth* și *Hamlet* ale sale; Goethe în *Faust* și în multe din frumósele lui balade, Bürger, Uhland, Heine și alții. Artele plastice de asemenea, gravura, pictura și muzica s'au inspirat și se inspiră din tradițiunea poporană.

Dar pentru ca folklorul să pótă servi drept izvor de inspirațiune educatorului, poetului și artistului, drept material științific și drept arhivă ómenilor de știință, este nevoie mai ántîi ca materialele s'ele să fie adunate, apoi să fie puse în ordine și sistematizate, și în fine să fie date la lumină într'o formă cât se póte mai lesnícíósă pentru utilizarea lor, și înainte de tóte cât se póte mai esactă. Căci ele nu sunt alt-ceva de cât niște documente istorice, cari prin urmare nici plásmuite pot să fie, nici alterate, nici greșit reproduse. Izvorul său proveniența lor trebuie tot-d'a-una arătát, spre a putea judeca gradul lor de credință și controla autenticitatea lor. În scurt, numai un asemenea arhiv real și cu totul obiectiv, alcătuit din documente autentice, trebuie a servi drept izvor de informațiune număróselor discipline mai sus enunciate.

În Germania a trebuit să vie un Jacob Grimm pentru a ásterne bazele științifice ale studiilor folkloriste, punénd ca principiú fundamental că: *Totul cată să fie reprodus cu o fidelitate scrupulósă, alt-fel orí-ce valóre științifică dispáre*. Mișcarea provocată de discipulii s'ei Hoffmann von Fallersleben, Ad. Kuhn, W. Mannhardt, Max Müller, Th. Benfey, J. W. Wolf, K. Simrok, K. Müllenhoff etc., se res-pândi în Francia, Anglia, Italia, Spania, Suedia, Danemarca și în

multe alte țări civilisate ale Europei; societăți de folklóre, reviste și buletinuri se fundară; tesaurele populare fură adunate sistematic, numeroase studii științifice apărură în domeniul folkloristic. Mai ales de vr'o câte-va decenii încóce această nouă știință pasionéză pe învătăat, ca și pe literator și chiar pe publicul cel mare.

Ocupându-ne aci de folklorul român, materialul cules de Anton Pann este foarte prețios, dacă ținem sémă de timpul când a fost adunat și de punctul de vedere care a condus pe autor când l'a dat la lumină. Intr'adevăr, în epoca lui Anton Pann știința folklorelui nefind bine întemeiată nici în Apus, primul nostru folklorist nu puté fi călăuzit în culegerea și publicarea materialului tradițional de considerațiuni științifice admise și recunoscute astă-zi; el a lucrat ca amator și a căutat mai mult să facă pe cititori să ridă și să petrecă. De aci preponderanța elementului comic și anecdotic în materialele adunate de densusul.

Vasile Alexandri urmăresce alt scop: scopul estetic, al frumuseții neasemuite, ce simțul său de poet descoperea în tradițiunea populară. De această tendință se resimte pretutindeni colecțiunea sa, compusă numai din poezi alese, pe ici și colea îndreptate și curățite de tot ce lovea gustul său estetic.

Alții au căutat în materialul tradițional dovești despre latinitatea poporului nostru, și acest punct de vedere exclusiv i-au făcut să altereze pênă și textele culese, introducând în ele noțiuni și cuvinte streine poporului, în sprijinul scopului urmărit: de ex. cuvântul *Săbinióre* în colindele d-lui Atanase Marian Marienescu.

Prima colecțiune de poezi populare adevărat științifică este aceea a mult regretatului nostru amic G. Dem. Teodorescu. Dacă s'ar fi dat notarea fonetică a pronunțării, această colecțiune ar putea servi drept mustră oricărei lucrări în domeniul folkloristic.

În ce privesce prosa, două nume se impun atențiunei noastre: Petre Ispirescu și Ion Créngă. În publicațiunile acestor meritoși scriitori trebue însă deosebită partea folkloristică de partea literaturii; căci dacă din punctul de vedere literar, poveștile lui Creangă și basmele lui Ispirescu se bucură cu drept cuvânt de un renume neuitat, folkloristul are multe reserve de făcut asupra chipului de culegere, de combinare și de expunere, care este cu totul personal autorilor, iar nu al poporului. În aceste lucrări poveștile și basmele sunt reproduse colorate și împodobite în mod subiectiv, iar nu se

daū în forma lor autentică și originară. Tot asemenea, bună-óră, la Germani puține sunt colecțiunile culese direct din gura poporului. Multe, chiar colecțiunile făcute de frații Grimm, la începutul secolului al XIX, ne prezintă pe lângă un material cules d'a dreptul, alte materiale comunicate prin scrisori, reproduceri de cronice tipărite sau netipărite, chiar prelucrări și compuneri pe tema basmelor sau a poveștilor.

Se înțelege că pentru știința folkloreului este cu mult mai interesant de a avea o povestire simplă, lipsită de orî-ce preocupare literară sau colorit, dar originară și autentică, reproduasă întocmai cum a fost auzită, de cât o povestire unde episoadele se succed unul după altul în mod logic și după toate regulile artei.

Un alt inconvenient al publicațiunilor de texte populare la noi este acela de a fi împrăștiate într'o mulțime de reviste periodice, unele greu de procurat, și chiar în ziare politice, unde căutarea lor este foarte anevoioasă. Excelentele opere: a d-lui A. Zanne despre *Proverbele române* și a d-lui Artur Gorovei despre *Cimilituri*, arată o reală îmbunătățire în această privință ca în multe altele.

Dar mai întîi de toate și chiar exclusiv, ceea-ce se recomandă astăzi folkloriștilor români, este adunarea materialelor, a rămășițelor destul încă de bogate ale tradițiunei noastre. Căci produsele literaturii poporane scad și se depreciază pe zi ce trece. O secetă fără seamăn bîntue în spiritul poetic al poporului. De creat el nu mai creiază, par'că fantasia i s'a stins; și nici de păstrat așîderea nu păstrează ceea ce i-a rămas din strămoși. Se cîntă la țară, dar cîntece românesce mai rar; se povestesc la sate, dar figurile minunate ale mythologiei române, cu cari ne putem cu drept cuvînt mândri, nu mai surprind urechea ascultătorului. Vremurile frumoase ale ședătorilor au trecut; bătrîni cu bărbile albe sunt mai puțini, babele harnice și gospodine, cari sciau a cînta și descînta, a face și desface, dispar, dacă nu au și dispărut cu totul. Cîntecele bătrînesce nicăiri nu se mai cîntă; lăutari ca Petrea Crețea Șolcan, arhivul viu și bogat folosit de regretatul G. Dem. Teodorescu, nu se mai întîlnesc; lăutarii tineri nu mai au prilej de a însoți vióra cu cîntecele vechi, și când le spunî a-ți dice din gură sau din vióră cutare cîntec, îți răspund: „Da bine, Domnișorule, așa cîntec astăzi nu se mai cîntă“.

Romanța banală a mahalalelor din orașe și țîrguri, oploșită în „Dorul Inimei“ și în „Amorul“ editurilor populare, ține locul duiósei

doine, în care se încheagă melancolia dulce a unui neam întreg; completurile țin locul acelor pline de haz și de veselie hore naționale, unde cheful și voioșia se luaă la întrecere cu cuviința și cu pilda cea bună; jocurile, datinele, obiceiurile românesce dispar, și ogorul minții naționale e coprins de molimă străină.

Unde altă-dată cântăreții din vióră, din naiū saū cobză nu sciaū de cât cântece românesce, când

*De când eram copil mic
Doîna o sciū și doîna o ȑic*

și

*Cine a stârnit doînița
Arsă ȑ-a fost inima,
Sfîntă să-ȑ fie gura,*

aȑi bătătura din sate nu răsună de cât de

Călugărul din vechiul schit

saū de

Barca pe valuri saltă ușor

cu vorbele lor străine, neînțelese, sucite și strîmbate, cum es din gura lăutarului țigan; cu ritmul muziceii lor afectat, sălciū, gol și lipsit de orȑ-ce simț de frumos, de orȑ-ce simț înălțător.

Și fiind-că veni iarăși vorba de țigan, trebuie s'o spunem că și țiganul lăutar nu mai e același din trecut, s'a schimbat; poesia, ce altă-dată însoțea acest popor nomad, s'a p̑efăcut în cea mai searbădă prosă; dacă creerul lui odinióră servea ca un fonograf pentru poporul român, aȑi nu e de cât un hârb spart, care alteréză și amestecă ceea-ce strămoșii lui ȑ-au transmis limpede, curat și frumos.

Causele acestui fenomen sunt multe și diferite. Obîrșia acestei evoluțiunii trebuie s'o căutăm mai ales în felul de traiū agitat și neastâmpărat al Românului de aȑi. Cântecul poporan ca să prospere are nevoie de viață tihnită. Contactul fatal cu civilizația modernă a Apusului, desvoltarea căilor de comunicație pe o scară așa de mare, cătănia — și mai ales cazarma — aū făcut — vorba poetului —

*Și cum vin cu drum de fier
Tote cântecele p̑ier
Zbóră păsările tote
De négra străinătate
ȑȑi desbracă țara sinul
Și izvórele-ȑ sécă.*

Cântecele pier și izvóarele sécă, musa se refugiază, se ascunde, devine stérpă și nu mai produce nimic. Și ce mai răsună ici colo un glas răgușit, e înecat de noróele orașelor.

Poesia poporană română producea și avea o valóre artistică, atâta timp cât ea se nășcea izolată la țară, în munți și pe podișuri, la stâni și prin ogóre, la hore și la ședători. În acea viață patriarcală totul era naiv; imaginațiunea da zbor liber aripelor sale; poesia nu cunoscea nici regule, nici teorii, ci căta numai să fie adevăratul glas al sentimentelor, al ideilor tuturilor.

Musa poporană română e timidă și neîncredătoare de alt-fel ca ori-și-ce musă. Vorba ghicitórei cu privire la hârtie : *Dă pe piatră nu se strică, dă pe apă se strică*, se póte dice și despre dēnsa. O țil retrasă în liniștea codrului, ea cântă; o duci în fața lumēi, ea se rușinează, se sfiesce și nu mai cântă, și chīar dacă dēnsa cântă, nu mai e ce e, ci cu totul alt-ceva.

Ast-fel poesia poporană trece prin o fază grea; viitorul nu-i se póte pređice; singurul lucru de care trebuie să fim convinși cu toții, e de a strânge cât mai în grabă mult puținul ce ne-a mai rămas din aceste comori naționale. Molima se întinde, și nu e timp de pierdut. Să scăpăm ce vom putea scăpa, cât mai e puțință. Generațiunile viitorimei ne vor fi recunoscătoare.

De aceste considerațiuni condus, am rugat în vara anului 1897 pe d. Spiru Haret, Ministru Instrucțiunei publice și al Cultelor, de atunci, de a pune la dispozițiunea Direcțiunei Museului de Antichități o sumă cât de mică pentru a trimite tineri ca să adune prin sate, tirguri și orașe materialuri folkloristice în versuri și în prosă: cântece bătrânesce și cătănesce, balade, hore, cimilituri, deceuri, descântece, farmece, vrăji, rugăciuni, colinde, basme, legende, snóve, proverbe, ocări, porecle, etc.; date pentru mythologia poporană, credințe, năravuri și obiceiuri, port, și orī-ce alt material ethnografic și dialectal.

D. Ministru Haret a bine-voit să acorde suma de 3000 lei, iar Direcțiunea Museului a alcătuit o comisiune compusă din d-nii: Hodoș Al., Canianu M. și Notara C. publiciști; Țapu Christea și Ion Odor, absolvenți ai Facultății de litere; Popescu Ciocanel, licențiat în litere, și Ionescu Ion, absolvent seminarist.

Ministerul a dat ordine autorităților administrative, școlare și

eclesiastice din țară, ca să înlesnască membrilor acestei comisiuni îndeplinirea sarcinei.

Pe lângă persoanele trimise ad-hoc, am crezut a putea utiliza și corpul învățătoresc. În vederea acésta am întocmit un chestionar folkloristic, după cel publicat în „Mélusine“ de d. Roland și reprodus în *Ședătórea*, revistă de folklóre de sub direcțiunea d-lui A. Gorovei din Fălticeni. Chestionarul, elaborat avându-se în vedere și lucrările similare ale d-lor Hasdeu și Nic. Densușeanu, au fost trimis în număr suficient de exemplare pe la învățătorii sătesci și revisorii școlari, cu invitațiune ca materialele adunate să le trimită treptat pênă la 1 Noembrie 1898.

Dăm aci acest chestionar, care credem că nu va fi fără folos pentru cei ce se vor îndeletnici în viitor cu stringerea literaturii poporane :

CHESTIONAR FOLKLORISTIC

RESUMATUL MATERIALELOR CARİ TREBUESC ADUNATE

a) *Versuri* :

<i>Doine</i>	<i>Strigături</i>	<i>De-ceuri</i>
<i>Cântece Bătrânești</i>	<i>Chiuituri</i>	<i>Descântece</i>
» <i>Călănești</i>	<i>Colinde</i>	<i>Farmece</i>
» <i>Haidecești</i>	<i>Cântece de steu</i>	<i>Vrăji</i>
<i>Balade</i>	<i>Bocete</i>	<i>Rugăciuni</i>
<i>Hore</i>	<i>Cimilituri</i>	

b) *Prosă* :

<i>Basme</i>	<i>Cuvinte curioase</i>	<i>Meteorologie poporană</i>
<i>Legende</i>	<i>Nume de persoane și de animale</i>	<i>Calendar poporan</i>
<i>Tradiții</i>	<i>Datine</i>	<i>Cosmografie poporană</i>
<i>Snove</i>	<i>Obiceiuri</i>	<i>Cosmogonie</i> »
<i>Anecdote</i>	<i>Prejudeci</i>	<i>Medicină</i> »
<i>Glume</i>	<i>Superstiții</i>	<i>Veterinărie</i> »
<i>Proverbe</i>	<i>Credințe</i>	<i>Hygienă</i> »
<i>Sentințe</i>	<i>Apucături</i>	<i>Farmacie</i> »
<i>Maxime</i>	<i>Obiceiuri juridice</i>	<i>Ornitologie</i> »
<i>Locuțiuni</i>	<i>Semne de scris: Răboj, încreștăturile plutașilor, etc.</i>	<i>Cromatică</i> »
<i>Idiotisme</i>		<i>Agricultură</i> »
<i>Dicale</i>		<i>Coreografie</i> »
<i>Fărămături de limbă</i>		<i>Musică</i> »
<i>Jocuri de copii</i>	<i>Mythologie poporană</i>	<i>Archeologie</i> »
<i>Blesteme</i>	<i>Zoologie</i> »	<i>Istorie</i> »
<i>Injurături, sudălmă</i>	<i>Botanică</i> »	<i>Lucrul casnic (țesături, etc.)</i>
<i>Ocări, — Porecle</i>	<i>Mineralogie</i> »	<i>Arta culinară</i>
<i>Țipete, — Interjecții</i>	<i>Geologie</i> »	<i>Grădinarie</i>
<i>Vorbe pișcătoare</i>	<i>Psihologie</i> »	

c) *Diverse**Instrucțiuni pentru culegerea datelor*

a) *A se indica numele satului, plășei și județului, unde se va fi auzit cele ce se povestesc.* Se poate întâmpla să auză cine-va o poveste, bună-ură de la un moșneag dintr'un sat ăre-care, care o știe de aiurea, de aceea să se cerceteze cu deamănuntul în ce localitate este culară credință sau povestire și în ce mod o istorisesc sătenii d'acolo.

b) *A se arăta numele și starea, precum și vârsta (dacă este bătrân, ténăr) de la care a cules datele.*

c) *Dacă ai aflat ceva de la un singur om, bătrén sau ténăr, să mai cerceteze și de la alți două-trei spre a se încredința că lucrul se povestesc în adevér așa cum s'a spus.*

d) *Să aducă ori ce dicțione, doină sau alt-ceva din gura poporului, ce s'ar afla în legătură cu obiceiul povestit.*

e) *Ori-cât de multe amănunte nu strică; dar e de preferit a se lăsa fără răspuns acele întrebări în privința cărora nu se capătă o știință sigură.*

f) *A se feri de a împărtăși ca obiceiuri și povești ale poporului, creațiunile moderne aduse în sat.*

g) *Ar fi de preferat a se culege de la oamenii — mai cu sémă bătrânii — cari nu știu carte.*

h) *E de recomandat culegătorilor a nu se servi în întrebările și transcrierile lor de cuvinte neîntrebuinate și neînțelese de persóna pe care o ascultă. Idealul în materie de folklore ar fi transcrierea exactă, vorbă cu vorbă, a celor auzite. A nu se introduce absolut nici o modificare, a nu se drege, a nu se adăoga, a nu se schimba nimic, ci a se transcrie întocmai cum se spune sau se povestește.*

i) *A întreba pe săteni asupra evenimentelor istorice recente ca și cele din trecut. Ce credințe și obiceiuri aveaū mai înainte, și dacă ele adi sunt schimbate.*

j) *A transcrie vorbele, propozițiunile și frazele cât se poate mai fonetic și a se explica mai amănunțit toate cuvintele neîntrebuinate la orașe.*

A. — I. *Lumea Fisică**Pământul.*

Creațiunea și distrucțiunea. Ideia de Dumnezeu. Dumnezeu ca creator în relațiunile sale cu ómenii, cu lumea. Facerea lumii. Antihirsu (Antichrist). Ideia de suflet. Credinți în privința cugetului, a minții, gândirei. Legendele, cari explică creațiunea. Forma pământului. Pe ce se reazămă. Animalele cosmice. Interiorul globului. Turburările pământului. Cine produce cutremurile de pământ. Sfârșitul lumii. Semnele cari il vor prevesti. Pentru ce se va sfârși lumea. Vremea de apoi. Despre cea-altă lume. Legendele relative la inecarea, arderea, etc. globului. Universul va renaște mai frumos și mai bun? Evenimente mari: Holeră, Zaveră, Volintiri, Turci, Ruși, etc. Revoluții, focuri, inundații, războaie, răzmerițe, cataclisme, eclipse, minuni, etc.

Cultul Pământului. Cum privesc țeranii pământul (ca o mamă, ca o divinitate)? Obiceiurile când se sapă șanțuri pentru ziduri, temelii, când se începe arătura, semănatul, culesul porumbului, viilor, când se sădesc pomi, când se fac semne de hotar, când se împarte pământul de părinți la copii.

Imprejurări fizice. Scórța pământescă. Originea pământului, a culórei, a nisipului, a pietrelor, etc.

Munți. Originea lor și a văilor, a strămtorilor, etc. Urieșii și munții.

Pentru ce în unele locuri e zăpadă tot-d'a-una. Duhurile necurate cari se adăpostesc prin munți. Locuitorii peșterilor. Ecoul: originea, credinți și superstiții des-

pre el. Locuri pusti, părăsite, izolate și blestamate. Fântâni părăsite și secate. Suterane, pivnițe și becuri părăsite. Morii, case părăsite. Ruine. Cimitire, Cetății, șanțuri, brazde. Ce se știe despre brazda lui Novac. Legende și cântece. Valuri de pământ. Ce se știe de valul lui Traian. Cine a fost Traian. Sunt pe acolo întărituri. S-au găsit (și unde sunt) arme, instrumente, monezi, idoli de lut, vase, etc. (ori-ce se atinge de arheologie). Inscripții.

Movile, gorgane, hotare, drumuri vechi, etc. Legende. Comori: ce se știe, ce se crede despre ele. Se văd limbii de foc eșind din pământ; când, cum și de cine se poate găsi o comoră? Cum a fost găsită o comoră? Câți lucrători trebuie să sape la o comoră? Cum se poate scote cazanul cu bani? Există localități cu numele: Piatra-arsă, vânăta, Apa-neagră, Iazul-dracului, (de unde și-au numele?). Sunt stânci cu chip de om, de animale, ce se crede despre ele? Ce se crede despre uneltele preistorice: topore, vârfuri de săgeți, idoli, etc. Ce se știe despre colonii? Sunt localități cu numele de *Slobozia*. Ce se știe despre *Jidovi*. Sunt localități cu numele de *Jidova*, *Jidovi*, *Jidovița*, etc. Pentru ce se numesc așa? Sunt vechi? Ce cred bătrânii?

Vulcanii. Dacă se cunosc în popor și cum li se explică originea; cine-i locuiește; spirite volcanice; sunt ele resuflătoare pământului? Causele erupțiilor? Ce e Cătelul pământului?

Apa. Legende care explică originea apei în general, a rîurilor, a lacurilor, a fântanelor, a izvoarelor. De unde izvorăsc rîurile, izvoarele, etc. Ce divinități sunt la ape și cine le-a dat naștere. Ce se știe despre cerbul, care se lasă în apă la 6 August? Se pomenește despre tîrguri ori sate înecate? Se pomenește ceva despre locuințe lacustre? Demonii și vedenii. Fîntîni și izvoare, genii care locuiesc în ele; cultul, fîntîni tămăduitoare. Fîntîni calde, petrificatoare și aruncătoare. Explicarea legendară a acestor fenomene. Tradițiunile despre un potop parțial sau total.

Se găsesc—au s'au aflat vr'o dată—pusnici p'acolo, asceți, omeni sfinți, omeni care nu mănîncă de cât vegetale? Sunt omeni care postesc 3 zile consecutive? Cu ce scop? Sunt omeni care nu mănîncă carne, nu bea vin? Oamenii centenari se află p'acolo? De ce sunt evlavioși? Făcut'au ceva păcate mari de nu mor?

Sunt omeni nebuni p'acolo? Din ce cauză? Sunt omeni, care se cred făcători de minuni, profeți? Sunt vrăjitori și vrăjitoare și cam ce vrăjesc?

II. Lumea Subterană

Originea Metalelor. Metale care se reînoiesc, se ascund, dispar. Descoperirea metalelor, (a ocnelor bună-ură). Sunt ele păzite de stafii, genii? Primejdia pentru cei care descoperă minele. Mijloacele d'a se conserva. Ofrande aduse, rugăciuni făcute divinităților supt-pământene.

Metale prețioase. Aurul; ce se crede despre dînsul? Cine-l produce? Cine-l păzește și cum se extrage. Aceleași cercetări trebuiesc făcute despre argint și celelalte metale.

Pietre scumpe (nestimate). Cine le face? darul ce au d'a tămădui unele bôle sau a scăpa de otrăviri.

Pietre de rînd. Originea, pentru ce au cutare sau cutare coloare? De ce unele sunt găurite? Numele ce li se dă din cauza formei lor. Sunt ele bune de leac?

Fosile. Ce sunt și ce cred oamenii despre resturile fosile de animale antedeluviene? Sunt unele fosile păstrate ca amulete? Chihlibarul. Superstiții relative la formațiunea și puterea lui.

III. Flora

Pentru copaci, arbori și plante, sunt de făcut cercetări asupra legendelor sau credințelor, a speciilor mai comune; cele care aduc servicii și care prin forma și culoarea lor au trebuit să ațâțe imaginația oamenilor și să le sugereze încercări de explicații. Trebuiesc însemnate: numele copacilor, buruienelor, ciupercelor cu toate proverbele,

legende, obiceiurile și superstițiile relative la ele. Multe buruene se întrebuințează ca doftorie, a se arăta la ce anume boli și cum se întrebuințează. Pe lângă speciile care există, sunt altele care intră cu totul în domeniul fantastic : așa este iarba fiarelor și altele. Ce se crede despre iarba fiarelor? Există credință că boalele oamenilor se pot transmite copacilor, și cum. Ce duhuri trăesc prin păduri? Fac ele pe oameni să ră-tăcescă, să-i adormă? Fiare fantastice care locuiesc în păduri (balauri, etc.). Alți locui-torii ai pădurilor: Mama pădurii, Fata-pădurii, Sfărmă-pietre, Strămbă-lemn, Tarta-cot, barba d'un cot, etc.

IV. Zoologie

Legende relative la originea animalelor (Mamifere, pasări, reptile, pesci, insecte etc.). A se cerceta numele, dicționarele, proverbele, credințele, superstițiile și legende, pe care poporul le lăgă de animalele de orice soi. Sunt unele legende care explică colorea și forma unor animale prin intervenția unor împrejurări mai presus de fire, bună-ură pentru ce este corbul negru, de ce ursul n'are codă? de ce măgarul are cruce în spinare și urechile mari? de ce Ovreii au pistrui pe obraz? etc. Sunt unele ani-male adorate? Se știe ceva despre animalele fantastice, bună-ură despre zgrițorice, pasări cu ciocul de foc, cu ciocul de aramă, despre balauri, etc.

V. Meteorologie

Cerul în general. Din ce se compune, cum e așezat, de unde-i vine colorea, cine-l locuiesc. Persoane sau obiecte căzute din cer sau care din potrivă s'au înălțat la cer.

Nouri. Puterea lor. Cum se produc. Pređiceri scóse din aspectul lor.

Stelele. Originea lor. Prognosticuri, stele călăuze, căzătoare, comete. Numele po-porane ale unor stele sau grupuri. Drumul robilor sau calea lui Traian. Legende, credinți și superstiții.

Sórele. Originea și constituția lui. Înfrurirea. Locuința și fixitatea. E vr'un cult pentru sóre? Eclipse. Causale eclipselor.

Luna. Sfărcolaci (svărcolaci). Originea și constituția lunii. Influența ce o exer-cită asupra timpului, asupra animalelor, a agriculturii, asupra omului chiar. Petele din lună, întunecimile, de cine sunt pricinuite. Ce se face în timpul întunecimilor. Cine locuiesc în lună?

Curcubeul. Originea, superstiții, prognosticuri. *Tunetul și furtuna*; fulgerul și ori-gina sa. Ce póte să apere de trăsnet? Pietre căzute în timpul furtunii.

Plóia. Credinți. Cum se produce. Plóia și sórele. Plóile potopului. Plóile de sânge, plóe de cîrnați, plóe de bróște, etc. Mijlóce de a produce și de a opri plóile. Solomonari. Paparude, păpuși îmbrăcate. Caloianu sau Scaloianu.

Ícone furate aruncate în fântână. *Roua, cęța.* Originea, credinți, legende. Zăpada, gheața. Causale producțiunii, credinți.

Bruma, neguri, ptele. Originea. Causale lor. Virtejur și Vinturi. Numiri de vin-turi, originea. Mijlóce de a le stîrni sau opri. Sunt formate de spirite, de necuratul?

B. — Lumea Supra-naturală

1) *Duhuri* curate și necurate. Originea și menirea lor. Unde locuiesc. Cum te poți apăra de dinsele. Fornele sub care se arată. Ce se știe despre încrucișări de drumuri (răspintii).

2) *Zine.* Zine care fac bine și care fac rău. Se mai crede în existența lor? De când au dispărut și pentru ce? Se vor mai întórce vre-o dată? Sub ce nume se cunosc (ur-sitoare, íele, vântóse, șofmane), unde locuia și unde locuiesc? Ce fac ele cu copiii, le schimbă sexul, îi răpesc? Daruri ce fac zinele. Danțul și portul lor. Care este rolul lor?

3) *Dracul.* Formele sub care se arată. Câte nume are? După ce semne se póte

cunoșce; este primejdios să-l strigi pe nume? Cum se face tovărășia cu dracul și cum s'ar putea desface? Cumpără copii? Îi gătue? Răpesc oamenii de pe la jocuri, pe la fântâni, cruci, etc.? Locuri unde el nu poate intra și de ce se ferește?

4) *Arătări, vedenii de noapte și în somn.* Cărți sunt, și unde se arată de obicei? A veni călare pe un băț sau vâtra, etc.

5) *Stafi și strigoși.* Locurile unde petrec: ruine, răspântii, biserici, morminte. Formele lor. Césurile la cari apar și dispar. Pentru ce se arată ele? Ca să plătescă vr'o datorie sau să îndeplinescă vr'o dorință? Pentru a se pocăi de un păcat? Nopțile când vin mai des. Inspăimântă pe oameni? Mamele sperie pe copii cu stafiile și strigoși? Cum se imblîndesc? Balauri, satana, ingeri, ursite. Norocul. Ce se crede despre el? Basmе. Căsătoria cu ingeri.

6). *Vrăjitori, fermecători.* Credința în farmece. Cum se fac? Cine poate să le facă, și cine poate să le distrugă? Cum ne putem apăra de farmece? Cum se face cine-va vrăjitor? Cum e privit de popor? Locurile unde se adună vrăjitorii. Cărți de fermecе. Locul unde se poate învăța fermecătoria. Are vr'o legătură cu duhurile curate și necurate?

Animalele cari însoțesc pe vrăjitori și li se supun. Burueni și instrumente de cari se servesc fermecătorii. Despre descânțece. Cine poate descânta și cine nu? De la cine învață descânțecel? De ce se țin în secret descânțecel? Se plătesc pentru descânțece, fermecе și vrăji? Ce anume?

Ză. Ero. Ființe supranaturale. Călătoriile lui D-zeu și ale sfinților pe pământ. Legende în cari pedepsesc pe cei ce l-au primit rău. Legendele sfinților, urieșilor, căpcăunilor, piticilor, sburătorilor. Credinți despre ei. Ființe mitologice: Făt-frumos, Iliana Cosinzéna, etc. Impărați din basme: Ler împărat, Por, Roșu împărat, etc. Animalele fantastice. Legende despre Maica-Domnului. Sfinți: sf. Ilie, sf. Petru, sf. Mercuri, sf. Vineri, etc.

C. — *Omul și viața omenescă*

Creațiunea omului. Legende și explicații. Originea diferitelor némuri. Credinți și superstiții asupra fie-cărei părțicele din corpul omului (cap, ochi, nas, gură, mâini, degete, picioare, stomac, inimă, unghii, etc). Despre slăbire și îngrășare. Umbra omului. Destinul omului. etc.

1) *Vieța: nașterea.* Ingreunarea femeii. Proverbe, ȳcători. Predicări de ingreunarea femeii. Descânțecе. Facerea. Norocul și predestinația. Ursitorile. Sufletul celui născut. După naștere: Botezul, ceremonii, obiceiuri despre leuzie.

2) *Pruncia.* Alăptarea, lăgănul. Mijlăce de a avea lapte. Superstrții relativ la lăgăn. Căntece de lăgăn. Cei întâi pași. Sfinți și divinități invocați pentru copii. Superstiții și medicină poporană. Ce spun mamele copiilor, dacă copilul nu este născut cu toți membrii? Hygienă. Prejudiții. Înțărcarea. ȳcale despre copii, cum îi înduplecă să se culce.

3) *Copilăria și tinerețea.* Cum 'și petrec copiii timpul de când încep a umbla singuri? Școala. Obiceiurile când se duc și vin de la școlă. Jocurile copiilor. Jocuri cu plantele. Musica lor. Jocurile fetelor și băeților. Ședătorile. Paza turmelor. Ciobanii, obiceiurile lor, numărul oilor, diverse nume proprii de oi și de instrumente, tehnologia pastorală. Sorții și armata. Mijlăce d'a scăpa de la sorți. Ideile poporului despre armată, căntece.

4) *Căsătoria.* Endogamia și exogamia. Rudenia. Concubinagiul și cauzele lui. Cum este privit. Pețitori și fete de măritat. Frumusețea, fetele urâte, bătrâne. Predicări despre căsătorie. Mijlăcele a se face iubit; vrăji de dragoste, ursită și urât. Stărostăele. Impețirea, logodna. Nunta. ȳile și timpuri nefaste. Văduvi și văduve. Căsătoria lor. Răpirea fetelor; mai este acest obicei? Cununie: la Biserică, acasă. Obiceiuri la nuntă. Noptea de nuntă și ȳilele următoare. Patul miresei, etc.

5) *Gospodăria și familia.* Bărbatul și femeia ca soț și soție.

Raporturile între ei. Certuri. Copii și părinți. Băieți mai iubiți ca fetele. Res-

pectul de părinți. Sócrele, ginerii și nurorile. Raporturile de proprietate între copii. Fătat, surată, frăție de cruce. Obiceiurile când se ia de suflet un copil. Obiceiurile despre copiii gemeni.

6) *Mărtea*. Semnele premergătoare. Bolii, lécuri. Predicerile făcute de păsări și insecte, etc. *Mărtea*. Agonia. Ce se face după mărtea. Cum se îmbracă mortul. Priveghi. Ingroparea. Cum este dus mortul. În ce poziție este înmormântat. Ceremoniile superstițioase. Doliul și cultul morților. Culori și forme de doliu. Cult, amintiri, cimitir, morminte. Strigoii. Ce sunt și ce se face în potiră lor?

D. — *Obiceiuri*

1) *Anul și Calendarul*. Lunile, zilele. Numele lor poporan. Ce credințe și superstiții pentru fie care zi a anului anume? Ce sărbători nereligioase sunt și de ce le ține poporul? Superstiții. Zile nefaste; pentru ce? Sfinții din fie-care zi. Ce sunt Filipii, Ropotinele, Joimărițele și Joimarii, Sămbetele? Bateria alviței. Drăgaica. Blăjini, etc. Obiceiurile de la Sf. Vasile, Crăciun, Boboteză, Anul Nou, Paști, etc. Ce este și cum se face vergelul, capra, irozii? Paparudele, Turca, Brezaia. Stéua, etc. Pentru ce la Paști se dau omeni în scrânciob, (dulap) și ce însemnează pasca și oule roșii? Cum se fac oule roșii și ce obiceiuri deosebite se observă la Paști? Ce însemnează turtele de la Crăciun și cum se prepară? Bobii. (Partea aceasta din Calendarul Poporan este foarte importantă și trebuie a i se da multă atențiune).

2) Ce distracții și procură țăranii în cursul anului. Ce jocuri au copiii: băieți și fetele? Cum se joacă flăcăii și fetele mari? Ce regulă se observă la joc (danț)? Cum, de cine și unde se fac? Și aleg flăcăii un șef dintre dâșii? Călușarii.

3) Construcțiunea. Ce obiceiuri sunt când se începe a lucra o casă și când se isprăvesce? Se fură umbra cui-va? Se sfințește locul? Ce însemnătate are crânga verde pusă în virful acoperământului? De ce în virful unor case stă înfiptă o rotă de car? De ce în mijlocul unor semănături, bostane de pepeni, vie, se pune o matahală? De ce se pune în vârf de par o pasăre mortă? De ce se pun olele cu gura în jos în par de gard? Măsură de loc și timp (o asvârlitură de băț; cât ai clipi din ochi, etc.) Locuțiuni geografice: (Azi aici, mâine în Focșani. A umplea pe cine-va de Filipesci. A-și găsi Bacăul; bate toba la Moldova și a murit mătușa Dobra, sau și s'aude la Craiova; a auzi câinii în Giurgiu, Minciună Buzuionescă, etc.). Pe care case și fac berzele culbul? La care case trag rândunelele? Șerpi de casă. Mușcătură de șarpe, lécuri, descânțece. Cum e împărțită casa de țăran (odă, cămară, tindă, etc.)? Interiorul unei case; mobile. Cum se numesc și cum sunt făcute? Curtea, coșarul, hambarul, poata, etc. Numirile tuturor. Lucrurile de gospodărie (străchină, ole, etc.). Îmbrăcămintea (bărbătescă și femeiască), numirile hainelor. Cine le face? Portul. Podobe: ștergare, alțițe, cercei, inele, mărgelă, bete, etc. Numele tuturor acestor lucruri. Cum se procură și cum se întrebuintează? Ce lucruri se lucră în casă și cu ce instrumente anume se face fie-care lucru? A se descrie exact și a se reproduce pe cât posibil în desen, fie care părticică (și a se numi) din instrumentele și uneltele agricole, casnice, etc. (La cas de puțină a se procura însăși obiectele, sau a se fotografia).

4) *Politeța și buna cuvântă*. Civilitatea la sate. Formele de scuze. Cum se bea în sănătatea cui-va. A bea frăție. Ce se spune când cine-va strănută, cade, când se întâlnesc doi oameni? Când se întâlnește un popă? Certuri, blesteme, ocări, înjurături, pișcătură, calificative, porecle, etc. Există ore blesteme? Bată-te Dunărea, bată-l toca; bată-l focul.

5) *Măncarea*. Ce mănăncă țăranii de obicei și la diferite ocazii? Cum se numesc fie-care fel de bucate și cum se gătesc? Obiceiuri înainte de a se pune la masă și la sculatul de la masă. Credința despre numerele 3, 9, 7, 12 și 13.

E. — *Meșteșugurile*

Poporul crede că sunt meșteșuguri disprețuite sau în cinste. Care și anume sunt? Ce glume, snóve se fac pe socoteala fie-cărui meșteșugar?

Care pământ e bun de lucrat și care nu. Și anume, pentru ce fel de semănături? Tovărășie între muncitori.

Femeile muncind la câmp. Despre proprietate, tovărășie între săteni și sate, tocmeli agricole, plata în natură sau în bani. Răzeșii, situațiunea lor. Dacă au hrisóve, zapise vechi, urice, documente, etc.? A se copia. Așezăminte din trecut, dacă și mai aduc aminte. Instrumente de muncă, cântice și strigăte în timpul lucrului, zile când nu se lucrăză. Semănatul. Sfinjirea semințelor. Câmpul stropit cu aghiasmă. Zile bune de semănat. Ceremonii, superstiții. Idoli, amulete sau lucruri puse în lan sau la grădină, pentru a speria paserile să nu mănânce sămânța.

Culesul fânului; timp bun de cosit. Secerișul. Culesul viilor, al livezilor, etc. Stâna și cioabanii. Prisaca și albinele. Credinți și superstițiuni. Zile de târg. Plutași. Obiceșuri, datine. Când pleacă la drum, când se întorc, au vre'o rugăciune specială a lor? Legende, tradițiuni despre anumite locuri pe unde trec. Ce știu să spue despre frică? Socotelile lor. Ce semne au? A se aduna și meșteșugurile de la oraș, mai fiecare brésălăș are obiceșurile și superstițiile ei. Ar fi interesant a se cerceta viața ocnașilor. Legendele ocnelor și superstițiile legate de viața ocnașului. Poveștile și anecdotele despre diferitele popóre cu cari Românii au stat în atingere. Țigani, Bulgari, Sârbi, Evrei, Leși, Nemți, Unguri, etc.

Ar fi foarte interesant a se cerceta și viața ostășescă din vechime după tradiții și a se compara cu obiceșurile de azi. Glumele din casarmă, porecele date de țărani-soldați ofițerului, armei, etc.

Resboiul. Preziceri de resboi. Ce se spune despre vechii soldați? Ce urme au lăsat în amintirea sătenilor administrația veche înainte de Cuza-Vodă?

Organe administrative și financiare. Birurile, justiția, Biserica și Protopopii. Ce știu despre revoluția din 1821? Domnul Tudor. Haiducii, Jianul și Tunsul. Despre Ruși și Chiselef, Cuza-Vodă. Resboiul pentru independență. Un resboi viitor. Sunt țărani mulțumiți cu traful lor de azi? Ce dic despre traful din trecut? Pășurile, dorințele și speranțele lor.

Timp de trei luni aprópe, de la 10 Iulie și până la începutul lui Octombrie ale anului 1897, membrii comisiunei au vizitat localitățile din 14 județe. Colecțiunea cea mai însemnată a fost făcută de d. Christea Țapu. D-șa a cutrierat județele Vâlcea, Gorj, Olt și Teleorman, adunând aprópe 3000 bucăți compuse ast-fel: A. Versuri: a) *Cântece bătrânesce* (balade, legende și cântece haiducesce); b) *Doine* (dragoste, urât, dor și jale, blestem, cucu, murgulețu, călătorie-străinătate, cătănesci, cântece voinicesci și haiducesci, cântece bachice, cântece și orații de nuntă; c) *Strigături* sau ciuituri; d) *Diverse* (ghicitori, întrebări și răspunsuri, versuri glumețe, cântece și jocuri de copii și colinde); e) *Descântece* (de deochi, sóre-sec, apucate, muma pădurii, junghiü, cuțit, gâlcă, vrăji, dragoste, scrisă, urât, etc.) B. *Prosă*: Snóve, anecdote, basme, etc.

Materialul cules de d. Ion Odor, din județele Prahova și Buzău, este ceva mai restrâns. El se clasifică ast-fel: a) *Strigături* și chiui-

turi, orații de nuntă; b) Ghicitori; c) Frînturi de limbă; d) Maxime, proverbiu, expresiuni, ȕicale, blesteme, superstiții și cuvinte curioase populare; e) Povești, basme și anecdote, și f) Colinde.

Tînerul Ion Ionescu a isbutit a face o colecțiune interesantă de legende, basme, credințe poporane, meșteșuguri etc., pe cari le-a adunat din județele Mehedinți, Dîmbovița și Muscel.

D. M. Canianu a lucrat în județele Putna și Neamț, formând următoarea colecțiune compusă din peste una mie bucăți: a) Meteorologie poporană (credinți și superstiții); b) Calendar poporan (idem); c) Ghicitori și cimilituri; d) Cuvinte particulare sau neîntrebuințate peste tot; e) Locuțiuni și idiotisme în număr de vr'o 1200; f) Legende; și g) Hore și strigături. În fine d-nii Hodoș și Notara au cules un număr de poezii poporane, primul din județul Argeș, iar cel d'al doilea din județele Suceava și Roman. Cât pentru d. Popescu-Ciocanel, d-sa a fost împedicat spre a-și îndeplini sarcina.

Membrii comisiunei au avut de întîmpinat dificultăți diferite întru ajungerea scopului lor. În adevăr, spre a putea culege mai cu înlesnire produsele poporane, ar trebui o conviețuire pe un timp mai îndelungat cu țărani; țeranul român de felul lui, față de un orășan, e mai rezervat și neîncredător, și nu prea își deschide inima la fiecine; trebuie un contact ȕilnic, o asimilare perfectă, o contopire cu el, pentru ca să stea de vorbă cu un orășan. Pe urmă, culegerea nu trebuie să se facă la comandă, ci numai după dispoziția spontanee a cântărețului și a povestitorului; trebuie să surprinzi pe țeran, fără să te scie el, că notezi și scrii după dînsul; atunci țasnesce adevărata musă, neoprită de nimeni; alt-fel, dacă îl distragi din ocupațiunile sale ȕilnice și-l puî să-ți cânte sau să-ți povestească, cântecele și povestirile sunt lipsite de acel farmec al spontaneității, când omul creȕându-se cu totul singur, își dă drumul dorului, jalei sau veseliei lui.

Deci, le-a venit greu membrilor comisiunei a descleșta gura multora de la țară și a trebuit să se folosască de prilejuri anumite pentru a putea culege materialul din acest volum.

Cât pentru graba pusă de învățatori întru a răspunde și a trimite materialul adunat, n'avem mai de loc a ne felicita. Afară de rare escepții,—cei mai mulți învățatori n'au răspuns de fel, iar alții s'au mulțumit cu răspunsul comod că în satul lor n'au putut afla nimic așa ceva. Întră județele ai căror învățatori, — afară de vre-o 6—7, — n'au dat nici un răspuns, excelază Ilfovul și Vlașca. Ju-

dețul, însă, din care s'a trimis răspunsuri de la aproape toți învățătorii, este Neamțu, și acesta grație domnului revizor școlar Titu Mărdărescu. Un învățător care și-a dat bine seama de importanța adunării materialului folkloristic, precum și de felul de a-l culege, este cu deosebire d. I. Florescu, din comuna Bragadiru, jud. Teleorman. D-sa a trimis un foarte interesant și bogat material, din care versurile figurează mai toate în acest volum; dicem mai toate, căci și de la acest învățător, ca și de la cei-alți culegători, nu s'a mai reprodus din nou părțile cari erau absolut identice cu altele ce figura deja în colecțiune. Un prețios material ne-a mai fost procurat de către d. Rădulescu-Codin, din jud. Muscel, pe lângă cel oferit de persoane în afară de comisiune și de corpul învățătoresc.

Colecțiunea de față, care ocupă un volum mare de 1700 pagini, cuprinde toate producțiunile versificate poporane ce s'a putut culege, împreună cu un număr întins de variante, atât în afară cât și în lăuntru bucăților, omițându-se bucățile aiurea publicate. Dacă s'a procedat ast-fel în facerea acestei colecțiuni, este pentru că s'a avut în vedere principiul următor: Limba evoluând, producțiunile poporane, — un compus pe cât se poate de nestatornic, — evoluază și ele, fie în sens progresiv, fie în sens regresiv. Și evoluția nu se petrece numai din punctul de vedere linguistic, ci și din punctul de vedere al ideilor predominătoare, — lăsând la o parte faptul dacă o schimbare aduce și pe cea-l'altă. Ast-fel, ceea-ce caracterisă această colecțiune este tocmai tendința ei modernizătoare atât în termenii cât și în idei: dovadă că amintirile trecutului au început deja să se ștergă în spiritul poporului, vorbele și-au pierdut forma și chiar însemnarea lor primordială sau tradițională, ba unele sunt chiar înlocuite cu cuvinte noi. De aceea producțiunile poporane neavând un caracter de fixitate, ele trebuiesc culese nu o dată pentru tot-d'a-una, ci din timp în timp, spre a se putea urmări șirul schimbărilor încercate, precum nu mai puțin și al amestecurilor diferitelor producțiuni. Căci, după cum dice d. Hasdeu*) „producțiunile poporane nescrise, sburînd fără control din gură „în gură, se întălesc, se încrucișează, se confundă. Dacă două sau mai „multe bucăți separate sunt omogene sau analóge, dacă ele presintă „unele puncturi de contact, dacă una ar putea să figureze ca început sau „continuățiune orî epizod la o alta, une-orî chiar prin antitesă, ele se

*) Cuvinte din bătrâni, I, p. XX.

„combină împreună, formând o singură bucată“. Și exemple de acest fel sunt destule în colecțiunea de față; doine, sau părți din doine se ved amestecate în cântece bătrânesce și haïducesce; strigături amestecate cu doine; începutul sau sfârșitul unui cântec trecut la un altul, etc.

Materialul s'a cules în 27 județe; nu se află reprezentate județele: Bacău, Dorohoiu, Constanța și Râmnicul-Sărat. Sunt multe produse poporane și din Transilvania.

Bucățile s'a reproduc și publicat așa cum au fost găsite în gura cântăreților, fără nici-o schimbare, fără adaos, restricțiune sau întocmire, singura silință a culegătorilor fiind de a transcrie cu fidelitate cele auzite din viul grai al cântărețului sau povestitorului.

O bună parte din colecțiune au fost culésă nu din gura țeranilor români, ci, precum se indică la fie-care bucată în parte, cei mai mulți cântăreți fură lăutari țigani. Bună-ură: *cobzarul Stanciu Ion, Anghel Cambrea, Gh. Ilie Stingă, Ion Stan Băluică, Marin Băban, Cosma Tuță, Ion Neblea, Radu Dîrdiulă, Ghiță Schiopu, Radu Burcea, Stan Pețigă, Ion Concilă, Precup Urlan*, sunt țigani și mulți alți cântăreți de aceeași rasă.

Acest izvor — lăutarii țigani — observă cu drept cuvânt d. Al. D. Xenopol, într'o recensiune făcută volumului de culegeri al regretatului Gh. Dem. Theodorescu ¹⁾ „acest izvor pôte sluji în destul de bine pentru unele din clasele poeziilor adunate, precum *steaua, colindele și cântecele de lume*. Nu știm însă dacă pentru *balade sau cântecele bătrânesce* o asemenea metodă de adunare este cea mai potrivită. Acestea însă alcătuesc partea cea mai frumoasă și mai importantă a comórei poetice a unui popor.

„In ele poporul 'și ȑlepune ca într'un mormint ȑubit tóte figurile însemnate ale trecutului său, împodobindu-le cu tot farmecul poeziei, cu tóte închipuirile fantasiei sale. In acestea se cristalizăză adese-ori și se împietresc niște expresiuni vechi cari, deși uitate astă-ȑi, sunt păstrate acolo ca musca cea prinsă în galbena transparentă a chihlimbarului.

„Baladele trebue decȑ adunate cu cea mai mare băgare de sémă, auzite de la aceeași persónă de mai multe ori, căci același cântăreț dă adese ori variante din cari unele pot să conȑină tocmai cât o piatră nestimată pe care nu ne-a păstrat-o nici un izvor scris. Trebue

¹⁾ Vezi foia ziarului «Voinȑa Naȑională», anul III, No. 451, din 30 Ianuarie 1886.

apoi comparate variantele culese din locurile cele mai deosebite și anume nu din isvóre de a doua mână, nu de prin noroii orașelor, ci din via undă a pâriului de munte, pe unde s'a adăpostit mai ales cântecele bătrânesce. *A se culege asemenea nestimate din gura lăutarilor țigani, fie acela chiar și Petrea Crețul, este o metodă cu totul greșită. Ori cât ar fi țiganul de romanizat el tot păstrează în țesătura gândurilor sale o formă străină care adese-ori modifică cugetarea sa expresiunea românească. Apoi mai gravă este împrejurarea că țiganii sunt și ei o natură poetică și artistică, dovadă că elementul musical este reprezentat în poporul nostru aproape exclusiv prin această rasă. Conform cu caracterul poeziei poporane, care se schimbă adese-ori după poetul ce o cântă, țiganii adese-ori înlocuiesc versurile, expresiile, ideile prin altele eșite din propria lor minte. Nu avem deci nici o garanție că o culegere de balade luată din gura unor lăutari să reprezinte adevăratul coprint al cântecului din bătrînă.*"

Publicarea s'a urmat treptat-treptat, așa cum materialele s'a primit la Direcțiunea Museului de la membrii comisiei și de la învățători.

Ast-fel se explică numărul de *adende* ce compun partea a doua a volumului I, fiind-că materialurile sosind la mari intervale de timp, iar tipărirea trebuind să începă mai înainte, potrivit dorinței Onor. Minister, — ea nu se putea opri până la sosirea întregului material.

După aceste observațiuni, să trecem la analiza volumului de față și să arătăm ce coprinte fie-care soi de produs poporan, ce elemente nouă sunt și ce caracteristice păstrează fie-care fel din această culegere.

Volumul, compus din două părți, se împarte după felul produselor poporane în :

I. <i>Cântece bătrânesce</i> (balade și legende, cîntece haideucesce, bătrânesce)	175
II. <i>Doine</i> (dragoste, dor, jale, urit, blestem, cuculețul, murgulețul, călătorie, străinătate, cătănești, voini-cești, bahice)	950
III. <i>Cântece de nuntă</i>	25
IV. <i>Strigături</i>	1061

V. <i>Cântece, rugăciuni și jocuri de copii</i>	27
VI. <i>Colinde și Plugușorul</i>	80
VII. <i>Ghicitori</i>	vre-o 300
VIII. <i>Descântece</i>	380
IX. <i>Vrăji</i>	60
X. <i>Cântece de mort, bocete</i>	10
XI. <i>Anecdote și povești</i>	13
XII. <i>Locuțiuni și idiotisme</i>	1250

Varia :

Calendar Poporan,
Frânturi de limbă și dicături,
Intrebări și răspunsuri,
Cuvinte particulare.

Să ne ocupăm de fie-care din aceste categorii în particular.

I. *Cântecele bătrânești*, sunt în cea mai mare parte cunoscute din colecțiile anterior publicate, dar ele ne oferă multe și prețioase variante în lăuntru, ca și în afară, la bucățile deja cunoscute.

Sunt și câte-va tipuri și nume nouă, bună-ora *Niculca* (pag. 36); *Cântecul lui Oncea chirigiul* (45); *Stoian Bulibașa* (58); *Aga Bălăcenu* (63.65.1265); *Cântecul Banului* (77); *Rădița* (89); *Cântecul lui Priscovenu* (97); *Cântecul lui Călin* (108); *Mizil Crai* (126); *Gheorghilă Poianu* (137); *Voichița* (139); etc. etc.

Să ne oprim puțin la cântecul lui *Aga Bălăcenu*, pentru că el ne oglindește unele momente istorice interesante.

Aga Constandin Bălăcenu, „om plin de viteji și de păreri ne-bune“, cum îl numește cronicarul, era ginerile lui Șerban Vodă Cantacuzin și partisan al politiceii austriace în Principate, pe când Constandin Brâncovenu ținea cu Turcii. Bălăcenu la a. 1689 intră în țară cu generalul Haüsler și ocupă Bucurescii. Brâncovenu chîamă în ajutor pe Tătari. Nemții părăsesc Capitala și se retrag la munți. Se dă bătălia de la Zernesci (Sept. 1690), între Turci și Austriaci, în care bătălie Aga Bălăcenu este ucis; capul i se aduce la Brâncovenu, care 'l pune în prepeléc pe mormanul de cărămidă ale caselor lui Constandin Bălăcenu (palatul cel nou al Poștelor) spre a fi vădut de totă lumea timp de un an și jumătate.

Dar să ascultăm mai bine pe Cronicarul Neculcea : „Dăci de aice din Moldova aū mers *Hatmanul Bogdan*, cu o sémă de Moldo-

venî, şi un Sultan cu Tătariî, şi Brâncovénul Vodă, cu capul sêu cu Munteniî; şi ajungênd la marginea țerei Muntenesci, unde se chiamă Cămpina, eşitu-le-aû Heizer generalul înainte şi cu Aga Bălăcénul, şi cu câte-va miî de Nemți, şi şi-aû dat rêsboiû fôrte tare, de âmbe părțile, şi groznic, câte-va cêsuri; şi pe urmă aû spart pe Nemți, şi aû purces Nemțiî în risipă. Şi atunci aû prins pe Heizer generalul la mâna lui Tiukel grof; şi Aga Bălăcénul aû perit în rêsboiû... *Dic că la acel rêsboiû să fie fost mai mult izbânda despre partea Cazacilor Brâncovanului, căroră le era cap un Moldovan, anume Costin Căpitanul de Focșeni, feciorul Nenului.*

„După ce aû aflat Brâncovénul Vodă pe Aga Bălăcénul mort în rêsboiû, trimisu-i-aû capul la Bucuresci de 'l-aû pus într'un prepeléc în mijlocul ogrădiî lui, de i-aû ședut vr'un an capul în prepeléc, şi-aû învățat de i-aû risipit şi curțile şi ograda, de aû rămas numai jăriște“.

Până aci chronica.

Iată acum ce a făcut fantasia poporului:

Avem în colecțiunea noastră trei variante ale Cântecului lui Aga Bălăcenu: una provine de la lăutarul Gheorghe Bălțatu din Șerbănesci, jud. Olt (pag. 63); a doua de la Iovan Băzăvan din Giubega, județul Dolj (pag. 1265); a treia (pag. 65) de la moșul Burcea, în etate de 85 ani, din comuna Adamesci, jud. Teleorman.

Reproducem aci pe cea de a patra, spusă tot de moșul Burcea așa cum a publicat-o ȕilele acestea eminentul folklorist d. Chr. N. Țapu *), şi în fine pe a cincea culésă de d. M. Pașculescu de la Sima I. Jimblaru, Comuna Catanele-Dolj.

Iată mai întâi variantă a patra:

«Inceputul cântecului, nesciîndu-l acest bătrân să-l rostéscă în versuri, mi l'a spus din gură sub formă de poveste. Il reprodus deci, cu vorbele bătrânului Burcea».

Acum 400 de ani Constandin Brâncoveanu, acela care a fost mai mare peste Dívan, a clădit un oraș şi i-a pus numele *București*, după Ciobanu Bucur, Mocanu. Bucur Ciobanu, avut a p'acele vremuri:

Oî multe,
Multe şi cornute,
Cu lâna mișósă,
Ca firu de mătăsă,

şi trecea cu multă vază printre semenii sêi după acele locuri.

Trecut-aû ani 50 la mijloc şi orașul lui Bucur Mocanu mereû a crescut şi s'a făcut de 2500 de case.

*) *Revista liceului «Unirea» din Focșani*, n. 1 (Septembrie 1900), pag. 23—30.

«S'a sculat în urmă și Aga Bălăceanu, boieru *lu* Costandin Brâncovénu, și, în cîuda Voievodului Costandin, s'a apucat și el să zidescă un oraș cu 300 de clădiri, pe locu de la Bălăciu de ađi.

Vroia Aga Bălăcénu ca crașu lui să întrecă p'al *lu* Costandin Brâncovénu, să ajungă chîlar Căpîta la țerii Rumânești.

Și, ca să isbutescă, s'a sculat el cu un *Ferman* și cu oște Nemțescă, cu Nemți de cel cu coddă, să bată pe Costandin Brâncovénu.

Brâncovénu glasuit-a atunci către Bălăcénu :

— Ce vreî, să te cerți cu mine ? Eă, care am făcut un oraș mare cu 2500 de case, sunt mai tare ca tine și sunt Domn.

Tu ai clădit un mic orașel cu 300 de ziduri, și alea sînt pustii ! Dacă vreî de la mine bani, îți dau destui ; pôte oi fi sêrăcit cu atâtea ziduri ce ai ridicat.

— Nu cer bani, zisu l-a Bălăcénu, că am mulți făr' de sémă, și nici o Domnie și Împărăție nu știe de bănetul cel mult al meu !».

Atunci dar ce vreî ? — «Vreaă ca Bucureștii să fie aici la Bălăci. Dacă m'oi birui, atunci să rămăie *Bucureștii* acolo, unde sînt astă-đi ; dacă nu, atunci să se mute Căpîta aci la Bălăci.

Vězënd că nu isbutește ast-fel, Aga Bălăcénu porni cu rêsboiă im-potriva Domnului sêu Brâncovénu.

Bălăcénu venea cu fină-su Drăgan, călări pe cai viniciori :

Venea cu oște Nemțescă,
Venea ca să prăpădescă
Pe Costandin Brâncovénu
Care stăpânea Divanu !

Brâncovénu a ridicat împotriva *lu* Bălăcénu cinci mii de ostași. Ei au început lupta și Aga Bălăcénu cu fină-su Drăgan au bătut de au stins pe Brâncovénu și oștea lui.

Ce ostași mai rămănea
La Brâncovénu striga :
— Trimite, Dómne, oștile,
Că ni s'a *scurtit* dîilele !
Bălăcénu ne snopește,
Ne bate, ne prăpădesce !
Brâncovénu ce 'mî făcea ?
Pe Drăgan, măre, 'mî chîema,
Pe finu *lu* Bălăcénu,
Care a părăsit Divanu.
La Divan că-l aducea

Și din gură că-l striga :
— Drăgane, Drăgane,
Viteze Drăgane,
Cu aur mult te-oi dăruî,
Dacă mie mi-oi sluji ;
Cu scaun de 'mpărăție
Și cu mare boierie.
Pe Bălăcénu să 'mî apuci,
Capu-aicea să-l aduci.
Să mi-l tai, să mi-l omorî,
Să-l pizezi de nouă ori !

La dîia sorocită, să fi gata, MăriaTa, îi rêsponse vitezul Drăgan finu *lu* Bălăcénu. Inhamă-te din nou la luptă, c'am să-ți aduc eu pe tîpsie capu *lu* nașu, ca p'al sfintului Ión Botezătoru !

Brâncovénu ce 'mî făcea?
 La Bălăcenu trimetea
 Soli Domnesci, ca să-î vestescă
 De războiū să se gătescă.
 Dar Bălăcén ce 'mî făcea?
 Pe finu Drăgan chiema
 Și din gură că-î grăia:
 — Ce o fi asta, măi Drăgane,
 Drăgane, fine Drăgane?
 Brâncovénu mî-a trimes
 Din Divan de la Domnie,
 Trimiși vornici în solie:
 Nu cum-va pentru bătaie,
 Sau este răscolă 'n țară?
 Drăgan, mare, ce 'mî făcea?
 Lu Bălăcén el grăia:
 — Nășicule Dumnea-ta,
 Pin Bucuresci c'am trecut,
 Multe lifte c'am vădūt:
 Turci și Nemți, Ruși și Tătari
 Poloni, Unguri, mustați mari.
 La războiū noi d'om mergea,
 Multe lifte om tăia;
 Tu să tai în două părți
 Că-s prea multe, multe legi.
 Și eu să tai într'o parte,
 Ca să am mai bună parte!
 Duminică diminătă,
 Cam pe rouă, cam pe ceață,
 În răsăritu de soare,
 Amândoi plăcă călare.
 Cruce, mare, că-și făcea,
 La Dumneșu se ruga
 Și din gură cuvînta:
 — Dōmne, Dōmne, fii cu noi
 Cu putere l'amēdoi;
 Să ne ducem sănătoși,
 Să ne 'ntōrcem bucuroși,
 Ca doi trandafiri frumoși!
 Bălăcenu ce 'mî făcea?
 Când el așa se ruga,
 Drăgan în gînd că dîcea:
 — Dar-ar Domnu Dumneșu,
 Să fie pe gîndu meu:
 Să-ți vîz capu tîu pe jos
 Și pîtelea 'ntōrsă pe dos!
 Et la războiū că pornea,
 La Bucuresci c'ajungea,
 În câmp la Colintina.
 Ei, mare, se 'nspăimînta,
 Când așa sodom vedea:
 Multă ôste că 'mî vedea
 Știî ca frunța, ca ierba!
 Bălăcenu ce 'mî făcea,
 Când așa sodom vedea?

Ochēnu la ochi punea,
 Peste oștire se uita
 Și din gură că striga:
 — Alelei, Drăgane fine,
 De noi acum nu e bine,
 Să ne luptăm peste fire
 Cu ăst sodom de oștire!
 Tu să tai în două părți,
 Că 's prea multe, multe legi;
 Și eu să tai într'o parte,
 Ca să am mai bună parte!
 Bălăcenu ce 'mî făcea?
 La piept mîinile punea,
 La Dumneșu se ruga:
 — Dōmne, fie voia ta!
 Dōmne, părinte prea sfinte,
 Ascultă-mi ruga fierbinte:
 M'ai scăpat întăia ôră,
 Scapă-mă și-a doua ôră!
 Drăgan, mare, ce 'mî făcea
 El în gînd că se ruga:
 — Verde fōie tei frunșos,
 Capu să ți-l vîd eu jos!
 Bălăcenu ce 'mî făcea?
 El, mare, se pregătea,
 Paloșu 'n mînă că lua
 În oștire că intra,
 Multă mōrte că făcea,
 Prăpădu Domnului erea!
 Drăgan, mare, ce 'mî făcea!
 De la margine privea,
 Nu-î venea a s lupta;
 Calu, mare, că-și oprea
 De tăiat nimic tăia!
 Bălăcenu se lupta,
 Mōrte prin Turci el făcea:
 Pe Turci grămadă-î tăia,
 Cu pămînta-î așternea,
 Și el, mare, ostenea.
 Calu-î din nări foc vîrsa,
 Mîinile i se 'ncorda,
 Sîngile șiroiū curgea,
 Și pe paloș se 'nchea!
 Dară Aga Bălăcenu,
 Care a părăsit Divanu,
 Dacă, mare, că vedea
 Că vedea că ostenea,
 Finului Drăgan grăia:
 — La margine, fine, și-acasă,
 Că p'aici mōrtea ne lasă!
 Calu că mi-a ostenit
 Și eu, mare, c'am stătut!
 Amēdoi că se pornea
 Și fugea, mare, fugea,
 Di de vară

Pănă 'n sëră!
 Oștirea că mi-î gonea,
 După ei se 'nșiruia
 Și de loc nu-î ajungea!
 Drăgan, mare, ce 'mî făcea?
 El hodinit cum erea,
 Drumu jderului dedea,
 Copitele-î scăpăra,
 Nori în urmă-î rămănea.
 Pe Bălăcénu 'mpingea,
 De-a călare cum erea,
 În Dâmbovița 'l băga
 Și din gură că-î striga:
 — Fugî, nașule, nu mai sta,
 Că ne-a ajuns potera!
 Bălăcénu ce 'mî făcea?
 Pe finu că-l asculta,
 Cu calu 'n nămol intra
 Și mai rău se 'noroiă
 Și din gură că-î striga:
 — Săî, Drăgane, finule,
 Că mi-a scurtit dîile;
 Calu mi s'a 'nămolit,
 Oștirea că m'a sosit!
 Drăgan, mare, ce 'mî dîcea?
 Svirle, nașule, pușca
 Și pușca și sabia,
 Nu mai faci trébă cu ea!
 Sabia ți s'a știrbit,
 Pușca ți s'a ruginit,
 Oștile c'aū plesnit!
 Svirle-ți, nașule, zaua,
 Să sbore calu fuga,
 Că zăile sînt mult grele
 Nu pătrund glonțele 'n ele!
 Drăgan, frate, ce 'mî făcea?
 Cum pe nașă-su vedea
 Fără arme că erea,
 La el, mare, năvălia:
 Sulița 'n el o băga
 Mațele jos îi vîrșă!
 Pănă oștirea sosia,
 Bălăcénu mort erea!

Capu 'n suliță-l puneă,
 La Brâncovén l-aducea
 Și de Divan că-l trăntea
 Și din gură-î cuvînta:
 — Ia-ți, Dómne, datoria
 Și dă-mî făgăduiela!
 Brâncovénu când vedea,
 Mult, frate, se 'nveseliă
 Și lu Drăgan că-î grăia:
 — Drăgane, tu să trăleşti,
 Domnia s'o stăpânești!
 La scaun că mi-l ducea,
 Pe Divan îl aședă.
 Bărbierii că-î chema,
 Pe el bine că-l spăla,
 Mi-l rădea și-l potrivea
 Și cu țole 'l îmbrăca
 Cu țole cu ibrișim,
 Ibrîșim tot cafeniū:
 Ibrîșim de Țaligrad
 Cotu șapte galbeni luat!
 Brâncovénu ce 'mî făcea?
 Bine de loc nu-î părea,
 La Drăgan el că mergea
 Și din gură-î cuvînta:
 — Drăgane, Drăgane,
 Viteze Drăgane,
 Cum în locu-mî să domnesci
 Și lumea s'o stăpânesci?
 Ți-ai tăiat tu nășia,
 Dar mi-te Domnia?
 La Gialapî semn el făcea
 Și din gură le dîcea:
 — Luî Drăgan capu să-î luați
 Și 'n Domnie nu 'l lăsați;
 De cât lumea s'o domnescă
 Mai bin'el să putredescă!
 Gialapii că-l asculta
 Capu lu Drăgan tăia;
 Iar pe el îl îngropa
 La Mănăstirea domnescă,
 'N lume să se pomenescă!»

Varianța a cincea, din Catanele-Dolj, sună ast-fel:

Verde a Crinului,
 În lunca Cîmbrinului
 La otaru Turnului
 La Poiana Mărului,
 Cîrtă-mi-se veremî cîrtă
 Tot doi Domni cu două oști
 Dar oștile cum erea?

Una'mî e verde nemțescă,
 Ș'alta roșie turcescă,
 Dar domni cum îi chema?
 Unu-î Aga Bălăcénu,
 Și Constantin Brâncovénu,
 Finu-î Costin Căpitanu.
 Dîce Aga Bălăcénu,

Spre Constantin Brâncovănu
 Ca să mute Bucureștii
 Și să 'i mute la Bălăci;
 Dar Constantin Brâncovănu,
 Crede 'n Dumnezeu sârmanu, —
 Ii răspunde chiar așa:
 Ca să lase Bucureștii,
 Chiar unde se află acuma.
 În Dâmboviță c'o cura.
 Lui Constantin s'o 'nchina,
 Multă lume s'o adăpa.
 Din vorbe nu s'ajungea,
 De răsboi că să vorbea.
 Când ai dice usturoiū,
 Puseră sorocu Joi,
 Să s'apuce de răsboiū.
 Până Joi că n'așteptară,
 Miercuri sara să luara.
 Să lovira, să ciocnira,
 Foarte rău să mântuira.
 Să veđi Aga Bălăcénu
 Neălica pe calu ăl mare,
 Cu măzdrancu la spinare;
 Să 'mplimba prin ăstea mare
 Și mi'și striga 'n gura mare:
 — Cari s'o afla, s'o adăvăra
 Ca să 'și taie nașiea
 'Ii dau și eu Domnia;
 Să fiu Domn cu numele,
 Să 'și primească pungile
 Și toate mituirile.
 Cin s'afla, s'adăvăra?
 Numai Costin Căpitanu,
 Naș Constantin Brâncovănu.
 La Bălăcénu mergea
 Și iscălitura 'i da
 Că 'și taie el nașiea
 Numai să-'i dea Domniea.
 Apoi de aciea pleca,
 La nașu-său să ducea,
 Și nașu-său 'l 'ntreba:
 — D'aleo-leo fine Costine
 Ori că tu ești turburat,
 Ori calu 'n colți te a luat?»
 — Nașule, nașiea mea,
 La mic că m'ai botezat,
 Ca mare m'ai cununat,
 Trei copii m'ai creștinat,
 Două fete ș'un bălat,
 Și ajutor nu Ț'am dat.
 Acuș la vreme de zor
 Să 'Ți dau și eu ajutor.
 Să te scot de la strimtori.»
 — «D'aleo-leo, fine Costine
 Ia departă-te de mine,

Mi-e frică de 'nșelăciune,
 C'asa sint Domniile
 De vorbesc cu gurile,
 Mituesc cu pungile
 Până 'și fac plăcerile.»
 — Nașule-nașiea mea,
 De ce te sfiești așa?
 Numai atâta vorbea
 Și 'n oștire îl primea.
 — Nașule-nașiea mea
 Bate tu marginile,
 Să bat eu mijloacele
 Că le știu soroacele,
 De la mine-o mai scăpa,
 De la tine să nu scape
 Nici în cer, nici în pământ,
 Nici în gaură de vînt,
 Că tu mie nu 'mi mai scapi.
 Numa atâta că vorbea,
 Calu 'n friu bine 'și stringea,
 P'ingă nașu său să da
 Și cu paloșu trăgea.
 Trase hoțu năcăjit,
 'I scăpă paloșu 'n pământ,
 Scoase brasă ca de plug.
 Al doilea mai trăgea,
 Măna din dreapta 'i tăia.
 'I tăia mână și c'o spată,
 Bată-l Dumnezeu să'l bată,
 Că'l blestemă țara toată.
 Da nașu-său ce făcea?
 'N Dumbăviță s'ascundea.
 Costin pe urmă 'l lua;
 Tot pe dira sângelui,
 Pe potcoava roibului,
 Pe sunetu frului.
 'N Dumbăviță îl găsea,
 De aci nașu-său striga:
 — D'aleo-leo fine Costine,
 Lasă-mă fine așa,
 La București m'oi ducea,
 La mână m'oi vindeca,
 Și la spată mi o trecea;
 Pe uliță mi oi cerea
 De oi Ține pe naș-ta.
 — Nașule-nașiea mea,
 Când ei săcurea pe mână
 Și mi te duci la pădure,
 Când tai copacu de sus,
 Tot mai frumos odîrșlește,
 Când îl tai din rădăcină,
 Mi'l usuci de la tulpină.»
 — D'aleo-leo fine Costine,
 Cean'că m'oi lăsa așa:
 La București mă duceam.

La mână mă vindecam.
 'N urmă vedeai ce 'ți lucram :
 La temniță te aședam,
 Pe viață te lăsam.
 Costin așa de audea
 Foarte rău să năcăjea,
 Frumos capu îi tăia,
 'N Dumbăviță 'l arunca.
 Și de acia îl lua,
 De mustață 'l apuca,
 La Domnie 'l ducea
 Tot la Sarafim pașa.
 Dar Domnica de 'l vedea
 Sarafim Pașa grăia :
 — Tu 'ai tăiat nășiea,
 Măini ne faci și nouă așa,
 Ș'apoi mare porâncea :
 — Faceți-i ceva 'nplimbare
 Lui Costin ăsta al mare.
 Pe Costin că mi'l lua
 Foarte bine de 'l plimba.
 Colea la Tîrgu d'afară,
 Două furci și-o cumpioară
 O sfîntă de frînghioară.
 Foarte bine 'l spînzurără,
 Să minună ș'altă țară.
 Puținel că 'l mai lăsa

Până nașă-sa venca ;
 Ea ast-fel că mi'și vorbea :
 «D'aleo-leo fine Costine,
 Da nu 'ți păru rău de mine ?
 Las'că 'ți tăiași nășiea.
 Ce nu primiși Domnia
 De primiși frînghioara ?
 Dar-ar Dumneșeu, să dea,
 Și cu maica Precesta
 Să 'mî audă vorba mea :
 Fieru să mai ruginască,
 Oțelu să mucedască,
 Trupul tău nu putredască,
 Nici muscă nu să lipască...
 Numa atât îl blestema,
 Poftir., nașă-sa pleca.
 La nouă ani să 'ntorcea,
 Tot în ștreang că mi'l găsea,
 Și pornea de mi'l erta.
 Și mi-l erta tot cu milă :
 — Să cadă din ștreang țarină
 De blestemu de la naș
 Nu m'ai în lume lăcaș.
 Blestemu de la tată
 'I ca, când calci-o pîtră 'n apă,
 Iar blestemu de la mumă
 'I ca lovitura de cîmă.

Din comparațiunea celor patru prime variante ale cântecului lui Aga Bălăcenu vedem, că ideia principală este lupta dintre ôstea turcescă a lui Brâncovenu cu cea nemțescă a lui Bălăcenu și sfîrșitul tragic al acestui din urmă prin trădarea unui fin al său. Brâncovenul anume promisese acestui fin al Bălăcenuului că-i va da domnia, decă va omori pe nașul său ; finul execută crima, dar este pedepsit de domn cu mórtea pentru neomenósa faptă, omorîrea nașului de către fin fiind socotită în credința Românului întocmai ca un paricid.

Varianta a cincea face pe omorîtor *fin* al Brâncovenului, iar persóna ucisă nu mai este Aga Bălăcenu, ci totgmai Constantin Brâncovenu.

Dar să vedem mai întăi cine a fost omorîtorul lui Bălăcenu ?

După variantele nr. 1 și 2 el se chema : *Căpitan Costin*.

Varianta nr. 1 (pag. 63) :

«Unde Costandin Brâncovenu vedea
 Cum ôstea lui se 'npuțina,
 Măna la gură puneă,
 Cu pumnii 'n piept se bătea :
 — Sărăcuț de maica mea,
 Că mi-a prăpădit ôstea,

*Bată-î crucea mănă-sa !
 Pristav, nene, că puneă,
 Trei zile, trei nopți striga :
 — Care, frate, s'o afla,
 Și, nene, s'o adevăra,
 Ca să taie p'acesta,*

Îi dăruiesc Domnia,
Domnia și moșia,
Ca să taie p'acesta,
Că mi-a prăpădit ôstea !

Nimenea nu se afla,
Fără cât că se găsea
Săvai, *Căpitan Costin*
Al Bălăcénului fin ;

iar varianta nr 2 prescurtată (p. 1265):

«Fôie verde ș'o lulea,
Unde, frate, s'aușia,
Ca să-și taie nășia,
Să-și capete Domnia ?
Nicăieri nu s'aușia,
Frate și s'adeveria,
Ca să-și taie nășia,
Să-și capete Domnia,
Numa *Căpitan Costin*
Luț Aga Bălăcén fin.

Dovadă că acest *Căpitan Costin* a existat în realitate și a jucat un rol însemnat în bătălia de la Zernesci sunt cuvintele mai sus reproduse ale cronicarului Neculcea, care ne spune : „Țic că la acest război să fie fost mai mult isbînda despre partea Cazacilor Brâncovénului, cădora le era cap un Moldovan, anume *Costin Căpitanul de Focșeni, feciorul Nenului.*“

Iată deci cine a fost acela care :

«La Costandin Brâncovénu mergea
Și din gură i cuvînta :
— Constandine Brâncovene,
Îmi dăruiești moșia,
Moșia și Domnia,
Ca să-mi tai eu nășia ?
Că mi-e părinte mai mare,
Mi-a ars focu la spinare,
Frică mi-e de luminare !»

Cât despre relațiunile căpitanului Costin cu Aga Bălăcénu, decă acesta îl botezase său nu, nu putem ști cu siguranță. De și numele *Costin*, ca o prescurtare presupusă din *Costandin*, ar putea vorbi pentru prima ipotesă, — nașul dând obiceiuit finului propriul său nume de botez, — dar nici părerea de a vedea aci pur și simplu o influență a rimei :

Săvai, Căpitan *Costin*
Al Bălăcénului *fin*

sau

Numa Căpitan *Costin*
Luț Aga Bălăcén *fin*,

nu p^ote fi în mod absolut exclusă. Cu at^âta mai mult, c^ă în varianta nr. 5, togmai versul al 12-lea :

Și Constantin Brâncov^onu

a cerut, din cauza rimei, versul următor :

Fⁱnu-ⁱ Costin Căpitanu.

În acest cas avem prilejul să constatăm cum une-orⁱ o simplă potriv^olă de rimă determină fondul întregului cântec, și mai departe cum acest fond trece într'o variantă a cântecului, unde necesitatea, care provocase rima, nu mai există : așa ar fi în cazul de față variantele nr. 3 și 4, care de și înlocuiesc pre Căpitan Costin prin *Drăgan*, *vi-t^ozul Drăgan*, dar mențin afirmarea că acesta fusese un fin al Bălăc^onu^lui :

Bălăc^on pe Drăgan chema
Și din gură-l întreba :
— Ce-o fi asta, *fin*e Drăgane ?
Dară Drăgan răspundea :
— *Nușule* dumneata etc.

Cine va fi fost însă *Drăgan* ? Intervenirea lui aci să fie ore o confusiune în loc de *Hatmanul Bogdan*, comandantul armatei moldovene în bătălia de la Zărnesci ? Atare confusiune s'ar părea cu atât mai posibilă, cu cât *Drăgănescii* era o familie care lăcuia chiar în mahala^ua Bălăcenilor *), iar la satul *Drăgănescii* fugise tocmai atunci sócra lui Bălăc^onu, Dómnă Maria a lui Șerban-Vodă Cantacuzin. Acésta nu e de admis.—Mai puțin probabilă ar fi părerea de a vedé în *Drăgan* un nume obicⁱnuit în poesia poporană, cum avem doué exemple chⁱar în colecțiunea de față :

Pag. 516 :

— Cum făc^ou, mă Nușule ?
— Chițai,
Chițai
Banița,
Dă-ⁱ cu stremuralița,
De la vale
Pên'la deal
Pên'la pomă^u lui Drăgan ;

*) G. I. Ionescu-Gion, *Istoria Bucurescilor*, 327.

saŭ pag. 1271 :

Frunză verde odolén,
Ici în vale, colo'n dél,
La rateşu de sub mal,
Bea Iorgovan
Şi cu *Drăgan*,
Şi Iorguţă Roşcovan.

Ne rămâne a treia ipotesă: că faptul se latoresce pur şi simplu contaminaţiunei a două cântece, în cari ideia principală: *omorârea naşului de către finul său*, alcătuesce fondul comun: Anume cântecul lui Aga Bălăcénu, în care figurează personagiul istoric *Căpitan Costin*, a fost influenţat de următorul cântec *Radu Vodă şi Drăgan*, cules din comuna Bragadiru, jud. Teleorman, şi publicat în presenta colecţiune (pagina 1234) :

Pribegeşti'mî vere,
Pribegeşti'mî dragă,
Pribegeşti'mî Radu-Vodă !
Dar dé cine'mî puibegîa ?
Tot dé fină-so Drăgan,
Tot Drăgan din Bărăgan.
Că el, uite, s'a jurat,
Să nu'l lase netăiat.
Că, când Radu 'l-a cununat,
Când a fost la masa mare,
Toţi boerii 'i-a dat,
Care vii,
Care moşii,
Care galbeni pe tipsii.
Numai Radu nu 'i-a dat,
Nici-o vie,
Nici moşie,
Şi nici galbeni pe tipsie.
Şi cum Radu că fugea,
Ochi 'ndărăt ş'arunca,
Mare pulbere vedea,
Şi din gură că grăia :
Cătă bată-i mumă sa,
D'o fi pulbere de vânt,
Să revarsă pe pământ !
D'o fi pulbere de om,
Tot drumul şi l'o goni,
Pên la mine o veni.
Bine vorba n'o sfârşa,
Şi fină-so Drăgan îl sosea.
Iar Radu dacă'l vedea,
El din gură îi grăia :
— D'ale fine Drăgane,
Or calu îi ispiteşti,
Or pe mine mă petreci ?
Dar Drăgan că îi grăia :
— D'ale naşule Radule,

Eû calu nn'mî ispitesc,
Nici pe tine te petrec,
Dar pe tine te gonesc ;
Că eû naşule m'am jurat,
Ca să nu'mî scapi netăiat.
Că ştii naşule, când m'ai cununat,
Când fuse la masa mare,
Toţi boerii că m'a dat,
Care vii,
Care moşii,
Care galbeni pe tipsii.
Numai tu naşule nu m'ai dat,
Nici-o vie,
Nici moşie,
Şi nici galbeni pe tipsie.
Atunci eû că m'am jurat,
Să nu te las netăiat.
Iar Radu că îi grăia :
— Bine. fine Drăgane !
N'o fi fine, dău, păcat,
Că la mic te-am botezat,
La mare te-am cununat,
Şi-alţi coconii îi-am creştinat ?
Drăgan din gură dicea :
— Ba o fi naşule păcat,
Că la mic m'ai botezat,
La mare m'ai cununat,
Şi-alţi copii m'ai creştinat ;
Dar am apucat ş-am jurat,
Ca să nu scapi netăiat.
Bine vorba nu sfârşa,
Şi capu îi reteza ;
Trupu că 'i-l spinteca ;
Cu ţerână 'l presăra,
Intr'un prepelég 'l 'nfigea,
'L 'nfigea în drumul mare,
Ca să aibă pomenelă.

Am puté chiar stabili unde anume a avut loc contaminațiunea, căci variantele No. 1, 2 și 5 ale cântecului lui Bălăcénu cu *finul Căpitan Costin* sunt culese din județele Dolj și Olt, pe când cele cu No. 3 și 4 ale aceluiaș cântec cu *finul Drăgan* provin din județul Teleorman, adică de acolo unde s'a cules și cântecul lui *Radu Vodă și Drăgan*. Aci dar, în Teleorman, s'a întilnit un cântec cu altul; personagiul Drăgan din cântecul teleormănen a usurpat locul căpitanului Còstin din cântecul oltén, și alt nimic.

Cestiunea decă Drăgan din cântecul lui Radu Vodă, ca și Sarafin-pașa din cântecul Costin, aũ fost persóne reale sau nu, rămâne deschisă.

În orî-ce caz, acest exemplu ne arată însemnătatea geografică în formarea unei colecțiuni folklorice, diferitele influențe ce un cântec póte să exercite asupra altuĩ cântec, precum nu mai puțin și interesul de a vedea păstrată în cântecul poporan amintirea istorică a vitezului Căpitan Costin, care, decă n'ar fi fost menționat de cronicarul Neculcea, noua critică așa pretinsă istorică l'ar fi pus de sigur cu totul în domeniul fabulei. Folkloarele constituie decĩ un element de mare preț pentru istorie, el ne dă istoria viuă a poporului, *lebendige Volksgeschichte*, cum se exprimă genialul Herder.

Limba în aceste producțiuni nu e de cât ici-colo coruptă și influențată de mahalalele orașelor. Bucățile culese de la Români sunt mai pure de cât cele adunate din gura lăutarilor țigani. În viitor tótă atențiunea culegătorilor va trebui să fie îndreptată asupra cântecelor bătrânesci și să fie preferați în tot-de-una cântăreții români, mai ales acei cari nu sunt de meserie lăutari; căci se mai găsesce ici-colo moșnegi români cari ar putea fi ascultați cu folos; numai în lipsa lor cată a se da ascultare lăutarului țigan. Pe urmă, chiar între Români trebuie ales cel mai vorbăreț, mai voios și mai glumeț, mai frumos-povestitor, iar nu orî-ce sporovăitor, zăpăcit și fără memorie.

Cântecele bătrânesci ar trebui culese cât mai repede tóte, căci ele ne aduc sciri istorice din trecut asupra vieței intime, a moravurilor, a stărei sociale și a întâmplărilor mai însemnate din vremurile de odinióră. Un studiu comparativ amănunțit între cele publicate deja și o întregire a celor necomplete cu variantele respective se impun, și ar fi de mare folos, atât din punctul de vedere estetic-literar, cât și din acel istorico-filologic.

Tot aci trebuie să pomenim și de grupa *cântecelor haiducesci*, cari în culegerea de față sunt destul de bine reprezentate. După câte

cunoscem, aceste cântece în colecția noastră sunt cele mai lungi și mai complete, și cu cele mai multe variante. Rând pe rând trec pe dinainte-ne chipurile cunoscute ale haïducilor *Burilenu*, *Corbea* (cu 4 variante), *Miul* (cu 8 variante, din cari una de 450 de versuri și alta de 535 versuri); *Jianu* (cu 4 variante); *Ghiță Cătănuță*, *Radu Anghel*, *Codrénu*.

Se mai adaugă și câte-va chipuri nouă, cari nu figurează în colecțiile anterioare, ca : *Păun Haïducul* (p. 175), *Săcală* (p. 186), *Ioniță Haïducul* (p. 189), etc. etc.

II. *Doînele*, genul cel mai numeros și îndestul reprezentat în volumul nostru. Sub toate raporturile ele se presintă bine. Monotonia e aprópe cu desăvârșire exclusă. Fie-care doîună ne înfățișează o nouă clipă din eterna melancolie ușoră, de care e frământat sufletul Românului.

Icî, tânguirea dulce a îndrăgostitului, care vorbește inimii sale :

— Inimîoră, inimîoră,
Inimîoră surioră
Ce mi stai tristă și amară ?
Inimîoră ce te bați
De coste și de ficăi ?
Inimîoră stai pe loc
Că'ți pui lacăt la mijloc !
— Să-mi pui lacăte și o mie
Inima face ce știe !

Colo, urechiă neînduioșată de întreaga gamă a dragostei poporului : a iubirei, a întâlnirei, a nehotărârei, a înșelăciunei, a dragostei fără de noroc, a trădărei, a despărțirei ; gura lumei și toate sentimentele ce frământă o inimă de bărbat și de femeie când sunt cuprinși în mrejele „pârîlnicei de dragoste, bat'o focul s'o bată“.

Frunza verde, pădurea și dumbrava, tufișul, bătătura și munții cu flori ; podișca și fântina din preajma satului — locurile unde Românul își așteaptă pe iubita — ; cerul, sórele, luna, stelele ; privighetórea, cuculețul și alte păsări, martorii iubirei lui înfocate, — toate, toate sunt cîntate și caracterisate cu câte-o vorbă în doinele acestea.

Dorul și jalea, urâtul—și mai ales urâtul, căci

De căl cu urât în casă
Mai bine mórtea 'n ósă —

mistue cu flacăra lor dogoritoare sufletul flăcăului și al fecioarei, cari își revarsă simțirile lor în doine minunate și înduioșitoare.

Dacă urâtul nu dă pace Românului, el se duce la circiumă, bea și-'și înecă plânsul și amarul în rachiū și 'n vin. Și aci cântă, cântă de ți se rupe inima,

Cântă doîna cea de foc
Că n'are 'n lume noroc

și produce acele cântece bachice, din cari unele pot fi comparate cu cele mai perfecte anacreontice.

Dacă nici circiuma nu-l potolesce, plécă în streinătate, în „négra strinătate“ — adică tot în țară, căci pentru el „streinătate“ înseamnă tot ce nu e satul său lunca lui. Și cântă iarăși doîna cea de jale, cântece simple, pline de naivitate, dar de o duioșie atingătoare și comunicativă. (Veđi de ex. p. 344).

Se bagă la cătănie — „mânca-o-ar pustia!“ —, ș'in cazarmă, „cu ranița căpătăiū“, cântă de se uimesc orășeniū, iar „maiorul de la Chiatra“ rămâne dus pe gânduri.

Și așa Românul se naște cu doîna, își petrece viața cu doîna și cu doînița lui, și móre nedespărțit de dēnsa.

Numai păcat că aceste mărgăritare ale liriceī poporane române se corup îndată ce vin în atingere cu așa ȃisa cultură a orășenilor, iar țiganul — depositarul lor în cele mai multe cazuri — le strică, le stîlcesce, și din frumoșe și naive, simple și curate ca isvorul cel de munte, le preface în nisce producțiuni lipsite de orī-ce farmec poetic. De aci acele stărpituri de „hamor, hamur, hamoraș“ și alte năzbătii ce mișună de un timp încóce în doînele nóstre.

Volumul de față ar putea folosi poeților noștri lirici; ei s'ar inspira din producțiunile naturale ale spiritului popular, unele adevărate capete-de-operă ca fond și ca formă; ei ar îmbogăți vocabularul poeziei culte cu multe expresiuni plastice, concise și gingașe, cu întorsături de vers de o simplitate fericită, frumuseți ce ne întîmpină în populara doîna cea de jale și de dragoste, care curge lin cu un ușor murmur, ca și pîrîiașul pe patul său de nisip și petricele.

III. *Cântecele de Nuntă* forméză a treia subîmpărțire din volum. Multe nu sunt, dar sunt interesante, câte-va cliăr inedite, cum bună-órá: *Versul Colacului* (408); *Orația pintenului* (410) etc.

Ar trebui să se dea în viitorile culegeri o atențiune deosebită acestor producțiuni populare, căci ele cuprind o mulțime de amănunte, obiceiuri și date asupra stărei sociale și familiare. S'ar putea constata, între altele, modul căsătoriei la Români, cuantumul zestre și anume ce obiecte, precum și o mulțime de lucruri cu totul interesante pentru etno-psicologie.

Cântecele de Nuntă sunt cele mai ușore de cules; culegătorul n'are de cât să asiste la câte-va nunți, și se va întorce cu o recoltă îmbelșugată.

IV. *Strigături*. Acastă parte a poeziei poporane e cea mai numeroasă în colecțiunea de față. Și în adevăr, doinele și strigăturile sunt cele mai multe în literatura noastră. E vorba de nota melancolică și de cea veselă a poporului român. Dacă Românul e melancolic în orele-l de supărare și de durere sufletescă, apoi el știe a fi și vesel. Dacă notele de joasă din inima lui în belșug, apoi cele de sus, zglobii, săltărețe, ușore și vesele, țîșnesc fără popas. Numai cine a luat parte o singură dată la o ședătoare sau la o horă, poate să știe ce izvor nesecat de spirit și de glumă are firea Românului.

Spiritul lui este sênătos și traînic, sarcasmul lui mușcător, caracterizarea lui justă și nimerită—arare-orî dă greș—gluma lui picantă, cu multă sare, ba chiar și cu piper, scurtă, concisă și spontană.

Cine nu e zeflemisit și luat peste picior în aceste catrenuri—căci cele mai reușite sunt cele mai scurte—? Și flăcăul și fata amorezați, și bărbatul bețiv și femeia leneșă, și săracul și bogatul, și risipitorul și sgîrcitul, și popa și *premarul*, toți la o laltă sunt biciuiți, dacă au parte să cadă în gura unui zeflemist țeran cu talent. E o adevărată plăcere să ascultî pe un ast-fel de „hătru bun de glume“, care face cele mai reușite calambururi, și nu mai tace din gura lui prea limbută! E ca un fel de spiriduș, unde nu-l cauți, acolo e și el; îl vești ba în cărciumă, trăgînd un sfichiū cărciumarului pentru vinu-î prost și prefăcut; de odată răsare între femeile și babele bătrâne din sat cari stau într'un colț retras și clevetesc pe toți și toate; apoi se prinde și el în horă, și după tactul danțului „arde“ când pe unul când pe alta, în răsul zgomotos al celor de față.

Se miră tot neamul meu.
Ce flăcău m'am făcut eu:
Cu turu nădragilor

Fac p rtie vacilor
 i c nd merg pe cositură
Im  dau p i ile în gură !

Sa  :

 i  ti, popo, la biserică,
Nu la fete p dic  ;
Pune m na pe psaltire,
Nu te uita la copile !
Inchin -te la ic ne,
Nu te uita la cuc ne ;
R g -te, blagoslove te,
Nu cu ochi  la neveste !

Sa  :

Popa tare m'a jurat
Să nu  i  m ndru a 'n sat ;
Dar  i popa-  mare c ne,
Că  i el mândruțe  ine
 i mai multe de c t mine !

 i spiritul  i s g ta-  sarcastică nu sunt venin se  i r ut ci se.
Nu r nesc de m rte pe nimeni, ci mai mult amuză. E o  mpu c -
tur  de alice mic . Chiar  i cei zeflemisi i r d  i petrec:

Fata popi  de la noi
Are zestre  ese boi :
D'înainte nu s nt doi ;
La mijloc
Nu s nt de loc
 i la proțap
Acuma-  fac !

Sa  :

Fetele dintre vâlcele
Spală iile 'n ulcele
 i le 'ntinde pe zăbrele
 i latr  c ni  la ele.
Le ridică mai în sus,
Latr  c ni  ca la urs !

Sa  :

He  s racu sulimanu,
Cum mărită gugumanu !
Seracile  ecile,
Cum mărită secile ;
Seracile sutile,
Cum mărită slutile !
Seracile miile
Cum mărită urgiile !

Sa  :

Premaru nost e om bun,
C nd il c ste ti cu vin bun ;
C nd vede ocaua pl n ,
Face judecata bună ;
C nd vede ocaua rasă,
Face judecat' alésă !

Strigăturile sunt genul epigramatic al poporului și în cele mai multe cazuri alcătuiesc un fel de cronică a faptelor sociale din sat.

V. *Cântece, rugăciuni și jocuri de copii*. E un gen poporan interesant, dar recolta culésă în volumul nostru e minimă.

Cu prilejul altor culegeri viitoare, ar trebui dată o mai mare atențiune acestor produse, pentru că ele cuprind lucruri de interes din viața, desvoltarea și creșterea copiilor noștri.

VI. *Colindele și plugușorul* în volumul nostru sunt puține, vr'o 80 numai, dar sunt interesante, dacă nu prin faptul de a fi inedite, cel puțin prin variantele ce presintă, completând în multe locuri pe cele existente.

Colindele mai cu sémă sunt documentele cele mai prețioase în care se citesc lămurit, în tótă originalitatea lor, fel de fel de obiceiuri și credinți din epoca introducerei creștinismului. Este póte singurul gen poporan care se găsește mai mult în descrescere, producerile nouă fiind nule; de aceia ar trebui să se grăbescă culegerea colindelor, căci cele mai multe s'aũ perdut, iar puținele ce aũ mai rămas din ele se strică ȓilnic sub influența mahalalelor orășenesci. Asupra colindelor și a plugușorului s'ar putea întreprinde un studiũ comparativ cu multe și interesante rezultate.

Culegerea colindelor și a plugușorului, și în general a tuturor celor-l-alte produse poporane, ar trebui făcută nu în mijlocul anului și în orĩ-ce timp, ci la însẽ-și ocasiunile periodice când se presintă. Colindele trebuesc adunate între sãrbãtorile de Crãciun și Sf. Vasile; cãntecele de nuntã la nunți; cãntecele bãtrãnesci la ospete; baladele și legendele la stãni de la cĩobani, în noptile cele frumoșe de varã; doĩnele la lucrul cãmpului, căci acolo surprinđi în chip izolat sufletul tãnguitor; strigãturile, povestile și ghicitorile la hore și la ședãtorĩ; bocetele la înmormintãri; descãntecele și vrãjile la anumite ocațiuni; într'un cuvânt, trebue lãsat poporul a se manifesta la prilejurile potrivite naturei și vieței lui, și a nu-l scóte în chip artificial și de poruncialã din îndeletnicirile sale. Alt-fel, produsele inteligenței sale nu vor avea acel caracter sincer și de spontaneitate,—condițiuni absolut esențiale unei bune culegeri de folklóre.

„Spiritul popular, observã Max Müller, sémãnã cu sensitiva; el ca

și dânsa, la primul contact puțin cam aspru, se strânge în sine și-și închide foile“. De aceia trebuie mai întâi să capeți încrederea poporului, să ai un traiu mai îndelungat cu el, o asimilare perfectă, dacă se poate, cu viața lui de toate zilele. Numai în acest chip putem alcătui colecțiunii autentice despre viața așa de simplă la exterior și atât de complexă psihicesce a poporului român.

VII. *Ghicitorile* sunt iarăși bine reprezentate în colecțiunea noastră. Pe lângă multe cunoscute deja, avem câte-va variante și chiar inedite.

Ghicitorile și deceurile formază un gen foarte caracteristic și întins în literatura românească. Chiar după publicațiunea așa de completă și interesantă a d-lui A. Gorovei, meritosul editor al revistei folcloristice *Șeșetórea*, mai rămâne încă mult de făcut pe acest teren.

VIII și IX. *Descânțece și vrăji*. Culegerea acestui gen de literatură poporană e cea mai anevoioasă, din cauza numărului restrâns al celor ce sunt depositarii descântecelor și vrăjilor. De obicei puține femei bătrâne mai știu a descânta și a vrăji; apoi ele au superstiția de a nu comunica cuiva vr'un descântec, de temă ca nu cum-va descântecul, o dată comunicat, să nu mai aibă tărie, și ast-fel meșterițele descântătoare sau doftoróele satelor să-și pîrdă meseria lucrativă. De aci nevoia, ca să alergi la fel de fel de stratageme pentru a le descleșta gura, prefăcându-te a fi bolnav, ba une-oră a fi chiar vrăjitor și d'o meserie cu ele. Cu toate aceste dificultăți însă, volumul nostru prezintă un material foarte bogat de descânțece de tot soiul. Peste 380 de descânțece și 60 de vrăji, e un material vrednic de laudă. Sub toate raporturile acest material e bine strâns; fiecare soi de descânțece are variante numeroase, e bogat în expresiuni, e complet și însoțit de descrierea mai mult sau mai puțin amănunțită a procedurilor ce se urmăză la fie-ce descântec.

X. *Cânțecele de mort și bocetele* sunt puține în volumul nostru. Intr'o excursie de 3 luni numai, nu s'a putut da o atențiune deosebită și acestui gen destul de important al literaturii poporane.

XI. De asemenea și *Anecdotele și povestile* în versuri sunt pu-

ține. Un al doilea volum conținând prosă poporană e în preparație și conține multe povestii de un interes capital.

XII. *Locuțiunile și idiotisme* merită o deosebită atențiune, căci au o importanță lexicografică foarte mare.

XIII. Volumul nostru se încheie cu *Varia*, care cuprind: a) mici fragmente din *Calendarul poporan*; b) *Frînturi de limbă și dicțatori*; c) puține *Întrebări și răspunsuri* și d) *cuvinte particulare* ce nu se aud pretutindeni.

Pentru a face interesantă colecțiunea și din punctul de vedere lingvistic și a servi ast-fel știința în chip îndoit, s'a alcătuit de d. profesor N. I. Apostolescu, eminentul nostru elev, un index cuprinzând particularitățile fonetice, morfologice, lexicale și semantice. S'a adăugat și un index al localităților, de unde s'a adunat materialul.

În primul index s'au însemnat cuvintele întrebuințate numai în unele părți românești, și cari nu se găsesc în limba vorbită în Țara-Românească; de ex. *făgădău* [în Transilvania], *crivat* [în Moldova], *tămățoră* [(mieșunea) în Oltenia], *machea* [interjecție, în Oltenia], *burcă* [(haînă mocănească de bărbat) în Moldova], *sucnă* [(haînă mocănească de femeie), în Moldova], *birău* [în Transilvania], etc. S'au mai însemnat, apoi, și cuvinte, cari de și întrebuințate dincóce de Milcov, se aud numai în anumite părți, cum e, de pildă, cuvîntul *mischiu* [„oțel“, în unele părți „magnet“].

Ca particularități semantice trecute în index am putea aduce de pildă cuvîntul *a năzări*, care în Oltenia însemnă „a zări“, iar în România dincóce de Olt „a se supăra“ sau mai bine „a'i sări [an-dăra“; în primul caz verbul are obiectul în acuzativ, iar în al doilea caz în dativ. În privința trecerii de la un sens la altul, lucrul se poate ușor urmări aci, avîndu-se în vedere că dincóce de Olt se ȳice foarte des „i-a năzărit din senin“, de unde s'a întins sensul la „a se supăra din senin fiind-că un lucru 'i se pare, etc“. Mai apoi a rămas numai sensul de „a'i se părea“: *I se pare un lucru abia zărindu'l*. La acestea negreșit că s'a adăugat asemnarea cu verbul „a zări“, care la început a fost numai o asemnare de formă, nu și de sens, iar mai apoi în Oltenia a devenit și de sens, verbul „a năzări“ contopindu-se de tot cu verbul „a zări“.

În privința particularităților morfologice putem da ca exemplu formele *nost*=nostru, *věst* și *vězt*=vădut, *ginovaț*=*vinovați*, etc. Am însemnat formele în care, — cum e în cazul din urmă, — nu se vede mai de loc sensul pluralului [aci trecerea lui *t* în *ț* prin influența lui *i* care a dispărut, însă, e o urmă foarte slabă de plural al lui *ginovat*=*vinovat*], dar n'am notat formele verbale ca *vedeț*, de exemplu, unde pierderea a celui *i* din *vedeți*, nu are aceiași însemnătate ca lipsa sem-nului pluralului din *ginovaț*.

Relativ la formele plurale, puse în acest index, e de observat că s'aû trecut numai acelea unde se presupunea a fi numai plural, unde singularul era nesigur și unde era trebuința numai de forma plurală, singularul neavând nici o însemnătate din punctul de vedere al indexului. Așa ar fi, de pildă, o însemnare relativă la o particularitate fonetică ca guturalizarea labialelor [*lupchiî*=*lupiî*, unde singularul *lup* nu ne interesează]. Tot așa une-orî s'a pus numai forma feminină, cea masculină nefiind sigură sau neexistând.

Particularitățile cele mai însemnate, însă, sunt cele fonetice. S'aû însemnat în index de la casurile cele mai generale și cunoscute — relativ generale — ca labialele guturalizate [*lupchiî*=*lupiî*; *cochil*=copil, *hîer*, *χer*=țier, etc.]; ca *ă* înlocuit cu *â*, din județele Némțu, Botoșani și chiar Iași; ca *mî* trecut în *ñ* [*ñera* (a se) mîera, (a se) mira (a se); *ñî*=mî; *Ñercurî*=Mîercurî; etc.], — până la cele mai rari, ca trecerea lui *n* în *l* [probabil prin intermediul lui *r*; exemplu: „*a amelînța*“=„*a amenînța*“, probabil trecînd prin forma „*a amerînța*“, a lui *r* în *l* [*amelică*=*americă*], și a lui *m* în *v*, ca în cuvîntul *alimănit*, care se constată în Oltenia, pe când în județul Teleorman are forma *alivănit*, alături cu verbul *a alivăni*, tot cu sensul obicînit al acestui cuvînt de „a afurisi, a drăcui“. După câte scim în Teleorman există și forma *alimănit*, *a alimăni*, însă, cu sensul de „pripășit, a pripăși“.

Indicele conține și vorbele streine cu diferitele lor metamorfose ce aû luat în gura poporului. Mai ales cele turcesci aû încercat schimbări radicale: „ienicerî“ aû devenit *nicerî* și *ianginerî*; „spahîi“ s'a făcut *spafîi*, *pasfîi*, *pasfirî*, *saftîi*; „agarlık“, la cronicari *argalic* figurează în colecțiunea noastră sub forma *alardik*; în loc de „bogaz“ din baladele dobrogene, aci se dice *buhaz*; *cafas* (la cronicari) devine *cafât*; „*gialap*“ e un compromis din *gelat* și *gelep* etc.

D-l Lazăr Șăinenu, care a studiat cu necontestată competență elementele turcesci în limba română, observă ca o particularitate ca-

racteristică a colecțiunei oltenesci din prezentul volum, că multe din vorbele turcesci proprii acestei colecțiuni pòrtă o pecete sèrbescă destul de pronunțată (Cf. *bascea*, *beg*, *dugélik* etc.), ceea-ce indică un contact mai intim cu Sèrbiî din vecinătate. Afară de acésta. cântecele istorice din Oltenia sunt bogate în vorbe turcesci și forme verbale ce nu le mai întîlnim aiurea (cf. *alardík*, *buhaz*, *cafat*, *ciorbagiû*, *colgiû*, *derea*, *bulucesc*, *bulibășesc*, *căfenesc*, *mărtăcesc*, etc.

În fine s'aû însemnat în index și cuvintele în care variază, de exemplu, o vocală, ca în *plăpămele*, *plăpomele*, *plăpumele*, și altele în care se vèd deosebite particularități fonetice.

De asemenea sunt notate și cuvintele așa dicènd *orășenesci*, cari se găsesc întâmplător în popor, ca de pildă *regal*, precum și cele împrumutate tot din oraș, dar pe alocurea rău pronunțate, ca *parfonat* = parfumat, *procest* = proces, *peceptorî* = perceptor, *paligorie* = parigorie, *antilerie* = artilerie, *mamemvră* = manevră, *Chisolom* = Kiseleff, etc.

În afară de aceste particularități s'aû pus în index și numele proprii — de persóne și de localități — întâlnite în textul diferitelor cântece, ghicitori, descântece, etc., precum și adjectivele derivate de la nume proprii.

În privința pronunțării, s'a căutat a se păstra acésta întocmai cum a fost audită. S'a întrebuintat γ pentru g provenit din κ fiindcă acest semn ne dă pronunțarea mai exactă; de asemenea χ e pentru un fel de h care nu admite ca \acute{e} , când îl urmèză, să fie pronunțat *ie*, fie *i* cât de scurt. Așa de exemplu, în strigătura următoare de la pag. 1058 — culésă din Șona, comitatul Târnavă-Mare, Transilvania, — avem pe acest χ , care are un sunet cu totul deosebit h , aprópe alături de un cuvènt unde apare h cel obicinuit:

Lelea 'naltă și voinică,
Dórne lângă mămăligă.
Mămăliga corcăe,
Ea dórne de *horcăe*;
Mămăliga χ erbe 'n ólă,
Ea dórne de se omórá!

Aruncând o privire asupra întregèi colecțiuni, observăm un lucru de care s'a mai vorbit: Țiganiî — aprópe singurî păstrători actualmente ai poesiei poporane, — fac să dispară partea lirică a cântece-lor, și păstrează numai partea narativă, numai scheletul așa dicènd al lucrărei, plus versificația, care în genere e fórte schiópă. Adesea-orî în unele părți rima lasă loc asonanței orî aliterației.

Rare-orî, şi mai ales când un cântec nu e cules de la Țigani, se întâlnesc versuri mai de sémă, cum sunt de pildă, o parte din cele de la p. 861, demne de observat mai ales pentru rima lor bogată, unde cei luați în armată se tânguesc, că îi duc de acasă :

Să ne rupă pletele,
Să ne plângă fetele.
Fetele,
Sărmanele !

Accentul secundar face aceste versuri şi mai plăcute.

Ca valoare literară, negreşit că ne interesează numai cântecele bătrânesce, doînele, şi une-orî şi strigăturile. Ghicitorile şi descântecele presentă interes lingvistic şi chiar istoric, ele păstrând, de multe orî, vre-o formă veche, cristalizată, orî vre un nume propriu interesant. În plus, este evident că descântecele sunt preţioase şi pentru credinţele coprinse în ele. E interesant de exemplu, a observa în descântece, cam câte nenumărate cunoscă poporul, după enumerarea felurilor vre-unei bôle, cum se vede într'un descântec de gălbenare de la p. 1140, în care se vorbeşte de gălbenare *turcăscă, grecăscă, nemăscă, francezăscă, muscălescă, românăscă, Țigănescă, latinăscă*. Tot dintr'o ast-fel de enumerare se pôte vedea cam până la ce număr se ridică colorile distinse de popor.

Mai avem de observat în privința unor cuvinte găsite în diferite părți ale colecțiunei, că nu le-am însemnat sensul, având în vedere următoarele observații ale lui Sayce *). „Le langage, comme les roches est parsemé des debris fossilisés des sociétés antérieures. Des mots qui étaient pleins de sens non développés peuvent avoir une signification nouvelle en conséquence des changements sociaux ; un long usage et une longue habitude peuvent les avoir privés de leur sens, si bien que la seule signification qu'ils possèdent est leur simple son ; on a pu encore oublier leur force originelle et ils peuvent ne survivre que comme des noms propres ou en rapports avec des cérémonies tombées en désuétude ; enfin, on peut les avoir confondus avec d'autres mots mieux connus, d'où sera résultée une confusion d'idées.“

Filologul şi istoricul vor mai găsi încă multe părți interesante în această culegere. Aşa în treacăt atragem atențiunea asupra menționării

*) *Principes de Philologie comparée*, tr. franc. par E. Jovy p. 216—217.

localităţii *Ciobârcie* (evident *Ciobârciu* din Basarabia), şi asupra cântecului intitulat *Calofirescu*. În primul caz dicându-se

Cel voinic din *Ciobârcie*
Cu paloşul de mischie,

pe lângă importanţa localităţii care ajunsese, după cum se vede, faimă în cât e pomenită şi în cântece, vedem şi forma *Ciobârcie*, care ne arată: sau că lăutarul nu'şi mai dă seama de însemnarea cuvântului şi socotindu'l un nume comun a dis „cel voinic din *Ciobârcie*“, precum s'ar dice: „lupul din lupărie“, „omul din prăvălie“, etc.,—sau că de la început s'a dis în felul acesta, socotindu-se, poate prin vre-o etimologie poporană, că am avea a-face cu un substantiv colectiv de felul lui „lupărie, stufărie, gheţărie“, sau de felul lui „ciobănie“, şi acesta din cauza renumelui de care se bucura localitatea. Şi e lămurit că forma această, nu se obicînuiesce, căci nici o dată nu se dice de pildă „omul din Alexandrie, din Vale-Largă, din Gură-Văii, din Prahovă, din Hertă, din Sulina, din Brăilă, din Zimnice, etc.“ ci „omul din Alexandria, Valea-Largă, Prahova, etc.“ Tot ast-fel e cu toate numirile de localităţi cari par feminine, lucrul aprópe invers de cît la cele cu înfăţişare masculină. Aşa se dice: „lăcuitor din Buzău, din Rucăr, din Bucureşti, din Ploesci, din Predeal, etc.“, iar nu „lăcuitor din Buzăul, din Rucărul, din Bucureşci, din Ploesci, etc.“; însă „lăcuitor din Vălenii-de-Munte, din Délul-Mare, etc.“, nu „lăcuitor din Văleni-de-Munte, din Dél-Mare,“ etc. Excepţiunea e aparentă în „lăcuitori din Turnu (articulat, în loc de Turnul), căci aci avem a face cu o prescurtare din compusele Turnu-Severin, Turnu-Măgurele, etc., care compuse vedurăm că în partea lor primă sunt tot-d'a-una articulate. În ce privesce pe „Târgovişte“, acesta ar părea că face excepţie faţă de cele cu înfăţişarea feminină, dar aci lucrul este explicabil prin faptul, că numele acesta, care în slavonesce are însemnarea de *târg* „forum“, şi-a păstrat însemnarea etimologică mult timp, iar mai târziu graiul poporului nu 'i-a mai schimbat înfăţişarea, lăsând a se dice „lăcuitor din Târgovişte“, cum se dicea la început, când lucrul însemna „lăcuitor din târg“.

Se găsesc une-orî, e adevărat, forme analóge cu „ciobârcie“, ca de exemplu (pag. 855):

«Cine naiba 'mî şopti mie
Să mă duc la Lixândrie,
Să mă 'nsor, să'mi iaú sojie»

dar în cađul acesta avem de a-face tocmai cu fenomenul de care vorbirăm, anume închipuirea în mintea poporului că e vorba de ceva colectiv,—lucru foarte vag în mintea lui și póte nici-o-dată precizat.

Dovadă că aici nu póte fi vorba de necesitatea de a avea rima căutată, este că *mischie*, cu care riméză *ciobârcie*, nu e singura formă a aceluí cuvânt, căci găsim *mischiu* la pp. 11.64.106.1223. Acest cuvânt ar fi mers perfect ca asonanță lui *Ciobârciú*, pe când *mischie* ne întâmpină numai aci (p. 7), ceea ce arată în mod invederat că *mischie* e din cauza lui *Ciobârcie*, iar nu cazul invers.

Acesta este conținutul primului volum din *Materialuri folkloristice*, consacrat în întregime literaturii poporane în versuri. Cu mijlóce mici și puține de care am dispus, cu tóte dificultățile de tot soiul ce întâmpină o ast-fel de lucrare, grea mai cu sémă la începutul ei, cu tótă lipsa de experiență a culegătorilor,—s'a putut strânge o recoltă destul de bogată într'un interval numai de 3 luni de vacanțe. Vor fi multe lipsuri în colecția de față, se vor fi strecurat multe erori chîiar, mult ar mai fi fost de făcut; dar îi dăm drumul publicității și luminei cu speranța că în viitor, pătrunși de experiența trecutului, vom face ceva mai bun și mai complet.

Destul că s'a pus începutul și că materialele prețioase s'aú adunat și sunt garantate de peire. Dar câte încă nu mai rămân de cules, câte de publicat, mai înainte de ce viața de orașe și șcôla să nu le altereze, să nu le facă să dispară cu desăvârșire ?!

Să cugetăm numai la partea folklorului care a fost cea mai puțin luată în sémă: la *arta populară*: ariile naționale, desemnul și ornamentica caselor țărănesci, cusăturile, chîiar cadrele și icónele desinate exclusiv pentru trebuința poporului.

Dar *capra*, *brezaia*, *țurca*, acea materializare simbolică, artificială în forma unui idol cu capul său cu botul de capră, de urs, ba și cu două capete unul peste altul, cântecele și glumele, cum și multe alte obiceiuri bătrâne, carî se mai practică pe la țară?

Se impune de la sine formarea de albumuri în care să se re-presinte diferitele forme ale acestor reprezentațiuni, ca și diversele desemnuri și ornamentațiuni de pe pereții caselor, și de pe cămășile (altițele) și vesmintele țeranilor, să se reproducă icónele și cadrele țărănesci, când acestea nu sunt făcute în orașe sau nu sunt importate, etc. De asemenea, albumuri musicale carî să cuprindă partițiunea tutu-

lor cântecelor de dor și a jocurilor populare: și acesta cât mai îute, până ce să nu fie înlocuite de romanțele și valsurile pe care lăutarii mai tineri încep a le răspândi prin târguri și prin sate.

Volumul al II-lea al publicațiunei, care apare odată cu cel de față, conține materialuri folkloristice de la frații noștri Aromâni. Volumul al III-lea, care este în preparațiune, va fi consacrat folklörelui în prosă: basmelor și povestelor, datinelor și credințelor poporului român din nordul Dunărei.

Negreșit, culegerea materialelor noastre folkloristice se poate dice că este încă la început. Silințele sunt în mare parte perdute, căci rămân isolate, în loc ca forțele să se întrunescă și să lucreze la o laltă. Apoi culegătorii cei buni, cei cu o cunoștință fonetică perfectă și cu urechie fină, sunt rari, și se simte nevoe de ómeni anume pregătiți pentru asemenea lucrare. Ei trebuie mai întâiu să scie ceea-ce au să adune și cum să adune; să aibă în vedere colecțiunile deja publicate, pentru a le completa, a le verifica și îndrepta; să mérgă singuri din sat în sat, din colibă în colibă, ispitind copil, tânăr și bătrân, orbi și cerșetori, babe meștere în doctorii, în fermece și vrăjitorii, bocitóre etc., mai ales pe muncitorul cu ȋiua, pe ȋioban, pe vênétor, pe luntraș, pe micul meseriaș și pe micul plugar, identificându-se cu dânșii, trăind multă vreme între ei, luând parte la bucuriile și întristările lor, la sêrbători, colindări, nunți și înmormântări; să laude ce ei laudă și să găsescă rău ce ei defaimă; să nu lase pe cel ispitit, până nu a aflat totul de la dânșul; să nu părăsescă un loc, până n'a sleit întréga comóră acolo ascunsă; să caute, pe cât e putință, a culege un cântec sau o poveste de la mai multe persóne de odată, căci ceea-ce unul nu scie sau a uítat, poate să-și aducă aminte cel-lalt; să observe a nu culege o producție literară artificială drept un cântec poporan; cântecile de dor, de nuntă și de joc să le culégă mai ales de la flăcăi și fete, cele pentru mângâierea copiilor, ca și cele de jale, de la mame, de la doici și de la babe bătrâne; ghicitori, jocuri și frânturi de limbă, de la băeți și fete; cântecele bătrânesci, povești, basme, cimilituri, de la bărbați și femei mai în vârstă, căutând a se folosi de povestitorii cu renume și de tóte împrejurările, spre a putea culege materiale cât mai bogate, mai autentice, mai originale.

Materialele apoi ast-fel adunate, să fie scóse la lumină în mari *corpora* întocmite în ordinea geografică și cu tot aparatul de erudiție

necesar, dând texte coordonate cu însemnarea variantelor interne și externe, și cu adnotațiuni din punctul de vedere etnografic, lingvistic, istoric, bibliografic, etc.

Aceste desideria o dată exprimate, nu-mi rămâne acum, ca să închei precuvântarea, ce a devenit puțin cam lungă, de cât să mulțumesc mai întâi d-lor Spiru Haret și Take Ionescu, foștii miniștri ai Invățământului Public, pentru sprijinul moral și material ce au bine-voit a da întru adunarea și publicarea materialelor folkloristice din acest volum și cele următoare; de asemenea, tuturilor autorităților școlare, administrative și eclesiastice cari au sprijinit pe membrii Comisiunii folkloristice, cum nu mai puțin puținilor, dar plini de merite învățetori, cari au răspuns cu sîrguință și cu pricepere la cestionarul folkloristic ce li s'a fost trimes.

O specială mențiune în fine merită d. Chr. N. Țapu, pentru zelul și aptitudinea desfășurată în culegerea și rinduirea materialelor, d. N. I. Apostolescu pentru facerea indexurilor și ajutorul ce, împreună cu d. M. Canianu, mi-au dat la această publicare.

Mai țin încă să declar, pentru cei obicinuiți a vedea în orîce întreprinderi foloase materiale, că însărcinarea dată de vrednicul Ministru al Instrucțiunii Publice, d. Haret, am îndeplinit-o fără altă răsplată, de cât bucuria sufletescă că am putut îndruma o operă, care, să sperăm, va deveni din ȝi în ȝi mai bună și mai prețioasă pentru toți aceia cari voesc a sôrbe din nesecatul și pururea prospăt și sănătos isvor al limbei și literaturii poporului român.

Până atunci acei ce iubesc din inimă nêmul românesc, traîul, credințele și cântecele lui, să-și aducă aminte de căldurósa și entusiasta invocațiune a nemuritorului poet polonez Adam Mickiewicz, invocațiune ce o dăm aci în limba minunată a neuitatului Al. Odobescu :

„Cântece poporane, voi sicriu sfînt al credinței, ce legați timpurile cele vechi de cele nouă, în voi își depune o națiune trofeele eroilor sêi, speranța cugetărilor și flórea simțirilor sale. Sicriu plin de sfințenie! Pe tine nici te atinge, nici te sfăramă vre-o lovire, pre cât poporul tău chîiar nu te-a profanat. O cântec poporan! tu stai și păzești templul amintirilor naționale; tu ai aripă și glas ca de arhangeli, adese ai și arme ca dênșii. Flacăra mistuesce lucrările pensulei, tâlharii jefuesc comorile, dar cântecul scapă în veci cu

viață și se strecoară printre ómenī. Dacă sufletele înjosite nu sciū să-l hrănescă cu dor și cu speranță, el fuge la munți, se acată de ruine, și de acolo spune din vremile trecute. Tot ast-fel și privighetórea zbórá afară dintr'o casă ce a ars și se opresee un minut pe învelitóre; dar dacă și învelitórea se cufundă, atunci pasărea fuge în păduri și, din mijlocul ruinelor, din mijlocul mormintelor, ea cântă călătorilor, cu glas resunător, doína cea de jale!"

1 Octombre 1900

Gr. G. Tocilescu

CÂNTECE BĂTRÂNESCI

BALADE ȘI LEGENDE

M I O R I Ț A

Culésă de Chr. N. Țapu din gura cobzarului Stancu Ión din Cucuești (Teleorman)
Acéstă baladă este o variantă modificată a «Oiei Năsdrașane» din colecția d-lui G.
Dem. Teodorescu pag. 435 sqq. și a «Mioriței» din colecția lui V. Alexandri pag. 1—3.

P'un picior de munte
Scoboră oi multe,
Multe și cornute
Și mai multe sute.
5 Și cin'le trăgea
Și cin'le mâna ?
Vătafu Ion,
Ca el nici un om,
Fecior de mocan
10 Și de mocârțan,
Adus din Ardeal.
Da Ion mî-avea,
Mî-avea o mielușică,
Mândră frumușică,
15 Cu lâna plăviță,
Cu patru cornițe,
Cu câte-o piatră nestimată,
De'mî lumină noptea totă.
Când simțea de vreme rea,
20 Trăgea oile la perdea.
Și simțea de vreme bună,
Trăgea oile la pășune,
Unde iarba e mai bună.
Vin nouă ciobani
25 De la Poienari,
Tot prima-primari,
Cu căciuli de urs,
Că nu sunt supuși,
Nalțe și moțate,

Pornite pe spate,
30 Cată strinătate.
La Ion mergea,
La oi că-i băga,
Cu oile 'i pornea.
Măre se vorbea
35 Ca ei să'l omóre
Pe vătafu Ion,
Ca el nici un om.
Măua mî-aușă
Și mi-se 'ntrista
40 La Ion mergea.
Ion mi-o vedea
Și el mi-o 'ntreba :
— Dragă mioriță,
Cu lâna plăviță,
45 Ce mi-ești tristișoră,
Draguță mioră ?
— Ióne, Ióne,
Vătafe Ióne,
50 Ai nouă ciobani
De la Poienari,
Tot prima-primari.
Măre s'au vorbit
Și s'au sfătuit
55 Și-au făcut prișóre,
Ca să te omóre !
Ion că-i spunea :
— Dragă mioriță,

Cu lâna plăviță,
 60 Ei de m'or uri
 Și m'or omori,
 Ei tot să mă ingrópe
 La stână aprópe,
 In strunga de oi,
 65 Să fiu tot cu voi,
 Cam în dosul stâniț,
 Să mi-aud cântiț!
 Fóie verde micșunea
 Ciobaniț sosla
 70 Și mi-l omora.
 Und'mi'l ingropa?
 Cam în dosul stâniț,
 Ca s'auză câniț.
 Stâlp ce mi-l puneă?
 75 Căvălașul lui,
 Crivăț că'mi bătea
 Cavalul urla,
 Pe Ion jelea.
 Dar ei ce'mi făcea?
 80 Ei mi se uita
 Și ei că'mi vedea
 D'o cucie verde
 Sburând prin livede,
 Cu doi călușei
 85 Vineț, porumbei,

Lucii ca șerpiț
 Și iuți ca șoimiț.
 Dar cine-i mâna,
 Cine'i bicluia?
 90 D'un mic mocănaș
 Cu glugă 'ntre spete,
 Cu baiaru de bete;
 Fuge nu se vede,
 Biclu cu zorzóne,
 95 Fug caiț să móră.
 Cucia 'mi venia,
 Măre mi-aducea,
 D'o călugăriță
 Albă la peliță,
 100 Neagră la hăiniță.
 La târlă'mi trăgea,
 Pe Ion striga:
 — Ióne, Ióne,
 Vătafe Ióne.
 105 El nu răspundea.
 La mormént mergea
 Și ea mi-l jelea
 Și mi-l deștepta.
 În brațe că'l lua,
 110 În cucie mi-l puneă
 Și acasă că mi-l ducea.

MIERLITA ȘI STURZUL

Audít de Christea Țapu de la Stancu Ión lautarul din Cucuești (Teleorman).
 Acest cântec este o variantă prescurtată a celui din colecția D-lui G. Dem. Theodor-
 rescu, pag. 453 sqq.
 În colecția lui V. Alexandri, acest cântec se aseamănă cu balada următoare:
 Cuculețul.

Sus la munte ninge ploué,
 Jos la baltă cade roué.
 Sus la munte cu ițari,
 Jos la baltă cu șalvari.
 5 Uiu, iu și ia, ia, ia
 Mi-a veduvit mierlița,
 Și—umblă sturđu să mi-o ia.
 —Mierliță, mierliță,
 Pasăre pestriță,
 10 Naiba să te 'nghită,—
 Ia-mă tu pe mine,
 Că mult ți-o fi bine.
 —Ba, sturđule, ba,
 De uritu tēu
 15 Și d'al talcă-tēu
 Ce oi să mă fac eu?
 Dar eu de m'aș face
 D'o hódă de grēu,
 Și eu m'oi usca,

20 De tine-oi scăpa.
 —Fă-te, mierlă, fă-te,
 Fă-te sănătósă,
 Că mie nu 'mi pasă,
 Că și eu m'oi face
 25 Mic secerător,
 Cu secerea 'n mână
 Cu luleaua 'n gură
 Și'n tine-oi intra
 Și te-oi secera,
 30 Și znop te-oi făcea,
 În brațe te-oi lua
 Și te-oi săruta
 Și-oi fi tot a mea
 Plesniți-ar fierea!
 35 —Sturđulețule,
 Mititelule,
 Gingășelule,
 Frumușelule,

De urātu tēū
 40 Și d'al frati-tēū
 Ce-oī să mē fac eū ?
 Dar eū de m'aș face
 D'o turtă de păine
 Și 'n foc c'oī intra,
 45 De tine oī scăpa
 — Fă-te, mlerlă, fă-te
 Fă-te sănătósă,
 Că mie nu 'mī pasă !

Că și eū m'oī face
 50 D'un mic vătrăiaș
 Cu cōda de fier,
 Cu pana d'oțel
 Și 'n foc c'oī intra
 Peste tine-oī da
 55 Și m'oī apleca
 Și te-oī sēruta
 Și-oī fi tot a mea
 Plesniți-ar fierea !

CUCULEȚUL

Cules din gura lăutarului Stancu Ión din Cucueți (Teleorman) de Chr. Țapu.
 Această baladă se asemănă intru cât-va cu balada «Cucul și Turturica» din colecția lui V. Alexandri pag. 7 sq.

Flóre ismă crătă,
 Joī de diminătă,
 Pe rouē pe cătă,
 Cu roșă în picere,
 5 Cu ceața'n sprincene,
 Trei fete surorī
 Mi-aū plecat la florī.
 Cerul s'a 'norat,
 Dumneđeū mi-a dat
 10 D'o plōie și-un vēnt,
 Ceață pe pământ.
 Ele-a rătăcit
 Și n'a auđit
 Nicī cărne lătrând,
 15 Nicī cocoș cântând,
 Nicī popă tocând,
 Nicī cloban hăind,
 Oile pornind,
 Dór cucul cântând.
 20 Fata cea măi mare,
 Mi-apucă la vale,
 Pin sloiurī de munte,
 Pin tufe mărunte.
 Din gură striga,
 25 Pe cucu chema :
 — Cuculețule,
 Mititelule,
 Ești mic la făcut,
 Mare la cuvint,
 30 Limba roșióră,
 Ia-mē 'n haripióre,
 Scóte-mē la țară.
 Cucul mi-auđia,
 Măi sus se sălta,

35 Măi frumos cânta,
 Din gură'i grăia :
 — Ba, suroro, ba !
 Cât sunt vara florī,
 Tóte mi sunt sorī !
 40 Fata mijlocie
 Mi-apucă la vie,
 Tot să nu măi vie.
 Din gură 'mī striga,
 Pe cucu chema :
 45 — Cuculețule,
 Mititelule,
 Gingășelule,
 Limbă roșióră,
 Ia-mē 'n haripióre,
 50 Scóte-mē la țară
 Să-ți fiū verișóră.
 Cucul mi-auđia,
 Măi sus se sălta,
 Măi frumos cânta,
 55 Din gură-i gră'a :
 — Ba, vărulcă, ba !
 Cât sunt vara pere
 Tóte mi sunt vere.
 Fata cea măi mică
 60 Mi-apucă la luncă,
 Tot ca o haīducă,
 Unde cucu cântă.
 Din gură 'mī striga,
 Pe cucu chema :
 65 — Cuculețule,
 Mititelule,
 Frumușelule,
 Gingășelule,

Limbă roșioră,
 70 Ia-mă 'n haripiore,
 Scote-mă la țară,
 Să-ți fiu soțioră.
 Cucul mi-auđia,
 Mai jos se lăsa,
 75 Mai frumos cânta
 Și'n hăripă mi-o lua,
 La țară-o scotea,
 La măsă-o ducea.
 Măsă mi-l vedea
 80 Și mi-l ușuța,

Și'l sburătura.
 Fata că-i striga:
 — Mamă, mama mea,
 Nu mi-l ușui,
 85 Nu mi-l sburături,
 Și mi-l bagă'n casă
 Și'l pune la masă
 Și dă-i să mănânce
 Și dă-i mieđ de nucă,
 90 Să nu se mai ducă,
 Flóre usturoi,
 Să șadă la noi!

CANTECUL ȘERPELUI

Cules de Chr. Țapu din gura lăutarului Dumitru Văleanu din Roșiorii de Vede.
 A se vedea varianta modificată din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu pag. 444
 sqq și «Balaurul» din colecția lui V. Alexandri pag. 11 sqq.

Țipă'mi vere, țipă'mi dragă,
 Țipă inima de'mi sécă,
 Țipă fiu din maica lui,
 Și mă-sa că-i dăruța,
 5 Și averi și moșii,
 Îi dăruia și hoții.
 Măsă din gură-i striga,
 Cu cuvântu-l blestema:
 — Culcă-mi-te, lulă-mi-te,
 10 Puț de șerpe sugă-mi-te,
 De supt talpa casii noastre.
 Atunci copilul năștia;
 Când copilul că năștia,
 Și șerpele că năștia
 15 Se făcea copil d'un an;
 Se făcea și șerpe d'un an,
 Creștea copilu de trei ani,
 Se făcea și șerpe de trei ani;
 Când impovirnea pe dece,
 20 Șerpele de supt cas'ia;
 Câmpulu se dëlungia,
 La câmp vere, la câmpie
 Unde fir de iarbă nu e,
 Numai d'albă colilie
 25 Coptă'ntră sântă Mărie.
 Șerpele pe copil l'aștepta,
 Dar băiatu ce'mi făcea?
 La maică-sa se ducea
 Și din gură că-i grăia:
 30 — Maică, măculița mea,
 D'ai cal bun de călărie,
 Să mă duc în călătorie.
 Să'mi dai sabia și pușca
 Și buzduganu de la taica,

35 Că eu o să mă duc
 Unde tu m'ai rënduit.
 Iar maică-sa auđia,
 Niam că lui nu-i spunea,
 Pêne el se nęcăia
 40 Și din gură că-i dicea:
 — Maică, măculița mea,
 Eu aseră mi-am visat
 Ca să-ți sug țitica'ta,
 C'atuncia n'oi mai pleca,
 45 Pe supt talpa casii s'o sug,
 C'atunci, mamă, nu mă mai duc.
 Mamă-sa când auđia
 La talpa casii mergea.
 Dar voinicu ce'mi făcea?
 50 El talpa mi-o ridica,
 Cu mâna talpa ținea,
 Țița supt talpă-o băga,
 Talpa pe țiță-o lăsa.
 Mă-sa începea d'a răcnia
 55 Și din gură-i cuvinta:
 — Eu, maică, când te-am făcut
 Averii mari și-am dăruit.
 Trei zile tu că m'ai plâns
 Tu din gură n'ai tăcut.
 60 Maică, eu te-am blestemat
 De șerpe să fii mâncat:
 — Culcă-mi-te, lulă-mi-te,
 Puț de șerpe sugă-mi-te,
 De supt talpa casii noastre.
 65 Când tu maică, ai tăcut
 Atunci eu te-am și născut.
 Dară măsă ce'mi făcea?
 Țița de supt talpă-o scotea

Și'n pod, mare se urca,
 70 Armele lui tată-său lua
 Și lui că i le dăruia.
 Pușca și sabia
 La brâu le încrucia,
 Și pe cal încăleca,
 75 Drumului se delungia,
 În mijlocul câmpului ieșia,
 Șerpele că'l aștepta.
 Când el ochii și arunca,
 Vedea ochii șerpelui,
 80 Știți ca para focului,
 Din gură vâpăi lăsând
 Și din codă tot plesnind.
 Voinicelul că'l vedea,
 Bătea calul și silea,
 85 Șerpele că'l ajungea.
 Ochii 'ndărăt și-arunca
 Vedea capul șerpelui
 La chisița calului.
 Voinicu dacă vedea,
 90 Calul în loc că și oprea
 Și șerpelui că grăia :
 — Măi, procleto dumneata,
 Ce m'alergi în fuga mare,
 Nu'mi dai drumu la cărare.
 95 — Măi, voînice, voinicel,
 Tu ești rânduie al meu,
 De când erai mititel;
 Maică-ta te-a blestemat,
 De când ereai nefătat.
 100 Descrucește-ți armele,
 Să-ți îmbuc cîtônele
 Armele nu descruși,
 Proclatu că'l îmbuca,
 Pên'la brâu că'l înghiția;
 105 De la brâu nu mai putea.
 Sta armele 'ncrucișate
 Și la șale și la spate,
 Voinicelul se vălta,
 Calul lui că rinchea,
 110 Din picióre tropăia,
 Nimenia nu'l aușia.
 Când ochii că și arunca,
 Tare venia și sosia
 Cel voinic din Ciobârcie
 115 Cu paloșu de mischie,
 P'un cal galben conșat.
 Cîma 'i bate genunchile,
 Iar cîda călcăiele,
 Și mai trage-un pojar verde,
 120 De vedă, urma i se pierde.
 Când în dreptu lor venia
 Pe băiat că mi-l lua,
 Și la mă-sa că-l ducea.

Proclatu așa'mi striga :
 125 — Cel vitéz din Ciobîrcie,
 Cu paloșu de mischie,
 Ia armele l'cest voinicel,
 Ca să'l înghiț frumușel,
 Și ți-o fi vr'un norocel,
 130 Că e rânduie al meu
 De când era mititel,
 Maică-sa l'a blestemat
 De când era nefătat.
 Voinicul din Ciobîrcie,
 135 Cu paloșu de mischie,
 Sta în loc și se gîndea
 Ce noroc lui o să-i dea ?
 Că dacă armele i le-o lua,
 L'o înghiți și pe el tot așa
 140 Voinicu din șerpe striga :
 — Măi voinic din Ciobîrcie
 Cu paloșu de mischie,
 Omîră tu pe ăsta,
 Delungește-mi viața,
 145 Că ți-o fi frate pên'la mîrte,
 De tine nu m'oi desparte.
 Unde voinicu aușia,
 Sta în loc, se mai gîndea.
 — Cată, f...i mîmă-sa,
 150 Asta o să fie așa.
 Proclatu când aușia,
 Așa din gură striga :
 — Măi voinic din Ciobîrcie,
 Cu paloșu de mischie,
 155 Bate-ți murgu,
 Ține-ți drumu,
 Că p'ăcesta l'oi lăsa,
 După tine m'oi lua,
 Gîaba de viața ta.
 160 Al voinicel se gîndia,
 Și din gură că dicea :
 Măi, procleto d-ta,
 Ia cască-ți tu gurița,
 Ca să tai eu a curea
 165 Să nu-ți stric vre-o mîsea.
 Când proclatu gura căsca,
 Paloșu că'l aședa,
 Pênă'n cîdă l'sfășia.
 Pe voinicel că'l lua,
 170 La tîrlă lui că'l ducea,
 Lapte dulce că mulgea,
 Pe voinic că'l îmbăia,
 Frați de cruce se prindea,
 De proclatu că mi-l scăpa.
 185 Al voinic din Ciobîrcie
 Cu paloșu de mischie
 Și alt copil mi-o ținea,
 Tot așa l'oi rînduia,

El mă-sii că mi-î dicea :
 — Aba măică, măică mea,
 Pe mine m'ai dăruit
 180 La proclētu veninat,
 Țst voînicel m'a scăpat.
 De tine este păcat,
 Ca să te măi las în plac.
 Tu ești măică tinerea,

De-o păți măi greū, nu așa.
 Dar măi bine măică-mea
 Să-ți scurtez eū viața !
 190 Paloșu frati-sēu lua,
 Și unde odată că mi-șî da,
 În două că mi-o făcea,
 Cu frate-sēu că pleca.

CANTECUL ȘERPÓICEI

(VARIANTA)

Cules din gura lăutarului Anghel Cambrea din Săcelu—Gorj de Chr. Țapu.

Fóie verde a maculuî,
 La inima câmpuluî,
 La vêntra pământuluî,
 Nu știū rađa sóreluî,
 5 Orî e ochiu șarpeluî,
 Șarpeluî păgânuluî,
 Măi mare proclétuluî ?
 Fóie verde siminic,
 Că mi-a'nghițit d'un voînic,
 10 De trei dîle l'a 'nghițit,
 Trupșoru i-a putredit,
 Sufletu nu i-a ieșit ;
 Și murgu 'î stă priponit,
 Și pământu l'a pirlit.
 15 Săracu bietu voînic,
 Nu măi póte-acum nimic !
 El bine sē rēsucia,
 Și peste câmp se uita,
 Și-un voînic că mi-șî vedea,
 20 Tot călare că 'mî venîa,
 Un voînic ortomănos
 C'un cojoc mare lățos,
 Cu cisme de capră stérpă
 De sēpte anî nefătătă.
 25 Dar el măre că 'mî venîa,
 Și nimic nu mi-șî vedea,
 Murgul i se speria
 Cu cât în cap că nu'l da.
 Dar voînicu ce dîcea ?
 30 El caluluî că-î vorbîa :
 — O d'aleî murguțu meū,
 Ce mi-ești dat de Dumneđeū,
 Eū pe tin' de când te-am luat,
 Așa nu te-al speriat.
 35 Dar murgu atunci 'î vorbîa,
 Și din gură că-î grăia :

— Stăpêne, stăpêne—al meū
 Cum să nu mă sperî eū ?
 Uită-te 'n naintea ta
 40 La inima câmpuluî,
 La vêntra pământuluî,
 Veđî că-î rađa sóreluî,
 Orî e ochiu șarpeluî
 Șarpeluî,
 45 Proclétuluî ?
 Fóie verde siminic,
 Și mi-a 'nghițit d'un voînic,
 Numaî póte acum nimic,
 Și murgu 'î stă priponit.
 50 Jumătate l'a 'nghițit,
 Dar jumătate nu'l póte
 De curele 'ncrucișate,
 De cuțite simcelate,
 55 De un mănunchî de săbióre,
 La stânga la supțioră.
 Dar voînicu se uita
 Și 'ntr'un adevăr vedea,
 Jos după murgu se da
 Și bine 'nchingă 'l strângea,
 60 Și din gură 'l întreba:
 — Poți tu murgule să ții
 Ți de vară
 Pênē 'n seară,
 Cu vorba să te mângâi
 65 Nebēut și nemâncat,
 Numa pe câmp alergat ?
 — Nu e voîa murguluî,
 Ci voia stăpênuluî.
 Strânge-mē 'n chingă măi bine
 70 Și aruncă-te, tu, pe mine.
 El pe murgu 'ncăleca
 Tărcol câmpuluî că-î da,

- Pêně murgu 'nfierbenta.
El d'a dreptu că mergea
75 Și la șarpe năvălea.
Săbióra mî-o trăgea
Și pe șarpe că'l lovîa;
De două dește 'l crunta.
Șarpele se necăjîa
80 Și din gur' atunci grăia:
O d'alei tiněr de lele
Scurtate 's ȕilele tele!
Bate-ȕi murgu,
ȕine-ȕi drumu,
85 C'ăst voînic mi-e rânduît,
De când era copil mic.
Eû puîșor mic eream,
Supt talpa casi ședeam.
El la ȕita mă-sii erea
90 Și de ȕiță c'o mușca,
Și maîca-sa'l blestema:
— Suge-ȕi maică ȕitele,
Sugă-ȕi șerpiî sângele.
Maîca-sa l'a rânduît
95 Și el singur a venit;
Lasă-mě ca să'l mănânc,
Că de oî sta
M'oî mânia;
P'ăî din gur' oî strănuta,
100 Și după tin' m'oî lua,
Nici în pămēnt n'ăî scăpa,
Pēn' te-oî trece Dunărea!
Dar voînicu ce 'mî facea?
Vorba 'n seamă n'o băga,
105 Murgu bine 'nfierbenta
Și iar la șarpe mergea,
Și cu sabia 'l lovîa,
Și d'o șchiopă mi-l crunta.
Șarpele se necăjîa,
P'ăî din gură'l strănuta,
Pe poîană 'l lepăda,
Dup'ăî calare se lua.
Și mî-l gonîa ce'l gonîa,
Pēně murgu-î ostenîa.
115 Dară murgu ce'mî făcea?
Dacă vedea și vedea
Că el frate ostenîa,
Luî stăpână-seû grăia:
— O d'alei stăpâne—al meû,
120 Ce mi-ești dat de Dumneȕeû,
Bagă mâna 'n pozînar,
Scôte iască și aminar,
Și aî să dăm foc câmpuluî
La vētra pămēntuluî;
125 De treî părȕi
- Cu rame verȕi,
De o parte
Cu uscate,
Ca să-î sară ochiî 'ndată;
130 Ne prinde bălăona,
Și ne scurtēză viaȕa.
Mâna 'n pozînar băga,
Iască și aminar scotea,
Și foc câmpuluî că-î da;
135 De treî părȕi
Cu lemne verȕi,
Și d'o parte
Cu uscate,
Și aci 'î sârîa ochiî 'ndată.
140 Și de șarpe că 'mî scăpa,
Pe câmp înapoî o lua,
Și la voînicu 'mî mergea,
Pe câmp trântit il găsia,
Jos după murgu se da,
145 Și pe braȕe că 'l lua,
Și la o baltă 'l ducea,
Bine de bale 'l spăla,
Și lângă el jos ședea
Pēně se desmeticea.
150 Fraȕi de cruce se făcea;
Și pe caî încăleca,
Și către casă pleca;
Și mergea la el acasă
Și 'mî striga frumos la pōrtă:
155 — Maică măiculiȕă,
Ea ieși pēnă afară,
C'am venit eû iară,
C'am plecat singur d'aici
Și acum venim doi voîniciî.
160 Maică-sa afară ieșîa,
Și pōrta le-o descuîa;
Nici bună ȕina nu'î da
Pēně când o judeca:
— Maică, măiculiȕă mea,
165 Te vēd că ești tinerea;
Și mi-e c'ăî pēcătui,
Și maî faci vr'unul ca mine,
Și o petrece ca și mine,
Și atunci maică nu e bine,
170 Că pe min' m'ăî orîndit
De când am fost copil mic;
Cum, maică, m'ăî orîndit,
Așă, maică, am petrecut!
Mě plătiî cu cântecu
175 Ca lupu cu treapētu,
Vēnătoru-l întălnestē,
Dă pielea și să plătește.

CANTECUL ȘERPELUI

(VARIANTA)

Auđit de Chr. Țapu din gura lui Gheorghe Porumbescu din comuna Novaci (Gorju).

La inima câmpului,
La vêntra pământului,
Unde fir de ȃrbă n'ue
Numai d'albă colilie,
5 Nu știu ochii șerpelui,
Ori e rađa sórelui?
Nu e rađa sórelui,
Ci sunt ochii șerpelui,
Frunzuliță siminic,
10 Că mi-a înghițit d'un voinic,
Jumătate l'a înghițit,
Jumătate nu m'îl póte,
Tot de arme ferecate,
De cuțite ascuțite,
15 De pistóle ghintuite.
De 3 zile l'a înghițit,
Trupul nu l-a putredit.
Al din gura șerpelui
Puțintel că se 'ntorcea,
20 Ochii la vale arunca,
D'un voinicel că vedea;
El din gură că m'îl ȃcea:
—D'un voinicel ortoman,
P'al cal bun și dobrogean,
25 Cu cisme de capră stérpă
De 7 ani nefătată.
Cel din gura șerpelui ȃcea:
— Măi voinicel ortoman,
P'al cal bun și dobrogean,
30 Invăluie mâna 'n basma,
Bagă mâna sub manta,
Și ia săbióra mea,
Și m'îl taie balaóna,
De m'îl mai lungeste viața.
35 Dămnă tu pe murgul tēu,
Dămnă-l, dămnă-l, nu te teme,
Că m'a 'nghițit ea pe mine,
Nu te mănâncă ea pe tine;
Să m'îl fi frate pân la mórte.
40 Da al voinicel ortoman
Din gurița lui ȃcea:
— Săbióră ca a ta
Par'că e mai bună a mea;

Dar al voinicel ortoman,
45 P'al cal bun și dobrogean.
Murgului că m'îl ȃcea,
Balaóna că o ochea,
Odată se poticnea,
Cu cât în cap că nu'l da;
50 Dar al voinicel ortoman,
P'al cal bun și dobrogean
Cu murgul lui că vorbia:
—D'aoalele murguț al meu,
Frunzuliță de spanac,
55 Pe tine de când te-am luat
Asta nu mis'a 'ntâmpat.
Că, când eu te-am cumpărat,
Ce-a cerut pe tine-am dat.
Dar al voinicel ortoman
60 Cu murgul lui că vorbea:
—D'aoleo murguț al meu,
Putea-vei tu ca să fugi
Treile și trei nopți,
Numai pe câmp alergat,
65 Nebăut și nemâncat?
Dară murgu-așa m'îl ȃcea:
— Nu e voia murgului,
Ci voia stăpênului;
Ia strânge-mă în trei chingii bine
70 Și tu incalecă pe mine,
Și tu să te ții mai bine,
Să nu rămăi fără de tine.
Dară murgu c'alerga
Tot trei zile și trei nopți,
75 Și la șerpe că m'îl venia
Puțintel că m'îl tăia,
Numai d'o palmă 'l tăia;
Dar șerpele așa m'îl ȃcea:
— Măi voinicel Dumnea-ta,
80 Bateți murgu, ține-ți drumu,
Că de-oi sta
M'oi mânia,
P'asta l'oi strănuta
Cât dă voinic cu stânga,
85 Și dupe tine m'oi lua,
Nici în pământ n'oi scăpa;

- Până-oî trece Dunărea !
 C'asta mî-a fost rînduit
 De cînd a fost copil mic ;
 90 Mumă-sa l'a blestemat,
 Din picior l'a legănat,
 Din gură l'a blestemat :
 — Suge-ți mîncă țitele,
 Sugă-ți șerpil sîngele.
- 95 Dar al voînic ortoman
 Măre, și de al doilea
 Cu murgu lui că 'mî vorbîa :
 — Putea-vei tu ca să 'mî fugi
 Trei zile și trei nopți,
- 100 Numaî pe cîmp alergat,
 Nebăut și nemîncat ?
 Dară murgu așa 'mî dîcea :
 — Nu e voia murgului,
 Ci voia stăpînului ;
- 105 Ia strînge-mă'n trei chingî bine,
 Și tu incăleacă pe mine,
 Și tu să te țîi mîl bine,
 Să nu remăi fără tine.
 El măre, că 'ncăleca,
- 110 Și pe cîmp că 'mî alerga
 Nebăut și nemîncat,
 Numaî pe cîmp alergat.
 Măre, și de al doilea
 Voinic la șérpe mergea,
- 115 Odată murgu repeđia,
 Măna la spate punea,
 Frumos paloș că scotea,
 Pă mischiu că mi-l trăgea,
 Frumos ca laptele 'l făcea,
- 120 Capul șérpelui că 'l lua.
 Dar al voînic ortoman,
 P'al cal bun și ortoman,
 Indărăt că se 'ntorcea,
 Și la fugă că mi-o lua,
- 125 Cu murgul lui că 'mî vorbîa,
 Indărăt cînd se uîta.
 — La chișîta murgului,
 Este capul șérpelui.
 Dar voînicul așa 'mî dîcea :
- 130 —D'aleleî murgușu meu,
 Oî mîl fi știind tu ceva ;
 Mî-a sosit balaóna
 Și mî-a scurtat și viața.
 Dară murgu ce'mî dîcea :
- 135 —Măi voînice Dumnea-ta,
 Bagă mîna 'n pozînar,
 Scóte ȳască și amînar
 Și dă foc cîmpului,
 Pă trei părți
- 140 Cu lemne verđi,
 P'altă parte
 Cu uscate,
 Ca să-ȳ sară ochiȳ 'ndată.
 Dar voînicel 'mî dîcea :
- 145 —Hei murgule,
 Indémná la pas
 La trestia uscată,
 Unde m'ăi scăpat odată.
 Indărăt cînd se uîta
- 150 Foc cîmpului că da,
 Și ochiȳ îndată că-ȳ sărea.
 Dar al voînic ce 'mî făcea ?
 Indărăt că se 'ntorcea,
 Și-acolo că 'mi-ș mergea
- 155 La al din gura șérpelui.
 El frumos că mi-l lua,
 La o tîntîná 'mî mergea,
 Și de bale că 'l spăla ;
 Săbiile le punea,
- 160 Chip de cruce le făcea.
 Frați de cruce se prindea,
 Și pe cal încăleca,
 Drumul la maică-sa 'l lua,
 La mîlcă-sa că 'mî mergea,
- 165 El din gură n'o trezîa :
 —Frunđuliță siminic
 Avut'ăi d'un copil mic ?
 —Am avut și l'am pierdut,
 De cînd era copil mic.
- 170 Dar voînicul ce 'mî dîcea ?
 —Mălcă, mălculița mea,
 Eȳ te vėd cam tinerea ;
 Mălcă aȳ mîl păcătui
 Și-oȳ mîl face unu ca mine,
- 175 De o pățimi tot ca mine.
 Voînicelul ce 'mî făcea ?
 Măna la spate punea,
 Paloșul că mi-l scotea,
 Capul mălcă-si că'l lua ;
- 180 Mergea trupul șovăind
 Și capul bolborisind,
 Nu știu ce dracu dîcend !

CÂNTECUL ȘERPELUI

(VARIANTA)

Auzit dela I. Ciocârlă Novaci, (Gorj) de Christea N. Țapu.

- La mijlocul câmpului,
 La vântura pământului,
 Nu știu ochii șarpelui,
 Sau e mura câmpului?
 5 —'I un șerpe mare înflorit,
 Ce un voinic a înghițit;
 Jumătate l'a înghițit,
 Jumătate nu-l mai pôte,
 Că-l de arme ferecate.
 10 Sufletul nu-l a eșit
 Și trupu 'l a putrețit.
 El pe câmp că se uita,
 Un voinic că mi-și vedea,
 Și din gură așa-l dicea:
 15 —Măi voinice Dumneata,
 Bagă mâna sub manta,
 Și scôte sabia mea,
 Și tale balaóna,
 Și-mi mai lungește viața.
 20 Cel voinic îl răspundea:
 —Că sabie ca a ta
 Pôte este și a mea,
 Pôte mai bună ceva.
 Dar șerpele ce-mi dicea:
 25 —Măi voinice Țortomane,
 Bate murgu,
 Ține drumu,
 Că de oiă sta, m'oiă mânia,
 Pe ăsta l-oș străfiga,
 30 După tin' că m'oi lua
 Zi de vară
 Până 'n séră,
 Nebăut
 Și nemâncat.
 35 Că ăsta l-a dăniit
 De când a fost copil mic,
 Cu-un picior l'a legănat,
 Cu gura l'a blestemat:
 —Suge măcă țitele,
 40 Sugă-ți șerpi sângele.
 Voinic nu s'astâmpăra,
 Cu sabia în șarpe da,
 Șarpele să-nfură,
 P'al din gură străfiga,
 45 Care slobod, cum era,
 După voinic că se lua,
 Care murgului zicea:
 —Murgule, de când te-am luat,
 De cal bun și lăudat,
 50 Ce-a cerut pe tine-am dat,
 La fugă nu te-am cercat.
 —Strânge-mă în chingă bine.
 Și-ncalecă tu pe mine,
 Să te port puțin și bine.
 55 El pe cal încăleca
 Și pe câmp că se chitea,
 Și'n dărăt că se uita,
 Și din gură-așa zicea:
 —Mai ști, murgule, ce-va
 60 Ne-ajunge balaóna.
 Iară murgu răspundea:
 —Bagă mâna'n pozinar,
 Scôte iască și amnar,
 Și dă foc câmpului,
 65 De trei părți cu lemne verzi,
 Și de-o parte cu uscate,
 Să ardă cele verzi toate,
 Să-l sară ochii îndată.
 Voinicu il asculta,
 70 De-o trestie vedea,
 La cea trestie mergea,
 Foc în trestie puneă,
 Ochii șarpelui săria.

SOARELE ȘI LUNA

Cules de Christea N. Țapu din gura lăutarului Gheorghe Ilie Stângă din Alexandria.

A se vedea G. Dem. Theodorescu legenda *Sórele și Luna* pag. 410 sq și colecția de poezii pop. a lui V. Alexandri pag. 27 sq. Idem varianta modificată din colecț. d-lui Miron Pompiliu : *Ión Bradu și soru-sa* pag. 32-43.

Fóe verde salbă móle,
 P'ál buhaz de mare,
 Spre sóre răsare,
 P'în ceale resmicele,
 5 P'în ceale argele,
 Mi-este-o argeluță,
 Mică de nimică,
 Cu uș de sipică,
 Cu ferestă de sticlă,
 10 Cu răsboi de fer,
 Cu spate de oțel,
 Țese lana'n el
 Pânză de mătase,
 Luț Sóre cămașă ;
 15 Fir și ibrișim
 Luț Sóre zăbun,
 Postav de cel bun.
 Iana că țesea,
 Sóre că umbla
 20 Tot ca să se'nsóre ;
 Umbla mândrul sóre,
 Să veđi nouă al,
 Tot pe nouă cař ;
 Cinci a cumpăvit,
 25 Patru. I-a spetit,
 Și el n'a găsit
 Potrimnică 'n lume,
 Samene cu el.
 La Iana mergea,
 30 Aște-deu că-ı da,
 Iana'ı mulțumea,
 Sóre că-ı striga :
 Țese, Iano, țese,
 Te cam chindisește,
 35 Și te cam gătește,
 Să ne logodim,
 Că ne potrivim ;
 Că eu mi-am umblat
 Lumea'n lung și 'n lat,
 40 Să veđi, nouă al,

Tot pe nouă cař.
 Cinci i-am cumpăvit,
 Patru i-am spetit,
 Și eu n'am găsit
 45 Potrimnică'n lume,
 Samene cu tine.
 — Sóre luminate,
 Trup făr'de păcate,
 Unde s'a vedut
 50 Și s'a auđit,
 Să ia sor' pe frate,
 În lume n'aibă parte,
 Și frate pe sor',
 În lume n'aibă dor !
 55 Alei ! sóre luminate,
 Trupșorel făr'-de păcate,
 Décă ești vr'un vitéz
 Și nu ți-e dău necaz,
 Să'mi faci scară de fier
 60 Cu tălpici de oțel,
 Pên'la 'naltul cer,
 La bun Dumnezeu.
 Noi să ne'ntrebăm,
 Și să ne 'ndrumăm
 65 Și la Moș Crăciun,
 Că e mai bătrân,
 Și la Moș Adam.
 Pravila o citi,
 De s'o'nemeri,
 70 Și de s'o cădea,
 Noi că ne-om lua.
 Sórele cum mi-auđia,
 Voia Iani că'mplinia,
 Bicău că'l lua,
 75 Odată'mi plesnă,
 Scară că'mi făcea,
 Scară, veđi, de fier,
 Tălpici de oțel,
 Pên' la 'naltu cer.
 80 Iana c'o vedea,

- De mână'l lua,
Pe scară'mî suia,
La cer ajungea.
Dumnezeu cum îl vedea,
85 Spatele 'lor întorcea,
Și din ochi lacrimi vërsa.
Iana atunci striga:
— Dómnne, milostive,
Unde s'a vëdüt
90 Și s'a pomenit
Să ia sor' pe frate,
Să facă păcate,
In lume n'albă parte,
Și frate pe sor',
95 N'albe 'n lume dor?!
D-deu dicea:
— Iano,
Simziano,
'Nainte plecați,
100 Acolo să dați
De moșu Crăciun,
Că e mai bătrân,
Știe de demult,
Unde s'a vëdüt
105 Și s'a pomenit.
De mână 'l lua,
'Nainte mergea,
Moș-Crăciun, cum îl vedea,
Spatele lor întorcea,
110 Și din ochi lacrimi vërsa.
La el când ajungea
Iana că-î striga:
— A bre! moș Crăciun,
Că ești mai bătrân,
115 Unde s'a vëdüt
Și s'a pomenit
Să ia sor' pe frate,
Să facă păcate,
In lume n'albă parte?!
120 Moș Crăciun că le grăia:
— Iano,
Simziano,
'Nainte plecați,
Pe drum întrebați
125 De moșul Adam,
Că e mai bătrân,
Știe de demult,
Și la el că sunt
Cheile Raiului
130 Și ale Iadului.
Pe el înainte 'l da
Acolo, frate, ajungea,
Adam mi-î vedea,
De mână-î lua
135 Și 'n Iad că-î băga.
- In Iad ei ce vedea?
Niște pomi părliți,
Și 'n cei pomi părliți
140 Niște păsărele
Staū la cuiburele;
Unde-mî ciripesc,
Par'că-te jelesc:
— Va! de noi, de noi,
145 De părinți noștri,
N'aū la ce muri,
N'aū la ce trăi,
Când ei or inuri,
N'aū unde veni!
150 Sórele 'ntreba
Și se minuna.
Adam tălmăcea:
— Copii! a murit
Toți negrijiți
155 Și nespovediți,
Asta o să 'mî fie!
Sórele ce 'mî făcea?
El nu se pocăia,
Tot dicea s'o ia,
160 El, pe soru-sa.
Adam ce făcea?
Înainte-î ducea.
Și ce mai vedea?
Niște mese strânse,
165 Și făclii tot stinse,
Și pahare seci,
Și ómeni negri.
Moș Adam dicea:
— Sóre luminate,
170 Trup făr' de păcate,
Pomană-ai făcut
Și rău ți-a părut.
Înainte-î ducea,
Dar ce mai vedea?
175 O văcuță slabă,
Uscată și slabă,
Păștea liveți verzi,
Și bea ape reci,
Și cădea de slabă.
180 Sóre că 'ntreba,
Adam răspundea:
— Sóre luminate,
Trup făr' de păcate,
O vacă ai avut
185 Și-o-ai dăruit
Și rău ți-a părut.
Din Iad îi scotea
Și 'n Rai că-î băga:
Da 'n Rai ce vedea?
190 Niște pomi înfloriți;
Și 'n cei pomi înfloriți,

Niște păsărele
 Ingână 'n versurile.
 Din gură 'mî striga :
 195 — Ferice de noi,
 De părinții noștri,
 Aă la ce trăi,
 Aă la ce muri !
 Ei, când or muri,
 200 Aă unde veni.
 Sóre că 'ntreba,
 Adam răspundea :
 — Sóre lunate,
 Trup făr' de păcate,
 205 Copiii a murit
 Grijiți, spovediți,
 Și toți prohoditi.
 Dar sóre ce făcea ?
 Frate, nu se pocăia,
 210 Tot dicea să ia
 El pe soru-sa.
 Adam ce făcea ?
 Din raî că-î scotea,
 Drumu că le da,
 215 P'un pod că mergea;
 Iana tot striga :
 — Sóre lunate,
 Trup făr' de păcate,
 Unde s'a vădut

220 Și s'a pomenit,
 Mireasa 'nainte,
 Mirele pe urmă ?
 Sórele aușia,
 Înainte-î mergea.
 225 Iana ce'mî făcea ?
 În urmă rămănea
 Și'n gârlă sărea,
 Da și se'neca,
 Sórele după ea.
 230 Dumneșeu îi vedea,
 Pe ei nu'î răbda,
 Pe ei că-î făcea
 Doi lucefereî,
 De te uși la ei.
 235 Dar Iana ce'mî făcea ?
 Ea 'n sus că sbura,
 Pe sóre blstema :
 —Dar'ar Dumneșeu, fratesóre,
 Frate sóre, mândre sóre,
 Când tu oi fi la răsărit,
 240 Eă să fiu în spre apus ;
 Când oi fi la răsărit,
 Tu să fi în spre sfințit ;
 Noi când ne-om întâlne,
 Atunci ne-om pupa
 245 Și ne-om sëruta ;

SÓRELE ȘI LUNA

(VARIANTA)

Cules de Christea N. Țapu din gura lăutarului Gheorghe Ilie Stângă din Alexandria.

Șolmanu de sóre
 Ț puternic mare,
 Umblă să se 'nsóre ;
 Vremea Ț-a venit
 5 De căsătorit.
 Și el că mi-și umblă
 Creș de nouă anî,
 Creș pe nouă cai.
 Patru a obosit,
 10 Cinci a ciumpăvit,
 Și el n'a găsit
 Potrivnică 'n lume,
 Să se potrivească
 Să se nemerescă,
 15 Papuc din picior,
 Inelu din deșt.

Și el s'a lăsat
 La nouă argele.
 Este o argelușă,
 20 Argea de marmură,
 Cu ușa la vale,
 Cu ferestre 'n sóre,
 Cu suluri d'argint,
 Scripeți de argint.
 25 Pânza-î de mătase
 Lui sóre cămașe.
 Țese, 'nchindisește
 Iléna Zimziana
 Dómna florilor,
 30 Și a garófelor.
 Țese, 'nchindisește
 Și găitânește.

Iacă, că 'mî venîa
 Șoimanu de sóre,
 35 Pe ea mî-o 'ntreba :
 Iléno Zimziano,
 la scól, te gătește,
 Te 'nsulemenește,
 Că eū să te iaū,
 40 Că vreme mi-a venit
 De căsătorit.
 — Aî Șoîman de sóre,
 Mult drag frățióre,
 Ești puternic mare,
 45 Unde s'a vĕđut
 Și s'a pomenit
 Să ia sor' pe frate,
 Și frate pe sor,
 Că e 'n lume dor?
 50 De trei orî cuvĕnt đicea,
 El, frate, nu 'nțelegea.
 Din gură 'mî grăla :
 — Aî Șoîman de sóre,
 Mult drag frățióre,
 55 De ești vr'un viteaz,
 Tu miĕ să 'mî faci
 D'o scară de fier,
 Cuie de oțel,
 Pĕn' la 'naltu cer,
 60 Pĕn' la maica Iova
 Și la moș Adam,
 Tu ca să-î întrebî,
 Tamje ca să spuî
 Și ți-o arĕta,
 65 Dacă s'o cădea,
 Și eū te-oî, lua.
 Ea ce 'î poruncîa,
 Aîa și făcea :
 D'o scară de fier,
 70 Cuie de oțel,
 Pĕn' la 'naltu cer.
 Acolo mergea,
 Tamja că spunea ;
 Moș Adam auđîa,
 75 Barba 'n gură 'și lua
 Și-alt cuvĕnt nu đicea ;
 Cheile 'n mână lua
 Și la raiū cu eî mergea,
 Raiu il descuîa,
 80 In el că intra.
 Dar eî ce'mî vedea ?
 Făclióre aprinse,
 Mesióre 'ntinse,
 Păhărele pline;
 85 In jur 'prejur de masă,

Niște pomișori
 Sînt verđi înfloriți ;
 Dar pĕn'crângurele,
 Niște păserele.
 90 Da nu 's păserele,
 Ci sînt copilași,
 Mândri ingerași,
 Cântă, fericește,
 Părințiî și-odihnește:
 95 — Ferice de noi,
 De părințiî noștri,
 Când eî ne-aū făcut,
 Bine ne-aū grijit;
 Dacă or muri
 100 Aū cu ce trăi,
 Cu ce ne pomeni !
 Iară Moș Adam
 Din raiū că ieșîa,
 La iad că mergea,
 105 Iadu descuîa,
 Cu ochiî că vedea :
 Făclióre stinse,
 Mesióre strânse,
 Păhărele secî ;
 110 Imprejur de masă
 Niște pomișori,
 Nu sînt înfloriți,
 Negri și pirliti ;
 Iar prin crângurele
 115 Niste păserele ;
 Da' nu 's păserele,
 Ci sînt copilași,
 Sînt necreștinați.
 Cântă, 'mî ciripește,
 120 Părințiî pedepsește :
 — Vaî de noi, de noi,
 De părințiî noștri,
 Când eî ne-aū făcut
 Numaî ne-a grijit,
 125 Dacă or muri
 N'aū la ce veni ;
 Dacă or trăi
 N'aū cu ce trăi.
 Din Iad că ieșîa
 130 Șoîmanu de sóre,
 Mult drag frățióre;
 Moș Adam că'l întreba :
 — Șoîmane de sóre,
 Mult drag frățióre,
 135 Ce ți-e că-ți place,
 Raiul saū Iadul ?
 Șoîmanu de sóre,
 Mult drag frățióre,

Nimic nu dicea,
 140 Căci și el știa,
 Că nu se cădea;
 Alt cuvint că nu dicea,
 Indărăt el se'ntorcea
 La soru-sa Ileana,
 145 Ileana Zimziana,
 Pe ea mî-o'nșela,
 Ca să mî-o ia.
 Ileana Zimziana,
 Dómna florilor
 150 Și-a garófelor,
 Ea, frate, cum auđia,
 Lui Sóre că-î răspundea :
 — Șoimane de sóre,
 Mult drag frățióre,
 155 Tu mie să'mî faci,
 Dacă ești vitez,
 D'un pod peste mare,
 Iute și mai tare;
 La capu de pod
 160 O d'albă mănăstire,
 Fie pomenire,
 Acolo să ne cunune
 Amândoi de mână.
 Ea ce poruncă,
 165 El, frate, făcea,
 La argea venia.
 Dar ea ce-mî făcea ?
 Din argea ieșia,
 Dar nu se gătea,
 170 Mai rău se cernia.
 De măn'o lua,
 Pe pod că mergea ;
 Lui de dragă ce-î țerea
 Înainte-î mî-o da,
 175 El în urmă-î rămânea.
 Ea se socotea :
 — De cât soție fratelui,

Mai bine cina racului
 Și potmolu peștelui.
 180 — Al Șoiman de sóre,
 Unde s'a văduț
 Mireasa 'nainte,
 Mirele pe urmă ?
 C'un cuvint il înșela,
 185 Ea în urmă rămânea
 Și în mare s'arunca ;
 Dar ea nu se ineca,
 D-deu nu o răbda ;
 Mrénă pe ea mî-o făcea
 190 Și pîn mare că 'nota.
 Șoimanu de sóre,
 Mult drag frățióre,
 Indărăt când se uita,
 El pe ea nu mî-o vedea ;
 195 Iute la sat alerga,
 Năvódele le-aducea,
 Și 'n mare că le băga.
 Pe ea, frate, mî-o prindea
 Și pe pod că mî-o scotea.
 200 Șoimanu de sóre,
 Mult drag frățióre,
 El, frate, n'o cunoștea.
 Năvódele descurca,
 Ea pe pod că rămânea.
 205 Dumne-deu aripă îi făcea
 Și 'n cer că sbura,
 Din gură 'mî grăia,
 Atunci el c'o cunoștea :
 — Al Șoiman de sóre,
 210 Mult drag frățióre,
 Că noi ne om întâlăni,
 Când lumea o pteri,
 Tu la răsărit
 Și eu la apus,
 215 Tu la apus
 Și eu la răsărit !

CANTECUL LUI MANOLE

Cules de Christea Țapu din gura lautarului Ion Stan Baluică din Mânăstireni (Vâlcea).

A se vedea colecția d-lui G. Dem. Theodorescu pag. 460 precum și V. Alexandri pag. 186—192.

Acastă legendă este varianta din sus citatele colecții.

Pe Argeș în sus,	Oilor la câmp,
Cam prin cărpiniș	Și eu vi'l arăt,
Și prin aluniș,	Dacă mi-oți plăti
Plimbă-mi se, plimbă	Și m'oți omeni.
5 Ceî nouă zidarî,	45 El că mi-ș mergea,
De la Poienari,	Zidul l'arăta.
Cu Manole dece,	Negru Vodă ce'mî făcea ?
Care-î și întrece.	D'un căpuș scotea,
Eî că se plimba	D'un căpuș de os,
10 Pe Argeș în sus	50 Răsuna frumos.
Și eî căuta	Și el când cânta,
Loc de mânăstire	Lunca răsuna,
Și de case bune,	Zidarî audîa
Facă-șî pomenire.	Și la el venîa
15 El că nu gășîa,	55 Și Vodă le porunca :
De geaba umbla.	—Voî nouă zidarî,
Negru Vodă vine	De la Poienari,
Cu dalvarî 'n vine,	Cu Manole dece,
Pe-un cal vinecîor,	Care vî și 'ntrece,
20 lute la picîor.	60 Vătafi de zidarî,
Și el când venîa,	De la Poienari,
Măre, se 'ntâlîna	Peste meșteri marî,
Cu un cîoban	Voî aici lucrați
Intorcînd la oi,	Și eu voiî plăti,
25 Din fluer cîntînd	65 Bine-voiî cînsti ;
Oilor la câmp,	Dar să'l terminați
Din caval dîcînd,	Din luna lui Marți.
Oile chemînd.	Eî că s'apuca
El îl întreba :	Și 'mi-l plănuîa
30 —Mic de cîobănaș,	70 Și eî că zidea ;
Frumos drăgălaș,	Diua ce zidea,
Intorcînd la oi,	Nóptea se surpa.
Cîntînd din fluer,	Dar eî se gîndiră
Orî tu n'ăi vîdîut,	Și să tîlmăciră,
35 Tot umblînd p'aici,	75 Din lucru stătura,
D'un zid părăsit	Și eî că se da
Și neisprăvit ?	La umbriță bună,
—Ba eu l'am vîdîut,	Cu garafa 'n mîna,
Pe el m'am suit,	Și eî se cînstîa.
40 Din fluer cîntînd	80 Manole dîcea :

—Voï nouă zidari,
De la Poienari,
Peste meșteri mari,
Să vă spuți ceva;
85 Că n'avem ce face:
Prinsore să dăm,
De mână ne luăm,
Jo! de dimință,
Pe rouă, pe ceta,
90 Cam pe negureta,
Cin 's'o măneca,
Său din zidărese,
Său din tâmplărese,
Creț cu demăncare,
95 Vo! să mî-o pândiți,
Să dormiți pe rînd,
Ca să strejuiți.
Să nu vă gîndiți
Orî a cui va fi,
100 Chîr să fie a mea,
De mână s'o luați,
Pe zid s'o urcați
Și 'n zid s'o zidiți,
Să nu vă gîndiți!
105 Cucóna Manoli,
Ea că se scula,
Jo! de dimință,
Cam pe negureta,
Pe rouă, pe ceta,
110 Bucătar găsla
Și mi-l trimetea,
Creț după Rujan,
Că-i perdut d'un an.
Acas' l'aducea
115 Și jos că'l punea,
Din el că tăla,
Bucate găta;
Și ea că le lua
Și se măneca,
120 Jo! de dimință,
Cam pe negureta,
Cu ceta'n sprincene,
Cu roua în picere,
Calea 'n jumătate.
Când ea mi-ș venia,
125 Manea ce făcea?
Ocheanu 'și lua,
La vale 'l punea
Și el se uita
130 Și mî-o cunoștea,
Și el se ruga:
— Dîmne ca un sfînt,
Dă plîre cu vînt,
Ce n'a fost de mult!
135 Ea s'o 'nfricoșă,

Fuga că mî-o da,
Mî-o aluneca,
Bucate o vîrsa,
Și mî-o întîrșia;
140 Alta mî-o sosi,
De cum aș gîndi!!
Ea ce mi-ș făcea?
'Napo! se 'ntorcea,
Alte bucate 'ncărca
145 Și iarăși pleca.
Manea ce'mî făcea?
Iară se uita,
Iară mî-o vedea
Și mî-o cunoștea
150 Și iar se ruga:
— Dîmne ca un sfînt,
Crețut la cuvînt,
Prea mî rog de mult,
Că eu sunt pierdut,
155 Că eu m'am greșit,
Prinsore-am făcut.
Mic bălăurel
'Nainte să-l scoți,
Intins peste drum,
160 Creț în calea ei;
Ea că l'o vedea
Și s'o 'nfricoșă,
Pe fugă s'o lua
Și s'o 'mpiedica,
165 Bucate-o vîrsa,
Acas' s'o 'nturna,
Creț mî-o zăbovi,
De mî-o 'ntîrșia!
Ea ce mi-ș făcea?
170 Așa c'o trăgea,
Acas' se ducea,
Bucate 'ncărca,
'Napo! se 'nturna.
Atunci îl înșela,
175 C'a greșit poteca
Și a venit prin crîng
Și el n'a vădut,
De geaba a pădit.
Cînd ea că sosia,
180 Zidari! o vedea
'Nainte 'i ieșia,
Banița l-o lua
Și jos c'o punea.
Alții mî-o trăgea,
185 Din nouă zidari
De la Poienari
Pe zid c'o urca
Și ei că striga:
— Var și cărămidă
190 Și pîtră măruntă,

C'avem să zidim,
 Să nu ne gândim !
 Și ei c'o zidea,
 Ea că se ridea,
 195 Gândeă că glumea.
 Zidul că creștea,
 Ei că mî-o zidă,
 Pên' la brățișore,
 Pên' la țitișore.
 200 Dar ea ce făcea ?
 Rupea d'a plângea
 Și mi se ruga
 Cu un glăscior de foc
 Pentru busuioc,
 205 Și ea că striga :
 — Manoleo, Manoleo,
 Soțiora mea,
 Nu țî-o fi păcat,
 Că n'oi fi legat,
 210 La ce mai m'ai luat ?
 Zidul rău mă strânge,
 Țitișora 'mî curge,
 Ivănel imî plânge !
 Că eă am plecat
 215 Și mi l'am lăsat,
 Micul nescăldat
 Și nedesfășat,
 Nicî țitica nu l'am dat !
 Manolea ce făcea ?
 220 Lacrămile că-l curgea
 Și la zidarî poruncă :
 Pripitî d'o zidițî
 Și mî-o cutrupitî,
 De la brățișore
 225 Pên' la țitișore.
 Țitișorele ei
 Să mi-le mărmurițî,
 Să mi-le 'nchipuitî,
 Creș afar' din zid,
 230 Că e prăvădut.
 Și voi ca să faceți
 Leagăn de matase,
 Și de sîrmă 'ntorsă,
 Să trimeț acasă,
 235 Pruncu să mi-l iaă
 Și aci să'l aduc,
 În leagăn să'l culc.
 Vîntu mî o bătea
 Dă l'o legăna ;
 240 Ninsorea mî-o ninge,
 Pē el că l'o unge ;
 Ploile or ploua,
 Pē el l'or scălda !
 Dară Manea ce 'mî făcea ?
 245 La zidarî că poruncă :

— Ia zidițî, băețî,
 Lucru isprăvițî,
 Unde n'oi putea,
 Parte mî-oțî lăsa.
 250 Ei că mi-ș zidea
 Lucru isprăvia.
 Sus, la turlă sus,
 Parte că lăsa,
 Parte luî Manea.
 255 Dar Manole ce făcea ?
 La zid scara c'o puneă
 Și sus că mi se urca.
 Zidarî ședea,
 La el că privia,
 260 Ca să isprăvească,
 Leafa s'o primescă.
 Ei dacă creșură
 Că s'a isprăvit,
 Ei scara l-o luară
 265 Și sus că 'l lăsară.
 Dar, veți, Manea ce 'mî făcea ?
 De ei, frate, se ruga :
 — Voi nouă zidarî,
 De la Poienarî,
 270 Peste meșteri marî,
 Și cu mine dece,
 Care vē și 'ntrece,
 De ce scara 'mî luați ?
 Orî nu v'am plătit,
 275 Orî nu v'am cinstit ?
 — Bine ne-aî cinstit,
 Dar nu ne-aî plătit !
 Noi așa să 'țî dicem,
 Ca vâtaf cel mare,
 280 Vâtaf de zidarî,
 Peste meșteri marî,
 De la Poienarî,
 Fă ce-țî dă prin gând,
 Aripî de șindrilă,
 285 După mănăstire
 Vîno 'ncoa la mine.
 Dacă-l fi drept,
 Nu te prapădești,
 De-l fi vinovat,
 290 Noi n'avem ce-țî face ;
 De cāt Dumneșeu
 Țî-o purta de grijă,
 După cum oi fi
 Cu gândul la noi,
 295 C'am muncit de mult
 Și nu ne-aî plătit !
 Manole cum aușă,
 El, frate, se pregătă,
 Aripî că-șî făcea,
 300 D'acolo sbura.

Și unde cădea,
 Piatră se făcea,
 Piatră curătore,
 Cu nouă isvóre
 305 Și apă ușoră.
 Zidarii 'l vedea
 Și se tâlmăcea:
 — Ce-o fi de făcut,
 Asta n'am vădut!
 310 Ei că s'apuca,
 Ceșmea că lucra
 Și ei c'o făcea,
 O ceșmea frumoasă,
 Cum nu s'a vădut,
 315 Nu s'a pomenit,
 Creț și mai de mult;
 Dar acum se face,
 Precum s'a făcut.
 La cea mănăstire,
 320 Facă-ș pomenire
 Pentru case bune,
 Negru vodă vine
 Și el urmărește

Și aci plănuiește,
 325 Cu zidarii vorbește
 Și el le plătește.
 Și el ce'mi făcea?
 Masă le punea,
 Bine că-i cinstia
 330 Și ei se ruga
 Creț pentru Manea;
 Că el a rămas
 Cu soția lui,
 Flórea câmpului,
 335 La cea mănăstire,
 Facă-ș pomenire,
 Fie pomenit
 În veci de demult,
 Și va fi și cu născut.
 340 Apă d'ar mai bea,
 Și cine ar veni,
 Ei că s'or ruga:
 — Fie pomenire
 A cui a făcut
 345 Acea mănăstire!

CANTECUL LUI MANOLEA

(VARIANTA)

Cules de Christu N. Țapu din gura lăutarului Gheorghe Porumbescu, din Novaci-Gorj.

Pe Argeș în sus,
 Pe Argeș în jos,
 Plimbă-mi-se 'mplimbă
 Saū de Negru-Vodă,
 5 Cu nouă zidarii,
 Cu Manole de ce,
 Care mi-l întrece.
 Dar ei ce mi-ș cată?
 Loc de mănăstire
 10 Și de case bune,
 Fie pomenire,
 Cât sóre pe lume,
 Să se pomenescă
 În țara rumânescă
 15 Și la dumnea-vóstră!
 Ei că'mi-ș căta,
 Loc că nu găsla,
 Ei că mi-ș pleca
 Prin hățiș,
 20 Prin cărpiniș,

Tot p'o potecea,
 P'o potecea părăsită,
 Prin hățiș,
 Prin cărpiniș,
 25 De-a drum curmeziș.
 Fóie verde și-o lelea,
 Ei pe potecă 'mi mergea
 Ei, măre, că se 'ntâlnea
 C'un laș
 30 Purcăraș,
 Pielea ca hărtia,
 Cămașa ca tina.
 Negru Vodă așa 'mi dicea:
 — Măi laș, Purcăraș,
 35 Cu cămașa neagră
 Și cu pielea albă,
 Știu că n'ai vădut,
 Tot porcii mânând,
 Luncile spărgând,
 40 Loc de mănăstire

- Și de case bune ?
 Fôie verde și-o lalea,
 Purcar din gură 'mî dicea
 — Dade Negru Vodă,
 45 Sau mă ispitești,
 Nu știu să-ți vorbesc ;
 Chîr drept să 'ți spuț,
 La a mea cocenătă,
 La purceaua grasă,
 50 Sint trei zidurele,
 De trei Domni zidite
 Și nu's isprăvite,
 Că's afurisite.
 Negru Vodă c'auđla,
 55 Măna 'n pozunar băga,
 Multe parale că-î da,
 Fôrte bine că-î părea.
 Acolo mergea,
 Ocol că le da,
 60 Din gură 'mî striga,
 Lumea 'mî sorocea:
 — Var și cărămidă,
 Marmură și sticlă,
 Inima 'mî despica!
 65 Lumea că 'mî vența
 Cu var și cărămidă ;
 De zid s'apuca,
 Lunî de diminéta,
 Pe rouă, pe cétă.
 70 Dîua ce 'mî zidea
 Nóptea că 'mî cădea.
 Fôie verde și-o lalea,
 De zid s'apuca
 Și de-a doilea,
 Marți diminéta.
 75 Ei că ce zidea,
 De geaba trudea,
 Că nu isprăvea ;
 Dîua ce 'mî zidea
 Nóptea că 'mî cădea.
 80 Verde fôie și-o lalea,
 Și Mîrcuri diminéta
 Iar de zid s'apuca.
 Dar Manolea ce 'mî făcea ?
 Pe scară se da,
 85 In cunie mergea,
 Cîubuc aprindea,
 Intr'o rănă se da,
 Somnu că mi-l lua ;
 Luț ingeru 'î vența,
 90 Prin vis că-î spunea:
 — Manoleo, Manoleo,
 Vătafu Manoleo,
 Vătaf de zidari,
 Și de meșteri mari,
 95 Și de navodari,
 Geaba vă căsniți
 Și vă mai trudiți,
 Că nu isprăviți,
 100 Pênă n'ăți zidi
 D'un cap de fomele,
 Mai bine să 'mî pfele,
 De cât voi voînici,
 105 Cât zidiți aici ;
 Pênă n'ăți zidi
 Sau d'o surioară,
 Sau d'o verișoară,
 Sau d'o soșioară !
 110 Manole din somn sârfa,
 Cîubuc lepăda,
 La zidari mergea,
 Din gură striga:
 — Voi zidari mei,
 115 Frunză de spanac,
 Pe scară m'am dat,
 In cunie merseî,
 Cîubuc aprinseî ;
 Frunză de spanac,
 120 Intr'o rănă m'am dat,
 Somnul că m'a luat.
 Frunză verde mărgărit,
 Ingerul a venit
 Și prin vis mî-a spus :
 125 — Manoleo, Manoleo,
 Vătafu Manoleo,
 Vătaf de zidari
 Și de meșteri mari
 Și de navodari.
 130 Geaba vă căsniți
 Și vă mai trudiți,
 Voi nu isprăviți,
 Pênă n'ăți zidi
 D'un cap de fomele,
 135 Mai bine să 'mî pfele,
 De cât voi voînici
 Cât zidiți aici ;
 Verde frunză și-o lelea
 Manolea așa 'mî grăia,
 140 Cu zidari luț vorbîa :
 — Voi zidari mei,
 Fiți afurisiți,
 Și alimăniți,
 Voi acasă oți merge,
 145 Voi ca să nu spuneți
 Voi gazdelor vóstre.
 Ei acas 'mergea,
 Ei că nu ținea,
 Gazdelor spunea,
 150 Dar Manolea ce 'mî făcea ?
 Acasă 'mî mergea,

La poartă 'mî striga :
 — Vilafe, Vilafe,
 D'albă vătăşoie,
 155 Tu să te duci
 Şi tu să'mî aduci
 Tot pe bălan,
 Al pierdut d'un an,
 Pe bălan să-l tai
 160 — Şi tu să te duci,
 Iară să'mî aduci
 Tot grău d'ăl alb,
 Din spic d'ăl de an.
 Ea că mi-ş pleca
 165 Tot după bălan ;
 Pe bălan găşia,
 Pe bălan tăia ;
 Ea că 'mî-ş pleca
 Şi de-a doilea,
 170 După grău d'ăl alb,
 Din spic d'ăl de an,
 Lunî de diminéţă,
 Pe rouă, pe cétă.
 Ea că 'mî-ş gătia
 Păine că'mî zolia,
 175 Bucate 'mî gătia ;
 Ea că mi-ş pleca
 Tot Lunî diminéţa,
 Cu bucate 'n braţe.
 Manolea o vedea,
 180 Pe zid leşina,
 Chip de cruce că-ş făcea,
 La Dumneşu se ruga :
 — D'alei, Dómnne sfinte,
 Scóte-î înainte
 185 D-o cétă cu vânt,
 Pune-o pe pămînt ;
 Ea să rătăcească,
 Bucate să verse,
 Indărăt să se 'ntorcă,
 190 Altele-mî gătască ;
 Dór de-o mai udi,
 Alta c'o veni.
 Dar D-şeu il asculta,
 Înainte că-î scotea
 195 D'o cétă cu vânt,
 O pune pe pămînt.
 Ea că 'mî rătăcea,
 Bucate 'mî vërşă,
 Indărăt se 'ntorcea,
 200 Altele 'mî gătia,
 Cu ele 'mî pleca
 Tot Lunî diminéţa,
 Cu bucate 'n braţe.
 Pe drum tăinuşa :
 205 — Manoleo, Manoleo,

Tóte or fi venit,
 Toţi or fi prândit,
 Amiaşu-a venit !
 Manolea o ochia,
 210 Pe zid leşina,
 Chip de cruce că'ş făcea,
 La D-şeu se ruga :
 — D'alei Dómnne sfinte,
 Scóte-î înainte
 215 D'un şarpe balaur,
 Cu solzi de aur,
 Ea să spăimănteze,
 Bucate să'mî verse,
 Indărăt să se întorcă,
 220 Altele 'mî gătască,
 Dor de-o mai udi,
 Alta c'o veni !
 Fóşe verde ş-o lelea,
 Dumneşu că'l asculta,
 225 Înainte că-î scotea
 D'un şarpe balaur,
 Cu solzi de aur.
 Ea se spăimănta,
 Bucate 'mî vërşă,
 230 Indărăt se 'ntorcea,
 Altele 'mî gătia.
 Ea că mi-ş pleca
 Lunî de diminéţă,
 Cu bucate 'n braţe.
 235 El că 'mî-o vedea,
 Pe zid leşina,
 La zidari striga :
 — Voi zidarii mei,
 Fiţi afurisiţi
 240 Şi alimăniţi,
 Voi să n'o priviţi,
 Nicî să nu vorbiţi,
 Şi voi să 'mî-o luaţi,
 Şi să mî-o zidiţi
 245 Să mî-o covârşiţi.
 Fóşe verde ş-o lalea,
 Ea că mi-ş venia,
 Masă că 'ntindea,
 Pe el că'l chema :
 250 — Manoleo, Manoleo,
 Tóte or fi venit,
 Toţi or fi prândit !
 El din gură aşă 'mî striga .
 Voi zidarii mei,
 255 Fiţi afurisiţi
 Şi alimăniţi,
 Ce mî-o mai priviţi,
 De nu mî-o zidiţi,
 Să mî-o covârşiţi ?
 260 Ei că mî-o lua

Și 'n zid c'o puneă,
 Ei că 'mî-o zidea,
 Și ei că 'mî zorîa.
 Fôie verde de alună,
 265 Ea gândeă că-î glumă,
 Fôie verde și-o lalea,
 Ea că mî ș dicea :
 — Manoleo, Manoleo,
 Vătafu Manoleo,
 270 Orî nu-ți măi ajungă,
 Atâta glumă lungă ?
 Zidișor mă strânge,
 Țițișora 'mî curge,
 Ivănică 'mî plânge !
 275 Manolea 'mî dicea :
 — Vilaie, Vilaie,
 D'albă vătăș ôie,
 Ivănic' al tēju,
 Copilaș al meu,
 280 Créscă-l D-deu !
 Zăpada c'o ninge
 Pě el mî l'o unge ;
 Plôia c'o plouă,
 Pě el l'o scâlăda;
 285 Vântul mî-o bătea
 De l'o legăna ;
 Pasări c'or veni,
 De l'or ciricăi,
 Pě el l'o adormi ;
 290 Două turturele,
 Surorile mele,
 Cumnatele tele !
 Manole 'mî dicea :
 — Voî zidariî mei,
 295 Fiți afurisiți
 Și alimăniți,
 Ce mî-o măi priviți,
 De nu mî-o zidiți,
 Să mî-o covîrșiți,
 300 Să nu măi vorbescă.
 Inima 'mî rănescă !
 Și voî să'mî lăsați,
 Două găurele

Cu țița pě ele. —
 305 Manole ce mî-ș făcea ?
 Pe scară 'mî suia,
 Din gură 'mî striga :
 — Var și cărămidă,
 Marmură și sticlă !
 310 Negru Vodă c'auđia,
 Acolo 'mî venia,
 El că'l întreba :
 — Vătafu Manoleo,
 Dar n'aî măi isprăvit,
 315 Orî n'aî măi săvârșit ?
 Că eü mî-am vindut
 Și mî-am zalogit
 Și n'aî isprăvit ;
 Pēnē 'mî-am vindut
 320 Și papuciî Dómnei
 Și acul din coade !
 Negru Vodă ce 'mî făcea ?
 Sécuriî că mî-ș lua,
 Scările 'mî tăia
 325 Sus pe mănăstire 'î lăsa.
 Manole 'mî dicea :
 — Voî Zidariî mei,
 Fiți afurisiți
 Și alimăniți,
 330 Voî să vě faceți
 Aripî de frăștilă
 Și voî să sburați,
 Jos ca să 'mî picați !
 Ei că 'mî-ș făcea
 Aripî de frăștilă
 335 Și unde sbura,
 Pîetre se făcea,
 Direpți nu țera.
 Manole, unde sbura,
 Ceșmea se făcea,
 340 Bea lumea din ea !
 Măi dați cu stropitura,
 Să 'și ude țiganu gura,
 Și să 'mî dați câte o para,
 S'o duc la țiganca mea !

CANTECUL LUI MANOLEA

VARIANTA

Cules de Christu N. Țapu de la Dumitru Valeanu, lăutar din Roșiorii-de-Vede (Teleorman).

Pe Argeș în sus,
 Pin cel aluniș,
 Pin cel cărpiniș,
 Plimbă-mi-se pórta
 5 Domnul Negru Vodă,
 Cu nouă zidarî,
 Nouă meșteri mari,
 Cu Manole dece,
 Care mi-î și 'ntrece.
 10 El că mi-îș căta
 Loc de case bune
 Și d'o mănăstire,
 Fac'o pomenire.
 El că se 'ntâlnea
 15 C'un noiaș,
 Purcăraș,
 Din fluer cântând,
 Porciî intorcênd.
 El că mi-l striga :
 20 — Noiaș,
 Purcăraș,
 Cu porciî te-ai dus,
 Tu nu mi-ai vêdut
 Un zid părăsit ?
 25 Dar el că 'mî striga :
 — Domnul Negru Vodă,
 Ba eî c'am vêdut,
 Pe unde-am trecut,
 După cocinétă,
 30 La cea moghindétă,
 D'un zid părăsit
 Și neisprăvit,
 Căiniî, când il vêd,
 La el se reped,
 35 Latră a mușiu
 Și urlă-a pustiî.
 Negru Vodă c'auđă,
 Acolo el mergea,
 Locul căî plăcea,
 40 Din gură striga :

— Voî nouă zidarî,
 Nouă meșteri mari,
 Cu Manolea dece,
 Care vê și 'ntrece,
 45 Iată eî am găsit
 Loc de case bune
 Și de mănăstire,
 Fac o pomenire.
 Sforile să 'ntindeți,
 50 Locul să 'mî cuprindeți,
 Locul măsurați,
 De zid v'apucați ;
 Să siliți să zidiți,
 Cu cap să ieșiți !
 55 Manolea'mî striga :
 — Dómne Negru Vodă,
 Var și cărămidă,
 Marmură și sticlă !
 Domnul Negru Vodă auđă,
 60 El numaî că poruncia,
 Tóte se făcea.
 Dară Manea ce'mî făcea ?
 Dê zid s'apuca
 Cu nouă zidarî,
 65 Nouă meșteri mari,
 Cu Manolea dece,
 Care mi-î și 'ntrece.
 Țiua ce zidea,
 Nóptea se surpa.
 70 Țiua când venia,
 Negru Vodă că 'mî sosia,
 Din gură le cuvinta :
 — Ce póte fi asta,
 De voî nu zidiți,
 75 La cap să ieșiți ?
 Manolea 'mî striga :
 — Dómne Negru Vodă,
 Țiua ce-am lucrat,
 Nóptea s'a surpat !
 80 Vodă Negru că pleca,

- Meșterii că s'apuca,
La zid iarăși că lucra;
Dia ce zidia,
Nóptea se surpa.
- 85 Negru Vodă iar venia,
Pe ei că se necăjia
Și din gură le dicea :
— Voi nouă zidari,
Nouă meșteri mari,
- 90 Cu Manolea dece,
Care vă și 'ntrece,
Siliți de zidiți,
Cu cap să ieșiți;
Că de unde nu,
- 95 Pe voi vă voi pune
Chiar de vii
Printre temelii!
Iar de mi-oți isprăvi,
Vă voi da averi,
- 100 Vă voi face boieri.
Manolea, când auzia,
El se turbura,
Jos de pe scară se da,
Capul jos că 'l punea,
- 105 Puținel că aromia,
O șoptă în vis că-î venia,
Un jurământ că făcea :
— Cine 'n zorii, mâine, o veni
Cu demâncare,
- 110 Ori vre-o suriără,
Ori vre-o soțioră,
Mâna pe ea ca să 'mî puie,
In zid s'o zidescă,
Capu să-î isprăvescă.
- 115 Negru Vodă că 'mî pleca,
Manolea se deștepta,
Și din gură că striga :
— Voi nouă zidari,
Nouă meșteri mari,
- 120 Eă, când m'am culcat,
Un vis am visat :
O șoptă în vis mî-a venit,
Că mâine cine-o veni,
Ori din surióre,
- 125 Ori din soțiore,
Mâna pe ea să puneți,
In zid s'o aruncați,
Să siliți s'o zidiți,
Cu cap să ieșiți!
- 130 Voi, acasă când oți merge,
Să nu spuneți la soțiore,
Nici măcar la surióre.
Ei jurămintu nu'l țineaă,
Toți acasă că spuneau.
- 135 Singur Manea nu spunea,
- El jurământul ținea,
La zid se ducea,
De zid s'apuca,
Ei că mi-ș zidea.
- 140 Dar Manole ce'mî făcea?
Pe schilă sus se suia,
In drumul Vilai se uita.
Când ochii că'și arunca
Pe Vilaia c'o vedea;
- 145 Cruce'n plect isț ridica,
La D-deu se ruga :
Aolică, Dómnne sfinte,
Primește a mea rugămintă,
Dă o plóe cu vânt
- 150 Să curgă jiraie,
Apele să crască,
Plântele să'móie ;
Vilaia o aluneca,
Bucatele o vërsa,
- 155 Indărăt s'o întorcea,
Altele mî-o găti,
D'o mai zăbovi,
Alta mî-o veni.
D-deu ca un sfint
- 160 Il asculta la cuvint ;
El plóie că'mî da,
Vilaia aluneca,
Bucatele vërsa,
Indărăt se'ntorcea,
- 165 Altele gătia,
Inderăt venia,
Alta nu sosia.
In cap le punea,
La Manolea'mî pleca,
- 170 Pe drum șovăind
Și din gură dicend :
— Manoleo, Manoleo,
Te-am întârziat
Cu demâncare,
- 175 Cu vin de prândare !
El pe schilă se suia,
Pe ea mî-o vedea
Și tot așa se ruga :
Aolică, Dómnne sfinte,
- 180 Scóte-î de nainte
Un lup turbat,
Cu limba p'o falcă,
Ea că l'o vedea
Și s'o spălmēnta,
- 185 Bucate-o vërsa,
Indărăt s'o întorcea,
Altele-o făcea,
Dór d'o întârziă,
Alta mî-o pica.
- 190 Și ea ca să 'mî cate,

- Pe juncu bălan,
Că-î pierdut d'un an,
Pe el l'o găsi,
Și mî-o zăbovi ;
195 Pe el l'o tăia,
Bucate-o făcea
Și atunci o pleca.
Ea acasă se ducea
Pin obor că da,
200 După casă 'mî ieșea,
Juncu că 'l găsea ;
Pe el că 'l tăia,
Bucate făcea,
Indărăt că venia.
205 Dar Manole ce 'mî făcea ?
El pe schilă se suia,
Pe ea când o vedea,
Mai rău se turbura.
Jos că mi se da,
210 Sub schilă dormia.
Vilaia 'mî venia,
Și din gură că-î dicea :
— Manoleo, Manoleo,
Tu te-ai supărat,
215 Că te-am 'ntărziat,
Cu demăncare,
Cu vin de prîndare.
Manolea 'mî striga :
— Ah, mândruța mea,
220 Nu te speria,
Eu nu m'am supărat
Pentru demăncare
Și vin de prîndare !
El ce mi-ș făcea ?
225 De mîn'o lua,
Pe schil'o suia,
Pe zid mî-o puneă.
— Staî, mândruța mea,
Nu te speria,
230 C'am visat ceva,
In zid să te zidesc,
Ca să'mî isprăvesc.
Semn la zidarî că'mî făcea,
Și'n zid mî-o arunca,
235 La zidarî striga :
— Siliț de zidiț,
Cu capu să ieșiț !
El că mî-o zidea
Pên 'la tălpișóre,
240 Pên'la glesnișóre.
Vilaia 'mî striga :
— Manoleo, Manoleo,
Meștere Manoleo,
Ajungă-ți de glumă,
245 Că nu este bună !
Dară Manea ce 'mî făcea ?
La zidarî că poruncia ?
— Siliț de zidiț
Cu cap să ieșiț !
250 El că mi-ș silia
Și el că mî-o zidia
Pên'la glesnișóre,
Pên'la pulpișóre,
Pên'la genuche,
255 Și sus de genuche.
Ea că mi-ș striga :
— Manoleo, Manoleo,
Ți-ajungă de glumă,
Că nu-î, dragă, bună.
260 Zidul rău mă strînge,
Țițișóra 'mî curge,
Iorgulețu 'mî plînge !
El că mî-auđia,
El se turbura,
265 Din gură striga :
— Staî, mândruța mea,
Nu te speria,
Că Iorgulețul tău
Știe-l D-deu !
270 Și el că striga :
— Siliț d'o zidiț,
Cu cap să ieșiț !
Și el că-mî zidea
Pêně la genuche,
275 Și sus de genuche,
Pêně pe la bréu,
Și de sus de bréu ;
Pên'la pteptișor,
Pên'la sinișor,
280 Pên'la țitișóre,
Pên'la supțióre.
Ea atunci striga :
— Manoleo, Manoleo,
Meștere Manoleo,
285 Ți-ajunge de glumă,
Că nu-î, dragă, bună !
Ți-ajungă de șagă,
Că nu-î bună, dragă ;
Zidul rău mă strînge,
290 Preptișoru 'mî frînge,
Țitișóra 'mî curge,
Iorgulețu 'mî plînge !
Manolea 'mî striga :
— Tacî, mândruța mea,
295 Nu te speria,
Căci Iorgulețu tēu,
Il crește Dumneđu !
Dar Manolea ce 'mî făcea ?
La zidarî striga :
300 — Siliț d'o zidiț

Cu cap să ieșiți !
 Zidariți silea,
 Silea d'o zidă,
 De la țitișore,
 305 Pên'la supțiore,
 Pên 'la umăr,
 Pên 'la gătișor.
 Ea atunci mai striga :
 — Manoleo, Manoleo,
 310 Nu 'ți-ajunge de glumă,
 Că nu este bună ?
 Rău zidul mă strânge,
 Iorgulețu'mî plânge !
 Că eă, când am plecat,
 315 L'am lăsat neinfășat
 Și nescăldat,
 Nicî țitică nu'i-am dat !
 El că mi-i dăcea :
 — Ah, mândruța mea,
 320 Nu te speria,
 Iorgulețul tău.
 Crescă-l Dumnedeu !
 Că eă lui i-oî face
 Lăgân de mătase,
 325 Și de sirmă 'ntorsă.
 Plôia c'o ploa,
 Pe el l'o scâlă ;
 Zăpada d'o ninge,
 Pe el că l'o unge ;
 330 Vântul o adia
 De l'o legăna.
 Zidariți 'mî zidă
 Pên'o coperea,
 De'nvăliș s'apuca.
 335 Pên cel alunîș,
 Pên cel cărpiniș,
 Negru vodă vine,
 Ca să 'mi se'nchine,
 La cea mănăstire,
 340 Facă-și pomenire.
 Când el că 'mî venîa,
 Pe ei că-i găsia
 Sus pe cel grindîș,
 Pe cel acoperiș.
 345 El că 'mi-ș striga :
 — Manoleo, Manoleo,
 Meștere Manoleo,
 Ai putea face alta mai bună ?

Manolea 'mî striga :
 350 -- Dômnă Negru Vodă,
 Asta e de 'nvătătură,
 Fac alta și mai bună,
 Fac alta mai luminosă,
 Și mult mai frumoasă !
 355 Negru Vodă c'auđia,
 El, frate, că 'mî poruncia,
 Scările de le lua,
 Și ei că 'mî rămănea
 Sus pe grindîș
 360 Și pe acoperiș.
 Ei că se gânda
 Jos cum să se dea ?
 Manolea 'mî striga :
 — Nouă meșteri mari,
 365 Și nouă zidari,
 Voi că veți face
 Aripî de șindrilă,
 D'aicî ați sbura,
 Jos că v'oți mai da.
 370 Ei așa auđia,
 Aripî își făcea,
 Ei d'acolo sbura,
 Și unde cădea
 Stîni de piatră se făcea.
 375 Manea 'n urmă rămănea,
 Greu de la inimă ofta,
 Când el, frate, mî-auđia
 Din zid un glas nădușit,
 Sămănă a tânguit :
 380 — Manoleo, Manoleo,
 'Ți-ajunge de șagă,
 Că nu-i bună, dragă ;
 Zidu rău mă strânge,
 Iorgulețu 'mî plânge !
 385 El când mî-auđia,
 De tot se turbura,
 Ochiî 'n cap se 'mpoîjinea.
 D'acolo sbura,
 Cu fața la răsărit cădea ;
 390 Fântână se făcea,
 Cu apă sêrată,
 De lacrimi vêrsată.
 Dar ea ce mi se făcea ?
 O lină ceșmea,
 395 Care bea lumea din ea !

CANTECUL LUI MIRCEA

Cules de Chr. N. Țapu de la Iautarul Ghița Stoica din Govora (Vilcea).
 Vezi varianta în colecția D-lui G. Dem Theodorescu pag 682 sqq; și Miron Pompi-
 liu pag 41-46. Idem a se confrunta variantele: Manda bună, pag 8-10 și Vers din Mol-
 dova pag 10-12 din colecț. D-lui Bibicescu.

Fôie verde de trei nucî,
 Strigă Mircea dintre luncî,
 Dintre luncî,
 Din văi adâncî.
 5 —Ce ți-e, Mirceo, de tot strigî,
 Orî porciî mi-i-ai pierdut,
 Saû merindea mi-ai sfîrșit?
 — Eû porciî nu 'î-am pierdut,
 Nicî merindea n'am sfârșit,
 10 D'am greșit d'am adormit
 Supt un pom mare 'nflorit.
 Vênt de vară mi a bătut,
 Florile s'a scuturat,
 D'un șarpe 'n sin mi-a intrat,
 15 De trei orî s'a 'ncovrigat;
 D'un șarpe bălaurel,
 Cu capu de aurel,
 Cu cîda de argințel.
 Când sê 'ntinde
 20 Mě cuprinde,
 Să sgîrcește,
 Mě sfârșește,
 Inimîora 'mî-o prăpădește!
 Fôie verde și-o lalea
 25 Dară Mircea ce 'mî făcea?
 La mumă-sa că mergea:
 — Maică, măicuța mea,
 Invăluie mîna 'n basma,
 Bag'o 'n sin,
 30 Pe supt zăbun,
 Și 'mî scôte șarpe din sin!
 Fôie verde și-o lalea,
 Dar mumă-sa ce 'î dîcea?
 — Fôie verde trei domnești,
 35 Mirceo, Mirceo, copil mî-ești
 De cât eû fără de mîna,
 Maî bine eû făr' de tine!

Flóre verde și-o lalea,
 Dară Mircea ce 'mî făcea?
 40 La tat' seû că se ducea.
 — Fôie verde trei domnești,
 Tată, tată, tată-'mî ești,
 Invăluie mîna 'n basma,
 Bag'o 'n sin
 45 Pě supt zăbun,
 Și 'mî scôte șarpe din sin!
 — Fôie verde și-o lalea,
 Dară tat-sêu ce-î dîcea?
 Fôie verde trei domnești,
 50 Mirceo, Mirceo, copil 'mî-ești,
 De cât eû fără de mîna,
 Maî bine eû făr' de tine!
 Fôie verde și-o lalea,
 Dar Mircea ce 'mî făcea?
 55 La ibomnică mergea:
 — Soră, suriora mea,
 Invăluie mîna 'n basma,
 Bag'o 'n sin
 Pě supt zăbun,
 60 Și 'mî scôte șarpe din sin!
 Fôie verde și-o lalea,
 Ibomnica ce 'mî făcea?
 Invăluia mîna 'n basma,
 O baga 'n sin
 65 Pe supt zăbun,
 Îi scotea șarpe din sin.
 Ea așa că 'mî-l scotea
 Tronc pe masă 'l arunca,
 Numai aur că 'mî vîrsa.
 70 Fôie verde și-o alună,
 De cât tată, de cât mumă,
 Maî bine o amantă bună,
 Că amanta te rîsgăie,
 Și cu vorba te mîngăie!

CANTECUL LUI MILEA.

VARIANTA

Cules de Chr. N. Țapu din gura lautarului Dumitru Valeanu de la Roșiorii-de-Vede.

- Fôie verde treî lăptucî,
Strigă Milea dintre luncî,
Dintre luncî, din văi adâncî;
Țipa Milea și răcnea,
5 Nimenîa nu'l auđia,
De cât singurea măsa,
Și la el că se ducea
Și pe Milea 'l întreba :
—Ce țiî, Mileo, și răcnești,
10 Te răcnești, te vâlcărești ?
Orî din chelcîug mî-aî fârșit,
Orî haîne ți-aî ponosit,
Orî murgu ți-a 'mbetrânit,
Orî vremea că ți-a venit
15 Însă de căsătorit ?
Atuncî Milea că-î grăia :
— Maică, măicuța mea,
Stătuși, maică, mă 'ntrebași,
Eū să puî mîinile în piept,
20 Ca să-ți spuî vorba cu drept.
Maică, nicî din chelcîug n'am
[sfîrșit,
Nicî haîne n'am ponosit,
Nicî murgu n'a 'mbetrânit.
Mie un somn când mî-a venit
25 Și eū, maică, m'am culcat
Supt cel pîr mare rotat
Și de florî mî-erea 'ncărcat,
Vîntul, maică, mî-a adiat,
Florile le-a scuturat,
30 Tôte 'n sîn că mî-aū intrat;
Și din ele s'aū iscat
Puî de șarpe bălaur,
Cu treî cîde de aur.
Fôie verde ca nalba,
35 Na tu, maică, basmaua
Și 'nfășură mîana'n ea,
Bagă mîana'n sîn de'l ȳa,
Că mî-aū coprins inima !
Bălaurul, când se'ntinde,
40 Inimîora mî-o coprinde,
Maică, iar când se sgârcește,
Inimîora mî-o topește !
Unde măsa c-auđia,
Ea din gură că mî striga :
- 45 —A ba maică, Mileo, maică,
De căt maica fără-o mîna,
Maî bine eū fîr'de tine,
Maica o face mulți ca tine !
Și maică-sa că pleca,
50 Milea 'n urmă rămînea.
Atuncî ȳipa și răcnea,
Nimenîa nu'l auđia,
De căt tată-sēū il auđia,
Și din gură'l întreba :
55 —Ce țiî, Mileo, și răcnești,
Te răcnești, te vâlcărești ?
Orî din chelcîug 'mî-aî fârșit,
Orî haîne 'ți-aî ponosit,
Orî murgu 'ți-a 'mbetrânit ?
60 Tată, orî vremea că 'ți-a venit
Vremea de căsătorit ?
Atuncî Milea că-î grăia :
— Tată, tătișorul meū,
Stătuși, tată, mă 'ntrebași,
65 Eū să puî mîinele 'n pîept,
Ca să-ți spuî vorba cu drept.
Taică nicî din chelcîug n'am
[sfîrșit,
Nicî haîne n'am ponosit,
Nicî murgu n'a 'mbetrânit;
70 Mie un somn că 'mî-a venit,
Și eū, taică, m'am culcat
Supt al pîr mare rotat
Și de florî mî-erea 'ncărcat
Vîntul, taică, mî-a adiat,
75 Florile le-a scuturat,
Tôte 'n sîn că mî-aū intrat,
Și din ele s'aū iscat
Puî de șarpe bălaur,
Cu treî cîde de aur.
80 Fôie verde ca nalba,
Na tu, taică, basmaua
Și 'nfășură mîana'n ea,
Bagă mîana'n sîn de'l ȳa,
Că mî-a cuprins inima !
85 Bălaurul, când se'ntinde,
Inimîora mî-o coprinde !
Taică, iar când se sgârcește,
Inimîora mî-o topește !

Unde tat'-sëu c'auđă,
 90 El din gură că-mi ȋcea :
 — A ba taică, Mileo, taică,
 De cât taica făr'o mână,
 Ma' bine eū făr'de tine,
 Mă-ta o face mul'ī ca tine.
 95 Și tată-sëu că pleca
 Milea 'n urmă rēmănea,
 Atunc' ȋpa și rācnea,
 Nimen'ia nu'l auđă
 De cât singur' amanta.
 100 Și la el că mi-ș venia
 Și singură 'l întreba :
 D'aba, Mileo, draga mea,
 Ce 'ȋ-e, Mileo, de rācneș'ī ?
 Or' cămașa mi-a' negrit,
 105 Or' galben'ī mi-a' isprăvit,
 Or' murgu ȋ-a 'mbētrānit ?
 Atunc' Milea că-ī spunea :
 — Fă māndruȋo, māndra mea,
 Nic' cămașă n'am negrit,
 110 Nic' galben'ī n'am isprăvit,
 Nic' murgu n'a 'mbētrānit ;
 Mie-un somn că m'a venit
 Și eū, māndro, m'am culcat
 La cel pēr mare rotat
 115 Și de flor'ī m'era 'ncārcat,
 Vēntu, māndră, m'a adiat,
 Florile le-a scuturat,
 Tōte 'n sin că m'aū intrat,
 Și din ele s'aū iscat
 120 Pu' de șarpe bălaur
 Cu tre' cōde de aur,
 Cu capul ca de taur !
 Fōie verde ca nalba,
 Na tu, māndro, basmaua,
 125 Și'nfășurā māna'n ea,
 Bagă māna 'n sin de'l ȋa
 Că m'a coprins inima !
 Unde māndra c'auđă,

La el că se ducea,
 130 După ȋit că mi-l lua,
 In guriȋă'l sēruta,
 Māna'n sin că ȋ-o băga,
 De cātărăm'ī că mi-ș da,
 Curelile le trāgea,
 135 Zāmbōcile le scotea,
 Chimirașul că'l trāgea
 Și pe ȋarbă că'm'ī ședea,
 Chimirașul că'l vērșă,
 La gālbior'ī numēra,
 140 Inima'n ea că creștea.
 Atunc' Milea că'm'ī cānta :
 — Multă lume s'a cāsnit
 Și tōtă m'a oropsit,
 Ma'ca, taica m'a venit,
 145 La mine că n'a'ndrāsnit,
 De mine că s'aū lipsit !
 Māndra mea că m'a venit,
 Numai māndra m'a scăpat
 De mōrte grabnică ce-am dat !
 150 Fōie verde ca nalba,
 Sta'ī, māndruȋo, tu acilea,
 Să mă duc pēnă cōlea
 Când indārāpt m'o'ī întorcea,
 Ve' vedea ce-o'ī aducea.
 155 Māndra pe loc că mi-ș sta,
 Pēnă, el că mi-ș sosia.
 C'un sipet de galben'ī venia,
 ȋine, māndro, tu acilea
 S'avem ce bea, ce mânca,
 160 C'o să dea vre-o ȋarnă grea.
 Fōie verde și-o alună,
 De cât cu tată și mumă,
 Ma' bine cu-o māndră bună,
 Că taica m'a oropsit,
 165 Și māndra m'a 'ndrāgostit,
 M'a indrāsrit și m'a venit
 Și mōrtea că m'a gonit !

CANTECUL CRIȘULUI

Cules de Christea N. Țapu de la Iautarul Dumitrache Pârladi, din Vădeni (Gorj).
A se confrunta cu doîna No. CCC din colecția D-lor Iarnic și Bârsan.

— Crișule, Crișuțule,
Crișule, drăguțule !
Apă limpejloră,
De supt lespejloră,
5 Tu mî-ești curătoare,
Să'mî fîi vorbitoare.
Eă te-aș întreba,
De-o mândruț'a mea.
Apa așa 'mî grăia:
10 — Și să fi vădut
Eă n'am cunoscut !
Voînicu 'mî grăia:
— Lesne 'î a cunoște :
Fețișora ei
15 Ca flórea de tei,
Cólă de hârtie,
Vara 'n prăvălie,
Logofeți mî-o scie,
Ochișoriî ei
20 Doi lucefereî,
Două mure negre
Intr'un povrag verde,
Puse la pămînt,
Neatinse de vînt,
25 Puse la recóre
Neatinse de sóre.
Cosiclóra ei
Doi bălăurei,
In gură 'ncleștați,
30 In códă 'nodați.

Dar acea mândră frumósă,
Mult mândră și drăgăstósă
Diminéța cam pe cêță,
Pe cêță pe negurêță,
35 De pe vale că 'mî venfa
Vacî din urmă că mâna,
Cu mândruțu se 'ntilnea
Și incepea de-a'l sêruta ;
Il sêruta, il îmbrățișa.
40 Ea din gură că'mî dicea :
— Fă surată Dumneata,
Măi vacile tele,
Măi și p'ale mele,
Dă și 'ntr'ale mele;
45 Să spuî maiciî mele
Că m'am depărtat
Departe de sat,
C'un băiețel înalt,
Înalt și sprîncenat
50 Cu semne învêrsat ;
Mustăc óra lui
Spicul grăuluî,
Sprîncenele lui
Pana Corbuluî,
55 Ochișoriî lui
Mura câmpuluî !
M'am dus în țeri pustiî,
In cele nadoliî,
Ziduri părăsite,
60 De mine 's gătite !

CANTECUL LUI IORGU IORGOVAN

Cules de Christea N. Țapu de la Dumitru Valeanu, lăutar din Roșiori-Teleorman.
Acest cântec este o variantă prescurtată a cântecului *Iovan Iorgovan* din colecț.
d-lui G. Dem. Theodorescu pag. 415 sqq.; vezi și *Erculean* pag. 14, 15 din colecț.
lui V. Alexandri.

Sus pe Cerna'n sus,
Mulți voînici s'a dus,
Și mulți s'a răpus;
Numai c'a rămas
5 Iorgu Iorgovan,
Fecior de mocan,
Călare p'un cal,
Ca un ducîupal.
El că 'mî-a plecat,
10 Sus pe Cerna 'n sus
Și el să 'mî și cată
Fată sêrbatică,
Mare năprasnică
Cu vidra 'nainte,
15 Tot luând aminte,
Cu șoimii pe mână,
Cu ogari
Provari.
El că 'mî-ajungea,
20 De Cerna că 'mî da,
Din gură 'mî striga:
— Cerneleo, Cerneleo!
Môre-ți talazu,
Ceartă-ți urletu,
25 Arată-mî vadu,
Să trec cu murgu;
Că eă că 'mî cat
O fată sêrbatică,
Mare năprasnică.
30 Cerna 'l auđia,
Talazu 'muła
Urletu 'nceta,
Vad că-î arăta,
Dincolo trecea,
35 Cu vidra 'nainte,
Tot luând aminte.
Intr'o stîncă da,
Calu că 'mî sârîa
Vidra 'nainte 'mî da,
40 Fata 'mî-o ochîa,

La ea se repedîa,
Țîța 'î-o 'mbuca.
Iar ogari,
Provari,
45 De vîănă-o apuca,
Șoimii de mîlnî-o ținea,
Pêně fata 'mî striga:
— Iorgule, Iorgovan,
Fecior de mocan,
50 Călare p'un cal,
Ca un ducîupal,
Ceartă-ți pe Vișa:
'Mî-a 'mbucat țîța,
Imî seacă inima!
55 Ceartă-ți ogari,
Ogari,
Provari,
'Mî a smuls cosicîore,
'Mî a rupt vinișore!
60 Iorgu că 'mî striga:
— Ba, fetică, ba
Eă nu cert pe Vișa,
Că 'ți-a 'mbucat țîța!
Lîngă ea se da,
65 Frumos 'mî-o lega,
Pe cal c'o punea,
Acas' că 'mî pleca,
De Cerna că 'mî da,
Iorgu că 'mî striga:
70 — Cerneleo, cerneleo,
'Môrești talazu,
Ceartă ți urletu,
Arată-mî vadu,
Să trec cu murgu,
75 Că eă ce-am cătat
Eă 'mî-am căstîgat!
Cernelea auđia,
Talaz nu 'muła,
Vad nu-î arăta.
80 Iorgu ce 'mî făcea ?

In Cerna 'mî sârîa,
 Cu murgu 'nota,
 Pên' la mal că 'mî da,
 Pe fată-o lega,
 85 Pe mal 'mî-o asvîrlea.
 Ea 'n stâncă intra,
 El afar' ieşîa,
 El n'o mai vedea.

Drumu vidri-î da,
 90 Vidra o căuta,
 In stâncă intra,
 N'o putea scotea.
 Cu murgu 'mî sârîa,
 Cu buzduganu da,
 In cap 'mî-o lovîa!

IVAN IORGOVAN

VARIANTA

Cules de Chr. N. Țapu de la lăutarul Marîn I. Baban, Com. Piatra-Teleorman.

Pe séră, pe séră,
 Pe lună, pe lună
 El că 'mî-a plecat,
 Ivan Iorgovan,
 5 Fecîor de mocan
 Şi de mocăncuţă,
 Toţi lume drăguţ!
 El ca să 'mî vèneze
 Fată sêlbatică,
 10 Mare năprasnică.
 El că 'mî-a plecat
 Sus pe Cerna 'n sus,
 Călare pe cal
 Cu Vijla 'nainte,
 15 Tot luând aminte.
 La Cern 'ajungea
 La Cerna striga:
 — Cerneleo, Cerneleo!
 Móre-ţi talazu,
 20 Ceartă-ţi urletu,
 Să trec cu murgu;
 Că eă că mă duc
 Sus pe Cerna 'n sus!
 Cerna 'mî-audîa,
 25 Urletu certa,

Vadu 'î-arăta,
 Cu murgu trecea.
 Supt stană de pîatră
 Fuse aciôtă,
 30 Vijla laba c'o puneă,
 Pîatra o ridica,
 Peste-a fată da,
 Țîța 'î imbuca,
 Fata că dicea:
 35 — Ivane, Ivane,
 Ceartă-ţi pe Vijla,
 Că mî-a 'mbucat Țîța!
 Că aici d'oî sta,
 De te-oî blestema
 40 Şi te-o ajungea,
 In mijlocu apeî
 Te-oî face d'o pîatră!
 Ea că 'l blestema,
 In mijloc de apă
 45 'Mi-l făcu d'o pîatră,
 Pîatră nestemată.
 Ea că remânea
 Şi 'mî pribegîa
 Prin tótă lumea!

ILINCA ȘANDRULUI

Copiat de Chr. N. Țapu după un manuscris al răposatului Învățător Trotea din Com. Runcurelu-Mehedinți.

A se confrunța cu cântecul, «Ilinca Șandului» din colecția D-lui G. D. Teodorescu pag. 635 sqq și cu «Fata Șandului», din colecția Parintelui Sîm. Fl. Marian pag. 86-93.

Idem a se confrunța cu variantele „Fata, Ileana Petri, Irina Pinteri” pag. 261-275 din colecț. D-lui Bibicescu, precum și «Chiruța» pag. 491-496 din colecția D-lor Iarnic și Birsan.

Foie verde a bobului,
Pă ulița Gîrghiului,
La casili Șandrului,
Are Șandru-o fată mare,
5 Când o vede Turcii mîre;
Iară mîndra Șandruleasă,
Cinstită cărciumăreasă
Și cu sprîncenile trase,
Turcilor se 'nfățișa,
10 Pe Ilinca să nu dea.
— Pe Ilinca nu v'o daŭ!
Dar Ilinca ce'mî făcea?
Vadra 'n mîna c'o lua,
La Dunăre că pleca
15 Și pe Dunăre 'mî vedea
Un caic inpoleit
Cu postav verde 'nvălit,
Pentru Ilinca gătit.
Dar Ilinca ce 'mî făcea?
20 Vadra din mîn' o trîntea,
La maică-sa alerga:
— Maică, măicuțița mea,
Ascunde-mă unde-va,
Că vin Turcii să mă ia!
25 Iară mă-sa ce 'mî făcea?
Intr'o ladă o băga,
Cu nouă lacăte-o 'ncuța
Și cheile le-ascunde;
Sapa 'n mîna o lua,
30 La ferăstră se ducea
Și sapa, sapa, sapa;
Iar acolo ce 'mî punea?
Numai pîetre și butuc,

S'aibă creșemintă ai Turci.
35 Turcilor se 'nfățișa,
Pe Ilinca să n'o dea.
— Pe Ilinca nu v'o daŭ,
Căci Ilinca a murit!
Și dacă nu mă creșești,
40 Aid' mormîntu de 'l vedești!
— Noi pe tine te om tăia,
Țîpîli 'ți le-om săra!
Iar Ilinca 'mî-aușia,
Ea din ladă că ieșea,
45 Turcilor se 'nfățișa
Și din gură așa dicea:
— Turcilor;
Păgânilor,
De cât pe mama s'o tăiați,
50 Mai bine pe mine mă luați!
Turcii 'mi se 'nveselă,
Pe Ilinca o lua
Și 'n caic c'o arunca
Și pe Dunăre pleca,
55 Dar Ilinca ce 'mî dicea?
— Mai slăbiți 'mî mîinele,
Să 'mî mai dreg cosițele!
Turcii mîinele 'i slăbă,
Ea cosițele 'și dregea
6 Și la ușa se ducea,
În Dunăre s'arunca
Și amar așa dicea:
— De cât rîbă Turcilor,
Mai bin' masă brîștilor
65 Și mîncare peștilor!

NICULCA

Cules de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Stancu Ion din Cucuești (Teleorman)

Fôie verde a bobuluț,
Jos la lunca Gîrghiului,
La odața Turculuț,
Turculuț lui Mustafa,
5 Care 'mî ține Palanga,
Și din Oreava ce-va
C'a poftit la Niculca.
Fôie verde porumb verde,
Și-are Sîrba două fete,
10 De frumoșe 'ncondețete.
Dar pe nume cum le chîmă ?
P'a mai mare Rădița,
P'a mai mică Niculca,
C'a poftit Turcu la ea,
15 Să se iubească cu ea.
Că vești, Turcul Mustafa
Tot de foc de Niculca,
Banî pe sapă slobodîa. —
Câte fete 'n Cârtojanî
20 Tôte primiră la banî ;
Dar Niculca nu primîa,
Că Niculca banî avea. —
Dar Niculca ce'mî făcea ?
Sapa 'n mîna c'o lua,
25 Lua sapa și cîda
Și da dosul în Năprisca,
Pîn'la unchiu-său Oprea
Și sapa că 'i-o ascuțîa
Și cîda că 'i-o punea
30 Și la clacă se ducea. —
Claca tîlă cît mî-era
Se pune p'o lătura ;
Dar Niculca singurea,
Se pune p'o lătura,
35 'Naintea clăciî erea ;
Mergera cu săpătura
Cât daî cu sburătura.
Dar, vești, Turcul Mustafa,
Tot de foc de Niculca,
40 La paharnic trimetea,
De tot omul un pahar îî da,
Dar Niculki două 'î da :

— Ține, fa Niculco fa,
Că 'mî-ai secăt inima,
45 Tot de dor de dumneata !
Fa Niculco, dumneata,
Ia năstrapa de colea
Și dă dosul la ceșmea. —
Dar Niculca ce-mî făcea ?
50 Năstrapa 'n mîna lua,
Dosul la ceșmea că'mî da
Și de apă c'o umplea,
Pê căpcel că 'mî-o punea,
Pê picere se spăla .
55 Iară Turcu ce-mî făcea ?
El pe cal că 'ncăleca
După Niculca 'mî pleca,
La ceșmea că 'mî-o ajungea,
Năstrapa că mî-o cerea. —
60 Niculca 'n mîna 'i-o da
Și bea Turcul nu prea bea,
Mai mult în gură-o oprea,
Pe Niculca c'o stropîa ;
Și Niculca se ridea,
65 Voîa Turculuț făcea.
Dară Turcu ce'mî făcea ?
Mîna 'n brîu că 'i-o 'nfigea
Și pe cal că 'mî-o punea,
La Dunăre că 'mî-o ducea
70 Și 'n caic că mî-o punea,
Cu opt curele o lega.
Dar Niculca ce'mî făcea ?
Fața albă 'și sgîria,
Pêr galben derăpăna,
75 Pînă Turcu 'mî-o vedea
Și din gură că-î dîcea :
— Ce țî-e, fa Niculco, fa ?
— Mai Turcule dumneata,
Sărutaș-aș mustața,
80 Mai slăbește-mî curîua,
Să 'mî revenesc țîtica !
Iar Niculca se gîndîa
Și din gură cuvînta :
—De cît slugă Turcilor

- 85 Și vătraî cadânilor,
 Mai bine, frate, să fiu
 Tot bătaie peștilor
 Și răcéla pîetřilor
 Și cîupéla racilor
 90 Și masă cosacilor!
 Iară Turcu ce 'mî făcea?
 Curelile 'l le lua.
 Dar Niculca ce 'mî făcea?
 Drept în Dunăre sărea.
 95 Dar veđi, Turcu Mustafa,
 Tot de foc de Niculca
 D'un burghiaș că 'mî căta,
 Gaură 'n caic că da,
 Apa 'n dēnsu că intra
 100 Toți Turciî că-î ineca.
 Dară Sērba ce 'mî făcea?
 Ea 'n sus, frate, se scula,
 Năstrapa 'n mână-o lua,
 P'o potecuță o apuca
 105 Din guriță ce 'mî dicea?
 — Asta e potecuța,
 Pe care-a mers Niculca.
 Drept la Dunăre 'mî trăgea
 Și năstrapa o arunca,
 110 Pin Dunăre 'mî-o trăgea
 Și afar' că 'mî-o scotea
 Și acas' că 'mî-ș venia,
 Pe laviță c'o punea.
 Niculca jos că 'mî sărea,
 115 Frumósă, nu prea frumósă.
 Dar de ce nu prea frumósă?
 De bătaia peștilor,
 De răcéla pîetřilor,
 De cîupéla racilor.
 120 Dară ele ce 'mî făcea?
 Niculca 'n sus se scula,
 Pe bordei sus se suia,

- Spre rēsărit se uita.
 Niculca nu 'și ce vedea,
 125 De ea, frate, se 'ngrozia?
 Dosu la măsă 'ncas' da.
 — Mamă, măiculița mea,
 Incotro sóre rēsare,
 Nu știu sóre rēsărit,
 130 Nu știu boior înflorit,
 Nu știu capete de Turci?
 Dară măsă c'auđia,
 Pēn' afară că ieșia,
 Spre rēsărit se uita
 135 Și din gură că dicea:
 — A ba, fa Niculco fa,
 Nu e sóre rēsărit,
 Nicî buior nu e'nflorit,
 Ci sint capete de Turci!
 140 — Mamă, măiculița mea,
 Ia sapa și lopata
 Și mă 'ngrópă la feréstră,
 Să v'ascult vorba din casă!
 Flóre verde micșunea,
 145 Iată Turciî că 'mî sosia,
 De Niculca că 'ntreba.
 Dară mă-sa ce 'mî dicea?
 Fóle verde matostat,
 Niculca mî-a răposat.
 150 Flóre verde și o lalea,
 Toți Turciî că se 'ncredea.
 Când fu unu mititel,
 Cu căcřula de cincî pîei,
 Cu cojocu de opt pîei,
 155 De pe cal descăleca,
 La feréstră că 'mî trăgea,
 Pe Niculca mî-o scotea
 Și pe cal că mî-o punea
 Pe Dunăre că 'mî pleca.

TOMA ALIMOȘ

Comunicată de Invățatorul Leabu de la lăutarul Gh. Balțatu din Șerbănești-de-Jos-Olt.

A se vedea varianta în colecț. d-lui G. Dem. Theodorescu pag. 581 sqq și în colecț. lui V. Alex. pag. 72—74; idem Calendarul Istoric și popular din an. 1860, editura librăriei G. Ioanid pag. 149—152. «Sever Toma și Sever Manea» comunicat de d-l I. C. Fundescu.

- Departe, vere, departe,
Nu prea, frate, cam departe,
La câmp, vere, la câmpie,
Unde fir de ȋarbă nu e
- 5 Numai d'alba colilie,
La gropana cu cinci ulmi,
Cu cinci ulmi dintr'o tulpină,
Ca șapte frați dintr'o mumă,
Ca cinci dește la o mână ; —
- 10 La umbra că se umbră
Săva Toma d'Alimoș,
Săva din țara de jos.
Călușelu 'l priponea
ȋarba cu palma că-ȋ da,
- 15 Să nu'l prindă cine-va.
Mâna în disagi că băga,
Mândră masă că punea,
O ploschiță în mână lua
Ploschița de șapte oca
- 20 C'ășa era măsura
De la maica Precista,
Ocaua 'mpăratului,
Vadra Țaligradului.
Plosca 'n mână c'o lua,
- 25 N'avea el cuȋ închina,
Nici o slujbă nu'șȋ lua.
Inchina-voiȋ armelor ?
Armele sunt ffare reci
Băgate prin lemne seci ;
- 30 Inchina-voiȋ murgului ?
Murgu este vită mută
Gură n'are să'mȋ răspundă,
Numai cu urechiȋ aude.
Inchina-voiȋ ulmiȋlor,
- 35 Ulmiȋlor ca fraȋȋlor.
Ploschița 'n mân' o lua,
La rădăcină-ȋ uda,
ȋȋ de vȋrf că s'apleca
- Șȋ Tomi se ploconȋa,
40 Șȋ 'mi-ȋ bea
Șȋ 'mi-ȋ mânca.
Când de-o parte că'șȋ căta,
Tare 'mȋ venȋa și 'mȋ sosȋa
Săva Mane' al câmpȋȋlor,
- 45 Stăpȋnu moșȋȋlor,
Drăgăstosul fetiȋlor,
Iubitul nevesȋȋlor,
Înșelătorul Domnȋȋlor.
ȋȋ, frate, că mi-ș venȋa,
- 50 Nici bună ȋȋua nu da,
Făr' d'apuca d'a ȋicea :
— D'aleȋ, Toma d'Alimoș,
Venit din țara de jos
F . . . 'ȋ crucea mâni-ta,
- 55 Ce caȋȋ pe moșȋa mea,
De 'mȋ-aȋ încurcat ȋarba
Șȋ 'mȋ-aȋ turburat apa ?
— Tacȋ, Maneo, nu ȋice-așȋ
Poștim, frate, vin de bea
- 60 Din astă ploscă mititea,
D'o vadră și cinci oca,
Orȋ oȋ bea, orȋ n'oȋ mai bea,
Să beȋ de la mâna mea !
Unde Manea c'auȋȋa,
- 65 Ploschița 'n mână lua,
Numai buzele uda,
De necăȋȋit ce era,
Șȋ la Toma că ȋ-o da
Șȋ la guriȋă-o punea,
- 70 Treȋ ceasuri c'o vȋȋȋa,
Șȋ Manea se necăȋȋȋa.
Paloș din teacă trăgea,
Peste burtă că'l isbȋa,
Maȋȋle că-ȋ rȋvȋrsa
- 75 Șȋ la cal că 'mȋ alerga,
Pictor în scară punea.

- Fuge, vere, nu glumește,
De Toma nu mai gândește !
Iar Toma ce 'mî-ș făcea ?
- 80 După mațe se lăsa,
Cu totul că le strângea,
Cam cu pafe
Cu gunófe,
La coș, nene, le-arunca,
- 86 Cu bréu verde se 'ncingea
Și mai punea d'o curea,
Să nu cadă unde-va,
Pêně-o prinde pe Manea.
Și la cal că se ducea,
- 90 Din guriță-l judeca :
— Calule, când te-am luat
De cal bun și lăudat,
Cinci sute de lei c'am dat,
De ce-oî fugi ca să scap
- 95 Și ce-oî goni ca să prind.
Unde calu c'auđă,
Odată că răspundea :
— D'alei stăpâne, stăpâne,
Incalecă tu pe mine
- 100 Și te ține, frate, bine !
Picioru 'n scară punea,
El, frate, nu 'mî-ș putea
Să încalice pe șea;
Iar calul dacă vedea,
- 105 De genuchî că 'ngenuchîa,
Și pe el că 'ncăleca.
Mâna 'n pozînar băga,
Mic gârbăcel că scotea,
Gârbăcel
- 110 De bumbăcel,
Și 'n cap este plumbuit
Cu cinci litre de argint.
Unde-odată 'n cal că da,
Șapte hotare sârfa,
- 110 Și 'ntr'un loc că mai ședea,
Pêně Manea că sosla
- Și 'n drum că 'mi-l sprijinfa.
Paloșul că 'ncrucișă
Și din gură 'l judeca :
120 — D'alei, frate, frate Maneo,
Ce rău, nene, ț-am stricat,
Dă pe mine m'ai tăiat ?
Nu m'ai tăiat voînicește,
Ci m'ai tăiat femeiește !
- 125 Din guriță 'l judeca,
Cu paloșul 'l cîocârtea
Bucată de șapt' oca,
Nici dulăii n'o mânca.
Toma 'ndărăt se 'ntorcea
- 130 La gropana cu cinci ulmî,
Cu cinci ulmî dintr'o tulpină,
Cu șapte frați dintr'o mumă.
Venfa calu 'mbuieștrând,
Alde Toma tot gemând,
- 135 Și din gură tot ȑicend :
Of-leo, leo, căluțul meu,
Dac'oî vedea c'o să pîei
Cu piciorul ca să'mî bați,
Mare taîniță să 'mî faci
- 150 Ș'acolo tu să mă bagî !
Unde la ulmî c'ajungea,
Șăulița că-î lua,
Ibâncile c'așternea,
Șaua căpătăi punea.
- 145 Unde calul că vedea
Suflețelu că-î ieșfa,
Calu cu picior bătea,
Mare taîniță 'î făcea ;
Și de creștet că'l lua
- 150 Și 'n taîniță că'l băga,
Un vînt rece că venfa,
Ulmî de frunđă scutura
Și pe Toma 'l învelfa,
De se ducea pomina.
- 155 Și așa s'a întâmplat,
Precum eū v'am cuvîntat !

TOMA ALIMOȘ

(VARIANTA)

Cules de Christu N. Țapu, din gura lautarului Ion Baluică din Mănești-Vâlcea.

Câmpie, vere, câmpie
 Unde 'î d'alba colilie,
 Unde fir de iarbă nu e,
 La mijlocu câmpulu',
 5 Unde-î drag voiniculu'
 Și este păs murgulu', —
 Nemerit'a
 Tabărit-a
 D'alde Toma d'Alimoș,
 10 Sava din țara de jos.
 El măre, că 'mî tăbăra
 La mijlocu câmpulu',
 La marginea crângulu',
 La puțu porumbulu',
 15 La trupina ulmulu';
 La trupina cu cincî ulmî,
 Cu cincî ulmî dintr'o trupină,
 Ca cincî frați cîintr'o mumă.
 El acolo tăbăra,
 20 Călușelu 'l priponîa
 Unde iarba ce 'î plăcea
 Și la umbriță se da.
 Punea masa și mânca.
 Mică ploschiță ș'avea
 25 D'o vadră și 5 oca,
 Care bea Toma cu ea.
 Două pahare scotea
 Și amîndouă le umplea
 Și n'avea cu-î închina.
 30 — Închina-voîu murgulu'
 Murgu 'mî-este vită mută,
 Nu vorbește, dar ascultă.
 Închina-voîu armelor?
 Armele sînt fîare reci.
 35 Bătute prin lemne secî;
 Închina-voîu ulmilor,
 Ulmî sînt dintr'o trupină,
 Ca cincî frățiori din mumă.
 Așa Toma ce 'mî făcea,

40 Că n'avea cuî închina?
 Măna pe ploscă punea
 Și la gură 'mî-o sălta.
 Ulmî de vîrf s'apleca
 La Toma se ploconează;
 45 Dară Toma, cînd vedea,
 De mirare că se lua
 Și din gură că 'mî dîcea:
 — Cată f..tu-î mumă-sa
 Eû de cînd am haîducit,
 50 De multe ori am bîut
 Și la umbră m'am umbrit,
 Astă faptă n'am vîdîut,
 Codru verde ploconit...!
 Dară Toma ce 'mî făcea?
 55 Măna 'n pozînar băga,
 Mitel ochean scotea
 Și la vale că 'l punea
 Și pe ochean se uita;
 D'un voinicel năzărîa,
 60 Tare fuga că venîa,
 P'un călușel cam murg,
 În buîestru în fuga mare,
 Strălucînd din câte-o nare,
 Par'că era sfîntu sîre;
 65 Cu nările jugrăvite,
 Cu unghiile poleite.
 Dar ala cine 'mî era?
 Tot Manea al câmpilor,
 Stăpănu moșilor,
 70 Drăgăstosu fetelor,
 Iubitu nevestelor.
 Și el măre, că 'mî venîa,
 Toma, dacă 'l vedea,
 Paharele le umplea,
 75 Drept la Toma că trăgea,
 Jos după murgu se da
 Și pe murgu 'l priponîa
 Tot aci alătorea,

Unde iarba ce-î plăcea,
 80 Și bună ziua că-î da :
 — Bună ziua, frate Tomo,
 — Mulțămescu-ți, frate Maneo,
 Bine-ai venit sănătos!
 Seșii la masă să mâncăm
 85 Și să bem să veselim,
 Din pistole să trosnim,
 De nimeni nu grijim.
 Tu viteaz și eu viteaz
 Să nu facem vr'un meraz,
 90 Ca să pătimim necaz
 Iar, vești, Toma ce făcea ?
 Mâna pe ploscă pune
 Și 'n mâna Mani c'o da
 Și paharnic că-l făcea.
 95 Dară Manea ce 'mî făcea ?
 Cât al dracului era,
 Paharele le umplea
 Și tot la Toma le da,
 Tot pe Toma 'l siluța,
 100 Până Toma se 'mbăta.
 Dacă Toma se 'mbăta,
 Bine Manea 'l pricepea,
 Mâna 'n pozinar băga,
 Mititel briceag scotea,
 105 Peste masă se 'ntindea
 Și în burta Tomi 'l băga,
 Mașile 'l le vărșea.
 Dară Manea ce 'mî făcea ?
 De la masă se scula
 110 Și la murgu se ducea,
 Și pe murgu încăleca,
 Drumu la vale și 'l lua
 Și pe Toma că 'l lăsa.
 Dar, vești, Toma se căța,
 115 Că dacă bine știa,
 La masă nu 'l mai poftia
 Și din vreme se pădăia,
 Armele le pregătia
 Și pe Manea 'l inpușca.
 120 Dar, vești, Toma ce 'mî făcea ?
 El de murgu se ruga :
 — Murgule, murguțu-meu,
 Măi trăite-ar Dumnezeu
 Iarbă verde 'mî-ai păscut,
 125 Apă rece 'mî-ai băut
 Și de mine n'ai știut
 Că colgil m'a rănit !
 Ia să faci atâta bine,
 Să vii până ici la mine,
 130 Să vorbesc ce-va cu tine ;
 Că eu nu te stăpânesc
 Și de aș nu mai trăiesc !
 Așa murgu ce făcea ?

Pe 'mbulestru că se lua
 135 Până priponu scurta,
 După țeruș că 'l pune.
 Când odată că smincea
 Și țerușu 'mî-l smulgea
 Și la Toma se ducea
 140 Lângă Toma se culca.
 Dar vești, Toma ce făcea ?
 Toma pe brângi se trăgea,
 Mațe cu mâna aduna,
 Cam cu pațe,
 145 Cu gunoțe
 Și la disăgei căta,
 Nouă brêne că scotea,
 Tot brêne de Tarigrad,
 Cotu șapte galbeni luat.
 150 Câte nouă le 'ncingea
 Și pe murgu încăleca
 Și cu murgu că 'mî vorbea
 — Murgule, murguțu meu,
 Eu pe tine că te 'am luat
 155 De la bălciu de la Bănat,
 Ce mî-a cerut așa am dat,
 Ca să fii de fălălat
 Cine m'o goni să scap.
 160 Dară Toma ce 'mî făcea ?
 Când frâu-l sloboșea,
 Cu sgârbacu l'amelița
 Și lu murgu îi spunea :
 — Tu pe mine să mă duci,
 165 Unde-or fi pluguri de cuc
 Și pe Manea să-l ajungi.
 Dar ca vântu să nu mergi,
 Vântu bate și 'ncetază,
 Și Manea se departează.
 170 Tu ca gându să te duci
 Și pe Manea să 'l ajungi !
 Și de iute ce mergea,
 Pe lângă Manea trecea
 Și Toma că nu 'l vedea.
 175 Gonea murgu ce gonă,
 Spumă albă se făcea,
 Toma de gânduri se lua
 Și pe murgu că 'l opră
 Și pe murgu 'l întreba :
 180 — Murgule, murguțu-meu
 Vai, trăi-te-ar Dumnezeu !
 De multe ori te-am gonit,
 Ca acum nu te-am vădit
 Așa tare nădușit.
 185 Dară Toma ce 'mî făcea ?
 Iar ocheanul că 'l scotea
 Și 'ndărăt că se uita
 Și pe Manea că 'l vedea
 Ședea 'n drum și hodinea.

- 190 Până Manea, că 'mî venîa
 Și bună ziua că-î da:
 —Bună, ziua, frate Maneo,
 —Mulțămescu-ți, frate Tomo.
 Toma din gură dicea :
- 195 —Ce-am fost, Maneo, vinovat,
 Tu mașele 'mî-ai vîrsat ?
 Tu m'ai tăiat fomește,
 Eu să te tai voînicește
 Cum tale pescariî pește !
- 200 Când odată—aducea,
 Capul c'o spată-î stergea,
 Ca pe varză mi-l toca
 Și 'ndărăt se 'napoia
 La trupina cu cincî ulmî,
- 205 Cu cincî ulmî dintr'o trupină,
 Ca cincî frățioriî din mumă.
 Acolo jos că se da
 Și pe iarba se lungea
 Și lu murgu că-î spunea :
- 210 —Murgule, murguțu meu,
 Vai, trăi-te-ar Dumnezeu !
 Lângă mine ca să stai,
 Veți la noapte c'oî să mor
 Și nu te mai stăpînesc,
- 215 Nicî nu te mai priponesc !
 Să paști iarba cât oi-vrea
 Și apă cât 'ți-o plăcea.
 Eu la noapte c'oî muri,
 Tu cu picîoru să 'mî bați,
- 220 Mică taîniță să 'mî faci
 Și cu dințiî să mă tragî
 Și 'n taîniță să mă bagî.
 Dar căpătăiū ce să 'mî puî ?
 Disăgeî,
- 225 Cu gălbînei,
 Care am muncit noi pe ei !
 Și tu, mare, să te duci
- Sus în plaū muntelui,
 Să beî apă de isvor,
 230 Să fîi iute de picîor ;
 Și să 'mî paști iarba de jos,
 Să te faci mîndru frumos !
 Și pe tine te-or goni
 Hoțomanî d'ai muntelui,
- 235 Călmăcanîi plaūului.
 La nicî unul să nu stai ;
 Nu mai unul 'mî-e cam 'nalt
 Și cu semne de vîrsat
 Și cu pîru retezat.
- 240 Să 'l lași pîn 'o 'ncăleca,
 Să-l aduci la mine 'ncoa,
 Mică oglindă el c'o avea
 Amîndoi ne-om înfățișa.
 Dacă bine-om semîna,
- 245 Tot la mîna 'î mai sta
 Și galbenîi 'î arăta ;
 Dacă noi n'om semîna
 Galbenîi nu-î arăta,
 Să 'l lași pînă 'o 'ncăleca
- 250 Cu norîi te-oî mesteca ;
 Să te faci a poticni
 Și 'n potcove l' oi lovi.
 Și tu, mare, să te duci
 În câmpul lui Calafat,
- 255 Unde sunt caii de sfat ;
 Să nu stai la Călăraș
 Că nu 'î bine f.... l'aș !
 Să te lași la Roșior,
 Că te duce 'n Bucureșt,
- 260 Să veți ce bine trăiești ;
 Că-ți dă orzu vînturat,
 Și vin roșu strecurat
 Și-ți pune câte-un argint,
 Să fîi frumos și spălat
 La mersură fălălat !

TOMA ALIMOȘ

(VARIANTA)

Cules de Chr. N Țapu din gura lautarului Cosma Tuța, din com. Barbătesci-Vâlcea

- Departe, vere, departe,
 Departe, dar nu prea fôrte,
 La inîma câmpului,
 Unde-î preț voînîcului
 5 Și-e drag murgului,
 La trupina cu cincî ulmî
 Cu cincî ulmî dintr'o trupină,
 Ca toîi fraîi dintr'o mumă ;
 Nemerit'a,
 10 Tăbărit'a
 Toma d'Alimoș.
 Sava din țara de jos.
 El astă noapte 'mî a venit,
 Calul, și la priponit,
 15 Colea 'n margîne de crâng,
 Cu țerușu de argînt,
 Ce n'am vĕdut, de cînd sint ;
 Cu priponu de aramă,
 Ca să nu se bage 'n seamă . —
 20 Așa Toma ce'mî făcea ?
 Calul că și-l priponea,
 Mîna 'n desagî că'mî băga,
 Mică ploscă că'mî scotea
 D'o vadră și cincî oca,
 25 Care bea Toma cu ea, —
 Mesura 'mpĕratului,
 Vadra Țaligradului.
 Și Toma ce 'mî făcea?
 Ochiî la vale-arunca,
 30 Tare 'mî venîa d'un voînîc,
 Mînînd un călușel murg,
 Strîlucînd de cîte-o nare
 Și'n-buestru 'n fuga mare
 Dar ăla cine 'mî-erea?
 35 Toma Mane'al câmpiîlor
 Stăpînul Jiîlor
 Stăpînul moșiîlor,
 Drăgăstosul fetilor,
 Iubitul nevestilor.
 40—Bună dîua, frate Tomo,
 — Bine-aî venit, frate Maneo !
 Dară Manea ce'mî grăia :
 — Frate, frate, frate Tomo,
 45 Ție cin'î-a porîncit
 Tu aici d'aî tăbărit,
 Liveđî marî d'aî prăpădit,
 Iarba c'aî tăvălit ?
 Dară Manea ce 'mî dîcea ?
 — Frate, frate Toma,
 50 Șeđî la masă să prîndîm,
 Să prîndîm,
 Să 'nveselim,
 Din pistoale să trosnim.
 Dară Toma ce'mî făcea ?
 55 Mîna 'n pozînar băga,
 Mica cheiță 'mî scotea,
 Disagiî 'î descuîa,
 Mica ploscuță scotea
 Și 'n mîna lui Manea-o da :
 60 — Ține Maneo, vin dĕ bea,
 Vin de la mîna mea,
 Că d'ast 'noapte 'mî-am venit,
 Calul l'am priponit,
 La margîne de crâng,
 65 Cu țerușul de argînt,
 Ce n'am vĕdut, de cînd sint !
 Dară Manea ce'mî făcea ?
 Mîna 'n pozînar băga, —
 Mic cuîtaș că scotea
 70 In burta Tomi-l băga,
 Maîle 'i-le vĕrsa. —
 Dară Toma ce'mî făcea ?
 Cu cincî brĕne se 'ncîngea,
 Cu brĕu alb de Țalîgrad,
 75 Cotu nouĕ galbenî luat,
 Și la murgu se ducea
 Și din gură cuvînta :
 — Murgule, murguțu meû,

Pe tine de când te-am luat
 80 De la bălciu de la Bănat,
 Ce 'mî-ai cerut aia am dat,
 Cin' m'o goni să mă scapî.
 Dară murgul ce'mî făcea ?
 Trei lacrimi din ochi vîrsa,
 85 De mijloc se cocoșa,
 Pînă Toma 'ncăleca,
 În câmpu lui s'el slobodîa.
 Mergea Toma 'nbuestrînd
 Și din frunziță cîntînd,
 90 'Naintea Mani ieșind.
 — Ce-am fost Maneo vinovat,
 De mașile mî-ai vîrsat ?
 Tu m'ai junghiat fomește,
 Eu se te tai voînicește !
 95 Așa Toma ce'mî făcea ?
 Mîna 'n pozănar băga,
 Scotea paloș ascuțit,
 De nouă palme de lung ;
 Când ajungea ca să dea,
 100 Capu c'o spată-i tăia. —
 Frunziuliță și-o lalea,
 El pe cal 'ncăleca,
 Cu murguțu că 'mî vorbîa :
 — Murgule, murguțu meu,
 105 La trupină să mă duci
 La trupina cu cinci ulmi,
 Cu cinci ulmi dintr'o trupină,
 Ca toți frații dintr'o mumă.
 Murgule, murguțu meu,
 110 Veți la noapte c'oî să mor,
 Cu picioru ca să'mî bați,
 Mare tăiniță să'mî faci
 Și cu dinții să mă tragî,
 Dar căpătîi ce să'mî puî ?
 115 Disăgei

De gălbinei,
 Care am muncit pentru ei !
 Și tu, murgule, să te duci
 Tot pe munții cei cărunți,
 120 Ca să pasci iarbă de baltă,
 Ca să-ți faci coama călcată;
 Să paști iarbă de isvor,
 Să'mî fii iute la picior !
 Tu, murguțule, să'mî veți,
 125 Când scoboră oștile
 La nici unu să nu te lași,
 Numaî un voînichel 'nalt,
 'Nalt și sprincenat,
 Cu semne de vîrsat,
 130 Chiar la ala să te lași,
 Că eu sint fratele lui.
 Iar că murgul se ducea,
 Oștile, că scobora,
 Voînicul că s'alegea,
 135 Calul că 'mi-l cunoștea.
 Fuga la cal că mi-ș da,
 Mîna pe cal că punea,
 La trupină îl ducea,
 La trupina cu cinci ulmi
 140 Cu cinci ulmi dintr'o trupină,
 Ca toți frații dintr'o mumă.
 Iar jos după el se da,
 Tăinița 'mî-o desfăcea
 Pe Toma că mi-l găsea,
 145 Afar 'cu dinții'l trăgea
 Și de gât s'alătura.
 Frățisoru că'si găsea
 Cin-deci de popi aducea,
 Pînă pe Toma slujă
 150 Și'n carată mi-l punea,
 La țară că mi-l ducea !

CÂNTECUL LUI ÔNCEA (CHIRIGIU)

Cules de Christu N. Țapu de la lautarul Ión Neblea, din Roșiorii-de-Vede (Teleorman)

Fôie verde foî de nalbă,
Ce gâlceavă 'n cea dumbravă?
Ce răsboiū
In sat la noi ?
5 Dar resboiul cine'l face ?
Veđi Ôncea cu Vlaicu,
Vlaicu pârălabu,
Cela înalt și suptirel,
Pôrtă căciulă de jdrel,
10 Ochii in cap ca de șoîmel,
Parcă 'mî-e tras prin inel,
Móre Neaga după el.
Dară Neaga ce 'mî făcea ?
Ea lui Ôncea că-i cânta :
15 Fôie verde d'asunie
Plcă Ôncea cu chirie
Cu trei flori la pălărie,
Una verde și lămăie
Si alta 'mî-este prăzule,
20 Una mie și una ție
Bate vîntu 'mî le-adie,
'Mî-aduce mirôse mie,
Bine-ar fi să nu mai vie.
Că'mî plcă la București,
25 Cu niște buți mari domnești,
Cu pecețile 'mpărătești,
Să-mî aducă buți de vin
Si de vin și de pelin,
Cu doi-spre-ce cai la car,
30 Tot jupanî și armăsari
Și cârlanî de câte-un an,
Cari se țin după car.
Dară Ôncea ce'mî făcea ?
In seamă cântec nu băga
30 Și el, frate, când pleca
Điua bună că 'șî lua :
Remăi, Neago, sănătôsă,
Ca o garófă frumoasă.
Dară Neaga ce'mî dicea :
40 Dute Ônceo, sănătos
Ca un trandafir frumos,
Drumul fie-ți de folos !

Dar Ôncea când imî pleca,
Vlaicu 'n urmă că pica;
45 Unde curva că'l vedea
Două rațe că-i tăia,
Frumôsă masă 'ntindea
Și la masă că 'mî ședea
Și mi-ș bea și 'mi-ș mânca
50 Și din gură că'mî dicea :
Măi Vlaicule, dumnea-ta,
O să omor pe Ôncea
Să te iaū pe dumnea-ta,
Dar Vlaicu că 'mi-l dicea :
55 —Nu te fă Neago, nebună
Să-ți omori tu soția,
Să riđă tótă lumea ;
Că Ôncea este 'n chirie,
Ș-iaduce băneturi ție,
60 Dar eū sunt un pârălab
Cu câniî 'n gónă luat.
Vlaicu mânca nu mânca,
Toțegelul 'și'l lua
Și prin sat că'mî pleca,
65 Baniî de bir să și-l ia.
Dar Neguța ce'mî făcea ?
Dosu la mósă-sa 'mî da
Si din gură-o întreba :
— Fa, moșică, dumnea-ta,
79 Nu știî tu, soro, ce-va ?
Să dai lui Ôncea să bea ?
Fôie verde și-un spanac
Că 'mî-a căđut Vlaicu drag
Fôie verde bob năut,
75 Pe Ôncea că l'am urîț,
Pe Vlaicu l'am îndrăgit,
Of, mósă, m'am prăpădit !
Dar mósă-sa că-l dicea :
Fă Neguțo dumnea-ta,
80 Dă ce-ți omori soția,
Să-ți veduvești căscîlora ?
Casa și bătătura,
Prin prejur ce-oî mai avea ?
Să veđi case ca la tine

- 85 Nu se află la Domnie,
Câtă mîiere și de unt
La tine s'a 'ngrămădit,
Și bun băiat l'ai avut,
Ce-ai cătat de l'ai urit ?
- 90 Astă-đi ești împărătésă,
Măine te vėđ făr' de casă,
Dar Neguța ce 'mî ăicea ?
Fă moșică, dumnea-ta,
Nu'mî mai răni inima !
- 95 Nu știł tu, soro, ce-va,
Să'mî omorî pe Óncea ?
Dar mósă sa că-ı ăicea :
— Nepótă, nepóta mea,
Dacă 'ți-a venit așa,
- 100 Ca să-ți omorî pe Óncea,
Moșă-ta nu știe nimica ;
Dar dacă 'ți-e ție așa,
Du-mi-te pêne colea,
Colea în valea cea rea,
- 101 La Gherghina țiganca,
Ceia fermecătórea,
Care termecă lumea,
Aia de n'o ști ceva
Să dea lui Óncea să bea.
- 110 Dar Neguța ce'mî făcea ?
Tot acasă se ducea,
Lua două-trei parale,
Pleca după vrăjitoare.
- 115 La Gherghina se ducea,
Și bună ăiua că-ı da :
— Bună ăiua, Gherghinițo.
— Mulțumesc-ți, fa Neguțo !
Dar Gherghina ce-ı ăicea ?
- 120 — Fa neguțo, dumnea-ta,
Fóte verde bob năut,
Ce vėnt mare c'a bătut,
De la mine c'ai venit ?
Că nu te-am vėđut de mult
- 125 Par'că eũ 'ți-am poruncit.
Șeđi la masă să mănćăm,
Să mănćăm să ospătăm,
Bine seamă să ne dăm.
Dar Neguța ce'mî ăicea ?
- 130 — Fa Gerghino, dumnea-ta,
N'am venit ca să mănćăm ;
Fóte verde ca nalba,
Nu știł tu, soro, ceva
Să faci lui Óncea să bea,
- 135 Ca să'mî omorî pe Óncea ?
Fóte verde bob năut
Eũ pe Óncea l'am urit,
Pe Vlaicu l'am indrăgit,
La inimă m'a topit !
- 140 Dar Gherghina ce'mî ăicea
— Fa Neguțo dumnea-ta,
La ce-ți omorî pe Óncea ?
Că-ți văduvești căscłóra,
Casa și bătătura,
- 145 Imprejur ce-oı mai aveă.
Veđi case ca la tine
Nu se află la Domnie;
Astă-đi ești împărâteasă,
Măine te vėđ făr' de casă !
- 150 Dar Neguța ce'mî făcea ?
Vorba nu i-o asculta
Și din gură că-ı ăicea :
— Nu știł tu, soro, ce-va,
Să faci lui Óncea să bea,
- 155 Ca să 'mî omor pe Óncea ?
Fóte verde și-un spanac,
Că 'm'a căđut Vlaicu drag !
Dar Gherghina ce 'mî ăicea ?
Fa, Neguțo dumnea-ta,
- 160 Du-mi-te Neguță acasă,
Să puł să-ți faci demăncare.
Fił cu ochi după sóre,
D'o da sórele 'n chindie,
Tu s'alergı la prăvălie,
- 165 Tocmai la jupân Ilie ;
la 'mî săricică d'o para,
Argint viũ de cāt oı vrea
Și otrava de alta,
Vino 'ncóce la gaica,
- 170 Să fac lui Óncea să bea.
Dar Neguța ce 'mî făcea ?
Fóte verde d'asunie,
Suła 'n deal la băcănle,
La logofėtul Ilie,
- 175 Și lua saricică d'o para
Și otravă de alta.
O para că 'ı rămănea
Și p'ala pe vin c'o da
Și 'n pahar că m'ı l punea,
- 180 La Gherghina se ducea
Și 'n mână că 'ı le da.
Dar Gherghina ce'mî făcea ?
Paharu 'n mână 'ı lua
Nu știũ ce nalba ăicea,
- 185 Făcea lui Óncea să bea,
Ca să 'mî omóre pe Óncea.
Ieșia afar' în bătătură
Și descănta 'n gura mare,
Să vie Óncea mai tare.
- 190 Păhărelul că'ı lua
Și 'n mână Neguți 'ı da.
Dar Neguța ce'mî făcea ?
Tot acasă se ducea
Deștiu cheie că'ı făcea
- 195 Și lada c'o descuia

Paharu-acolo puneă,
 Și afară că ieșea.
 Pe umbrar că se urca,
 În drum mare se uita
 200 Și pe Óncea 'l nazăria.
 Venea Óncea cât venia
 La o margine că 'mî da
 Căișorii 'i deshăma,
 Îi deshăma 'i împedica,
 205 Șeulița că mî-o lua
 Ibăncele-le așternea,
 Chimirașul 'mî-l vërșă,
 Priboiașul 'mî-l lua
 Gălbinașî că 'mî găuria,
 210 Salba Neaghi mî-o mărîa,
 De dragă lui ce'î era !
 Dar Neguța ce'mî făcea ?
 Incepea de mî-ș cânta :.
 — Fôie verde d'asunie
 215 Vine Óncea din chirie,
 Cu trei flori la pălărie,
 Una galbenă lămăie
 Și alta albă coaleie
 Și alta verde prăzulie,
 220 Bate vîntul și le-adie
 'Mî-aduce mirôse mie,
 Bine-ar fi să nu mai vie !
 Curva departe'l vedea,
 La pîrtă că alerga
 225 Și la pîrtă că ședea,
 Pêně Óncea că sosia
 Ea din guriță striga :
 — Măre Óncea dumnea-ta,
 De cînd Ónceo, c'ăi plecat
 230 N'am bîut, nicî n'am mîncat,
 În drumu-țî că m'am uîtat
 De dorul tîu m'am uscat !
 Curva de gât îl lua
 Și în guriță 'l săruta.
 235 Dar Óncea ce 'mî-ș făcea ?
 Dupe cal descăleca,
 Toțî caii îi deshăma,
 Dór șelariu rêmănea,
 O bură de plôie 'mî da.
 240 Streangurile le uda
 Măna 'n pozînar băga
 Un bricegel că scotea,
 Ștriangurele le tăia
 Deștîl mic că și-l scrîntea,
 245 Lui semn că î se făcea.
 Dar Neguța ce'mî făcea ?
 Pe Óncea 'n casă 'l poftia
 Și la masă 'l aședă,
 240 Ea 'n pivniță că intra,
 Scotea vin, scotea rachiû,

Scotea rachiû, bașă rachiû
 Și lui Óncea că 'mî-î da,
 Pêně Óncea s'ameț a.
 255 Dacă friptura mîncă,
 Cu vâdra la vin mergea
 Cu vâdra la vin scotea,
 Deștîl cheie că 'l făcea,
 Lădița mî-o descuța,
 260 Pahărelu 'l lua,
 Care pentru Óncea gătît erea
 Cu vin că mî-l umplea,
 Lui Óncea că î-l dedea
 Și din gură că-î dîcea :
 265 Poftim Ónceo, vin de bea,
 Vin roșu din mîna mea,
 Orî oî bea, orî n'oî mai bea
 De la mînușîta mea !
 Dar Óncea ce mî-ș făcea ?
 270 Măna pe pahar puneă
 Și din gură că'mî dîcea ?
 — Fa Neguțo, dumnea-ta,
 Fôie verde, bob năut,
 Eû am plecat c'am de mult
 275 N'ăi pus gînd de omorî ?
 Eû viû, frate, călător,
 Orî aî vr'un gînd să mî omorî ?
 Unde curva c'auđia
 Icóna 'n brațe c'o lua
 280 De trei orî că se jura,
 D'o avea ea 'n gînd ce-va
 Și din gură că-î dîcea :
 — Dragă, Ónceo, dumnea-ta,
 Eu dîc, dîu, pre legea mea,
 285 D'oî știa de vorba asta !
 Dară Óncea ce'mî făcea ?
 Pe Neguța se 'ncredea,
 Cruce la pîept îș făcea,
 La D-deu se ruga,
 290 Pahar la gură puneă
 Tocma 'n fund că-î resufla.
 Ochiî peste cap că-î da,
 De la masă că 'mî cădea
 Vërșă Óncea ce vërșă,
 295 Vërșă la sînge 'nchegat
 Cu boșogî amestecat.
 El din gură că 'mî ofta :
 — Ah mîndruțo, m'ăi mîncat ;
 Ast vin roșu mohorît
 300 La inimă m'a topit !
 Dar Óncea ce mai striga
 Fă Neguțo dumnea-ta,
 Ia dă'mî tu d'un pic de-apă.
 C'am la inimă cu grîță !
 305 Dar Neguța ce'mî dîcea :
 — Nu e, Ónceo, pic de apă

- De când Ónceo, 'mî-aî plecat
Fântânele 'mî-a secăt;
N'a remas, Ónceo, de leac !
310 Vërsa Óncea şi vërsa,
Vërsa la sânge 'nchegăt
Cu boşogî amestecat.
Ah, mândruţo, m'aî mîncat,
Ia dă-mî tu d'un par de vin
315 Së më curëţ de venin !
Şi Neguţa că-î spunea:
Nu e, Ónceo, pic de vin
De când Ónceo, 'mî te-aî dus
Buţile că mi s'aû scurs,
320 De când Ónceo 'mî-aî plecat
Cercurile s'aû uscat,
Dógile s'aû rëvãrsat
N'a remas, Ónceo, de leac
Vërsa Óncea şi vërsa,
325 Vërsa la sânge 'nchegăt,
Cu boşogî amestecat.
— Ah, Neguţo, m'aî mîncat !
Dar Neguţa ce'mî făcea
Ceia curva şi óţa ?
230 Nicî acilea nu'l lăsa,
Ştreangu 'n gât că l-l punea
Pe ferëstră mî-l trăgea,
In pimniţă că'l tira
Intre buţi că'l arunca
335 Sapa 'n mîănă c'o lua
O gropiţă că-î făcea,
Jumëtate 'l ingropa
Óncea se păstrăvălea,
Intr'o rîănă că se da
340 Şi din gură că ofta
Şi de Neaga se ruga
— Neago, nu ţi-o fi pëcat
Că tu pe mine m'aî mîncat ?
Zace Óncea in cea tină,
345 In cea tină 'n cea mocirlă.
Zace Óncea 'ntr'o rîănă
Şi-î curge otravă pe gură.
Dar Neguţa ce'mî făcea ?
La Óncea nu se uîta,
350 In pimniţă 'mî-l lăsa
Curva lacătu-î punea
Şi afară că ieşta
Două rate că'mî tăia
Şi de masă se găia.
355 Stia Vlaicu când venia.
Dar Neguţa ce'mî făcea ?
In chilie că intra,
Lua îte
Dintr'o mie
360 Şi rochiţă de cutie
Şi brëu lat din Ţaligrad,
- Cotul şëpte galbenî luat,
Tot de Óncea cumpërat ;
Cu papuci luaţi de la Turci,
365 Potcoviţi cu coji de nucî.
Ea la Vlaicu că intra,
In gură că'l sëruta,
La masă cu el şedea.
Dară Neaga ce'mî făcea ?
370 Din guriţă că'mî striga :
— Măi Vlaicule, dumnea-ta,
Mî-am omorît soţia,
Să te iaû pe dumneata !
Unde Vlaicu c'auđia,
375 Drept in picere'mî sãrfa,
Douë palme că 'mî-î da
Şi in urmă-o judeca :
— Aî sictir, curvă cătea,
Ţi-aî omorît pe Óncea
380 Ţi-aî vëduvit căşcióra,
De ride tótă lumea !
Dar ştiî, tu, curvă cătea,
Óncea 'ţi-a fost din chirie,
Ţi-aducea băneturi ţie ;
385 Aducea ca o albină,
De më ţinea şi pe mine.
Ţi-aî omorît soţia,
Ţi-aî vëduvit căşcióra,
Care măine şi poî-măine,
390 O să më omorî şi pe minel !
Bastonu'n mîănă că 'l lua,
Pe Neguţa il rupea
Şi'n casă că mî-o'nchidea.
Dar Vlaicu ce 'mî-şî făcea ?
395 Afarăcă 'mî-ş ieşta,
Pe ea 'ncasă c'o lăsa,
Veriga că 'l-o punea ;
In bătătură ieşta,
Stëjăr acolo bătea,
400 Treî rogojinî c'aducea,
Şi, frate, le cătrănfa
In cas'la Neaga intra
Şi de mîănă mî-o lua
Şi'n bătătură-o scotea,
405 Dar Neaga ce mî-ş făcea ?
Cu pumni'n pëpt se bătea.
Për negru că jumulfa,
Faţa albă-o sgãrfa
Şi din gură că'mî dicea :
410 — Bine dicea moşica,
Să nu'mî omor soţia
Şi nu 'î-am ascultat vorba !
Dar Vlaicu ce 'mî ş făcea ?
In rogojinî 'mî-o 'nfăşura,
415 La stëjăr mî-o aducea,
Cu lanţ de fier 'mî-o lega,

Foc de dece părți că-î da.
 Când rogojinile plesnă,
 Și pe Neaga focu ajungea,
 420 Neaga din gură țipa :
 — Măi Vlaicu! dumneata,
 Ajungă-ți d'atăta glumă,
 Nu mă arde'n rogojină ! »
 Dară Vlaicu că'mi striga :
 425 — Aî sictir, curvă cățea,
 C'aî omorit pe Ōncea

De ți-aducea ca albina
 Și cu mine-oî face așa ! »
 Arde Neaga și plesnește,
 430 Vlaicu bea se'nveselește ;
 El la Ōncea se ducea,
 Din pimniță că'l scotea
 Cu lacrimi că mi 'l scâldea,
 Tron de ceară că-î făcea,
 435 Pe Ōncea că'l îngropa !

ANTOFIȚĂ AL LUI VIORA.

Cules de Chr. N. Țapu, de la lăutarii Ión Neblea și Dumitru Valénu, din Roșiorii-de-Vede (Teleorman).

A se vedea varianta acestui cântec în Colect. D-lui Ulpian pag. 18 sqq.

Fôie verde sălcioră,
 În oraș în Slătioră,
 La casele lui Vióră,
 Lui Vióră vâtaf mare,
 5 Frumósă masă mî-e 'ntinsă,
 De mari boieri mî-e cuprinsă.
 Dar la masă cine-mî șede ?
 Cei cinci-deci de năvodari,
 Patru-deci de lopătari,
 10 Tot feciori de boieri mari.
 Dar la masă ce-mî mânca ?
 Numaî cegă și postrungă,
 Și galbenă caracudă,
 C'am auzit pîn' bătrân,
 15 C'alaî pește de mai bun ;
 Și cosăcel din saramură,
 Face-un chef de bătură.
 Toți mi-ș bea, se'nveselă,
 De nimenea nu gândă.
 20 Cu pahar cin'le lumia ?
 Antofiță al lui Vióră,
 El nici nu bea, nici nu mânca,
 Numaî cu ochii se uita ;
 Și el, frate, că'mi șede
 25 Cu cote d'albe pe masă,
 Cu palmele pe obraze.
 Cine sêma că'î lua ?
 Numaî Vióră cel bătrân,
 Cu bărbuța pîn'la brâu,
 30 Barba'î bate brațele,

Genele sprîncenele,
 Și chica călcătele.
 El în picere-mî săria.
 Ochi'î n'rotă că-șî făcea,
 35 Peste masă-î arunca
 Pe Antofiță că'l vedea,
 Și din gură că-î dicea :
 — Antofiță, fiul taichii,
 Ce stai tu trist și mahnit ?
 40 Nici nu bei, nici nu mănânci,
 Numaî cu ochii te uiți ?
 Orî din chilcug ai sfârșit,
 Orî stăpân te-a oropsit,
 Orî murgu ți-a'mbetrănit ;
 45 Orî vremea că ți-a venit,
 Vremea de căsătorit
 Și de'nsurătore
 Și de căsătorélă ? »
 Antofiță ce-mî dicea ?
 50 — Bine, taică dumnea-ta,
 De stătușî de m'ntrebașî,
 Cu cuvinte spune-ți-aș.
 Să'mî puî mâinele în plept,
 Să-ți dau cuvîntul cel drept.
 55 Nici de chelcug n'am sfîrșit
 Nici haîne n'am ponosit,
 Nici murgu n'a 'mbetrănit ;
 Mie vremea mî-a venit,
 Frate, de căsătorit
 60 Și de'nsurătore

- Și de căsătoréla.
 Nu aseră, al-alt-erî-seră.
 Logodna că mî-aî bēut'o
 Cu fata lui domn Știrbey.
 65 Fata, taică a auđit
 Că sunt fecior de bofer mare,
 Tot vātaf de nāvodarî.
 Și ea taică, mî a trimes
 Carte albă, slovă négră,
 70 Ca să-î aduc
 Ștucile
 Ca vacle ;
 Moruniî
 Ca bioliî,
 75 Să-î aduc ca oîle.
 Cu carnea nunta s'o nuntesc,
 Cu ôse casa s'o zidesc,
 Cu coastele s'o 'nlănțuiesc,
 Cu solziî s'o șindrilesc,
 80 Cu sânge s'o zugrăvesc.
 Tăică, să te pomenesc !
 Tată-sēu cānd auđă,
 Lui din gură că'î striga :
 — Antofiță, fiul taichîî
 85 Eū taică am îmbētrānit,
 Tôte apele-am vēnat,
 Și le-am turburat,
 Așa pește n'am aflat.
 De cāt, taică, am auđit
 90 Dar de vēđut n'am vēđut,
 In Vidros, apă spurcată
 Și de pește lādată,
 Cine intră nu măi scapă.
 Vidrosu e ap'adāncă,
 95 Pē cine'l prinde'l mānincă.
 Că Vidrosu e de-adînc,
 Cāt in cer pēnē'n pāmēnt !
 Antofiță dacă auđă,
 Drept in picere sārîa,
 100 El măi vitēz se făcea,
 Māna pe pahar puneă,
 Tôte paharele umpleă,
 La toți nāvodarîi da ;
 Rēnd paharu tat-sēu il lua,
 105 Cu vin că'l jumătătăa,
 Cu spirt că'l împlină.
 Da lui taică sēu de bea.
 Cum mî-ș bea, cum se'mbēta.
 Covor verde așternea,
 110 Cu băsmăluța 'l invālăa.
 La nāvodarî se ducea,
 Câte un pahar de vin le da
 Și din gură le striga :
 Ce stați, märe, de priviți,
 115 Descurcați, nāvódele,
- Așeđați matițele,
 Si'ngreuiați plutile !
 Antofiță ce-mî făcea ?
 Pe nāvodarî că-î lua,
 120 Tôte apele'mî vēna:
 Gârlele cu găștele,
 Bălțile cu rațele.
 Ce fel de pește'mî prindea ?
 Să vēđi, pește de'l mārunt,
 125 Nisipul de pe pāmînt,
 De care boferiî nu mānc.
 Dar Antofiță ce'mî făcea ?
 Dacă pește nu'mî prindea,
 Cum îi cerea inima,
 130 Nāvodarîi că'î lua,
 La cărcūmă că'î aducea ;
 Vin' cu vadra le scotea
 Nāvodarîi de'î imbēta.
 Și pe toți că mi-î lua
 135 La Vidrosu se ducea,
 La Vidrosu c'ajungea.
 D'un stējār, mare'mî bătea
 Nāvódele 'mīașeđa,
 Nāvódele, vasele
 140 Și tôte matițele.
 Trase-o tōnă, trase două,
 Trase, boferî pēnē'n nouē.
 Ce fel de pește'mî prindea ?
 El nimica nu'mî prindea,
 145 De cāt puful vidriî,
 In fundul matiți.
 Afar' frate, că'l scotea
 Un foculeț că'mî clădăa,
 Pe puflu vidriî il lega
 150 Cu ochiî la foc il priplă,
 Mi-l bătea, mi-l canunfa,
 Incepea d'a chirîa.
 Vidra bētrānă auđă,
 Fața api fluștura,
 155 In tôte părțile se uîta,
 Pe nimenea nu vedea ;
 P'Antofiță că'l vedea
 Cu puflu'n mână mî-ereă,
 Din guriță că striga :
 160 Antofiță, dumnea-ta,
 Ce'mî bați puflu și'l căsnești,
 Tot de pește'l sudușești ?
 Dă mî tu drumu pufuluî,
 Pufuluî, puŭculuî,
 165 Că mî-e puflu mititel,
 Mititel și crudicel,
 Nu știe sēma peșteluî,
 Moruncēla moruniîlor,
 Tāvālitura ștucilor,
 170 Că eū, frate, țî-oi aduce ;

Stucile
 Ca vacile,
 Moruni
 Ca bioli,
 175 Să-î aduc ca oile.
 S'aduc pește cât oi vrea,
 Ți-oi îndestula inima
 Ți-oi face totă treba !
 Antofiță c'auđia
 180 Prost de minte că'mî erea,
 Drumul pufului că-î da ;
 Că dacă drumu pufului nu-î da,
 Vidra tot peștele lui că-î scotea.
 Ea dacă puflu îl vedea
 185 În fundu apei îl ducea.
 Atunci vidra ce'mî făcea ?
 La moruni fuga că da,
 Tot de coddă că-î mușca,
 La năvode că-î ducea.
 190 Pe la ștucă, că se vira,
 De spinare le mușca
 Și'n năvode le-arunca.
 Ea, frate se mai gândia,
 Aminte d'un morun ș-adecea
 195 Și la el că se ducea.
 Jumate spinarea'î mănca,
 El nu se mai deștepta.
 Dacă vedea și vedea,
 De gușă că'l apuca,
 200 Iar morunu că pleca
 În spre năvod îl 'ndrepta.
 În năvod el că intra
 Năvodu la pământ băga.
 Dară vidra ce'mî făcea ?
 205 În fața apei că ieșia,
 P'Antofiță că'l vestia.
 Antofiță ce'mî făcea ?
 La năvodari se răstia,
 Câte-o palmă le trăgea,
 210 Năvodari se necăjia,
 La cărme se așeă.
 Trăgeau o tondă, trăgeau două,
 Trăgeau boieri până'n nouă,
 Nici de pământ nu'l urmia,
 215 Așa de greu ce era.
 Iar vidra se necăjia
 Pin năvode că intra,
 Peștele că'l răscotea,
 Peștii din coddă bătea
 220 Mare talaz că'mî scotea :
 Venea Vidrosu îngălbărat
 Cu nisip amestecat,
 Toți năvodari i-a 'necat,
 Numai Antofiță-a scăpat.
 225 Dar cum hoțu că scăpa ?

Rață de baltă 'mî era,
 Știa oțu d'a 'nota.
 El în not că se lăsa,
 Ochiul pe Vidros arunca,
 230 D'o salcie că năzăria,
 O salcie cu mustăți pe apă,
 Pe Vidrosu mî-e cocoșată.
 Când de salcie s'apropia
 Vidra'naînte'î ieșia,
 235 Coda bici că ș-o făcea,
 Peste ochi că mi-l isbia,
 Ochiul din cap că-î sârta ;
 De salcie s'apuca,
 Și'n salcie se suia.
 240 Țipa Țiua rumânește,
 Să veđi, nópnea tot turcește,
 Despre Țiua letinește.
 Nimenea nu'l auđia.
 Să veđi, mic de porcăraș,
 245 Porciul, frate, întorcînd
 Din flueraș doîna doînând,
 Glăsulețu 'l înțelegea,
 Purcaru lu tată-său erea
 Și la el că se ducea.
 250 Când purcarul că'l vedea,
 Din guriță că'î striga :
 — Stăpâne dumneața,
 Ce-a'î căutat p'aicîa ?
 Unde Antofiță auđia
 255 Inima'n el că creștia,
 Din guriță că- striga :
 — Măi purcăraș dumnea-ta,
 Ia-mă tu d'aicea
 Și mă du la casa mea,
 260 Că mare pomană-î avea !
 Purcaru că mi l lua,
 Bețișoru că-î întindea
 Și la tată-său îl ducea.
 Unde Vióră'l vedea,
 265 Din guriță că-î striga
 — Antofiță, fiul taichii,
 Nu mî-a'î ascultat vorba
 Lasă-ți fie rău nu așa !
 Taică nu mî-e pentru tine,
 270 Mî-e pentru cin-đeci năvodari,
 Tot feciori de boieri mari !
 Cocónele le-a'î veduvit,
 Copilașii i'a'î sărăcit.
 Dar-ar Dumneđeu să dea
 275 Și Măiculița Precista,
 Tată să te'nsorî
 De nouă ori,
 Să faci nouă feciori !
 Când o fi la'l Țecilea,
 280 Să-î faci și d'o cuconiță,

Să-ți dea apă la temniță!
Atunci, taică, nici atunci
Să-mi mai vânezî tu Vidrosu.
Atât tată-său îl blestema,

285 Otravă'n ciubuc puneă,
Ochiî peste cap că da;
Făcea mörte peste mörte,
Care'n lume nu se pöte!

ANTOFIȚĂ AL LUI VIOARA

(VARIANTA)

Cules de la Marin I. Baban, Piatra-Teleorman de Christu N. Țapu.

- Föte verde de cicöră,
Tot din sat din Filișöră,
La casele lui Viöră,
Frumösă masă mi-e 'ntinsă;
5 Dar la masă cine 'mî şade?
Vr-o cin-deci de năvodari,
Vr-o şapte-opt lopătarî,
Cu trei patru ghicitori,
Să dea cu ghicitorile,
10 Să nu bată vënturile,
Ca să prindă peştele.
Iar la capul mesei de la deal,
Şade Antofiță cel bătrân;
Iar la capul mesei de la vale,
15 Şade Antofiță cel tinăr,
Nici nu bea, nici nu mânca,
Numai cu ochi se uita.
Strigă Antofiță cel bătrân:
— Antofiță, fiul taichiî,
20 De ce nu beî, nu mănâncî,
Numai cu ochi te uîî?
— De stătuşî de mēntrebaşî,
Mai cu dreptu spune-ți-aş?
Să-mî dai, taică, vasele,
25 Vasele, năvódele,
Ca să'mî vânez peştele;
Cu peştele nunta să mî-o
[nuntesc,
Cu sângele casa s'o văruesc.
— Bine, să ți dau, taică, vasele,
30 Vasele, năvódele,
Dar tóte apele să le vânezî,
Bălțile cu raşile,
Numai 'n Vidros să nute ducî,
Că 'i o apă cam spurcată,
- 35 Şi de peşte lăudată;
Că Vidrosu-î cam adânc,
Cât din cer pēnē 'n pămînt.
Îi dete vasele, năvódele,
El nici o apă nu vênă,
40 Ci drept la Vidros plecă.
Dete o tónă, dete douē,
Nu prinse nici un rac
De perpeleac,
Nici baboî de saramură.
45 În matița nevodului
Prinse puî vidriî,
Afară că mi-l scotea,
Mi-l scotea de mi-l lega,
Îl bătea şi-l chinuîa
50 De peşte că'l ispitea.
Când Vidrosu ţipētu auđîa,
Cu apa 'n cap că 'mî venîa
Cu talazu cât casa,
Luî Antofiță striga:
55 — Măî Antofiță al lui Viöră,
De ce'mî baî puî
Îl căsneşti,
Şi-l ispiteşti?
Dă'mî drumul puîului
Să'î dau drumul peştelui,
60 Moruniî ca bivoliî,
Ştucile ca vacile.
Antofiță dac'auđîa
Drumu puîului că da,
Dar Vidrosu ce făcea?
66 Cât peşte 'n Vidros că erea
Tot în năvod că'l băga,
Şi pe toţi că'î ineca!

AGUȘITA AL LUI TOPALA

Cules de Invătătorul I. Leabu de la Iăutarul G. Balțatu—Șerbnești-Olt.
 Să se compare „Aguș. al lui Topal” din colecț. D-lui G. Dem. Teodorescu pag.
 611 și „Aga Topala” pag 116-118 din colecția D-lui Athanase Marienescu broș II.

Agușiță al lui Topală,
 Care 'i mândru făr' de sémă
 Și de revestit prin țară,
 Bate Turcii de 'i omóră
 5 Și mi 'i bagă prin harare
 Și mi 'i dă pe Olt la vale,
 Și 'i opresce la Carale,
 Și se 'ntorce de 'i întrébă :
 —Cine te-a ucis Ioldașim ?
 10 —Vala birbam cardașim !
 Iar Topală cel bătrân,
 Ce se plimba p'un cal bun,
 Calcă rar și năstrăpat,
 Cum e lui Topală drag.
 15 Iar Topală ce dicea ?
 — Frunđuliță trei măslina
 Logofete Costandine,
 la 'ngenuche lângă mine
 Și 'mă scrie d'o cărticică,
 20 S'o trimeț lui Agușiță,
 Frunđuliță florî domnești,
 Pěn' aci la Stoșenești.
 Frunđuliță ș'o lalea,
 In ceas d'o vedea cartea asta
 25 Tot la vale s'o lăsa,
 La vale la Carale,
 Ca să 'l puț la 'nsurătore,
 Să-ı dea taica fată mare,
 Fata mare a lui Carale,
 30 Ce are blagă ș'are stare,
 De cincî chile de parale,
 E fată de Agă mare.
 P' un Românaș trimetea,
 Știța lui Aguș séma ;
 35 Când cartea el m'ı vedea,
 Numaı din buze mișca
 Cărticica m'ı cetia,
 Afără că mi-ș eșia,
 Măna in cismă că băga
 40 Trei pistole că scotea,

C'o mână le slobođia,
 Beșlii că se strângia,
 Ca căini la zahana,
 Ca patru-deci de Beșlii
 45 Parcă-ar fi Pașa din Diı.
 Oltul pe unde 'l trecea ?
 Pe la Celeiu că da,
 Și aștina morii lua,
 Tot calabalicu trecea,
 50 La mirésă c'ajungea.
 Pêne nunta isprăvia,
 Șapte pungi de galbeni cheltuia
 Și cu nunta că pleca,
 Iar pela Celeiu da,
 55 Cu nunt'acasă venia.
 Trei țile că nu 'ı ședea
 Și 'ı sosia d'o cărticea,
 De la București venia.
 Da mirésa cum o chema ?
 60 M'ı-o chema Aișa,
 De móre Aguș de ea.
 El din gură că striga :
 —Frunđuliță florî domnești,
 M'ı-a venit niște povești,
 65 Să mă duc la București,
 Ca să ıaă Ghıuleria
 Ghıuleria, Beșlegia,
 Ca să fiu Ghıuler maı mare
 Peste Beșlii din țară,
 70 Dela Nistru pêne la Diı,
 Să dau lésă la Beșlii.
 Agușiță că pleca,
 Trei țile pe drum mergea.
 Masu unde 'l ajungea ?
 75 Frunđuliță de brânduș
 L-ajunse masu in Ruși.
 In gasdă unde trăgea ?
 In casă la Pătrulésa
 Aprópe de Abdulah.
 80 Pe Aguș că 'l cunoștea

- Și la masă mi 'l poftă.
 Trei berbeci că mi-'l tăia,
 Tótă nóptea bea, mânca,
 Lăutarii le cânta
 Și mi 'ți bea
 85 Și mi 'ți mânca
 Și mândru se 'nveselă.
 Și Aguşită pleca,
 Trei zile că mi 'ți mergea
 Și 'n București ajungea,
 90 Frunzuliță de arnici,
 Pe podul de la Calici:
 — Ia 'n mai stați, băeți, aici
 Să numărăm la voinică,
 Vădui din patru-deci și cincă
 95 Sintem cizeci fără cincă;
 Ia 'n să începeți d'a cânta
 Tare, să se ducă pomina!
 Să vați Turcii tot turcește,
 Arnăuții arnăuțește,
 100 Să vați ca dómne păzește!
 Scava cu tambura
 Că știe dicătura:
 — Tot de dor de Aișa,
 C'a lăsat-o bolnăvioră,
 105 Tot de dor ca să nu móră,
 C'a plecat Aguş în țară,
 Unde începea d'a cânta,
 Bucureștii că urla,
 Domnia nu putea sta!
 110 — Sărăcuț de măica mea!
 Nu știu e răsvan în țără,
 Ori Turcii că ne 'mpresoră?
 Iar Costandin Brâncovénul!
 C'ala stăpână divanul,
 115 Din palat afar' eșă
 Începea d'a tremura,
 Și din gură-așa grăta:
 — Sărăcuț de măica mea,
 Ne-a 'mpresurat potera!
 120 — Dómnele, Măria Sa!
 Nu te rău te spălmênta,
 Că nu e răsvan în țără,
 Nică Turcii nu ne 'mpresoră,
 Cică Aguş al lui Topală
 125 Vine la Măria Sa,
 Ca să 'i dai Ghîleria,
 Ghîleria, Beșlegia,
 Să 'l puți Ghîler mai mare
 Peste Beșlii din țară.
 130 A pus trei hăți la coșare
 Tocmai din Vinerea mare.
 Unu este murg rotat,
 Póte Pașa i-l'a dat;
 Unu e murg rotocóle,
 135 E trimes de la Agale;
 Unul este murg închis,
 De la Visiru trimis.
 Că or că isprăvi
 Iacă și Aguş sosia,
 140 Hăți la scară că 'i lega;
 Cât argint mi-este în țără,
 Tot pe hăți lui Topală!
 Aguş că mi venia,
 Perdelile ridica,
 145 În casă că mi's intra,
 Salamanicu că-ș da.
 Domnia nu 'i mulțumia,
 Făr d'apuca d'a-î dicea:
 — Aguşită dumnea-ta,
 150 Ești fecior de Agă mare,
 Bine ți-ar șede la fiare
 Și trimes la Ocna mare,
 Ca să ne tai ce-va sare!
 Unde Aguş că auđă,
 55 Măna la paloș puneă,
 Jumătate că 'l trăgea.
 Domnia dacă vedea,
 Începea de mi-ș vorbă:
 — Mă Aguşită dumnea-ta!
 Am auđit, bre Aguş,
 160 Ce Român e mai deliú,
 La tine 'i hergheligiú;
 Ce Româncă 'i mai frumósă,
 La tine e odălasă.
 Și-am auđit, bre Aguş,
 165 Nu aseră, al-altă séră,
 Mi-ai prins zapciú din plasă
 Și i-ai închis într'o casă,
 Le-ai dat bătúle domnescă.
 — Dómnele, Măria Sa!
 170 Adă zapciú din plasă,
 Să stea cu mine de față!
 Unde zapciú auđă,
 Cărți pe furiș trimetea:
 — Dómnele, Măria Sa!
 175 Nu ne pune cu Aguş față,
 Ađi suntem la București
 Măine 'n sat la baní domnești;
 Aguş de ne-o apuca,
 Ne va pferde viața!
 180 Când vorba că isprăvia
 Hăți la scară se mânca,
 Case mari că tremura,
 Șindrile că mi 'ș cura,
 Domnia se spălmânta,
 185 Drept în picere sărfa.
 Când la hăți că se uita
 Cu pumnii în pfept se bătea:
 — Sărăcuț de măica mea!

Geaba că domnesc lumea!
 190 Cât argint m'este în țară,
 Tot pe hățiș lui Topală!
 Iar Aguş că mi-ți dăcea:
 — Dómnene, Măria Sa,
 De când maica m'a făcut
 195 Câte un cal bun am ținut,
 Maî mândru l'am 'mpodobit,
 La Domniî l'am dăruit,
 Prin lume m'am făluit,
 Și ce-am vrut, aia am făcut!
 200 Unde Domnia auđla,
 În Călăraș că intra
 Și lua d'o floricea,
 Și 'i atărna de celmea
 Și 'i dăcea: — Ghîuler Aga!
 205 A avut Aguş chisea gólă,
 Și 'a umplut-o de parale,
 Ca să albă pên' la țară.
 — Dómnene, Măria Sa,
 Am un frățior maî mic,
 210 Iă și alușa mertic!
 Și alușa 'i dăruța,
 Craiova și Slatina.
 Când la hățiș că se ulța
 Mândru alaî 'i făcea,
 215 Și 'n oraș că mi'l scotea,
 Lăutarî și temnicerî,
 Ca roua din buruenî.
 Masu unde 'l ajungea?
 Iar la Ruși că 'l ajungea,
 220 În casă la Pătrulésa,
 Aprópe de Abdulah,
 Unde-a bėut ș'a mâncat.
 Când în casă că intra,
 El se descătărăma,
 225 Pistóle prin cuțe punea
 Și mi'l poștea Abdulah,
 Să bea cu dēnsul cafea.
 Ș' acolo că se ducea,
 Salamanicu că-ș da,
 230 Maî mândru că 'i mulțumea:
 — Aguşită dumnea-ta,
 Tu vii de la București,
 Să ne-aduci ce va povești!
 — Eū viū dela București
 235 Să v'aduc ceva povești,
 Ce Beșliū e pe pămînt.
 Măine să 'l vėd pribegit!
 — Aguşită, dumnea-ta,
 Nu ți-o fi ca astă vară,
 240 De m'al dat din tērg afară,
 De m'al făcut de ocară!
 Și eū 's boer de pe baltă,
 Cu căcîula sprîncenată,

De-am speriat țara tótă!
 245 Unde Aguş că auđla,
 Punea mâna la pistóle,
 Gă-ya tocurile góle.
 Beșliiș lui Abdulah,
 Ca călniș la zahana,
 250 Cu măcîuci că 'l cãrdășia.
 Dosul pe scară că da,
 Și acasă că fugya,
 Maî nimic că nu 'i era.
 Se-alese un Turculeț mititel
 255 Cu cojocul scurticel,
 Par'că fu cu dracu în el,
 Cătă creștetul fesului.
 Unde cu paloșul da,
 Rēū pe Aguş il smintea,
 260 Car de olac 'i făcea,
 Ș' acasă că 'l trimetea.
 Când fuse pe la Saele,
 Suflețel se bate în pfele;
 Când fuse pe la Boibici,
 265 Iugya Româniș pe brânci.
 Nu gândeă că e tăfat
 Și gândeă că 'i Aguş bét,
 Cere caii de olac.
 D'al dracului ce erea,
 270 Umbla vara cu sania,
 Și Iérna cu trăsura,
 Să nu'l simță cine-va.
 Mâna 'n trépădul maî mare,
 Ca să ajungem noi maî tare;
 275 Mâna 'n trépădul mărunt,
 Ca să-ajungem maî curând.
 Acasă că 'm'ajungea,
 — Aișico, Dumneata,
 Am venit la vorba ta!
 280 Dacă 'i vedea c'o să pfeî,
 Am un frățior maî mic,
 Veđi pe cela ca să'l ieî!
 — Să'î piș p... mâni-sa,
 Cine p'ala 'l va lua!
 285 N'am avut parte de tine,
 De m'at fost un șoîm pe lume!
 Ala e o brumă rea
 Măine, poîmăine face-alta,
 Mănâncă tótă blaga.
 290 Eū în sārăcia mea,
 Oî face, cum oî putea
 De m'oi stăpâni blaga!
 Buruenî tarî că mi 'i da
 Suflețelul că 'i ieșta!
 295 Și s'a dus nu se maî vede
 Numele nu 'i se pferde,
 Că plătiți la lăutarî
 De 'l spune la dîle marî.

Ma' dice'i bo'eri, amin !
 300 Că v'am spus cântec din plin;
 Bo'eri'i să trăiască

Acest cîntec să 'l cetască.
 Un bacșiș să dăruiască
 Lu'i Gheorghe Bălțatu !

AGUȘIȚA AL LUI TOPALĂ.

VARIANTA.

Cules de Christu N. Țapu de la lautarul Ionița Valeanu din Roșiori (Teleorman)

Frunză verde de secară,
 Ast' Aguș al lui Topală,
 Care e mândru fără sémă
 Și de rău vestit la țară,
 5 Bate Turci'i de' omóră
 Și mi-'l bagă prin arare
 Se oprește la Carale,
 Drept Islaz,
 De mor Turci'i de necaz
 10 Și se 'ntorce de-'l întrébă :
 — Cine te-a ucis Soldașim ?
 — Valavir m'î-am Cardașim !
 Nu știe, cin' l'a bătut, —
 Dar Topală cel bătrân,
 15 Ce se plimbă p'un cal bun
 Calcă rar și năstrăpat,
 Cum e lui Topală drag;
 Mândră carte că scria
 L'Agușiță trimetea :
 20 — Agușiță, fiul ta'chi'i,
 Gătește-ți tu oștirea
 Și la vale să te lași,
 La vale la 'nsurătore,
 Să-ți dea talca fată mare,
 25 Fata mare a lui Carale
 Că-î dă blagă multă 'n țară,
 E fata de Agă mare.
 Agușiță ce 'm'î făcea ?
 Măna sub brâu că 'm'î băga
 30 Trei pistole 'm'î scotea
 Cu-o mână le slobođia
 Așa de vesel era !
 Cum cartea că m'î-o citea
 Vestea la Beșli'i că 'm'î da,
 35 To'î pe cai gata erea.
 Tot la vale se lăsa,
 La vale la 'nsurătore .

Când fuse 'n luncă la Turnu
 Din guriță că'm'î striga :
 40 — Fôie verde de sporiș,
 Ia să stați, băeți, aici,
 Să numărăm la vo'nic'i,
 D'ăi din patru-deci și cinc'i,
 Ia să 'ncepem d'a cânta.
 45 Să va'it Turci'i tot turcește,
 Arnăuți' arnăuțește,
 Să va'it ca dómne ferește !
 Sacaua cu tambura
 Că știa d'icătura :
 50 — Tot de dor d'Aișița,
 C'a lăsat'o bolnăvîoră
 Ea cu dor ca să mi-ș móră,
 Unde Aguș că se 'nsóră !
 El mare că m'î-ajungea,
 55 Iar Turneni'i ce d'icea ?
 — Dómne, or'î-e răsvală 'n țară,
 Or'î Tătar'i că ne 'mpresóră ?
 Iar Topală cel bătrân
 El din gură că d'icea :
 60 — Măre, să nu v'î nspă'mântați
 Că nu e răsvală 'n țară,
 Nic'i Nemți'i nu v'î 'mpresóră,
 Ci e Aguș al lui Topală,
 Că se lasă el la vale
 65 Să-î dea tat-s'eu fată mare.
 Aguș la cafenea 'm'î trăgea,
 O ceașcă de cafea că-î da,
 Măna 'n pozinar băga,
 Cinc'i galben'i de aur scotea
 70 Cafegiulu'i dăruia. —
 Dar Turneni'i ce d'icea ?
 — Cată f.... tu-î mumă-sa,
 Că m'î-a scumpit cafeaua !
 Agușiță că'm'î pleca,

- 75 Tótă oștirea o lua,
Și la vale se lăsa,
Și de nuntă s'apuca. —
Într'o lună, în săptămână
Pênă 'șî luă cadână,
- 80 Lăutarî și trîmbicerî,
Ca roua din burușenî. —
Și-acasă că mî-o aducea
Mare stare că'șî lua,
Cincî chile de banî lua,
- 85 Pe ea el că mî-o chema,
Aișîta mî-o chema. —
— Aișîto,—dumnea-ta,
Mî-a venit niște povești,
Să mă duc la București
- 90 Ca să îau Ghîleria
Și Beșlegia
Să mă puî Ghîuler mai mare
Peste Beșlegî din țară ;
De la Islaz pên' la Diî
- 95 Să dau léfa la Beșliî.
Dar Aișîta ce dicea ?
— Agușîță dumnea-ta,
Seđî, măre, la casa ta
C'avem ce bea, ce mânca ;
- 100 Boga mea și cu a ta
S'o mîncăm cu lingura,
Pênă dîle om avea,
Te ducî să'ți răpuî viața !
Agușîță n'o asculta,
- 105 Veste la Beșliî că'mî da
Și ei, măre, că'mî pleca,
La București c'ajungea.
Cînd fu pe pod la Calicî :
— la mai stați, băeți, aici
- 110 la să 'ncepem d'a cânta ;
Să vaît Turcî tot turcește,
Arnăuțiî arnăuțește,
Să vaît ca dómne ferește !
Dacă ei, măre, 'ncepea
- 115 Bucureștiî c'auđa
Și ei că se 'nspăimânta !
Dar Domnia c'auđa
Nici în cas' nu putea sta,
Lacrămile 'l podidea
- 120 Și din gură că dicea :
— Cată f...tu-î mumă-sa !
Nu știu e răsvală 'n țară,
Orî stolî de la 'mpărăție
Să mă scoață din Domnie ?
- 125 Sărăcuț de maica mea !
Veđî, ce să fie asta ?
Asta 'mî rēpune viața !
Ianginerî că-mî auđa
— Dómne, tu Măria ta,
- 130 Nu te rău inspăimânta,
Că e Aguș al lui Topală,
Vine la Măria Sa
Ca să-î dai Ghîleria,
Ghîleria,
- 135 Beșlegia,
Să mi-l puî Ghîuler mai mare,
Peste toți beșliî din țară. —
Cată f...tu-î mumă-sa,
Domnia ce mî-ș dicea ?
- 140 — Dacă-î Aguș al lui Topală
Bine î-ar ședea la fiare
Și trimes la Ocna mare,
Să ne taie ce-va sare....
Agușîță că'mî sosia
- 145 La Domnie să ploconîa.
Dar Domnia ce'mî dicea ?
— Tu ești Agușîță al lui Topală ?
Bine ți-ar ședea la fiare,
Să te trimet la Ocna mare
- 150 Ca să tai ce-va la sare !
— Domnule, Măria Sa
Decesă mētrimeți la Ocna mare
Și tu să mă bagî în fiare ?
Mē mir ce rău ți-am stricat ?
- 155 Cocóna nu ți-am luat,
Visteria nu ți-am spart.
Ei bine, paloșul uite-l,
Paloșul eî l'oi scotea
Și capul ți-l'oi tăia !
- 160 Domnia 'n picere sārîa,
La cutie se ducea
Și lua d'o floricea
Și mî-o atārna la celmea
Și 'î dicea — Ghîuler Aga !
De la Islaz pên 'la Diî
- 165 Să dea léfă la Beșliî, —
Domnia mare halaî îi făcea ?
Dar Agușîță ce'mî făcea ?
El, măre, că se ducea,
La Abdulah că'mî trăgea,
- 170 Un pahar de cafea 'î făcea
Și din gură că-î dicea :
— Agușîță dumneta,
Tu viî de la București
Ce-o să ne mai povestești ?
- 175 — Ghîuler Aga mî-am venit
De la Islaz pên 'la Diî
Să dau léfa la Beșliî.
Dar Abdulah ce'mî dicea :
— Agușîță dumneata,
- 180 Nu ți-o fi ca astă vară
De m'ai dat dîn tērg afară,
De m'ai făcut de ocară ?
Măna pe dēnsu punea.

Dar Agușiță ce'mî făcea ?
 185 Odată, mare 'î tăia,
 Mănile amândouă 'î tăia
 Și Abdulah că'mî zbîra.
 Turcii la scară 'mî sosia,
 Când pe scară jos se da,
 190 Toți Turcii că'l cărdosia,
 Unu capu 'n două 'î da
 Și 'n trăsura că'l punea

Și-acasă că 'l aducea.
 Așița că'l vedea
 85 Și din gură că'î dicea :
 — Agușiță Dumnea ta
 Las' să'î fie rău nu așa,
 Nu mî-a'î ascultat vorba !
 Suflitul că'î ieșea,
 190 Așița că'l jelea,
 Agușiță se pierdea !

STOIAN BULIBAȘA

Cules de Chr. N. Țapu de la lăutarul Ion Stancu, din comuna Cucuești-Teleorman

Foie verde micșunea,
 Incepu primă-var' a da,
 Ierbulița a se sălta,
 Călușeița se'ncura,
 5 Oîțile a'mî sbîra ;
 Dar Stoian Bulibașa,
 Căpitanul de Craîna,
 De când s'a bulibășit
 Haznale n'a mai venit.
 10 Bugeacul 'mî-a pustiit,
 Bugeacul pe jumătate
 Și Crimul a treia parte.
 Pod pe Nistru mî-a făcut,
 Nicî cu lemne, nicî cu crîng,
 15 Numai cu carne de Turc.
 Ce Turc iera mai bogat,
 La Stoian băgat argat ;
 Ce Turc era mai beșliu,
 La Stoian arghelegiu,
 20 Ce cadână mai frumoasă,
 La Stoian bucătăresă,
 De-î pune bucate 'n masă,
 Trăfește cu drag în casă.
 Cadănila ce'mî făcea ?
 25 Copiit 'n brațe'î lua
 Și'n Cladova că'mî trecea
 La Baî-Hanul cel bătrîn,
 — Alei Dómne, Han bătrîn,
 Cu hanger bogat la sîn,
 30 Veđi, Stoian Bulibașa,
 De când s'a bulibășit,
 Turchia mî-a sêrăcit,
 Haznale n'a mai venit ?
 Dară Hanu c'auđia,
 35 D'un firmănaș că'mî scria
 Cu slova ca furnica,

Să i se cređă vorba.
 Doi panțuri că mî-alegea,
 La Stoian că'î trimetea ;
 40 Când Stoian că mi'î vedea,
 Măna pe flint'o punea
 Și de rugină-o scutura
 Și 'ndărăt mi'î întorcea.
 Dar Chiran Hanul ce'mî făcea ?
 45 Alți panțuri că mî-alegea,
 La Stoian că'î trimetea ;
 Când Stoian că mi'î vedea,
 Caii din mână le lua,
 În grajd de pîatră că'î băga,
 50 Și la masă mi'î poftia.
 Când la masă mi'î poftia,
 Firmanul i'l arăta ;
 Când Stoian că mi-l citia,
 Lăcrămile'l podidia
 55 Și din gură că dicea :
 — Scól, nevastă, mă gătește,
 Că nășicu mă poștește,
 Că nașu m'a cununat,
 Doi copii mî-a creștinat,
 60 Nicî pe la el n'am mai dat.
 D'o sta de m'o blestema
 Două 'n tei n'oî mai lega !
 Dar nevasta că'î striga :
 — Măi Stoiene dumnea-ta,
 65 Eă aseră m'am culcat
 Și ast-fel vis că mî-am visat:
 Visaî pistóile tele
 Puse'n cui făr'de oțele:
 Scurtate's dîlele tele !
 70 Visaî pușculița ta
 Pusă'n cui făr'de vergea:
 Scurtată e vîața ta !

Și ast-fel vis că mi-am visat,
 Șapte corbi într'un cîolpan,
 Fîle verde micșunea,
 75 P'un șarpe mic se'ntindea ;
 Aia este splina ta !
 Dar Stoian ce mi-î dicea ?
 — Scól, nevestă, mă gătește
 Că nășicu mă poștește !
 80 Se scula de mi l gătea,
 Za de argint î da,
 Șapte pistóle 'î umplea,
 Băga iarbă cu mîna,
 Glónțele cu strachina ;
 85 Le ungea cu unt-de-lemn,
 Ca să lovască la semn.
 Cal din grajd că mi-ș scotea
 Și la nașă-său pleca.
 Din guriță ce dicea ?
 90 — Fîle verde avrămésă,
 Rēmăi, casă, sănătósă,
 Fîle verde mărăcine,
 Că plécă Stoian din tine,
 Și-oi să'mi urle căni'n tine!
 95 Dar Stoian ce mi-ș făcea ?
 C'un harap că se 'ntálnia
 Cu dinți ca teslele,
 Cu ochi ca sitile.
 100 Țiua bună că mi-î da
 Și harapu'î mulțumîa,
 La nașu-său că'mi pleca.
 Nașu-său că mi-l vedea,
 Cal din mână că-î lua
 In grajd de pîtră că'l băga,
 105 Și la masă mi-l poftia,
 Î da vin de'l îmbēta.
 Ședeă Stoian rēsturnat,
 Ca un mare blestemat.
 Dar nașu-său ce'mi făcea ?
 110 Pistólide i-le lua,
 De iarbă le desumplea
 Și cu vin i-le umplea,
 Cu pîne le astupa.
 Voie la Turci că'mi da,
 115 Toți 'Turciî că mi-î strîngea,
 Luî Stoian capu să î ia.
 Turciî nu s'apropia
 Așa frică de l'erea !
 Dar nașu său ce'mi făcea ?
 120 Așa frică că-î erea,
 La temniță trimetea,
 Doi arestanți că 'mî scotea,
 Dar pe cine că scotea ?
 Pe Popa din Cladova,
 125 C'a urit biserica
 Și a 'ndrăgit săbioara

Și la Stoian l'aducea.
 Da Popa ce mi-ș făcea ?
 Sama bine că-î lua
 130 Și din gură că dicea :
 — Asta e Stoian Bulibașa ?
 Iartă'mî, Dómne, păcatu ;
 Păinea, sarea î-am mîncat !
 Palma bici că mi-o făcea,
 135 Peste ochi că mi-l plesnîa,
 Stoian drept în sus sărîa.
 Când în Turci mi se vedea
 El pistóle nu avea,
 Cisma din picîor scotea
 140 Și prin Turci se repeđia,
 Câte cinci pe loc trîntia,
 Pēne cisma c'o rupea.
 La un gard se repeđia
 D'o proptea că s'apuca,
 145 Din pămēnt că mi-o scotea,
 Din cuie nu se rupea,
 Și-atunci Turciî că'l prindea.
 Vorba lor ce mi o vorbîa ?
 Alțiî, frate, trimetea
 150 Tocmaî la tēgu d'afară,
 Și ei, frate, că 'mî bătea
 Douē furci și-o cumpeîoră,
 Să'l puie 'n spinzurătóre,
 Pe Stoian să mi-l omóre,
 155 Unde trec mocanî cu sare ;
 Să mi-l bată vēnt de vară,
 Să se usuce ca o pómă,
 Fie Stoian de mirare !
 Dar Stoian ce mi-ș dicea ?
 160 — Turciîlor,
 Agaliîlor,
 Și maî mari boferîlor,
 Nu mă duceți nóptea la spin-
 [zurătóre]
 Să mă duceți țiua 'n spinzură
 [tóre],
 165 Ca să fiu ca de mirare !
 Stoian vorba n'o sfișîa,
 Drept în sus că mi-ș sărîa
 Și într'o grópă că cădea,
 Peste-un Turculeț cădea
 170 Și-un topor în mână-avea,
 Toporu din mână-î lua
 Si pe Turc că mi-l tăia.
 Afară la Turci ieșîa
 Și pe toți că mi-î toca
 175 Și ce bruma rēmânea,
 Pin bordele mi-î toca,
 Drumu la nașu-său lua
 Și din gură că dicea :
 — Măi nașule, dumnea-ta,

- 180 Credeal să'mi scurtezî vîața ?
 O să'î scurtez eû p'a ta,
 F...tu-î crucea și legea
 Și d'alba-îluminarea !
 — Aba, fine dumnea-ta
- 185 Cum s'ar putea vorba așa
 Să se tale nășia,
 Să rămăle finia ?
 Dar Stoian ce mî-ș făcea ?
 Nu'l tăia, nu'l omora,
- 190 Numai, frate, 'l canunîa,
 De plele mî-l jupuîa,
 Așa necaz că-î era !
 Pîlea cu paîe-o umplea,
- Pin noroi c'o tăvălîa,
 195 D'un paltin o atîrnă
 Și din gură că grăia :
 — Măi, nașule, dumnea-ta,
 Cască ochii a-te uîta,
 De-î cunoști tu pîlea ta ?
- 200 Fôle verde avrămésă,
 A plecat Stoian acasă
 La copii și la nevestă,
 Fôle verde și-un bujor,
 De nevestă nu mî-e dor,
 Dar de copii mă omor,
 M'ajunge niște fiorî
- 207 Din tălpî pînă'n supțiori !

STOIAN BULIBAȘA.

VARIANTA

Cules de Christu N. Țapu de la Dumitru Radu Iutar, Comuna Băneasa-Teleorman.

- Frunđuîță și-o lalea,
 Incepu primă-var'a da,
 Cuculețu d'a cânta,
 Raîta f...tu-î mumă-sa,
 5 P'aici n'a mai dat frunđa !
 Pe la noi peste Olt
 Lăstărașu e d'un cot.
 Raîta f...tu-î mumă-sa!
 Că Stoian Bulibașa,
- 10 Căpitanu de Craîna,
 De când s'a bulibășit,
 Șapte raîe c'a făcut,
 Cu Craîov'a potrivit,
 Turc în ele n'a vîdut !
- 15 Că era mărturisit,
 Că dacă vedea vr'un Turc,
 Cu măciuca'l băstorea,
 Cu sîngeru il junghia,
 Păstrămîoră mî-l făcea,
- 20 Cu nisip mî-l presăra,
 Pe mărăcinî il arunca,
 Să nu să strice carnea.
 De când să bulibășia
 Curți d'albe pustia,
- 25 Cucóne că vîduvia,
 Coconași că sîrăcia !
 Cocónile că vedea,
 Coconî 'n brațe lua,
 La Cladova se ducea,
- 30 La Begu că se ducea
 Și din gură că dicea :
 — Begule Domnia-ta
 Și cu Pasmangîa ta,
 Să ne faci judecata,
- 35 Luî Stoian Bulibașa,
 Căpitanu de Craîna,
 De când s'a bulibășit,
 Șapte raîele c'a făcut
 Cu Craîov'a potrivit,
- 40 Turc pe ele n'a vîdut !
 Că era mărturisit,
 Că dacă vedea vr'un Turc,
 Cu măciuca 'l băstorea,
 Cu sîngeru il junghia,
- 45 De când s'a bulibășit
 Curți d'albe a pustii,
 Pe noi că ne-a vîduvit,
 Coconași a sîrăcit !
 Begu că mi-le vedea
- 50 Și din gură poruncia.
 Șapte Niferî trimetea
 Și Stofenică că-î vedea,
 Vizionu slobozia.
 Ei ca curvele fugîa
- 55 Și fugîa ca curvele,
 Și sbîiera ca vacile
 Și umplea pîrlógile
 Și 'n napoi că se 'ntorcea,

- Și din gură că-i dicea :
 60 — Begule Domnia-ta
 Și cu Pasmangia ta,
 Stoțenică ne-a vădut
 Vizionu a slobozit !
 Nașu lui Stoțan venă,
 65 Și din gură că-i dicea :
 — Begule Domnia-ta,
 Și cu Pasmangia ta,
 Ce, frate, că-mi dăruiești,
 S'aduc pe Stoțan legat,
 70 Cum e bun de spînzurat ?
 Că de mic l'am botezat,
 Al doilea moț l'am tăiat,
 Al treilea l-am cununat,
 Două fete și-un băiat
 75 Să, vești, că l'am botezat,
 Pe la mine n'a mai dat ;
 Să, vești, că sunt naș mai mare,
 l-am ținut foc la spinare ;
 Când o sta, l'o blestema,
 80 Două 'n tețe n'o mai lega !
 D'un Nifer că mi-ș lua
 Care-l știa, vești, sama ;
 D'un révaș că mi-l scria,
 Cu slova mărunțta,
 85 Cu amar și cu mînie,
 Finu Stoțan ca să vie.
 Niferu că-l trimetea,
 La masă că mi-l găsla
 Ferman în brațe-l arunca
 90 Și începea d'a mi-l citea.
 Dar Stoțan ce mi-ș făcea ?
 El, frate, când il cită,
 Lăcrămile 'l podidea
 Și din gură că dicea :
 95 — Scól, nevastă, nu ședea,
 Scoală, frate, de mă gătește,
 Să vești, nașu mă poștește ;
 Că de mic când m'a botezat
 Al doilea moț că mi-a tăiat,
 100 Al treilea m'a cununat
 Și pe la el că n'am mai dat.
 Aude, că mi-e naș mai mare,
 Mi-a ținut foc la spinare ;
 Când o sta m'o blestema
 105 Două 'n tețe n'o mai lega !
 În grajd de pîtră că intra,
 Pă negru că 'l țesea
 Și-afară că mi-l scotea,
 Picțoru în scară-arunca,
 110 Nevasta că mi-l ținea
 Și din gură că-i dicea :
 — Stoțenică, lumea mea,
 Nu te du la Cladova
 Să-ți repui tu viața !
 115 C'asără de la o vreme
 Visai niște vise rele :
 Visai pușculița ta
 Sta 'n cuț fără' de curea :
 Scurtată-i viața ta !,
 120 Al doilea am visat
 Visai pistóllele tele !
 Sta în cuț fără oțele !
 Scurtate-s dîlele tele
 Al treilea am mai visat
 125 Șapte utvane 'ntr'un cîolpan ;
 Nu sunt șapte utvane 'ntr'un
 [cîolpan
 Și sunt șapte boierî de divan.
 Al patrulea mi-am visat
 Șarpe mare cu broasca'n gură,
 130 Nu-l șarpe cu bróscă 'n gură
 Ci-l gîdea cu stréngu 'n mână !
 Dar Stoțan ce mi-ș făcea ?
 Seama vorbiu nu o lua
 Și pe cal că încăleca,
 135 Trăgea Stoțan se ducea,
 Nevasta rămănea, plîngea,
 Dar nevasta că dicea :
 — Negotine, Negotine,
 Pleacă Stoțan de la tine,
 140 O să urle călnii 'n tine !
 Dar Stoțan ce făcea ?
 La Cladova se ducea,
 La nașu-său că trăgea,
 În pimniță că-l băga,
 145 Vin din șapte buți că-l da
 Pe Stoțan că-l imbăta ;
 Maciuchița l-o lua,
 După buți l-o arunca ;
 Pistólle l-le lua,
 Vin în Țele că turna ;
 150 La Begu că se ducea
 Și din gură că-i dicea :
 — Begule Domnia-ta,
 Am adus pe finu Stoțan,
 Legat și beregat,
 155 Cum e bun de spînzurat.
 Dară Begu ce făcea ?
 Potera c'o trimetea,
 Pe crăpătura ușii se uita
 Si 'n dărăt că se întorcea,
 160 Ca de dracu se feria.
 Dar Begu ce mi-ș făcea ?
 Trei hoți în pușcărie c'avea
 Unu e Mărinică din Saŭele,
 Avu niște dîle rele ;
 165 Altu e Marin a lui Pandilică,
 De tremură pui în pisică,

Mi-a băgat boțerii 'n frică,
 Și unu e Ion Țiganu,
 De mi-ș bate cu tufanu.
 170 La Stoian că-î trimetea,
 Dar Ion ce mi-ș făcea ?
 — Iartă-mî, Dómnne, greșala,
 Să dau lui Stoian palma,
 Dór de mî-o lungi viața !
 175 Palma bicî că mî-o făcea,
 Peste ochî că mi-l isbîa
 Stoian în picere sârîa,
 Și din gură că dîcea :
 — F...tu-î crucea și legea,
 180 Care mî-a dat palma,
 Să î scurtez eű viața !
 Ei afară că pleca,
 Potera că năvălîa,
 Cu bumbaralele că mi-ș da.
 185 Stoienică ce-mî făcea ?
 Punea mîna la pistóle.
 Găsea tocurile góle.
 Dacă vedea și vedea,
 Cisma din picîor scotea,
 190 Câte glónțe că venîa
 Tot în cismă sprijinîa.
 Odată se necăjîa,
 Cisma de carîmb lua,
 Când odată că mi-ș da,
 195 Sapte-spre-ce doboră,
 Cisma din carîmb sârîa.
 Dosu la un gard că da,
 Să mi-ș scótă d'o proptîa,
 Să-șî lungîască viața.
 200 Din pămînt că mi-o scotea,
 Din cuî că nu o putea.
 Stoian din gură dîcea :

-- Să móră mărturisit,
 De popă nespovedit,
 205 Care a 'nfîpt proptea 'n pămînt;
 Că de scoteam propteaua,
 Imî lungîam eű viața !
 Mîna pe el că punea
 La Begu că-l aducea
 210 Și la Pasmangiu Aga.
 Dar Begu ce făcea ?
 Lui Stoian că-dîcea :
 — Bă Stoian, n'al fost așa mare,
 Ama numele țî-a fost mare:
 215 N'al fost așa voînic,
 Ama, deű, de zurbalic !
 Dar Stoian că mi-î dîcea :
 — Begule, Domnia-ta,
 Frate, nu mă judeca,
 220 Că să fî tu la mîna mea
 Oî vedea ce țî-oî lucra !
 Și mă rog de Domnia-ta,
 Să nu mă spînzurî nóptea,
 Să mă spînzurî, veđî, diua,
 225 Să-mî privească rařaua !
 Frunđuliță d'un măr dulce ;
 Cîntă cucu sus pe cruce,
 Pe Stoian la ștreang îl duce,
 Frunđuliță și-o lalea,
 230 Pe Stoian că-l spînzura
 Și nevasta că-î pîca.
 Pe picere leșîna
 Și din gură că strîga
 — Stoienică, lumea mea,
 235 Lasă-țî fie reű, nu așa;
 N'ascultașî la vorba mea
 Să nu te ducî la Cladova !

AGA BALACEANU

Comunicat de Invătătorul Ion Leabu din Șerbănești de jos—Oltu — de la lautarul Gheorghe Balțatu din Șerbănești.

Supt seninul ceruluț,
La poșana măruluț,
Întâlnitu-s'a întâlnit
Doi Domni cu două oști :
5 O ôste mî-este nemțescă.
Vine să ne prăpădescă ;
Vine Aga Bălăceanu,
Care-a părăsit divanu,
Divanul l'a părăsit,
10 La vitejie a ieșit.
O ôste mî-este turcăscă,
Este a lui Costandin Brân-
[coveanu
C'ala stăpânia divanu.
Dar de ce el se certa ?
15 Că Aga Bălăceanu dicea
Să facă Bucureștii la Bălaci,
Că sunt ziduri începute,
Frate, și neisprăvite ;
Biserica din Bălaci
20 Făcută cu o sută de ani,
Înainte Bucureștilor.
Și Costantin Brâncoveanu,
Și cu Bucurel cobanu,
Dicea să facă Bucureștii
25 Pe Dâmbovița,
Că e apă de spălat,
Și câmp mare d'alergat.
Ei, frate, nu se 'nvoia,
La bătaie se lua,
30 Oastea lui Costantin Brân-
[coveanu
Se pune pe oastea lui Aga
[Bălăceanu,
D'o tăia, d'o potopla.
Unde Aga Bălăceanu se uita,
Din pridvor că mî-ți sârfa
35 Și la cal că mî-alerga,
În șapte chingi că mî-l chinga,
Șapte chingi, șapte tafture,
Care face paș-spre-dece,
Și-l sta inimăora rece ;
40 Și mai pune d'o curea,
Să nu cadă unde-va.

Unde 'n ôste că intra,
Nu mî-o taie cum se taie,
Și mî-o taie tot grânește
45 Și o grămădește clărește.
Unde Costandin Brâncoveanu
[vedea
Cum ôstea lui se 'mputina,
Mâna la gură punea,
Cu pumnii 'n plect se bătea :
50 — Sărăcuț de malca mea,
Că mî-a prăpădit ôstea,
F...tu-l crucea mâne-sa !
Pristav, nene, că punea,
Treî țile, treî nopți striga :
55 — Care, frate, s'o afla,
Și, nene, s'o adevăra,
Ca să taie p'acesta,
Îi dăruesc Domnia,
Domnia și moșia,
60 Ca să taie p'acesta,
Că mî-a prăpădit ôstea !
Nimenea nu se afla,
Fără cât că se găsea
Săvaș, Căpitan Costin,
65 Al Bălăceanului fin.
La Costandin Brâncoveanu
[mergea
Și din gură-l cuvânta :
— Costandine Brâncovene,
Îmi dăruiești moșia,
70 Moșia și Domnia,
Ca să 'mî tai eu nășia ?
Că mî-e părinte mai mare,
Mî-a ars focu la spinare,
Frică mî-e de luminare !
75 Unde Costandin Brâncovenu
[c'aușia
În brațe că 'l îmbrățișa
Și 'n gură că 'l sêruta,
Și la masă că 'l trăgea,
Mândru înscris, mare, făcea,
80 Ca să 'l dea el Domnia,
Domnia și moșia.
El la cal că mî-alerga,

- Și bine 'n chingă că 'l stringea,
 Și 'n ôste că mîș intra.
 85 Unde nașu-său că 'l vedea,
 El din ôste s'alegea,
 Și la câmp, nene, fugă.
 Și'n gura mare striga :
 — Așteptă-mă, nașule, și pe
 [mine
 90 Pune'mî scară,
 Lângă scară
 Și oblânc,
 Lângă oblânc,
 Unul pe altul să ne păzim,
 95 Să tăiem, să potopim !
 Dar nașu-său că mî grăia :
 — D'aleleî, fine Costine,
 Te-aș adăsta eû pe tine,
 Mî-e frică de'nșelăciune.
 100 Că sunt marî Domniile,
 Mituesc cu pungile
 Și dau cu moșiile,
 Să'sî tale nășiile !
 — Nu te teme, nașule, de mine,
 105 Că-mî ești părinte marî mare,
 Mî-ai ars focul la spinare,
 Frică mî-e de luminare !
 De micșor m'ăi botezat,
 De mare m'ăi cununat,
 110 Trei copii mî-ai creștinat,
 Două fete și-un băiat,
 Și acu vorbești cu păcat !
 Cu cuvîntu-'l înșela
 Și pe el că'l adăsta,
 115 Amîndoi s'alătura.
 — Nașule, tale dumneata mij-
 [lôcele,
 Că să tai eû mărginele.
 Dară Costin ce'mî făcea ?
 Marî in urmă rămănea,
 120 Paloș pe mischiu trăgea,
 Pe lângă el că se da,
 La nașu-său că trăgea,
 Unde cu paloșu da
 Lua mîna cu spata
 125 Și picioru cu șoldu
 Și țesta șelei
 Și trei fețe de ibîncă
 Și trei cîste de la cal.
 Resmă paloșu în pînînt
 130 Că intră pînă'n mînușî
 Așa da de necăjit.
 Se simți că l'a tăiat,
 Parc'ă fu de lupî mîncat.
 Și da dosul și fugă,
 135 Picîorele în scări rămănea,
 In cîrlă, mocirlă intra ;
 Ș'acolo că se vîlta.
 — D'aleleî, fine Costine,
 Cum mă tăiaș tu pe mine ?
 140 Vîno de mă scôte pe mine,
 Din acea cîrlă mocirlă,
 Să te iert, fine, pe tine,
 Să te arănești in lume !
 Unde la el că mergea
 145 Și cu paloșu că da,
 Tot in nașu-său lovîa
 Și cu paloșu că da,
 Frumos capu i-l tăia.
 In sulîță il sprijîna,
 150 La disagî il aședa
 Și pe cal că 'ncăleca,
 La Costandin Brîncoveanu
 [mergea,
 Și din gură-î cuvînta :
 — Brîncovene Costandine,
 155 Dă'mî tu mie Domnia,
 Domnia și moșia,
 Că mî-am tăiat nășîa.
 Mî-a fost părinte marî mare,
 Mî-a ars focul la spinare,
 165 Frică mî-e de luminare !
 Costandin Brîncoveanu
 [striga :
 — Mă porc de cîine, liftă rea,
 Cine ție țî-a poruncit
 Și ție țî-a volnîcit,
 170 Să țîi tu calea Domnîlor,
 Al doilea 'mpărățîlor,
 Al treilea vitejîlor ?
 Măine, poimăine înainte'mî-oî
 [ieși,
 Și pe mine m'oî întîlni,
 175 Și pe mine m'oî tăia,
 Cum ai tăiat nășîa ;
 Da nu e marî bine așa,
 Pînă ești la mîna mea,
 Să-ți răpuî eû viața ?
 180 Chip gîlalăpului făcea
 Șî-î dete capu alătura.
 Făcu mîrte peste mîrte,
 Două capete, împreunate.
 Tron de cîră le făcea,
 185 La 'mpărăție 'î mîna,
 De se ducea pomina
 Și aicea și'n Viena,
 D'auđîa Măria Sa
 Și tare se jelua,
 190 Și cu totă Nemțîa,
 De-a rămas pomina.
 Pe totă Valahia !

AGA BALACEANU.

VARIANTĂ PRESCURTATĂ.

Cules de Chr. N. Țapu de la bătrânul Burcea din com. Adamești-Teleorman.
 Partea întâia a acestui cântec lipsește, și toți lautarii din comuna Adamești,
 încep acest cântec cu versetul «Brâncoveanu ce făcea?»

- Brâncoveanu ce făcea?
 Stoli la Bălăceanu trimetea;
 Bălăcean pe Drăgan chema
 Și din gură-l întreba:
 5 — Ce-o fi asta, fine Drăgane?
 Stoli mî-a trimes Brâncoveanu,
 Nu cum-va pentru bătaie,
 Saū este resvală'n țară?
 Dară Drăgan răspundea:
 10 — Nașule, dumneata,
 Prin București am trecut,
 Multe lifte am vedut,
 Turci și Nemți și Tătari
 Poloni, Unguri, mustăți mari;
 15 La resbel dac-om mergea,
 Multe lifte-om tăia.
 Tu să tai în două părți,
 Că's prea multe, multe legi,
 Și eū să tai într'o parte,
 20 Ca să am mai buuă parte
 Duminecă dimineță,
 Cam pe rouē cam pe cēță,
 În răsăritul de sōre,
 Amādoī porniră călare;
 25 La Dumneḃeū se rugară,
 Și din gură cuvintară:
 — Dōmne, Dōmne, ajutā-ne,
 Ca să venim sănătoși,
 Ca doi trandafii frumōși!
 30 Drăgan, finu, se ruga:
 — Dar'ar Domnu Dumneḃeū
 Să fie pe gândul mieū:
 Fōie verde tei frunḃos,
 Capul nașului să-l vēd jos!
 35 Ei la resbel că pleca,
 La București ajungea.
 În margine la Colintina
 Multă oștire mî-cra,
 Știū ca frunḃa, ca iarba.
- 40 Aga Bălăceanu ce făcea?
 Când așa sodom vedea,
 Ochianu la ochi puneă,
 Peste oște se uita
 Și din gură că striga:
 45 — Alelei, Drăgane, fine,
 De noi acum nu e bine,
 Să ne luptăm peste fire,
 Cu āst sodom de oștire!
 Bălăceanu ce'mî făcea?
 50 Sus la p̃iept mājnile puneă
 Și lui Dumneḃeū se ruga:
 Dōmne, Dōmne sfinte,
 Ascultă ruga'mî ferbinte,
 Cum m'aī scăpat întâia ōră,
 55 Scapă-mē și a doua ōră!
 Drăgan atunci ce făcea?
 El din gură se ruga:
 — Fōie verde tei frunḃos,
 Capu nașului să'l vēd jos!
 60 Bălăceanu în oștire intra,
 Cu paloșu în ea năvală da.
 Dară Drăgan ce făcea?
 Sta la margine, se uita,
 Nu'ī venea a-se lupta,
 65 Calu oprit ī erea,
 De tăiat nimic tăia.
 Bălăcean la Turci tăia,
 Pēn 'mājnele i se 'ncorda
 Și sângele se īnchega,
 70 Pēnă calu-ī ostenīa.
 Bălăceanu ce făcea?
 Dacă vedea că ostenīa,
 Finului Drăgan grāia:
 — La margine și acasă;
 75 Calu mî-a ostenit
 Și eū am stătut.
 Când amādoī că fugīa
 Oștirea la gōnă-ī lua,

După ei se 'nșiruă,
 80 Atunci Drăgan ce făcea ?
 El odinit cum era,
 Cu calul înainte fugă,
 Pe nașu-său în urmă 'l lăsa,
 Și 'n Dâmbovița că 'l băga,
 85 Și din gură că-l striga :
 — Fugă, nășicule, nu așa,
 Că ne-a ajuns potera !
 Bălăceanu ce 'mă făcea ?
 Cu calu 'n nămol intra,
 90 Și mai rău se'noroia.
 El din gură că striga :
 — Saă, fine Drăgane,
 Calu mi s'a potmolit,
 Oștirea m'a cutropit !
 95 Dară Drăgan ce dicea ?
 — Dăsfă-ți, nașule, cămășile,
 Că cămășile-ți sînt grele,
 Nu pătrund glonțele pîn ele.
 100 De cămășii se desfăcea,
 Drăgan la el se năpustia,
 Suliță'n el c'o băga,
 Mașile 'le vîrșă ;
 Pînă oștirea sosia,
 105 Bălăceanu mort era.

Brâncoveanu ce dicea ?
 — Drăgane să trăiești,
 Domnia s'o stăpânești !
 Pe Drăgan în scaun îl punea,
 110 Bărbierii că chema,
 Bine că mi-l mai spăla,
 Mi-l rădea, mi-l potrivă
 Pe brațe, atunci mi-l lua,
 Și'n Domnie-l aședa.
 115 Brâncoveanu lui grăia :
 — Drăgane, Drăgane,
 Mare hoțamane,
 Cum tu să domnești
 Lumea s'o stăpânești ?
 120 Ți-ai tăiat tu nășia,
 Dar mî-te acum Domnia ?
 La gealăpă el poruncă
 Capul lui Drăgan să-l ia.
 — Lui Drăgan capul să-l luați,
 125 De cât lumea s'o domnescă,
 Trupul lui să-l putredescă !
 Capu lui Drăgan tăia
 Și pe el îl îngropa,
 La Mănăstirea Domnescă,
 130 În lume să se pomenescă !

CÂNTECUL LUI MOCAN-OLEAC

Comunicat de Invățătorul Leabu de la lautarul Gh. Balțatu, din Șerbănești (Olt).
 A se vedea variantele prescurtate «Toderel» în colecția d-lui Bibicescu pag. 276
 sqq. No. 335, pag. 279 No. 336 și pag. 283 No. 283 No. 337 și colecția Ulpian «Fata
 popii Opii» pag. 52, 53.

Sus la Inidióră,
 Voînicel se 'nsóră,
 Voînicel Oleac,
 De tată sêrac,
 5 De mamă prădat,
 De blagă bogat ;
 Dumneșeu l-a dat
 Ca unuî sêrac.
 Blagă ce-l-a dat ?
 10 Trei turme de oi,
 Trei cireșii de boi,
 Hergheliî de cai,
 Nouă mori în vînt,
 Nouă supt pămînt,
 15 Macină argint ;
 Mîere și cu unt,

Curge pe pămînt ;
 Ce nu s'a vîdut,
 Nu s'a pomenit !
 20 Fata de unde-o ia ?
 Fata popii Opii,
 Din țara Moldovii.
 Mândră ca a lui,
 Nu-e a nimănuî,
 25 Mândră și frumósă,
 Între ochi mângăiosă ;
 Între gene, între sprîncene,
 Pică diamant din ele.
 Nunta că o isprăvîa,
 30 Șapte pungi de galbenî chel-
 tuța ;]
 Lăutari și temniceri,

Ca roua din burușeni.
 Acasă mî-o aducea,
 35 Și la horă o scotea,
 Cum e datina,
 Și rîndușala.
 Turciî mî-o vedea,
 Turciî Malagenî,
 40 Călniî Giurgiuvenî,
 Hoșî Brăilenî,
 Și Nicopolenî.
 Din gură striga :
 — F.tu'î mîni-sa,
 45 Mândră ca a lui
 Nu e-a nimenuî,
 Mândră și frumoșă,
 Intre ochî mîngăioșă,
 Intre gene, între sprincene,
 50 Pică diamant din ele!
 În vorbă 'l puneă,
 La bir il sufa,
 La dajdie domnescă,
 Să mî-l sîrăcîscă.
 55 Pe an ce 'l puneă?
 Pe an,
 Un car de banî,
 Și de luuă,
 O pungă plină,
 60 Șapte banițe de făină
 Și-un pușor de găină.
 Mocanu ce făcea?
 Anu că-î venîa,
 Vindea ce 'și avea,
 65 Biru nu 'l plătia,
 Nicî, nu 'l curăța.
 Dator rămănea,
 Șapte pungi de banî ;
 Șapte și cu șapte
 70 Face patru-spre dece,
 Stă inimîora rece,
 Tot nu se plătește !
 Lui îî rămănea,
 D'un cal, d'un cărlan,
 75 De urechî cîlîit,
 De vine stărcîit,
 Făcut pe fugit.
 Mocan se gîndîa,
 — F.tu'î mumă-sa,
 80 Să 'mî vinđ pe maica ?
 O fi cam păcat,
 Că ea m'a făcut,
 Și ea m'a crescut,
 De foc m'a păzit.
 85 Să'mî vinđ pe taica ?
 Taica e bătrîn,
 Dă la preț pușin ;

Să'mî vinđ eă calu
 Ce-o să îau pe el ?
 90 O mie de lei,
 Ce să fac cu ei ?
 Să-mî vinđ pe mândra ?
 Plătesc birușca
 Și cheltuî și datoria.
 95 Mândro, mândra mea,
 Scól de te gătește
 Și te premenește ;
 Bagă fața la 'nălbélă,
 Buze moî de rumenélă
 100 Și sprîncene din cernélă,
 Fața albă 'n condeială
 Și-ți ia île dintr'o mie
 Și rochiță de cuhnie
 Și brău lat din Țaligrad, —
 Cotu cincî galbenî luat —
 105 Și cu papuci de la Turci,
 Potcoviș cu cojî de nucî.
 Mândra se găta
 Și se premenîa,
 La tîrg mergea ;
 110 La tîrgu de florî,
 Că vin negustorî.
 Pristav că puneă,
 Pristavu-îî striga :
 — Mândră de vinđare,
 115 Că e biru mare !
 El că se plimba,
 Nimenî nu grăia,
 Nicî că o întreba.
 Dar un Turculeț mititel,
 120 Mititel și frumușel,
 Șede 'n dughinel ;
 Mult mî-e frumușel
 Și mî-e ghindeșel,
 Sémănă mândra cu el.
 125 — Măî, mocane fîrtate,
 Ce mî-ai mînecat,
 Dis de diminéță,
 Pe roué pe cétă,
 Vreme turburósă
 130 Și lăcrămiciósă,
 Cu mândra de mănă ?
 Saú ți-este de dare ?
 — Mândra mî-e de dare
 Că e biru mare !
 135 — Dă-te maî incóce,
 Că mândruța'mî place.
 Acolo mergea,
 Îî lua séma d'a mărunț,
 Din creștet pên'n pămînt,
 140 Sprîncenile-î plătesc mult,
 Fața te bagă'n pămînt !

— Măi, mocane fârtate,
Asta bună, rea,
Ce să'mi ceri pe ea ?
145 — Șapte pungi de băi,
Șapte și cu șapte
Face pașpre-dece,
Stă inimioara rece,
Tot nu se plătește !
150 Turcu c'auđia,
Cheia'n mână lua,
La ladă căta,
Bani cã-ı lua,
Pe mândr'o plăția.
155 Mocan ce făcea ?
Bani cã-ı lua
In traistă-ı băga,
La cal se ducea,
Treı vorbe ȑicea :
160 — Vinduı ce avuı,
Eü nu săraciı;
Vinduı pe mândra,
Sărac cât lumea
De tată, de mumă,
165 De fraı, de surorı,
Lume făr'de dor !
In cărciumă intra,
O oca de vin scotea,
Cu pahare cămpărția,
170 Să fie pentru mândra,
Că mi-a plărit birușca
Și totă cheltuiala.
Turcu ce făcea ?
Pe mândra o lua,
175 Iu celăraș intra,
De țite o apuca
Și mi o săruta.
Mândra ce ȑicea ?
— Turculețule,
180 Imbrihorule,
Frumușelule,
Las m'oi săruta,
Că eü sint a ta,
Că m'aı cumpărat,
185 Că mulı bani aı dat ;
Staı să ne'ntrebăm
Din ce neam sintem,
Prea ne semănăm ?
Om fi verișorı ?
190 Niscaı frățiorı ?
Lume făr'de dor !
Turcu că'mi grăia :
— Mândro, mândra mea,
Că eü mi-ț sint
195 Fecioru popı Opri,
Din țara Moldoviı;

Turciı m'a robit,
De mic m'a robit,
Și'n ei c'am intrat,
200 Legea le-am luat,
De nu m'aü tăfat.
Ce mi-aü dăruit,
Dughenă-am făcut,
De m'am pricopsit.
205 Mândra c'auđia
Din ochi lăcrăma
Și din gură ȑicea :
— Turculețule,
Frumușelule,
210 Frățiorule,
Că și eü că sint
Fata popı Opri,
Din țara Moldoviı
Taica că m'a dat
215 După ăl mocan fârtat,
Prea era bogat ;
Și acum a săracit,
Veđi de m'a vindut.
Turcu c'auđia,
220 La ea se uita,
Hristove căta,
Bunı fraı se găsia
De tată, de mumă,
De fraı, de surorı,
225 Lume făr 'de dor !
Turcu se scula,
După mocan se lua,
In cărciumă'l găsia
Și din gură ı cuvinta :
230 — Măi, mocane, fârtate,
Bani ce ȑ-am dat,
Te-am împrumutat.
Ca p'un bun cumnat ;
Nu mi aı fost fârtat,
235 Ci mi-aı fost cumnat,
Și eü să-ți mai dauı,
'Ți port cheltuiala,
Să mergi la taica
Și să'ı spuı de asta !
240 Mocanu c'auđia,
In picere săria,
In gură'l sėruta,
Și bine'ı părea.
Acasă mergea
245 Șı bea și mănca
Și se'veselia.
Turcu ce făcea ?
De genunchi că'ngenuchia,
Mândra scrisore scria,
250 La tat-sėü il mănă.
Cartea că-ı vedea,

Slova c'o cunoștea,
Pe ea leșina
Și el că murîa.
255 Mocan îl îngropa,

Blagă-î remănea ;
Mocan o stăpîna,
Iar se'nbogăția !

CÂNTECUL LUI MOCAN VOINICEL OLEAC.

VARIANTA.

Cules de Chr. N. Țapu, din gura lăutarului Dumitru Valeanu-Roșiorii-de-Vede-Teleorman.

Fôie verde sălcioră,
Sus la Inidîoră,
Voinicel se 'nsoră,
Voinicel Oleac,
5 De părinți s'erac,
De blagă bogat.
Dumne-deu ȳ-a dat,
Ca unui s'erac.
Blagă ce 'și avea ?
10 Trei turme de oi,
Trei cireți de boi,
Ergheli de cai,
Nouă mori în vînt,
Nouă supt pămînt,
15 Macină argînt ;
Mîere și cu unt,
Curge pe pămînt.
Și el mi se 'nsoră
Și ȳa fata popii Opri,
20 Din țara Moldovii.
Fata mî-o lua,
Nuntă ca nuntă,
Acas' mî-o aducea,
La horă o-scotea,
25 Cum e datina,
Și rîndulala.
Pe ȳa mî-o vedea,
Turcii Malageni,
Călnii Giurgiuveni,
30 Oții Nicopoleni.
Ei se necăjȳa,
Ei unde mergea ?
La neagră cafea,
Dă se căfenȳa;
35 Cîrubece-aprîndea,
La bir ridica,
La birta domnescă,
Să mi-l s'erăcescă.
Că mândră c'a lui,

40 Nu e a nimăruȳ,
Mândră și frumoasă,
Între ochi mîngăioasă;
Între gene,
Între sprîncene,
45 Pică diamant din ele.
Mocan ce 'mȳ făcea ?
Vite ce 'și avea,
Tote le vindea,
Vindea și mîra,
50 Birul nu 'l plăția.
Că pe an ce da ?
Pă an car de bani,
Și dă lună,
Pungă plină,
55 Șapte băniți de făină,
Și-un pulșor de găină.
Și, el că s'erăcea,
Dar lui îi rēmănea,
D'un cal,
60 D'un cărlan,
Fătat de trei ani,
De vine stircit,
De urechi cîulit,
Făcut pe fugit.
65 El că se gîndȳa,
— F...tuȳ mîmă-sa,
Să vinȳ eu calul,
Ce-o să ȳau pe el ?
O mie de lei.
70 Ce-o să fac cu ei ?
Să vinȳ pe mîlca ?
O fi cam păcat,
Că ea m'a scăldat,
Și că m'a 'nfășiat,
75 Și m'a legănat,
De foc m'a păzit,
Mare m'a făcut !
Dar să vinȳ pe mîndră ?

Plătesc biru, datoria,
 80 Dar sint sêrac cât lumea,
 Când oi vinde pe mândra !
 — Mândro, mândruléna mea,
 Scólă-te tu, nu şedea,
 Şi tu mi-te găteşte,
 85 Şi mi-te premeneşte.
 Bagă faţa albă de'nălbială,
 Buze moi de rummenélă,
 Sprîncene de 'ncondeială.
 Şi ia îe
 90 Dintr'o mie
 Şi rochiţă de cutie,
 Bréu lat din Taligrad, —
 Cotu cincî galbenî luat, —
 Tot de mine cumpêrat
 95 Şi cu papucî de la Turci,
 Potcoviţi cu coji de nucî;
 Că am să te duc,
 La tîrgu de florî,
 Că vin negustorî.
 100 Pê ea c'o lua,
 P'âl cal c'o puneă,
 La tîrg c'o ducea.
 Acolo ajungea,
 Un zlot că mi şî da,
 110 Un pristav puneă.
 Pristavul striga :
 — Mândră de vinđare,
 Că mî-e birul mare !
 Nimenîa nu se găşia.
 115 Un mic de Turculeţ,
 Şede 'n dughenel,
 Vinde bumbăcel,
 Samēmănă mândra cu el.
 El că mi-ş venîa,
 120 La ea se uîta,
 Îi lua seama d'amărunt,
 Sprîncenile-î plătesc mult,
 Faţa mi l băga 'n pămînt !
 El din gură striga :
 125 — Mocane, fîrtate,
 Dă-te mai încóce,
 Asta bună, rea,
 Ce-o să 'mî cei pe ea ?
 — Nouă pungî de banî.
 130 Nouă şi cu nouă,
 Facem opt-spre-đece,
 Imî stă inimîóra rece !
 Turcu c'auđia,
 Chiar c'o lua,
 135 La lădiţă alerga,
 Cât cerea, atăta 'î da.
 Mocan ce făcea ?
 Baniî că-î lua,

La chimir că-î băga,
 140 In dughén intra ;
 O oca de vin scotea,
 Cu paharu că'mpărîa:
 — Să fie pentru mândra,
 Că mî-a plătit biruşca,
 145 Şi tótă datoria.
 Dară Turcu ce'mî făcea ?
 Pe mândra c'o lua,
 Acas'mî-o aducea,
 In celărel o băga,
 150 De ţite o clupîa,
 In faţă-o sêruta
 Şi mândra că'mî striga :
 — Turculeţule,
 Mititelule,
 155 Frumuşelule,
 Gingăşelule,
 Tu las'm'oi sêruta,
 Că eî sint a ta,
 N'a trecut vremea ;
 160 Că mulţi banî ai dat,
 De m'ai cumpărat.
 Dar stăi să ne'trebăm,
 Din ce neam sintem
 Că prea ne semănăm ?
 165 Om fi niţi-cal verişorî,
 Său niţi-cal frăţiorî ?
 Turcu c'auđia
 Din gură striga :
 — Mândro, mândra mea,
 170 Ascultă-mî vorba,
 Că eî că mi-ş sint
 Feciorul popîi Opri,
 Din ţara Moldoviî.
 Turciî m'a robit,
 175 De mic m'a robit.
 In eî am intrat,
 M'a desbotezat.
 Eî mî-a dăruit,
 Eî că mî-am făcut,
 180 De m'am pricopsit ;
 Legea le-am luat
 De nu m'a tăiat !
 Mândra c'auđia
 Papuc din picîor scotea,
 185 Peste obraz se bătea,
 Pêr galben îşî jumulîa,
 Faţa albă 'şî sgăriîa,
 Şi din gură că-î dîcea :
 — Turculeţule,
 190 Frăţiorule,
 Şi eî că mi-ş sunt,
 Fata popîi Opri,
 Din ţara Moldoviî.

195 Taica că m'a dat,
 Dup'ăst mocan fârtat,
 Prea erea bogat!
 Turcu hristoga 'mî căta,
 Bunî fraţi se găşia,
 De tată, de mună,
 200 Din fraţi, din surorî,
 Lume fără dor!
 Turcu ce 'mî făcea,
 După mocan se lua,
 Şi 'n dughean că mi-l găşia,
 205 Şi din gură că-l striga:
 — Mocane, fârtate,
 Nu mî aî fost fârtat,
 Ci mî-aî fost cumnat;
 Baniî ce ți-am dat,
 210 Eû te-am inezestrat,
 Ca p'un bun cumnat.
 Şi am să-ţi mai dau,
 Să-ţi port cheltuŭala eû,
 Să te duci la taic'al meû.

215 Mocan il auđia,
 In braţe 'l lua,
 Şi mi-l sêruta.
 Turcu il lua,
 Acasă-l ducea,
 220 Mare masă 'ntindea,
 Şi bea şi mânca,
 Cu el se cinstia,
 Pe mândra ŭ-o da.
 O cârticică 'mî scia,
 225 Cu slova cam mărunŭia,
 Mărunŭică,
 Ca furnica,
 La tat-sêû o trimetea.
 Tat-sêû c'o vedea,
 230 Slova-ŭ cunoştea,
 Din buze şloptia,
 El că 'mî leşina,
 Sufletu-ŭ leşia.
 Mocan rêmănea,
 235 Iarse 'mbogăŭia!

CÂNTECUL LUI BADU CARCIUMARUL

(Cules din gura lăutarului Ión Stan-Baluică—Mănăstireni-Vâlcea)

Sa se compare ca variante «Badiul» din colec. d-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 538 sqq şi cu balada «Badiul» pag. 124—127, din colec. d-lui V. Alexandri—cu «Badiul Carciumarul», din broşura d-lui N. A. Caranfil, pag. 76—87, şi «Badiul» din colecŭia pâr. S. Fl. Marian pag. 128—141. Idem Colecŭia D-lui Vulpian, pag. 21 sqq.

Vine Turciî tot-d'aurea,
 In plaŭurea,
 Tot umblând şi ispitind
 Şi cu caiî nechezând
 5 Şi de Badu'şî întrebând:
 — Care'î Badu cârciumaru,
 De ăiua cârciumăreşte
 Şi nôptea măcelăreşte?
 Plimbă-mi-se Turciî, plimbă
 10 Pe marginea Dunăreî;
 Aşa Turciî se plimba,
 Cu treî fete se întâlŭa,
 Care la pânză 'nălbă
 Şi bună ăiua le da:
 15 — Bună ăiua fetelor,
 — Mulŭumescu-vê, Domnilor,
 Şi mai marî Pafirilor!
 Aşa Turciî ce'mî grăŭa?
 Cu fetele că vorbă:
 20 — Fetelor, ca dumnea-vôstră

De mî-aŭ spune in dreptate,
 Pânzele să se 'nălbescă,
 Ştiŭca cōla de hârtie,
 Care o ŭei din prăvălie
 25 Şi logofeŭî mî-o scie.
 De n'aŭ spune in dreptate,
 Pânzele să se cernescă,
 Ca rasa călugărescă.
 Care e Badu cârciumaru
 30 De ăiua cârciumăreşte
 Şi nôptea măcelăreşte?
 Dar fetele ce'mî făcea?
 Ele că mi-se 'ntrista,
 Pânzele şi-le strângea,
 35 Potecuŭa casi'şî lua.
 Dară Turciî ce'mî făcea?
 Din urmă nu le slăbă,
 Când in sat s'apropia,
 Iar inainte le leşia,
 40 In potecă le întâlŭa

- Și-al doilea le 'ntreba :
 Care'i Badu cârciumaru,
 De ziua cârciumărește
 Și noptea măcelărește,
 45 Măcelari de Turci d'eî mari,
 Le tale capetele
 Și le Ia haznalele ?
 Dar fetele ce'mî făcea ?
 Tot de frică și de gróză,
 50 Pe Turci îi îndrepta
 Și casele le arăta :
 — Turcilor, Pafirilor,
 Vedeți-a casă mititică,
 La cea margine de luncă,
 55 Cu ferestrite de sticlă,
 Cu porțile zugrăvite,
 Pin'năuntru poleite,
 Cela Badu cârciumaru,
 Acilea, măre, că'mî șade.
 60 Așa Turci ce'mî făcea ?
 Iatagane că scotea,
 Pe călușei tăbăra
 Și la Badu că'mî mergea.
 Porți inculate gășia,
 65 De trei ori că mi-l striga,
 Nimenea că n'auđia,
 Porțile nu descuia.
 Dară Turci ce'mî făcea ?
 Buzdugane că'mî scotea,
 70 Cređ în pórta le repeđia,
 Porți la părete că'mî da ;
 Turci în curte că'mî intra,
 Drept la grajd că'mî trăgea,
 Caii la iese punea,
 75 Fin cu plóie că le da,
 Sus pe sală se sufa.
 Când la Badu că mergea,
 Puținel ușa'mî crăpa
 Și pe Badu nu'mî vedea.
 80 Dară Turci ce'mî făcea ?
 Peste Bădulésa da,
 La oglindă se găția,
 Zuluși și'î răsucia,
 Bună-ziua că mi-i da:
 85 — Bună ziua, Bădulésă,
 Fată de cârciumăresă,
 Cu ochi din curvă alésă ;
 Pe Badu ce l'ai făcut,
 Pentru Badu c'am venit ?
 90 De țî-e Badu, cređi, la vie,
 Trimete curênd să vie ;
 De țî-e Badu, cređi, la cramă,
 Trimite, ca să mi-l chiamă ;
 De țî-e 'n secerat,
 95 Trimite caî de olac,
- Să mi-l aducă legat !
 Bădulésa ce'mî dicea ?
 — Turcilor, Pafirilor,
 Nu mî-e Badu în secerat
 100 Și mî-e Badu mort de beat,
 C'a bėut și s'a 'nbătat.
 El, măre, când s'a culcat,
 Către mine s'a jurat, —
 Eū de când l'am luat
 105 Așa spaimă nu mî-a dat :
 Că cine l'o deștepta
 Frumos capu l-o tăia !
 Și el, măre s'a culcat
 Cu paloșu pus pe pștept
 110 Și mî-e frică să-l deștept !
 Așa Turci c'auđia
 Năvală ca porci da,
 Peste Badu că intra.
 De adormit că mi-l lua,
 115 Cu fața'n jos că'l punea,
 Frumușel că mi-l lega
 Sfirc cu mâinele 'ndărăt ;
 Cu frânghie de mătase,
 Care e 'npletită 'n șase,
 120 Tale carne, razmă'n ôse.
 Cu virsta 'n două-spre-dece,
 Tale carne, pin os trece.
 Și bine mi-l priponia,
 Tot de stâlpul coșuluî,
 125 În bătaia fumuluî,
 În dogórea foculuî,
 Unde-î pás voiniculuî.
 Mi-l bătea, mi-l chinula,
 Care nu se dovedia,
 130 Cu latul iatanuluî,
 Tot în lungu trupuluî,
 Cu sfircul sgârbaciuluî,
 Pe fața obrazuluî,
 Unde-î pás voiniculuî !
 135 Dară Badu ce'mî făcea ?
 De nevastă se ruga :
 — Alei tu soția mea,
 Nu ședea, nu te uita,
 Cată f...tu'î mumă-sa,
 140 Că mî-a scurtat viața !
 Ia mai Ia-ți cheițele,
 Descuie lădițele,
 Și'ți Ia ile
 Dintr'o mie,
 145 Rochiță de citarie
 Și ochi negri din colivie,
 Sprincene de condeșelă,
 Buze moi de rumenclă ;
 Și brėu lat
 150 De Țaligrad, —

Cotu șapte galbeni luat.
 La cămară să'mi descui,
 Oala de galbeni să'mi umpli
 Și in casă ca să'mi intri.
 155 Când in casă că-ți intra,
 Te faci a împedica,
 Galbeni pe jos a vërșă.
 Turcii, când or vedea,
 Galbeni de jos or aduna
 160 Și pe mine m'or lăsa.
 Cată f....tu'îmumă-sa,
 Vedea-vei ce li-oî lucra !
 Dară Turcii ce'mi făcea ?
 La galbeni nu se uita,
 165 Tot pe Badu 'l canunîa,
 Doi la bătaie 'î trăgea,
 Doi la Badu se răstîa.
 Badu nevستی dicea :
 — Alei tu soția mea,
 170 Nu ședea nu te uita,
 Cată f....tu'îmumă-sa,
 Că mî-a scurtat viața !
 El așa mî-o învăța :
 — Dragă nevستیca mea,
 175 Sumete-ți rochița'n brină
 Și mi-ți ia vedrița 'n mână
 Și-ți fă calea la fântână,
 Și vedrița să mî o lași
 Pe uliță să'mî apuci,
 180 Pe ulița Driului,
 Driului,
 Codriului.
 In capul de uliță
 Este o mică pimniță.
 185 Bine sêma ca să-ți ieși,
 La pimniță ca să mergi,
 La feréstră ca să strigi.
 Este o mică pimniță ;
 Are patru-deci de uși
 190 Și cu șapte-deci de buți ;
 Și pe Niculcea să'l strigi.
 C'acilea Niculcea 'mî șade,
 Cu trei fete de'mpărat,
 Luat de la Țaligrad,
 195 Tot cu sabie le-a luat.
 Și lui Niculcea să-î spuî,
 Să veđi Niculcea ce dice ?
 Când aude, incepe a plânge.
 Așa Niculcea auđia,
 200 Uși la părete că'mî da,
 Pe Bădulésa 'ntreba :
 — Cumnată-mea Bădulésa,
 De ce-oî fi mai dat p'acasă ?
 De când frati-meu te-a luat,
 205 Pe la mine n'ai mai dat,

Pe la mine n'ai mai dat,
 Dar acuma ce ai cătat ?
 Dar ea, măre, ce'mî dicea ? :
 — Ei, cumnatu meu Niculcea,
 210 Nicî acuma nu venîam ;
 Cređ, ađi-nópte, la o vreme,
 Cređ, Turcii că mî a sosit,
 Pe Badu mi l'a robit.
 Șade Badu spânzurat
 215 Tot de stâlpu coșului,
 In bătaia fumului,
 In dogórea focului,
 Unde-î pás voînicului !
 Mi-l bate, mi-l chinuește,
 220 De nu se dovedește,
 Cu latul iatanului,
 Tot in lungul trupului,
 Cu sfircu sgârbacîului,
 Pe fața obrazului,
 225 Unde-î pás voînicului !
 Și tu beî și chiotești
 Și de Badu nu'ngrijești
 Și cîin pistóle trosnești,
 Cu trei fete de'mpărat,
 230 Luat de la Țaligrad,
 Tot cu sabia le-ai luat !
 Dar Niculcea ce'mî făcea,
 Când așa că mî-auđia ?
 Acasă mî-o trimetea :
 235 — Cumnată-mea Băduleasa,
 Ia-ți drumu, te du acasă,
 Că mișelu s'a 'mbătăt,
 D'afa Turcii l'a legat;
 Că el de nu se'mbăta,
 240 Pe el Turcii nu'l lega.
 Ea, așa când mî-auđia,
 Din picîóre că'mî cădea
 Și pe jos se tăvălîa,
 Mâna 'n cap că mi-ș punea,
 245 Cât apuca, atât rupea.
 Niculcea dacă vedea,
 Cu inima se 'ntorcea
 Și la ea că se ducea,
 De mîneacă mî o lua
 250 Și acasă 'mî-o trimetea,
 Cu gurița mî-o învăța :
 — Cumnată-mea Bădulésa,
 Ia-ți drumu, te du acasă,
 Dă mai lute din picior
 255 C'am un pușor de șoim,
 L'oî deștepta din somn,
 Te-oî ajunge, te omor !
 Tu acasă să te duci,
 Eū pe urmă c'oî veni,
 260 Tot cîntînd și chiotînd

- Și cu murgu nechezând,
 Din buzdugan asvârlind,
 Gardurile pologind.
 Turciî, măre, or auzi
 265 Pe tine te-or ispiti.
 Și tu, măre, să le spuî
 Că sunt negustor de boî
 Și viu în gazdă la voî,
 Că și voî aveîi doî boî;
 270 C'am vindut cireîile
 Și-am bēut căștîurile:
 A bēut de s'a'nβētat,
 D'afa face larmă'n sat.
 Ea așa că le spunea,
 275 Dacă Turciî mî-o întreba.
 Uîte Niculcea sosîa,
 Turciî 'n casă că intra,
 Tot de Badu s'apuca.
 Iar Niculce, când venîa,
 280 Calu afară că'l lega;
 Când în casă că intra,
 Spate 'n ușă că punea
 Și bună îiua le da:
 — Bună îiua, Turcilor,
 285 Și mai mari Pafirilor.
 De vē e robul de vîndare,
 Daî-mi-l mie 'n parale,
 Orî să facem d'o schimbare?
 — Așa Turciî c'auîa,
 290 Fōrte rēu se supēra
 Și ca mai tare spunea:
 — Nu nî e robu de vîndare,
 Nicî că'î robu de schimbare,
 Ci nî e robu de pîrdare!
 295 Niculcea, când auîa,
 Fōrte rēu se supēra,
 Ca mai tare poruncîa:
 — Cumnată-mea Bădulēsa,
 Nu ședea, nu te uîta,
 300 Și mai ia-îi cheîtele
 Descuîe-îi pimniîtele
 Scōte-mî o cupă de vin,
 Să'nchinăm pe la aî creștinî!
 O cupă de vin scotea,
 305 În mîedū casi-o punea.
 Luaî Turciî și mî-l gusta,
 Fōrte bun li se pārea.
 Iarā Turciî ce'mî dîcea?
 — De Turciî și cu pace rea!
 310 Dar Niculcea 'mî rēspundea:
 — De Turc și cupa voî da;
 Cine cupa nu mî-o bea
 Frumos capu i-oî tăia!
 Bea Turciî și se'mbāta
 315 Și pe Niculcea 'ntreba:
 — Ce mēsură cupa să aibă,
 Care noî n-om putea bea,
 De Turc și cupa?
 Dar Niculcea le spunea:
 320 — O vadră și cincî oca,
 Care bea Badu cu ea,
 Vadra Ţaligraduluî
 Ocaua 'mpēratuluî.
 Turciî vinu că'mî bea,
 325 De Turc cupa 'șî primîa,
 Bea Turciî și se'mbāta
 Și de Badu că'șî uîta.
 Dar Niculcea ce'mî făcea?
 Bine el că'î cunoștea
 330 Și de loc că se ruga:
 — Turcilor,
 Boîerilor,
 Am bēut,
 Ne-am veselit,
 335 Rāndū Baduluî a venit;
 Slobozîiî mîna drēptă,
 Facă'șî crucea creștinēscă,
 Să-î dām un pahar de vin,
 Să încerce vinu de 'bun,
 340 Că și el o fi creștin!
 Darā Turciî ce făcea?
 Eî că dacă se'mbēta,
 Pe Niculcea 'l asculta,
 Iataganele scotea,
 345 Frānghiile le tăia,
 Drumu Baduluî că-î da;
 D'un pahar de vin că'î da,
 Badu în mână 'l primîa,
 Numa buzele uda,
 350 Ca mai tare poruncîa,
 De frate sēu se ruga:
 — Aleî, frate Niculcea,
 Mariî î-a fost puterile,
 De mî-aî lungit îilele;
 355 Bate-mî tu marginele
 Și să'mî îî sorōcele,
 Să'mî bat eū mijlōcele.
 Ce de la mine o scāpa,
 De la tine să nu scape,
 360 Nicî pe gaură de șarpe!
 Badu, măre ce'mî făcea?
 De necăjit ce era
 Māna'n pozînar băga,
 Mititel paloș scōtea
 365 Și pîn Turciî că'mî-l isbîa;
 De necăjit ce era
 N'avea Badu ce tăia,
 Ca pe varză mî-î toca.
 Că fu Badu necăjit,
 370 Rāzmă paloșu pîn zid,

Scóse brazde ca de plug.
 El de Niculcea se ruga :
 — Alei frate Niculcea,
 Mai bine să te păzești,
 375 Că sunt tare necăjit,
 Ochiș s'au 'mpoșejenit
 Și mî-e frică că te stric !
 Dar Niculcea ce'mî făcea ?
 La Badu că se ducea,
 380 De mână că mi-l lua
 Și-afară că mi-l scotea,
 Apă rece că cerea,
 Pe ochi negrii că'l spăla,
 Badu că se deștepta,
 385 Drept la graj că se ducea ;
 Șaua pe negru aședa
 Și la cămară mergea.
 Dăsăgeiș îi lua
 Și de galbeni îi umplea
 390 Și pe negru îi aședa
 Și la plimbare pleca,

Pe ulița Driuluș,
 Driuluș,
 Codriuluș.
 395 Amândoi că se plimba
 Și Niculcea mi-ș cânta :
 — Vai, fratule,
 Badule,
 Cum îți arde casile
 400 Și mi-ți put slăninele !
 Dară Badu ce ȳcea ?
 — Las, fratule, să ardă
 Că mai am paralele
 Și mi-o face altele ;
 405 Mari ți-a fost puterile,
 De mi-ai lungit ȳilele !

 Mă plătiș cu cântecu
 Ca lupu cu urletu,
 Când potera mi-l gonește,
 410 Dă pŕelea și se plătește.

CÂNTECUL BADULUI.

(VARIANTA).

Cules de D-l Ión Odor de la Ion Pescaru, din Comuna Gura Belii—Prahova.

Umblă Turciș tot d'aŕurea,
 D'aŕurea prin păduři,
 Tot dinumuri,
 Pă drumuri.
 5 Dă cătat pe cine cată ?
 Tot pă Badu
 Cărcumaru,
 ȳia este cărcumar,
 Nóptea este măcelar,
 10 Măcelaru Turcilor,
 Chisagŕu ovreilor.
 Iar Turciș, că nu'l afla,
 Peste casili lui că da,
 Și la pórță se oprea,
 15 Și din gură întreba,
 Pe nevasta
 Bădulésa :
 — De e Badu'n casă,
 ȳi-ș să iésă !
 20 De e 'n tĕrg,
 La carne grasă,
 Trimete'l să vie acasă ;
 De-ș în vie,

ȳi-ș să vie !
 25 Bădulésa ce ȳcea ?
 Ea așa le răspundea :
 — Nu e 'n vie ;
 Ca să vie,
 Nicî în tĕrg,
 30 La carne grasă,
 Trimes, să vie acasă ;
 Ci e beat,
 Culcat în pat,
 Cu paloșu gol pe pŕept,
 35 Și mî-e frică să'l deștept,
 Că-ș un om cam neînțelept.
 Turciș dacă audŕa,
 După caș descăleca,
 Năvală'n casă că da,
 40 Și pe Badu il lega,
 Tot de stălpu hornuluș,
 În dogórea foculuș,
 Unde'ș pás voŕniculuș.
 Da Badu ce mi'ș ȳcea ?
 45 — Dragă Bădulésă,
 Tu nevastă-mea,

- Ce'mî stai şi'mî priveşti ?
 Turcii mă isprăvesc !
 Ia'ţi o ite,
 50 Dintr'o mie,
 Rochiţă portocalie,
 Brâu roşu din Tarigrad, —
 Cinci galbinî cotu luat, —
 Şi te fă d'a surcela,
 55 Turcii sémă-a nu'ţi băga,
 Până mi te-î depărta,
 La frati-meu Niculcea,
 C'ăla capu mî-o scăpa !
 Bădulésa se ducea,
 60 Vorba bine-î asculta,
 La Niculcea se ducea.
 Niculcea când o vedea,
 S'êntrista, s'ê bucura :
 — Ce e dragă cumnată ?
 65 — Nu este rău pentru mine.
 Şi nu e nici pentru tine;
 Da, imî este de tot rău,
 Pentru Badu, frati-tău;
 Că Turcii mi l'aŭ legat, —
 70 L'aŭ găsit culcat în pat, —
 Tot de stâlpu hornuluŭ,
 În dogórea foculuŭ,
 Unde-î pás voîniculuŭ.
 Niculcea când auŭa,
 75 Aşa din gură'mî grăa :
 — Ţin' cumnată în de bea,
 Şi mergi înaintea mea;
 Că eu când oiŭ veni,
 Din pistóle părăind
 80 Şi din gură hărăpind
 Şi chiuind,
 Turcii când o auŭa,
 Pe tine te-o întreba :
 — Cine este acela,
 85 De vine aşa ?
 Tu să le spuŭ lor Joŭ :
 Ala-î negustor de boŭ,
 Şi trage 'n gazdă la noi ;
 'Şi-a vîndut cireŭili,
 90 Şi ş'a strâns dobêndili,
 Şi-acum bea din căştiguri !
 Niculcea când sosŭa,
 După cal descăleca,
 Şi în casă că mergea ;
 95 O mână 'n prag că punea,
 Cu alta fruntea ştergea.
 Aşa cu ochiŭ privŭa,
 Şi «Salamonichi» ŭicea,
 Da Turcii nimicnu-ŭ rêspondea.
 100 Când mâna pe paloş punea,
 Nici un Turc nu rêmânea,
 Pe toŭŭ grămadă-ŭ făcea,
 Pe frati s'eu 'l deslega,
 Afară că mî-l scotea,
 105 Şi din gură-aşa ŭicea :
 — Bădulésă, cumnată,
 Scóte ce-aŭ mai bun din casă.
 Scóte ce-aŭ mai scump în casă,
 Apoi foc caselor punea,
 110 Care pe drum că trecea,
 Tot pe Badu'l vălcărea :
 Vaŭ s'êrace Badule,
 Cum iŭ arde casile !
 — Las' să arŭă casele :
 115 Să topesc slăninile,
 Să curgă unturile !
 Ne'nchinăm cu cântecu,
 Ca calu bun cu umbletu,
 Ca şi lupu cu crângu :
 120 Cât trăieşte,
 [Liboveşte,
 Câte un coteţ, că isbeşte,
 Câte-o găscă jumuleşte,
 Câte-un purcel guiceşte,
 125 Vênătoru'l dobîndeşte,
 Dă chelea şi s'ê plăteşte.

CÂNTECUL BANULUI

Cules de Christea N. Țapu, din gura lăutarului Costea Gheorghe, din Saceni-Teleorman

Foie verde murile,
Scos'a Ban plugurile
Pe câmpu Craiovei,
Să'mi are miriștile,
5 Să'morcă ogórele,
Să'mi samene mele,
C'a 'nflămândit róbele.
Cerșesc sêracele
Pe tóte ulișele,
10 Cu trăistile doldora;
Că umblă prin mahala
Ne-a făcut de mascara,
Rid boeri în cafenea.
Dară Banu ce'mi făcea ?
15 Și plugul că, și'l porňa,
Mergea rótele turuind
Și bicele tot plesnind
Și mândile rinchezând.
Dar la plug cine 'mi trăgea ?
20 Trage d'albiș,
Cu cod'albiș;
Inaintea cod'albilor
Trage pegiș câte-șl patru.
Dar inaintea pegilor,
25 Trage suriș d'amândoi,
Se 'ngăduesc ca doi boi.
Dar caiș cine i mânia ?
Copilaș d'al Părvului,
Finișoru Banului,
30 Banului bogatului.
Că s'a lăsat de Bănie,
S'a apucat de plugărie;
Că Bănia i sêrăcie
Și plugăria bogăție.
35 Să veđi plugariș Banului,
Ca sfetnicul mpêratului,
Că le staū cojócele,
Ca vara ciupercile;
Tot cojóce de Samur,
40 Cusute cu barbă fir,
Pe plect numaș trandafir.
Când cătase cam d'o parte,
Cam din-spre sóre rêsare
Tare 'mi vine și'mi sosește

45 Băneasa pe-o vâlcea,
Demâncare la plug aducea.
Dar ce demâncare aducea ?
Găinușă
In ulcelușă,
50 Cocoșel
Pe tășerel,
Rachiaș
La clondiraș.
Dacă la plug că veni
55 «Aște-deu» la plug că'mi da,
Dar Banul că i mulțumia:
— Mulțumesc, Băneasa mea!
Ea din gură că'i dicea :
— Bine, Bane dumnea-ta,
60 Ce te lași tu de Bănie
Te-apucași de plugărie ?
Rid boeriș 'n cafenea,
Rid boeriș de dumnea-ta,
Că te ai lăsat de Bănie,
65 Te ai apucat de plugărie !
Dar Banul ce'mi făcea ?
El din gură cuvnița :
— Aoleo, mândruța mea,
Fórt cinstită fuseși,
70 Grele cuvinte avuseși;
Dar Bănia e sêrăcie,
Plugăria e bogăție.
N'ai vêđut Băneasa mea,
C'a inflămândit róbele,
75 Cerșuesc sêracele
Pe tóte ulișele,
Cu trăistile doldora;
Și'mi umblă prin mahala,
Ne ai făcut de mascara,
80 Rid boeriș 'n cafenea !
Dar Băneasa ce'mi făcea ?
— Frumósă masă i întindea,
La un pleop că mi-o' ntindea,
Plugariș la masă ședea.
85 Cu pahar cin'le lumta ?
Să veđi Banul cel bătrân,
Cu bărbuța pên'la brêu,
Cu firea ca de copil,

- Cu mintea de om bătrân.
 90 Dar Băneasa ce'mî făcea ?
 Acasă că mi-ș pleca
 Și c'un Turc că se'ndrăgîa
 Și cu el că se cinstîa,
 Lăutariî că-î cânta :
 95 Lăutariî cu dibelele,
 Toboșariî cu tobele
 Și gorniștî cu górnele.
 Ea cu Turcu că pleca
 Și pe Ban il părășîa.
 100 Fôie verde și-o lalea,
 Iată pe Ban că'l vestîa,
 Nevestica Pârvuluî,
 Finișoru Banuluî,
 Banuluî bogatuluî.
 105 Drept la Banu că mergea
 Și din gură că-î dîcea :
 — Naș Banule, dumnea-ta,
 Beî și te 'nveseleștî,
 De nășica nu 'ngrijeștî ;
 110 Pe dumnea-ta te-a lăsat,
 Și cu Medin Pașa a plecat.
 Fôie verde și-o lalea,
 El așa când mî'auđîa,
 Fôrte tare se 'ntrista,
 115 Pahar din mână-î cădea,
 De necăjit ce era.
 Dar către Ban imî grăîa
 Pârvu, finu Banuluî,
 Banuluî bogatuluî,
 120 El din gură cuvînta :
 — Naș Banule, dumnea-ta,
 Nu purta inimă rea,
 Țî-aduc eu pe nășica !
 Să'mî dai tu pe suru,
 125 Pe suru nebunu,
 Care fuge cu anu
 Și răsufîă cu ceasu.
 Banu din gură-î grăîa,
 Când auđîa pe Pârvu-așa :
 130 — Măî, fine Pârvule,
 Cum să-țî dau eu pe suru ?
 Că suru e c'am nebun,
 Te duce nóptea făr'de drum,
 Făr'de drum, făr'de cărare,
 135 Nóptea pe la haîmanale,
 Și te-aruncă în ceia țară.
 Dar Pârvu nu înțelegea,
 El Banuluî răspundea :
 — Naș Banule, dumnea-ta,
 140 Dă'mî mie pe suru,
 Pe suru nebunu,
 Care fuge cu anu
 Și răsufîă cu ceasu,
 Măcar de mî-o repune capu !
 145 Dară Banu ce făcea ?
 Dacă vedea și vedea,
 El pe suru că i-l da,
 Pârvu mult se 'nveselîa;
 Frumos șeaua că'mî punea.
 150 Il înșela moldovenește
 Și mi-l călărea turcește.
 Dară Pârvu ce făcea ?
 Cruce la pîept ridica
 Și pe suru încăleca ;
 155 Cu scara că sdrăncănîa,
 Cu capu de cer că'l da,
 Incepu Pârvu a striga :
 — Naș, Banule dumnea-ta,
 Ceartă-țî pe suru, •
 160 Pe suru nebunu,
 Că'mî repune capu !
 Dară Banu că-î striga :
 — Nu țî am spus eu, dragă fine,
 N'aș avea parte de tine,
 165 Că e suru c'am nebun
 Și te duce făr'de drum,
 Făr'de drum, făr'de cărare,
 Nóptea pe la haîmanale ?
 Incepu Banu a striga :
 170 — Dura, dura, surule,
 Surule, nebunule,
 Lasă-țî nebuniile
 Și tóte drăciile
 Și-apucă-țî drumurile.
 175 Pune buza la pămînt
 Și còda fuor în vînt
 Și te pune la pămînt
 Și scóte brazde de plug.
 Așa el că'l asculta :
 180 Pune buza la pămînt
 Și còda fuor în vînt
 Și s'așeđa la pămînt.
 Pârvu pe sur încălica,
 După Turc că se lua
 185 Și pe Turc că'l ajungea.
 Când fuse pe la periș,
 Puse loc d'a curmeziș.
 El din gură că-î striga :
 — Nașă, nășicuța mea,
 190 Ea'ntinde-mî d'a mîna a ta,
 Ca să-țî mai sărut mîna,
 Ca să-țî mai erțî tu greșala.
 Dară Nașa ce'mî făcea ?
 Mîna lui că i-o întindea
 195 Și'n brêu lui că i-o arunca,
 Pe cal Pârvu că o punea,
 Pe Turc că l'ajungea
 Și capul că i-l tăîa.

Când Turcu Țicea «aman»,
 200 Il povirtea dupe cal.
 Dară Pârvu ce făcea ?
 Țolele Turcului le lua
 Și el că mi-le'mbrăca.
 Celmeaua că Ț-o lua,
 205 Pârvu în cap c'o puneă,
 Și'n dărăt se'napoia,
 La Banu la plug mergea.
 Dacă Banu mi-l vedea
 Din gură gróznic striga :
 210 — Băeți, luați oticele
 Și'nfundati colnicele,
 Că vine Turc Medin Pașa,
 A tăiat pe finu Pârvu,
 Acum vine să-mă taie și pe mine,
 215 F.tu-l în lege de câine!
 Iar Banu, când il vedea,
 Pe suru ăl mic încălica,
 Pîn bascele se'nfunda
 Și'n casă că mi-ș intra
 220 Și Pârvu că Ț striga :
 — Naș Banule, dumnea-ta,
 Stați, frate, pănă coalea,
 Că Ți-am adus nășica,
 Să-Ți dreg inimióra!
 225 Banu din gură striga :
 — Sictir, păgân d'acilea,
 Că tu ești Turc Medin Pașa,
 Ai tăiat pe finu Pârvu
 Și acum vreți să mă taie și pe
 [mine,
 230 F...te în lege de câine!
 Dară Pârvu ce'mi făcea ?

El așa, dacă vedea,
 De toate se desbrăca
 Și celmeaua o lepăda,
 235 Cu țolele lui se'mbrăca,
 Pe feréstră se uita
 Și pe Pârvu il cunoștea
 Și afară că Țesea.
 Banu'n față 'l săruta
 240 Și din gură că-Ț Țicea :
 — Fine Pârvule, dumnea-ta,
 Fiind-că m'ăi făcut ăst bine,
 Ce bine să-Ți fac și eu,
 Din mila lui D-deu ?
 245 Să-Ți dau viț,
 Să-Ți dau moșii,
 Sau erghelia de la baltă ?
 Nu pe totă, jumătate,
 Pe cum nu e cu dreptate !
 250 Dară Pârvu că-Ț Țicea :
 — Naș Banule, dumnea-ta
 Să nu'mi dai viț
 Să nu'mi dai moșii,
 Să'mi dai pe suru nebunu,
 255 Care fuge cu anu
 Și răsufliă cu ceasu ;
 Când este pe la periș,
 Se pune'n loc d'a curmeziș.
 Când Banu că'l auȚia :
 260 Puținel că se'ntrista
 Și din gură că-Ț Țicea :
 — Ai, fine fie-Ți dăruit,
 După cum tu ai dorit,
 C'a purtat trupșoru meu,
 265 Să mai porțe și p'al teu !

S T A N I S L A V

Spusă de G. Balțatul lautar. Auzită de el de la Radu Dărdăială lautar bătrân și
căuș de poștă.

Cules de I. Leabu învățator al com. Șerbănești-Olt și comunicat lui Christea
N. Țapu.

- Sus pe lucrul Dunării,
Vine un caic zugrăvit,
Cu postav verde învelit,
Tot de maluri e isbit
5 Și de tină e stropit.
— Dar în caic cine este ?
Sint cinci-șecide Turci bătrâni,
Cu bărbile pân la brâu,
Cu firea ca de copil.
10 Mai marele care este ?
— Săvaș-Aga al Diului,
Mustafa de la Baba,
Care le imparte lefeaua.
Imbrihor de la Târgșor,
15 Că mi'l poartă binișor.
Și ei, frate, că mi-î umbla,
Tot din vad în vad,
Și din sat în sat,
Tot întrebând și ispitând
20 De Stanislav copilu,
Incinge barba cu brâu,
Casapul Ovreilor,
Măcelarul Turcilor.
Caic la margine 'mî da,
25 Fete mari frate gășla.
Fete mari pânze 'nălbînd,
Cămășî la sôre cosând,
Fete mari Beligrădence,
Neveste Țeligrădence.
30 — Bună ziua fetilor,
Fetilor, nevestilor !
De mi ați spune cu dreptate,
Pânzele să se 'nălbescă,
Știți ca cîla de hîrtie,
35 Când o ieți din prăvălie,
Și logofetiți mi-o scrie,
Mai mîndru că mi-o mîngăie.
Demî-o-ți spune cu strîmbătate,
Pânzele să se cernescă,
40 Știți ca poșul de la gât.
Unde fetile audă,
Nevestile înmărmurea.
La cea fată smedișoră,
Cu cosița gălbioră
45 Și cu semne de vîrsat,
Ibovnica lui Stanislav.
O iubise ș'o lăsase,
Pismă pe dînsul prinsese :
— Turcilor, Spafiilor,
50 Pe Stanislav nu l'am vîdut,
Dar am vîdut pe mama lui
[Stanislav,
La cea cămară de pîtră,
Spălîndu-i zăbunile,
55 Tôte hantiriile,
Veți, de sânge, veți, de Turc,
Și d'o chică de voinic
Și de mustață de Frîng.
Unde, nene, că mi'î spală,
60 Și de pîtră mi'î trîntește
Și de sânge că se scură,
Dunărea în două mi-o curmă.
Unde Turci c'audă,
Năvală la cal da,
65 Ca cîini la zahana,
Și din gură dicea :
— Măi, băeți,
Ia măriți voi cîrmile,
Trageți cu lopețile.
70 — Hop, odată la lopată,
Să trecem Dunărea îndată !
La muma lui Stanislav că
[mergea :
— Bună ziua, mama mama lui
75 [Stanislav.
De ești mama lui Stanislav
Să ne fii mamă și nouă,
Nu'l cătăm cu rîutate,

- 80 Ci'l cătăm cu bunătate,
Că'i al nostru, el, bun frate.
Cu el am negustorit,
Cu el am îmbetrănit
Capetile le am împărțit,
85 Căstigul ne-a mai rămas,
Ca să-l împărțim pe frați.
Nu știu de ce foc s'a mâniat
Și caicul, 'și l-a luat,
Pe Dunăre a plecat,
90 Och'i cu dânsul n'am mai dat.
— Turcilor, Spahiilor,
Mai marii lenicerilor,
Stanislav, măre, că este
P'a cea gărlă,
95 Ciorogărlă, —
Unde Dunărea se cotește,
Malurile s'asvârlesce,
Pădurea că se rărește, —
Cu caicul priponit,
100 Cu lăntușul de argint,
Că de tei n'a mai găsit.
De trei dîle 'mî este băt
Și'n caic 'mî este culcat.
Unde Turcii c'auđia,
105 Năvală la caic da
Și'n caic că se pune
Și la Stanislav mergea
Și la el că se uita;
Ei dintre ei că vorbea,
110 Nu gânda, că este băt,
Ci credea că țe credea;
Iar Stanislav se mișca,
Vintul perșorul că'i bătea;
Unde Turcii se uita,
115 Fugă ca muerile,
Și țipa ca curvile,
Și'mî fugă țe puresce
Și'mî sâria ogăresce;
Și'st rupea giubelile
120 Și'st perdea pistolile.
Dar Stanislav mai avea
O slugă dréptă și înțeleptă,
Și de Dumneđu lăsată,
Pe Neculae Neculcea,
125 Ce ședea într'un colnic,
Cu pistolul ruginit,
De trei luni ne-slobođit.
— Mă Turcilor, Pasfiilor,
Ce fugiți ca mușile
130 Și țipați ca curvele;
Și'mî fugiți țe purésca
Și vă aruncați lupésca
Și rupeți giubelile
Și pîrdeți pistolile ?
135 Ce voi mie 'mî dăruia
Să vă dau pe Stanislav legat,
Să vi'l predați ferecat
Cum e bun de spânzurat ?
Unde Turcii c'auđia,
140 Fesuri din cap că lua
Și cu bani că le umplea,
Lui Neculcea 'i dăruia.
Iar Neculcea ce făcea ?
La Stanislav că mergea
145 Trei pumni în cap că'i trântia,
Cu șapte strănguri că'l lega, —
Șapte strănguri de Brașov
Și cinci funii de mătase,
Ce l-a răsbît pîn la ôse.
150 Pân' la ôse că'l răsbîa
Și el nu se deștepta.
Tărăș Turcii că'l lua,
Și la Pașa că'l ducea.
Judecata ce'i făcea ?
155 El tot băt, frate, era !
Judecata ce'i făcea ?
— Dunărea l'a crescut,
Dunărea l'a hărănit,
Dunărea decî să'l mănânce !
160 Și tot'i mai dăruia
Petricica morei,
Din țara Moldovei.
Între spete l-o lega,
Brânci în Dunăre că'i da.
165 Trei dîle și trei nopți
Dunărea că mi-și urla,
Până la fund că cădea;
Și cu fața în jos cădea
Și cu pétra morei d'asupra.
170 Raciî 'l pișca, raciî'l mișca,
Moruni de el se freca
Și el nu se mai deștepta !
Dar un rac grozav venia
Și de nas că 'l apuca
175 Și de tare ce'l strîngea,
Tocmai atunci se deștepta,
Și din gură așa dicea :
— Cată! f... mâni-sa ! ?
Unde sînt eă aicea ? !
180
A! asta-i din Neculcea !
Că Neculcea m'a legat,
Și'n mâna Turcilor m'a dat !
El nișel că se smucia,
185 Puterile 'și aduna,
Din fundul apei pleca
Și trei dîle cât făcea,
Numai dintre spete clătina
Și în fața apei eșta

- 190 Cu pétra moriț d'asupra.
 Și 'n fața apei dacă eșta
 Și începea de a-'mî înota,
 Cam șerpesce,
 Cam broșcesce ;
- 195 Și o lua în lungul Dunărei
 Până la vadul Brăilei.
 Când ochii că'și ridica,
 Ibovnica lui 'ș'o vedea.
 Când la apă mi'ți venia
- 200 Și'n gura mare striga,
 De'mî urla Dunărea :
 -- Sai, Stăncuțo, soru-mea,
 Scóte-mé tu d'aicea
 Și mă scapă din belea ;
- 205 Multă pomană veî avea !
 Unde Stăncuța auđia
 Gălețile lepăda,
 Dosul la tat-séu că da :
 — Scól tu, taică, nu ședea,
- 210 Un negustor s'a inecat ;
 Și sieptu cu galbeni
 De gât réu îi atârna.
 Unde tat-séu c'auđia,
 Caic și cuțitul lua ;
- 215 Și lua și lopata,
 La Dunăre c'alerga.
 Când în margine ajungea,
 Numaî capul că'i vedea
 Ochii în cap că'i cunoscea :
- 220 — Haî tu, taică, dragu taichi,
 Că'i ibovnicul tēu,
 Să mănânce capul meû !
 Ad'la mine caicu și cuțitu,
 Că sunt mai iute de mână.
- 225 Caic și cuțitul lua
 Și la Stanislav mergea,
 Stréngurile că'i tăia
 Ș'apoî puțin zăbovia.
 Unde pétra că'i cădea,
- 230 Trei dîle și trei nopți
 Dunărea tare urla,
 Pétra la fund că cădea,
 Dunărea se liniscea,
 După ce borbocii făcea.
- 235 Stanislav că'mî rămânea
 Și'n caic că se punea,
 Lopata în mână lua ;
 Si necăjit cum era
 Numaî trei lopeți trăgea ;
- 240 De șapte pași pe mal
 Caicul 'l arunca ;
 Așa da de necăjit
 Scărția caicul de pămînt.
 Stanislav, frate, se gășia,
- 245 Despuiat în pelea gólă era.
 Și, rușine, frate'i era,
 El în oraș nu intra.
 La margine o biserică era :
 În ea, un călugăre cetea.
- 250 Stanislav dacă'l vedea,
 Numaî cu pumnul 'l bătea
 Până frate 'l omora.
 Tóile i-le lua
 După ce în sémă le lua ;
- 255 Stanislav cu ele se'nbrăca,
 Pe uliță se plimba
 Și da pe la cafenea.
 Unde Turcii că'l vedea :
 — Baca, Baca, Ghiaura !
- 260 Cată f... mări-sa ! ?
 Orî-o fi vr'un frățior,
 Orî-o fi vr'un verișor,
 Că prea'și sémănă cu el !
 Unii din ei 'și dăcea :
- 265 Baca, Baca, Ghiaura,
 Că ni-a înviat mortu,
 Să ne mănânce capu.
 Un călugăr ce trecea
 Și pe uliță se plimba
- 270 Cu Stanislav se întâlnea
 Și cu barbă mi-l vedea
 Și tare se speria ;
 Și-un paloș că'și cumpăra
 Cinci sute de lei că da,
- 275 Că tare frumos era.
 Pe Stanislav dacă'l vedea
 Cu glas dulce'i grăia :
 — Părinte, sfinția ta !
 Că ești, taică, om bătrân,
- 280 Că cunoști la fer mai bun.
 Vino încoa, te-apropiază,
 Privește'l și'l cercetéză.
 Ast paloș l'am cumpărat,
 Cinci sute de lei c'am dat.
- 285 Stanislav paloșul'n mână că lua
 Și la el bine privea
 Căci el tare 'l cunoscea.
 Paloșul al lui era,
 Și vîndut de Neculcea.
- 290 Stanislav se supăra
 Și răstit popii dăcea :
 — Călugăre, pîază rea,
 F...ți crucea mâni-ta !
 Sau te-ai lăsat de popie,
- 295 Să te-apuci de vitejie ?
 Să nu'ți fie de cinci sute de
 [lei c'ai dat,]
 Dar să veđi într'acui mână a
 [intrat ?]

300 Călugăre pómă rea,
 'Ngenunche înainte mea,
 Să te spovedesc ceva !
 Călugărul ce făcea ?
 Înaintea lui ingenunchia
 305 Gândia că'î spunea ceva !
 Stanislav cu paloşul da,
 Frumos capul că'î tăia.
 Merge cap ghisdănăsând,
 Trupul mătănit făcend.
 310 Paloşul că mi'l lua
 Şi de sânge îl ştergea
 Şi în cârpă 'l înfăşura ;
 Şi mi'l băga în sin la pîele,
 Tot ca mai 'nainte vreme.
 315 D'aci lua tîrgul d'alungul,
 Pimniţele d'arëndul ;
 Unde vr'un Turc că găşla,
 Acolo că mi'l toca.
 El pe supt pat că intra
 320 Şi de urechi că 'î scotea
 Că pîr f... nu'mî avea.
 Tot tîrgu că mi'şî umbla
 Pe Neculcea nu'l găşla.
 Dar într'un cap de tîrguleţ
 325 Mai este o pimniţă mică,
 Ia mai mult nimica,
 Cu cincî-decî de uşî,
 Cu o sută de buţi,
 Tot buţi buslagele,
 330 De-o sută de vedre.
 Acolo Niculcea că'mî era
 Cu trei fete de împêrat,
 Din oraş din Ţarigrad,—
 Cu sabia le a luat.
 335 Una 'l pişcă,
 Alta 'l mişcă
 Una cu vin 'l stropesce,
 Feţişóra 'î rumenesce ;
 Niculcea bea şi chefueşte,
 340 De Stanislav nu gîndesce.
 Stanislav în gîrliciu că mi-ţî
 [şedeal,]
 Şi pe Neculcea că'l vedea,
 Sîngele 'n el s'aprindea.
 345 O vadră de vin cerea,
 De tîrte că mî-o apuca,
 La guriţă mî-o pune
 Şi pe gât gâl-gâl făcea.
 Tocmai în fund că rîsufă,
 350 Şi de pămînt c'o trîntă
 Şi pusderî o făcea,
 De se minuna lumea.
 Cărciumăreşa-î dîcea :

355 — Călugăre, pîază-rea,
 Ce'mî spârse şi, tu, gălêta ?
 Iar Stanislav mîrăia,
 Casa de se detuna
 Şi toţi se cutremura
 360 Şi fiori 'î coprindea
 Şi tare se spăimînta.
 Iar Neculcea de 'l vedea,
 Pahar din mîna 'î cădea,
 Hi ! Sărăcuţ de malca mea,
 365 Mi s'a scurtat viaţa !
 Şi Neculcea se'ngrozîa.
 Stanislav la el intra
 Nicî o palmă că mi-î da,
 Numai d'o mîna 'l lua,
 370 Pe uliţă 'n lung mergea,
 La Dunăre că'l trăgea,
 Ca iute morţiş să'l dea.
 La Dunăre c'ajungea
 Şi curînd că poruncîa,
 375 Lui Neculcea 'î aducea
 Petricica rîşniţei,
 Tot din ţara Brăilei.
 Între spete 'o lega
 Şi începea d'al judeca :
 380 — Haî, Niculcea, sluga mea,
 Ce rău, nene, şi am stricat,
 De pe mine mai legat,
 Şi'n mîna Turcilor m'ai dat ?
 Totă simbria şi-am dat,
 385 Nicî o para n'am mîncat !
 Poftim, dacă'ai fi voînic ca
 [mine],
 Ai mai eşî p'astă lume,
 Să vorbescî şi tu cu mine,
 395 Cum vorbesc şi eu cu tine.
 Şi 'î dă 'n spate un picior
 Şi'l aruncă sus în sbor ;
 Şi'l dă durda la pămînt,
 Şi'l aruncă sus 'n vînt.
 400 Şi gâlc, gâlc, valdo-gâlc,
 În Dunăre a intrat adînc.
 Şi el nu'î ca Stanislav,
 Ca să mai eşă la mal.
 Si Stanislav a plecat,
 405 Iar în pimniţă a intrat,
 Şi s'a pus pe cheuit,
 Cum nicî nu s'a pomenit.
 Toţi s'au dus, nu se mai vede,
 Numele nu li se pîerde.
 410 Mai dîceţi, boîerî, amin !
 Că vî făcuî cîntec din plin,
 Bacşiş daţi la lăutarî,

Să'l cântăm la boerî marî ;
 Bacşiş daŭ şi la cobzarî,
 315 Să'l cânte la ڭile marî.
 C'ăşa a fost istoria

Stanislav şi Neculcea,
 De se duse pomina
 La tótă Valahia !

CANTECUL LUI TANISLAU.

(VARIANTA)

Culésă de Christu N. Țapu din gura lautarului Dumitru Valeanu, din Roşiori-de-Vede—Teleorman.

Pe luciul Dunării
 Vine un caic zugrăvit,
 Cu postav verde 'nvălit,
 Pin năuntru şicuit.
 5 Tot de Turci mî-e îngrămădit,
 Tot de Turci d'eî bētrânî,
 Cu bărbile pēn' la brēū.
 Şi de tină mî-e stropit
 Şi de malurî mî-e isbit.
 10 Dar eî, frat' unde'l mîna ?
 Tot la vale 'n Brăila.
 Cam la Vadu Brăiliî,
 Cam de din josul schiliî,
 Turciî, frate, se opreaū,
 15 Că eî, märe, mi-şî vedeau
 Fete marî pânze 'nălbînd,
 Neveste de câte-un prunc
 Cămăşî la sóre trăgēnd.
 Drept la ele se oprîa
 20 Şi «salamanicu» le da :
 — Bună ڭiua, fetilor,
 Fetilor, nevestilor,
 Voi d'aŭ spune cu dreptate,
 Pânzele să se 'nălbească
 25 Ştiî ca cōla de hărtie,
 Când logofetiî mî-o scrie ;
 De n'aŭ spune cu dreptate,
 Pânzele să se 'negréscă
 Ca rasa călugărăscă
 30 Şi ca poşu de la găt !
 Voi, frate, nu mî-aŭ vēđut
 Pe Tanislaū copilu,
 Incinge barba cu brēū ?
 Cea fetiŭă bălăŭoră
 35 Cu codiŭa gălbioră

Şi la faŭă smedişoră,
 Ibomnica luî Tanislaū, —
 O iubise şi o lăsase,
 Pismă pe dēnsul prinsase,
 40 Ea din gură că'mî striga :
 — Turcilor, Pasfilor,
 Şi mai marî Nicenilor !
 Pe Tanislaū nu l'am vēđut,
 Dar noi, frate, c'am vēđut
 45 Pe muma luî Tanislaū,
 La cea Caleră de piatră,
 Pe Dunăre cocoşată,
 Că'î spală zăbunile,
 Tōte anteriile,
 50 Tot de sânge de voînic
 Şi de mustaŭă de Frānc.
 Unde Turciî c'auđŭa :
 — Baca, baca, Ghăura,
 Că l-am aflat, đēū, urma,
 55 Ca să'î scurtăm viaŭa !
 Hop odată,
 Hop la lopată,
 Să trecem Dunărea 'ndată !
 Când acolo că trecea,
 60 Eî, frate, că mî-o găşŭa
 Şi bună ڭiua că'î da :
 — Bună ڭiua, muma luî Ta-
 [nislaū,
 De eşŭă mumă luî Tanislaū,
 65 Să ne fiî şi nouē mumă.
 Noi cu Tanislaū am copilărit
 Cu el am negustorit,
 Nu ştiū ce foc s'a măniat
 Caicu şi l'a luat,
 70 Pe Dunăre s'a lăsat,

- Ochii cu dînsu n'a mai dat.
 Capetile le-am împărțit,
 Câștigul că ne-a rămas,
 Ca să-l împărțim pe frați.
 Iar femeia ca femeia, —
- 75 Poale lungi și minte scurtă,
 Femeie nepricepută, —
 Turcilor se 'nfățișa
 Și lor frate le spunea:
 — Turcilor, Pasfiilor,
- 80 Și mai mari Nicenilor!
 Unde Dunărea cotește
 Și malul se asvirlește
 Și pădurea se rărește,
 E caicu lui Tanislău
- 85 Priponit,
 Înlanțuit,
 Cu lanțușuri de argint,
 Că de tei n'a mai găsit;
 Și el e 'n caic răsturnat
- 90 De trei zile s'a 'mbetat!
 Unde Turcii c'aușia,
 Ei din gură cuvînta:
 — Hop odată
 La lopată,
- 95 Să trecem Dunărea 'ndată.
 Baca, baca, Ghîfăura,
 I-am aflat noi de urma,
 Ca să-i scurtăm viața!
 Când acolo c'ajungea,
- 100 De departe se uita,
 El cu fața 'n sus dormia;
 Vîntul că mi-l adia,
 Perisoru 'i cletina.
 Unde Turcii că vedea,
- 105 Fugă ca mușerile,
 Rupea anteriile
 Și perdea pistolele.
 Iar Necula Neculcea,
 Sluga lui Tanislău din dreptate,
- 110 În gura mare striga:
 — Turcilor, Pasfiilor,
 Și mai mari Nicenilor,
 Ce fugiți ca curvile,
 De pierdeți pistolele
- 115 Și rupeți anteriile?
 Ce voi mie 'mî dăruiti,
 Să vă dau pe Tanislău
 Legat,
 Veregat,
- 120 Cum e bun de spînzurat?
 Unde Turcii c'aușia
 Fesul din cap îl lua
 Și de rîle că 'l umplea,
 Lui Neculcea 'i dăruia.
- 125 Dar Neculcea ce'mî făcea?
 Mîna 'n pozînar băga,
 Șapte sfori că mi-ș scotea,
 Șapte sfori de mătase,
 Impletite 'n cinci și 'n șase.
- 130 Mi-l lega, mi-l verega,
 În mîna Turcilor că'l da.
 Dar Turcii, când mi-l vedea,
 La Paș'al lor că mi-l ducea.
 Pașa ce judecată-i făcea?
- 135 O pietricică-i aducea,
 Pietrica morii
 Din țara Moldoviî;
 Între spete 'o lega,
 La Dunăre că'l ducea,
- 140 Și din gură'l blestema:
 — Dunărea că l'a crescut,
 Dunărea l'a hărănit,
 Dunărea ca să'l mănânce!
 Brînci în Dunăre că'i da,
- 145 Trei zile, trei nopți urla,
 Pînă la fund că cădea,
 Cu fața 'n jos că'mî cădea.
 Raciî 'l mișcă,
 Raciî 'l pișcă,
- 150 Moruniî de el se frecă,
 Tanislău nu se deșteptă.
 Venîa un rac,
 Mare rîscăcărât
 Și de nas că'l apuca,
- 155 Cu bucata că'mî pleca,
 Tocmai atunci se deștepta!
 Dar Tanislău ce'mî făcea?
 — Cată,, f..tu'i mîmă-sa,
 Asta mî-e din Neculcea;
- 160 Neculcea că m'a legat,
 În mîna Turcilor m'a dat!
 Între spete cletina,
 În fața apiî că se da
 Și el, frate, se trăgea,
- 165 Cam șerpește,
 Cam broștește,
 Pîn' la Vadul Brăiliî,
 Cam de din josul schiliî.
 Dacă la Vadul Brăiliî da,
- 170 Voîchița la apă 'mî venîa,
 Cu vedrile la spinare,
 La apșoră ca să'si ia.
 Tanislău, când se uita,
 Pe Voîchița mî-o vedea,
- 175 Și 'n gura mare 'i striga:
 — Ah, Voîchițo, lumea mea,
 Scôte-mă, neică, d'aicea;
 Mare pomană-i avea!
 Când Voîca că'l aușia

- 180 Și la el că se uita,
Ochiul 'n cap îl cunoștea;
Dosu la tat' său că da
Și din gură că-l dăcea:
— Tălcuțule, taic'al meu,
- 185 Un negustor s'a 'necat
C'un sipet mare 'ncărcat,
Tot de galbeni mî-e 'nșesat.
Ai, taică, cu caicu și cuțitu,
Să-î tăiem noi, lui, sipetu!
- 190 Iar tată-său că-mî pleca;
Când la Dunăre-ajungea,
Și când ochii 'și-arunca,
Ochiul 'n cap îl cunoștea,
Dar el, frate, ce-mî dăcea?
- 195 — Ah, Voichițo, fata mea,
Taică, negustorașul tău
Oî să-mî mănca capul meu!
Unde Voica c'aușia,
Ea lui tată-său dăcea:
- 200 — Ado, taică, caicu și cuțitu,
Să-î tăiem noi, lui, sipetu!
Caicu și cuțitu 'l lua
Și la Tanislav pleca;
Sforile i-le tăia,
- 205 Pîatră 'n Dunăre cădea.
Tanislaū ce mi-ș făcea?
Mâna pe caic puneă;
Ca o pasere sbura,
Și 'n caic el s'arunca;
- 210 Mâna pe lopeți puneă,
De trei ori că mi-șî trăgea,
De șapte pași, pe mal l'asvârliă
Așa de necăjit erea!
La tatăl Voichiul se ducea,
- 215 Numai cu pumnu 'l bătea,
Pîn ce sufletul 'î ieșia.
Acolo mort că-l lăsa,
Pe Voica în brațe-o lua,
În guriță o sêruta,
- 220 Diua bună că-șî lua.
Pe uliță c'apuca,
C'un popă că se 'ntâlnea,
Cu cisma că mi-l bătea,
Pănă sufletu 'î ieșia
- 125 Și de haîne 'l desbrăca,
Călugăr că se făcea;
Lua tîrgul d'alungul
Pimnițile d'arîndul,
Într'o pimniță mică,
- 230 Mică de nimică,
Cu-o sută opt-deci de uși,
Cu-o sută opt-deci de buți,
Tôte buți, nene, buzdugene,
D'o sută cincî-deci de vedre.
- 235 Pe Neculcea că-l gasia
Cu trei fete de 'mpêrat,
Luate din Taligrad, —
C'am cu hapca le-a luat, —
Bea cu ele după cap;
- 240 Alta 'l mișcă,
Alta 'l pișcă,
Alta cu vin mi-l stropește
Fețișora 'î rumenește.
Când Neculcea că-l vedea,
- 245 Acolo că'ncremenia.
Tanislaū că-l judeca:
— A ba, Neculceo, sluga mea,
Ce rău, fate, ți-am stricat,
De pe mine m'ai legat,
- 250 În mîna Turcilor m'ai dat,
În Dunăre m'a aruncat?!
Sâmbriora că ți-am dat,
Nici un ban nu ți-am mîncat!
- 255 Pe fete că le lua
Pe la casele lor le trimitea,
Mâna pe Neculcea puneă,
La Dunăre că 'l ducea,
Și lui, frate, 'î dăruia:
- 260 Pietricica răsnițîi,
Din țara Moldoviîi.
Între spete i-o lega,
Brîncî în Dunăre că-î da
Și-așa din gură-î dăcea:
- 165 — Dacă-î fi și tu vr'un vitez,
Să mai ești și tu să vorbești
[cu mine]
Cum vorbesc și eu cu tine,
Bine-oî ieși;
Dacă nu aici te-oî handosi!
- 270 Și d'acolo când pleca,
C'un popă că se întâlnea,
Un paloș că cumpêra
Și lui Tanislaū 'î dăcea:
— Părinte sfinția ta,
- 275 Tu ești călugăr bătrîn,
Cunoști fierul care-î bun;
Eu frate, c'am cumpêrat
Paloș bun și lăudat
Cinci-sute de lei c'am dat.
- 280 Când paloșul că-l vedea,
Paloșul și-l cunoștea,
Mustăcioara că-î ridea,
Și din gură că-î dăcea:
— Părinte sfinția ta,
- 285 Ia 'ngenuche 'naintea mea,
Să te spovedesc ce-va.
Când înainte-î ingenuchia,
Paloș din teacă trăgea,
Îi dădea capul cît coalea,

290 Paloșu de sânge 'l ștergea
 Și 'n cârpă 'l înfășura
 Și 'l băga în sîn la pîele,
 Tot ca mai nainte vreme.
 Pe o uliță c'o lua,
 295 Lua tîrgul d'a lungul,
 Pimnișile d'arîndul.
 Când Turcîi că mi-l vedea,
 Toți din gură că răcnea :

— Baca, baca, Ghîaura,
 300 Orî o fi vr'un frățior,
 Sau, măre, vr'un verișor,
 Că prea séménă cu el ?
 Tanislaŭ că'mî pleca,
 La maică-sa se ducea,
 305 Caicu că și 'l lua,
 Pe Dunăre că 'mî pleca
 Și la Turcîi că 'mî ciopîrîta !

C H I R A

Cules de Christea N. Țapu de la lăutariî Ghiță Schiopu, din R.-Vâlciî și C. Cobzaru din T.-Jiu. Acest cântec este o variantă a celui din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 643 sqq. și a celui din colecția lui V. Alexandri pag. 116—119. Veđi și colecția d-lui Th. Burada pag. 107—112.

Fôie verde salbă môle,
 La vale, la vale,
 La vale, la schilă,
 Din jos de Brăilă,
 5 Incarcă mi se 'ncarcă
 Marfă mi se 'ncarcă :
 Nouă galaóne,
 Două trei zandale,
 Fir și ibrișim,
 10 Sculurî de mătase,
 Parte femeiască,
 Că e mai bănósă.
 Dar cine 'mî incarcă,
 Și cine 'mî descarcă ?
 15 Arapu búzat,
 Negru și ciudat,
 Cu solziî pe cap,
 Cu mustăți de rac,
 Cu solziî pe burtă
 20 Parcă sunt de știucă.
 Unde că'mî tușaste,
 Casa 'mî trebușaste
 Unde că 'mî strănută,
 Rēi căinî 'ntărită.
 25 Dar mai jos, în vale,
 Mi-este-o cârciumióră
 Și 'n ea o cârciumărésă,
 Mult e mândră și frumósă.
 Chira, Chiralina
 30 Frumósă copilă,

Flóre din grădină.
 Când Arapu mi-o vedea,
 El mórte că'și făcea,
 Din gură 'î grăia :
 35 — Fôie verde și o zambilă
 Chiro, Chiralino,
 Frumósă copilă,
 Flóre din grădină,
 Ia-mă tu pe mine,
 40 Că mult ți-o fi bine.
 Eă ție ți-oî face
 Zestre cum îți place,
 Așternutul tēu
 Parale mărunte,
 45 Pe sêrmă țesute ;
 Căpătiul tēu,
 Tot para grunjeu,
 Galbinî vineticî
 Tot de câte cincî,
 50 Nu umblă p'aicî,
 Să schimbî, să mănâncî.
 Și eă ți-oî mai façe,
 Cum ție îți place,
 Pe mare, la vale,
 55 Tot d'o vie mare,
 Cu araciî noi,
 Cu struguriî moi !
 Dară Chira ce'mî dîcea ?
 — Avuția ta
 60 Nu o pociu lua,

- Nu'mî stric legea mea.
 Și de te-aș lua
 Pe mine m'oî ducea
 Peste Nadolie,
 65 Vede-a-o-aș pustie!
 Pe mine m'ar vedea
 Frățioriî tîi,
 Șerpiî Dunărei;
 Surorile tele,
 70 Brôște Dunărele.
 Pe min' m'or vedea,
 Pe min' m'or mânca!
 Că unde s'a vîdut
 Și s'a pomenit,
 75 În țara arăpescă,
 Fată creștinăscă?
 Arapu, când auđia,
 Mult, frate, se necăjia,
 Șese oca de vin cerea,
 80 Într'o olă le punea,
 Dintr'o dată le sorb'a.
 Arapu că se 'mbêta,
 Altele, el, că mî cerea.
 Până Chira că mî venia
 85 Mâna pe ea că punea,
 La caic că mî-o ducea
 În caic el mî-o suia;
 Drumu Caicului îi da,
 Frumos, frate, mî-o lega,
 90 Cu pleata din cap
 De stâlp de catarg.
 Unde mî-o săruta,
 Fălcile strămuta.
 Și-unde mî-o strângea,
 95 Cosița că-i frângea.
 Iată, mare că mî venia
 Frațiî Chiraliniî,
 Hoțiî Brăiliî
 Șerpiî Dunăriî.
 100 Marfă multă aducea,
 Marfă femeiască :
 Sculurî de mătase
 Și ei că mî striga :
 — Chiro, Chiralino,
 105 Deschide-ți porța,
 Bagă-ți averea.
 Chira nu răspunde
 Că n'are de unde.
 Mă-sa 'nainte le ieșea
 110 Și din gură le ȃicea :
 — Dine, Constandine,
 Chira nu răspunde,
 Că n'are de unde ;
 Pe Chira v'a furat
 115 Arapu buzat.
 — Aoleo, mai :a mea
 Incetează-ți gura
 Și arată cu mâna,
 Pe unde s'a dus Chira ?
 120 Cu mâna le-arăta,
 Pe Dunăre în jos,
 Se duce cu folos.
 Ei ce mi-și făcea ?
 În caic se punea,
 125 După ea se lua.
 Unu cărma că ținea,
 Altu tare că vislea.
 Pe la mieđ de nîpte,
 Cu sudorî de mîrte,
 130 Pe Chira mî-o auđia.
 Din gură mî striga :
 Chiro, Chiralino,
 Frumosă copilo,
 Scôte-ți tu cuțitu,
 135 Și să tai erchenu,
 Ca să-ajung Arapu,
 Să-i tăiem lui capu.
 — Nu pociu, neșculiță,
 Soro, drăguliță,
 140 Că el m'a legat
 De stâlp de catarg.
 Ei, când mî-auđia,
 Buzdugan scotea,
 De genuchi îi da,
 145 Trei pene scotea,
 De'l mai ușura.
 Arap când vedea,
 El se spălmănta,
 În Dunăre săria.
 150 Cine mî remănea ?
 Un Turc ciupăcel,
 Al dracului mititel,
 Se teme Gîurgîu de el.
 Kira îl învăța,
 155 Cotoi în ap'arunca
 Și caicu se oprea.
 Frațiî Chiriî că mî venia,
 Pe ea, frate, o deslega,
 Acasă mî-o aducea,
 160 Și pe ea mî-o logodea,
 Frumósă nuntă-i făcea,
 De nu se mai pomenea ;
 Blagă multă că-i mai da,
 Tótă lumea se mira !

R A D I Ț A

Comunicat de Invățatorul I. Leabu, de la Iautarul Gh. Balțatu, din Șerbănești-Olt.

- Frunțuliță de secară,
Cât era Beșlii în țără,
Purta Rada cosicîore,
Taxidite cu parale,
5 Cu parale turali
Luete de la Beșlii.
Tot de Nemți că s'auđia,
Cosicîora lepăda.
Frunțuliță trei dovlecî,
10 Eșiră Nemți din Beciî,
Se lăsară Nemți 'n țără,
Of! oleo, muchiță, Dómnē!
Frunțuliță de năut,
Se-opriră 'n Cămpu-lung.
15 Frunțuliță de doi pești,
Trecură pe la Pitești;
Pe la Pitești că trecea
Pe la Popești s'abătea.
Frunțuliță fin cu rouă
20 Trecură prin Rêca-nouă;
Pe la Ciupag că mi-ți da,
Pe la Bălôsa trăgea,
De le mai spunea ce-va,
De le dregea inima;
25 Pin Căldăraru că da,
Drept la Bălaci că trăgea,
In Dumbravă tăbăra,
Unde locu le plăcea;
Șapte vaci că mi-și tăia,
30 Cu ocaua că 'mpărția;
Cu ocaua, cu litra,
Cum era casa de grea,
Așa 'i da și ocaua.
Treî dîle că mi-ți ședea,
35 Steagurile ridica,
Tobile că le bătea,
Ordia că mî-o pornia.
Deteră pe la Bălaci
Și mîncară șapte vaci;
40 Trecură pe la Tecuci,
Și furară șapte curci,
Prin Stoborăști că trăgea,
- In deal la Văleni suia,
Șapte vitei că tăia,
45 In guriță mai lua,
Ca să 'și ție inima!
Frunțuliță de brînduși,
Se vorbîa niște mătuși
C'o să vină Nemți 'n Ruși;
50 Iar frunțuliță de brînduși
Ghinărarîu trase 'n Ruși.
Frunțuliță de pelin,
Și pe piața 'n Mavrodin.
Frunțuliță de șaret
55 Și Ursari la Peret,
La Beliton sunt Dragoni
Prin case că se 'mpărția.
Frunțuliță de ardei,
Tot de casă câte trei,
60 Și de bordei cîte doi.
Toți prin casă se 'mpărția
Numai unul rămănea.
Frunțuliță de fasule
Rămase căprar Vasile,
65 Umblă ici, umblă colea,
Intră 'n cas la Târcolea
Îi plăcea, nu-î plăcea casa,
Dar mai bine Rădița.
Unde Rada că 'l vedea
70 Și de spate că 'l ciupea,
Să pue gasda acilea,
Să nu mîrgă unde-va.
Numai din ochi se ulta,
Dragoste pe cât făcea.
75 Unde vedea pe Rada
Par'că este d'o nula,,
Móre Vasile de ea.
Vasile mult mi-e 'nalt și subțirel
Par'că-î tras printr'un inel,
80 Móre Rădița de el.
Dar Rădița ce făcea?
La surată-sa mergea:
— Surățică, fată fa,
Frunțuliță de fasule,

- 85 Iubesc pe căprar Vasile!
Surată-sa că-î dicea:
— Nu te fă, Radă, nebună;
C'ala este om de ôste,
Măine, poimăine că plăcă,
90 Remăi cu inima secă!
Rada acasă că venîa,
Tôtă Iarna că 'l căta,
Cu bucate de mâncare,
Guriță de sêrutare,
95 Până 'l dete 'n primă-vară.
O lună și jumătate
Se iubi cu Rada 'n dreptate.
De la o lună jumătate,
Incepură-a face păcate.
100 În primă-vară ieșîa,
Îi sosia d'o cărticea:
De la Maîoru venîa,
Să ridice ordia,
S'o ducă în deal la Uda,
105 Să bată Nicopolea,
Mânca-o-ar pustia
Sînt cu gândul tot la ea!
Când ordinul că pica,
Țesală 'n mână lua,
110 La Negru 'n grajd că intra
Și pe negru 'l țesăla,
Și începea d'a mi-șî cânta:
— Of! Rădiță, lumea mea,
Eû plec, Radă tu remăi,
115 Cu cin' să te mai mângăi?!
Cu doru star'ar pustiû!
Frunđuliță d'o răsură,
Rada cöse 'n bătătură,
Unde cântând il auđîa
120 Cusătura lepăda,
Pin noroiû nu se știa,
Dosu la Vasile da.
Ce-î asta, căprar Vasile,
Eû cântând nu te-am vėđut,
125 Nicî din buze fluerând?
— Of Rădiță, lumea mea —
Măcar de mi-î blestema —
Mî-a sosit d'o cărticea,
Ca să ridic ordia,
130 S'o duc în deal la Uda,
Să bată Nicopolea,
Mânca-o-ar pustia
Sunt cu gândul tot la ea,
Mânca-o-ar pustia!
135 Unde Rădița auđîa
La inimă c'o seca,
Și umbla Rada nebună,
Tot cu mîna la inimă.
Jale icî, jale colea,
- 140 Jale la Ilie 'l mare,
Că 'șî ține copila 'n fiare;
Jale la moș Gruia
Că i s'a dus copila.
Avu în casă vr'o dece lei,
145 S'a dus copila cu ei,
Plîngea mătușa de ei.
Le era frică de rușine,
Că pleca și ale bătrâne.
Iar un Neamț, care pleca
150 Un fir de pěr din cosița
Unei fete mai cerea.
Ea pe maică-sa o întreba,
Iar măsă din sită că-î da
Și la Neamț că mi-l ducea;
155 De trei ori că 'l înoda
Treî nodulețe făcea.
Când ordia că pleca,
Sita din cui că sârîa
Dupě ordie să lua,
160 De se minuna lumea.
Dar Vasile ce dicea,
Vasile cu Rădița?
— Hotărăște-mě, Rada!
— Ce-o să fac, te-am hotărit,
165 Puîsorule, vai de mine,
Pe Lunî, pe Marțî sînt la tine!
Și ordia că pleca,
Rădița că remânea.
Frunđuliță de arnicî,
170 Că ședea 'ntinsă 'n gărlicî.
Mă-sa la plug că pleca,
Rădița acas' remânea,
Cu picioru 'n ușă da,
Din balamale sărea;
175 Unde 'n casă că intra,
Cu picioru 'n ladă da,
Fundurile că-î sârîa.
Rada 'n ladă că căta.
Scotea șapte îî netăluite,
180 Nicî în apă nenălbite.
Lua ia cu nesăpițî,
Steteaș șerpîi 'ncolocîțî,
Staû pe mână 'ngrămădițî,
Se ia ómeniî din mințî!
185 Sticluța că mî-o lua,
Și sub brēu că mî-o băga
Și Rădița că pleca,
Dupě ordie se lua.
Frunđuliță foi de bob,
190 Cum fuge Rada pe glod,
De se miră d'un norod.
Când fu glodu jumătate,
Cu vēr-sēû Chiriță se întâlnea
Și bună-diua că îî da;

- 195 — Bună ziua neică Chiriță.
— Mulțumim, fată Rădiță.
D'alelei, fată Rădiță,
Ori te duci după ordie?
— Nu mă duc după ordie,
200 Vede-a-o-aș, neică, pustie —
Cum, frate o să rămâi?
Mă ducla moră la Zorzolinca,
Că mi-a bolnăvit muica.
Dacă nu'mi credeți vorba,
205 Iată vedeți și sticla.
Pe la Copaciū cu icona da
In deal la Plosca ieșta,
Cu o maiorésă se'ntălnia.
— Bună ziua, maiorésă,
210 Mulțumescu-ți, căprésă.
Na de la gaica o leință
Și mă pune în a căruță.
Maiorésa c'auđla,
In căruță c'o punea.
215 Dar Rada ce mi-ș făcea?
Incepea Rada d'a cânta.
Dar ce cânticel cânta?
— Fă-mă dămne ce m'oi face,
Fă-mă un pușor de lut
220 La Vasile 'n așternut!
Tótă nóptea să'l glodesc,
Trupul să nu-l hodinesc;
Fă-mă un puț de pitulice
La vale pe pușculiță;
225 Să ved pușca strălucind
Pe Vasile tot zîmbind,
E fala după pămînt!
Frunđuiliță de lămâre,
Când fu sórele 'n chindie,
230 Rad'ajunse la ordie.
Umbă icî, umblă colea,
Pe Vasile nu'l găsiă,
Vasile unde era?
La Giurgiu pe la Saŭele,
235 Suflețel se bate'n pŭele.
Frigurile că'l prindea,
Invêluit în ipingea,
Tot de dor de Rădița.
Unde la el că mergea
240 Și la ochi că'l desvêlă
Între sprâncene'l săruta:
— Of, Rădiță, lumea mea,
Bine-ai făcut de-ai venit,
Parcă eu ți-am poruncit.
245 Și de mână c'o lua,
La maioru că mergea
Și din gură'i cuvînta:
— Maiorule, dumneata,
Cuună-mă cu Rada,
- 250 Că'ți năpustesc ordia.
Și mă duc la Mavrodin,
De daū cu Rumănu bir!
Unde Maiorul auđla
Frică mare îi era,
255 C'o face Vasile așa.
De nuntă că s'apuca.
Bradu cine'l tăia?
Unchiaș Cârstea din Saŭele,
Care a murit la Vâlcele.
260 Dar popa care era?
Popa Guic din Uda,
Care a murit în Buta.
Lăutarî care era?
Să veđi Gheorghe Duca-da
265 Și cu Barba Halînga,
Care le cânta nunta,
Cinci sute de lei lua.
Treî dîle că mi-ș ședea
După ce se cununa,
270 Steagurile ridica,
Tobele că le bătea,
De bătaie s'apuca.
Dar Turciî ce mi-ș făcea?
Cetatea deschisă-o lăsa;
275 Lăsa vin, lăsa rachiū,
Lăsa vin d'al Marmaziū
Și rachiū bașa-rachiū.
Nemțiî peste rachiū că da,
Și ei märe să'mbăta
280 Și Turciî că năpădău,
Ca pe ciuperci-î tăiaū.
Numa Vasile scăpa,
Vasile și cu Rada.
S'alese un Turculeț mititel;
285 Cu cojocul, scurticel,
Cu căciulița de jder,
Parcă fu cu dracu 'n el.
Unde cu paloșu da
Pe Vasile că'l tăia.
290 Unde Rădița 'l vedea,
Il săruta în tăietură,
Parcă l'ar sêruta 'n gură.
Turciî pe Rada tótă ziua o gonîa
Și pe Rada n'o prindea.
295 Rada acasă că pleca
În spre casă că fugîa,
Pe la potropopu da
Și potropopu o vedea:
— Părinte, sfinția sa,
300 Asta este Rădița
De mî-a prăpădit lumea?
Mândră falangă-î gătîa.
Dară Rada ce făcea?
Ea falanga cum vedea,

305 La potropop se ruga :
 Părinte, sfinția sa,
 — Mâna, pōla'ȳ săruta, —
 Să mă bagȳ într'un bordei,
 Să nu mă baȳ în bătătură ;
 310 Că sunt streină pe lume
 Si rid cūrville de mine.
 Unde potropopu auȳa
 Luȳ milă 'ȳ se făcea
 Și din gură cuvinta :
 315 — Măi diacone Andrei,
 Bagă pe Rada in fiare,
 Să mai ședă pin'diséră.
 Popa fiarele 'n mână lua,
 La Rădiȳa că mergea,
 320 Pōlile că'ȳ ridica ;
 Unde popa că vedea
 Piciorușul albișor
 Și pantoful gălbior,
 Il lua niște fiori,
 325 Din tălpȳ până'n supȳiori ;
 Și la cap d'o șovăială,
 La mână d'o tremurélă.
 Frunȳuliȳă d'o rēsură,
 Il căȳu fiarele din mână ;
 330 Urte-le pe bătătură.
 — Părinte, sfinția sa,
 Nu pocȳ băga pe Rada ;
 Unde la Rada m'am dus,
 Pōlele d'auȳ ridicat,
 335 Unde eu că am vȳȳut
 Piciorușul albișor
 Și pantoful gălbior,

Mă luă niște fiori,
 Din tălpȳ pînă'n supȳiori,
 340 Și la cap d'o șovăială,
 La mână d'o tremurélă.
 Frunȳuliȳă d'o rāsura,
 Căȳu fiarele din mână,
 Urte-le pe bătătură.
 345 — Părinte, sfinția sa,
 Asta este Rădiȳa,
 De mor și popȳ de ea.
 — Haȳ, diacone Andrei,
 Bagă pe Rada 'n bordeiȳ,
 350 Nu mă vȳȳi tu c'o să pieȳ ?
 In bordeiȳ că-o băga,
 Tōtă nōpȳea bea mână,
 Lăutarȳ că le cāta
 Și chefurȳ bune făcea,
 355 Iar Rădiȳa ce ȳcea ?
 — Duculiȳă, Bărbuliȳă
 Mai trageȳ din cea cordiȳă
 Trageȳ din cōrda subȳire,
 Mult mi-ardeȳ inima 'n mine,
 360 Tot de căpraru Vasile !
 Dacă ȳiuă se făcea,
 Potropopu se scula,
 Turna apă se spāla,
 Mână 'n pozȳinar băga,
 365 Un spre-ȳece polȳ că'mȳ da
 Și Rădiȳa acas'pleca.
 Vasile se prăpăȳȳa
 Și se duse pomina
 Pa tōtă Valachia !

RADITA

(VARIANTA)

Auđit de Chr. N. Țapu de la lăutaru Ión Băluț din Monastireni—Vâlcea.

- Frunđuțică treț dovlecă,
 Ieșiră Nemțu din Beciu,
 Nisce Nemțu ca nisce smet,
 Pôrta căcșuțu de mei
 5 Și alergă după femeie.
 Nemțu din Beciu că ieșea,
 Pi la case-î împărțea:
 Tot de casă câte șase
 Și de bordei.
- 10 Câte treț.
 Numai la Rădița doi,
 Cu căprar Vasile treț.
 — Frunđuțică treț smochine,
 Să trăiești căprar Vasile,
 15 Rupseși inima din mine!
 Astă iarnă te-am ȳernat,
 Cu bucate de mâncare,
 Cu trupșor de desmărdare,
 Cu gură de sêrutare.
- 20 Cum ȳi-ai cale de plecare
 Și mă lași de jale mare?
 C'oî să dau în ofticare,
 Din pricina dumitale!
 Dragă, pușoru meu,
 25 Unde te duci, merg și eu!
 Las bărbat de cununie
 Din mica copilărie,
 Vreau să-ȳi fiu soție ȳie!!!
 — Măi Rădiță, dumnea ta
- 30 Veȳi-ȳi de cășciôra ta,
 Nu te pociu lua cu mine,
 Că mă veȳi că sint soldat,
 Nu mă pot numi bărbat,
 Să rămăi de ris în sat,
 35 Că eu nevastă n'am luat;
 Nică nu vreau ca să mă 'nsor,
 Că am arma într'ajutor
 Și eu nu m'am terminat,
 Să fiu gata de 'nsurat.
- 40 La ce să mai fac păcat,
 Să te las fără bărbat?
 Dar Rădița ce'mă ȳicea:
 — Să trăiești, căprar Vasile!
 Fie rău și pentru mine
- 45 Eu nu mai rămân de tine!
 Dar maioru ce'mă făcea?
 Pe treț rënduri că-ȳi pune
 Și odată le comanda;
 Arma pe umăr pune
- 50 Și pe ei că mi-ȳi pornea.
 Dar Rădița ce'mă făcea?
 După ordie se lua
 Și 'n ordie se băga.
 Căprar Vasile ce'mă făcea?
- 55 El cu inima se întorcea,
 De manta se desbrăca
 Pe Rădița mă-o îmbrăca,
 Arma pe umăr îi da,
 Ca un soldat mă o făcea.
- 60 Unde sta și tăbăra,
 Corturile le aședă.
 Căprar Vasile ce'mă făcea?
 La maior că se ducea.
 — Aî, maiore, dumnea-ta,
- 65 Mai mărește-mă leșciôra
 Că mă-e brutu cincă parale,
 Móre Rădița de fôme!
 Dar maioru ce'mă ȳicea?
 — Să trăiești căprar Vasile,
- 70 Mi-ai vorbit pe rumânie;
 Și eu veȳ că ȳiu la tine
 Și te iubesc cu dorință,
 Să'mă spuă adevărit,
 De pe cum și te-am dorit,
- 75 Acum ești căsătorit;
 Dacă vrei să te angajezi
 Și eu bine să-ȳi plătesc,
 Tu 'ȳi-la casă cu chirie

80 Sus în deal la Piscopie,
 Că plățile 'mî rămân mie.
 Cheltuiala este a ta,
 Iubește pe cum oî vrea
 Și trăiește cum oî putea.
 Dacă nu'ți mai place așa,
 85 Eū nu ți 'n frîng voia ta,
 Ca să te desnorocesc,
 Mai bine să mă lipsesc.
 Și alta 'n loc să găsești
 Și de n'oî fi tocmai bine,
 90 Ca să semene cu tine,
 Oî mai trage și necaz.
 Și d'aceia n'am ce'ți face,
 Te-î duce și te-î întorțe.
 Dacă ți-eî lua sēma bine,
 95 Nicî eū nu mă îndur de tine.
 — Sēma bine că mî-am luat'o,
 Pe Rădița mî-am lăsat'o,
 Că nu era pentru mine,
 Să fiū pedepsit pe lume ;

100 Rădița a fost învățată,
 Cređ că de cînd a fost și fată,
 Dar acușa măritată,
 Ea nu s'a mai stăpînit,
 Mulți băeți a păcălit.
 105 Mă păcăli și pe mine,
 N'a voit într'o dreptate,
 Și eū n'am ce-î face frate !
 Să trăiesc cum oî putea,
 Că eū am fost învățat,
 110 Să trăiesc nesupărat.
 La ce să fiū supărat
 Cu fomele cu bărbat ?

Mă plătiî cu cîntecu
 Ca lupu cu urletu,
 115 Cînd vînătoru il gonește,
 Dă pîlea și se plătește.
 Mai dați cu picătura,
 Să ude cobzaru gura !

M O Ș N É G U L

Cules de la Anton Cojocaru din Vlădaia—Mehedinți, de *Ión Ionescu*, abs. *Seminar*. Acest cîntec este o variantă a *Moșnegului* din colecția D-lui G. Dem. Teodorescu pag. 616.

Frunză verde florî de fin,
 Cel moșneag, moșneag bătrîn,
 El din friptă tineretă
 Până 'n dalbă bătrînetă,
 5 Fiū din trup nu s'a născut.
 Dar la d'albe bătrînețe
 Cu rugăciunî s'a rugat,
 La posturî s'a închinat,
 Dumnedeū l'a ascultat
 10 Ș'un fecior a căștigat.
 Vinerî și l'a căștigat,
 Tot Vinerî l'a botezat ;
 Sâmbătă l'a logodit,
 Duminică l'a nunțit.
 15 Și Lunî carte i-a venit
 Ferman de la 'mpărăție,
 Ca să'l ia la miliție,
 Să slujască Impăratuluî,
 În pórta Țarigraduluî.
 20 Cînd ordinu a picat,
 El pe cal a încălecat,
 Cu părinți s'a ertat,
 Cu mândra s'a 'ncredințat,

Să'l adăste nouē aî,
 25 Nouē aî și nouē dîle
 Și d'o vedea că nu vine
 Să se mărite prea bine.
 — Mândră, mândra mea,
 Tot de'aî vedea că nu viū
 30 Tu să sameni busuioc,
 Pē nouē vetre de foc,
 Si d'o eși verde frumos,
 Să știî că sunt sănătos ;
 D'o eși negru pălit
 35 Să știî că m'am prăpădit !
 Ia veđî curva ce'a făcut
 Nouē aî că l'a ținut,
 Nouē dîle n'a mai vrut;
 S'a plecat s'a măritat,
 40 Că l'a plăcut alt băiat,
 Dup'este șapte hotare,
 Unde 'șî făcea curva cale,
 La dîle de sērbătore.
 Iar moșnegul ce făcea ?
 45 Intr'o Sfîntă Duminecă
 Pe cînd preoțiî cetîa

Săpoiul 'n mână că lua,
 Săpoiul și lopata
 Și la vie să ducea,
 50 Să sape păragina,
 În sfânta Duminecă.
 Nu 'mî săpa cum se sapă
 Și o săpa din vênă în vênă,
 D'o scotea din rădăcină,
 55 S'o asvârlea peste grădină.
 Și strugurașii mî-atârna.
 Sapă cât'î dioa mare,
 Pân'numai pôte de șale;
 Să uită pē drum la vale,
 60 La către sôre răsare
 Și vede'un voinicel călare.
 Voinicul negru de gânduri,
 Iar calul alb de drumuri.
 Venea voinic fluierând,
 65 Calu pe nări sforăind
 Și din cômă vînt trăgînd.
 La cel moșneag ajungea,
 Ne-bună dioa că'î da,
 Că era Dumineca :
 70 — Ne bună dioa, moșule,
 — Mulțumesc voinicule!
 — Taică, nu'ți este păcat
 În Sfânta Dumineca,
 Ca să sapi păragina?
 75 — Cum stătușî de mēntrebașî
 Așa și eū spune'ți-așî.
 Nu'mî este taică păcat,
 Că din friptă tineretă,
 Până 'n dalbă bătrânătă,
 80 Fiū din trup nu mî'am născut;
 Dar la d'albe bătrânețe
 Un fecior am căștigat,
 Vinerî mi l'am căștigat,
 Tot Vinerî l'am botezat;
 85 Sâmbătă l'am logodit,
 Duminecă l'am nunțit;
 Lunî ordin l'a venit
 Ordin de la Impărăție,
 Ca să'l ia la miliție.
 90 Cum ordinu a picat,
 El pē cal a încălecat,
 Cu părinți s'a ertat,
 Nevesti l-a 'ncredințat :
 Să'l adăste nouē aî,
 95 Nouē aî și nouē dîle
 Și d'o vedea că nu vine
 Să se mărite preă bine.
 Să samene busuloc
 Pe nouē vetre de foc,
 100 D'o eși verde frumos,
 Să știe că ę sănătos;

D'o eși negru pălit
 Să știe că s'a prăpădit.
 Ia, veđî, curva ce a făcut ?
 105 Nouē aî că i-a ținut,
 Nouē dîle n'a mai vrut;
 S'a plecat s'a măritat,
 Că'î i-a plăcut alt băfat,
 De peste șapte hotare,
 110 Unde 'șî făcea curva cale,
 La dîle de sărbătore.
 Și astă-dî 'î este nunta.
 Eū de afa făcuî așa,
 Să'mî răcoresc inima !
 115 — Ia să faci moșule, bine
 Să mergî D-ta cu mine,
 Ca să-î ved și eū nunta,
 Să mē dăruî cu ceva.
 Eî la nuntă se ducea,
 120 Sta la masă nerugat,
 Bea paharu ne 'nchinat.
 Bea bine se sătura
 Și la nuntașî porunceă,
 S'aducă mirésa'ncoa,
 125 S'o dăruē el cu ceva.
 Iar, mirésa când venea,
 Mâna 'n pozunar puneă,
 Bagă mâna 'n pozunarî
 Scôse șapte galbenî mari.
 130 Iar pe urmă ce făcea ?
 Inelu din deșt scotea
 Inelu de la logodnă,
 Făcea la inimă rană !
 În pahar că'l arunca
 135 Și mireși 'î da să bea
 Ea inelu 'l cunoștea,
 Odată tare ofta
 Și din gură porucea :
 Beți copii vē 'nveseliți
 140 Și la mine nu gîndiți,
 Că eū pe cine am dorit,
 Iacă'l, frate, c'a venit,
 Nu s'a fost mai prăpădit !
 El de mână că ș'o lua
 145 Și cu ea acas' plecă,
 D'un pom verde m'î'o lega
 Și o 'ncepea d'o judecă;
 — A ba mândră, mândra mea
 F..... crucea și legea,
 150 De ce mi-aî făcut așa ?
 N'ascultaî de mumă-mea,
 Că nu e femeie ra,
 Să nu poți trăi cu ea;
 Mândră, ori de tată-meū
 155 Că nu'ți mai gîndea el rău;
 Pedepsite'ar Dumnezeū !

- După ce mi'o judeca,
Foc de la picioră că'i da,
Ardea pin s'astâmpăra.
160 El lopata că mi'o lua,
Cenușa l'o vântura,
Ce n'o mai primi vîntu,
Mănânce și pămîntu.
Nicî așa nu se sfârșea
- 165 Din ea rugî verđi că eșea,
Care împedică lumea,
D'a draculuî ce era,
Ce nu s'o fi pomenit,
De când lumea pē pămînt
170 Și nicî nu s'o pomeni
Cât sóre pe cer va fi !

CANTECUL LUI RADU

Auđit de la Ghița Schiopu din R.-Vâlcea, cules de Ch. N. Țapu

- Fóie verde salbă móle,
De la Bucureștî la vale,
La Focșanî pe valea mare,
Câte care cu povară
5 Tóte 'mî suie și 'mî pogóră ;
Numaî carul Raduluî
Nicî nu sufe nicî cobóră,
Bate boîf de-î omóră.
Fóie verde și o lalea,
10 Rădulésa ce 'mî ȑicea ?
— Radule, soȑia mea,
Nu'mî bate bou de cea,
Că e zestrísóra mea,
Care mi-a dat'o maica,
15 Să m'arînesc eű cu ea,
Din copilăria mea !
Iară Radu ce'mî ȑicea ?
- Fóie verde treî granate,
Câte drumurî lungî și late
20 Tot de Radu sint călcate
Și de ȑare ferecate ;
Numaî drumul Gîurgîuluî
Și cu al Calafatuluî
Detel boîf draculuî !
25 Fóie verde de năut,
Haî, puică, la Câmpu-Lung,
Să vėđ caiî cum se vînd
Și păgubașu plângēnd
Și hoȑîl bēnd și mîncānd ;
30 Iar când fu la adălmaș,
N'aveaî loc de păgubaș
Și hoȑîl bea și mîanca,
Păgubașî toȑî plîngea
Și Radu se înveselea.

CANTECUL LUI PRISCOVEANU.

Cules de Christea N. Țapu din gura lautarului Radu Burcea din Putinei (Teleorman).

- Flóre-verde pěr uscat,
La Priscovénu la sfat
Mulți boierî s'a adunat;
Toți boierî tērguluî,
5 Sfetniciî Impēratuluî,
Stâlpiî Țarigraduluî.
Dar pe nume cum îi chîamă?
Aga Bălăcénu,
Cu Costantin Brâncovénu,
10 C'aia stăpânîa Divanul.
Unde așa, veđî, că ședeau
Între ei se pogodîau
Și din gură toți grăiaū:
— De când odăi turcești s'a făcut
15 Zarafî s'a pribegit,
Numai ne vine dijmărit,
Dijmărit și oșerit,
Pe lume l'am pomenit,
De când eram copil mic.
20 Dar de ce nu ne mai vine?
Că'l rumânaș mai bogat
La Turci imî este argat;
Ce rumânaș mai deliū
La Turci mî-este herghelgiū;
25 Ce rumânaș căimacan
La Turci mî-este stupar.
Ciuda mare, rău ne pare,
Că n'ar fi vr'un lucru mare,
Că nevasta mai frumoasă
30 La Turci mî-este odăiașă;
Copila cu mărgele
A supus'o la cheiele;
Scôte vin din pimniță,
Pênă'n d'alba primăvară,
35 Fără nici o cheltuială!
Priscoveanu cel bogat,
Boier mare și aședat
Calcă rar și năstrăpat.
Dar el, nene, ce striga?
40 — Șapte boierî de țară,
Să mergem la jăluială,
Să dăm jalbă Impēratuluî,
În pórta Țarigraduluî;
Și Impēratu la Domnie
45 Și Domnia la 'mpărăție.
Unde-așa, veđî, că'mî audîa
Cei șapte boierî se găîa,
La Țarigrad că pornîa,
În postu Crăciunuluî pleca.
50 El la Dunăre mergea
Și'n caic că se urca;
Caicul că mi-l pornîa,
Pe Dunăre în jos,
Că merge cu folos.
55 Când la jumătatea postuluî era,
Sf. Nicolae pe Dunăre-îprindea.
Priscoveanu ce'mî făcea?
Caicelu că'l oprea
Și pe el că'l priponîa
60 Cu frânghiă de mătase,
Impletite tôte 'n șase.
Pe Dunăre c'âl oprea,
Șapte crapî că'mî prindea,
Cu ceafa ca de malac;
65 Și el frate că'i gătea.
Pe sf. Niculae-l slujîa,
C'așa este datina,
De la Maica Precista.
Unde-așa, veđî, că'mî vedea,
70 Caicelu că-l pornîa
Pin Idirna că mi-și da,
La Țarigrad ajungea.
Caicelu că'l oprea
Și pe el că'l priponîa
75 Cu frânghiî de mătase,
Impletite tôte'n șese.
Cei șapte boierî ce'mî făcea?
Ei din caic jos se da,
Cu ipingele se'mbrăca,
80 Bicele pe mîinî că lua,
Chirigiî că se făcea
Pin Țarigrad se'mplimba,
Șapte rogojinî că'mî lua,
Cu bicele le'noda,

85 La spinare le lua,
 In mâna lui Priscovénu le da.
 Priscovénu ce făcea ?
 Rogojinele le lua,
 Cu catran le cătrănea,
 90 Cu bumbac le bumbăcia
 Și cu spirt că le stropia ;
 In trei prăjinii le ridica,
 Luminarea c'aprindea,
 Foc la rogojinii că'mi da.
 95 Rogojinele 'mi-ardea,
 Focu mare se făcea,
 Țarigradu înspăimânta.
 Dar împăratu ce făcea ?
 El prin curte se 'mplimba,
 100 Vedeă foc se spăimânta,
 Cu mare glas el striga :
 — Trei copii de la Măria-Sa,
 Ce stați voi acum așa ?
 Voi nu băgați sama
 105 Că n'am măturat coșurile ?
 S'a aprins Țarigradu
 Și-o să ardem cu totu !
 Dar ei, nene, ce făcea ?
 Din iuțelă se scula
 110 Și Țarigradul ocolea
 Peste cine, veți, că 'mi da ?
 Peste Priscoveanu 'mi da,
 Unde rogojinile ardea.
 D'indărăt pe boierii lua,
 115 Ca pe oi
 Și ca pe boi,
 La împărăție-i ducea.
 Când acolo îi ducea,
 Împăratu le striga :
 120 — Șapte boierii de țară,
 Ce păț mare c'ați vădut,
 De la mine c'ați venit ?
 Bine v'ar ședea la fiară,
 Să vă trimet la Ocna Mare,
 125 Să 'mi tăiați ce-va la sare.
 Până 'n d'alba-i primă vară,
 Făr'de nici o cheltuială !
 Priscoveanu ce striga ?
 — Să trăiești, împărate lumi-
 nate,
 130 N'am venit să ne bagii la fiare,
 Să ne duci la Ocna Mare ;
 Ci am venit la jeluială
 Înaintea Măriei Sale,
 Cum judeci lumea totă
 135 Să ne faci nouă dreptate !
 Dar împăratu ce striga :
 — Ce păț mare c'ați vădut
 De la mine c'ați venit ?

Brâncovénu cel bogat —
 140 Prea mi-e un boer aședat —
 El nene ce a strigat ?
 — Trăiești, împărate luminate,
 De când odăi turcești că s'a
 [fapt,
 Zarafii c'a pribegit,
 145 Creștinii 'mi-a sărăcit,
 Nu mai ne vine dijmărit,
 Dijmărit și oferit
 Pe lume l'am pomenit.
 Dar împăratu mai striga :
 150 — Mai trei copii ai mei, de
 [la Măria Sa,
 Acum din iuțelă vă sculați,
 Șeile pe cai aruncați.
 Car' cu securi,
 Car' cu topore,
 155 Să 'mi dați foc la foișore,
 De la baltă până la Olt,
 Județele peste tot !
 Câte odăi turcești 'mi era
 Pe toate le doboră
 160 Cu securi le dărima.
 Unde așa, veți, că'mi vedeă
 Și foc nene le puneă,
 Odăile că 'mi ardea.
 Dară Turcii ce 'mi făcea ?
 165 Șele pe cai că'mi puneă,
 Numai o odaie că'mi remănea,
 Acilea la Țuțurca,
 În gura Ologilor mi-era
 Și aia, veți, remănea.
 170 Dar Turcu atunci ce făcea ?
 Pôla cu galben umplea
 Dinaintea lor ieșă.
 Dară Turcu ce dicea ?
 — Trei copii de la Măria-Sa,
 175 Luați galbenii cât oți vrea,
 Să nu'mi fărîmați odaia.
 Dar ei, nene, ce făcea ?
 Din gură Turcului dicea :
 — Turcule, dumniata,
 180 Nu'mi trebuie vloga ta ;
 Ci fărîmăți odaia
 Și plăcă în Merchiza.
 Unde Turcul că vedeă,
 Odaia și-o fărîma,
 185 Disagiți de galbenii umplea
 Și pe cai că mi-i puneă
 Și de acolo că pleca.
 Flôre verde florii de nuc,
 Suț, Mario, în vîrf de nuc,
 190 Să veți Turcii cum se duc.
 A venit călări pe măgari,

Acum se duc pe armăsari.
Nu pot se cârmi de bani,
Că'n sat nu mai e de traî
195 Că ne dă Turcii stupei,
Să ieşim cu toţi la plăi!

Mă plăti cu cântecu,
Ca lupu cu urletu ;
Carnea o lasă în crâng,
200 Pielea o duce în tîrg.
Mai indemnaţi, cu ôlele,
N'ascultaţi, mincunile.

CANTEC VÊNĂTORESC.

Auđit de la Ión Baluđ din MonastirenŃ -- Vâlcea, de Chr. N. Ţapu.

Ascultaţi, boieri, la mine,
Să vă spun d'o istorie,
Istoria lui Zarpala,
Care a scos lupchiŃ din ţară;
5 LupchiŃ urlă de geaba,
Vulpea vîna tot cînd vrea;
Şi venea şi da cu plasa
Colea prin cocenişte
Să găsiască niŃ-cai găste.
10 La coteţu părăsit,
Şapte găini mŃ-a găsit ;
Pe colea la cotirleaŃă,
Să mŃ găsiască niŃ-cai raŃe.
La cireşu dărîmat
15 MŃ-este-un cocoşel roşcat,
Tôtă nóptea mŃ-a cîntat ;
Vulpea'n sus că s'a uŃtat,
Cocoşu jos c'a picat,
Vulpea de grab că l'a luat.
20 Dar stăpînul cocoşului
Făcu gură la ai cîini
Şi luă vulpea la hebet (gónă)
Şi apoi pîn pirlitură
Şi cu toţi îi dete gură.
25 Şi mergînd vulpea pe luncă
Se 'ntîlni cu trei Olteni,
Să puŃe vulpiŃ hădărău (jijău).
Că prea umblă nóptea rău
Vine la coteţul meu.
30 Dară unu dintre ei
Se gîndi se talmăci :

— Hădărău l'a pierdut
Şi ea tot rău a făcuf.
Rupse unu o tîrsină,
35 Legă vulpea la o vîná
Şi-Ń dă drumu prin grădină.
O goni intră prin tîrg,
Şi-apucă prin bătănie,
Luă o litră şi o scumpie
40 Şi un cosac de peşte 'n gură,
Şi apucă pîn prălitură,
Tôtă lumea 'Ń dete gură.
Ea fu Ńute de picior
Sări valea şi-un pripor (cóstă
[de deal])
45 Şi-a intrat într'o pădure,
Se întîlni cu un vîntor :
— StaŃ vulpe că te omor !
Şi ea muŃe din picior.
Vîntorul ce mŃ făcea !
50 Arma la ochi că mi-ş lua,
Cînd odată slobođia,
Şi de loc mŃ-o prăpădea.
Îi lua pîlea şi-o vindea.
Şi o duse la primărie
55 Şi-Ń făcu socoteala
Pe câŃi ômeni a stricat,
Câte ôre a mîncat ?
Luară pîlea la vinđare
Şi'mpărŃiră din parale.
60 Unu a rămas păgubaş,
N'am ce-Ń face f...

POPA FARCAȘ.

Comunicat lui Christea N. Țapu de învățătorul Leabu, de la lautarul Gheorghe-Bălțatu din Șerbănești-Oltu

A se vedea o variantă în scrierile Dl. Odobescu Vol. II Antiquități din Romani, pag. 427-428.

D'asupra Coralelor,
In josul măgurilor,
Multe cortulețe sînt,
Multe sînt,
5 Mărunte sînt.
Mai multe de ipingele,
De buști negre tătărași,
Unde vești mi-te 'ngrozești!
La mijloc de cortulețe
10 Este un cort mare rotat,
Cu creștetu nărimzat,
Cu sforile de bumbac,
Cu țerușii de alamă,
Care nu se bagă în sémă.
15 In mijlocu cortului
Șade Domnu Negru-Vodă.
Dar cu el cin' mai ședea?
Roșii după Dâmbovița,
Albaștrii după Gheorghiața,
20 Popa Stoica din Farcaș,
Care sare șapte pași,
Șapte pași, șapte vâgași,
Și cu Nedea Făcăleț,
Care sta la răsboi băt;
25 Cu Buzești cîte-și trei,
Cu Căpreștii d'amêndoi.
Unde bea și mi-ți mîncă
Și chefu bun că'l făcea,
Lăutari că le cânta.
30 Când o parte că'și căta,
Grea pulbere s'ardica,
Toți în picere sârfa,
La pulbere se uita.
Negru Vodă ce făcea?
35 In picere se scula,
La pulbere se uita
Și din gură cuvînta.
—Măi băeți! D'o fi pulbere de vînt
Vești pe câmp s'o risipi;

40 D'o fi pulbere de om,
Drept la noi c'o 'nemerii;
Și cu noi frate o vorbi.
Nici un ceas că nu trecea,
Cine, nene că sosea?
45 Să vești Radu Calomfirescu
P'un cal negru, alb de spume,
Din sulia vînt făcînd,
Din guriță tot strigînd:
— Mă Buzeștilor, fraților,
50 Căpreștilor, verilor,
Voți beți, beți, vă 'nveseliți
Și de Tătari nu gîndiți!
Frunzuliță usturoi,
Sînt Tătari 'n sat la noi,
55 A robii pe măică-mea,
De mî-a secat inima!
Să vești albi coconăși
Mi l'a pus pe măgărași
Și l'a tăcut țigănași;
60 Când a fost al mititel
L-a luat pin dășagei,
S'a dus Tătarii cu ei!
Vești mănastirea din deal,
O făcură grajd de cai;
65 Să vești sfinte icônele,
Că le făcea scăunele,
Ședea cu c... pe ele!
Să vești pe Domnu Christos,
Că l'a pus cu fața'n jos;
70 Iar pe Maica Precista
Și tocă tutun pe gros.
O făcură d'o reșghia,
De toca tutun pe ea,
De plînge totă lumea!
75 Și mă rog de Dumneata
Să'mi dai ajutor ce-va
Dar Negru-Vodă ce dîcea?
Să vești, Radule,

- Calomfirescule,
80 Că eū ajutor ți-aș da,
Roșiț după Dâmbovița,
Albaștri după Gheorghița,
Verđi după Ialomița;
Popa Stoica din Fărcaș.
85 Care sare șapte pași,
Șapte pași, șapte vâgași;
Și cu Nedea Făcăleț,
Care stă la răsboi bêt;
Cu Buzești câte-și trei
90 Și cu Căprești d'amendo.
Pe mine nu m'or vedea
Și mai rău s'o spălmănta,
Geaba de bătaia mea.
Radu Calomfirescu ȳcea:
95 — Mă rog, frate, de Dumneata,
Să'mi dai ajutor ceva.
El frate că poruncă,
Dârjelile că le lua;
Lua dârjelile,
Și isbea pârlogile;
Să pitea Tătarî ca curvile.
Și pe urmă că-l lua
Bună spaîmă că le da,
105 Toți în toate părțile fugă,
Numai cine rămănea?
Numai Nedea Făcăleț,
Care stă la resboi bêt. —
Patru ulițe 'și făcea
110 Și 'n patru părți că tăia,
Ochi de Calomfirescu da,
Calomfirescu striga:
— Nedeo, Nedeo, sluga mea,
Apropie-te lângă mine,
115 Pune scară
Lângă scară,
Și dârlog
Lângă dârlog,
Și oblâng
120 Lângă oblâng;
Unul pe altul să ne păzim
Să tăiem, să potopim!
Iar Nedea ce mi-ți striga?
— Păzește-te, stăpân, de mine;
125 Daū cu calu peste tine;
Calul mi s'a 'nfierbântat,
Ochi s'a 'mpălejinat,
Paloșu 'n sânge s'a spurcat,
Să nu te tai și pe tine. —
130 Când pe tine te-oî tăia
În grele păcate-oî intra!
Cu căciulele schimba,
Frate de se cunoștea.
Când fu sôrele 'n chindie
135 Tăia Nedea șapte mi
Și Calomfirescu opt mi,
Făcură cinsprece mi,
Când fu sôrele coala,
De Tătarî se curăta
140 Și cu Nedea că pleca,
Acasă că se ducea. —
Iar Radu Calomfirescu ce făcea?
Sus în case se suia,
Și Nedea jos rămănea,
145 La masă că nu-l poftia,
Și el bea și mi-ți mânca,
Popa Stoica că 'l lua
Și 'n chilie că 'l băga,
Foc în cisme că-l băga
150 Și 'l pune de mi-ți juca
Și de el frate ridea
Și jurămint că mi 'l da:
Când o fi la zurbalic
Să nu mai saie pentru Ca-
[lomfirescu nimic.
155 Șapte inși că se inhăita,
Sus în case se suia,
De la masă că-l lua
Pe Radu Calomfirescu. —
Cisma din picior scotea
160 Și cu cisma că-l bătea
Până 'n carimb rămănea
Și ochi că-și arunca
Pe Nedea că mi-l vedea
Și din gură că-l striga:
165 — Nedeo, Nedeo, sluga mea!
Ia scôte tu măciuca
Și dă-mi și mie tôrta
Că'mi repune vieța,
F.... curva mâni-sa!
170 — Ha! stăpâne, Dumnéta,
Nu se caută sluga
Numai la zurbalic,
Se caută și la cinste; —
Pune sluga lângă tine,
175 Să vadă de tine bine.
Eū, frate, te-am ascultat
De grea ôste te-am scăpat, —
Tu la masă c'at mâncat
Pe mine nu m'ai chemat!
180 Unde Radu Calomfirescu auđia
La un gard se repeđia
Măna pe propteă pune, —
De trei palme din pământ o
[scotea,
Iar din cuț că n'o putea.
185 În gura mare striga:
— Ia, veđi omul cu....
Ca grădina cu propte

Să fie d'afurisit,
De popă nespovedit,
190 Care o măi pune proptea,
Să mî-o puie din nuța
Scóte om de la belea,
Să nu-î răpuî viéța.
Și Nedea se repeđia
195 Și cu paloșu că da,
Frumos capu că-î tăia

Și 'n suliță 'l sprijința,
Pe tipsie că'l punea,
La Popa Stoica 'l ducea.
200 Unde capuî că'l vedea,
Tipsia în mână lua
Și de galbenî c'o umplea
Și Nedei că 'l dăruia,
De-a rămas pomina
205 În tótă Valahia.

DOBRIȘAN

Comunicat de învățătorul I. Leabu din com. Șerbănești-Olt, — cules de la lăutarul Gh. Bălțatu din acea comună.

Să se compare cântecul de față *Dobrișan* din colecția d-lui G. Dem. Theodorescu, pag. 473 sqq. cu *Oprișan* din colecția d-lui V. Alexandri, pag. 201 — 205. O variantă a acestuia este și în colecția d-lui Th. T. Burada, pag. 184 — 187. Veđi înca o variantă în colecția d-lui Vulpian, pag. 43—44.

Din oraș din București,
La ale case marî domnești,
Din curte la Milea al Vodă,
Mândră masă mî-este întinsă,
5 De mulți boieri mî-e coprinsă.
Iar la masă ce mănâncă ?
Numai știucă și postrungă,
Galbenă de caracudă.—
Unde bea, unde mîncă
10 Și lăutari le cânta.
Dar în colțu mesei
Șede un tîner moldoven,
Păraciu lui Dobrișan
— Dómnule, Măria sa,
15 Domnia ta ești Domn în Bu-
[curești, —
Dobrișan la Stoîlenești,
Ridică case domnești,
De se vîd în București;
Nu's case ca casele,
20 Ci sunt case din vîrteje
Tot le suie și le lasă.
Oile lui Dobrișan,
Nu sunt oî ca oile
Junicî ca junicile ;
25 Berbeciî lui Dobrișan
Nu sunt berbecî ca berbeciî,
Ci sunt berbecî de-ăi becî;

Cu córnel zugrăvite,
Sînt cu lâna cînită.
30 Din vîrfu cornițelor
Câte-o piatră nestimată,
De lumină țera tótă.
Ciobaniî lui Dobrișan
Nu se pórta ciobănește
35 Se pórta povolnicește.
Dulăii lui Dobrișan
Nu sunt dulăi ca dulăiî,
Ci sunt zăvozi boîerești,
Unde 'î veđi mi te 'ngrozești !
40 Iar Domnul Milea-Vodă grăia :
— Măi, Săvîr tîner moldoven,
Păraciul lui Dobrișan,
Tu'l părăști, tu să 'l aduci.
Mândru firman că scria,
45 Moldoveanu că pleca,
Pe la mieđul nopțiî,
Cu sudorile morțiî
Și la Dobrișan mergea.
Firman în mână că-î da. —
50 Când firmanul el citea
De la inimă ofta.
La ciobaniî că poruncia,
Oîțele le pornia
Cam cu căiniî,
55 Cam cu ciobaniî

- Cam cu ardalicu tot,
 Oî puține ce 'și avea,
 Fruntea ajunge în București
 Și cîda-i la Stoenestî.
 60 Pe la miezul nopții,
 Cu sudorii morții,
 Acolo că ajungea,
 Porțile că deschidea,
 Mergea fruntea oilor
 65 Pe lumina pietrilor.
 Oile 'n curte băga
 Iar cîobanii ce 'și făcea ?
 Cîrlige de aur c'avea,
 La feréstră le răsma,
 70 Iar cîobanul ca cîobanul,
 Nu știe ce e șofranul:
 Cîrlige l'a feréstră răsma,
 Dîuă în casă se făcea,
 Ca sórele strălucea. —
 75 Domnia se deștepta
 Și din gură așa dicea :
 — Nu știu dîuă s'a făcut
 Saú Dobrișan mî-a sosit ?
 Sórele 'n prînd se ridica,
 80 Pě Dobrișan, că'l chema
 Și din gură 'l judeca :
 — Unde ai făcut blaga asta ?

- Paloș din tēcă scotea,
 Veđi capul ca să i-l ȳa.
 85 Cînd o parte că 'și căta
 O cucie că venȳa
 În cucie cine 'mȳ era ?
 D'o babă bătrână
 Cu rochia de lână,
 90 Cu brēu de cămilă. —
 Ea'n curte că mi-ș intra,
 La Milea-Vodă trăgea,
 Două palme că mi-ȳ da :
 — Asta e fratele tēu.
 95 Tu ești în București
 Și el e la Stoenestî.
 Hrisóve, neue, căuta
 Și bunȳ fraȳ că se găsia.
 În brațe se sēruta
 100 Și amēdoȳ se imbrăȳșa
 Și tare se 'nveselea.
 Măndră masă că punea
 Și mi-ȳ bea și mi-ȳ mănca
 Și boierȳ le ura.
 105 Lăutarȳ le cînta
 Și apoi se despărȳia,
 Dobrișan la Stoenestî,
 Milea-Vodă 'n București. —

DOBRIȘAN

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Dumitru Radu din Comuna Băncasa—
 Teleorman.

- Frunđuȳță florȳ domneștȳ,
 Din oraș din București,
 La ale case marȳ domneștȳ,
 Frunđuȳță florȳ de tisă,
 5 Mare masă mi-este 'ntinsă.
 Dar la masă cine 'mȳ sēde ?
 Să veđi, Domnul Minea Vodă,
 Cu toȳ boierȳ d'a 'mpreună.
 Lângă Domnul Minea Vodă
 10 Sēde-un tinăr moldovean,
 Mult mi-e căȳne și dușman,
 La inimă om iclean,
 Pirăște pe Dobrișan.
 — Dómne Mineo Vodă,
 15 Unde s'a vēđut
 Și s'a dovedit
 Ceriul cu doȳ sorȳ,
 Țară cu doȳ Domnȳ ?
 Domȳia-ta 'n București,
 20 Dobrișan în Stoenestȳ,
 Cu cap n'ai să maȳ traiești.
 Oȳle luȳ Dobrișan,
 Nu sunt oȳ ca oȳle,
 Ci sunt oȳ stogoșate,
 25 Cu burtele lăsate.
 Berbecȳ luȳ Dobrișan
 Nu sunt berbecȳ ca berbecȳ,
 Ci sunt berbecȳ, bercȳ

Cu córnelé 'ntre melci,
 30 Cu córnelé 'mbelcugate,
 Cam pe spate tot lăsate;
 Din vârful cornițelor
 Câte-o piatră nestimată,
 Una plăta lumea totă.
 35 Pe lumina pîetrilor
 Daū porneală oilor,
 De simțea de vreme rea,
 Trage oile la perdea;
 De simția de vreme bună
 40 Trage oile la pășune.
 Cîobaniū luī Dobrișan
 Nu sînt cîobani ca cîobaniū,
 Ci sînt boierī de Divan,
 Nu se pîrtă cîobănește,
 45 Ci se pîrtă chip domnește,
 Cu cîrlige de argint,
 Face dără pe pămînt,
 Unde nu s'a pomenit,
 La Dobrișan s'a găsīt.
 50 Al cîne de moldovean,
 Părăște pe Dobrișan,
 Nu'l părăște pe dreptate,
 Il părăște 'n strîmbătate,
 Care 'n lume nu se pôte.
 55 Domnul Minea ce făcea?
 D'un ferman că mi-șī scria,
 Pe Gheorghitā-l trimitea.
 Dobrișan ce mi-șī făcea?
 El din somn că tresăria,
 60 Luī, frate, semn se făcea,
 Și din gură că grăia:
 — Scól', cocónă, nu ședea!
 Când lamba mī-o aprindea
 Cu Gheorghe se pomenia
 65 Fermanu 'n braț 'ī-arunca
 Și 'ncepea d'a mī-l citea.
 Lacrămile 'l podidīa,
 Semn la cîobani că făcea,
 Cîobaniū, veđī, la oi
 70 Și oile la dulăi.
 Cîobaniū toți se gătea
 Și-oițele le pornea.
 Fruntea'ī bate 'n București,
 Coda este 'n Stoīenești,
 75 Cu cap n'āī să maī trăiești!
 Cîobaniū că mi-șī sosia,
 În curtea luī Minea intra.
 Dar cîobanu, ca cîobanu,
 Nu știe ce e șofranu
 80 Și ca țiganu divanu.
 Cîrligele le rezima
 Rađe 'n casă că intra.
 Minea Vodă se scula

Și din gură că dicea:
 85 — Cată f.... mumă-sa
 Nu știū sōre a rēsărit,
 Orī Dobrișan c'a venit?
 D'o slugă că trimetea
 Și sluga că mi-șī venia
 90 Și din gură cuvinta:
 — Dōmne, Minea Vodă,
 Sōrele n'a rēsărit,
 Nicī diuā nu s'a făcut,
 Dar Dobrișan c'a sosit
 95 Cam cu oi,
 Cam cu miei,
 Cam cu cîobaniū
 Cam cu ardali p cu tot.
 Dar Dobrișan ce făcea?
 100 Caiī la birjă puneā,
 La mă-sa că se ducea
 Și mă-si că mī-ī spunea
 Și mă-sa ce mī-și făcea?
 Caiī la cucie puneā,
 105 La Minea Vodă pornia.
 Frunđuliță bob năut,
 P'āl drum mare părăsit,
 Cu negară acoperit,
 Cu troscot verde 'nvēlit,
 110 Tare vine și sosește
 D'o cucie verde smolitā,
 Ce de malurī e trānitā
 Și de praf e prăfuitā.
 Dar cucia cine-o trage?
 115 Patru telegari,
 Ce sînt armăsari,
 Negriī ca corbiī,
 Luciī ca șerpiī
 Și iuți ca șoimiī.
 120 De mānat cine-ī māna?
 Mic de cîobānaș,
 Sēruta-mi l'aș,
 Cu hățurī de bete,
 Cu gluga 'ntre spete,
 125 Mānā nu se vede.
 Când în curte ajungia
 Și-'un cal mic īī crāpa.
 Și mă-sa ce mī-și făcea?
 Nicī la el nu se uita,
 130 Sus în Cafat se suia,
 Pe Dobrișan il judeca,
 Cu cāt capu nu i-l lua.
 Dar maică-sa ce 'mī făcea?
 Papuc din picior scotea
 135 La Domnul Minea venia,
 Cu papucul că'l isbia
 Și din gură că-ī grāia:
 — Dōmne Mineo Vodă,

Unde s'a pomenit
 140 Și s'a dovedit,
 Să taie frațe pe frate,
 În lume n'aibă parte ?
 Eă vėduvă c'am rămas,
 Mult necaz cu voi am tras !
 145 Pe voi eă că v'am crescut,
 Până mari că v'am făcut;
 Pe tine că te-am luat
 Și la școlă că te-am dat,
 Bună carte-ai învățat.
 150 Pe Dobrișan că l'am luat
 Și după oi că l'am dat,
 Mare turmă c'a făcut
 Și frate că s'a procopsit
 Domnul Minea ce făcea ?
 155 Rostóvele le căta,
 Frați bunī că se găsă,

Și de mumă și de tată,
 Crescuți în streinătate.
 El din gură că ȑicea :
 160 — Alei, frate Dobrișan,
 Cât oi fi eă în domnie,
 Tu să fi în clobănie.
 Dobrișan ce mi-șī făcea ?
 Oițele le pornea,
 165 Fruntea 'ī bate Stoțenești.
 Codița e 'n București.
 Minea Vodă ce făcea ?
 Pe mă-sa că mī-o lua,
 În drépta lui c'o punea.
 170 Mai ȑiceți, boieri, amin !
 Mai dați cu ale plosci de vin,
 Oī găsī altu mai bun.

DOBRIȘAN

VARIANTA

Cules de la lăutarul Stan Pițigoi din Piatra Teleorman de Ch. N. Țapu.

Din oraș din București,
 L'ale case mari domnesci,
 În curte la Domn Ștefan Vodă
 Frumósă măsă 'mī e 'ntinsă,
 5 De mulți boeri 'mī-e coprinsă.
 Toți boeri țergului,
 Cărmaci divanului,
 Dar la masă, ce mănăncă ?
 Numai cegă și postrugă,
 10 Galbenă de caracudă,
 Șalăiaș, pește d'il gras,
 Ștuculiță lunguliță,
 Bună este clobuliță.
 Dar la capu mesei,
 15 Șade-ur, tēnēr moldovean,
 Părăște pe Dobrișan.
 — Dómne, Măria ta, Ștefan Vodă,
 Unde s'a vėđut și s'auđit,
 Țara noastră cu două Domni,
 20 Ceru nostru cu două sorī ?
 Domnia ta domnesci în Bucu-
 [resci,
 Dobrișan în Stoenesci ; [mele,
 Domnia ta domnesci cu nu-

Dobrișan cu pungile.
 25 Oile lui Dobrișan,
 Nu sīnt oi ca oile,
 Sīnt tot oi d'ale bălăi
 Și sunt cu lăna cānită,
 Cu unghiile zugrăvite.
 30 Berbeci lui Dobrișan
 Este în cap cu patru córne ;
 În vėrfu cornitelor,
 Câte-o piatră nestemată,
 De plătesce lumea tótă.
 35 Când Ștefan Vodă auđă,
 Măna pe condei pune
 Și pe hărtie scria,
 În mână părului c'o da :
 — Să 'mī-l aduci, poruncă,
 40 Cam cu oi, cam cu clobani,
 Cam cu ardalic cu tot.
 Când la el, că se ducea,
 Taman la masă 'l găsă,
 Și hărtia că 'ī-o da.
 45 Când pe hărtie cită,
 Din ochi negri lăcrăma,
 De la masă se scula,

Oile că le pornea.
 Era fruntea 'n București,
 50 Coda 'n urmă 'n Stoenesci,
 Stoenesci după Călnesci.
 Pe la mîedă nopții,
 Călcând tina Vlăsiei,
 În curte oile intra.
 55 Cîobanu ca cîobanu
 Nu știe ce e șofranu,
 Cărligele le rezema,
 La zăbrele de ferăstră,
 De lumina tot prin casă,
 60 Lumina tot ca diua.
 Cocóna se deștepta,
 La Ștefan Vodă striga :
 — Scól, Ștefan Vodă,
 Fii dormit,
 65 Nu știu sóre a răsărit,
 Orî Dobrișan c'a sosit.
 Ștefan Vodă se scula,
 Pe Dobrișan că'l vedea,
 La gealapi că poruncia
 70 Să'î taie căpățina.
 Iar Dobrișan că'mî dicea :
 — Dați paloșurile bine pe mischiu,
 Când m'oți tăia să nu știu !
 El la măsă trimetea,

75 Când măsă dacă venia,
 La Ștefan Vodă năvălea ;
 Palma bici că 'mî-o făcea
 Peste ochi negri 'l pica,
 Iar Ștefan Vodă 'î dicea :
 80 — Ce curvă fuseși,
 De cu palma 'mî dedeși ?
 — Oî fi curvă,
 C'am curvit cu tatăl tēu,
 Te am făcut pe tine,
 85 Și pe Dobrișan.
 La scólă că v'am dat,
 Și carte c'ați învățat.
 Tie ț'a fost dragă domnia,
 Luî Dobrișan cîobănia,
 90 Să nu'ți mai tai frăția !

Mă 'nchinaî cu cîntecu
 Ca și lupu cu crîngu.
 Dacă umblă isbăvește,
 Dă pîlea și se plătește.
 95 O duce la tăbăcarî,
 O portă boeri d'ăi marî.
 La boeri dacă se 'nvechea,
 Pe la țiganî o mai da ;
 Țiganii în cărciumă intra,
 100 Incepea cu chîot de 'î da !

CANTECUL LUI BABA NOVAC

Cules de Christa N. Țapu de la lăutarul Ion Concila, Urdari de-jos-(Gorj)
 (A se compara acest cîntec cu varianta «Novac și Cerbul» din colecția lui Vasile Alexandri pag. 144. Veđi o mică asemănare și în *Gruia Novac* din colecția d-lui Bibicescu pag. 284 sqq).

Foie verde mărăcine,
 Ascultați ómenî la mine,
 Să vă spun d'o istorie,
 Să vă cînt d'un cînticel
 5 Mititel și frumușel,
 Să trecem dealul cu el.
 Pe luciul Dunărei,
 Pe scursura apei,
 Tare'mî vine și'mî sosește
 10 Un caic mândru gătit,
 Cu postav verde înflorit.
 Încă în el cine era ?

Chiar fičtorul lui Novac,
 Lui Novac baba Novac.
 15 Din Munții de Ardeal
 La Dunăre că mergea,
 Turciî, mare, că'l vedea,
 Și'l vedea și'l cunoștea
 Și sarea de se'neca,
 20 Toți ca frunđa și iarba.
 Iară sluga lui Gruia,—
 Bat'o pîinea și sarea
 Și tótă cheltuála—
 Ea la Turci că se ducea

- 25 Și din gură așa dicea :
— Turcilor,
Boțerilor,
De ce, mare, vă 'necați ?
Că Gruia este bêt,
30 Cum este bun de legat,
Tot legat și fericat,
Tot cu frânghii de mătase
Și cu cinci de sârmă întorsă,
Taie carnea pên'la ôse.
35 Iară Turcii ce'mî dicea ?
— De trei-orî să'l cântărim
De trei orî cu gălbiori,
De cinci orî cu sfânțisorî.
Iară sluga lui Gruia, —
40 Bat'o pâinea și sarea, —
Ea la Gruia că mergea
Și mâna pe el pune
Și'l lega și'l fereca,
Tot cu frânghii de mătase
45 Și cu cinci de sârmă 'ntorsă
Taie carnea pên'la ôse ;
Și'l pune și'l cântărea,
De trei orî cu gălbiori
De cinci orî cu sfânțisorî.
50 Foie verde bob lalea,
La țapa Corbiî il ducea.
Doi de mână il suduiesc,
Patru cinci în sapă 'l cîoplesc,
Mâini în ȋiua mi-l topesc.
55 Foie verde bob lalea,
Când Gruia se deștepta
Și pe sus că se uita,
Nici o putere n'avea.
D'un Corbișor că vedea
60 Și din gură așa dicea :
— Corbeo, Corbeo, frate Corbeo,
Ia fă-te de aluneca,
Inelușul de mi-l-ia
Și cu el să mi-te duci.
65 În munții de Cearideal;
Și acolo să conclănești
La tôte prădurile,
La tôte amădurile.
Dară Novac ce'mî făcea ?
70 Masa afară că'mî scotea,
Corbișoru imî cloncănea.
Dară Novac ce făcea ?
De la masă se scula,
În casă că intra,
75 Pușca din cui că s'o ia,
Corbișorul d'a impușca.
Când Novac în cas' intra,
Corbișorul se lăsa,
Inelușul că'l pune,
- 80 Pe masă 'n pahar cu vin.
Novac afară ieșea,
Corbișorul se sălta,
N'avea Novac în cine da
Și la masă că ședea ;
85 Mâna pe pahar pune
Și la gură mi'l ducea
Și vinul din el că'l bea.
Inelușul că'l vedea
Și'l vedea și'l cunoștea
90 Și din gură așa dicea :
Gruio, Gruio, puil tațchiî
Pe tine Turcii te-a tăiat,
Corbișorii te-a mâncat !
De la masă se scula,
95 În chilie că intra,
Disagi cu galbinî încărca.
Lepadă tôte domnești,
Lua rase călugărești
Și-apuca pe o potoea,
100 Poteceaua cam cotită,
Cam cotită părăsită
Și cu troscot învălită,
Numai de Novac sciută.
La Dunăre că mergea,
105 Fete mari pânză înălbă
El din gură așa dicea :
— Bună ȋiua, fetelor,
De mi-ați pune în direptate,
Pânzele să vă albescă,
110 Ca o colă de hârtie,
Cum sta mândră în prăvălie,
Stii când logofetiî o scrie ;
Iar de ȋi supune în strâmbătate,
Pânzele să vă 'negrască,
115 Cum sunt rasele pe mine,
Cum îi inimiôra 'n mine.
Foie verde peliniță,
Fată mare din cosiță,
Ibomnica lui Gruia,
120 N'aî vădut tu pe Gruia ?
Dară fata ce'mî dicea ?
— Călugăre, piază rea,
A luat Turcii pe Gruia,
La țapa Corbiî il ducea.
125 Doi de mână il suduiesc,
Patru cinci în sapă il cîoplesc.
Mâine în ȋiua mi-l topesc.
Dară Novac ce făcea ?
Pe potecuță apuca,
130 Și la Turci că se ducea
Și din gură așa dicea :
— Turcilor vizilor,
Ce vă robu vinovat,
De așa tare l'ați legat ?

- 135 De vă este de v  ndare,
V   dau  galben   i parale,
De vă este de schimbare,
Să vă dau  doi pentru unul.
Iară Turcii ce'm   icea ?
- 140 — Nu ne este de v  ndare,
Nic  ne este de schimbare,
 i ne este de p edare ;
Că-  fic oru lui Novac,
Lui Novac, baba Novac,
- 145 Din Mun i de Cerdeal.
Iară Novac ce'm  făcea ?
C nd el a a au ea
Ind r t că se intorcea,
Tot mai rău se nec j a.
- 150 Se făcea d'aluneca,
Disag i cu galben  v rsa,
Turcii năvală că da.
Iară Novac ce făcea ?
Fuga la Gru a da,
- 155  i palo ul mi'l trăgea,
Fr ng iile le tăia
 i drumul lui Gruia   da,
 i din gură a a  icea :
— Gruio, Gruio, puiu ta chi ,
- 160 Bate tu m rginele,

- Să bat e  mijl cele,
Că le știu sor cele.
M re. vr'unul de o scăpa
Capul t u că  i-l'o  lua !
- 165 Vine s rele în chindie,
Ta a Novac  apte mie,
 i Gru a nu se știe ;
C nd s rele sc p ta,
N'avea Novac ce tăia.
- 170 La Imp ratu că mergea
 i din gură a a  icea :
— D'aoleo, frate Imp rate,
Să fi lăsat D- eu,
Să se taie Imp ratu,
- 175 Acu ia  i-a  lua capul.
Impăratul ce'm   icea :
— D'aoleo, frate Novace,
St p ne te- i  ara în pace,
C t o  fi e  imp r tie
- 180 Să fi   i tu în ha ducie.

E  m  lupt cu c ntecu,
Ca lupu cu chiotu
Mai da i-  cu băutura
Să-   unde cobzaru gura !

C NTECUL LUI CALIN

Cules de Chr. N. Țapu de la lautarul Ión Concila Urdart  de Jos (Gorj).

- F ie verde de pelin,
 i s'asculta i la Călin.
Iară Călin ce făcea ?
Tre  mo i că cump ra :
- 5 Poiană  i Pleni a,
Risipit, a treilea,
Poiana cu fînurile,
Risipi i cu gr nele,
Pleni a cu vinurile.
- 10 F ie verde bob lalea
Iară Călin ce făcea ?
Cai  la butc  punea
Pr n Pleni a el pleca,
T te vinurile cerca
- 15 Care vin că nu-  plăcea,
Bu ile afar'le scotea
-  i tăia cercurile,
 i v rsa vinurile,
Se scălda p serile,
- 20 Pe t te potecile.
Iară Călin ce'm   icea ?
Logof tul  l intreba :
Logofete dumneata,
— A mai rămas cine-va,
- 25 — Să nu plătească claca ?
A mai rămas tre  calic ,
De doi an  n'a dat p'aic  ;
Unul este B s lan,
N'a plătit claca nic  an ;
- 30 Unul e Ghi a Chiri ,
De doi an  n'a dat p'aic .
 on al Mari  din Poiana

N'a plătit'o de trei ani.
 35 Iară Călin ce'mi dăcea ?
 — Logofete dumneata,
 Du-te de ia pe Ion 'ncoa,
 Ca să-și plătescă claca
 Și totă socotela;
 40 Crucea și legea,
 Ce 'mî-a urit curtea,
 Logăfătul că pleca,
 La Ion al Marii mergea
 Și la masă că'l găsea,
 45 De o bună ziua că-î da :
 — Bună ziua, nene Ióne,
 Ha! că te cheamă Călin
 Să-ți dea un pahar de vin
 F.... de păgân.
 50 Ion al Marii ce făcea ?
 Imî lua furca din bordei
 Și'î trăgea vre-o două trei
 Și intra iar în bordei.
 Logofătul ce făcea ?
 55 La Călin Săidac mergea
 Și din gură așa dăcea :
 — D'aoleo, Săidac Căline,
 Săî în apă și mă inec
 La Ion al Marii nu merg;
 60 Că ia furca din bordei,
 Și-î trage vre-o două trei
 Și intră iar în bordei,
 Car cu logofătul merg.
 Dar cu care logofăt ?
 65 Cu logofătul Matei,
 Că cutéză la bordei;
 Și lucréză cu temei.
 Logofeții că'mî mergea
 Ion al Marii mi-î vedea,
 70 Cu nevasta se vorbea :
 — Ascultî, nevastă, 'ncoa :
 Adă tu punga încoa,
 Că eî fac belelile
 Și punga păciuirile.
 75 Ion al Marii că mergea,
 La Călin Săidac mergea :
 — Bună ziua, mă Călin.
 — Nu-ți mulțumesc porc de
 [căîne.
 — Dar n'auđi, tu, mă Căline,
 80 Nu mă face porc de căîne
 Că-s tot creștin ca și tine.
 Dară Călin ce făcea ?
 Catestiful mi-l căta,
 Vr'o cincî galbenî mi-l găsia.
 85 Ion al Marii ce făcea ?
 Măna în pungă că băga,
 Baniî pe masă 'î pune

Și din gură așa dăcea :
 — Ține Călin, baniî bine,
 90 Peste-un ceas mi-î veđi la mine
 Ion al Marii ce făcea ?
 Cu nepoți se vorbea :
 — Ascultați nepoți încoa:
 Să omorim căînele,
 95 Ne-a mîncat cu clăcile ;
 De când e aici la noi
 Nu mai veđi la car doi boi,
 Nicî cîoban cu dece oi.
 Iar nepoți ce'mî dăcea ?
 100 — Nene Ióne, dumneata,
 Noi am cam îmbetrănit,
 Dar avem pe Tănase al mic,
 Intră pe coș tăvălind,
 Face potera colnic,
 105 Fără beț fără nimic,
 Ion al Marii ce'mî dăcea ?
 — Ascultați nepoți încoa;
 Ține-ți calea la nisip,
 Că trece Călin pe pisc
 110 Pân' la Ióna Văduva,
 C'acolo știe vorba
 Și totă socotela.
 Acolo când ajungea
 Ion al Marii așa 'mî dăcea ?
 115 — Deschide ușa, Căline,
 — Nu vreaî, nu vreaî porc
 [de căîne !
 Ion al Marii ce făcea ?
 Dete cu piciorul al stâng
 Dobori ușa și un stălp.
 120 Iară Călin ce'mî dăcea ?
 — Nene Ióne, dumneata,
 Șeđi la masă să cinăm.
 Ion al Marii ce'mî dăcea ?
 — Ardeți tocul cina ta,
 125 Mie 'mî crapă inima,
 Numaî pên 'te-a judeca :
 Mi-aî prins fata la urđicî
 I-aî luat trei francî de la gât,
 Fira-aî mort afurisit,
 130 Cu mătă, care te-a făcut !
 Nu ți-a fost milă și păcat,
 Că tot de la mine i-a luat
 Și i-a luat pe secerat ?
 Iar Ióna Văduva
 135 I-aî prins fata la măcriș,
 I-aî luat vaca din gărlicî ;
 Plâng copiiî în bordei,
 Că n'au lapte 'n putinei
 Ce o să facă vaî de ei !
 140 Fôie verde bob lălea
 Și nimic nu-î mai dăcea

Lancea 'n gură 'l pune
 Și din gură așa-î dicea :
 — D'aoleo Saidac Căline,

Din botcă din telegari
 145 Cum te duce pe doi pari.

CANTECUL LUI MINEA

(CANTECUL NUNULUI)

Cules de Ch. N. Tapu de la Iautarul Ionița Valeanu din Roșiori-de-Vede.

A se confrunta această variantă cu «Nunul mare» pag. 653 din colecție.

Idem cu «Bogdan» din colecțiunea D-lui V. Alexandri, pag. 175—178.

Din oraș din București,
 L'ale case mari domnești,
 În curte la Stefan Vodă,
 Sînt căruțe stoborite
 5 Cu postav verde 'nvălite.
 Cocónele 'mpodobite,
 Tot de nuntă sînt gătite.
 De însurat cine se 'nsoră ?
 Se însoră Minea Vodă
 10 Și 'l cunună Iancu Vodă.
 Mireasa de unde-o ia ?
 Din oraș din Dobrogea,
 De la Letinu bogat,
 Ovreiul nebotezat,
 15 Și de lege lepădat.
 Iaca nunta se gătea.
 Iaca nunta că 'mî pleca,
 Imî pleca de la Săm-Pietru,
 Abia ajungea la Săm-Miedru.
 20 Foișcă de spanac,
 C'a fost nuntă cu conac.
 Dacă-acolo c'ajungea,
 La pórta că 'mî tăbăra,
 Pórta 'ncuiată era.
 25 Dar Letinul cel bogat,
 Ovreiul nebotezat
 Și de lege lepădat,
 Dacă porțile 'nzăvora,
 Sus în prîtvor se urca
 30 Și din gură că 'mî striga :
 — Care e ginerili,
 Să 'mî descuie porțile,
 Să 'șî bage caritili,
 Cealea cu cocónili ?

35 Ginerile, Mirili,
 Nalța cu umeri,
 Lacrămile 'l podidea,
 Dicea c'a dat de belea.
 Dar nașu-său c'auđia,
 40 Din guriță că striga :
 — Tacî fine, nu te speria,
 Nașu-tău o purta grija.
 Calul că 'l închinga,
 Bine 'n chingî că 'l stringea.
 45 Odată că mi-ș răcnea,
 Pe sus porțile sărea,
 Și 'șî băga caritili,
 Cealea cu cocónili
 Iar Letinul ăl bogat,
 50 Ovreiul nebotezat
 Și de lege lepădat,
 Nicî p'asta nu se lăsa
 Și din noū întreba :
 — Care este ginerili,
 55 Ginerili, Mirili ?
 Să s'alégă din nuntaș.
 Din nuntaș,
 Din sichișă,
 Și din negrii țigănaș !
 60 Letinul postavuri că lua
 Și grămadă le făcea :
 — Ginerile să alégă postavurili,
 Pe cum o fi nuntașu
 Așa să 'l dea postavu ;
 65 D'o fi nuntașul cu calu piag,
 Să-î dea postav de-l tocat ;
 D'o fi nuntașu cu calu sur,
 Să-î dea postav de cel bun.

Dară nașu-său ce făcea ?
 70 Pe gineri-său 'ncuraja :
 — Iacă, fine, nu te speria,
 Nașu tău ă-o purta grija,
 Răgă-te la D-zeu,
 Să trăiască nașu-tău !
 75 Și pe cal că 'ncăleca,
 Odată că mi-și sbîtera,
 Pe sus postavuri săria
 Și mare că le toca.
 Pe la nuntași le 'mpărția.
 80 Pe cum era nuntașu,
 Așa 'i da și postavu.
 Dar Letinul cel bogat,
 P'aceia nu s'a lăsat,
 Alt meșteșug mî-a aflat.
 85 Trei fete de Letin mî-aducea,
 Tot un stat și tot un chip.
 — Care e ginetili,
 Ginerili, mirili ?
 Să-și cunoscă mireasa,
 90 S'o cunoscă și s'o ia,
 Bage o în ochii mâne-sa !
 Însă nașu se scula
 Și lua cununia,
 Și p'o tavă mî o puneă,
 95 La câte și trei fete mergea,
 Și din gură le dîcea :
 — Vie să 'și ia cununia
 Care este mireasa,
 Cununa s'ar cu dînsa !
 100 Care era mireasa,
 Lacrămile o podidea,
 Coconile că 'mî pripea,
 Îmî pripiă d'o 'ntohonîa,
 Și 'n carită o puneă ;
 105 Eacă nunta că 'mî pleca.

Îmî pleca de la Sân Mîedru,
 Abîa ajungea la bobotéză,
 Taman când popii botéză.
 Dar Letinul cel bogat,
 110 P'aceia nu s'a lăsat.
 Cochineri că 'mî trimetea,
 La nuntă că 'mî trimetea,
 Și cu toții că juca.
 Lăutarî și trîmbicerî,
 115 Ca roua din burușenî.
 Nașu cochinerii că lua,
 Și 'ntr'o casă că-i băga,
 Câte-un ochi că le scotea,
 Câte-o mână le tăia.
 120 Și la cai că se ducea,
 Câte-un picior le tăia,
 Și cu trei că 'i lăsa,
 Pe toți mare că-i slutea
 Și drumu mare le da.
 125 Dar Letinu știa conchinerii
 [când venîa,
 Sus în Cafal se suia,
 Cu ochîanu se uîta,
 Pe nuntași că mî-i vedea.
 — Vaî de mălculița mea !
 130 I-am trimes ca fluturii,
 Și vin ca cerșetorii !
 Eă le-am dat merticu ras și
 [afinat,
 Ei mî-a trîntit merticu cu virf
 [și îndesat !
 Dar Letinul ce făcea ?
 135 Otravă 'n ciubuc băga,
 El veđi că se otrăvîa,
 Și el frate că murîa ;
 Mai mult de necaz murîa
 În lume se pomenîa.

CANTECUL LUI MIREA.

(VARIANTA)

Audiť de Chr. N. Țapu de la Iautarul Gheorghe Porumbescu din Novaci (Gorj).

- In oraș in București,
La cele căși, mari domnești,
Multă mărime se strânge,
Frumosă masă se 'ntinde.
- 5 Chihațaua tîrguluț,
Caimacaniț tîrguluț,
Stâlpiț Țaligraduluț.
Frunțuliță și-o lelea,
Câte căruțe 'mî venia
- 10 Pe d'o parte imî jugrăvia,
Pe de alta 'mî poleia,
Tot de nuntă se gătia.
De 'nsurat cin' se 'nsura ?
Se 'nsoră Mirea Vodă.
- 15 Și 'l cunună Radu Vodă
Mireasa de unde o lua ?
Tot din țara Letinescă,
De la un Letin bogat,
Savalat, căine spurcat ;
- 20 Că de blagă mi-e bogat,
Și de lege lepădat,
Și de aur și d'argint
Și de miere și de unt,
Dulceta de pe pămînt.
- 25 Frunțuliță și-o lelea,
Dar nunta cînd mi-și pleca ?
Mi-și pleca la Sân-Mîedru
Și 'mi-ajungea la Sân-Pîetru.
Dar Letinul ăl bogat,
- 30 Savalat, căine spurcat,
El ochfanul că'l punea
Și nunta că mi-o vedea,
Porțile că le 'ncuia
Lacătile le punea,
- 35 Lacătile 's de argint,
Cum n'am vîdut de cînd sint !
Dar Letinul ce 'mî făcea ?
Din gurița lui striga,
De-o-dată 'mî striga turcește
- 40 D'a doilea letinește,
D'a treilea românește.
- Dar letinul ce 'mî dicea ?
— Care 'mî este ginerile,
Ginerele, mirele ?
- 45 Să s'alégă din nuntași,
Din nuntași din călărași
Și din negrii țigănași ;
Ca să 'mî safe porțile,
Să 'mî tafe lacătile
- 50 Ca să-î vîd puterile !
Dar ginerile ce'mî făcea ?
El de grabă c'auđia,
Fața de pămînt punea
Și de lături că se da.
- 55 Dar nașu său că striga :
— Tacî, fine, nu te 'ntrista,
Că-ți pîrtă nașu grija
Și de totă cheltuțala.
Dar fină-său c'auđia
- 60 De grabă se 'nveselîa,
— Pe negru 'n chingă 'l strân-
[gea,
- O-dată că resuna
Cu scara stîngă 'l tăia
Și-o dată că'l repeđia,
- 65 Porțile că le săria,
Și lacătile că le tăia.
Dar Letinul ăl bogat,
Savalat, căine spurcat,
Nici p'ăia nu s'a lăsat.
- 70 Ci frunțuliță mărgărit,
Eă pe câte le-cm făcut,
Pe tôte le-am potrivit ;
Frunțuliță de atlas,
- 75 Nu-mai asta mî-a rēmas.
Dar Letinul ce'mî făcea ?
Nici pe asta nu s'a lăsat,
Nouē buți c'alățurat ;
Buticele mititele
- 80 Și mai era pîntre ele
De câte cinci-zeci de vedre.

Dar Letinul ce'mî făcea ?
 Din guriță că 'mî striga ;
 D'odată striga turcește,
 85 D'a doilea letinește,
 De-a treî oră românește :
 — Care este ginerile,
 Ginerile, mirele ?
 90 Din nuntaș, să mi se-alégă,
 Din călăraș,
 Ca să'mî sară buțile,
 Să 'mî taie cercurile,
 Să 'mî verse vinurile,
 95 Să 'mbete oștirile,
 Ca să-î vîd puterile ?
 Dar ginerele ce'mî făcea ?
 De o parte că se da,
 Fața de pămînt pune
 100 Și de lături că se da.
 Dară nașu ce 'mî dîcea ?
 — Tacî, fine, nu te 'ntrista,
 Că-ți pîrtă nașu grija
 Și tîtă cheltuiala.
 105 Dar ginerile ce făcea ?
 De grab' el se veselîa
 Și de lături că se da.
 Pe negru 'n chingă 'l strîngea,
 Odată că 'l repeđia,
 110 Buțile că le sîrîa,
 Cercurile reteza,
 Vinurile le vîrsa,
 Mare risipă făcea.
 Dar Letinul ăl bogat
 115 Sta și se gîndîa :
 — Cată f.... mîmă-sa,
 Dară ce-o mai fi și asta ?
 Frunđă verde mîrgărit,
 Eû pe cîte le-am făcut
 120 Tîte le-am potrivit.
 Frunđă verde de aclas,
 Numai asta a rămas !
 Veđi Let, nul ăl bogat,
 Nicî p'ăia nu s'a lăsat.
 125 Treî fete că'mî scotea,
 D'a lătura le pune.
 Cum îi una și alta;
 Cine, dracî, le cunoștea ?
 Din gurița lui striga :

130 — Care este ginerile,
 Ginerile, mirele ?
 Din nuntaș să mi s'alégă,
 Din nuntaș din călăraș,
 C'a s'alégă mireasa ?
 135 Iar ginerile c'auđia
 Fața de pămînt pune,
 Dar nașu-sîu că striga :
 — Tacî, fine, nu te 'ntrista,
 Că-ți pîrtă nașu grija.
 140 Dar ginerele c'auđia,
 De grabă se 'nveselîa,
 Pe negru 'n chingă strîngea
 Și-odată că'l repeđia
 La portița că 'mî mergea;
 145 Odată că'l repeđia
 Și prin curte că'l plimba,
 La ele că se ulta,
 Se ulta ce se ulta;
 Cine, drac, le cunoștea ;
 150 Cum îi una și alta.
 El de grabă se 'ntrista,
 Fața de pămînt pune
 Și nașu-sîu că striga :
 — Tacî, fine, nu te 'ntrista,
 155 Că-ți pîrtă nașu grija.
 Rîgă-te la D-deu
 Să trăiască nașul tîu !
 Dar nașu-sîu ce 'mî făcea ?
 Mîna 'n pozînar băga,
 160 Tipsîi de galbenî umplea
 Și prin curte risipea,
 Din gurița lui striga :
 — Care este mireasa
 Să-și adune risipa,
 165 Care nu, dracu s'o îa !
 Dar mireasa ce'mî făcea ?
 Din treî fete s'alegea
 Și risipa și-o aduna
 Și 'ncăruță se pune,
 170 Drumul la vale că'l lua !
 * * *
 Mai dați mesenî cu stropitura
 Să-și ude țiganu gura ;
 Și 'mî mai dați cîte o para,
 S'o duc la țigancă mea,
 175 Să i-o leg de chiotîre,
 Să mă lase 'ntre pic....

CANTECUL LUI IENCEA SABIENŢEA.

Cules de Chr. N. Țapu, din gura lăutarului Dumitru Valeanu-Roșiorii-de-Vede.
A se confrunta cu *Jencea Sabincea* din G. Dem. Theodorescu pag. 630 sq. și cu *Sêrb sârac* cu care se aseamnă puțin din pag. 105-108, colecț. lui Vasile Alexandri.
Idem *Jencea Sabiencea* din colecția D-lui Burada 179 — 183, idem *Encea Sabiencea*, din colecția d-lui Vulpian, pag. 48-49.

Fôite verde a bobuluț,
Pin tîrgul Odriuluț
Plimbă-mi-se,
Pôrtă-mi-se,
5 Săaț Iencea
Sabiencea,
Cu-o saia sumésă'n brêu,
Cu murgulețu de frêu.
Se'mplimba ce se'mplimba,
10 De pe cal descăleca,
La o cafenea'mî trăgea.
Cafeneaua Turcilor,
Turcilor păgânilor.
Și pe scaun că'mî ședea,
15 Și-o cafea 'mî poruncia.
Unde Turciț că'l vedea
Ca călni că se strîngea
Și din gură că'l întreba:
Băi, Ienceo dumneata
20 Ce-a-î căutat tu p'aicea?
Dar Iencea că mi-ș striga:
— Turcilor,
Păgânilor,
Câte fete'n Țaligrad,
25 Țaligrad și Beligrad,
Și neveste cu bărbat,
Luț Iencea nu i-a scăpat,—
Pe tôte le am sêrutat.
Câte un bogasin le-am dat,
30 Pe papucei le-am călcat;
Numaț una mî-a scăpat:
Stăncuța din Beligrad,
Nepoțica de'mpêrat,
Fată de Sêrb bogat.
35 Unde Turciț c'auđia:
Daba, Iencă Dumneata,
Noi de nouê anî ne căsnim
Pe Stanca s'o sârutăm.
Inelul să'i-l luăm.
40 Dar tu daca ești vitéz,

Tu pe Stanca s'o sêruț,
Inelul să ni-l aducî,
Cinci pungî de galbenî țî-om da
Dar dacă n'oî sêruta,
45 Inelul nu ni-l veî da,
Frumos capu-țî l'om lua.
Unde Iencea c'auđia,
Luț ochiî negri-î lăcrăma,
Afar' din cafenea Yeșia,
50 Și la murgu se ducea,
Picforu in scară'l punea.
Mergea murgu 'mbuestrând,
Și alde lancea tot oftând.
Când maică-sa 'l vedea
55 Ia din gură-î Țicea:
— Alei Iencio Dumneata
Eū te-aștept maică riđind
Și tu'mî vii maică plângênd!
— Maică, măiculița mea,
60 Eū aseră m'am plimbat,
Acî'n tîrg'n Țarigrad,
Pe la cafenea am dat,
Și mai mult m'am lăudat:
Câte fete'n Țaligrad
65 Și neveste cu bărbat,
Nici una nu mî-a scăpat,
De cât Stanca mî-a scăpat,
Stăncuța din Beligrad
Nepoțica de'mpêrat
70 Fată de chreștin bogat,
Prinsóre cu Turci-am făcut:
Că pe Stanca-oî sêruta
Și inel i-l'oî lua,
Cinci pungî de galbenî mî-or da
75 Daca pe Stanca n'oî sêruta,
Și inelul nu l'oî lua
Frumos capul mi l'or lua.
Unde măsă c'auđia,
Luț din gură că-î Țicea:
80 — Alei, Iencio, Dumneata

Rogă-te la Dumnezeu,
 Să-ți trăiască murgul tău;
 Și la Maica Precista,
 Să trăiască maică-ta,
 85 Să te scape de belea
 Din mâna păgânilor,
 Din cuțitul Turcilor.
 Și de mână că-l lua
 Și'n casă că mi-l băga,
 90 Frumusele că mi-l tunde,
 Mustățile i-le rădea,
 De haîne mi-l desbrăca;
 Femelește-l îmbrăca,
 In ace,
 95 In spilce îl prindea,
 O cărpă'n cap îl pune,
 Femele că mi-l făcea.
 Și din gură că-î dicea:
 — Tu maică să mi te duci
 100 La porțița cu trei beșici
 Și așa din gură să ții:
 — Stanco, surățica mea,
 Deschide, soro, ușa,
 Că eu sunt surata ta!
 105 Dar Stăncuța ce-mi dicea?
 Nu-ți deschid, soro, ușa,
 Căci nu ești surata mea;
 Că ți-e glasul fomelesc
 Și vorbele haideuștii.
 110 Dacă ești surata mea,
 Bagă capul pe ferăstră
 Și dă-mi spilce și dă-mi ace!
 Unde lencea c'aușia,
 Capul pe ferăstră băga,
 115 De spilce, de ace da.
 Atunci Stanca se scula,
 Ușulița 'i de scuța
 Și'n casă că mi-l băga,
 Și pe vatră 'i așternea.
 120 Iar lencea ce mi-și dicea?
 — Stanco, surățica mea,
 Nu-mi mai așternea colea,

Că mi-e focșoru de plop,
 Și mi-o sări, vedî, vr'un foc
 125 Și mi-o arde trup și tot!
 Unde Stanca c'aușia
 Ei milă 'i-se făcea,
 La picere'n casă 'i așternea,
 lencea acolo se culca.
 130 Când fu pe la miez de noapte,
 Stanca e'n sudorî de mörte,
 Când fu vörsatul de dorî
 Stanca 'mi vörsa la sudorî.
 Dar lencea ce mi-ș făcea?
 135 Măna dreaptă i-o arunca,
 Inelul din deșt trăgea,
 Adio că mi-și lua,
 Stanca oftând remănea.
 El afară că mi-și ieșia,
 140 Piciorul in scară 'mi pune.
 Fugea murgul îmbuestrând,
 Alde lencea fluierând.
 Din ploscă tot vin bënd,
 Din pistole slobođind.
 145 Când Turci c'aușia
 Ca căni c' se străngea.
 El in cafenea intra,
 Măna'n pozinar băga,
 Inelul că mi-l scotea
 150 Și pe masă că-l trănzea.
 Când Turci inel vedea,
 Nicî un ban nu vrea să-î dea.
 Și lencea se necăjia,
 Paloș din teacă 'mi trăgea
 155 Șei-deci de Turci mi-î tăia.
 Nu mi-î tae cum se tae,
 Ci mi-î tae tot fenește,
 Ii grămădește clăește.
 Foc din dece părți le da,
 160 Pe murgu că ncăleca,
 La Stăncuța că-mi pleca.
 Pe Stăncuța mi-o lua,
 Nuntă țărănescă 'mi făcea
 Și de Turci că mi-o scăpa.

CANTECUL LUI COSTEA CIOBANU

Cules de Chr. N. Țapu din gura lautarului Dumitru Valeanu din Roșiori-de-Vede.
 (A se confrunta acest cântec cu *Fulga* din Colecția d-lui G. Dem. Theodorescu pag. 509 sqq., și cu *Gealtă Costea* pag. 513 din aceeași colecție și cu varianta *Dolea* din colecția lui V. Alexandri, pag. 54-56.)

Pe câmpul Tighiniț,	40	Maț are, Costea, are
Și p'al Tighinuț,		Pe doalfa, cățea bătrână;—
Pe valea Bărăiț,		De bătrână ce era,
La colțul dumbrăviț,		Dințit 'n gură nu maț avea;
5 La târla Costiei,		Ședea 'nvăluită 'ntr'o lână
Că mî-a 'ntins perdelele,	45	Și lătra năptea la lună.
Pe tôte vâlcelele,		Maț are Costea, are
Ca să'î fete oile.		Pe Togan,
Așa 'î fată oile,		Cărne d'un an,
10 Cum sunt vara cîupercile.		Cu capul ca de cărlan,
Și are Costea oî mărunte	50	Că ședea el năptea 'n c...
Câte pietricele 'n munte;		Și păzea nouă stăni.
Are Costea mîelușei,		Aț mî-e Lunț,
Cât sunt vara brebenei;		Măine mî-e Marț,
15 Are Costea mîelușele,		Pleacă Costea la Galaț,
Cât sunt vara viorele.	55	Cu măgariț înșămăraț,
Și maț are Costea, are		Să 'a tărițe
D'o miorea,		La oițe
Nu'mî este 'n lume ca ea.		Și bolovanț
20 In trup mi-e de șapte palme		Pe la cărlanț,
Și 'n cap mî'e cu patru córne;	60	Opinci pe la cioabanț,
In vîrfu cornițelor,		Iminei
Câte o piatră nestimată		La vătășei.
Dă lumină năptea tótă;—		Cu Fulga 'n cale se'ntălnea,
25 Pe lumina pîetrilor		Bună țiuă lor că 'șî da :
Ducea seama oilor;—	65	— Bună țiuă, nene Costeo!
Cu lănița zugrăvită,		— Mulțumescu-ț, nene Fulgo!
Cu unghiile poleite.		Alei, nene Fulg bătrân,
Când simte de vreme bună,		F.... bărbuța in c...,
30 Trage oile in păștiune;		Tu rău, frate, oî înflămîndi,
Când simte de vreme rea	70	Tu la mine ca să viț,
Trage oile 'n perdea.		Și ca frate că țî-oî da
Tot maț are Costea, are		Un berbec de frigare,
Vre-o cincî-țecî de căniț bē-		O mioră d'o căldare,
[trân],		Brânză dulce din sădila,
35 Care 'mî păzesc pe la stăni;	75	Cașcaval din comanic,
Vre-o cincî-țecî de cățelandri		Cum stă bine la voinic.
Care păzesc pe la mandre,		Pe mine să nu mă stric.
Vre-o cincî-țecî de pușlăței		Alei, nene Fulg bătrân,
Carî păzesc pe la odăi.		Lasă-te de haiducie,

- 80 Vin' cu mine 'n ciobănie
Căci mai bine-o să ne vie!
— Alei, nene Costeo, nene,
Lasă-te de ciobănie,
Vin' cu mine în haiducie,
85 Că mai bine o să ne vie.
Iar Costeo că mi-și pleca,
Diua bună că-și lua,
Fulga 'n urmă rămănea,
In vale că mi cobora,
90 Cinci-deci de haiduci avea.
Haiduci că mi-l vedea:
— Alei, nene Fulg bătrân,
F.....-mi-ți bărbuța 'n c...
De când frate tu te-ai dus,
95 Vinul în ploscă s'a acrit
Și pâinea s'a mucezit.
Când mai rău ne-am mânia
Și pîn cîngi că te-am lua,
Giaba de viața ta!
100 Iar Fulga că le striga:
— Voi voinicilor,
Luați-vă după mine,
La măgura cea surpată,
Unde-am mai urlat odată.
105 Alți ca căinii să lătrați,
Alți ca lupii să urlați,
Alți chiote să mi dați.
Căinii Costi mi-o auți
După voi s'o 'nșirui;
110 Eu în târlă mi-o intra,
N'o! lua una, n'o! lua două,
Voiu rupe turma drept în două;
Tot fruntea berbecilor,
Fala negustorilor,
115 Nădejdea stăpânilor.
Căinii Costi c'auția,
După ei se'nșiruia;
Fulga 'n urmă rămănea,
La târlă că se ducea,
120 Iar dolfa că mi-l ochia:
— Vino, vino, Fulg bătrân,
F.....-mi-ți bărbuța în c...,
Că mai am două dinți 'n gură,
Aia am să-i rup în tine!
125 Pe dolfa somnu o fura,
Fulga 'n târlă că intra,
Turma 'n două mi-o rupea,
Din dărăt că le lua
Și'n vale le cobora.
130 Când voinicii le vedea,
Unii, frate, că mi tăia,
Alți frate mi jupuia,
Alți focuri că mi făcea,
Alți, neică, că mi frigăea,
- 135 Alți pîn gură lua,
De-și mai ținea inima,
Ia veți Fulga cel bătrân,
Că ședea p'un bușten,
Și rodea d'un ciodălan.
140 Ați mi-e Lună,
Măne mi-e Marți,
Vine Costea din Galați
Cu măgarul înșămărați,
Cu bolovan
145 Pe la cărlanți,
Cu opinci pe la ciobani,
Cu tărîțe
La oițe.
Când Costea acas' că venia
150 Oile la strungă le da,
Nu venia lăptile la măsură,
Nici brânza la 'nchegătură.
Zerul frate că'l lua
Și pîn cofe că'l puneau,
155 Toți dulăii că'i striga;
Nici dulăii nu se sătura.
Dar Costea ce mi-ș făcea?
Brațul de sburături umplea,
Toți căinii sburătura,
160 Numai dolfa rămănea;
De trei ori târla o ocolea,
La gura târlii venia
Ea din gură că dicea:
— Nu mă bate, măi stăpâne,
165 C'am slujit la moș d'al tău,
Am stujit la talcă tău.
Vine vremea și la tine,
Nu mă bate măi stăpâne,
Ia-te tu după mine!
170 La isvoru rece de mult,
Numai de dolfa știut.
Unde Costea c'auția,
Cărligu 'n mână că lua,
Dolfa 'nainte mergea.
175 De picior amelinta,
P'o nare că șușera,
Când în vale se uita,
Costea oile vedea,
Ca căinii la zahana;
180 Fulga pe buștean ședea
Și rodea d'un ciodălan.
Dolfa când îl vedea,
Din deal se repedea
Și de vîne l'a apuca.
185 Costea că mi-ș striga:
— Ține, Dolfo, acilea,
Mare bacșis ți-o! da.
Pînă Costea că mi sosia
Cinci-deci de voinici pleca,

- 190 Pin păduri se împrăștia,
Numai Fulga rămânea.
Costea mâna pe Fulga puneă,
La răspântie îl ducea,
Din guriță 'l judeca:
- 195 — Bine Fulgo, dumneata
Ce rău frate ți-am stricat,
De pe mine m'ai furat?
Nu mai furat cum se fură,
N'ai luat una, n'ai luat două,
- 200 M'ai luat turma drept pin'două,
Tot fruntea berbecilor,
Nădejdea stăpânilor.
Tu mi-ai furat hațducește,
O să-ți car eu ciobănește.
- 205 Câte o bucată tăia,
La răspântie arunca;
Toți dulăii că'i striga,
Nici dulăii nu'l mânca,
D'al dracului ce era.

MOGOȘ VORNICUL

Cules de Christea N. Țapu, din gura lăutarului Dumitru Văleanu din Roșiorii-de Vede.

A se confrunta acest cântec cu varianta prescurtată Mogoș Vornicul din colecțiunea lui V. Alexandri pag. 153 sq.

- La umbră la șapte brați,
Unde se cinstesc șapte frați
Albi ca niște 'mpărați,
Și cu Mogoș sunt cumnați.
- 5 Ei în vorbă ce'si avea,
Pe Stăncuța o logodîa.
După cine vrea s'o dea?
După Mogoș vornicul,
Călare pă galbenul,
- 10 Conteș îmbăierat.
Dar pe Stanca că i-o da
Și-a casă că mi-o ducea;
Dar cu Mogoș prinsore avea:
— Măi Mogoș dumneata,
- 15 Noi pe Stanca că ți-o dăm;
Dar noi prinsore s'avem:
Să vie vara de dece ori,
Cam în luna lui Cuptor,
Că's mai multe sărbători,
- 20 Mai puține lucrători;
Și iarna vii de cinci ori, —
Că s'o 'ntâmpla d'o fi ger
Nu e bine călător.
Mogoș tot așa dicea,
- 25 Până pe Stanca o lua.
Când acasă mi-o ducea,
Nouă ani că mi-ș trecea,
Pe la cumnați nu mai da.
Când împovârnia pe dece,
- 30 Eacă Mogoș se gătește,
- P'un cal galben Dobrogén,
Coda'i trage pojar verde,
la veți urma 'i se pierde.
Când la ei că m'i ajungea
- 35 La umbră la șapte brați,
El din gură că'mi striga:
— Bună ziua șapte frați,
Șapte frați, șapte cumnați,
Albi ca niște 'mpărați,
- 40 Cu Mogoș sinteți cumnați,
Cu Stăncuța sinteți frați.
Ce'i șapte frați se scula,
— Bine Mogoș m'ai venit,
Pe Stanca ce ni-ai făcut?
- 45 — Măi șapte, frați șapte cumnați
Vine și Stanca pe urmă,
Invălită'n rogojină,
Ca să nu vă fie rușine,
Intr'un car mare moldovenesc;
- 50 De spițat, mi-este spițat,
Numai nu m'e obădat,
Cu doi boi moldovenești,
Când te uști pîn c....
Le numeri măselele.
- 55 Ce'i șapte frați când audă
Inima că le-o rână.
Al mai mare ce-mi făcea?
Paloș din teacă'mi trăgea,
Lui Mogoș capu să'i ia.
- 60 Iar Mogoș fu mai voinic,

- Cu paloșul lui prijinea,
 Pe cumnată-său îndărăt îl da.
 Iar la masă că'mi ședea,
 Iar frate că mi-l ispitea,
 65 Mogoș tot așa spunea.
 Cumnată-său cel mai mic
 Fu slugă la un ispravnic,
 El fuse mai priceput.
 Fratele mai mare ce'mi făcea ?
 70 Pe Mogoș de vorbă ținea,
 Al mic după Mogoș se da,
 Paloșul din teacă scotea,
 Capul lui Mogoș tăia
 Și cât colo el sărea.
 75 De îngropat unde'l îngropa ?
 Tot la umbra braților,
 Cu frunza mi-l învălă,
 Călușelul 'l-l lua,
 In grajd de pătără 'l băga,
 80 Și mai mult că nu trecea,
 O cucie că'mi venia.
 Ce fel de cucie era ?
 Poleită,
 Cu aur zugrăvită,
 85 Cu postav verde 'nvălită,
 Cu doi-spre-zece telegari
 Negri, nene, ca corbiș,
 Suptiri, frate, ca șerpiș
 Și iuș, frate, ca focu.
 90 De mânat cine-î mâna ?
 Mic de mocănaș,
 Cu gluga 'ntre spete,
 Cu băierii de bete,
 Mâna nu se vede.
 95 Dar în cocie cine era ?
 Veșt Stăncuța cea frumoasă,
 Surioră la șapte frați;
 Albă ca niște 'mpărați.
 Și că nene, unde trăgea ?
 100 La umbră la șapte brați
 — Bună ziua șapte frați,
 Cu Mogoș sîntești cumnați,
 Și cu mine sîntești frați.
 — Bine Stanco mi-ai venit
 105 Pe Mogoș ce l'ai făcut ?
 — Măi șapte frați,
 Albă ca niște 'mpărați,
 Mogoș mi-a plecat nainte,
 P'un cal galben dobrogean,
 110 Coda-î trage pojar verde,
 Ia veșt urma i-se pferde,
 Și Mogoș era cam beat,
 Orî că calu l'a trântit,
 Orî că voi l'ați omorit ?
 115 Unde ei că mi-aușia,
 Unul la altul se uita,
 Semn la altu că'și făcea,
 Câte trei c'o ispitea,
 Stanca tot așa spunea.
 120 Dar Stăncuța ce făcea ?
 La cucie se ducea,
 O boldeșcuță 'și-avea,
 Jos din cucie mi-o da,
 La șapte frați mi-o ducea.
 125 Dăra sângelui afla,
 Pe sânge că se lua
 Pên'la grăpă d'o ducea.
 Boldeșcuța că scărma,
 Peste Mogoș că mi-ș da,
 130 Și Stăncuța că'l lua,
 Mi'l sêruta în tăietură,
 Par'că'l săruta'n gură.
 Tron de cêră că'î făcea
 Și pe cucie că'l puneă,
 135 La Domnie că'mi pleca.
 Iar Stăncuța că striga :
 Dar da Stanca pênă'n ișe,
 Să resbescă la Domnie,
 Să vă vedă pe trei legați,
 140 Și pe patru spânzurați.
 La Domnie se ducea
 Și din gură că'mi striga :
 — Dômne,—Măria-ta
 Turci'n țară mi-a venit
 145 Pe mine m'a vedușit.
 Domnu când mi-aușia,
 Un firman că'mi scria,
 Zece ceauș că'mi venia,
 Toți Turci că mi-î strângea,
 150 La bătaie că-î puneă.
 Iar Turci că mi-ș striga :
 —Baca, Baca Ghiaura
 Cum bate pe dreptiș,
 Să spușe vinovațiș.
 155 Unde Domnia aușia
 Pe Turci îi ispitea,
 Turci drept că spunea :
 Dômne,—Măria ta
 N'am tăiat noi pe Mogoșu
 160 Mogoșu Vornicu,
 Ci pe Mogoș l'a tăiat
 Ai șapte frați,
 Albă ca niște 'mpărați,
 Cu Stăncuța ei sunt frați
 165 Și cu Mogoș sint cumnați !
 Unde Domnia aușia,
 Un ceauș m'adușea,
 La șapte frați că trimetea
 Și din gură-î porunceă :
 170 —De-î veș găsi la masă,

Lasă-î să cinască ;
 De-î vei găsi culcați,
 Frumușel să mi-î legați.
 Unde ceaușu pleca
 175 Ș'acolo că se ducea,
 El la masă că-î găsea,
 Firman pe masă le trântea.
 Unde ei că mi-l vedea
 Ș'ncepea de-al citea
 180 Lacrămile-î podidea.
 Al mai mare se scula,
 Trei catiri că mi-aducea,
 De gălbiori îi încărcă,
 Un plocon la Domnie trimitea,
 185 Domnia când catiri vedea
 Pe Stanca mi-o sictirea ;
 Iar Stăncuța când aușia,
 In cucie se punea
 Și din gură că dicea :
 190 — Dómne, Măria ta,
 Dar da Stanca pêně'n iie
 Să resbescă la 'mpărăție,
 Să te scóță din Domnie!
 Dar Domnia aușia,
 195 De ea, frate, se spălmănta.
 De mână că mi-o lua,
 Și pe scaun mi-o poftia:
 — Staî Stăncuțo tu acilea.
 Stanca pe scaun stetea,
 200 Domnia ce mi-î făcea ?
 Trei ceauși că mi chema
 Și la ei că-î trimetea
 Și din gură le poruncea :
 — De i-ați găsi culcați
 205 Să mi-î aduceți legați,

Pe câte șapte legați.
 Și c'aușu când pleca,
 El acolo c'ajungea,
 Firman pe masă trântia.
 210 Când al mare că'l citea,
 Trei catiri că mai aducea
 De gălbiori îi încărcă,
 La c'auși că-î dăruia,
 Să nu-î mai ducă legați,
 215 Să d'ică că's vinovați.
 Când ei că s'apropia,
 Stanca în gura mare striga
 — Dar da Stanca pêně'n iie
 Să vestesc la 'mpărăție,
 220 Să v' ved' pe trei legați,
 Și pe patru spinzurați.
 Unde Domnia aușia
 Pe câte trei mi-î lega
 Și pe patru-î spândura,
 225 Cheful Stanciî că-î făcea,
 Și pe Mogoș îl îngropa,
 La umbra cu șapte brați,
 Unde bea cei șapte frați,
 Albi ca niște 'mpărați,
 230 Și cu Mogoș sint cumnați.
 Ei cu vadra se cinstea,
 Vadra Țaligradului
 Măsura Imp'ratului.

 Mă plătiți cu cântecul
 235 Ca lupul cu urletu,
 Când v'ănătoru'l gonește,
 Dă ptelea și se plătește.
 Și mai dați cu picătura,
 Să-și ude țiganu gura

MOGOȘ VORNICUL

(VARIANTA)

Auđit de Chr. N. Țapu, de la ăutarul Ionița Nicolae din Roșiori (Teleorman)

La umbră la șapte brađi,
Unde se cinstește șapte frați,
Albi ca niște împărați,
Cu Stăncuța că sint frați
5 Și cu Mogoș sint cumnați;
Dar în vorbă ce-și avea?
Tot pe Stanca o logodă. —
După cine că mi-o da?
După Mogoș vornicul
10 Vestitu, viteză,
C'ala e fecior de domn,
N'are frică de om.
Dară ei ce mi-și făcea?
Cu Mogoș ei că vorbă:
15 — Alei, Mogoș dumneata,
Noi pe Stanca să ți-o dăm,
De bogată, de avută
Ii stă pieptul clăbușit
De aur și de argint,
20 De n'am văduț de când sint!
Noi pe Stanca să ți-o dăm;
Dar noi prinsore să-avem
Să vii vara de cincî ori
Că-s mai multe sərbători;
25 Și larna de trei ori,
Că-s mai multe lucrători,
Și s'o întempla d'o fi ger,
Nu e bine călător.
Așa prinsore făcea.
30 Dară Mogoș ce făcea?
El pe Stanca c'o lua
Și acasă că mi-și pleca.
Nouă ani că mi-ș trecea,
Pe la cumnați nu măi da;
35 Când povernea pe dece,
Iaca Mogoș se gătește
P'un cal galben dobrogean,
Coda-i trage pojar verde,
Urmele i se pierde.
40 Și Mogoș că mi-și pleca
Și el frate se trăgea

La umbră la șapte brađi,
Unde se cinstea, șapte frați.
— Bună ziua șapte frați,
45 Albi ca niște împărați,
Cu Stăncuța sinteți frați
Și cu mine sunteți cumnați.
— Mulțumescu-ți dumitale,
Ca la un cumnat mai mare!
50 Să sculă fratele ăi mai mare:
— Bine Mogoș ai venit,
Pe Stăncuța nu ni-o aduci?
— Vine și Stanca pe urmă,
Învăluită 'n rogojină,
55 Să nu vė fie rușine;
Intr'un car mare mocănesc,
Nalt în drig, mărunț în rôte
Cu doi boi moldovenești,
Lungi de corne,
60 Ciungă de code,
Unde te uiți prin cu....le
Le numeri măselile.
De trei ori că'l ispitea,
Mogoș tot așa spunea,
65 De-al dracului ce era!
Fratele mai mare ce făcea?
Paloș din teacă scotea
Și pe Mogoș l'amelinta.
Mogoș fuse mai voinic,
70 Pe sub paloș s'a pitit
Și cu-al lui l'a prijinit. —
Fratele cel mai mic se scula
Și 'n cărciumă că-l băga,
O oca de spirit că-l da
75 Și pe Mogoș il îmbăta,
Paloș din teacă scotea
Și pe Mogoș il tăia. —
Unde frate că'l ducea?
La umbră la șapte brađi,
80 Unde se cinstesc șapte frați;
Și acolo că'l îngropa
Și cu trundă il învălia.

- Nici mai mult că nu trecea,
Iaca Stanca și sosia.
- 85 Nu venia cum îi spunea,
Și Stanca că mi-ș venia
Într'o cucie zugrăvită,
Mult mi-e poleită,
Cu potintele de aur,
- 90 Cu cruciulițe de argint,
Care n'am vădut de când sint !
Și bună ziua le da :
— Bună ziua șapte frați,
Că cu mine sînteți frați,
- 95 Și cu Mogoș sunteți cumnați.
— Mulțumescu-ți dumitale,
Ca la o soră mai mare !
Bine Stanco, c'ai venit,
Pe Mogoș nu mi-l aduci ?
- 100 — Mogoș mi-a plecat înainte
P'un cal galben neinvățat,
Cu conțesu îmbăierat,
Și Mogoș era cam beat,
Orî că calul l'a trântit,
- 105 Orî că voi l'ați omorît ?
Dar Stăncuța ce făcea ?
O boldeicuță și-avea,
De știa, de mi-ș vorbia.
Boldeicuța c'o lua,
- 110 Jos din trăsura c'o da.
Boldeicuța ce făcea ?
Urma singelui că lua,
Peste Mogoș că mi-ș da.
Și Stanca ce mi-s făcea ?
- 115 La Mogoș că se ducea
Și de mână că mi-l lua,
Capul la spate-l cădea;
Il săruta în tăietură,
Par'că 'l săruta 'n gură ! —
- 120 — Dar da Stanca pînă'n îie,
Să vă ved eu la Domnie,
Să vă ved pe trei legați
Și pe patru spinzurați.
Dar Stăncuța ce'mi făcea ?
- 125 In cucie se punea,
La Domnie se ducea
Și din gură că dicea :
— Domnule, Măria-ta,
Turcii 'n țară că mi-a dat
- 130 De m'a ars și m'a prădat,
Pe Mogoș mi l'a tăiat,
Pe mine m'a veduvit,
Copilaș mi-a sîrăcit !
Și Domnia și-aușia
- 135 La ceauș că porunca :
— Măi, ceauș tu mi-ești rău,
De când tu mi-ai ceaușit,
- Nici o slujbă n'ai făcut,
Dar pe asta ca s'o faci !
- 140 Firmanul în mână că-i da
Și din gură-i spunea :
— Dacă la masă-i afla,
Să-i lași pînă orî cina,
Că și ei orî fi ceva !
- 145 Dar ceaușu ce făcea ?
Firman în mână le da,
Dar ei, frate, ce făcea ?
Firmanul că'l citia
Lacrimile-i podidă,
- 150 Că le-a scurtat viața ! —
Ei de frică ce făcea ?
Un catir că mi-ș lua
Și de bani il împovăra,
La Domnie că pleca,
- 155 Domniei ca să-i dea.
Dacă la Domnie venia,
Ei baniî că-i aducea.
Domnia baniî că lua
Și pe Stanca-o sictirea,
- 160 Jos din case o sictirea.
Dar Stanca ce mi-ș făcea ?
— D'o da Stanca pînă'n îie
Să răsbescă la 'mpărăție,
Să te scotă din Domnie.
- 165 Dar domnia ce făcea ?
Sta nițel și se gîndia,
Și pe Stanca c'o chema,
Îndărăt c'o aducea,
Și pe Stanca c'o întreba.
- 170 Stanca tot așa spunea :
— Turcii în țară c'a intrat
Și m'a ars și m'a prădat
Și pe Mogoș l'a tăiat.
Domnia așa aușia,
- 175 Toți Turcii-i aducea,
La falangă că-i punea.
Doi turci bătrani s'alegea ;
Și la Domnie vorbă :
— Baca, baca. Gheaura,
- 180 Domnule, Măria-ta
Că bați pe dreptii,
Să spuie vinovații,
Că pe Mogoș l'a tăiat
Șapte frați d'ai Stanchii.
- 185 Domnia așa aușia,
Drumul Turcilor le da,
Pe frații Stanchi îi lua,
Pe cei patru îi spinzura
Și pe trei că mi-i lega,
- 190 Chefu Stanchi că făcea.
Și-a murit, nu se mai vede
Lumile nu li se perde

Și a plătit la lăutar
De l'a scris la sărindari,
195 Să'l spuie la Țile mari.

Mă 'nchinaî cu cântecul,

Ca lupul cu urletul:
Cât trăiește lipovenește,
Dacă pușca 'l dobândește,
200 Dă pielea și se plătește!

MOGOȘ VORNICUL

(VARIANTA)

Cules de Ch. N. Țapu din gura lăutarului Ionița Valeanu, Roșiori-de-Vede.

Departe, vere, departe,
Departe dar nu prea forte,
La umbra de șapte brați,
Und' se cinstesc șapte frați,
5 Albî ca niște 'mpărați,
Și cu Mogoș sint cumnați,
Mare masă mi-este 'ntinsă,
De șapte frați mi-e coprinsă.
Ei pe Mogoș adăsta,
10 Iacă Mogoș că sosîa,
Cam cu chef că mi-șî venîa,
La ei că se ploconîa.
Ei, măre, nu-î mulțumîa,
Și din gură că-î striga :
15 — Alei Mogoș Vornice,
Tu, măre, că ni-ai venit,
Pe Stăncuța nu ni-o aduci,
C'ășa prinsore ni-ai dat,
Când pe Stanca noi ți-am dat.
20 S'o aduci vara de cincî ori,
Că's mai multe serbători;
Și iarna de trei ori,
Că's mai multe lucrători.
Dar Mogoș ce mi-șî făcea ?
25 El nici habar că n'avea.
Grăi fratele-ai mai mare :
— Ori la puști să'l impușcăm,
Ori cu sabia să'l tăiem ?
Grăi fratele-ai mai mic,
30 Că-î mai mic și mai voinic
Și la minte priceput.
Paloș din teacă scotea,
Capu lui Mogoș tăia
Și, măre, că'l îngropa.
35 Dacă, măre, îl îngropa,
Iacă Stăncuța sosîa,
Bună Țiua că le da :

— Bună Țiua șapte frați,
Cu mine sinteți, voi, frați,
40 Și cu Mogoș sinteți cumnați.
Pe Mogoș ce l'ai făcut ?
Ea, măre, că mi-șî umbla,
Pe dăra sângelui mergea,
Și, măre, că'l desgropa.
45 Il sêruta 'n tăietură,
Parcă 'l sêruta în gură :
— Cum pe Mogoș l'ai tăiat,
Că era, frate. cam beat ?
Ea mi se jelea,
50 Cu palmele se bătea,
Și din gură le spunea :
— D'o da Stanca pene 'n îre,
Ca să mă duc la Domnie,
Să vă ved pe trei legați,
55 Și pe patru spânzurați !
Stanca, măre, că'mî pleca,
Pe Mogoș că mi-l lua,
Și la tron că'l aședa,
În trăsura că'l punea,
60 La Domnie că mergea.
La Domnie 'l arăta,
Și pe frați învinuîa.
Domnia ce mi-șî făcea ?
La ei frate trimetea,
65 Pe câte șapte-î aducea,
Și pe trei că mi-î lega,
În pușcărie că-î băga.
Pe patru că-î spânzura.
Stăncuța că'mî remănea,
70 La un dughian se ducea,
Și acolo că mi-șî plângea,
Tôtă nóptea se jelea,
Și văduvă remănea,
Acasă că se ducea,

STAN DIN BARAGAN

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu din gura lautarului Stancu Ion din Cucuești (Teleorman).
Acest cântec este o variantă prescurtată a celui intitulat «Juganî» din Colecția
d-lui G. Dem. Theodorescu pag. 688 sq.

- Departe, vere, departe,
 Nicî departe, nicî apröpe,
 Tocmaî calea jumătate,
 La mijlocu câmpuluî,
 5 La puțu porumbuluî,
 Unde fir de ȳarbă nu e,
 Numaî d'albă coelie,
 Cine, neică, că 'mî mergea ?
 Să veđi, Stan din Bărăgan.
 10 Dar el, neică, ce'mî făcea ?
 Peste câmp că se uita,
 Trei cărlăioriî năzăria,
 Trei cărlăioriî gălbioriî,
 Pe spinare negrișoriî;
 15 Și de nare,
 O strănare,
 Și 'mbuestru 'n fuga mare.
 El neică ce mi-șî făcea ?
 Indărăt că se 'ntorcea
 20 Și lua cösa și gresia
 Și 'ndărăt mi se ducea
 Și de cösă s'apuca.
 Dar el, neică, ce'mî cosia ?
 Tot secară,
 25 Cu negară.
 Tocmaî o vară cosia
 Și de arcan s'apuca.
 Impletitura dintr'o vară
 Îi muriră copii de föme !
 30 Când arcanul că'l sfârșia,
 La spinare că-l lua
 Și-unde, neică, mi-l trăgea ?
 La puțu luî Ciorăpșel,
 Ciorăpșel al voînicel,
 35 La stupina cea betrână,
 Care e apröpe de fântână.
 Sghiabu de apă-l umplea
 Și arcanе mî-așeđa,
 De furcă mi-le lega,
 40 In dosu furci se da
 Și puțin mi-l scărția,
 Pên cărlăioriî venia.
 Apă, neică, că mi-șî bea,
 Pe lângă sghiab se juca,
 45 Pină 'n arcanе că da.
 Când ei prinși că se vedea,
 Odată că se uzmiă,
 Furcă din pămînt scotea,
 Unde furca se trântia,
 50 Gropă de bordei făcea ;
 Și unde ciutura cădea,
 Gropi de grău mi se săpa.
 Dar Stoian ce mi-șî făcea ?
 De necaz, frate, ce avea
 55 Barba albă 'șî jumulia,
 Mustăți roșii că-șî rupea.
 Un cărlan 'î se opria,
 La salcia cocoșată,
 Unde s'a mai umbrît odată.
 60 Dară Stan că mi-l afla
 Și pin tîrg că se plimba ;
 Lua trei traistî și trei căpestre,
 Tot căpestre de bumbac
 Cum șade la juganî drag.
 65 El la ei că se trăgea,
 Căpestre 'n cap le-așeđa.
 Paloș de la brêu scotea,
 Arcanele le tăia,
 P'al mai mare încăleca
 70 Și unde, neică, mi-șî mergea ?
 Colea 'n tîrg la Năjlovești,
 Und' se vind cărlanî cu preț.
 Când cărlanî sforăia,
 Din picere svăpăia,
 75 Cocöne se spălmănta,
 Ape că se turbura,
 Liveđi verđi că să 'ncurca
 Munți se cutremura.

Până Turcii că 'mî sosia,
 80 Cât cerea atîta 'î da,
 Opt sute de lei că-î da
 Şi 'ndărăt mi se 'ntorcea.
 Şi cu cin' că se 'ntâlnea?
 Veđi cu Stan din Pîersica,
 85 Omul cel de nimica,
 Călare pe galbina.
 Din guriţă că'mî striga :
 — Măi, unchiule Stane,
 Tu frate nu mi-ai veđut
 90 Trei cărlăiori galbiori,
 Pe spinare negrişori?
 Dar el frate ce dicea?
 — Măi, nepóte Stane,
 Aseară pe la o vreme
 95 Colea 'n tîrg la Năjloveţi,
 Und' se vînd cărlani cu preţ,
 Trei cărlani a rinchezat,
 Cocóne s'a spăimântat.
 Dacă este vorba aşa,
 100 Adu pe galbina 'ncoa.
 După ea descăleca
 Şi Stan frate 'ncăleca.
 Şi unde neică mi-o trăgea?
 Tocmai 'n tîrg la Cladova,
 105 Und'se vinde galbina.
 Când galbina mi-ajungea,
 Odată că'mî sforăia,
 Cura Turcii ca bura.
 Cât cerea, atîta 'î da,
 110 Cinci sute de lei că'mî lua,
 Stan în pungă le băga
 Şi 'ndărăt mi se 'ntorcea.
 Când de Stan s'apropia
 Şi căciula o lepăda,
 115 Din guriţă că striga :

— Măi, nepóte Stane,
 N'a fost galbena a ta,
 Ci ți-a fost, veđi de furat
 Şi 'n tîrg frate m'a apucat,
 120 Cinci galbeni din pung'am dat,
 Şi căciuliţa din cap,
 Ce-am pătit până-am scăpat.
 Dacă vedea Stan aşa,
 Măna 'n pungă c'o băga,
 125 Cinci galbeni că scotea
 Şi 'ndărăt că 'î înturna.
 Diua bună căşî lua
 Acasă că se ducea.
 Dar nevasta-l întreba :
 130 — Pe galbena n'ai găsit,
 Pe galbena ce ai făcut?
 — Eă, nevastă, m'am întălnit
 Cu unchiu Stan,
 Şi pe galbena 'î-am dat
 135 Şi el, frate, că s'a dus,
 Icea 'ntîrg la Năjloveţi,
 Und'se vînd cărlani cu preţ;
 Şi 'n tîrg că l'a apucat,
 Cinci galbeni din pung'a dat
 140 Şi căciuliţa din cap.
 Indărăt 'î-am întornat,
 Dar nevasta ce-î dicea :
 — Asta nu e minciuna,
 Că eşti Stan din Pîersica,
 145 Omu cel de nimica !
 Dar nevasta ce'mî făcea ?
 Tótă nóptea bombănia,
 Pîn' cărlanu-î aducea.
 Cam aşa pe supt nimîez,
 150 Imî sosia şi galbina,
 Cu toţi mănji după ea.

MIZIL CRAI

Auđit de Chr. N. Țapu de la lăutarul Ionița Valeanu din Roșiorii-de-Vede.

Frunză verde de susa!,
 In casă la Mizil Crai,
 Mare masă mi-este 'ntinsă,
 De mulți boieri mi-e cuprinsă.
 5 Fôfe verde bob năut,
 De când mă-sa l'a făcut,
 Fiū din trup nu l-a născut,
 Făr' de trei pietro de fete,
 Frumușel incondețete.
 10 Dar pe nume cum le chiamă ?
 Una o chiamă Stăncuța,
 P'a mijlocie Rada,
 Și a mai mică Mizilca.
 Din oraș din Taligrad,
 15 De la cinstitu 'mpărat,
 Mândră carte că-l venia,
 Să dea fiū din trupul lui,
 Să slujască 'mpăratului,
 In pörta Țaligradului.
 20 El cartea că m'ö cită,
 Lacrămile 'l podidia,
 Și prin sală se plimba.
 Fata mare că 'l vedea,
 Și din gură 'l întreba :
 25 — D'alei taică, dragă taică,
 De ce plângi, te tânguiești ?
 Foiță de năut,
 Unde pe noi ne-ai crescut,
 D'aia tu te-ai necăjit ?
 30 Dar tat-său că mi-l grăia :
 — D'alei taică, fata taichi,
 Stătuși, taică, mă 'ntrebași,
 Mai cu dreptul spuneți-aș,
 Să-mi puî mâinele în plect,
 35 Să-ți spuî cuvintul cu drept.
 Mie taică m'a sosit,
 Firman de la 'mpărăție, —
 Carte albă, slovă neagră ! —
 Să dau fiū din trupul meu,
 40 Să slujască 'mpăratului,
 In pörta Țaligradului.
 — Taică, taică, dragă taică,
 Dă-mi cal bun de călărie

Și haïne de premenelă
 45 Și bani albi de cheltuială,
 Ca eu taică să mă duc,
 Să slujesc la Impăratul,
 In pörta Țaligradului.
 Ea mare că se gătia,
 50 Voinicește se 'mbrăca,
 Și la cap că se tunde,
 Și pe cal că 'ncăleca,
 Și la împăratu mergea.
 Impăratu c'o vedea,
 55 El, veđi, nu m'ö cunoștia.
 Dacă, mare, n'o cunoștea,
 Dar Domnița că-l dăcea :
 — Ceasta o să fie fămele.
 Impăratul nu credea,
 60 Dar Domnița ce-mi făcea ?
 Un bălc, mare, că făcea,
 Și pe ea că m'ö 'nșerca ;
 Toți soldații că-l stringea,
 Și, mare, le porunca,
 65 Furci, mare, că m'adușea,
 Și de puști tot așa.
 Ea cu soldații se plimba,
 Impăratu cu domnița privea ;
 Ea, mare, că se plimba,
 70 Cei alți cu puștile umbla,
 Ea la furci c'alerga.
 Dar Domnița că ridea,
 Și din gură că dăcea :
 — Nu ți-am spus că este așa ?
 75 Și pe ea că m'ö afla,
 Și la plect că mi-o căta,
 Țitele că mi-l vedea,
 Și acasă c'o trimitea.
 Dar Mizilcuța se sula,
 80 Și la tat-său se dușea,
 Și din gură că-l grăia :
 — D'alei taică, dragul taichi,
 Calul tău de la tinerețe,
 Care-a ajuns la bătrânețe,
 85 Să mi-l dai, tu taică, mie.
 Hainele de la tinerețe,

Care aŭ ajuns la bătrânețe,
 Să mi le dai tu mie.
 Dacă ea că se gătia,
 90 Se gătea și mi-și pleca.
 Vești, la un cap de pod
 Lupul în cale 'i eșia,
 Ea mâna pe armă puneă,
 Și pe lup că mi-l plesnă,
 95 Și de drum că-și căuta;
 La împăratu că-și mergea.
 Când împăratu o vedea,
 Domnița nu se 'ncredea;
 Ea o boldeică 'și avea,
 100 De știa de mi-și vorbea,
 Boldeica toate i spunea.
 Dar Domnița ce dicea:
 — S'o culcăm cu patru inși,
 Dacă-o fi, mare, femele,
 105 Șoldurile le are mari.
 Boldeica mi-aușia,
 La Mizilca se ducea,
 Și ei, mare, că-i spunea.
 Ea, mare, unde se culca,
 110 Grăpă, mare, că-și făcea
 Și soldul că-l ingropa,
 Tocmai cu ăia venia.
 Domnitorul măsură le lua,
 Tot una că mi-și venia.
 115 Dar împăratu ce dicea?
 — Ai la bălci să-ți plimbăm,
 Dacă-o fi femele,
 Ea alérgă la furci;
 Dacă o fi voinic,
 120 Alérgă la puscă.
 Toți soldații se plimba,
 Ea la puscă că mi-alerga,
 Mâna pe pușcă puneă,
 Lă soldați muștra făcea.
 125 Domnița se minuna,
 Șapte ani că mi-și slujă,
 Nimenea n'o cunoștea,
 Ghinărar că mi-o puneă.
 Dacă slujba isprăvia,
 130 Împăratu o încerca,
 La ișitoare o trimitea.

Dacă-o fi femele,
 Se p... în jos;
 Dacă-o fi voinic,
 135 Se p... cu ea în sus.
 Boldeicuța aușia,
 La Mizilca că mergea,
 Și din gură-i spunea,
 Ea o țevă că căta,
 140 Bine în gură o puneă,
 Mai departe mi-arunca,
 Pe toți că-i întrecea,
 Termenul că mi-și făcea.
 Împăratul ce-mi făcea?
 145 Révaș de drum că-i da;
 Și când acasă-mi mergea
 Împăratul mare hala-i îi făcea,
 El, vești, dă-mi o petrecea,
 Dacă, mare, o petrecea,
 150 Ea'n vapor că se puneă,
 Soldații pe mal ședea
 Ea, mare se desbrăca
 Și țitele le scotea
 Și toți mare c'o vedea,
 155 Și toți că se necăjia.
 Cată, f... mumă-sa
 Un cap de femele pe noi să
 [ne stăpânească!
 Ei, mare, că-mi poruncia
 Vaporul de mi-l opră,
 160 Până împăratu venia,
 Și la ea că mi-și intra.
 Țitele că mi-i vedea
 Și de mână c'o lua
 Și din gură că-i dicea:
 165 — Aidi, fată, să trăiești!
 Când vaporul că-mi pleca,
 Toți drumu la puști că da.
 Acasă că se ducea;
 Mizil Crai că mi-o vedea,
 170 În guriță c'o săruta
 Și din gură că-i dicea:
 — D'alei taică, draga taichi,
 Tu ai făcut totă slujba,
 Tu să mănânci starea mea!

MIZIL CRAI

VARIANTA.

Auđit de Chr. N. Țapu de la lautarul Costea Gheorghe din Săcent—Teleorman

- Fôre verde de Susaș,
In curte la Mizil Crai,
Mare masă mi-este întinsă,
De mulți boțeri mî-e coprinsă.
5 Dar la masă cine-mî șade ?
Șade Domnul Mizil Crai Dom-
[nul
Cu d'alb palme 'n obraz
Și cu cotele pe masă.
El din masă că 'nchina.
10 Mare firman că-î pica,
Firman de la Împărăție,
Carte albă, slovă neagră,
Să dea fiu din trupul lui,
El frate ca să slujască
15 Porților,
Cetăților,
Înaintea Împăratului,
În porța Țaligradului.
El de la tinerețe,
20 Pân'la d'alba-î bătrânețe
Fiu din trup că n'a făcut.
Făr' că ce mî-a făcut?
Treî pietre de fete,
Frumușele 'ncondiete.
25 Dar pe nume cum le chiamă?
A mare Delidarda,
A mijlocie Rada,
Și-a mai mică Mizilca, —
Numele tătină-său.
30 Dar Mizil Crai ce 'mî făcea ?
Intra 'n casă tot rîdînd,
Cheful mesii tot făcînd,
Și afară lăcrămînd,
Fața albă sgăriind,
35 Barba neagră jumulind
Și la pămînt grămădînd.
Lui seama cine-î băga ?
Fata mare că'l vedea,
Anume Delidarda,
40 Și din gură că-î dicea :
— A-ba, taică dumneata,
De ce intri în casă tot rîdînd,
Cheful mesii tot făcînd ?
Ești afară lăcrămînd,
45 Fața albă sgăriind,
Barba neagră jumulind ?
Și la pămînt grămădînd ?
Dar el din gură dicea :
— D'alei, taică, fata mea,
50 Ce făcuși de mē 'ntrebași ?
Mai cu dreptu spune-ți-aș ;
Să 'mî puî mînele 'n piept,
Ca să-ți dau cuvîntu drept !
De când maica m'a făcut,
55 Trup din trup că n'am facut,
Mie, taică, mî-a picat,
Firman de la 'mpărăție,
Carte albă, slovă neagră,
Să dau fiu din trupu meu,
60 El taică ca să slujească
Porților,
Cetăților,
Înaintea 'mpăratului,
În porța Țaligradului.
65 Eū de la tinerețe,
Pēn'la d'alba'mî bătrânețe,
Fiū din trup că n'am făcut.
Fără cāt ce mî-am făcut ?
Pe voi trei pietre de fete,
70 Frumușele 'ncondețete,
Și pe anume cum vē chiamă ?
Pe tine Delidarda,
Pe-a mijlocie Rada
Și p'a mică Mizilca.
75 Ea din gură că dicea :
— Măi, taică, nu purta grija,
Că de mine e purtată ;
Să mē ducî la bărbier,
Să mă tunđî cerchezește,
80 Să'mî lași chica dehiește,
Să'mî dai cal de călărie,

Și haîne de vineție
 Și banî albi de cheltuială
 Și cămăși de premenelă;
 85 Să slujesc porților,
 Porților,
 Cetăților,
 Înaintea Împăratului,
 În porța Țigradului.
 90 Dar Mizil Crai ce'mî făcea?
 Pe ea la bărbier c'o ducea
 Și frumos mî-o tundeă,
 Și-o tundeă cerchezește
 Și'î lăsa chică deliește:
 95 Îi da cal de călărie
 Și haîne de voinicie;
 Îi da banî de cheltuială,
 Și cămăși de premenieală.
 Ea pe cal că'ncăleca,
 100 Țiua bună că'sî lua:
 — Rēmăi, taică, sănătos
 Ca un busuoc verde frumos!
 — Du-te, taică sănătoasă
 Ca-o garoafă frumoasă!
 105 Delidarda că'mî pleca,
 Tat-sēu dupe ea se lua
 Și înaintea ei că ieșea,
 La capul podului că sta;
 Acolo el se făcea
 110 Un urs mare
 Cu gura căscată,
 Cu limba p'o falcă.
 Delidarda când vedea,
 115 Indată se spăimânta
 Și acasă că se'nturna.
 Dar Mizil Crai ce'mî făcea?
 Cu pumnii 'n piept se bătea
 Și din gură că dicea:
 120 — Ce pōte fi asta?
 — Imî slutiî copilița,
 Copilița mî-o slutiî,
 Nicî slujba nu mî-o făcuî.
 Mizil Crai ce mi-ș făcea?
 125 Acasă că mi-ș venîa,
 Intra 'n casă tot ridēnd,
 Cheful mesii tot făcēnd,
 Ieșea afară plāngēnd.
 Luî seama cine-î băga?
 130 Fata mijlocie 'l vedea
 Anume Rădița,
 Și din gură că-î dicea:
 — A-ba, taică dumnea-ta,
 De ce intri în casă ridēnd,
 135 Cheful meu tot făcēnd?
 Ești afară lăcrāmānd,
 Fața albă sgāriind,

Barba neagră jumulind
 Și la pămînt grāmădind?
 140 Dar el din gură dicea:
 — D'aleî fată, fata mea,
 Ce făcuși de mē 'ntrebași?
 Cuvintu spune-ți-aș;
 Să'mî puî mājnile la piept,
 145 Ca să-ți dau cuvintu drept!
 De cānd maica m'a făcut,
 Fiū din trup n'am făcut,
 Mie, taică, mi-a picat
 Firman de la Împărăție,—
 150 Carte albă, slovă neagră,—
 Să dau fiū din trupul meu,
 El taică ca să slujească
 Porților,
 Cetăților,
 155 Înaintea Împăratului,
 În porța Țigradului.
 Eū de la tinerețe,
 Pēn'la d'alba bētrānețe,
 Fiū din trup că n'am făcut,
 160 Fără cāt ce mî-am făcut?
 Pe voi trei pietre de fete,
 Frumusele încondefete.
 Dar Rădița ce'mî dicea,
 — Măi, taică, nu purta grija,
 165 Că de mine e purtată;
 Să mē ducî la bărbier,
 Să mē tunđi cerchezește,
 Să'mî lași chica deliește,
 Să'mî daî cal de călărie,
 170 Și haîne de vineție
 Și banî albi de cheltuială,
 Și cămăși de premenelă,
 Să slujesc Porților,
 Porților,
 175 Cetăților,
 Înaintea Împăratului,
 În porța Țigradului.
 Mizil Crai ce mi-ș făcea,
 La bărbier c'o ducea
 180 Și pe ea c'o tundeă,
 O tundeă cerchezește,
 Cu chica deliește.
 Ea pe cal că 'ncăleca,
 La Împărăție pleca.
 185 Dara tat-sēu ce 'mî făcea?
 Cap de urs că se făcea,
 La pod că se ducea,
 Înaintea Radi ieșea.
 Ea veđi frate se 'spāimānta,
 190 Indărăt că se 'ntorcea,
 Și acasă că 'mî venea.
 Mizil Crai ce mi-ș făcea?

- Cu pumnii 'n ptept se bătea
 Și din gură că dicea :
 195 — Ce pôte fi asta ?
 Imi sluii copilul, —
 Pe Rada și Delidarda, —
 P'amendouă le sluii,
 Nicu slujba nu mi-o făcu !
 200 Mizil Crai ce mi-și făcea,
 El în casă că intra,
 Intra 'n casă tot ridend,
 Cheful mesii tot făcend ;
 Ieșia afară plângend,
 205 Fața d'albă sgăria,
 Barbă neagră jumulfa
 La pământ c'o grămadfa.
 Dar Mizilca ce mi făcea,
 Fata lui a mică ?
 210 Lui seama că-i băga
 Și din gură întreba :
 — Măi, taică Dumnea-ta,
 De ce intri în casă ridend,
 Cheful mesii tot făcend ;
 215 Și ești afară plângând,
 Fața albă sgăriind.
 — Fata taichi, Mizilca,
 Bine făcuși mă 'ntrebași
 Cu cuvintu spune-ți-aș !
 220 Mie, taică, mi-a picat,
 Firman de la 'mpărăție,
 Carte albă, slovă neagră,
 Ca să dau fiu din trupul meu,
 Să pădiască Porțile,
 225 Porțile,
 Cetățile,
 Inaintea Impăratului
 În porța Taligradului.
 Eu de când maica m'a făcut
 230 Fiū din trup eu n'am făcut ;
 Făr'de cât ce mi-am făcut ?
 Pe voi trei p'tetre de fete,
 Frumusele 'ncondefete.
 Dar Mizilca ce mi făcea ?
 235 Ea din gură ce-i spunea :
 — D'ala, taică, dumnea-ta,
 Eu o să slujesc,
 Porților,
 Cetăților,
 240 Inaintea Impăratului,
 În porța Taligradului.
 Dar mie, taică, să mi dai
 Calul tău din tinerețe,
 Armele din tinerețe,
 245 Pușca și cu sabia ;
 Și mă du la bărbier
 Și tunde-mă cerchezește
 Și cu chică deliește
 Și dă mi bani de cheltuială
 250 Și haîne de premenelă
 Să slujesc Porților,
 Porților,
 Cetăților,
 Inaintea Impăratului,
 255 În porța Taligradului.
 Ea în pod că se urca,
 Și frêul că'l găsfa
 Și la erghelie se ducea
 Și din gură că striga :
 260 Ptruța..., calul tati din tinerețe
 Să vii la bătrânețe.
 Dacă calul că mi venfa
 Fôrte slab tare era.
 Căpăstru în cap 'i-l da,
 265 Acas' cu el mergea,
 Și la grajd că'l băga,
 Pe grăunțe că'l punea,
 Cu țesala 'l țesăla,
 Cu peria că'l ștergea,
 270 Cu unt-de-lemn il ungea
 Și afar din grajd că'l scotea,
 Frumos că mi-l înșela ;
 Cruce la piept ridica
 Și pe cal că 'ncăleca
 275 Și din gură că dicea :
 — Remăi, taică, sănătos
 Ca un trandafir frumos !
 Și tat-sêu din gură-i dicea :
 — Du-te, taică, sănătôsă
 280 Ca o garoafă frumoasă.
 Dacă fata că pleca,
 Mizil Crai ce mi făcea ?
 El p'altă parte că mi da ;
 Când fata mi-ajungea,
 280 La podu d'aur c'ajungea,
 El p'altă parte că da,
 Dincolo de pod trecea,
 Doi șerpi că se făcea,
 Unul p'altu se mânca.
 285 Și fata că mi-i vedea,
 Paloș din teacă scotea,
 Când odată c'aducea
 Și capul ca să i-l ia.
 Dar Mizil Crai ce făcea ?
 290 Drept în picere 'mi sârea :
 — O taică, tu, fata mea,
 Staț tu, nu mă tăia,
 Că tu o să slujești,
 Porților,
 295 Cetăților,
 Inaintea Impăratului,
 În porța Taligradului !

Ea trăgea de se ducea.
 Dar tată-său ce făcea ?
 Din ochi negri lăcrăma
 300 Și el frate leșina.
 Fata așa că mi-și vedea
 Inapoi că se 'ntorcea
 Și pe tat-său că mi-l lua
 Și-acas' cu el se ducea,
 305 Frumósă masă 'ntindea
 Și cu el bea și mânca,
 Fôrte tare se cinstea
 Și așa din gură-î dicea :
 —Taică, taiculiță al meu,
 310 Ia să 'mî dai boldeicuța
 Ca să 'mî ții vorba cu ea,
 Că eu o să slujesc
 Porților,
 Cetăților,
 315 Inaintea Impăratului,
 În pórta Țaligradului.
 Și boldeica că 'i-o da,
 Cruce la piept ridica
 Și pe cal că 'ncăleca
 320 Și din gură că dicea :
 — Rēmăi, taică, sănătos
 Ca un trandafir frumos!
 Și Mizil Crai că 'l dicea :
 — Du-te, taică, sēmătósă,
 325 Ca o garófă frumósă,
 Că tu o să slujești
 Porților,
 Cetăților,
 Inaintea Impăratului,
 330 În pórta Țaligradului!
 Și trăgea de se ducea
 Și-acolo că 'mî ajungea,
 La pórta că 'mî ședea,
 Trei zile și trei nopți ședea,
 335 Nimeni în seamă n'o băga.
 Impăratu ce făcea ?
 Impărateasa afar' ieșea
 Și pe sală se 'mplimba
 Și pe Mizil c'o vedea
 340 Și din gură că dicea :
 — Alei, Impărateasa mea,
 Feciorul lui Mizil Crai,
 A venit să slujască,
 Nouă anî și jumătate,
 345 Să 'mî slujască în dreptate.
 Impărateasa ce 'mî făcea ?
 Ea din gură că dicea :
 — Impărate lunate,
 De ce nu judeci cu dreptate?
 350 Feciorul lui Mizil Crai
 Portul 'i este voînicesc,

E femeie, nu se pôte.
 El așa când mi-auđia,
 Fôrte rău se întrista.
 355 La masă că 'mî ședea,
 Ei fôrte se sfătuia,
 De fecioru lui Mizil Crai vorbia
 Dar boldeica ce făcea ?
 Pe sub masă că umbla,
 360 Face-óse d'a rodea,
 Să nu-î bage seama,
 Când ei frate că 'mî vorbăia.
 Tótă vorba c'o asculta,
 Ce vorbire că vorbăia.
 365 Dar vorbirea lor ce era ?
 Ei frate că se vorbăia,
 Să facă un tērg de măciuci,
 Și altul de furci,
 Că dacă o fi femeie,
 370 Să tragă la furci;
 Dacă-o fi voîníc,
 O să tragă la măciuci.
 Așa boldeica auđia,
 La Mizilca că mergea
 375 Și din gură că dicea :
 — Dragă, Mizilcuța mea,
 Impăratu s'a vorbit
 Și din gură-a poruncit,
 Să facă un tērg de furci
 380 Și altu de măciuci.
 A đis, dac-o fi femeie,
 Ai să tragi la furci;
 Și dacă-o fi voîníc,
 Ai să tragi la măciuci.
 385 Ea din gură că dicea :
 — Dragă boldeicuța mea,
 Fă de mai asculți ce-va,
 De mai im! drege inima!
 Iar sub masă că intra,
 390 Tótă vorba c'o asculta,
 Ei vorbirea ce 'mî vorbăia.
 Impărateasa iar striga :
 — Ai, împărate lunate,
 De ce nu judeci cu dreptate ?
 395 Feciorul lui Mizil Crai
 Portul este bărbătesc,
 Cu ochi 'ncap ca de șerpóică,
 E femeie, nu se pôte.
 Dacă așa că mi-și vedea
 400 La móșa satului trimetea
 Și móșa că ini-și venea
 Și din gură că 'l dicea :
 — Alei móșă, móșa mea,
 Feciorul lui Mizil Crai
 405 A venit să slujescă nouă anî,

- Dar ochiul 'n cap ca de șerpóică,
[și jumătate
Impăratésă mea ȳice că e fe-
[meie, nu se pôte,
Cu ochiul ca de șerpóică l
Când ea așa auȳă,
410 Când în ochiul ei se uȳta
Și ea din gură ȳicea:
— Impărate luminate,
Cum judeci cu dreptate,
Cu adevărat portul este bār-
[bătesc,
415 Are ochiul de șerpóică,
E femeie, nu se pôte.
Ea din gură așa ȳicea:
— Impărate luminate,
Încercare ca să-ȳ dăm,
420 La umblătóre s'o ducem,
Că dacă'o fi femeie, trebuie s'o
cunoștem.
Boldeȳca că mȳ-auȳă
Dosul la Mizilca da
Și din gură că ȳicea:
425 — Dragă Mizilcuȳa mea,
Impăratu s'a vorbit,
Că să vȳ facă o încercătóre,
Să te ducă la umblătóre;
Că dacă'oȳ fi femeie,
430 Trebuie să te cunoșcă.
Dacă Mizilca așa auȳă
Și din gură că ȳicea:
— Dragă, boldeȳcuȳa mea,
Fă de mai ascultă ce-va,
435 De mai înȳ drege inima,
C'oȳ ști eu ce-oȳ făcea!
Dar Mizilca ce făcea?
O cucută că găsȳa
Dinainte c'o puneă,
340 La umblătóre mergea;
Ea încerca și s'apuca
Și mai înainte arunca.
Atunci Impăratu, dacă așa
[vedea,
Sictir, moșă, d'acolea,
445 El din gură că ȳicea.
Că e adevărat ficiorul lui Mi-
[zil Crai,
C'a știut să ne slujască,
Din porunca 'mpărătească,
Nouȳ anȳ și jumătate,
450 Să slujască 'n dreptate.
— Impărate luminate,
Fecȳorul lui Mizil Crai,
Portul este bărbătesc,
Ochiul 'n cap ca de șerpóică,
455 E femeie, nu se pôte!
Și altă încercare să vedem,
La culcare să-ȳ punem,
Și atunci o să-ȳ cunoștem.
Așa boldeȳca auȳă
460 La Mizilca că mȳ venȳa
Și din gură că-ȳ ȳicea:
— Dragă Mizilcuȳa mea,
Impăratu s'a vorbit,
Încercare să vȳ dea,
465 La culcare v'o puneă.
Dacă tu femeie-oȳ fi,
Eȳ frate te-or cunoștea.
Ea așa că auȳă,
Puȳinel că se'ntrista
470 Și de la frunt c'o lua.
La încercare c'o ducea
Și la culcare c'o puneă,
Și ea că se tăvălȳa,
Numai în labe că sta;
475 Iarba după ea se ridica,
Că să nu-ȳ bage seama.
Așa împăratu vedea,
Și pe ea că mȳ-o lua
Și 'n casă că mȳ-o băga,
480 Ciubuc cafea cu ea că bea.
Dacă slujba termina
Și ea că se libera,
Impăratu ce făcea?
Toȳȳ gorniștii că-ȳ strîngea
485 Și pe ea c'o petrecea,
Pên'la mare că mergea.
Dacă apa, c'o trecea,
Ea dincolo că trecea,
Jos după cal se da;
490 Pênă 'n brȳu se desbrăca
Și apă că mȳ lua,
ȳȳtele le recoria.
Așa împăratu vedea,
494 De treȳ orȳ că mȳ leșina!

CANTECUL LUI TUDOREL

Cules de Christea N. Țapu de la Nicolae Cobzaru din T.-Jiu (Gorj).

A se vedea cântecul *Tudorel* complet din colecția D-lui G. Dem. Theodorescu.
pag. 669 sqq.

Pe din sus de Dunăre
L'acel sat mare sêrbesc,
Jumătate rumânesc,
N'avea naiba ce lucra,
5 Tudor tinêr se'nsura,
Frumosă mândră lua.
De frumósă ce era,
Cârcumăriță mî-o punea.
Unde Turciî mî o vedea,
10 Câtă avere toți avea
Tot la dênsa o toca,
Tudorel se'mbogăția.
N'avea naiba ce lucra,
Morî pe subt pâmînt făcea ;
15 Nouê morî ferecate,
De macină nóptea tótă, —
De macină la argint,
La argint mărunțel
De mor boîerî după el.
20 Turciî frate'mî sărăcia,
Numai cu chisele rămănea ;
Turciî mî se necăjia,
Veî, lui Tudor ce î făcea ?
La greû haraciû il punea :
25 Tot pe lună
Pungă plină
Și pe an
Hazna de banî.
Avutu-le-a,
30 Datu-le-a,
Să se vadă cortorosit,
Cu-a lui Voică după gât.
Tudorel că sărăcia,
D'atâta avere ce da
35 Și el din gură 'mî grăia :
— Aleî, Voică, mândra mea,
Scutură hambarele,
Să'mî faci d'o azimîoră,
Frământată'n lăcrămîore

40 Și mî-o pune'n trăștióră ;
Că eû mândro o să plec
Tot din sat, in sat, in sat,
Și din vad, in vad, in vad,
La cinstitu de 'mpêrat.
45 Mă duc să mă jeluesc,
Că nu pociû să mai trăesc !
Că Turciî silniciî,
Căiniî mahalagiî,
Averea mî-a jefuit,
50 Pe noi că ne-a sêrăcit !
Când la 'mpêratu mergea,
Treî dîle in pótă sta,
Nimenîa nu'l cerceta.
Impêratu in foișor ieșia
55 Și pe Tudor il vedea
Și pe el că mî-l chema :
— Tudore ai sărăc t,
Orî mi-te-ai îmbogățit,
Pe la mine c'ai venit ?
60 — Impêrate luminate,
Să mă judecî cu dreptate.
Nici n'am sărăcit,
Nici n'am bogățit !
Am venit să mă jeluesc,
95 Că nu mai pot să trăesc !
Că Turciî silniciî,
Căiniî mahalagiî
La greû haraciû m'a pus :
Tot pe lună,
70 Pungă plină
Și pe an
Hazna de banî.
Avutu-le-am,
Datu-le am,
75 Să mă vêd cortorosit
Cu-a mea Voică după gât,
Pênă când m'am sêrăcit !
Dar Impêratu ce făcea ?

Maî tare îl îmbogăța,
 80 Precum înainte era.
 De gășta turme turcești,
 Le făcea împărătești.
 De găsea ciređi turcești,
 Le făcea împărătești;
 85 De gășta hergheliî turcești,
 Le făcea împărătești,
 Lui Tudor le dăruța.
 Când acasă că mergea,
 Tudorel le aduna,
 90 Cu ciobani cu tot le lua.
 Mergea calea jumătate,
 Ciobani în urmă'i lăsa,
 Conac acas'le făcea.
 Pe la mieđ de nópte ajungea,
 95 El seama porților știa,
 Nevasta n'o deștepta.
 El în pimniță intra,
 Mare sete l'ajungea;
 Șese cupe de vin că bea
 100 Până el că se'mbăta,
 În pimniță adormea.
 Când fu nóptea jumătate,
 Muma lui Tudor se deștepta
 Și din gură că-mî striga:
 105 — Alei, Voică, noru-mea!
 Voica din somn se deștepta,
 În pimniță că se ducea,
 O cupă de vin că lua,
 Când afară că ieșea,
 110 De Tudorel se'mpiedica
 Și ea se'nspălmânta
 Și cupa că mi-o spărgea.
 Când auđia că țipa,
 Sócră-sa mi-se scula,
 115 Pe dânsa că mî-o certa:
 — Ai tu curvă tolină,
 De când s'a dus Tudorel,
 Tu ți-ai prins ibomnicel?
 A băut și s'a 'mbătat,

120 În pimniță s'a culcat.
 Sócră-sa ce mi-și făcea?
 Sfóră de mătase lua,
 Gâtul lui Tudor răpunea,
 125 Incepe d'a-l sugruma.
 Trage Voica nu prea trage,
 Dar sócră-sa mórte-și face.
 Diminéța se scula,
 Ciobănașii că striga:
 130 — Tudorel, desculțe porțile,
 Să băgăm dobitócele,
 Voica'n pimniță intra,
 Pe Tudorel îl cunoștea.
 Incepea se vâlcărea,
 135 Mă-sa mórte că-și făcea,
 P'amēdoî îi mormēnta!
 Dară Voica ce'mî făcea?
 Ea vitele că le vindea,
 Baniî la ciobani că da
 140 Și pe toți îi socotea.
 Numaî unu rămănea,
 Socotéla că nu-î da,
 C'are un semnișor,
 Semăna cu Tudorel.
 145 De soție că'l lua,
 Incepea Voica d'a cânta:
 — Ei Tudore, Tudorel,
 Saigean Tudorel,
 Dobrogén Tudorel,
 150 C'o să-ți mor de dor,
 Vara pe răzor,
 Câmpu plin de florî,
 În luna lui Coptor!
 Din ciobănașii tēi
 155 Unu c'am găsit,
 Frate el s'a 'nemerit,
 Cu un semnișor
 Ca'n obrazu tēu,
 Și eū l'am luat,
 160 De focșoru tēu!

TERANUL ȘI CIOCOIUL.

Cules de Christea N. Țapu de la Gheorghe Porumbescu lăutar în com. Novaci (Gorj).

Vezi varianta prescurtată din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 296. Idem *Bogatul și sêracul și ciocoiul* din colecția d-lui V. Alexandri pag. 41, 42, 250.

Foie verde ustoriu,
Pe deal pe la Canabor
Trecea un car cu șase boi,
Incărcat de păpușoi.
5 Din dărăptu carului
Arindașul satului,
Taie tutun dracului.
Înainte carului
Primărașu satului;
10 La leucele carului
Vătășelu satului.
Trage Oașu, nu prea trage,
Dar Gâscanu mörte 'și face.
Arindașu satului,
15 Să răstea țeranului:
— Mână boi, măi țerane!
— Nu măi pocîu, măi cucóne,
De trei dîle neîncetat
Boi nu i-am dejugat,
20 Nicî la apă nu i-am dat;
Cincî pogóne ți-am arat,
De trei dîle n'am mîncat
Și tu'mî dîci mie că's beat!
Dar ciocoiu ce'mî făcea?
25 Trase biciu calului
Și trase țeranului.
Îi trase o sută și cincî!
De dete țeranu 'n brîncî!
Dar țeranu sêracu, —
30 Să nu'si lase nêravu, —
Să dete pe din cea,

Și băgă mîna 'ntr'o lésă
Și tăia d'o nuia grósă
Și la cap căpătinósă
35 Și-i trase o sută șase. —
— Staî, țerane, nu mă bate,
Că mă ustură la spate.
Măi, țerane, tu estî beat,
— Sictir, ciocoî, gulerat;
40 Trei pogóne ți-am arat,
Boi nu i-am dejugat,
Nicî la apă nu i-am dat,
De trei dîle n'am mîncat
Și tu'mî dîci mie că's beat.
45 Dar ciocoiu ce'mî făcea?
La fugă că mî o lua,
Sus acasă se ducea,
De la pörtă că'mî striga:
— Ióne, Ióne,
50 Ióne, barlabóne,
Deschide-mî pörta măi tare,
Și du-te la han în vale
Și ia spirt de cincî parale
Și mă udă pe spinare,
55 M'a bêtut țeranu 'n șale.
Vai de mine, rău mă dóre!
— Bine ți-a făcut, cucóne!
Că țeranu i supêrat,
Cincî pogóne ți-a arat,
60 Nebêut și nemîncat,
Nicî boi n'a dejugat,
Iar tu dîci lui că e beat!

TERANUL ȘI CIOCOIUL

(VARIANTA)

Comunicat lui Chr. N. Țapu de D. Brezulescu. — Novaci (Gorj).

Fôie verde foî trifoî,
 Pe deal pe la Barlaboî
 Trece-un car cu șese boî;
 Caru-î plin de păpușoî,
 5 Iar pe urma caruluî
 Arîndașul satuluî. —
 — Bună, ȝiua măî țêrane!
 — Mulțumim ție, còcòne!
 — Mě, țêrane, tu ești beat.
 10 — Sictir, ciocoî gulerat
 Tu mă faci pe mine beat!
 Treî pogòne ȝi-am arat,
 Boî nu î-am dejugat,
 De mâncare nu le-am dat!
 15 Iar cîocoîu-al draculuî
 Nu'șî lăsa năravu luî,
 Trage bicîu caluluî
 Și-î trage țêranuluî
 Și-î trage o sută și cincî,
 20 De cădu țêranu 'n brâncî. —

Iar țêran serac de el,
 Tafe o tufă cam tufòsă
 Și la cap căpěținòsă
 Și-î trage o sută și șapte,
 25 De cade ciocoîu pe spate.
 Iar ciocoîu ce'mî făcea?
 El pe cal încăleca
 Și la Barlabon mergea:
 — Iòne, Iòne,
 30 Barlabòne,
 Deschide pòrta măî tare
 Ș'aprinde d'o lumîinare
 Și te uîță la spinare
 De veđî că e o vargă mare.
 35 Aolică rěu mă dòre!
 Ia-te du la han în vale
 Și îa spirt de cincî parale
 Și mă udă pe spinare,
 M'a bătut țêranu în șale.
 40 — Bine ȝi-a făcut cucòne!

GHEORGHITA POIANU.

Auđit de Chr. N. Țapu de la Precup Urgan, din Salcia-Teleorman.

- Fôie verde salbă môle,
Când fu Vineri în diseră,
Treî beșliî se ridicară,
Treî beșliî și treî zapciî,
5 Acușî sosiî de la Diî,
Cu căpute nărimziî.
Dar ei unde se trăgea ?
La Gheorghită Poianu,
C'ala le e căpitanu,
10 C'un tînăr de Moldovén,
P'un cal galben dobrogean ;
Ala le e căpitanu,
De la pórta tainu.
În puterea nopțiî ajungîa,
15 Gheorghită Poianu în picere [sărîa
Cu totu, frate-î primîa ;
Călușeiî îi lua,
În grajd de piatră-î îi băga,
Fên cu florî le revêrsa.
20 Dar el, frate, ce 'mî făcea ?
Le tăia câte o mióră,
Și un berbece de frigare,
Să le fie de gustare,
Pân' o veni prânđu mare.
25 Masa 'n foișor puneă,
Moldovénu ce făcea ?
Hoțu, călnele dușman,
Vêduse cucóna lui Gheorghită,
Mult e mândră drăguliță,
30 Din creștet pênă 'n pămînt,
Numai aur și argint,
De la pîept pên' la guriță,
Părea că e o porumbiță.
Îl secase la inimîóră,
35 Așa mândră frumuș'óră.
El apă de spălat cerea,
Cine focu vrea să-î dea ?
Cucóna lui Gheorghit'se scula,
40 Lua peșchiru pe stînga,
Și năstrapa în drepta.
Afară ea că 'mî ieșîa,
Și apă 'n mîlnî că-î turna.
Dar Moldovén ce făcea ?
Apă 'n guriță lua,
45 Pe cucóna c'o stropîa
Și 'ncepea d'o sêruta.
Gheorghită ce mi-șî făcea ?
Dor cu ochiî se uîta,
La inimă că'l seca.
50 Gheorghită că mi-l vedea,
Și din gură că striga :
— Istudore, sluga mea,
Țesală pe roșu meî,
Pune șaua pe suru,
55 Pe suru pe nebunu,
C'oî să 'mpușc p'al Moldovén,
La inimă fu viclean,
Că sărută cucóna mea,
Mî-a secat inimîóra !
60 Lui Moldovén că-î spunea :
— Moldovene dumneata,
Mî-aî sêrutat cocóna,
Mî-aî secat inimîóra !
N'o duseșî în grădină la bascea,
65 S'o sêruțî tu cum oî vrea ;
Ș'o sêrutașî la ivélă,
Mê secașî la inimîóră !
La Moldovénu alerga,
Cu pistolu îl împușca.
70 Pe deal pe la lalomița
Fuge căpitan Gheorghită,
Cu a lui d'o sluguliță.
De gonit cine-l gonește ?
Treî beșliî și treî zapciî,
75 Cu căpute nărimziî,
Acușî sosiî de la Diî.

BOGATUL ȘI SARACUL

Vezi și colecția d-lui G. Dem. Teodorescu pag. 296 sq. și *Bogatul și săracul* din colecția lui V. Alexandri pag. 41, 42.

Foie verde bob areu,
 Colea 'n vale 'n Făgădău,
 In cârciuma lui Dămândău,
 Unde bea și bun și rău,
 5 Bea săracu cu bogatu,
 De se minună și dracu ;
 Bea săracu cu vadra
 Și bogatu cu litra,
 De se minună lumea.
 10 Dar bogatul că-î striga :
 — Băi, sărace, vreme rea,
 Ce béi în potriua mea,
 Că n'ăi care fericite,
 Cu cercuri de fier legate
 15 Și cireți de boi la baltă
 Și pătule cu bucate
 Și magazii încărcate.
 Dar săracu ce î striga ?
 — Băi, bogate dumneata,
 20 Eă béu astă-ți, beău și măine
 Și le plătesc când imi vine

Și mă chlamă ca pe tine.
 Dar bogatu ce'mi dicea ?
 — Măi, sărace dumneata,
 25 Eă am care ferecate,
 Cu cercuri de fier legate
 Și pătule cu bucate,
 Și magazii încărcate
 Și cireți de boi la baltă.
 30 Dar săracu că-î striga :
 — Măi, bogate dumneata,
 Dar'ar Dumnezeu să dea,
 Ca să-ți arză carili
 Se rămăi cu fiareli,
 35 Ca mine cu palmili,
 Să-ți móră cireții.
 Să mă duc la cuțitari,
 Să mă-ascut cuțitele,
 Să-ți belesc cirețile,
 40 Să'mi daî d'un boi câte-un leu,
 Ca să plătesc ce béu eă !

VOICHITA

Cules de Chistea N. Țapu din gura lautarului Dumitru Radu, din Baneasa.—
Teleorman.

Fôie verde sălcioră,
P'a gură de vale,
Sórele răsare,
Este o casă mare,
5 Inaltă 'n foişóre,
Cu nouă celare,
Cu nouă uşóre,
Cu nouă umbrare.
La nouă umbrare,
10 Nouă legălóre,
Cu al Voichiţ—dece,
Inimióra-î rece.
Maî marele lor,
Din şi Constantin,
15 Legălor d'intăi,
Fără căpătâi;
Cel cu barba neagră,
Cu chip de ispravă,
Şi cu mintea 'ntrégă.
20 Frunză verde şi-o lălea
Voichiţ că-î venia,
Neşte negustorî,
Chip de peţitorî,
Din sus după mări,
25 Tot din Nadolie,
Vedea-o-aş pustie,
Pě cum să rămăie!
La Din că trăgea,
Plosca că mi-î da.
30 Din ce mi-şî făcea?
La masă pleca,
Şi din gură ăcea:
— Mamă, maica mea,
Voichiţ i-a venit,
35 Neşte negustorî,
Chip de peţitorî,
De sus după mări.
Haî s'o mărităm,
S'o căsătorim,
40 Până când trăim.
Mă-sa că nu vrea:
— Nu daū pe Voica.

Fata, ca fata
Tórce cu furca,
45 Dă mă-si turta;
Şi tórce pîn sat
Luî tat-sěū colac.
Din ce mi-şî făcea?
Acas'că vinea,
50 Cu el se 'nvoia,
Pe Voica s'aducă,
Iarna de cincî orî,
Că sint sěrbătorî,
Vara de treî orî,
55 Că sint lucrătorî.
Şi mî-o mărita
Şi-o căsătorîa;
Mult că nu trecea,
Toî fraţîi murîa,
60 Mă-sa rămănea,
De mi-î tāmăia
Şi mi-î comāda,
Pe Din blestema:
— Dine, maică Dine,
65 Fterul şi oţelul
El să putreădească
Şi să mucezască,
Trupşorelul tēū
Nici să mucezască,
70 Nici să putrezască.
Cum tu te-ai sculat
Pe Voica c'ai dat
Şi mî-o ai măritat
Tot în Nadolie,
75 Peste ţeri pustie?
Nouă anî trecea,
Nici nu mucedîa,
Nici nu putreăia,
Sta cum mi-l băga.
80 Din ce mi-şî făcea?
De D-deū se ruga:
— Dómne, sfinte Dómne,
Tu de ce nu'mî faci,
Tronişorul meū,

85 Mîc de călușel;
Pânzișora mea,
D'albele ibinci;
Brêulețul meu
Mică chinguliță,
90 Pîdicuța mea
Mic de friuleț?
D-deu îi făcea,
El pe cal încăleca,
În Nadolie că pleca,
95 La Voica trăgea,
La ea că striga:
— Voichiță, Voichiță,
Vin tu la neica.
Ea că n'auđia,
100 Pe ea c'o găsia,
Intr'o bascia,
Sta de cununa
Și mi-și boteza,
Fînă că dobândia.
105 Ea că mi-și striga:
— Neică Constantine,
Te înțeleg prea bine,
Nu te vedă pe tine.
Pe potecă apuca,
110 La Din se ducea,
Din pe cal c'o puneă,
Drum că-și lua,
Pe tărîmu ăl-ăli intra.
Calu încontină,
115 Voica că vedea,
Nește păsărele,
Cânta vîersurele,
Pe râmuri verzele.
Din gură ȑicea:
120 — Ferice de noi,
De părinții noștri,
Aū la ce trăi,
Aū la ce muri,
Aici c'or veni.
125 Voica că-î vedea
Și se spăimănta.
Din că mi-î ȑicea:
— Voichiță, Voichiță,
Nu te spăimănta,
130 Că ești cu neica.
Nu sînt păsărele
Și sînt copilași
Să veđi, botezați
Și veđi, creștinați
135 Și din mână dați.
'Nainte mergea,
Voica că vedea
Nește păsărele,
Cântă întunecose,

140 Pe rêmuri uscate,
Din gură ȑicea:
— Vai de noi,
De părinții noștri,
N'au la ce trăi,
145 Aici c'or veni.
Neică Constantine,
Ce sînt astea?
Sunt bieți copilași,
Veđi nebotezați,
150 Din mână nu dați.
Înainte mergea
Voica că vedea:
Două cătelușe,
În gură s'alătra,
155 Gard le despărția,
— Gardu este sócră-sa.
'Nainte mergea
Voica că vedea
D'un mormînt vedea,
160 În pară de foc ardea.
O oiță ce făcea?
La riū se ducea,
În riū se muia,
La mormînt venia,
165 Pē el se scutura,
Para d'o stîngea.
Voica că-î vedea
Și din gură 'ntreba:
— Neică Constantine
170 Ce este asta?
— El cioban c'a fost,
Rēu că mî-a făcut;
O oiță a dăruit,
Bine 'î a părut.
175 Înainte mergea,
Voica că vedea
D'o vacă; veđi, grasă,
Fără fir de iarbă,
Fără strop de apă.
180 Voica întreba:
— Neică Constantine
Ce este asta?
— Neică cînd a botezat
Și mî-a cununat,
185 Din gură-a dăruit
Bine î a părut.
'Nainte mergea,
Voica că vedea
De, veđi, vacă slabă,
190 Slabă și mârșavă,
Tot p'în liveđi verđi
Și pîn ape reci.
Voica că vedea
Din gură ȑicea:

195 — Neică Constantine,
Ce este asta ?
— Când a botezat
Și mî-a cununat,
Din gură o a dăruit,
200 Rău că 'l-a părut !
După tărîm că ieșea,
Casele mă-si se vedea,
După cal descăleca,
Pe Voica c'o lua,
205 In cap că-l căta,
Somnu c'o lua.
El se 'nfurișă,
El că mi-șî pleca,
La casa de veci.
210 Acolo mergea,
Țărână se făcea.
Voica se scula
Pe Din că 'l striga :
— Neică Constantine,
215 Dine, Constantine !
Costandin nu răspunde,
Că n'are de unde.
Voica ce făcea ?
La măsă pleca,
220 La ușă-l bătea
Și din gură striga :

— Mamă, măica mea,
Descue-mî ușa
C'a venit Voica !
225 Măsă că-l dicea :
— Fugî, mórte grăbită,
Nouă fîl că am avut
Și pe câte nouă i-ai luat,
Și-ai venit veđî, și la mine,
230 Să mă ieî, veđî, vaî de mine !
Voica mereu că striga,
Mă-sa eî că-l răspundea :
— Dacă ești Voîchița
Vino colea la măicuța.
235 La fereastră că venîa,
Cosița că mî-o băga
Și mă-sa c'o cunoștea.
Atunci ușa descuîa,
In brațe că mî-o lua
240 Și pe pat că mi-șî cădea
Și mă-sa că mi șî murea !
La biserică c'o îngropa,
Voica rămânea,
De mî-o tămăia.
245 Torcea cu furca,
Da mă-si turta,
Torcea prin sat
Luî tat-său colac.

CÂNTECE HAIDUCESCI

CANTECE HAIDUCEȘTI

BURILEANU

Cules de Christu N. Țapu din gura lautarului Dumitru Radu, din comuna Băneasa-Teleorman.

A se compara cu *Burileanu* din colecția d lui G. Dem. Theodorescu pag. 600 sqq. Idem «Burileanu» din colecția lui Vulpian pag. 17-18.

Frunză verde ismă crêță,
Când fu joî de diminêță,
Lui Burilean cade grêță.
De grêță ce mi-î cădea,
5 Nicî cafeaua n'o mai bea,
Nicî dulcêța n'o mânca.
La slugă cã poruncia,
Și din gură cã-î dicea :
—Istudoire catana,
10 F...tu-ți crucea și legea,
Ia vedrița din drépta
Și te du la valea rea,
La fântâna cea de piatră,
De moșu meu e săpată,
15 De taica mî-e ridicată,
Prea e-o apă lăudată !
Istudor ce mi-șî făcea ?
Vedrița 'n mân'o lua,
La fântână se ducea,
20 Mâna pe clutură puneă
Și 'n fântână c'o băga,
Apă rece cã scotea,
In vadră cã mî-o puneă,
Ochiî negriî 'șî arunca
25 Tot pe vale în valea rea,
Aci'n gură de colnic
Ședeă un tîner de voinic

Cu ghintu veđî, pe butuc,
De cincî șinî e șinuit,
30 De cincî lunî neslobođit.
Istudor, când il vedea,
Vadra 'n pămînt cã trântea,
Dosu la Burilean da
Și din gură cã-î spunea ;
35 —Burilene dumniata,
Colea'n vale'n valea rea
Crescut-a trestichîa'n ea
Și mî-o 'ngănă cinteza,
Impuiat'a haiducî în ea !
40 Burileanu c'auđîa,
Inima 'n el cã sălta,
Frumușel cã se găția,
La biserică pleca
Cu pircalab se 'ntâlîna
45 Și din gură cã-î dicea :
—Pircălabe, pîază rea,
Cin'te-a scos în calea mea ?
Tu mie ca să'mî găsești,
Dacă vreîsă mai trăiești
50 Vre-o cincî-decî de cositorî,
Să'mî cosescă fên de florî !
Pircălabu ce făcea ?
Pe Burileanu asculta,
Și voia lui cã 'mplinea.

- 55 Arvuna că-o primă,
Cinci-deci cositori tocmlă.
Colea 'n vale 'n vale rea,
Acolo că mi-î băga
Și mult fân că zotonă
- 60 Dar Burilean ce făcea?
La biserică pleca,
La ce popă că mergea?
La popa, veți, Măcăcin,
Că dă la păcat puțin.
- 65 Nicî slujba n'o isprăvia,
Burileanu că dicea;
— Părinte, sfinția ta,
Ai mai tare cu slujba.
Colea 'n vale 'n valea rea,
- 70 Impuiat'a haîducî în ea,
Mă duc să câștig ceva,
Că dic, dău, pe legea mea,
Că n'am ciubuc la lulea!
Frunđuliță și-o lalea
- 75 Popa din gură dicea:
— Burilene dumneata,
Veți-ți tu de treba ta,
N'ai nimic cu slujba mea.
Dar Burilean ce făcea?
- 80 Măna 'n pozinar băga,
Șapte rubiele scotea,
În mână popii că le da,
Singur că se miruia
Și acasă că se ducea.
- 85 Frumușel că se gătia,
Sfînta din cui că lua,
La valea rea că pleca.
Dar nevasta că-î dicea;
— Burilene dumneata,
- 90 Nu te du la valea rea,
Să-ți răpuî tu viața!
Averea ta și cu a mea
- S'o mănâncî cu lingura
Și de zat că nu 'î-oi da.
- 95 Ala nu e tîner voinic,
Ci e Bica Catana
D'a speriat granița;
De șapte ori m'am măritat,
El vîduvă că m'a lăsat!
- 100 Burileanu ce făcea?
Sema vorbiî n'o lua,
La valea rea că pleca,
Pe Bica că mi-l vedea,
Sfînta la ochi că pune
- 105 Și 'n el, frate, că trăgea.
Sfînta foc nu lua,
Numa'n tîgaie pîrlîa.
Și Bica că mi-î dicea;
— Burilene dumneata,
- 110 Întorce-te, frate, acasă
Și veți-ți de jupănesă,
Că de tine nicî nu'mî pasă;
Și ți-e iarba cam udată
Și cremenea ți-e cam spartă.
- 115 Burilean nu se lăsa,
Ci mai rău se 'nfuria,
Înc'o dată-o slobođia
Pustia foc nu lua!
Bica atunci se năcăjia,
- 120 Ghintu la ochi că'l pune
Și 'n Burilean mi-l slobođia,
Patru caravele-l făcea.
Nevasta că 'mî-audîa
În fuga mare că venia,
- 125 Și pe Burilean jălîa!
Pe Burilean ea 'l lua
Și acasă că'l aducea,
La mănăstire 'l îngropa,
La mănăstirea domnăscă
- 130 Albă să se pomenăscă!

CÂNTECUL LUI CORBEA.

(VARIANTA)

Cules de Ión Odor de la Moș Ión Guiu, Valenț-Prahova.

- Frunză verde de măcriș,
 La temnița lu Opriș,
 Unde șade Corbea 'nchis,
 Nicî prea de mult că nu'mî șade,
 5 Dă nouă anî și jumătate,
 Și nouă zile de vară
 Și alte trei de primăvară.
 Muma Corbiî se scula,
 Savaî, muma Corbieî,
 10 Din țara Moldovieî
 Cu trei ouă roșioare,
 Cu trei luminări de cêră,
 Trei colaci de grâu de vară,
 La temniță se ducea.
 15 Unu da portarulî,
 Și altu temnicerulî,
 Și altu păstra Corbieî.
 Muma Corbiî-acolo mergea,
 La temniță se ducea,
 20 Și-așa din gură 'mî striga :
 — Corbeo, Corbea, dragu
 De ești viu, [maîchiî
 Ca să te știu,
 De ești mort,
 25 Să te jelesc,
 La preuî să te slujesc,
 Sărindare să'ți plătesc !
 Așa Corbea c'auîra,
 — Aleu, măîculița mea,
 30 Că'ți înțeleg eu gura,
 Că ești maîcă dumneata !
 Nu pocîu maîcă,
 Nu pocîu dragă,
 Nu pocîu maîcă-a maî trăi.
 35 Dă rangătu brôștilor,
 Dă zgóna năpărcilor,
 Dă șueru șerpilor !
 Nistru mare mî-a venit,
 Temnița mî-a nămolit ;
 40 Șed în apă,
 Pênă 'n sapă,
 Și 'n noroî,
 Pênă 'n țurloî.
 Barba 'mî bate brațele,
 45 Mustățile cotele,
 Și përu călcăile !
 O drăcôică dă șerpôică,
 Iacă, că s'a încuîbat,
 În pôla caftanulî,
 50 În gura pozinarulî,
 Și 'puî că și-a scos.
 De crescut, cu ce mi-î crește ?
 Carne din mine cîuște !
 Aleo, măîculița mea,
 55 Fă'ți pomană pentru mine,
 La Ștefan Vodă să mergî,
 De departe să te rogî,
 De-aprópe ca să'mî genunchî,
 Pôla, mâna să-î sâruî,
 60 Și-așa din gură să dîci :
 — Aî, Dómne, Măria Ta,
 Iartă'mî, Dómne, pë Corbea,
 Că și-a făcut vedéua,
 Nouă anî și jumătate
 65 Și nouă zile de vară,
 Și-alte trei dă primă-vară !
 Ștefan Vodă ce dîcea ?
 — Babo, slabo și dă trébo,
 La cuvinte dă ispravo,
 70 Las', Corbea, că-î logodit,
 Logodnica î-a venit,
 Jupănésa Carpina,
 Adusă din Slatina.
 Din bardă, nu-î bårduită,
 75 Numa din topor cîoplită,
 Și la cap e ascuțită,
 La rădăcină-î pârilită ;
 Tot dă Corbea e gătită.
 Ștefan Vodă ce dîcea ?
 80 — Pë Corbea că l'o ȧerta,
 Când el că mî-o dărui,
 Pe Roșu nădsrăvanu,

- Care fuge cu anu,
Cu anu, cu lunile,
85 Dă lungește zilele!
Muma Corbi-așa audă,
Lăcrimile-o podidea,
Și la Corbea se ducea:
— Corbeo, Corbeo, dragu maichii
90 Tu ești, maică, logodit,
— Logodnica ți-a venit.
Jupâneasa Carpina,
Adusă din Slatina,
Din bardă nebărduită,
95 Numa din topor cioplită,
Și la cap e ascuțită,
La rădăcină pârlită,
Tot de tine e gătită.
Dar pe tine te-o ȳerta,
100 Când tu-ȳi dăru pe Roșu,
Pă Roșu năsdăvanu,
Care fuge cu anu.
Dară Corbea ce ȳicea?
— Pôt' să fie dăruit,
105 Inimțora ȳ-a poștit!
Dă cât, maică, să te duci,
Tot la Domnul Ștefan Vodă;
Salaorii, ca să'mi cei,
Tot cu sape, cu lopeți
110 Și tu, maică, să te duci,
În ce verde moviliță,
Și tu, maică, ca să'mi sapț,
În răsăritu sôrelui,
În băligaru cailor,
115 Daț de ușa grajdului!
Muma Corbiȳ ce făcea?
La Ștefan Vodă mergea,
Și salaorii că'mi ceren,
La movilă se ducea,
120 Și ȳacă, că'mi poruncă.
Și ei când săpa,
În răsăritu sôrelui,
În băligaru cailor,
Da de ușa grajdului.
125 Muma Corbiȳ, ce făcea?
În grajd pțatră că intra
Și pe Roșu că'mi scotea,
Ne'nșelat, dē'nfrănat,
Cu căpăstru dē bumbac
130 Și-afară, că mi'l scotea,
Cu unt-de-lemn că'l ungea,
Cu basmaua că'l ștergea
Tot dangale că'l făcea
Și pē uliță-apuca,
135 Negustorii șir sē ținea;
— Babo, slabo și dē trēbo,
De ȳi-ȳ Roșu de vîndare,
- ȳi dăm galbinȳ și parale,
În galbinȳ să'l cumpănim,
140 Prea bine să ȳi'l plătim;
Pentru unu să'ȳ dăm doi,
Să'ȳ dăm herghelia tōtă,
Car' plătește lumea tōtă!
Mama Corbiȳ, ce ȳicea?
145 — Nu mi-e Roșu de vîndare,
Să'mi daȳ galbinȳ și parale,
În galbenȳ să'l cumpăniȳ.
Și mi-e Roșu dē dar mare,
Școț pe Corbea dē'nchisôre!
150 Muma Corbiȳ ce făcea?
De căpăstru că'l lua,
La Ștefan Vodă 'l ducea,
Și'n curte că mi'l băga,
De palimarȳ că'l lega.
155 Ștefan Vodă că'l vedea,
Mustăciôra că-ȳ ridea,
La portar că'mi poruncă,
Poțile că le'nchidea.
La temnicerȳ poruncă,
160 Și pe Corbea că'l scotea,
Pē la bărbierȳ că'l da,
Mi'l spăla și mi'l rădea,
Maț trumos mi'l primenȳa,
Și 'n curte că'l aducea.
165 Dară Corbea ce'mi făcea?
La Roșu, că se uȳta,
Lacrămile 'l podidȳa,
Dară Roșu necheza.
Ștefan Vodă ce făcea?
170 Pē tōte slugile striga;
Car'pē Roșu 'ncăleca,
Tot în pămînt că-ȳ trāntea,
ȳierea într'ēnșii că plesnȳa.
Așa Corbea când striga:
155 — Haȳ, Dômne, Măria Ta;
Maț incet cu slugile,
Că rēmăi fără dēnsele.
Ia să'mi daȳ haȳnele tăle,
Să-se dedea Roș cu ele.
180 Ștefan Vodă așa audȳa,
Tōte haȳne lēpăda
Și Corbea că le 'mbrăca,
Și dēsagiȳ cu galbinȳ că'mi
[cerea,
Ca Roșu să se dedea,
185 Că, când o eși la țară,
Să nu'ȳ facă vr'o ocară.
Dară Corbea, ce'mi făcea?
Pē Roșu că 'ncăleca,
Puțintel maidan făcea,
190 Pēnē când bine 'nfierbînta,
Lua spuma cu mână,

- Clăbucul cât căclula,
Pě lângă mă-sa sě da,
Măna scóbă că'mi făcea,
195 Dě brěu pě mă-sa apuca,
Și la spate o lipă ;
Pě sus zidurī că'mi sārīa,
Și din gură așa dīcea :
— Rēmăi, Dómne, sánătos,
200 Că la mână că ți-am fost,
Și tu vrednic nu mī-ai fost !
Ștefan Vodă rēmănea,
Așa din gură 'mī striga :
— Veđeți hoțu infierat,
- 205 Mě lasă gol despuțat,
Numa cu fesu din cap,
Dě sfatu boerilor,
Dě risu cocónelor !
Ștefan Vodă ce'mi dīcea ?
210 — Da nu'mi este dė cușman
Nici pēntru desagiț cu galbinī,
In póla caftanuluī,
In gura pozīnaruluī
Era cărți marī dė Domnie,
215 Orī in ce țară-o merge,
Să domnescă țara 'n pace,
N'are nimeni ce-ī mai face !

CANTECUL LUI CORBEA HAIDUCUL

VARIANTA

Cules de Chr. N. Țapu de la Gheorghe S. Stoica lautar, din Comuna Costesci-Vâlcea.

- Flóre verde florī domnești,
Dómne, din oraș din București
La 'nalte case domnești,
De se vėd in București,
5 Flóre verde florī de tisă,
Mare masă mī-este 'ntinsă,
De mulți boeri mī-e coprinsă.
Dar la masă cin' ședea ?
Ședea Domnul Ștefan Vodă,
10 Nici nu bea, nici nu mânca
Numai cu ochiī privă,
Séma la băieți că'mi lua.
Flóre verde foī de brid,
Dómne, de ăiua de sán Vási
15 Când fac cucónele piftiī,
Și să 'mpărțesc boeriī,
Toți boeriī lėfă 'mī lua,
Numai Corbea 'mī rēmănea !
Dar Domnia 'l întreba :
20 — Aleī, Corbea dumneata,
Ce boerie poștești
P'ăia să ți-o dăruiesc ?
Dară Corbea ce'mi grăia ?
— Aleī Dómne, Măria Sa !
25 Ce boerie poțesc
- P'ăia să mī-o dăruești ?
Poțesc caftan de 'mpărăție
Și dugealic de Domnie,
Că cu ala'mi șade mie !
30 Domnia că'mi audī
Treī băieți că mi-ș mânia
La Gheorghită'y trimetea
Și Gheorghită că'mi venīa,
Iar din gură că'i grăia :
35 — Gheorghită, Gheorghită
Vătaf de temniță
Și de temnicerī
Peste marī boeriī,
Tu pe Corbea să mi l duci
40 Tot la temniță de pīatră,
De șapte Domniī uītată,
Cu muschīulețu d'o schlopă !
Stetea Corbea la 'nchisóre
Nouė anī lipsit de sóre ;
45 Când împovėrni pe dėce,
Muma Corbiī că'mi sosește
Cu treī ouė roșóre,
Ducea Corbi de măncare
Dar ea, frate, când pleca ?
50 Din Joīa, Joāmarilor,

- Din Vinerea ouărilor,
 Din Sămbăta Paștilor
 Și-ajungea pe la Sân-Pietru.
 La poartă că mi-ș trăgea,
 55 Ouă la portar că'i da,
 La Corbea de mî-o lăsa;
 La ferăstră că'mî trăgea,
 Din guriță că'mî grăia :
 — Aleo, Corbeo,
 60 Dragă Corbeo,
 Ori ești viu,
 Ca să te știu ;
 Ori ești mort,
 Ca să te port !
 65 Că pe tine te-a nchis
 Nejudecat,
 Neînfățișat,
 Nicî pe la Domnie dat !
 Dar Corbea, frate-î grăia :
 70 — Maică, măicuțița mea,
 Nu sunt viu
 Ca să mă știî ;
 Nicî mort,
 Ca să mă porți !
 75 Și pe mine când m'a 'nchis
 Eram tinerel copil
 Ș'acum sunt boșneag bătrîn ;
 Barba'mî bate brațele
 Și chica călcăiele
 80 Mustața umerile.
 Și pe mine iar când m'a 'nchis
 Erau năpărcile
 Subțiri ca drugile
 Ș'acum sunt ca furcile ;
 85 Șerpiî ereaî ca ațile
 Ș'acum sunt ca grindile ;
 Brôștele ca nucile
 Ș'acum sunt ca ploștile.
 Pe toate le-aș odihni,
 90 Dar o drăcôică
 De șerpôică,
 De smeôică
 Ea, frate, că mî-a 'mpuîat
 Cam din cîocul berbieî
 95 În gura pozunarului.
 Și ea, frate, când se 'ntinde,
 Inimîora mî-o coprinde,
 Și când, frate se sgârcește !
 Inimîora mî-o topește,
 100 Suflătelul mi l sfârșește !
 Corbea din gurăî grăia :
 — Aleî, maică, maica mea,
 Făcut'aî vre-o dată bine ;
 Fă și-acuma pentru mine :
 105 Tu maică, ca să te duci
 Tot la tîrgul ăi de flori,
 Că vin vara săpătoriî,
 Săpătoriî și lopătarî ;
 Și tu, maică, să'mî tocmești
 110 Patru-decî de săpătoriî
 Și cu cincî-decî de lopătarî,
 Și de dus unde să'î duci ?
 La bălegarul uitat,
 Care moș meî mi l'a dat.
 115 Iar tu maică să maî cercî,
 Din guriță să'mî grăești,
 La palat ca să'mî vorbești :
 — Ce e Corbea vinovat
 De'n temniță l'ați băgat
 120 Nejudecat,
 Neînfățișat,
 Nicî pe la Domnie dat ?
 Drumu Corbiî ca să'î dați
 Că lui vremea î-a venit
 125 Vremea de căsătorit
 Și mirésă î-am găsit ! —
 Dar a babă
 Slabă,
 Cu bréul de lână
 130 De pîr de cămilă,
 La Domnie cî mergea,
 În genuchî ingenuchîa,
 De Domnie se ruga,
 Domnia că'î răspundea :
 135 — Haî, tu babo,
 Slabo,
 Cu brăul de lână
 De pîr de cămilă,
 Inima'mî fărîmă,
 140 Noî mirésă î-am găsit
 Pe jupânésă Carpina
 Din pădurea Cócăna
 Din bardă nebărduită,
 De secure săbuită
 145 Și la cap e ascuțită !
 Dar ea, frate, ce'mî făcea ?
 Dacă vedea că nu putea
 Să scôtă afar' pe Corbea,
 La tîrgu de flori se'nturna,
 150 Săpătoriî că'î tocma
 Și la băligar mergea. —
 Săpa și de vară
 Pînă 'n séră,
 Făr'de pic de nădușelă ;
 155 Când da sórele 'n spre séră
 De ușa Roșului da.
 Dar la ușă cum era ?
 Lacătu cât banița
 Și cheia de cincîoca.
 160 Nimenîa nu'î îndrăsnia,

De cât singură baba,
Că 'i mai ştia ea sēma.
Cu picioru că mi-l da,
Uşa din balemare sārīa,
165 Şi la Roşu că 'mī intra,
Odată 'l ghîoldorosīa.
S'unde Roşu că nu'mī sta,
De căpăstru că mi-l lua
Şi-afară că mi-l scotea,
170 Cu chebrēua că 'l ştergea;
Sórele că se 'nchidea,
Aşa de roşu 'mī-era;
Şi de căpestru că'l lua,
La vale că 'mī apuca.
175 Cam pîn dreptul Domniei
Incepea Roşu a necheza;
Domnia se spālmāta,
Coconiţa se stārpa,
Iar din gură că grāia:
180 — Cată, f...tu'ī mūmă sa,
Ce vitéz o fi āla?
Treī băteī că 'mī māna,
Inaintea babiī ieşīa,
Ş'aşa, frate, 'mī-o 'ntreba:
185 — Ai tu babo,
Slabo,
Cu brēul de lānă
De pēr de cămilă,
Inima'mī fārimă,
190 De ȕ-e Roşu de vīndare,
Ca să'ȕi daū ceva parale?
Orī, frate, ca de schimbare,
Să'ȕi daū unu, să'ȕi daū doī,
Să'ȕi daū patru-decī şi doī,
195 Numai să se pomenescă,
De herghelia domnescă!
Dară baba ce'mī grāia?
— Nu 'mī-e Roşu de vīndare,
Orī frate, ca de schimbare,
200 Ca să'mī daī ce-va parale.
Mī-e Roşu de dāruīală,
Il dāruīesc Māriei-Sale,
Lasă-mī Corbea de 'nchisóre!
Domnia, când auđīa,
205 Un băiat că'mī trimetea,
Pe Corbea că mī-l scotea,
Afară mī-l aducea,
Pe la bărbier că'l da;
Şi mi-l tundeā sfranȕezeşte,
210 Şi mi-l rădea cerchezeşte,
Cu mustăȕi in vārvalic,
Şedea bine la voīnic.
La Domnie că'mī mergea,
Sus pe scară se urca,
215 Din guriţā că 'ī grāia:

— Ai, Dómne, Māria-Ta,
Ia să'mī daī dugealicu de
[Domnie,
Că cu ala 'mī şade bine
Şi să'mī daī haīnele tele,
220 Să se dea Roşu cu ele!
Dar Domnia ce'mī făcea?
Prost de mīnte că'mī era,
Pe Corbea mi-l imbrāca,
Şi la Roşu că'mī mergea,
225 Şi cu el, frate, 'mī vorbīa.
Domnia ce mi şī făcea?
D'un picīor ingenuchīa
Pēnē Corbea 'ncālēca.
Implimba el ce'mplimba,
230 Lua el spuma cu māna,
De pórtā că o trāntea,
Sloī de ghīeţā se făcea,
Din guriţā că'mī grāia:
— Ai, Dómne, Māria-Ta,
235 Zāvorāşte porȕile,
Şi 'ntāreşte-ȕi strejile,
Nu'ȕi nāpusti slugile!
Luī nu 'ī erea d'alt ceva,
Ci'ī erea de maīcă-sa,
240 Şi el, frate, că 'ī grāia:
— Aleī, maīcă, maīca mea,
Intinde la cea nuīa,
S'ating pe Roşu cu ea,
Să nu'mī facă, cređ, una!
245 Luī nu'ī erea de nuīa,
Ci 'ī erea de maīcă-sa.
El de mānă mī-o apuca,
Şi la spate mī-o asvīrlīa,
Pe sus porȕile sārīa
250 Şi din guriţā 'mī grāia:
— Rēmāī, Dómne sānātos,
Ca un trandafir frumos,
Că la mānă eū ȕi-am fost,
Şi harnicu nu mī-ai fost!
255 — Du-te, Corbeo, sānātos,
Ca un trandafir frumos,
Că la mānă tu mī-ai fost,
Şi vrednicu nu ȕi-am fost!
Domnia că 'ī mai grāia:
240 — Aleī, Corbeo, dumneata,
Ce rēū, frate, c'ai făcut,
Atāt cât ai haīducit?
— Ai, Dómne, Māria-Ta,
Adevēru da-ȕi-l'aş,
245 Pe mine de mē 'ntrebaş:
Prindeam călētoru 'n drum,
Mi-l făceam de rodea fēn;
Prindeam de-o băbuţā slabă!
Mī-o făceam de păşȕia iarbā!

- 250 Dară Corbea ce'mî făcea ?
 Mai mergea ce mai mergea,
 Sta în loc și se gândia,
 Și din gură că'mî grăia :
 — Cată f...tu-î mumă-sa,
 255 Ce rău Domniei să'î fac ?
 Să'î fur lui telegari ?
 Cumpără alții mai bun ;
 Să'î omor coconița ?
 Se 'nsoră și ia alta,
 260 Mai bună, nu ca asta.
 Mai bin' să 'î omor coconel,
 Care dórme 'n legănel,
 Ca să-î sec ál suflete !
 Pě puterî de nópte,
 165 Pě sudorî de mórte,
 El că se 'nturna,
 Pě supt doîcî că se băga,
 Coconaș de picîor îl lua
 Și la pórta că'î scotea,
 270 Numaî cîosvirî că'î făcea,
 Și la pórta le-atârna ;
 Capu coconașului,
 Îl puse 'n țépa dracului.
 Domnia de diminéță se scula,
 275 Pe ochî negrii se spéla,
 Ochiî pe feréstră 'șî arunca,
- Și la pórta se ultă,
 Din guriță că'mî grăia :
 — Ia, veđî, căinele, 'nferat,
 280 Mă lasă gol despuîat,
 Și de coconaș sérac !
 Mergea Corbea ce mergea,
 Cu Ceauș Velcea se 'ntâlnia,
 Care 'n temniță 'l pázia,
 285 Din guriță că 'î grăia :
 — Iatagan din téca ta,
 Bine-ar ședea în a mea !
 — Fie-țî, Corbe-o, dărui,
 Numaî să nu'mî faci nimic !
 290 Dară Corbea ce'mî făcea ?
 Sta în loc și se gândia,
 — Cată, f...tu-î mumă sa,
 Ast iatagan de l'am căștigat,
 În carne nu l'am cercat !
 295 Indărăt că se 'ntorcea,
 Pe Ceauș Velcea că'î gășia,
 Din picîóre că'î toca,
 Și pe drum că mi-ș pleca.
- Mă plătiî cu cântecu,
 300 Ca lupu cu urletu ;
 Când vênătoru 'l întâlnește,
 Dă pîlea și se plătește.

CANTECUL CODRÉNULUI.

Cules de Chr. N. Țapu din gura lautarului Stancu Ion, Cucuieș.—Teleorman.

Veđî Colecț. d-lui V. Alexandri pag. 86 sq. Cântecul de față este o variantă.

- Flóre verde spic de grău,
 Cântă cucu pe pirău,
 Codrénu cu murgu de frău,
 El la tērg că mi-l trăgea,
 5 Călușelul mi-l vindea ;
 Vindea calul, armili,
 Rēmănea cu baldacu,
 Numaî cu șéua 'n spinare
 Ce-o să mă fac, frățióre,
 10 Umblu cu șéua în spinare !
 El pin tērg mi se 'mplimba
 Toț călușeii 'î cerca
 Și pe spate mi-î bătea,
- Altu călușel să'șî ia ;
 15 Nicî un cal că nu-î plăcea.
 Fóre verde a bobului,
 În scapătul sórelui
 La ușa oborului,
 Cam în drumul Gîurgîului,
 20 Vēđu cóma roîbului
 Și gluga mocanului.
 El lângă mocan se da
 Și din gură că-î dicea :
 — Bună diua, măî mocane !
 25 — Mulțumescu-î, căpitane !
 — Măî mocane mocărtane,

De ți-e roibu de schimbare,
 Să-ți dau unu să ți dau doi,
 Să-ți dau, neică, până 'n trei,
 30 Erghelia de la baltă,
 Nu pe totă, jumătate,
 Și ca roibu nu se pôte!
 De ți-e roibu de vinđare,
 Să-ți dau galbeni și parale,
 35 Să-ți dau galbeni vinetici
 De câte-o sută și cincî,
 Să tot schimbî, să tot mănâncî
 Și nu se cunoste aici.
 Dar Codrénu ce'mî făcea ?
 40 Măna pe frêu c'o punea,
 Pictoru în scară 'l punea
 Și pe roibu încăleca
 Și prin tîrg că mi-l plimba,
 Până spumă mi-l făcea;
 45 Se lua spuma cu mîna,
 De pămînt că mî-o trîntea
 Sloi de ghêță se făcea.
 Dôr pe la mocan că'mî da,
 Diua bună că-șî lua.
 50 Fuge Codrénu și se duce,
 Remîne mocanu și plînge!
 — Măi Codrene, frățiore,
 Întorțe te, neică, din cale
 Dă-mî dă câte-va parale
 55 Că mor copiii de fôme!
 Nu mî-e roibu de schimbare
 Și mî-e roibu de vinđare,
 C'a fost taica percitor,
 Și-a rămas la sat dator
 60 O sută șel-deci de polî.
 Vîndu-î muma roibului,
 Plătîi plasa Oltului
 Și-o să vînd și pe roibu,
 Să 'mî plătesc Teleormanu.
 65 -- F...tu-ți crucea-ta mocane,
 Când m'oi întorțe din cale
 Și ți-oi da șai-spre-ce palme,
 Să numerî că sînt parale,
 Și m'oi întorțe din drum
 70 Și ți-oi da vre-ocâți-va pumnî,
 Ți-oi da pumnî inghesuiți,
 Să dicî că sunt lei mărunți,
 Pă muchie de ceî bătuti!
 N'ai audît d'un Codrén
 75 Și d'un hoț de căpitan
 Și d'un negru de țigan,
 Că ia cai de la mocanî

Și mîi de la cîobanî,
 Vinu de la cărciumari,
 80 Nu plătește nici un ban ?
 Că când aș sta să plătesc,
 La ce dracu hađducesc ?
 Iar Codrénu ce'mî făcea ?
 El p'un drum că mî-apuca,
 85 La un cîobănaș trăgea
 Și din gură că-î dicea:
 — Frunđuliță unt-de-lemn,
 Ți se 'ntâmplă un mîelușel,
 Fôie verde salbă môle,
 90 Să ți-l plătesc cu parale ?
 Dar cîobanu se gîndîa
 Cată f...tu-î mumă-sa,
 O să dau un mîelușel
 Și o să 'mî iaă un sfîntîșor.
 95 Și cîobanu ce'mî făcea ?
 El în tîrlă că intra
 Și pe cîodă 'l alegea,
 Patru ciosvîrți că'l făcea,
 La desagî că'l așeđa.
 100 Fugea Codrén se ducea,
 Fuge Codrén și se duce,
 Remîne cîoban și plînge!
 Cîobanu ca cîobanu
 Nu știe ce e șofranu,
 105 Tot ca țiganu Divanu.
 Dar Codrén ce mi-ș făcea ?
 La un cărciumar trăgea
 Și un burduf de vin umplea
 Și pe murgu'l așeđa.
 110 Fugea Codrén se ducea,
 Dar cărciumaru 'mî striga:
 — Măi Codrene frățiore,
 Întorțe-te, neică, din cale,
 Dă-mî dă câte-va parale,
 115 Că mî-e marfa stăpînescă !
 Dar mocanu ca mocanu,
 Veđi pentru-o glîbă de cal
 Dete jalbă la Divan
 Și o băgă la Tribunal.
 120 Unde Codrean se trăgea ?
 La movila cea crăpată,
 Unde a mai scăpat odată,
 Subt umbră de păducel,
 Cu cărniciă de mîel
 125 Și cu vin din burdușel
 Și cu murgu lîngă el,
 Cu costițe de purcel;
 Rêu trăfește, vai de el !

CANTECUL HAIDUCULUI CODRÉNU.

VARIANTA

Cules de Christ. N. Țapu de la Nicolae Mihailescu, Roșiorii-de-Vede (Teleorman)

Foie verde trei aglici,
 La Coțofența la bălci,
 Codrénu se trage pe brânci;
 Să trage din lésă 'n lésă
 5 Pên'la Coțofența 'n casă.
 —Bună ziua, fa, cocónă!
 —Îți mulțumesc, căpitane!
 Acuma 'mî ȳici, căpitane,
 Căci sint la brău cu pistole,
 10 Patru pline și trei góle,
 Să'ı trag Coțofenciı 'n șale!
 Iar când venıam la mălai,
 Mă luaı cu căniı 'n alai;
 Și când venıam la opinci
 15 Puneai ȳiganı de'mı da brânci;
 Dar când venıam la parale,
 Puneai ȳiganı de'mı da palme!
 Bucură-te, bătătură,
 Căci te umplu de untură
 20 Din Coțofența bătrână!
 Foie verde ca nalba,
 Codrén la bălci că'mı pleca,
 La un cărciumar trăgea
 Și din gură așa'ı ȳicea:
 25 — Măi cărciumar dumneata,
 Ia dă'mı o felă de vin,
 Ca să'l vėd dacă e bun.
 Codrén vinu că și'l bea
 Cu piciorul sticli'ı da,
 30 Bucățele mı-o făcea
 Și o țaga 'n buzunar,
 Ca să ȳică c'are banı.
 Foie verde ca nalba,

Codrén la obor pleca,
 35 La un mocan că trăgea,
 Că un cal galben avea
 Și din gură așa'ı ȳicea:
 —Măi mocănaș dumneata,
 Dă ȳ-e galben de schimbare,
 40 Să te duc la Herța mare,
 Să'ı dau unu, să'ı dau doi,
 Să'ı dau, frate, până 'n trei?
 —Nu mı-e galben de schimbare
 Și mie galben de vinđare,
 45 C'am o soră fată mare,
 S'o cāntăresc în parale.
 Iar Codrénu ce făcea?
 Picior în scară pune
 Și pîn sus că se uita,
 50 Doi pintenı la cal că'ı da
 Și ca fulgeru sbura.
 Calul spumă se făcea,
 Lua spuma cu mânia,
 De pămānt că-o trāntea
 55 Sloi de gheață se făcea.
 Înapoı că se uita
 Și din gură așa ȳicea:
 —Cată f...tu-ı mumă-sa
 Asta-ı cal pe seama mea!
 60 Iar galbenu că sbura
 Și Codrénu 'ı ȳicea:
 —Haı, galben, la Herța mea,
 Că mocanu nu-ı vrednic de
 [tine,
 Iar tu ești smeı bun de mine!

CÂNTECUL LUI GHEORGHELAȘIU

Cules de I. Odor de la Ion Gruî, din Valeni (Prahova).

A se vedea și colecția d-lui G. Dem. Theodorescu «Gheorghelaș» pag. 591 sqq.
Cântecul de față e o variantă a celui din colecția D-lui Theodorescu.

Frunză verde și-o crăiță,
Cine urcă la Istriță?
Sava! Căpitan Gheorghita,
Și la brâu cu măcruchiță,
5 Din bardă nebărduită.
Numai din topor cîoplită,
Dă Macoveiul e gătită.
Și umblă din stână'n stână,
Să'ncerce brânza dă bună,
10 Și casu de'nchegătură,
Și din cordună'n cordună,
Să'st capete flintă bună,
Rea de lemn, bună de fier,
Să ducă glonțu la semn.
15 El la stână că mergea,
Așa din guă dicea:
— Moș Radule, barbă sură,
Mai ai pe cineva'n stână?
— Eu îți dic pe legea mea,
20 Că eu n'am pe nimenia,
Decât eu și baba mea
Și decât un biet de mănător.
Dimineța sa sculat,
Oile'n strungă mî-a dat,
25 Jintită multă a mâncat,
Și lui, mări, 'i s'a plecat,
Frigurile l'a luat,
Și sarica și-a luat
Și în stână mî-a intrat,
30 Între burdușe s'a băgat.
Așa Gheorghita auția,
În stână că mi'st intra,
'Ntre burdușe căuta,
Peste Macovei că'mî da.
35 — O, frunzuliță de teiul,
F...tu-ți neamu, Macovei,
Cin'te scose 'n ochiul mei?
Său is dîlele tale sfârșite,
Pecatele mele multe?
40 Da Macovei ce dicea?

— Alei, neică Gheorghelaș,
Mult ești tîner și gingaș,
La inimă om vrăjmaș.
Ia'mî calu și oile.
45 Mai lungește'mî dîlele,
Să'mî mai vîd copilele,
Să mor lângă dînele!
Da Gheorghilaș ce dicea?
— D'au știu, vere, d'au nu'mî știu,
50 Când eram noi șapte frați,
Pe toți ne purtaî legatî?!
Dă tinerel m'am insurat,
Frumosă mândră-am luat,
Tu la bir m'ai aședat.
55 Nu m'ai pus ca p'un copil,
Și m'ai pus ca p'un mazi!
Aveam eu o bătă oile,
Mî-o puse satu la fole;
Aveam și-un biet cocoș,
60 Mî'l dăruise un moș,
Și-acela-î pus pe răboj!
Aveam și-o bîetă găscă,
Mî-o dăruise o bîetă mătușe,
Și-accea mî-al pus'o'n cislă.
65 Aveam o bîetă rață,
Umbla pîrcălabu cu ea'n brațe,
Ca s'o taie diminătă,
Ca să nu-î mai fie grătă!
Eu de frica birului,
70 De gróza zapciului,
Și d'a pîrcălabului,
Eu mă băjenărlam,
La Moldova că'mî treceam;
Tu la Buzău te duceai,
75 Și armași că cărduiai,
După mine că veniai
Pe hotar că mă găslai;
Mă băteaî mă chinuiai,
P'angă cal că mă legaî,
80 Mă aduceai pînă'n Râmnic

Nu puteam dice nimic ;
 M'aduceai până'n Buzeu,
 Ardea sufletelul meu !
 85 De mă plecam să beu apă,
 Tu'mi dedeai cu cisma'n cefă,
 Și beam apă sângerată,
 Cu măsele mestecată !
 Și așa am pus eu de gând,
 Căți băgenari m'ă fugi,
 90 De tine s'or hodini !
 Atunci Gheorghiță ce'mi făcea?
 Măna'n plect că mi-l puneă,
 Din stân'afar' că'l scotea,
 Tot bucăți că mi-l făcea,
 95 Și la câni că'l împărțea,
 La moș Radu să ducea :
 — Moș Radule, barbă sură,
 Ia dă-mi cinci sute de lei,

Să nu pați ca Macovei !
 100 Da moș Radu ce dicea ?
 Dău, îți dic pe legea mea,
 C'ăici n'am nici o para.
 D'acas' dacă mă găsea,
 La altu mă'mprumutam
 105 Și conacu că'ți făceam.
 Puținței bani, ce-am avut,
 Cununat'am, botezat'am,
 Făcut'am frați și fărtați,
 Și surate 'n toate sate !
 110 Așa Gheorghiță—auđia,
 Măna 'n buzunar băga,
 Cinci-deci de ruble scotea,
 Lui moș Radu-i dăruia,
 Și-i cerea și-o potecea,
 120 Care merg haiduci pe ea !

CANTECUL LUI MIU HAIDUCUL

Cules de Chr. N. Țapu de la Ioan Șoteica lautar, din Roșiori-de-Vede (Teleorman).

Foie verde flori domnești,
 În oraș în București,
 La ale case mari domnești,
 Cări să ved în București,
 5 În curte la Ștefan-Vodă,
 S'a strâns boierii la vorbă,
 Toți boierii tîrgului,
 Stâlpi Țaligradului,
 Calmacani tîrSului,
 10 Sfesnicii 'mpăratului,
 Înaintea Divanului.
 Și sfatul ce'l sfătuește
 Și duma ce mi-o dumește ?
 Tot de Miu că'mi vorbește,
 15 Să'l f... 'n lege de Miu,
 Că de când s'a haiducit,
 Drumuri mari s'a părăsit,
 Agzale la Domnie n'a mai venit
 C'auđ pîn lume
 20 Că se spune,
 Că'i stă fagul dărâmat
 Numai aur diamant,
 De scumpe arme încărcat,

Toți mi-ș bea, se'nveselia
 25 De nimenia nu gărđia.
 Ștefan Vodă că'mi striga :
 — Beți, băieți, v'nveseliți
 De nimenia nu gandiți !
 Dacă vedeți că v' 'mbătați,
 30 Pe la chili v' culcați.
 Măne 'n diuă v' aflați
 Șele pe cai s'aseđați,
 Pe la șele
 Buzdugane,
 35 La brău cu atagane ;
 C'o să facem d'o 'mplimbare,
 D'o 'mplimbare 'n vînatore
 După păsări galbiore,
 Că sunt bune de mîncare
 40 Și ușore la purtare.
 Dar cu paharu cine lumia ?
 Alei, Calea, fată mare,
 Suriora Miului,
 Ibomnica Domnului.
 45 Ștefan Vodă ce'mi dicea?
 — Alei, Cale, fată mare,

- Lumește cupaharu în dreptate
Să se îmbete toți odată ;
Dacă n'oi lumi cu pahăru în
[dreptate
- 50 Să n'ai parte de fetie,
De alba-ți mărităție !
Alei Calea mî-aușia,
Că de frate-său vorbea ;
Vinu 'n pahar că'l punea
- 55 Cu apă că mî-l umplea,
Cu rachiū l'amesteca ;
Care cu il da și'l bea
Pe toți fratei adormia.
Cine din ei rămănea ?
- 60 Ștefan Vodă 'mî rămănea
Punea d'albe cote pe masă
Și mîini albe pe obraz
Și 'ncepea de mî-aromîa,
Mî-aromîa și mî-adormia.
- 65 Alei Calea ce'mî făcea ?
Ea'n chilie că'mî intra,
Lua iile dintr'o mie
Și rochița de cutie ;
Punea 'n cap d'o lergătore
- 70 Cam în chip de fată mare ;
Lua niște papucei
Să intre 'n codru cu ei.
Măna 'n pozînar băga,
D'o basma că mi-ș scotea,
- 75 Pe Ștefan Vodă 'nvălia,
Cu basma verde rotată
Ca să'mî dormă noptea totă,
Ca femeia să'si pîrécă.
Sărîa ici, sărîa colea
- 80 Șapte dealuri și-o vâlcea
Și-o pustie de dorea,
Tamar ca o păsărea,
Pînă 'n codru mî-ajungea ;
Ea în loc că mî contenia
- 85 Și din gură că'mî dicea :
—Cum o să merg eu așa,
P'ăst mijloc de noapte
Cu sudori de noapte
Când dorm tôte ape ?
- 90 Cine-va că m'o simția,
Frumos cap că mî-o tăia !
Ea d'o foiță 'mî rupea,
În buzișore o punea
Și 'ncepea d'a sușera,
- 95 Sușera și flușera.
Șapte cete 'mî deștepta,
Tot Nevrindi din sus
Cu căcîuli de urs,
Să veți țogoșate,
- 100 Lăsați pe spate
De négra străînătate ;
- Groș la céfă,
Raș la falcă,
Cu mustăți în varvarichi,
105 Cum stă bine la voinic.
Cine din ei c'aușia ?
Numai Miu 'nțelegea
Și din gură le dicea :
—Ia să stați, băieți mei,
- 110 Că nu'i glasul haiducesc
Și e glasul femeiesc ;
Aia o fi suriôra mea.
Ce zor mare o fi vădut,
De la mine c'a venit ?
- 115 Dară Miu ce'mî făcea ?
El la ea că se ducea
Și din gură mî-o 'ntreba :
— A bre, suriôra mea,
Ce zor mare că'ai vădut
- 120 De la mine c'ai venit.
P'ăst mijloc de noapte,
Când dorm tôte ape
Cu sudori de môrte ?
Orî stăpân te-a oropsit
- 125 Orî din chelciug c'ai sfârșit,
Orî haîne c'ai ponosit,
Orî vremea că țî-a venit,
Frate, de căsătorit ?
Iar soru-sa că'i dicea :
- 130 — Frate, Miule dumneata,
Nici din chelciug n'am sfîrșit,
Nici haîne n'am ponosit
Nici stăpân m'a oropsit.
Aséră la noi s'a adunat
- 135 Și mî'au stat la sfat
Toți boierii tîrgului,
Stălpîi Țaligradului
Sfeșnicii 'mpăratului,
Caîmacanii tîrgului.
- 140 La sfat că s'a adunat
Și sfatul ce'l sfătulește
Și duma ce mî-o dumește ?
Tot de dumneata frate, 'mî vor-
[bește:
- Să te f..n lege de Miū !
- 145 Că de când te-ai haiducit,
Drumuri mari s'au părăsit,
Agzale la Domnie n'a mai venit
Să te f..n lege de Miū !
Taman la tîrgu d'afară
- 150 Să'ți bată două furci și-o cum-
[peîoră,
Te puțe vameș mai mare
Unde trec mocani cu sare,
Să te privescă d'o țară !
Dară Miu ce'mî dicea ?

- 155 — A bre, suriôra mea,
Tu acasă să te duci ;
Ștefan-Vodă s'o scula,
Pe tine nu te-o vedea,
Frumos cap că ți-o tăia,
160 De s'o duce pomina !
Nu purta inimă rea ;
Eă sint peliță de drac
De daă la Domnie 'n cap.
Aleă, Calea ce'mă făcea ?
165 Acas' că se ducea,
Pe Ștefan Vodă'l gășta
Tot adormit că'l gășta.
Urciorul în mână lua
Și de apă că'l umplea.
170 Mâna pe mătură'mă puneă,
Da pe ici, da pe colea,
Să nu se bage séma.
Ștefan Vodă se scula,
Apă de spălat cerea,
175 Apă cu urcioru' da.
Pe ochi negri se spăla,
Bucămu'n mână'l lua
Și ncepea d'a bucluma,
Tótă ôstea se strângea,
180 Ca frunđa și ca iarba.
Șăle pe cai că puneă,
Pe la șale buzdugane,
La brêne cu latagane
Și pe la spete
185 Câte-o pușculiță verde,
La Miu că mi-ș pleca.
Dar Miu ce mi-ș făcea ?
De diminéță se scula,
Pe ochi negri se spăla,
190 De la fag că mi-ș pleca,
Pe, măgură se urca.
D'un ciobănaș că'mă vedea
Și la el că se trăgea
Și din gură că'ă dăcea :
195 — Bună diua, măi ciobane !
Mulțumescu-ți, Căpitane !
— Măi ciobane ciobănaș,
Făcut'ăi fr'un bine'n lume
Fă'ți pomană și cu mine !
200 Na de la mine dece lei,
Să'mă dai mie dece oi.
Dar ciobanu ca ciobanu
Nu știe ce e șofranu,
Ca și țiganu Divanu.
205 Luă dece oi că-ă da
Și dece lei că'mă lua
La chimir că-ă aședa.
Iar Miu îi mai dăcea :
— Măi ciobane ciobănaș,
- 210 Făcurăm cu oile,
Facem și cu haînele !
Na de la mine astă dulămiță
Verde ca fôia de viță,
Să'mă dai ăi cojoc mare lățos,
215 Care'l porți vara pe dos,
Cam pe dos pe pielea gólă
Îți ține vara de rēcóre.
Dar ciobanu ce'mă făcea ?
Și cojocu că-ă i-l da,
220 Dulămița c'o lua
Și pe dēnsu c'o 'mbrăca.
Iar Miu că'ă mai dăcea :
— Măi ciobane ciobănaș,
Făcurăm cu haînele,
225 Facem cu căciulele !
Na de la mine ăst comănac,
Care'l porți vara cu drag
Și dă'mă tu mie a căciulă
Făcută hap
230 În cap,
Croită pe mușuroi
Cu ochi stărpiți la oi.
Dar ciobanu ca ciobanu
Nu știe ce e șofranu,
235 Ca și țiganu Divanu.
Și căciula că-ă i-o da
Comănacul că'l lua
Și Miu că-ă mai dăcea :
— Măi ciobane ciobănaș,
240 Făcurăm cu haînele,
Și'n ă cu căciulele.
Na de la mine paloșu meu
Să'ți păstreze capu tău
Și dă'mă mie fluieru tău !
245 Iar Miu că'ă mai dăcea :
— Măi ciobane ciobănaș,
Piei, căine, din ochi mei !
Peste-un cēs cin 'te-o vedea
Frumos capu ți-o tăia
250 De s'o duce pomina !
Dar ciobanu c'auđia
Intr'un răzor să ducea.
Brōscă'n pămînt să făcea.
Dară Miu ce'mă făcea ?
255 Oile că le lua,
În drumu mare le scotea,
Cam pe troscot le păștea,
Cu fluieru că'mă cânta,
În tôte părți că se ulța,
260 Pe cine că mi-ș vedea ?
Pe Ștefan-Vodă'l vedea
Cu cetile,
Ca muștile,
Ca frunđa și ca iarba,

- 265 Asupra Miului veni !
 Și lui frică că-i ierea,
 Dar inima și-o ținea.
 Ștefan-Vodă că-mi veni
 Calu'n loc că-mi continua
- 270 Și din gură că-mi dicea :
 — Bună ziua, măi cîobane !
 Mulțămescu-ți, Domn Ștefanel
 — Măi cîobane dumnea-ta,
 Ce curvă de lele fuseși,
- 275 De pe lume că-mi dișeși ?
 Și lui Miu răspundea :
 — Ștefan Vodă dumnea-ta,
 Nu este cu lopata,
 Este cu judecata !
- 280 Stați să-ți spuți,
 Ca să știți :
 Noi avem tată bătrîn
 Și calea bisericii o bate
 Tot la zile mari,
- 285 Când cântă popii 'n cîlindar.
 Și acasă că vine
 Și pe lume te spune,
 D'ăia pe lume ți-am diș,
 Cum tata mie m'a spus.
- 290 Ștefan-Vodă c'auđia
 Și la cîoban răspundea :
 — Bine, măi cîobane, că-i așa!
 De ce ești frumos și gras ?
 — De ce sînt frumos și gras ?
- 295 Că bea apă din vîgaș
 Și mănîncă felii de caș ;
 D'ăia sînt frumos și gras.
 — Măi cîobane cîobănaș,
 Din fluer doînaș,
- 300 Tot umblînd cu oile
 Pînă toate crîngurile,
 N'oi fi auđit,
 N'oi fi dovedit
 De fagu lui Miu ?
- 305 C'auđ pînă lume,
 C'ășa se spune,
 Că-i stă fagu dărîmat
 Numai aur, diamant,
 De scumpe arme 'ncărcat !
- 310 F...tu'l în lege de Miu !
 De când el s'a haiducit,
 Agzale la mine n'a venit,
 Drumuri mari m'a părăsit !
 Nu știu tu să mă duci la el,
- 315 Să-ți dau două sute lei ?
 — Ștefan-Vodă dumnea-ta,
 Bine știu și bine te duc,
 Dar de m'oi lăsa cetile
 Să-mi păziască oile ;
- 320 Că sînt oile stăpînești,
 M'apucă să le plătesc,
 Cu cap n'am să mai trelesc !
 Ștefan-Vodă e Domn, Domn,
 Dar n'avea minte de om.
- 325 Lăsa cetile
 Să păziască oile ;
 Dar după el că m'î lua
 O mióră,
 Dragă mióră,
- 330 În cap cu patru córne
 Și 'n vârful cîrnelor
 Câte-o pîatră nestimată,
 De m'î plătește țara totă.
 Ștefan Vodă ce m'î făcea ?
- 335 El cu Miu că-mi pleca,
 P'o potecuță strîmtă și boltită
 Cu alune pardosită,
 Numai de Miu știută.
 El mergea ce m'î mergea
- 340 Și 'n loc că-mi contenia
 Și Miu că-mi striga :
 — Ștefan Vodă dumnea-ta,
 Unde s'a vîduț
 Și s'a pomenit,
- 345 Să mergă sluga 'nainte
 Și stăpînu pe urmă ?
 Ștefan-Vodă c'auđia
 Înainte că trecea
 Și Miu că-i mai dicea :
- 350 — Ștefan Vodă dumnea-ta
 Întorce-ți mióră ta,
 Că 'n turma oîțelor
 Am o mióră cu patru cornițe ;
 Și 'n vîrfurile cornițelor
- 355 Câte-o pîatră nestimată,
 De m'î plătește lumea totă ;
 Când prinde de vreme rea,
 Trage turma la perdea ;
 Când simte de vreme bună,
- 360 Trage turma la pășune.
 Ștefan Vodă e Domn, Domn,
 Dar n'are minte de om.
 Miorița o trimetea,
 Amîndoi că rămînea
- 365 Și 'nainte că pleca,
 Miu 'n urmă rămînea.
 Dar Miu ce mi-ș făcea ?
 Când de fag s'apropia
 În pădure se ducea,
- 370 D'o dîrjală că lua,
 D'o dîrjală mare
 Sta să-l croiască 'n spinare.
 — Ștefan Vodă dumnea-ta,
 Ia ridică scările,
- 375 Te isbesc smicelile
 Și m'aude cetile ;

Că nu mî-e de tine,
 Ci mî-e de mine
 Că eî sint, frate, schimbat
 380 Din haîne haîduceşti
 In haîne cîobăneşti.
 Aîcî nu eşî la hârţiş,
 La curpiniş,
 Orî la Bucureşti,
 385 Ca să te fuduleşti;
 Ci eşî la hârţiş,
 La curpeniş,
 Unde nu'î loc de cîrmiş!
 Ştefan Vodă c'auđîa
 390 Buza 'n patru că'î crăpa,
 Sânge pe caştan îî pica,
 Cu cît fîerea nu'î plesnîa.
 Dară Miu ce'mî făcea?
 Cu binişoru 'l lua,
 395 Pên' la fag că mi-l ducea,
 Desbrăca haîne cîobăneşti,
 Imbrăca haîne haîduceşti.
 Pe Ştefan Vodă 'l lua
 Şî'n mîna băteşilor îî da
 400 Şî la haîducî poruncîa:
 | De tăiat să nu'î tăiaţî,
 Numaî să mi-l judecaţî!
 Dară Miu ce'mî făcea?
 D'o cafea că'mî poruncîa
 405 Şî lui Ştefan că î-o da,
 Să'şî maî ţie inima,
 Să nu'î plesnîască fîerea,
 Şî la urmă 'l judeca:
 — Ştefan Vodă dumnea-ta,
 410 Nu aséră, al-alt-erî séră,
 La tine că s'a adunat
 Toţi boterîî tîrguluî
 Stălpîî Țaligraduluî
 Călmăcanîî tîrguluî.

415 Şî vorba ce mî-o vorblaî
 Şî duma ce mî-o dumlaî?
 Tot de mine că'mî vorblaî
 Să mă f.. Țî, în lege de Miu!
 Că de când m'am haîducî
 420 Agzale la tine n'a venit.
 Taman în tîrgu d'afară
 Să 'mî baţî doue furcî şi-o
 [cumpelóră,
 Să mă puî vameş maî mare
 425 Unde trec mocanî cu sare,
 Să mă privescă d'o țară!
 Când vorblaî de mine,
 Eî nu îeram la uşă la tine?
 Ştefan Vodă c'auđîa
 430 Şî din gură că đicea:
 — Eî bine, frate Miule,
 Oî fi vorbit la beţie!
 — Dar acuma la trezie
 Ce-aî cătat, căîne, după mine?
 435 Când eî, frate, că'mî vorblaî,
 Sora Miuluî că venîa
 Şî din gură le đicea:
 — Frate Miu, dumnea-ta,
 Dă tăiat să nu'î tăiaţî,
 440 Numaî să mi-l judecaţî,
 Că slujesc de noue anî jumat,
 Sîmbrióră nu mî-a dat,
 Am muncit şi-am alergat
 Şî e, frate, mare păcat!
 445 Cerul nostru cu doî sorî,
 Țara nóstră cu doî domnî,
 E maî bine așa să fie:
 Căt ó fi el în Domnie,
 Să fîî şi tu 'n haîducie;
 450 Şî când țara e fără Domn
 E ca femeîa fără om!

CANTECUL LUI MIU HAIDUCU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Anghel Cambrea, Sacelu-Gorj.

- Frunză verde florî domnești,
 În oraș în București,
 La casele domnești,
 Din apusul sórelui
 5 La palatul Domnului,
 O frumósă masă 'ntinsă
 De mulți boieri e cuprinsă
 Și toți bea și chefula.
 Ștefan Vodă că'mî vorbîa,
 10 În capul mesei ședea,
 Cu cîcocii tăinuîa
 Și din gură as-fel dicea :
 — Beți, boieri, și vă gătiți
 După mine să veniți ;
 15 Și la voi să vă luați
 La bréu cu șapte pistóle
 Și la spate flintă mare,
 C'am să fac d'o vênătóre —
 După paseri gálbióre,
 20 Că sunt prea dulci la mîncare
 Și ușóre la purtare. —
 În munții codrinului,
 Tot la fagul Miului,
 Miului haiducului.
 25 Verde frunză și-o lalea,
 Vin la masă cin'le da ?
 Le-aducea vinu la masă
 Florinca fată frumósă,
 Din tótă lumea alésă,
 30 Surióra Miului,
 Amuréza Domnului.
 Da, ea, măre, mî-auđia
 De frate-séu tăinuîa ;
 Pahar din mână 'î scăpa
 35 Numai de părere rea ;
 Jos de scánduri cădea
 Și de grabă se spărgea.
 Dară Domnul ce dicea ?
 — Florincă, fată frumósă,
 40 Din tótă lumea alésă,
 Eú pe tin' de când te-am luat
- Vin la masă mî-ai tot dat
 D'astea nu ți s'a 'ntâmpat !
 Dar Florinca ce 'mî făcea ?
 45 Fuga 'n cameră că'mî da,
 Tristă, cu inima rea
 Și altu pahar că'mî lua,
 Mai mare de cât ala
 Și mereú la vin le da,
 50 Pêně cîcocii îmbéta
 Și pin palat se culca.
 Dar Florinca ce'mî făcea ?
 Jos la cunie se da,
 Papucii 'n picior trăgea, —
 55 Tot papuci d'un gálbior
 Și 'î lua pe picioru gol.
 Și la fugă că mî o lua,
 Sus la munte că'mî ieșîa,
 D'a drept la fag mergea,
 60 Pe niminîa nu'mî găsîa.
 Și-o frunđuliță rupea
 Și 'n buze când o punea,
 Odată când șuîera,
 Toți haiducii să strêngea
 65 Ca frunđa și ca iarba.
 Ea pîntre ei se uîta
 Și pe Miu nu'l vedea ;
 Și-altă frunđa că rupea
 Și-al dollea șuîera,
 70 Munții că se rêsuna.
 Iacă Miu o auđia
 De p'o vale și-o vâlcea
 Și cu tovarăși vorbîa :
 — Machea, f...tu-î mamă-sa,
 75 Aceia e soru-mea !
 Haîda să ieșim la ea,
 C'o cunosc pe șuîerat
 Că nu e volnic curat.
 Și d'a dreptul imî ieșîa
 80 La culare,
 În drumul mare,
 Cu pușca peste spinare.

Dar Florinca mi-l vedea,
 Nicî bună ziua nu'î da,
 85 C'aprobe nu'l cunoştea,
 C'a plecat tinăr copil
 Şi era cu barba 'n sîn.
 Fete verde bob năut,
 Dar Miu ş'a cunoscut
 90 Şi d'aprobe mî-o chema
 Şi din gură aşa'î dicea :
 —Soră, suriôra mea,
 Tu porciî mi-î-ai pîrdut,
 Orî boieriî te-a bătut,
 95 De p'aici c'ăi nemerit ?
 Dar Florinca ce'mî făcea ?
 Atunci şi ea 'l cunoştea
 Şi din gură ast-fel spunea :
 —Frate, frate Miule,
 100 Eû porciî nu î-am pîrdut,
 Nicî boieriî nu m'a bătut ;
 Dar pentru tine-am venit,
 Că n'am venit pentru mine,
 Că trăiesc destul de bine ;
 105 Dar am alergat pentru tine.
 Şi-mî ascultă vorba mea,
 Frate Miu dumnea-ta !
 În oraş în Bucureşti,
 La casele mari domneşti,
 110 E o frumôsă masă 'ntinsă
 Şi de mulţi boieriî coprinsă ;
 Şi 'n capul mesei şedea,
 Ştefan Vodă cuvînta
 Şi cu boieriî vorbîa,
 115 Tot de tine tănuia,
 C'aû să facă vînătore
 În munţiî Cadrinului,
 Pên' la fagul Miului.
 Dar Miu, când auđia,
 120 Aşa puţin că rîdea
 Şi din gură ast-fel dicea :
 —Soră, suriôra mea,
 Veđi-ţi tu de grija ta
 Şi nu purta grija mea.
 125 Vie cum îî va plăcea,
 F....tu-î legea mâni-sa —
 Că'î-apuc eû p'aicea ;
 C'acuma nu sunt copil,
 M'am făcut haîduc bătrân !
 130 Sus la munte că ieşia
 Şi un cîoban că mi-ş găsia,
 Un cîoban cu oî mărunte,
 Dar n'avea el aşa multe :
 Peste-o mie şi cincî sute,
 135 Póte să fi fost mai multe,
 Că era vite mărunte.
 Şi din gură ce'î dicea ?

—Fă-te, măi cîobane'ncoa,
 F..tu ţi legea mâni-ta !
 140 Dă'mî tu o mie de oî,
 Să-ţi dau două mîi de polî,
 Că de aştia am prea mulţi,
 Nu'î mai pociu purta pe munţi
 Şi vroî să'mî pîerd capital
 145 Şi să mă fac Ungurén.
 Dă-mî şi un cojoc mocănesc
 Să ţi dau un balton turcesc ;
 Dă'mî căciula mocănescă
 Să-ţi dau chivără turcescă ;
 150 Dă-mî şi o băta ungurască
 Să-ţi dau o armă turcescă ;
 Dă-mî şi un fluer mocănesc
 Să-ţi dau un pistol turcesc.
 Oile şi le-alegea,
 155 Cu cojocu se'mbrăca,
 Căciula 'n cap o punea,
 Băta'n suţiôră şi-o lua,
 'Naintea oîlor se da
 Şi cu fluerul cînta.
 160 Iacă oştirea venia,
 Toţi p'angă el că trecea,
 Niminîa nu'l cunoştea.
 Ştefan Vodă când venia
 Nicî el nu'l mai cunoştea
 165 Şi bună ziua că'î da :
 —Bună ziua, măi cîobane !
 —Mulţumesc, Dóme Ştefane !
 Ia 'scultă, cîobane, 'ncóci,
 Nu vėduşî oştirea mea ?
 170 Dară Miu ce'mî dicea ?
 —O Dóme, Măria Sa,
 O vėduî trecēnd colea,
 Aida să te duc la ea.
 Dumnea-ta nu ştiî sėma,
 175 Fete verde trei grăunţi,
 Şi-ai mai rătăci pe munţi.
 Calul de dărlogî il lua ;
 Şi pe vale mi'l băga
 P'o vale p'o potecea,
 180 P'o potecea mitutea,
 Mică, mică şi cotită,
 Cu alune pardosită,
 Numa de Miu ştiută.
 P'acolo dacă'l băga
 185 La judecată mi-l luă :
 —O Dóme, Măria Sa,
 Mai ridică-ţi scările,
 Că te iaş smicelile.
 C'aici nu'î la Bucureşti
 190 Ca să te mai fuduleşti ;
 Aici îî la hăţiş, la cārpiniş,
 Unde n'ai loc de cārmiş ;

Al venit la largul meu
 Și-alcea-î la strîmtul tîu !
 195 Eu 's Miu copilu,
 Care mî știaî și tu.
 Dar acuma nu's copil,
 M'am făcut haîduc bătrîn !
 Ce-aveaî tu la Bucureștî
 200 De mine să tăînuieștî ?
 Jos de pe murgu'l trăgea
 Și'ntr'o poiană 'l scotea
 Și de țole 'l desbrăca,
 Și d'un ștejar îl lega
 205 Și cojocu'l desbrăca,
 Căciula o lepăda,
 Cu țolele se 'mbrăca,
 Chivăra'n cap o punea
 Și pe murgu 'ncăleca,
 210 Sus la munte că ieșă.
 Ștefan Vodă rămănea
 Acolo legat ședea.
 Potera cînd îl vedea
 Toî la Miu c'alerga,
 215 Verde frunză de bujor,
 Că gîndîa că-î Domnul lor.
 Iară Miu că tăcea,
 Pîne cînd s'apropia.
 Degetu 'n gură punea
 220 Și-odată că șufera,
 Tovarășîi că'mî ieșîa
 Și Miu le tăînuîa :

— Daî'mî durdulița mea,
 Să bag praf cu chivăra
 225 Și glînte cu mîna,
 Să risipesc potera !
 Tovarășîi alerga
 Și î-o da plîă gata.
 De călare-o slobođîa,
 230 Făcea linie pîn ea,
 Că pica ca perile,
 Cînd le bat vînturile.
 Și care maî rămănea
 Toî la țară că fugîa
 235 Și la țară povestîa :
 — C'am auđît din bătrînî
 Că pîinea nu'î bună'n streinî;
 Da am auđît, n'am cređut
 Acum am văđut și cređut.
 240 Dumneđeű să te păzîască
 De bătaia haîducescă:
 Te bate te face lésă,
 Te bagă'n bîlă căînescă !
 Numa un foc a slobođît,
 245 Jumătate ne-am topît,
 Că de maî slobođîa vr'unu
 N'am maî fi rămas nicî unu !

Maî điceî, boîerî, amin!
 Faceî voîa pe deplîn
 250 Și beî cîte-odată vin !

CANTECUL LUI MIU HAIDUCUL.

(VARIANTA)

Cules din gura lăutarului Sandu Stoica, din Costesci-Vâlcea de Chr. N. Țapu.

Acest cântec este o variantă a lui «Stefan Vodă și Fagul Miului» din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu pag. 500 sqq. și «Ștefanița Vodă» din colecția lui V. Alexandri, pag. 20'—209.

Fôie verde florî domnești,
 La 'nalte case domnești,
 De se vîd în București,
 Mare masă mî este întinsă,
 5 De mulți boferî mî-e cuprinsă,
 Șed boferî țerienî,
 Căimăcanî țerguluî,
 Feșnicî 'mpăratuluî,
 Ca stălpî pămîntuluî.
 10 In capu mesî cin' ședea?
 Ștefan Vodă, Domn cel mare
 Nicî nu bere, nicî mîncare.
 Număî cu ochîî privea,
 Sema la băeșî că'mî lua
 15 Și din gură că'mî grăia:
 — Aleî, voi băeșîlor,
 Beașî și vî chiotîșî,
 Măine în ȋiuă fișî gătișî
 Să facem noi d'o plimbare,
 20 D'o plimbare, d'o vîntătoare,
 După paserî gălbiore
 Că sunt dulci la demîncare,
 Și ușore la purtare.
 Dă s'o întâmpla vr'o tâmplare
 25 Să prindem pe Miu în vîntătoare.
 Cu paharu cin' le da?
 Savaî Calea, fata mare,
 Surióra Miuluî
 Din munșî Catrinuluî.—
 30 Dar ei frate ce'mî mânca?
 Număî cegă și postrungă
 Și galbenă caracudă
 Și șoricel
 De purcel,
 35 Trece deștele prin el
 Și bea vin de Orodel.

Cu paharu cin'le da?
 Savaî Calea fata mare,
 Surióra Miuluî
 40 A din munșî Catrinuluî,
 Din gurișă că'mî grăia:
 — Ai, Dómne, Ștefan Vodă,
 Aseră te lăudaî
 C'o să plecî în vîntătoare
 45 După paserî gălbiore,
 Că sunt dulci la demîncare.
 Așa Domnia aușia,
 De la masă se scula,
 Cruce 'n piept că mi-ș făcea
 50 Și el, frate, se culca.
 Dar Savaî Calea ce'mî făcea?
 Pe supt pat că se vîra,
 Scotea niște papuceî,
 Cât erau de proștișî,
 55 Făcea cîncî-sute de lei.
 Sărea ici, sărea colea,
 Șapte dealuri și o vâlcea
 Și-o pustie de derea,
 Sus pe munșî Crinuluî,
 60 Tot la fagul Miuluî,
 Miuluî haiduculuî.
 Pe lângă fagu-i se da,
 Treî dește 'n gură băga,
 D'o frunză că-mî o arunca
 65 In buze 'mî arunca
 Și începea d'a șușera.
 Codriî marî se despica;
 Nimenia nu 'nțelegea,
 Număî Miu pricepea;
 70 Pîn brașî mărunșî se lăsa,
 Pînă la ea că'mî venîa.
 — I'ôte verde și o lalea,

Aî tu soră, soru-mea,
 Nouă ani şi jumătate
 75 Pe la mine n'ai dat, frate,
 Dar acuma ce se pôte ?
 Ori de chelciug ai sfirşit,
 Ori haîne ai ponosit ?
 Dară Miu ce'mî dicea ?
 80 — Îndărăt ca o căţea,
 Că s'o scula Domnia,
 Ți-o mânca simbriora!
 Și'ndărăt că se 'nturna.
 Pênă ea, frate, mergea,
 85 Domnia că se scula.
 Apă rece că'i turna,
 Pe ochi negri se spăla,
 Chică neagră 'și pșteptăna.
 Dar Savașca ce'mî dicea ?
 90 — Alei, Dómne, Ștefan Vodă,
 Aséră te lăudaî
 C'o să faci d'o plimbare,
 D'o plimbare,
 În vênătóre.
 95 Ștefan Vodă ce'mî făcea ?
 Cu bucfumu bucfuma,
 Oștile că le strângea
 Ca frunđa
 Și ca iarba,
 100 După Miu că pleca ;
 Dară Miu ce'mî făcea ?
 El la vale se lăsa
 La vale, la vale,
 Unde fir de iarbă nu e,
 105 Numai d'albă colilie,
 Bate vântu și mî-o adie,
 Face păměntu piftie.
 Dară Miu ce'mî făcea ?
 Pe măgură se sușa,
 110 Ochiî rôtă că-i făcea,
 Pe nimenîa nu vedea,
 Numai un mic ciobănaș
 Ciobănașu de zăvoi,
 C'un număr de dece oi.
 115 Dară Miu ce'mî făcea ?
 Acolo frate mergea,
 Din guriță că-i grăia :
 — Bună ziua, măi ciobane !
 Mulțumescu-ți căpitane !
 120 Dară Miu ce'mî dicea ?
 Măi ciobane dumneata,
 Ia dă-mî tu dece oi,
 Să-ți dau cincî-sute de lei,
 Și dă-mî a căciulă a ta,
 125 Dă e' făcută hap pe cap,
 Să-ți dau verde comănac
 Care'l purtam eu cu drag ;

Și dă-mî și al fluer al tēju,
 Să-ți dau arbiașul meu.
 130 Unde ciobanu nu vrea,
 Numai că Miu 'l plesnă;
 De grab' cioban se desbrăca.
 Dară Miu ce'mî dicea ?
 — Când o fi la prânđu mare,
 135 Să vii la oi, frățiore.
 Iară Miu ce'mî făcea ?
 Oile că 'i le lua
 Și el, frate, că'mî pleca
 Pe drumu troscotuluî,
 140 Cam în calea Domnuluî.
 Pênă Domnul că'mî venîa,
 El din fluer nu tăcea;
 Și el, frate, că'mî cânta
 Păměntul se legăna.
 145 Dară Domnul ce'mî dicea ?
 — Bună ziua, măi ciobane !
 Mulțumescu-ți, Domn Ștefane,
 Măi ciobane dumnea-ta,
 Fecior de lele fuseși,
 150 Cum pe nume 'mî dîseși ?
 Te vęd că ești priceput
 Pe mine tu să mă duci
 Tot la fagul Miuluî,
 Miuluî haîduculuî.
 155 Dar ciobanu ce'mî dicea ?
 — Eü, Dómne Vodă Ștefane,
 Eü pe tine că te duc
 La fagul Miuluî haîduc ;
 Dar lasăți oștile
 160 Să'mî păzescă oile,
 Că sunt oile stăpânești,
 M'apucă să le plătesc.
 Domnul prost de mint' era,
 Oștile că le lăsa
 165 Oile că le păzîa ;
 Cu Miu pe drum pleca
 Și mergea ce mai mergea
 De fagul Miuluî da.
 Dară fagul cum era ?
 170 De crăci împologit
 Și de arme împodobit;
 La trupina faguluî
 Zac armele Miuluî,
 Miuluî haîduculuî.
 175 Pe Domn acolo 'l ducea,
 P'un pat că mi-l punea,
 Trei dește 'n gură băga
 Și începea d'a șufăra,
 Cetele că se strângea.
 180 Dară Miu ce'mî dicea :
 — Alei, voi băeți voînici,
 Pă baltace să mi-l luați,

Da 'nsusele să mi-l dați,
 Pin săbiu să mi-l lăsați
 185 Și nimic să nu-i stricați.
 Pe Domn scăpat îl făcea.

Mă plătiți cu cântecu
 Ca lupu cu urletul;
 Când vânătoru 'l găsește
 190 Dă pîlea și se plătește.

CANTECUL LUI JIANU

Cules de Chr. N. Tapu de la Anghel Cambrea, Săcelu-Gorj.

A se compara acest cîntec, care e mai complet, cu cel din colecț. D-lui G. Dem. Theodorescu pag. 299 sq. Veți și varianta prescurtată din colecția D-lui V. Alexandri pag. 15 sqq.

Fôie verde leuștén,
 N'ați auđit d'un Jian,
 D'un Jian și d'un Oltén
 Și d'un mare de Mislén ?
 5 Și d'un hoț Bucureștén,
 Ce se plimbă prin pădurî,
 Cu șai-spre-ce pandurî?
 Toți voľnicî, aleși pandurî,
 Cu chebe și cu poturî,
 10 Cu pistóle înarmați,
 Cu pușci, flinte încărcăți,
 Umblă ca niște turbați,
 Sécă lumea la ficați !
 Că nicî unde nu gândești,
 15 Cu ei în drum te 'ntâlnești
 Și te 'ntreabă binișor
 Cu cuvînt blând blândișor :
 —De unde ești flăcăiaș,
 Din ce sat din ce oraș ?
 20 Ce negustorie ai,
 Birul la cine ți'l dai ?
 Spune, voľnice, drept,
 Te jur pe arma'mî din pîept,
 De ai bani mai multiceî,
 25 Dă'mî jumătate din ei,
 Să ți dau la mână răvaș,
 Să nu rămăi păgubaș;
 Căci cu vremea, d'oi trăi,
 Pêně'ntr'un ban ți-oi plăti ;
 30 Dar cum-va de-oi muri eű,
 Să-ți plătescă Dumnezeu !
 Fôie verde matostat,
 Jianu om mic de stat,
 Făr'de rudă de păcat
 35 Tot umblând din sat în sat

Multe case a călcat.
 Pe cine 'ntâlnea smulgea,
 Măduva la toți sugea,
 Lumea de dînsul fugia,
 40 Da jalbă la Caragea.
 Domnia numai de cât
 Potere la el mînând ;
 Dar Jianu înțelegînd
 Se oprea la Olt fugind,
 45 Călare pe armăsar,
 Strigînd: — Măi frate podar,
 Trage podu mai drept,
 Nu mă face să te-aștept,
 Că ți reped un glonț în pîept
 50 Și te culc, sau te deștept !
 Trage podul, măi podar,
 Să trec la ăi boscodar
 Că e putred de bogat,
 Și să-ți iaű n'ar fi păcat,
 55 Că e singur ca un cuc
 Și eű sînt tîner haűduc !
 Dar podarul ce făcea ?
 Să făcea că n'auđia,
 Voind poterii să'l dea.
 60 Dar Jianul și vędînd,
 Să mai aștepte nevrînd,
 Dete drept prin Olt ăicînd :
 —De cât să mă rog de prost,
 Pên'a pune podu 'n rost,
 65 Voű fi voľnic cum am fost
 Și-oi trece la adăpost !
 Fôie verde măr creșesc,
 Când oi sta să mă smeresc,
 La toți să mă căculesc,
 70 La ce drac mai haűducesc ?

Și pe murgu 'ncăleca
 D'a dreptu pîn Olt trecea
 Și dincolo când ieșea
 Murgul 'i se scutura
 75 Și așa puțin că'mî sufla.
 Dar Jianul ce-mî dîcea?
 —Haî murgule, nu sufla,
 Nu sufla, nu te umfla
 La gasdă vom resufla
 80 Și odihnă vom afla!
 Când la gazdă apropiind
 Așa auîi tipând,
 Potera gazda legând
 Și de Jianul întrebând.
 85 Dar Jianul înțelegînd,
 Se'ntorcea la plaî fugînd
 Și el fugînd tot la plaî
 Și striga la murgul: Haî!
 — Haî, haî, haî, murgule, haî,
 90 Să ieșim în deal, la plaî,
 Să scăpăm de chiû și vaî!
 Și din gură că'mî cânta:
 — Fôie verde și-o lălea,
 95 Ține gazdă, nu mă da,
 Că'î voi da o malotea
 Cu florile cât palma,
 Pe la pôle șebăcea,
 Numa firurî și betea,
 Să se minune lumea!
 100 Dar murgu când auîia,
 De sărit ce mi-șî săria
 Tocmaî ca căprioara,
 Poșta un sfert că părea;
 Dar de geaba că fugia!
 105 Când la plaî apropia,
 Potera mi-l ajungea,
 Mănele în el infigea
 Și'l ducea la Caragea.
 Când fu sórele în apus
 110 El la curte c'a fost dus,
 Cu tovarășî'n rînd pus
 Și-așa'mî cânta c'un glas sus:
 — Fôie verde lemn domnesc,
 Staî în drum și mă gîndesc,
 115 Ce-o s'apuc ce-o să muncesc,
 Păine să-mî agonisesc,

Copilașîi să'mî hrănesc?!
 Verde frunză de sipică,
 Taica mă mână la muncă,
 120 Eû puî códă la măclucă
 Și mă suî în deal în cucă.
 Mă uitaî în vale'n luncă,
 Tóte plugurile umblă,
 Numaî plugulețul meû
 125 La 'ntelenit Dumneđeû!
 Plugu'mî șede la părete,
 Boîl 'mî pasc la iarba verde,
 Pogonicîi 's după fete.
 Și mă duseî la bogaîi,
 130 Care avéû boî și argaîi,
 Să'mî dea boîi într'un ceas
 Să ar și eû loc d'un pas;
 Dar în zadar m'am rugat
 Că'n sémă nu m'aû băgat!
 135 Atuncî și eû mă'ntorseî
 Și intru sine'mî dîseî:
 — Dar'ar bunul Dumneđeû,
 Să umble și plugul meû,
 Să'l puî să brăzdeze ales
 140 Unde-o fi crângul maî des;
 Să trag brazda draculuî
 Pe marginea satuluî,
 Drept ușa bogatuluî,
 Fir'ar mult al draculuî!
 145 Tótă vara l'am rugat —
 Și'n sémă nu m'a băgat —
 Să'mî dea două treî parale,
 Să iaû copiilor sare;
 Copiîi mî-aû leșinat,
 150 Tot mîncînd la nesărat!
 Și de atuncea m'am jurat,
 Unde vîd omul bogat
 Să'l leg să'l arunc su'pat
 Și să-î cer de cheltuială,
 155 C'acum 'î vreme de iarnă.
 Să maî ies odată'n vară
 Să puî șaua pe bălana,
 Să mă plimb din cramă'n cramă
 Cu disagiî cu pastramă
 160 Și cu ploschița cu vin,
 161 Să'nec chinu și suspinu!

CANTECUL LUI GHITA CATANUTA.

Cules de Chr. N. Țapu din gura lautarului Ion Stan Băluică, Mănăstireni-Vâlcea.

Acest cântec este o variantă a celui din colecția D-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 626 sqq.

În colecția lui Alexandri, pag. 67—101, figurează sub numele de «Vidra».

Pe cel deal, pe cea culmiță,	Să nu fie vina mea !
Plimbă-mi-se Cătănuță,	Ghiță-atunci, când aușia,
Cu a lui frumósă mândruță,	Förte rău sě supěra
Cu doi-sprece călușei,	Și de mândra se ruga :
5 Încărcați de disăgei,	45 — Cântă-ți. mândro, cântecelu,
Disăgei cu gălbinei,	Că mî-e drag ca sufletelu ;
Merge mândra pintre ei,—	Cântă-ți mândro, cântecu,
Și doi-spre-ce catărași,	Că mî-e drag ca sufletu !
Încărcați de gălbinași.	Dar mândruța ce făcea ?
10 Iară Ghiță ce'mî făcea ?	50 Glas de foc că'mî lepăda ;
Pe culmiță se plimba,	Când începea d'a cânta,
Cu-a lui d'albă frumușea	Munții că se tremura,
Și la umbriță trăgea.	Ape mari se turbura
Unde umbra îi plăcea,	Văi adânci că resuna,
15 Călușei își priponia	55 Codru în pôle se usca,
Și de mândra se ruga :	Iarba verde se pârliă !
— Mândro, mândrulița mea,	Harambașa mî-o aușia
Săruta-ți-aș gurița,—	Și gura i-o cunoștea,
Eă, mândro, de când te-am luat,	Cu potera că'mî vorbiă :
20 Nicî un cântec n'ai cântat,	60 — Stați, băeți, și v'odihniți
Dar acum o să'mî cânti.	Și armele pregătiți,
Dacă tu nu mî-oi cânta,	La mine să vě gândiți,
Förte rău m'oi supěra,	De poteră fiți gătiți !
Frumos capu ți-l'oi lua !	Harambașa că'mî pleca
25 Dar mândruța ce'mî dicea ?	65 Și paloșu il ascuția ;
— Ghiță, soțióra mea,	Unde crângu că'l ținea,
Bine, dragă, ți-aș cânta,	Scotea paloșu și da,
O fi rău de dumnea-ta ;	Multă pădure strica,
Că mî-e glasul fomefesc	Potecă bună făcea,
30 Și cuvintu voñnesc.	70 Pên ă la Ghiță ieșia
D'oi începe d'a cânta,	Și bună ăia că'i da :
Munții că s'or tremura,	— Bună ăia, frate Ghiță !
Ape mari s'or turbura,	— Mulțamescu-ți Harambașo !
Văi adânci mî-or răsuna,	Harambașo de halduc,
35 Harambașa mî-o asculta	75 Peste patru-deci și cincî,
Și gura mî-o cunoștea ;	Știți banișă să mî-i mănâncî !
Harambașa de halduc,	— Ghiță nu te speria,
Peste patru-deci și cincî.	C'am venit la dumnea-ta,
Și-o veni la dumneata	C'am aușit mândra mea,
40 Și mî-e că ți-o face ceva,	80 I-am cunoscut gurița

- Și-o gădesc la dumneata,
 Nicî o para nu ți-aș lua,
 Numai mândra că e-a mea.
 N'oi vrea mândra să mi-o dai,
 85 Mare pricină-o să ai!
 Dară Ghiță ce'mî dicea?
 — Eă pe mândra nu ți-oî da,
 Că mândruța este a mea,
 Că mî-a dat'o sócră-mea,
 90 Să'mî țiū viēta cu ea!
 Harambașa ce'mî dicea?
 — Alei, Ghiță, frate Ghiță,
 Dē ce să'mî vorbești așa?
 Eă vēd că te 'mpotrivești,
 95 Orî-ce dracului gândești?
 Vrei în puști să ne 'mpușcăm,
 Orî în săbiî ne tăiem?
 Dară Ghiță ce'mî dicea:
 — Nicî în puști nu ne 'mpuș-
 [căm,
 100 In săbiî nu ne tăiem;
 Numai la luptă ne luăm,
 Că e bună și diréptă
 Și de Dumneđu lăsată!
 Harambașa c'auđu,
 105 Fórtē rēu se supēra,
 Armele jos că trântia,
 La Ghiță se repedja
 Și de luptă s'apuca;
 Fără veste mi-l lua,
 106 Mijlocelu 'i cuprindea.
 Se lupta cât se lupta,
 Ȋi de vară până 'n sēră,
 Fără pic de nădușelă.
 Din lupta ce se lupta
 115 Luî Ghiță 'i se 'ntēpla,
 Cureaua i se rupea.
 Dară Ghiță ce'mî făcea?
 De mândruța se ruga:
 — Mândro, mândrulița mea,
 120 Nu ședea, nu te uita,
 Cată f...tu-î mumă-sa.
 Că'mî pierde hoțu viēta;
 Vin' de'mî nódă curéua.
 Dar mândruța ce 'mî dicea?
 125 — Ghiță, soțióra mea,
 Luptă-te cum oi putea,
 Curéua nu ți-oî 'noda;
 Care vē veți birui,
 Tot o soție mî-o fi!
 130 Atuncî Ghiță 'mî auđu,
 Fórtē rēu se supēra,
 C'o mână că se lupta,
 Cu alta curea 'noda;
 Dupe ce curea 'noda,
 135 Amēndouē le punea;
 Când odată 'l aducea,
 Pîn rădăcinî mi-l trântia,
 Pēnē 'n genunchî il îngropa.
 Harambașa se căsnia,
 140 Când pe Ghiță 'l aducea,
 De la pămînt nu'l hurnia.
 Tot Ghiță se mai căsnia,
 Când al doilea l'aducea
 Și de pămînt că mi-l da,
 145 Pēnē 'n brēu il îngropa.
 Harambașa ce dicea?
 La rugăciune pica:
 — Alei, frate Ghiță, frate,
 Mai lungeste-mî viēta
 150 Și mândruța fie a ta,
 Că'ți dărulesc potera
 Și-oî trăi cum oi putea;
 M'oi duce la țara mea,
 N'am știut de dumneata!
 155 Dară Ghiță ce'mî făcea?
 Nicî o vorbă nu vorbja,
 Numai d'o parte se da,
 Și paloșu mi-l scotea.
 Când odată aducea,
 160 Capu c'o spată-î tăia,
 Ca pe varză mi-l toca,
 Și de mândra se ruga:
 — Mândro, mândrulița mea,
 Să 'mî aducî pe murgu 'ncoa.
 165 Dar mândruța ce'mî făcea?
 Ea pe murgu 'l aducea
 Și de dălog il ținea,
 Pēnē Ghiță 'ncăleca.
 Dacă Ghiță 'ncăleca,
 170 De călare se'ntindea
 Și pe mândra că mî-o lua;
 Mâna în brēne 'i punea;
 La spate și-o arunca
 Și cu murgu că vorbja:
 175 — Murgule, murguțu-meū,
 Eă de când te-am cumpērat
 Nicî un sgărbacî nu ți-am dat,
 Dar acum o să te bat!
 Când frēul il slōbođu
 180 Cu pintenî il inghîoldja,
 Mitutel măidan făcea.
 Trecea dealu Ardealului
 Și valea Sabarului,
 Cămpu Severinului.
 185 La mijlocu cāmpului
 Vēđu mică sālcióră
 Cu umbrița rotungîóră.
 Acolo descăleca,
 Pe murgu și'l priponja

- 190 Unde iarba 'i plăcea.
La disagei căuta,
Mică ploschiță scotea
D'o vadră și cincî oca,
Care bea Ghiță cu ea.
- 195 Două pahare umplea :
— Ține, mândro, vin de bea
De la mînușita mea,
C'oî mai bea,
Orî n'oî mai bea,
- 200 De la mînușita mea !
Dar mândruța ce'mî facea ?
Incepea d'a suspina
Și din pahar nu mai bea.
Dar Ghiță ce mî-ș făcea ?
- 205 Dacă vedea că nu bea,
Fôrte rău se supăra,
Mâna pe ploscă pune
Și din gură mî-o sălta,
În fundu-î o răsufia
- 210 Și pe iarba mî-o trântia.
Mâna 'n pozînar băga,
Mitutel paloș scotea,
Să făcea d'amelința;
Capu c'o spată-î tăia
- 215 Ca p'o varză mî-o toca.
Țițele 'i le alegea
Țițele,
Cosițele,
La disagei le pune,
- 220 Pe murgu încăleca
Și la sócră-sa 'mî pornîa.
Calu afară că'l lega
Și 'n casă când intra :
— Bună ziua, maică-mea !
- 225 Mai ții, maică, varză acră,
Să băgăm cu carne grasă
Din fie-ta ta cea frumósă,
Dacă l-a fost mintea próstă !
Sócră-sa că nu credea,
- 230 Gândeia masa că cerea.
Frumósă masă-î pune,
- 235 Cu vin dulce mî-l cinstîa,
Bea Ghiță, se ospăta :
- Maică, măculița mea,
235 Vîno, maică, să-ți arăt,
Dacă nu'mî cređi cuvîntul,
Nici nu 'i-am făcut mormîntul.
Vîno să-ți dau odórele,
Ca să-mî cređi cuvintele !
- 240 În disagei căuta,
Țițele i le scotea,
Țițele,
Cosițele.
Ea atunci, când le vedea,
- 245 Pe dată le cunoștea
Și tot hoțu mi-l făcea.
Mâna 'n cap își pune,
- 250 Cât apuca atît rupea,
De fie-sa se vălcărea !
Dacă Ghiță ce'mî făcea ?
Dacă vedea și vedea,
Paloșu el că'l scotea,
După ea se repeđia.
Sócră-sa ce mî-ș făcea ?
- 255 Ea de frică că fugîa,
Pîn bîlăriî se băga ;
Dar el căutând de ea,
Două plaste că'mî vedea
Și d'un furculuș căta
- 260 Și'n cosițe'l infîgea.
Sus pe plaste o urca,
Vêrful la plastă că făcea.
El pe murgu încăleca
Și pe culiniță pleca.
- 265 Mergea Ghiță suferînd
Și cu murgu neghezînd.
Cine la Ghiță asculta,
Fete mari se 'mbolnăvîa
Nevestele se stărpia !
- 270 Mă plătiî cu cîntecu,
Ca lupu cu urletu ;
Când vênătoru'l gonește
Dă pîlea și să plătește.
Și mai daî cu picătura,
- 275 Să ude Policea gura !

CANTECUL LUI GHITA CATANUTA

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la lautarul Dumitru Baranca, din Peșteana-de-sus.-Gorj.

- Fóie verde peliniță
Pe cel deal, pe cea culmiță,
Trece Ghiță Cătănuță
Cu doî-spre-ce catărăi
5 Incărcați de gălbinei,
Cu mândruța pîntre ei.
Trec prin codrii
Merg la socrii.
Dară Ghiță ce'mî Țicea ?
10—Eű mândro de cînd te-am luat
Nici cîntec nu mî-aî cîntat,
Să te ascult, mândro, cu drag.
Dară mândra ce'mî Țicea :
—Eű, Ghiță, cînd Ți-oî cînta
15 Ape mar. s'or turbura,
Copaci mari s'or despica,
Văi cu văi s'or împreuna,
Munții în capete s'or da ;
Și am un glas cam femelesc,
20 Și cuvintele haȚducești,
Și Lotrénul mi-o auđi,
Lotrénul Lotrenilor,
Harambașa al hoților.
Dară Ghiță ce'mî grăȚa ?
25 —Cîntă-Ți, mândro, cîntecu
Că mî-e drag ca sufletul !
Că cît m'oi vedea în piclóre
De nimeni să n'aî fióre.
Dară mândra ce'mî făcea ?
30 Incepea d'a cînta ;
Ape mari se turbura,
Văi cu văi se împreuna,
Munții în capete se da
Și Lotrénul mî-o auđȚa,
35 Lotrénul Lotrenilor
Harambașa al hoților,
FoȚică și-o lelea
Dar Lotrénul ce'mî făcea ?
Gură la băȚeȚi că da :
40 —AuđiȚi mândruța mea,
Care mă iubȚam cu ea
- Din copilăria mea !
ImpēnaȚi pădurile
Și tóte colnicile.
45 Ei pădurile impēna.
Dar Lotrénul ce'mî făcea ?
La vamă el alerga
Și puȚinel că mi-ș sta,
Iacă și Ghiță 'mȚi sosȚa
50 Cu mândra d'a 'mpreuna.
Cînd Ghiță mi-l vedea
Un pas înapoi că da
Și Lotrén la el striga :
—Dă-Ți, voinice, dă-Ți de vamă
55 Dă-Ți pe murgul teű de vamă
Să te las cu capu'n țară !
Dară Ghiță ce'mî grăȚa ?
Cât capul la trup mî-o sta,
Nici pe murgul nu l'oi da,
60 Că mi l'a dat tatăl meű
Să'mȚi pórte trupșorul meű !
Dar Lotrénul iar striga :
—Dă-Ți, voinice, dăȚi de vamă,
Dă-Ți pe mândra ta de vamă,
65 Să te las cu capu'n țară.
Frunđuliță șȚi-o lalea,
Dară Ghiță ce'mȚi Țicea ?
—Cât capul la trup mȚi-o sta,
Eű pe mândra nu mȚi-oȚi da,
70 Că mȚi-a dat'o sócră mea,
Din copilăria mea,
Să'mȚi supȚiu casa cu ea !
Dar Lotrénul ce'mȚi Țicea ?
— La luptă să ne luăm,
75 Ori în săbiȚi să ne tăȚăm ?
Dară Ghiță ce'mȚi grăȚa ?
—La luptă să ne luăm,
Că lupta este diréptă,
Nu-Ți ca sabia spurcată.
80 Ei la luptă se luau
Ȧi de vară pēnă 'n séră.
Veni sórele la prănđ

Lui Ghiță-î veni un ris ;
 Veni sôrele la amiaq'
 85 Nu mai putea de necaz;
 Veni sôrele în chindie,
 Veni lui Ghiță mânie.
 Foie verde și-o lalea
 Dară Ghiță ce'mî făcea ?
 90 Brêu'n jos că'l slobodîa
 Și pe mândruța 'ncerca:
 — Rădică'mî, mândro, brênețu,
 Că mă prăpădește Lotrețu !
 Dară mândra ce'mî grăia ?
 95 — Voî, carî v'aîș pridudi,
 Tot d'un bărbățel mî-o fi !
 Dară Ghiță ce'mî făcea ?
 Binișor el să 'nvêrtîa,
 Cu Lotrén în pămînt că da
 100 Și paloșul că'l trăgea,
 Capul lui Lotrén că lua.
 El la cal că mi-ș mergea,
 Piciorul în scară punea
 Și pe cal încăleca;
 105 La cârciumă descăleca
 La cârciuma Lotrilor
 Din munții Carpaților.
 El la cal că mi-ș mergea
 Mâna 'n disagî c'o băga,
 110 O ploschiță că scotea,

O ploschiță mitutea
 De-o vadră și cincî oca
 Și la mândruța mergea :
 — Ține, mândro, vin de bea
 115 De la d'albă mâna mea;
 Orî oî bea, orî n'oî mai bea !
 Iară mândra ce'mî dîcea ?
 — Iartă-mî, Ghiță, greșéla !
 — Iac-oî să-ți ȳert greșéla !
 120 El paloșul mi-l trăgea,
 Capul mândruțîi că'l lua
 Și în disagî că mi-l băga
 Și pe cal încăleca,
 La sócră-sa că mergea.
 125 Sócră-sa, când il vedea,
 Masă afară că'î punea.
 Dară sócră-sa grăia :
 — Să fie și mândra ta,
 'Tot mai bine ȳi-ar ședea.
 130 — Dară Ghiță ce'mî grăia ?
 — Maică, măîculița mea,
 Mândra ȳi-a fost de furat,
 Păgubașu m'a apucat.
 Dar n'ai, maică, varză acră,
 135 Să băgăm cu carne grasă
 Din mândruța ce-a frumósă,
 Décă nu'mî cređî cuvîntul,
 138 Poftim și moțișorul !

BITA CATANUȚA.

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la lăutarii Dumitru Baranca, din Peșteana-de-sus, Gorj și Ch. Cobzaru, din Târgu-Jiu.

Pe culmița dealului,
Dealul Ardealului,
Plimbă-mi-se Cătănuță
Cu-a lui d'albă de mândruță,
5 Cu doi bani în puzinar,
Cu doi trei catărași
Săcsănați de gălbinași
Și cu două călușei
Săcsănați de gălbinei,
10 Cu mândruța pintre ei.
Plimba Biță cât plimba,
La o cârciumă că da,
Bea cu mândra și mânca
Și puțin chef că făcea.
15 Biță mândrii că dicea :
— Alei, mândră, mândra mea,
De când, mândro, te-am luat
Un cântec nu mi-ai cântat,
Să te-ascult, mândro, cu drag.
20 Dara mândra ce'mi dicea ?
— Alei, Biță Cătănuță,
Am un glas cam femelesc
Cuvintele haideuști;
Când oi începe d'a cânta
25 Livești verzi s'or scutura,
Munții că s'or tremura
Apa'n puț s'o turbura,
Și pe mine m'o auzi
Aldi Pana,
30 Rușiana.
Graful meu l'o înțelegea
Și la tine c'o veni
Și pe mine m'o lua,
Că i-am fost ibovnicea
35 Din mică copilăria;
Geaba de dragostea mea
Căci pe mine m'o lua !
Dară Biță ce'mi dicea ?
— Cântă-ți, mândro, cântecu,
40 Că mi-e drag ca sufletu !
Începea mândra d'a cânta

Pana Rușiana o auză
Și la Biță că'mi venia;
Pe Biță că'l întreba :
45 — Ce ne calcă moșiile
Și ne pașă ierburile ?
la să'mi dai pe murgu vamă,
Ca să scapi cu cap la țară.
— Eă pe murgu nu'l-oî da
50 Odată cu viața mea ;
Că mi l'a dat socru-meu,
Să-mi porțe trupșoru meu !
— Dă-mi pe mândra atunci,
[vamă,
Ca să scapi cu cap la țară.
55 — Nicî pe mândra nu ți-oî da
Odată cu viața mea,
Că mi a dat'o sócră-mea
Să ții căscioră cu ea !
Dară Biță ce'mi grăia ?
60 — Alei, Grușo, ce'mi poștești ?
Orî în săbiî să ne tălem
Orî în luptă să ne luăm ?
— Lasă sabia 'ndrăcescă,
Ai în luptă volnicescă,
65 Că mi-e bună și înțeleptă
Și de Dumneșeu lăsată !
Ei în luptă se luaă,
Se luptară ce se luptară,
Di de vară pănă'n séră,
70 Nicî unu nu se trântia.
Dară Biță ce'mi făcea ?
Brănețu la vale lăsa
Și pe mândra c'o chema
Și din gură că-i dicea :
75 — Sărî, mândruțo,
Sărî, drăguțo,
De'mi lăgă brănețu,
Că mă trăneste Lotrețu,
Și'mi repune mie capul
80 Dar mândruța ce'mi grăia ?
— Ia luptați, Biță, luptați,

- Care cum o birui,
Tot un bărbăţel mî-o fi !
Dară Biţă ce'mî făcea ?
- 85 Brîneţu în dinţi că lua,
Când odată că răcnîa
Pe Lotreţ că mi-l trântîa;
Lotreţ din gură grăia,
Fraţi de cruce se prindea,
- 96 Voie de la altu'sî lua.
Dară mândra ce'mî dicea ?
— Iartă-mî, Biţă, greşala
Că n'oi mai face asta !
— Lesne, mândro, te-oî ierta,
- 95 Anevoie oi uîta,
Dar ştiî, mândruşo, ce-va ?
Astă vară ce-a trecut,
Tot de cósă m'am ţinut,
Şapte copiî că mi-am făcut.
- 100 La şase le-am făcut vîrf,
Numai una mî-a rămas;
D'o vrea bunul Dumnezeu,
S'o fac eu cu capul tîu !
Dară mândra ce'mî dicea ?
- 105 — Iartă-mî, Biţă, greşala
Că n'oi mai face asta !
Dară Biţă ce'mî grăia ?
— Mândro de cîndeute-am luat
In spate nu te-am cătat.
- 110 Spatele că'l arăta,
Capu cu paloşu tăia,
- Sus pe clăie c'o urca
Vîrf la clăie că făcea.
Códele şi ţiţele le tăia
115 Şi'n pozînar le băga
Şi la sócră-sa mergea.
Sócră-sa, când îl vedea,
Mult bine eî că-î părea,
Frumósă masă'î întindea;
- 120 La bîeură că mi-ş bea,
Sócră-sa din gură'mî grăia :
— Bine-ţi şade, Biţă, aşă;
Dar mai bine ţi-ar şede
Când ar fi şi mândra ta.
- 125 Aminte lui î aducea,
Códele din pozînar scotea :
— Poftim şi pe fiica ta !
Aleî, maică, maica mea,
Mai ai niţică varză acră,
- 130 Să băgăm cu carne grasă,
Din fie tata cea frumósă,
Că i-a fost eî mintea próstă !
Când mamă-sa că-î vedea
Códele şi ţiţele,
- 235 Ea din gură că grăia :
— Lasă-î fie reû, nu aşă,
Că mî-o cerea din vecinî,
Îi făcea ómenî nebunî;
Dară Biţă om de trebă
- 140 Îi tăie capu mai de grabă !

CANTECUL LUI PAUN HAIDUCUL

Cules de Chr. N. Țapu de la Ghița Schiopu, lautar în R.-Vâlcea.

Fôie verde dedețel,
Cine trece prin Muscel?
Păunel ăl frumușel
Cu doî spre-ce după el,
5 Cu doi-spre-ce catărași
Incărcați de gălbinași.
Fôie verde și-o lalea,
Iară Păun ce'mî făcea?
In gazdă la popa trăgea,
10 La masă că mi-l găsea:
— Aî, Păune, să cinăm!
— Nu cinez, popo, cu tine.
Ia mai dă-mî cheițele,
Să dăscui lădițele,
15 Să'mî ridic cu sutele,
Tot galbeni și gălbiori,
Că sint la purtat ușor
Și la schimbare cu spor.
Iară popa nu se da.
20 Dară Păun ce'mî făcea?
Cu stânga că mi-l isbîa
Cu dreapta mi-l sprijinîa.
Iară popa ce dicea?
— Iartă-mă, tălcutule!
25 Pune mîna după ușa,
Veți că e o căldărușă,
E plină de părălușă.
Păun nu se mulțumîa
Cu stânga că mi-l isbîa,
30 Cu dreapta mi-l sprijinîa.
Dară popa ce'mî dicea?
— Iartă-mă, tălcutule,
Că mai am un borcănaș
Și mi-e plin de gălbinași!
35 Și p'ala că mi și-l lua
Și tot nu se mulțumîa.
Dară Păun ce'mî făcea?
La popa că se răstîa
Și cu palma că'l plesnîa.
40 Când cu drépta că'l isbîa
Cu stânga mi-l sprijinîa.
Cată f....tu-î mumă-sa,

Dară popa ce'mî dicea?
— Iartă mă, tălcutule,
45 Că mai am un chimiraș
Cu dobînda din oraș!
Dară Păun ce'mî făcea?
Baniî pe murgu 'și punea
Și la colnic se sufa.
50 Fôie verde lemn de prun
De când s'a iscat Păun;
Nu mai trec cîocol pe drum,
Tot de frica lui Păun.
Fôie verde și-o lalea,
55 Dară Păun ce'mî dicea?
F....tu-vă 'n lege cîocol,
De v'ași prinde la zăvoi
Cu măciuca să vă 'moî,
Să vă fac capul
60 Ca bumbacul,
Și spinarea
Ca căldarea;
Să vă belesc pe picióre,
Să'mî fac tēcă la pistole;
65 Să vă iaū pîlea după cap,
Să'mî fac tēcă la baltac;
Să vă iaū pîlea după c....
Să'mî fac teașcă de tutun!
Fôie verde și-o lalea
70 Negustorî la bălcîu trecea;
Negustorî Bucureștenî
Trec la bălcîu la Rîurenî.
Dar Păun ce'mî făcea?
Calea la strîmtorî ținea
75 Și d'un negostor prindea.
De chiotóre mi-l lua,
In valea mare 'l băga,
De parale 'l scutura,
Tot parale duralî,
80 Luate de la zapciî,
De la hoți de consiliî;
Tot galbeni și vinetici
Tot de două-deci și cincî,
Să 'mpărțescă la volnicî.

85 Diua 'mî beaŭ cu mândrele,
 Nôptea 'mî isbesc tufele
 Și 'mî calcă mătușele
 Și ridic cu sutele !

Mă plătiŭ cu cântecu,
 90 Ca lupu cu urletu ;
 Când vênătoru 'ntâlnește,
 92 Dă pîlea și se plătește.

CANTECUL HAIDUCULUI RADU ANGHEL

Cules de Christ. N. Țapu de la Stancu Ión, Iăutarul, Cucuieșilor-Teleorman.

Frunđuliță samulastră,
 Aici la drumu din cîstă
 Bea Radu și c'o nevastă,
 C'o hîță de priotésă, —
 5 Frunđuliță barlaboŭ,
 Priotésă din Priboŭ, —
 Frunđuliță foŭ de viță,
 Priotésă popiŭ Ghiță.
 Frunđuliță ș'o lalea,
 10 Dar Sóre că ce'mî dîcea ?
 — Măi Radule dumneata,
 Ce ședŭ cu femeile,
 Că ne-a'mpresurat poterile ?
 Dară Radu ce'mî dîcea ?
 15 — Maŭ Sóre, om blestemat,
 Câte chefurŭ mî-aŭ stricat
 Și mereŭ că te-am ȳertat,
 Tomn'acum am să te bat !
 Nicŭ vorba nu isprăvŭa,
 20 Ocol potera că'ŭ da,
 Și el, frate-ŭ respundea :
 — Las să vie f...t'o'n cruce,
 Că cum vine-așa sê duce !
 Măna 'n brêne că băga
 25 Și un pistol mare scotea,
 În poteră 'l slobođŭa;
 Mare drum pîn ea făcea.
 Fîfe verde și-o lalea,
 Da, veđŭ, Radu ce'mî făcea ?
 30 El, frate, că se scula,
 La vale că'mî scobora,
 La popa Ghiță 'mî sosŭa.
 — Bună sêra părințele !
 — Mulțămescu-ŭ, căpitănele !
 35 — Căpitaniŭ sînt la têrg,
 Eŭ sînt Radu cel din crâng ;
 Eŭ sê pîrtă cu papucŭ

Iar eŭ mă por cu opincŭ;
 Cu opincŭ cu cataramă,
 40 De nu'mŭ bagă nimenŭ samă !
 Dar când popa mŭ-auđŭa
 Scotea vinu cu vadra,
 Rachiu cu arama
 Și'ŭ da luŭ Radu de bea.
 45 Și bea Radu, nu prea bea,
 De parale 'l întreba.
 Dară popa ce'mŭ dîcea ?
 — Răducule dumneata,
 Eŭ dîc, fîdeŭ, pe legea mea
 50 D'oŭ măŭ avea fre-o para !
 — Hoțule, aŭ parale,
 Deslegând la sărindare !
 Radu, frate, ce'mŭ făcea ?
 Buzduganu că'mŭ scotea,
 55 Pe popa 'n cap il isbŭa.
 Dară popa ce'mŭ făcea ?
 Cheŭle în mână lua,
 La casă de banŭ mergea,
 Cincŭ pungŭ de galbenŭ că'ŭ da.
 60 Diua bună nu'ŭ lua,
 Radu p'acŭ că'mŭ pornŭa.
 Dară popa ce'mŭ făcea ?
 Fl, frate, mult se văŭta
 Și din gură că striga :
 65 — Nu ŭŭ-e, Radule, păcat
 Atițŭ banŭ de mŭ-aŭ luat ?
 — F...tu-ŭ crucea ta de popă,
 Aŭ tocat, orŭ n'aŭ tocat,
 Multă lume-aŭ înșelat.
 70 Mătușele de prin sat
 Aŭ luat baniŭ pe periat
 Și tot ȳie ȳi-ŭ-aŭ dat !
 Fîfe verde și-o lalea,
 Iacă potera'mŭ sosŭa,

75 Potera din Slatina,
Bat'o maica Precista !
Radu, frate, ce'mi făcea ?
El la crâng, veđi, s'ascundea.
Poteră'l înconjura
80 Flintele'n el că ochea
Și pe rând le slobodîa.
Dară Radu ce'mi făcea ?
Glônțele'n palmă prijinea
Și'n dărăt că le-arunca :
85 — Țineți băleți, glônțili,
De vă umpleți flintili,
Că vă prind poterili !
Dar un hoț de dorobanț
Puse mâna pe un sfaņț,
90 In patru că mi-l tăia
Și'n flintă că mi-l băgă,
Și pe Radu 'l impuscă,
Cam la buza fesului,
La retezul pěrului,

95 La casa sufletului,
Unde'i păs voinicului ;
Pe spate că mi-l culca,
Poteră la el năvălea.
Radu, măre, se scula,
100 Și din guriță grăia :
— Băleți, stați încetinel,
Să vă cânt d'un cântecel.
Fote verde trei sipici,
Dintr'o cetă de voinicî,
105 Rēmăseî singur p'aici !
Câte văi sunt mari și late
Tot de Radu sunt călcate,
Câte văi, câte vâlcele,
Tote's surorile mele !
110 Și el sfârșitu că'și da,
Poteră mi-l ridica
Și la Slatina'l ducea.
Cin' pe Radu că'l vedea,
Tot pe Radu'l miluia!

CANTECUL LUI IANCU JIANU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la lautarul Cosma, din Bărbătești-Vâlcea.

Fote verde de lipan,
N'ai audit d'un Jian
Și d'un hoț de căpitan,
Care umblă prin păduri
5 Cu 16 panduri ?
Cu pistole inarmați,
Cu pușci flinte încărcăți,
Umbă ca niște turbați ;
Fură miei de la cîobani,
10 Armăsarî de la mocani
Făr'de plată făr'de bani,
Umbă ca niște dușmanî.
Dară Iancu auđia,
Pe el potera il căta,
15 El de poteră fugia
Tocmai la Olt se oprîa,
Călare pe armăsar
Și striga : Frate podar !
Trage podul,
20 Să trec Oltul,

Că-ți trimet un glonț in piept,
Orî te culc, orî te deștept !
Așa Iancu ce'mi dicea ?
— De cât o para la pod
25 Murgu'mî trece cam la pod ;
La ce să mă căclulesc
Și la toți să mă smeresc,
Pênă-oî trece Oltu'n piez ?
Dară Iancu ce'mi dicea ?
30 — Haî, haî, murgule haî,
Nu mai face pėru creț,
Haî la Slatina'n județ !
Iancu la județ venia
Și pe el il dojinia :
35 — Iancule Jianule,
Lasă-ți nebuniile,
C'oî să-ți dau d'o boțerie,
Ca să-ți fie bucurie !
F....tu-ți boțeria 'n c. .
40 Ađi mî-o daî, măine mî-o ieî ;

- Tu cu boŝeria ta,
 Eũ cu nebunia mea,
 Oĩ trãĩ cum oĩ putea!
 De cãt in tẽrg cu papucĩ
 45 Maĩ bine in crãng cu opincĩ,
 Sã'mĩ ȳaũ galbenĩ veneticĩ,
 Sã pãdesc pe la strãmtorĩ
 Ca sã despoĩ negtistorĩ.
 Sã le ȳaũ pĩlea dupẽ c...
 50 Sã fac tecșor de tutun,
- Sã le ȳaũ pĩlea dupẽ cap,
 Ca sã'mĩ ȳmbrac un mãzdac!
 Ce-oĩ cãștiga in tr'o varã,
 Beaũ cu mãndrele in tr'o searã,
 55 ȳiua cu mãndrele in chef,
 Nõptea cu tufele'n pĩept.
 De cãt sã mẽ cãcĩulesc,
 Maĩ bine sã haĩducesc,
 59 Sã trãĩesc sã 'nveselesc!

IANCU JIANU

(VARIANTA)

Cules de Christea N. Țapu, de la G. Savian — Ocnele-Mari (Vâlcea).

- Fõie verde de lipan,
 N'ațĩ audĩt d'un Jian
 Șĩ d'un hoț de cãpitan,
 Care in codru mĩ-a ȳeșit
 5 Cu dece intovãroșit?
 Șĩ nicĩ unde te gãndeștĩ,
 Cu el in drum te intãlneștĩ.
 Șĩ te'ntreabã binișor
 Cu cuvẽnt bun blãndișor:
 10 —De unde viĩ, flãcãȳaș,
 Din ce sat din ce oraș?
 Luat-aĩ de drum rãvaș
- Sã nu pãtimeștĩ ce-vaș?
 Ce negustorĩe aĩ?
 15 Birul la cine țĩ-l daĩ?
 De aĩ banĩ maĩ multiceĩ
 Dã-mĩ jumẽtate din ei,
 Cã'țĩ daũ la mãnã rãvaș
 Sã nu rãmãĩ pãgubaș!
 20 Șĩ cu vremea de-oĩ trãĩ,
 Pẽnẽ 'ntruna țĩ-oĩ plãti;
 Iar dacã-oĩ muri eũ,
 23 Ițĩ va plãti Dumneđeũ!

CANTEC HAIDUCESC

VARIANTA.

Auđit de Chr. N. Țapu de la lăutarul Ión Țuguî, din Râmnicu-Vâlcea.

A se vedea varianta N. 210 pag. 167 din colecția Bibicescu, idem varianta No. XXXII pag. 262 din colecția D-lui V. Alexandri.

<p>Fôte verde de livede,
Sub pôle de codru verde
Mititel focșor se vede,
Mititel și potolit
5 Și de haiducî ocolit.
Nu știu Țece saŭ doî-spre-ce,
Peste sută câțî mai trece,</p> | <p>Și mi-ș frige d'un berbec.
Nu mi-l frige cum se frige
10 Și'l întôrce din cârlige
Și mi-l pune prin belciuge,
Ca să-î fie carnea dulce
Și mi-l duce la colnice
Și mi-l bea cu vin de'l dulce!</p> |
|--|--|

CANTECUL LUI CORBEA

Cules de Ch. N. Țapu de la Ion Stan Baluica-Mănăstireni-Vâlcea.

A se confrunta cântecul «Corbea» din colecția d-lui G. Dem. Theodorescu pag. 517 sqq. În cântecul de față sa vorbește de metamorfosarea pasărei Corbea în haiducul Corbea, și este unicul cântec pôte, unde se vorbește de această metamorfosare.

<p>Adî e joî de diminéță,
Stefan Vodă s'a sculat,
Față albă ș'a spălat,
Pe ochiî negriî s'a spălat,
5 Chică négr'a pîeptănat,
La icône s'a închinat,
Multă ôste a adunat
Și în vênătóre a plecat,
Pe câmpu la Calafat,
10 După paseri gâlbióre,
Că sunt bune la mâncare.
Păserele n'a vênat,
El ochianu că șî-a luat
Și pe câmp că s'a uîtat,
15 D'un ciungar 'nalt c'a ochîat.
Ciungar 'nalt,</p> | <p>'Nalt și minunat,
De côle curat,
De crăcî dărîmat,
20 De vêrf aplecat,
În el Corbea mî-a 'mpuîat.
În luna lui Undrea,
Când îî îarna grea,
Corbul că oua
25 Corb pasere neagră,
Lighionă 'ntreagă.
În luna lui Cărindar
Și a lui Făurar,
Când sunt geruri tarî,
30 Și nopțile mari,
El că mi-ș clocea,
Puiî că'î scotea.</p> |
|--|--|

- Martie venia,
 Puî dolofănia,
 35 Zac. ca vai de ei!
 Corbea că'mî pleca
 Pe munţi,
 Cărunţi,
 Sorele 'mî pripeşte,
 40 Piatra se 'ncăldeşte,
 Fraga că 'nfloreşte.
 Corbea c'o păzia
 Pene să cocea,
 Şi el că mî-o lua
 45 Şi la puî venia,
 Ventu mî-abătea
 Despre Calafat,
 Căinele spurcat.
 Tare adia,
 50 Cîungar jos că'mî da,
 Cuîbu că'l surpa.
 Corbea, când venia,
 El se supăra
 Şi el că pleca,
 55 Mai sus se sălta.
 Corbea 'mî cloncăneşte,
 Ziduri se clăteşte;
 Corbea 'mî cloncănea,
 Ziduri se surpa,
 60 Pagubă făcea.
 Ştefan Vodă ce'mî făcea ?
 Ştefan Vodă cel mai mare,
 Care era Domn în ţară,
 Multă ôste aduna ;
 65 Aşa el că poruncia,
 Ca pe Corbea să'l impuşte.
 Ei cu armele trăgea,
 Pe Corbea nu'l nemerea.
 Dară Corbea ce'mî făcea ?
 70 Mai la vale se muta,
 La late
 Corlate,
 Unde muriî-şi bate,
 La colţi de cetate.
 75 Ştefan Vodă ce'mî făcea ?
 El de gânduri că se lua
 Şi trei fete mi-ş avea,
 Trei fete de măritat,
 Câte trele sunt de dat.
 80 Aşa Corbea s'a gândit :
 Să se lase de Domnie,
 S'apuce de haîducie,
 N'o fi nemerită bine ?
 Ştefan Vodă c'auđia,
 85 Din vreme se pregătea
 Şi mozigă că chema,
 Ficiori de domni 'nvita
 Şi la dēnsn că'î poftia.
 Ficiori de Domni că venia
 90 Pe canapele şedea.
 Ştefan Vodă ce'mî făcea ?
 Fetele că le'mbrăca,
 Tôte la un port era,
 Mere de aur le da
 95 Şi el că le 'nvăta :
 —Care vouē vi s'o părea,
 Merişore le veţi da;
 In cine veţi nemeri
 Cu ăla vē voîu logodi.
 100 Iacă două nemerea,
 A mai mică remănea,
 Frumósă masă întindea.
 Dar la masă ce'mî mânca ?
 Numaî peste şi postrungă
 105 Şi d'a dulce caracudă.
 Bea boîeriî veselă
 Şi de Corbea sfātuia.
 Dară Corbea ce'mî făcea ?
 Că el la târg că mergea,
 110 Ca boîer se 'nchipuia,
 Şi-ş lua haine 'nporuncelă,
 Scris'a luna
 Cu lumina
 Şi sorele cu căldura ;
 115 Şi 'ntre doi umerei
 Scris'a doi luceferi
 De mor fetele de ei ;
 Fete mari se 'mbolnăvesc
 Nevestele se stărpesc.
 120 Corbea, dacă se'mbrăca,
 La Ştefan Vodă mergea
 Şi la uşă mî-asculta.
 Când boîeriî sfātuia,
 Numaî de el că vorbă.
 125 Măna pe clanţă punea,
 Când în casă se ivia
 In casă se lumina.
 Boîeriî, dacă vedea,
 De la masă se scula,
 130 La Corbea se ploconia
 Şi la masă că'l poftia,
 Şi Corbea, mare, nu vrea.
 Ştefan Vodă ce'mî făcea ?
 Din palat se ridica
 135 Şi pe Corbea 'l aşedă.
 A mai mică fetişoră,
 Care 'n urmă remănea,
 Ea la Corbea se ducea,
 De gātu-î se agăţa
 140 Şi pe genunchi-î şedea.
 Măr de aur că'l scotea
 Şi'n pozinar il băga.

Ștefan Vodă așa vedea,
 Pe Corbea mîl logodîa,
 145 Și pe fie-sa că i-o da.
 De zestre ce'i dăruia?
 Tot cireșii de boi
 Și turme de oi,
 Și care de bani,
 150 Și-un car de dușmanî.
 Corbea ce făcea?
 Nu se mulțumea;
 El ce-mî-ș grăia?
 — Taică, tăiculiț-al meu,
 155 În zadar m'ai logodit!
 Mie ce mî ai dăruit,
 Mie că nu m'a plăcut,
 Eū nu eram de însurat,
 Dar la ce m'am bucurat?
 160 Când odată te-am ochiat.
 Pe la noi pin Calafat,
 Tot pe Roșu 'ncălecat,
 Și cu norii amestecat,
 Acilea m'am bucurat,
 165 Dar nu eram de 'nsurat.
 Ștefan Vodă c'aușia,
 Fôrte reū se supăra
 Și el aci ce grăia?
 — Că dacă eū că știam,
 170 Fata n'o mai măritam.
 Ni-i pe Roșu nu'l mai dam.
 Dar fata, dacă aușia,
 Fôrte reū că se'ntrista
 Și lacrămile îi curgea.
 175 Dar boierii ce dicea?
 — Ah, Dómnne Măria-Ta,
 De cât fata 'mbolnăvește,
 Dă-i pe Roșu 'l dăruiește
 Și de nu ți-o fi cu voia
 180 Dór din gură dăruiește,
 Pênă fata-ți logodește
 El din gură 'mî dăruia,
 De la inimă nu vrea.
 Dar el, măre, ce făcea?
 185 El pe fie-sa că i-o da.
 În carită și-o pune
 Și-acasă mî-o trimetea.
 Unde casele ce i da
 El acolo se ducea,
 190 Cu nevasta că'mî ședea,
 Punea masa și mânca
 Și d'o slugă trimetea,
 Ca pe Roșu să i'l dea.
 Ștefan Vodă că nu va.
 195 Ute Corbea ce făcea?
 Adăsta pênă 'nsera,
 Frumósă masă pune,

Cu vin dulce se cinstia;
 Nevasta și-o adormia,
 200 Paloș din cuțu și'l lua,
 La socru-seū se ducea.
 Porți încuțete gășia,
 Lacăte cu mîna lua,
 D'asvârlita că le da,
 205 Corbea 'n curte că untra
 Nimenia ca nu-l simția.
 Corbea la grajd că trăgea,
 Mîna pe Roșu pune
 Și pe Roșu încăleca,
 210 Cu norii s'amesteca
 Și acasă mi-ș venia,
 În dosu grajdului, trăgea.
 Dar în dosu grajdului,
 În malu bălegarului,
 215 Mică taîniță făcea,
 Și pe Roșu 'l ingropa.
 El în casă că untra,
 Nevasta și o sêruta,
 Și din som mî-o deștepta
 220 Și cheițele că'i da.
 La pimniță-o trimetea
 Și vin dulce că i scotea,
 Bea Corbea se ospeta,
 Pênă sóre rêsăria.
 225 Ștefan Vodă se scula
 Și la slugi că poruncia,
 Cheițele că le da
 La pimniță descuia,
 Vin roșu că stecura
 230 Și orđ verde vêtura,
 Care la Roșu să'l dea;
 Iar pe Roșu nu'l gășia,
 Luț Ștefan Vodă-i spunea.
 Ștefan Vodă ce făcea?
 235 Multă oștire chema,
 Căutare că făcea
 Și de Roșu nu mai da.
 Dacă vedea și vedea,
 Doi gialapi la drum scotea;
 240 Cine pe drum că trecea,
 Mi-i bătea, mi-i chinuța
 Și de Roșu nu mai da.
 Când era sóre 'nchindie
 Punea ómenî la frînghie;
 245 Răsări și sfînta lună,
 Sosi d'o babă bêtănă,
 Cu brêu de lână
 De pěr de cămilă.
 Gealapii o vêdură,
 250 De mână mî-o luară,
 La Domnu o duseră.
 A babă bêtănă

- Cu cărțile da,
 P'anume 'l spunea.
 255 Adasta pînă 'nsera,
 Doi gealapi că trimetea
 Și pe Corbea 'l aducea;
 În casă că'l închidea,
 'L întreba mi-l ispită,
 260 Mi-l bătea mi-l chinuța,
 Pînă sóre răsărta
 Și Corbea tot nu se da.
 Dacă vedea și vedea,
 Ștefan Vodă ce făcea?
 265 La gealapi că poruncia
 Și pe Corbea mi-l lua,
 La temniță mi-l ducea,
 Sus pe apa Nistrului,
 La cea temniță pârliță,
 270 De nouă ani e părăsită.
 Și acolo că'l închidea
 Nouă ani mi-l rînduța
 Și fie-si că nu 'l spunea.
 Dar nevasta Corbi
 275 Ea că-l căuta,
 Lumea ispită
 Și de el nu da.
 Ea dacă vedea,
 Pomană 'l făcea
 280 Și mic sārindar
 Și cruce la drumuri mari.
 Puțin timp înuî trecea
 Și ea că'mî aușia,
 La tat-său mergea
 285 Și ea se ruga,
 Cu lacrimi plîngea:
 — Tatcă, tăiculiț-al meu
 De nouă ani și jumătate
 De când nu-l'am vădūt, frate!
 290 Ce rău mare ți-a stricat,
 De 'n temniță l'ăi băgat?
 Ștefan Vodă asculta,
 Și milă i se făcea
 Și pe ea mî-o trimetea:
 295 — Tu, tată, să mi te duci
 Sus pe apa Nistrului,
 La cea temniță pârliță,
 De nouă ani e părăsită,
 Și la feréstră sē-l strigî.
 300 D'o fi mort,
 Să ți-l porți,
 Cu lacrimi să ți-l jelești,
 D'ale morții să 'l gătești;
 D'o fi viu, ca să ți-l scoți
 305 Și-acasă să ți-l trimet.
 Tu acasă să te duci,
 Ouă roșii să froșești,
 Premenele să gătești,
 Că pe Corbea să ți-l scoți
 310 Și-acasă să ți-l trimet
 Ea așa că'mî aușia,
 La Corbea că se ducea:
 — Corbeo, soțiora mea,
 De ești mort
 315 Ca să te port,
 De ești viu,
 Ca să te știu
 Și de tatca să mă rog,
 Ca pe tine să te scoți!
 320 Dar Corbea, mare, aușia
 Și el că mi 'l răspundea:
 — Alei, tu, soția mea,
 Nu's mort, nici nu's viu,
 Numai sufletețu'mî ți-u!
 375 Zac în apă
 Pînă 'n talpă,
 Și'n nămol,
 Pînă 'n potmol!
 Briu la vale-a putredit,
 330 Briu la deal a mucedit;
 Barba 'mî bat' genunchile
 Și chica călcăile;
 Mustățile,
 Brațele,
 335 De nouă ani și jumătate,
 De când zac în gros pe spate!
 Pe mine când m'a băgat,
 Bróștile erau ca nucile,
 Năpărcile ca fusile;
 340 Dar acuş de nouă ani,
 Bróștile
 Ca ploștile,
 Năpărcile
 Căt grindile!
 345 Dar o hótă de năpărcă,
 Cred în barbă mî-a 'mpuțat.
 Când se 'ntinde,
 Mă cuprinde,
 Se sgărcește,
 350 Mē topește,
 Solzi pe ea că trosnește,
 Inimăora mî-o sfirșește!
 Dragă, soțiora mea,
 Alt cum-va că n'ăi putea.
 355 Tu acasă să te duci,
 În dosu grajdului să mergi,
 În malu bălegarului,
 În bătaia sórelui,
 Să sapi, mândruță, de sară,
 360 Să'mî dai pe Roșu afară,
 Că e 'nșelat și 'nfrinat,
 De la tatcă-tău furat,

Cum e bun de 'ncălecat,
 Pentru Roșu m'a băgat!
 365 Dară Marti de diminătă,
 Se face d'un tîrguleț,
 Tu la tîrg cu el să mergi,
 Și să mi-l tragi de căpic,
 În gura mare să strigi:
 370 — Ai la Roșu de vîndare,
 Să'mi dai galbeni și parale;
 Dar, tu, mare, să le spui:
 — Nu mi e Roșu de vîndare,
 Să'mi dai galbeni și parale;
 375 Mi e roșu de dăruială,
 Ca să scoț pe Corbea afară.
 Că mi-e Corbea la 'nchisore,
 De nouă ani și jumătate,
 De când nu l'am vădut, frate!
 380 Nimeni ca nu s'afia,
 Ștefan Vodă c'auia,
 El ca șolmu că venia,
 Măna pe Roșu punea
 Și pe fie-sa o trimetea,
 385 Acasă mi-o trimetea,
 Cu gurița mi-o 'nveta:
 — Alei, tu ficuța tati,
 Tu acasă să te duci,
 Premenele să gătești,
 390 Ouă roșii să roșești,
 Ca pe Corbea să ți-l scoți
 Și acasă să ți-l trimeti.
 Ea așa că'mi auia,
 Tare fuga că mi-ș da,
 395 Ouă roșii că roșia
 Și premenele gătia.
 Adăsta cât adăsta
 Și Corbea nu mai venia.
 Decă vedea și vedea,
 400 Drumu 'ndărăt că'și lua.
 Ștefan Vodă ce'mi făcea?
 Doi gealapî că trimetea
 Și pe Corbea 'l aducea,
 În raza sôrelui il punea,
 405 La bărbier trimetea,
 S'apuca de mi-l rădea,
 Pêru cu totu se lua.

Ștefan Vodă așa vedea,
 La gealapî că poruncia,
 410 Frumos capul să i-l ia.
 Dar Corbea dac' auia,
 Ca mai tare se ruga:
 — Taică, tăiculiț' al meu,
 Nu mă tăia pe pămînt,
 415 Că nu's ficior de mojiu,
 Ci mă tale pe covor,
 C'am fost ficioraș de Domn!
 Ștefan Vodă ce'mi făcea?
 La gealapî că poruncia,
 420 Frumos capul că i-l lua.
 Nevasta Corbi venia,
 Măna 'n sânge că băga,
 Capu lu Corbea că 'l lua,
 Creș în brațe mi-l strîngea,
 425 Și p'obraz il sêruta.
 Ștefan Vodă ce dicea,
 Decă el așa vedea?
 — Alei, tu ficuța tati,
 Decă ți-a fost drag așa,
 430 Să dea unul Dumnezeu,
 Să facă d'un tîrguleț
 Și 'n căruță să te pui,
 Pên tîrg taica să te plimbe.
 Care boier ți-o plăcea,
 435 Ala taica să ți-l dea!
 Dar ea, mare, ce dicea?
 — Taică, tăiculiț' al meu,
 Nu'mi trebuie nimeni,
 Numaî soțiora mea,
 440 Decă este vorba așa!
 Să dea unul Dumnezeu
 Și toate dîilele mari,
 Să te 'nsori de nouă ori,
 Să faci nouă feciori,
 445 Și pe urmă-o cuconiță,
 Să te-adăpe la temniță!

Mă plăti cu cântecu
 Ca lupu cu urlatu,
 Când potera'l gonește,
 450 Dă pielea și se plătește.

CANTECUL LUI MIU HAIDUCUL

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la lautarul Dumitrake Parladi, din Vadeni (Gorj).

- Fôie verde foî de roîbă,
Aséră la Ștefan Vodă
Mulți boferi s'au strâns la
[vorbă
Să'mî facă d'o vênătore
5 După paseri gălbioare,
Că's ușore la purtare
Și sunt dulci la demâncare,
Sus la 'naltul cerului,
Pên' la fagul Miului,
10 Miului haîducului,
Din flórea Cadrinului,
De sub frunđa teîului. —
Acolo voi să vă duceți,
Voi pe Miu să'l aduceți,
15 Netăiat neapipăiat,
Nici de armă vêtămat,
Că nu-î nimeni vinovat,
Nummai o cracă mî-a tăiat;
Armele le a aninat,
20 Să nu-î plóie ploile,
— Ruginesc oțelile. —
Dară sora Miului,
Paharnica Domnului,
Cu pahar la masă 'mî da,
25 Și atunci ea că'mî auđia,
Că se face o vênătore,
Pe Miu să mi-l omóre. —
Ea atunci, când mî-auđia,
Pahar din mână 'î cădea,
30 Mâna supat că'mî băga,
Scotea papuci gălbiori
Și-î lua pe pic'orul gol;
Pe potecă că'mî pleca,
Pe poteca părăsită,
35 Numai de Miu știută.
Când la fag că mî-ajungea,
Imî rupea d'o frunđicea
Și pe buze mî-o puneă;
O dată că'mî șufera,
40 Miul de jos se scula,
- Bună ȡiua că mi-ș da:
— D'aoleo, soru-mea,
Eû de când te-am măritat,
Nici pragul nu mî-ai călcat.
45 Fôie verde și-o lălea,
Rupea soru-sa a vorbă:
— Fôie verde foî de roîbă,
Aséră la Ștefan Vodă
Mulți boferi s'au strâns la
[vorbă,
50 Ca să'mî facă d'o vênătore
După fagul dumitale,
După paseri gălbioare,
Că's ușore la purtare
Și sunt dulci la demâncare. —
55 Dar frati-sêu că-î grăia:
— D'aleo, măre, soru mea,
La veđi, tu, de capul teû,
Nu vedea de capul meû,
Că eû sunt bôlă de drac
60 De daû Domnilor de cap!
Dară Miu ce'mî făcea?
Pe potecă că'mî pleca
C'un Ungurean se 'ntâlnia;
Dară Miu ce'mî ȡicea?
65 — Ungurean cu șapte oi,
Să facem tîrg amêndoî,
Să'ți daû eû ôfe domnescă,
Să'mî daî tu p'a ungurêscă;
Să'ți daû flintă ghintuită,
70 Să'mî daî tu bôta pîrlită;
Să'ți daû potcapîu domnesc,
Să'mî daî tu p'al unguresc!
Pleca Miu șuferând,
La șapte oi tot mînând
75 Și Ungureanu riđend. —
Când la polană 'mî ieșia,
Pe'mpêrat Miu 'ntâlnia,
Bună ȡiua, că mi-ș da:
— Bună ȡiua, Ungurene,
80 — Mulțumescu-ți, Ștefan Vodă,

- Dar Impăratu ce'mî grăia :
 — Ia, veđi, f...tu-ŷ mumă-sa
 Că ŷi ăsta mă ŷtia !
 ŷtefan din gură-ŷ grăia :
 85 — Ungurean cu ŷapte oi,
 De cānd paŷtî cāmpurile
 ŷi tōte pādurile,
 Orî nu ŷtiŷ fagul lui Miu,
 Miuluŷ,
 90 Haŷduculuŷ ?
 — Ba eŷ ŷtiŷ fagul lui Miu,
 Dar nu las oiŷele,
 Că le mānc oŷtirile ! —
 Dar Impărat ce'mî făcea ?
 95 ŷapte oŷtenî că'mî chema
 La ŷapte oi că'ŷ punea,
 ŷi-ŷ punea, mi-le pāzia,
 Cu Ungureanu pleca, —
 Prin haŷiŷ, prin curpiniŷ,
 100 Unde-ŷ drumu la cārmiŷ. —
 Miu din gură-ŷ grăia :
 — ŷtefan Vodă, dumneata,
 Aici nu-ŷ la Bucureŷtiŷ,
 Să đicŷ că te fuduleŷtiŷ;
 105 Ci-aici eŷti la haŷiŷ
 La haŷiŷ, la curpiniŷ,
 Unde merg Domniŷ cārmiŷ ! —
 Maŷ ridică-ŷi ŷcările,
 Te lovesc smicelile ; —
 110 De te-o lovi vre-o smicea
 ŷi s'o strica faŷa ta !
 Cānd din haŷiŷ că-mî ieŷia
 ŷi la fag că'mî ajungea,
 Atunci Miu ce'mî făcea ?
 115 Bāga māna 'n gāurea,
 ŷi'mî scotea d'un ŷcāunel
 ŷcāunel de aurel
 De ŷedea Miu pe el. —
 Dară Miu ce'mî făcea ?
 120 El din gură aŷa 'mî grăia :
 — ŷtefan Vodă, dumneata,
 Să fi lāsāt Dumneđeŷ,
 Acum ŷi aŷ lua capul tēŷ !
 ŷtefan Vodă ce'mî făcea ?
 125 El de frică 'ngālbinŷa
 ŷi incepea d'a tremura
 ŷi din gură aŷa grăia :
 — Aida, Miule copil,
 Cāt oi fi eŷ in Domnie
 130 Tu să fiŷ in haŷducie !
 Cānd oŷtile că-ŷ venŷa
 Mare masă că 'ntindea
 ŷi din guuă că'mî grăia :
 — Beaŷi copiŷ ŷi chiotiŷtiŷ,
 135 De 'mpăratu nu 'ngrijiŷti !
 Dară Miu ce'mî făcea ?
 Incepea d'a ŷuŷera
 Mulŷi haŷducŷ el imŷ stringea
 ŷi pe Vodă 'nconŷura ;
 140 Paloŷul că mi-l scotea
 La Vodă se repeđia.
 Cānd vrea capul să i-l ŷa,
 Miu 'n vale se uŷta,
 Ce vedea el, nu credea.
 145 Savaŷ Calea că'mî venŷa,
 Suriōra Miuluŷ,
 Paharnica Domnuluŷ ;
 Ea la Miu ajungea
 ŷi 'ncepea de mi-ŷ grăia :
 150 — Nică Miu dumneata,
 Iartă-l pe Mārŷa-Sa,
 Că veđi, ŷara ŷără Domn
 E ca femeŷa ŷără om !
 Dară Miu ce'mî făcea ?
 155 Pe Vodă că mi-l ŷinea,
 Cu soru-sa 'l logodŷia,
 P'amēdoŷ iŷ cununa
 La fagul Miuluŷ,
 Miuluŷ haŷduculuŷ.
 160 Din munŷiŷ Cadrinuluŷ.
 Iară Miu ce'mî făcea ?
 El pe Domn 'mi-l slobođia,
 P'amēdoŷ iŷ trimitea
 In oraŷ in Bucureŷtiŷ,
 165 In ale case mari domneŷtiŷ.
 Acolo nuntă făcea
 ŷi cu Miu benchetŷa.
 Dară ŷtefan ce'mî făcea ?
 El lui Miu că'ŷ grăia :
 170 — Plēcă, cumnate, ŷănātos
 ŷi haŷduceŷte omenos ;
 Haŷduceŷte 'n direptate,
 173 Eŷ nimic n'am ce'ŷi māŷ face !

CANTECUL LUI SACALA

Cules de Chr. N. Țapu din gura lautarului Cristea Cobzaru, din T.-Jiu.

- Pe cel drum cam părăsit,
Părăsit cam de demult,
Cu negare acoperit,
Tare 'mî vine d'un voînic,
5 D'un voînic cam Ortoman,
C'un cal negru Dobrogean;
Să făcea de se trăgea,
La herghelia Sultanului,
Hanului, Sultanului.
- 10 Acolo când se ducea,
Ocol hergheliei da,
Pe herghelegiū nu'l gășia.
In herghelie că intra,
In staroștea juganilor,
15 In fătătorea iepelor,
Acolo, frate, îl gășia,
Adormit cu fața 'n sus,
Părea din lume că 'l dus,
Cu arcanul căpătâi,
- 20 Cu paloșu-atârnat in cuț.
Dar Ortoman ce'mî făcea?
O palmă bună că-î da
Și din somn că mi-l tresvîa.
El din somn se deștepta
25 Și luț Ortoman țicea:
— De ce pe min' mă sudușești
Și cu palma mă plesnești?
Eū sint herghelegiu Sultanului,
Hanului, Sultanului.
- 30 Aici Sultanul m'a rînduit,
De când ereum copil mic,
Ca să staū să stăruiesc,
Herghelia să i-o păzesc.
La capul arcanului
- 35 Este-o ȧpă vinecîoră,
Pintenogă de picîore,
Când pe ea îi încăleca,
Tôtă herghelia după ea se ȧa.
Dar cel vitéz ce'mî făcea?
- 40 Șaua pe ea că'mî pune
- Și pe dēnsa 'ncăleca.
Ea trăgea de se ducea,
Tôtă herghelia mî-o lua;
Herghelegiu singur rămănea,
45 Incepea, frate, d'a plângea,
Băga mîinile in sin
Și plângea ca un nebun.
Herghelegiu ce făcea?
La Șultan că se ducea,
- 50 Șultanul bine pricepea,
Că la dēnsu el venia,
Că i s'a 'ntâmpat ce-va.
Șultanu că'l întreba:
— Ce-aî pățit herghelegiū,
55 Herghelegiū, cîorbagiū?
Incepea d'a mi-ȧ spune, a,
Cum el, frate, pătimȧa.
Dar Șultan ce mi-ș făcea?
Potera după el trimetea,
- 60 Pe voînic că mi-l gășia,
In tēgu din Cămpina,
Unde juganȧ că vindea.
Incepea'l împrejura
Și pe dēnsul mi-l lega
- 65 Și frumos, frate, 'l bătea,
Cu sfircul gărbacîului
Pe fața obrazului.
Herghelia și-o aduna,
Inapoȧ că se 'ntorcea,
- 70 Punea masa și mănca.
De steajăr pe el că'l lega,
O pânză d'americă lua,
Frumos, frate, o cătrăniȧ,
P'acel hoț infășura,
- 75 Atuncia că mi-l lumȧa,
Cum pe el, frate, 'l chema.
Turcu aci bea, chiuȧa,
Sagal' ardea și plesniȧ,
F...tu-ȧ crucea măni-sa!

MIU SGLOBIU

Cules de Chr. N. Țapu de la bătrânul Precup Urban, Salcia (Teleorman).

A se compara acest cântec cu «Miul Cobiul» și «Miu Sglobiu» din colecția D-lui G. Dem. Teodorescu pag. 490.—496 sq. și cu «Mihu Copilu» din colecția D-lui V. Alexandri pag. 62—68.

La dealu bărbat,
La malu săpat
Din clocan mî-e fapt,
Nu strică clocanu,
5 Ci strică țiganu
C'ascuțit clocanu
Și mî-a săpat malu.
Plimbă-mi-se, plimbă
Miu Sglobiu,
10 Miu Copilu,
Din topuz cântând
Fôia'n treî plesnind;
Miu Copilu,
Înșelător de dómne,
15 Iubeț de cucóne,
Umblă nóptea pe rēcóre,
Scutură iarba de rouă,
Din topuz cântând,
Fôia'n treî plesnind:
20 — Haî murgule, haî
Pe cóstă de plai!
Nóptea că mergea,
Nóptea 'ntunecósă,
Calea mî-e pîetrósă.
25 Nóptea că mergea,
Pratra'mî scăpăra,
Nóptea'mî lumina,
Nóptea ca ȓiua.
Unde se trăgea?
30 La pădure deasă,
La poiană grasă,
La lină fântână
Cu apșóră bună.
Acolo se ține
35 Patru-decî și cincî,
Cincî-decî făr'de cincî:
Ianoș Unguru,
Cela bătrănu,
Cu barba lungită,
40 Cu brău 'nvelită

De rele 'nvechită.
Și el că'mî mergea
Din topuz cântând,
Fôia'n treî plesnind,
45 Topuzu de os
Mult ȓice dușos,
Córdele de pește
Und'le sdrăncănește,
Inima lui Ianoș topește!
50 Altele de tufă
Mult ȓice cu trufă,
Pădurea ascultă!
Frunȓele șoptîa,
Calu se sfia,
55 Drumu că'l lăsa,
Colnicu lua.
Miu ce'mî ȓicea?
— Nea, murgule, nea,
Ce-mî lașî drumu
60 Și apucî colnicu?
Calu că-î vorbîa:
— Stăpăne, stăpăne,
Nóptea mē'nseréză
Calea'n codri intră,
65 Codri Irșivinî
Și-aî Suvelniți.
Aicî că se țin
Patru-decî și cincî
Cincî-decî făr'de cincî,
70 De volnicî levinți,
Dușî de la părinți,
De când erau micî:
Ianoș Unguru,
Ala bătrănu
75 Cu barba lungită,
Cu brău 'nvelită
De rele 'nvechită.
Și e amar de mine
Și e amar de tine!
80 — Di, murgule, di,

Nu lăsa drumu
 Și-apuca colnicu,
 Nu-ți fie teamă
 Că te iaă pe seamă ;
 85 Eă sunt Miu sglobiu,
 Miu copilu !
 Dar câți sunt ei ?
 O sută, o mie,
 Iasă'n cale mie,
 90 Dacă vrea să știe
 Cine e Miu,
 Miu sglobiu
 Păunaș de codru,
 Voinicel de codru,
 95 Înșelător de dómne,
 Iubeș de cucóne,
 Umblă nóptea pe rēcóre
 Scutură iarba de rouă !
 Ianoș l-auđă
 100 Că s'apropia,
 Din topuz cântând,
 Frunđa'n trei plesnind,
 Ianoș l-auđă
 Din gură striga :
 105 — Ia mi vė sculați,
 Înainte plecați ;
 Că eă cam auđ
 Fóia'n trei plesnind,
 Córdele de pește
 110 Un 'le sdrăncănește,
 Înima'mi topește.
 Înainte-î ieșiți,
 D'o fi vr'un bețiú
 De vinurî stricat,
 115 De fomei fermecat,
 Două palme-î dați
 Drum să-î arătați ;
 D'o fi vr'un viteaz
 Să iasă la urmaz
 120 Să nu'mi facă necaz !
 Doi inși se scula,
 'Nainte-î ieșiă,
 Dară Miu ce'mi făcea ?
 El cu durda da,
 125 Pădurea urla
 Și ei să spėria,
 Îndărăt se da,
 Și toți se scula,
 Toți se'ngrămădă
 130 Și la el venă.
 Dară Miu ce'mi făcea ?
 El pe ei că se puneă.
 Pe toți îi rescula
 Și pe fugă că-î puneă.
 135 Ianoș din gură striga :

— Lăsați puscile,
 Lepădați pistólele,
 Că nouă n-ă venit
 Vremea de prăpădit
 140 Dară Ianoș ce făcea ?
 La Miu se ducea
 Și se 'mbrățișa ;
 La masă'l poftia,
 Amendoi că bea
 145 Și se'nveselă
 Și din gură că dicea :
 — Amendoi să bem
 Și să ospătăm,
 Pe urmă să ne luptăm ;
 150 Care pe care om birui,
 Tot ne-om omori !
 La masă ședea
 Și ei că și-și bea
 Și se'nveselă.
 155 Ei că se scula,
 D'o parte se da,
 La luptă se lua,
 Amendoi că se lupta.—
 Miu copilu răcnă,
 160 Ca cerbu sbiera ; —
 Când în sus îl ridica
 Și de pământ îl trântă,
 Capul îi repunea.
 Rémaseră Ungurii 'ncremeniți
 165 Toți de mórte gătiți.
 Dară Miu ce'mi făcea ?
 Armele jos le puneă
 Și la ei că striga :
 — Cine e să fie,
 170 Acela să vie
 Cu mine'n vitejie !
 Busduganu meu
 Cât mi-este de greú,
 Pușculița mea
 175 Cât este de grea,
 Cine e vitéz,
 Vie să le ea !
 În spate să le puie,
 Vie cu mine'n vitejie !
 180 Toți că se căsnă
 Nicî unu nu putea,
 Arme'n spate să puie
 Să fie'n vitejie.—
 Dară Miu ce'mi făcea ?
 185 Din gură le striga:
 — Fugiți voi,
 Nu sunteți ca noi !
 Lăsați cringu
 Și luați-vė jugu. —
 190 Sunteți ómeni de glótă

Și de sapă lată!
 Miu ce'mî făcea?
 Armele lua
 Cu deștiu le ridica,
 195 La spinare le puneă.
 El în cerdac că intra,

Bănișorii și-î lua
 Și la disagi că-î puneă
 Și pe cal că 'ncăleca.
 200 Îndărăt că se 'ntorcea,
 Din topuz că mi-ș cânta
 Și Unguriî că'mî fugia.

CANTECUL LUI IONIȚA HAIDUCUL

Cules de Christu N. Țapu de la lăutarul Dumitru Valeanu, Roșiori-de-Vede, Teleorman.

Fôie verde lămâiță,
 Pe deal pe la Craioviță,
 Trece paznici cu Ioniță,
 Să mi-l ducă la temniță,
 5 La temniță la 'nchisóre,
 La 'nchisóre, la gros mare,
 Unde nu'l mai vede sóre,
 Cu cătuși de mâinișóre,
 Cu ffarele de piclóre!
 10 La 'nchisóre mi l'a pus,
 C'a călcat două cucóne,
 A din deal și a din vale.
 Fôie verde lămâiță,
 Pe sus pe la Ialomiță,
 15 Trece tat' al lui Ioniță,
 Cu cinci-șecî de biolițe,
 Să le puțe la temniță,
 Să scóță pe Ioniță.
 Cum ajunse, cum le dete,
 20 Pe Ioniță nu'l mai vede!
 Mai de jos de Ialomiță,

Venă muma lui Ioniță
 Cu cin șecî de vaci legate,
 Să le puțe la temniță,
 25 Să'mî scóță pe Ioniță.
 Cum ajunse, cum le dete,
 Pe Ioniță nu'l mai vede!
 Mai de jos de Craioviță,
 Ibomnica lui Ioniță,
 30 Cu patru cai la căruță,
 Cu cinci-șecî de săbulițe,
 Să le puțe la Divan,
 Să dea pe Ioniț' afar.
 Ibomnica ce'mî făcea?
 35 De departe 'ngenuchia,
 De d'aprópe se ruga,
 Gura la Divan mî-o da,
 Nicî o salbă nu lua,
 Pe Ioniță-î dăruia.
 40 — AI, gaică Ioniță, acasă,
 La copii și la nevastă,
 42 Dacă ți-a fost mintea próstă!

IONIȚA HAIDUCUL

(VARIANTA)

Copiat de Chr. N. Țapu dintr'un manuscris de Căntece bătrânești ale repausatului Invătător Trotea, din comuna Runcurelu — Mehedinți.

Fôie verde de crăiță,
Pe deal pe la Ialomiță,
Trece tata lu Ioniță,
Cu cin-șecî de bivolițe,
5 Câte cin-șecî brezulițe,
Ce le duce la temniță,
Ca să'mî scôtă pē Ioniță.
Cum ajunse, cum le dete,
Pe Ioniță nu'l mai vede!
10 Fôie verde d'o crăiță,
Maî in jos pe Ialomiță,
Trece frațîr luî Ioniță
Cu cin-șecî de cârlănițe,

Câte cin-șecî sirepele,
15 Cu coșile mititele.
Cum ajunse, cum le dete,
Pe Ioniță nu'l mai vede!
Fôie verde de crăiță,
Maî pe jos de Ialomiță,
20 Trece sora lu Ioniță,
Cu cin-șecî de sălbulițe.
Trânti salba și-o cunună,
Și pe Ion îl luă de mână:
— Noî te ținem la Domnie,
25 Tu aî fost la grea urgie!

ALDE NAE DIN VADENI

Cules de Chr. N. Țapu din comuna Novaci-Gorj.

Fôie verde trei cocenî,
Este Nae din Vădenî
Și cu câșî-va orășenî,
Cu Ioniță Pițigoî
5 Și mai e unul Băloî,
Ce face dintr'un pol doî.
Eî nu fură, ci hoțesc,
Joîa 'n tîrg le tălmăcesc,
Cu Scurtu din Măghereștî
10 Și cu Cocos din Bălceștî.
Joîa 'n tîrg eî se strîngea,
La Pițigoî se ducea,
Mare masă-î aștepta,
Gătită de Ilinca.

15 De la masă se scula,
Podu Jiuluî trecea,
La un popă se oprîa,
Doî inși in curte intra,
Sus pe scări că se suîa,
20 De ușă că'mî împingea,
Ușă 'nchisă că țerea.
Zamfirache ce'mî tăcea?
Ușă popîr că spârgea
Și in casă că'mî intra.
25 Popa un băiat avea,
Ușă deschisă vedea,
Pușca 'n mână c'o lua
Și 'ndată o slobođia,

Pe Zamfirache 'mpuşca,
 30 Şi pe Cocoş il răni.
 Iară Cocoş ce'mî făcea ?
 Jos pe scară că se da,
 La tovarăşi că mergea
 Şi din gură așa dicea :
 35 — Incălicaţi
 Şi haideţi,
 C'am hojit, cât am hojit,
 Aicea ne-am prăpădit !
 Sus pe cai încăleca,

40 Către oraş că pleca,
 La Piţigoî că mergea,
 Masă mare 'î aştepta,
 Gătită de Ilinca.
 Iară Cocoş ce făcea ?
 45 De pe cal descălica,
 La hodaşe că mergea,
 Aprindea de-o luminare
 Şi vedea rana lui mare,
 A doua şi Cocoş mōre

CANTECUL LUI CORBEA

(VARIANTA)

Cules de Christu N. Ţapu, din gura lăutarului Cosma Tuţa, din Comuna Bar-
 bătesci-Vâlcea.

Fōie verde de cireşi,
 Mai aprōpe 'n Stoîleneşti,
 Mai departe 'n Bucureşti.
 Şi sint case mari domneşti,
 5 Şi sint multe foişōre,
 Zugrăvite pistricōre,
 'Şi 'nsōră Vodă fecioru.
 Mulţi ostaşi că 'mî aduna
 Şi prin oraş trimetea,
 10 Toţi boîeriî 'î aduna.
 Toţi boîeriî tērguluî,
 Şi cu al Carmaziuluî
 Ca stâlpiî pământuluî,
 Feşniciî 'mpēratuluî.
 15 Când boîeriî s'aduna,
 Cu mozica când cânta,
 Şi la masă s'aşeda,
 Pe urmă ce sē vedea ?
 Iată Corbea că'mî venîa,
 20 Pe un căluşel cam mic,
 Şi el un negru haîduc.
 El acolo când venîa,
 Boîeriî toţi se scula,
 Cu cântări că mi'l primîa,
 25 Şi la masă că'l poftîa.
 Ştefan-Vodă ce'mî făcea ?
 Fecior de masă 'mî punea,
 Pahar la masă îi da,

Iar boîeriî bea, nu bea,
 30 Corbea bea pēn' se 'mbēta.
 Iar la masă ce'mî mânca ?
 Numaî peşte şi postrungă,
 Şi pană de caracudă,
 C'am auîit din bētrānî
 35 C'ala e peşte mai bun.
 Dar boîeriî ce'mî făcea ?
 Tot de Corbea 'mî vorbîa,
 Corbea pe urechi băga.
 In capu mesii cin' era ?
 40 Tot Corbea impeliîatul,
 Care e frate cu dracul.
 El odată ce'mî făcea ?
 Cu levodverile foc că'mî da,
 Doî miniştriî că 'mpuşca.
 45 Ştefan-Vodă ce'mî dicea ?
 — Iată, f..tu-î mumă-sa,
 Ce să-mî facă mie așa ?
 Trei gealapî că'mî trimetea,
 Frumos pe Corbea 'l lega,
 50 Cu trei funii de mătase,
 Cât un braţ voînic de grōse
 Din ele să nu mai îasă.
 Ştefan-Vodă ce'mî făcea ?
 Pēn' la Jurî că mi-l ţinea,
 55 Şi ŧapa că 'î-o gătia.
 Dar Jurii ce mi-î făcea ?

- De la țapă că'l scăpa,
La temniță 'l trimetea.
Sus pe apa Jiului,
60 Jiului Codriului,
Unde 'l dor voinicului;
La cea temniță pârliță
De nouă ani părăsită.
Și acolo că mi-l băga,
65 Cu trei funii că'l lega
Cu trei funii de mătase
Cât un braț voinic de gröse.
Foștică și o lalea,
Și lacătu-l puneă,
70 Lacătu cât banița,
Și chea de cinc' oca,
Ca să nu scape Corbea.
Dară Corbea ce'mî făcea?
Odată că se 'ntindea,
75 Două funii le rupea,
Numa una remânea,
O funie nodurosă,
Tate carne, razmă 'n ose.
Foșe verde și o lalea,
80 Vestea 'n țară ajungea,
Că s'a închis Corbea.
Iară măsă c'aușă,
Trei azmișore făcea,
După Corbea că'mî pleca,
85 La Ștefan-Vodă ajungea.
Trei țile ședea la pörtă,
Nebăută, nemâncată.
Și de nimeni ne'ntrebată.
Foșe verde și-o lalea
90 Ștefan-Vodă ce'mî dicea :
— Babă slabă și bătrână,
Cu briul de lână
De pēr de cămilă,
Cu doi dinți 'n gură,
95 De trei țile ședî la pörtă,
Nebăută, nemâncată?
Dară baba ce'mî dicea?
— Să trăiești, Măria-Ta!
Căți boieri de sama Corbi
100 Toți au fost în veselie,
Numa Corbea 'n pedepsie.
Pe Corbea ca să mi-l dați,
Ca să'mî iaș d'o nor în casă,
Să'mî dea paharu la masă;
105 La vremea de slăbăciune,
Să'mî aducă d'un tăciune,
Să'mî aducă un pic de apă,
Să'mî așite un foc în vatră.
Așa baba ce'mî dicea?
110 — Ștefane, Măria-Ta!
Pe Corbea ca să mi-l dați
- Și singură nu mă lăsați!
Ștefan-Vodă ce'mî dicea?
— Pe Corbea l'am insurat,
115 Bună mirésă l'am dat
Tot pe Vișa,
Căpinișa,
Și de zestre ce l'am dat?
Tot satul Corbenilor,
120 Și cu-al Coșofenilor.
Bucătar că ce l'am pus?
Un vultur
Cu capul sur,
Ca să-l scobescă la c....
125 Iar baba ce mi-ș făcea?
Dacă d'astea aușă,
Potecuța că mî-o lua,
La temniță se ducea
Și prin gratii se uita
130 Și pe Corbea că'l striga :
— Corbeo, Corbeo, fiul măchii
De ești mort,
Ca să te port;
De ești viu,
135 Ca să te știu ?
Dară Corbea ce'mî dicea?
— Măică, măiculița mea,
Nu sînt mort ca să mă porți
Ci sînt viu,
140 Ca să mă ști.
Măică, măiculița mea
Eu aici când m'a băgat,
Șerpil erau ca fusile
Și-acum sînt ca grindile;
145 Brôștile ca nucile
Și-acum sînt ca ploștile!
Orî ști, măică, când eram,
Nici mustață că n'aveam,
Nici barbă n'o năzaream;
150 Dar acuma, măica mea,
Mustățile,
Umerile,
Și barba genunchile!
O hoșoică
155 De șerpolică
Pe mine că m'a 'nșelat,
Puî în barbă mî-a fătat;
Când se 'ntinde, mă cuprinde,
Se sgârcește,
160 Mă fărșeste,
Inimlora mî-o topește!
Așa, măiculița mea,
Ce-a ajuns ca să nu'mî fac?
Acasă ca să te duci,
165 Ouă roșii să'mî aduci,
Să mai dau pe la mocanî,

Să mă scóță pe grătarî ;
 Lopătarî ca să'mî tocmești,
 In colțul grajdului să mergî,
 170 Să'mî scoți pe Roșu nebunu,
 Că e înșelat,
 Și 'nfrēnat,
 De nouē anî nepipiat. »
 Așa baba ce'mî făcea ?
 175 Acasă că se ducea,
 Lopătarî mi-î tocmla,
 In colțu grajdului mergea,
 Vr'o douē locuri sāpa,
 Și-o tălniță că'mî făceē.
 180 Mare plătră ridica
 Și-o gaură se vedea,
 D'abla pe murgu zărea.
 Trei lopētarî că intra
 Și pe Roșu că'l scotea ;
 185 Iară Roșu că'mî ieșia
 Și prea tare necheza,
 Munți se cutremura,
 Copaci mari se resturna,
 De nul vedeai pe Corbea.
 190 Dară baba ce'mî făcea ?
 De căpăstru că mi-l lua
 Și 'n oraș cu el pleca,
 Toți boierî se mira.
 'Naintea babi ieșia,
 195 Fete mari că 'nbolnăvîa,
 Cucōne că se stirplă.
 Ștefan Vodă ce'mî dicea ?
 — Babă slabă și bētrână
 Nu ți-e Roșu de vëndare,
 200 Să-ți dau galbenî și parale ?
 In ruble l'oi socoti
 Și'n galbenî l'oi cântări.
 Iară baba ce'mî dicea ?
 — Nu mî-e Roșu de vëndare,
 205 Să'mî dai galbenî și parale,
 Mî-e Roșu de dăruială
 Inaintea Mării-Sale,
 Scoți pe Corbea d'închisóre.
 Ștefan Vodă ce'mî făcea ?
 210 Strejer verde că'mî bătea
 Și pe Roșu că'mî lega,
 Trei gealapî mi-î trimetea,
 Frumos pe Corbea scotea
 Și mî-l scotea la mirare,
 215 Unde vënd mocaniș sare.
 Trei bărbieri că'mî puneau
 Pēne pe Corbea'l rădea
 Pēne la apus de sóre
 Pēru-î zace hartapale.
 220 Fōie verde și o lălea,
 Tot mai frumos Corbi-î sta

Iară Corbea ce'mî făcea ?
 O dată se repeđia,
 Măna pe Roșu 'mî puneau
 225 Și pe el că 'ncăleca,
 Dece ziduri că'mî sārîa
 Și de ele n'atingea,
 De-al dracului ce era.
 Ștefan Vodă ce'mî dicea ?
 230 — Iată, f...tu-î mumiă-sa,
 De când măica m'a făcut,
 Cal ca ăsta n'am vēđut.
 Iară Corbea ce'mî dicea ?
 — Ștefan Vodă, dumneata,
 235 F...tu-mi-ți cucōna ta,
 Tōlele tōte după tine
 Adu să le 'mbrac pe mine,
 Când oi încăleca la scară,
 Să mi te dea de ocară.
 240 Cușmanul din capul tēu
 Adu-l să'l pun într'al meū;
 Castanul de 'mpērăție
 Să mi-l dai și p'ala mie,
 Când oi încăleca la scară,
 245 Să nu te dea de ocară !
 Ștefan Vodă ce'mî făcea ?
 De tōle se desbrăca
 Și pe Corbea'l imbrăca
 Iară Corbea ce'mî făcea ?
 250 Pēn'la cal se repeđia
 Și pe mă-sa c'o lua
 Și la spate c'o puneau,
 Zece ziduri că-mî sārîa
 Și de ele n'atingea
 255 Și cu mă-sa se ducea.
 Ștefan Vodă ce'mî dicea ?
 — Să veđi, dracu împelițat
 Mē lāsă gol dăspuțat
 Numai cu fesu din cap !
 260 Dară Gorbea ce'mî dicea ?
 Cu măsa că se vorbea :
 — Măică, măiculița mea,
 Ce-a ajuns ca să nu-î fac ?
 Să-î omor telegari ?
 265 El are, măre galbenî mulți
 Și-și cumpără alți murgi ;—
 Ca să-î omor nevasta ?
 Se 'nsóră și-și ia alta.
 Dară mă-sa ce-î dicea ?
 270 — Corbeo, Corbeo, fiu măichi,
 Așteptă pēne-o 'nsera,
 La stupărie să mergi,
 Deștiu 'n mîere ca să'l bagî
 Și la leagăn să te tragî,
 275 Ca să-î turî coconașu. —
 Unde era să te pue pe tine,

Să-î infigî copilaşul bine!
 Iară Corbea ce'mî făcea?
 Aştepta pînă'n sera,
 280 La stupină că'mî mergea
 Deştiu 'n mîere că băga
 La leagăn că se trăgea
 La buzele copilului da,
 Nicî dracu că mi-l simţea
 285 Când copilul îl fura
 Şi la ţepă că-l ducea,
 Lui milă i se făcea,
 Numa de faşă îl punea.
 Ştefan Vodă ce'mî făcea?
 290 Despre diuă se scula,
 Măna'n leagăn c'o punea,
 Copilaşu nu găsîa.
 De păreţi că se trântîa
 Şi rău capul şi-l zdrobea;
 295 Cucóna se chinuîa,
 Păr din cap îşi jumulea.
 Ştefan Vodă ce'mî făcea?
 Ochîan pe masă punea
 Şi la ţepă îl zăria,
 300 Copilaşul lui plîngînd,
 Din gură şurligăind
 Şi din lăbuţe bătînd!

Ştefan Vodă ce'mî făcea?
 Argaţiî mi-î trimetea
 305 La ţepă ca să se ducea
 Şi copilaşul că'l lua
 Şi pe masă că-l punea,
 Şi la pîele 'l căuta,
 Vătămat că nu'l găsîa;
 310 Dece miî de pungî le lua,
 Şi cu aur le umplea,
 Navală Corbea că'mî da;
 Nouă care că'mî umplea
 Şi cu ele că pleca.
 315 — Măi Ştefane dumneata,
 F....tu-ţi cucóna ta
 Asta e simbria mea,
 Care am slujit eû pe ea!
 Du-te Corbeo sănătos,
 320 Că tu la mănă 'mî-ai fost
 Şi vrednic eû nu ţi-am fost!

Mă plătiî cu cîntecu
 Ca şi lupu cu crîngu;
 Când vîntorii 'l întîlneşte,
 325 Dă pîlea şi se plăteşte,
 Maîle-î remăn în crîng
 Şi pîlea-î se duce 'n tîrg.

IANOȘ UNGURUL

Comunicat de colegul meu Normalist, Ilie Constantinescu-Dioști (Romanași)

La mǎgura 'naltă,	Coardele de sîrmă
Inaltă și săpată,	linima-mî fărîmă !
Făcută de piatră,	45 Pe el l'auđia
Poartă mi-se, poartă	Ianoș Ungurul,
5 Tot Miul	Cela bătrănul,
Sglombiul,	De-a spart Brașovul,
Fecioraș de Sirb	F....tu-î sufletul !
Bașmarghiol de Lotru,	50 Brașovul l'a spart
Ștejărel de codru,	Și el c'aũ plecat
10 Drăgălaș de fete,	Cu cînci-deci de inși,
Iubeș de neveste.	Eraũ fraivoinicî,
El că se purta,	Cu mantale lungi,
Calu-șî arănea ;	55 'Ncalțașî în opincî,
Da iarbă de lésă,	Cu căciulî tot 'nalte,
15 Facă coama désă,	Inalte, stogoșate,
Coadă retezată	Lăsate pe spate
Cum e 'n lumea tótă ;	Tot de strînătate.
Bea apă din Olt.	60 Și el c'aũ plecat
Se 'ngrașă de tot.	Tot prin codriș verđî,
20 — Murgule, Murgule,	Prin d'albe liveđî,
Eũ te-am arănit	Pe el l'auđia,
Și te-am ștrejuit,	Din copus cînta.
Nu m'am odinit ;	65 Ianoș ce-mî făcea ?
Să te priponesc,	O dată striga :
25 Să mă odinesc.	— Măi cînci-deci de inși,
El mi-l priponîa,	'Ncălțașî în opincî,
Frumos c'așternea	Cu căciulî tot 'nalte,
Și se răsturna,	70 Lăsate pe spate
Cu calu-mî vorbîa :	Tot de strînătate,
30 — Murgule, Murgule,	Voî că mî-aș dormit
Tu, când mî-eî vedea	Și v'aș odinit,
Tot pe cine-va,	Eũ v'am ștrejuit
Din picîor să baș,	75 Și eũ am auđit
Priponul să-l miștî	Un copus cîntănd,
35 Și tu să-mî nechezi,	Coardele de sîrmă
Ca să mă deșteptî.	Inima-mî fărîmă !
El mi-l priponîa	Culele de soc,
Și se răsturna,	80 Mult cîntă de foc !...
Copusul lua,	Voî că să-mî plecașî
40 In gură mi-l puneă,	Tot de curmeziș
Copusul de os,	Și de curpeniș,
Mult cînta frumos !	De loc să-l găsișî ;

- 85 De-o fi vr'un nebun
De-o palmă să-î daţi,
Calul să-î luaţi,
Drum să-î arătaţi ;
De-o fi vitéz bun,
90 Noi să ne lovim
Să ne isbândim.
Ceî cinci-şeci de inşi,
Ei că mi-şi pleca
Tot de-a curmeziş
95 Şi de-a curpeniş. —
De loc mi-l găsla
Numai cât bate puşca ;
Calul că-î vedea,
Din picior bătea
100 Şi când necheza
Priponul mişca,
De mi-l deştepta. —
Miu ce grăia ?
Calul blestema :
105 — Murgule, Murgule,
Lup să te mănânce,
Mai rău nu ţ-oî dice !
Cum tu nechezaşi,
Priponu'l mişcaşi,
110 De mă deşteptaşi ?
Ce frumos visam !
Eă că mi-ş vedeam
Tot cinci-şeci de inşi,
Era fraivoinicî,
115 Veniţi după munţi,
Cu mantale lungi,
Cu căciulî tot 'nalte,
'Nalte, stogoşate,
Lăsate pe spate
120 De străinătate.
Cu ei că era
Ianoş Ungurul,
Cela bătrânul,
De-a spart Braşovul,
125 F....tu-î sufletul !
Braşovul l'a spart
Şi el c'aă plecat
Tot prin codrii verzi
In d'albe livezi.
130 Calul ce mi-şi grăia :
— Stăpâne, stăpâne,
Vis ce l-aî visat
Ţi-e cu adevărat ;
Eă că mi-am vădut,
135 Din picior mi-am dat
Şi mi-am nechezat,
De te-am deşteptat.
Miul ce-mi făcea ?
Şaua c'o punea,
140 Sabia-mi scotea,
Cu ei se întâlnea.
Miu ce-mi grăia ?
— Mai cinci-şeci de inşi
Sănteţi fraivoinicî,
145 Cine v'a mânat,
Capul v'a mâncat !
Ei că-mi răspundea :
— Pe noi ne-a mânat
Ianoş Ungurul,
150 Cela bătrînul,
F....tu-î sufletul,
De-a spart Braşovul ;
D'ei fi vr'un nebun
De-o palmă să-ţi dăm,
155 Calul să-ţi luăm,
Drum să-ţi arătăm
Miu răspundea :
— Nu sânt vr'un nebun
De-o palmă să-mi daţi,
160 Calul să-mi luaţi,
Drum să-mi arătaţi,
Şi sânt vitéz bun.
Noi să ne lovim,
Să ne isbândim ;
165 Nişte mâini curmate
N'aă cu cin'se bate,
Cu sîrmă legate,
Fie şapte sate. —
Ei îndărăt se 'ntorcea,
170 Lui Ianoş spunea.
Ianoş ce-mi făcea ?
Steag că-mi ridica
'N bătaie pleca,
Cu el se 'ntâlnea.
175 Miu ce-mi făcea ?
De trei ori că-î ocolia,
Pe Ianoş tăia.
Ailanţi ce făcea ?
Arme-mi lepăda,
180 Toţi că 'ngenuchia,
La el se prăda,
Miu ce făcea ?
La rând că-î punea,
Unu c'alegea,
185 Mai mare-l pune
Şi drumu le da,
Să se arănească,
Să nu se prăpădească.
Miu ce făcea ?
190 Acas' se ducea,
Pe mă-sa 'ntreba :
— Maică, maica mea,
Să-mi spuî, mie, adevărat,
Frunzuliă razachie,

- 195 Cine m'ă fost taică mie,
De m'ă făcut d'el voinic,
Ce am gândit,
Mi-am isbindit ?
Mă-sa ce grăia ?
- 200 —, Maică, cine te-a făcut,
S'o fi prăpădit,
Că este de mult !
El că te-au făcut,
Ianoș Ungurul,
- 205 Cela bătrânul,
De-a spart Brașovul.
Brașovul l'a spart
Și el c'au plecat
Cu cincî-decî de inșî,
- 210 Era fraivoinicî,
Cu mantale lungî,
'Ncălțați în opincî,
Cu căciulî tot 'nalte,
'Nalte, stogoșate,
- 215 Lăsate pe spate,
Tot de strînatate.
Ei că m'ău plecat,
Tot prin codri verđî,
În d'albe liveđî !
- 220 Miu c'auđia,
Lăcrămî că-î cura,
Calu 'ncăleca,
Îndărăt se 'ntorcea,
Pe ta-sěu lua,
- 225 Pe cal că'l punea,
Acas 'l-aducea,
Tron că mi-î făcea,
Popîi că-î strîngea,
Pe el că-l sluja
- 230 Și mi-l îngropa
La mănăstirea domnească,
Ca să mi se pomenească !
Și, neică, s'o pomeni
Cât soare pe cer va fi !

CANTECUL LUI IANCU JIANU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la cobzarul Cristea, din T.-Jiū.

- Fôie verde leuștén,
N'ați auđit d'un Jian
Și d'un șiret de Mislén,
Și d'un hoț de Ungurén,
- 5 Care se plimbă prin pădurî,
Cu șaispre-dece pandurî,
Toți cu chebe cu potori bunî,
Cu găltanî prin cusăturî ?
Ulte-ai dracului înfocați,
- 10 Cum se plimbă de harmați,
Cu frânte arme 'ncărcați !
Umblă ca niște turbați,
Sécă creștinî la ficați !
Pe care prindea
- 15 Smulgea,
Prea, frate, lumea speria,
Da jalbă la Caragea.
Dar Caragea ce făcea ?
Potera la el mâna,
- 20 Jianu nu se spăimânta,
- Punea masa și mânca,
Carabina 'mî o umplea,
Și în poteră c'o slobodă,
Nimica nu înțelegea,
- 25 Căci și el se spăimânta.
Atunci pe el că'l întreba :
— Măi Jiene, de unde vii ?
— De la tîrg de peste Jiî ?
— Jiene, ce-ai tîrguit ?
- 30 — Dat'am aur și argint,
Luat'am ȧrbă și plumb,
Să duc la băeți la crîng,
Că's băeți făr' de minte,
Risipesc la glonțe multe,
- 35 Nu le stă 'nimenî 'nainte !
Dar Caragea că'mî auđia,
La dînsul că se ducea,
Cu niște voinicî levinți,
Strînși de vină,
- 40 Bunî de mână,

CANTECUL LUI CATANUȚA

(VARIANTA)

Cules de Christea N. Țapu din gura lăutarului Ión Tuța, din com. Păsesci-Vâlcea.

Frunđuliță gutuiță,
 Pe cel deal pe cea culmiță,
 Mi se plimbă un Cătanuță,
 Singurel cu-a lui mândruță
 5 Cu doî-spre-ce catăraș
 Incărcaș de gălbenaș;
 Cu doî-sprece catăreî,
 Să plimbă Ghiță cu ei,
 Cu mânăle'n pozinarî
 10 Cu doî-spre-ce lăutarî.
 Iară Ghiță ce'mî dicea ?
 — Mândro, mândrulița mea,
 Pe tine de când te-am luat,
 Un cântec nu mî-ai cântat !
 15 Iară mândra ce'mî dicea ?
 — Ghiță, Ghiță dumnea-ta,
 Eă, măre, când ți-oî cânta,
 Ape marî s'or turbura,
 Munți că s'or surupa,
 20 Ai faș marî s'or despică
 Livezile s'or 'ncurca ;
 Că mî-e glasul fomeșesc,
 Și mî-e glasul voînicesc,
 Când oî începe d'a cânta,
 25 Harambașa m'o aușă,
 Harambașa de hașducî
 Peste patru-decî și cincî !
 Iară Ghiță ce'mî dicea ?
 — Cântă-ți, mândro, cântecu
 30 Că mî-e drag ca sufletu !
 Incepea de mî-a cânta,
 Harambașa mî-o aușă,
 Harambașa de hașducî
 Peste patru-decî și cincî.
 35 Verde frunță și-o lalea,
 Dară Ghiță ce'mî făcea ?
 Ochîi la vale și-arunca,
 Ce vedea el, nu credea,
 Că tare'mî venia d'un voînic,
 40 Călare p'un cal cam murg,
 Ștrălucînd din câte-o nare,

Și'n buestru 'n fuga mare,
 Din pistole tot trăsînd,
 Gardurile pologînd ;
 45 La Ghiță, că mî-și venia,
 Bună ăia că mî-și da.
 — Ghiță, Ghiță dumnea-ta,
 Dămî mie pe mândra ta !
 — Eă pe mândra nu ți-o daă
 50 Că mî-a dat'o sócră-mea,
 Să fie soția mea !
 — Ghiță, Ghiță dumnea-ta,
 Dă-mî tu, frate, pe murgu,
 Murgu cela nebunu.
 55 — Eă pe murgu nu ți-l daă,
 Că mî l'a dat socru-meă,
 Să'mî pótre trupșoru meă !
 — Dă-ți, mă ghiță, paloșul,
 C'acuma îți iaă capul !
 60 — Eă paloșu nu ți-l daă,
 Mi l'a dat cumnată-meă,
 Să'mî păziéscă capul meă !
 Harambașa ce dicea ?
 — Ghiță, Ghiță dumnea-ta,
 65 Orî-ce mórte vreî, póftește :
 Orî vreî mórte 'tunecósă,
 Orî vreî mórte luminósă ;
 Orî în săbiî ne tălem,
 Orî în pușcî să ne'mpușcăm,
 70 Orî la luptă să ne luăm ?
 — Ai la luptă să ne luăm,
 Că e bună și'nțeleptă
 Și de Dumneđeă lăsată !
 Verde frunță și-o lalea,
 75 Harambașa ce făcea ?
 Pe Ghiță'l îmbrățișa
 Și la luptă se lua.
 Și ei, frate, se lupta
 Di de vară
 80 Pēnē'n séră
 Făr'de pic de nădușelă.
 Dară Ghiță ce'mî făcea ?

Se lupta, ce se lupta
 Cureluşa i se rupea,
 85 Şi din gură-atunci grăia :
 — Mândro, mândruliţa mea,
 Săi de'mî 'nódă curéua,
 Că'mî tale hoţu vîta !
 Iară mândra ce'mî dicea ?
 90 — Ghiţă, Ghiţă dumnea-ta,
 Care, frate, o remănea
 Soţie mi s'o chema !
 Dară Ghiţă ce'mî făcea ?
 Trei lacrimi din ochi vîrsa,
 95 C'o mână curea 'noda
 Şi cu una se lupta.
 Dacă curéua 'noda
 Pe Harambaşa 'mbrăţişa
 Şi cu el mi se lupta
 100 Di de vară
 Pînă'n séră
 Făr' de pic de năduşelă ;
 L'aducea ce'l aducea,
 Pînă'n brău că'l îngropa.
 105 Dară mândra ce-mî dicea ?
 — Ghiţă, Ghiţă dumnea-ta,
 Cum prăpădiş Domnia,
 Dă te blestémă ţara !
 Dară Ghiţă ce făcea ?
 110 Şele pe doi cai punea,
 La sócră-sa că'mî pleca :
 — Mândro, mândruliţa mea,
 Eū pe tine de când te-am luat,
 Pe la mă-ta n'ăi mai dat !
 115 Şele pe doi cai punea
 La sócră-sa că pleca.
 Măna'n pozînar băga,
 Mică cheiţă scotea,
 La pimniţă descuia,
 120 Mică ploschiţă umplea ;
 La disagi mî-o aşeda
 Şi la sócră-sa 'mî pleca
 El mergea ce mi-ş mergea,

La o fântână tăbăra,
 125 Mică cheiţă scotea
 La disagi că descuia,
 Mică ploschiţă scotea
 D'o vadră şi cinci oca,
 Măsura 'mpăratului,
 130 Vadră Ţaligradului,
 El n'avea cui închina
 Şi-o da mândri ca să bea :
 — Ţine, mândro, vin de bea
 De la mînuşiţa mea,
 135 C'oî mai bea, orî n'oî mai bea
 De la mînuşiţa mea,
 Curva 'ncepea d'a rîdea
 F... tu'î crucea şi legea !
 Dară Ghiţă ce făcea ?
 140 El pe vale se uita
 Nişte clăi de fîn vedea,
 Care fără vîrf mî-era.
 Măna pe mândră-o punea
 Frumos, frate, mî-o toca
 145. Şi vîrf clăilor făcea.
 Numai ţitele alegea
 La disagi că le punea
 Şi la sócră-sa'mî pleca :
 — Mai ţil, maică, varză acră,
 150 Să băgăm cu carne grasă
 Din fi-ta ta cea frumoasă,
 Dacă î-a fost mintea próstă ? !
 Iar sócră-sa că'î dicea :
 — Lasă'î fie rîndu-aşa,
 155 N'a ascultat de vorba mea !
 Dară sócră-sa ce făcea ?
 Eşia afară tot plîngînd,
 Intra'n casă tot rîdînd.
 Dară Ghiţă ce dicea ?
 160 F... tu-ţi crucea mîne-ta !
 Curvă mî-a fost fieta ta,
 Mai curvă eşti dumnea-ta,
 Să te scot în băătăură,
 164 Să te toc ca pe untură !

A D E N D A

CÂNTECE BÊTRĂNESCI-HAIDUCESCI

CHERA CHERALINA

(VARIANTA)

Comunicată de D-l prof. Universitar Gr. Tocilescu — de la lautarul Ilie C. Manafu, din Catunul Bucovicioru, Comuna Vela.—Dolj.

Veți mai sus cântecul «Kira Kiralina».

Fôie verde fôie frunză,
Fôie verde ca mǎlura
De din jos de schilă,
Din jos de Brăilă,
5 Car că mi-se 'ncarcă;
Două trei stambôle,
Nouă saraôle.
Dar de ce se 'ncarcă ?
Marfă femeiască
10 Că e mai bănósă,
Sculuri de mǎtasă (bis),
Marfă femeiască
Că e mai bănósă.
Dar cine le 'ncărca ?
15 Un arap sanglap,
Negru și buzat,
Cu lutu pe cap
Ca solzi de crap,
Cu lutu pe bucă
20 Ca solzi de știucă. —
Fôie d'o sarma,
Cine 'mî tēguța ?
Chera Cheralină,
Frumușica zină, (bis)
25 Flôre din grădină
Ruptă din tulpină.
Chera ce'mî avea ?
Nouă buț de vin,
Două de rachiū.
30 Vinu cîne'l bea ?

Al arap sanglap
Cu lut di pi cap
Ca solzi de crap,
Cu lutu pe bucă
35 Ca solzi de știucă. —
Flôre d'o sarma,
Din gură 'y dîcea :
— Cheră Cheralină,
Frumușică zină,
40 Flôre din grădină,
Aîda tu cu mine,
In țara arăpescă,
Să se pomenescă ! (bis)
Al arap sanglap,
45 Negru și buzat
Cu lut di pi cap
Cu solzi de crap,
Cu lutu pi bucă
Ca solzi di știucă,
50 Cu mustăți de rac
Parc'ar fi un drac ;
Chereî că dîcea :
— Chera Cheralină,
Aîda tu cu mine
55 E bine de tine !
D'aî mergea cu mine,
Eū ție ț-oî face
Coperișul tēu
Parale mǎrunte
60 Pe sîrmă țesute (bis)

- Sunt la zaraf multe ;
 Perióra ta
 Gălbiorî mărunţi
 Sunt la arapî mulţi.
- 65 Fóte d'o sarma,
 Cu vorba 'nşela,
 La hazna mergea ;
 In şeică c'o punea,
 Pe Dunăre 'n jos
- 70 Mergea cu folos. (bis)
 Din gură 'mî ăcea :
 — Lopătarilor,
 Lopătarilor,
 Voi luntraşilor
- 75 Care nouă ăile
 Să mérgă 'n treî ăile,
 Că voiú plăti bine! (bis)
 Pe Dunăre 'n jos,
 Mergea cu folos,
- 80 C'o cărmă de os,
 Cum cânta frumos ;
 C'o cărmă de sirmă,
 Cum cânta a milă.
 Frăţiorî ei,
- 85 Din şi Costandin,
 Hoţî Brăilîi,
 Şerpiî Dunării,
 Fraţiî ei venîa,
 La pórtă 'mî trăgea,
- 90 Din gură 'mî striga :
 — Chera Cheralină,
 Sora nóstră bună!
 Flóre din grădină,
 Ruptă din tulpină,
- 95 Deschide pórtă,
 Băgăm haznaua ;
 C'am negustorit,
 De ne-am procopsit!
 — Chera nu răspunde,
- 100 Că n'are de unde!
 Mumă-sa ieşîa
 Şi lor se plângea :
 — Chera nu răspunde,
 Că n'are de unde!
- 105 — Mumă, mumă-mea,
 Nu poţ cu gura,
 Arată cu mâna,
 Cotro a mers Chera?
 — Pe Dunăre 'n jos,
- 110 Mergea cu folos,
 C'o cărmă de os,
 Mergea cu folos,
 Cum cânta frumos ;
 C'o cărmă de sirmă,
- 115 Cum cânta a milă!
- Flóre d'o sarma,
 Fraţiî ce'mî făcea,
 Din şi Costandin?
 Flóre d'o sarma,
- 120 In margine se da,
 Ochîanu-l punea
 Şi se că uîta,
 Luntrea c'o vedea.
 Asvirlita 'mî da,
- 125 Buzdugane 'mî trăgea,
 Cărma o frângea,
 A cărmă de os,
 Cum mergea frumos,
 Şi-a cărmă de sirmă,
- 130 Cum cânta a milă.
 Flóre d'o sarma,
 In loc se 'nvirtîa,
 Ca vîrtelniţa,
 Pêně mî-ajungea,
- 135 In luntre sâria.
 La arap mergea,
 Culcat il găsîa ;
 Când se ăice treî sarmale,
 Şi cu capu 'n póle.
- 140 Fóte d'o sarma,
 Cu Chera 'mî vorbîa :
 — Fóte matostat,
 Pe cine-ai întreat,
 Când te-ai măritat?
- 145 Cu cine-ai vorbit,
 Cânt te-ai logodit?
 — Fóte matostat,
 Al arap sangîap,
 Negru şi buzat,
- 150 Cu lut di pi cap,
 Parc'ar fi un drac,
 Cu lutu pe bucă,
 Ca solziî de şfucă.
 Fóte matostat,
- 155 Să veđi, m'a 'nşelat!
 Paloşu-l trăgea
 Şi cu el că'mî da,
 Arapu-l tăia.
 Pe Chera mî-o lua,
- 160 Indărăpt pleca,
 Fóte mărgărit,
 In către apus.
 Fóte d'o sarma,
 Din gură-o întreba :
- 165 — Cheră Cheralină,
 Sora nóstră bună,
 Fóte matostat,
 Pe cine-ai întreat,
 Când te-ai măritat?
- 170 Cu cine-ai vorbit,

Când te-ai logodit ?
Flóre d'o sarma,
Acas' o ducea.
Mumă-sa vedea,
175 Din gură 'i dicea :

— Și n'ai pe fie-ta,
Că 'i plesnă țierea !
Pețitor'i venia,
Pețitor'i, aședător'i,
180 Tocmai din cåde de mări.

MIHU COPILU

(VARIANTA)

Comunicată de D-l Prof. Universitar Gr. G. Tocilescu, de la Jlie C. Manafu Iautar, din cătunul Bucovicioru—Comuna Vela (Dolj).

A se confrunta cu variantele de mai sus «Miul haideucul»

Fôle verde măr domnesc
Din oraș în București,
Peste ale căși mar'i domnești,
Mare sunt împărătești
5 De se ved în Stoienest'i,
Dar la Ștefan Vodă 'n curte
Frumosă masă m'e 'ntinsă
De mulți boțeri m'e coprinsă
Cu șese făclii aprinsă.
10 —Beți, copii, vă 'nveseliți,
Măine 'n diuă vă gătiți,
Să facem d'o vînătoare,
Vînătoare, de-o plimbare,
Colea din Peret al mare,
15 Ca să găsim pe Mihu,
Unde este cu fagu —
Fôle verde d'o sarma,
Mihu o soră m'avea.
Soră-sa, când m'auđia,
20 Soră-sa, ce mi-și făcea ?
In pimniță că 'm' intra,
Scotea vin d'al marmuziū,
Coles tómnă mai târđiū,
Omórá omul de viu —
25 Fôle verde d'o sarma,
Vinu 'n pahare 'l pune
Și le da, frate, de bea,
Veđi, frate, din ele bea,
Să veđi, frate, se 'mbéta.—
30 Care pe su' pat intra
Și prin pat că mi-și cădea ;
Pe su' pat, frate, cădea,

Alți prin pat că pica,
Și alți pe su' pat intra.—
35 Soru-sa ce mi-și făcea ?
Mâna su' pat c'o băga,
Doi papuci că mi-î scotea,
Papucei d'ăi prostice,
Numai de cin-đeci de lei.
40. In picióre că și-î lua,
Di pe Mihu că 'm' pleca.
Printr'o luncă că mi-și da,
O fôle de pěr rupea,
Incepea d'a șuiera.—
45 Mihu că m'auđia,
Veđi, frate, o cunoștea :
— Aia este sora mea,
Vine să 'm' spuie ce-va.
Și din gură că 'i spunea :
50 Fôle verde trei sarmale,
Să te păzesci, frate, tare,
Se face hurcuitóre,
Că se face 'n vênătoare
Colea din Peretu-al mare,
55 Ca să găsim pe Miu,
Unde este cu fagu.—
Fôle verde d'o sarma
Pe sorsa 'ndărăt mâna :
—Du-te 'ndărăt, dumnea-ta,
60 Aia este tréba mea !
Indărăt, frate, pleca,
Dar Miu ce mi-și făcea ?
Și el, frate, că 'm' pleca,
P'un drum că m'apuca,

65 Un cloban cu oi găsta,
 Bună ziua că mi-î da :
 — Ciobănăş cu oile,
 Să schimbăm cu ţolile !
 70 'Ţi dau cojoc boieresc ;
 'Ţi dau ă căciulă boierescă ;
 Să'mî dai una clobănescă ;
 Să'Ţi dau flintă flintuită,
 De cinci ani neslobođită,
 75 Să'mî dai bázdócă pîrlită.
 Să veđi, nu e isprăvită ;
 Schimbăm cu ţolile,
 Schimbăm şi cu oile.
 Foie verde d'o sarma,
 80 Oile că i le da,
 Cin-sute de lei îi da ;
 Un fluierel că mi-da,
 La brêu, frate, că'l punea,
 Cu oile că'mî pleca,
 85 Iarba verde că 'mî păştia.
 Iacă óstea că'mî venia,
 El cu fluierul cânta.
 — Bună ziua, măi clobane !
 — Mulţămesc Domnului Şte-
 [fan-Vodă
 90 — De unde ştiî că mă chiamă
 [Ştefan-Vodă ?
 — La noi la Mitropolie,

Te citeşte popa 'n hârtie.
 — Nu ştiî, frate pe Miu
 Unde este cu fagu ?
 95 — Fôie verde d'o sarma
 Ia lasă tu óstea ta,
 Să păziască turma mea,
 Că de mî o cheri fr'o mîa,
 Să'mî slujeşti un an pe ea,
 100 Şi de mî-o cheri f'un mîel,
 Să'mî slujeşti un an pe el !
 Fôie verde d'o sarma,
 Ostea că mî-o lăsa,
 Cu el, frate, că'mî pleca.
 105 In marginea lunciî că'l lăsa,
 El la fag că se ducea
 Şi frumos că se 'mbrăca.
 Fôie verde d'o sarma,
 Biciu'n mână că şi-l lua,
 110 Odată 'n el că'mî plesnîa,
 Lunca, frate, 'mî ţiunea.
 Dară Ştefan c'auđia,
 Fuga prin luncă că'mî da.
 — Na barda, tă-Ţi colnic !
 115 — Lasă-mă că fug pe câmp !
 La margine că'mî eşia,
 Fôie verde mărgărit
 C'un car de curpen la gît ;
 Cuŷit că nu mi-şî avea
 120 Şi cu dinŷil că rupea !

GHITA CATANUȚA

(VARIANTA)

Comunicat de Dl. prof. Universitar Gr. G. Tocilescu — de la Ilie C. Mănafulă, din Cătuțul Bucoviciorului—Comuna Vela (Dolj).

A se confrunța cu variantele de mai sus. «Ghița Cătanuța și Bița Cătanuța».

Foțe verde-o peliniță
Pe cel deal, pe cea culmiță,
Pîimbă-mi-se o cătănuță
Numai el cu-a lui mândruță.
5 Din gură mândri-î dicea :
— Mândră, eu de când te-am
[luat,

Foțe verde matostat,
Nici un cântec n'ai cântat;
Dar să cânti un cântecel,
10 Fie cât de scurticel,
Numai fie frumușel,
Să suim al deal cu el !
— Dară Ghiță dumnea-ta,
Când oi începe d'a cânta,
15 Meri, brați că s'or scutura,
Apele s'or turbura,
Livești verzi că s'or culca,
Ketrile s'or despica,
Cu un glas mândru fomelesc
20 Cântecu mî-e hațducesc !
Foțe verde d'o sarma,
Să vești, frate, n'o lăsa
Și din gură că'mi cânta,
Meri, brați, că se scutura,
25 Apele se turbura,
Levești verzi că se 'ncurca,
Ketrile se despica. —
Treî voînici că mî-aușia,
Treî voînici din văi adânci,
30 Câte treî pe treîcaî murgî. —
Când se dice ca lipanul,
Unul mî-este tot Lotreanul,
Foțe verde d'o sarma
La el, frate, că'mi venia
35 Și din gură că'î dicea :
— Dară Ghiță dumnea-ta,
F...tu-mi ți crucea, legea,
Ce cați pe moșia mea,

De'mî încurci livadia ?
40 Și dă'mî mie mândra ta,
Ca să'ți lungesc viața !
— Ba, pe mândra nu ți-oî da
Odată cu viața,
Că mî-a dat'o sócra mea,
45 Să fac eu casă cu ea !
— Și dă'mî mie calul teú,
Ca să'ți lungesc capul teú !
— Ba calul, nu ți l'oi da
Odată cu viața,
50 Că mi l'a dat socru meú,
Să'mî porțe trupșorul meú !
— Și dă'mî mie paloșul teú,
Ca să'ți lungesc capul teú !
— Paloșul nu ți l'oi da
55 Odată cu viața,
Mi l'a dat cumnatul meú,
Ca să'mî apăr capul meú !
Foțe verde d'o sarma
Și la luptă că se lua (bis)
60 — Dar la luptă să ne luăm,
Saú să vii să ne tăiem ?
— Ba la luptă că e dréptă,
E dréptă și înțeléptă,
De Dumneșeu mî-e lasată !
65 Și la luptă că se lua,
Foțe verde treî sarmale,
Di de vară pēnē 'nsără.
Veni sórele la prânc,
Să vești lupta mî-e cu ris ;
70 Veni sórele 'n amiață,
Să vești lupta cu necaz.
Foțe verde d'o lămăie,
Veni sórele 'n chindie,
Să vești lupta cu mânia.
75 Foțe verde d'o sarma,
Dară Ghiță ce făcea ?
Brēnețul că'l slobodă,

- Și la mândra că'mî striga :
 — Mândră, mândruleana mea,
 80 Vin de 'mî sumete brênașul,
 Că mă taie tot vrăjmașul !
 Fôie verde d'o sarma,
 Mândra din gură dicea :
 — Car' pe car' v'ați birui,
 85 Tot un bărbătel mî-o fi !
 Dar Ghiță când auđia,
 Pe Lotreanu că mi-l lua,
 Odată că'l ridica,
 Cu el în pămênt că'mî da,
 90 Pêně 'n genuchî mi-l băga,
 Odat' sê mai opintîa,
 În pămênt că mi-l lăsa,
 Pêně 'n brêu că mi-l băga.
 Paloșul că mi-l trăgea,
 95 Să veđi gâtul că i-l lua
 Și pe cal că 'ncăleca,
 Și pe mândra că 'șî-o lua.
 Dar la salcia cocoșată
 Și la măgura tăiată,
 100 Unde-a cosit el odată,
 Nouă clăi că mî-a făcut
 Și la opt că le-a scos vêrf
 Și la una n'a ajuns :
 — Fôie verde bob areu
 105 Și-o să-'l scot cu capul têu !
 Fôie verde d'o sarma,
 Supt un pěr că mi-șî mergea,
 Frumósă masă 'ntindea,
 Vin în pahare punea :
 110 — Ține, mândră, vin de bea,
 De la mînușica mea,
 C'ăi mai bea, orî n'ăi mai bea !
 Dară ea că auđia,
 Să veđi că să pricepea,
 115 La inimă se ardea.
 — Dară Ghiță dumnea-ta,
 Și ce-o mai fi asta ?
 Când se dice trei măslina,
 Că eă am glumit cu tine ;
 120 Când se dice d'o sarmă,
 Ți-am știut vitejia !
 Fôie verde d'o sarma,
 Poloșul că'l ascuția
 Să veđi capul că i-l lua
 125 Și pe clăie că'l arunca
 Și pe clăie că'l punea.
 Dar de la ea ce mai lua ?
 Fôie verde murele,
 Deștul cu inelele (bis)
 130 Keptul și cu țitele (bis)
 Fôie verde d'o sarma
 La disagî că le punea
 Și pe cal încăleca (bis)
 La sócră-sa se ducea (bis)
 135 Calu 'n ușă că'l lega (bis)
 Și din gură că-i dicea :
 — Da n'ăi, muică, varđă acră,
 Să băgăm cu carne grasă
 Din mândruța cea frumósă ?
 140 N'are muica varđă acră,
 Ca să bagî cu carne grasă
 Din mândruța cea frumósă.
 Fôie verde d'o sarma,
 Ulceaua 'n mână și-o lua,
 145 Pe la vecinî că 'mî pleca,
 Îndărăt că mi-ș venia,
 Varđă acră nu gășia.—
 La disagî că se ducea
 În disagî că 'mî căuta
 150 Și deștul că i-l gășia.—
 Când se dice murele,
 Deștul cu inelele
 Și keptul cu țitele.
 Fôie verde d'o sarma,
 155 Dar sócră-sa ce dicea ?
 Din gură că'l blestema :
 — Dar'ar, muică, Dumneđeă,
 Să te 'nsorî de nouă orî,
 Să ieș nouă cuconî
 160 Și pe urmă o cuconită,
 Să te plimbe pe uliță !

MIUL HAIDUCUL.

(VARIANTA)

Comunicată de d. Ión Tanăsescu, fost Normalist. Culesă de la lăutarii din Focșani.

In curte, vere, in curte, dragă,
In curte la Domnu Ștefan Vodă
Frumosă masă mî-e 'ntinsă,
De mulți boieri mî-e coprinsă.
5 Iar la masă cine-mî șede ?
Șed boierii țerii,
Călmăcanii tîrgului,
Cinstiții divanului,
Nepoții de-aî Impăratului.
10 Iar pe masă ce mî-e pusă ?
Numai cegă și păstrungă
Și galbenă caracudă,
Șalăș,
De'l gras,
15 Știuculiță
Lunguliță,
Săbiără
Pa'că sboră;
Ș'o mrénă gogonișoră
20 Și-o aripă de morun,
C'am aușit din bătrân
Că ăla-î pește bun.
Vorba ce-o vorbă,
Sfatu ce sfătuș ?
25 Tot de Miu pomenă,
Tot de Miu copilul,
Cela, frate, vitézul ;
Că, de când s'au tâlhărit,
Drumuri mari s'au părăsit,
30 Mărfurile s'au scumpit ;
Aferim ! ce mai volnic !
Cu pahar cin' le lumă ?
Și-am dis verde salbă môle,
Să vești, Calea, fată mare,
35 Suriora Miului,
Miului haiducului.
Dar când fu despre beție,
Despre d'alba'î veselie,
Grăi Domnul Ștefan Vodă :
40 — Haî, tu Caleo, fată mare,—

Să n'ăi parte de fetie
Ca Miul de haiducie,
Ca și eă, cred, de Domnie,—
Dă-ne cu pahar din dreptate,
45 Toți să ne 'mbetăm odată.
Fata mare dac'aușă,
Butoșu la subțioră că lua,
Măna pe pahar puneă,
Numai câte trei rënduri le da.
50 Toți boierii s'amija,
Numai Domnul se 'mbeta,
Côte pe masă rezema,
Nu știa ce-șî mai vorbă.
Dar î dîse Calea, fată mare,
55 Suriora Miului,
Miului haiducului :
—Domnule Ștefan Vodă, te-am
[aușit,
Că o să faci d'o vînatore,
Dimineța 'n prîndul mare,
60 După paseri galbiore,
Și-o să-adormitezi pe cale,
Rușine Măriei Sale !
Ștefan Vodă așa aușă
Și din somn se deștepta :
65 — Iată f..tu-î muma-sa,
Voî boierilor
Și voî divănașilor,
D'ați mîncat,
De n'ați mîncat,
70 D'ați bîut,
De n'ați bîut,
Talere, furculițe v'adunați,
Pe la tocuri le-aședăți,
Pe la chiliî vî culcați ;
75 Pînă 'n diuă să vî aflați,
Toți caii să-î țeselați,
Dimineța să vî aflați,
Care 'nșelați,
Care ne 'nșelați,

- 80 Care 'nfrânați,
Care ne'nfrânați,
Care numai cu pîdică pînă
[gură,
Nume să fiți de măsură !
Boierii așa dac'aușia,
85 Poticelele-apuca,
Fată mare-î petrecea,
Cu o ploschiță
Mititică,
D'o vadră și cincî oca,
90 C'asa era măsura.
Fata mare, când boierii petre-
[cea,
Sus pe cer că se uita,
Tote semnele știa,
Pene 'n ăi cât mai era ;
95 In pînă că intra,
Papuci pe talpă 'și lua.
Lua papuciorii
Gălbiorii,
Nume pe piciorul gol ;
100 Rochia 'n brâu mî o sumetea,
Sărta un deal și o derea
Și-o scursură de vâlcea,
Tocmai la fag ajungea.
O fole de fag rupea
105 Și'n guriță c'o pune a ;
Unde-o dată că țipa,
Nimeni glasul nu-l aușia,
Nume Miu o 'nțelegea :
— Iată f..tu-î muma-sa,
110 Așa este Calea, soru-mea,
Mî-o fi dat de vre-o belea.
El nume de trii ori pășia,
Cu soru-sa se 'ntâlnea
Și din gură că'î grăia :
115 — Haî, tu Calea, sora mea,
Ce cauți tu pe-aicea ?
Că de când mamea te-a făcut
Tu la fagul mîeu n'ai venit ;
Ori papucii ți i-ai rupt,
120 Ori hașnele ți-ai ponosit,
Pe la mine că ai venit ?
Dar 'î dîse soru-sa :
— Neică Miule, adevărat,
Că, de când mamea m'a făcut,
125 Eă la fagul tîu n'am venit.
Neică Miule, nicî papuci n'am
[rupt,
Nicî țole n'am ponosit,
Dar, mare, pîr am aușit :
In curte la Domnu Ștefan Vodă
130 Mulți boieri s'a strâns la vorbă.
Vorba ce-o vorbă
- Sfatu ce sfătuia ?
Tot de tine pomenia,
Pe tine să te vîneze,
135 Din pîmînt, din țarbă verde,
Aci la țergul de afară
Să stea neică, la mirare
De faptele dumitale
Două furci ș'o cumpeoră !
140 Unde Miu c'aușia
Ochiu 'n pîmînt că pune a
Lacrămile'l podișia
Și din gură că grăia :
— Eă cu nebunia mea
145 O să dau de vre-o belea.
La un ceas că-î respundea,
— Haî, tu Caleo, sora-mea,
Indărăt să te întorci
Binișor să nu-î deștepți,
150 Că și eă sînt bolă de drac,
De dau Domnilor de hac.
Măne se vii pe la mine,
Veți cum seș cu Domnu de
[mână
Și-î dau palme peste gură ;
155 Ș-o lipsi el de cateaua lui cea
[bună,
Să î dau eă de-a de pădure,
F...tu-l în lege de căne !
Soru-sa c'asa aușia
Indărăt că se 'ntorcea ;
160 Dorile se revârșia,
Antăia că se scula,
Ibric la foc că-l pune a.
Pene Domnul se spăla
Și caféua se gătia.
165 Tare încura oștirea
Ca'frunța, și ca țarba,
Loc în curte că n'avea.
Bîetul Miu ce'mî făcea ?
La-un câmp luciă că'mî eșia,
170 La lucie,
La câmpie
Unde fir de țarbă nu e,
Nume salci colili,
Vîntul bate de-mî adie.
175 In toate părțile se uita,
Nimica nu mi 'și vedea,
Nume un cîobănaș zărea,
Cîoban cu o sută de oi
Neică, străinul de noi.
180 Când pe cîoban că-l vedea,
Sufletelu că-î venia :
— Ajută'mî, Dîmne, cu bine,
Că acum sînt vîlnic în fire,
Să-mî isbutesc p'astă lume !

- 185 El la cloban se ducea,
D'a bușele 'n oî că'mî intra,
Tóte oile că se speria,
In tóte părțile se risipea,
Clobanul ce mi'șî făcea ?
190 La Miu dărjela c'ardica;
Iar Miu ce mi'î dîcea :
— Dă-ți la naiba dărjela,
Că nu-ți facă eû nimica;
Să schimbăm cu țótele,
195 C'o să'ți cumpăr oile.
Să'mî dai căciula de țap
Bălțat,
Necroită hap
In cap;
200 Croită moșoroû,
Afumată prin odăi;
Să-ți dau verde comănac,
Verde ca fôla de fag,
N'am, neică, ce să-ți fac!
205 Acum să'mî dai barsa ta cea
[cănită,
Să'ți dau scurteica 'mblănită
Verde ca fôla de viță;
Să'mî dai tu cârligelul tēu,
Să'ți dau baltăcelul meû,
210 Să'ți apere capul tēu,
Cum apără el p'al meû!
Treî ceasuri că se ruga,
In cale nu putea să'l dea,
Iar Miu ce-î mai dîcea :
215 —Nu-mî trebuie țótele tele,
Nici oile tele,
La prânq să viî la ele,
Numai să scap eû de belele,
Că sint poterile grele!
220 Iar clobanul ce-î dîcea ?
— Tu vreî să lungești dîlele
[tele,
Se scurteî pe ale mele!
Unde Miû-așa auđia
In gândul lui el îșî dîcea :
225 — Eû cu bunătatea mea
N'am să fac nimica;
Tot cu nebunia mea
De n-oî mai scóte ce-va.
Unde de pîept că l lua
230 Și din gură că-î dîcea :
— Măî clobane, frunđuîță
[mărăcine,
De când mă rog eû de tine
Șitu nu te uîți la mine,
A dat diua peste mine.
235 Unde de pîept că mi-l lua,
Numai de treî ori că mi-l trântia
De se ducea pomina.
Clobanul că lepăda
Tóte țótele clobănești,
240 Imbrăca haîne haîducești,
Dai cu glonțul nu răsbești.
Pe lângă el se uîta
Și Miul ce mi-î dîcea :
— Iată f...u-î mumă-sa,
245 Te-am scos in rând cu lumea !
O rublișoră îî scotea
Pe iarba o trântia
Și in oî că intra.
Dece oî că mi'șî lua,
150 Numaî pe códă le-alegea ;
Dece oî cu mieî lor.
Pe cloban că mi-l gonîa
Și flueru i-l lua,
El in loc că remânea,
255 Oile că le păștea
Pe pótele crângului
Tot in calea Domnului.
Iar Domnul ce mi'șî facea :
Nici un ceas că nu trecea,
260 Tare-mî încura oștirea
Ca frunđa și ca iarba.
Domnul, înainte venîa
P'un cal vinecîor,
Iute de picîor.
265 Iar Miul cum îl vedea
Căciula pe ochî mî-o 'ndesa,
Să nu-l cunóscă cine-va,
Și din fluier că cânta ;
Unde dracul de știa,
270 El atunci se-învêta,
Ca să scape de belea.
Domnul Ștefan Vodă că venea
Bună diminêta că-î da :
—Bună-diminêta, măî clobane!
275 —Mulțumescu-ți Ștefan Vodă,
Cela cam prostav de vorbă.
Ștefan Vodă așa-auđia
Și pe cal că 'ncremenîa :
—Iată, maică, măicuța mea,
280 Șépte-spre-ce ani de când am
[domnit,
Om pe nume nu-mî-a đis;
Dar ásta un cloban prăpădit
Cu mine s'a potrivit.
Fóte verde mărăcine,
285 De unde mă știî tu pe mine,
Fóte verde lobodă,
Că mă chîamă Ștefan Vodă ?
Cela cam prostav de vorbă
Dar 'î dîse Miul :
290 Cum să nu te știu eû pe tine

Noi avem omeni bătrâni și
[mume
Care calea bisericeî ține ;
Aude popii citind.
De tine pomenind,
295 Că te cheamă Ștefan Vodă,
Cela cam prostav de vorbă.
Ștefan Vodă dac'auđia,
Din gură ce-î mai grăia ?
— Măi clobane, dumnea-ta,
300 Te ved că ești priceput
Și la cuvint deslușit ;
Ești cu mustăcióra negră
Și cu mintea totă 'ntrégă.
Știi, tu frate, să mă duci,
305 Cu aste oștiri d'aici
In gura Iambrului,
Supt pôlele codrului,
La puțul porumbului ;
Pin'la fagul Miului ?
310 Că-am auđit și eu că e'nalt
Și cocoșat,
Incărcat de d'albe țole,
De grele pistole.
Jos la rădăcina fagului
315 Galbeni cu banița vërșai,
Tot de Miul adunați
De la omeni-ăi bogai.
Unde Miul c'auđia,
El din gură că grăia :
320 —Ștefan Vodă, cum să nu știu
[să te duc
Că ăște oi de le-am prăsit,
Acolo le-am păstorit ;
De când eram copil mic
La umbră de fag am dormit.
325 Dar să-ți lași oștirile
Să-mi păzescă oile,
Că sint oile turcești
Mă-apucă să le plătesc.
Nu căta că sint dece
330 Ca sint prin tufe risipite.
Domnul ca prost de minte
[ce era
Oștira ca frunđa și ca iarba
[la dece oi lăsa,
Numai cu Miul pleca.
Bietul Miul ce-mi făcea ?
335 Tăra după el dărjela ;
Dar Ștefan ce îi dăcea ?
— Măi, clobane, dumneata,
Dă-ți dracului dărjela.
Că te-o durea și mâna,
340 Tot târând dărjela.
Mai 'nainte că-l ducea,

Iar Miu ce mi-și făcea ?
Căciula după ochi că mi-o
[sălta,
Domnul fața i-o vedea.
345 Dar Ștefan ce mi-î dăcea ?
— Măi, clobane, dumneata,
Bobuleț de grâu curat,
Să nu fi bală de drac,
Ce-ai bătut și ce-ai mâncat,
350 Prea bine te-ai îngrășat ?
Iar Miul ce mi-î dăcea ?
— Ce te miri de mine,
D'un cloban ca mine prăpădit
Și la târlă năpustit ?
355 Mănânc mămăligă rece
Și cu seul de berbece
Și bea apă din văgaș
Și-atunci bine că mă'ngrăș.
Mai 'nainte că-l ducea,
360 Iar Vodă ce mi-î dăcea ?
— Măi, clobane, dumnea-ta,
De ce sint țolele negre ca tina,
Pielea mai albă ca a mea ?
Iar Miul că-î răspundea :
365 — De ce sint țolele ca tina,
Pielea mai albă ca a ta ?
De fumul odăii,
De scrumul căldării.
Dimineta când strecor eu
[jintița,
370 Văd că se albește pielea,
Mai albă de cât a ta.
Mai 'nainte că-l ducea,
P'o potecă că-l ducea,
Pe potecă că-l băga ;
375 Poteca 'n codri se 'nfunda,
Iar Miu la locu său se vedea ;
Și, măre, ce mi-î dăcea ?
— Ștefan Vodă, mai sumeteți
[scările,
Că lovesc smiecelele
380 Și ne-aude cetele,
Că nu-mi este de nimic,
Că eu sunt schimbat din țole.
Ștefan Vodă așa-auđia
Și pe cal incremenia ;
385 Calul îndărăt înfrânguia,
Iar Miul ce mi-și făcea ?
Mâna pe dârlog punea :
— Stăi, Domnule, că nu e așa,
Că nu mai ești în București
390 Ca să te fudulești ;
Aici ești la hățiș,
La cărpeniș,
Numai e loc de cărmși

Aseră ai fost la beție,
 395 Dar ați ești la trezie.
 Ce cați câne, pe la mine ?
 Te-ai lipsit de caféua cea bună
 Și-ai plecat după mine,
 Și-am să-ți dau de-a de pădure
 400 Fiind-că ai venit pe la mine !
 Numai atâta că-ți dăcea,
 Deștu în gură că băga,
 Unde odată fluiera,
 O cetă de voinicî venia.
 405 Ce fel de voinicî venia ?
 Roși la falcă,
 Groși la cétă,
 Cu mustăți în vartvalichi
 Cum stă bine la voinic !
 410 A doua oră fluiera,
 Altă cetă că venia.
 Ce fel de voinicî venia ?
 Strânși la vână,
 Buni de mână
 415 Și de resboi,
 La vreme scot voinicî din nevoi
 A treia ora fluiera,
 Altă cetă că-ți venia.
 Ce fel de voinicî venia ?
 420 Voinicî de sus
 Cu căciulă de urs,
 Înalte,
 Stogoșate,
 Cu moțuri vèrgate
 425 Lăsate pe spate,
 N'au cu cine se bate,
 Neică, de străinătate.
 Al patrulea și fluiera,
 Altă cetă că-ți venia ;
 430 Și ce fel de voinicî venia ?
 Boeri 'nalți și subțirei
 Se saltă frunța cu ei.
 Al cincilea și fluiera,
 Altă cetă că-ți venia.
 435 Ce fel de voinicî 'i venia ?
 Voinicî încălțați
 Cu opinci de capră stérpă,
 Să umble la apă fiartă,
 N'are neica ce să-ți facă.
 440 Al șeselea că fluiera,
 Altă cetă că-ți venia ;
 Ce fel de voinicî venia ?
 Frunțuliță salbă môle,
 Vin voinicî de la vale,
 445 Toți călări, în fuga mare,
 Pe sub șale buzdugane
 Și pe la tocuri pistole,
 La spinare flintă mare,

Că-a aflat d'o vênătore
 450 Cam despre sóre-résare.
 Șapte cete se strângea,
 Ocol Domnului că-ți da
 Nicî-unul că 'l cunoștea,
 Numai pe Miul că-l întreba ?
 455 — Cine dracu este ăsta, măi
 [frate ?
 Iară Miul ce spunea ?
 — Asta este Ștefan Vodă,
 S'a lipsit de la caféua lui cea
 [bună
 Și-a plecat el după mine.
 460 la să-ți faceți de pădure,
 Fiind-că a venit pe la mine !
 La băieți că-mi poruncia,
 Toți lataganele scotea
 Și pe-o tufă se pune
 465 Și de cójă o curăța
 Și 'n căldare mi-o ferbea,
 Să i facă cafea,
 Domnul ca să bea.
 Domnul la căldare că-mi venia,
 470 Numai de trei ori că-mi sorbia
 Și din frunte că 'ncreșta,
 Bag sêma că nu i plăcea.
 Dar Miul ce mi-î dăcea ?
 — Bea, Domnule, nu te 'ntrista,
 475 Fiind-că 'ți fuse mintea așa !
 La băieți că-mi poruncia,
 De trei stânjeni în sus că-l
 [ardica,
 În paloșe că 'l sprijinea,
 La un deșt nu mi-l strivla.
 480 Domnul jos se mai vedea,
 La căldare năvăla,
 Tótă zéma că-mi sorbia,
 Atunci la fag că-l ducea.
 Ce fel de fag că era ?
 485 Ca sórele strălucia.
 Bîretul Miul ce-mi făcea ?
 După fag că se pîtia,
 Lepăda țoleie cîobănești,
 Imbrăcă haîne haîducești,
 490 Dați cu glonțul nu răsbești.
 Luă niște șelvărei
 Verđi ca fôia de tei
 Și mai imbrăca și-o dulămiță,
 Verde ca fôia de viță.
 495 Și mai încinge o săbioară,
 Taman ca o sirióră
 Și la Vodă se arăta
 Și Domnul se jura,
 Cum că nu era ăla.
 500 Dar Miul ce mi-î dăcea ?

— Ștefan Vodă ia și dumnea-ta
 Galbeni cu mână,
 De stăruiește Domnia,
 Fiind-că ai venit pe aicea !
 505 Vodă, ca prost de minte ce era,
 Galbeni în mână că lua,
 În buzunare că indesa.
 Bietul Miu că se necăjia
 Trăgea măciuca de la saccana
 510 Care venea șapte-spre-ce oca
 Și unde odată că-l isbla,
 Jos de pe cal că mi-l da,
 Ingenunchiat de mi-l tăa.
 Dintr'o parte se uita,
 515 Tare 'm venia soru-sa
 Intr'o căruță poleită,
 Prin năuntru numai cu pietre
 [scumpe,
 Cu opt telegari
 Ca munții de mari,
 520 Negrii ca corbi,

Iuți ca șoimii,
 În gura mare că striga :
 — Neică Miule, se nu tai tu
 [Domnia
 Că ne blestemă lumea ;
 525 Că veți, țara fără de Domn,
 Ca mușterea fără de om
 Și țara fără 'mpărat,
 Ca calul despedicat
 Când il veți séra, țistî peste
 [gard.
 530 Unde Miul așa audia
 Și scăpat că mi-l făcea ;
 Iar Vodă slobod se vedea,
 Joc de fugă nu-și bătea
 Și baltonu 'și lepăda
 535 Fugă ogărește,
 Cotla epurește,
 Făcea crângu tot colnice
 Și lășile hălăciuge !

I E N C E A.

(VARIANTA)

Comunicată de d. Ion Tanăsescu vechi normalist. Culeasă de la lautarii din Focșani.

— Câte fete 'n Țaligrad,
 În Țaligrad și Beligrad,
 Nică una nu mi-a scăpat
 Ne mușcată,
 5 Ne pupată,
 Pe papuc ne călcată.
 Numai una Stăncuța,
 Stăncuța din Beligrad,
 Nepoțică de 'mpărat,
 10 Numai ea că mi-a scăpat
 Ne mușcată,
 Ne pupată,
 Pe papuc ne călcată.
 Așa 'm căuta, mare, Iencea,
 15 Dar mă-sa ce mi-l dăcea :
 — D'alei Ienceo și Bienceo,
 Tacă cu măica, nu ofta,

Nu ofta, nu măi plângea.
 Tu la Stanca te-o dăcea,
 20 Mi-i mușca-o,
 Mi-i pupa-o
 Și pe papuc mi-i călca-o ;
 — D'alei Ienceo și Bienceo,
 Leapădă coifu bărbătesc,
 25 Și-mi ia conciu femelesc ;
 Și-mi pune d'o furcă 'n briu
 Și te du la Stanca 'n portă
 Și strigă în gura mare :
 — D'alei, surățico Stanco,
 30 D'ăi făcut vre-o dată bine,
 Fă-ți pomană și cu mine.
 Stanca de ți-o descuia,
 Hal de dânsa c'ăi avea.
 Mă-sa cum mi-l învăța,

35 Iencea 'ntocmai că urma;
 Ca tiptil mi se 'mbrăca,
 Pên' acolo se ducea,
 Pên' acolo c'ajungea,
 Furca 'n brêu că'și înfigea,
 40 Mușerește c'o striga.
 D'alei Stanca ce'mi făcea ?
 La rrobe că'mi poruncia,
 Porțile că'mi deschidea,
 Pe Iencea 'n curte băga.
 45 Dară Iencea ce mi-și făcea ?
 Torcea și nu-mi torcea
 Și'mi striga în gura mare :
 — D'alei, surățico Stanco,
 D'ai făcut vr'o dată bine,
 50 Fă-ți pomană și cu mine ;
 Căci d'o veni pușchiul bêt,
 El pe mine m'o 'mpușca,
 Geaba de pomana ta !
 D'alei Stanca ce'mi făcea ?
 55 La rrobe că'mi poruncia
 Pe Iencea 'n sală 'l băga.
 Iencea 'n sală cum intra
 Timpul iar că nu-l pîrdea,
 Din furcă iar că mi-și torcea ;
 60 Imi torcea ce mi-și torcea,
 Și 'mi striga în gura mare :
 — D'alei, surățico Stanco,
 bre ! bre !
 D'ai făcut vre-o dată bine,
 Fă-ți pomană și cu mine ;
 65 Căci d'o veni pușchiul bêt

El pe mine m'o 'mpușca,
 Géba de pomana ta !
 Iar Stanca ce mi-și făcea ?
 La rrobe că 'mi poruncia,
 70 Pe Iencia în casă că'l băga,
 La masă că-l așeđa,
 Cu Stanca el că mânca.
 Dar Iencea dacă mânca
 De făcut ce mai făcea ?
 75 Incepea iar a torcea,
 Imi torcea iar ce mi-și torcea
 Și striga în gura mare :
 — D'alei, surățico Stanco,
 D'ai făcut pe lume bine,
 80 Fă-ți pomană și cu mine
 Că viind pușchiul bêt
 Acuma pe 'nserat
 De la tine m'o lua,
 Pe drum m'o arunca,
 85 Geaba de pomana ta !
 D'alei Stanca ce'mi făcea :
 La rrobe că'mi poruncia
 Așternutul că-l făcea
 Pe Iencea 'n plapomă 'l puneă.
 90 Când fu somnul de cu séră,
 Iencea 'mi dormea cum se
 [dôrme,
 Când fu pe la mîeđ de nôpte,
 Stanca 'mi varsă sudorî de
 [môrte ;
 Când fu la revărsat de đorî.
 95 Stanca 'mi plânge de s'omorî.

D O I N E

DRAGOSTE

FOIȚICA TAMAIORA

Auđit de Chr. N. Țapu, de la Dumitru Băcioiu, din Petresci-de-Sus—Gorjiu
A se confrunta variantele «Rele-s dragostile» pag. 19, din colecția d-lui Bibicescu.

Foițică tāmăyără,
D'aolică zac de bōlă,
Niște friguri mă omōră!
Rele snit frigurile,
5 Maī rele dragostile :
Frigurile te bășică,
Dragostile te usucă !

Ađi cu dor, măine cu dor,
Nici nu poai să maī adorm.
10 De trei ȝile n'am dormit,
De trei ȝile și trei nopți
Și-am māncat porumbi necopți;
Ibovnica bate-o, Dōmne,
Te face de mori de fōme !

FOIE VERDE FOI MIGDALE

(VARIANTA)

Comunicata de Ilie Constantinescu-Dioști de la Vasile Nicolaescu Com. Pietrōsa
(Vâlcea).

Fōie verde foi migdale,
Dragostea e lucru mare,
Nu'ți dă stare
La māncare,
5 Nici odinā la culcare !

Fōie verde murele,
Rele sunt frigurile,
Maī rele dragostile :
De friguri zaci și te scoli,
10 De dragoste zaci și mori !

FOIE VERDE MURELE

VARIANTA

Comunicată de Ilie Constantinescu, —Dioști de la Nic. Zănescu, com. Vladimir (Gorj).

Fôie verde murele,	5 De dragoste mori ca dracul ;
Rele sînt frigurile,	De friguri bei și mănâci,
Maî rele-s dragostile,	De dragoste te usuci !
Că de friguri maî legi capul,	

FOIE VERDE AVRAMEASA

Culésă de Ilie Constantinescu, de la Nic. Zănescu, Com. Vladimir (Gorj).

Fôie verde avrămeasă,	C'am trăit amîndoi bine !
Oftează, mîndră, oftează,	Mîndro, când erai a mea,
Tótă lumea să te creadă,	Tótă lumea te cinstă,
C'aî fost neîcăi de-amorează !	Iar de când te-ai părăsit,
5 Oftează și pentru mine	10 Tótă lumea te-a urit !

AM UN FOC LA INIMIORA

Culésă de Chr. N. Țapu de la N. Cojocaru, —Novaci, (Gorj).

A se confrunta varianta «Foc la inimioră» pag. 322 colecț. poes. pop. G. D. Teodorescu.

—Frunđușiță sălcioră,	Să-ți potolesc focul tău ?
Puîca neîchiî bălăioră,	Focul tău când s'o aprinde
Am un foc la inimioră,	Șapte județe nu'l stinge,
Potolește-l surioră.	Nici Prahova, nici Alomița,
5 — Ce puternică sînt eu,	10 Numai leîca cu gurița !

FOIE VERDE ȘI O LALEA

(VARIANTA)

Com. de Ilie Constantinescu-Dioști, culésă de la Nic. Firculescu, com. Grecești
(Mehedinți).

Fôie verde și-o lalea,
Trecu mândra pe colea,
Cu cămașa lic, lic, lic
Cu papuci țic, țic, țic,

5 Resucind la borangic ;
De trei țile răsucește
Și pe fus nu'î mai sporește !

FOIE VERDE ORI-CE-AR FI

Comunicată de Colegul meu I. Constantinescu-Dioști, de la Nic. Zănescu, com.
Vladimir (Gorj).

Fôie verde ori-ce-ar fi !
Cât oi fi, cât oi trăi,
Fată mare n'oi iubi ;
Fata mare se mărită,
5 Rămăi cu inima friptă !

TRECE VASILE CALARE

Adunată din comuna Soreni (Romanați), de colegul meu I. Constantinescu (Dioști).

Trece Vasile călare
Cu stânjinul la spinare,
Cu cămașa albă flóre,
Măsură niște pogóne.

5 Dómne, fă-m'un fluturel
La Vasile pe inel ;
Dómne, fă-mă d'o flóre
La Vasil'e n cingătoare !

FOIE VERDE TREI MIGDALE

(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu de la Zănescu N., Vladimir (Gorj),

Fôie verde trei migdale,	C'astă vară n'a plouat
Ș'apucaî drumul la vale,	Ș'am plătit de le-am sădit
Mă 'ntlâniî c'o fată mare,	Cu baniî după iubit,
Puseî mâna, luaî o flóre.	Ș'am plătit de le-am udat
5 — N'are gaîca florî de dat,	10 Cu baniî după sêrutat!

FRUNȚA VERDE TIRIPLIC

Com. de Ilie Constantinescu, din Dioști, culésă din com. Dioști (Romanați).

A se confrunta varianta prescurtată «Dorul Mândrei» pag. 278 Colecț. G. D. Teodorescu.

Frunță verde tiriPLIC,	De trei dîle rêsucește
TiriPLIC și siminic,	Și pe fus nu'î mai sporește
Vine lóna pe colnic	10 — Cum dracu să fac să-î dîc,
Cu papuciî lip, lip, lip!	Să vie la neîca 'n crâng,
5 Rêsucind la borangic.	Să'mî dea gura s'o sêrut.
Fi-i-ar fusu afurisî	Parcă'mî fu gura legată
Că pe el n'are nimic	De n'o sêrutaî odată!

FOIE VERDE TIRIPLIC

(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu de la Nic. Zănescu, com. Vladimir (Gorj).

Fôie verde tiriPLIC,	Fôie verde și-o lalea,
Trece mândra pe colnic,	Trece neîca pe colea,
Cu papuciî lic, lic, lic,	Cu ploschița supt manta
Cum să fac să-î dîc, să-î dîc,	Cu mâna pe puîcuța!
5 Să vie la neîca 'n crâng?	

DOAMNE, SA NU ME OMORI

De la Ionița G. Mateiaș, Mieța — Dolj.

— Frunzuliță de trei flori,
Dómnne, să nu mă omorî
Că m'am făcut deajutor,
Când imî dau fetele flori,
5 Nevestele ochișori !

FOAIE VERDE MAGHIRAN

(VARIANTA)

Comunicată de I. Constantinescu-Dioști, de la Nic. Zanescu, com. Vladimir (Gorj).

— Fôie verde maghiran, De ce, neică, nu murlam, Când eram copil d'un an ? Dar acum la ce să mor,	5 Când imî dau fetele flori, Nevestele ochișori, Ochișori și cu bujori ? !
---	--

FOAIE VERDE SÂLCIOARA

Cules de Chr. N. Țapu de la Costică Ionescu, — București.

A se vedea mica variantă «Frunzuliță loziără» pag. 55—56 colecția «cântece Moldovenesci» Sevastos.—Vezi varianta «Mariorei» din colecția d-lui G. D. Teodorescu pag. 324.

— Fôie verde sâlcioră, Draga neîchi Marioră, Ce-ai în gușă, Marioră ? — Mărgărit și tămăioră. 5 — Dă și neîchi mărgărit, Căci, nu mai poci de ostenit, Tot umblând după iubit	Și nimic n'am folosit ! — N'are țața flori de dat, 10 C'astă vară n'a plouat Și-am plătit de le a udat Cu bani după sêrutat, Și-am plătit de le-a sădit Cu bani după iubit !
---	--

FLORE VERDE TREI SMICELE.

Culésă de Chr. N. Țapu de la lautarul Gheorghe Costea-Săcenî-Teleorman

Flóre verde trei smicele	Să le dăm la ibomnicele.
Merg la crâng să tai nuțele,	Ibomnica o fi urită,
Arză-le focu de nuțele,	10 Să-î dăm chita vestejită,
N'oi să fac nițcaî safele	Și legată cu răchită ;
5 Să bag armăsarul 'n ele.	Ibomnica o fi frumoasă,
Măpucaî de viorele,	Să-î dăm și noi chit' alésă
Să le facem chiticele,	14 Și legată cu mătase.

ME SUII ÎN DEAL ÎN CUCA.

De la N. Ionescu, Dozestî-Vâlcea.

Mă suiî în deal în cucă,	10 Orî să culeg viorele,
Mă uitaî în vale 'n luncă,	Să le duc mândruțî mele?
Tôte plugurile 'mî umblă,	F... tu-le 'n bot de nuțele
Număî plugulețul meû	La ce să mă rup cu ele?
5 Șade la părete reû !	Maî bine culeg viorele,
Fôie verde trei smicele	15 Să mă duc acas' cu ele,
Intru'n luncă, tai nuțele,	Să le dau mândruțî mele,
Lunca 'î plină de viorele.	17 Să mi-le dea, când le-oi cere !
Nu știu orî să tai nuțele,	

CE MEȘTER TE-A MEȘTERIT ?

Culésă de Chr. N. Țapu de la lautarul Costea Gheorghe, din Săcenî Teleorman.

— Fôie verde bob năut,	Așa 'naltă și subțire,
Ce meșter te-a meșterit,	La buze făcută bine?
Ce tâmplar te-a tâmplărit?	Parcă m'a 'ntrebat pe mine,
Fôie verde măracine,	9 Secașî inimăora 'n mine !
5 Cine te-a făcut pe tine	

MARIORA DINTRE BALȚI

Culésă de I. Constantinescu-Dioștî de la Nicu Zănescu com. Vladimir (Gorj).

— Marióră dintre bălți,
Na o rublă și doi zloți
Și nu te iubi cu toți.
Eu îi dau un pol frumos

5 Și ea'mî spune că e șters ;
Eu îi dau o rubl'alésă
Și ea'mî spune că e ștersă !

MARIORA DINTRE BALȚI

(VARIANTA)

Culésă de I. Constantinescu — Dioștî, de la Nicu Zănescu, com. Vladimir (Gorj).

Marióra dintre bălți,
Na o rublă și doi zloți,
Și nu te iubi cu toți !
Fóie verde și o lalea,

5 Nn'mî trebuie rubla ta
Ci'mî trebuie banî mărunți,
Ca să mă iubesc cu mulți !

FOIE VERDE DE MARAR

Culésă de Christea N. Țapu, din Hurez-Vâlcea.

Fóie verde de mărar,
Mă dusei la potcovar,
Să fac potcove la cal.
De trei ori potcoviî calu,
5 De trei ori îl potcoviî

Și nimic nu folosiî.
Nu e vina calului,
Nici a potcovarului,
Ci e vina mândruțiî mele
10 C'a pus casa'n drumuri rele !

FRUNȚA VERDE CA LIPANU

(VARIANTA)

 Audita de la V. Nicolaescu com. Pietrôsa (Vâlcea) de Ilie Constantinescu.

Frunță verde ca lipanul,
 Tot suind la lona dealul,
 Mi s'a despotcovit calul.
 Nu e vina calului,

5 Nicî a potcovarului,
 Ci e vina puicîi mele
 C'a pus casa 'ntre văi grele!

TOT TRECÎND LA PUICA DEALU

(VARIANTA)

 Culésă de Cristea N. Țapu la hora de la Novaci-Gorj

Tot trecînd la puica dealul
 Mi s'a despotcovit calul.
 Nu e vina calului,
 Nicî a potcovarului,

5 Ci e vina mândrii mele,
 C'a pus casa între vâlcele,
 Nu mi se vede la Țele!

FOIE VERDE DE MOHOR

 Audîit de Chr. N. Țapu de la Stancu Ion, lăutar din Cucuiești-Teleorman.

Foie verde de mohor,
 Veni vremea să mē'nsor,
 Trăseî gheata la picior
 Și dedeî țeriî ocol.
 5 Tôte fetele nu vor,
 M'a aflat că sint dator

O sută cincî decî de polî
 Numaî la doî negustorî;
 Maî sint la o copiliță
 10 O leiță și-o băncuță,
 Pentru că mî-a dat guriță!

UND'TE, DUCI TU PETRIȘOR ?

(VARIANTA)

De la N. Popescu, Goardinița (Mehedinți).

— Und'te duci tu Petrișor ?	5 Sînt dator la percitor
— La Craiova să mē'nsor ;	O sută-cincî-decî de polî ;
C'aicî fetele nu vor,	Sînt dator la o fetiță,
C'a auđit că sînt dator.	8 Că nu ȳ-am dat o guriță !

FRUNĐULIȚA DE BUJOR

De la Oaie ȳautarul, Com. Dioști (Romanați). A Se vedea varianta prescurtată «Rēbunarea» pag. 335 din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

Frunđuliță de bujor	Ochiȳ lor să nu mē vađă,
Veni vremea să mē'nsor,	10 Daȳ cu spuză pe feréstră.
Scoseȳ calul din obor	Nu mē lasă să'mȳ fac casă,
Trăseȳ gheata la picȳor	Să'mȳ arđă luminele
5 Dedeȳ țērilor ocol,	Să nu vēd potecile,
Tōte fetele me vor	Tōte grădinițile,
O fată de preutēsă	15 Să'mȳ ȳubesc amantele !
Și una diaconēsă	

FOIE VERDE MARACINE

Culēsă de Chr. N. Țapu din gura ȳautarului Iōn Streche, din Polovraci—Gorj.

-- Fōie verde mărăcine,	Și să mi-l botez tot eȳ
Țin'te, puică, pupē mine,	Și să'ȳ puȳ numele mēȳ ;
O lună douē de đile,	Și să'mȳ đică mie tată,
Pēnē mișcă puȳu 'n tine.	Să se mire lumea tōtă,
5 Să'l daȳ la babă să'l crēcă,	10 C'a fost dragostea curată !

BATA-L DUMNEȚEU SA'L BATA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Stancu Ión, din Cucuești Teleorman.

Fóie verde, fóie lată,	De'mî lumină strada tótă
Bată-l DumneȚeu să'l bată	Și Craiova jumătate.
Pe Costică barbă lată,	Nu pot trece la hamantă,
C'a făcut podu de piatră	Că'mî scirție talpa 'n ghiată
5 Și-a pus felinar în pörtă,	10 Și mă simte garda tótă !

FRUNȚULIȚA DE ȘERPET

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Bacioiu, din Petresci-de-sus (Gorjiu).

FrunȚuliță de șerpet,
Plec cu mândra s'o petrec,
Stréja mă 'ntorce 'ndărăt
Și mă 'ntrebă de bilet.

BATA-L DOAMNE ȘI-L OMOARA

(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu de la Ionița Gh. Matefaș, com Mleița (Dolj).

Bată-l, Dómne, și-l omóră	5 — Du-te-acas' băiatule,
P'el d'a făcut drum de care;	Să n'aud mâine, poimăine
Plec cu mândra s'o petrec,	Că e pricina din tine !
Straja mă întorce 'ndărăt :	

FRUNȚA VERDE Ș'O LALEA, (VARIANTA)

De la Ilie Constantinescu, com. Dioști—Romanai.

— Frunță verde ș'o lalea,
Costică, inima mea,
De te-aș prinde unde-va,
Numai ochii ți i-aș lua !

MARIOARA CU BARBAT

Comunicată de I. Constantinescu, — Dioști de la Nic. Ionescu, com. Dozâlcea.

— Foie verde matostat,
Mariora cu bărbat,
Fă și neicăi loc la pat,
Că e tiner ne'nvățat,
5 Nicî mustața nu i-a dat
Marioră minte n'ai,
Nici floricele nu'mi dai !

Și când imi dai câte odată,
Nu'mi dai chitișoră totă,
10 Și mi-o dai pe jumătate,
Parcă mi-e lumea prădată !
Mi-oî căta în altă parte
Mai de soî și mai de viță,
Nu ca tine-o rămășiță !

MARIOARA DE LA PLAI

Comunicată de I. Constantinescu—Dioști, de la Nae Ionescu, Com. Dozești (Vâlcea).

A se vedea varianta «Bărbat n'ai» pag. 316 din colecția G. D. Teodorescu.

— Marioră de la plai,
Spune'mi gura cui o dai?
Dă-mi-o mie cu chirie,
Până la Sântă Mărie,

5 Când s'o cõe cõrna 'n vie
Și struguri și razachie ;
Dă-mi-o mie 'n adăstare !
Până la Vinerea Mare.

MARIȚICO, BARBAT N'AI.

(VARIANTA)

Auđită în Dioști (Romanași) de Ilie Constantinescu.

— Marițico, bărbat n'ai
 Dar gurița cu' o da' ?
 Dă-m' o mie cu chirie
 Până la Sîntă Mărie,
 5 Când se còce còrna'n vie
 Și struguri' razachie !

FOIE VERDE DE SUSAI.

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Mihai din București.

Fóie verde de susai,
 Marițico bărbat n'ai,
 Dar gurița cu' I-o da' ?
 Dă-o neichi cu chirie,
 5 Până la sfîntă Mărie,

Pên' s'o còce póma 'n vie,
 Struguri' și razachie ;
 Dă-o neichi cu parale
 9 Până la Vinerea mare !

HAȚ MANDRA.

Culésă de Chr. N. Țapu de la N. Frățilă, Novaci. —Gorj.

— Haț, mândră, să ne iubim,
 Numa amendo' să știm,
 C'avem doi părinți în casă
 Și pe noi că nu ne lasă !

FOIE VERDE DE SPANAC.

Culésă de Chr. N. Țapu, de la hora din Novaci.—Gorj.

<p>— Foie verde de spanac, Dómne, la ce m'ai lăsat, Băiat tînăr și sărac, Să fiu fetelor pe plac? 5 Foie verde trei alune Ia-mă, Dómne, și mă pune</p>	<p>Unde-s nevestele bune Și barbații duși în lume, Să fie țulca de prune. 10 Ia-mă, Dómne, și mă lasă Unde's nevestele frumoase Și bărbații duși la cósă !</p>
--	--

CUCU CANTA.

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul Dumitru Bacioiu, din Petrescii de sus. — Gorj.

A se vedea No. XCV din colecția d-lor Iarnic și Bârsan.

— I'auđi, mândro, cucu'mi cîntă,
Ești afară de'l ascultă.
De-o cînta de vitejie
Vino, dragă, spune mie ;
5 De-o cînta de alt-ce-va
Ușuțește-l la naiba !

FOILIȚA FOI CA SALCA.

Auđita de la Chr. N. Țapu, de la Dumitru Bacioiu, din Petrescii de sus.— Gorj.

A se vedea sfîrșitul variantei No. DI pag. 238—239 din colecția d-lor Iarnic și Bârsan.

<p>— Foiliță foi ca salca, Pornește, mândruță, vaca, Să pască și ea săraca ! Pên'o pasce vaca iarba, 5 Amêndoî să facem trêba. Vițelul să'l priponim, Și amêndoî să ne iubim.</p>	<p>Și de dragi să ne fim dragi, Dar nădejde să nu tragi; 10 Că nădejdea de la mine E ca sârma de subțire. Când o puî pe mărăcine, Tragi de ea și nu se ține !</p>
---	---

DOAMNE SA NU ME OMORI.

Culésă de Chr. N. Țapu de la Costică Ionescu, str. Șelari. — București.

<p>— Dómnne, să nu mă omorî,
C'am iubit două surorî.
A mai mare n'a știut,
Și-a mai mică a priceput,
5 C'a fost iute la iubit.
Dă'mî, Dómnne, bôlă să zac,
Pe brațele cuî mî-e drag.
Dă'mî, Dómnne, bôlă să mor
Pe brațele cuî mi-e dor.
10 Și-oî să mor, n'oî să trăiesc,
Lumea să mî-o moștenesc.
Și-oî să mor, țațo, ca mîînă,
Intins pe brațe la tine.
Să'mî deschidî ferestili
15 Să'mî despletești pletili.</p> | <p>Să'mî treacă bună și rea,
Să treacă ibovnica mea,
Care m'am iubit cu ea,
Din copilăria mea.
20 Și-am să las cu jurămînt,
Cine m'o băga 'n pămînt,
Să'mî facă cosciug de plumb,
Să mă 'ngrópe mai adênc
Să nu putrețesc curênd.
25 Să putrețesc la cincî anî
Să fac voia la dușmanî,
Dușmanî, dușmancili,
Care sparge casili,
Și strică dragostili !</p> |
|---|--|

LASA, DOAMNE, NU ME BATE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu, de la Novaci—Gorj.

- Lasă, Dómnne, nu mă bate,
C'am iubit două cumnate,
Dómnne, să nu mă omorî,
4 C'am iubit două surorî !

AM SA LAS CU JURAMENT

Auđită de Chr. N. Țapu de la Iăutarul Costea Gheorghe-Săcenî (Teleorman).

A se vedea varianta «Să fie al meu» pag. 304 din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu

Fôie verde bob năut
 Și-oî să las cu jurămint,
 Care m'ô băga 'n pămînt,
 Să mă 'ngrópe mai adânc.
 5 Să mă 'ngrópe unde oî ȑice,
 Intre plept cu două țite,
 Că e dragostea prea dulce !
 Frunđă verde ca nalba,
 Și-oî să las cu viața

10 Să'mî trimeț nevestica,
 Să'mî cheme ibomnica,
 Să'mî ție lumînarea,
 Să mor cu ochiî la ea.
 Și să șadă lângă mine,
 15 Dor d'oî muri și eă bine,
 Să mă vađă tótă lumea
 C'a fost amureaz'a mea !

DA-MI, DOMNE

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Bondoc—Bobu-Pojogenî—Gorj.

—Dă-mî, Dómne, bólă să zac
 Pe brațele cuî mî-e drag,
 Pe-o perină de bumbac,
 Cu Maria după cap,
 5 Să vėd bine că mî-e drag.
 Mario, sufletul meu,

Când oî muri, tu și eă,
 Am lăsat cu jurămint
 Să'mî facă cosciug de plumb,
 10 Să mă 'ngrópe mai adânc,
 Să nu putređesc curėnd !

FOICICA MÊRULUI

Culésă de Christ. N. Țapu de la Mihai Ión din București.

A se vedea sfîrșitul variantei No. DXXVI, pag. 252 din colecția d-lor Iarnic și Bârsan.

— Foicica mărului,
 — Nu-i credea flăcăului,
 Căci flăcău e mare călne,
 Multe dealuri se cuvine
 5 Pîne vine și la tine
 Și se face diuă bine
 Și te pune pe ghenuche
 Și-ți propune miș și sute,
 Pîne te scôte din minte.

10 Tu ești fata cu rușine,
 Eu sunt flăcăuș în lume.
 — Nu ți-e milă și blândețe
 D'ale noastre tinerețe?
 Nu ți-e milă și păcat,
 15 M'ai iubit și m'ai lăsat,
 Cu trupșoru 'nsărcinat,
 Ca un dobitoc la gard,
 Ne bîut și ne mîncat!

UNDE VED AMANTA MEA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea—Săcelu—Gorj.

A se vedea varianta prescurtată No. CXXIV pag. 54, din colecția d-lor Iarnic și Bîrsan.

Unde vîd amanta mea
 Pe brațele altuia,
 S'am cuțit m'aș junghia
 Și pe mine și pe ea,

5 Să se ducă pomina:
 S'a junghiat un voînic
 Pentr'un lucru de nimic!

MARIȚO DE LA CEPARI

Auđită de Chr. N. Țapu, de la lăutarul Florea, din Radomir—Romanai.

Frunđuліță de mărar,
 Marițo de la Cepari,
 Cu gâtul cu galbeni mari
 Făcută de doi primari:
 5 De Costică din Comani

Și Mărin de la Frunđari;
 Frunđuліță ca lipanul
 Și Costică Boșotenu;
 Frunđuліță d'alion,
 10 Sufe 'n deal la sfîntu Ion,

Frunđuuliță și o lalea,
Acolo e dragostea,
Iubește pe Marița
Și'și petrece dragostea.
15 Frunđuuliță d'abanos,
Trece sara pe din dos,
Dar poteca unde 'l duce?
La Marița gură dulce.

Dar să veđi tu, ce-î aduce?
20 O felie de măr dulce,
Dar în dosul foiței,
Scris numele Mariței,
Că Marița e frumoasă,
O iubesc zapciî din plasă
25 Și Costică nu mî-o lasă
26 Că e Marița frumoasă!

MARIȚO DE LA CEPARI

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu.

Comunicată de de I. Constantinescu la lăutarul Oaie din Diotiș—Romanai.

Marițo de la Cepari,
Cu salba de galbenî marî
La mijloc cu icoșari,
Ești fetiță de primar,
5 Vin la neîca supt umbrar,
Nu căta că sunt băbar,
Că iubesc și fete marî
Le daŭ polî și icoșari.
Fóie verde mărăcine,

10 Când iubiam 'mî mergea bine
Aveam cin'-sute de lire,
Dar de vre-o trei săptămânî
N'am nicî trei francî in chimir!
Fóie verde de brândușă,
15 Fă-mă, Dómnne, o căldărușă
La Marița după ușă
17 Să mă fac stăpân pe țite!

FRUNĐULIȚA DE MARAR

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Dumitru Ión Bacioiu din Petresciî-de-sus—Gorj

Frunđuuliță de mărar,
Mândra mea de la Cepar,
Cu dințiî mărunți și rari,
Vin la neîca subț umbrar,

5 Să-ți dea neîca icușari,
Icușari îngăurit
Să'l puî, mândruțo, la gât!

DE-AR FI MANDRE TOT DE-A RANDUL

Auđită de Chr. N. Țapu, de la D. Brezulescu, hora din Novaci—Gorj.

De-ar fi mândre tot de-a-
[rândul,
Dacă nu'î cine mî-e gîndul;
De-ar fi mândre tot şireag,
Dacă nu-î cine mî-e drag;
5 De-er fi mândre cât de multe
Dacă nu-î cine mi-e 'n minte !

FRUNĐULIȚA PELINIȚA

Auđită de Chr. N. Țapu, de la latuarul Dumitru Ion Bacioiu, din Petresci-de-sus—Gorj.

Frunđuľiȝă peliniȝă,	Că nu vrei să'mî dai guriȝă ;
Fire-ai a nai̝bi, leliȝă,	Că guriȝă de la tine
Că nu vrei să'mî dai guriȝă ;	M'a ofticat vai de mine !
Fire-ai a nai̝bi, leliȝă,	Şi cu gura de la tine
5 Cu cămaşa cu alȝite,	10 Mai trăiam două-trei ȝile !

ŞEPTTE VAI ŞI-O VALE ADANCA

Comunicat de d. M. I. Şerban din Bucureşti.—Acest cântec se cânta acum 30 ani de bătrîni lautari Bucureşteni.

Fole verde de-o sipică,	Care m'am iubit cu ea
Trecuť delu fără frică;	10 Din copilăria mea !
Şepte vai şi-o vale adîncă	Ş'apoî, lupe, oi mîncă
Aici lupiî mē mînîncă.	Oî pe mine, oî pe ea,
5 Stăî, lupe, nu mē mîncă	Din doi care ȝi-o plăcea,
Pîn'o răsări luna,	Să se ducă pomina
Să dau mîna cu puľca,	15 Dincolo de Braniştea !
Cu puľca, cu draga mea,	

SUE-ME NEICA CALARE

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Dumitru Băcioiu, din Petresci-de-sus--Gorj.

- Verde frunză treĳ lălele,
Sue-mă, neică, călare,
Că nu mai poclă de piclăre,
Că mĳ-e drumul glonțuros,
5 Și nu poclă merge pe jos.
— Eă, măndruă, te-aș sui,
Dar mĳ-e murgul tinerel,
Și 'mĳ pare cam rău de el!
—Duce murgu doĳ și triĳ,
10 Dar pe noĳ niște copĳ?
Duce murgu treĳ și patru,
Dar nevasta și bărbatu?
Duce murgu patru, cincĳ,
- Dar pe noĳ niște voĳnicĳ?
15 — Spune, murgule, ȳ-e greă
Orĳ să mă daă jos și eă?
Dacă poĳĳ, murgule, mult,
Să n'am nicĳ un cunoscut.
Mi-ĳ băga vre-o vină măĳne,
20 Că nu m'am dat jos după tine;
Să n'avem vre-o socotăă,
C'am mers după cōsta 'n vale,
Cu măndruă 'n supțĳoră.
—Eă, măndră, te-am coborĳt,
25 Că mĳ-a fost murgu nepotcovĳt.

PUICA TOT GANDIND LA TINE

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Dumitru Băcioiu-Petresci—Gorj.

A se vedea o mică variantă, No. CLIII, pag. 67—68, din colecția d-lor Iarnic și Bărsan.

- Puică'mĳ, tot gāndind la tine
S'o lipi ce-va de mine;
V'o bōă cu lipitōre,
Să faci pe neica să mōră!
5 Că ȳ-am đis de mĳ de orĳ
Puiăă, când trecĳ pe la pōrtă,
Nu-ȳ arunca ochĳ rōtă,
Că pricepe lumea tōtă.
- Și ține ochĳ 'n pāmĳnt,
10 Să đică că ne-am urĳt.
Că și eă mă uĳt pe sat,
Să đică că ne-am lăsat.
Of! nu știă d'o buruĳană,
S'o daă la dușmanĳ să mōră
15 Și nu știă d'o rădăcină,
S'o daă la dușmanĳ in gură!

FRUNȚULIȚA DE ACLAS

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Baicoiu-Petresci—Gorj.

FrunȚuliȚă de aclas,
Mor mândrele de necaz,
Că le iubesc și le las.
Că iubesc numai pe una,
5 Altele zac cu luna !

BATE VENTU SĂLCILE

Auđita de Chr. N. Țapu din gura ăutarului Dumitru Văleanu, din Roșior-de-Vede Teleorman.

A se vedea începutul variantei «Șalcile», din colecția d-lui G. D. Theodorescu pag. 309.

Bate vântu sălcile, Sălcile ostróvele, Să porniră șalcile ; Să pornește-o șalcă veche, 5 Și-mă tale Dunărea 'n Țece ; Să pornește și alta nouă	Și-mă tale Dunărea 'n două : Să pornește și a mea, Da a mea unde mă-o sta ? 10 La Ileana văduva, Care m'am iubit cu ea Din copilăria mea !
---	---

BATE VENTU, VENTURILE

(VARIANTA)

Auđit de Chr. N. Țapu, de la Dumitru Bacioiu din Pitești-de-sus—Gorj.

Bate vântul, vânturile Și pe neica gândurile, Să și pornescă șalcile, Să și pornescă șalcă lui ;	5 Să-mă pornesc și șalcă mea La Maria din Sladova, Care m'am avut cu ea 8 Din copilăria mea !
---	--

INIMA MEA S'A JURAT

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Bacioiu, din Petrescii de-sus—Gorj.

Inima mea s'a jurat	De m'o prinde 'n pat cu ea,
Că nu mai face păcat	Oi da glóba și-oi scăpa.
Cu femeie cu bărbat!	. Fie glóba șapte lei,
— Inimă, nu te jura!	Aia Ț grija dumneaei,
5 Cu nevasta altuia.	10 Că se află 'n satul ei!

CRESCU IARBA, DETE FRUNȚA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Bacioiu, din Petrescii-de-sus—Gorj.

Crescu iarba, dete frunđa,	5 Tóte trec, tóte se duc,
Dacă nu-Ț și mândra, surda.	Numai dorul șade 'n trup,
Crescu frunđa, dete iarba,	7 Ce-am iubit nu pot să uít!
Dacă nu-Ț și mândra, geaba!	

D'AOLICA INIMIÓRA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Bacioiu, din Petrescii-de-sus—Gorj.

— D'aolică inimíoră,	De iubește fără milă,
Să te pociú te-aș da afară,	Cu tineră cu bătrână,
Te-aș face bucăți la scară	10 Eú le fac tóte d'o mână ;
Și te-aș presera cu sare,	Și rumâncă și țigancă,
5 Că tu m'ai adus la stare	12 Ce-o vrea Dumneđu să'mi
De-am făcut dragostea mare!	[facă !
Am o inimă păgână,	

VERDE TREI AGLICE.

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Caza-u-Ștefănești—Gorj.

Verde, verde, trei aglici,	C'oî potrivî cum oî vrea.
Eû geaba venî la bălcîu,	Cu arniciu de la mine,
Că mândrei nu luaî papuci,	Cu țesutu de la tine,
Nici basma cu flori în cruci.	10 Să trăim amândoi bine;
5 — Mândră nu te mânia	Să puî pisma la pămînt,
Pentru o trînță de basma,	Să trăim ca mai de mult!

DRAGOSTEA DE FATA MARE.

Auđită de Chr. N. Țapu, de la hora din Novaci—Gorj

A se confrunta varianta «Frunđa verde de răchită, pag. 44 — 45, colecția d-nei E. Sevastos.

Dragostea de fată mare	Dragostea cea de nevastă,
E ca flórea după cale,	E ca flórea din feréstră,
Când o bate vîntu 'n față,	Când o bate vîntu 'n față,
Umple câmpu de dulcétă;	10 Umple casa de dulcétă;
5 Când o bate vîntu 'n dos,	Când o bate vîntu 'n dos,
Umple câmpu de miros!	Umple casa de miros!

DE-AȘ ȘTI, NEICA, C'AI VENI.

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Nicolae Frățilă—Novaci.

De-aș ști, neică, c'ai veni,
 Casa mea aș vărui
 Tot cu var d'ela mărunț,
 Dór vii, neică, mai curând
 5 Tot cu var d'el mai mare
 Dór vii, neicuță, mai tare!

CODRULE FRUNȚA ROTUNDA

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Nicolae Frățila — Novaci.

Veđi varianta «Codrul» în colecțiile «Iarnic-Bârsan», V. Alexandri etc.

— Codrule, frunȚă rotundă,	5 Și I face păcat cu ea
Lasă-mă la tin' la umbră.	Și mî-o cădea frunȚuța!
— Eă la umbră te-o lăsa,	Cucu 'n ea n'o mai cănta.
Dar ț-e pulca tinerea	

DUMBRAVIOARA, DUMBRAVIA

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Nic. Ionescu—Dozești—Vâlcea.

— Fôie verde ș'o lalea,	Că-țî e mândra tinerea
Dumbrăvîoră, dumbrăvîa,	Și-eî face păcat cu ea,
Lasă-mă la umbra ta	De mi s'o usca țarba
Să mă iubesc cu mândra!	Și s'o veșteji frunȚa,
5 — La umbră nu te-o lăsa	10 Cucu 'n ea n'o mai cănta!

AI, NOROC, NOROC

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Constantin Dobre din Govora—Vâlcea.

A se vedea o variantă No. IV, pag. 8 din colecția d lui Iarnic și Bîrsan.

— Aî noroc, noroc, noroc,	5 Ochiî și sprâncenile
De te-aș prinde la un loc,	C'alea fac păcatele.
Să-țî puî paie, să-țî dau foc,	De n'ar fi ochî și sprâncene
Să-țî remăie ochisorî,	N'ar mai fi păcate rele!

SPUNE-MI PUICA ȘI-MI GHICEȘTE

(VARIANTA)

Auđita de la Ión Șt. Udrescu-Bogați.-Dâmbovița. de Ion Ionescu, abs în Seminar

<p>— Fôie verde solz de pește
Spune'mî puică și 'mî ghi-
[cește
Codru de ce 'ngălbenește,
Omul de ce 'mbêtrânește?
5 — Codrul de zapadă grea,
Omul de inimă rea.
Codru 'l bate vânturile
Omul 'l bate gândurile!
— Fôie verde salbă môle
10 Mě jur, codre, dumitale,
Să mă lași supt umbra tale.</p> | <p>— Eű, voinice te-aș lăsa,
Dar ți-e mândra tinerea
Și-î glumi ce-va cu ea
15 Și mie 'mî cade frunđa,
Și 'mî rămâne ramura
Și-ți bolnăvește puica!
— Ș-altă fôie trei smicele
Codre, ramurile tele
20 Mult fu lungi și subțirele
Le-aruncă vėntu 'n vâlcele
22 Zace zăpada pe ele!</p> |
|--|---|

PECAT DE DRAGOSTEA MEA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea-Săcelu.—Gorj.

A se vedea sfirșitul variantei «Mângâierea, pag. 319, din colecția d-lui G. D. Teodorescu.

<p>Fôie verde și-o lalea,
Pecat de dragostea mea;
Eű o fac și altu o ȳa,
Las s'o ȳa, s'o ȳa, s'o ȳa
5 Bage-o 'n ochiul mâne sa;
N'o s'o ție închisă 'n casă
Și o să iese să mă vadă,</p> | <p>Orî la apă la fântână,
Orî la lemne 'n bătătură.
10 Să'mî ȳes nỏptea pe stele,
Când dușmanii tale lemne;
Să'mî ȳes nỏptea pe lună,
Când dușmanii dorm în ducă!</p> |
|--|---|

DRAGOSTE FARA NOROC

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Mihaș, din București.

A se vedea o mică variantă «Frunză verde și-o lălea» din colecția d-nei E. Sevastos.

Foie verde siminoc,
 Dragoste făr' de noroc
 Știi ca cărțile de joc,
 Altu pune, și altu ȳa,
 5 C'așa merge dragostea.
 Las' s'o ȳa, s'o ȳa, s'o ȳa

Bag'o 'n ochiș mări-sa
 Că n'o s'o ȳie închisă 'n casă
 Și la mine tot o să ȳasă.
 10 N'o s'o ȳie 'n colivie
 Și la mine tot o să vie !

UCIGA-TE CRUCEA, DRACE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitru Ión Bacioiu Iautar, din Petrescîi-de-sus – Gorj

— Foiliță trei spanace,
 Ucigă-te crucea, drace,
 Cum nu lași dragostea 'n pace ?
 Eū o fac și tu o stricî,
 5 Mă mir, drace, ce câștigî ?
 Foiliță și-o lălea

Pecat de dragostea mea,
 Eū o fac și altul mî-o ȳa.
 Lasă s'o ȳa cum o vrea,
 10 N'o s'o bage în colivie
 Și tot la min' o să vie !

CINE IUBEȘTE ȘI LASA

Culésă de Chr. N. Țapu din gura Iautarului Ghiță Schiopu, din R.-Vâlcea.

Foie verde avrămésă,
 Cine Iubește și lasă,
 Dă-ȳ, Dómne, mare pedépsă,
 Mărăcinî pe la feréstră.
 5 Cine, Iubește și ține
 N'ar avea mórte pe lume !

LA FANTANIȚA DIN PLAI

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Toma Todea, din Saliște—Transilvania.

<p>Fóle verde de susí,
La fântănița din plai
Puseí masa și mâncaí,
Pe mândra nu-o așteptaí.
5 Mě muștră mândruțele,
Că nu'mí plac bucatele.
— Orí ți-o mai dat altele,
Orí bucatele nu's bune,
Orí mândruțe sint pe lume.
10—De-ar fi mândre cât de multe,
Și bucatele nu's bune.</p> | <p>De-ar fi mândre mulțămite,
Bucatele's negătite ;
De ar fi mai bune ale tele,
15 Nu's ca ale mândruțií mele.
Ale mândri nu's gătite,
Că nu's bine potrivite.
Geaba sint, mindruțo, dulcí,
Dar cuvintu unde-l ducí?
20 — Du-mě neică la biroú,
Dacă ți-am fost eú vr'un reú !</p> |
|---|--|

PUICA NEICHI CEA DORITA

Auđită de Christea N. Țapu, de la Ghița Schiopu lautar, din R.-Vâlcea.

<p>Fóle verde și-o sipică,
Puica neichií cea iubită,
Te-a măncať dușmanií friptă.
Când eraí a mea íubită
5 Ți-era casa zugrăvită.</p> | <p>Numai de când lipsă's eú
Reú te pârlí Dumneđeú,
Nici mai bine, nici mai reú,
Numai cum ți-am gândit-eú!</p> |
|---|--|

FRUNĐULIȚA SPIC DE GRAU

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Ión Bacioiu, din Petrescií-de-sus—Gorj.

- Frunđuliță spic de grăú,
Spune'mí, mândră, când să viú
Mai de vreme, orí mai târđiú.
— Nici de vreme, nici târđiú,
5 Când se cóce bóba în grăú !

FOAIE VERDE ȘI O LALEA

Culésă de Chr. N. Țapu, din Novaci—Gorj.

<p>— Fôie verde și o lalea, Mândro, mi-ai făcut ce-va De nu te mai poț uita ? Fôie verde siminic 5 — Eă nu ți-am făcut nimic Dar mî-e vorba cu lipic, Când mi-ai ăis nu nu te-am [mințit,</p>	<p>Unde mî-ai ăis am venit. —Spune'mî mândro când să [vin? 10 Mai din nôte, mai târăiu ? —Mai târă u la mieău nopțî Când dușmanî dorm somnu [morțî!</p>
---	---

AOLICA MOR PLESNESC

Auăita de Chr. N. Țapu, de la Dumitru Baciou, din Petresci-de-sus

<p>Aolică mor plesnesc Cu mândra să mă 'ntălnesc. Eă mor mândra pentru tine Și tu n'ai habar de mine! 5 Aolică, mândro, fa</p>	<p>Aă făcutu-ți ți-am ceva Dă nu mă mai poț uita? Ba nu mî-ai făcut nimic, 9 Dar ți-e vorba cu lipic.</p>
--	---

VAI DE MINE CE-AM FACUT ?

Auăit de Chr. N. Țapu, de la hora din Novaci—Gorj.

<p>Vai de mine ce-am făcut ? C'am dat dragostea 'mprumut Și acuș cu ochi mē uă, Cum-aș face să mî-o apuc</p>	<p>5 Mult mă mir și mă gâdesc, Cum aș face s'o iălesc, C'am dat'o cu strachina 8 Și s'o iăă cu lingura.</p>
--	---

DRUM LA DEAL, DRUM LA VALE

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Stancu Ión, din Cucuș—Teleorman.

Fóte verde sălcioră,
Drum la deal și drum la vale,
Drum prin pórtă dumitale,
Și aseră trecuț călare
5 Pe la pórtă dumitale;
Văduț portița crăpată
Și rochiță ridicată,

Cu cămașa de țifc
Incheiată cu borangic.
10 Sfircu țifi l'am văduț,
Am amețit și-am căduț,
Calu mi s'a poticnit
Din pustiu de iubit.

CAND OI ȚICE TREI SARMALE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu, de la I. Ionescu—Muscel.

— Când oi Țice trei sarmale,
Puică, trecuț asară călare
Pe la pórtă dumitale,
Te zăril la luminare
5 Cu cămașa ca o flóre,
Mă ofticaș frătióre!
Mă ultă pîntre portițe,
Veđuț botu unei țite,
Mă prăpădiș, dăiculiță!
10 Să-ți fi veđuț țita tótă,
M'ai fi găsit mort la pórtă,
S'ar fi 'nchinat lumea tótă!
— Când oi Țice peliniță,
Cum aș face, Mariuță
15 Să mă vėd stăpân pe țiță
Ca sėrbu pe lubeniță?

Când oi Țice fėnișor
Neică, neică, neicășor
Mușcă-mė mai binișor
20 Să nu'mi faci vr'un semnișor
C'am un frate, dracu gol
Sė ultă pe obrăjor,
Și d'o vedea semnu pė mine
Mė omóră ca p'un căine.
25 Când oi Țice țarbă neagră,
Dacă ți sînt așa dragă,
Mușcă-mė de pe subț barbă;
Nu mă mușca de obraz,
Că mă vėd ăi dup' acas'
30 Și 'mı aruncă vr'un ponos,
C'am șeđuț cu tine jos!

AM IUBIT CAT AM IUBIT

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Dumitru Baranca, din Pesteana-de-sus—Gorj.

<p>Frunđuľiță siminic
Am ȳbit, cāt am ȳbit,
Dar acum sȳnt om cinstit ;
Am umblat cāt am umblat,
5 Dar acum mi s'a 'nfundat,
M-ȳa dat ȳbitu de cap !
Frunđuľiță și-o lalea
De ȳbit nu m'oi lāsa
Pēn' o suna scāndura,</p> | <p>10 Popa cu cādelnița
Cā mȳ-a fost dragā mādra !—
Cānd o vēd pe potecea
Cu cāmașa subțirea,
Sā vēd țiteľe pȳn ea;
15 Țite micȳ cu bolturile
Sā muște neľca din ele
Ca din doi fagurȳ cu miere !</p> |
|--|---|

CANTA CUCU

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Iōn Cazacu, din Ștefānești—Gorj.

<p>Cāntā cucu ĩn dealu mare
Și glasu ȳ resunā 'n vale
La māndruța, bate-o Dōmne,
Cā-ȳ frumōsā ca o flōre</p> | <p>5 Of, of, bate-o Dōmne !
Dar nicȳ neľca nu-ȳ urit
7 Cā-ȳ frumos afurisit !</p> |
|--|---|

FOAIE VERDE TREI MIGDALE

(VARIANTA)

Comunicatā de I. Constantinescu, de la Niculae Zānescu, com. Vladima—Gorj.

- Fōľe verde treĩ migdale,
Descalicā, neľcā, 'n cale
La māndruța peste vale,
Cā-ȳ frumōsā, bate o Dōmne,
5 Dar nicȳ neľca nu-ȳ urit
Și e frumos alimānit !

MARIE, MARIOARA

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Novaci—Gorj.

—Fôie verde salciôră,
Măi Mărie, Mărioră,
Nu veđi, c'am căđut în bôlă?
la dă'mi gură și mă scôlă
5 Orî ia parî și mă omôrá!

—Eű, neîcă, nu te omor,
Ci-ți daű gură să te scolî,
Că ești tinerel băiat
Și ca să morî e păcat!

FOAIE VERDE TREI SMICELE

Culésă de Ilie Constantinescu, de la Niculae Zănescu, com. Vladimir Gorj.

A se vedea varianta No. CVIII, din colecția d-lui Iarnic și Birsan.

Fôie verde trei smicele,
—Mă băiete, băiețele,
Nu mă lua de la surcele,
Vin' la maica, de mă cere.

5 De-o vrea maica, de n'o vrea,
Vin' pe noapte și mă ia,
Cu carul cu sania
Și mă du la casa ta.

MANDRO, DE DRAGOSTEA NOASTRA

Culésă de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu—Covaci.

A se vedea No. CLVI, din colecția Iarnic și Birsan pag. 70.

Fôie verde samurastră
Mândro, de dragostea noastră
A crescut doi pomi în cóstă
Și-a crescut și-a făcut prune
5 Precum ne-avem noi de bine,
Și a crescut și a făcut fragi

Precum ne-avem noi de dragi!
—De ași ști, badeo, că's a ta
Mai bine m'aș spânzura
10 De ciucuri brêului
Să fac fală vântului!

DE CAND IUBIAM LA COPILE

Auđită de Chr. N. Țapu, de la D. Brezulescu—Novaci.

A se vedea «Dragostele», variantă, pag. 302 din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

Fôie verde de treî fire,
De când iubiam la copile,
Eream băiețal în fire ;
Iar acuma la neveste
5 Mî-a dat barba fără veste.

Dumnedeu să-te păzescă
De dragostea muierescă
Că te usucă ca pe-o ȧscă
Și te scôte 'n primă-vară
10 Galben ca turta de cêră !

MANDRO PÊN' NU TE ȘTIAM

Auđită de Chr. N. Țapu, de la D. Berzulescu—Novaci.

Mândro, pên'nu te știam
Unde mă culcam dormiam,
Dar acum de când te știu
Puî capu pe căpătău
5 Și la tin' gîndesc întăi ;
Puî capu pe pernă
Și gîndesc la Mariôră,
La Mariôra peste vale

Că-ȧ frumôsă, bat-o, Dómne,
10 Dar nicî neica nu-ȧ urit
Ci ȧ frumos afurisit !
Puî capu pe periniță
Și gîndesc la tin' Anușă,
La Anușă de pe deal
15 Care parcă 'mî da alean !

VALVAE LUMEA DE NOI

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Constantin Dobre din Govora—Vâlcea.

Fôie verde foî de foî,
Vălvăie lumea de noi
Că ne iubim amêndoî.
Lasă lumea vălvăiască
5 Numa neica să'mî trăiască

La neveste să'mî iubescă ;
La neveste tinerele,
Ți-e drag să te plimbî cu ele,
Prin grădinî cu floricele
10 Pe poșta inimei mele.—

FOAIE VERDE SALCIOARA

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Ión Bondoc-Bobu—Gorj.

Fóie verde sălcioră,
Măi Mario, Marióră,
Ia-ți bobocii de la móră
Că vin porcii și-ți omóră.
5 —Mânca ți-ar lupii porcii,
Că 'mă prăpădiră bobocii!
Fóie verde de stejar
Să dați jalbă la jandar,
Și să 'mă chem un comisar,
10 Să-ți încheie procest verbal,
Că mă-a fost bobocii mar,
Să ți plătești c'un icusar,
Mă judec cu tine un an.

Fóie verde coelie
15 D'aolică, măi Mărie,
Câte mă-a făcut tu mie
Să te trag la Primărie
Să spuți tu, să spuți și eu;
Tu nevastă, eu flăcău,
20 Să vedem cui șade rău.
Tu nevastă cu bărbat,
Eu volnicel neinsurat,
Nici mustața nu mă-a dat;
Tu cu copilașu 'n brațe,
25 Eu cu mustața nedată!

MARIUȚO MARIOARA

(VARIANTA)

Culsăa de I. Ionescu, de la Ión Ștefan Udrescu, Bogați—Dîmbovița.

Fóie verde sălcioră,
Mariuțo Marióră,
Ia-ți bobocii de la móră,
Că vin porcii și-ți omóră.—
5 —Mânca mi ți-ar lupii porcii
Că mă-a omorât bobocii!
Fóie verde foi lipan,
Am să-ți fac procest verbal
Să te dați la Trebunal,
10 Că mă-a fost bobocii mar,
Să-ți plătești c'un icușar
Și c'un pol imperial.

— Frunză verde sălcioră,
Ce-ați în gură, Marióră?
15 — Mărgărit și lămăioră
Ș o sămînță sălcioră.
— Dă-mă și mie, Marióră
O sămînță sălcioră,
Să'o samăn la primă-vară,
20 Să ne umbrască la vară.
Dă-mă și mie lămăioră
Că dragostea mă omóră;
Dă-mă și mie mărgărit
Ca să'mă treacă de urit!

N'AM GANDIT, N'AM SOCOTIT

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Ión Toma Todea, din Săliște—Transilvania.

<p>Verde frunđă rug pălit,
N'am gāndit n'am socotit :
Dorul o avea sfirșit
Și dragostea despărțit ?
5 Verde frunđă și-o lalea,
C'am lăsat la mórtea mea
Să'mi iscălěscă mândra,
Să fiu cu tronul iscălit
Că's nesătul de iubit.</p> | <p>10 Că de-ar fi frunđă pîn fagî
Câte mândruțe mi-s dragî ;
Și nu-î ȳarbă pe pămînt
Câte mândre mî-am iubit
Că'mi iubiam diua cāte dece
15 Și nóptea două-spre-dece
Tot mi-î frică că m'o 'ntrece
Dar Oltul dacă l'oî trece
Oî iubi vre-o șěispre-dece !</p> |
|---|---|

FOAIE VERDE SAMULASTRA

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Ghița Schiopu, din R.-Vâlcea.

A se confrunta cu textul variantei «Frunđa teiului» pag. 204 din colecția d-nei E. Sevastos.

<p>Fóie verde samulastra
Joî de diminěță,
Pe róuě pe cěță,
Bate mi se bate.
5 Ce frunđa se bate ?
Frunđa teiului
Și cu a plopului.
Dar de ce se bate ?
Se bate că-î pasă,
10 Că e frunđa dėsă
Și fóia rătundă</p> | <p>Și codița lungă.
— Haî, teîule, haî,
Cum o să te tai,
15 Cu o bardă tăîosă
«Cu puîca frumósă !»—
Să mi-te duc acasă
Să mi-te fac d'o masă,
Mādră și frumósă,
20 Pentru pulcuța d'acasă ;
Să'mi gātească de māncare
Guriță de sěrutare !</p> |
|---|--|

FRUNȚA VERDE DE-O LAPȚUCA

Auđita de Chr. N. Țapu, din com. Rucurelu—Mehedinți.

<p>FrunȚă verde de lăptucă, La luncă, puică, la luncă Să'ți tai rischitor și furcă. La mijlocu lunculic 5 Să dai datoria furcii; Și la capu dealului Plata rischitorului!</p>	<p>Și iar verde trei sarmale, La vale, puică, la vale 10 C'a făcut fasulea flóre Și mazărea păstăjóre. Ha! puică să hărnicim 13 Și-amândoi să ne iubim!</p>
---	---

FOAIE VERDE SALBA MOALE

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Stincu Ion-Cucuești.—Teleorman.

A se vedea o varianta de 10 versuri, No. 109 din colecția d-lui Vulpian, pag. 47

<p>Fóie verde salbă móle, Căci nu mă lovía d'o bólă Când dormiam la puica 'n pólă Cu capul p'e perióră, 3 Cu mâna la țîțșóră, Cu gura la bārbióră. Fóie verde și-un lipan, Dar de ce eú nu muriam, Când veniam de te iubiam 10 Din Vlășcuța 'n Teleorman Numai singurel pe cal?</p>	<p>Urte, dadă, n'am murit Și am trăit de te-am iubit N'am murit cât am fost mic 15 Dar acum că sint volnic? De 'mî dá fetițele florí, Nevestile brățișorí Și știú calul să'l înching Și pușculița s'o ung 20 Și săbióra s'o 'ncing Și pe puica s'o mângâi.</p>
---	--

CATE GAROAFE AM IUBIT

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Stancu Ión-Cucuești—Teleorman.

<p>Fóie verde bob năut, Câte garófe am iubit Pe tóte le-am oropsit! Dar am p'asta d'o iubesc</p>	<p>5 Nu mă 'ndur s'o oropsesc! O laú de mî-o suflu 'n vânt Ea se sădește 'n pămînt, 8 Mă strigă să mî-o sêrut!</p>
--	--

FOAIE VERDE TREI COSTEI

Auđita Chr. N. Țapu, de la Ioan din Cucuești—Teleorman.

<p>Fóie verde trei costei,
A ieșit un obicei
Să nu se pórte cercei
Numai negri zulufe
5 Cu panglice pîntre ei.
Pentru zulufu din frunte
Trecuî gârla făr' de punte,
La Didița mea din luncă.
Fóie verde bob și linte,
10 Aolică, Dómnne sfinte,
Scóte-mî pe Dida 'nainte,
Să'mî vorbîscă,
Să-î vorbesc,
Să'mî spuie und' s'o găesc.
15 Colea 'n bălări
Unde ne iubeam întăi.
Uî'te dealu, uî'te via
Unde iubiăm pe Măria ;
Uî'te și tăvălitúra</p> | <p>20 Unde'mî da Măria gura.
Uî'te tufa curătată,
Unde ne iubiăm odată ;
Uî'te și pėrugenu
Unde priponém cu calu.
25 Puneam pe murgu 'n pripon
Săriam la puica 'n pridvor
Mî-o sărutam binișor
Nu mă simția puî de om.
Dar acuma că iubiî,
30 Dă iubiî învăpăiat
De mă dovedi un sat.
Fóie verde solz de pește,
Ia veđi lumea cum iubește
Și nu se mai dovedește.
35 Dar eú iubiî într'o séră
Și mă dovedi o țară,
Dar să fi iubit mai mult
38 Că m'așî fi facut pămînt !</p> |
|--|---|

VARA, VARA

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Ión Preuteșescu-Novaci—Gorj.

<p>Vară, vară primă-vară,
Ia zapada di p'afară,
Di pe dos și di pe față,
Să resaie florile,
5 Să umple costițele
Și tóte vâlcările,
Să le-adune fetele.</p> | <p>Să le facă chiticele,
Să le puie pîn mărgele,
10 Pe voia inimi mele.
S'adune și mândra mea
Să le dea la neîcuța;
Că e neîcuța dorit
14 De viorele de crâng!</p> |
|---|--|

COLEA 'N VALE IN POTICELE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ion Bondoc, Bobu—Bojogenț—Gorj.

<p>Colea 'n vale in poticele, Putređesc ochi și sprincene! De n'ar fi ochi și sprincene N'ar mai fi păcate rele ; 5 Ochi și sprincenile Alea fac dragostile. Verde frunđă de bujor Mă uitaș pîntre stoborî</p>	<p>Văđuș ochi negrișorî 10 Fă-miș neica vinđătorî Că și neica-l negustor De ochi negri negrișorî! — Verde frunđă treș smicele Nu mi-s ochi de vîndare 15 Și mi s ochi de schimbare Ți-l dăruesc dumitale !</p>
--	--

MARIO CE MI-AI FACUT

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Ion Bondoc, Bobu, Gorj.

<p>Fôș verde mărgărit, Mario, ce mî-aș făcut, Mario, nu te mai uș, Pe vara care a trecut 5 Treș perechî de gheș am rupt Pentru-un pustiu de iubit, Tot suind și coborând. Cu treș cismarî am vorbit</p>	<p>Facă gheș de iubit. 10 Fir'ar cias alimănit Când m'apucaș de iubit Mai bine să fi murit C'ala m'a înbetrănit. Iubitu mî-a scos barba, 15 Și dragosteș mustaș!</p>
---	--

AȘA 'MI VINE UNE-ORI

Auđita de Chr. N. Tapu, de la Ion Michai—București.

<p>Fôș verde de mohor, Așă 'mî vine une ori Să beaș otravă să mor. Fôș verde măr domnesc 5 Staș în drum și mă găndesc, La ce să mă otrăvesc ? Mai am ăile să trăiesc</p>	<p>Cu pușca să mă 'ntălnesc, Două vorbe să-l vorbesc, 10 Că am să mă prăpădesc ! Rabđă inimă și tac, Ca pămēntu care-l calcî. De le faci de nu le faci 14 Eă vėđ bine că le trag î!</p>
--	---

FOAIE VERDE SALBA MOALE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Stancu Ión, din Cucuete—Teleorman.

- Fóle verde salbă móle,
Intr'o ȓi de sərbătóre,
Scoboram din deal de vale
Cu vinátu de zabale.
5 Mě 'ntălniț cu pułca 'n cale.
Și intr'o scară mẽ lăsał,
De zuluff o apucał,
Și 'n guriță-o sěrutał.—
— Sěrută-mě, neică, bine,
- 10 Să-ți ție astă-ȓi și măłne
Pěn' la patru decł de ȓile,
Că nu mał dał pe la tine.
— Mě mir ce pămınt te ține
De nu mał dał pe la mine?
15 — Mă ține pămınt uscat
Nu pociũ veni nechemat;
Mě ține pămınt cu ȓarbă
Nu pociũ veni făr' de trébă.

NU ȘTIU CE PAMINT TE ȚINE

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu, de la D. Brezulescu—Novaci.

- Fóle verde mărăcine,
Nu știũ ce pămınt te ține
De nu mał dał pe la mine?
— Mě ține pămınt cu ȓarbă
5 Nu pot veni fără trébă!
Mě ține o ȓalmă de loc
Nu pot veni la soroc!
Mě ține pămınt uscat
Nu pot veni nechemat,
10 Că 'mł-e frică de bărbat!
— Dar bărbatu, ce gândești,
Știe că tu mẽ ȓubești?
— De cât tine mał am doł
Și cu tine să fac treł,
- 15 Cu bărbatu să fac patru
Bată-l, Dómne, fermecatu!
Nici nu vede, nici n'aude
Parcă e pe altă lume.—
Sint lăsată 'n voia mea
20 Ca să ȓubesc, nu geaba.
Sint nevastă cu credință
Trimit bărbatu 'n pivniță
Și eũ beaũ și ospătesc
Cu amanțił, ce'ȓ ȓubesc.
25 Așa fac, așa trălesc
Și pe tine te ȓubesc.
Dacă 'ți place, spune, bine,
Că mał sunt vołnici ca tine!

ASTA-I VIA, ASTA-I VIȚA

Aușită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, din Săcelu—Gorj.

Asta-î via, asta-î vița	5 Unde-priponeam noi calu
Unde mă iubi-am cu Ghița,	Și beam vinu cu borcanu.
Și beam vinu cu ploschița.	Eu te beaș vine, de bun,
Uit-te via uit-te dealu	8 Tu mă faci și mai nebun.

DIN IUBITUL MEU CEL MULT

Aușită de Chr. N. Țapu, de la Ion Cazacu din Ștefănești—Gorj.

A se vedea varianta prescurtata «Frunzulița mărgărit», pag. 132 din colecția «Căntece Moldovenești» a d-nei E. Sevastos.

Din iubitul meu cel mult	Nu știu cine s'a găsit
Ajunse-î ca să mă 'mprumut	10 De mi-a făcut de urit.
La cine n'am socotit,	Cine ș-ar face pomană
N'am gândit, n'am socotit	Să ne 'ndrăgostiască iară,
5 C'o avea dorul sfârșit	I-aș da munca dintr'o vară,
Și dragostile mahnit.	I-aș da și o mie de lei
Ce dragoste aveam noi, frate?	15 Să ne'mpreune p'amêndoi!
Gândeam mörte ne-o desparte	

PUICA DIN PRICINA TA

Aușită de Chr. N. Țapu, de la Ion Cazacu, Ștefănești—Gorj.

Puică din pricina ta,	5 Singur mî-am făcut'o eă,
Mî-am cădüt la bôlă grea	Singurul cu mîna mea,
Și astă bôlă de-o zac eă,	Că mî-a plăcut dragostea
Nu e de la D-șeă,	8 Din d'alba copilărea.—

FOAIE VERDE TREI SMICELE

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Constantin Prună, lăutar, din Pesteanu-de-sus.— Gorj.

Fóie verde trei smicele,
Peste vârful casei mele
Trece un pâlc de rândunele;
Nu e pâlc de rândunele

5 Ci sînt mândruțele mele,
Care m'am iubit cu ele
Din tinerețele mele!

LA CE, DOAMNE, NU MUREAM

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Constantin Prună, din Pesteana-de-sus—Gorj.

Fóie verde de lipan,
La ce, Dómnne, nu murîam
Când cu mândra mă iubiîam?
Și mă iubiîam pe zăvoî
5 Cînta cucu lângă noî.
Să fi murit amêndoî.—
Fóie verde de lipan,

De știam, mândro, știam,
Nu ne mai amurezam
10 Și ședeam tot cum eram
Că mai bine petreceam.
De știam că n'o să fie,
Pentru noî statornicie
14 N'ar mai fi nici o mînie!

HAMORULE HAMURAȘ

Auđită de Chr. N. Țapu, din gura lăutarului Costea Gheorghe, din Saceni—Teleorman.

A se vedea varianta prescurtată «Amorul» pag 314 din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

Fóie verde mărăcine,
Hamorule, ce ai cu mine?
Nu fac nici o stricăciune
Numai dragoste pe lume.
5 Flóre verde arțăraș
Hamurule, hamuraș,
Vede-te-aș călugăraș
La mănăstirea din Iaș,
Cu mâinele pe psaltire
10 Cu ochiî după copile;

Cu mâinele pe ferestre
Cu ochiî după neveste;
Cu mâinele pe icóne
Cu ochiî după cucóne.
15 Fóie verde de alună,
Hamorul când se 'mpreună,
Par'că beaî vutcă d'a bună,
Hamurul când se desparte,
19 Par'că beaî pahar de mórte!

PASARE PRIVICATORE

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Costică Ionescu din București.

Pasere privicătoře,	10 Să te vėđ la mănăstire,
Ce cântî nópcea pe rēcóre?	La mănăstirea din Iaș
Ce tot cântî și cırıpești,	Cu mănnele pe psaltire,
De hamor te jeluești,	Cu ochiș după copile;
5 De hamorul teș tiran	Cu mănnele pe icóne,
Și la inimă dușman?—	15 Cu ochiș după cucóne;
Hamorule, hamuraș	Cu mănnele pe ferestre
Vedea-te-aș călugăraș	Cu ochiș după neveste.
Pêně 'n patru-đecî de ăile,	

MANDRUȚA NEICHII D'ODATA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Iăutarul Dumitru Baranca, din Pesténa de sus—Gorjiu.

Frunđuліță grău de baltă	5 De n'am stătit nópcea tótă
Măndruța neichiș d'odată	Am ședut'o jumătate
Ia dă'mî mănă și mă Iartă	C'oi fi fost într'altă parte!
Că ți-oî fi greșit odată	

MARGARITARUL

Auđit de Chr. N. Țapu, de la Iăutarul P. Brăndușianu, Costești—Vâlcea.

Fóie verde leuștén	Trec la tērg la Ialomiță
Pe deal pe la Vicșorén	Să'și cumpere d'o rochiță
Mi-a 'nflorit mărgăritaru.	Strîmtă 'n șale
Mărgăritar înflorit	10 Largă 'n póle
5 Cine mi te-a cumpăvit?	Croită pe țițișóre!
Fetele trecēnd la tērg,	

FOAIE VERDE FOI DE MURE

Auđită de Chr. N. Tapu de la Costea Gheorghe-SăcenI, Teleorman.

A se vedea varianta în «Dorul» ediția 1896.

<p>Foie verde foi de mure.
Pe supt plaI, pe supt pădure,
Trec fetițele la mure
Și băețiI la alune,
5 Flóre verde foi de mure.
Pe supt póle de pădure,
Se duce-o femeie în lume
Cu prunculețu pe mână,
Gonită de o săptămână,
10 Flóre verde matostat,
Cu pruncu ne botezat
Oropsită de bărbat
Și gonită de amant
Ne-scăldat ne-boteđat !
15 Flóre verde de măr dulce,
Prunca plânge, măsă' I ăice :
—Taci cu maica nu măi plînge
Că te scald în lapte dulce !</p> | <p>Măcar fie și 'n zahar
20 Trupul mîeI e tot amar !
Verde, verde de spanac,
Vine anul de când zac,
Mî-a crescut Iarba la cap,
Că n'am pe nimenI cu drag
25 Să'mI puie mîna la cap
Să mă 'ntrebe de ce zac
De ce zac, de ce bolesc,
Și cu ăile mă topesc,
Lasă'mI zac și să'mI bolesc,
30 Ca ceara să mă topesc
Ca ceara de luminare
Când o bate vînt de vară
Și cură ceara la vale
Și remîne feștila
35 ReI mî-a secat inima !</p> |
|---|---|

RESAI LUNA, RESAI SORE

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Costică Ionescu din Șelari, București.

<p>RăsaI lună, răsaI sóre.
RăsaI lună, măi de vreme
La puIcuța 'ntre sprăncene ;
RăsaI, lună măi în nor
5 La puIcuța 'n pridvor
Că sunt prăpădit de dor,
Tot umblănd după hamor !
Că de dorul teI și-al meI</p> | <p>S'a mâniaI DumneđeI ;
10 NicI nu ninge, nicI nu pluă
NicI din cer nu cade Iouă
Și tótă nóptea mă bat
Ca un pește pe uscat,
Și tótă nóptea mă 'ntorc
15 Ca un peștișor pe foc !</p> |
|---|---|

PRINTRE MUNȚI, PRINTRE PADURE

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Oie Iautarul, Dioști — Romanști.

Veđi varianta de mai sus «Fóle verde fof de mure», pag. 259.

Frunđuľiță treľ masline	Se duce-o femeie 'n lume
Printre munți, printre pădure,	Cu prunculeju pe mână,
Trec fetițele la mure,	Ne'nfășat, ne botezat
Nevestele la alune,	Și'mľ uubľă din sat în sat,
5 Cu coșulețe pe mână ;	20 Oropsită de bărbat
Și băiețiľ la nulele	Pruncu 'mľ plänge
Să facă hamor cu ele.	Mă-sa 'ľ dice :
Frunđuľiță treľ granate,	— Tacľ cu mama nu mai plänge
Pe supt munțiľ, pe supt cetate	Păn'om suiľ in deal la cruce,
10 Trec fetițele la lapte,	25 Să te scald in lapte dulce.
Cu ólele îmbăyerate	Dar pruncuľ ce'mľ grăia ?
Cum una și alta de'nalte,	Așa mic cum se afla ?
Cu fređura la o parte	— Maľcă fie și zahar
Inima'n neľca se bate.	29 Trupuľ mľeũ tot este amar !
15 Pe supt póle de pădure	

IOANA A DRACUI IEȘTI

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Costea Gheorghe, din Saceni—Teleorman.

— Lele Iónă a dracuľ iești !	Cât am fost inconcetrat ?
De ce focu nu ľubești ?	Căci vėđ obrazu mușcat
Orľ cu pismă să'mľ trăești ?	Parcă e matricolat,
Lasă'mľ pisma la pămint	Matricolu de soldat
5 Și te ap că de ľubit	15-La inimă m'a secat !
Pe cum știaľ de de mult.	Fóle verde bob areũ,
Verde, verde matostat,	M'a sărutat vėrul teũ
Spune'mľ, Iónă, adevėrat,	Și are și umbletuľ teũ
Spune'mľ drept, că nu te bat,	Și cãntă cãntecuľ teũ
10 Lele, cin' te-a sėrutat,	20 Mi-a trecut de doruľ teũ !

PE DEALUL LUI VICȘOREANU

Auđit de Chr. N. Țapu, de la lăutarul Costea Gheorghe, din Săcenț —Teleorman

<p>Fófe verde de lipan,
Pe dealul lui Vicșorénu,
La hanu lui Grigorénu,
Pădurea din capu dealu,
5 Lastaru lui Scioșténu,
Mî-a 'nflorit mărgăritaru,
Mărgărit verde 'nflorit
Și pe póle 'mbobocit
Spune'mî cin'te-a cîumpăvit?
10 — Fete mari de la prășit,
Neveste de la iubit,</p> | <p>Trecênd Vinerea la tîrg;
Și dorobanți de la schimb,
Flăcăi la cósă mergând
15 Și babe la spovedit;
Dorobanți la schimb trecênd,
Dorobanți dorobănțești,
Căciulari căciulănești,
Imbrăcați în haine domnești,
20 Trec de rînd la București,
Ducênd bani ostăsești.</p> |
|---|--|
-

PE DEALUL LUI SAPUNARU

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Ilie Constantinescu—Dioști.

<p>Pe dealu lui Săpunaru
Mî-a 'nflorit mărgăritaru,
Mărgăritar 'nflorit
Cine mi te-a cîumpăgit?</p> | <p>5 —Fete mari trecênd la tîrg
Călărași trecênd de rînd,
Trec de rînd la București,
Să 'mî ducă bani domnești.</p> |
|---|---|
-

AM IBOMNICA LA GORJ

Auđita de Chr. N. Țapu de la P. Brîndușianu, Costesci—Vâlcea.

<p>Fófe verde foi de boz,
Ș'am ibomnică la Gorj;
Fófe verde și-o lalea,
Așa 'naltă supțirea,
5 Cu cămașa fir betea,
Cusută cu iglița,</p> | <p>Să vede țîța pin ea,
Roșie ca vișina,
Gurgulată ca para.
10 N'aș mai bea, n'aș mai mânca,
De trei ori te-aș sêruta,
Că ți-e dulce gurița !</p> |
|---|---|
-

CE-AM IUBIT NU SE MAI VEDE

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Costică Ionescu, din Șelari, București.

A se vedea varianta, «Verde, verde», pag. 301 din Colecția d-lui G. D. Teodorescu.

Verde, verde și iar verde,
Ce-am iubit nu se mai vede
Nici pe câmp, nici pe liveze
Nici pe cositura verde.
5 Cătaî iarba fir cu fir

Și găsiî d'un trandafir;
Trandafir cu trei boboci
Te-aș iubi, dragă, nu pociu;
Trandafir cu fôla lată
10 Pentru tine, dragă fată!

LELIȚO, SAFTIȚO

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Costică Ionescu, din Șelari—București.

A se vedea varianta «Lelița Saftița», pag. 313, din colecț. d-lui G. D. Teodorescu.

— Leliță Săftițo,
— Auđi, neîculiță
— Dar dacă auđi,
De ce nu'mi răspunđi?
5 Căci e mult d'aseară
De când staî p'afară,
Vremea 'mî vremuiește
Cămașa 'mî recește,
Strașioră 'mî pică
10 Giubelușa 'mî strică.
Nu mî-e de giubea
Ca de fermenea;
Nici de fermenea
Ca de găitan,

15 C'am muncit d'un an.
—Nu pociu, neică, acum
Căci mî-e omu 'n cas',
E lungit în pat
Ca un blestemat!
20 Du-te, neică, du-te
La locu știut,
Und' ți-am așternut
Ismă, calonfir
Și cu trandafir.
25 Plăpămióra ta
Prieptisorul mîeî,
Pernióra ta,
28 Mâna drépt' a mea!

FOIE VERDE ABANOS

Auđită de Chr. N. Țapu, de la P. Brândușianu, Costești—Vâlcea.

Fóie verde abanos,
 Ș'aí, lele, pe vale 'n jos
 Să găsim un loc frumos,
 Să ședem amêndoí jos,
 5 Tu să numerí stelele
 Și eú floricelele!—

TARE'MI PLACE A ME PLIMBA

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Costică Ionescu, din Șelari—București.

<p>Tare 'mí place a mă plimba Prin mahala, Cu basmaua cu stafide și năut, Cu stafide cu năut, 5 Să'í daú puícií de urit. Tótă nóptea bat la pórtă</p>	<p>Și tu dormí, dormir'aí mórtă. Și julica ta mă latrá. Dacă věđuí și věđuí, 10 Puseí șapca căpétăí, Cu gíubeaua mă 'nvălií, Of, Tano, ieși afară de mă veđí.</p>
--	--

SALCIOARA PRESADITA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Iautarul Ion Cazacu, din Bobu—Gorj.

<p>Fóie verde sălcioră, Sălcioră presădită, Puíca neíchi cea dorită, Ce ești tristă și măhnită, 5 Orí ești de tat-těú bătută Și de mă-ta horopsită? — Nu sînt de taíca bătută,</p>	<p>Nici de maíca horopsită, Dor de matale dorită! 10 — Dacă ești a mea íubită, Pleacă-te și mă sêrută, Dacă n'aí fost mulțumită D'a mea dragoste cînstită!</p>
--	---

FIRICEL DE IARBA NÉGRA

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Costică Ionescu, din Șelari—București.

A se vedea variantele «Firicel de iarba négra», pag. 308 din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

<p>Firicel de iarba négră, Dragă, dragă și iar dragă, Cine mă vede mă 'ntrebă De ce port cămașa négră ? 5 Las s'o port c'ășa mî-e dragă, Căci mî-e nevasta bolnavă,</p>	<p>D'o lună și-o săptămână, D'o mână și d'un picior. — A la țața, s'o spăl eă, 10 Cu săpun din sinul meu Și cu apă din Buzău, Dragă, dragă și iar dragă !</p>
--	--

DE CE PORȚI CĂMAȘA NÉGRA

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Stancea St. Ungureanu, Diostf—Romanățf.

<p>Dragă, dragă, și iar dragă, De ce porți cămașa négră ? — Las' s'o port c'ășa mî-e drag, Că mî-e nevasta bolnavă ; 5 Nu mî-e bolnavă de bôlă, Ci mî-e bolnavă d'o mână,</p>	<p>N'a spălat rufe d'o lună. — Ad' la țaica, s'o spăl eă, Cu apă din aleșteu, 10 Cu lemne de la Buzău, Cu săpun din sinul meu, Dragă, dragă, și iar dragă.</p>
--	---

FOIE VERDE BOB DE LINTE

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Costea Gheorghe, din Saceni—Teleorman.

<p>Fôie verde bob de linte, Bată-te focu de minte, Că nu te-aveam mai nainte ! Când aveam parale multe, 5 Aveam poli și galbeni mari, De-î dam pe la fete mari ;</p>	<p>Aveam poli și firfiriți, De-î dam pe la fete mici ; Aveam poli și mahmudele, 10 De dam la mândrele mele, De mă iubiăm cu ele !</p>
---	---

FOIE VERDE BOB DE LINTE

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Novaci—Gorj.

Fôie verde bob de linte, Fire-ai a dracu de minte! De ce nu fuși mai 'nainte, Când aveam parale multe?	5 Numaî poli și icusari Și când dam la fete mari, Fete mari și lăutari!
---	---

FA-ME, DOMNE, CE M'OI FACE

Auđita de Chr. N. Țapu, de la lăutarul Gheorghe Costea, din Săcenî-Teleorman.

Flôre verde trei granate, Fă-mă, Dômne, ce m'oi face, Fă-mă un pulu de bodârlău, La Șegarcea la aleșeu, 5 Să prind pește și șalău; Peștele să'l mănânc eu, Că-î lăsat de Dumneșeu. Șalăul să'l fac batoc, Să mi-l trimeț într'un loc, 10 La Marița peste Olt, Să mi-o sêrut eu cu foc!	Fôie verde de spanac Și mai ăice trei spanace, Fă-mă, Dômne, ce m'oi face, 15 Fă-mă rôta stelilor, In drumul Craiovenilor Și 'ntr'al Piteștencilor. Să'mi aleg d'o Piteștencă, Care mi-o fi mie dragă. 20 Ce fată o fi mai curată, Flôre la flăcău nedată, Cu gura nesêrutată!
--	--

LA CARCIUMA DIN PARLOGE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Costea Gheorghe, din Săcenî-Teleorman.

A se confrunta varianta «Frunđa verde trei vizdôce» pag. 243 din colecția d-nei Elena Sevastos.

Fôie verde trei spanace, De la București încôce, La cârcuma din pârloge Mi-este vin de trei sorôce 5 Și mi-l vinde trei nemțôice, Treți nemțôice, trei jidôice, Cine bea copii nu face.	N'a știut și măică-mea, Că venia și bea și ea 10 Și nu mai remânea grea, Ca să pôrte pe galca, Să'si facă inimă rea 13 D'un voinic ca dumnea-ta!
---	---

NU E CEAS NU E MINUT

Auđită de Chr. N. Țapu, de la lăutarul Costea Gheorghe din Săcenț-Teleorman

Fóie verde bob năut,
Nu e ceas, nu e minut
Ca să nu fiu nēcăjit
Pentr' un puisor dorit ;
5 Nu e ȓi și nu e ceas
Ca să nu daũ de necaz,
Pentr'un puisor cu haz.
Fóie verde de spanac,
Un lucru care mĩ-e drag,

10 Fie negru, fie alb,
Eũ cu lumea ce mē bag ?
Eũ fug de urit să scap,
El mē ține după cap
Și mē sērută cu drag.
15 Flóre verde mărăcine,
De urit m'aș duce 'n lume,
Dragostea pe loc mē ține !

NU MAI E NICI O FERICIRE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Văleanu.—Roșiorit-de-Vede.

Fóie verde trei aglice,
N'a mai fost nici o ferice,
De neica cu ibomnice,
Că el multă grijă duce.
5 Multă duce, multă are,
N'are timp când să adórmă,
Să miră cum să se stricóre
Pên' la puicuța din vale.
Că e frumoșă, bate-o Dómnē,
10 Dar nici eũ nu sînt urit,
Sînt frumos alivănit.

Multe fete le-am iubit,
Le-am iubit, le-am oropsit;
Dar p'asta d'o iubesc
15 Eũ nu pot s'o părăsesc.
Amēndoi să facem tērg,
Nu departe colea 'n crāng,
Douē cóste 'n piept să'ți frāng,
P'ale l'alte tóte 'n rind.
20 Și mai am să iubesc opt,
Ó fată de protopop,
Să-mĩ steie inima la loc !

FÓIE VERDE TREI GRANATE

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la lăutarul G. Stoica, Costești—Vâlcea.

Fóie verde trei granate,
I-ascultă, iubite frate,
Să-ți spuț patimile tóte.
Fóie verde trei aglici,
5 Nu mai e nici o ferice,
De omul cu ibomnice ; | Multă grijă, multă are,
Pe unde să se stricóre,
Să vie la puțca 'n vale,
10 Că e frumósă, bat'o Dómnne !
Nic'i neica nu mi-e urit,
E frumos alimănit ! |
|--|---|

FERICE ȘI IAR FERICE

(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu, de la Nicolae Zănescu, com Vladimir Gorj.

Fóie verde trei aglice,
Ferice și iar ferice
De omul cu ibomnice.
Ferice, dar nu-ı ferice,
5 Săracu, ce grijă duce !
Fóie verde trei migdale,
Multă duce, multă are,
Cum să facă să se stricóre,
Să trecă la mândra 'n vale, | 10 Că-ı frumósă, bate-o Dómnne !
Și mai pune și zorzóne.
Fóie verde foi de brei,
Ia cu zorzónele ei
Mă face pe drum de phei.
15 Fóie verde bob năut,
Nic'i neicuța nu-ı urit,
Da-ı frumos alimănit ! |
|--|---|

NU MAI E NICI O FERICE

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Ión Băcioiu, din Petresci-de-sus-Gorjiu.

Nu mai e nici o ferice
De omul cu ibomnice.
Că el multă grijă duce.
Multă duce, multă are, | 5 Pe unde să se strecóre,
Să vie la puțca 'n vale.
Să vie să m'i-o mângăie
Și de dragoste să-ı spuțe ! |
|---|---|

NU MAI E NICI O FERICIRE

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N Țapu de la lăutarul Ofe, Dioști — Romanași.

Frunđuľiță treĭ sipicĭ,	E frumósă, bat'o Dómnē !
Numaĭ e nicĭ o ferice,	Frunđuľiță bob năut,
De omul cu ibomnicĭ,	Dar nicĭ eũ nu sint urĭt,
Că el multă grijă duce.	15 Sint frumos alimănit.
5 Nicĭ la masă nu mănâncă,	Amēdoĭ să facem tērg,
Nicĭ in pat nu se maĭ culcă,	Nu departe, colea 'n tērg,
Cu gāndul la ibomnică !	Treĭ cóste din pĕpt să-ți frāng,
Iese afară la rēcóre	P'ele l'alte tot de-arānd,
Și cu ochiĭ la privélă,	20 Să te ducĭ acas' plāngēnd,
10 Se miră cum să s' stricóre,	Una să ți-o las maĭ móle,
Pēně la Lenuța 'n vale,	Aci intre țițișóre !

DE AMUREZAT CE SINT

Culésă de Ilie Constantinescu, comuna Dioști, (Romanași).

A se vedea varianta «Grēũ mărunt» pag. 319, din colecția d-lui G. D. Theodorescu.

De amorezat ce sint,	10 Cine bea rămâne grea ;
Nu vėđ ȳarba pe pămĭnt,	Apă rece de fântānă,
Nicĭ sórele rėsārĭnd,	Cine bea de dor 'ȳ-alină.
Nicĭ luna pe cer mergēnd.	Bate vėntul, ȳarba-mĭ crește,
5 Nu știũ luna pe cer merge,	Dorul ȳaĭĭ mē topește ;
Orĭ puľca la apă-mĭ trece,	15 Bate vėntul, ȳarba-mĭ culcă,
Să'mĭ aducă apă rece, —	Dorul ȳaĭĭ mē usucă ;
Cine bea de dor ĩl trece.	Bate vėntul, ȳarba-mĭ scólă,
Apă rece de ceșmea,	Dorul ȳaĭĭ mē omóră !

IA VEȚI, DOMNE CE-AM AJUNS

(VARIANTA)

Culésă de Ión Odor, din Cireșiu—Prahova.

Verde, verde bob năut,
la veȚi, Dómne, ce-am făcut?
Am dat dragostea 'mprumut,
Am gândit să iaű mai mult.	Să'mi aducă apă rece?
Apă rece năstriăptóră
Și năsip în batistióră,
Să mi-l puț la inimióră,
5 Verde flóre de năut,
De amorezat ce sînt,
Nu vėd iarba pe pămînt,
Nici luna pe cer mergėnd.
Nu știű luna pe cer merge,	15 Să'mi trecă de foc d'aséră!
Focu meű, cánd s'o aprinde,
Șepte județe nu-l stinge,
Nici gărla, nici Dâmbovița,
Numa puțca cu gurița
10 Ori puțca la apă trece,	20 Și Marița cu gurița!

DE S'AR VINDE IUBITU

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu,— R.-Vâlcea.

De s'ar vinde iubitu
Aș da boiű și plugu
Și-aș cumpěra iubitu;
De s'ar vinde dragostea,	Și-aș cumpěra dragostea.
Că de-amurezat ce sînt,
Nu vėd iarba pe pămînt,
Nici luna pe cer umblănd,
5 Aș da boiű și vaca,	10 Tot la puțca mea gándind!

IN ORAȘ IN CALAFAT

AuȚita de Chr. N. Țapu de la Constantin Dobre lăutar, din Govora,—Vâlcea.

Fóie verde matostat,
În oraș în Calafat
Mű-este un pomișor rotat
Nu mű-e pomișor rotat | 5 Cî mű-e nețca amorezat:
Amurez făcut lulea
7 Cu nevasta altuța. |
|---|---|

CAND AM PLECAT LA INSURAT.

Auđita de Chr. N. Țapu de la Nicolae Ghița Stoica, lăutar în Govora,—Vâlcea

Fóie verde matostat,	Cu al mândri, mele dor !
Când am plecat la 'nsurat	10 Ducem'aș cu noriș 'n vânt
Fórté rău m'am îmbétat ;	Cu al mândriș mele gând.
Dupě ce m'am desbétat,	Ducem'aș cu stelele,
5 Par'că nu m'aș fi insurat.	Nu-mě lasă mândrele.
Rěu mī-a părut de junie	Ducem'aș cu noriș 'n lume
Și fetiș de logodie.	15 Cu al mândriș mele nume !
Duce-m'aș cu vėntu 'n noriș	

FÓIE VERDE ȘI O SILIE.

Auđita de Chr. N. Țapu de la Constantin Dobre lautaru din Govora,— Vâlcea.

Fóie verde și o silie
 Tótă lumea 'mī ȑice mie
 Că sint amuréză ȑie.
 Și unde naiba să nu fie
 5 D'a nóstră statornicie !

BATA-L CRUCEA DE HAMOR

Auđita de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Ión Iepure, din Hurez—Vâlcea.

Fóie verde de mohor,	Dar mie nič o dreptate.
Bată-l crucea de hamor,	Nič dreptate, nič noroc
De l'aș prinde la isvor,	Să fim, puică, la un loc ;
Ca să'l taș și să'l omor !	La un loc și-alătura,
5 Tuturor le făcu parte,	10 Ca doș puș de rândunea !

FOIE VERDE BOB NAUT

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Streche, din Polovraci—Gorj.

A se confrunta mică variantă „Frunđuleana bob năut” pag. 56—57 din colecția (Căntece Moldovenești) a d-nei E. Sevastos.

Fôie verde bob năut,	La umbră de fag (bis);
Tôte fetele se duc	Dar mălcuța nu mă lasă,
Supt umbră de nuc.	Că-î pădurea desă (bis).
Numai eu nu mă mai duc	15 Tôte fetele se trag
5 Supt umbră de nuc (bis),	La umbră de fag,
Căci mălcuța nu mă lasă,	Numai eu nu mă mai trag
Că-î pădurea desă (bis);	La umbră de fag (bis);
Căci mălcuța nu mă vede,	Căci pe mine nu mă lasă
Că-î pădurea verde (bis).	20 Mălcuța d'acasă,
10 Fôie verde matostat,	Că Ț-e frică că mă pierde,
Tôte fetele se trag	22 Că-î pădurea verde.

FOIE VERDE MER MUSTOS

Auđită de Christ. N. Țapu de la Costică Ionescu, din Șelari—București.

A se confrunta sfirșitul variantei «Frunđulița puî de nuc», pag. 91—92 din colecția d-nei E. Sevastos.

Fôie verde măr mustos,	De ce n'a lăsat D-zeu,
De ce n'a lăsat Hristos	Ce-oi iubi să fie al meu?
Să Ța frumos cu frumos,	10 Pelin beaŭ, pelin mănânc,
Să trăiască dragăstos;	Séra pe pelin mă culc;
5 Și uritu cu urît	Diminéța, când mă scol,
Să trăiască amărît!	13 Cu pelin pe ochi mă spal!
Fôie verde bob areu,	

PENTRU O MANDRA CARE-MI PLACE

Culésă Chr. N. Tapu, de la lautarul Ion Streche, din Polovraci—Gorj.

Fôfe verde treî spanace,	Fôfe verde samulastră,
Pentru-o mândră care'mî place	De eşti bună şi înţeleptă
Treî ڃile pătimaş slnt.	Să laşi uşa descuiată
Treî ڃile şi o săptămână,	Şi ferestra destupată,
5 Că i-a fost guriţa bună.	15 Să vedem cum eşti culcată ?
Fôfe verde de bujor,	Dacă-î fi culcată bine
Bate murgu din picior	Să mă dau pe lângă tine ;
Să puî şaua binişor,	Dacă-î fi culcată rău
Să mă duc unde mî-e dor,	19 Să'mî caut cu Dumnezeu !
10 La mândruţa din Pribor.	

SERUT OCHII ŞI O SPRINCEANA

Culésă de Chr. N. Tapu, din gura lautarului Constantin Barlabancea, din Costeşti—R.-Vâlcea.

Fôfe verde şi-o castană,	Să mai sêrut al obraz,
Sêrut ochiî şi o sprincenă	25 Puîculiţa mea !
Şi aluniţa de sub gênă	Şi-am în brazdă patru boî
Puîculiţa mea !	Şi mai am în grajd vre o doî
5 Şi-al să mai trecem pârleazu	Puîculiţa mea !
Să mai sêrutăm obrazu,	Of ! leliţo, treci pârleazu,
Să ne mai uităm necazu,	30 Să ne trecă de necaz.
Puîculiţa mea !	Şi aolică, nene Dincă,
Sêrut ochiî şi-o sprinceană,	Geaba al casa de sticlă
10 Şi aluniţa de supt geană	Şi n'al, neică, ibomnică !
Şi-al să mai bem noi cu haz,	Dar eî şed într'un bordeiî,
Să ne trecă de necaz,	35 Iubesc ڃiua doue-treî
Puîculiţa mea !	Puîculiţa mea !
Fôfe verde de livede,	Potcovesc calu cu şfanţu
15 D'ar fi puşca'n Iarbă verde	Şi trec la Mariţa şanţu,
Şi-o companie de fete,	Puîculiţa mea !
Puîculiţa mea !	40 Potcovesc calu cu rubla
Eî să fiî locotinent	Şi trec la Mariţa gârla
Să le comand cu rispet,	Puîculiţa mea !
20 Puîculiţa mea,	Of ! lelişoră, treci pârleazu
Şi-al să mai bem noi cu haz,	Să mai sêrutăm obrazu,
Să ne trecă de necaz,	45 Să ne mai trecă necazu
Să mai trecem al pârleaz	46 Puîculiţa mea !

IÓNA, DAICA IONA

(VARIANTA)

C omunicată de I. Constantinescu (Dioști). Culésă de la Calistrat Stoenescu comuna Tirpezița (Dolj).

Fóye verde bóbă cónă, Iónă, Iónă, daică Iónă, Nalba te scóse 'n poľană; Albă ca o buľdiană, 5 Frumósă ca o icónă ?	Pupu ți ochiș și-o sprincénă Și-alunița de supt génă Și negelul din obraz, Să fac la dușmanî necaz !
--	---

RESAI LUNA, RESAI DRAGA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Gheorghe Stoica, lăutar, Costești—Vâlcea.

A se vedea varianta prescurtată „Frunđulénă puľ de nalbă“ pag. 85, din colecția d-nei Sevastos.

Fóye verde fir și nalbă, Rěsaľ lună, rěsaľ dragă, Rěsaľ lună, maľ de grabă, Să'mľ vie puľca 'n ogradă, 5 Să vedem cum e culcată ? Să'mľ taľ iarba Să'mľ taľ nalba, Să'mľ daũ puľchiľ să'mľ desfacă.	— Desfă-mľ, puľcă, ce-aľ făcut 10 Nu mă ține zalogit, Că nimic nu ți-am făcut ! — Nu ți-am făcut să-ți desfac, Ți-am făcut că mľ-aľ fost drag ; Nu ți-am făcut ca să pľeľ 15 Ți-am făcut ca să mă ľeľ !
--	---

RESAI LUNA MAI DE GRABA

(VARIANTA)

Culésă din T.-Jiũ, de la Christea Cobzaru, de Chr. N. Țapu

Fóye verde fir de nalbă, Rěsaľ lună, maľ de grabă, Să se vadă prin livadă, Să daũ puľcăľ să-mľ desfacă. 5 — Desfă, puľcă, ce-aľ făcut	Și-mľ dă drumũľ să mă duc, Că ți-oľ da un ľeũ bătut. — Măcar să-mľ daľ dece ľeľ, Nu ți-am făcut eũ să pľeľ, 10 Ș'am făcut ca să mă ľeľ !
---	--

STAI LUMINA IN OGRADA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Costea Gheorghe, din Săcenî—Teleorman.

Fôie verde foi ca nalba	Și'mî dă drumul să mă duc
Stăi lumină, în ogradă.	Nu mă ține zalogit !
Să cosim pelin și nalbă.	—N'am făcut să-ți mai desfac
Verde, verde bob năut,	Ți-am făcut că mi-ai fost drag !
5 Desfă-mî, puică, ce-ai făcut	

IORGULE, GURA MATALE

Auzită de Chr. N. Țapu de la Nic. Popescu, din Goardinița—Mehedinți.

Frunză verde trei sarmale,	Spălată de o fată mare.
Iorgule, gura matală,	10 Uscată la luminare.
Face-un pol și cincî parale	Fôie verde a bobului,
Și-o basma de cuișore	Pe malul Siretului
5 Și una de scortîșore !	Paște calul Iorgului ;
N'am cui da două-trei parale	Un fir paște, de ce crește,
Să'mî-aducă pe Iorgu 'n cale	15 Iorgu mi-se călătorește !
Cu cămașa cusută 'n pôle,	

IORGULE GURA MATALE

(VARIANTA)

Comunicată de Zănescu N. din Vladimir,—Gorj.

Fôie verde trei sarmale,	Paște calul Iorgului;
Iorgule, gura matală,	Un fir paște de ce'mî crește
Face-un pol și trei parale	Cóma'n patru se 'mpletește ;
Și-o mână de cuișore	10 Calu paște și nechéză,
5 Și un pumn de scortîșore !	Iorgu'mî dórme și'mî oftéză !
Pe malul Oltețului	Iacă pe coala la vale

Imî trece Iorgu călare,
Cu cămaşa albă 'n pôle.
15 Pe vâlcea, pe colea'n vale
Taie un om un pleop mare,
Fata 'î dice 'ngura mare :

— Tu să-mî tai aschia mare
S'o puî punte peste mare,
20 Să trecă Iorgu călare
Cu cămaşa albă'n pôle !

ARȚA-TE FOCUL, PADURE !

Auđita de Chr. N. Țapu de la Oie, lăutarul, din Dioști—Romanaii.

A se confrunta cu începutul variantei «Frunđulăna rug de mure», pag. 94 din colecția E. Sevastos.

Arđă-te focul, pădure,
Să se facă drum prin tine,
Să mă uît la mănăstire.
Să'mî vėd cārdurî de copile,
5 Să'mî vėd și copila mea,
Care mă iubiām cu ea
Din copilăria mea !
Să mă uît și eū la ea,

Cum și-o pōrtă maică-sa
10 Cu rochița de bazaa,
Scurteică de catifea,
Ca la ea la nimenea.
Cu pantofi d'eî de covor,
Înăuntru gălbiorî,
15 De eî mor boîerî de dor !

FRUNȚA VERDE DE-ALION

Comunicată de I. Constantinescu—Dioști. Culésă de la Nic. Ionescu, com. Dezești—Vâlcea.

Frunđă verde de-alion,
Pe liveđeaua lui Ion
Tóte pasērile 'mî dorm ;
Numai una n'are somn
5 Și sb: din pom în pom
Și strig pe nume Ion.

Nu e Ion, nu e nimic,
Numai calul priponit ;
Ion s'a dus după iubit.
10 Fi-î-ar iubitul de cap
Că nu s'a mai săturat !

IARA FRUNȚA D'ALION

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu, de la lăutarul Nița Baranca, din com. Pesteana-de-sus—Gorj.

Iară frunȚă d'alion,	C'a plecat după 'iubit.
La livadea lui Ion	Fi-i-ar 'iubitu de cap
Tóte păsările 'mî dorm ;	10 Că nu s'a mai săturat,
Numai una n'are somn,	Cu 'iubitu m'a mîncat !
5 Că umblă din pom în pom,	M'a mîncat, mîncă-l'ar focu,
Intrebând d'anume Ion.	13 Că el mî-a stins mie norocu !
Nu e Ion, nu e nimic,	

LA LIVEȚILE LUI ION

(VARIANTA)

Comunicată de I. Constantinescu-Dioști, de la Ioniță Gh. Mateiaș din comuna Mieța—Dolj.

La livețile lui Ion	Nu e Ion, nu e nimic,
Tóte păsările 'mî dorm.	Fi-i-ar ceasu afurisit
Numai una n'are somn,	Cu'i l'a 'nvățat la 'iubit ;
Și'mî umblă din pom în pom	Fi-i-ar 'iubitu de cap
5 Și'mî strigă pe nume Ion.	10 Nicî de cum nu s'a lăsat !

LA LIVADIA LUI ION

(VARIANTA)

Auđită în Dioști (Romanai) de Ilie Constantinescu.

La livadia lui Ion	Nu e Ion, nu e nimic,
Tóte păsările 'mî dorm,	Ion s'a dus după 'iubit ;
Numai una n'are somn,	Fi-i-ar 'iubitu de cap
Ci sbóră din pom în pom	9 Cu 'iubitu m'a mîncat !
5 Și 'ntrebă unde e Ion.	

FRUMOS CANTA CUCU 'N DEAL

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Țuguî, Iăutar, Roman—Vâlcea.

Fôie verde de lipan, Frumos cântă cucu 'n deal, Cu glas ca de căpitan; Mândra șade pe măîdan	La tot bobul face nod Ca să fiu de dânsa rob. 10 Să-î mai dau cu ghiocu Să-î ghicesc ibomnicul; Cu ghiocu î-oî mai da, Gurița i-oî sêruta,
5 Și'mî înșiră la mărgean. Și nu 'nșiră cum se'nșiră Și 'mî înșiră câte-un bob,	14 Fiu-ar dulce ca și-a mea.

FOIE VERDE MAGHIRAN

(VARIANTA)

Culésă de I. Constantinescu—Dioști de la Nic. Zănescu, com. Vladimir—Gorj.

Fôie verde maghiran, Mândra șade pe măîdan Și 'mî înșiră la mărgean. Nu'mî înșiră	5 Cum se'nșiră, Ci mi 'nșiră câte-un bob, Să mă vadă la ea rob !
--	--

CANTA CUCU COLEA 'N DEAL

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Mihaî, București.

Fôie verde leuștean, Cântă cucu colea 'n deal, Frumos ca un căpitan; Țața 'mî suie la dăman; 5 Ca să'mî șire la mărgean. Și nu 'nșiră cum se 'nșiră, La tot bobu	Face nodu, Să mă vadă țața robu. 10 Dar ce fel de rob să fiu? Numa'n brațe să mî-o ții Țiua să'î spăl vasele, 13 Noptea să-î moi ósele !
--	---

STAI INIMIORA PE LOC

Culeasă de Chr. N. Țapu de la lautarul G. Paicu, Bistrița—Vâlcea.

Frunđușiță foî de soc,
Stai inimioră pe loc,
Să'ți puî lacăt la mijloc.
Lacăte să fie o mie,

5 Dragostea nu vrea să știe
Să rupe și să mânia;
Dragostea mea e cu foc,
De nu pot să staî pe loc!

PUICA NEICHII CEA DORITA

Culesă de Chr. N. Țapu de la lautarul Gheorghe Paicu, Bistrița—Vâlcea.

Puica neichi cea dorită,
Mânca-ți-ași gurița friptă;
Ochișoriî să ți-i beaî,
După drumuri nu mai staî!
5 Cine mă vede pe drum,
Toți m'arată că's nebun.
Dar nu'mî știî că mi-am dorit

Pentr'un pustiî de iubit,
Că nu mi l'am legumit.
10 D'oî stetea l'oî dobîndi,
Voîu și cum l'oî legumi:
Ca gaia puișoru,
Cum duce vîntu pirjolu!

ȚINE-ȚI BARBAȚELU BINE

Culesă de Chr. N. Țapu de la lautarul G. Stoica, Costești—Vâlcea.

Fôie verde mărăcine,
Ține-ți bărbățelu bine,
Că vine séra la mine
Și ciocăne la feréstră
5 Și-afară ploué și varsă;
Eî sint femeie milósă

Deschid ușa 'l bag în casă
Și mi-l culc cu capu'n pólă
Să-i trecă de rebegélă;
10 Căci mî-e puiu ostenit,
Alergând după iubit!

FRUNȚULIȚA DE MER DULCE

Comunicată de D. Brezulescu—Novaci.

<p>Frunțuliță de măr dulce, Și-aminte să mi-ți aduci De-ale noastre vorbe dulci. Când eram niște copii, 5 Ne sburăturim cu glii,</p>	<p>Și când veniam pe la voi Și ședem pe pat la voi Și ședem pe pajiște Și vorbiam de dragoste !</p>
--	--

PRIETINA ȘI VECINA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iautarul G. Stoica, Costești—Vâlcea.

<p>Foie verde mărăcine, Prietină și vecină, La mulți voșnici făcuși bine. Fă și-acuma pentru mine,</p>	<p>5 C'am trăit amândoi bine, Când ședem pe braniște Și vorbiam de dragoste !</p>
---	---

FOIE VERDE LEUȘTEAN

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iautarul G. Stoica, Costești—Vâlcea.

<p>Foie verde leuștean, Colea 'n deal într'un piscan Mă-a 'nfrunțit d'un făgulen. Cum aș face să mă duc,</p>	<p>5 Să iaă frunza s'o sêrut ? Că pên' la anu e mult, Nu știu ajung, orî n'ajung Să mă-aă frunza s'o sêrut !</p>
---	---

TRANDAFIR CU DOI BOBOCI

Culésă de Ch. N. Țapu de la Iautărul G. Paicu, Bistrița.—Vâlcea

A se confrunta varianta «Numai», pag. 319 din colecția lui G. Dem. Teodorescu.

Trandafir cu doi boboci,
Te-aș iubi și nu mai pocî.
Frunțuliță solz de pește,
Tótă lumea că iubește
5 Și nu se mai dovedește.
Eu odată că iubiî
Și dă loc mă dovedii.
Dar să fi iubit mai des
De mine s'ar fi ales !

10 Uniî daŭ cu sutele
De iubesc slutele,
Dar eu daŭ numai o leiță,
De iubesc d'o porumbiță
Și mă fac stăpîn pe țîță :
15 Pe țîțe pe boldurele,
Mușcar'ar neîca din ele
17 Ca din doi faguri de mîere !

FOIE VERDE TREI SPANACE

Culésă de Ch. N. Țapu de la Iautărul Constantin Dobre, Hurez—Vâlcea.

Fôie verde trei spanace,
Pentru mândra care'mî place,
Treî țile pe drum aș face,
Treî țile și-o săptămână

5 Că î-a fost gurița bună.
Treî țile pe drum m'aș duce
7 Că î-a fost gurița dulce !

AICI LUPII ME MANANCA

Culésă de Ch. N. Țapu de la Ión Mihai—București.

A se vedea varianta de mai sus «șapte văi și-o vale adîncă» pag. 236.

Șapte văi și o vale adîncă
Aici lupii mă mănăncă !
— O lupe, nu mă mânca
Pên' n'o resări luna,

5 Să'mî vie ibovnica,
Cu struguri negrii 'n basma.
Pe-urmă tu m'oî mânca
Și pe mine și pe ea !

HO, HO, VALE ADINCA

(VARIANTA)

Comunicată de D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Ho, ho, ho, vale adîncă,	5 Şi-atuncî, lupe, m'oi mânca,
Aici lupii mă mîncîcă.	Şi pe mine şi pe ea,
— Stăi, lupe, nu mă mânca	Şă ne pîară dragostea
Să vie şi mîndra mea,	8 Şi cu ea iubirea !

CATE FETE MI-AM IUBIT

Culésă de la Gh. Nicolaescu, com. Pietrósă (Vâlcea) de Ilie Constantinescu.

Câte fete mî-am iubit	5 Nu mai pot s'o mai iubesc,
Pe tóte le-am mulţumit	Că sunt în scara de jos
C'am fost în scara de sus ;	Mî-a dat cuţitul de os !
Dar acum pe care o am	

ME UITAI DIN DEAL IN LUNCA

Auđită de Chr. N. Ţapu de la hora din Novaci.—Gorj.

Mă uitaî din deal în luncă	5 Iar nevasta îi dicea :
Şi vėduî o nevestică,	— Mai staî, mórte, nu mă lua,
Se certa cu mórtea furcă.	Că mai am şi eă ce-va !
Fóie verde şi-o lalea,	

FOIE VERDE DE SIPICA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Ionescu, com. Dozești (Vâlcea).

Fôie verde de sipică,
 Ș'apucaș pe-un drum de sticlă,
 Mă'ntâlniș c'o nevestică,
 Se certa cu mórtea furcă.
 5 Mórtea ȝicea ca s'o ȝa,
 Dragostile n'o lăsa !

ME SUII IN DEAL IN CUCA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ilie Constantinescu, Dioști, (Romanași).

Mă suiș în deal în cucă
 Și mă uitaș peste luncă,
 Văȝui lunca 'nbobocită
 Și-o nevestă primenită,
 5 Într'o cămașă supțirică.

De supțire ce era,
 Se vedea țîța prin ea,
 Se certa cu mórtea furcă :
 — Fugî, mórte, nu mă lua
 10 Sunt nevestă tinerea !

FRUNȝA VERDE BOB NAUT

Culésă de Chr. N. Țapu de la Cristea Popescu, din com. Goardinița (Mehedinți).

Frunȝă verde bob năut,
 Câte-amante mî-am ȝubit
 Frigurile nu le-a prins ;
 Numai mândra de demult
 5 Mî-am rugat'o și n'a vrut

Și-acum zace 'n așternut
 Și trimite să mă duc !
 De m'oî duce, să fiș câine,
 Să fiș câine, șarlă rea,
 10 Să-î mătur bătătura !

AȘ MURI, DAR NU ACUMA.

Auđită de Chr. N. Țapu de la Calistrat Stoenescu, com. Țirpezița (Dolj).

Fóie verde ca aluna,	Când era cu tine grea,
Și-aș muri, dar nu acuma,	De lua apă din ceșmea
La tómă, când o da bruma	Și da murguluș să bea
Pe brațe la Catalina.	10 Apă de la trei ceșmele,
5 — Catalino, fată fa,	Strecurată prin basmale.
Fi te-ar fi stârpit mă-ta,	

FÓIE VERDE CA ALUNA

(VARIANTA)

Comunicată de Ilie Constantinescu-Dioști, de la Gh. Grănescu, com. Plenița (Dolj)

Fóie verde ca aluna,	Sémăna cu Catalina.
Și-aș muri, dar nu acuma	Maria 'mă face cu mâna,
La tómă, când o da bruma	Să mă duc să-ı vęd grădina,
Pe brațe la Catalina.	Grădina cu brebenei
5 Una Ióna și alta Dina	10 Se plimbă Ióna prin ei!

FÓIE VERDE CA ALUNA.

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Zănescu, com. Vladimir (Gorj).

Fóie verde ca aluna,	Fi te-ar fi stârpit mă-ta,
Și-aș muri, dar nu acuma,	Când era cu tine grea.
La tómă, când o da bruma,	Ha! să'mpărțim dragostea,
Pe Brațe la Catalina.	10 Să nu ăică măine, poimăine,
5 Fóie verde și o lalea	C'a fost măi multă la tine
— Catalino, fată fa,	12 Și măi puțină la mine!

MANDRA MANDRULÉNA MEA.

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iorgu Popescu, com. Goardinița-Mehedinți.

Mândră, mândruléna mea,	10 Recoréscă inima mea !
— Fi-te-ar fi stârpit mă-ta,	Mândră, mândruleana mea,
Când era cu tine grea.	De-aș ști, mândro, c'aî pleca,
Știî asară la ceșmea	Ți-aș ține calea'n șosea,
5 Calu mîeû apă nu bea,	Să'mpărțim dragostea,
Tocmaî din pricina ta ;	15 Să nu ȑicî mîne, poîmîne
Pên'l-oî duce la ceșmea,	C'a fost maî multă la mine
Să-î daû apă cu vadra	17 Si maî puțină la tine !
Strecurată prin basma,	

FETIȚO DE NEGUSTOR.

Comunicată de D. Ilie Constantinescu-Dioști, de la Nic. Ionescu com. Dozești (Vâlcea).

Fôie verde de treî florî,	Fă-țî grădină cu pârléaz
Fetițo de negustor	10 Și'n grădină
Cu salba de gălbiorî,	Fă-țî fântână,
De nu te-oî iubi, să mor !	Că atunci maîca mă mână
5 — Să morî, neică, să plesnești,	De treî orî pe săptămână
Pe mine nu mă iubești,	Cu donicioru pe mână,
Că eû sunt cu păzitorî	15 Să-î aduc apă de-abună !
Pên'la grădina cu florî !	

SA ȘTIU, NEICA, C'AI PLECA

(VARIANTA)

Culésă de Ch. N. Țapu d: la Nic. I. Popescu, com. Goardinița (Mehedinți).

Să știu, neică, c'ai pleca,
 Ți-aș ține calea'n șosea,
 Să'mpărțim dragostea;
 Să nu ȃic'i măfne, poimăfne
 5 C'a fost ma' multă la mine
 6 Și ma' puțină la tine !

FÓIE VERDE MATOSTAT

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nicolae Zănescu, din com. Vladimir (Gorj).

Fóie verde matostat,
 Murgu'm'i șade legat
 Cu batista împădicat.
 Fire-a'i, neic'afur isit,
 5 Că te-a'i pripit la iubit !

FOILIȚA PELINIȚA

(VARIANTA)

De la Calistrat Stoenescu, comuna Tirpezița (Dolj) auđita de Ilie Constanti-
 nescu, com. Tirpezița (Dolj).

Foiliță peliniță,
 Cântă cucu'n Dâmboviță,
 Să'm'i deștepte pe Ioniță.
 Să'l deștepte negreșit,

5 Că la tómnă mă mărit
 Și rămâne neľubit
 Ca nimenia pe pămênt,
 8 Ca Corbu-ăl călugărit !

MARIÓRA DE LA JII

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Zănescu, com. Vladimir (Gorj).

D'aoalele, mor plesnesc,
Cu mândra nu mă 'ntâlnesc !
— Marióră de la Ji
Cu țitele durduliț,
5 Vin de dă nechiț guriță,
lubește-te cu Ioniță !

— Cucule, măria ta
Venii pân'la dumniata,
Du-te, spune lui Ioniță
10 Să vie să-î dau guriță,
Că la tómnă mă mărit
Și rămâne ne iubit !

DOR ȘI JALE

VERDE FRUNȚA STEJEREL

Auđită de Chr. N. Țapu de la Nicolae Cojocaru—Novaci.

Verde frunđă stejerel,
Cât e omul tinerel,
Se ține dorul de el,
Ca oița după mîel;

5 Dar dacă 'mî îmbêtrânește,
Dorul se călătorește,
7 Pe alt tînăr mi-l găsește !

FÓIE VERDE LAMAIȚA

Comunicată de d-l V. Alexandrescu, șef de tipografie—Bucuresci.—Acéstă doină
—după mărturia d-lui Alexandrescu—se cânta, acum 30 ani, de bătrânii Bucurescilor.

Fóie verde lămâiță,
Intr'o verde grădiniță
Șade-o d'albă copiliță,
Supt umbră de trandafir
5 Pe scaun de calomfir.
Trece-un voîniciel îngrabă,
Cu suspin mare mî-o 'ntrebă:
— Ce ești fată, saũ nevestă,
Saũ zînă din cer picată ?
10 — Nu sunt fată, nici nevestă,
Sunt zînă din cer picată.
— Du-te dor,

Pên' e nor,
Căci dacă o senina,
15 Maĩ departe te-oĩ mânia.
Și te-abate la cetate,
De vedî neľcuța ce face ?
De l'aĩ găsi viind pe cale,
Să'ĩ spuĩ că sunt fată mare ;
20 De l'aĩ găsi adormit,
Să'ĩ spuĩ că m'am logodit ;
Iar d'el zăbovi maĩ mult,
M'oĩ găsi negru pămênt !

DORULE DE UNDE VII ?

Aușită de Chr. N. Țapu de la Nicolae Cojocaru, din Novaci — Gorj.

— Dorule, de unde vii ?	5 Că mî-a 'nfrunțit vre-o doi fagi,
— Din ale pădurî pustii.	Vre-o doi fagi, vre-o doi go-
— Dar acuma, unde tragi ?	[runi,
— Sus la munte la Novaci,	Și vre-o cincî-șese aluni.

FÓIE VERDE MARACINE

Culésă de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci — Gorj.

A se vedea o mică variantă No. CCXXXVI din colecția d-lui Iarnic și Bârsan pag. 109.

Fóie verde mărăcine,	Cum m'aî păstrat și pe mine !
Eû plec, mândro, de la tine	Să mi-l culcî în pat la tine,
Ofilit și făr' de fire,	10 Cum m'aî culcat și pe mine.
Murgu meû drumu nu ține.	Fóie verde și un dudău,
5 Ce-oî să mă fac vai de mine ?!	Să mi-l culcî în patul tēu,
Dorul meû la tin' rămâne,	13 Unde m'am culcat și eû !
Să 'mi-l păstrezi, mândro, bine	

AM AVUT INTR'O VREME

Aușită de Chr. N. Țapu de la Ión Cazacu — Ștefănești — Gorj.

Foiliță treî smicele,	Of, noróce de te-aș prinde,
Am avut și eû într'o vreme	Ca pe-un căine te-aș ucide ;
Un pușor cu plăcere.	Că la uniî dai noroc
Eû boboc, mândra boboc,	Și pe alții-î bagî în foc !
5 Amêndoi fără noroc.	

EU BOBOC, MANDRA BOBOC.

(VARIANTA)

Aușită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Bacioiu, din Petresci-de-sus — Gorj.

Eu boboc, mândra boboc,	Și pe alții îi bagă în foc !
Amândoi fără de noroc.	Focșor ici, focșor colea,
Of, noroce, de te-aș prinde,	Maș foc pe inima mea,
Ca p'un câine te-aș ucide ;	De dor de la mândruța
5 Că la uniți dai noroc	10 Că mî-a secat inima !

CINE NU MI-O CREDE MIE.

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Anghel Cambrea, din Sacelu — Gorj.

A se vedea o variantă «jelui-m'aș» din colecția d-lui Teodorescu, pag. 279 Idem
a se confrunța No. CDXI din colecția d-lor Iarnic și Bârsan.

Fôțe verde mărăcine,	Jelui-m'aș prundului ;
Cine nu mî-o crede mie,	Prundu are bolovanî,
Ducă-l Dumnezeu să știe,	Vorba mea are dușmanî !
Nici mai bine, nici mai rău,	15 Jelui-m'aș codrului ;
5 Of ! numa cum pătimesc eu !	Codru-î verde,
Patima ce-o pătimesc	Nu mă crede !
N'am cui să-o jeluiesc.	Jelui-m'aș munților
M'aș jelui dumitale,	De doru părinților !
Ca la un frate mai mare ;	20 Jelui-m'aș câmpului ;
10 Nu mi-î crede, frățiore !	Câmpu are peliniță,
M'aș jelui și n'am cui ?	Vorba mea n'are credință !

VAI TINEREȚELE MELE.

Cules de Chr. N. Țapu de la Dumitru Bacioiu — Iautar, Petresci — Gorj.

Fôțe verde trei smicele,	Da mai mult m'am amărit.
Vai, tinerețele mele,	Frunđușiță foi de crește,
Cum v'ați trecut fără vreme !	F...v'e'n bot, bătrânețe,
V'ați trecut, v'ați vestejit,	Cum ați sosit fără de veste !
5 Nimica n'am folosit,	

CAT TRĂIEȘTI, NEICA, PE LUME.

Auđită de Chr. N. Țapu de la I. Const. I. Petre — Dioști — Romanați.

Fóie verde mărăcine,	Că mórtea când se gătește
Cât trăiești, neică, pe lume,	Nu măl vine să'ți dea veste
Pórtă-te puțin și bine,	Și te ia cum te găsește;
Că nu știi mórtea când vine	Și de-o fi la vre o'ntâmplare,
5 Și te ia de lângă mine.	10 Morî și făr' de luminare !

TOT GÂNDIND, PUICA, LA TINE.

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novaci — Gorj.

Tot gândind, puică la tine,
 N'a rămas inimă 'n mine
 Nicî cât un bob de neghină ;
 Puținică ce-a rămas
 5 Arde'n mine de necaz !

MANDRUȚO, NUMELE TELE.

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novaci — Gorj.

Fóie verde trei smicele,	Și citesc biletele,
Mândruțo, numele tele	Mî-alină junghîurile,
Sint la neica 'n covățele ;	Mă 'ntăresc durerile,
Când mî-e dor mă uit la ele !	Imî vin iar puterile !
5 Deschid covățelele	

FRUNȚULIȚA FÓIE FRAGA.

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novaci.

<p>Frunđuliță fóie fragă, — Ș-aolică, mândră dragă, De ce 'mă ești albă și slabă? — Albă sînt de neamul meu 5 Și slabă de dorul tău! — Dorul meu cu-al dumitale, Facă-l Dumnezeu d-o flóre,</p>	<p>Să resară 'n drumul mare, S'o ȳa neica de călare, 10 S'o puțe la pălărie, Să se 'ndemne ca să vie. — Ia-o, neică, flórea, ȳa-o, Fire-ai a nabeí de n'oi lua-o!</p>
---	--

DRAGA, DRAGA.

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novaci — Gorj

<p>— Fóie verde ȳarbă neagră, Dragă, dragă, și iar dragă, Prinde dorul și ȳi-l légă C'un fir de mătase négră.</p>	<p>5 — Eú l'am prins și l'am legat, Dorul a rupt și-a scăpat Și s'a dus la mândra 'n pat, C'acolo 'l doru 'nvětat!</p>
--	---

FÓIE VERDE MARACINE.

Culéșă de Chr. N. Țapu de la Ion Michai, din București.

<p>Fóie verde mărăcine, Drag mȳ-a fost trăind pe lume; Frică mȳ-e că mor ca mȳine! Remâne lumea de mine, 5 Mě duce la mănăstire</p>	<p>Și trage pămînt pe mine! Pămîntu mȳ-este cu ȳarbă, Trece puica nu mě 'ntrebă! Pămîntu-l cu ȳarbă verde, 10 Trece lumea nu mě vede!</p>
---	---

ȚOLO'N VALE.

Culésă de Chr. N. Țapu, din com. Runcurelu — Mehedinți.

<p> Colo 'n vale 'n dealu mare S'aude un sgomot mare De boierî și de cocóne, C'a murit o fată mare, 5 Fată mare logodită </p>	<p> Cu tótă zestrea gătită. — Bucură-te, mănăstire, Că frumósă flóre-ți vine, Nu vine ca să 'nfloréscă, 10 Ci vine să putredéscă! </p>
---	--

IN CEA VALE URLATÓRE.

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Zamisi C. J. Plenița — Dolj.

In cea vale urlátóre,
 Plină de boierî și cocóne,
 A murit o fată mare.
 Mă-sa plânge, nu prea plânge,
 5 Ginerile varsă sânge!

TRANDAFIR FRUMOS.

Culésă de Chr. N. Țapu, din Runcurelu — Mehedinți.

<p> Mî-arde foc în București, Trandafir frumos, Că lencușu nu 'i-acasă Și e dus la vênătóre 5 Să vêneze căprióre. Căprióre n'a vênat, Iancu singur s'a 'mpușcat Cu pistol de diamant. </p>	<p> Săriți frați, 10 Săriți surori, S'aducem lui Iancu flori! Trageți drigu mai la scară, Să scótem pe Iancu-afară, Să 'l ducem la mănăstire, 15 Să fie de pomenire! </p>
---	---

PESTE PODUL MOGOȘANI.

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Zamisi C. J. Plenița — Dolj.

Peste podul Mogoșanî	Să'l întindem pe o masă
Iancu trece 'n vânătoare,	Ca pe-o flóre de garófă.
Să'mî vëneze căprioare.	10 Bucură-te, mănăstire,
Căprioare n'a vënat,	Că intră o flóre 'n tine!
5 Iancu singur s'a 'mpușcat!	Nu intră să veseléscă
Sărișî frați, sărișî surori,	Și intră să'mî putredéscă!
Să punem pe Iancu 'n florî;	

BUCURA-TE MANASTIRE.

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la I. G. Mateiașf. Mielîța — Dolj.

Frunđă verde treî măslîne,	Dați țărîna la o parte,
Bucură-te, mănăstire	De vedeți óse 'nșirate,
Ce garófă intră 'n tine!	10 Trupușor plin de păcate!
Nu intră să 'mbobocéscă	Cobori, Dómne, pe pămînt
5 Și 'mî intră să putredéscă!	De veți mórtea ce-a făcut,
Dacă nu 'mî credeți cuvîntul,	13 Țărîna s'o suflî 'n vînt!
Aideți să v'arăt mormîntul;	

ME GANDESC, MANDRO, LA TINE.

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Ioan Băcioiŭ, din Petresciŭ-de-sus—Gorj.

— Mă gîndesc, mândro, la tine
 Ce negru pămînt te ține,
 De nu mai vii pe la mine?
 — Mă ține pămînt cu ȧarbă,
 5 Nu pociŭ veni făr' de trébă!

MANDRUȚA MEA DE DEMULT.

Aușită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Ion Băciof, din Petresci-de-sus—Gorj.

Mândruța mea, ești de mult,	Trec pe drum, mă uît la tine,
Nu gândi că te-am urit.	Tremură carnea pe mine ;
Te-am urit două-trei zile	Mă bat pe trei căpătăle,
Și mi-e gândul tot la tine !	Mă prăpădesc vai de mine !
5 Eă peste ți mor, plesnesc,	15 Mă uît la căsciora ta,
Cu tine să mă 'ntălnesc,	Imi lăcrămază inima !
Două vorbe să-ți vorbesc,	Ardă-ți căsciora ta,
Inima să'mi potolesc !	Cum imi arde inima ;
Că'mi crapă inima 'n mine,	Ardă-ți căsciora pe tine
10 Mândră, de dor de la tine !	20 Cum arde inima 'n mine !

DRAG MI-E DEALUL SA'L SUI.

(VARIANTA)

Aușită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Ion Băciof, din Petresci-de-sus—Gorj.

Drag mi-e dealul să'l su!	Și mi-e gândul tot la tine.
La amanta mea dintâi.	Mândruță, amanta mea,
Amanta mea de demult,	Să-ți dea cine ce ți-o da,
Nu gândi că te-am urit ;	Tu să nu-ți pierdți credința,
5 Te-am urit două-trei zile	10 Să te urască neica !

SPUNE'MI, MANDRO, M'AI DORIT ?

Aușită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băciof, din Petresci-de-sus — Gorj.

— Spune'mi, mândro, m'ai
[dorit,
Cât am fost călătorit ?
Că eu de tine m'am fript !
De-aș mai trăi rău, nu bine,
5 Numai ca să fiu cu tine !

FOIE VERDE MARACINE.

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Constantin Dobre, din Govora — Vâlcea.

Fôie verde mărăcine,
 Tot gândind, puică, la tine,
 Să uscă carnea pe mine,
 Ca frunța pe mărăcine;
 5 O litră d'a mai rămas
 Și-aia s'a fript și s'a ars !

FOIȚICA, FOIE LATA.

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiu din Petrescui-de-sus — Gorj.

Foițică fôie lată,	Inima mea s'a 'ntristat !
Inima nechiș e 'nfocată,	S'a 'ntristat mândrele mele,
Veselă era o dată,	Că nu mai dau pe la ele,
Era lona nemăritată ;	Sara și dimineața,
5 Dar de când s'a măritat,	10 Peste ăi tot d'auna !

VERDE, VERDE DE DUDĂU.

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ion Bondoc, Pojogeni — Gorj.

Verde, verde de dudău,	5 Dorul de la inimióră,
Pe drumu care merg eu,	Nu mi-l potolește-o țară,
Nu-î fântână, nu-î pirău,	Numa mândruța 'ntr'o séră !
Să'm potolesc dorul meu !	

FÓIE VERDE BOB AREU.

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la lăutarul P. Brândușianu din Costești.

— Fóie verde bob areu,
Pe drumul care merg eu,
Nu e iarbă nici dudău,
Nici fântână, nici pîrău,
5 Nici apă din eleșteu,

Să'mî potolesc focul meu !
Focul de la inimióră,
Potolește-l, bălăióră !
— Ce puternic așî fi eu
10 Să-ți potolesc focul tîu ? !

ALÉRGA, DORULE ALÉRGA.

Auđit de Chr. N. Țapu de la Nicolae Cojocaru — Novaci.

Verde frunđa, iarbă négră,
Alérgă, dorule, alérgă,
Pêne 'ți-este lumea dragă ;
Că dacă-î îmbetrâni,
5 Veî ședeă și-eî hodini,

La tinerețe-eî gâdi,
La ce-aî făcut te-î căi.
C'aî pîrdut tinerețea
Și ți s'a pălit fața !

DORULE BUCATA REA.

Auđit de Chr. N. Țapu din gura lui Nic. Frățila din Novaci — Gorj.

A se confrunta varianta «Badea pe costișă ară» pag. 100, colecția E. Sevastos.

— F...u-ți morțiî tîi, de dor,
De te-aș prinde te omor !
Dorule, bucată rea ;
Eșî de la inima mea,
5 Dorule, bucată amară,

Eșî de la inimă atară.
Amară-î frunđa de nuc,
Amar dorul care 'l duc ;
Dulce e frunđa de fag,
10 Amar dorul care 'l trag !

VERDE FRUNȚA DE SECARA.

Culésă de Chr. N. Țapu de la Toma Todea din Săliște — Transilvania.

A se vedea o variantă No. DXXXIII pag. 255, din colecția d-lor Iarnic și Bărsan.

<p>— Verde frunță de secară,
M'am gândit, măndro, și-asără,
Verde frunță iară neagră,
Să'mi spuî, măndro, să'mi
[spuî, dragă,
5 Astă nópte ce-ai ghisat ?
— Da-ți-ar Dumneșu mult
[ghine,
Te-am ghisat, bădiș, pe tine,
Că năpraua ta aia nouă</p> | <p>Am ghisat'o ruptă 'n două.
10 — Ba minți, puică, ba minți,
[dragă,
Că năpraua e la mine,
Dar s'o rupt inima 'n tine,
Tot gândindu-te la mine !
M'oi gândi, măndro, și eu
15 Și ne-o 'ntâlni Dumneșu,
Dumneșu și ducul sfintu,
Care ne țin' pe pămîntu !</p> |
|--|--|

CINE N'ARE DOR.

Culésă de Chr. N. Țapu de la Costea Gheorghe, din Saceni — Teleorman.

Vezi varianta «dorul greș» vers. 8—9 din colecția G. D. Teodorescu pag. 277.

<p>Fôie verde bob năut,
Cine n'are dor mai mult
Să vie să'l împrumut,
Că la mine este mult ;</p> | <p>5 Isvorăște din pămînt
Ca un nastur de argint,
Când cade 'n apă la fund !</p> |
|--|--|

MARE-I DEALU LA BACAU.

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu din Vladimir — Gorj

<p>Frunđă verde de dudău Mare-ı dealu la Bacău, Tot mai mare-ı doru meu! Cine n'are dor pe lume 5 Vină să ıa de la mine, Că la mine e isvor, Ca să 'mı ție tot un dor. Cine n'are dor ın trup, Vină ca să 'l ımprumut,</p>	<p>10 Că la mine e prea mult! Și așa 'mı vine une ori, Să béu otravă să mor! Fôle verde lemn domnesc, Staü ın drum și mă gândesc, 15 La ce să mă otrăvesc, Când am ȓile să trălesc Și pe puica s'o ıubesc?!</p>
--	--

CINE N'ARE DOR D'AJUNS.

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Schiopu din R.-Vâlcea.

Fôle verde de năut,
 Cine n'are dor d'ajuns,
 Să vie să'l ımprumut;
 Că la neica e dor mult
 5 Cură isvor din pămınt
 Lele, lelea mea!

CINE N'ARE DOR SUPT SORE.

Auđita de I. Ionescu de la I. Negoescu din Bogați — Dâmbovița.

<p>Frunđă verde de cicóre, Cine n'are dor supt sóre N'are ȓile 'ntristătóre, Ci ȓile de sərbătóre. 5 Frunđuliță mărăcine,</p>	<p>Tutulor le pare bine, Că o să plecı de la mine. Nu mai mie 'mı pare rău, Nu mai pocı de dorul têu, 10 Că ai fost ıubitul meu!</p>
---	--

FOIE VERDE D'AVRAMÉSA.

Auđită de I. Ionescu, abs. seminarist, de la S. Udrescu, din Bogați — Dâmbovița.

Fóie verde d'avrămésă,	Să puî șaua și să măî ;
M'ajunse un dor d'acasă,	D'o fi dor de la mumă
De copiî și de nevestă,	Să fac calul numaî spumă ;
De copiî ca de copiî,	10 D'o fi dorul de la tată,
5 De nevestă mă topîl !	11 Să fac calul numaî apă !
D'o fi dor de la copiî	

UȘOR, PUIULE, UȘOR.

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ion Cazacu, lăutar din Ștefănești — Gorj.

Fóie verde de bujor,	5 Nu'mî trimeți măi puținel,
Ușor, puîule, ușor,	Să viî dumneata cu el,
Ce'mî trimeți atâta dor,	Intr'o fóie de bujor,
Prin gurile tuturor ?	Să te vėd că 'ți este dor ? !

UNDE-AUD CUCU CANTAND.

Culésă de Chr. N. Țapu, de la lăutarul Christea din T.-Jiu.

Unde-aud cucu cãntãnd	Am auđit cã daî cu bobî bine ;
Și mîerlița șuîerãnd,	Dã'mî și mie cu bobî bine,
Plóîa'n codru răpãînd,	15 Sã vėđ neîcuța măi vine,
Luna pe cer cercuînd,	C'arde inimióra 'n mine !
5 Noriî la vale-se lãsãnd	De cãnd neîca m'a lãsãt,
Și puîcuța suspinãnd,	N'am bėut nici n'am mãncat,
Nu mă ștîu om pe pãmînt !	De pe drumurî n'am măi stat !
Puîca cu jale plãngẽnd,	20 Vine nópteã și 'nserez,
Din ochiî negriî lãcrãmãnd	N'am cu cine sã vorbesc.
10 Tot de neîcuța 'ntrebãnd :	Es afarã și 'rãcnesc,
— Fóie verde mărãcine,	Lumea đice cã 'nebunesc,
Fã vecinã, fã creștinã,	Nu mă știe cã doresc,

- 25 De neica mă prigoresc !
 Încă ȋiuă s'a făcut
 Și neic'al meu n'a mai venit !
 Să puî masa să mănânc
 Aminte de el mî-aduc ;
- 30 Când mă puî ca să mănânc,
 Nu pocî, frate, să mănânc !
 Îmbucătura o bag în gură,
 Ea se face clisă'n gură,
 Că neîcuța nu mai vine !
- 35 Cine'mî ȋice, cine'mî spune
 Că neîcuța o să mai vie,
 Aș da tot ce veȋ pe mine,
 Că umblu pe drum nebună !
- 40 Casc gura să'mî ȋasă pară,
 Că nu mai pocîu inimîoră !
 Casc gura să ȋasă foc,
 Arde 'l-ar focu noroc !
 Ah ! noroce, de te-aș prinde,
 Ca p'un câine te-aș ucide.
- 45 De te-aș prinde la un loc
 Să-ȋi puî paîe, să-ȋi daî foc ;
 Că la tótă lumea făcușî parte,
 Dar mie nicî o dreptate.
 Că veȋuî dragoste 'ntr'un loc
- 50 Tot cu parte cu noroc,
 La mine mult e cu foc
 Arde-te-ar focu noroc !

DORUL DE CINE S'ALÉGA

Auȋită de Chr. N. Țapu de la lautarul Dumitru Baranca din Peșteana-de-sus, Gorj.

- Frunȋuliță de oblégă,
 Dorul de cine se légă
 Nu mai este nicî o trébă.
 De se légă d'o nevestă
- 5 Pierde din lucru din casă ;
 De se légă d'o copilă
 Uită vadra pe fântână
 Și cusătoréua 'n mână,
 Cu ochiî la curmătură.
- 10 Că de mine s'a legat
 Ca făsufu pe arac.
- Făsufu are soroc,
 Se suîe pên' la un loc,
 Se întorce și légă bob ;
- 15 Dar ce bob alimănit,
 Că e făcut din ȋubit !
 Îubitul nu e moșie,
 Numaî pismă și mânia ;
 Îubitul mî-a scos barba
- 20 Și dragostea mustața,
 Și mustața 'n tôte părȋ
 Ca vreju de castraveȋ !

DORUL DE CINE SE LÉGA

Auȋită de Chr. N. Țapu de la Ion Stancu, lautar din Cucuieȋ —Teleorman.

- Firicel de ȋarbă négră
 Dorul de cine se légă,
 Nu-ȋ paîe lucru de șagă,
 Că de mine s'a legat
- 5 Ca bóla de om sêrac,
 Ca fasulea pe arac,
 Fasulea are soroc
 Se suîe pên' la un loc,
 Stă pe loc și légă bob.
- 10 S'a legat și d'un voînic
 Și-a lăsat plugu 'n pămînt
 Și boiî 'njugaȋ la jug
 Și-a plecat după ȋubit.
 S'a legat și d'o nevestă
- 15 Și-a lăsat războiu 'n casă,
 Cusătura pe feréstră
 Și-a ȋeșit să mă ȋubéscă !

PE DÉLU CU LILIACU.

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul Const. Dobre din Horez—Vâlcea.

Verde frunză foî ca macu,	5 Când îî vine dor de mine,
Pe dealu cu liliacu	Rupe liliac și pune;
Și-a mutat mândra conacu.	Când îî vine dor și foc,
Nu l'a mutat de vr'un bine,	Rupe liliacu tot !

PE DÉLU CU LILIACU.

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Dumitru Baranca din Peșteana-de-sus, Gorj.

Frunđuľiță foî ca macu,	Când îî vine dor de mine,
Pe dealu cu liliacu	Rupe liliac și pune;
Și-a mutat neîca conacu.	Când îî vine dor de foc,
Nu l'a mutat de vr'un bine,	Rupe liliacu tot !
5 Ci l'a mutat pentru mine;	

LASA-TE PUICA DE MINE.

Culésă de Chr. N. Țapu de la Costea Gheorghe din Saceni—Teleorman.

— Verde, verde mărăcine,	5 Că ți-e casa de doî pași;
Lasă-te, puică, de mine,	De doî pași și-o pășitură,
Să trăim pe lume bine!	Sînt la tine 'n bătătură,
— Dar cum focu o să mă las,	Și'mî trece doru de gură !

ȚII TU MINTE, ORI NU ȚII ?

Auđită de Chr. N. Țapu de la lautarul Costea Gheorghe din Săcen—Teleorman.

<p>— Fôie verde trei lămâi,
Ții tu minte, orî nu Ții
Când eram noi doi copii,
Când culegeam flori din vii,
5 Mărul îl tăiam fâlii
Și'l mancam pe căpătâi ?
Când băgam Țica 'n gură,
Eă trăgeam sânge din mură ?
Fôie verde trei lămâi,
10 Ții tu minte, orî nu Ții ?
Geaba, puică, mă mângâi
Cu gutuî și cu lămâi,
Cu zar și cu mirodiî,</p> | <p>Că de mine tot rămâi !
15 —Cu cine-oi să te mângâi ?
Cu dorul star'ar pustii ?
—Du-te, leică, și să vii
Colea 'ntre stă-Mării
Când se còce pòma 'n vii
20 Și cirêșa 'n prăvălii.
Puică, tu te-oi mângâia
Cu voînici de sêma mea !
—Fie voînici ca frunđa,
Ca frunđa și ca iarba,
25 Dacă nu ești dumneata,
Care făceaî dragostea !</p> |
|--|---|

AFARA-I LUNA ȘI BINE.

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lautarului Dumitru Baranca, din Peșteana-de-sus—Gorj.

<p>Afară-î lună și bine,
Cine mî-e drag nu mai vine.
Mă culcaî și așipiî,
Doru puseî căpătâi,
5 Cu uritu mă'nvêliî,
Dòmne, rău mă odihniî !</p> | <p>Mă sculaî și pipăiî,
Dòmne, nimic nu găsiî !
Numai doru inimiî
10 Scris pe fața periniî,
Cu cernéla ochilor
Și cu pana genelor !</p> |
|---|---|

DORULE CE-AI CU MINE ?

Culésă de Chr. N. Țapu de la lautarul Const. Dobre din Horez—Vâlcea.

<p>Fôie verde trei sulfine,
Doruleș, ce ai cu mine,
De mă horopsești pe lume ?
Dorule, tu știî ce știî,
5 Făr'de mine nu rămâi ;</p> | <p>Dorule, bucată rea,
Ieși de la inima mea
Și du-te la mândruța,
Să te supție și ea !</p> |
|--|--|

DORUL MEU CE L'AM AVUT.

Culesă de Chr. N. Țapu de la G. Paicu, lăutarul Bistriței (Vâlcea).

Fôie verde bob năut, Dorul m'reu ce l'am avut, L'am dat de mult imprumut Și-acum cu ochi mă uît, 5 Că ce-am iubit nu mai uît ! Că de la Paști pên' la Ispas,	Câte necazuri m'am tras Și de mândra nu mă las ; Că m'oi lăsa de ea, 10 Când m'oi suna scândura, Popa cu cădelnița !
---	--

LA VALE LA CALARAȘI.

Culesă de Chr. N. Țapu de la Nic. Ionescu, com. Dozești (Vâlcea).

La vale la Călărași, Strig' un căpitan de marș. Nu știu marșul să'l ascult, Ori la Ióna să mă uît ? 5 —Ióno, mijlocelul t'eu	Să-l fac luminări de seú, Să le puî la capul meu; Să lumine Peste mine, 10 Să'mi trecă de dor de tine !
--	---

CINE MI-ARE DOR LA VALE

Culesă de Chr. N. Țapu de la Nic. Zăgănescu, din com. Vladimir (Gorj).

Cine m'are dor la vale,
 'I se pare nóptea mare,
 Umblă nóptea tot călare
 Și se scólă 'n prânđul mare ;
 5 Cine m'are dor la deal
 'I se pare nóptea an !

HAI HAI HAI, DORULE.

Culésă de Chr. N. Țapu din Dioști — Romanați.

— Ha! ha! ha! dorule ha!
 Cu Marița cum te dai?
 — Cu Marița mă dau bine,
 Că beau vin și mănânc pâine
 5 Și cu pușca lângă mine!

AȘ TRAI ȘI N'AM CU CINE.

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din Dioști — Romanați.

Frunză verde mărăcine,
 Aș trăi și n'am cu cine;
 Nu e pușca lângă mine,
 Să beau vin, să mănânc pâine
 5 Și cu rachiaș de prune!

BUSUIOC DE SUPT RESTEU.

Culésă de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu din Vladimir — Gorj.

— Fôie verde de un areu,
 Busuioc de supt resteu
 Văduț'ăi vr'un frate-al meu?
 — L'am văduț, l'am cunoscut
 5 In pământ verde 'nflorit!

DE GANDURI DE OFTAT

Culésă de Chr. N. Țapu de la ȧutarul Costea Gheorghe din Sacenȧ—Teleorman.

F��e verde matostat, De g�ndur� �i de oftat, Sta� la masă ne�nchinat, M� pomenesc nem�ncat ! 5 M� scol în sus să mă'nchin, Picerile nu mă �in,	Par'că nu's făcut de plin ! ��-aduc m�n� să'mă fac cruce, M�n� din cot nu s'aduce ; 10 �i 'nghi� c�te-o 'mbuc�tur�, Mi se face clisă 'n gură !
---	--

UND' TE DUCI, BADEO, SARACE ?

Culésă de Chr. N. Țapu de la G. Grănescu — P eni a — Dolj.

— Frun�uli�� tre� spanace. Und'te duci, badeo s�rache ? —La pimni�a din pârlóge, B�� vinul cu tre� sor�ce. 5 — De ��-e rușine cu mine, Fă-m� br�� pe l�ng� tine, Ca să merg �i e� cu tine, De ��-e rușine cu br��, Fă-m� trăgător la fr��,	10 Că de tine nu r�m�i�. De ��-e rușine ��-a�a, Fă-m� trăgător la �ea, Să merg �i e� cu dumnea-ta. Că de-�� zăbovi o lună, 15 M� g�se�� pe c�mp nebun� ; �i de'� zăbovi un an, M� g�se�� négră bușten !
--	--

TINERE ELE SE DUC

Culésă de Chr. N. Țapu de la  utarul Costea Gheorghe din Sacenȧ,—Telorman.

Fl�re verde fo� de nuc, Tinere�ele se duc, B�tr�ne�ile m'ajung, Ce-�� să mă fac de �ubit ? 5 C'au� m�ndrele oft�nd, Că le las pe drum pl�ng�nd. Mi's s�tule de �ubit, Păcat c'am �mb�tr�nit ! Barba négră m�-a albit,	10 P�rul s'a sc�rleon�it, Copilele m'a urit. Fl�re verde ��-o lalea, De s'ar găsi cine-va Cu parale nu geaba, 15 Ca să'� v�n� b�tr�ne�ea, Să'mă cumpăr tinere�ea, C'am trăit bine cu ea !
---	--

FIRICEL DE IARBA NÉGRA

Aușită de Chr. N. Țapu de la Ghița Schiopu din R.-Vâlcea.

A se vedea începutul variantei No. 375, pag. 367, colecția d-lui Bibicescu.

<p>Firicel de iarbă neagră,
 Haideți, puică, haideți dragă,
 Haideți puică să fugim,
 Să fugim, să pribegim,
 5 C'acum e vremea de fugă
 Până este iarbă crudă.
 Unde calci
 Urmă nu faci;
 Unde șezi
 10 Nu te mai vezi.</p> | <p>Haideți, puică, haideți, dragă,
 Haideți, puică, să fugim,
 Să fugim, să trecem Oltu,
 Că p'aici ne-a călcat focul!
 15 Trecuți Oltu jumătate
 Mă cuprinse un dor de spate;
 Trecuți Oltu, apă lină,
 Mă cuprinse un dor cu milă;
 Trecuți Oltu și de tot
 20 Mă cuprinse un dor cu foc!</p> |
|---|---|

FIRICEL DE IARBA NÉGRA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la P. Brândușianu Iautar, Costesci—Vâlcea.

<p>Firicel de iarbă neagră,
 Ș'aideți, puică, ș'aideți, dragă,
 Haideți, puică, să fugim,
 Că p'aici nu mai trăim.
 5 Acum e vremea de fugă,
 C'acuma e iarbă crudă.
 Unde șezi nu te mai vezi,
 Unde calci urmă nu faci.
 Să fugim să trecem Oltu,
 10 Că p'aici ne arde focu</p> | <p>Și ne-aude protopopu.
 Fôie verde trei alune,
 D'ar fi drumul prin pădure
 M'aș duce cu puica 'n lume;
 15 Și mî-e drumul prin oraș
 Și mă 'ntreabă de răvaș.
 Doi mă 'ntrebă, doi mă lăgă,
 Doi mă lăgă cot la cot,
 Și mă pîrtă tîrgu tot!</p> |
|--|---|

VERDE, VERDE ROSMARIN

Auđită de Chr. N. Țapu din gura lui Dumitru Bacioiu, din Petresc — Gorj.

<p>Verde, verde rosmarin,
Voinic tînăr, cal bătrîn,
Rău să'ngăduia la drum;
Calu trage la conace,
5 Voinic tînăr unde-î place,
Nu știe că puica zace.
Cum să'mî fac niște mijlôce,
Să'mî văd pe puică cum zace?
Să'mî lovesc dealurile,</p> | <p>10 Să-î găsesc leacurile;
Să-î găsesc trei clopoței,
Să le iaă în trei ulcele,
Să le puă sêra la stele
Și diminêta la sôre,
25 Să'mî daă puicăi să se scôle,
Că'mî zace puica și móre,
Vaă, Dómne, ce rău 'mî pare !</p> |
|---|---|

ZACE ION DE LUNGORE

Cules de Chr. N. Țapu din comuna Runcurel — Mehedinți.

<p>La Ciolpanu din ogóre
Zace Ion de lingóre,
Și'l păzește-o fată mare,
Cu drépta pe luminare,
5 Cu stânga la inimióră.
— Zaci, Ióne, orî te scoli,
Că mie'mî vin pețitorî ?</p> | <p>— Mărită-te, fa fetiță,
Că dacă m'oi mai scula,
10 Oî veni la nunta ta;
Oî sta lângă nași-ta
Și-oî da și eă vre-o para,
Ce m'o lăsa inima !</p> |
|--|--|

COLEA 'N VALE LA ISVORE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Ionescu din Dozești — Vâlcea.

<p>Fôre verde iarbă mare,
Colea'n vale la isvóre,
Zace-un voinicel de-o bôlă,
De-o bôlă și de-o lungóre,
5 Mi-l păzește-o fată mare,</p> | <p>- Cu códele pe spinare,
Cu brêă încinsă pe șale,
Cu stânga la inimióră,
Cu drépta pe luminare !
10 — Fôre verde de trei florî,</p> |
|--|---|

Zacî, voînice, orî te scolî ?
 Că mie'mî vin peîtorî,
 Peîtorî, logoditorî.
 — Fôie verde și o lalea
 15 Catalino, fată fa,
 Mărită-te cum ăî vrea,

Că dac'o vrea Dumnedeu,
 M'oî maî îndrepta și eû ;
 Și-oî veni la nunta ta,
 20 Să daû baniî cu poala,
 Galbenî cu strachina,
 Icusarî cu chivăra !

FRUNȚULIȚA FOI DE PUR

(VARIANTA)

Auđita de Ilie Constantinescu normalist, de la Marița Caraian — Craiova.

— Frunđuliță foi de pur,
 Domnule sergent majur,
 Te chiamă domnu Maîur,
 Te pune la cercetare.
 5 — Fănică ce bôlă are,
 De zace 'n spitalu-ăl mare,
 De 'l păzește-o fată mare,
 Cu códele pe spinare,
 Cu stânga la inimioră
 10 Cu dreapta pe luminare ?
 — Zacî, voînice, orî te scolî,

Că mie'mî vin peîtorî,
 Ca și eû să mă mărît ?
 — Mărită-te, fată mare,
 15 Că eû dacă m'oî scula,
 Oî juca la nunta ta
 Și mî-eî sêruta mâna,
 Ți-oî da ruble cu pôla.
 Dar dacă nu m'oî scula,
 20 Oî veni la môrtea mea
 Și mî-eî sêruta mâna !

VOINICUL NEINSURAT

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Schiopu, lautar in R.-Vâlcea.

Fôie verde salbă môle,
 Cine are, cine n'are,
 'I se pare nóptea mare
 Și plapoma supărare,
 5 Și saltéua glob de sare.
 Cine are nevestică

Tînără și frumușică,
 'I se pare nóptea mică
 Și plapoma ușurică,
 10 Ca pana de rândunică ;
 Plapoma cu floricele
 Te gădilă la picere !

FOIE VERDE MARACINE

Comunicată de d-l Ión Tânăsescu, fost normalist, auđită de la lautarii din Focșani.

Fóie verde mărăcine,
Badeo, cât trăiești pe lume,
Nu-ți striga mândra pe nume,
Că dragostea ți-oî repune.

5 Strigă-mă flóre de cépă,
Nimeni să nu te pricépă
Și strigă flóre de vie,
Nimenia să nu te știe !

CURGE UN PEREU CU JELE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Cepariu, din Ocnele Sibiilor (Transilvania)

Supt ferestra maiciî mele
Curge-un pârâu cu jele,
Iasă maica să se spele.
Și nu se póte de jele,
5 Că 's tot lacrămi de-ale mele !

FRUNȚA VERDE Ș'O RASURA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Cepariu, din Ocnele Sibiilor (Transilvania).

Frunță verde ș'o rasură,
Răsărit-a luna 'n șură,
Nu'i aci cine'mi dă gură.
Frunță verde foi de fag,
5 Răsărit'a luna'n prag,
Nu'i aci cine mi-i drag.
Ce mi-i drag, nu ție pe lume
Bădița cu dulce nume !

Ce mi-e drag mie 'n viață ?
10 Bădița fără mustață,
Că'l sărut și nu mi-e grătă,—
Are gura cu dulcătă
Și cuvintul blândișor,
Badeo, te iubesc pên' mor !
15 Haî, bădițo, când ți-e dor,
Că te iubesc pênă mor !

PASERE GALBINA'N CIOC

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Cepariu, din Ocenele Sibiilor (Transilvania).

- Pasere galbină 'n cioc,
Rău mî-aî cântat de noroc !
De Ț-ar seca ciocul tău,
Cum mî-aî cântat mie de rău ;
5 Și totă viața mea
Aî cântat să'mî fie rea ;
Și toate dîilele mele
Le-aî cântat să'mî fie rele !
Cum nu Ț-a fost Ție gréță
10 A'mî cânta mie de față ?
Blestema-te-ar Dumnezeu,
Cînd vei face cuibul tău ;
Cînd vei vrea puii să'î scoți,
Să Ți-î mănca corbiî toți ;
15 Cât de rău mî-aî cântat mie,
De-am rămas fără' de soție !
De-aș ști unde locuiești,
- Ce fel de pasere ești,
Cu arcu te-aș săgeta
20 Și la vulturî te-aș țipa !
Nu ești tu nici porumbiță,
Nici mîerlă, nici ciocârliță,
Făr'o mică păsărică.
De te-ar bate Dumnezeu,
25 Cum mî-aî cântat mie de rău,
Eu te-aș blestema,
Ca să'î casci o falc'a ta
Și tot prin păduri pusti
Sburînd pururea să fii !
30 Nici să mori, nici să trăiești
Numai să te chinuiești.
Să nu mori fără 'mpușcată
Și de gadină mîncată !

SPUNE'MI MANDRO

Comunicată de d-l Ión Tănăsescu fost normalist, auzită de la lautariî din Focșani.

- Spune'mî, mândro, mergî,
[nu mergî,
Orî poteca să'mî deslegî ;
Spune'mî, mândro, viî, nu viî,
Că colo mă rógă triî.
5 Haîda, mândro, să fugim,
Să fugim, să trecem Oltu,
Să ne schimbăm, mândro,
[portu,
Că satul ni s'a mărit
Și dușmanî s'aî 'mulțit.
10 Unde sint douî saî treî,
Vorbesc de noi între ei,
Dușmanî mei și aî tîi.
Unde sunt doi cu doi,
Vorba lor 'î tot de noi
- 15 Și osînda de nevoî !
Știî, mândro, ce-am pus de
[gînd ?
Să plec, să te las plîngînd,
Din ochî negri lăcrîmînd.
Și-oî să 'ncalic pe cal murg,
20 Mai curînd ca să ajung,
Către deal la Cincu-Lung,
Către deal, către muscel,
Să trec dîmbrava cu el ;
Să mă duc la mîndra mea,
25 Care mă iubiam cu ea
In copilăria mea !
Că eu nu am să-o uî,
Că's voînic să o sîrut,
Că pe mine m'o plăcut !

FRUNȚA VERDE DE AGLICA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Cepariu, din Ocnele Sibiilor (Transilvania).

Frunță verde de aglică,
Draga badii frumușică,
Ce'mi ești séra la portiță,
Cu florii aniante 'n chică?

5 Cine florii ți-au pus de-ajuns,
Să-ți puțin și eu doi bujori.
Bujorii 's de sêrutat,
Să mă satur de oftat!

AOLEO, LELIȚA DRAGA

Comunicată de d-l Ión Tânăsescu, fost normalist, din Focșani.

— Aoleo, leliță dragă,
De-ai fi bună și 'nțeleptă,
Să'mi lași pórta descuțată
Și ferestra destupată,
5 Să te ved cum ești culcată.

Și de-î fi culcată bine,
Să mă dau pe lângă tine;
Iar de-î fi culcată rău,
Să mă duc la Dumnezeu
10 Să'mi bea vinisorul meu!

U R Î T

VERDE FRUNȚA, MERULE

Auđită de Ch. N. Țapu de la Dumitru Băcioiu, din Petresci — Gorj.

A se confrunta sfirșitul variantei No. 251 pag. 201 din colecția d-lui Băbicescu.

— Verde frunȚă, mărule,	10 Potecărașul mî-a spus
Unde te duci, dorule ?	Că lécuri de urit nu-s.
— La voi, pușorule.	Că lécul uritului
— Dar la noi la ce mai vii ?	E 'n fundu pămîntului.
5 C'a venit uritu 'ntăi	Că uritu n'are loc,
Și s'a pus la căpătăi.	15 Două scânduri de brad
Dac-am vădut și vădut,	Și-un gorun mare la cap
La potecăraș m'am dus	Și altă frunȚă și-o lalea,
Să'mi dea lécuri de urit.	De-acum pên 'o fi lumea !
-

FOIE VERDE ȘI-O SIPICA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ion Țuguî, lăutar în Romani — Vâlcea.

Fóie verde și-o sipică,	Curvă-aî fost la măică-ta,
Sictir curvă prefăcută,	Curvă ești la casa ta,
Dacă n'aî fost mulțămită	La neîca n'aî ce căta.
De dragostea mea cinstită.	Curvă-aî fost,
5 Toți caliciî te sêrută,	15 Curvă să fi,
Te sêrută pe obraz,	La neîca să nu mai vii !
Ca să'mi faci mie necaz.	Sictir curvă, rublă ștersă,
Când te sêrut și eu,	Să nu vii la mine acasă.
Dumitale 'ți pare rău.	Sictir curvă, rublă veche,
10 Sictir curvă prefăcută,	20 Ce'mi porți cărpa p'o ureche !
-

PUICA NEICHI TU ERAI

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la lăutarul Dumitru Ion Băcioiu, din Petresci-de-sus Gorjiu.

Puica neichi tu erai,
 Care te făgăduia
 Că pe altul nu mai ai ;
 Dar aseră la fântână
 5 Te prinsei cu trei de mână.
 Unul te ținea de mână,

Altul te sëruta 'n gură.
 Curvă-ai fost, curvă să fi,
 La mine să nu mai vii !
 10 Curvă a-î fost la maică-ta,
 Curvă-ai fost la casa ta,
 La mine n'ai ce căta !

FRUNĐULIȚA IARBA MARE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ion Cojocaru — Pojogeni, Gorj.

Frunđuțiță Iarbă mare,
 Și-aseră, la cina mare,
 Mă-am ieșit la drumu mare
 Ca cărnele de turbare.
 5 Mă 'ntâlni c'un șarpe 'n cale,
 Vărs otravă d'a tare.
 Verde, verde de dudău,
 Să mă otrăvesc și eu

Că m'a urit neic'al meu !
 10 Nu m'a urit că 's urită,
 N'am zuvelcă firuită,
 Nică cămașă lăntuită !
 Primă-vara mă-o veni,
 Zuvelcă mă-o lăntui,
 15 Cămașa mă-o firui,
 Și cu neicuța mă-o fi !

BLESTEM

OSANDI-TE-AR ȘI TE-AR BATE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Cazacu — Ștefăneștii, Gorj.

A se confrunta mica variantă «Osândi-te-ar» din G. Dem. Teodorescu op. citat, pag. 279. Idem No. DIV pag. 242 din colecția d-lor Iarnic și Bârsan, Idem sfârșitul variantei No. 429 pag. 393, din colecț. d-lui Bibicescu.

Fôie verde trei spanace,
Osândi-te-ar și te-ar bate
Periôra de erî nôpte,
Car' ți o puneam eu la spate
5 Și spunea că nu se pôte!

Aséră ți-am dat inele
Și acu te ved' făr' de ȧle.
Eu întreb ce le-ai făcut,
Tu'mî puî capu în pămînt
10 Și 'mî spuî că le-ai pîrdut!

FOIE VERDE TREI LALELE

Auđită de Chr. N. Țapu de la I. Negoescu, Bogați, — Dâmbovița.

A se vedea varianta «Muierea urită» din colecț. d-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 272.

Fôie verde trei lalele,
Mă 'nsuraî să'mî ȧuî muħere,
Mă bucuraî la avere,
Și'mî luaî muma mamîî mele,
5 ȧaî de pécatele mele!
La avere, la argint,
La un bou de priponit!
Bou icî, bou colea,
Bou, trece Dunărea,
10 Avereă s'a cheltuit

Nebuna mî-a 'mbétrănit
Și eu tot m'am prăpădit!
Puică, fuseî urgisit
De Dumneđu cel ȧubit.
15 Bate-ȧă crucea de femeî,
M'aî lăsat incins cu teî,
Cu tótă avereă să pîeî!
Fire-ai, maică, blestemată
Că nu mă făcuî o fată!

VERDE FRUNȚA DE LIPAN

Culésă de Chr. N. Țapu de la Toma Todea, Săliște, — Transilvania.

Verde frunză de lipan,
Iată neîca trece dealu,
Că-î cunosc frâu și calu ;
Că mî-e calu vinecîor
5 Și pîntenog de picîor.

Calu să'î lovască bóla,
Să-î aduc orzu cu póla,
Bóbele ca bănicîóra
Și apă cu vedrişóra !

DORUL MEU AJUNGA-TE

Culésă de I. Odor de la Anica Mihăescu, com. Roşioru — Prahova.

A se vedea o mică variantă No. DXLIII pag. 262, din colecția D-lor Iarnic și Bârsan.

Mă, neîcuță, puîule,
Doru meû ajungă-te
Pe cale ducêndu-te,
Sara descultându-te,
5 La masă puîndu-te.
Nici odată să nu 'mbucî,
Pân' aminte să'î aducî
D'ale nóstre vorbe dulcî,
Vorbe dulcî și mângâîose,
10 De la inimîóra scóse,
Care ți le-am cuvîntat
Și nu mi le-ai ascultat.

Da acu d'aş cuvînta,
Știû, că nu le-ai asculta.
15 Neîcă, pe mormîntu teû
Să rêsare trandahirî
Și pe mormîtelu meû
Să rêsale rosmarinî.
Rosmarinu să se 'ntîndă,
20 Trandahiru să'î coprinďă,
C'am fost și noi doi iubiți
Ca niște pomî înfloriți
Și pomî s'a scuturat
Noi tare ne-am depărtat !

AI, PUICA, LA SEVERIN

Culésă de Chr. N. Țapu de la Zănescu Nicolae, Vladimir,—Gorj.

Fôie verde lin pelin,	10 Și totă cheltuiala !
Ș'aî, puică, la Severin,	— Neîcă, de ce nu muriaî,
Să ținem calea la trin,	Când diceaî ca să mă iaî ?
Să vedem vine Marin,	Marine, să te usucî
5 Marin și cu Costandin ?	Ca pâinea care o mănâncî
Trenu plécă suferând,	15 Și ca vinul care-l beî,
Léna 'mî remâne plângênd !	Când tu 'mî făgăduiaî
— Tacî, Léno, nu mai plângea	Că diceaî că să mă iaî.
Că-îi pórtă neîca grija	

FOIE VERDE FOI DE NUCI

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Vasile Nicolescu, Petrósa,—Vâlcea.

— Fôie verde foi de nucî,	Neîcă, să mi-te blestem,
Neîcă, să mi te usucî	La mănăstirea d'un lemn,
Ca pâinea care o mănâncî	Să te usucî ca un pom,
Și ca vinul care-l beî,	10 Ca un pom neroditor,
5 Când diceaî ca să mă ieî,	Ce nu face vara florî,
Și acum dici că nu mai vreî.	Nicî umbră de călători !

FOIE VERDE CA LIPANUL

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Constantin Baranca, din Hurez—Vâlcea.

Fôie verde unt-de-lemn,	5 Să te usucî ca un pom
Să nu fac să te blestem,	Ca un pom neroditor,
La biserica de lemn	Ce nu face vara florî,
Să'ngenunchî să te blestem.	Nicî umbră la călători !

FOIE VERDE CA LIPANUL

Culésă de D-l Ión Ionescu, abs. seminarist, din comuna Bogat-Dâmbovița.

A se vedea începutul variantei «Pe cea culme armenescă» pag. 186, din colecția «cântece Moldovenești», a D-nei Elena Sevastos, și sfârșitul variantei «Frunța trei curmale» pag. 123—124 E. Sevastos.

- Foie verde ca lipanul,
Cine'mî sufe dealu,
La Radu căpitanu ?
Ión Ardeleanu
- 5 Gheorghită cu calu.
Cine'mî trece cósta ?
Gheorghe cu nevasta,
Albă la peliță,
Négră la hăinuță.
- 10 Cine'mî trece lunca ?
Gheorghe cu mândruța.
Mândra din gură-î grăya :
— Pune-mă, Gheorghe, călare
Indărătu dumitale,
- 15 Că nu mai pocî de picîore ;
Că mî-e drumu gloduros,
Nu mai pocî merge pe jos !
— Eă călare nu te puî,
Că mî-e murgu mititel
- 20 Abia'mî duce trupul meu,
Trupul meu și armele,
Sileaf cu pistólele.
Mândra din gură-î grăya :
— Tu, Gheoghită, să mi-te ducî
- 25 Pên'oî vedea pâlc de cucî,
Tot printr'o pădure deasă
Inainte lupî să-î iasă,
- Calu să se spăimântescă,
Pe tine să te trântescă.
- 30 Mâna stângă,
Să ți-o frângă
Și p'a dréptă s'o scrântescă !
Să mîi calu, știî ca muîî,
Să țiî frêul, știî, cu dinîî.
- 35 Să te ducî, Gheorghită, ducî
Să te ducî, să mi te ducî,
Pên'oî da de lup arând,
De piîgoî semănând,
Vulpea cu códa grăpând,
- 40 Vrăbiile secerând,
Berzele pâîne făcënd,
Și tu, Gheorghe, să mi te ducî
Pên'oî ajunge rob la Turcî,
Rob la Turcî pe marea albă,
- 45 Să'mî tragî ăia la catargă ;
Să'mî tragî catarga pe uscat
Și nóptea cu fier legat,
Să veđî că te-am blestemat.
Că un blestem de fată mare
- 50 Nu'î dă sare la mîncare,
Nici la lucru de'ndemnare ;
Când blestemu te sosește,
Acolo că te trîntește !

DRUM PE DEAL ȘI PE VALE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Mihai, din București.

Föie verde salbă môle,
 Drum pe deal și drum pe vale,
 Drum la pułca, piste vale,
 Drept pin pörta dumitale,
 5 Trece un vołnicel călare,
 Cu cămașa albă flóre,
 Când mî-l vede țața móre;
 Cu brêul lăsat pe șale,
 Cu ceasu de chiotóre,
 10 Strigă Leana în gura mare :
 — Pune-mă, neică, călare,
 La spatili dumitale,
 Că nu mai pocî de picîóre ;
 Că mî-e drumu gloduros,
 15 Nu mai pocî merge pe jos !
 — Nu pocî, neică, să te puî,
 Că mî-e murgu mic de țile
 D'abia mă duce pe mine,
 Și e născut intr'o Joî
 20 Și nu póte duce doî !
 — Dar'ar, neică, Dumneđeű,
 Să fie pe gāndul meű,
 Calul teű să poticnescă,
 Pě tine să te trāntescă,
 25 Māna dréptă să-ți scrāntescă,
 Și p'a stāngă
 Să ți-o frāngă !

Dar vołnicul ce-mî făcea ?
 Pe murgul se pitula,
 30 Pe murgul se pitula,
 Și cāntānd mereű, ȓicea :
 — Aî, măî murgule, la drum
 Să intāresc viforāle,
 Și ne-astupă urmele.
 35 S'ajungem de vreme acasă,
 La pułcuța cea frumósă,
 Că nu-î e bărbatu acasă,
 Și e dus la vēnātóre,
 Să vēneze căprióre.
 40 Căprióre n'a vēnat
 Și el singur s'a impușcat !
 Pułca pe loc rēmānea
 Și lăcrāmānd îi striga :
 — Unde, neică, mi-î 'nsera,
 45 Pe ce pernă te-î culca,
 Ce trupșor oi desmēterda,
 Să te gāndești la māndra.
 Nu-ți e milă și osāndă,
 Trupul meű ți-a fost dobēndă
 50 Și țișile jucārie
 C'āșa mî-a plăcut și mie.
 Te-am culcat te-am desmēterdat
 Ș'ađi cu alta m-aî schimbat !

DU-TE, BADEO, DUCA-TE

Cules de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu,—Novaci.

A se vedea o mică variantă No. CCXXXVII din colecția D-lor Iarnic și Bărsan.

Du-te, badeo, ducă-te,
 Dorul meű, ajungă-te !
 Du-te, badeo, și iar vină,
 Nu mă mai lăsa streină
 5 Ca pe-o flóre din grādină !

Nicî aceia nu-î streină
 Că mai are o rădăcină ;
 Nicî acela nu-î singurea,
 Că mai are-o floricea
 10 Și 'șî trece timpu cu ea !

ARA BADEA CU PLUGU

Culésă de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu,—Novaci.

<p>Ară Badea cu plugu Alătura cu drumu ; El ară și sémână Și din gură blastămă : 5 —Să te faci, grăule, faci</p>	<p>Și să stai pên'la plivit Ca și mândra la iubit. Să stai bin' la secerat Ca mândra la sêrutat !</p>
--	--

MANDRO, CAND ȚI-O FI MAI BINE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu,—Novaci.

A se vedea No. DXLI vers. 20—97 din colecția D-lor Iarnic și Bârsan.

<p>Mândro, când ți-o fi mai bine, Șapte doftori lângă tine. Patru să te lecuască Și trei să te doftorască ! 5 Șapte sute bani în pungă Catrință să nu'ți ajungă ! Să-ți mănânci cu doftorii Patru boi ca păuni ; Căruța cu patru cai</p>	<p>10 Să te ducă la spitai ! Mândro, din totă avere Să rămâi pe sat a cere, Ca soldatu prin cortele. Să vii și la satu meu, 15 Să te miluiesc și eu C'o mănă de grăunță, Să știu că m-ai fost drăguță !</p>
--	--

PRINTRE ȚERI, PRINTR'AMENDOUA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Frațilă,—Novaci.

<p>Printre țeri, printr'amendouă Se fac două poduri nouă, Pe unu neica trecea, Pe unu mândra 'mî venîa. 5 Amêndoî întâlnindu-se</p>	<p>Și de mîinî tinêndu-se Și din guri muștrându-se : —Bădiș-bădișorul meu, Ajungă-te dorul meu 10 Călare pe murgul tău ;</p>
---	--

- Murgul să se poticnescă,
Drept în cap să te trântescă,
Mâna stângă să ți-o frângă
Mâna dreaptă s'o scrântescă !
15 Frunzuliță de dudău,
Stăi să te blăstem și eu :
—Totă ziua să stai în prag
Cu ața băgată în ac ;
Să nu poți odată 'mpunge,
20 Până nu vei începe a plânge.
Mândro, când ți-o fi mai bine,
Șapte doftori lângă tine :
Patru să te doftorescă
- Și trei să te lecuască.
25 Patru boi ca păuni
Să ți-i măncl cu doftori ;
Căruța cu patru cai,
Să te ducă la spital !
Mândră, dintr'a ta avere
30 Să umbli prin sat a cere,
Ca soldatu prin cortele.
Să vii și la satu meu
Să te miluesc și eu
C'o mână de grăunțe,
35 Să știți că mi-a fost mândruță !

CAND OI DICE ȘI UN NAUT

Culésă de Chr. N. Țapu de la Zănescu N., Vladimir, Gorj.

- Când oi dice și-un năut,
Imi ară neica c'un plug.
Frânge-i-s'ar cormanul,
Cormanul și fieru al lat,
- 5 Să vie de sară 'n sat,
Să'i așternă dalca 'n pat
O perină și-un macat,
Lino, și-o gură de sêrutat !

FOIE VERDE MARACINE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitru Barlabancea, Iautar Peșteana-de-sus — Gorj.

A se confrunta cu varianta «Frunză verde trei gutui, pag. 65, colecția E. Sevastos.

- Foie verde mărăcine,
Tu plec, neică, de la mine,
Tu te duci și eu rămân
Și singură mă mângâi.
5 Tu te duci, neică, sărace
Da eu ce focu m'oi face ?
—Tu ți-oi face, mândro, bine,
Că mai sînt voînici ca mine !
Eu m'oi face, mândro, rău,
10 Plec, mă duc, din satu meu !
- Tot cireți, neică, să'mi stea,
Dacă nu ești dumneata !
Să'mi trecă de brați în sus,
Dacă nu-ți care s'a dus !
15 Să te duci, neică, te duci,
Pîn' te-o prinde rob la Turci ;
Să porți cai Turcilor,
Să duci doru mândrelor ;
Să porți cai de căpestre,
20 Să duci doru la neveste !

AM O MANDRA CILIBIE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiu, din Petresci — Gorj.

Am o mândră cilibie,
Unde-î Țic nu vrea să vie.
Dómnne, Dómnne, mă rog ție,
Surtă-î vfața ei, saú mie,
5 De cât tot așa soție,
Unde-î Țic nu vrea să vie !

PRAPADI-TE-AI NEICULIȚA

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lautarului Anghel Cămbrea din Sacelu — Gorj.

Fóte verde lămâiță,
Prăpădi-te-ai neiculiță,
Prin florî și prin grădiniță !
--La ce să mă prăpădesc
5 Că am Țile să trăiesc.
Cu puica să mă 'ntălnesc !

MAICA, TU CAND MAI FACUT

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lautarului Dumitru Băcioiu, Petresci — Gorj.

Fóte verde bob năut,
Maică, pe mine când m'aî făcut,
Știî bine că Ți-a părut
Că Ți-am născut fiú din trup.

5 C'o mână Țiă 'mî daî,
C'un picior mă legănaî,
Din gură mă blestemaî !

FIRE-AI NEIC'AFURISIT

Culésă de Chr. N. Țapu de la N. Firulescu, Grecești, Mehedinți.

Fire-a'î neic' afurisit,
Cu batista de la gât;
De ce, neică, nu murîam.
Când amîndoi ne iubiam ?

5 Dar acum la ce să mor,
Când 'mî dau fetele florî,
Nevestele ochisorî !

VERDICICA D'O LELEA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iăutarul I. Bușă, Cîiauru, Gorj.

Verdicică d'o lelea,
Când vorbisem cu Lina,
S'a 'ntîmplat o vreme rea,
Duduia și fulgera
5 Și trăgea cu vremea rea,
Nu poci iubi pe Lina.
—Mult o fi, Lino, d'aséră,
De când tot staî eu p'afară ?
Mî-a 'nghețat picioru 'n scară
10 Și mîna pe săbióră.
Nu ți-e, Lină, și păcat
Că eu tremur lângă gard
Și tu dormi cu altu'n pat ?
Tu mî'ești bună de 'mpușcat !

15 Ajungă-te mila mea
Nici măi bine, nici măi rea,
Und 'ți-o fi calea măi grea !
Ajungă-te dorul meî,
Nici măi bine, nici măi rău,
20 Număi cum te-am iubit eî !
Nu ți-e milă și păcat
Că eu tremur lângă gard ?
M'ai iubit și măi lăsat
Cu cuvîntu m'ai legat
25 Ca p'un dobitoac la gard,
Nebîut și nemîncat.
Și mî'ești bună de 'mpușcat
Fără frică de păcat !

DU-TE, NEICA, UND' TE-I DUCE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Zănescu, com. Vladimir—Gorj.

—Dute, neică, un' te-î duce,
Că gurița mea cea dulce
Te-aduce de un' te-î duce.
Du-te, neică, și o lună,
5 Că gurița mea cea bună
Te-aduce într'o săptămîna ;
Du-te, neică, și un an

Eî rămîn négră buștîn.
Du-te, du-te, ducu-ți mila,
10 Cum duce ulul găina ;
Du-te, du-te, ducu-ți dorul
Cum duce vîntul pîrjolul.
De te-î duce, nu te-î duce,
14 Știî bine că ți-am pus cruce !

FOIE VERDE ȘI-O LALEA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Alex. Veleanu, com. Vela (Dolj).

<p>Fóie verde ș-o lalea, Mâniósă mî-e Ióna, De Duminecă séra, Că i-am luat batiștíora, 5 Batiștíora de mătasă Pe la colțurî tot alésă Cu arnicî și cu mătasă, — Tot ca Ióna de frumósă. Și iar verde ș-o lalea, 10 Că nu am pe unde da,</p>	<p>Să nu-î vėd căscíora, Casa și bătătura Ș'mprejur ce-o maî avea. — Lino, inimíora mea, 15 Dar'ar, Domnul Dumneđeu Să fie pe gándul meú : Casa ei cea zugrăvită S'ajungă părăginită ; Lino, podu-î orzárie 20 Și căscíora gránărie !</p>
--	--

SUI MARIȚO'N DEAL LA VIE

Auđită de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu Dozești (Vâlcea).

<p>Fóie verde iasomie, Suî Marițo, 'n deal la vie, C'aú venit mîerlițele Și-aú máncat corníțele. 5 Când deteî c'o sburătură, Îi pică córna din gură.</p>	<p>Córna se făcu fântână, Fântână cu cincî isvóre, Să bea dușmaniî să móră ; 10 Să bea și dușmanca mea, Să plesnescă fíerea 'n ea !</p>
---	---

FOIE VERDE ȘI-O LALIE

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu Dozești (Vâlcea).

<p>Fóie verde și o lalie, Mě suîî în deal la vie Și găsiî mîerlițele, Măncându-mî corníțele ! 5 Și luaî d'o sburătură, Lovîî mîerla peste gură</p>	<p>Și-î căđu córna din gură. Córna se făcu fântână, Fântână cu treî isvóre, 10 Să bea dușmaniî să móră,— Să bea și dușmanca mea, Să plesnescă fíerea 'n ea !</p>
---	---

CUCULEȚUL

CUCUL

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiu — Petresci-de-sus. (Gorj).

A se confrunta cu varianta «Frunđulena și de mure», din cântece Moldovenești, (Elena Sevastos) pag. 13 și pag. 23. n. 2 și No. CCLVIII pag. 118—119, din colecț. d-lor Iarnic și Bărsan.

— Cuculeț de unde'mî vii ?	5 Șade la gherghet și cósă ;
— De la tîrg de peste Jił.	Nu știu cósă orî descósă,
— De Lencuța ce'mî mai spuî ?	Orî de neica 'mî cercetéză.
— Da, Lencuța-î sănătósă,	
-

FOIE VERDE BOB DE BOB

Auđită de Ión Ionescu, de la Ión Șt. Udrescu. Bogați—Dâmbovița.

— Fóie verde bob de bob,	Și-a rămas puî golaș
Cucule de Topolog	Și i-a lăsat golășei
Cobóră din deal în Olt,	Cu perișoru pe ei,
De'mî mai potolește un foc !	15 De plînge codru de ei !
5 — N'am ce foc să-ți potolesc,	Mi i-a lăsat pe nisip,
Nici n'am glas să-ți hăulesc,	Pitulicea i-a găsit.
Că mi l'a luat mândra 'n crâng	Trecu luna lu Sîn-Pietru
Când eram copilaș mic,	Părăsi cucu făgetu
Ș-acu n'am cu ce să-ți cânt.	20 Și turtureaua vâlcéua
10 Ș-altă fóie d'arțăraș,	Și mîerlița potecéua !
S'a dus, neică, drăgălaș	
-

CUCULUI

Auđita de Chr. N. Țapu de la Christea Cobzaru, din T.-Jiu.

A se vedea varianta «cuculu» pag. 347, din colecția d-lui G. D. Teodorescu.

— Cuculeț de la pădure
Du-te la mândra și spune,
Să nu mai se pórte bine
Cu parale de la mine,
5 Că gălbinașii de la gât,
De neľcuța sînt făcuți !

CANTA, CUCE, NUMAI MIE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Christea Nicolai Cobzaru — T.-Jiu.

<p>Cântă, cuce, numai mie Că pên' la vară cine știe ? Orî că mor orî că trăiesc Saű d'aicea pribegesc. 5 Nu mă duc de sărăcie, Ci mă duc de dușmănie Și mă duc pên' la un loc Și iar, puľcuță, mă 'ntorc, Să puľ la dușmanî foc.</p>	<p>10 C'așa 'î voia la dușmanî, Să'mî vadă carnea 'n cântar, Și sângele 'n terezie Să'mî vedă casa pustie, C'așa la dușmanî le pare bine ! 15 Casa mea cea zugrăvită Ajunse părăginită, De dușmanî ocolită !</p>
--	--

FOIE VERDE DE SIPICA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ión Cazacu din Ștefanești — Gorj.

<p>Fóie verde de sipică, F...u-te'n lege furnică, (Ă tu ești juvină mică, De știți cucu unde cântă. 5 Frunđuliță de lipan, Că cântă p'un bolovan ;</p>	<p>Frunđuliță bob năut, F....u-te'n lege de cuc, Cântă bine că te 'mpușc 10 Și 'ți frig carnea și-o mănânc, Și 'ți-o frig și nesărată, Numeľ pîn cenușă dată !</p>
--	--

CUCUL ȘI CORBUL

Auđită de Chr. N. Țapu de la Nicolae Cojocaru, din Pojogeni — Gorj.

A se confrunta varianta «Cucul și Corbul» pag. 347, colecția D-lui G. D. Teodorescu.

Frunđuliță foi ca plop,
Se căartă cucu cu corbu,
Care să reinăle 'n codru?
Corbu 'mă este lege rea.
5 —Taci, corbe, nu mă 'ngâna,
Că tu ești o lege rea;
Că eu sînt lege curată

Spovedită 'n an odată.
—Spune cuce pop'al tău,
10 Să mă spovedesc și eu.
—Pop'al meu e vînător,
Cu pușculița cu flori,
Când te-oi spovedi, tu mori!

UND-AUD CUCUL CANTAND

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ion Mihai, din București.

Fôie verde bob năut,
Unde-aud cucul cîntând
Și mîerlița suferînd,
Jos la baltă fulgerînd,

5 Plôia 'n codru răpînind,
Mă fac bróscă pe pămînt,
Ca un puîșor de lup
Și intru la puîca 'n crîng!

CUCULEȚ DE LA PADURE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ghița Schiopu, din R.-Vâlcea.

Fôie verde foi de mure,
Cuculeț de la pădure
Du-te la mândra și-î spune,
Să'și spele obrazu bine,
5 Să vie la neîca 'n culme,

Fôie verde și-o lalea
Ca să mă iubesc cu ea;
Că de cînd nu m'am iubit,
Amîndoi ne-am ofilit,
10 La față ne-am prăpădit!

CUCULE DE MIC EȘTI MIC

Auđita de Chr. N. Țapu de la Nicolae Cojocaru — Novaci.

A se vedea varianta prescurtata «Cucușor» pag. 207, colecția Elena Sevastos.

<p>— Frunđuľiță siminic,
Cucule, de mic ești mic,
Dar ți-e glasul de voľnic.
F...u-ți legea ta de cuc,
5 Vara viľ, vara te ducĩ,
Mě mir iarna ce mănăncĩ?
— Mănănc mugureľ de fag
Și beaű apă dintr'un lac
Și cānt codruluĩ cu drag.
10 — F...u-ți legea ta de cuc,</p> | <p>Vara viľ, vara te ducĩ,
Și de muncă nu te-apucĩ.
Ia biciu și hať la plug.
— N'am venit să măn la plug
15 Și-am venit ca să vě cānt.
— Cāntă cuce numa mie,
Că la vară, cine știe?
Că pēn' la vară o fi mult,
Cine știe, ajung, n'ajung,
20 Glasul tēű ca sē'l aud?</p> |
|---|---|

FOIE VERDE BOB NAUT

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu de la Nicolae Cojocaru — Novaci.

<p>— Fōie verde bob năut,
F...u-te 'n lege de cuc,
Vara viľ, vara te ducĩ,
Nici de muncă nu te-apucĩ;
5 Mě mir iarna ce mănăncĩ?
— Putrigaiű, cōjă de fag
Și beaű apă de pin lac
Și cānt codruluĩ cu drag.
— Fōie verde ȳasomie,
10 Ia mať cāntă'mĩ, cuce, mie.
— Nu mať pociű voľnicule,</p> | <p>C'astă ȳarnă mĩ-am cāntat
Peste Olt la Calafat.
P'un bordeȳaș dărimat,
15 Tōtă ȳarna m'a picat,
Un picľor mĩ-a degerat,
Cel-al-alt mi s'a uscat,
Limba 'n gură mĩ-a 'ngheťat,
La cocóna Băľășița,
20 Pēně mĩ-a amorțit gurița,
Mĩ-a degerat limbulița!</p> |
|---|---|

CORBULEȚU

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lautarului Ghița Schiopu, din R.-Vâlcea.

A se confrunta cu varianta «Corbul» pag. 251 din colecția Poesii Poporane a lui Vasile Alexandri.

Fóie verde a bobuluț,	Ce tot țipă cu-atâta jale ?
Țipă puțu corbuluț.	Orî țî-e fóme, orî țî-e sete,
— Ce țî-e, pușor de corb ?	Orî țî-e dor de codru verde ?
Orî țî-e fóme, orî țî-e sete,	— Numî-e fóme, nu mî-e sete,
5 Orî țî-e dor de codru verde ?	15 Nu mî-e dor de codru verde ;
— Nu mî-e fóme, nu mî-e sete,	Ci-aș mânca inimă de cal
Nu mî-e dor de codru verde ;	Și-aș bea sânge de Muscal ;
Ci-aș mânca carne de Turc	Și-aș mânca creier de cuc
Și-aș bea sânge de hațduc !	Și-aș bea sânge de hațduc !
10 — Corbe, corbe, frățioare,	

PE CULMIȚA DEALULUI

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Ionescu, Dozești (Vâlcea).

Pe culmița dealuluț	— Nu mî-e fóme, nu mî-e sete
Țipă puțu corbuluț.	Nu mî-e dor de codru verde ;
— Ce țî-e, pușor, de țipă,	D'aș mânca carne de Turc,
Au țî-e fóme, aũ țî-e sete,	Ș'aș bea sânge de hațduc.
5 Aũ țî-e dor de codru verde ?	

CUCULEȚ, UNDE-AI IERNAT

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din com. Dîoști (Romanști).

A se vedea varianta de mai sus «Fóie verde bob naut» pag. 328.

- Cuculeț unde ai iernat ?
 Peste Jiũ la Vadulat,
 Intr'un bordei dărâmat,
 Fără ușă, fără pat,
 5 Aripa mî-a degerat,

FÓIE VERDE Ș'O LAPTUCA!

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Zănescu, Vladimir (Gorj).

Fóie verde și-o lăptucă,
 F...u-ți legea ta de curcă,
 C'ăi intrat cu puil 'n luncă,
 La răcóre și la umbră,
 5 La umbră și la lăcuste,

Să dai puilor să 'mă guste,
 Puișorii mă-or mânca,
 Când mă-o suna scândura;
 Nicăi atuncea, ba, ba, ba.

SE'NGANA CORBUL CU CUCUL

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Zănescu, Vladimir (Gorj).

A se vedea varianta de mai sus «Cucul și corbul», pag. 327.

Se 'ngănă corbul cu cucul :
 — Nu mă îngăna, corbule,
 Că 'mă-au pușca la cătare,
 Când oi da, cură penele la
 [vale,

5 Că tu nu ești legea mea;
 Că tu ești legea spurcată,
 Că bei apă după matcă,
 Și mănâncă carne de vacă!

FOIE VERDE FOI CA NUCUL

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Gh. Nicolăescu, Pietroasa (Vâlcea).

A se vedea variantele de mai sus «Cucule de mic ești mic și Fóie verde bob năut», pag. 328.

—Nu-mă blestema, Leană, cu-
 [cul,
 Că mă-e singurel cu trupul.
 Spune-mă, cuce, ce mănâncă?
 —Mănânc mugurel de viță

5 Și bea apă din bălțiță;
 Mănânc mugurel de tei
 Și bea apă din ștlușel,
 Mănânc mugurel de fag
 Și apoi cânt, «cucu» cu drag!

FOIE VERDE TREI LAPTUCI !

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Zănescu, Vladimir (Gorj).

Fôie verde trei lăptuci	Mănânc mugurel de tei
F... în cîloc de cucî:	Și beaŭ apă din știubei.
Vara vii, vara te duci,	— Ce ț-e gușa galbină ?
Mă mir iarna ce mănâncî ?	10 — Tot mîncînd la sadină.
5 — Mănânc mugurel de fag	— Ce ț-e gușa gălbîoră ?
Și beaŭ apă dintr'un lac ;	— Tot mîncînd la pădióră.

CUCULE, VOINICULE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Ionescu, Dozești (Vâlcea).

— Cucule, voinicule,	5 Și beaŭ apă din știubei
Vara vii, vara te duci,	Și cânt mîndrelor cât trei.
Mă mir iarna ce mănâncî ?	Mănânc mugurel de fag
— Mănânc mugurel de tei	Și cânt mîndrelor cu drag !

CUCULEȚ DE SADINA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Gh. Mateiaș, Mieța (Dolj).

—Cuculeț de sadină,
 Ce ț-e gura galbină ?
 Cuculeț cu pana sură,
 Ce tot dai pe bătătură ?
 5 —Cunosc locu unde-am ouat,
 Nu-l găesc cum l'am lăsat.

CANTA CUCU SUS PE CRACA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiŭ, din Petresci (Gorjiŭ)

Cântă cucu sus pe cracă,
Cântă hoțu de mă secă,
Tot în pica mea să facă.
Eŭ ȑic cuculuŭ să tacă,
01 El se suŭe p'altă cracă,
Cântă hoțu de me secă,
Tot în pica mea să facă !
— Cântă, cuce, nu înceta,
C'am dat d'o inimă rea,
10 Mă-a 'mbolnăvit mândruța !

Mândruța cât a mea,
Nu e cât îi Blanița,
Cât Blanița, cât Gilortu,
Numai peste Ji la Motru.
15 Eŭ aici, mândra la țară,
Amândoi zăcem d'o bôlă ;
Eŭ într'un pat, ea 'ntr'un pat.
Pe niște scânduri de brad,
Jugrăvite 'n Țaligrad !

VINE CUCU

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Schiopu, din R.-Vâlcea.

A se vedea mica variantă CDLI pag. 213 Iarnic și Bărsan. Idem „Frunđulénă de trei fire” pag. 205, din colecția E. Sevastos.

Fôŭe verde mărăcine,
Vine cucu de trei ȑile
Și n'are pe ce se pune.
S'ar pune p'o rămurea
5 De la deal de casa mea,
Și-i e frică de belea,
Să nu'l vaȑă cine-va.
Fôŭe verde de susaŭ,

De trei ȑile viŭ pe plaŭ
10 Cu merinde pe cincŭ caŭ,
Nu beŭŭ, nici nu mâncaŭ,
Numai la cucu ascultaŭ.
Eŭ ȑic cuculuŭ să tacă,
El se suŭe p'altă cracă ;
15 Cântă hoțu de mă secă,
Numa 'n pisma mea să facă

VERDE FRUNȚA MARACINE

(VARIANTA)

- Audita de Chr. N. Țapu de la Nicolae Cojocaru, Novaci (Gorj).
A se confrunța varianta «Cucul» pag. 346 colecția d-lui G. D. Teodorecu.

Verde frunță mărăcine, Vine cucu de trei zile Peste câmp făr' de pădure, Și n'are pe ce se pune.	S'ar pune p'o rămurea Și Ț e frică c'o cădea. D'ar fi cucul d'un voinic, L'aș prinde d'un ibomnic ;
5 S'ar pune p'un mărăcine Și Ț e frică că nu'l ține ;	Dar mî-e cucu păsărea, Nu știe de dragostea mea !

FOIE VERDE FOI CA BOBUL

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ghiță Schiopu, R.-Vâlcea.

Fôie verde foi ca bobul, Se cêrtă cucu cu corbul, La ce mî-a intrat în codru ? Fôie verde și-o lalea,	— Rêm âl, cuce dumneata, Să ne cânț primă-vara S'audă și puica mea, Ca să'mî mai dea gurița,
5 Dară Corbu ce'mî Țicea ?	10 Că mi s'a uscat limba !

CUCULEȚ CU PANA SURA

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Anghel Cambrea, din Sacelu, Gorj.
A se vedea o variantă prescurtată, colecția d-lui Bibicescu, din pag. 370 n. 379.
Idem No. CCLXIV, din colecția d-lor Iarnic și Bârsan.

—Cuculeț cu pana sură Ce tot cânț la noi pe sură, Orî nu Ț-e inima bună ? ! — De mî-e bună, de mî-e rea,	Numai eă și mândra mea ! — Cuculeț cu pana sură, Ce tot cânț la noi pe sură ? Orî Ț-e fôme, orî Ț-e sete,
5 Nu mî-o știe nimenea,	10 Orî Ț-e dor de codru verde ?

— Nicî mî-e fîme, nicî mî-e
[sete,
Nicî mî-e dor de codru verde;
Cî mî-e dor de satu meu,
C'am lăsat două mîndre 'n el :
15 Una 'n vale
Ca o flîre,
Alta 'n deal
Ca un pahar !
— Cîntă, cuce, nu tăcea,
20 Că mî-a' secat inima !
Cîntă, cuce,

Limba 'îi pice,
S'o da' țăîl s'o mînănce
Că mult e bună și dulce !
25 — Cucule, nu'mî fî dușman,
Că nu mî-a' cîntat d'un an.
Șî-acușî cîntî sus pe buștén !
F...u-î legea ta, de cuc,
Tu eșî cuc și eû haîduc ;
30 Cîntă bine, că te 'mpușc !
Cîntă cucu sus pe cracă,
Eû ăic cuculuî să tacă,
Cîntă cucu de mē sēcă !

FÎIE VERDE ȘI-O RASURA

(VARIANTA)

Auđîta de Ch. N. Țapu de la Ghița Schiopu, din R.-Vâlcea.

— Fîie verde șî-o răsura,
Cuculeț cu pana sură,
Ce te plimbî pe bătătură ?
Orî nu țî-e inima bună ?
5 — De mî-e bună, de mî-e rea,
Nu mî-o știe nimenîa,
Numaî pućulița mea !
— Fîie verde samulastră,
Cucule cu pana albastră,
10 Ce te plimbî pe la feréstră ?

Nu sînt fată nicî nevastă,
Sînt garófă la feréstră,
Garófă mirosîtîre,
Cine mē mirîse mîre !
15 Cine pe mine m'o lua,
De loc că și pornesc grea.
De-ar fi cucu d'un voînic,
L'aș prinde d'un ibomnic.
Dar mî-e cucu o păsărea,
20 Nu'mî puî mintea eû cu ea !

CUCULE, NU MAI CANTA

(VARIANTA)

Culésă de I. Odor auđîta în com. Cireșîu (Prahova).

— Cucule, nu mai cînta,
Că mî-a' secat inima ;
D'ar fi cucu d'un voînic
L'aș prinde d'un ibomnic,
5 Șî mî-e cucu o păsărea,
Nu știe ce'î dragostea !
Cuculeț, pasăre sură,

Ce te plimbî pe bătătură
Orî nu țî-e inima bună ?
10 — De mî-e bună, de mî-e rea,
Nu mî-o știe niminea.
— Cuculeț, pasăre albastră
Ce viî nîptea la feréstră,
14 Că sînt fată, nu's nevastă !

FÓIE VERDE CA NALBA

Auđita de Chr. N. Țapu de la lăutarul Costea Gheorghe — Sacenț, (Teleorman).

<p>— Fóie verde ca nalba,
Cântă, cucu, nu înceta,
C'am dat de inimă rea.
Mă-a pșerduť calu șaua,
5 Șaua și ipinglaua,
Și mă-a găsit'o mândra.</p> | <p>Mă rog de ea să mă-o dea,
Mândra ȑice să mă ȑa,
Că mă-a fost ibovnicea,
10 De când era mititea,
In brať de la mălcă-sa,</p> |
|---|--|

VERDE FRUNȐA DE ȘERPETU

Auđita de Chr. N. Țapu de la Nicolae Cojocaru, Novaci, (Gorj).

<p>Verde frunȐă de șerpetu,
Trecu postu lu Sim-Pietru,
Mă-a urit cucu făgetu
Și turturéua
5 Vălcéua
Și mândruța potecéua.
Verde frunȐă foț, trifoț,
Plécă cucu de la noț,
Lasă puiť mititeț;
10 Pitulicea măț cu milă,
Găsi puiť făr' de mumă.
Pășărica așa milósă</p> | <p>Luă puiť de cuc să-ȑ créscă;
Coboră din dél in vale,
16 Și le duce demăncare,
Să créscă puiť măț tare.
Verde frunȐă tămăloră,
Veni cucu 'n primăvară,
Găsi puiť sta să sboră
20 Și când le făcu întrebare
Cine le-a dat de măncare,
Puiť 'n sémă nu'ľ băgară,
Că ȑ lăsase făr' de pene,
Nu vrură să-ȑ ȑică nene!</p> |
|--|---|

CANTA CUCU ȘI-O MIERLIȐA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiu, din Petresciť — (Gorj).

<p>Cântă cucu și o mșerliȐă,
Gătește-mă măculiȐă,
Că la vară e resmiriȐă,
Și resbořů</p> | <p>5 La Dorohoț,
Și gălcévă
La Ceplévă!</p> |
|--|---|

CANTA CUCU SA ME DUC

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Bacioiu, din PetresciŃ-de-sus.—(Gorj).

Cântă cucu să mă duc
Și mferlița să mă 'ntorc
Să'mî daŃ dușmanilor foc ;
Să'mî daŃ foc cu lemne verđi
5 Și p'o parte cu uscate,

S'aprindă și cele-l-alte.
De-aș ști cânta ca cucu,
N'aș mai ieși din codru ;
Ca cucu nu știŃ cânta,
10 În codru n'am ce căta !

MURGULEȚUL

DÉMNA MURGULEȚ

Auđită de Chr. N. Țapu de la Iautarul Dumitru Baranca, din Peșteana-de-sus, Gorj.

A se confrunta varianta «Flăcăul și murgul» pag. 350—351, din colecția d-lui G. D. Teodorescu.

— FrunđuIiță ruguleț,
Démná, démnă murguleț,
FrunđuIiță foi castană,
Tot la puIca la Peșteana.	10 Pe mine mă legi de gard
Și tu ședî cu puIca în pat.
Cum ți-e drag cu mândra 'n pat
Și mie cu traIsta 'n cap ;
Cum îți sînt dragi țițele
5 — Bată-l focu de 'ndemnat,
Unde-ajungi, mă legi de gard,
Și'mi dai fên nușelile
Și tu te joci cu țițele
Ca cu gutuițele!	15 Și, mie grăunțele ;
Cum ți-e drag cu mâna 'n sîn
Și mie cu gura 'n fên !

MURGULE, CALUȚUL MEU

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiu, din Petresci—Gorj.

— Murgule, căluțul meu,
Ce te-abați din drum mereu ?
Ori ți-e greu trupșorul meu ?
— Nu mă-e greu trupșorul tău,	Și de gard legat mă lași.
Cum ți-s dragi mândruțele,
Și mie grăunțele ;
Cum mă-e dragă traIsta plină,
5 Că tu la cărșmă te-abați,	10 Și ție mândra pe mână !

INDÉMNA, 'NDÉMNA, MURGULEȚ.

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Michaî, — București.

Fóye verde ruguleț,
 Indémná, 'ndémná, murguleț.
 Colea 'n vale 'n deluleț,
 Să face d'un têrguleț
 5 La lóna 'ntre Olteț.
 Să-ți cumpăr d'un frêuleț,
 Mî-aî fost drag de mînzuleț,
 Și'mî creșteai în cômă creț;
 Nóptea 'mî călcai un județ.
 10 Ȑiua 'mî trăgeai în grăjduleț
 Și mîncai la orzuleț.
 Și iar verde ruguleț,

Indémná, 'ndémná, murguleț.
 —F... în c... de 'ndemnat!
 15 Unde-ajungî mă legî de gard
 Și'mî dai fên nuțelile
 Și grăunțe stelile
 Și apă zăbalile,
 Și tu'mî beî cu mândrele!
 20 Cum ți-e drag cu mândra'n pat
 Și mie cu traîsta 'n cap!
 Cum ți-e drag cu mâna'n sin
 Și mie cu botu 'n fên!

FRUNȐULIȚA BOB ANGLAS.

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la I. G. Mateias, Misița — Dolj.

A se confrunta varianta «Voinic beîiv» No. 283 pag. 217—218, din colecția d-lui Bibicescu.

— FrunȐuliȥă bob anglas,
 Indémná, murguleț, la pas!
 —F..u-l.. în bot de 'ndemnat,
 Ca când n'ai mai 'ncălicat.
 5 Nu mî-e greû trupșorul têu,
 Ci mî-e urît năravul têu,
 Jumătate mergî călare
 Și jumătate la vale.

F..u-l.. în bot de 'ndemnat,
 10 Unde-ajungî mă legî de gard
 Și'mî dai fên nuțelile
 Și grăunțe stelile.
 Cum ți-s dragî cărcumile,
 Așa și eû grăunțile;
 15 Cum ți-e drag cu mândra'n pat,
 Așa și eû cu traîsta 'n cap!

MURGULEȚ, CALUȚUL MEU

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iăutarul P. Brândușianu, Costești — Vâlcea.

- Fôie verde de dudău,
Murguleț, căluțul meu,
Ce te-abați din drumul tău ?
Orî ți-e greu trupșorul meu ?
- 5 — Nu-mi-e greu trupșorul tău,
Mi-e urit năravul tău !
Pe la câte cârciumi treci,
Pe mine de gard mi-e legi
Și 'mi dai fîn nulelele
- 10 Și grăunțe stelele.
Cum ți-e drag la veselie
Și mie la herghelie :
Cum ți-e drag la refenea
Și mie asemenea.
- 15 Cum ți-e drag cu mindra'n pat
Și mie cu traista 'n cap ;
Cum ți e drag cu mândrele
Și mie grăunțele !

FOIE VDRDE FOI DE PRAZ

Culésă de Chr. N. Țapu de la Alecu Dumitrescu-Abălaru, Roșiori-de-Vede.

A se vedea varianta «Murguluț» pag. 351, din colecția d-lui G. D. Teodorescu.

- Fôie verde foi de praz,
Foi de praz și de aclaz,
Morî, murgule, de necaz
Că n'am unde să te las !
- 5 Să te las la tată meu ?
Tată-meu e om bătrân,
Nu cosește vara fîn.
Cositura ce-a cosit'o
Nici p'aia n'a grămădit'o ;
- 10 Cu primaru mi-a 'mpărțit'o !
Să te las la măică-mea ?
Măică-mea e vrăjitoare,
La disăgi la spinare,
- Plcă 'n sat după moșmone,
15 Tu morî murgule de fôme !
Să te las la soru mea ?
Soru-mea e fată mare,
La furca pleacă la fete,
Tu, murgule, morî de sete !
- 20 Să te las la frati-meu ?
Frati-meu e hoț ca mine,
Umblă călare pe tine
Și te ține nemâncat,
Nemâncat și nebăut,
- 25 Parc'ai fi fost oropsit !

CE STAI MURGULE TRIST?

Culésă de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu, Dozești — Vâlcea.

— Ce stai, murgule, așa trist?
— Cum n'aș sta, stăpâne, sta,
Că tu la cârciumă mergi,
Pe mine de gard mă legi!

5 Și 'mă dai fân nufelile
Și grăunțe stelile,
Și tu 'mă beî cu mândrele!

CALETORIE - STREINATATE.

VAI VOINIȚ STREIN !

Auđită de Chr. N. Țapu de la lautarul Ghița Schiopu, din R.-Vâlcea.

A se vedea varianta «Străinul sărac» din colecția G. D. Teodorescu op. citat, pag. 282 ; idem «Strein singur» din aceeași colecție, pag. 283 vers. 14—25.

Fôie verde de pelin,
De pelin de rosmarin,
Va! de voinicel strein !
E ca mēru dulce 'n drum :
5 Căț pe drum că'mi trec,
Il sburățuresc ;
Crăcióre 'mī frânge,

Trupióra 'mī plânge,
Cu lacrămī de sânge !
10 — Tacī, trupină, tacī,
Că tot tu le faci ;
Nu e vina ta,
Ci-a cu! te-a sădit
Și nu te-a 'ngrădit !

COLINDAI ȚERILE TÔTE.

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu de la Teodor N. Țapu, Roșiori-de-Vede.

A se vedea mica variantă «Dorul de rude» pag. 254 din colecț. D-lui G. D. Teodorescu, op. citat. Idem varianta din cantece Moldovenesci pag. 10 No. 2, a D-nei E. Sevastos și No. MCDXXXI, din colecț. d-lor Iarnic și Bârsan.

Colindai țerile tôte,
Și de bine n'avu! partē.
Și 'mī vine câte odată
Să mă su! la munți cu pîtră,
5 Să'mī vęd mumă, să'mī vęd
[tată...
Nu vęd mumă, nu vęd tată,

Par'că sînt născut din piatră !
Și așa 'mī vine une-or!,
Să mă su! la câmp cu flor!,
10 Să'mī vęd frați, să'mī vęd suror!.
Nu'mī vęd frați, nu'mī vęd
[suror!,
Par'că sînt născut din flor! !

PUSEI LACATU LA PÔRTA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu, Dozești (Vâlcea).

Pusei lacătu la pörtă,
 Și plecaî în strinătate,
 Să'mî gădesc mamă și tată!
 Nu e mamă, nu e tată;

5 Par'că sînt născut din piatră!
 Nu sînt frați, nu sînt surori;
 Par'că sînt făcut din flori!

FOIE VERDE MARACINE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ion Preuteșescu, Novaci — Gorj.

Fôie verde mărăcine,
 M'a făcut mama pe mine,
 Numai singurel pe lume;
 Eă n'am frați, nici n'am surori,
 5 Numai grădina cu flori.
 Fôie verde de berbină,
 Pusei lacăt la grădină,
 Și plecaî 'n țeră streină,
 Fôie verde de trei flori,
 10 Să gădesc frați și surori.
 Și umblaî și ispitî
 Frați și surori nu găsiî!
 Și de cea mă întorsei,
 Fôie verde trei bujori,
 15 Drept la grădina cu flori!
 Mă dusei la peliniță,

Și o găsiî călugăriță!
 — Bine, dragă peliniță,
 De ce ești călugăriță?
 20 — De ce n'am avut credință!
 Mă dusei la leuștén,
 Și-l găsiî negru buștén!
 — Bine, dragă leuștean,
 De ce ești negru buștén?
 25 De ce nu sînt udat d'un an!
 Mă dusei la busuioc,
 Și 'l găsiî plângênd cu foc!
 — Bine, dragă busuioc,
 De ce 'mî plângî tu cu foc?
 30 De ce n'am avut noroc,
 Să fiu cu tine p'un loc!

REU ȘADE MUNTELUI

(VARIANTA)

Audita de Chr. N. Țapu de la lăutarul Paicu, din Bistrița, Vâlcea.

A se vedea varianta No DCXI, pag. 318, din colecția d-lor Iarnic și Bârsan.

Fo're verde de dudău,
Rău şade muntelui rău ;
Rău 'i şade fără' de pîtră,
Ca şi mie fără' de tată !
5 Rău 'i şade fără' de brumă;
Ca şi mie fără' de mumă !
Rău 'i şade fără' de braji,
Ca şi mie fără' de fraţi !
Rău 'i şade fără' de flori,
10 Ca şi mie de surori !
Mă sui' pe munţi de pîtră,

Făcui ochișorii rătă,
Mă uitați prin lumea totă,
Să'mi vedeți mamă, să'mi vedeți
[tată.
15 Nu vedeți mamă, nu vedeți tată;
Parcă-ași fi născut din piatră!
Mă suiți pe munți de flori,
Să vedeți frați, să vedeți surori.
Nu vedeți frați, nu vedeți surori;
20 Parcă-aș fi născut din flori!

FOIE VERDE FOIE LATA
(VARIANTA)

Fóie verde fóie lată,
Mă suii în munți de piatră,
Să'mi vęd mumă, să'mi vęd [tată.
Nu'mi vęd mumă, nu'mi vęd [tată,
5 Parcă sint născut din piatră !

Mă sui! pe mun!i de flor!,
Să'mi v!d fra!i, să'mi v!d
[suror!].
Nu'mi v!d fra!i, nu'mi v!d
[suror!],
Parcă sint n!scut din flor! !

AMARA STREINATATE.

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Mihai, București.

Amară streinătate,
Mult ești tu fără dreptate ;
Am umblat țările toate,
Și de bine n'avuți parte !
5 Din tinerețile mele,
Trăiesc în lume cu jele ;
Lumea, țara mă hulește,
Dumnezeu mă miluește !
Lumea, țara am umblat,
10 Și de bine n'am aflat,
Pe nimeni n'am cunoscut,
Fără pe cel ce m'au făcut.
De-î umbla în lumea totă,
N'oi afla mamă și tată ;
15 De-î umbla și cât să cauți,
N'oi afla doriții frați.
Așa 'mî vine une-orî,
De gîndesc pe loc să mor !
Jelui-m'ășî, vai de mine,
20 Jelui-m'ășî n'am la cine !
Jelui-m'ășî munților
De dorul părinților.
Jelui-m'ășî braților,
Vai ! de dorul fraților ;
25 Jelui-m'ășî florilor,
De dorul surorilor !
Așa gîndesc câte-odată,

✓ Să mă suî pe munți de pîatră,
Să'mî fac ochisorîi rotă,
30 Să mă uit în lumea totă ;
Să mă uit spre răsărit,
Să văd dincotro-am venit ?
Căci eu sint nenorocit,
Și prin lume părăsit !
35 Văduț'am totă lumea.
Și marea și Dunărea.
— Vino, dragă turturea,
De'mî sboră la casa mea,
Să'mî vorbesc cu măicuța.
40 Am și-o dragă suriără,
De dorul meu stă să moră !
Jele, Dómnice și pe ele....
Jele la tot neamul meu,
Din băieat cum am fost eu ;
45 Că eu tare sint străin,
Plin de dor și de suspin !
Dar mă rog lui Dumnezeu,
Care'mî știe gîndul meu,
Să'mî dea viață curată,
50 Să mă scap de ici odată :
Vai de robia străină,
Când 'ți apucă Némțu inima,
N'ai nimica pe viață,
Numai pușculița 'n brațe !

CÂND ERAM ÎN VREMEA MEA

Auđită de Chr. N. Țapu, în Runcurelu — Mehedinți.

A se vedea variantele: «Săriți frați și privighetorea prinsă» din colecția d-lui G. D. Teodorescu, pag. 280. Idem varianta prescurtata No. 405, pag. 382, din colecția d-lui Bibicescu.

Când eram în vremea mea,	Și 'mî făcu d'un lățișor
Sburam ca o turturea ;	Și mă prinse de picior
Și sburam din cracă 'n cracă,	Și mă băgă 'n colivie,
N'avea nimeni ce să'mî facă!	10 Să mă scôță 'n prăvălie,
5 Ș'un drăcit de vânător,	Să mă ducă la Domnie !
Șmulse trei fire de păr,	

CÂND ERAM ÎN VERSTA MEA

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu, Dozești (Vâlcea).

Când eram în vârsta mea,	— Und'te ducî tu, sora-mea ?
Sburam ca o paserea ;	— Eă mă duc în țară streină,
Și'mî umblam din cracă 'n	15 Unde nu e dor, nici milă !
[cracă,	Că mila de la părinți,
N'avea nimeni ce să'mî facă.	Anevoie vreî s'o uiți ;
5 Veni un hoț de vânător,	Iar mila de la bărbat,
Puse lațul umblător ;	Ca frunza de păr uscat,
Cum îl puse,	20 Când te dai să-te umbrești,
Așa mă prinse.	Tot mai rău te 'nădușești !
M'aruncară 'n colivie,	
10 Mă puseră la feție !	<i>In altă variantă ultimul vers sună :</i>
Câte pasări mă vedeau	Iar mila de la bărbat,
Tote mă ciricălau :	Tot cu pumni după cap !

FÓIE VERDE ŞI-O LALEA (VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Ţapu de la V. Nicolaescu, Pietrósa (Vâlcea).

<p>Fóie verde şi-o lalea, F...o 'n bot inima mea, Nu mai este cum era! Când eram în firea mea, 5 Sburam ca o pasărea, Ca o pasăre pribégă, N'avea nimeni ce să'mi facă. Dar un hoţ de vânător,</p>	<p>Călare p'un cărlător, 10 Rupse trei fire de pěr De la micul cărlător Şi 'mî făcu d'un lăţişor, În revărsatul de zori; Şi m'apucă de pictor, 15 De aripă şi de cap; Mî-e frică că nu mai scap!</p>
--	--

PASERICA DUPE LAC

Auđită de Chr. N. Ţapu în Novaci — Gorj.

A se vedea varianta No. 152, pag. 116, colecţia d-lui Bibicescu.

<p>— Păsărică după lac, Nu mă blestema să zac, Că n'am pe nimeni cu drag Să'mi puie mâna la cap, 5 Să mă 'ntrebe de ce zac.</p>	<p>— Păsărică de pe Ji Da de neicuţa ce ştii? — De neicuţa că ştiu bine, Bea la vin şi mănăcă pâine 10 Şi gândeşte tot la tine.</p>
---	---

UNDE-AUD ME DUC, ME DUC

Auđită de Chr. N. Ţapu din gura lautarului Constantin Dobre, din Govora, R.-Vâlcea.

A se vedea o mică variantă «*Intrebarea*» la d-l. G. D. Teodorescu op. cit. pag. 278.

<p>Fóie verde foi de nuc, Unde aud mă duc, mă duc, Ca frunđa eũ mă usuc, — Ca frunđa goronului, 5 Pe marginea drumului! Fóie verde de dudău, Şi bătuł şi parił reũ Pe margine de pîrău, Uitându-mă 'n drumul tău. 10 Fóie verde bob năut,</p>	<p>Cum aş face să mă duc Să'mi iaũ frunđa să'mi sėrut, Că pēn' la anu mî-e mult, Nu şciũ ajung, orĩ n'ajung 15 La pułcuța de demult, Să'mi dea gura s'o sėrut? Că sînt călėtor mă duc Şi unde am pus de gānd, [n'ajung, La pułcuța de demult!</p>
---	---

UNDE AUD CA PLEC

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la I. G. Mateiaș, Mieșta, (Dolj).

Și unde aud că plec, că plec,
 Știi ca frunđa mă petrec,
 Ca frunđa alunului
 Pe marginea drumului.

SUNA, SUNA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Christea Cobzaru — Târgu-Jiu.

A se vedea varianta «Sună pietricica 'n vale» pag. 283, colecția poezii populare de d-l V. Alexandri.

Sună, sună și resună,
 Sună pietricica 'n vale,
 Pușca mea plânge cu jale;
 Sună pietricica 'n Olt,
 5 Pușca mea plânge cu foc,
 Că n'am parte nici noroc,
 Să fiu cu pușca 'ntr'un loc.
 De m'aș vedea 'n deal suit
 Și la vale scoborit,
 10 Să puș masa să mănânc
 Și cu pușca după gât
 Și cu murgu 'mpriponit,
 De-o crăculiță de nuc.
 — Vino, pușcă, să te sêrut,
 15 Că d'aia o să mă duc!
 — Dar pe mine cui mă lași?
 — Negrilor, streinilor,
 Pe mâna dușmanilor!
 — Iaca, neică, frățioare,
 20 Fă-ți o milă și pomană,
 Nu mă lăsa de ocară,

Sue-mă cu tin' călare,
 La spatele dumitale.
 De vei merge 'ntr'altă țară,
 25 Ca să-ți fiu eu soțioră!
 — Eu te-aș lua, pușcă, călare,
 La spatele meu, frățioare;
 Dar mî-e murgul mititel,
 Abia duce trupul meu.
 30 D'aș merge încă pe jos,
 Da mî-e drumu gloduros
 Și nu pociu merge pe jos.
 Și mî-e drumul ars de sôre
 Nu pociu merge pe piclôre!
 35 Milă de ea că-și făcea
 La spate o arunca,
 În Moldova cu ea mergea,
 O cârciumă că-și făcea,
 Amândoi în ea trăia,
 40 Avere că-și căpăta,
 Mulți sêraci adăpostia!

SUNA, SUNA ȘI RESUNA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țăpu de la Nic. Zănescu, com. Vladimir (Gorj).

A se confrunta varianta «sună sună» pag. 325, din colecția d-lui G. D. Teodorescu.

Fóie verde și-o răsura,
 Sună, sună și resună,
 Sună pîetricica 'n gârlă
 Mândra mea, 'mî plînge cu
 [milă :

5 Sună pîetricica 'n Olt,
 Mândra'mî plînge cu mult foc,
 Cu milă și cu pârjol,
 Ca să ție tot un dor !

FOIE VERDE ROSMARIN

Auđita de Chr. N. Țăpu de la N. Zănescu, Vladimir (Gorj).

Fóie verde rosmarin
 F...u-ți legea ta de trin,
 Cum duci Olteniî de lin,
 Pe la Turnu-Severin.
 5 Și mî-î duci de-î ocolești
 Pêne mi-î treci prin Pitești
 Și mi-î lași în București.

Pe toți mi-î faci precupeți
 Să vină mere creșești,
 10 La curțile boferesti,
 — Cântăre, oltene, bine,
 Să iaú mere de la tine;
 Cu drépta să cântărești,
 Cu stînga banî să primești.

CINE'MI FLUIERA PRIN LUNCA ?

Auđita de Chr. N. Țăpu de la Vasilache F. Costake, Dioști (Romanați).

Cine-'mî fluieră prin luncă ?
 Rădița cu gura mică
 Și cu buza stîptirică.
 Cine-'mî cîocăne prin luncă ?
 5 Rădița cu Marinică,
 Tale răschitor și furcă

Și Marin baston de ducă,
 Să se ducă 'n Dobrogea,
 Acolo pămînt să ia.
 10 Dar'ar Dumneđu să dea,
 Ca să intre Turciî 'n ea,
 Să'mî robescă Dobrogea !

CINE FLUIERA PRIN LUNCA

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Oie, lăutarul Dioștilor (Romanăș).

Frunđuliță de sipică,
Cine-mî flueră prin luncă ?
Rădița și cu Ionică,
Țale răschitor și furcă;
5 Ionică baston de ducă.
Frunđuliță și-o lălea,
Că se duce 'n Dobrogea
Că se dă pămînt în ea,
Mânca-o-ar pîrdalnica !
10 De cînd Dobrogea s'a dat,
Multe sate mi s'a spart
Și Marin că mî-a plecat.

Aoleo, ce foc mă calcă !
Necă la Dobrogea plcă,
15 Cu cămașa necălcă,
Batista ne parfonată,
Cu chica nepăptănată.
De cînd Marin mi s'a dus
Maî nimic că n'am făcut :
20 Nicî porumbii n'am prășit,
Nicî orzul n'am secerat,
Nicî grăul nu l'am cărat ;
M'am ținut de vorbă 'n sat,
Tot de el mî-am întreat !

CINE-I SINGUREL CA MINE ?

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Săcelu — Gorj.

A se vedea primele versuri din «Singur pe lume» din G. Dem. Teodorescu, op. citat pag. 283.

Cine-î singurel ca mine ?
Numaî mîerla din pădure;
Nicî mîerla nu-î singurea.
Mîerla ouă, scôte puî
5 Și face vecinî destuî.
Unul sboră și se duce,

Mîerla rămîne și plînge
Și strigă cu mare glas :
— Intôrce-ve-ți c'am rămas ;
10 Intôrce-ve-ți care puteți,
De mă scoteți din județ !

STRAINAȘ, MAICA, CA MINE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Dumitru Bacioiu, din Petresci-de-
rus — Gorj.

Fôfe verde mărăcine,
Streinaș, maică, ca mine,
N'o mai fi altu pe lume
Ca și cucu din pădure!	20 Fôfe verde de mohor,
Așa 'mî vine une-orî
Să mă urc pe munți de flori,
De dor de frați și surori!
5 Fôfe verde rosmarin,
Da nici cucu nu-î strein;
Că tot are-o suriără
Pe mîerla cea peștricîoră.
Streinaș, maică, ca mine	25 Și pădurea luncî frumose,
Să se vadă sat cu sat,
Să vedă și eu ce-am lăsat.
Lăsaî maică, lăsaî taică,
Lăsaî frați, lăsaî surori,
10 N'o mai fi nimenî pe lume,
Ca și-o flóre din grădină.
Da nici flóreă nu-î streină,
Că tot are-o rădăcină
Și cu iarba p'angă ea;	30 Lăsaî grădina cu flori!
Dragile mele surori,
Pliviți și-ale mele flori,
Le pliviți și le udați
Și bine mi le păstrați;
15 Da eu n'am pe nimenîa!
Fôfe verde de mușcată,
Așa 'mî vine câte-o dată
Să mă urc pe munți de piatră,
Să mă uit la mândra 'n poartă!	35 Să crească cât gardurile,
Să le bată vînturile,
Ca pe mine drumurile
Și pe mama gândurile!

DE S'AR FACE DEALU ȘES

(VARIANTA)

Auđita de I. Odor de la A. Mihaiescu, Cireșu (Prahova).

De s'ar face dealu șes
Și pădurea luncî frumose,
Să se vadă sat cu sat,
Să vedă și eu ce-am lăsat.	Le pliviți și le udați
Și bine mi le păstrați.
Să crească cât gardurile,
5 Că lăsaî maică,
Lăsaî taică,
Lăsaî frați,
Lăsaî surori,
Lăsaî grădină cu flori!	15 Să le bată vînturile
Ca pe mine drumurile
Și pe maica gândurile.
Iacă, dragă, plec, mă duc,
Dă'mî gurița s'o sêrut,
10 Dragile mele surori,
Pliviți și-ale mele flori,	20 Să țî-o sêrut de-a călare,
Să'mî paie drumu plimbare
Și mie și dumitale!

CATANIE

CAT-II SIBIU DE MARE

Culésă de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novaci.

Căt-ii Sibiu de mare,
Numai o cărare are, —
O cărare de nisip
Merg Catanele tot rând,

5 Maica după ei plângând
Și te-ar bate, Impărate,
Lacrămile maicelor
Și jalea feciorilor !

TU TE DUCI, BADEO SARACE

Culésă de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novaci — Gorj.

A se compara cu varianta prescurtată No. 180 pag. 138, din colecția d-lui Bibicescu.

— Fiole verde trei spanace,
Tu te duci, badeo sărace,
Dar 'eu, măre, ce m'oi face ?
— Tu te-oi face, mândro, bine,
5 Că mai sunt voinicî ca mine ;
Dar de mine este rău,

C'acolo unde merg eu
Nu mai sunt de felul tău,
Fără sânge pînă 'n brâu ;
10 Și de mine'î, vai de mine,
Că nu mai găsesc ca tine !

REMAI, MANDRO,

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la I. G. Mateiaș, Mierța (Dolj).

Frunțuliță și-o lalea,	Numai sânge de Român.
Rămăi, măndro, cu' o' vrea,	Sângele Muscalului
Eă mă duc la róta mea.	Pên' la burta calului,
C'acolo unde sînt eă,	Sângele Românului
5 Nu e grău, nu e porumb,	10 Pên' la cóma calului!

M'A FACUT MAICA FICIOR

Culésă de Chr. N. Țapu de la Calistrat Stoienescu, Tirpezița (Dolj).

Foiliță bóbă fîrtă,	5 Să daă țerilor ocol.
Nu m'a făcut maica fată,	M'a făcut mărgăritar,
Ca să staă cu ea pe vatră;	Să mă ia la militar!
M'a făcut maica fecior,	

REU, MAICA, M'AI BLESTEMAT

Culésă de Chr. N. Țapu de la Calistrat Stoienescu, Tirpezița (Dolj).

Foiliță pěr roșat,
 Rěu, maică, m'a' blestemat,
 Să staă în pușcă rezimat
 Și să mănânc de furat,
 5 Cu Ungurul să mă bat!

VINO, MANDRO, DE ME VEȚI

Culésă de Chr. N. Țapu de la I. G. Mateiași, Mieța (Dolj).

A se vedea începutul din varianta «Frunțulița lanuri verzi» din colecția «cântece Moldovenești» a domnei E. Sevastos.

Foie verde bob urez,
Vino, mândro, de mă veți
Până sunt grânele verzi;
Că dacă s'or secera

5 Vine ordin și mă ia.
Și mă duce la Galați,
Unde 's Turcii 'narmați!

FRUNȚA VERDE D'ASOMIE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iautariș din Runcurelu (Mehedinți).

— Frunță verde d'asomie,
Mă duc, măică 'n miliție,
C'am ajuns în vârsnicie
Să port pușca 'nchituită,
5 O sabie subțirică,
O manta și c'o tunică,
Și pintenți pe la picioră;
Iară calu cu zorzonele,
Cum le place la cocóne.
10 Mă duc, măică drăguliță,
Să slujesc cu-a mea credință
Pentru rege, pentru frați,
Ce's în lume străinați!

Iar tu, măică măiculiță,
15 Și tu, taică drăguliță,
Rugați'mi mie de bine,
Că voi pleca aci și mâine
Și mă duc în București
În palatele domnești,
20 Spre-a vă face vouă nume,
C'aveți un fiu bun pe lume!
Deci să nu vă 'nstrinați,
Pe mine să m'așteptați,
Că voi veni cum mă duc,
25 Mai frumos și mai făcut!

PLANGE-ME MAICA CU DOR

Auđită de Chr. N. Țapu la bălcuul din Polovraci.

A se confrunta varianta «Frunđă verde de mohor» pag. 274, din colecția dōmnei E. Sevastos.

— Fōie verde de bujor,
Plānge-mē, maică, cu dor,
Că și eū ȝi-am fost ficior;
Ți-am scos boiū din obor
5 Și plugul de supt șopron.
Nici o brazdă n'am brăzdat
Și'n miliție m'a luat!

Vinde-ȝi maică, ce'ȝ avea
Și mē scōte din belea!
10 Vindeȝ, maică, boiū toȝ,
Și mē scapă de la sorȝ!
— Maica nu te pōte scōte
De la sorȝ și de la mōrte!

VERDE FOIE DE MOHOR

(VARIANTA)

Culēsă de Chr. N. Țapu de la Nicolae Frățila—Novaci (Gorj).

Verde fōie de mohor,
Plānge-mȝ maică, cu dor,
Că și eū ȝi-am fost ficior.
Ți-am scos boiū din obor
5 Și plugu de supt șopron
Și-am tras brazda la răzor!

FOIE VERDE MANDALAC

Culēsă de I. Ionescu, de la Anton Cojocar, Vladaia (Mehedinȝi).

Fōie verde mândălac,
M'a făcut mama băiat,
M'a crescut, m'a legănat,
M'a legănat cu picioru
5 Și din furcă a tras fuīoru.
M'a legănat, m'a crescut,
Mē făcuī maī măricel,

Mē chemă taica cu ūel
La sapă la plug s'ajut,
10 Pēn de vērștă m'am făcut.
Și nu trecu multă vreme
Vēȝ că patria mē cere,
Să merg și să isbutesc
Pe tērāmul cel turcesc.

- 15 C'o opincă mē'ncăltaș,
In cap căcūlă cā luaș,
Căcūlă c'a luș Mihaș.
Trecuț riu Dunărea,
Cetatea Nicopolea ;
20 La Grivița când soșuș,
Pe părinți nu mai doriș.
Ș'apucaș în jos pe vale ;
Ștriga Turciș 'n gura mare
Din reduta cea mai tare :
25 — Bre ! Avradini sictir !
Cu toțiș ne prăpădim,
Ghīauru ne'a impresurat
Și nu e loc de scăpat !
Baca, baca ghīauru,
30 Ne răpește sufletu !
Valter, căpitanu bun,
Adevăratu Român,
Să suie pe parapet

- Cu nouș glōnte pin pșept.
35 — Nașnte, băieți nainte
Și să v'aduceți aminte
De al vostru căpitan,
Adevăratu oștēn !
Mōrte cruntă a suferit,
40 Ce-a dorit a isbāndit ;
Patria nu și-a vindut !
— Saltă, Romānie, saltă,
C'acūm te-aflī māritată
Dupē mirele dorit,
45 De doiș-spre-ce ai venit.
Romānie, fiuș tēi
Te vor scăpa de nevoi !
Romānia mī-a avut
Doi fiș bravi care-a trecut :
50 Pe Ștefan cel lăudat,
Pe Mihaș, bravu bărbat !

PENTRU-O ARMA RUGINOSA

Culēsă de Chr. N. Țapu de la Florea lăutarul, Radomir (Romanăși).

A se vedea mijlocul variantei «Frunđi verde ismă crēța» din colecția d-mnei
E. Sevastos, pag. 269.

- Fōie verde avrāmēsă,
Pentru-o armă ruginōsă
Lăsaș masă, lăsaș casă,
Lăsaș nevastia frumōsă,
5 Cu doiș copilaș la brațe,
Fōie verde matostat,
C'o fată și c'un băiat,
Băiețașul strigă—tată,
La inimă mē sāgētă !

- 10 Fata strigă—mamă, mamă,
La inimlōră mī-e rană !
Fōie verde treiș bujori,
Și'ntrēbă copiiș lor :
—Mamă, unde-ī tatăl nostru ?
15 Tatăl vostru 'n București
Călărește caș domnești,
Și se pōrtă 'n țole verđi,
Să'l vedeți nu'l cunoșteți !

FRUNĐULIȚA ȘI-O LAMAIE

Auđița de Chr. N. Țapu de la Florea lăutaru, Radomir (Romanăși).

- Frunđuliță și-o lāmāie
Și-o lāmāie și-o gutuie,
Cāntă, cuce, numai mie;
Pēn' la vară nu se știe,
5 M'o lua statu 'n miliție

- Și rēmāne māndra ție !
—Rēmāi, māndro, cuș 'ī vrea,
Iaș pușca și ranița,
Șapte nasturiș pe manta,
10 Să mē duc la slujba mea,

Ca să'mî fac datoria,
Să mă curăţ, de belea !
Să m'adăşti la patru anî ;
Când oî povirni pe dece,
15 Să'î fie inima rece !

Când oî ȕice bob năut,
Cântă, cuce, să te-ascult,
Pên'la vară este mult,
Orî trăiesc, orî nu trăiesc,
20 Orî in pămînt putreţesc !

RECRUTUL

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iautariî din com. Runcurelu (Mehedinţi).

A se confrunta varianta prescurtată «Frunĝulénă grău mărunt» pag. 246—247, din colecĝia d-mnei E. Sevastos. (cântece Moldovenesci).

Și'altă dată bob năut,
Vinerî, măica m'a făcut,
Sâmbătă m'a botezat,
Duminecă m'a 'nsurat,
5 Lunî in ôste m'a băgat,
Vorbă la nevast'am dat:
Să m'aștepte șapte anî,
Șapte anî și șapte lunî
Și fr'o patru săptămânî.
10 — Dac'oî vedea că nu viū
Să sameni, puică, busuĝoc,
Iarna, pe geru de foc.
De-o ieși el crăcănos,
Să știî că sint sănētos ;
15 D'o ieși îel cam pălit,
Să știî că m'am prăpădit ;
D'o ieși el resfirat,
Să știî că m'am depărtat !
Soldatu ce mi-șî făcea ?
20 El, frate, sē libera,
Acasă că mi-șî pleca,
Pe drum singur că venîa

Și c'un moș că se 'ntîlnea :
— Bună-ȕiua, moșule !
25 — Mulțumim, voînicule !
— Unde-aî plecat moșule ?
— Ia, mă duc in deal la vie
Să tai viea din trupină
Că s'a umplut de cîrchină.
30 — Spune, moșule adevērat
De nu e vre-o nuntă 'n sat ?
— Spuî, tată, in credința mea,
Că e chiar la casa mea :
S'a măritat noru-mea.
35 — Spune, moșule adevērat,
Spune, pe cine-a luat ?
— Băiatu primaruluî,
Din capu orașuluî.
Soldatu că mi-șî pleca
40 Și la nuntă se ducea.
Mirésa cătu'l vedea :
— Măică, măîculița mea
Mî-a venit soĝîora !

FOIE VERDE DE NAUT

(VARIANTA)

Culésă de Ión Ionescu, de la N. Radulescu, din com. Bozați, — Dâmbovița.

A se vedea varianta prescurtata «Frunĝulénă gr ũ mērunt», din colecĝia dōmnei E. Sevastos.

Fōie verde de năut,
Vinerî măica m'a făcut,
Sâmbătă m'a botezat,
Duminecă m'a 'nsurat,
5 Lunî la ôste că m'a luat,

La București am plecat,
Și așa răspuns am lăsat :
Să 'mî ție puĝuca bine,
Cu pâine și cu masline,
10 Cu rachiū de tiscovină,

Să nu ducă dor de mine!
 Nicî o lună n'a trecut,
 Nicî anul nu s'a umplut
 Și scrisóre mî-a sosit,
 15 Că puîca s'a logodit.
 Eû atunci, cum auîi,
 La Maîor că mē ceruî.
 Maîorul drumu că 'mî da,
 P'un cal negru încălecam
 20 Și pe cale că mî-o luam,
 Pe vâlcele mî-apucam,
 Ostenit, of! cum eram.
 Când la jurnate de cale,
 Unde scoboriî îi vale,
 25 Mē 'ntâlniî c'un moș bătrân :
 — Bună ȕiua, moș bătrân !
 — Mulțămesc, soldat strein,
 Ca 'n tot-d'auna 'n deplin !
 — De unde ești moș bătrân
 30 Venit aici în ăst fin ?
 — Din sat de la Miluești,
 D'aci 'n vale, cum ochești.
 — Spune, moșe adevărat,
 N'ai vĕdut vr'o nuntă 'n sat,
 35 Nicî pe ȕi, nicî pe 'nserat ?
 — De la deal de casa mea,
 Jocă nunta noru-mea.
 Eû atunci cum auîi,

Bicî calului că dăduî,
 40 Drept la pōrtă mē opriî
 Și drept cum m'am repeȕit,
 Pōrtă 'n patru s'a făcut.
 De mână doi că mē lua
 Curva 'n mână că mî-o da :
 45 — Haî, tu curvă, după mine,
 C'am bĕut baniî cu tine,
 'I-am bĕut și 'I-am mîncat,
 'I-am băgat în sĕrutat.
 Cum aș plînge și ofta,
 50 Să'mî vĕd eû amanta mea
 Pe brațele altuia.
 N'am cuîit la mâna mea
 Pe-amĕndoî 'I-aș junghia
 De s'ar duce pomina,
 55 De s'ar duce vestea 'n țară
 Și ȕĕu aș fi de ocară !
 Fōie verde țarbă lată,
 Bată-te crucea, armată,
 Cum mē lași făr' de nevestă !
 60 Fōie verde d'un fuîor,
 Să trăiești, Dom'le Maîor,
 Că 'mî făcuși parte di fecîor.
 Fōie verde d'avrămésă,
 Să trăim bine, nevestă,
 65 Eû nu ȕi-oî maî ȕice ba,
 Tu mî-oî ȕice tot așa !

MOȘNĖGUL

(VARIANTA)

Auȕita de Chr. N. Țapu din gura lui Constantin Dobre, din Govora (Vâlcea).
 Veȕi varianta «MoșnĖgul» (balada), în colecȕia d-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 616.

Fōie verde samulastră,
 Lăsaî vorbă la nevestă
 Să m'aștepte nouĕ anî,
 Nouĕ anî și nouĕ lunî
 5 Și câte-va sĕptĕmânî.
 Dar soldatu ce'mî făcea ?
 Din armată că ieșiă
 Și acasă că'mî pleca,
 Cu tată-sĕu se'ntâlnîă.
 10 Fōie verde și-o lalea
 Și din gură îi ȕicea
 Bună ȕiua că își da :
 — Bună ȕiua, moșule !
 — Mulțămescu-ȕi, soldatule !
 15 Dar soldatu întreba :
 — Fōie verde matostat,

Spune, Moșe, adevărat,
 De este vre-o nuntă 'n sat ?
 Fōie verde și-o lalea
 20 Și moșu lui rĕspundea :
 — Nuntă este 'n casa mea,
 Se mărită noru-mea !
 Soldatul, când auȕia
 Ochiî lui îi lacrăma
 25 Și din gură așa ȕicea :
 — Moșule, pe cine ȕa ?
 — Fecîorul primarului.
 Soldatul, când auȕia,
 Fuga acasă se ducea,
 30 Toȕi meseniî că'l vedea
 Dar pe el nu'l cunoștea.
 Fōie verde și-o lalea

Și la masă că ședea
 Numai vin roșu că bea.
 35 Veni vremea banilor,
 De schimbul darurilor.
 Fôie verde de bujor,
 Bagă mâna 'n portofel
 Și mi-ș scose d'un inel.
 40 Fôie verde și-o lălea
 Și pe pâine că'l punea.
 Dacă nașu mi-l vedea
 Și mirésă că chema
 Inelu în mână 'i da.
 45 Mirésă că mi-l vedea

Și din gură așa dicea :
 — Mî-a venit soțiora !
 Dar soldatul ce făcea ?
 Drept în sus că se scula
 50 Și din gură așa dicea :
 — Beți, voînici, și ospetați,
 Dar mirésă să n'o luați !
 Fôie verde și-o lălea,
 Dar soldatu ce făcea
 55 Tótă nunta implinea
 Și mirésă că 'și lua
 Și'n fericire trăia !

LA UMBRA DE STEJEREL

Auđită de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu, Dozești (Vâlcea).

Veđi o variantă în Dorul, carte de cîntece.

Colea 'n vale 'n făgețel,
 La umbră de stejerele,
 Frumos dórme-un soldățel,
 Cu ranița lângă el
 5 Și cu pușca căpătâi :
 — Mă duc, maică, să'l mângâi !

— Nu te duce, fata mea,
 C'ala e om cu belea,
 Vine ordin și mî-l ȳa
 10 Și mî-l trece Dunărea
 Aprópe de Turchia,
 Maí în sus de Plevina !

FOIE VERDE DEDEȚEL

(VARIANTA)

Fôie verde dedețel,
 Supt umbră de păducel,
 Frumos dórme-un grănicer,
 Cu ranița lângă el.
 5 — Mă duc, maică, după el !

— Nu te duce, fata mea !
 Grăniceru-ȳ cu belea.
 Vine ordinu și-l ȳa
 Și mî-l duce 'n Dobrogea
 10 Și tu rămâi tot a mea !

REU E, DOMNE, PRIN STREINI

Auđita de Chr. N. Țapu de la Țutarul Paicu din Bistrița (Vâlcea).

A se confrunta sfârșitul variantei No. 169 și începutul variantei No. 170, pag. 130 131, din colecția d-lui Bibicescu.

- Rěu e, Dómne, prin streinĭ,
Ca desculț pîn mărăcinĭ;
Rěu e, Dómne, pîn dușmanĭ,
Ca desculț pîn bolovanĭ!
- 5 — Tu te ducĭ, bade, te ducĭ,
Tu te ducĭ, bade sărace,
Dar eũ ce focul m'oi face!
— Tu, mândruță, ăĭ face bine,
Că mai sint voinicĭ ca mine.
- 10 — Ba eũ, bade, oi face rěu,
Că nu's mândre 'n portul meũ.
Ia-mě badeo, și pě mine,
Fă-mě brěu pě lingă tine.
'Ți s'o părea brăul greũ,
- 15 Fă-mě lumină de seũ
Și mě bagă 'n sinul těũ.
Că tu unde-oi insera,
Eũ din sîn ȝi-oi lumina,
Ție bine ȝi-o părea!
- 20 Munte, munte, pĭatră sēcă
Lasă'mĭ voinicel să'mĭ trecă!
Să'mĭ trecă la cĭobănie
Să'mĭ scape de cătănie.
Cătănia cui ȝe dată?
- 25 La fecĭoru făr' de tată.
Cătănia cui ȝe bună?
La fecĭoru făr' de mumă,
Că 'nvață mustra 'ntr'o lună!

FOIE VERDE DE BUJOR

Auđita de d-l I. Ionescu, abs. seminarist, în com. Runcu (Dâmbovița).

- Fóie verde d'un bujor,
Tot pe deal pe delușor,
Urcă-o fată șĭ-un fecĭor;
Fecĭoru urcă cāntānd,
- 5 Fata după ȝel plāngēnd.
— De ce cāntĭ, băĭete, a jale?
Orĭ ȝi-e grea arma 'n spinare?
— Nu mĭ-e grea arma'n spinare,
Dar mĭ-e dor de părinȝi tare!
- 10 Șĭ-am đis verde d'avrāmésă,
Eũ cānd am plecat d'acasă,
Am lāsāt boĭ 'njugaȝi
Și căișorĭ 'nhămaȝi
Și părinȝi supěraȝi!
- 15 Șĭ-am đis fóie d'avrāmésă,
Că, cānd am plecat d'acasă,
Am trecut podu pe lėsă;
Și m'ajunse-un dor d'acasă
De copĭi și de nevastă!
- 20 D'ar fi dor de la copĭi,
Să puĭ șaua și să măĭ;
D'ar fi dor de la nevastă,
Să las calul să măĭ pască.
D'ar fi doru de la mumă,
- 25 Să fac calu numaĭ spumă;
D'ar fi doru de la tată,
Să fac calul numaĭ apă!

FOIE VERDE MATOSTAT

Auđită de Chr. N. Țapu de la Gheorghe Petrescu, Picher, Petresci (Gorj).

- Fóie verde matostat,
M'a făcut maica băiat ;
Of, of și aoleo !
M'a făcut m'a legănat,
5 Din gură m'a blestemat,
Of, of și aoleo !
Ca să fiu și eă soldat (bis),
Of, of și aoleo !
La o pörtă de 'mpérat
10 Staă în pușcă rezemat,
Of, of și aoleo !
Nebăut și nemăncat,
Ca un sfint din cer picat (bis)
Of, of și aoleo !
15 Fóie verde merișor,
Pe cel deal pe delișor
Trece-o fată și-un flăcău,
Of, of și aoleo !
Flăcăul fluera a jale
20 Fata-î face o întrebare (bis):
Of, of și aoleo !
— De ce fluera băiete a jale ?
Ori ți-e grea arma 'n spinare ?
Of, of și aoleo !
25 —Nu mî-e arma grea'n spinare,
Dar mî-e dor de maica tare (bis).
Of, of și aoleo !
Fóie verde trei grante,
Regimentul doi cetate
30 Mult e dus în strînatate,
Și n'are cine să'l cate.
Of, of și aoleo !
Mama din pămînt nu pôte,
Tata este prea departe. (bis)
- 35 Of, of și aoleo !
Fóie verde trei cocenî,
Sus în deal la Cotrocenî,
Este-un regiment de gen.
Of, of și aoleo !
40 Gorniștii marșu sunând, (bis)
Comandanții comandând, (bis)
Of, of și aoleo !
Și dacă ai greșit în front,
Numa'n palme 'n ghiont te scot
45 Și ce-va de mai grăiești,
La carceră nimeriești. (bis)
Of, of și aoleo !
Când e sórele 'n chindie:
— Haî copii la teorie.
50 Of, of și aoleo !
Siliți copii de 'nvățați
Numa să nu desertați; (bis)
Of, of și aoleo !
Căci dacă veți deserta,
55 Garda pitei v'o mîanca.
Of, of și aoleo !
Mai la vale de cazarmă
Un azil de domnișóre, (bis)
Of, of și aoleo !
60 Domnișóre tinerele
Mor sergenții de pe ele !
Sergenții când se-adună,
Nu vorbesc vr'o vorbă bună,
Și vorbesc tot vorbe rele
65 Pentru fete frumúșele,
Cu igreta falfăind
Și cu cocarda lucind (bis)
68 Of, of și aoleo !

FOIE VERDE TREI BUJORI

Auđită de Chr. N. Țapu din gura lui Gheorghe Petrescu, Picher, Petresci (Gorj).

Veđi-l și in *Cartea de dor*.

- Fôie verde trei bujori,
Adio, mamă, frați, surori ;
Să vë mai revëđ odată
Și-apoi pot să mor.
- 5 Fôie verde de stejar,
Va!, sërmanii marinar!,
Duce viața cu amar,
Făcend termen de cinci ani !
Fôie verde de trei flori,
- 10 Al reginei sint feciori ;
Ei se duc ca fluturii
Și vin ca călugării !
Cine-a prelungit armata,
Dumneđu să-ı dea rësplata :
- 15 Să-ı ıa mână și-un picior
Ca s'ajungă cerșetor !
Cine m'o fi blestemat,
Mările să le străbat,
Pin' la Oceanu 'nghețat?
- 20 Nu m'a blestemat la lună,
Ca să staü cu arma 'n mână;
Și m'a blestemat la nor,
- Ca să staü sus pe vapor !
Mână, mână, lopătar,
25 Mână pën' la țermul meu,
Țermul meu cel părintesc,
Unde-am născut
Și crescut.
- Fôie verde trei sfântoıce,
30 De la Galați mai încöce,
Este o cărciumă in pârloge,
Ținută de trei Turcoıce,
Vinde vinu trei sfântoıce,
Beäu marinarii sëraciı.
- 35 Vinu 'ı bun de Drăgășani
Ocaua opt-đeci de banı,
Beäu marinarii sërmanı.
Fôie verde ıarbă mare,
Când eram la recrutare,
- 40 Eram frumos ca o flöre,
Ce sta vara la rëcöre ;
Dar acum la liberat
Mult sint palid și uscat,
Parcă 'n temniță am stat !

FOIE VERDE MARACINE

Culésă de Chr., N. Țapu de la Dumitru Băcioiu, din Petresci de-sus, (Gorj).

- Fôie verde mărăcine
Tu plec, neică, de la mine ;
Du-më, neică, și pe mine
Neică, 'ntr'o țară cu tine !
- 5 — Fôie verde de mër dulce,
Bucuros, mândro, te-aș duce;
Da mî-e murgu tinerel,
- Nu ne duce doı pë el,
Și mî-e murgu de trei đile,
10 D'abia më duce pe mine ;
Fôie verde de dudău,
D'abia 'mı duce trupu,
Trupu cu pëcatele,
Mijlocu cu armele.

- 15 — Fôie verde mărăcine
 Tu plec, neică, de la mine ;
 Du-mă, neică, și pe mine,
 Neică, într'o țară cu tine !
 — Mândro, unde mă duc eu,
 20 Nu-î nici țarbă, nu-î nici grău,

- Numa sânge pănă 'n brău !
 Fôie verde de dudău,
 Mândro, unde mă duc eu,
 Nu e țerbă,
 25 Nicî nu-î nalbă,
 Numa sânge pănă 'n barbă !

FRUNȚULIȚA USTUROI

A se confrunta și variantele de mai sus «Recrutul și Moșnegul» pag. 356—358.
 Aușită de Chr. N. Țapu de la Gh. Forumbescu, din Novaci (Gorj).

- Frunțuliță usturoi,
 Colea 'n vale 'ntr'un zăvoi,
 Face Badiu case nuoi,
 Cu ferestrele la sôre,
 5 Cu ușile 'n vântu mare.
 Foicică și-o lalea,
 In casă cine ședea ?
 Un bosnég, bosnég bătrân
 Și mi-ș avea d'un copil.
 10 Sâmbătă l'a logodit,
 Dumineea l'a nuntit.
 Lunî scôse plugu din obor,
 Și mi-l porni pe ogor.
 Nicî o brazdă n'a brăzdat,
 15 Pe el la ôste l'a luat.
 Dar bălatul ce'mî dîcea ?
 Din gurița lui grăia :
 — Fa, nevastă, mândra mea,
 Și tu, măre, să m'asteptî,
 20 Șapte anî și jumătate,
 Să m'asteptî in dreptate.
 Și, măre, tu să'mî sădești
 Trei vetre de busuțoc.
 Busuțoc d'o resări,
 25 La șapte anî și jumătate,
 Să știî bine c'oî veni ;
 Busuțoc n'o resări,
 Pên 'la șapte anî și jumătate,
 Tu să nu mă așteptî, frate !
 30 Tu pulcă să te logodești,
 Și cu altu să trăești !
 Ea, măre, că m'astepta
 Șapte anî și jumătate,
 Busuțoc că 'mî semăna,
 35 Busuțoc nu resări.
 Ea, măre, se logodî ;
 Sâmbătă s'a logodit,
 Duminecă s'a nuntit.
 Dar bosnégu ce 'mî făcea ?

- 40 Sapa 'n spinare c'o lua
 In deal la vie 'mî suia.
 Săpa via din tulpină
 S'o sece la rădăcină,
 Struguri verđi și pērguiți,
 45 Peste garduri asvirliți.
 Dar bosnégul ce 'mî făcea ?
 Ochîi la vale arunca,
 D'un voîniciel că 'mî vedea,
 D'un voîniciel ortoman
 50 P'un cal bun și Dobrogén,
 Cu mustăți în tôte părți,
 Par 'că-î vrej de castraveți.
 Dar bosneagu ce 'mî făcea ?
 Nicî gândul nu 'l isprăvia
 55 Până voîniciel sosia.
 Dar voînicielu 'mî venia,
 Către unchiaș îi dîcea :
 — Bună-ziua, moșule !
 — Mulțamesc, copilule !
 60 — Frunțuliță și-o lelea,
 Măi moșule, dumnea-ta,
 De ce sapi tu via așa ?
 Și mî-o sapi de la tulpină
 Și mî-o secî din rădăcină ?
 65 Struguri verđi și pērguiți
 Peste garduri asvirliți ?
 Dar moșu că răspundea :
 — S'a măritat noru-mea ;
 De foc de inimă rea,
 70 D'așa sap eu via așa.
 — Frunțuliță și-o lalea,
 Măi, moșule, dumneata,
 Ia lasă-ți via așa ;
 N'o săpa de la tulpină
 75 Și o seca din rădăcină !
 Și lasă-ți via așa,
 Haîda, să-ți vîd nunta !
 Dar bosnégu ce făcea ?

Sapa 'n spinare c'o lua,
 80 Cu voinicu acas' pleca,
 Și porțile le descuța
 Și la grajd că mi-ș mergea,
 Calu 'n grajd că mi-l băga
 Și 'n casă că mi-ș intra
 85 Și la masă că 'mî ședea.
 Meseniî cum îl vedea,
 La el țintă se ulta
 Și din gură că grăia :
 — Cată f...u-î mumă-sa,
 90 Dar cine-o mai fi și asta?
 Șade la masă nechemat,
 Bea paharu neinchinat?

Dar voinicul ce'mî dicea?
 — Mă moșule, dumnea-ta
 95 Ia scóte-mî, tu, mireasa,
 Să-mî sêrute mânuța,
 S'o dăruesc cu ce-va.
 Moșul mireasa scotea,
 Mânuța î-o sêruta.
 100 Ea inelul cunoștea,
 Inelul din logodit,
 Și din guriță 'm dicea :
 — Beți, copii, ospetați
 Și de cale vă cătați;
 105 C'asta-î bărbătelul meu,
 Care-î dat de Dumnezeu!

TU TE DUCI, BADE SERACE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Vacariu, din Ocna Sibiilor (Transilvania).

A se vedea și varianta «Fóte verde mărăcine» pag. 361—362.

— Tu te duci, bade sêrace,
 Eû cu dorul tēu ce-oî face?
 — Tu ți-î face, mândro, bine,
 Căci mai sint feciori ca mine ;
 5 Dar eû m'oî face mai rău,
 Căci mă duc din satul meu !
 Mândro, unde mă duc eû,
 Nu veți firicel de grău,
 Numaî sânge pēne 'n brēu :
 10 Sânge de-al Muscaluluî,
 Pēne 'n cóma caluluî ;
 Și sânge de-al Turculuî
 Pēne 'n cóma murguluî !
 Mândro, mândrulēna mea,
 15 De te-ajunge dor de mine,
 Ia drumurile de-a-lungu,
 Orașele de-a rēndu ;
 Unde te-o ajunge dor de mine,
 Sue 'n munții luî Tirol
 20 Și 'ți fă ochisorii rôtă
 Și te uita 'n lumea tótă.

Und'eî vedea steag implântat,
 Acolo oî fi picat,
 Tot în sânge închegat !
 25 Tot în sânge d'el roș
 De la feciori d'eî frumoși !
 Mândro, mândrulēna mea,
 Mândro, semnul mî-oî afla,
 La picîore iarbă mare
 30 Și la brēu holdă de grău,
 Și la guriță
 Tămâiță ;
 Din ochi-ți
 Doi păuniți,
 35 Din sprîncene
 Doue pene ;
 Din buzițe
 Scântelute
 Și la gât
 40 Șaschiu 'nflorit,
 Că de grea mórte-am murit !

IN VÊRFUȚUL NUCULUI

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ștefan Munteanu din Brașov, Transilvania.

- In vêrful nucuлуй
 Cântă-și puful cucului,
 Mai în jos pe rămurele,
 Cântă și două turturele,
 5 Mai în jos pe la tulpină
 Cânt'o pasere streină.
 Și-așa cântă de cu jele,
 Frunță, Ierba totă pierre,
 Să opresce sfintul sôre,
 10 Și ȳes maľcile în cale;
 Num'a mea nu mai ȳeșia
 Să 'mĭ asculte paserea
 Cum mĭ-a cântat patima ?
 Maľcă, măľculița mea,
 15 De te-a lovi dor de mine,
 Ia drumuľul de-alungu,
 Orașele de-a rându,
 Că pe mine mi-ȳ afla
 În fundul Italiei,
 20 La compania mândrei,
 Supt o trupină de brad
 Acolo mi-ȳ afla 'ngropat,
 Unde Némťul m'a pușcat,
 Măndre semne mi-ȳ afla :
- 25 La picĳore
 Iarbă mare,
 Pe la brěu
 Holdă de grěu,
 Din buzulița
 30 Schinteľuța,
 Din gurița
 Tămăița,
 Din ochiť
 Doi păuniť;
 35 Din sprincene
 Două pene,
 Și din frunte
 Ierbă verde.
 Și la găt
 40 Șaftiũ florit
 Că de grea môrte am murit.
 De plasa cuțituluĩ,
 De pușca 'mpăratuluĩ;
 Făr' de lumină de céră,
 45 Făr' de om din a mea țeră,
 Făr' de lumină de sěu,
 Făr' de om din satul meũ !

EȘI, MANDRA, PAN' LA FERÉȘTRA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ștefan Munteanu din Brașov, Transilvania.

- Eșĩ, mândră, pên' la feréștră
 Și te uľtă 'n sus pe cóstă.
 Eșĩ, mândruța, din chilie
 Și te uľtă 'n sus spre vie,
 5 Veđĩ pe drum cine cobórá ?
 Un car mare cu povară.
 Și te suľe 'ntr'un měr dulce,
 Veđĩ bădița cum se duce
- Cu cămașa lui cea nouă,
 10 Cu inima ruptă 'n două.
 Eșĩ, mândruța, 'n drumul sěu
 Și-ȳ dă tu inelul těu
 Și te uľtă după el
 Cum se duce cătinel.
 15 Pentru ce nu merge tare ?
 Că rěu inima il dóre.

Și se duce fluierând
 Și din ochi tot lăcrămând
 Și din gură cuvântând :
 20 —Plânge-mă, mândră, cu dor,
 Că ți-am fost voinic fecior
 Și ți-am fost drag pe plăcere
 Pe voia și mângăiere,
 Pe plăcerea ochilor,
 25 Pe voia părinților.
 Când porunca mi-a picat,
 Dă-mne, dă-mne m'am supărat;
 Când am prins a o ceti,
 Inima mi se topi !
 30 Mândra mea, mândră iubită,
 Nu-ți fie voia urită
 Și inima rău scârbită ;
 Că de-a fi 'n lume vr'un bine,
 Eu iar voi veni la tine
 35 Și de-a fi 'n lume vr'o pace,
 Eu iară mă voi întorce ;
 Dar de-a fi vr'o răutate,

M'oă lipi lâng-o cetate
 Și ți-oă scrie mândr'o carte.
 40 — Ai, bădică, bădișor
 Scrie-mă, scrie-mă, că mi-î dor,
 Dar n'o scrie cu cernelă
 Că de-acela 'î multă 'n țără,
 Și n'o scrie cu cărbune
 45 Că de acela 'î mult în lume,
 Ci mă-o scrie cu argint
 Să știu că-î de la iubit.
 Cărtică 'n cornurele
 Pe de lături cu mărgele
 50 Cine-o prinde s'o citescă
 Lacrămile să'l porniască.
 Și n'o scrie tare greu
 Să o pot ceti și eu.
 Eu oă ceti prin grădină
 55 Și s'era pe la lumină
 Cu suspinul din inimă,
 Și-oă ceti prin pomișori
 Cu lacrimi din ochișori !

PORUNCITU-MI-O ION

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Vacariul din Ocna Sibiilor, Transilvania.

Poruncitu-mă-o Ion
 Din Clușiu, din batalion,
 Să-î fac penă de țitron.
 Eu încă î-am poruncit

5 Pe sușerul vântului,
 În casarma Clușului,
 Că țitronul s'a scumpit
 Și penă nu î-am gătit !

REMAS BUN TATA ȘI MAICA

Audită de Chr. N. Țapu de la Ștefan Munteanu, din Brașov, fost sergent în armata Austriacă în Bosnia.

Cântă cucu dintr'o cracă,
 Rămas bun, tată și măică ;
 Cântă cucu 'n perî cu flori,
 Rămas bun, frați și surori.
 5 Eu, când am eșit din sat,
 Diua bună mă-am luat.
 De la clopu meu cu penă,
 De la tată, de la mamă ;
 De la grădina cu flori,
 10 De la frați, de la surori ;

De la p'urul cel cu pere,
 De la verî și de la vere ;
 De la pruni înfloriți,
 De la prietini și iubiți.
 15 Vin din vie n'oiu mă bea,
 Pretini buni n'oiu mă vedea.
 Rămăi tu, iubită țără,
 De-oî trăi, să te calc ără.
 Știu eu bine c'oă veni,
 20 Dacă trei ani oi plini,

Dar trei ani, e vreme lungă
Cine poate să-î ajungă ?
Și pe-atunci dac' oiă veni,
Förte tare-oiă bătrăni,
25 La nime n'oiă trebui.

Dar imi dice mândra mea :
— Nu te, bade, supăra,
Că ori când i inturna,
Drag mi-î fi ca acuma !

VOINICESCI - HAIDUCESCI

CE MI-E DRAG PE LUME

Culesă de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Constantin Baranca, din Horez, (Vâlcea).

A se vedea mica variantă «Frunză verde avrămăsa» pag. 250, colecția E. Sevastos. Idem «Calul și nevasta» pag. 298, colecția G. Dem. Teodorescu.

Fôie verde treî alune,
Ce mî-e mie drag pe lume?
Potecéua din pădure,
Pardosită cu alune, —	Voînic verde de gânduri ;
5 Cu alune mărunțele,
Se plimbă puîca prin ele,
Că-î trosnește sub picere.	15 Calu trage la conace
Și voînicul unde-î place!
Ce mî-e mie drag în cale?
Cărarea cea după vale,
Făcută de-o fată mare
Ce-mî e drag pe lumea asta ?
Calu, pușca și nevasta :	20 Și d'un voînicel călare,
Tot trecînd la vrăjitore,
Să ghicască ce mă dore?
Focul de la inimióră,
La inima mea e rană.
10 Nevasta te primenește;
Pușca de hoîi te păzește ;
Calu te ștecălătorește !
Calu-î negru de drumuri	25 Nu e rană de cuîit
Și mi-e rană de iubit !

CE MI-E DRAG MIE PE LUME

(VARIANTA)

Culesă de Chr. N. Țapu de la N. Firculescu, Grecești (Mehedinți).

Ce mî-e drag mie pe lume?
Mariîo, stejarul,
Păduricea verde,
Trandafirule,	Trandafirule,
Bobocelule !
5 Bobocelule!
Poteceaua de pe culme,
Pardosită cu alune,	10 Cu alune 'nghiorate,
Să 'mî iubesc două cumnate,
Două cumnate și-o soră,
Două surorî și o cumnată
Și pe o bătrână din vatră !
-

FRUNȚULIȚA FOI SMICÉUA

(VARIANTA)

Gulésa de Chr. N. Țapu de la Ion Cazacu, lautar, Ștefănești (Gorj)

<p>Frunțuliță foi smicéua,
Pe valea cu turturéua
E lăstarul cât undréua,
Frunțuliță cât paraua.
5 Imi luași pușca și vergéua,
Și 'mă apucași potecéua,
Potecéua de pe culme,
Pardosită cu alune,
Cu alune mititele,
10 Scărție ghiata pîn ele;
Potecéua după vale,
Făcută d'o fată mare,
Urdinând la vrăjitoare,</p> | <p>Să'mă facă să mă omóre;
15 Potecéua dintre fagi,
Făcută de doi dănați,
Urdinând la noi la vaci.
Frunțuliță solz de pește,
Primă vara că'mă sosește,
20 Câmpurile că'mă verdește,
Mândra la pânză 'nălbește,
Neica de plug se gătește.
Când neica plugu pornește,
Mândra 'n luncă hăulește.
25 Cine-î om atunci trăiește!</p> |
|--|---|

VERDE, VERDE DE NAUT

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu de la Ion Cazacu, lautar, Ștefănești (Gorj).

<p>Verde, verde de năut,
Mă uitați la răsărit,
Vedui primă-vara viind;
Primă-vara că'mă sosește,
5 Tote câmpurile 'nverdește,
Neica la plug că'mă hăiește,
Mândra la pânză 'mă nălbește,
Cine-î om atunci trăiește!
Neica 'mă hăiește la plug</p> | <p>10 Și eu cu mândruța 'n crâng;
Neica 'mă hăiește din gură,
Eu cu mândra 'n curmătură.
Verde, verde d'o mălură,
Șed cu mândra 'n bătătură
15 Și nu sînt sătul de gură.
Mândra neichiî, puî boboc,
Dă'mă gurița să mă joc,
Să'î dea Dumnezeu noroc!</p> |
|---|--|

PE DEAL VIU, PE DEAL ME DUC

Culésă de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu, Dozești (Vâlcea).

Foie verde de năut,
Pe deal viu, pe deal mă duc
Și n'aud gură de cuc,
Numai gură de voinic.

5 Voinicel codrului,
Nu v'arești somnului,
Că somnul e 'nșelător,
De voinicul călător!

DRAG MI-A FOST CALU BALAN

Culésă de Ilie Constantinescu, din Dioști, Romanați. Acastă doamnă era la modă cum vre-o 10 ani în acea comună.

Frunză verde leuștén,
Drag m'ă-a fost calu bălan,
Calu alb și șaua verde,
Ține-l, Dómnne, nu mi-l p'erde,
5 Că l'am mai p'erdut odată
Și l'am cătat țara tótă,
Bucureștii jumătate

Și Craiov' a treia parte
Și l'am găsit la Focșani,
10 Priponit d'un leuștén,
— Leuștén, cin'te-a sădit ?
— Marița care-a fugit.
— Leuștén, cine te-a pus ?
• Marița care s'a dus !

FOIE VERDE DE TULPAN

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Zănescu, Vladimir, — Gorj.

Foie verde de tulpan,
Drag m'ă-a fost calu bălan,
Și voinicu Țortoman.
Cal bălan și șaua verde,
5 Ține-l, Dómnne nu'l mai p'erde
Că l'am mai p'erdut odată,

L'am cătat o vară tótă ;
L'am găsit în București
La căjmaril? căjmaril boierești,
10 Și pus lângă florî domnești,
Să-l mai vezi, tu, nu'l cunoști!

CAL BALAN ȘI ȘAUA VERDE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Gh. Nicolaescu, Pietrôsa, Vâlcea.

Cal bălan și șaua verde,
Ține'l, Dómne, nu mi-l pierde,
Că mi l'am pierdut odată,
L'am cătat o vară totă,

5 Și-o iarnă și jumătate ;
Și l'am găsit în Focșani,
Legat de un leuștén !

FRUNȚULIȚA FILALEA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Oaie Iautarul, Dioști, Romanați.

Frunțuliță filalea,
F...o 'n bot inima mea,
De ce nu e cum era,
Când eram în flórea mea ?
5 Tăiam calul cu scara,
Iebínca, trăgétórea,
Aplecându-mă pe șea,

• S'adun câte-o viorea,
Să mi-o fac de-o chiticea,
10 S'o trimet la mândra mea ;
În pădure la Scorila,
Unde cântă cinteza
Și mi-o 'ngână presura !

FOIE VERDE ȘI-O LALEA

(VARIANTA)

Fóie verde și-o lalea,
F...o 'n bot inima mea,
De ce nu e cum era,
Când eram în vremea mea ?
5 Tăiam calul cu scara
Aplecându-mă pe șea,
Ca să rup o viorea,

Scobind cu briciul la ea,
Ca s'o duc la mândra mea,
10 Care m'am iubit cu ea
Din copilăria mea ;
Să mi-o puie 'n sên la pîele,
Să mi-o dea când eă i-oi cere-o.

LUNCA CALINEȘTILO

Culésă de Chr. N. Țapu de la N. Zanescu, Vladimir, Gorj.

Lunca Călineștilor	Unde ajungea,
In toate vere	15 O tăia.
Făcea mere.	— Stați, frați,
De păzit cin' le păza ?	De mă judecați
5 — Un băiat și-o fată mare	Și la urmă mă tăiați.
Mi-șî păzira cât imi vrură.	Und' s'o fi mai dovedit
De mână că mi se luara,	20 Om tăiat
La biserică 'mî plecara,	Nejudecat ?
Frații ei că mî-o aflara.	— Du-te, fată, sănătoasă,
10 Frații ei,	Dac' ai fost așa sfătosa ;
Ca niște smei,	— Du-te, neică, sănătos.
Cu cuțite poleite,	25 Ca un trandafir frumos !
Cu bețele aurite,	

VOINIC LOTREAN

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ionița G. Mateiaș, Mieța, Dolj.

Foie verde de lipan,	Nu te-oi mai vedea suit,
Bată-te crucea de deal ;	Și la cruce tăbărit,
Când eram voinic Lotrén,	Și cu murgu priponit,
Te suiam, te coboram,	10 Să puî masa să mănânc,
5 Eû de tine nu grijam.	Să mă 'nchin la Duhul Sfint
Dar acum am bêtrănit,	

DRAG MI-A FOST

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Schiopu, R.-Vâlcea.

Foie verde mărăcine,	Și c'un puî fript de găină,
Drag mî-a fost și 'mî pare bine,	Și cu plosca la clochină,
C'am cal negru pe supt mine	Plină de țuică de prună,
Și cu șaua de meșină,	De la Leana din grădină,
5 Și cu disagiî cu pâine,	10 Ea ȑice că nu e bună !

ME MANA TAICA LA PLUG

Auđita de Chr. N. Țapu de la Stancu Ión, din Cucuiești — Teleorman.

Fóie verde de năut,	Niște fiare ruginite,
Mě mână taica la plug ;	Niște vite amărite.
Nu știu boii să-î înjug :	10 Mě mână tata la sapă ;
Eú î înjug cu códele.	Bat'o potca muncă slabă.
5 Eî mē 'mpung cu córnele.	Sapa'î grea, códa-î scurtă,
Că și plugu 'î dandana ;	Numai vėd parale 'n pungă!
Niște lemne înșiruite,	

DAR'AR DUMNEDEU SA NINGA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Schiopu, din R.-Vâlcea.

Dar'ar Dumneđu să ningă,	5 Să'mî tai drumurile 'n douē,
Să'mî încing calul c'o chingă	Să'mî scutur țarba de rouē,
Și pe urmă să mai plouē,	Să'mî prind ibomnicea nouē!
Să'l încing într'amēndouē ;	

FOIE VERDE BOB NAUT

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Ión Băcioiu, d'n Petresci-de-sus — Gorj

Fóie verde bob năut,	Să'mî cinstesc mândrele mele:
Bob năut și foî de nuc,	10 Am parale și-o rubia,
Și-așa 'mî cântă un puî de cuc,	Să'mî cinstesc mândruța mea,
Să'mî puî șaua să mē duc,	Care m'am iubit cu ea,
5 Să mē duc că sint voînic,	Din copilăria mea,
Și-am parale la chelciug,	Din braț de la maică-sa,
Să cinstesc mândrele 'n tērg.	15 De când era mititea !
Am parale și rubiele	

FOIE VERDE TREI SPANACE

Auđita de Chr. N. Țapu de la lăutarul Gheorghe Costea, din SăcenI — Teleorman.

<p>Fôie verde trei spanace, De la BucureștI încóce, Este-o cârcIumă 'n pârlóge, Și are vin de trei soróce, 5 Și mi-l vinde trei Nemțóce, Trei Nemțóce, trei Jidóce. Cine'l bea copIi nu face. Numai maICA l'a bėut,</p>	<p>L'a bėut că n'a știut, 10 Dór pe mine m'a făcut. M'a făcut numa pe mine, Se temea lumea de mine; Dar să fi făcut vr'o doI, trei, Se temea Turnu de noi! 15 Ea m'a făcut dór pe mine, Se teme Giurgiu de mine!</p>
---	--

LA CARCIUMA DIN PARLOGE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Stancu Ion, CucuieșI — Teleorman.

<p>La cârcIuma din pârlóge, 'Ml este vin de trei soróce, Și mi-l vinde trei Nemțóce, Trei Nemțóce, trei Jidóce, 5 Cine bea copIi nu face.</p>	<p>Dar și mama a bėut, Pe mine tot m'a făcut, De știu calul să'l înching Și armele să le 'ncing!</p>
---	--

FOIULIȚA POPALNIC

Auđita de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu, DozeștI, Vâlcea.

<p>Foiuliță popálnic, Fire-aI codru afurisit, Nu veđI vara c'a venit, CopaciI toIi a 'nverđit, 5 Și tu șeđI negru încănit?</p>	<p>Și cucu că mI-a venit, Mititel și jigărit Și tu șeđI negru 'ncănit, Fire-aI codru afurisit!</p>
--	--

FOIE RUPTA 'N CINCI

Auđită de Chr. N. Țapu din gura lui Ión Preuteșescu, Novaci, Gorj.

A se vedea varianta prescurtată No. 201, pag. 162, colecția d-lui Bibicescu.

Idem a se vedea variantele de mai sus : zace un voinic și colea'n vale pag. 307—308.

Fóie verde ruptă 'n cincî,
 Plin îi codru de voinicî,
 La tot bradul câte cincî.
 Dar la un brad tot mai mare
 5 Zace un voinic de lungóre,
 Cu mândruța la picîóre,
 Tot mutând la perinóre,
 Nicî la umbră nicî la sóre,
 Nicî la cap, nicî la picîóre!
 10 La perinóre mutând,
 Din ochî negriî lăcrămând,

Și din guriță dicënd :
 — Zaci, bădiță, orî te scoli,
 Orî mai dă-mî și mie bóla ?
 15 Caci mie mi s'a urit,
 La perinóre mutând,
 Din ochî negriî lăcrămând!
 Tot mutând la perinóre,
 Nicî la umbră, nicî la sóre,
 20 Nicî la cap, nicî la picîóre,—
 Tu zaci, badeo, de lungóre!

M'A FACUT MAICA PE MINE

(VARIANTA)

Culésă de I. Odor, de la Mihaî Guran, Podu-Vadului.

Fóie verde mărăcine,
 M'a făcut neica pe mine
 Și se duse vâlva 'n lume.
 Da dacă făcea mai mulți,
 5 Gemea codru de haîducî,
 La tot fagu câte cincî.
 Dar la fagu ál mai mare,

Zace un voinic de lungóre,
 Cu-a lui mândră la picîóre.
 10 Mândra de'n graî imî grăia :
 — Orî zaci, orî te școlă,
 Orî mai dă-mî și mie bóla ?
 Să bolesc bóla cu tine,
 Și-apoi să mor, vai de mine!

ASTA-ȚI BEU ȘI MAINE BEU

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Michai, București.

A se vedea Vulpian, colecție de poes. pop. pag. 9, No. 1 și ca varianta «haiducul» G. Dem. Teodorescu, pag. 290.

<p>Astă-Ți béú și măine béú,
 Mě mir banî de unde ȳăú ?
 Nicî cu cósă nu cosesc,
 Nicî cu sapa nu prășesc,
 5 Mě mir banî d'unde gălesc ?
 Din cârcîumă nu lipsesc.
 Ȭia béú cu mândrele,
 Nóptea isbesc tufele,
 Să'mî câștig paralele,
 10 Ce le-am bėut cu mândrele !
 Főye verde ȳarbă négră,
 Taȳca, maȳca tot mēntrėbă,
 Ce munculiȳă mî-e dragă ?
 Taȳca, maȳca, mē mân la sapă;
 15 F... 'o'n códă, nu mî-e dragă.
 Sapa'ȳ scurtă, códă-ȳ lungă,
 Nu maȳ veȳî para la pungă !
 Veni sórele la călcăȳ,
 Puseȳ sapa căpătăȳ
 20 Și cu códă mēnvăliȳ !
 Taȳca mē mână la plug ;
 F...u-l în c... meșteșug,
 Nu știū boiȳ să-ȳ înjug.
 Eū îȳ înjug cu córnel</p> | <p>25 Eȳ se 'ntorc cu códale ;
 Plugul este góngă rea,
 Dă cu córne 'n burta mea.
 Taȳca, maȳca mē mân'la cósă;
 F... 'o'n códă bătăȳsă.
 30 Trăseȳ două treȳ brazde,
 Fómea la pămînt mē trase !
 Dacă vėȳuȳ și vėȳuȳ
 O trântiȳ d'un păducel ;
 Dacă vėȳuȳ și vėȳuȳ
 35 O luaȳ la subȳióră
 Șȳ-apucaȳ pe drum la vale,
 Mē 'ntălniȳ c'un meșter mare :
 — Măȳ meștere, meșter bun,
 Așėdă cușniȳ 'n drum
 40 Și lucrėză fără cărbuni.
 Să'mî faci tu d'un căȳel,
 D'un căȳel, d'un băltăcel,
 Să nu-ȳ puȳ códă de teȳ,
 Că n'are lemnu temeȳ.
 45 Să nu-ȳ puȳ códă de ulm,
 Că nu este lemnu bun,
 Și să-ȳ puȳ códă de corn,
 Când oi da, să mî-l adorm !</p> |
|--|---|

FOIE VERDE TREI SCAIEȚI

(VARIANTA)

Auzită de Chr. N. Țapu de la lăutarul Ion Stancu, Cucueți — Teleorman

Foie verde trei scaieți,
 F...u-le copii toți,
 Cui îmi strigă că sunt hoț.
 Nu sunt hoț, ci sunt haiduc,
 5 De unde Țău, nu mă duc.
 Astă-ți beu și mâine beu,
 Mă mir ban de unde Țău ?
 Că cu cósă nu cosesc,
 Nicî cu sapa nu prășesc ;
 10 Din cărcumă nu lipsesc,

Bani 'n pungă isvoresc,
 Ca nisipu se prășesc.
 Se miră și cărcumarii,
 De unde le mă dau bani ?
 15 Țiua 'mî bea cu mândrele,
 Pe la toate umbrele ;
 Noptea isbesc tufele,
 Lovesc buturugele,
 Taman ca nebunele !

DUNARE, APA VIORA

Auzită de I. Constantinescu de la I. Const. Petre, Dioști, — Romanai.

A se confrunta o variantă din colecția Sevastos «Cântece moldovenești» pag. 14 n. 2.

Foie verde de negară,
 De negară, de secară,
 Dunăre, apă vioră,
 Face-te-ai negră cernelă,
 5 Să te pun în călimară,
 Să te scriu pe-o hârtioră,
 S'o trimet la măica 'n țară.
 Să-mî dea bani de cheltuială

Și haîne de primenială
 10 Și un cal bun de călărie,
 Ca să plec în haiducie
 Ce-oî câștiga să-ți dau ție !
 De-oî câștiga poli, argint,
 Să ți-l dau să-l puî la gât ;
 15 De-oî câștiga cai și bot,
 Să-l împărțim amîndoi !

CAND ERAM COPILAȘ MIC

Culésă de Chr. N. Țapu de la D. Valeanu, lăutar — Roșiori-de-Vede.

- Frunđuță de năut,
Când eram copilaș mic,
Aveam mînte de volnic,
Nu mă hodineam nimic..
5 Dacă mă făcuî mai mare,
Mă hodinesc de-a călare.
Cine mă vede călare
Toți îmi dîce : căpitane !
— Nu 'mî mai dîce căpitane,
10 Veți și dî-mî pe nume : Ióne !
Căpitaniî sint la tîrg,
Eu sunt Ionel din crîng,
- Căți trec, toți de el se plîng.
Mă băete, băețas,
15 Cu față de copilaș,
La inimă om vrăjmaș,
De unde ești, băețas ?
Din ce sat, din ce oraș ?
Ai luat la mână răvaș,
20 Să nu pătimești ce-vași ?
De ai bani mai multiceî
Să'mî dai și mie din ei,
Să-ți fac la mână rêvaș
Să nu pătimești ce-vași !

S'A TRECUT VINEREA MARE

Culésă de I. Odor, din com. Cireș — Prahova.

- Frunză verde salbă môle,
S'a trecut Vinerea mare,
S'a rărit codru pe pôle, —
Haîducî scobor de vale,
5 De vale la lunca mare,
Să 'mpărțescă la parale, —
La parale gălbioare
Strălucesc ca sfîntu sóre.
— Căpitane Dragomire,
10 Împărtește la bani bine,
Să nu trag cu flinta 'n tine.
Așa căpitan auîa,
La toți grămeđi le făcea.
O grămadă rêmânea
15 Și la cărciumă mergea
- Și bea și se 'nveselea ;
Diua bună că 'și lua,
P'acasă că se ducea.
Primă-vara că 'mî venîa,
20 Iar cu toți că se 'ntîlnîa,
Din Giurgiu și din Galați,
Și 'mî intră 'n codriî jurați.
— Căpitane, vara 'ți trece,
Din două una 'ți alege :
25 Saū la muncă,
Saū la luncă,
Saū la câmp in halagiucă ?
Să câștigî la gălbiori,
La purtare is ușori
Și la schimbare cu sporiū !

CINE E VOINIC, VOINIC

Culésă de Chr. N. Țapu de la D. Valeanu, lăutar, Roșiorii-de-Vede.

A se vedea varianta, pag. 161, din colecția d-lui Bibicescu.

Frunđuțiță tiriplic,
Cine e voinic, voinic
Urcă séra la colnic,
Fără băț, făr' de nimic,

5 Numa cu pălmile góle,
La brêu cu șapte pistóle,
Patru pline și trei góle!

FOIE VERDE MARACINE

Culésă de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir, Gorj.

A se vedea varianta «Potera» pag. 294, colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

Fóie verde mărăcine,
Ține, mândră, ușa bine,
Să-'mî pun mâna pe baltac,
Să-'mî veđi strejił ce-o să'î fac.
5 Să-'î daű un pumn după cap,
Că sînt mulți bătui-ar focul,

De nu 'î mai încape locul!
Fie câți de mulți, nu'mî pasă,
Numai tu să'mî fił acasă,
10 Să le gătești demâncare
Treı fripturi și trei rasóle,
Cu ce-o curge din pistóle!

VUI, VUI, MANDRELE MELE !

Culésă de Ilie Constantinescu de la Ion Petre, Dioști, Romanai.

Vuı, vuı, vuı, mândrele mele,
Cele 'nalte supțirele
Și retrase la sprâncene,
Care mă iúbiam cu ele,
5 Din tinerețile mele!
Să vė strângeți câte trele,
De prin văł, de prin vâlcele,
Să serbăm d'o sėrbătóre,
Că mi-e Gligă la 'nchisóre,
10 La 'nchisóre la gros mare,
Pentru o tréńță de basma,

Cu cincı miı de polı in ea.
Fóie verde ș-o lalea,
Ș'o lalea ș-o micșunea,
15 Maică, măiculița mea,
Vinde, mamă, ce-'i avea
Și mă scapă de belea.
Că mie mi s'a urit,
Tot suind și coborând,
20 Cu fiarele după gât!
Fiarele mı-au ruginit,
Măinele mı-au putređit!

VUI, VUI, VUI, MANDRELE MELE

(VARIANT)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitru Baranca—Peșteana-de-sus - Gorj

<p>Vuî, vuî, vuî, mândrele mele,
 Cele 'nalte supțirele,
 Cam trase pe la sprâncene,
 Scurtarea Țilelor mele!
 5 Ce-ați pus cărciuma 'n vâlcele,
 Scurtarea Țilelor mele?
 Mai țineți de-o sêrbătore,
 Că mî-e Gligă la 'nchisore,
 La 'nchisore la gros mare,
 10 Cu fiarele de piciore,
 Cu cătuși la mîinișore!
 Lanțurile aũ ruginit</p> | <p>Piciorele mî-aũ rănit!
 Vinde-ți, maică, averea
 15 Și mē scapă de belea.
 Că mie mi s'a urit
 Tot suind și coborînd,
 Cu fiarele zorzoind,
 Piciorele mî-aũ rănit!
 20 Vinde-ți, maică, ce'î avea
 Și mē scapă de belea.
 Vinde-ți, maică, porciî toți
 Și scapă-mē că nu mai pocî</p> |
|--|--|

INFRUNDEȘTE, CODRE, BINE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitru Valeanu, lăutar, Roșioril-de-Vede.

<p>Frunđuliță mărăcine,
 Infrundește, codre, bine,
 Că ca mâine intru 'n tine
 Cu doî-spre-ce după mine,</p> | <p>5 Imbrăcați cu haîne verđi,
 Intră 'n codru, nu mi-î veđi!
 <i>In alte variante ultimul vers sună:</i>
 Intră 'n tine, nu'î mai veđi!</p> |
|--|--|

. CANTA, CUCE, NUMAI MIE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la I. Mihaî, București.

<p>Fôie verde iasomie,
 Cântă, cuce, nu mai mie,
 Că la vară nu se știe,
 C'oî să plec în haîducie.</p> | <p>5 Ține, codre, frunđa bine
 Căci ca mâine intru 'n tine,
 Cu doî-spre-ce după mine!</p> |
|---|--|

LA CARCIUMA DIN PADURE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Michai — București.

Fôie verde mărăcine,
 La cârcuma din pădure,
 Béu voinicî d'adunătură,
 Béu voinicî de sêma mea,
 5 Drag 'mî-a fost la refenea,
 Cu voinicî de sêma mea,
 Drag 'mî-a fost la bătură
 Cu voinicî d'adunătură :
 — Beți copîi și ospetați,
 10 Bați copîi și oîți
 Și la nôpte s'o loviți
 Colea jos la Slatiôră
 La boîeru cel mai mare !
 Dar băieții, când auîia,
 15 Inainte că pleca.
 Fôie verde și-o lalea,
 Acolo când ajungea,
 La pôrtă că se opîia,
 Doi, trei în casă intra.
 20 Pe cîcoî cum îl găîia ?
 Tocmai la masă mânca
 Și din gură că-î îiea :
 — Bună sêra, măî cocône !
 — Mulțumim, măî capitane !
 25 — Și iar fôie și-o lalea,
 Cată f....u-î mumă-sa,
 Ce staî eu și mă gîndesc,

La toîi să mă căcîlesc ?
 Mâna pe paloș punea,
 30 La boîeri se repeîia,
 Către drépta că'l loîia !
 — Fôie verde și-o lalea,
 Căpitane, de oî da,
 De n'oî da,
 35 Noî ce om avea,
 Tot îie îî-om da !
 Fôie verde și-o lalea,
 Paloșu că mi-l trăgea,
 Ochîi că mi îî arunca,
 40 Și vedea și ce'mî vedea ?
 D'o găletușă
 D'o vadră și cincî oca.
 Nicî p'atât nu mulțumîa.
 Fôie verde și o lalea,
 45 Dar cocóna ce îiea ?
 — Mai am d'o sêlbuliță,
 Și s'o dau la copiliță,
 Care este pe poliță.
 Căpitanu d'auîia,
 50 Întindea mâna și-o lua
 Și 'n pozînar mi-o băga,
 Și afară că'mî î-îia.
 Haîducîi că mi-î strîngea
 Și la refenea pleca !

FOIE VERDE BOB NAUT

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Concila, lautar în Urdariî-de-jos — Gorj.

Fôie verde bob năut,
 Mă duseî Joia la tîerg,
 Să vîd caiî cum se vînd
 Și păgubașîi plîngînd.
 5 Fôie verde d'artăraș

Și când fu la adălmaș,
 N'aveam loc de păgubașî.
 Mă duseî să'mî îaî o pâîne
 9 Păgubașîi după mine !

FOILIȚA FOI DE PRUN

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Michai — București.

A se vedea varianta «Hoțul de cai», pag. 299, și nota asupra istoricului acestui cântec în colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

<p>— Foiliță foi de prun,
Spune'mî, spune'mî, moș bă-
[trân,
Spune'mî caii cum se fur ?
— Când este ceta și bură,
5 Atuîncă caii se fură.
Se ia cam de dimineta,
Cam pe rouă, cam pe ceta,
Când ești cu mândruța 'n brațe.
— Fole verde foi de nuc,
10 Spune'mî și tu, puî de cuc,
Dacă'i fur, unde să'i duc ?
— Supt polată de pădure,
C'a crescut feneța mare,
De nu te vești de călare.
15 Fole verde bob lălea,
Spune'mî și tu, turturea,
Înhețată'i Dunărea,</p> | <p>Să trec cu caii pe ea,
Călare pe galbina,
20 Cu doi-spre-dece după ea,
Toți născuți din mumă-sa ?
— Fole verde murele,
Căpitane. hoțule,
Ce-ai făcut pe roțile ?
25 — La Giurgiu sêracele,
Așteptă cărlanele,
Să'mî primesc paralele.
Fole verde foi de spânz,
F...u-ți legea ta de mînz,
30 Să sui sôrele 'n prînd
Și pe tine nu te-am prins,
Păgubașii m'au ajuns.
Fole verde de lipan,
Și să mergem la divan,
35 Să-ți dau bani pe cărlan !</p> |
|---|---|

SUPT POLELE CODRULUI

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Michai — București.

<p>Supt pôlele codrului,
Zac haînele haîducului;
Și le plouă și le ninge,
Și n'are cine le 'ncinge!
5 Haîducu care le-a 'ncins
Șade la temniță 'nchis !
La temniță iadului,
În fîndu pămîntului !
Treî mă 'njură,</p> | <p>10 Treî mă légă,
Pentr'un murg și-o lépă négră.
llepă négră de furat,
Lupiî să te fi mîncat,
Cînd eî te-am despiedecat !
15 Tu m'ai dus,
Tu m'ai adus,
Tu la temniță m'ai pus !</p> |
|---|--|

DOINA LUI CARTIAN

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Concilă, lautar, Urdariț-de-jos, Gorj.

Fôie verde mândălac,	Și mai am pe fulgeriș
Port cămașa bălbărac,	Te face de fugi cărmîș!
Nu's fecior de om sêrac,	Fôie verde usturoi,
Și's fecior de Ungurén	F..u-vê 'n lege cîocoî,
5 Îs născut în Cartian.	20 Că voi ne-ați mîncat pe noi.
Port căcîulă d'astragan	N'o veni vremea d'apol,
Și cămașă de tulpan,	Să punem primar din noi,
De nimeni nu am habar,	Să vă judece pe voi
Că mai am un cal cocor,	Și să vă bag în zăvoi,
10 De'mî ȳa pasêrea din sbor.	25 Cu măcîuca să vă moi.
Și mai am și pe cîolacu,	Să vă luăm cucónele,
De nu mî-l întrece dracu.	Să grăpăm pogónele.
Când ȳiceam odată hăi!	Câte grăpi sint pe pogóne
Treceam patru-ȳeci de văi	30 Atăȳa draci în cucóne!
15 Șî-o luncă cu păducel;	

FOIE VERDE ȘI-O SIPICA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Mihai, București.

Fôie verde și-o sipică,	Vino 'n sat la noi,
F..u-te 'n lege richită,	10 Să-ȳi dau două, trei cîomege;
Când să te vîd înflorită,	Să te 'nmoi,
Să te puȳ curea la flintă?	Să ȳi-au pîlea după cap,
5 Să ȳau flinta la spinare,	Să'mî fac sileap la mazdrac;
S'o ȳau pe al drum la vale,	Să-ȳi ȳau pîlea după c..,
Să 'ntîlnesc cîocoju în cale.	15 Să'mî fac chisea de tutun,
Mă cîocoiu, cîocoiăș,	Că ține tutunu bun!

FOIE VERDE SOLZ DE PEȘTE

Culésă de Chr. N. Țapu de la lautarul Ion Concilă, Urdariț-de-jos —Gorj.

A se confrunta varianta No. XXXII, pag. 262 din colecția D-lui V. Alexandri și No. 210 pag. 167 din colecția d-lui Bibicescu. Idem G. Dem. Teodorescu, colecția poezii pop. pag. 295.

Fôie verde solz de pește,	Orî o sută șapte-spre-ce ;
Supt pôle de codru verde,	Că mi-și frige d'un berbecu.
Micșorel focșor se vede.	10 Nu mî-l frige cum se frige,
Nu știu focu'î potolit,	Ci mî-l întorçe prin cârlige,
5 Sau de haîducî ocolit :	Ca să'î fie carnea dulce ;
La tot fagu patru-cincî ;	Și 'l unge cu saramură,
Nu știu, de ce saū doî-spre-ce,	Ca să'î fie carnea bună.

FOIE VERDE DE SULFINA

Culésă de Chr. N. Țapu de la lautarul Ion Concilă, Urdariț-de-jos, Gorj.

Fôie verde de sulfină,	— Fôie verde bob lalea,
Șade Stângă pe trupină,	Mă cucóne dumneata,
Cu șapte pistóle 'n mână.	Indărăt cu potera,
Nu știu góle saū sînt pline,	Că-ți vėduvesc cucóna
5 Că'mî bagă potera 'n zîne.	10 Și-ți sērăcesc feclóra !

F....U-TE'N LEGE, OLTEȚ

Auđita de Chr. N. Țapu de la Christea Cobzaru, Tērgu Jiu.

F... tu-e'n lege, Olteț,	5 Și-am intrat făr' de mustață
Din tine n'ó să maițes ;	Și-acum eū rađ barba grósă,
C'am intrat tînēr copil	Nu mai mă cunosc acasă
Și-acum sint mai mult bētrân !	La copil și la nevastă !

FOIE VERDE BOB NAUT

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul Stancu Ion, Cucuiești —Teleorman.

<p>— Fôie verde bob năut,
 Tu, maică, când m'ai făcut,
 De ce nu m'ai strâns de gât,
 Să dai cu mine 'n pământ?
 5 De cât să mă fi făcut
 Ca să trăiesc amărit,
 Amărit și necăjit,
 Cu purcelu 'n disagi fript,</p> | <p>Cu plosca cu vin trezvit,
 10 Cu murgu nejugănit,
 Cu pistolu ruginit.
 Și al treilea m'ai blestemat,
 Să stau în pușcă rezimat
 Și să mănânc de furat;
 15 Pên' n'oi mânca de furat,
 Să nu mă vîd săturat!</p> |
|--|---|

VIN, MANDRO, DE ME GATEȘTE

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul Stancu Ion, Cucuiești — Teleorman.

A se vedea varianta prescurtată «Fa'mi un căpenég» pag. 161, din colecția d-lui Bibicescu.

<p>— Foică solz de pește,
 Vin, mândro, de mă gătește,
 Că primă-vara sosește,
 Zăpada se pîtricește,
 5 Colțu ierbiș se ivește,
 Murgu 'n grajd inebunește
 Armile 'n cuț ruginește,
 A-ba, nică mândra mea,
 Pune mâna, nu ședea,
 10 la cotu și fôrfece,</p> | <p>De 'mî croiește o ipingea,
 Numaî verde ca frunđa,
 Să intru 'n codru cu ea;
 Și 'mî croiește imurluc
 15 Verde ca frunđa de nuc,
 Că cu el oi să mă duc.
 Și 'mî croiește nădrăgei,
 Mai verđi ca frunđa de tei,
 Să intru 'n codru cu ei!</p> |
|---|--|

ME URCAI IN DEAL IN LUNCA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ion Michai, din București.

A se vedea varianta «Jianul» pag. 291 din colecția d-lui Bibicescu.

<p>Fôțe verde foi de nucă,
Mă urcai în deal, în luncă,
Vădui lunca 'mbobocită
Și câmpia înflorită
5 Și plugurile brăzdând
Și ômenii semănând.
Numai plugușorul meu
Șade la perete rău !</p> | <p>Sabia s'o fac un plug,
10 Pistolele să le 'njug ;
Să'mi puî plugu să'mi brăzdez,
Unde-o fi crângu mai des.
Să'mi trag brazda dracului,
Pă la capul satului,
15 Pîn ușa bogatului !</p> |
|---|---|

SALTA INIMIOARA'N MINE

(VARIANTA)

Culésă de I. Ionescu, de la C. Tomescu, Bogați — Dâmbovița.

<p>Fôțe verde mărăcine,
Când imi veđi vara că'mi vine,
Mult mi-e drag și'mi pare bine.
Saltă inimiôra 'n mine.
5 I'auđi, neică, pupăza,
Ești afară, nu mai sta,
Ia 'ți cotu și fôrfece
Și'mi croește o ipingea,
Să samene cu frunđa,
10 Cu frunđa și cu iarba ;
Să intru 'n codru cu ea.
I'auđi, neică, 'n grângureii,
Ia croește-mi potureii,
Verđi ca și frunđa de tei,
15 Să intru 'n codru cu ei,
Cu doi-spre-ce voinicel,
Să'mi apăr țara cu ei !
Toți voinicel înalți ca mine,
Imbrăcați și 'narmați bine.
20 Fôțe verde mărăcine,</p> | <p>M'a făcut maica pe mine
Un tâlhar ș'un porc de câne,
Nu-și aude nici un bine,
Numai blesteme pe lume.
25 Dar ce bine să-și auđă ?
Trage Greci de viț prin spuză.
Și păzesc pe la zăvoi,
Unde trec Turcii 'n puhoi,
Eu de pfele mi-l jupoî
30 Și-o vind de'mi cumpăr boî.
Pfelea de Turc cinci parale
Și cumpăr la copii sare.
Să fi făcut maica cinci,
Mi-era codru plin d'alduci,
35 De tot fagu câte cinci.
Să fi făcut măcar doi,
Jucam țara cum vrem noi.
M'a făcut numai pe mine
Și tot mă știe o lume.
40 Că's voinic și sunt Oltén</p> |
|--|--|

Copil de Mehedințen,
 De trec Oltu pe bușten,
 Suț în del la popa Stan,
 Că mai ține câte-un ban,
 45 Pentru mine că's sërman.
 Mă cunoșteam că de mic
 Am să fiu Oltén voinic.
 Când eram de șapte luni,
 Furam épa din grădină
 50 Și custurî de la vecinî
 Și custurî și bricegele
 Și pânza de prin argele
 Și de la fete inele !
 M'am făcut de șapte anî,
 55 Dăduî busna prin dușmanî.
 Dușmanu meu om bogat,
 Venit de la Țaligrad,
 C'o tréță de fes în cap,
 Cu caștanu zdrențuit,
 60 În cincî anî s'a 'mbogățit
 Și satu mî-a sărăcit !
 Pe tata fript l'a mîncat
 Și pe mine rob m'a luat.
 Multă vreme am slujit,
 65 Sâmbria nu mî-a plătit,
 Și pentru-o purcea păpată,
 Mî-a oprit simbria totă ;
 Pentru-o șarlă de cățea
 Mi-a mîncat tinerețea !
 70 Și iar verde mărăcine,
 Staū Loviștenii de mine,
 Ca să mă scôță din fire,
 Că știu calea 'n codru bine.
 Dar eu le spuî că nu merg,
 75 Că sint slugă la un Grec ;
 Și Grecu mî-e om bogat,
 Sâmbriora mî-a mîncat !
 Mă căsnesc să'l bag supat,
 Să'l trântesc, să'l tăvălesc,
 80 De el să mă mîntuesc !
 D'ar veni ȕiua de mîne,
 Să'mî ȕică și el jupâne
 Șieū să-ȕic :—porc de căine !
 ȕiî minte, fiară spurcată,
 85 Când m'aplecăm să béū apă,
 Mă picaî cu cisma 'n cefă,
 De dam cu gura de pîatră,
 De beam apă sîngerată,
 Cu măsele amestecată ? !
 90 De spuneam că 'mî este sete,
 'Mî daî cu biciu pe spete ;
 Și de spuném că n'am pîne,
 Asmuȕiaî căniî pe miîne !
 Mă făceaî că sint calic
 95 Și că nu's bun de nimic ?

Verde frunză mărăcine,
 Când imî vedȕ larna că'mî vine,
 Rêū imî pare vaî de mine !
 larna 'ȕ mare, gerurî grele,
 100 Și că sint sêrac în pîele,—
 Vaî de păcatele mele !
 D'ar veni primă-vara
 Cu frunza și cu larma,
 Tot dărâmând vacilor
 105 Prin vêrfu copacilor,
 Nu daū sama sdrenților !
 Tôtă vara mî-am cosit,
 Altuî am agonisit,—
 Eū nimic n'am folosit !
 110 Acum mă duc la vecinî,
 Să'mî dea o pîlă de fên,
 Că mor vacile leșin !
 Dar vecinu, om bogat
 În sémă nu m'a băgat !
 115 Eū puî mâna pe țepoî,
 Oile se fac purcoî,
 Crede că le daū trifoî.
 Arunc țepoîu 'n zăpadă,
 Vacile se fac grămadă,
 120 Crede că le daū la iarbă !
 Dar de un' să le daū iarbă
 Că-ȕ pustia de zăpadă ?
 Tôtă vara am muncit,
 Pe Grec l'am 'mbogățit,
 125 Ș-am rēmas sărac lipit !
 N'am să mă mai duc la sapă ;
 Bată-ȕ cōda, nu 'mî-e dragă,
 Că prea are cōdă lungă ;
 Numai nojesc para 'n pungă !
 130 Verde fōȕa faguluî,
 Ia ȕi-ȕ, maică, taȕuluî
 Să ȕică țiganuluî,
 Să dea fieru draculuî,
 Din gura cȕocanuî ;
 135 Nu'mî trebuîe sapa luî !
 Mî-a dat frunza și larma,
 Și 'mî trebuîe flinta mea,
 Ș'un brēū verde pentru șale.
 Ș'un sileaf cu opt pistole.
 140 Fōȕe verde de năut
 Taȕca mă mână la plug,
 Nu știu boiî să-ȕ înjug.
 Eū 'ȕ înjug cu codiȕele ;
 Ei mă înpung cu cōrnele.
 145 Plugu 'mî este o gōngă rea.
 Merge d'a 'ndaratele,
 Cu cōrnele 'n burta mea.
 Niște lemne înșiruie
 Niște vite omorâte
 150 Niște ȕile prăpădite.

Niște brazde răsturnate
 Niște păcate 'nșirate.
 Câte găuri sînt la plug
 Tóte mă mână la crâng,
 155 Să tai cuie să le astup.

Taica mă mână la sapă,
 Nu mă duc, că nu 'mî-e dragă;
 Că sînt voinicel înalt,
 Rău 'mî șade cocoșat,
 160 Cu argașii la săpat!

FRUNȚULIȚA ISMULIȚA

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul Stancu Ion, Cucuești—Teleorman.

Frunțuliță ismulită,
 Ce bine mî-e, măicuțiță,
 Cu doî-spre dece după mine,
 Inarmați și 'mbrăcați bine!
 5 Veniți, băieți, după mine,
 Veniți, băieți, să bem vin, —
 Să bem vin, să ne vorbim,
 De seară unde să isbim?
 Să isbim la Cărligați
 10 De vale la Dorobanți,
 Că sînt ómeni bogăți,
 Numără nóptea la sfanți.
 Da d'aș trece Dunărea
 Pe la Suliman Pașa,

15 Da d'aș câștiga ceva,
 S'avem ce-va ce mîncă?
 D'aș avea vr'un norocel,
 Să mă joc cu gălbiori,
 C'o să'mî plec din sat în sat,
 20 Să'mî găsesc omu bogat,
 Să mî-l trag la plug legat,
 Să 'î trag măciucî după cap.
 Și unde-oî găsi om bătrîn,
 Să'î dau baldace la c...
 25 Să'l fac să mînânce fîn;
 Și unde-oî găsi câte-o babă,
 Să mî o 'ngenuchi ca p'o iadă,
 S'o fac să mînânce iarbă!

FOIE VERDE BOB NAUT

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul Stancu Ion, Cucuești—Teleorman.

A se vedea variantele No. 204, 295 pag. 163—164, din colecția d-lui Bibicescu.

Fôie verde bob năut,
 De când maica m'a făcut,
 Pin codru m'am pomenit;
 Nicî lumea nu m'a vădut,
 5 Nicî luna, nicî sórele,
 Numaî căpriórele.
 — Căprióră,
 Surióră,
 Ce 'mî ești curvă și marghiólă,
 10 Înălță-te 'n două picióre,
 De róde crângu pe póle,
 Că nu maî pocîu de picióre;

Și mă dor șoldurile
 Tot țiind pistóile!
 15 Róde póla codrului,
 Să vėd matca Oltului,
 Chivera voinicului
 Și cărcuma Radului!
 Óltule, Óltețule,
 20 Seca-ți ar isvórele,
 Să-ți remăte pîetritele,
 Să trec cu piciórele,
 Să mă vadă mândrele!

FOIE VERDE BOB NAUT

Cuulésă de Chr. N. Țapu de la Iăutarul Stancu Ion, Cucușf!— Teleorman.

Fóie verde bob năut,
Unde-aud pe cer tunând,
Jos la baltă fulgerând,
Plóia 'n codru răpăind
5 Apa văgaș curând
Și mterlița suferând,
Șturzu 'n vale ciripind—
Mě fac bróscă pe pămînt

Ca un puîșor de lup,
10 Să'mî trag negustoriî la crâng,
Negustoriî Bucureșteni
Trec la tîerg la Riurenî,
Să-și cumpere boulenî,
Marî de trup și grașî de carne
13 Și cam țiefinî de parale.

ME FACU MAICA PE MINE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Mihai — București.

Fóie verde mărăcine,
Mě făcu maica pe mine,
Nu s'aude nicî un bine!
Da ce bine să s'auđă,
5 Că trag negustoriî prin spuză!—
Negustoriî Bucureșteni,
Jumătate Piteșteni

Și trei-patru Slătinenî
Și câțî-va din Crafovenî,
10 Trec la tîerg la Riurenî
Să-și cumpere boulenî,
Boulenî și junici grase,
Să vie cu ele acasă,
Să vadă câștig le íasă!

VERDULIȚA DE FASUI

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ión Băndoc, din Bobu-Pojogeni — Gorj.

Verduliță de făsui
F...u-te'n lege, făguî,
Tu'mî frunđeștî, mie nu'mî spuî,
Să'mî íasă armele din cuî,
5 Pușca de supt căpătăî,

Ca să plec în codru întăî!
Frunđuțiță și-o lălea,
Să mă duc la hamanta,
Care mă iubîam cu ea.
10 Din d'alba copilărea!

TEIULEȚ CU FOIA LATA

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lautarului Ghiță Șchiopu, din R.-Vâlcea.

- Fôle verde fôle lată,
Teuleț cu fôla lată,
Ce bine mî-aî prins odată,—
Odată la vremea mea,
5 Când potera mă gonîa,
Potera din Slatina
Și cu a din Craiova,
C'ăla mî-a uscat vîța!
Supt umbra ta mă umbrîam,
10 Sup frunța ta mă 'nvăînam
Și de poteră scăpam!
Poterile că trecea,
Pe mine nu mă vedea.
Fôle verde fôl de nuc,
- 15 Iar acuma să mă duc,
Să'mî gonesc pe Arsan Turc,
Să 'î măsur grajdu de lung,
De la ușă pîn' la fund;
Să'mî aleg d'un cal porumb
20 Scurt în gât și 'nalt în trup,
Să 'ncerc Dunărea d'adînc.
Să nu se ude scara,
Nici colțu la ipîngea,
Ca să trec în Cladova
25 La Maria văduva,
Care mă iubiam cu ea
Din copilăria mea!

TOTA LUMEA 'MI ȚICE HAIDUC

Aușită de Chr. N. Țapu de la Gheorghe Porumbescu, Novaci, Gorj.

A se vedea doîna haiducăscă No. DLXXXVI, din colecția d-lor Iarnic și Bârsan.

- Frunțuliță mărgărit,
Tótă lumea 'mî țice haîduc;
Eû nu le-am făcut nimic;
Dar le-am spart grajdu prin
[fund.
5 Din trei cai luaî pe-l porumb,
Îl pășteam nóptea la crîng
Și țîua 'l scoteam la țîrg.
Negustoriî că 'mî venîa
Cum îî frunța și iarba,
10 Bune parale că 'mî da.
Păgubașu că'mî sosîa;
- Băîatu așa 'mî țicea:
—F...u-te, de păgubaș
Nici pe ăsta nu mî-l lașî?
15 Frunțuliță de spanac,
Nu țî-o fi țîe păcat,
Tu cu trei cai la coșare
Și eû tîner pe piclóre!
D'oî sta de m'oî mânia
20 Și pe negru țî l'oî lua,
Te-oî lăsa cu sarcina,
De țî-oî vedea beléua!

FRUNȚULIȚA CA SMICÉUA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ion Cazacu, Ștefănești, Gorj.

FrunȚuliȥă ca smicéua,
Vêđui frunȥa ca paraua
Și lăstaru ca undréua.
Îmĭ luaĭ pușca și vergéua

5 Și 'mĭ apucaĭ potecéua.
Suiĭ dealu și vâlcéua
Și mĭ-așternui ipingéua,
8 Unde cântă turturéua !

CINE MI-I VOINIC LOTREAN ?

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Preuteșescu din Novaci—Gorj.

FrunȚuliȥă leuștén,
Cine mi-ĭ voinic Lotrén
Să mérgă cu min' un an,
Să mi-l puĭ d'un căpitan ?
5 — Căpitane de județ,
Ce tot mă ȥiĭ la coteț,
Pentr' un puĭu de mânzulet ?
Și dă-mĭ drumu pe la prânȥ,
Ȧi-l aduc f.u-l de mânz ;
10 Și dă-mĭ drumu la amiaȥi,
Să ȥi-l aduc murg și bréz !
Căpitane de Ardeal
Ce mă ȥiĭ închis d'un an,
Pentr'o ĩépă și-un cârlan ?
15 Și ĩépa a murit de slabă,
Cârlanu l'am dat de glóbă.
Și 'mĭ luaĭ șaua la spinare
Și ajunsei pe drum la vale ;
Dar un nebun de rumân
20 Priponise ĩépa 'n drum.
Mă făcuĭ șaua d'a pune,
Mă făcuĭ d'a 'ncăleca ;
Ĭ dam pintene să stea,
Ea maĭ tare că fugĭa ;
25 ĩépa Giurgiu apropia,
Bune parale că lua.
Dar băĭatu ce 'mĭ făcea ?
Șaua din spinare c'o lua,

Și-apuca pe Cămpina,
30 Se întălni cu Galbina.
Șarga neagră pe spinare,
Pe supt fôle rotogôle,
Pintenógă de picĭóre,
Stremurată de o nare,
35 Și 'n buĭéstră 'n fuga mare.
Dar nu era singurea ;
Cu cinci cârlăĭ lângă ea,
Și avea șapte jugaĭorĭ,
Cum ȥi-este drăguț de ei.
40 El pe Șarga 'ncăleca,
Drumul d'alungul că'l lua.
Frunȥulină mēr de 'l creț,
Se ducea la Maglovețĭ,
Se face d'un tērguleț,
45 Und' se vĭnd cârlanĭ cu preț.
Acolo când mĭ-ajungea,
Bune parale că 'mĭ lua,
Păgubașu că 'mĭ sosĭa,
Măna cu ciocoĭĭ da,
50 Frumușel că mi-l lega
La judecată 'l ducea,
Acolo că 'l întreba :
— F..u-ȥĭ mama ta de hoț,
Cum faci, când furĭ caiĭ toĭ ?
55 — Frunȥuliȥă de maslină,

Eû Iău Iépa cea bătrână,
Şi cârlaniî vin pe urmă.
Eû merg din gură cântând
Şi cârlaniî nechezând.
60 Dar băiatul ce 'mî făcea ?
Mâna stângă 'arunca,
Bune parale le da

65 Și boșerilor le ȋcea :
— Măi boșeri, măi dumnea-ta,
Să 'mî daȋ la mână bilet,
Să trec Dunărea 'ndărăt,
C'am vii și am moșii
Și nevastă cu copii !

N'AM O CALE SA ME DUC

Culésă de Chr. N. Tapu de la Nicolae Frătilă—Novaci.

Fôre verde bob năut,
N'am o cale să mă duc,
Să 'mî mai trecă de urît.
Nu me duc de sărăcie
5 Şi mă duc de duşmănie ;
Că duşmanî s'au vorbit
Să mă prindă 'n aşternut,
Să ne lege cot la cot,
Să sperie satu tot !
10 Ş' altă verde de năut,
Tu, măică, când m'ăi făcut,
De ce nu m'ăi strîns de gât,

Să n'am nume de voinic,
Că la vară iar mă duc!
15 Mă făcu' mai măricel,
Taica mă luă după el;
Și mă 'narmă cu pistole,
Mă puse să dau tărcole,
Să omorîm pe ciocoî,
20 Că ei nu mai țin cu noi,
Ne-aû prăpădit, vaî de noi!
Că sînt mulți bătut-î-ar focu,
De nu-î mai încape locu!

DOINA HAIDUCULUI ION TUNSU

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu, din com. Corbiș mari—Vlașca.
Vedî mai sus cântecul lui Jianul haîducul.

Veste'n țară mî-a ajuns
De un hoț, ce'î dîce Tuns,
Care 'n codru mî-a eșit,
Cu șase intovărașit,
5 Toți voînici, aleși Pandurî,
Tâlharî neoși de pădurî,
Cu ghebe și cu puturî.
Și'mî umblă din crâng în crâng,
Căî trec toți de ei se plâng.
10 Și'mî ese la colnicel
Și te 'ntrebă binîșor,
Cu cuvînt blând blîndîșor :
— De unde vii, flăcăiaș ;
Din ce sat din ce oraș ?

15 Luat'ai de drum rēvaș,
Să nu pătimești ce-vași ?
Ce negustorie ai ?
Birul la cine ți-l dai ?
Spune, voinicule, drept ;
20 Te jur pe arma din pfept ;
De ai bani mai multец
Dă-mi jumătate din ei,
Să-ți dau la mână rēvaș
Să nu rămâi păgubaș !
25 Că eu cât oiū mai trăi,
Pēne 'ntr'una ți-o plăti ;
Dar cum-va de-oiū muri eu,
Îți va plăti Dumnezeu !

MUGUR, MUGUR, MUGUREL

Auđită de Chr. N. Țapu de la Elena Potogeanu, din com. Corbiș marî — Vlașca

Mugur, mugur, mugurel,
la fă-te mai măricel
Și 'nfrunđește frumușel;
Că ne-am săturat de iernă
5 Și de greutate 'n țară, —
Cărând fân cu sarcina
Și lemne cu crosnia.
De cât slugă la cîcoi,

Maî bine cîoban la oi,
10 Cu capu pe mușuroi,
Cu ochii stâlpiți la oi.
Și pîlea după cîcoi
Ș'o fac burduf de cîmpoi,
Ca să cânt cu țel pe ploî;
15 Și pîlea după picîore
Ș'o fac coburi de pistole!

FÓIE VERDE SOLZ DE PEȘTE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Potogeanu, din com. Corbiș marî — Vlașca.

Fóie verde solz de pește,
Primă-vara, că-mî sosește,
Zăpada se peticește,
Colțu la iarbă 'mî ivește,
5 Murgu 'n grajd inebunește.
— Scól, mândro, de mă gă-
[tește!
la cotu și fórfeca
Și 'mî croește o ipingea,
Maî verde de cât frunđa,
10 Să intru 'n codru cu ea;
Și 'mî croește dulămiță,
Verde ca fóia de viță,
Să iaú codru cu credință;
Și 'mî croește nădrăgel,

15 Maî verđi ca fóia de țel,
Să intru 'n codru cu ei;
Și 'mî croește un comănac,
Verde ca fóia de fag,
Se intru 'n codru cu drag!
20 Și să nu mi-l croești larg,
Că mă dóre după cap,
Umblând prin crâng aplecat.
Și 'mî croește imurluc,
Verde ca fóia de nuc.
25 Și să nu mi-l croești lung,
Că mă dóre după gât,
Tot umblând pe brânci prin
[crâng!

ARDE PODU MOGOȘOIEI

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu, din Corbiî mari — Vlașca.

A se vedea varianta de mai sus «Arde podu Mogoșoiei».

— Arde podu Mogoșoiei
 Și casele Morozóiei.
 — Las' să ardă că nu 'mî pasă,
 Că Iencuțu nu-î acasă ;
 5 Este dus la vênătóre,
 Să 'mî vêneze căprióre.
 Căprióre n'a vênat,
 Iancu singur s'a 'mpușcat,
 Cu pistol de diamant
 10 Și cu pîetre de smarand.
 Fóie verde de cicóră,
 Cântă cucu sus pe móră,
 Iancuțu 'mî trage să móră !

Cântă cucu sus pe cracă
 15 Pe Iancu 'l duce la grópă ;
 Cântă cucu sus pe cruce
 Pe Iancu la grópă 'l duce ;
 Cântă cucu sus pe casă,
 Pe Iancu la grópă 'l lasă !
 20 Veniți, frați, veniți, surori,
 De 'mî vedeți pe Iencușor,
 Cum e 'mpodobit cu flori !
 De la cap pên' la picere,
 Numai flori și micșunele,
 25 Și pe pîeptu-î trandafir,
 Și în mână-î calomfir !

FOIE VERDE DE TREI FIRE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu din com. Corbiî mari — Vlașca.

Fóie verde de trei fire,
 Cine n'a iubit în lume
 Să ia 'nvēțul de la mine,
 Căci, când eram tînēr pe lume
 5 Și iubiām numai copile,
 Eram flăcăiaș în fire ;
 Dar de când iubesc neveste,
 Barba mî-a dat făr' de veste,
 Mustața mă prididește,
 10 Pēru 'n cap încărunește,
 Copilili mă urăște,
 Nevestile mă iubește !
 Cât oțu fi și-oț mai trăi,
 Nevastă n'oț mai iubi,
 15 Că dragostea de nevestă

Mă bagă 'n bółă călnescă,
 Mă usucă ca p'o ȧscă ;
 Dar dragostea de copilă
 E ca flórea din grădină,
 20 Ca mîierea de la stupină,
 Mănâncî cu lingura plină
 Și 'ți pare că e puțină.
 Dragostea de cin' se légă
 Nu 'l lasă cu mintea 'ntrégă ;
 25 Căci de mine s'a legat
 Ce-am mai dat pên'am scăpat.
 De când s'a legat de mine
 M'a prăpădit, vaț de mine !
 M'a făcut din om ne-om
 30 Și m'a uscat ca p'un pom !

FOIE VERDE MER CREȚESC

Auđita de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu, din com. Corbiș mari — Vlașca.

Fôie verde măr crețesc,
Drag mî-a fost ca să trăiesc,
Să iubesc pe cin' gîndesc,
Măcar să mă prăpădesc !	Frică mî e că mor curând !
Și-am să las cu jurămint,
Cine m'o băga 'n pămînt,
Să 'mî facă coscîug de nuc,
5 Că ce'mî place tot iubesc,
Căci ca mîne putrețesc
Și nu mai pocî să iubesc,
Să iubesc pe cin' gîndesc !
Fôie verde mărăcine,	25 Coperișul de argint,
Să'mî lege dragostea de gât
Și amoru 'n așternut,
Să nu mă ma țiu cîit,
Că pe lume n'am iubit !
10 Drag mî-e să trăiesc pe lume ;
Frică mî-e că mor ca mîne ;
Mă duce la mănăstire,
Și pune pămînt pe mine !
Pămîntul cu iarbă verde,	30 Și să mă 'ngrópe mai adînc,
Să nu putrețesc curênd ;
Să putrețesc la cincî anî,
Să fac voia la dușmanî.
Dușmanî, dușmancile
15 Nimenîa nu mai mă vede ;
Pămîntul cu iarbă negră
Nimenî nu mă mai întrebă
Ce puțuliță mî-e dragă !
Fôie verde de năut,	35 Că nu'șî păzesc casile
Și păzesc gardurile
Și ascultă ferestrele
Și strică dragostile.
Și dușmanî și vecinî,
20 Drag mî-e să trăiesc mai mult ;	40 Mîanca-l-ar vîermî și cîini !

FOIE VERDE RUG INTINS

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu, din com. Corbiș mari — Vlașca.

Fôie verde rug întins,
Mă culcăî în drum 'n-adins,
Să'mî visez pe Leana'n vîș.
Mă culcăî și mă sculaî,	Nu fu bobocel,
5 Și pē Leana n'o visaî.
Puseî punte peste punte,
Ca să trec la Leana'n curte,
Să'i iaă bobocel din frunte.	10 Fu ismă,
Prinseră dușmanî pismă ;
Nu fu ismă și fu flóre,
Stă dușmanî să mă omóre ;
Nu fu flóre și fu dracu,
	15 Stă dușmanî să'mî taie capu !

BULGARAȘI DE GHIÊȚA RECE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu, din com. Corbiș marî — Vlașca.

A se vedea varianta de mai sus din Dor și jale, «Bucură-te mănăstire».

<p>Bulgăraș de ghiêță rece, Iarna'mî vine, vara'mî trece Și n'am cu cine'mî petrece; Că cu cin' mî-am petrecut 5 S'a dus și n'amaî venit! Mî-a pus spate la pămînt</p>	<p>Și față la răsărit! Fôie verde mărăcine, Bucură-te, mănăstire, 10 Că ce bobocel îți vine! Nu vine ca să'nflorască, Și vine să putredască!</p>
--	--

TINERA, COPILA DRAGA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu, din com. Corbiș marî — Vlașca.

<p>— Tinără, copilă dragă, Iubește pînă ești fragă, Caci ca mâine îmbătrânești; Tinerețea jinduești! 5 — Tinerețe ticălôsă,</p>	<p>Mult ai fost nenorocôsă! Tinerețe c'ale mele N'a mai fost altele rele! Tinerețe ce-am avut 10 Cu amor le-am petrecut!</p>
---	--

INIMIORA, INIMIORA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu, din com. Corbiș marî — Vlașca.

<p>— Inimîoră, inimîoră, Inimîoră, surîoră, Ce'mî stai tristă și amară? Inimîoră ce te bați 5 De cîste și de ficați?</p>	<p>Inimîoră stai pe loc Că-ți puî lacăt la mijloc. — Să-mî puî lacăte și-o mie Inima face ce știe!</p>
--	--

BACHICE

FOIE VERDE DE TREI MURE

Auđita de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu, Dozești — Vâlcea.

A se confrunta varianta No. 33 pag. 19, din colecția «Poesia populară» a d-lui Vulpian.

Fóie verde de trei mure,
La cărciuma din pădure,
Zidită pe patru bârne,
Béu! astă-đi, béu! mâine,
5 Béu! patru-đeci de ąile

Cu flăcăi d'adunătură ;—
Béu! prețul la cinci cai,
De vin nu mă săturai ;
Béu! prețul murgului,
10 Vědu! sațiul vinului.

M'AM JURAT CA NU BEAU VIN

Auđită de Chr. N. Țapu de la N. Zanescu, Vladimir — Gorj.

M'am jurat că nu béu vin,
Pěn' n'o fi paharul plin ;
M'am jurat că nu béu țuică,
Pěně n'o fi pusă 'n sticlă ;

5 M'am jurat că nu béu spirt,
Pěn' n'o fi ș-un purcel fript ;
M'am jurat că nu béu bere,
Pěně nu mî-o! lua muțere.

DE TREI ȚILE BEAU LA BERE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Christea Cobzaru — Tergu-Jiu.

A se vedea o mică variantă No. 33, din colecția d-lui Vulpian, pag. 19.

De treĭ țile béű la bere, .	Fețișóra 'mĭ rumenește
Las' să béű că n'am muĭere,	20 Punga mea se cheltuește !
Ĭărcălabu bir nu'mĭ cere.	Când 'mĭ era pungața plină,
De treĭ țile béű supt cóstă,	Mě culca puĭca pe mână ;
5 Las' să béű că n'am nevastă.	Când fu pe jumătate,
Běűĭ prețu murguluĭ,	Mě dădu puĭca la spate ;
Věđuĭ gustu vinuluĭ	25 Când povârnea pe fund
Și sațiű rachiuluĭ ;	Mě luă cu prăjina 'n-lung.
Běűĭ preț de șapte ĩepe	Când bag mâna 'n pozonar,
10 Adu vin, că mor de sete !	Nu găesc nicĭ un crăĭțar.
La Voĭca cărcumărésa, —	—I-am băut și 'ĭ-am măncať
Bat'o, Dumneđeű s'o bată, —	30 Cu Voĭchița după cap ;
Mult e 'naltă sprincenată,	Mĭ-a dat dragostea de cap,
Scóte litra plină rasă,	C'am umblat cât am umblat,
15 Și mě ține după cap,	Dar acum mi s'a 'nfundat ;
Și béű vinu eű cu drag ;	Curv' asta m'a bėut și m'a
Alta mușcă, alta pișcă,	[măncat,—
Alta cu vin mě stropește,	Remăseĭ gol despuťat !

CÂNTECE DE NUNTA

CÂNTECE DE NUNTA

CÂNTECUL GINERELUI

Auđit de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu, din R.-Vâlcea.

A se confrunta varianta «După însurătore» din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 271—272.

Fôfe verde trei alune,
Când eram la taica june,
Știam șaua cum se pune.
O puneam moldovenește
5 Și 'ncălicam hađucește;
Mă plimbam printre neveste,
Tot neveste giurgiuvence,
Că sînt curve făr de lege.
Fôfe verde de dudău,
10 Ce bine trăiam flăcău,
Că 'ncălicam calul meu

Și mă plimbam und' vream eu.
Fôfe verde de susaș,
Ce făcu' de mă 'nsuraș?
15 Multă dragoste stricaș,
Nu stricaș pe-a multora.
— Fôfe verde foi de dres,
Rade-te, neică, mai des,
Că mă 'ntepă barba ta
20 Și 'mî strică rumenela
Și totă fețișora!

CÂNTECUL MIRESEI

Auđit de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu, din R.-Vâlcea.

A se confrunta «Măritișul și cântecul miresei», din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 270 și Lado-Lado No. 4, pag. 383, din colecția lui V. Alexandri.

Fôfe verde samulastră,
Când eram la maica acasă,
Știam florea cum se poartă;
Dar dacă mă măritaș,
5 Floricica lepădaș.
— Infloriș, flori, infloriș
Că mie nu'mî trebuiș.
Mie când imî trebuiș,
Voi atunci imbobociș.

10 Infloriș de staș părete,
Că eu mî-am ieșit din fete!
Plângeș ochi și lăcrămaș,
(ă voi sunteș vinovaș,
Că ce iubiș nu lăsaș
15 Și ce vedeș nu u taș.
Busuoloc verde pe masă,
Rămăș, maică, sănătósă,
Că eu mă duc să'mî fac casă.

- Busuñoc verde ștevios,
 20 Rămăi, taică, sănătos,
 Ca un trandafir frumos.
 — Tacî, mirésă, nu măi plânge,
 Că la măică-ta te-om duce
 Când o face plopul pere,
- 25 Și richita vinețele ;
 Când o da lapte din pîtră,
 Atunci te-I măi vedea fată !
 Pênă ađi cu fetele,
 29 Măine cu nevestile !

CANTECUL NUNULUI

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu, din R.-Vâlcea.

A se vedea varianta «Nunésca», din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 271 colóna I, jos.

- Fóie verde salbă móle,
 Și te scólă, nune mare,
 Să jucăm d'o horă bună,
 Să ne luăm sara de mână.
 5 Că destul de când măncați,
 Legumea s'a isprăvit
 Lingurile s'aú clobit.
- Mamaligă nu măi este
 Și nicî un baboî de pește.
 10 Niți caî coji de mălai uscate,
 Să aruncăm pîn ale gurî căscate;
 Luați-vă cuțitele,
 13 Că s'a clobit lingurile.

CANTECUL GINERULUI

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la lăutarul Constantin Dobre, din Govora .

A se confrunta colecția d-lui G. D. Teodorescu, pag. 271—272 «După însurătore»

Idem «cântecul ginerelei» de măi sus pag. 305.

- Fóie verde de dudău,
 Ah ! ce bine trăiam flăcău !
 Că 'ncălecam calu meu
 Și mergeam unde vream eu.
 5 Imî puneam șaua turcește
 Și plecam după neveste.
 Fóie verde de susai,
 Ce făcuî de mē'suraî ?
 Căci multă dragoste stricaî.
- 10 Nu stricaî numai p'a mea
 Și stricaî p'a multora !
 Fóie verde samulastră,
 Usacă-te, mândră 'n cóstă,
 Cu ochiî la casa noastră.
 15 Plângeți, ochi, și lăcrămați,
 Că voi sînteți vinovați,
 Ce vedeți nu măi lăsați
 18 Și ce iubiți nu uitați !

CANTECUL BRADULUI MIRESEI

(VARIANTA)

Auđit de Chr. N. Țapu de la Constantin Dobre din Govora.

<p>— Flóre verde fóre lată,
Când eram la maica fată,
Știam flórea cum se pórtă ;
Și dacă mă măritaí,
5 După ușă o lepădaí,
Cu picioru mî-o călcaí.
— Flóre verde treí arginți,
Oh, copiliță cu părinți,
La ce focu te măriți,
10 Că mila de la părinți
Anevoíe vreí s'o uíți ;
Dar mila de la bărbat
E ca umbra de pěr uscat,
Știí, când daí să te umbrești,
15 Și maí răú te înădușești !
Tací, mirésă, nu maí plânge,
Că la maică-ta te-oi duce,
Când o face pleopul pere
Și tãnjala mugur verde ;
20 Când o cãnta știuca 'n baltă,</p> | <p>Atunci te-oi maí vedea fată !
— Infloriți, flori, infloriți,
Căci mie nu'mí trebuiți
Că mie când imí trebuiați,
25 Voi atunci îmbobociați.
Infloriți de stați pãrete,
Că eú mî-am eșit din fete
Și-am intrat între neveste.
Astă-dí sint cu fetele,
30 Măine cu nevestele !
— Fóre verde și-o lalea
Rógă-te de nașă-ta,
Să-ți maí lase codița,
Codița și-o vițișóră,
35 Să'mpletești și tu la vară.
Rógă-te la Dumneđu
Să-ți trăiască nașu-těú,
Și la Maica Precista
39 Să-ți trăiască nașă-ta !</p> |
|---|---|

CANTECUL NUNULUI

Auđit de Chr. N. Țapu de la Ion Șoteică, lautar in Ocnele Mari.

<p>Bine șede doi cu doi
Și noi frate d'aměndoí.
Cruculiță de argint,
Aměndoí v'ați potrivit
5 Și la ochi și la sprâncene,
Ca doi porumbei la pene.
Cruculiță de alamă,
Aměndoí sunteți d'o sémă.
Fine, nu te spăíměnta
10 Nașu ți-o purta grija.
Rógă-te la Dumneđu</p> | <p>Să-ți trăiască nașu těú,
Și la maica Precista
Să-ți trăiască nașă-ta.
15 Nuna in prun,
Nunu supt prun,
Nunu vede ce e bun ;
Să trăiască și nunu,
Să ne deie galbenu ;
20 Să trăiască și nuna
Să ne deie rublaúa.</p> |
|---|---|

CANTECUL MIRESEI

(VARIANTA)

Culésă de I. Ionescu de la lautarul Ivan Laețul, din com. Aurora—Mehedinți.

- Când eram la maică fată,
Știam flórea cum se pórtă;
Iar acum mă măritaí,
Flóre 'n cap nu maí purtaí.
- 5 Multe dragoste stricaí,
Nu stricaí numáí pe a mea,
Ci stricaí pe a multora!
Fóye verde salbă móle,
Arďă-te focul de vale,
- 10 Cum rămăseși tu de jale,
Fară glas de fată mare,
Fără voínicel călare!
Cât sint tineri se jucară,
Doi cu doi nu se luară;
- 15 Cât sint tineri se iubiră,
Doi cu doi nu se 'ntálniră.
Infloriți, floricelelor,
Da v'ar daíca relelor!
Infloriți de stați ca macul,
- 20 Că daichi i-a trecut vacul;
Infloriți de stați ca culmea,
Că mie m'a trecut lumea;
Infloriți de stați părete,
Că daíca a plecat din fete!
- 25 Infloriți, flori, infloriți,
Că mie nu'mi trebuíți,
Căci când mie 'm trebuíți,
Voí atunci ínbobocíți.
Lăsaí taică, lăsaí maică
- 30 Și plecaí în striní la sócră;
Iar mila de la bărbat,
Tot cu pumnul după cap!
— Tací mirésă nu maí plânge,
Că la mumă-ta te-oi duce,
- 35 Când o face jugul mugur
Și tânăla íarba verde;
Atunci mă-ta te o maí vede:
Când o cânta știuca 'n baltă,
Atunci te-oi maí vedea fată!
- 40 Copiliță la părinți,
- Ce pripești să te măriți;
Că mila de la părinți
Amănat o s'o maí uíți,
Iar mila de bărbat
- 45 Ca frunđa de pěr uscat:
Tu când daí să te umbrești,
Tot maí rău te scorojești!
Fetițo de om bogat,
Nu pripi la măritat,
- 50 Ca ruja la scuturat,
Că ruja maí 'nflóre odată,
Iar tu nu te maí veđi fată!
Busuíoc verde pe masă,
— Maică, rămăi sénătósă
- 55 Că eu mă duc să'mi fac casă,
Să'mi fac casă de mătasă,
Să trăiesc cu drag în casă.
Că, maică, de ađi, de joí,
Mă despart, maică, de voi!
- 60 Plângeți, ochi, și lácrămați,
Că voi sînteți vinovați.
Că ce vedeți nu lăsați
Și ce iubiți nu uítați!
Dragostile dintr'o lună,
- 65 Le făcuí grămadă 'n mână,
Le aruncaí peste grădină;
Dragostile dintr'o vară
Le făcuí grămadă 'n pólă,
Le scosei pe gard afară.
- 70 Nu știu vînturí le luará,
Oí în apă se 'necară?
Și plecaí pe poticele,
Gásií maldăr de nuíele;
Răshiraí nuelele,
- 75 Plecară dragostile.
De m'aș vedea măritată,
De pe potecele luată,
Din gura lumii scăpată;
De m'aș vedea și cu concí
- 80 N'aș maí đice că nu pocí!

CANTECUL MIRESEI

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Radu, lăutar, din Baneasa—Teleorman.

<p>— Arđă-te focul de vale,
Cum o să rămăi de jale,
Fără glas de fată mare,
Fără voinicel călare.</p> <p>5 Cât fusei veđi neinsurat,
Purtași calul zorzonat
Și chilumu ferecat.
Plângeși ochi și lăcrămași,
Că sințeși voi vinovași,</p> <p>10 Că ce iubiși nu lăsași;
Că iubiși boșteni pîrliși
Și la urmă vè căiși.
Ađi sint cu fetele,
Măne cu nevestele!</p> <p>15 Infloriși, flori, de stași părete,</p> | <p>Că dașca și-a eșit din fete!
— Tac! mirésă, nu măi plânge,
Că te-î duce la altă mumă,
Cu rășnița 'n bătătură.</p> <p>20 Infloriși, flori, de stași ca macu,
Că dașchiți l-a trecut vacu!
Când eram la mașca fată
Știam flórea cum se pórtă;
Dar dacă mă măritași</p> <p>25 După ușă o aruncași,—
Multă dragoste stricași!
Infloriși, flori, infloriși,
Că mie nu 'mî trebuiși;
Că mie când imî trebuiași</p> <p>30 Voi atunci că 'mbobociași!</p> |
|---|--|

ZORILE MIRESEI

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu—R.-Vâlcea.

<p>Fóre verde samulastră,
Zorile de diminéșă
Tuturor se pare gréșă,
Numai mie cu dulcetéșă,</p> <p>5 Că sint cu pușcuța 'n brașă.
— Fóre verde samulastră,
Bobocel de la feréștră,
Du-mi te, pușcută, acasă,
Că dorile se revarsă</p> <p>10 Și te așteptă mă-ta acasă,
Cu ocaua plină rasă,
Cu fripturica pe masă.</p> | <p>— Să m'aștepte cât de mult
De la neșca nu mă duc,</p> <p>15 Că mî-e drag în așternut
Și gurița să-î sêrut.
De la stele pên' la zori
Tóte stelele că pîer,
Numai stéua stelilor,</p> <p>20 Ursătórea fetilor,
Șéde 'n pórtă rașului
Și 'mî judecă florile,
Ce-au făcut mirósele?
Le-a împărțit cu fetile.</p> |
|--|---|

ZORILE MIRESEI

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Iautarul Dumitru Valénu din Roșiorii-de-Vede.

<p>Zorile de diminéță
 La tótă lumea cade gréță,
 Dar miresei cu dulcéță,
 Că e cu ginerile 'n brațe.</p> <p>5 — Zorilor,
 Surorilor,
 Ce siliți de vė vėrsați,
 Multă dragoste 'mī stricați!
 C'astă nópte n'am dormit,</p> <p>10 Nicī la nópte n'am să dorm,
 Să'mī trudesesc trupșor de om.
 Tóte păsărelile dorm,
 Numai păsérica mea
 Tótă nóptea 'mī ciripia,</p> <p>15 De hamur se jelufa!</p> | <p>— Zorile de diminéță,
 Stränge-mě, mirésă 'n brațe,
 Mě sėrută cu dulcéță.
 Cocónă, miréso, of!</p> <p>20 Ce-a fost verde s'a uscat,
 Ce-a 'nflorit s'a scuturat;
 Pēně ađi cu fetile,
 Măine cu nevestile!
 Tacī mirésă nu mai plānge,</p> <p>25 Că te-oī duce la mă-ta,
 Când o 'nflori salcia
 Și-o face salcāmu pere
 Și tājala mugurele.
 Când o cānta șțruca 'n baltă,</p> <p>30 Atuncī te-oī mai face fată!</p> |
|---|---|

HORA MIRESEI

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu, din R.-Vâlcea.

Ginerele

Nunul

<p>— Haıda doi, cu doi, cu doi
 Și noi, neică, d'amēdoi.
 Cruculiță de argint,
 Amēdoi ne-am potrivit ;</p> <p>5 Cruculiță de alamă,
 Amēdoi sīntem d'o sémă,
 Amēdoi ne-am potrivit
 Și la ochi și la sprāncene
 Ca doi porumbei in pene!</p> | <p>10 Főie verde salbă mőle,
 Hopa, hopa, nune mare,
 Cu doi finī d'aī dumitale!
 Să trăiască și nașu,
 Să ne dea gălbinașu ;</p> <p>15 Să trăiască și nașa
 Să ne dea gălbinașa!</p> |
|--|---|

CANTECUL CUMETRULUI

Auđit de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu din R.-Vâlcea.

<p>— Fôțe verde de trei mure,
Hi, cumetre, hi!
La cârciuma din pădure,
Hi, cumetre, hi.
5 Běu! ađi, běu! și mâine,
Běu! patru-zeci de ȓile;
Běu! prețul la cinci ca!</p> | <p>De vin nu mă sătura!
Běu! prețul la trei țepe
10 Ađo vin, că mor de sete!
Běu! prețul murgulu!
Și céprazul surulu!
Věđu! sațul vinulu!,
Hi, cumetre, hi!</p> |
|--|---|

O URARE DE NUNTA

Auđita de Chr. N. Țapu de la moș Nicolae Bucur, din com. Predeal pl. Teleajen.

<p>— Bună dlminěța, cinstiți so-
[crii mari!
— Ce cătați,
Ce umblați?
— No! ce cătăm și ce umblăm,
5 D-vóstră samă o să vě dăm!
No! am venit pe stelele cerulu!,
Pě semnili pământulu!,
Pě aburi! vântulu!,
Și-am venit la d-vóstră aici!
10 Am věđut o stea verde, unde
[mi se lasă.
Or stéua să ni-o arětați,
Or răspunsu să ni 'l dați!
Rěspunsu nostru ce va să ȓică?
Patru basmale de in,</p> | <p>15 Umplute cu hir
Să ne ștergem gurile dě ghin,
Că așa ne este dě la Christos,
[Amin!
Sănătate, masă, frumósă,
Inchinai! d-vóstră,
20 Acest pahar dě ghin,
Pentru Maica Domnulu! in-
[chin,-
Pentru buna sěnătate a socri-
[lor și sócelor,
Să vě fie dě ghine,
Să vě věđ sănătoși,
25 Și voioși,
Că pe niște codri! tineri și fru-
[moși!</p> |
|--|---|

ORAȚIE DE NUNTA

Culésă de Ilie Constantinescu, din Dioștii—Romanaii.

A se confrunta cele trei orații de nuntă, pag. 166, 182 și 183, din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

Ascultați, frați, înțelegeți,
Cu mintea vă culegeți,
Ascultați și luați aminte,
La vre-o câte-va cuvinte,
5 Care în cărți ne stați scrise
Și trebuie astăzi duse.
Când Dumnezeu cu cuvântul,
Făcu cerul și pământul,
Le-a dat podobe mărițe
10 Și destulă frumusețe.
Cerule împodobit cu soare
Și cu stele lucitoare;
Mărea și apele toate,
Cu pești fără număr, glorie.
15 Deci vrând să se proslăvescă
Fapta-î cea Dumnezeiească,
Întinzând prea sfânta mână,
Zidi pe Adam din țerină,
După a sa asemănare,
20 Cu cuvânt și cu suflare.
Apoi vedând că nu e bine
Să fie omul de sine,
Somn lin trimise 'ntr'însul
Și, când dormia, veni la dînsul

25 Și dintr' a lui costă
Făcu pe Eva, strămoșă noastră.
De aceea fiți acum
Lasă pe tatăl și mama
Și doi cu doi se împreună,
30 C'asa Dumnezeu voește
Ș'a sa lege poruncește.
Cinstiți soții, acumă...
Acesti fiți ce 'ngenunchiară
Și smeriți cu rugăciune,
35 Vă cer astăzi iertăciune,
Său că v'au greșit cuvinte,
Din prostie și ne minte
Și pôte că în acea vreme
Veți fi și disniscați blesteme..

Părinții răspund :

40 — Iertați să fie,
Să 'nflorască ca crinul,
Să 'nverziască ca măslinul
Și 'n trai bun, prin tot locul,
Să-î ție de pînă norocul;
45 Și 'n trai bun să se resfețe
Până 'n adînci bătrânețe!

VERSUL COLACULUI

Culésă de Chr. N. Țapu de la Jón Vaca-iul, Ocna Sibiilor—Transilvania.

Și mai bună ziua la dumnea-
[vostă,
Ce saltă, ce veselie,
Ce lucru pôte să fie?
Ce stați aici adunați
5 Dumnea-vostă, iubiți frați;
Că noi multe mări am trecut
Și sate
Indepărtate

Am umblat,
10 Și nimenea 'n cale nu nă-a stat.
Cine sinteți dumnea-vostă
De ne țineți calea noastră?
Dar fiind-că 'n cale ne stați,
Mai bine 'n curte să ne lăsați,
15 Cu incetul,
Cu încetișorul,

Să ne dăm cuvîntul,
 Cu adevărul;
 Că de multe ce sînt și dese,
 20 Nu le vom putea spune alese.
 Tînerul nostru 'mpărat
 Fôrte de diminéță s'a sculat,
 Față albă a spălat
 Chica négră a pleptănat,
 25 Cu strațe noi s'a îmbrăcat,
 Murgul și l'a înșelat,
 În trîmbiță a suflat,
 Mare ôste a adunat:
 Două sute grănicerî,
 30 O sută feciorî boșerî,
 Din cei mai mari
 Nepoșî de ghinărari.
 Pe la răsărit de sôre
 Aū plecat la vînătore;
 35 Și-aū vînat țara de sus;
 Despie apus,
 Pênă caii nî-o stătut
 Și potcôvele o pierdut.
 Apoi ne lăsarăm mai în jos,
 40 Pe un deal frumos
 Ș'alergarăm
 De vînarăm
 Munșî
 Cu brașî
 45 Și cu fagișî;
 Cerul
 Cu stelele;
 Cîmpul
 Cu florile;
 50 Dêlul
 Cu podgoriile,
 Vâlcelele
 Cu viorelele;
 Și satele
 55 Cu fetele.
 Când sôrele rêsare,
 Eșirăm la drumul cel mare.
 Găsind o urmă de fîră,
 Stătu tótă ôstea 'n mirare
 60 Și dîseră că e urmă de dînă,
 Să fie 'mpăratului cunună.
 Așta, se chibzuiră
 Și se găsiră
 Alți vînători
 65 Mai cunoscători,
 Și dîseră că-i urmă de căprioră
 Să fie 'mpăratului soșioră.
 Dar nunul cel mare
 Cu grija 'n spinare,
 70 Călare p'un cal,—
 Ca un căpitan,—

Se ridică 'n scări,
 Se umflă 'n nări,
 Și făcu ochiș rôtă.
 75 Peste oștirea tótă
 Și când încôce privi,
 Aici zări
 O floriciță frumôsă
 Și drăgăstôsă;
 80 Dar vedënd că nu 'nflorește,
 Nicî nu rodește
 Și mai mult se vestejește
 Ne-aū trâmîs penoi, trei lipanî,
 Călări pe trei juganî,
 85 Cu côrnelor cînîte,
 Cu unghiile costorite
 Și cu còdele 'mpletite;
 Că cu toșî să pornim
 Și la curțile dumnea-vôstră
 90 Să venim.
 Pornirăm
 Și venirăm
 Pe fața pămîntului,
 Pe aburiș vîntului;
 95 Bênd
 Și chiuînd
 Și din pistole trăznînd;
 Caiș încurând,
 Pe nări foc lăsând,
 100 Râncezând
 Și din, unghiș scăpărând,
 Pân' am sosit
 Și v'am găsit.
 Acum floricița să ne-o dașî,
 105 Căci de unde nu, nu scăpașî!
 Căci am venit cu tărîncôpe
 De argint,
 Să scótem floricița
 Din pămînt;
 110 S'o scótem cu rădăcină,
 S'o ducem la 'mpăratu 'n gră-
 [dînă;
 C'acolo se 'mflorêscă
 Și să rodêscă
 Loculuș săș priêscă
 115 Și să numai vestejêscă!
 Socriș micî,
 Dumnea-vôstră ne vedeșî
 C'am venit aici,
 Dar avem și dreptășî
 120 Cine pecetă de la 'mpărăție.
 Cine știe carte letinêscă,
 Să vie la iepă 'n copită să ci-
 [têscă;
 Cine nu știe
 125 Sê nu vie,

- Caru 'n përiū stă răsturnat,
Omeni cum aū putut aū scăpat;
La popă capu dedesupt i l'aū
[apucat.
El din dos se tot sălta
30 Dar capu d'acolo nu-ī eșya,
Pënë ni-am apucat
Și-am ridicat
Și ore-cum capu ī-a scăpat.
Așfa dar dumnea-vóstră să ne
[dațī
35 Patru ómeni groșī la grumazi
[să tragă
Și patru boī să 'mpingă,
Să scótem orī caru 'n deal,
Orī dealu 'n car.
Și'un doftor bun.
40 Pe nuna să o ungă
Pe la póle,
Pe din jos de cīngătóre,
Pe unde o dóre,
Dór s'o maī scula din bóle.
45 Și a nunulūī să ī-o puīe la loc
Că i s'a rupt de prin nod.
Pe popa la cap să-l lecuīască,
Ca pe Duminică să pótă să
[slujéscă.
Noī am fost avut și'un diplaș
50 Fórte frumos imbrăcat:
Avea bunda și nădragī de su-
[glie.
Pe el petece numaī o mie.
Avīa și-o șapchīa.
De... numaī in fund i s'aū fost
[spart;
55 Avea și 'n picīóre niște dragī
[de ciobóte,
Numaī īera rupte tóte.
Și noi ca pe un om de cinste
L-am pus să șédă maī 'nainte.
Și cum s'o răsturnat,
60 Un petec din tur 'ī s'a luat
Și oblu in tr'o baltă aū picat.
Și s'aū sculat tot flotīait.
Și, dacă l'am vēđut,
Cu toțī am fugit.
65 Și, când s'a scuturat odată să-
[racu,
Noī am fugit de el ca de dracu.
Așfa dar dumnea-vóstră să ne
[dațī un petec noū,
Socriī micī.
- Dumnea-vóstră vedețī c'am ve-
[nit aici,
70 Dar pentru acela indărăpt ne
am înturnat,
Că ore-ce am uītat.
Mergī in casă după masă,
Unde-a ședut jupānésa mirésă
Că aū uītat o năframă,
75 Fórte mândră și frumósă;
Fie și de in
Cu care 'și șterg voīniciī bu-
[zele de vin,
Și cine s'ar afla
De nī-or da,
80 Bună vālcīag, ar căpēta.
De-o fi și de fuīor
Nouē și de-acele ni-ī dor,
De-or fi și grósă,
Și acela-ī frumósă;
85 Dar de-o fi de călțī,
Să vī-o tragețī dumnea-vóstră
[prin dințī.
Ia-mī să cate sócra mică,
Că dór o fi maī voīnică.
Că noi frumos om cinsti-o,
90 Cu cisme de veveriță,
Cumpērate c'o groșīță;
Cu cisme de căprióră
Cumpērate de la Sighisóra,—
De la vară când o secera,
95 In ele n'o degera.
Către socru mare
Nu s'a povestit nimic de acea
[întâmplare,
Ce s'aū făcut,
Nu maī īe de desfăcut.
100 Să dațī numaī vre-o patru boī
Și vre'o cin-spre-ce oī.
Și vre-o șépte vacī
Și alte ce-ī maī da
Le rabđī și să tacī.
105 Noī am maī descālica,
Am maī sta,
Că cu dumnea-vóstră ni-ī drag;
Dar avem de trecut
Stāncī,
110 Munțī,
Cu brađī mărunțī,
Intunecoșī.
Să rămānețī sánătoșī!

O R A Ţ I E

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Vacariul—Ocna Sibiilor—Transilvania.

- Ce-I asta, ce veselie,
Ce lucru pôte să fie?
Ce stați aici adunați
Dumnea-văstră, iubiți frați?
5 Că noi mult loc am umblat
Și nicăieri n'am aflat
Un lucru așa frumos.
Treț luni sint de când venim,
Ne uitați și nu dormim.
10 Și lucrurile sint tocmit
Încă nu ne sint sucite.
Mai vedem porța legată
Și cu pașe ferecată;
Lângă dînsa multă glotă,
15 Ostea 'ntinsă ș'adunată.
Porța legată cu pașe,
Glota 'n cap să ne sașe,
Gândind să ne 'ngrijescă;
Căi să ne prăpădescă!
20 Legată cu lanț de car,
Că venim în zadar,
Cu funie de fuor,
Dor de noi v'o fost dor.
Drept, aceia vă rugăm
25 Și sfatu sănătos vă dăm:
Să fiți cu noi buni și blânzi,
Că nici nu sintem flămânzi,
Nici nu ne temem de voi;
Măcar că sintem trei sau doi;
30 Și noi avem glotă minunată
Și foarte bine armată.
Că a noastră cetă în car vine
[înapoș;
Adică nu cu rău, ferescă Dum-
[nezeu!
Sfârșitul e bun
35 Precum și dumnea-văstră ați
[prins de veste.
Apoș, cinstite vornice,
Ț'am mai spune ore-ce,
Spune multe și nu ne pasă.
Dumneșeu să te vadă,
40 Și nădragii să-ți cadă
- Și să-ți dea Dumneșeu noroc
Să umbli cu opinci de porc;
Și Dumneșeu să te trăiască
Gura să ți se lățiască,
45 Urechile ca fereștile
Și ochii ca țările!
Nu ne lua așa cu cuvîntul
Ca pulberea vîntul
Și nici nu mă tem
50 Că noi omeni mulți avem
Și sintem întregi ca mărul
Și grăim tot adevărul.
Tinerul nostru crășor,
Plin de părăsitul dor,
55 S'au sculat de dimineță
Și spălându-se pe față,
D'o săptămână, d'o lună,
Pentru această tribună (mirésă)
A luat un buciun mare
60 Și a suflat de trei ori tare
Și a adunat oște mare.
Și de el bine asculta
Patru-deci de călărași,
Cu cai de se sparg de grași.
65 Tot însul vine cu doi,
Vine ostea 'napoș,
Înșirată tot doi cu doi,
Precum și dumnea-ta știți.
Noi prin codrii am umblat
70 Și prin munți am intrat.
Munții am străbătut
Și câmpurile frumoșe,
Dumbrăvile răcoroșe;
Când ne-am aflat în mijloc,
75 A stat ostea pe loc.
În loc sint două urme de fiară.
Craul avînd nevoie de sfat,
Pre ai săi au adunat.
Sfetnicii au sfătuit,
80 Filosofi au ghicit
Că n'o fi urmă de fiară,
Nici de sălbătișoră,
Ci de a sa dăruită,

De soț să fie iubită !
 85 Așa crafului lasă tote,
 Adună ale sale glote
 Și a făcut cu calul rotă.
 Și pre noi din ostea totă,
 Fiind caii mai fugaci
 90 Și din gură mai ischitaci,
 Ne-aū trimis mai înainte,
 Să călătorim ferbinte,
 Ispitând mai din tărie
 D'o mânăstire din trevire.
 95 Noi am venit ca prin vânt,
 Și prin semne pre pământ,
 Pe a cerului lumină,
 Prin rađa destulă,
 Pe urma a doue fiare,
 100 Prin țară, până la acest cap
 [de sat,
 Unde-î un pod stricat.
 Și aū rupt și o blană cu mine,
 Ș'am cădut fără rușine,
 Cădu și a mea soție.
 105 Cu o așa minune tare
 Până când ne-am sculat,
 Urma ni s'a astupat.
 Eși o babă sbârcită
 Spre al nostru folos iubită
 110 Și spus'a să nu ne pasă,
 Să mergem din casă 'n casă,
 Până la acela car,
 Unde stă al nostru noroc.
 Noi aicea vedem multe fete,
 115 Sfătuindu-se sub perete ;
 Multă glotă adunată
 Spre ce va mare gatată.
 Aci urma ne-a adus,
 Precum și baba ne-a spus
 120 Și acuma rău vă pasă
 Să ne faceți loc în casă.
 În curte să ne lăsați
 Și urma să ne-o arătați,
 Orî calea să ne-o îndreptați.
 125 Apoi, cinstite vornice, țî-am
 [mai spune ore-ce :
 Sburând găștile din sat,
 Lupul de le-ar fi mâncat !
 Că s'aū făcut calea cruce,
 Și nu ne mai putem duce.
 130 Apoi, cinstite vornice,
 Țî-am mai spune ore-ce :
 Nu ne lua așa cu graba !

Dar de vreî să știți mai bine,
 Apoi eu îți voi mai spune
 135 Adevărat că sîntem soli împă-
 [rătești,
 Vorba să nu ne-o clătești !
 Că al nostru crăișor
 Cu al cuvintului dor,
 Pe acest loc ore când.
 140 Crăișoru, când-va umblând,
 A găsit filcă cuvîntătoare anu-
 [mită,
 Cu cisme nouă 'ncălțată,
 Cu haînă neagră 'mbrăcată,
 Mutată la cap și mare,
 145 Bălțată sub barbă tare.
 În curte să ne lăsați,
 Orî pe ciuta să ne-o dați.
 Apoi, cinstite vornice,
 Țî-am mai spune ore-ce :
 150 Noi de aceia ne dăm solia,
 Ca să ne iasă simbria.
 —Băgați-vă 'n lăuntru 'n casă
 Că în cornul cel de masă
 Stă un colac frumos,
 155 Spre al vostru folos ;
 Împenat, bine gătit,
 Și cu multe 'mpodobit,
 Și stă și-o ploscă cu vin
 Și-o mânăștergură de in,
 160 Ca buzele să le ștergem
 Și 'ncălziți de vin să mergem !
 — Fărte vă mulțumesc dum-
 [nea-văstră,
 Că nu sîntem învățați
 Să bem până nu mâncăm.
 165 Când la maica mititei eram,
 Am luat odată să bem
 Pîn' n'am mâncat ;
 Iar ea s'a mîniat
 Și nu ne-aū mai dat.
 170 Apoi, cinstite vornice,
 Țî-am mai spune ore-ce :
 Buți de vin,
 Care de fîn,
 Ověz bine vînturat,
 175 Cai albi și gatați,
 Masa gatată,
 Palită 'nfrumusețată,
 Că de n'or fi tôte gătate
 Îți vor suna pugnii în spate !

STRIGATURI

STRIGATURI

FRUNȚULIȚA BUSUIOC

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

A se confrunta varianta No. 265, pag. 210, colecția d-lui Bibicescu.

FrunȚuliȥă busuioc,	5 Și cele d'ău mai rămas
Iar n'avem fete la joc.	Le cură mucii pe nas ;
Hora mare fete n'are,	Și voi băieți cari ședeți,
C'ău murit de gălbinare ;	Faceți bine le ștergeți !

HORA MARE

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Hora mare
Băieți n'are,
C'a murit de gălbinare.
Iar n'avem fete la joc
Și stăm cu știru pe bot !

TRECUI RIU ARS DE SETE

Auđita de Chr. N. Țapu în Poiana—Transilvania.

A se vedea varianta No. LXXXVII, pag. 384, colecția d-lor Iarnic și Bărsan.

Trecui riu ars de sete,
Mă 'ntălniți cu două fete ;—
Fetele cu bete nouă,
Săruta-le-aș p'amëndouă ;
5 Și pe una tot-d'auna,
Că i-a fost mai dulce gura !

FETELE AȘA ȚIC

Auđita de Chr. N. Țapu în Poiana—Transilvania.

Fetele așa Țic,	Nóptea 'n sat.
Să mă 'nsor cât is mic.	Țiua 'n ciurda vacilor,
Nevestele Țără Țic,	Nóptea 'n patu nanelor ;
Să mă las să nu mă stric.	10 Țiua 'n ciurda bořlor,
5 Să mă las niște mánzat :	Nóptea 'n patu mánđrelor !
Țiua 'n ciurdă,	

SAPĂ DRACU'N VOI FICIORI

Auđita de Chr. N. Țapu în Poiana—Transilvania.

Sapă dracu 'n voi, fićori,
De ce voi nu vă 'nsurați
Și pe noi să ne luați ?
Niște mucoși ce-o rămas,
5 Numai trag mucii pe nas !

NEVASTA DE ASTA IARNA

Auđita de Chr. N. Țapu în Poiana—Transilvania.

Nevastă de astă Țarnă :
Trage la bărbat o palmă.
— Nu mă călca pe chiclor,
Că te știu de ce Ți-e dor.
5 De Ți-e dor de sėrutat,
Calcă-mė pe ăștă l'alt !

FOIE VERDE DE TRIFOI

Auđită de Chr. N. Țapu în Poiana—Transilvania.

Fóie verde de trifoî,
Nu sint fete ca la noi;
Da mai sint într'alte sate;
Da's cu gurile căscate !

PAGUBA DE CINCI GROȘITE

Auđită de Chr. N. Țapu în Poiana—Transilvania.

Pagubă de cincî groșițe,
Că ești prea mare la țiță;
Pagubă de cincî crițari,
Că ești prea lungă la nari !

HAI, SARACU SULIMANU !

Culésă de Chr. N. Țapu din Roșiorii-de-Vede — Teleorman.

Haî, săracu sulimanu,
Cum mărită gugumanu !
Săracile decile,
Cum mărită secile !
5 Săracile sutele,

Cum mărită slutele !
Mă bucuraî la avere
La străchinî și la ulcele,
Vaî de păcatele mele !

ARE POPA DOUE FETE

Auđita de Chr. N. Țapu în Costești—Vâlcea.

Are popa două fete,
Amëndouă stau să fete :
Una fată la Ispas,
Când e laptele mai gras ;
5 Alta fată la Crăciun,
Când e laptele mai bun.

FATA POPII DIN SALIȘTE

Auđita de Chr. N. Țapu în Costești—Vâlcea.

Fata popii din Săliște
Șade 'n c... și 'mpușcă găște.

MAI STRANGE-TE, LELE

Auđita de Chr. N. Țapu de la lăutarul P. Brândușianu, Costești—Vâlcea.

Fóle verde de stâmbriú,
Mai strânger-te, lele 'n bréú,
Că mă bagă 'n foc de viú ;
Cu ale tale margheoliú
5 Mă băgași în foc de viú !

VERDE FOIE MER SALCIU

Culésă de I. Odor de la Marița Diaconescu, Cireș—Prahova.

— Verde fôie măr sălcii,
 Fată de cântaragiū
 Nu te strânge tare 'n brēū
 Că mă bagī în foc de viū !
 5 — Lasă, neică, să te bag,
 Că prea te-am iubit cu drag !

MAI BAIETE FERMECATE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Nicolae Frațilă—Novaci—Gorj.

— Măi băiete, fermecate, Pe uliță nu te-abate, Că sînt fetele turbate, Nevestile fermecate. 5 Fôie verde de tutun, Și popa ȳeste nebun, De ce-au pus cărșma 'n drum, Oprind ori-ce voĳnic bun ?	Și bētrâna Ploieștēna, 10 Ce femeie ȳe sērmāna ! Vinu-ȳ bun, ocaua-ȳ mare, Bēū voĳniciȳ, se omōră. Fôie verde solz de pește, Pe mine cin' mă topește ? 15 Refenēua de neveste Și fete de cășmărețe !
--	---

NEVASTA C'A MEA FRUMOASA

Comunicată de Ión Tanăsescu ; auđita de la lautariȳ din Focșani.

Nevastă c'a mea frumōsă Nu ȳe 'n sat la d-vōstră ; Cādu-ȳ pomenești de furcă, Ea ȳa straū și se culcă	5 Și se'nvelește cu sacu Și dōrme pēn'o ȳa dracu. Cādu-ȳ pomenești de vārjea ! 8 Par'că intră dracu 'n ea !
--	--

CAT ÎI CERNADIA MARE

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Cât îi Cernădia mare
Dragoste în ea nu are,
Dar Novaciî mititei
A'mpuîat dragostea 'n ei !

FETELE DE LA NOVACI

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Fetele de la Novaci
Nu sint fete, ci sunt draci ;
Bagă mâna în nădragi
Par'că bagă după raci
5 Și scot d'un păpușoi,
Cu ochii ca de rățoi !

DRUM LA DEAL ȘI DRUM LA VALE

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Drum la deal și drum la vale,
S'a luat lumea de mirare
Că's marghiol și mă țiu mare ;
Și'n pungă nici cinci parale,
5 Numai așa mămligii,
Lipită pe fundu pungi !

FOIE VERDE ȘI-O LALEA

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj

<p>— Fôie verde și-o lalea, Jocă și nu prea juca, Că cămașa nu e-a ta; Când oi merge acas' ți-o ȳa. 5 Ađi, ți-o ȳa, mȳne ți-o ȳa Și rămȳi cu trénța ta. — Mai am una de bumbac,</p>	<p>Ruptă 'n c... și după cap. — Mě dusei la sócră-mea 10 Și-o găsił c-o trénță rea, Cea mai bună și-o cărpȳa ;— Șapte gheme și-o undrea,— Și-ața nu'i mai ajungea.</p>
---	--

DA-TE, LELE, NU TE DA

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

— Dă-te, lele, nu te da,
Că cămașa nu e a ta;
Ađi ți-o dă, mȳne ți-o ȳa
Și rămȳi cu trénța ta !

FOIE VERDE MURELE

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Fôie verde murele,
Frumóse sȳnt unele
Și nu le știu vorbele;
Când se duc cu pânzele,
5 Să mě duc și eű după nufele,
Să petrec ȳiua cu ȳele !

ȘI SA MIRA NEAMUL MEU

Auđita de Chr. N. Țapu în Novaci de la horă.

Și să miră neamul meu
 Ce flăcău m'am făcut eu ?
 Că cu turu nădragilor
 Fac părtie vacilor,
 5 Și, când merg pe cositură,
 Imi dau păișele 'n gură.

VERDE FRUNȚA PELINIȚA

Auđita de Chr. N. Țapu în Novaci—Gorj.

— Verde frunță peliniță,	5 Dice maică-ta ceva
Draga nechiil copiliță,	De ce 'mi dai mie gura ?
D'astă vară sugeaș țiță	Maică-ta nimic nu ăice,
Și-acum dai nechiil guriță.	Că știe că-i gura dulce.

ȘI MAI DAȚI CU GURILE

Auđita de Chr. N. Țapu în Novaci—Gorj.

Și mai dați cu gurile,	5 Bagă mâna 'n săcătau
C'am gătat minciunile.	Scóte la minciuni mereu ;
Bagă mâna după ladă,	Bagă mâna pe supt pat,
Scóte la minciuni grămadă.	Că mai e un sac legat.

ȬI-O, ȬI-O N'O SMINTI

Auđită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

<p>Ȭi-o, Ȭi-o n'o sminti,
C nd oi începe a-te tr nti
Și la naiba-oi pomeni.
Ȭi-o, frate, ca la frate,
5 Să-Ți dea Domnul s n tate,
Sănătatea oului
Și puterea boului.
Ȭi-mi-o neică sdr nc nit ,
Că mi-Ț m ndra hodinit .
10 — Hodinit , pe dracu,</p> | <p>C'a bătut'o bărbatu !
Iasă afară Și suspină,
C'a bătut'o făr' de vină.
N'a bătut'o cum se bate
15 Și-a pus'o drept pe spate,
Să dea trupul chinului,
Facă baniȚ birului;
Să se dea drept pe spate,
Facă baniȚ jumătate,
20 Jumătate a treia parte !</p> |
|--|--|

VAI DE MINE MOR DE CALD

Auđită de Chr. N. Țapu de la Novaci—Gorj.

<p>Vai de mine mor de cald
Și n'am apă să mă scald.
Și fuseȚ la riu sec
Și vruseȚ ca să mă 'nec.
5 Iară frunđă de susai,
Și avuseȚ parte c'un paȚ,</p> | <p>Sc pai de nu mă 'necaȚ.
Frunđuliță usturoȚ,
Este o baltă drept voi
10 Și-Ț plină de l turoȚ;
M'aș băga de m'aș scălda,
Frică mi-Ț că m'oi 'neca !</p> |
|--|--|

MANDRO, MANCA-TE-AR CAINII

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

- M ndr'o, m nca-te-ar c lniȚ,
Tu m  'nv țașȚ a Țubi,
A Țubi Și str nge 'n brațe
Și a s ruta cu dulcéță
5 Și pe nuor Și pe ceață,
Că ai gură cu dulcéță !

STRIGATURA DE HORA

Culésă de Chr. N. Țapu de la tinerii jucători din hora din Novaci—Gorj.

- Ascultați, ficii, la mine,
Să ve spuți pe sârba bine,
Să nu dăm de vre-o rușine,
Că sintem omeni de fire.
- 5 Frunzuliță bob năut
Puneți una la pământ,
Ce n'am vădut de când sint !
De la una, sus la două,
Coperiți-o să n'o plouă.
- 10 S'a dus una, mai e una,
Pên'om porni pe nebuna.
Dați-I una,
Luați-I urma !
De la două, sus la trei
- 15 Va! de mine, ce iubiți ? !
Nevastă cu trei copii,
Parcă fu sate pusti.
- S'a dus una, mai e două
Coperiți-o să n'o plouă.
- 20 S'a dus două, mai e una,
Să jucăm cu toți 'ntr'una
Pên'om porni pe nebuna.
Dați-I una,
Luați-I urma !
- 25 De la trei și sus la patru !
Lelițe din Calafatu,
Lepădați cu dreptu patru ;
De la patru, sus la cinci
Și o pereche de opinci
- 30 Să le rup jucând aici.
De la cinci și pên'la șase,
Leliță cărciumăresă,
Lasă-mă de sêră 'n casă,
C'afară plouă de varsă.
- 35 Și simbrie nu ții-o cere
- Numa să mă lași la ptele,
Să ții-o b... pîntre picere.
De la șese pên'la șapte,
Pișc'o, mușc'o măi bălete,
- 40 Și mî-o 'ndrăptă la părete,
Să plesnescă îla 'n spete.
De la șapte pîn'la opt,
Cucuruzu nu s'a copt ;
Da d'o fi vre-o vreme bună,
- 45 S'o cîce nîptea pe lună.
De la opt și pên'la nouă,
Cîcîrîlia sus pe ouă :
Mie unu, popii două ;
De la nouă, sus la zece,
- 50 Păreț cu apă rece
Pe la pîrta mîndrii trece ;
Cine-o bea de dor îi trece,
Cine-o bea pornește grea,
Cine nu rămîne așa.
- 55 Dar din zece
Ce mai trece ?
I-auți una, i-auți două,
I-auți trei și i-auți patru,
La pămînt și bateți patru !
- 60 De la patru dați-I drumu,
Că s'a 'ntăritat nebunu.
Că nebunu cînd se pornește,
Jîcă pînă' nebunește ;
Că nebunu cînd se pune
- 65 Jîcă pînă face spume.
Taie curmu și stoboriț,
Că s'a 'ntăritat feciori ;
Taie curmu și pîrmaciț,
Că s'a 'ntăritat dînacii !

STRIGATURA DE HORA

(VARIANTA)

Culésă de I. Ionescu, abs. seminarist, de la Gh. Mihaî, Topoloeň—Muscel.

- Lăsați dura pe călcăr,
Ca mōra pe căpătăr
Și la fete să le-o puț,
Nevestelor să le-o bag.
- 5 Să jucăm hora cu drag.
Strigă popa din Brăila
Și cu soru-sa Păuna
Să ținem dura la una.
Dați-ı una
- 10 Luați urma !
Ciocărlanu sus pe ouă,
Țineți dura pēn' la două.
S'a dus una, mai e una
Pēn' om porni pe nebuna.
- 15 Dați-ı una,
Luați-ı urma !
Fōie verde samulastră,
Al treilea de casa noastră,
Sē rōgă vecina noastră
- 20 S'o fac din fată nevestă.
Eū de rugăminteā ei
I-așternuı fășii de tel
Și făcuı dupe obiceiū.
Puneți dura pēn' la trei.
- 25 S'a dus două, mai e una
Pēn' om porni pe nebuna.
Dați-ı una,
Luați-ı urma !
Ciocărlanu deșelat
- 30 Sări gardu tot pe lat ;
Se jelui la 'mpēratu.
Să ținem dura la patru.
S'a dus una, mai e trei
Pēn' om porni pe Andrei.
- 35 S'a dus două mai e două,
Țineți dura pēn' la două.
S'a dus trei și mai e una
Pēn' om porni pe nebuna.
Dați-ı una,
- 40 Luați-ı urma !
- Frunđulită de sipici,
N'ați veđut dura p'aici ?
Ba uște-o, neică, în urđici,
Face la fete opinci,
- 45 Să le rupă jucând aici.
Țineți dura pēn' la cinci.
Și mī-a đis popa Năstase
Să ținem dura la șase.
S'a dus una, mai e cinci
- 50 Pēn' om porni pe Drăghici,
A intrat cotoiu 'n lapte
Și pisica jumătate.
Țineți dura pēn' la șapte.
S'a dus una, mai e șase,
- 55 Pēn' o veni și Năstase.
S'a dus două, mai e cinci,
Țineți dura, mări voinici !
Și mī-a đis un potropop
C'ar mânca un porumb copt.
- 60 Țineți dura pēn' la opt.
S'a dus una, mai e șapte,
Ese cotoiu din lapte.
Tăfeți curmu și-ı dați drumu,
Că s'a 'ntăritat nebunu.
- 65 Și ne-a đis, mă, satu nouă,
Să ținem dura la nouă.
S'a dus una mai e opt,
Când đicea un potropop
C'ar mânca un porumb copt.
- 70 S'a dus două, mai e șapte,
Ese cotoiu din lapte.
Tăfeți curmu și-ı dați drumu,
Că s'a 'ntăritat nebunu.
Să bem vinu pēnē-ı rece,
- 75 Să ținem dura la țece.
S'a dus una, mai e două,
Știți ce ne-a đis satu nouă ?
Să ținem dura la nouă.
Și s'o rupem drept în două.

FOIE VERDE TREI GRANATE

Auđita de Chr. N. Țapu de la lăutarul Constantin Dobre, din Horez—Vâlcea.

Fôie verde trei granate,
La fântâna din Vărtópe
Lemnele sunt strâmbe tóte,
Nevestele curve tóte,

5 Babele pe jumătate,
Fetele umblă turbate,
C'au rămas nemăritate !

FRUNĐULIȚA TREI MIGDALE

Culésă de Chr. N. Țapu de la G. Paicu, lăutarul, din Bistrița—Vâlcea.

Frunđuľiță trei migdale,
Merg la deal și merg la vale
Pe la curtea dumitale ;
Și sint fudul și mă țiú mare
5 Și nu iubesc pe fie-care.

Alțiú daú cu miile
Și iubesc nebunele ;
Eú nu daú nici o para
Și iubesc pe care oi vrea !

UCIGA-TE CRUCEA DRACE

Culésă de Chr. N. Țapu de la G. Paicu, lăutarul Bistriței—Vâlcea.

Frunđuľiță trei spanace,
Ucigă-te crucea, drace !
Trimeseí șépte olace,
Nu'mí-aducí pe mândra'n cóce?
5 Trimeseí dracu ál mic,
N'am folosit mai nimic ;
Trimeseí dracul mai mare,
Vine pe mândra călare,
Prin glodurí și prin colțane,
10 Cu tágărța cu bombóne.
Că mulerea fiște-care

Umblă pe dracu călare.
la cârpa și 'și légă capul,
Ca să mî-o créďă bărbatul.
15 — Măí bărbate fermecate,
Tu te laudí că m'oi bate,
Dar sint mînele legate
Cu lanțurí ferecate,
Ca fașa copiluluí,
20 Să iubesc al draculuí,
Din pizma bărbatuluí !

FRUNȚULIȚA RUG INTINS

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul G. Paicu, Bistrița—Vâlcea.

<p>FrunȚuliță rug intins, Sêrută-mă, nelcă, 'n dințî, De buze să nu te atingî; Că's buzele cântărite 5 Cu cântăr</p>	<p>De la fierar, Le păstrez unuî primar ; Dar primarul tinerel, Se ținę dorul de ȧel !</p>
--	--

MANDRULIȚO, PENTRU TINE

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul G. Paicu, Bistrița, Vâlcea.

Mândrulițo, pentru tine
Mî-aș da inima din mine ;
Dar pentru aî voștri d'acasă
Inimîora nu mă lasă !

CANTECUL CIOCOILOR

Culésă de Chr. N. Țapu de la Gheorghe Paicu, lăutarul Bistriței, Vâlcea.

<p>FrunȚuliță barlaboî, F...u-mi-vă de ciocoî, Venit'a vremea d'apoî, Să punem primari din noî, 5 Să vă judece pe voî, Cum ne-aî judecat pe noî ! Să punem și comitet, Să judece pe prefect. Consiliîi satuluî 10 S'a făcut aî draculuî. Când le daî ocaua plină,</p>	<p>Iî fac judecată bună ; Când le daî ocaua rasă Iî fac judecat'alésă. 15 Dar notarul satuluî S'a făcut al draculuî. Când ȧi puî jalba pe masă Se face că plécă acasă, Și te 'njură de nevestă. 20 Dar când scoî d'un icosar Sare ca un armăsar, Iî vorbește ca un ȧințar !</p>
---	---

DESTUL VOINICEL MI-AM FOST

Culésă de Chr. N. Țapu de la G. Paicu, Bistrița—Vâlcea.

Destul voinicel mî-am fost
 Și la minte mî-am fost prost,
 Și 'n vîrstă că mî-am venit
 Și mîndrele m'au urît !
 5 De m'aș pune intru 'n-adins

Pe mîndruța să mî-o prind,
 Să mî-o prind cu cine-va,—
 Că cu mine nu mai vrea,
 F...tu-î legea mîine-sa.

FOIE VERDE LOBODA

Culésă de I. Constantinescu, Dioști—Romanăș.

Fôie verde lobădă,
 Fă cu mine, fa dodă,
 Fă cu fecior de vîduvă ;
 Dacă n'eî face cu mine,
 Dracu tot face cu tine !

COLEA'N VALE LA ISVORE

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Ión Țuguî din Roman—Vâlcea.

Fôie verde sălcioră,
 Colea 'n vale la isvóre,
 Supt umbră de sălcioră,
 Bea un naș cu finișoră,
 5 Și béu vin de cel pelin,
 Pelin bun de rosmarin.
 — Ține, dragă, vin de bea,
 C'am un gând cu dumneata,
 De-aî mai bea, de n'aî mai
 [bea !

10 — Nu este, fine, păcat
 Pentr'un pustiū de sêrutat ?
 — Țațo, are nașu parale,
 Plătește la sărindare,
 Fântăne la drumuri mari,
 15 Te ispășesc de păcate
 Și de dragoști fermecate !

FOIE VERDE DE-O MASLINA

(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu, Dioști—Romanățl.

<p>Fóye verde de o maslină, Fină, fină și iar fină, leși în deal pe la grădină, Să te iubesc ca pe-o strină. 5 — Nașule, n'o fi păcat ; Trei copii mi-ai creștinat, Două fete și-un băfat !</p>	<p>— Lasă, fină, nu-î păcat C'are nașu-tău parale, 10 Face cruci și sărindare Și le pune 'n drumul mare, Cine o trece să se 'nchine, Să róge finii de bine !</p>
---	---

FOIE VERDE BOB NAUT

Auđită de Chr. N. Țapu de la Iautarul P. Brândușianu, Costesci—Vâlcea.

Fóye verde bob năut,
 Dracu, naiba te-a știut
 C'ai fost bună de iubit,
 Că te iubiăam mai de mult ?

FRUNĐULIȚA DE-O SIPICA

Culésă de Ilie Constantinescu de la Ionița Mateiaș, com. Mieța—Dolj.

A se confrunta varianta No. 402, pag. 381 din colecția d-lui I. G. Bibicescu.

— Frunđuliță de-o sipică,
 Costică, batista-ți pică.
 — Ia-o, Leană, și-o ridică
 Și mî-o spală 'n lăcrămióre,
 5 Úsuc'o la țîțșóre !

LA TULPAN, LA CRUCEA 'NALTA

Culésă de Jlie Țonstantinescu de la Ionița Gh. Mateiaș, com. Mreița—Dolj.

La tulpă, la crucea 'naltă,	Că sînt nălți și sprâncenați,
Se 'ntălnesc fată cu fată :	Nu ca la noi niște pârliți,
— Ce-o să ne facem surată,	Cu genunchii prigoriți.
C'am rămas nemăritate?	Unde vîd țărițele,
5 Ș'ădî la Porésta la dănacî,	10 Mîorlăie ca mățele.

MANDRULÉNA, PENTRU TINE

Culésă de Ilie Țonstantinescu de la Nic. Zănescu, Vladimir—Gorj.

Măndrulénă, pentru tine
 Mî-aș da sufletul din mine;
 Dar pentru bărbatu-tău
 N'aș măl călca pragul tău!

DOMNE, CE-AM AJUNS

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iăutarul Const. Dobre, Hurez—Vâlcea.

Verde frunză lemn de sus,	Tótă nóptea am tremurat,
Ia veđi, Dómne, ce-am ajuns :	La un colțuleț de gard.
Să fiu la curvă supus	La o cruce de feréstră,
Și supus și aplecat.	Pentru-o curvă de nevastă!
5 Pentr'un pic de sêrutat,	

MANDRA MEA E O TELELEICA

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul Const. Dobre, Horez—Vâlcea.

Mândra mea e-o teleleică.
Că popa îi ia scurteleică
Și primaru iminei
Și logofetu cercei;

5 Ajutoru l-a luat bumbac,
De și-a vîrgat cîrpă 'n cap,
Că mî-a fost de rîs în sat.

DE TREI AI PRIMAR FUSEI

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul Const. Dobre, Horez—Vâlcea.

Verde frunză trei costrei,
De trei ai primar fusei
Socotéla n'o detei.
Și-oî da-o la primă-vară
5 Cu capu la mândra 'n pîlă !

TREI IBOMNICI AM PE LUME

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul Ión Bușă, din Cîiauru—Görj.

Frunză verde trei alune,
Treî ibomnici am pe lume;
Vrei să ți le spuî pe nume?
Una șade lângă mine;
5 Una'î de la deal de mine,

Cu casa cîoplită bine,
Cu bărbatu nătărău,—
Acolo mă trag și eî;
Fie bine, fie rău,
10 Orî mî-o fi de capu meî !

ME ROG DOICA DOICULIȚA,

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul I. Bușă, Cîiauru—Gorj.

Fôie verde peliniță,
 Mă rog, doică, doiculiță,
 Să mă fac stăpân pe țiță
 Ca sêrbu pe lubeniță;
 5 Să mă fac stăpân pe ele
 Ca ungurênu pe mîele !

VERDICICA TREI SARMALE

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul Ión Bușă, com. Cîiauru—Gorj.

Verdicică trei sarmale,	Să fie cu ea p'un loc.
Și-am o mândruță la vale,	Veđi, al dracu' logofet,
Cu cămașa albă flóre,	Aséră trecu prin foc
Când o vede neica móre.	10 Și'î cu mândr'acum p'un loc,
5 Dar de-o vede un logofăt	Și se sêrută de foc!
Uită și condei și tot,	

CUM AȘ FACE, FA MARIȚA

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lăutarului S. Stoica, Costești—Vâlcea.

Fôie verde peliniță,	5 Să'mî vêd mîîmile la țiță,
Peliniță, gutuiță	Picîforele supt rochiță,
Și-o chită de albăstriță,	Să te sărut în guriță
Cum aș face, fa Mariță,	Și-apoi să mor, neiculiță !!

FRUNȚULIȚA FOI MARUNTE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, lautarul Sacelului—Gorj.

<p>FrunȚuliță foi mărunte,
Tóte paserile cântă,
Ies mândruțele și-ascultă.
A ieșit și mândra mea
5 Să-și asculte paserea,</p> | <p>Cum îi cântă patima.
Patima ei din fetie
Și-a nețchiț din feciorie!
— Mânce-ți trupu pușcăria,
10 Cum mi-ai mâncat tu fetia!</p> |
|---|---|

FRUNȚULIȚA D'ARTARAȘ

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nicolae Frațilă, Novaci—Gorj.

A se confrunta varianta «Nașul și finul» pag. 334—335, colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

<p>FrunȚuliță d'artăraș
— F....u-ți legea ta, de naș,
Cu cine mă cununași?
Cu uritu satului
5 Cu proptéua gardului!
— F....u-ți crucea ta, de fine.
Nu ți-a fost ochiul la tine,
Să te uiți la tónța bine?
— Nașule, asér' la luminare</p> | <p>10 Imi părură ca o flóre.
Fuse nóptea 'ntunecósă,
Luminarea fiștelósă,
Imi păru tónța frumósă.
Di i nașule să se ducă,
15 Că la nópte o mănânc;
Cine dracu s'o sărute?
Ochi-i curge.
Gura-i pute!</p> |
|--|--|

NU ȘTII VECINE CE-VA ?

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nicolae Frațilă, Novaci—Gorj.

A se confrunta varianta «Hi cumetre», pag. 336, colecția d-lui G. Dem. Teodorescu, și «Nevasta bolnavă», pag. 203, colecția de cântece Marian S. Fl.

<p>— Nu știț, vecine, ceva?
Mi-a bolnăvit nevasta!
— Ba eũ știũ, vecine, bine,
Câte lécuri sînt pe lume</p> | <p>5 Tóte sînt în sên la mine.
Injugă boi și-o țepșóră
Și fă-te a pleca la móră,
Că nevasta ți se scólă!</p> |
|---|--|

ȘI ȚI-AM SPUS EU SAMBATA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nicolae Frațila. Novaci—Gorj

Frunzuliță de ridiță,
 Și Ți-am spus eu Sâmbătă,
 Ca să vii Duminică
 Că-i maica la biserică,
 5 Taica 'n sat la cârciumă,
 Eu acasă singură,
 Culcată pe scândură,

Cu mâna la inimă.
 la-mă 'n brațe, strânge-mă
 10 Și pe pat aruncă-mă
 Și la burtă trage-mă :
 Când o'i vedea că mi-e rușine,
 Atunci să mă strângi mai bine !

CE CAȚI, LELE, PE COLNIC ?

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Bondoc, Pojogeni, Gorj. .

A se vedea varianta «Craif», pag. 339, colecția D-lui G. Dem. Teodorescu.

— Fôie verde tiriplic,
 Ce cați, lele, pe colnic
 C'o vacă și-un vițel mic ?
 —D'un drăguț de ibomnic.

5 Verde verde samulastră,
 Vițelul să'l potopescă,
 Ibomnica să'mi tîăiască,
 8 Să vie să mă iubească !

PENTRU TINE, DRAGA FATA

Comunicată de D. Brezulescu, Novaci.

Pentru tine, dragă fată,
 Perdui nóptea jumătate,
 Așteptându-te la pórta
 Și tu dormi, dormirea-î mórta !

TOATA NOPTEA BAT LA PORTA

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ion Michai—București.

Fôie verde fôie lată,	C'asta fuse cu necaz !
Tótă nóptea bat la pórtă	10 M'aruncă peste pârleaz,
Și tu dormi, dormir'ai mórtă !	Intr'o grópă cu urđicî,
O cătea mare bălțată	Socoteam că e lăptuci,
5 Mě goni ograda tótă ;	Imî făcu pîlea bేశicî !
Când fuse la un pârleaz	Pentru o fleórță de mułere,
Mě 'ntâlniî c'un căne bréz,	15 Imî prăpădiî blata pîle !
Fir'ar al draculuî ađi,	

DUMNEDEU M'A POTICNIT

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Țaguî lautar—Romanî (Vâlcea).

Dumneđu m'a poticnit	5 Iăcuî pîlea tot bేశicî.
Intr'o grópă cu urđicî,	Când ȳera la sěrutat,
Am gāndit că sint lăptuci	Nu puteam de scārpinat !
Și ȳele fură urđicî,	

PUICA DAU SA VIU LA ȚINE

(VARIANTA).

Culésă de Chr. N. Țapu de la lautarul Ión Bondoc, Bobu—Gorj.

Puică, daű să viű la tine,	Grădina pe jumėtate,
Călniî těj se daű la mine.	Mȳ-a rupt baltonașu 'n spate,
O cătea nēgră bălțată,	Pantalonîl jumėtate !
Fir'ar a draculuî mórtă !	10 Și eű sint un om milos
5 Și la găt cam gulerată,	Dă 'ngenuchî la dēnsa jos
M'a gonit ograda tótă,	12 Și-ȳ desfac lucru frumos !

SPUNE'MI, MANDRO

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Vacariu, din Ocna Sibiilor—Transilvania.

— Spune 'mî, mândro, poțî, nu
[poțî ;
Cu vorba să nu mă poțî.
Spune'mî, mândro, viî, nu viî,
Cu vorba să nu mă țî !
5 Nu mă purta cu mincîni,
Că-țî umplu ceafa de pumnî !

MAI, BADIȚA, TU EȘTI CANE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Vacariu, din Ocna Sibiilor—Transilvania.

— Măî, badiță, tu ești căne, Că nu viî séra la mine !	El ce ședea lângă tine Era bun pretin cu mine ;
— Ba, tu, mândro, ești cătea, Că și-aséră am fost la voi,	El ce ședea lângă masă Era cu inima arsă,
5 Și tu ședeaî între doi.	10 Ca și mine la feréstră !

BATA-TE CRUCEA BARBAT

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nicolae Cojocaru, lautar, Pociovaliștea—Gorj.

Frunđuliță foi de mac, Bată-te crucea, bărbat, Nu făcuși patu mai larg, Să 'ncape și d'ăl sărac.	Nu-ți mai trebue pomană. Făcuși patu de nūiele, Vaî de spinările mele Și de genunchele tele !
5 Făcuși patu preț d'o blană,	

FOAIE VERDE MER SALCIU

Comunicată de Ión Tânăsescu—Focșani.

Fôie verde măr sălcii,
D'aș fi gros ca un burghiū
Și cu barba pên' la bréu,
De dragoste tot mă țiu!

FRUNȚA VERDE DE SAFAT

Comunicată de Ión Tânăsescu, fost Normalist, Focșani.

A se confrunta mai sus în cântece de nuntă «Cântecul miresei».

<p>— Frunță verde de săfat, Fetișo de om bogat, Nu primi la măritat Ca flórea la scuturat. 5 Că flórea mai înflóre-odată, Iar tu nu te mai faci fată!</p>	<p>Când o face jugu mugur Și tângéla iarbă verde, Tu atunci te-oî vedea 'n fete; 10 Când o cânta ștíuca în baltă, Tu atunci te-oî face fată!</p>
---	--

AOLEO, CE MULT DORESC

Culésă de Ión Tânăsescu, vechiū Normalist, de la lautariî din Focșani.

<p>Trandafir brașovenesc, Aoleo, ce mult doresc Cu mândra să mă 'ntâlnesc, Două vorbe să 'mî vorbesc.</p>	<p>5 Să 'î vorbesc, s'o zăpăcesc Ș'apoî să mă despărțesc, De nu vrea s'o mai iubesc!</p>
---	--

FOIE VERDE BOB UREZ

Audită de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Pătru Brândușeanu, din com. Costești—Vâlcea.

Foie verde bob urez,
Ș'am o mândră la Hurez,
De frumoasă n'are preț,
De curvă nu e în județ.
5 O cunosc numai pe mers,

Că-î e mersul legănat,
Și mărgeanul resfirat,
Pe sfărcul țitei lăsat,
Pentru ea umblu turbat!

LEICUȚA CU OCHII VERȚI

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul Anghel Cambrea, Săcelu—Gorj.

Foie verde din livezi,
Leicuță cu ochii verzi,
Aseră venii la tine
Greșii calea, vaî de mine!
5 Fuse noaptea 'ntunecată
Și poteca lucioasă,
Nemerii la altă casă,
Cu nevestică frumoasă,
Cu bărbățelu cam prost,
10 Bun hodor la cas'a fost.
Că, când vine séra beat,
Iși ia cojocelu 'n cap
Și să bagă pe supt pat.
Câte gunoie 's pe pat,

15 Tóte 'n ochii lui că cad.
Dar bărbatu că 'mî dicea?
—Fă nevastă ce gunoie's astea?
—Nu's gunoie, omule,
Ci sunt dragostele noastre.
20 Bărbatu de supt pat ieșea
Și afară se ducea,
Dar nevasta ce făcea?
Pe ibovnic mi-l lua,
Și 'n dulap că mi-l băga.
25 Bărbatu 'n cas' că intra,
Da nu era nimenea.
— Culcă-te, omule 'n pat,
C'aici n'a fost alt bărbat!

VAI, SERACU, OMU PROST

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ión Bondoc, Bobu Pojogeni—Gorj.

Vai, sëracu, omu prost,	5 Și se bagă pe supat.
Bun odor la cas'a fost !	Câte gunoře 's pe pat
Vine sêra du pin sat,	Tôte cad la el în cap !
Și 'șî ia cojocelu în cap	

MERGE RACU SA SE'NSORE

Culésă de Chr. N. Țapu din com. Runcurelu—Mehedinți.

Frunđuľiță foișoră	15 Tot găluște;
Merge racu să se 'nsore,	Doué cocóre,
Dar n'are nici o prinsóre.	Cu topóre,
Intăľni pe bróscă 'n cale :	Șed și tale lemne afară.
5 — Hai ! tu bróscă, după mine,	Dar în casă cin' le-aduce ?
Că te-oî ține tare bine.	20 Rațele,
Am o móră după casă,	Cu brațele.
Curge făin' pe feréstră.	La nuntă cine-a poftit ?
Doi cocoși,	Doi purcei
10 Ține de coș.	Sint vătășăi.
Doi gândaci,	25 De cântat cine a cântat ?
Pune în saci.	Doi țințari
Dar la nuntă cine-ar fi ?	Sint lăutari.
Doué muște,	

FIRICEL DE PELIN VERDE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Florea lăutarul, Radomir—Romanați.

Firicel de pelin verde,	5 Și, cercei de la neveste.
De-ar fi drumul cum se vede	Fău-lé în lege fomei,
M'aș duce desară 'n Rede,	Mă lăsară 'n bréu de tei !
Să 'mî iaű bete de la fete,	

FRUNȚULIȚA DE VIZDEU (VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ion Bondoc, Pojogeni—Gorj.

Frunđuliță de vizdeșă,
F..u-vă 'n lege fomeș,
M'ați lăsat incins cu teș,
Cumpărându-vă cerceș;
5 M'ați lăsat incins cu ață,
Cumpărându-vă dulceață !

LA PERU CU PERILI

Culésă de Chr. N. Țapu de la C. Ionescu, Șelari—București.

A se vedea varianta «Cîntecul Sêrbilor», pag. 334, colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

La përu cu perili,	5 A pîrdut Sêrba zivelca,
Und' sê strînge Sêrbili,	Și 'î arde obrazu ca sfecla.
La përu cu fôia lată,	A pîrdut Sêrbu cojocu,
Und' sê strînge Sêrbiî rôtă,	Și 'î arde capu ca focu !

LA PERU CU PERELE (VARIANTA)

Culésă de Chr. Țapu de la I. G. Mateiaș, Mieța—Dolj.

La përu cu perele,	5 La përu cu fôia lată,
Unde jôcă Sêrbele	Unde jôcă Sêrbiî rôtă,
La përu cu perele,	La përu cu pere mol,
Unde jôcă fetele	Unde jôcă doi cîocol !

FOAIE VERDE DE-UN DUDAU

Culésă de Ilie Constantinescu, Dioști, de la Nic. Zănescu, com. Vladimir—Gorj.

Fóie verde de-un dudău	5 Suflă vântu și mî-o scură ;
Mândro, de uritul tēu	Când dă câte-un pic frumos,
Nu mai plouă Dumnezeu !	Suflă de la loc mănós !
Când dă câte-o picătură,	

SALCIOARA PRESADITA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Iautarul Sacelului—Gorj.

Fóie verde sălcioră,
 Sălcioră presădită,
 Pușca nechiit cea dorită,
 Mânca-ți-aș gurița friptă,
 5 Ochișorii să ți-î beaș,
 Dă pe drumuri nu mai staș !

FRUNȚA VERDE FOAIE LATA

Aușita de Ilie Constantinescu de la Zănescu Nicolae, din com. Vladimir (Gorj)

Frunță verde fóie lată,	Că mă otrăvești și mor !
Nu ți-am spus, leliț' odată	Fóie verde tiriolic,
Să nu faci cărpa vîrgată ?	Și s'o faci de borangic
Și ți-am spus de două ori	Și să vii la neica 'n crâng,
5 Ca să n'o mai faci cu florî,	10 Ca să nu 'ți mai dîc nimic !

MAI BAETE BAȚELE

Auđită de Chr. N. Țăpu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

— Măi băete, bățele,
Nu-ți da sfatu pe mułere ;
Că mułerea 'i plază rea
Te-o băga în vae-o belea,
5 De ți-oī da tot ce-ī avea,
Nici cu capu n'oiū scăpa !

IA VEȚI BATUTA DE STELE

Auđită de Chr. N. Țăpu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Ia veți bătuta de stele
Că pleacă din prând la lemne
Și vine sara pe stele
Numai cu două surcele,
5 Și nici elea nu 's surcele
Ci curățuri de nulele.

ȘI ME DORE PESTE 'NCINS

Culésă de Chr. N. Țăpu, de la hora din Novaci—Gorj.

Și mă dore peste 'ncins,
De mândruțe câte-am strâns ;
Câte am strâns și-am sêrutat,
Să le strâng aș face-un sat :
5 Un sat mai mitutel,
Să mă plimb sêra prin el.

FOAIE VERDE BOB NAUT (VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu din Dioști—Romanași.

Fóie verde bob năut,
Câte mândre mî-am avut
Să le strâng,
Aș face un crâng;

5 Câte mi le-am sêrutat
Să le strâng aș face un sat,
Să mă pun de un pîrcălab
Să le strâng baniî de drag !

AOLELE, DOMNE

Auđita de Chr. N. Țapu de la N. Firculescu, Grecești—Mehedinți.

Aolele, Dómne,
la mă 'n brațe lóne
Și du-mă luî Radu,
Să mă pupe Vladu !

FRUMOSE SUNT UNELE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Nic. Zănescu, Vladimir—Gorj.

Fóie verde murele
Frumóse sînt unele,
Maî dulcí de cât murele !

PUICA MEA DIN MEHEDINȚI

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iautarul Gheorghe S. Stoica, Costești (Vâlcea)

Fôie verde trei arginți,
Puica mea din Mehedinți,
A cu rîuri risipiți,
Pên' la pôle grămădiți,

5 Bat'o patru-decî de sfinți
Și sfînta Dumineca,
Cu ea 'mpărțiți dragostea !

D'ASUDAT, AM ASUDAT

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci (Gorj).

D'asudat, am asudat,
Da n'am asudat de gras :
De cîudă și de necaz.
Rup gardu și fac pîrléz
5 Și de mândra nu mă las,
Să mai trag pe câte-am tras.
De cîudă și de mînie,
M'a dat satu 'n cătănie.
Cătănit'aș cătăni,
10 Numa pușca de n'ar fi.

D'ar fi pușca de tocană
M'aș duce și eă cătănă ;
Regimentu de femeî
M'aș duce și eă la eî.
15 Dară frunđă de scafete
Și reghimentu de fete,
Trec pin apă fript de sete.
D'ar fi sabia scafete,
M'aș face sergent la fete !

ȘI-AȘ FI BUCUROS CATANA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Vacariu, din Ocna Sibiilor (Transilvania).

Și-aș fi bucuros cătănă,
De-ar fi pușca de tocană,
Patrontașul plin de zamă.
Și-aș fi bucuros recrută,

5 De-ar fi pușca de cucută,
Patrontașul plin cu urdă ;
Curelele de răchită
Patrontașul plin cu pită !

CINE TE-A FACUT PE TINE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din Runcurelu (Mehedinți).

Fôie verde mărăcine,
Cine te-a făcut pe tine
Așa 'naltă și suptire
Și la chip făcută bine,

Par' că m'a 'ntrebat pe mine.
Fôie verde garofiță
De la plect pên' la guriță
Par' că ești o porumbiță!

FRUNȚULIȚA DE NAUT

(VARIANTA)

Frunțuliță de năut,
Mândruța mea de demult,
Să te iați cu de-a mărunt,
Din creștet pên 'n pământ,
5 Să 'mî spuî cine te-a făcut?
Că cin' te-a făcut pe tine,

Par'că m'a 'ntrebat pe mine.
Eu să te fi poruncit
Și așa nu te-aș fi brodit;
10 Așa 'naltă și subțire,
Și la trup făcută bine!

FOAIE VERDE MARACINE

Auđită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci (Gorj).

Fôie verde mărăcine,
Fa vecină, fa creștină,
Măi vecine, măi creștine,
Nu 'ți purta nevasta bine,
Că fuge de lângă tine

5 Și vine seara la mine.
Că tot bine s'a purtat,
În grea bôlă m'a băgat,
Pên' m'a lăsat lemn uscat!

MANDRO, MANCA-TE-AR CAINII

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Bondoc, Bobu, Gorj.

— Mândro, mânca-te-ar cainii,	5 Cum uitași numele mele
Cum te 'nvętași a iubi,	Și-mi puseși altele grele,
A iubi ș'a nu dori ?	De nu pot trăi cu ȳele ?
Mę mir ce dragoste-o fi.	

FOAE VERDE TREI LALELE

(VARIANTA)

Culęsa de la hora din Dioști (Romanați) de la Ilie Constantinescu.

Fóie verde trei lalele,
 Vuĩ, vuĩ, vuĩ, mândrele mele,
 Cum uitași numele mele
 Și-mi puneși altele rele,
 5 De nu pot trăi cu ȳele ?

FRUNĐULIȚA TREI SPANACE

Culęsa de Ilie Constantinescu de la N. Zănescu, com. Vladimir (Gorj).

Frunđuliȣă trei spanace,	5 Să-mi aleg de-o Popoveancă
Fă-mę, Dómnne, ce mę-ȳ face,	Cu ochii bălăuróică,
Fă-mę róta stelelor	7 Cu códa ca de șerpóică.
În drumul Popovencelor,	

MANDRA NEICHII TU ERAI

Culésă de Ilie Constantinescu de la Ionița Gh. Mateiaș, com. Mieita—Dolj.

Mandra neichiî tu ieraî	5 Te prinseî cu treî de mână ;
Care te făgăduîaî	Unul Ion și unul Matheî
Că pe altul nu'l mai aî ;	7 Și cu Nicolae treî !
Dar aseră la fântână	

FRUNȚA VERDE ARȚARAȘ

Comunicată de I. Constantinescu, Dioști de la Nic. Zănescu, com. Vladimir (Gorj).

Frunță verde arțaraș,	5 Și la cåde planticele.
Mî-am iubit un boîeraș.	Domnule, boîerule,
Frunță verde treî lălele	Mi te-a urit fetele,
Și mî-a pus la gât mărgele	8 Te-a 'ndrăcit nevestele !

FOAIE VERDE OTINTEAVA

Comunicată de I. Constantinescu, Dioști, de la Christea Popescu, Gvardinița Mehedinți.

Fóie verde otintévă
 Pe mine maîca mă'ntrebă,
 Ce muncă mî-este mai dragă ?
 — Nu mî-e dragă altă muncă
 5 De cât cu mândra pe luncă !

FOAIE VERDE ISMA CREAȚA

Comunicată de I. Constantinescu, Dioști de la Zănescu N. Vladimir—Gorj.

Fôie verde ismă crătă,
Pe mine maica mă'nvața
Să'mî iubesc de diminătă,
Copilaș făr'de mustață,
5 Când se'nvață a strânge'nbrațe
Și-a sêruta cu dulcătă !

SARUTATUL DE CULCAT

Comunicată de I. Constantinescu, Dioști de la Zănescu N., Vladimir—Gorj.

Sărutatul de culcat,
Neică, mult mî-e desmierdat ;
Sărutatul de călare,
Neică, nici un folos n'are !

FOAIE VERDE DE TREI PEȘTI

Culésă de Ilie Constantinescu de la Nic. Zănescu, com. Vladimir—Gorj.

Fôie verde de trei pești,
Ghîolbană de București,
Mulți voînici prăvăluiești,
Dar ca mine nu găsești.

DRAGUȚA, NEVASTA MEA

Culésă de Ilie Constantinescu de la Ionița Mateiaș, com. Mîcița—Dolj.

Drăguță nevasta mea,
Nu purta inimă rea,
Că mă iubesc cu alta,
Cu alta cu vecina.
5 Vecina de lângă casă,
Când ți-e drag, atunci te lasă !

SÎRBA DOFTORILOR

Auđita de Chr. N. Țapu din gura ăutarului Constantin Barlabancea, din Cos-
tești—Vâlcea.

<p>Fôie verde bob secară, S'a 'mulțit doftorii 'n țară Și s'a 'nmulțit prin jurnale Că sunt niște hațmanale. 5 Ba de una, ba de alta, Pêně 'și pun tabla la pörtă. Bune sunt și babele Că-ți dă burienele. Burienî fterte 'n vin</p>	<p>10 Și te scapă de venin. Fôie verde fol de știr, Iacă și doftor Cărstin, Jocă sërba doftoréscă Și strigă să 'nebunéscă. 15 — Aide, spițeri, de jucați, Zecăuiala să mî-o dați, Și cari n'ău parale, 18 Poftéscă pe la spitale !</p>
--	--

DE INSURAT M'AȘ INSURA

Culésă de Chr. N. Țapu din gura ăutarului Constantin Barlabancea, din Cos-
tești—Vâlcea.

A se vedea varianta prescurtată, No CCC pag. 453 din colecția d-lor Iarnic și Birsan.

<p>De'nsurat m'aș insura, Nici urită nu mî-aș lua, Nici frumósă nu prea prea, Puțuliță, draga mea ! 5 Nici frumósă nu prea 'mî place Că prea mulți prietenî face. Nici frumósă, nici urită,</p>	<p>Numai să fie plăcută, Și la ochi și la sprîncene 10 La tóte faptele mele. Nici urită nu prea 'mî place Că prietenî nu'și mai face, Nici frumósă, nici urită, Numai să'mî fie plăcută !</p>
---	---

FA-ME, DOAMNE, CE M'OI FACE

Auđită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

Fă-mă, Dómnă, ce m'oi face	Să remăie mut și surd.
Fă-m'un măldărel de tei	Și la cap
Și m'aruncă 'ntre femeii,	C'un dovieac ;
Să le aud taîna și sftatu	10 La picîóre ițele
5 Cum își fermecă bărbatu,	Să-î ia dracu mințele.
Cu pămînt de la mormînt	

FRUNĐULIȚA TREI MALINE

Auđită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci — Gorj)

Frunđuliță trei maline,	Și-o fi și ibomnica
Nici odată nu e bine	Și-î vorbi ce-va cu ea
Să-î lei nevasta cu tine.	Și te-o vedea nevasta
Fóie verde și-o lălea	Și pricina că-î gata !
5 Când te-î duce unde-va	

FOIE VERDE PELINIȚA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Țuguî lautar, Romanî—Vâlcea.

A se vedea varianta No. CXII, pag. 390—391, din colecția d-lor Iarnic și Bărsan.

Fóie verde peliniță
 Și aolică pulculiță
 Astă vară sugeai țîță,
 Acum dai nelchiî guriță !

FOAIE VERDE BOB NAUT

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dinu al Petri, din Polovraci—Gorj.

<p>— Fôie verde bob năut Dino, cu galbeni la git Și cu bărbatu urit, Maî bine cu gitu gol 5 Și cu bărbatu galanton. Neică de cât cu argintu'n ladă Și cu natantóla'n vatră,</p>	<p>Maî bine cu lada gólă Cu nevasta galantónă. 10 De cât cu cisma sgircită Și cu nevasta urită, Maî bine cu opinci nerase Și cu nevastă frumósă.</p>
---	--

SPUNE'MI PUIC'ADEVERAT

Culésă de Chr. N. Țapu din Dioști,—Romanai.

— Spune-mi, puică, adevărat,
Cine mi te-a sêrutat,
Cât am fost eú concentrat?
Spune'mi drept că nu te bat
5 Că ți-e obrazu pătat !

AIDI, ANICO, LA CEȘMELE

Culésă de Chr. N. Țapu din Dioști—Romanai.

<p>— Frunză verde trei lalele Aidi, Anico, la ceșmele, La ceșmelele din dos C'acolo e loc frumos. 5 Aoleo, ce loc frumos Numai sălci și rogoz,</p>	<p>Rogozul de tăvălit, Sălciile de umbrit. — Maî poftim, Anico, jos, 10 Să-ți arăt un pol frumos, Polul meu ți ferecat 12 Și pe dungă și pe lat !</p>
--	---

DE CAT IN SARAOLIE

Culésă de Chr. N. Țapu din Dioști,—Romanști.

De cât în saraolie
Maî bine cu puîca 'n vie,
Séra la neîca să 'mî vie,
Să-î puî drépta căpătêiû,
Cu stânga s'o mângâiû.

FOAIE VERDE ȘI-O LALEA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Zănescu N., Vladimir—Gorj.

Fôie verde și-o lalea,
Huîdu ici, huîdu colea,
Huîdu 'n colțu garduluî,
Făcuî pofta Raduluî;
5 Huîdu 'n colțu grădini,
Făcuî pofta inimi.

BARBAȚELU NATAREU

Auđită de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu, Dozești—Vâlcea.

Bărbățelu nătărăi
Rěi l'a ursat Dumneđeî,
Iși ȳa cojocelu 'n cap,
Vine nóptea mort de bėt.

C'un bricėg de găt legat
Și bricėgul nu e al lui,
Că bricėgul e furat,
9 Ca mâine o să'l vėd legat.

I-AUȚI, LELE, POPA TOCA

AuȚita de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

A se confrunta varianta No. 420, pag. 389, colecȃia d-lui Bibicescu. Veȃi varianta «auȚi lele», pag. 325, din colecȃia d-lui G. Dem. Teodorescu.

l'auȚi, lele, popa tȃcȃ, Ieȃi afarȃ ȃi te rȃgȃ, Sȃ mȃrȃ bȃrbatu tȃu, Sȃ rȃmȃi sȃ te iaȃ eȃ,	5 Cȃ cu el aȃ trȃit rȃu ; ȃi cu mine, Vaȃ de tine !
--	---

FOAIE VERDE USTUROI

AuȚita de Chr. N. Țapu de la Dobre Dungȃ, din Cetȃȃuia—Vȃlcea.

Fȃie verde usturoȃ ȃi la drȃpta cȃte doȃ ; Fȃie verde ȃi-o lalea ȃi la stȃnga iar aȃa. 5 Fȃie verde barlabȃȃ ȃi la drȃpta cȃte doȃ.	Fȃie verde siminoc, Ia faceȃi hora la loc. Fȃie verde usturoȃ 10 ȃi la stȃnga cȃte doȃ. Fȃie verde ca aluna 12 ȃi la drȃpta cȃte una.
--	--

FOIE VERDE MATOSTAT

AuȚita de Chr. N. Țapu de la N. Zȃnescu, Vladimir—Gorj.

Fȃie verde matostat Sultanica s'a uȃtat, De cȃnd nu s'a mȃi jucat. Fȃie verde lobodȃ, 5 Lȃsaȃi hora slobodȃ. Fȃie verde balabȃȃ ȃi la drȃpta cȃte doȃ, Cȃte doȃ ȃi cȃte treȃ. Fȃie verde ȃi-o lalea	10 ȃi la stȃnga iar aȃa, Fȃie verde ȃi-o lalea ȃi la drȃptȃ iar aȃa. Fȃie verde ȃi-o alunȃ, Aȃ sȃ dȃm mȃnȃ cu mȃnȃ, 15 Sȃ 'ncherbȃm de-o horȃ bunȃ, Fȃie verde mȃr, ȃntors Mȃi frumȃsȃ cum a fost !
---	--

CE-AI FACUT PARALELE ?

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitru Bacioiu, Petresci—Gorj.

— Ce-ai făcut paralele,
Tată, Iancule ?
— Le-am băut și le-am păpat;
Le-am făcut cu fetele
5 Și le beau cu mândrele.

MARIȚO DE DRAGUL TEU

Aușită de Chr. N. Țapu de la N. Popescu, Guardinița—Mehedinți.

A se vedea varianta «Variantă», pag. 310, din Colecț. d-lui G. Dem. Teodorescu.

Marișo, de dragul tău,
M'aș băga la tată-teu,
Țiua să spăl vasele,
Noptea să 'ți moiă oșele !

BATE-O BATE-O

Aușită de Chr. N. Țapu de la Iorgu Popescu, Gvardinița—Mehedinți.

Bate-o, bate-o și-o mustreză, Vara pe unde 'nserează. Inserează la fântână, Unu 'i ține cobilița,	5 Și altu-î s'erută gurița. Bate-o, bate-o la papuc, Că mâine s'o măi la plug !
--	---

CIOCARLANU S'A 'MBATAT

Auđita de Chr. N. Țapu de la N. Firculescu, Grecești—Mehedinți.

Ciocirlanu s'a 'mbătat,
 Haıda, upa de !
 Umblă nóptea pe supt pat
 Și prin sat umblă turbat,
 5 Haıda, upa de !

Ciocirlanu 'ncins în bete
 Haıda, upa de !
 Umblă nóptea după fete
 Și ăia după neveste !

IAR ACUM ȘI NICI ACUM

Auđita de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir—Gorj.

Iar acum și nici acum,
 Nici asară, nici acum,
 Dar de sară ori și cum.
 Hei, hei, vii și te du

5 Și de sară
 Să vii iară,
 Să-ți plătesc de cheltuială.
 Și să-ți dau la cataramă !

NU TE UITA LA COJOC

Auđita de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir—Gorj.

Nu te uita la cojoc,
 Ci te uita cum măi joc ;
 Nu te uita la căciulă,
 Ci te uita la făptură.

5 Nu te uita că joc rău
 C'asa jocă neamul meu,
 Că de-ar fi jucat el bine,
 M'ar fi învățat și pe mine !

NU ME BATE MAICA

Auđita de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir—Gorj.

Nu mă bate, măică, bate,
Că n'am ședut mult pe spate.
De auđia! cum se ruga,
Ai fi stat și dumneata !

MAI, CAZACE, CAZACELE

Auđita de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir—Gorj.

— Măi, Cazace, căzăcele,
Ce cați nóptea prin argele ?
— După pânză de ismene
C'am rămas ca dracu 'n ptele !

FOAIE VERDE ȘI-O MASLINA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiu din Petresci—Gorj.

— Fôie verde și-o maslină	10 Pe care iubești măi bine ?
Of, spune, afurisit' o, spune,	Pe mine, orî pe barbat ?
Măi ai vr'unu de cât mine ?	— Măi mult te iubesc pe tine
— Măi am unu, măi am doi	Că 'ți-e punga 'n sîn la mine
5 Și cu tine se fac trei,	Dar iubesc și pe barbat
Cu barbatu	15 Căci cu el sint cununat ;
Se fac patru,	Dar să nu fiu cununat,
Bate'l, Dómnne, fermecatu !	L'aș pune proptea la gard !
— Spune, afurisito, spune,	

ME 'NTREABA IBOMNICELUL

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Zănescu Nicolae, Vladimir—Gorj.

<p>Fóye verde ghiocelul,
Mě 'ntreabă ibovnicelul :
— Spune, afurisit'o, spune,
Maĩ aĩ vr'unul de cât mine ?
5 — Maĩ am unul, maĩ am doĩ,
Și cu mătălușă treĩ,
Cu bărbatul face patru
Cu care m'am cununat.
Și iar verde otrățelul</p> | <p>10 Mě 'ntreabă și bărbățelul :
— Spune, afurisit'o, spune,
Cățĩ ibovnicĩ aĩ pe lume ?
Pe cine iubeștĩ maĩ bine ?
Ce ți-e drag ție pe lume ?
15 — Imĩ eștĩ maĩ drag dumneata,
Că ți-e punga 'n mâna mea,
Nici unul de cât tine,
Că ți-e punga 'n sîn la mine !</p> |
|---|--|

SPUNE AFURISIT'O, SPUNE

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la C. Barbacioru, din com. Ilovăț—Mehedinți.

<p>Spune, afurisit'o, spune,
Maĩ aĩ altu fără mine ?
— Maĩ am unul, maĩ am doĩ,
Cu matale face treĩ ;</p> | <p>5 Maĩ am doĩ, și maĩ am treĩ
Cu bărbatul face patru,
Că-ĩ tot al meũ, lua-l'ar dracu !</p> |
|---|---|

SPUNE-MI MIE, IBOMNICA

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la G. Mateiaș, Mfeița—Dolj.

<p>Frunđă verde de sipică,
Spune 'mĩ mie ibovnică
De cine ți-e ție frică
De amant saũ de bărbat ?
5 — Maĩ frică mĩ-e de bărbat</p> | <p>Că cu el m'am cununat
Și l'am pus proptea la gard.
La picĩore ițele,
Să-ĩ ȳa dracul mințile !</p> |
|--|--|

DE MITITEL ME 'NSURAI

Auđită de Chr. N. Țapu de la lăutarul Ionița Valeanu, Roșiorii-de-Vede.

De mititel mă 'nsuraî,
 Frumósă nevastă luaî
 De frumósă e frumósă,
 Dar e cam căpăținósă,
 5 La gaură nu mă lasă!

UNDE-ȚI VED ȚȚICA

Auđită de Chr. N. Țapu de la lăutarul Ionița Valeanu—Roșiorii-de-Vede.

Unde-ți vėđ țțica 'n sên,
 Picerile nu mă țin,
 Par' că nu 's făcut din plin.
 Sînt făcut din jumătate,
 5 De lelița n'avuî parte !

FOAIE VERDE RUG INTINS

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ionescu Nicolae, Dozești—Vâlcea.

Fóie verde rug întins,
 Mă culcaî în drum 'nadins
 Să 'mî visez pe Ióna 'n vis.
 Dormiî și mă săturaî,
 5 Pe Ióna n'o visaî,
 Imî luaî șuba și plecaî!

MANDRO CAND ERAI A MEA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Zănescu Nicolae din Vladimir—Gorj.

<p>Fôie verde și-o lalea, Mândră, când erai a mea, Tótă lumea te cinstea, Că-ți da rachiū cu litra. 5 Fôie verde otrățel, Bine e cu bărbățel</p>	<p>Și'n sat cu ibovnicel : Bărbatul te necăjește, Ibovnicul te cinstește 10 Că-ți dă vin și mălăiaș, Și de-amiađi un struguraș, Ado'l, ado'l pupa-l'aș !</p>
--	--

FOAIE VERDE BOB AREU

Auđita de Chr. N. Țapu de la Nic. Popescu, Goardinița—Mehedinți.

Fôie verde bob areū,
Dice mândra că nu 'i plac eū,
Dar nici ea nu 'mī place mie
Că nu are pălărie,
5 Să 'mī facă umbră și mie !

S'A GATAT CU SPUSELE

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu—Novaci.

S'a gătat cu spusele,
S'a gătat minciunile,
Inc'o horă să jucăm
Și acasă să mergem !

UNGURU E FIARA SPURCATA

Auđită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

Unguru e fiară spurcată,
Și pe dracu are tată ;
Romănu-î limbă curată,
Are pe Dumneđeũ tată !

UNGURII NE-OR PRAPADI

Auzită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu—Novaci.

Unguriĩ ne-or prăpădi,
Dacă nu i-om rěfui.
Haĩ pe ei, flăcăĩ bătrăni,
Să știe cine 's Romăni !

UNGURU E LIFTA REA

Auđită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

Unguru e liftă rea,
Jefuiesce țara mea.
Când necazu m'o ajunge,
Pe Ungur că l'oĩ străpunge !

AM SCAPAT DE TURCI, DE GRECI

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Am scăpat de Turci, de Greci,
Și de Muscalii ăi beți.
Pe Ungur il mai avem,
Ha! pe el să 'l repunem !

HAIDEȚI, BAIETI, SA JUCAM

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Haideți, băieți, să jucăm,
Horă mare să 'ntindem,
Să jucăm și să cântăm
Și-apoi să ne ospătăm !

LELIȚA DE PESTE JII

Auđită de Chr. N. Țapu de la Brezulescu, Novaci—Gorj.

Leliță de peste Ji!,
Eu plec, tu aci rămâi.
Plec în armată cântând,
Mândra rămâne plângând.
5 Tac!, mândra mea și nu plânge,
Că 'n armată nu m'oi duce !

CATANIRE-AȘ CATANI

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu—Novaci.

Cătănire-aș cătăni
Numai pușca de n'ar fi ;
Pușca și oțelele
Alea 'mî rupsse șelele !

PENTRU TINE DRAGA FATA

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu—Novaci.

Pentru tine, dragă fată,
Mâncăi Vinerea odată
Și Sâmbătă nici odată !

REU ME 'NDEAMNA INIMA

Culésă de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Rău mă 'ndamnă inima,
Să'mî uresc ibovnica ;
Bin' mă 'ndamnă sufletu
Ca să nu las iubitu !

SA IEȘI PE LUNA

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Lelițo, să ieși pe lună
La tufița de resură
Și acolo să'mî dai tu gură !

MANDRULEANA CA A MEA.

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Mamdrulénă ca a mea
Nu e în tótă comuna,
'I frumósă ca o zină,
Și-are inima tot bună !

DE DORUL TEU.

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Neîcuță, de doru teă
Arde sufletelu meă,
Iară de dragostea ta
Arde inimăora mea !

MANDRO, MANDRULEANA MEA.

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Mândro, mândruléna mea,
Nu sciă ți-am făcut ce-va
De te uști la mine așa ?

DRAGU MIEU, CARE MI-E DRAG.

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Dragu mîeă, care mî-e drag
La lume 'n sémă nu'l bag ;
Cu ăl care n'am nimic
Cu ala vorbesc și rid !

FETIȘÓRA DIN ALT SAT

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novací—Gorj.

Fetișórá din alt sat,
Vin cu neica la jucat
S'apoí și la sérutat,
Că pe aia sint plecat !

SUS, SUS, SUS OPINCA SUS

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novací—Gorj.

Sus, sus, sus, opincă, sus,
Că boierimea s'a dus
Și pe Greci noi l-am răpus !

HAIDEȚI, FICIORI, SA JUCAM

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novací—Gorj.

Haideți, feciori să jucăm
C'o țiră făină avem,
Facem turtă și mâncăm !

OPINCUȚA DE JUNICA

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novací—Gorj.

Opincuță de junică,
De-ai juca pên'ai juca
Tu ca cisma n'ai suna !

MAI, MARIE MARIOARA

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novaci.

Măi, Mărie, Mariórá,
Ochił tei mă bagă 'n bólă,
Sprincenile mă omórá !

DRAGOSTEA NOASTRA DE MULT

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novaci.

Dragostea nóstră de mult
Mult mă mir ce s'a făcut !

IEȘI ANICO LA PORTIȚA

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novaci.

Ieși, Anico, la portiță,
Să-mi dai repede o guriță,
Că póte vine Gheorghită.

DRAGU'MI BADIȚUL MEU

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novaci-Gorj.

Dragu 'mī bădițul meū,
Că mă stränge 'n braț mereū,
Când mă pune jos in pat
Și mă stränge 'n braț cu drag.

HAIDEȚI FETILOR LA JOC

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci.—Gorj.

HaideȚi, fetilor, la joc,
Orî vë duceȚi dracu 'n foc,
N'aȚi venit să vë ulȚaȚi,
Ci aȚi venit ca să jucaȚi

FETIȚA DE OM BOGAT

Auđita de Chr. N. Țapu de la Novac—Gorj.

FetiȚa de om bogat,
Nu pripi la sërutat
Ca flórea la scuturat!

HAIDA FETIȚO LA JOC

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Veđi varianta în colecȚia d-lor Iarnic și Bârsan pag. 361, No. XI.

Haıda, fetiȚo, la joc,
Să te joc, să te sucesc.
AltuȚa să povestesc!

DRAGA MI E MANDRUȚA 'NALTA

Auđita de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

A se vedea o variantă No. CXVII din colecȚia d-lor Iarnic și Bârsan.

Dragă mî-e mândruȚa 'naltă,
Că-mî dă gura peste pórta
Și leliȚa scundicea
Sare gardu și-o proptîa
5 Și făcu tréba și ea!

DRAGU'MI MANDRUȚA 'NALTA (VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Novaci—Gorj.

Dragu'mi mândruța 'naltă
Că'mi dă gura peste pörtă.

N'AM MANDRA PE UNDE DA

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

A se vedea mica variantă No. LXDVIII, pag. 381, din colecția d-lor Iarnic și Bărsan.

N'am, mândră, pē unde da	Mē lovește-un tremurat ;
Să nu'ți mai vēd căsciōra,	Când cămașa s'a uscat,
Căsciōra și bătătura.	Tremuratu m'a lăsat.
Unde'ți vēd casa și șopru	10 Unde'ți vēd țitele 'n sin
5 Mī-arde inima ca focu ;	Piciōrele nu mē țin,
Unde'ți vēd cămașa 'n gard	Parcă nu 's făcut din plin !

O ! JIANA, BATE-O FOCU

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

O ! Jiana, bate-o focu,
Pe supt ea dudue focu !

PE LA IONA, PRIN OBOR

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu din Novaci—Gorj.

Pe la Ióna prin obor
Mī-a dat ghimpele 'n picior,
Nu știū ghimpe-ī 'nghimpător,
Orī īl șérpe mușcător,
5 Că mē ustură de mor !

FOAIE VERDE SIMINOC,

Culésă de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu din Novaci—Gorj.

Fôie verde siminoc,
Dragu mi-î cu cine joc,
Că mirósă a busuîoc !

IATA BATUTA DE STELE !

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Iată bătuta de stele,
Aséră cu cincî inele
Și-acum vine fără îele !

CATE FETE 'S CU CHEPTARE

Auđită de Chr. N. Țapu din Poiana—Transilvania.

A se vedea varianta No. CCXXIV pag. 430, colecția d-lor Iarnic și Bărsan.

Câte fete 's cu cheptare
Tóte 's strâmbe de schinare ;
Numai una, ce'î a mea
Îi dréftă ca secera.

HOI, LELIȚO SCURTA 'N BURTA

Auđită de Chr. N. Țapu din Poiana—Transilvania.

Hoî, lelițo scurtă 'n burtă,
Bun' ai fi straîță de urdă !

ME MANA MAMA LA JOC

Auđita de Chr. N. Țapu din Poiana—Transilvania.

Mă mână mama la joc,
Să joc fata cea frumósă.
Dintre trei
Dracu le ști
5 Care a hi
Nqra Machi?

PAGUBA DE O PIȚULA

Auđita de Chr. N. Țapu din Poiana—Transilvania.

Pagubă de o pițulă
Că n'aî nici un dinte 'n gură ;
Pagubă de un suștac
Că ești prea mare la cap!

UNDE VED COPILELE

Auđita de Chr. N. Țapu la hora de la Novaci—Gorj.

Unde vđ copilele,	M'aș tiri ca șerpele ;
Mă tirăsc ca cânele ;	Unde vđ bătrânele
Unde vđ fetițele,	Le sumuț cu cânele.
M'aș tiri ca mițele.	Unde vđ cârdu de fete,
5 Unde vđ nevestele,	10 Trec prin apă fript de sete!

UNDE VED CARDU DE FETE (VARANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Unde vėd cėrdul de fete,
Trec prin apė fript de sete,
Unde vėd nevestele,
Mė reped ca șerpele !

FETELE DIN ROȘIORI

Culėsa de Chr. N. Țapu de la tineriȳ jucatoriȳ din Roșioriȳ-de-Vede—Teleorman.

Fetele din Roșioriȳ
Mor tőte dupė fecioriȳ ;
Cele din Alixandria
Tőte și-aũ pierdut fetia !

LELIȚA CU OCHII VERȚI

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Leliȥa cu ochiȳ verȥi
Nici odatė sė n'o creȥi ;
Cėnd o ȥice ȥėũ și ȥėũ,
Atunci minte mai rėũ !

PE ULIȚA CAR'MI DRAG

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Pe uliȥa car'mȳ drag
Cale n'am și trėbė 'mȳ fac.
Iar pe care mi urit
Trėbė am și nu mė duc !

CINE LA IUBIT NU CREDE

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Cine l'a iubit nu crede
N'ar măi calcă iarbă verde ;
Cine iubit n'a avut
Să p'ară de pe pământ !

UȘUREL CU IUBITU

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj

Ușurel cu iubit,
Că s'aprinde pământu ;
Ușurel cu dragostea,
Că s'aprinde pajiștea !

SUCA-TE SUCEȘTE-TE

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Sucă-te, sucește-te
De dracu păzește-te
Și de pușca cu oțele
De patu cu șebăcele !

LELE, A DRACULUI MAI EȘTI

Auđita de Chr. N. Țapu de la Anghel Gambrea Iautar, Săcelu—Gorj.

Lele, a dracului mai ești
Numai când te 'mprimenești,
Dar când ești ne 'mprimenită
Și dracului ești urită !

ME ROAGA VECINA NOASTRA

Auđita de Chr. N. Țapu de la lautarul Dumitru Băcioiu și Anghel Cambrea,
Săcelu și Petrești—Gorj.

Mă rógă vecina nóstră,
S'o fac din fată nevastă.
Eű îi spuĩ că n'o pot face,
Ea să sufe 'n pat și zace!
5 Eű de rugăminteá eĩ,
Mă băgaĩ într'un bordeĩ,
I-așternu-ĩ frunđă de teĩ

Și la cap i-am pus ghizdeű.
Mă suĩ pe cheptul eĩ
10 Și i-am tras vr'o douė treĩ,
Ă đis, bravo! dumneaeĩ.
— Dumneđeű să-ți facă parte,
Că mĩ-aĩ luat junghiu din spate,
Care mă ținea de mórte!

DE LA NOI A TREIA CASA

(VARIANTA)

Culésá de Chr. N. Țapu de la lautarul Ión Boboc—com. Bobu—Gorj.
Auđita și de el de lu ciobaniĩ, din Poiana—Transilvania.

Frunđuľiță samulastră,
De la noi a treia casă
Se rógă-o vecină a nóstră
S'o fac din fată nevastă.
5 Eű îi spuĩ că n'o pot face,
Ea se sufe în pat și zace.
Eű de rugăminteá eĩ,
Am băgaĩ'o într'un bordeű,
Și așternuĩ frunđă de teĩ
10 Și la cap i-am pus ghizdeű.
M'am suit pe cheptu eĩ
Și i-am tras vr'o douė treĩ

Mĩ-a đis: bravo, dumneaeĩ.
Frunđuľiță și un susaĩ,
15 Dimineță mă sculaĩ
Pe ochĩ negriĩ mă spălaĩ
Și din gură 'mĩ-o 'ntrebaĩ:
—Dragă vecinica nóstră,
Bine-ĩ fată, orĩ nevastă?
20 —Să-ți facă Dumneđeű parte
De noroc, de sănătate,
De luminae la mórte,
Că mĩ-aĩ luat junghiu din spate,
Care mă ținea de mórte!

FOAIE VERDE SAMULASTRA

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Stancu Ión Iăutar, Cuculești—Teleorman.

Fóie verde samulastră
De la noi, a treia casă
Mă strigă vecina noastră.
S'o fac din fată nevastă.
5 Și mă-o culc în foi de nuc,

Fóie verde trei coste!,
Să mă-o învălesc cu vizde!,
Și mă-e vizdeful cam verde,
Numai țița i se vede!

CE MI-I DRAG NU MI-I URAT

Auđită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

Ce mi-i drag, nu mi-i urit
Și mi-s dragi fetele
Vara 'n toate zilele.
Și mi-s dragi fetele dragi,

5 Vara când culeg la fragi,
Și mi-s dragi la sărbători,
Vara când culeg la flori!

ME SUII P'UN CIOB DE STICLA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Michai—București.

Fóie verde și-o sipică,
Mă sui p'un ciob de sticlă,
Zări casă mititică,
Și o nevastă frumoșică
5 Și bărbatu nătărău,
Acolo mă trag și eu!

SERACII NADRAGII MEI

Auđită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

Seraciŭ nădragii mei,
Cum se uŭtă la fomei
Și fomeile la ei !

GEABA, LELE, EȘTI FUDULA

Auđită de Chr. N. Țapu din Novaci—Gorj.

Geaba, lele, ești fudulă,	Socră-mea femele rea,
Că n'aŭ nimic pe bătătură.	Când se mânia, mi-o la ;
Aŭ avut d'o purcea' sură	Dar socru-meŭ e mai bun
Și aŭa ți-a murit de gură.	10 A legat'o la pătul,
5 Fôŭe verde și-o lalea,	Și-ŭ trage măciucŭ la c...
Mi-a dat socru-meŭ purcea.	

PLEACA POPA LA PADURE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Constandin Radu, din Pociovaliștea—Gorj.

Plécă popa la pădure	15 Frunđuliță de alun,
C'o bardă și c'o secure,	O trase alături de drum
Cu barda că 'mŭ bărdula,	Și s'apucă de meșteșug,
Cu sēcurea că 'mŭ cloplea.	Să facă corne de plug.
5 Frunđuliță treŭ migdale	Boișorii
Și-apucă pe drum la vale,	20 Ochișorii,
Se 'ntâlŭi c'o fată mare :	Rotițele
— Bună ȕiuă, fată mare	Țițele,
— Mulțumim, Sfințit-sale !	Mănile
10 Puse mâna la buric,	Tinjălile.
Fata nu ȕise nimic ;	25 Bate pene și zăvóre,
Puse mâna la mărgele,	Dă popa din c... să móră ;
— Mai la vale părințele,	Bate pene zăvorite
Lucrurile sfinții-sele !	Mai salt'o de c..., părinte !

FRUNȚULIȚA D'ALILUI

Aușită de Chr. N. Țapu de la Iautarul Constandin Radu din Pociovaliștea—Gorj

— Frunțuliță d'alilui
Aveți grijă că vă spuț :
Veni vremea de 'nvêtit
Frică mi-î de prăpădit ;
5 Dar mi-î frică dar nu prea
Că mă ține soția,
Ea pe mine, eu pe ea.

Frunțuliță frâsinel
Dați-î drumu pășintel,
10 Și cu stânga după el.
Dați 'î drumu să se ducă,
La fecioru lui măciucă,
C'are el rachiū de nucă.

FETICO DE OM BOGAT

Aușită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

Veți mai sus în Căntece de nuntă «Cântecul Miresei».

Fetico de om bogat,
Nu pîpi la măritat,
Ca flórea la scuturat.
Că flórea mai înflóre odată,
5 Iar tu nu te mai faci fată ;
Când o cânta știuca 'n baltă
Și cârsteiul pe corlată,
Atunci te-î mai face fată.

Iar atunci,
10 Dar nici atunci !
Când o face popu nucă,
Și gutuiū mere dulci,
Iar atunci
Dar nici atunci !
15 Când o face salca mere
Și răchita platagele !

ȘI ME DOR PICIORELE

Aușită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

Și mă dor picioarele
Tot trecând isvórele,
Ale mică și ale mari,
Tot trecând la Poșenari ;
5 Ale mari și ale mică,
Tot trecând la ibovnică !

ȘI AOLICA CE POTOP

Auđita de Chr. N. Țapu la hora din Novaci — Gorj.

Și aolică ce potop,	Te satur de hața neğră ;
Cum jăcă și popl și tot	De ți-oî pune mâna 'n cap,
Și priotesele plâng cu foc.	Te satur de sărutat,
—Părinte, sfinția-sa,	10 Că priotésa ca priotésa
5 Păzește-ți biserica.	Că cu hața 'și ține casa !
De ți-oî pune mâna 'n barbă,	

FOAIE VERDE LEMN DE SUS

Culésă de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Fóie verde lemn de sus,	5 Cin' te-o lăsa fie căine !
Pe câte ochiî am pus	Fie căine 'n patru brânci,
Pe tóte mi le-am répus,	De mi-î scăpa tu d'aici !
Și am pus ochiî și pe tine	

FOAIE VERDE LEMN DE SUS

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea—lăutarul Săcelului—Gorj.

Fóie verde lemn de sus,	De nu te-oî face să crăpl ;
Pe câte ochiî mi-am pus	Să fiú căine 'n patru brânci
Pe tóte mi le-am répus	De nu te-oî face să plângi,
Și-am pus ochiî și pe tine,	10 Să-mî plingî urmițele mele
5 De mi-eî scăpa, să fiú căine ;	Ca pe doî faguri de mîere !
Să fiú căine 'n patru lăbi	

MAI BAIETE BAIETELE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Gheorghe Paicu, Iautarul Bistriței—Vâlcea.

Măi băiete, băiețele,	Cu caii, cu sania,
Insoră-te de-ți ȳa muțere,	Să mă duci la curtea ta.
Nu fi făcător de rele,	Și mă pune pe saltea
Vin la maică și mă cere,	10 Și dă'mi pâine cu cafea
5 N'o vrea maica să mă dea,	Mă sêrută cât-êi vrea !
Vin pe lună și mă ȳa,	

FOAIE VERDE DE NAUT

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci — Gorj.

Fôie verde de năut	5 Și să m'apuc de furat
Și-a venit o veste 'n vânt	La neveste cu bărbat.
Să mă las tot de ȳubit.	Să las copiii plângend,
Fôie verde de spanac	Și bărbații tot oftând.

DRAGILE MELE DE FETE

Dragile mele de fete,	5 Numa v'aș tot sêruta.
De v'aș putea face oi,	Nici la strungă nu v'aș duce,
M'aș pune cioban la voi,	Numa 'n brațe v'aș tot strîngē !
La strungă nu v'aș băga	

FOAIE VERDE FOI DE NUC

Auđită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

Fóie verde foi de nuc,
Mărie, gură de cuc,
Ce-aș face ca să te apuc?
Numa seara când mă culc

5 Să 'mî dai gura s'o sêrut,
Că gurița de la tine,
M'a ofticat, vai de mine!

FOAIE VERDE BOB NAUT

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ion Cazacu lăutar, Ștefanești—Gorj.

Fóie verde bob năut,
De când maica m'a făcut
Treî amante n'am avut,
Dar acum le-am dobândit :
5 Una 'n Gorj
Și alta 'n Dolj,
Alta e 'n sat la Cârcea
Și alta la Rimnicu-Vâlcea.
A din Cârcea e fată mare,
10 Mi se pórta ca o flóre,
Cu cămașa fir betélă,

Să vêd țitele prin ea.
Țite micî cu boldurele,
Mușcar'ar neica din ele
15 Ca din doi faguri de mîere!
Și-a din Dolj e priotésă
Și-a din Gorj e cârcumărésă,
Se pórta cu cârpa alésă,
Îi bună de cârcumărésă.
20 Vinu-î bun, ocaua 'î mică
Cârcumărița 'î frumușică!

FRUNȚA VERDE MARGARIT

(VARIANTA)

Comunicată de I. Constantinescu Dioști de la Nicu Zănescu, com. Vladimir—Gorj.

Frunță verde mărgărit
De când maica m'a făcut
Treî amante mi-am avut :
Una 'n Gorj și alta 'n Cârcea,
5 Și alta la Rimnicu-Vâlcea.
A din Gorj mi-e primăriță
Cu răsureî de altiță ;
A din Cârcea e priotésă
Îmî tot pórta cârp' alésă ;
10 A din Vâlcea 'î fată mare

Cu codița pe spinare
Cu cămașa de altițe
Făcută cu o iglițe,
Făcută cu găurele,
15 Să vêd țitele prin ele
Mușcar'ar neica din ele
Ca din doi faguri de mîere!
De frumósă n'are preț,
De curvă 'ntrece un județ!

DIN SIRET ȘI PÂNA'N PRUT

(VARIANTA)

Culésă de I. Constantinescu—Dioști de la Christea Popescu din com. Gvardinița—
Mehedinți.

Din Siret și pênă 'n Prut
Treî amante mî-am avut :
Una 'mî este 'n Severin,
Se pörtă cu pěr blondin ;
5 Și una 'mî-este, Calafat

Se pörtă cu pěr buclat.
Și-o dragă Bucureștencă,
Cu ochiî ca de șerpóică,
Când se uîță mă sэгétă !

ȘI TE'NVARTE PE SUPT MANA

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Și te 'nvarte pe supt mână,
Dacă știî că ești rumână;
Iar de 'î fi de altă lege,
Pe supt mâna mea n'ăî trece !

ȘI TE SUCA PE SUPT MANA

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Și te sucă pe supt mână,
Dacă știî că ești română;
Dar de-ăî fi de altă lege,
Pe supt mâna mea n'ăî trece.
5 Sucă-mi-te, suveicuță,
Dacă știî că 'mî ești drăguță;

Sucă-mi-te, suveîchea,
Dacă știî că ești a mea.
Și te sucă 'ntr'un picîor,
10 Dacă știî tórce fuîor ;
Și te sucă într'amêndouê,
De știî țese pânză nouê !

FOAIE VERDE MARGARITU

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Sacelu—Gorj.

Fófe verde mărgăritu,
Veni vremea de 'nvêtitu
Frică mi-î frică de prăpăditu ;
Dar mi-î frică și nu prea,
5 Că mă ține soția,

Ea pe mine eă pe ea.
Sucește-te pe supt mână
Ca să știu că ești română ;
Că de-oî fi de altă lege
10 Pe supt mâna mea n'oi trece!

FOAIE VERDE TREI SIPICE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Nicolae Ghiță Stoica din Govora—Vâlcea.

Fófe verde trei sipice,
Fie gura cât de dulce,
La neveste nu m'oi duce ;
Când fu dragostea mai dulce
5 Pe bărbat dracu l'aduce.

Și, când făcu palma pumn,
Îmî cară din spate fum,
Ca dintr'o clafe cu fân ;
Iar când făcu pumnul palmă,
10 În obraz îmî făcu rană !

LELEA NALTA ȘI D'USCATA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Doctorul Vasile Glodori din Ludușu, fost profesor la Gimn. din Brașov.—Transilvania.

Lelea naltă și d'uscată
De trei-șeci de ani îi fată,
Eu î-am ăis să se mărite,
Ea mî-a ăis că nu-î de vîrste.

5 — Tacî la dracu ce vorghești
Că și de patru-șeci de ani ești ;
Te părăște vecinuța d'ingă tine.
Că te chi....nóptea supt tine!

FOAIE VERDE DE DOI BRAJI

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu din R.-Vâlcea.

A se vedea varianta «Femeie cu doi bărbați» pag. 307, colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

— Fôie verde de doi braji,
Nevastă cu doi bărbați,
la'mî cuțitu din ficați;
Nu'l lăsa să ruginăscă,
5 Ficați să'mî putredăscă,
Voinicel să'mî pedepsăscă!

HAI, SURATA, SA MAI BEM

Auđita de Chr. N. Țapu de la lăutarul Paicu, din Bistrița—Vâlcea.

— Haî, surată, să mai bem.	Dracu le mai ține minte!
— Dar cum draçu să mai bem,	Printre ițe, printre spată
C'am o pânză la răsboi	Trece Iapa 'mpiedicată;
Cu șai-deci de lăturoi.	Printre ițe și fuscei
5 La sulu de din'nainte	10 O scrófă cu cincî purcei!

NEVESTICA CA A MEA

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul Paicu, din Bistrița—Vâlcea.

Veđi varianta No. CCIV, in colecția d-lor Iarnic—Bârsan pag. 423.

Nevestică ca a mea	Décă 'i spuî că-î șade bine,
Nu e 'n sat la nimenea.	Sare nebuna pe mine.
Eû î spuî să'mî pue masa,	Când î spuî că-î șade reû,
Ea intră și 'și la cămașa	Pune mâna pe resteû
5 Și mă 'ntrebă că 'i stă bine?	10 Și năpadă 'n capul meû.

FIR'AI AL DRACULUI DE FUS

Auđita de Chr. N. Țapu de la lăutarul Paicu, din Bistrița—Vâlcea.

<p>Fir'ar al dracului de fus ; S'a dus la bărbat și-a spus : —Bărbate, nevasta ta Șade 'n cărciumă și bea. 5 A pus și furca zălog, Și fusu în boloboc. Dar bărbatu ce Țicea ?</p>	<p>—Săraca nevasta mea Mî-a 'nebunit'o furca, 10 Furca și cu cânepa ! Ia mai dă-te pe la vrană, Mai scôte, nevastă, o ôlă. Săraca nevasta mea Nu mai pôte să mai bea !</p>
---	--

FOAIE VERDE BOB DE LINTE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu, din R.-Vâlcea.

<p>—Fôie verde bob de linte, Mai bărbate, fi cu minte, Ia cósă și fă 'nainte ; Și 'mî cosește cânepa, 5 Că 'mî-a 'negrit inima ! Măi bărbate fi cu minte, Ia cânepa și mî-o vinde Și mî-o vinde mai cu preț,</p>	<p>Că eă Lună nu lucrez ; 10 Marția Țiū de serbătore, Miercurea de fată mare, Joă nimenia nu tórce, Vinerea 'i de dobitoce, Sămbătă de premenit, 15 Duminică 'i de iubit !</p>
---	--

FOAIE VERDE SALBA MOALE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu—R.-Vâlcea.

<p>Fôie verde salbă môle, Am o sócră cârtitoare Și o ușă scârțitoare Și o boldeică lătrătoare. 5 Mă simte latră de móre. Ia untură de găină, Unge ușa la Țițină ; Môle pâine în lapte dulce</p>	<p>Dă-i boldiceî să mănânce ; 10 Și c'o mână de cenușă Dă-i în ochi la mătușă ; Și vin la neica pe ușă, Să te pup, să te sêrut ; Că de când n'am sêrutat, 15 Limba 'n gură s'a uscat !</p>
--	--

FOAIE VERDE FIR DE BOZ

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu, din R.-Vâlcea.

Fôie verde fir de boz,
Am ibomnică la Gorj,
'Naltă, 'naltă, subțire,
Cu cămașa fir betea,

5 Să vede țița pên ea ;
Țițe micî cu boturele
Mușcar'ar neîca din ele,
Ca din doi fagurî de mîere,

CAND M'AȘ VEDEA CU BARBAT

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu, din R.-Vâlcea.

A se confrunta varianta prescurtată No. CCCVI pag. 455, din colecția d-lor Iarnic și Bârsan.

Când m'aș vedea cu bărbat
Și cu concîulețu 'n cap
Nu m'aș mai da jos din pat.
Mulțumesc lui Dumnezeu
5 C'am bărbat pe placul meu,
Când mă chîamă la prășit,
Nu poți că m'am bolnăvit ;

Când mă chîamă la băt,
Bodaproste mî-a trecut,
10 Fă 'nainte că te-ajung.
Eû o chem la strâns de fên,
Ea 'și bagă oglinda 'n sin ;
Ea oglinda se frezește
Fênu 'n luncă putrezește !

FOAIE VERDE FOI DE NUCA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu din R.-Vâlcea.

—Fôie verde foi de nucă,
Cine s'aulește 'n luncă ?
—O femeie făr' de furcă.
—Ți-i la dracu să se ducă

5 Că mă lasă făr' de muncă
,Și mă umple de păcate,
Nu mă spală lumea totă !

FOAIE VERDE ȘI-O LALEA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Jón Mihał din București.

<p>Fóie verde ș-o lalea,
 Nevestică tinerea,
 Măritată de ȧarna,
 Cine mł-a đis, n'am đis ba.
 5 De mł-ar đice un om frumos,
 De rușine m'aș pune jos;
 De mł-ar đice un om urât,
 Nicł eű n'am tăgăduit;
 Am pus spate la pămłnt
 10 Și față la răsărit.</p> | <p>Věđ pe nełca mł-a venit
 P'un cal negru bufeștrând.
 Calu 'ȧ negru și fugar,
 Nełca tıněr și curvar.
 15 Fóie verde castravete,
 Bată-te focul, băete,
 Că m'ał sěrutat cu sete.
 Mł-a plesnit rochița 'n spete
 Și șepte coturł de bete!</p> |
|---|--|

FOAIE VERDE TREI BOBLINTE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Jón Mihał din București.

- Fóie verde treł boblinte,
 la luașł băeșł aminte
 De vėnătu de 'nainte
 Și de murgu de la rôtă,
 5 Mł-a secat inima tótă!

FOAIE VERDE FOI DE FRAGA

Culėsa de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Dumitru Gheorghe Manda, din Gora—Vălcea.

<p>Fóie verde foi de fragă,
 la veđł pułca mea cea dragă
 Trece drumu, nu mē 'ntrėbă;
 Parcă cine-va o rógă.
 5 Nicł n'o rog, nicł n'o poftesc,
 Căcł ca dēnsa mł găsesc,</p> | <p>Mał de neam și mał de viță,
 Nu ca dēnsa rēmășiță,
 Că'șł dă gura pe credință;
 10 Mał de neam și mał ce-va,
 Nicł ca dēnsa farfana,
 Dă-șł da gura într'o para!</p> |
|---|---|

FOAIE VERDE ȘI-O LALEA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ión Cazacu din Ștefănești—Gorj.

Föie verde și-o lalea	Maș zambilă, maș de neam,
Mă 'ntrebă mândruța mea,	Nu ca tine de țigan ;
Maș am vr'una de cât ea ?	Maș zambilă, maș de viță,
— Ba nu ști, mândruțo, bine,	Nu ca tine rudăriță !
5 Maș zambilă, nu ca tine;	

FRUNȚA VERDE DE ARȚAR

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ión Toma Todea, din Săliște—Transilvania.

— Frunță verde de arțar,	5 Cu spatele la pămînt
Leliță tu cu pîeptar,	Și cu piciöarele în vînt.
Cum ți-aș face un sărindar ?	Tu să numeri stelele
Sărindaru ți-e făcut	Și eu petricelile !

FRUNȚA VERDE ARȚARAȘ

Auđita de Chr. N. Țapu de la Toma Todea, din Săliște—Transilvania.

Frunță verde arțaraș,	Tot în brațe mă-o țineam.
Lelița cu ochii trași	Și acuma d'oi căpeta
S'o săruți și să te 'ngrași	Tot în brațe mă-o ținea.
Și din brațe să n'o lași.	Iac'-acum mă-am căpetat,
5 Că și eu când mă-aveam	10 Iar din brațe n'o mă las !

CATE FETE 'N BRAȚE-AM STRANS

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Toma Todea, din Saliște—Transilvania.

Câte fete 'n brațe-am strâns,	De te-î mai iubi vr'o dată.
După mine tóte o plâns ;	10 Să fiú cîne în patru brânci,
Câte-am strâns și-am sêrutat	De nu te oî iubi să plângi.
Tóte o plâns și m'o oftat.	Să fiú cîne pêne mâine,
5 Și pe tin' te-oî săruta	De n'oî plânge după mine ;
Și tu-î plânge și ofta,	Să fiú cîne regulat,
Să sciî că-î pe urma mea.	15 De te-oî fi iubit vre-o dat !
Să fiî neică sigurată,	

VERDE FRUNȚA ȘI-O LELEA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Toma Todea din Saliște—Transilvania.

Verde frunđă și-o lelea,	5 Ea este și mai dulce,
C'asa 'mî ȃice mândra mea,	Dar nu mă mai pociú eú duce;
Că guriță ca la ea	Da este și la neveste,
Nu e 'n sat la nimenea.	Numa nu se potrivește.

AM O DOICA, AM O LELE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Bacoiu, din Petresci—Gorj.

Am o doică, am o lele,
 Am o curvă de mulere,
 Cu tótă lumea mă teme
 Și cu bune și cu rele
 5 Și cu vecinele mele !

MANDRA FIR'AI A NAIBILUI

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcoiu, din Petresci-de-sus—Gorj.

Mândră fir'ai a naibilui,
De-î spune bărbatului,
Că eă séra vin la tine,
Nesupărat, vai de mine!

VERDULIȚA TREI MIGDALE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Săcelu—Gorj.

Verduliță trei migdale,
De la Novaci mai la vale
S'a scumpit gurița tare;
Face-un pol și cincă parale,
5 Și-o litră de portocale.

CE CAȚI MANDRO PE ȘUȘA?

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcoiu, din Petresci—Gorj.

—Ce cați mândro pe șușa?	Mititică ești de stat
—O lupită de purcea.	10 Și dulce la sêrutat!
—Vino, vino, la neica,	Odat' eraî amanta mea,
Să-ți aștern mântăluța	Te rog să-ți dea cin' ție-o da,
5 Și căpătăi tunică,	Tu să nu-ți pierđi credința,
Să te 'ntreb bine așa,	Să te urască neica.
Să-ți arăt purcelușa,	15 Să-ți dea aur și argint,
Că tu ești mândruța mea.	Tu să ȑicî că nu-î nimic!

VERDE, VERDE ROSMARIN

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcoiu, din Petresci—Gorj.

Verde, verde rosmarin,	Și 'mî dă drumu la neveste.
Ha! la popa Constantin,	Părinte sfinția-ta,
Că e duhomnic bătrân,	10 Spovedește-mî pe mândra
Ne dă păcat mai puțin.	Să nu-î dai păcate multe,
5 Dintr'o mie iartă o sută,	Și să-î dai mai puțințele,
Dintr'o sută iartă dece.	Că-ți-aduc un car de lemne.
Părinte, blagoslovește	

VERDE PELINIȚA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcoiu, din Petresci—Gorj.

A se vedea varianta No. CCCXV pag. 458, din colecția d-lor Iarnic și Bărsan.

—Verde, verde peliniță,	Șapte popî ș'un potropop,
Spoveditu-te-ai leliță ?	Că nu spun canunu tot,
—Ba eă nu m'am spovedit,	Și să fie și un deconecă,
Că eă când m'oi spovedi	Să fiă spovedită 'n veci !
5 Șapte popî mî-o trebui :	

FOAIE VERDE PELINIȚA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcoiu din Petresci—Gorj.

Fôie verde peliniță,
 Cin' ți-a pus numele Nița
 Sfintă să-î fie gurița ;
 Și popa care a spovedit
 5 Să fie blagoslovit !

VERDE, VERDE DE LELEA

Auđita de Chr. N. Țapu din gura lui Dumitru Băcoiu, din Petresci—Gorj.

Verde, verde de lelea, De la vale de casa mea, Este o mândră frumușea, Ține pricină cu a mea.	— Măi nevestă, nu fii prăstă, C'aia e vecina noastră ; Cin' nu iubește vecina, Nu știe prânđu și cina.
5 Și eă ȑic nevestei mele :	

VERDE, VERDE FOI SPANAC

Verde, verde foi spanac, Pe câmpu cu liliac, Mândra și-a pierdut amantu. Cată să 'și găsiască altu ;	A dracului e puica. Eă o rog și ea nu vrea, Cu parale nu geaba. O rog cu sfântoica 'n mână
5 Neica n'o scie c'o'i s'o ia dracu.	10 Și ea 'mă spune că nu-i bună !

IA-ME DOAMNE

Auđită de Chr. N. Țapu da la Ión Cazăcu, Ștefănești—Gorj.

A se vedea varianta No. LXV pag. 377, din colecția d-lor Iarnic și Bărsan.

Ia-mă, Dóme, și mă pune
La mândruțe d'ale bune,
Cu bărbații duși în lume.
Duși în lume, în Calafat,
15 Să mă vėd singur la pat,
Singurel fără' de bărbat !

MANDRUȚA A DRACULUI EȘTI

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Cazacu, din Ștefănești—Gorj.

Mândruță a dracului ești,
Căți volnică prăvăluiești?
Dar cu mine ce gândești?
Nici nu riđi, nici nu vorbești,
5 Numai din buze 'mă zîmbești!

FOAIE VERDE ȘI-O LALA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Săcelu—Gorj.

<p>— Fôie verde și-o lala, Mărită-mă mamă fa, Că s'a făcut cât a ta Și de négră tot așa. 5 Să le punem la măsură; E mai mare a mea la gură.</p>	<p>—Eă maică te-aș mărita, Dar ești maică mitutea Și mă vaļt că te-I strica. 10 —Dă-mă mamă 'ntr'un noroc, Că măciuca 'și face loc!</p>
---	---

FOAIE VERDE DE DUDAU

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ang. Cambrea, Săcelu—Gorj.

Fôie verde de dudău,
Vaļ, săracul mănzul meu,
Dôrme nóptea 'n lăcăsteu,
Diminéța cată rău.
5 Eă îi daū fên cu rocoz,
El cată de cap in jos!

FOAIE VERDE MAGHIRAN

Auđită de Chr. N. Țapu de la Elisabeta Răcelescu, Corabia—Romanai.

— Fôie verde maghiran,	Și te 'nșală c'o lămâie
Maritico cu ghiozdan,	Și te pune pe canapea,
Ce te țiî cu Lipiscan ?	Și-ți dă lapte cu cafea
Lipiscan cu ochiî verđi,	10 Și te pune pe feréstră
5 Să nu'l veđi, să nu te 'ncređi ;	Și 'ți dă carte franțuzescă.
Că te bagă 'n prăvălie,	

UNGURÉN, UNGURENAȘ

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Săcelu—Gorj.

— Ungurén, Ungurenaș,	— D'aș ști Turciî c'or veni,
Pentru-o felie de caș	Eû móca n'o scot d'aci ;
Tótă nóptea mă frecașî.	D'aș ști că m'or și tăia
Las' felia la pustia,	N'o scot pên nu s'o 'muia !
5 Și scóte móca d'acilea.	

UNGURÉN, UNGURENAȘ

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir—Gorj.

Ungurén, Ungurenaș,	Și scóteți móca d'acîa.
Pentru-o felie de caș.	O scosei și mî-o svântaî
Tótă nóptea mă frecașî.	Și o svântaî
N'aî felia	Și mî-o băgaî !
5 La pustia,	

FOAIE VERDE BUSUIOC

Auđita de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea Sacelu—Gorj.

Fóle verde busuıoc,
Ungurene, apă 'n toc,
Adu fata să ȝ-o joc;
Că de n'oi juca-o bine,
5 Intră dracu în ea și 'n tine!

FRUNĐULIȚA ȘI-O LALEA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Nicolae Frățila, Novaci—Gorj.

A se confrunta varianta No. 225 pag. 184 colecția D-lui Bibicescu.

<p>Frunđuliță și-o lalea, Venii séra de la sapă, Ostenit și plin de apă Și-am găsit pe tónța 'n vatră. 5 Mă restii la ea odată, A căđut pe foc gramadă. Scóse capu după ușă, Cu cinci oca de cenușă.</p>	<p>Unde-o vėd cu capu gol, 10 Fug vacile din obor Și viței pêně mor! — Lėgă-te, tonto, la cap, Că mă laș de boi sėrac. Ptru, ptru, vițel bălțat, 15 Cu șėpte lanțuri legat Și tot a rupt și-a scăpat.</p>
--	---

VENII SÉRA DE LA SAPA

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Gheorghe Porumbescu din Novaci—Gorj.

<p>Venii séra de la sapă, Ostenit și plin de apă Și găsił nebuna 'n vatră, Desculță și desmățată. 5 Se ivi prósta pe ușă, Cu capu plin de cenușă. Mă rėstił la ea o dată;</p>	<p>Ea coprinse vatra tótă. Mă rėstił de două ori, 10 Ea sări după cuptor. Se ivi prósta pe ușă, Rupse bălan și se duse; Din pricina lui bălan Se duse și viorén!</p>
---	--

15 Verde frunză de spanac,
 Și mai avuși și-un mânzat,
 Și ala a tras și scăpat.
 — Na, na, na, bălane, na,
 Nu mă lăsa cu sapa,
 20 Căci sint slab, nu pot săpa!
 Sărăcuț de maica mea,
 Rămăseși de plug așa!
 Na, na, na, bălane na,
 Că nu este bóla ta,
 25 Ci este nevastica mea.

Ia-ți, tonto, o cârpă mai bună
 Să-mi vie bălan la mână.
 — N'am de unde neiculiță,
 C'am o țiră de fuilor,
 30 Stă pustie pe mosor.
 Am o țiră d'afa grosă,
 Pustia că nu e tórsă.
 Și-am avut două fuioare
 Și le-am dat la torcătoare.
 35 A fătat mâțele în ele
 Nicî în p.... nu mă dóre!

NEVASTA CA A MEA FRUMOSA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Nic. Frățilă, Novaci—Gorj.

Nevastă ca a mea frumósă,
 Nu e 'n sat la dumneavóstră.
 Când îi pomenești de furcă,
 la pătura și se culcă,
 5 Și se 'nvălește cu sacul
 Și dórme pên' o la dracul!

FRUNȢA VERDE SI-O LALEA

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Sacelu—Gorj.

Frunză verde și-o lalea,
 Nevestică ca a mea
 Nu mai are nimenia.
 De bărbată ce e ea,
 5 Intr'o lună tórcă o lână
 Și mînc' un sac de făină
 Și o fășie de slănină.
 Când îi pomenești de furcă,
 la pătura și se culcă
 10 Și s'acopere cu sacul
 Și dórme pên' o la dracul!
 Când îi pomenești d'argea,
 Par'că bagî pe dracu în ea.
 Nóptea spală și cîrpește
 15 Și ȡiua se premenește
 Și din horă nu lipsește.
 Verde frunză și-o lalea
 Bărbată ce era ea

Semăna cu mamă-sa.
 20 Fóie verde și o lala,
 Mă duseși la sócră-mea,
 O găsiți c'o tréniță rea,
 P'a mai bună și-o cîrpea;
 Cu cincî fuse lîngă ea,
 25 Rupea nouă, cîrpea două,
 Ca să facă una nouă.
 Dară ea când mă vedea
 Așa bine ce-î părea;
 Ia veđi cinste ce'mî făcea?
 30 Lapte dulce într'o lulea,
 Mămăligă într'o ulcea,
 Și așa bine mă cinstea.
 Trimetea la măcelar
 Și lua ghighiri (ficați) de țîntări,
 35 Căpățană de albină,
 Fierbe 'n ghióce d'alună,

Ca să facă o ciorbă bună.
 Pune masa subț pățul,
 C'acolo e locu bun.
 40 — Ține, fine, Ța cumetre !
 Cât p'aci, să'mî dea și mie

Cu rachiū de comină,
 Să se ducă pomina.
 Când veni rēndu la mine,
 45 M'a trecut cu nevederea,
 C'asa a ajuns puterea !

FOAIE VERDE TREI LĂMÂI

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Sacelu—Gorj.

Fóie verde trei lămâi,
 M'aș invărti într'un călcâi,
 Să pociū țese pânza 'ntâi ;
 M'aș invērti într'amēndouē,
 5 Să poclū țese pânza nouē !

FATA POPI, MARIA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Sacelu—Gorj.

Fata popi, Maria,
 Se trage cu sania ;
 Dar caii cu ce i mânia ?
 Cu o biciușcă de nuța,
 5 Toporiște cum o vrea,
 Să pule și p... mea !

FOAIE VERDE SI-O LALEA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Sacelu—Gorj.

Fóie verde și-o lalea,
 Săraca nevasta mea,
 Ce de grije duce ea,
 Că mă iubesc cu alta

5 Nevasta mi s'a 'mboțat,
 Că m'am luat cu alta 'n sat.
 Cât de multe d'aș avea
 Tot am grije și de ea !

VERDULIȚA DE BUJOR

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Bondoc, Bobu—Gorj.

Verduliță de bujor,	5 Ca să mă mai las mánzat,
Đise muma să mă 'nsor ;	Ca să daŭ ocol pîn sat
Eŭ i-am spus că nu mă 'nsor.	Pe la d'eŭ de s'a 'nsurat !
Verde, verde mătoștat,	

ĐISE MAMA CATRE MINE

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Săcelu—Gorj.

Đise mama către mine :	5 Și-o să mă mai las mánzat,
— Insoră-te, măi copile !	Să mai daŭ târcol pîn sat
— Iaca tata nu mă lasă,	Pe la cei ce s'a 'nsurat !
Să i-aduc pe dracu în casă ;	

FOAIE VERDE COLALIE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea din Săcelu—Gorj.

Fóŭe verde colalie,	5 M'am uŭtat numa odată,
Sub cătrință vișinie	Și sub zăvelca cu florŭ
N'am cătat de nu să știe ;	Am cătat de ȑece orŭ !
Dar supt catrință călcătă	

BATE-ME, DOAMNE, PE MINE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Nic. Frađilă, Novacŭ—Gorj.

Bate-mă, Dómnne, pe mine,
 Că n'am făcut nicŭ un bine.
 Nu mă bate, Dómnne, rău,
 Că și eă sŭnt copilul tău ;
 5 Nu mă bate, Dómnne, tare,
 Că și eă sŭnt al dumitale !

PENTRU MANDRA CARE'MI PLACE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Nic. Frađilă, Novacŭ—Gorj.

Pentru mândra care 'mŭ place
 Nicŭ părinđŭ n'aă ce 'mŭ face,
 Nicŭ jurađŭ satuluŭ
 Nice Domniŭ sfatuluŭ.
 5 Domniŭ 'n sfat se sfătuesc,
 Eă cu mândra mă ŭbesc !

PUICULIȚA DE DEMULT

Auđita de Chr. N. Țapu de la Nic. Frađilă, Novacŭ—Gorj.

Puŭculiță de de mult,
 Car'mŭ-ă dat gura 'mprumut,
 Vŭno diséră la noi,
 Să'đŭ daă gurița 'napoŭ ;
 5 Ca să nu cum-va să mor
 Și-apoŭ să-đŭ rămân dator !

MAI, BADIȚA NOVACENE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Nicolae Frașila, din Novaci—Gorj.

Măi badiță Novăcene,
Vino sara mai de vreme,
Că'i pădurea crăcurósă,
Novăcencele 's frumoșe !

FOAIE VERDE ȘI-O LALEA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Bondoc, Bobu—Gorj.

Fóie verde și-o lalea,
Trece mândra pe șușă,
Supérată vai de ea,
Mě lovi cu măneca.

5 Foiliță fóie lată,
Parcă 'mí fu gura legată,
Ca să mî-o sêrut odată !

FOIȚICA SIMINICU

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Ion Cojocaru, din Pociovaliștea—Gorj.

Foițică siminicu,
Al dracului e voînicu,
Că, când vede nevasta,
Își resucește mustața
5 Și mî-o 'ncepe d'a 'ntreba :

—Mândră mândruléna mea
De-î însera unde-va,
Să-ți ție neîca calea,
Să nu umbli de geaba !

FOAIE VERDE MATOSTAT

Auđita de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir—Gorj.

Fóie verde matostat,
Ungurica s'a uítat
De când nu s'a mai jucat.
Ungureanu, f.... te-l'aș,

5 Nicî în casă să nu'l laș;
Ađi iți fură căldărușa,
Măine 'nșală muțerușa !

IUBEȘTE, NEICA, IUBEȘTE
(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ión Bondoc, Bobu—Gorj.

Iubește, neică, iubește,
Și de dușmanî te păzește,
Că dușmanu, f...te-l'aș,
Nicî în casă să nu'l laș;
5 Că orî cîupește mătușa,
Orî iți fură căldărușa !

FOILIȚA SOLZ DE PEȘTE
(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiu, lautar, din Petrescii-de-sus—Gorj.

A se vedea și varianta modificată «Invêțul» pag. 316, din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

Foiliță solz de pește,
Iubește, neică, iubește
Și fetițe și neveste
Și de dușmanî te păzește ;

5 Că dușmanu, f...te l'aș,
Nicî în casă să nu'l laș;
Vine, șede la tăcune,
Uple satu de mincune !

LELEA CARE E MĂRÉȚA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ion Michai—București.

Lelea care e măreță,	Și 'mî strigă :—puî, puî, puî !
Se scólă de diminéță.	Moțățico, d'oi mánca, de n'oi
Pe ochî, pe față se spală,	[mánca,
Ia două-trei bóbe 'n póla	Eû să'mî fac datoria,
5 Și iese pe prisp' afară	Să mă vadă și neîca !

NEVASTA CARE IUBEȘTE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ion Mihaî — București.

Fóle verde solz de pește,
 Nevasta care iubește
 Spală nóptea și cârpește
 Și din horă nu lipsește;
 5 Íbomnicu mî-o privește !

VENDU-I VIA ȘI MOȘIA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Iăutarul Gh. Porumbescu, Novaci—Gorj.

Vindu-î via și moșia,	Róde la un castravete,
Să duduî prósta d'acilea ;	Nesărat și nemurat,
Vinduî via și-un prislop,	Numai prin cenușe dat.
Tónța 'mî șade tot pe loc ;	10 Unde-o vėd prin ăl unghete, •
5 Vindu-î via și-un părete,	N'o cunosc din căminete !
Tónța 'mî șade la ungete,	

AIDA, DRACE, IA-O 'N CARCA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Gheorghe Porumbescu lăutar în Novaci—Gorj.

<p>Aida, drace, ia-o 'n cârcă, Că la nópte tot mă mîncă. Frunđuľiță de spanac C'ast nópte am dormit în pat, 5 Am scăpat nu m'o mîncat.</p>	<p>De nu era securea Mă mîncă balaóna. Aida, drace, ia-o 'n cârcă Că la nópte tot mă mîncă!</p>
--	---

CIOBANEL LA OI AM FOST

Auđită de Chr. N. Țapu de la ciobanul Ión Anghel din Poiana—Transilvania

<p>Ciobănel la oi am fost Două ȕile, două nopti. O venit un vînt și o plóie, Și n'am mai vėđut o óie. 5 Uu, iu, copil de curvă, De ce ȕiț cămeșă murgă? — Că mi-ı murgă de curele,</p>	<p>Că n'am mândruță s'o spele. Mândruța 'mı zace 'n pat, 10 Porumbul e nesăpat. Mândruța de s'ar scula, Porumbu că s'ar săpa, Cămășuța mı-ar spála!</p>
--	---

FA-ME PASERE PESTRIȚA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Văcariul, din Ocna Sibiilor—Transilvania.

Fă-mă, Dóme, ce mi-ı face,
Fă-mă pasere pestriță
Și la Clușiú o crășmăriță;
Să crășmăresc vin și bere
5 La recrute tinerele,
Care m'am iubit cu ele!

NU TE UITA, LELE NU

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Văcariul, din Ocna Sibiilor—Transilvania.

— Nu te uita, lele, nu,
Nu te uita, lele hei,
Nu te uita 'n ochii mei!
Ochii mei nu's de oglindă,
5 Să-ți cauți fața de mândră.
Fața mea 'i față de domn;

A ta 'i bugedă de somn.
Nu ești albă de frumósă,
Nice roșie de grasă,
10 Ci ești albă de 'nălbele,
Roșie de ruminele!

CÂNTECE ȘI JOCURI DE COPII

RUGĂCIUNI ȘI CANTECE DE COPII

CANTECUL MELCULUI

Cules de Chr. N. Țapu de la Florian Răcelescu, Corabia—Romanați.

A se confrunța «Cântecul Melcului» din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu pag. 191.

Melc, melc,	Și te du la Dunăre
Codobelc,	Și bea apă turbure,
Scóte córne boýerescí	Și te suie pe boștén
Și te du la baltă	Și mănâncă leuștén !
5 Și bea apă caldă ;	

CANTECUL MELCULUI

(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu din Dioști—Romanați.

Melc, melc	Să spălăm cămășile ;
Codobelc,	Pe-ale mele,
Scóte córne boereștí	Pe-ale tele,
Și te du la Dunăre	10 Pe-ale lui nea Stan din vale
5 Și bea apă turbure	Și mănâncă leuștén
Și ad'o dea limpede,	Și te fă cât un buștén.

CANTECUL ARICIULUI

Cules de Chr. N. Țapu de la Florian Racelescu, Corabia—Romanași.

Arici, Arici	5 Și ia fata lu Cîobóră,
Pogonici,	Cu cercei,
Du-te la móră,	De nouă lei,
De te 'nsóră ;	Cu mărgel de surcele.

CANTECUL ARICIULUI

(VARIANTA)

Cules de Ilie Constantinescu din Dioști—Romanași.

Arici,	Și ia fata lui Cicóre,
Arici	Cu cercei
Pogonici,	De nouă lei,
Du-te la móră,	Cu mărgel
5 Și te însóră ;	10 De surcele.

CANTECUL ARICIULUI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu din Vladimir—Gorj.

Arici,	5 De te însóră ;
Arici	Și ia fata lui Cicóre
Pogonici,	Și boi împératului
Al la móră	Și caléșca Radului.

CANTECUL CAPREI

Cules de Chr. N. Țapu de la Elena Pretorian, Costești—Vâlcea.

Șiș capră cu mărgelă,	Ranțurile,
Că-s mai multe viorele.	Branțurile,
Bonciș, bonciș.	Cuscudia, veselia,
După casa lui Tiviș.	Ia-ți mâna d'acia !
5 Tivison busuioc,	

CANTECUL CAPREI

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Florian Răcelescu Corabia—Romanai.

Sare capra din argele,	Berbecana,
Cu mai multe ghiocelă,	Ranțurile,
Ronțiș,	Branțurile,
Bonțiș,	10 Curcudia,
5 După casa lui Tiviș.	Veselia,
Tivicana,	Spârc Mândia !

CANTECUL CAPREI

(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu din Dioști—Romanai.

Siși capră cu mărgelă,	Berbecana,
Că sint mai multe râncele	Ranțurile,
Și mai multe ghiocelă ;	10 Branțurile,
Ronciș,	Cucutia
5 Ponciș	Veselia,
Pe la casa lui Tiviș.	Spăimântă mânia.
Tivicana,	

RUGACIUNEA PENTRU PLOAIE

Rostită de copii ori de câte ori începe vara să ploué.

Culésă de Chr. N. Țapu din Dozesci--Vâlcea.

Plouă, Dómné, plouă,
Fetele să oué,
Băieții să trăfască
Să le cotârcéscă.

TRECI PLOAIE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din Vladimir--Gorj..

Treci plóie
Trecătóre,
Că te-ajunge sórele
Și-ți tale piciórele,
5 C'un mai,
C'un paí,
Cu căciula lui Mihaí.
Aruncaí

La nouă caí;
10 Caií nechezará,
Căinií lătrară,
Lupií urlará.
Ad'o, mamă, druga,
Să mulgem pe murga,—
15 Murga cufurită,
Plóia risipită.

CANTECUL GARGARIȚEI

Rostit de copii primă-vara, când prind insecta „boul lui D-zeu” și se jócă cu ea adresându-i versurile de mai jos :

Cules de Ilie Constantinescu din Dioști--Romanați.

Gărgăriță,
Mărgăriță,
Incotro oi sbura,
4 Intr'acolo m'oi însura.

PUSEI ȘAUA PE TREI CAI

Culésă de Chr. N. Țapu din comuna Bobu, Pojogeni—Gorj.

<p>Pusei șaua pe trei cai,
 Ș'apucaî drumul la raî.
 Când la raî, raiu 'ncuîat.
 Făcuî muscă de argint
 5 Și Dumneđeũ ca un sfînt,
 Îmî aduse cheile
 Și descuîaî ușile.
 Când intraî
 În raî
 10 Mě plimbaî,
 Mě bucuraî.
 Věduî mese albe 'ntinse
 Și făcliî de cear' aprinse;</p> | <p>Věduî ómenî spovediî
 15 Ca niște pomî 'nfloriî;
 Věduî și nespovediî,
 Ca niște bușteni pârlîî;
 Věduî fete spovedite,
 Ca niște flori înflorite;
 20 Věduî și nespovedite
 Ca niște tufe pârlite.
 Věduî și pe Leana mea,
 Ședea Iuda lângă ea.
 Leana dete să se scóle,
 25 Iuda mî-o ține de póle.</p> |
|--|---|

OLELEU CE VAĐUI !

Culésă de Chr. N. Țapu din Pociovaliștea—Gorj.

A se vedea varianta de sub No. 4 și 5 din colecția d-lui G. D. Teodorescu pag. 193.

<p>Aolele ce vězuî!
 Věduî fata Greculuî,
 Pe malul petreculuî.
 Vine Grecul mănios,
 5 Ca un dinte ruginos.
 Ad, fată, cheițele,
 Să'mî descuî lădițele,</p> | <p>Să-mî věd coconițele.
 — Nu-s la mine,
 10 Vaî de mine;
 Sînt la Badea 'n București,
 Unde ouă rațele,
 Unde fată vacile.</p> |
|---|--|

OAIE, OAIE, RAPANA

Culésă de Chr. N. Țapu din Horez—Vâlcea.

A se confrunta varianta prescurtată No. 383 pag. 372 din colecția d-lui Bibicescu.

<p>Oaie, oaie, rapănă,
 Șade 'n cur și dapănă,
 Și se rógă rugului
 Și se 'nchină cuculuț:
 5 — Cuculeț, măria ta,
 Veniț pân' la dumneata,
 Să-mi dai al cal porumbac,
 Să mă duc pân' la Novac,
 C'am auđit
 10 C'a făcut
 Trei fețț,
 Logofețț.
 Unul a murit
 Ș'unul a pierit;
 15 Unu 'n munte s'a suit,
 Muntele s'a șurupat,
 Apele s'aș turburat,
 Peste-un gros,
 Furnigos,
 20 Țișț un Țepure flocos.</p> | <p>Mă dusei la musc'a mare;
 Musc'a mare treiera,
 Cu fetița lingă ea,
 Cu fetița cu chitie
 25 De spanghie,
 Cu pană de clocărlie.
 — Dă-mi, fetiță, cheile.
 — Nu-s la mine,
 Va! de mine;
 30 Sint la Badea 'n București,
 Sus pe curțile domnești.
 Mă dusei la Alburuș.
 Alburuș, cêră-cêră s'aprindea,
 Raful se deșchidea;
 35 Cruce 'n casă,
 Cruce 'n masă,
 Dumnedeu cu noi la masă.
 Iomete,
 Inflorete,
 40 Dumnedeu să ne Țerte.</p> |
|---|---|

OAIE, OAIE RAPANA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din Bărbătesci—Vâlcea.

<p>Oaie, oaie rapănă
 Șade 'n cur și dapănă,
 Și se rógă rugului,
 Și se 'nchină cuculuț.
 — Cucule, măria ta,
 5 Veniț pân' la dumneata,
 Să-mi dai al cal porumbac
 Să mă duc pân' la Novac,
 C'am auđit c'a făcut
 Doi fețț</p> | <p>10 Logofețț.
 Unu 'n munte s'a suit,
 Muntele s'a surupat
 Peste un Țepure bălțat.
 De gonit cine-l gonța?
 15 Vătaful Țiganilor,
 Mórtea coțofenelor,
 Să-l ajungă
 Să-l străpungă
 19 Să-Ț verse mațele 'n pungă.</p> |
|--|--|

OAIE, OAIE RAPANA

(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu din Dioști—Romanaji.

Oaie, ôie rapănă,	C'am auđit c'a făcut,
Șade 'n cur și dapănă	Trei feți
Și se rógă rugulu	10 Logofeți.
Și se 'nchină cuculu	Unul a murit,
— Cucule, măria ta,	Unul a pferit ;
5 Veni pân' la dumneata	Altu 'n munte s'a suit,
Să-mi dai al cal porumbac	Muntele s'a usurpat,
Să-mă duc pân' la Novac,	15 Apele s'aă turburat.

OAIE OAIE RAPANA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din Dragănesci—Olt.

Oaie, ôie rapănă,	Tiri, tiri tangarana,
Șade jos și dapănă	Incălica pă pistriclóra,
Și se rógă rogulu	15 Mă dusei la musca mare ;
Și se 'nchină cuculu.	Musca mare treiera
5 — Cucule, măria-ta,	Și-a mai mică vântura,
Dă'mi un cal porumbac	Păduchele premetea,
Să mă duc la soru-mea;	Puricele măsura.
C'am auđit c'a făcut	20 — Eși, Voichiță la portiță
Trei feți logofeți.	Că te chlamă Talion,
10 Unu a murit,	Talion fecior de domn,
Unu a pferit,	Cu tichie de frânghie,
Unu 'n munte s'a suit.	24 Cu pană de ciocârlie.

FOAIE VERDE DE-UN SUSAI

Cules de Chr. N. Țapu de la Polovraci—Gorj.

Fôie verde de-un susai,	Sus, bădiță, sus ;
Sus, bădiță, sus,	Mă 'ntîlnîi c'un lup în cale,
Vinerî în peșit plecaî,	Sus, bădiță, sus.
Sus, bădiță, sus ;	— Bună ziua, lupule,
5 Sâmbătă că-mî aședăî,	20 Sus, bădiță, sus.
Sus, bădiță, sus ;	— Mulțumesc, voînicule,
Duminecă mă'nsuraî,	Sus, bădiță, sus.
Sus, bădiță, sus,	— Da ce-ai făcut caprele ?
Lunî cu caprele plecaî,	Sus, bădiță, sus.
10 Sus, bădiță, sus.	25 —Căpătânî fântânile,
Dar de merinde ce-mî luaî ?	Sus, bădiță, sus ;
Sus, bădiță, sus ;	Maî pe deal, maî după deal,
Un codricel de mălaî,	Sus, bădiță, sus,
Sus, bădiță, sus.	Maî le căte-un șodolan,
15 Ș'apucaî pe drum la vale,	30 Sus, bădiță sus !

VENI TIMPUL SA ME'NSOR

(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu din Dioști—Romanăși.

Veni timpul să mă 'nsor,	Mă 'ntîlnîi c'un lup în cale,
Sus, Marișo, sus.	20 Sus, Marișo, sus.
Sâmbătă mî-o aședăî,	— Bună ziua, lupule,
Sus, Marișo, sus ;	Sus, Marișo, sus.
5 Duminecă mă 'nsuraî,	— Mulțumesc, voînicule.
Sus, Marișo, sus.	Sus, Marișo, sus.
Lunî cu caprele plecaî,	25 N'ai vîdut caprele mele ?
Sus, Marișo, sus,	Sus, Marișo, sus.
Le păscuî, le săturaî,	— Le'am vîdut
10 Sus, Marișo, sus.	Sus, Marișo, sus,
Mă culcaî și adormîi,	Și le-am păscut,
Sus, Marișo, sus,	30 Sus, Marișo, sus,
Și caprele le pîrduî.	La ogașe,
Sus, Marișo, sus.	Sus, Marișo, sus,
15 Frunză verde salbă môle !	Carne grasă,
Sus, Marișo, sus,	Sus, Marișo, sus,
Ș'apucaî pe drum la vale,	35 La fântână la Stroleşti,
Sus, Marișo, sus.	Numaî carne de berbeci !

FACUI FOCUL PE UN COJOC

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din Pesteanu de sus—Gorj.

Făcuî focul pe-un cojoc,	10 — Mulțumesc, voînicule.
Mă culcaî pe lângă foc.	— Văduî-aî oile mele ?
Mă sculaî maî peste nópte,	— Le-am văduî
Mă uîtaî în târlíoră,	Și le-am păscut ;
5 Nu văduî nicî-o mióră.	Pe la fântâni
Luaî sēcurea la spinare,	15 Căpătâni,
Ș'apucaî pe drum la vale,	La zăvoîe
Mă 'ntâlniî c'un lup în cale.	Costișóre !
— Bună ȓiua, lupule.	

FACUI FOCUL SUB COVERCA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din Vâlcea-cu-apă—Gorj.

Făcuî focul sub covercă,	— Le-am văduî
Mă culcaî pe lângă foc,	Și le-am păscut ;
M'acoperiî c'un cojoc.	Și le-am dat păîne cu sare,
Mă sculaî peste noptiță,	15 Pe răzóre
5 Mă uîtaî în târluliță,	Mațe góle ;
Nu văduî nicî-o oiță.	Pe vâlcele
Mî apucaî pe drum la vale,	Platagele ;
Mă 'ntâlniî c'un lup în cale.	Pe vâlcane
— Bună ȓiua, lupule,	20 Șodolane,
10 — Mulțumesc, voînicule.	Pe la fântâni
— N'aî văduî oile mele ?	Căpătâni !

D'UNDE VII, MA NUȚULE ?

Cules de Chr. N. Țapu, din Roșiorii-de-Vede.

A se vedea o mică variantă No. VI pag. 193 din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

— D'unde vii, mă Nuțule ?	Pên' la deal
— De la pâriu repede.	Pên' la pomiul lui Drăgan.
— Ce-ai vădut, mă Nuțule ?	Florică, nu cădea,
— Doi puî de scripete.	Nu e nean-těu să te ia,
5 — Cum făceaû, mă Nuțule ?	15 Și e dus la Dobrogea,
— Chițai,	Să ia bani cu secera,
Chițai	Să plătescă dajdia, —
Banița,	Dajdia 'mpăratului
Dă-î cu stremuralița,	Drumu Țarigradului !
10 De la vale	

CANTECUL CUCULUI

Acest cântec îl recităză copiii când aud pentru prima oră primă-vara, cucul cântând.

Cules de Chr. N. Țapu, din Roșiorii-de-Vede.

Cucule, măria ta,	Unu 'n munte s'a suit,
Veniî pên' la dumnéta	10 Muntele s'a sudumit.
Să'mi daî un cal porumbac	Mă duseî la musca mare,
Să măduc pên' la Novac ;	Musca mare treîera
5 C'am auđit,	Și a mai mică vëntura,
Fi-mea a făcut	Cu pana de ciocârlie,
Douî feți,	15 Hi, Marie, hi !
Logofeți.	

CANTECUL BERZEI

Acest cântec îl rostesc copiii primă-vara, când încep să vină berzele.

Cules de Chr. N. Țapu din Roșiori-de-Vede.

— Barză, barză	5 — O căpușă.
Ce-ai în cîloc ?	— Vino la noi după ușă.
— Un boboc.	Dar în ghiare ?
— Dar în gură ?	— Răschitoare.

JOCUL D'A PITULATA

Auđit de Chr. N. Țapu din gura domnișoarei Elisabeta Racelescu, Corabia-Romanați.

- Opi sena, sena di,
 Chistin boli na costi,
 Țangăr, mangăr na cartof,
 Tu avto belenger buf.
 5 Cioc, boc
 Trece la loc !

JOCUL D'A PITULATA

(VARIANTA)

Culeasă de Chr. N. Țapu de la elevul Florian Racelescu, din Corabia-Romanați.

Ala, bala,	Cu căruța Raduluț,
Portocala,	10 Cu caiț 'mpăratuluț,
Eșă bădiță	Cu biciu cumnatuluț,
La porțiță,	In mijlocul satuluț.
5 Că te-așteptă Talion,	Clanț, banț,
Talion, fecior de Domn,	Dorobanț,
Cu chitie de frânghie,	15 Cioc, boc,
Cu pana de ciocârlie,	Trece la loc !

JOCUL D'A PITULATA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Pretorian, Costești—Vâlcea.Una,
Două,
Trema,
Pana,
5 GârliMârli,
Roto,
Goto,
Țava cioc !

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Pretorian, Costești—Vâlcea.

Unilichi,
Șindilichi
Și decana
Porocana,5 Ghelnica,
Melnica,
Oprica, clanț !

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Pretorian, Costești—Vâlcea.

Enti
Tenti,
Turc,
Cazac ;5 Rapiti,
Papiti,
Nod !

C O L I N D E

COLINDE

PLUGUȘORUL

Cules de Chr. N. Țapu din Com. Runcurelu—Mehedi.

Vezi varianta «Plugulețul și Plugușorul din Colect. d-lor G. Dem. Teodoreccu și Vasile Alexandri.

- Hei se sculară Domnu Dum-
[nealui]
Intr'o sfintă Joî,
Cu plugu cu doi-spre-ce boî,
Să are văile,
5 Să are Joile ;
Sub brazda négră
Grău de vară
Să răsară.
Se duse Domnu Dumnealui
10 Intr'o sfintă Joî
Pe la grău.
De departe verde 'î se părea,
De aproape copt 'î se părea,
Spicu cât vrabia.
15 Așa se pune Domnu Dum-
[nealui]
Intr'o Joî
In vilégu vântului
Cu o mână secera,
20 Cu o mână snop făcea.
Și aduse caii
Cu picióarele treiera,
Cu códele vântura,
Cu urechile in sac băga.
25 Așa se duse Domnu Dum-
[nealui]
Intr'o sfintă Joî
La tîrg la Modroganî,
Să cumpere noué juncanî,
[De câte noué anî.
Și încărcară carele de povară
Și le porniră pe subt pămînt
[la móră,
30 La morărița de supt pămînt,
Unde macină mai curênd.
Morărița de groaza ce vêdu
Puse códa pe spinare,
Ș'apucă pe scoc la vale.
35 Moraru hoț și priceput,
Băgă mâna 'n pozunar,
Scóte trei tărățe late,
De când cu fómetea uitate.
Făcură hârcloc boc,
40 Hart, morișcă, iar la loc.
Măcinară și încărcară,
Carele de povară.
Și-a ȓis morarul :
— Hi, băieți, mânați,
45 Pe lângă boî v'alăturați !
—Noi, tot am mai mâna,
Dar ni s'a 'nȃpenit caru
Intr'o rădăcină de lăptucă,
Nu pot boî să-l mai ducă.
50 —Hi, băieți, mânați
Și pe lângă boî v'alăturați !
—Noi, tot am mai mâna,
Dar ni s'a 'nȃpenit caru
Intr'o rădăcină de hrean,
55 Și ne a stat boul prian.

PLUGUȘORUL

Cules de Chr. N. Țapu de la Ión Michai, din București.

- Ho, ho, copii și frați,
la mai stați și mai îndemnați,
Pe lângă boi v'alăturați,
Cu cercei,
5 Cu clopoței,
la mai trageți, măi flăcăi !
— Tot de bine, măi stăpâne
C'a venit s'era lui Sfint Vasile.
Pune spate la perete
10 Și urechi la ferăstră
Și ascultă și minciuna noastră :
Iar Junî gasdă se sculară
Intr'o Joi de diminătă,
P'un cal graur,
15 Cu șaua d'aur
Și plecă la mărul rotat,
Unde e frumos de arat.
Brazdă negră la revărsat
Grău de vară a semănat.
20 Grău arnăut,
Ce-a dat Domnul s'a făcut.
Veni la lună, la săptămână,
Să vadă grău dacă-l copt.
Și'l vedu în spic cât vrabia,
25 Și'n paî ca trestia.
Se duse la obor,
Și luă nouă oca de fier
Și nouă de oțel
Și facu nouă secerele,
30 Cu dinții de chiparele
Și dete pe la nepoți, pe la
[nepoțele
Să secere grău cu ele.
Se puse din susul vântului;
Cu drépta trăgea,
35 Cu stânga polog făcea;
Din polog snop,
Clăile
Ca otopăile.
Făcu un stog mare minunat,
40 De toți boierii laudat.
Se duse la obor și luă doi
Negrii ca corbi, [junci
Iuți ca focu.
- Cu picerile treiera
45 Cu urechile 'n sac băga,
Nici lopată nu trebuia,
Cu dinții înțepușă,
Nici ață nu trebuia.
Incărcară nouă cară mocănești
50 Și nouă mldovenesți
Și plecă la móră la Ierbănești.
Dar móră cum vedu
O luă pe lunca mare.
Lunca mare
55 Frunză n'are,
Lunca mică
Frunza-i chică.
Ptru, ptru, ptru, morișca mea,
Pênă pusei mâna pe ea ;
60 It dădui una la șale
Și o aședai la măseale.
Băgarăm grău în coș
Și așteptarăm să curgă făină
Și nu curse făină ;
65 Curse aur și mărgăritar
Pentru casele dumnévóstră,
[boierii mari.
Dă-ne, dă-ne, că n'o să ne dai
[Oltu cu totu
Și o să ne dai d'un gălbior,
Să facem d'un boldișor,
70 Să 'mboldim boii la curișor,
Să mérgă mai târișor,
C'a 'nțepenit plugu într'o ră-
[dăcină de lăptucă
Nu'l mai pôte boii să'l ducă.
Tot am mai sta și am mai dice,
75 Dar nu sintem dup'aici, după
[colea,
Ci sintem de la móră de la
[Mustafa,
Unde n'aú șórecii ce mânca !
Pentru o frământurică
Șépte-deci se trag de chică ;
80 Pentru o strachină de lapte
Doué-deci se bat în spate.

IN CELE CASE LUMINOSE

Cules de Ión Ionescu de la Ilie Bâldan, în etate de 80 ani, comuna Bogați — Dâmbovița.

In cele case luminoase,
Greă, dău, dorme, greă boierii.
Treă porumbei că'mi sburară,
Sus, mai sus că se'nălțară,
5 Cu nori d'albi s'amestecară,
Jos, mai jos că se lăsară,
Jos, mai jos pe prundu mării.
Luară apșoră 'n gurișoră

Pietricele 'n degițele,
10 Și 'mi săltară de'mi sburară,
Sus, mai sus că se'nălțară.
Pe zebrele de feréstră,
Și'mi cântară 'ngrângonară,
Cu apșoră 'nriurară,
15 Boierii mari că 'mi deșteptară.

D'ACILEA 'N VADU BRAILII

Cules de Ión Ionescu de la Ilie Bâldan, din com. Bogați—Dâmbovița.

D'acilea 'n vadu Brăilii
Șade Ion făt-frumos,
P'un călușel bididiu,
Șade 'n apă
5 Până 'n sapă
Și 'n noroi până 'n genuche
Și el să cêrtă cu Turcii,
Și cu Turcii și cu Frâncii.
Turcii să-î dea vadurili
10 Și Frâncii corabili.
Se certase și le luase
Și trecuse d'ăla parte.
D'ăla parte 's Arvunașii,
Arvunașii 's ómenii grași.
15 Și ei robise trei zile

În trei zile, trei pe nori
S'umplea numa de junei.
Vin junei șuerând,
Fete mari horă făcând.
20 Iar pe urmă cine'mi vine?
D'o cucónă smedișoră;
Nici nu ride, nici nu jocă,
Ci plânge sama să-și facă.
—Taci, cucónă, nu mai plânge,
25 Nu te duc robă să'mi fi,
Ci te duc Dómnă să'mi fi:
Dómnă mie, curților,
Stăpână argaților,
Cumnățică fraților,
30 Nor' bună părinților!

FLORILE D'ALBE DE MER

Acest colind se cântă în noaptea de sf. Ión.

Cules de Ión Ionescu de la Ilie Bâldan, com. Bogați—Dâmbovița.

<p>— Florile d'albe de măr,
Ia sculați voi cam domol
Faceți focu cam mai mare,
Și-aprindeți d'o luminare
5 Și-o lipiți pe la icône.
Nu vă vin cine vă pare,
Și vin junți colindători,
Printr'ensii și Dumneșu.
Frumușel mă-e 'mpodobit
10 Cu vesmîntu mohorit.
Și mă-e lung pînă 'n pămînt,</p> | <p>Cam din spate, cam din pîept,
Scriș mă-e luna cu lumina
Și sôrele cu căldura;
15 Într'amîndoi umerei
Scriș în doi luceferei.
În mîna stîngă crucea duce
Și'n a dreaptă busuțoc.
Crucea e a bătrînilor,
20 Busuțocu-al fetelor,
Și mîru-al juneilor.</p> |
|---|--|

ȘI'NTRÉBA ȘI'NTRÉBA

Cules de Chr. N. Țapu de la Ión Popescu, funcționar la Muzeul din București.

<p>Și 'ntrébă și'ntrébă
Sfinți pî Dumneșu,
Și 'ntrébă d'ast' trébă:
Und-s'a rătăcit,
5 Christos cel iubit?
Domnul le dîcea,
Și-i bine cuvînta:
— Dar, voi, sfinți mărunți,
Și nepricepuți,
10 La ce ispitiți?
Că voi bine știți
Că l'a răsticnit
Și l'a chinuit,
Sus la Rusalim,
15 În casa lu Noim.
Ș'unde că-i bătea
Tot cue de fer,
Ținte de oțel.
În față le bătea,
20 În dos le țintuța.</p> | <p>Ș'unde le 'nfigea
Sudori il trecea,
Să rostogolă
'N pahar sprijința,
25 Tot grău se făcea.
Ș'unde-l 'mbrăca
Cu cămașă verde,
Verde de urdică
Rău trup il bășică.
30 Și când il freca,
Sudori il trecea,
Să rostogolă
'N pahar sprijința
Tot mir se făcea.
35 Ș'unde-că-i pune
Cunună de spin
Verde mărăcin.
Ș'unde l-o 'ndesa
Sudori il trecea,
40 Să rostogolă,</p> |
|---|---|

'N pahar sprijinfa
Tot vin să făcea,
Ia-l, creștin, de-l bea !
Bună vremea 'n casă

45 Să se pomenescă,
Boțeri dumnea-vóstră.
La mulți ani !

IA SCULAȚI, SCULAȚI

Cules de Ión Ionescu din gura bătrânului Ilie Bâldan, din Bogați—Dâmbovița.

— Ia sculați, sculați,
Voî, boțeri bogați ;
Și voî vă uitați
În spre a gură de vale,
5 Spre sóre răsare.
Vouă vi se pare
Că sóre răsare;
Nu sóre răsare,
Vouă vi se pare,
10 Că vouă vă vine
Tot turme de oi,
Oî ochesăle,
Cu lâna cănită
Intr'aur poleită.
15 Ia sculați, sculați,
Voî, boțeri bogați,
Și voî vă uitați,
În spre a gură de vale,
În spre sóre răsare.
20 Nu sóre răsare;

Vouă vi se pare,
Că vouă vă vine
Tot cireți de vaci,
Vacile strichind,
25 Viței sbierând.
Ia sculați, sculați,
Voî boțeri bogați,
Și voî vă uitați,
În spre a gură de vale,
30 În spre sóre răsare.
Vouă vi se pare
Că sóre răsare.
Nu sóre răsare,
Vouă vi se pare,
35 Ci vouă vă vine
Tot turme de porci,—
Porci poleiți
Cu colți țeșiți
Intr'aur poleiți !

LEROI IN CEASTE CURȚI

Acest colind se cântă pe la case în séra ajunului Sf. Ión Botezatorul.

Cules de Chr. N. Țapu de la Ión Michai, din Bucuresci.

Leroi în céste curți
Și 'n céste Domniî,
La tulpinî de meri,
Mese de boțeri,
5 Danț de negustori.
Danțul cin' mi-l trage ?
Icî, tînér Ion
Cu papuci pe talpă,
Cu fesu 'ntr'o parte.
10 Toțag résucește

Sus de'l asvârlește
În palmă 'l sprijinește
Și se fericește.
Ferice de dînsul
15 Și d'aî lui părinți,
În ce ceas l'a născut,
Țile d'a crescut ;
Parte ce-a avut
De talcă de măică,
20 D'un bărbat frumos

Mult mî-e cuvios.
 Frumușel mî'l pîrtă
 Cămașă de in
 Cusută cu fir,
 25 Fir și ibrișin,
 Guler baiba fir.
 Sus la vîrf de meri
 Mî-este un legănel.
 Dar in lăgăn cine'mî șade?
 30 Dîmna dumnealui,
 Cucona cutare,
 Cîse închindisește.
 Trage cîte-un fir,
 Rupe cîte-un măr,
 35 Sus de'l asvârlește,
 Il palmă 'l sprijinește
 Și se fericește.
 Ferice, ferice,
 Ferice de dînsa
 40 Și de-ai ei părinți,
 In ce ceas o au născut,

Dile ce-au crescut,
 Parte ce-a avut
 De taică, de maică,
 45 De-o dîmnă frumîsă,
 Mult mî-e cuviîsă.
 Frumușel mî-o pîrtă,
 Rochîe de cuhnie,
 Îie ghîorghîolie,
 50 Cîorapî albișori,
 Pantofi negrișori,
 Pe la toc cu florî;
 Mult mî-e jucători,
 Rar la țile marî
 55 Intre sîrbători,
 In țîua de Crăciun
 Șî-a de bobotéză
 Cînd prioi botéză,
 Lumea 'ncreștinéză.
 60 Lumea și norodu
 Și pre noi pre toi,
 La anul și la mulți ani!

PRIN CEL CEL

Cules de Chr. N. Țapu de la Ión Mihaî, din Bucuresci.

Prin cel cel,
 Prin cel nocet,
 Prin cel verde vișinel,
 Lăgăna-se
 5 Clétină-se,
 Lăgăn verde de mătase.
 Dar in lăgăn cine'mî șade?
 Ionica d'ochi-șî negri.
 Și nu'mî șade cum se șade;
 10 Și'mî cîse și'mî chindisește,
 La un guler și-o batistă,
 Gulerașu, maichisiî
 Batișciîra frati-sî.
 Și nu'mî cîse și sî'mî tacă
 15 Și'mî cîntă d'un cîntecel.
 Nu e cîntec mojicesc
 Și e cîntec împărătesc.
 Împăratu e la vînat
 Și p'aicea că au dat,
 20 Și pe tine te-a auđit,
 După cîntec te-a 'ndrăgit.
 — Fă, fetițo, atîta bine
 De nu mai cînta ăst cînticel
 Că nu e cîntec mojicesc,
 25 Ci e cîntec împărătesc.

Împăratul trimitea
 Scrisori după scrisori,
 Și olac, după olac.
 Da 'n scrisore ce scia?
 30 — Fă'mî, fetițo, atîta bine,
 De nu mai cînta ăst cînticel
 — Eă nu cînt pentru 'mpărat
 Și cînt d'al meu focșor,
 Că's de mică, logodită,
 35 Astă-țî, măine, nunta 'mî pică.
 Dacă nu te 'ncređî pe mine,
 Iacă colăceriî 'mî vine
 Și mă îea din cîste curți,
 De la frați de la părinți,
 40 Și mă trece peste munți,
 La alți frați, la alți părinți,
 La alți necunoscuți.
 Jelui-m'aș și n'am cuî.
 Jelui-m'aș munților,
 45 De dorul părinților;
 Jelui-m'aș brađilor,
 De dorul fraților;
 Jelui-m'aș florilor,
 De dorul surorilor!

LA TULPINA, L'AȘTI DOI MERI

Cules de Chr. N. Țapu de la Dimitrie Popescu, funcționar, București.

- La tulpină, l'aști doi meri
 Leroloî, măroloî,
 Este-un pat mare'ncheiat,
 Cu scânduri d'albe de brad,
 5 Leroloî, măroloî,
 Cu busuioc presărat.
 Dar în pat ce mi e așternut ?
 Leroloî, măroloî
 D'o pilotă și un cearceaf.
 10 Peste astea, peste toate
 Leroloî, măroloî,
 Covor verde de mătase.
 Dar în pat cine mi-ș dorme ?
 Leroloî, măroloî,
 15 Dorme (cutare) d'ochi-și negri,
 Cu a lui d'albă soțioră,
 Leroloî, măroloî,
 La obrăjei rotunjoră
 Și cu d'albi coconași,
 20 Leroloî măroloî,
 Voioși ca doi îngerași.
 Dar (cutare) ce-mi ȳiceară ?
 Leroloî, măroloî,
 Soțiorului strigară :
- 25 —Scolă-te, frate, fi dormit,
 Leroloî măroloî,
 Că ne-a nins, ne-a viforit.
 Din picioru patului,
 Leroloî, măroloî,
 30 Salt-un stol de porumbei.
 Să săltară și sburară,
 Leroloî, măroloî,
 Și mai sus s'aridicară,
 Cu doi nori s'amestecară,
 35 Leroloî măroloî,
 În fundul mări să lăsară,
 Leroloî, măroloî,
 Somnul nostru ne stricară.
 —Culcă-te, dragă, fi dormită,
 40 Leroloî, măroloî,
 Că n'a nins n'a viforit ;
 Flori de măr s'a scuturat,
 Leroloî măroloî,
 Fețele noastre a rumenat.
 45 Bună vremea la feréstră,
 Leroloî, măroloî,
 La boieri la dumnévoastră,
 La anul și la mulți ani !

IN ȬIUA DE SFINT VASILE

Cules de Ión Odor de la I. Opișan—Valeni de munte—Prahova.

- În ȱiua de sfint Vasile,
 Toți boerii la curte'mi vine,
 Numa Gheorghe, sfete Ghe-
 Nu imi vine, [orghe
 5 C'are-o Grécă ibovnică,
 În cale de nouă ȱile.
 —Nu mi-l credeți, mari boeri,
 C'am gonit o cȱutalină,
 Făr' de splină,
- 10 Din malu Solotrului,
 Pêné 'n mapa Oltului.
 Acol'a stat,
 Făr' de vad,
 La sabie s'a 'nchinat,
 15 Frumos gātu 'r-am tăiat ;
 Pielea 'n tērg la tăbăcari
 S'o fac zgardă la ogari !

DOAMNE ISUSE CHRISTOSE

Cules de Ión Odor de la Dumitru Popescu, din Star-Chiojd—Buzéu.

Acest colind se cânta în séra de Sf. Vasile.

Dómné, Isuse Christóse,
 Tu ne eşti isvor, prea frumóse,
 Că din ceriū te-ai pogorît,
 Din fecióra te-ai născut,
 5 Cu ómenii ai petrecut
 Trei-şeci de ani pe pămînt.
 Şi la ceriū că te-ai suit
 Şi prin iad te-ai abătut,
 Porţile iadului le-ai sfărîmat,
 16 Şi p'Adam l'ai liberat.
 Şi ceriul l'ai împodobit,
 În patru stâlpi de argint,
 Tot cu stele
 Mărunţele,
 15 Şi 'n mijlocul stelelor
 Duce luna,
 Cu lumina,
 Şi sórele
 Cu raşele.
 20 Pe zăbrele

Turturele,
 Şi'ntre ele-un porumbel,
 Fuse sfintu Ionel,
 Trimis de la Dumneşeu,
 25 Să măsoare pămîntu,
 Pămîntu cu umbletu
 Şi ceriu cu cugetu.
 Dumnévóstră, boşerî marî,
 Aprindeţi o luminare,
 30 Şi-o lipiţi între icóne,
 Trei icóne,
 Trei cucóne.
 Cucónele se pregătiră
 D-un colac
 35 De grău curat,
 Pe faţa colacului,
 Jumătatea francului;
 Pe colacvadră de vin,
 Să fie luC hristos, Amin !

COLIND LA SFANTU VASILE

Cules de Ión Odor de la Gh. Cojocaru din Bréza-de-jos—Prahova. Acest colind se cânta acum 100 de ani.

După vale din jos,
 Ine o herghelie de cai,
 Caii nechezând,
 Mânjii jucând,
 5 Cu codiţa 'n baltă,
 În baltă răsucită
 Intr'aur poleită.
 Pă urma lor cine 'mî ine ?
 Ine-un cârd de vaci,
 10 Vacili sberând,

Iţeluşii sărind,
 Cu codiţa 'n baltă,
 În baltă răsucită,
 Intr'aur poleită.
 15 Pă urma lor măi ine,
 Ine-un cârd de oi ;
 Oili sberând,
 Meluşei jucând,
 Cu codiţa 'n baltă,
 20 În baltă răsucită,

- Intr'aur poleită.
 Și 'n urma lor ine,
 Ine-un cârd de capre:
 Caprili sberând,
 25 Ieșisorii sărind,
 Cu codița 'n baltă,
 In baltă răsucită,
 Intr'aur poleită.
- Și 'n urma lor cin' mai ine ?
 30 Ine-un cârd de porci,
 Porcii grooind,
 Scrofuli sberând,
 Purceii sărind,
 Cu colțu 'n baltă,
 35 In baltă poleit,
 Intr'aur învălit !

VASILCA

Cules de Chr. N. Țapu, din Roșiorii-de-Vede—Teleorman.

În seara ajunului Anului nou, spre Sfântul Vasile, lăutarii țigani umblă din casă 'n casă cu Vasilca. Este o căpățină de porc din ajunul Crăciunului, pusă pe o tavă, împodobită cu parale, mărgelile, spilci (un fel de ace cu gămălie mare colorată) și îmbrobodită sau legată cu un bariș, de regulă verde sau castaniu.

Țiganii cântă din casă 'n casă cântecul de mai jos, în care se arată toate peripețiile bieteii scrofe.

Colindul acesta este foarte vechi, după cum se constată din însuși cuvintele lui.

Lerui Dómne. Lerui, după părerea d-lui Hasdeu este o prescurtare din cuvântul *Aurel*, Aurelian, Împărat Roman, care cuvânt îl găsim și în sfârșitul descântecelor, de deochi, d. e. Să vă duceți la fata lui *Ler Împărat*, că are mese întinse, cu făclii aprinse, etc.

Sira este numele zeului Indian, *Sivas*.

Intrebuintarea acestui cuvânt în acest colind se explică prin însuși faptul că țiganii fiind de origine indiană—la emigrarea lor din India, au adus cu dânsii între alte cuvinte sancrite și numele zeului *Siva*, *Sivo*.

Colindul începe cu următoarele versuri, culese de la lăutarul Ion Constantin Neblea din Roșiorii-de-Vede :

- Lerui Dómne, Domn din Cer,
 Ce mi-e 'n Cer și pe pământ?
 Mi-este o dalbă mânăstire.
 Între d'albe mânăstiri,
 5 Mi-este jețuri de argint.
 Între jețuri de argint,
 Șade bunul Dumnezeu
 Și cu maică Precista.
 Lângă maica Precesta,
 10 Șade bătrânul Crăciun,
 Cu busuțocu 'n drépta,
 Cu cruciulița 'n stânga
 Și mi judecă pe Siva :
 Sivo, leo,
 15 Vasilco, leo,
 Ce-aî bătut și ce-aî mâncat,
- De mi te-ai îngrașat ?
 —Sus la munte m'am suit
 Jir și ghindă m'am mâncat,
 20 De-aceia m'am îngrașat.
 Mai la vale m'am coborît,
 Apă rece m'am bătut,
 Grădinile le-am isbit,
 Rumâni că m'au vădut,
 25 De pe mine s'a luat:
 Rumâni cu toporele,
 Țiganii cu barosele.
 M'ajunseră,
 Mă doborîră,
 30 Și cu paie mă pârliră,
 Și carnea că mi-o 'mpărțira :
 Luară Rumâni slănina

Și țiganiț capățina.
Vedură că se 'nșelără,
35 Frumușel mă 'npodobriă,
Cu parale, cu mărgelă,
Cu frumoșe panglicele;
Și m'aduse 'n césétă casă

La cinstiț ca dumnea-vóstră,
40 Și mă puse p'astă masă,
Ca pe noi să ne dăruiț
Cu aur și cu argint,
43 La anul și la mulț an!

G H I C I T O R I

GHICITORI

CULESE DE CRISTEA N. ȚAPU DIN OLTENIA ȘI JUDEȚUL TELEORMAN

Talvul

Burta mea pe burta ta,
Lunga mea 'n gaura ta.
Din Costeșci—Vâlcea.

B....

Cine naște fără suflet
Și móre țipând?
Din Costeșci—Vâlcea.

Cântarul

A se vedea varianta «Cântarul» pag. 58
sqq., din Colecția «Cimiliturile Române»
a D-lui Artur Gorovei.

Am o mătă găgăuță
Și de códă, hăp tăicuță.
Din Costeșci—Vâlcea.

Vióra-dipla

Am o găscă-'ntr'un gătlej.
Din Costeșci—Vâlcea.

Móra

Veđi varianta «Móra» pag. 230 sqq.
Gorovei, op citat.

Turta ta pe turta mea
Heleşteu supt caru tēju.
Din Costeșci—Vâlcea.

(VARIANTA)

Până împănată,
Pe apă lăsată.
Din Roșiorii-de-Vede.

(VARIANTA)

Se vaită Cocoratu
Că i-a perit satu,
Culésă de Ión Odor, din Prahova.

Luminarea

A se confrunta cu varianta «Lumina-
rea», pag. 207 sqq. din «Cimiliturile Ro-
mâne» op cit.
Mititéua, umple argeaua.
Din Costeșci—Vâlcea.

Cósa

Idem varianta «Cósa», pag. 111 sqq.,
Artur Gorovei, op cit.
Coțofană sdruncoviță
Pě unde mēerge, cale'și face
Prin copaci,
Tac! tac!

Din Costeșci—Vâlcea.

(VARIANTA)

Miș, miș
Pin păiș,
Cotcodaci
Pin copaci.
Culésă de Ión Odor, din jud. Buzēju.

Popa când intră nóptea în biserică

Veđi varianta «Popa», Gorovei, op cit.
pag. 301 sqq.

Coțofană taură
Intră nóptea 'n gaură.
Din Roșiorii-de-Vede.

(VARIANTA)

Coțofană faură
Intră năptea 'n gaură.
Culésă de Ión Odor, din Prahova.

Căciula

Veđi varianta «Căciula», Gorovei, op
cit. pag. 48—49.

Reteveiū rotund
Bagă flociī afund.

Din Roșiorii-de-Vede.

Ghiēta

A trimes dómna de sus
La cea de jos
Să'ī dea pândă făr'de rost
Din Roșiorii-de-Vede.

Rîma

Veđi varianta «Rîma», Gorovei, op cit.
pag. 315 sqq.

A trimes Dómna de sus
La cea de jos
Să-ī dea carne făr'de os
Din Roșiorii-de-Vede.

Rischitorul

Veđi varianta «Rischitorul», Gorovei,
op cit. pag. 315.

Ce stă țepăn in ismene?
Din Roșiorii-de-Vede.

Vinul in butie

Veđi varianta «Vinul», Gorovei, op cit.
pag. 394.

Nebunul satuluī
Intr'un cojoc de lemn.
Ghicī ce e?
Din Roșiorii-de-Vede.

Căldarea și tórtele ei

A se vedea varianta «Căldarea», Go-
rovei, op cit. pag. 53—54.

Punte strâmbă,
Vale-adâncă.

Din Costeșci—Vâlcea.

Șérpele

Veđi varianta «Șérpele», Gorovei, op
cit. pag. 362 sqq.

Resteū rece Dunărea o trece.
Din Costeșci—Vâlcea.

(VARIANTA)

Resteū rece Marea Négră trece.
Din Roșiorii-de-Vede.

Oala la foc

Veđi varianta, «Donița și Căldarea»,
Gorovei, op cit. pag. 271 sqq.

Cincī in brângi,
Négra 'n nainte.
Din Roșiorii-de-Vede.

Donița și Căldărea

Veđi varianta «Donița și Căldărea»,
Gorovei, pag. 53 sqq.

Dobro, gróso, und'te duci?
Arso'n burtă, la ce mă 'ntrebī?
Din Roșiorii-de-Vede.

(VARIANTA)

— Scurtă, gróasă, und'te duci?
— Arsa'n cur la ce mă'ntrebī?
Und' mă duc
Tot ție țī-aduc.
Culésă de Ión Odor, din jud. Prahova.

Fumul și Coșul

A se vedea varianta «Fumul și Co-
șul»—Gorovei—op. cit. pag. 161.

Und'te duci, strâmbule?
Ce mă 'ntrebī, găunosule?
Din Costeșci—Vâlcea.

Suvelnița (suveica)

A se vedea varianta «Suveica», Go-
rovei, op. cit. pag. 362 sqq.

O cută de pepene
Trece printre fire repede.
Din Roșiorii-de-Vede.

Pulberea în raza sórelui

Ghicî ghicitórea mea :
Am o funie de nisip.

Din Costesci—Vâlcea.

Buricul omului

A se confrunta varianta «Buricul»,
Gorovei, op. cit. pag. 34.

Ghicî ghicitórea mea :
La mijlocul câmpului
Puţu şotîngului.

Din Costesci—Vâlcea.

(VARIANTA)

Cuîbul Cîotăcului,
În mijlocul câmpului.

Culésă de Ilie Constantinescu, din Dioşti—
Romanaţi.

Corabia saŭ luntrea

A se confrunta varianta «Corabia»,
Gorovei, op. cit. pag. 100 sqq.

Raţa 'n baltă,
Penele 'n pădure.

Din Costesci—Vâlcea.

(VARIANTA)

Fulgiî 'n pădure
Şi raţa 'n gârlă.

Din R.-Vâlcea.

Aria şi steajerul

A se vedea varianta «Aria», Gorovei,
pag. 12.

Pe o tipsie spălată
La mijloc o p... sculată

Din Costesci—Vâlcea.

Citura cu ţuturoiŭ

Am o fată de pandur
Tótă lumea o pupă 'n c...

Din Costesci—Vâlcea.

Călcăile

A se vedea varianta «Călcăile», Go-
rovei, op. cit. pag. 51 sqq.

Am doî caî,
Când îî duc la fântână,

Să uîtă acasă ;
Când îî duc acasă,
Să uîtă la fântână.

Din Roşiorii-de-Vede.

Oglinda

A se confrunta varianta «Oglinda»,
Gorovei, op. cit. pag. 255 sqq.

Lipie pe lipie
Voîe 'n varvarichie.

Din Costesci—Vâlcea.

Cârligul de fên

A se vedea varianta «Cârligul de smuls
paiele», din colecţia Gorovei, op. cit.
pag. 62.

Am un cal, care mănâncă o şiră
[de paîe

Şi el nu se satură.

Din Costesci—Vâlcea.

**Capul, fruntea, ochiî, nasul,
gura şi bărbia**

A se confrunta varianta «Capul, sprin-
cenile», Gorovei, pag. 39 sqq.

Am o clăiţă de fên,
Lângă clăiţă
O poeniţă,
Lângă poeniţă doî lucefereî,
Lângă lucefereî un cuîb mucos,
Lângă cuîbul mucos
O móră ferecată,
Lângă móră ferecată
Un genunchiŭ de porc.

Din Runcurelu—Mehedinţi.

Uşa şi Vêntul

Leîca, ţufudeîca,
Nea Stan fluîerătorul.

Din Runcurelu—Mehedinţi.

Păduchele

A se confrunta varianta «Păduchele»,
Gorovei, op. cit. pag. 284.

În pădurea chiriăcului
Este cuîbu liliăcului.

Din Runcurelu—Mehedinţi.

Uşa

Veđi varianta «Uşa», Gorovei, op. cit. pag. 370.

Am o fată neagră,
Cine vine dă cu palma în ea
Şi ea plânge mereu.

Din Costesci—Vâlcea.

Porcul şi Coţofana

A se vedea varianta «Coţofana pe porc», Gorovei, op. cit. pag. 110 sqq.

Titiriscu priscu
Póte să ducă pe titirisca prisca 'n
Da titirisca, prisca ciuş ;
Nu póte să ducă
Pe titiriscu, priscu în ciuş.

Din Runcurelu—Mehedinţi.

(VARIANTA)

Ţaţa maţa, şade pe ţăţoiu, miţoiu,
Da ţăţoiu mîţoiu nu póte să şedă pe
[ţaţa maţa.

Culésă de Ión Odor, din jud. Buzău.

Opinca

Nuia duduiană,
Incunjuraţ ţara cu ea
Rămase un crâmpeţ
Făcuţ obor de viţei.

Din Runcurelu—Mehedinţi.

Opinca

Am o casă desvălită,
Intăi o mărtăcesc,
La urmă o 'nvelesc.

Din Dozesci—Vâlcea.

Sămânţa, vrejul, dovlécul saū pepenele

A se confrunta varianta «Semênţa, vrejul», Gorovei, op. cit. pag. 342.

O bag lată,
O scot funie
Şi o iaū ghem.

Din Runcurelu—Mehedinţi.

Óia

A se confrunta varianta «Óia», Gorovei, op. citat pag. 270.

Am patru resteie
Şi duc un car de fên.

Din Runcurelu—Mehedinţi.

Briciul

A se confrunta varianta «Briciul», Gorovei, op. citat pag. 31.

Am un cal de fier
Şi paşte p'un deal de os.

Din Runcurelu—Mehedinţi.

Pléva de porumb şi de grău

Am o erghelie de caţ,
Ai slabţ sār gardul,
Ai graşţ staū pe loc.

Din Costesci—Vâlcea.

Vătraiu când scârmî cărbunii

A se vedea varianta «Vătraiful», Gorovei, op. cit. pag. 392—393.

Am o erghelie de caţ negriţ
Din care unu' rescoleşte pe toţ.

Din Runcurelu—Mehedinţi.

Cununa

Ce şede 'n cuţ
Şi n'are fund ?

Din Runcurelu—Mehedinţi.

Meliţa

A se confrunta varianta «Meliţa», Gorovei, op. citat pag. 225 sqq.

Am o căţeluşă cluşă
Alatră p'o vâlceluşă.

Din Costesci—Vâlcea.

Sufletul şi trupul

A se vedea varianta «Sufletul», Gorovei, op. cit. pag. 360—361.

Am o porumbiţă şi-o lădiţă,
A sburat porumbiţa
A rămas lădiţa.

Din Costesci—Vâlcea.

Sprâncenele și ochii

(VARIANTA)

Veđi varianta de mai sus, «Capul, fruntea, etc.» pag. 35,

Pe două delușele
Staű două săgețele
Subt două săgețele
Staű două luefereŭ
Te veđi mereű în ei.
De vreŭ să'ŭ ghicești
Citește 'n ochii mei
Și vei vedea pe-aŭ tēŭ.

Din Runcurelu—Mehedinți.

Sórele

Κλειδώνω, μανταλόνω
Κλέπτεις βρίςκω μέσα.

Incuŭ, zăvoresc ușa,
Iar hoțul îl gălesc înăuntru.

Comunicată de d-l. Aristid Milan, Samarineanul—Macedonia.

Cârligile de ciorap

Cincŭ surerițe s'avină
Și vrineóră nu se ajung.

Cincŭ surorŭ se urmăresc
Și nicŭ odată nu se 'ntâlnesc.

Comunicată de d-l. Aristid Milan — Macedonia.

Casa

A se vedea varianta «Casa», Gorovei, op. cit. pag. 47 sqq.

Am o vacă cu ugerul în spinare.

Din Runcurelu—Mehedinți.

Lubenița

Am o fântână cu ghizdurile verzŭ
Și cu apa roșie.

Din Runcurelu—Mehedinți.

Cercelul

A se confrunta varianta «Cercelul», Gorovei, op. cit. pag. 63 sqq.

Incârligat,
Îmbârligat,
În gaură de
Fată mare băgat.

Din Costescŭ—Vâlcea.

Móra

(VARIANTA)

Veđi variantele de mai sus «Móra».

Am o vacă, o mulg cu seara
Și-o 'mparț cu țara.

Din Costescŭ—Vâlcea.

Brânza

M'a trimis Domnul de sus
La cel de jos
Să'ŭ aduc carne făr'de os.

Din Costescŭ—Vâlcea.

Oul

A se confrunta varianta «Oul», Gorovei, op. cit. pag. 262 sqq.

M'a trimes Domnul de sus la ăl
[de jos
Să'ŭ aduc apă și rachiű
Tot într'un buriű.

Din Costescŭ—Vâlcea.

Mierea

Ce e dulce și mai dulce
Și pe taler nu se taŭe.

Din Costescŭ—Vâlcea.

Melcul

Are córne și nu e boű,
Are șea și nu e cal,
Se sue 'n pom
Și nu e șérpe.

Din Costescŭ—Vâlcea.

Castravetele

Il bagŭ tare și uscat
Il scoțŭ môle și udat
Și din cap apă'ŭ curge.

Din Costescŭ—Vâlcea.

Dăsagiŭ

A se confrunta varianta «Desagiŭ», Gorovei, op. cit. pag. 130.

Pe valea luŭ berbeluș
Un curcan cu două gușŭ.

Din Costescŭ—Vâlcea.

Mălaiu în țest

Mama ridică pólele
Și tata Ț bagă mólile

Din Costesci—Vâlcea.

Plosca cu vin

A se confrunta varianta «Plosca», pag.
294 sqq., Gorovei, op citat.

Titilănă
Iănă,
Gaură vicleană
Cur cu meșteșug
Și la gură cu belciug.

Din Costesci—Vâlcea.

(VARIANTA)

Am o găină cucuțată,
O ȕiú în cameră incuiată.
O să mor să n'o descuț,
Îi puț mâna pe cucuț.

Culésă de Ión Odor, din jud. Buzău.

Mămăliga și Căldarea

A se vedea varianta «Mămăliga», Gorovei, op cit. pag. 221.

Am o vacă négră,
Când se baligă,
Toțî alérgă.

Din Costesci—Vâlcea.

Cosciugul

A se vedea varianta «Cosciugul», Gorovei, op cit. pag. 102 sqq.

Cine'l face, nu'Ț trebuie,
Cine'l cumpără, nu'l dorește
Și cuȚ îȚ trebuie, nu'l vede.

Din Coetesci—Vâlcea.

Țestul

Cât am trăit
Pe foc m'am fript;
După ce am murit,
Pe drum m'a asvîrlit

Din Costesci—Vâlcea.

Suveica

(VARIANTA)

Veȕi variantele mai sus «Suveica».

De de-asupra ghiéȕă
De desupt ghiéȕă
La mijloc măcăne o raȕă.

Din Costesci—Vâlcea.

Lanțul

A se vedea varianta «Lanțul», Gorovei, op cit. pag. 196—197.

Am un copilaș,
Când îl ȕaú în braȕe, plânge,
Când îl laș jos, tace.

Din Costesci—Vâlcea.

Mâna

A se conforma varianta «Mâna», Gorovei, op cit. pag. 224.

Am o greblă cu cincȕ dinȕ
Pe ȕi 'mȕ trebuie de miȕ de orȕ.

Din Costesci—Vâlcea.

Umbra

A se vedea varianta «Umbra», Gorovei, op cit. pag. 337—399.

Ce șade pe apă și nu se scufundă?
Din Drăgăneșȕi—jud. Olt.

Boul

A se confrunta varianta «Boul», Gorovei op cit. pag. 29 sqq.

Cât trăește,
Pămêntul negrește;
Dacă móre,
Jócă 'n horă.

Din Drăgăneșȕi,—jud. Olt.

Sulurile rêsboiului

A se vedea varianta «Sulul rêsboiului» Gorovei, op cit. pag. 361.

Am douê fete,
Când una se golește,
Alta se premenește

Din Drăgăneșȕi—jud. Olt.

Clopotul

A se confrunta varianta «Clopotul»,
Gorovei, op cit. pag. 85 sqq.

Intr'un copaciū găunos
Urlă un lup bătaios.

Din Serbănești-de-sus—jud. Olt.

Birul

A se confrunta varianta «Birul», Gorovei, op cit. pag. 23.

Ce e greu pe casă.

Din Drăgănești—jud. Olt.

Numele

A se vedea varianta «Numele», Gorovei, op cit. pag. 247 sqq.

Ce șade pe mine
Și nu'l simț.

Din Drăgănești—jud. Olt.

Mâna

(VARIANTA)

Veđi varianta de mai sus «Mâna».

Am o grebluță
Cu cinci dințișori,
Pe ăi 'mîi trebuie
De o mie de ori.

Din Șerbănescii-de-jos—jud. Olt.

Cuptorul cu pâine

A se confrunta varianta «Cuptorul», Gorovei, op citat pag. 122.

Veniră rigile
Și mâncară mămăligile,
Iar doftoru rămase gol.

Din Drăgănești—jud. Olt.

Pepenele verde

Am o baltă
Cu malurile verđi,
Apa roșie
Și pești negrii.

Din Drăgănești—jud. Olt.

Zorile, Cocoșii și Ómenii

Munții se revarsă
Diblele cântă
Viermi se mișcă.

Din Șerbănescii-de-sus—jud. Olt.

Cântarul

(VARIANTA)

Veđi varianta de mai sus «Cântarul».

Am o capră găgăuță
Cu ghiarele ca de miță
Face adesea din codiță
Na tălcută, na tălcută !

Din Șerbănescii-de-jos—Olt.

(VARIANTA)

Am o găinușă ciușă
Cu minciunile
În gușă,
Cu dreptatea
Pe spinare.

Din Roșiori-de-Vede'

Spitele roții

Am dece copilași,
Dorm toți p'un căpătai
Și nici unul nu e la margine.

Din jud. Olt

Cuțitul și teaca lui

Ieși Angheluș
Din lăcătuș
Că te cheamă
Cinci afară.

Din Drăgănescii—jud. Olt.

Vântul

Veđi varianta «Vântul», Gorovei, op cit, pag. 355.

Intr'un vîrf de plop
Alatră un câine orb.

Din Drăgănescii—jud. Olt.

Barza

Dobra 'naltă
Șade 'n pîrtă
Și 'ngrădește
Ovrefește.

Din jud. Olt.

Vérda

A se confrunta varianta «Curechiul»,
Gorovei, op citat pag. 124 sqq.

Am o fată sdrențurósă,
Șéde cu Vodă la masă.

Din R.-Vâlcea.

Ariciul

A se vedea varianta «Ariciul», Gorovei, op citat pag. 17—18.

Este un unchiăș bătrân,
Iese dintr'o vale mare
C'o mie de cercuri în spinare.

Din Șurupatele—Vâlcea.

DESCANTECE

DESCANTECE DE DEOCHI

DESCANTEC DE DEOCHI

Cules de Chr. N. Țapu de la Păuna Dumitrașcu, din Pesteana-de-Sus—Gorj.

Amin, amin,
Descântecul meu să fie deplin!
Deochiul să fie peste munte,
Descântecul peste frunte.	Să se usuce ;
15 De-o fi deochiat de ȧarbă,
ȧarba să se pârlescă.
De-o fi deochiat de ape,
Să-ȧ sece vadurile
Să-ȧ rămăie pġetrile.
5 Cine a rămnit la (cutare),
A plesnit.
De-o fi deochiat de fată mare
Să-ȧ pice cosișele
Să-ȧ plesnescă țitele ;	20 De-o fi deochiat de vġnt,
Să se ducă ca un sfġnt.
ȧar (cutare) să rămăie,
Curat, luminat,
Ca Maȡca Precista ce l'a lăsat.
10 De-o fi deochiat de voġnic,
Să-ȧ plesnescă bōșele
Să-ȧ cure pisăȡil ;
De-o fi deochiat de pădure	25 Leac și de mâna mea
Și de la Maȡca Precista.

Reșetă : Se descântă cu apă și busuȡoc și se ȡice la sfġșitul descântecului cuvintele :

— Cum stă busuȡocul verde ġn grădină
Și faguriȡ plġn de mġere ġn stupină,
Așa să fie vesel și sănġtos (cutare),
Ca un trandafir frumos !

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Dumitra Nicolae Vaduva, din Mănăstireni—Vâlcea.

Fugȡ deochȡ
Dintre ochȡ,
Din frunte
Dă-te peste munte(de la cutare).	Să-ȡ crape bōșele,
Să-ȡ curgă pișatul.
Să-ȡ cază chica,
Să rġdă toată lumea,
5 De-o fi deochiat de voġnic,	10 Tōtă suflania.

De-o fi deochiat de fomele,
Să i se umfle țitele,
Să-î curgă laptele,
Să-î móră copilul de fóme.	20 De-o fi deochiat de fată mare
Să-î plesnescă ochiî
Să-î curgă urdorile
Să-î cadă cosițele,
Să-î plesnescă țitele,
15 Să-î cadă cosițele
Să rămână chélă,
Să rêdă tótă lumea,
Tótă mulțimea
Și tótă suflania.	25 Să rêdă tótă lumea de ea.
Iar cutare să rămâie curat
Și luminat
	28 Ca de Maica Precista dat.

Rețetă : Se descântă cu ramură de salcie verde în apă, în care se sting 3 cărbuni—pentru cele 3 nume de deochetori ce se pomenesc în descântec. Cu apa descântată se stropește cel deochiat pe frunte și gustă de trei ori din ea. Restul de apă se aruncă pe pariul de la gard sau pe un câine.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Ión Ionescu de la o babă din Cucuteni—Dâmbovița.

Picătura pică,
Piatra se despică,
Să plesnescă ochiî cuî a deo-
[cheat pe (cutare)]	De-o fi deochiat de fată mare,
[să-î cadă cosițele]
De-o fi deochiat de bărbat
[să-î plesnescă bóșele,	10 De-o fi deochiat de sóre,
Să-î pîeră rațele ;
De-o fi deochiat de vînt,
Să-î plesnescă calul ;
De-o fi deochiat de apă,
5 Să-î curgă mațele.
De-o fi deochiat de femeie să-î
[plesnescă țitele,	15 Să-î sece vinele.
De la mine descântecul,
Să-î curgă laptele, să-î móră
[copilul de fóme.	17 De la Dumnezeu lécu.

Rețeta : Se suflă de trei ori în fața obrazului și se repetă vorbele de mai sus.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Tudora Nae Dobrică, din Roșiori-de-Vede.

Cu sufletul am suflat,
De deochete pe (cutare) l'am
[scăpat,	Deochetele de la (cutare) să se
[răspândească.
Cu limba am descântat,
De deochete l'am curățat.	De o fi deochiat de sóre
Sa-î piețe rațele,
5 De o fi deochiat (cutare) de
[strigoî	10 Să se mire mic și mare
Cum s'a mirat de (cutare).
De o fi deochiat de vînt,
Să stea în loc.
Ochiî să-î plesnească,	

Să se mire și mic și mare,
 15 Cum s'a mirat de (cutare);
 De o fi deochiat de fată mare
 Să-î cață cosița,
 Să-î crape pelița,
 Să-î cadă genele și sprânce-
 [nele,

20 Să-î plesnescă ochiș,
 Să rămâie orbă,
 Să se mire totă lumea,
 Cum s'a mirat de (cutare);
 De o fi deochiat de fomefe,
 25 Să-î plesnescă țitefe,
 Să-î cure laptele,

Să-î móră copilul de fôme.
 Păsărică albă în códă,
 Sărî icî, sărî colea,
 30 De colea 'n clincî.
 Clincîul a plesnit
 Deochiatul a fugit
 Și (cutare) a ramas curat lu-
 [minat,

Ca stéua din cer,
 35 Ca roua din câmp;
 Ca póla Maîciî-Precistiî.
 Descântecul de la mine,
 Leacul de la Maîca Precista.

Rețeta: Se descântă cu fir pe busuioc, saũ cu cracă de salcie in apă neincepută.— Apa descântată se bea și se stropește pe frunte cel deochiat și se ȃice cuvintele :

Stropiî aũ sãrit,
 Deochiatul de la (cutare) a fugit.

Restul din apa descântată se aruncă pe un căine, saũ pe par de gard.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Catrina Ióna Scurtu, Urdariî-de-Sus—Gorj.

Fugî deochetură,
 Fugî plesnitură,
 Fugî isbitură,
 Din crețeriî capuluî,
 5 Din gogóșele ochilor,
 Din sgărciul nasuluî,
 Din fața obrazuluî.
 De o fi deochiat de fată mare,
 Să-î cócă țitefe,
 10 Să-î pice códele,
 Să ridă lumea de ea;
 De o fi deochiat de voînic,
 Să-î cócă bóșele,
 Să-î cure pișatul;
 15 De o fi deochiat de femeie,
 Să-î plesnescă țitefe,

Să-î curgă laptele,
 Să-î móră copilul de fôme.
 Cine a rîmnit,
 20 A plesnit,
 In munte s'a suit.
 Când s'o deociha muntele de
 [inalt,
 Și drumul de lat,
 Atunci să se maî deóche (cu-
 [tare),
 25 Atunci, nicî atunci.
 Și să remăfe (cutare) curat lu-
 [minat,
 Ca argintul stricurat,
 Ca Maîca Precista ce l'a lăsat.

Rețetă: Se descântă in apă cu un fir de busuîoc.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Ión Odor de la Sandu Potcovaru, din Valenț—Prahova.

Sa se compare acest descântec cu cel din colecția d-lui G. Dem. Théodorescu, pag. 369, jos colóna I și II.

Se ia un fus de tors și se spune :

Fugî dëochî,	10 Dë unde aî venit,
Dintre ochî.	D'acolo să te ducî;
Dë-î fi dëochiat dë voînic,	Cu mâncăturî,
Crape pișăîl;	Cu apucăturî de inimă,
5 Dë-î fi dë femee,	Cu ceas rău.
Să-î crepe țîîli,	15 Fugî, fugî,
Să-î pîlîngă pruncu de fôme !	Să te ducî.
Fugî dëochi,	
Dintre ochî.	Dómne dă-le lécu,
	Și eû descântecu !

DESCANTEC DE DEOCHI

Cules de Chr. N. Țapu de la I. Opreșanu din Valenț—Prahova.

Cum s'a potolit vîntu	Din creeriî capuluî,
Și pămîntu	Din fața obrazuluî, lu (cutare).
Și plôîa din cer,	Din sgârciu nasuluî,
Focu din cuptor,	10 Dintr'o sută două dë ôse,
5 Potoléscă dëochiû săgetat,	Să sê topéscă tótă dëochetura !
Têmpinat,	

Rețetă: Se ia trei cărbuni și se pun în apă neîncepută,

Dacă se întâmplă ca atunci cărbuniî să se lase la fund, atunci omul e dëochiat. După ce bolnavul bea de trei ori din apa descântată, se mai spală la cap, ochî, inimă, etc., și apoi după ce scôte cărbuniî, aruncă apa pe un câne, și acesta dacă se scutură, atunci e semn, că bolnavuluî îi trece ; dacă nu, nu-î trece. Cărbuniî apoi se aruncă în răspîntiî, semn, ca și dëochiul să fugă și să se împrăstie, cum se împrăstie cărbuniî.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Ión Ionescu de la Cătăluța N. Popescu din com. Bogați—Dimbovița.

- Păsărică albă,
Codalbă,
În sus sburaș,
În nori intrași,
5 Norii pe pîtră pică
Și pîtra crăpă.
Crăpa-î-ar ochii în cap cu a
[deochiat pe (cutare).
Avusei o găinușe cîușe,
O smulsei,
10 O scursei,
Nouă gălețuși de lapte umplu-
[sei.
Mă dusei în tîrg și strigaș,
Cine auși
Și surși;
15 Cine beu,
Crăpă.
Crăpa-îar ochii 'n patru,
Cu a deochiat pe (cutare) !
De-o fi deochiat de om să-î
crape bóșele ;
- 20 De-o fi deochiat de fomeie,
[să-î crape țitele
Să-î cure laptele,
Să-î móră copilu de fóme.
De-o fi deochiat de fată mare
Să-î cadă pîru,
25 Să fie de risu fetilor ;
De-o fi deochiat de flăcău,
Să-î cadă dinții,
Să-î cure balele,
Să fie de risu băieților ;
De-o fi deochiat de codru,
Să-î cadă frunța;
30 Dacă-o fi deochiat de pămînt
Să-î arză iarba;
Dacă-o fi deochiat de vînt,
Să-î cadă aripile.
Să rămăe(cutare) curat lumnat
35 Ca argintu stricurat,
Cum Maica Precista l'a lăsat
Și nașiu-său l'a botezat !

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Tapu de la Oprica G. Diaconu și Ióna Gheorghe Nicolae
Purice din Bărbătești—Vâlcea.Sa se compare acest descântec cu cel din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu
pag. 370—371.

- Păsărică albișoră,
Sus sburaș
Cu nori te-amestecași,
Jos pîtră picași.
5 Pîtra se făcu în două
- Deocheturile se făcură în nouă,
De la (cutare) din creferi ca-
Din băierile inimi. [puluș,
Fugi deochi
10 Din patru ochi,

- Că eă te-oī sufla
 Și te-oī depărta' de la (cutare).
 De-o fi deochiat (cutare) de sóre,
 Să-ī piefe rađeale,
 15 Să se mire și mic și mare,
 Cum s'a mirat de (cutare);
 Dacă-o fi deochiat de vânt,
 Să pefe după pămīnt,
 Să-ī cađa calul și să móră,
 20 Să se mire și mic și mare,
 Cum s'a mirat de (cutare);
 Dacă-o fi deochiat de voīnic,
 Să rămāfe de nimic,
 Să-ī plesnescă bóșele,
 25 Să-ī cure pișatul,
 Să se mire tot satul,
 Să se mire și mic și mare,
 Cum s'a mirat de (cutare);
 De-o fi deochiat de flăcău,
 30 Să-ī cađa chīca
 Să rămāfe de nimica,
 Să rămāfe chīel
 Să se mire și mic și mare,
 Cum s'a mirat de (cutare).
 35 Dacă-o fi deochiat de fomefe,
 Să-ī crape țītele,
 Să-ī curgă laptele,
 Să-ī móră copilul de fōme,
 Să se mire și mic și mare,
 40 Cum s'a mirat de (cutare);
 De-o fi deochiat de fată mare,
 Să-ī cađa cosița
- Să-ī piefe pīelița,
 45 Să se mire și mic și mare,
 Cum s'a mirat de (cutare).
 De-o fi deochiat de pāserele,
 Să-ī cađa penele,
 Să-ī rămāfe tulefele,
 50 Să se mire și mic și mare,
 Cum s'a mirat de (cutare);
 De-o fi deochiat de gard,
 Să-ī cađa proptelele,
 Să-ī cure nufelele,
 55 Să se mire și mic și mare,
 Cum s'a mirat de (cutare);
 Fugī deochī, cu patru ochī.
 Doī
 Ca și noī.
 60 Să trecī ca vântul,
 Că ești greū ca pāmīntul.
 Mic să stai,
 Indărāt să dai.
 Să te ducī,
 65 Unde cocoș nu cântă,
 Unde popă nu tōcă,
 Unde fete marī cōda nu imple-
 [tește,
 Unde casa nu se spofește.
 Și pe cutare să'l părăsești,
 70 Și să'l laș curāt
 Și luminat,
 Ca argintul strecurat,
 Ca din cer Maica Precista ce
 [l'a lāsāt !

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitōrea Simina din Gresia—Teleorman.

- Pasērică galbenușă,
 In norī crescuși și jos căđuși.
 Pīatra plesnīa
 Și strigōfele de la (cutare) eșīa.
 5 D'o fi deochiat din vânt,
 Să-ī pīate răcelile.
 Să 'ī se astupe găurele;
 D'o fi din sóre, să-ī cađa rađeale;
 D'o fi din gardurī, să-ī cađa
 [proptelile;
- 10 D'o fi din bărbat, să-ī crape
 [bóșele,
 Să-ī curgă pișatu, să rămāfe
 [de risul lumī,
 Cum a rēmas (cutare);
 D'o fi deochiat de muīere,
 Să-ī crape țītele,
 15 Să-ī curgă laptele, să-ī móră
 (fiul,
 Să rămāfe de risul lumī,

- Cum a rămas (cutare);
De-o fi deochiat de fată mare,
Să-î cadă cosițele,
20 Să-î crape călcățele,
Să rămăie de ris ca (cutare).
Eû de deochi am descântat,
De deochi te-am curătat;
Semințele aû incolțit.
25 La rădăcina merilor le-am în-
[gropat.
Iar strigôica cu strigôful îi
[sorocesc
La cei doi copaci minunați.
Acolo se 'ntâlnea strigôica cu
[strigôiu,
Muma pădurii cu păduroiu,
- 30 Mamornița cu mamornițoû.
Muma pădurei o descântam,
În córnele vacilor o trimetam
Pe (cutare) îl tămăduiam,
Mamornița în cocinele porci-
[lor o băgam,
35 Strigôica în lemne și pîetre o
[sorociam.
Și pe (cutare) îl lăsam curat,
[luminat,
Ca stéua din cer,
Ca roua din câmp,
Ca argintul strecurat
40 Ca de Maica Precista curat și
[luminat !

Rețetă: La copiii mici se descântă cu căița, în vin, în care se pune semințe de măr, de păr, etc. La vite se descântă în apă și tărițe, pe care le dă spre mâncare.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Ilie Constantinescu, Dioști—Romanati.

- Păsărică albă,
Codalbă,
Calcă 'n cer,
Calcă 'n pămînt;
5 Călcă 'n piatră
Nestemată.
De'i fi deochiat de fată,
Să-î crape țitele,
- 10 Să'î cure laptele;
De'i fi de băiat,
Să-î crape bôșele,
Să'î cure pișatul,
Să se mire satul,
15 Cum s'a mirat el de (cutare),
De l'a deochiat.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Ilie Constantinescu din Dozești—Vâlcea.

- Păsărică albă,
Codalbă,
Pică din ochi deochetorilor,
Moroiilor,
5 Strigoilor.
- Pică 'n pîatră;
Piatra crăpa 'n două-spre-dece.
Și se tămăduia
Și rămâne curat,
10 Luminat,

- Ca aurul strecurat
Ca maica ce l'a lăsat.
Maică sfintă, ne rugăm
Și ne'nchinăm,
15 Să ne dai sănătate bună
Și inimă bună,
Să păzești lécul de la tine
Și descântecul de la mine.
Maica sfinta Marie
20 Se dete jos din cer,
Pe scară
De céră;
Și luă pe (cutare)
Și-l spălă
25 Și-l duse la riul lui Iordan
Și-l spălă
Și-l c urăță
De deochetoróica,
De moróica,
30 De muma păduriț,
De gróznica lumii.
—Tu strigóico,
- Tu moróico,
Tu muma păduriț
35 Fugí de la (cutare),
Fugí, depărtéază-te,
Că Maica sfintă ne-auđi țișând
Și ne luară
Și ne duseră
40 La riul lui Iordan
Și ne curăți
Și ne dăruí
Cu sănătate bună
Și cu inimă bună.
45 Cum e busuřocu în grădină,
Așa (cutare) să fie
Cât o fi,
Cât o trăi.
Dac'o fi deochiat de femeie
50 Să'í crape țișele,
Să'í cure laptele,
Să'í cadă cosișele,
Să'í crape pșelea,
Să'í plesnescă fierea.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu din Vladimir—Gorj.

- Mě dusei pe o cale,
Pe-o cărare ;
Mě 'ntilniț cu ăl soc mare.
— Bună ăiua, soc mare,
5 — Mulțumescu-ți dumitale.
— N'aí vėđut
De când aí șeđut
Pe deochetóre cu deochetoroșu,
Pe frigura cu friguroșul,
10 Muma păduriț cu păduroșul,
Striga cu strigoșul,
Bântușela cu bântuitoroșul
Și metrică cu metricioșul ?
— N'am vėđut, n'am auđit.
15 Iar plecaí pe-o cale,
Pe-o cărare,
Mě dusei pēnē la ăl pēr mare.
— Bună ăiua, pēr mare.
— Mulțumescu-ți dumitale.
20 — N'aí vėđut
De când aí șeđut,
Pe deochetóreă cu deocheto-
(roșul)
- Frigura cu friguroșul,
Muma păduriț cu păduroșul,
25 Striga cu strigoșul,
Bântușela cu bântuitoroșul
Și metrică cu metricioșul ?
— N'am vėđut,
N'am auđit.
30 Iar plecaí pe o cale,
Pe-o cărare,
Mě dusei pīnē la ăl mēr mare.
— Bună ăiua, mēr mare.
— Mulțumescu-ți dumitale,
35 — N'aí vėđut.
De când aí șezut
Pe deochetóreă cu deocheto-
(roșul)
- Frigura cu friguroșul,
Muma păduriț cu păduroșul,
40 Striga cu strigoșul,
Bântușela cu bântuitoroșul
Și metrică cu metricioșul ?
— Le-am vėđut,
Și le-am auđit ;

- 45 Uite-le colo la ăl pěr mare.
 Aũ tălat un stânjen de lemne
 Și-aũ făcut un foc mare
 Și-aũ luat inima lui (cutare)
 Și-aũ pus-o în frigare;
 50 Și frig
 Și mănâncă.
 Alérgă, maică sfintă Mărie
 De ȳa inima lui (cutare)
 Din mânăile lor;
 55 Și ȳa-o din frigare
 Și plămădește-o
 Cum se plămăde treĩ cĩuĩturĩ
 [de virfuri de varďă;
 Cum se plămăde treĩ cĩupiturĩ
 [din virfurile mugurilor.
 Ca mĩerea în stupină;
 60 Și cum se plămădește aluatul
 de pâne,
 Așa să se plămăde inima lui
 (cutare)
 De cum se potole
- Oile în staul,
 Caprele 'n staul,
 65 Porcĩ 'n cocină,
 Găinile în culcuș,
 Caiĩ 'n grajd,
 Boiĩ și bivoliĩ în bordeie,
 Omul acasă,
 70 Pasėrile pe cuĩb,
 Așa să se potole după inima
 [lui (cutare)
 Striga cu strigoĩul,
 Moroaĩca cu moroĩul.
 Deochetorea cu deochetoroĩul,
 75 Metricia cu metricioĩul,
 Muma păduriĩ cu păduroĩul,
 Frigura cu friguroĩul.
 Așa să se potole după inima lui
 (cutare).
 Amin,
 Amin!
 Descăntec de la mine,
 Lėcul de la Maĩca Domnului.

Rețetă : Se repetă acest descntec de treĩ orĩ ; cėl bolnav pune lingura la brėu. Se face un amestec de treĩ cĩupiturĩ de virfuri de varďă, treĩ cĩupiturĩ de virfuri de muguri de salcie, mĩere și aluat. Se amestecă acestea când se zice descăntecul. Din acest amestec se ȳa de treĩ orĩ diminėta, de treĩ orĩ la amiaďi și de treĩ orĩ sėra cu un surcel, așa ca din aceste luături să se isprăvėscă amestecul.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Culėsa de Chr. N. Țapu, de la baba Iona Ion Firotin, din Barbătești—Vâlcea.

- Apucă (cutare)
 Pe cale, pe cărare;
 Se întâlni cu Maĩca Precista în
 (Cutare) se olecăȳa, [cale.
 5 Se văĩta și plăngea
 Maĩca Precista il auďi,
 Pe scară de aur scobori,
 La (cutare) că veni,
 De mână dreaptă 'l luă,
 10 În apă mare il aruncă.
 Și-l scutură de tóte bólele lui
 De nouė-ďeci și nouė de nea-
 [muri de deochĩ,
 De nouė-ďeci și nouė de mo-
 [rőce,
 De nouė-ďeci și nouė de stri-
 [gőce,
- 15 De nouė-ďeci și nouė ómeni
 [cu patru ochĩ.
 Cum pĩere spuma de mare
 Și roua de sóre,
 Așa să periĩ voi, deocheturilor,
 [dupė (cutare)
 Și să vė duceĩ în luncĩ lungĩ
 20 Și în văĩ adăncĩ,
 De lume necălcate,
 De rouė nescuturate.
 Pĩei, deochĩ, mai tare
 Ca spuma de mare,
 25 După trupul lu (cutare);
 Iar pe (cutare) să'l lăsaĩ
 Curat, luminat,
 Ca Maĩca Sfinta Maria din cer
 [ce l'a dat.

Curat,
30 Maî curat
Şi luminat,

Ca argintul stricurat,
33 Leac să albă şi de diua de ađi,

Reţetă : Se descântă în apă cu salcie verde. Se stinge şi trei cărbuni în apă descântată şi se dă bolnavului de o bea şi se udă cu ea pe obraz.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Stana Lungoci-Oprişoru—Mehedinţi.

Să se compare acest descântec cu cel de deochiū, din colecţia d-lui S. Fl. Marian, pag. 111 sq.

Plcă (cutare) pe cale
Pe drumul ăl mare,
Se întâlne cu deochetorea în
[cale
Şi cu deochetorul.
5 Il zobiră,
Il trântiră,
De spate îl luară
Inima î-o mâncară.
El se olecăi,
10 Se văită,
Maica Precista îl ađi ;
Pe scară de argint din cer se
[cobori.
—Ce te olecăi ? Ce te vaeţi ?
—Plecaî pe cale,
15 Pe cărare,
Mă întâlni cu deochetorele ;
Mă trântiră,
Mă zobiră ;
De spate mă luară
20 Inima mî-o mâncară
—Nu te văita,
Nu te olecăi.
Du-te la (cutare) descântătoare,
Că e uşoară de mână,
25 Şi cu léc din gură.
Ea va descânta
Cu mâna dreptă,
Cu limba curată ;
De o fi deochiat din sóre,
30 Să-î sece rađele,
Lécul să 'î-l dea ;
De o fi deochiat din lună,
Să-î pără lumina,
Lécul să 'î-l dea ;
35 De o fi deochiat din apă,

Să-î sece vinele,
Lécul să 'î-l dea ;
De o fi deochiat din codru,
Să i se pălěscă frunđa
40 Leacul să 'î-l dea ;
De o fi deochiat din câmp,
Să i pălěscă florile,
Lécul să 'î-l dea ;
De o fi deochiat de fată mare.
45 Să-î cadă cosile,
Lécul să 'î-l dea ;
De o fi deochiat din femea,
Să-î crape ţitele,
Să-î curgă laptele,
50 Să-î móră copilul,
Lécul să 'î-l dea ;
De o fi deochiat de voinic,
Să-î crape bóşele,
Să-î curgă pişatul la vale,
55 Lécul să i-l dea.
Deochetorea de necaz ce-î fu
Se sui în comarnic (la stână)
Şi strigă la brânză roşie,
Şi-î plesniră ochiul în patru
60 Şi rămase (cutare) curat,
Ca argintul strecurat,
De Maica Precista lăsat.
Cum a pferit spuma din mare
Roua de sóre,
65 Aşa să plără deocheturile
Şi isbiturile de la cutare.
Cum se plămădeşte mîrea în
Pâinea în căpistere, [fagure,
Salcia în baltă,
70 Aşa să se plămădească
Carnea lui
Puterea lui (cutare) !

Oul, ast-fel descântat, se sparge și cu albușul se mânjește cel deochiat pe frunte, saū il bea.

Cules de Chr. N. Tapu, de la Stanca Diaconescu, din comuna Sacelu—Gorj.

30 Şi cu mătura 'y mătura,
 Cu sabia îi tăia
 În Marea Négră îi băga
 Şi-aducea (cutăruia)
 Putere la putere,
 35 Sânge la sânge,
 Şi pe deochiu cu moroiu şi cu
 [strigoiu
 Şi cu rîmnitorul
 Şi cu deochetorul.
 Îi ducea în copitele cerbilor,
 40 În códele mărilor,
 În pădurea négřă,
 Acolo să şedă,
 Unde cocoş nu cîntă,
 Unde voinic cu securea nu
 [cîopleşte
 45 Nicî fată mare costiţa nu 'm-
 [pleşteste.
 Leac din descîntecul meu,
 Şi din Maica Precista
 Şi din Dumnedeş
 Şi din Sfântu Christos.
 50 Leacul să-î fie de folos
 Şi bóla să 'o ia
 Şi sănătatea să 'o dea
 Şi să'l lase curat,
 Luminat,
 55 Ca argintul strecurat,
 Ca aurul suflat,
 Ca de Maica Precista dat.

Observare : Când se deoche un copil, se dice că e deochiat de ómenī și femeī cu ochīl verđī. Babele care descântă ȱau copilul ȱn brațe și pu-nȱnd degetele pe tȱmplele copilului ȱncepe descȱntecul de maī sus. La ȱnceputul descȱntecului, baba face trei crucī și dice : «Dȱmne ajutȱ-mȱ sȱ daī lȱcul cutȱruȱa». Descȱntecul de deochī se maī face și ȱn apȱ ne-ȱnceputȱ cu busuȱoc verde, saū se descȱntȱ intr'un oū de gȱinȱ nȱgrȱ, quat Sȱmbȱta și se dice la sfȱrșit cuvintele :

Cum se plămădește oul în găină,
Varța în grădină,
Mierea în stupină,
Așa să se plămădiască inima cutăruia !

DESCANTEC DE MOROIU (VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Nița Udroiș, din Roșiorii-de-Vede—Teleorman.

<p>A plecat strigoiu cu strigoița
Și moroiu cu moroița
Și deochetorul cu deochetorea.
De-o fi deochiat de fată mare,
5 Să-î cață cosițele,
Să riță de ea fetele ;
De o fi deochiat de femeie,
Să-î crape țitele,
Să-î crape în patru,
10 Patru să sară în ochii cuî a
[deochiat pe (cutare);
De o fi deochiat de om,
Să-î crape bôșele,
Bôșele să se facă în patru,
Patru să sară în ochii cuî a
[deochiat pe (cutare).
15 Voî, deochetelor,
Eșiți de la (cutare) din creșteru
[capuluî,
Din sgârciul nasuluî,</p> | <p>Din fața obrazuluî.
Și să vé duceți la fata lui Crai
[Impérat.
20 Că v'adastă cu mese 'ntinse,
Cu pahare pline,
Să mâncați, să ospătați
Și pe cutare să'l ȳertați;
Și să'l lăsați curat, luminat,
25 Ca roua din câmp,
Ca stéua din cer,
Ca argintul cel curat,
Ca ȳiua ce l'a dat !
Ling oițele, căprițele,
30 leȳșorii de frumușorii;
Eû ling pe (cutare)
De deochete,
De desmerdete.
Fugî, deochete,
35 Că te ajunge vântul turbat !</p> |
|--|--|

Rețetă : Se descântă la capul celui bolnav. La vite se descântă în țărâte de grâu și de porumb ; se mai descântă și în aghîasmă. Și se repetă cuvintele :

«Cum se plămădește mămăliga în căldare,
Aluatul în căpistere,
Pâinea în cuptor,
Așa să se plămădiască inima cutăruia.
Eû ciocănesc, bocănesc,
Inima cutăruia o plămădesc.
—Ce ciocănești, bocănești ?
—Inima cutăruia o plămădesc.»

Se gustă din aghîasmă și apoi se unge buricul copiluluî deochiat.

DESCANTEC DE DEOCHI (VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la baba Manea Matheiș, din Roșiorii-de-Vede.

<p>De o fi (cutare) deochiat de
[strigoî,
De strigoî cu moroi,
De moroi cu moroiță,
De strigoî cu strigoiță,</p> | <p>5 De leoi cu leoiță,
De țapoî cu țapoiță,
Să le plesnescă ochii 'n patru.
Și să se plămădiască inima (cu-
[tăruia).</p> |
|--|--|

Cum se plămădește mînzul în	Așa să se plămădîască inima
[îepă,	[cutăruța).
10 Vițelul în vacă,	Și cutare să remăie
Puțul în ou,	20 Curat, luminat,
Pruna 'n prun,	Ca aurul suflat,
Para 'n pîr,	Ca firul de grâu semănat,
Mêrul 'n mîr,	Ca Maica Precista ce l'a lăsat.
15 Zarzăra 'n zarzăr,	Descîntecul de la mine,
Mîierea 'n stupină,	25 Lăcul de la Maica Precista
Varța 'n grădină,	[să fie !

Rețetă: Se descîntă cu cracă verde de salcie în apă sau în aghiasmă. Apa descîntată se bea de cel bolnav; restul se aruncă într'un par de gard sau pe un câine, și se ȳice cuvintele :

Cum spală plôia și ninsôrea parul,
Așa să se spele deochiul de la (cutare).
Cînd s'o mai deochia ăst par de gard,
Atuncî să se mai deóche (cutare).

Dacă apa descîntată se aruncă pe un câine, sau pe mătă cuvintele se rostesc ast-fel :

Cînd s'o mai deochia mătă și
Cănele,
Atuncî să se mai deóche (cutare),
Atuncî, nicî atuncî !

DESCANTEC DE DEOCHETE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Tinca Balan, din Costești—Vâlcea.

Cine l'a deochiat	In colo-văr;
A crăpat ;	In vârful munților,
Cine a rămnit	In umbra brajilor,
A plesnit !	20 In copitele cailor,
5 Să 'i se deschere	In córnela cîutelor.
Deochetura,	Trage-î deochetura
Strigóica,	Tu Moróica,
Moróica,	Strigóica,
Anglezóica.	25 Anglezóica ;
10 — Nu-l fărâmați,	Și tu muma pădurei
Nu-l dîtunați,	Nu-l spărieți,
Nu-î dați cu spărieturi	Nu-l fărșiți, nu-l prăpădiți.
Cu măsele de oțel.	Ci să remăie (cutare) curat,
Dar să vă duceți	30 Luminat,
15 In dutinî,	Ca Maica Domnului ce l'a lăsat!
In văr,	

DESCANTEC DE DEOCHI

Cules de Chr. N. Țapu, de la Rada Nicolae Sovălgău, din Valea cu apă—Gorj.

- Descântecul meu,
Lécul de la Dumneđeũ !
De o fi (cutare) deochiat de
[voinic,
Să-ı pice pérul, să remăfe chel,
5 Să se mire lumea de el ;
De o fi deochiat de mulere
Să-ı crape țifele,
Să-ı curgă laptele,
Să-ı móră copilul de fóme.
10 A plecat un om roșu
De la streje roșii,
Cu secure roșie,
Cu cămașa roșie,
Cu brêul roșu,
15 Cu opincele roșii,
In pădure roșie
Și a tăiat copaciul roșii,
Și a făcut o strungă roșie,
Și a făcut o gălétă roșie,
20 Și a muls in ea lapte roșii,
De la o capră roșie,
Și a încheat laptele roșii,
De la o capră roșie ;
Și a plecat cu cașu roșii,
- 25 Pe drumu roșii,
La bălcii roșii,
Și a început a striga :
— Aı, moroi cu moroițele,
Și lei cu leițele
30 Strigoii cu strigoițele,
Păduroiı cu păduroițele,
Să mâncați lapte roșu,
Și caș roșu,
De la capră roșie.
35 Cum se potolește vântu,
Și pământu,
Fete mari de joc,
Și voinicii de la petrec,
Copii mici in leagănele
40 Și boerii in plăpumele,
Așa să se potolască rimna de
[la (cutare).
Și (cutare) să remăfe curat,
Luminat,
Ca lacrăma din ochi,
45 Ca roua din câmp,
Ca argintul stricatorat,
Ca aurul suflat,
De Dumneđeũ lăsat !

DESCANTEC DE RIMNA

Cules de Chr. N. Țapu, de la Constantina Ion Rădoi—Valea cu apă—Gorj.

- Tu moroiıco,
Tu strigoiıco,
Rimnă din deochi,
Rimnă cu flori,
5 Rimnă cu arđime,
Rimnă cu dogorime,
- Nu intinde,
Nu cuprinde,
Nu ințepa,
10 Nu săgeta,
Nu încuțita,
Nu umfla,

Nu gâmba,
Iar în trupul cutăruia nu te
[voiă lăsa,
15 Și cu apă te voiă spăla
Și iar pe apă te voiă da,
Și trupul cutăruia il voiă cu-
[răța.
Să rămăie (cutare) curat, lu-
[minat,
Ca Maica Precista ce l'a lăsat!

Rețetă: Se descântă în apă neîncepută, cu miere.—Cu apă il spală și din mîiere îi dă să mănce și 'l unge pe bolnav la tîmple.

DESCANTEC DE DEOCHETE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la baba Dina Radu Preda Marcu, din Buzesci—Vâlcea.

Deocheturî cu întîlniturî,	Să-î crape țîțele.
Fugî de la cutare,	Iar inima (cutăruia) să se plă-
Din crețeriî capuluî,	[mădăscă,
Din fața obrazuluî.	Cum se plămădește
5 De o fi deochiat de câmp,	20 Vițelul în vacă,
Să-î piele rodul,	Mănzul în iepă,
Să-î cadă frunța ;	Oul în găină,
De o fi deochiat de gard,	Varța în grădină,
Să-î cadă nuțelile,	Fagura în stupină ;
10 Să-î curgă proptelile ;	25 Și cum se plămădește
De o fi deochiat de muțere,	Stéua 'n cer
Să-î crape țîțele,	Și roua în câmp.
Să-î curgă laptele,	Iar cutare să rămăie curat,
Să-î moră copilul de fôme ;	Luminat,
15 De o fi deochiat de fată mare	30 Ca Maica Precista ce l'a lăsat.
Să-î cadă cosițele	

Rețetă: Se descântă cu busuțoc și cracă de salcie, în apă de isvor și se sting în acea apă trei tăciuni de lemn de alun.

DESCANTEC LA NASCEREA COPILULUI

Cules de Chr. N. Țapu, de la vrăjitoarea Simina, din Gresia—Teleorman.

Maica Precista d'un genunchi	De la vacă cu vițel,
[îngenuchîa,	Și de la ôie cu miel,
Ceasul bun il striga.	Că ele fac mai curând ;
Domnul Hristos poruncă,	10 Ceasul ăl bun venîa.
Păntecile (cutăreia) îi deschi-	Și pe (cutare) ușura,
5 Pruncul îi pornîa, [dea,	Căci pruncu l'a născut,
Că mî-a strigat de la iepă cu	După ce cu unt s'a uns.
[mănz,	

Notă.— Vorbele acestui descântec se țin pe când să mestică cu cōda unei linguri niște unt alb prōspăt, cu care unt în urmă se unge pântecile și pe la șale femeia, care este în muncă pentru nașterea copilului. Untul de regulă trebuie să fie puțin cald.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la d. Vasile Alexandrescu, șef de atelier tipografic. Audīt de domnia-sa când erea copilandru — acum 35 ani — de la o baba în etate de 70 ani — numită Zinca — de loc din București.

Cum se potolește vîntu,	Să-î curgă laptele,
Pămîntu,	20 Să remăie (cutare),
Potoliî patru-șeci și patru de-	Curat,
[ocheturi]	Luminat,
Patru-șeci și patru mîncături	Ca maica ce a fapt;
[de la (cutare),	D'o fi deochiat de bărbat
5 Din fața obrazului,	25 Să-î crape bōșele
Din sgârciul nasului.	Să-î cure pișatul,
Să remăie (cutare)	Să remăie (cutare)
Curat,	Curat,
Luminat,	Luminat,
10 Ca maica ce a fapt.	30 Ca maica ce a fapt.
D'o fi deochiat de fată mare,	Să vî duceți, voi deochetelor,
Să-î cadă pletele,	[la împăratu,
Să remăie (cutare)	Că șade cu masa întinsă,
Curat,	Cu făclii aprinse
15 Luminat,	Cu pahare pline,
Ca maica ce a fapt;	35 Că acolo vî este cina,
D'o fi deochiat de mușere,	Că acolo vî este odina.
Să-î crape țitele,	

Rețetă: Se ia un pahar cu apă ne'ncepută și se pune în el trei căr-buni aprinși, și se amestecă cu un paiu de mătură, repetându-se cuvintele descântecului.

Cu apa ast-fel descântată se unge tîmplele bolnavului deochiat. Restul din apă se aruncă pe un câine.

DESCANTECE DE SÓRE SEC

DESCANTEC DE SORE SEC

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Predi, din comuna Barbatești—Vâlcea.

- Plécă (cutare),
Pe cale,
Pe cărare.
Se întâlne cu Maica Precista
[în cale.
- 5 El se văita,
Se olecăia,
Maică Precistă se ruga :
— Am plecat pe-un drum mare
Și m'am întâlnit cu sfântu sóre
10 Și m'a cuprins de picióre.
— Sóre, sóre,
Sfinte sóre,
Ești de la mine,
Din picióre.
- 15 Sóre sec,
Lucru vrăjmășesc,
Sóre din nouă-deci și nouă de
[soră,
Ești de la (cutare) din mădulări.
Ești din ptept,
20 Din spate,
Din ósele tóte ;
Din mâini,
Din plămâni,
Din urechi,
25 Din frunte,
De supt frunte
Din gogóșele ochilor.
Nu'l junghia,
Nu'l cuțita,
30 Nu'l aprinde,
Nu'l cuprinde,
Nu'l fărși
- Nu'l năplăi.
Că sórele sec,
35 Cu lucru vrăjmășesc
În potecă pe (N) l'a 'ntampinat.
În gură, i-a resuflat,
Capu 'i l'a turburat,
Sângele 'i l'a vërsat,
40 Și jos pe pămînt a picat.
— Tu sóre sec
Și resec,
Să nu umfli pe (N),
Să nu'l gumfli;
45 Să'l potolești,
Cum se potolește
Toate sufările,
La tóte călcările,
Tóte păsărelele
50 La tóte scorburelele
Și caii la coșieri
Și oile la târle
Și vacile la obóre.
Așa să se potolască
55 Tótă durerea,
Tótă gréța,
Tótă cęța,
Năplăiala
Și fărșiala de la (cutare),
60 Că tu sóre sec
Cu muma păduri
Și cu miadă ăi
Și cu miadă-nópte,
De o fi din frig,
65 De o fi din mănecare,
De o fi din ostenělă,

Din apucate,	Că eă te-am întors
Din dătături,	Și te-am sorocit
De la streine,	80 De la (cutare) te-am gonit,
70 De la vecine,	Pe trupin!
De la surate,	Și rădăcin!
De la cumnate	Să rămăie (cutare) curat
De la mōșe,	Și luminat,
De la nașe,	85 Ca o casă măturată,
75 Să te duc! și să te întorc!	Ca o fată pleptănată
Cum se întorce stéua'n cer,	Ca de Maica Precista lăsat.
Flóre de sóre.	

Rețetă: Se descântă la riă în marginea vadului cu nouă pîetre albe. Se ocolește cu ele capul bolnavului și se aruncă câte o pîetră pe rând către cele patru puncte cardinale. Cu apa din riă se stropește cel bolnav și la sfârșitul descântelului se ăice și cuvintele :

— Fug! sóre sec
 Și prea sec,
 Că te 'nec !
 (Se repetă de trei ori).

DESCANTEC DE SOARE SEC

Cules de Chr. N. Țapu, de la baba Dumitrana Dumitru Stoica, din Rogojelu—Gorj.

Veți un mic descăntec «din de sóre» ca variantă a acestuia, în colecția părintelui Marian, pag. 321.

Sóre roșu, alb, negru, galben,	Nu'l gămfa,
[verde,	Nu'l umfla,
Sóre turbat,	Nu'l săgeta
Sóre veninat,	Eș! de la (cutare) și'l ușurază,
Sóre sec,	20 Ca pasărea sburătoare
5 Sóre prea sec,	Ca lăna de oie.
Eș! din trupu (cutăruia),	Și dute în văi,
Din cap,	În corovăi,
Din creierii capului,	În cōdele mărilor,
Din sgărciul nasului.	25 În copitele cerbilor.
10 Tu sóre sec din sburături,	Și pe (cutare) să'l laș!
Tu sóre sec cu muma pădurii,	Curat, luminat,
Cu moroiu,	Ca aurul strecurat
Cu morōica,	În numele tatălui și al Maicii
Cu strigoiu,	[Precistii închinat !
15 Cu strigoica,	

Rețetă: Se descântă cu nouă pietre la riă și cu pelin și se ăice vorbele:

Cum spală apa tōte pîetrile,
 Așa să se spele dorul de la cutare.
 Cu pelinul il impelina!,
 Cu pîetrile il impietri!,
 De la cutare il potoli!

DESCÂNTEC DE SOARE SEC

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Simina vrăjitorea din Gresia—Teleorman.

Fugî sôre sec,	Têemplele 'î se bătea.
Că te 'nec ;	Eû dar te-am descântat,
Că pe vântul turbat	10 Pe (cutare) l'am lăsat
Eû l'am inecat.	Curat,
5 Că peste (cutare) ai suflat;	Luminat,
Urechile îi plesnă,	Ca stéua din cer lăsat.
Ochiî 'î se umfla,	

Rețetă : Se descântă la fântână de trei orî cu câte trei pîetre, carî se aruncă și în fântână. Descântecul se face în scăpătatul sôrelui.

DESCÂNTEC DE SOARE SEC

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Nița Udriou din Roșiorii-de-Vede.

Sôre sec	10 Eșî de la (cutare),
Și prea sec,	Din creierî capului,
Din răsăritul sôrelui,	Din sgârcîl nasului,
Din rēvērsatul zorilor,	Din măduva osului,
5 Din cântatul cocoșilor,	Și du-te în scăpătatul sôrelui,
Din miadă ȕi,	15 Unde cocoșu nu cântă
Din miadă-nôpte,	Unde mătură nu se légă,
Din apus,	Unde câlne nu latră,
Din răsărit,—	Unde om nu se simte.

Rețetă : Se descântă cu nouă pîetre în apă și cu secerea și se ȕice cuvintele : «Cum taie secerea tôte pafele, tôte ierburile și tôte gunôfele, așa să se taie dorul de la cutare ; cum spală apa tôte pîetrele, tôte maulurile, așa să se spele tôte junghîurile, cuțitele de la cutare»—Se ia fie-care din cele nouă pîetre și se face cu ele cruce în fața obrazului și se repetă cuvintele de trei orî : «cum e pîetra de tare, așa să se întărescă capul cutăruia».

DESCANTEC DE SOARE SEC

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la baba Ilinca Găeanu, din Petresci-de-sus — jud. Gorj.

Sóre alb,	Tu să te ȳi.
Sóre negru,	15 Eũ te trag,
Sóre din vânt,	Tu să te tragi.
Sóre din pământ,	Te ȳău din ici,
5 Sóre de ȳiuă,	Te arunc colea ;
Sóre de nópte,	Te ȳău după spină de mărăcină
Sóre cu sóre ;	20 Și te arunc pe plapomă de
Nu umfla,	[mătase,
Nu săgeta,	Tu sóre să te duci acasă.
10 Nu junghia,	Și (cutare) să rămână curat,
Nu cuțita,	23 Leac din mâna mea, de la
Nu gâmfă ;	[Maica Precista.
Că eũ te ȳău	

Rețetă : Se descântă la păriu cu nouă pĕtre și se lepădă la cele patru puncte cardinale.

DESCANTEC DE SOARE SEC

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Flórea Sărăcinófa, din Roșia—Gorj.

Fugi sóre sec,	Așa să se respândescă dorul
Că te-ajunge paĩ sec,	[de sóre sec de la (cutare).
Din creierii capuluĩ,	Și să rămăie (cutare), curat, lu-
Din fața obrazuluĩ,	[minat,
5 Din nouă-deci și nouă de oscióre	15 Ca Maica Precista ce l'a lăsat.
Și din cótele amëndouě.	Ca argintul stricurat,
Și te du, unde cocoș nu cântă,	Ca aurul suflat,
Unde căine nu latră,	Ca roua din câmp,
Unde popă nu tócă.	Ca stéua din cer,
10 Cum se respândește drumurile,	20 Ca în césul ce a născut,
Cum se respândește hotarele,	Ca mamă-sa ce l'a făcut.
Cum se respândește potecile,	

Rețetă : Se descântă cu nouă pĕtre și nouă paĩe și se aruncă în păriu.—Cel bolnav se udă de trei ori cu apă, cu pĕtrele și cu paĩele.

DESCANTEC DE SOARE SEC

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Matache Ciurea, din Urdari-de-Jos—Gorj.

Sórele sec,	Ești și du-te în gheena focului
Cu viforul,	[nestins.
Cu sburătorul,	Acolo să cinî,
Cu păduroiu,	Acolo să odinî ;
5 Cu păduróica,	Acolo să faci casă,
Cu moróica ;	20 Acolo să faci masă.
Nu întindea,	Că acolo v'astăptă
Nu junghia,	Cu nouă cuptóre de pâine,
Nu cușita	Cu nouă butóre de vin,
10 Pin cap,	Să mîncăți,
Pe sub cap,	25 Să ospătați.
Pin creșeri	Iar pe (cutare) să-l lăsați
Pe supt creșeri,	Curat, luminat,
Pin măsele,	Ca argintul stricurat,
15 Pe supt măsele.	Ca Maica Precista lăsat.

Rețetă : Se descântă cu nouă pîetre de la riú și se aruncă în patru părți : La răsărit, la apus, la miez-de-zi și miez-de-noapte.

DESCANTEC DE SOARE SEC

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Catrina Ióna Scurtu, din Urdari-de-sus—Gorj.

Fugi sóre sec,	Tóte cușitele,
Că te 'nec,	Tóte frigările,
Cu apă din lac,	15 Tóte săgetările,
Cu iarbă din gard,	Ești și fugiți,
5 Să trecă (cutăruia) dorul de cap.	Pe (cutare) 'l părășiți
Fugi isbitură,	Și 'l curățiți.
Că te-ajunge stropitură,	Și cutare să rămăie curat, lu-
Din creșeri capului,	[minat,
Din fața obrazului,	20 Ca stéua din cer,
10 Din sgărçiu nasului.	Ca roua din câmp,
Fugi, isbitură,	Ca argintul strecurat,
Că te-ajunge stropitură.	Ca Maica Precista ce l'a lăsat.

Rețetă : Se descântă la păriu cu nouă pîetre și se aruncă pîetrile în nouă părți.

DESCANTEC DE SOARE SEC

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu. de la Maria Nastase, din Romanești—Gorj.

Tu, sóre sec din răsărit,	Tu, sóre al sorilor,
Tu, sóre sec din prând,	Tată al surorilor,
Tu, sóre sec din amiață,	Ești de la (cutare);
Tu, sóre sec din chindie,	30 Nu'l săgetați,
5 Tu, sóre din cântatul cocoșilor,	Nu'l cuțitați,
Să ieși de la (cutare),	Nu'l junghiați.
Din crieri capulu,	Ci ieșiți și mergeți în ale vâl
Din bobóșele ochilor,	În scorovăi,
Din băterile inimii,—	35 Unde popă nu tócă,
10 Cu tóte junghiturile,	Unde câine nu latrá,
Cu tóte cuțitele,	Om nu chioteste.
Cu tóte săgetăturile.	Acolo sînt fete frumóse,
Că tu, sóre călesc,	Plapome de mătase,
Sóre bivolesc,	40 Mese'ntinse,
15 Sóre văcesc,	Făcli aprinse,
Sóre olesc,	Buți cu vin,
Sóre căpresc,	Care cu fên.
Sóre porcesc,	Acolo să vă duceți,
Sóre cănesc,	45 Să mâncați,
20 Sóre șerpesc,	Să ospătați;
Sóre păsăresc,	Pe cutare să'l lăsați
Sóre rumănesc,	Curat, luminat,
Sóre lățesc,	Ca steaua din cer,
Sóre țigănesc,	50 Ca roua din câmp,
25 Sóre cătcăunesc,	Ca argintul stricorat,
Sóre turcesc,	Ca Maica Precista ce l'a lăsat.

Rețetă: Se descântă în apă cu nouă pîetre și se aruncă de obicei la riú în nouă părți, repetându-se cuvintele: «Pîetra a avut nouă surori; și s'aú măritat în nouă cornuri de țară și nimica nu s'a ales de ele. Așa să nu se alégă de sórele sec de la cutare».

DESCANTEC DE SOARE SEC

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Dumitra Nicolae Ióna Vêduva, din Monastirent—Vâlcea.

Tu sóre din răsărit,	Din măsele,
Din apus,	15 Din oscforele,
Din amiađi,	Din mădulare,
Din chindie,	Din pîele,
5 De la cina boîerescă,	De supt pîele.
De la miađă-nópte,	Și să te ducî,
Din revêrsatul zorilor,	20 Și să fugî,
Din glasul cântărilor,	În códele mărilor.
Să ieși de la (cutare):	Că are cu ce te cinsti;
10 Din os,	Dar (cutare)n'are cu ce te cinsti
Din os mădulos ;	Cu ce te omeni.
Din carne,	25 Și pe (cutare) să'l lași curat,
De supt carne ;	Ca Maica Precista ce l'a lăsat.

Rețetă: Se descântă cu nouă bóbe de porumb în apă de riú saú și de la fântână și după aceia se aruncă în nouă părți bóbele. Cu apa se stropește suferindul pe frunte.

DESCANTEC DE SOARE D'EL MARE

Cules de Ión Odor, de la baba Rada, din Bréza-de-sus—Prahova.

Pasêrea dê her,	Și iaî sôrili dîn cap,
A făcut cuîbu dê her,	Dîn fața obrazuluî,
În copaciú dê her,	Dîn zgârcîu nasuluî,
Șî-a făcut ouê dê her,	Și lasă'l luminat,
5 Șî-a scos puî dê her.	15 Că maică-sa, care l'a făcut,
Și să vaîtă,	Ca roua dê pê pămînt ;
Să olăcăește,	Să rămăle curat,
Că n'are cu ce-î îmbucătări,	Luminat,
Cu ce-î sburători.	Ca Maica Precista dîn cer.
10 — Du-te la (cutare), care-î hol-	
[nav	20 Dê la mine dâscântecu,
	Dê la Maica Domnuluî lécu !

DESCANTECE DE APUCATE

DESCANTEC DE STRANS

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria M. Colțatu, Scrioștea—Teleorman.

Sórele a scăpătat,
Noué fete curate a plecat ; —
A plecat din casă 'n casă,
Din masă 'n masă,
5 Din ușă în ușă,
Să găsiască ușa descuietă,
Ferestra destupată.
La pat trăgea
Pe (cutare) il lua.	—Plâng și mă chiriesc,
Că 'ntâmpinatu m'a găsit,
Intâmpinatu,
Cu apucatu.
10 Sus il ridica,
In suliț il sprijină,
Creferi il turbura,
Sângele il înfierbânta.
El chiria,	25 In sulițe m'a înțepat,
Oasele mi le-a 'ncleștat,
Creferi m'a turburat.
Maica Precista il trimetea
La Maria descântătórea,
15 Și țipa.
Maica Precista il audă
Pe scară de aur,
Din cer scobora,
Pe (cutare) il întreba :	30 Cu limba il descânta,
Cu mâna il trăgea,
Leacu 'l da.
Și 'l lăsa
Curat,
20 —Ce plângi și te chiriești (cu-
[tare])?	35 Luminat,
Ca stéua din cer,
Ca roua din câmp,
Ca argintul cel curat,
Ca Maica Precista ce l'a lăsat.

DESCANTEC DE APUCATE

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Gheorghe Toma, din Didești—Teleorman.

Aséră inserat,
Dracu cu drăcóița a umblat,
Din casă în casă,
Din masă în masă,
5 Din ușă în ușă. | A găsit ferestra destupată,
Ușa descuietă,
Focul desvălit,
Așternutul așternut,
10 Și 'l lua pe cutare, |
|--|---|

- Frêul în gură 'î arunca,
Ochiî 'î roşia,
Creierî 'î turbura,
Ochiî 'î roşia,
15 Oasele 'î le 'ncleşta.
Iar (cutare) ţipa,
Şi din gură se vălcărla.
Maica Precista îl auşla,
Pe scara de aur din cer se
[pogora,
20 Pe cutare îl întâlnea
Pe cale,
Pe cărare;
Şi pe el îl întreba:
— Ce ţipî şi te olecăieşti?
25 — Cum să nu ţip, să nu mă o-
Că aseară înserat, [lecălesc?
Strânsu cu apucatu a umblat,
Şi de mâna dréptă m'a luat.
M'a sdrobit,
- 30 Ochiî mi 'î-a roşit.
Maica Precista auşla,
De mâna dréptă pe (cutare) lua;
La altar îl ducea;
Cu toiég de aur îl atingea;
35 Carne la carne pune a;
Sânge la sânge pune a;
Osânză la osânză,
Rinză la rinză.
Maica Precista îl grăia:
40 — Tac!, (cutare), nu te vâlta!
La Maria, descântătórea îl tri-
Cu untu îl ungea, [mitea,
Cu pîeptecele îl descleşta,
Cu tămâie pe apucat îl de-
45 Şi din gură-î grăia: [părta.
— Fugî, strâns,
Cuprins,
Că cu untul te am uns,
Leacul (cutăruia) l'am adus.

Reţetă: Se descântă cu pîeptecele cu tămâie pisată în unt şi se unge cu ea pe corp. Când bolnavul e greu bolnav, atunci tămâia se bea cu apă.

DESCANTEC DE APUCATE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Ţapu, de la Badea Voicu Ştirbu, din Drăgşani — Teleorman.

- Am plecat la salcie:
— Bună diminéţă, salcie.
— Şedî, dacă ai venit.
— N'am venit să şed,
5 Ci am venit să te întreb,
D'un strigoî roşu mucos,
Şi de o strigóică roşie mucósă.
Şi m'am dus la rug:
— Bună dimineaţă, rugule.
10 — Şedî.
— Nu şedî;
Că n'am venit să şed,
Ci am venit să te întreb,
D'un strigoî roşu mucos.
15 L'am văcut,
A mâncat fragl,
S'a săturat,
Şi s'a culcat.
Am prins pe strigoî,
20 L'am trântit,
L'am crăpat,
- Inima 'î-am luat.
Am prins pe strigóică,
O trântîi,
25 O plesniî,
Inima 'î-o luaî,
Tóte inimile le strânseî,
Şi le adunaî
În inima (cutăruia) le băgaî
30 Şi acolo le aşedaî,
Şi inima cutăruia 'î-o plămădiî.
Cum se plămădeşte aluatul în
[căpistere
Şi faguru de mîere,
Varđa în grădină,
35 Ceara în stupină, —
Aşa să se plămădescă inima
(cutăruia)
Şi să rămăie (cutare) curat
Luminat,
Ca Maica sfintă Mărie,
40 Leac să-î fie!

DESCANTEC DE APUCAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Nița Udroi, din Roșiori-de-Vede.

<p>Apucătură,
Călcătură,
De la mîedul nopții,
Din cîntarea cocoșilor,
5 Din vîrsatul zorilor,
Din răsăritul sîrelui.
A plecat mîercan cu mîercă-
Din casă'n casă, [nésa
Din coș în coș,
10 Din ușă în ușă,
Din feréstră'n feréstră.
Pe supt prag se strecurase
Și în cas' intrase
Și pe (cutăriță) îl aflase
15 Adormit,
Aloșit.
Și'l luase
Și'l călcase,
Îl întâmpinase,
20 Fălcile i le'ncléștase ;
Iar cutare se văîta
Tare se oligărea.
Maîca Precista,
Maîca Sfînta Maria,
25 Tare auđia,
Tare venîa,
Pe (cutare) il gășia</p> | <p>Și'l striga.
El tare auđia
30 Tare se scula,
Ușa Maîcii Precistiî
Și Maîcii Sfîntii Mării descuîa.
Maîca Precista
Și Maîca Sfînta Măria în casă
35 Și pe cutăriță'l lua [întra
Și'l spăla
De apucăturî,
De întălniturî,
De călcăturî.
40 Și trimetea apucatul
Și călcatul,
Unde popă nu tócă,
Unde cocoș nu cîntă,
Unde fete marî còda nu imple-
[tește,
45 Unde casă nu se spoleşte,
Unde căîne nu alatră,
Unde om nu se simte.
Iar pe cutare îl lăsă
Curat și luminat,
50 Ca aurul stricurat,
Ca roua din cîmp,
Ca stéua din cer,
Ca Maîca Precista ce l'a lăsat.</p> |
|---|--|

Rețetă : Se descîntă pe trupul celui bolnav, se unge cu unt-de-lemn
și se ȑice cuvintele :

- Cu untu de lemn te unseî,
Oasele le descleștaî,
Săngele pe la locul lui îl pornî ;
Și pe apucatul și călcatul îl trimiseî
5 La (cutare) vrăjitóre,
Că ea are mîna ușóră
Și léc la limbă.

- Frêul în gură 'i arunca,
Ochiul îl roșia,
Creierul îl turbura,
Ochiul îl roșia,
15 Oasele 'i le 'ncleșta.
Iar (cutare) țipa,
Și din gură se vâlcăria.
Maica Precista îl audia,
Pe scara de aur din cer se
[pogora,
20 Pe cutare îl întâlnea
Pe cale,
Pe cărare;
Și pe el îl întreba:
— Ce țip și te olecăiești?
25 — Cum să nu țip, să nu mă o-
Că aseară înserat, [lecălesc?
Strânsu cu apucatu a umblat,
Și de mâna dréptă m'a luat.
M'a sdrobit,
- 30 Ochiul mi 'i-a roșit.
Maica Precista audia,
De mâna dréptă pe (cutare) lua;
La altar îl ducea;
Cu toiég de aur îl atingea;
35 Carne la carne puneă;
Sânge la sânge puneă;
Osânză la osânză,
Rinză la rinză.
Maica Precista îl grăia:
40 — Tac!, (cutare), nu te vâlta!
La Maria, descântătórea îl tri-
Cu untu îl ungea, [mitea,
Cu pșteptenele îl descleșta,
Cu tămăie pe apucat îl de-
45 Și din gură-'i grăia: [părta.
— Fug!, strâns,
Cuprins,
Că cu untul te am uns,
Leacul (cutăruia) l'am adus.

Rețetă: Se descântă cu pșteptenele cu tămăie pisată în unt și se unge cu ea pe corp. Când bolnavul e greu bolnav, atunci tămăia se bea cu apă.

DESCANTEC DE APUCATE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Badea Voicu Știrbu, din Drăgșani — Teleorman.

- Am plecat la salcie:
— Bună diminéță, salcie.
— Șed!, dacă ai venit.
— N'am venit să șed,
5 Ci am venit să te întreb,
D'un strigoș roșu mucos,
Și de o strigóică roșie mucósă.
Și m'am dus la rug:
— Bună dimineață, rugule.
10 — Șed!.
— Nu șed!;
Că n'am venit să șed,
Ci am venit să te întreb,
D'un strigoș roșu mucos.
15 L'am vădut,
A mâncat frag!,
S'a săturat,
Și s'a culcat.
Am prins pe strigoș,
20 L'am trântit,
L'am crăpat,
- Inima 'i-am luat.
Am prins pe strigóică,
O trântit,
25 O plesnit,
Inima 'i-o lua!,
Tóte inimile le strânse!,
Și le aduna!
În inima (cutăruia) le băga!
30 Și acolo le aședa!,
Și inima cutăruia 'i-o plămădi!.
Cum se plămădește aluatul în
[căpistere
Și faguru de mîere,
Varța în grădină,
35 Ceara în stupină, —
Așa să se plămădescă inima
(cutăruia)
Și să rămăie (cutare) curat
Luminat,
Ca Maica sfintă Mărie,
40 Leac să-'i fie!

DESCANTEC DE APUCAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Niță Udroi, din Roșiorii-de-Vede.

Apucătură,	Și'l striga.
Călcătură,	El tare aușă
De la mîeșul nopții,	30 Tare se scula,
Din cîntarea cocoșilor,	Ușa Maicii Precistii
5 Din vîrsatul zorilor,	Și Maicii Sfintii Mării descuia.
Din răsăritul sîrului.	Maica Precista
A plecat mîerșan cu mîerșă-	Și Maica Sfînta Măria în casă
Din casă'n casă, [nésa	35 Și pe cutărită'l lua [întra
Din coș în coș,	Și'l spăla
10 Din ușă în ușă,	De apucătură,
Din feréstră'n feréstră.	De întălnitură,
Pe supt prag se strecurase	. De călcătură.
Și în cas' intrase	40 Și trimetea apucatul
Și pe (cutărită) îl aflase	Și călcatul,
15 Adormit,	Unde popă nu tîcă,
Aloșit.	Unde cocoș nu cîntă,
Și'l luase	Unde fete marî cîda nu imple-
Și'l călcase,	[tește,
Îl întămpinase,	45 Unde casă nu se spoiește,
20 Fălcile i le'ncleștase ;	Unde călne nu alatră,
Iar cutare se vălta	Unde om nu se simte.
Tare se oligărea.	Iar pe cutare îl lăsa
Maica Precista,	Curat și luminat,
Maica Sfînta Maria,	50 Ca aurul stricurat,
25 Tare aușă,	Ca roua din cîmp,
Tare venia,	Ca stéua din cer,
Pe (cutare) îl găsea	Ca Maica Precista cel'a lăsat.

Rețetă : Se descîntă pe trupul celui bolnav, se unge cu unt-de-lemn și se dîce cuvintele :

- Cu untu de lemn te unseî,
 Oasele le descleștaî,
 Sângele pe la locul lui îl pornî ;
 Și pe apucatul și călcatul îl trimiseî
 5 La (cutare) vrăjitore,
 Că ea are mîna ușoră
 Și léc la limbă.

DESCANTEC DE APUCATE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Marica Petrișor—Roșiorii-de-vede.

Apucă (cutare) pe cale, pe că-	Că pe Cerbu Treține l'oi goni :
[rare,	15 In munți înalți,
Cu cerbu Treține să 'ntâmpină	In văi adânci,
[în cale.	Unde cocoș nu cântă,
In córne 'l luă,	Popă nu tîcă,
In sus îl aruncă	Fată mare cosița nu 'mpletește.
5 Și ósele 'l le zobi,	20 Dumne-deu nu se pomenește,
Le frămanturi.	Acolo să trăiești,
(Cutare) s'a vălțat, s'a olecăit,	Acolo să văculești.
Maica Precista din cer a auđit,	(Cutare) să rămăie curat și lu-
Scară de argint a făcut	[minat,
10 Și jos din cer s'a scoborit,	Ca de Maica Precista lăsat,
Și pe cutare l'a 'ntălnit :	25 Ca argintul cel curat,
— Tac! nu te vălța,	Ca vița din vie.
Nu te olecăi,	

Leac să-î fie !

Rețetă : Se descântă pe corpul copilului, când îl trage și îl unge cu unt-de-lemn.

DESCANTEC DE APUCATE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la baba Oprica Gr. Diaconu, din Bărbătești—Vâlcea

Apucate de la Țile urite,	Nu fărîma.
Din coboritură,	Nu junghia,
Din întăritură,—	Nu cuțita,
Eș! de la (cutare) din pîept, din	Nu înțepa,
[spate,	10 Eș! și du-te pe lemne,
5 Din ósele tóte.	Pe pîetre !

Rețetă : Se descântă cu tămăle și usturoi și cu unt-de-lemn și cu acest amestec se unge copilul bolnav pe corp.

DESCÂNTEC DE APUCATE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Preda Comănescu, din Bărbătesci—Vâlcea.

Ucigă-te crucea, vrăjmașe,	Și'l hățina
Pe urechi de ferestre intrași,	Pieptul cu spatele i-l descleșta,
În gura (cutăruța) te 'nfundași,	Capul i-l desturbura,
În limba (cutăruța) suflași,	Trupul îl ușura
5 Pieptul cu spatele 'i-l înclăștași.	15 De apucături,
(Cutare) glăsuța	De înclăștături.
Și plângea.	Și (cutare) remase curat,
Maica Precista îl aușta	Luminat,
Și la el că venia.	Ca Maica Precista din cer ce
10 De mână dréptă îl lua	[l'a dat.

Rețetă: Acest descântec se rostește, trăgându-se copilul cu unt-de-lemn pe corp.

DESCÂNTEC DE APUCATE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la baba Neaga Zamfir Gheorghe, din Butculesci — Teleorman.

Umblă ucigă-l crucea	20 Peste lumea totă,
Din casă în casă,	Și sări
Din masă în masă,	Și pe (cutare) îl prinse,
Din vatră în vatră.	Și mi-l descleștă :
5 Găsi ușile încușate	Din toate oșele,
Ferestrele astupate,	25 Din toate măduvele,
Focul învălit.	Din toate închețeturile.
Ușa o plesni,	Mi-l șterse,
La părete o trânti,	Mi-l curăți,
10 În casă intră,	Mi-l duse la Neaga,
Ferestrele destupă,	30 Cu limba îl descântă,
La pat năzui.	Cu untu-de-lemn îl unse.
Pe (cutare) îl luă	— Îndărăt, ucigașule,
Și'n sus îl aruncă ;	Ucigă-te crucile ;
15 Și el țipa	Descleștește oșele
Și se vâlta.	35 Și aședă sângele.
Și Maica Precista auși,	Și (cutare) să fie curat,
Se înălță în scări de argint	Luminat,
Și făcu ochii rotă	De la Dumnezeu lăsaț !

DESCANTEC DE APUCATE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Dragomira Tudor Ciță, din Sfințești—Teleorman

<p>A plecat Maica Precista din casă
[în casă.
A găsit'o pe (cutare) cu casa
[descuțetă,
Cu ferestra destupată,
Cu mătura deslegată,
5 Cu cenușa în vatră,
Cu gura căscată,
Cu limba lăsată.
Pe (cutare) de fașă l'a luat,
In sus l'a aruncat,
o Nu l'a spălmântat.</p> | <p>Curând la Dragomira, descân-
[tătorea, te-a trimes,
Cu gura te-a descântat,
Oasele le-a descleștat.
Și pe (cutare) l'a lăsat
15 Curat,
Luminat,
Ca roua din câmp,
Ca argintul cel curat
Ca orî-ce strecurat,
20 Ca Maica Precista ce l'a dat.</p> |
|--|--|

Rețetă: Se descântă pe capul copilului, când îl trage și îl unge cu unt de lemn.

DESCANTEC DE STRANS

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la baba Manea Matei, din Roșiorii-de-Vede—Teleorman

<p>A plecat moroșu cu moroșca
Strigoșu cu strigoșca,
Leu cu leoșca,
Deochetorul cu deochetorea,
5 Țapu cu țapoișca.
Petutindenî a umblat
Petutindenî a întrebat
Și a găsit ușile 'ncuțete,
Ferestrele astupate,
10 Focurile învălitate,
Focul învălitate,
Și pe (cutare) în pat aromit.
La (cutare) a găsit
Ferestre destupate,
15 Ușile descuțete,
Focul desvilit,
El în pat aromit.</p> | <p>La el a intrat cu ochiș belitș
Cu dințiș rânjiș;
20 În corne l'a luat,
In sus l'a ridicat,
L'a trântit, l'a fărîmat,
Sângele 'i l'a vîrsat.
El țipa se oleacăla,
25 Maica Precista 'l audăla
Și la el că venăla
Și cu jale'l întreba :
— Ce plângî și te vațetî (cu-
[tare)?
— Maică Precistă, mă plâng
[și mă jeluesc,
30 Că strigoiu cu strigoșca
Și moroșu cu moroșca,
Leul cu leoșca,</p> |
|---|--|

- Deochetorul cu deochetórea,
Râmñitorul cu râmñitórea,—
35 Aũ venit, m'aũ întâmpinat,
In córne m'a luat,
In sus m'aũ ridicat,
M'aũ trântit, m'aũ sfărîmat,
Și sângele mi l-aũ vërsat.
40 Maica Precista așa auđia
Cu el la Manea vrăjitórea
[mergea.
De mâna dréptă 'l lua,
- Cu mâinele îl fărîma,
Cu limba 'l descânta,
45 Sânge la sânge 'l punea,
Os la os împlinfa,
Vinele 'l le descorda,
Fălcile 'l le descleșta,
Și pe (cutare) 'l vindeca.
50 Descântecul de la mine,
Lécul de la Dumneđeũ
Și de la Maica Precista !

Rețetă : Se descântă în unt-de-lemn și cu el se trage copilul mic și se rostesc cuvintele de mai sus.

DESCÂNTECE DE CUȚIT

DESCÂNTEC DE PUS CUȚITUL

Cules de Chr. N. Țapu, de la vrăjitoarea Simjina, din Gresia—Teleorman.

Tu cuțite cununate,	Eă pe tine te-am mănăt,
Tu cu dracu 'mă ești frate;	10 În pânțele (cutărul) te-am
Să umbli din sat în sat,	[băgat.
Să găsești p'al d'a furat.	Din tóte ósele l'am adunat
5 Să'l trănesteți,	În creșeri capului
Să'l snopești,	Cuțitul 'l l'am băgat.
Sânge pe gură să verse.	Pe cel ce a furat
Eă te sorocesc pe capul celui	15 Să'l chinuiescă,
[care a furat.	Oră să'l propădescă.

Rețelă: Acest descântec se face cu un cuțit cununat, al căruț vêrf se înmôie în sêu de boă sau de cal plesnit momentan.—Cuțitul ast-fel pre-parat se înfige în grindă, în pragul casei sau în pămînt.

DESCANTEC DE PUS CUȚITUL

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Balașa Petru Săceanu din Rovinari—Gorj.

<p>Cuțit alămat,
Plăselat,
Nu te încind,
Nu te aprind pe tine,
5 Ci încind
Și aprind inima (cutăruța).
Îl umflu,
Îl gămfu,
Îl bolesc,</p> | <p>10 Il prăpădesc.
Să te vâri prin rănunchi
Prin inimă,
Prin ficați.
Să'l înțepi,
15 Să'l injunghi,
Să'l bolești,
Să'l prăpădești.</p> |
|---|---|

Notă: Se descântă cu cuțitul de nouă ori pe zi, și ziua și noaptea. Se ia cuțitul și se încinde în foc și după fie-care rostire a vorbelor de sus, se înfige în pământ după ușă.—După ce se recește, iarăși se bagă în foc și se încinde din nou și se repetă iarăși cuvintele de mai sus. — Când se înfige cuțitul în pământ se dic vorbele:

Nu înfig cuțitul ascuțit în pământ,
Ci îl înfig în inima cutăruța,
În plămâni lui, în cap, în pictere etc».

DESCANTEC DE LUAT CUȚITUL

Cules de Ión Odor, de la cocóna Lénca, sócra preotului Ionița—Ploiești.

<p>Cuțit cu d'ăi răi,
Cu d'ăi din ele,
Cuțit din mâncare,
Din culcare,
5 Din ostenelă,
Din ferbințelă ;
Cuțit cu nouă-deci și nouă de
[săgetături,
Cuțit cu nouă-deci și nouă de
[întâmpinături,
Cuțit cu nouă-deci și nouă de
[ceasuri rele,
10 Cuțit cu nouă-deci și nouă de
[vânturi turbate,</p> | <p>Cuțit din bólele necuratului,
Cuțit pus, de fermecătore pre-
[pus,—
Fermecătore n'a știut să te
[călăscă,
În trupu cutăruța să te nime-
[răscă.
15 Ieși, pei și răspei,
În pământ săi și răsai,
Cum se răspândește răspântiile,
Așa să se răspândească toate bo-
[lile și cuțitu de la (cutare).</p> |
|--|---|

DESCANTEC DE INTORS CUȚITUL (VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Tinca Balan, din Costești—Vâlcea.

<p>Cine a pus cuțitu ăsta la(cutare),
 Nesărat,
 Nepiperat,
 Neardețat,
 5 Neustoroiat?
 Eū il întorc legat,
 Ferecat,
 La ușa cuī l'a dat.
 Dacă l'a dat c'o mână,
 10 Eū il întorc cu două;
 Dacă l'a dat cu două
 Eū il întorc cu trei; etc.
 Dacă l'a dat cu nouă
 Eū il întorc cu dece.
 15 Din dece
 Nu mai trece.
 Să-ī fac brēul colac,
 Vârcolac
 Să-ī trimet cuțitele în caī de
 [olac
 20 La casa cuī le-a dat.</p> | <p>Hăis, bolovan bălțat,
 Să ducă cuțitele la care ī-a dat.
 Dacă o găsi-o pe drum stând,
 Saū la foc ședēnd,
 25 La masă mîncând,
 Saū la vorbă stând,
 Saū in pat,
 S'o daī supat.
 La foc,
 30 S'o daī pe foc.
 Pe ea nebunia s'o găsescă,
 Orbia s'o găsescă,
 Trupul să ī-l necăjască,
 Bóla s'o indestulască,
 35 Trupul (cutăruīa) să se ușu-
 [rîască
 De bóla, de cuțitele, de junghiu-
 [rile de lucru vrăjmășese.
 Iar (cutare) să rămāie
 40 Curat și luminat
 Ca Maīca Precista ce l'a lăsat.</p> |
|--|--|

Rețetă : Se descântă cu o cruce, un cuțit și tămāie în apă. Se bea apa și ce rămāne se asvārlă în foc saū în apă curgătoare și se repetă cuvintele :

Nu mă spāl de gras, de frumos;
Și m'am spălat de lucru vrăjmășesc,
După trupul meu,
Piclóarele mele.

DESCANTEC DE LUAT CUȚITU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Lénca Gheorgh: Rilea, din Făcăi—Vâlcea.

<p>Cuțit cunumat,
In nici o slujbă nu te-am băgat;
Dar acum te-am mânat
Să ieși toate durerile,
5 Junghiurile și cuțitele (de la
[cutare])
Din inimă, din ficăți,
Din oscióre
Și mai rău de unde'l dore.
Ești cuțit și să te duci,
10 Unde popă nu tócă
Unde topor nu taie,
Unde fete mari còda nu îm-
[pletește,
Unde casa nu se spoiește.</p> | <p>Acolo vă sunt întinse
15 Mese cu făclii aprinse,
Cu pahare pline.
Să'mi mâncați,
Să ospătați,
Pe (cutare) să'l părăsiți,
20 Să-l lăsați,
Să-l oropsiți.
Cu mâna dreaptă vă luați,
Cu crucea vă închinați,
Cu cuțitu vă tăiați,
25 Și v'am trimes de la (cutare)
În còdele mărilor
În còrnele cerbilor.</p> |
|---|---|

Rețetă: Se descântă cu o frigare: «Cu frigare îl înțepai, cu tămâia îl tămâiai, cu focul îl aprinsei și 'l depărtați în còrnele mărilor». Se bagă frigarea repede după ușă și se scòte, și dacă e ruginită, se dice că a avut cuțit.

DESCANTEC DE LUAT CUȚITUL

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la vrăjitoarea Simina, din Gresia—Teleorman.

<p>Maica Precista cu (cutare) pleca,
Cu cuțitele se întâlnia,
Pe ele în dărăt le da,
Ceasul ăi bun îl striga,
5 Lécurile le aducea,
Pe (cutare) le scutura.
De dureri, de junghiuri și cuțit
Pe cutare 'l tămăduia.</p> | <p>Sfântul Ión audia,
10 Cuțitul de la (cutare) îl lua,
La hotarele câmpului îl trimetea
Pe nouă Țigani, pe nouă Turci
[și pe nouă Ovrei îl punea,
Căci nu sînt în lege cu noi.
Lécurile le striga,
15 Pe (cutare) 'l tămăduia.</p> |
|---|---|

Rețetă: Se descântă cu un fir de mătura în apă adunată în olă nouă de la fântâna de unde bea cel bolnav de cuțit. Cu această apă, adunată în trei dimineți: Lunea, Miercurea și Vinerea, se mănjește cel bolnav peste tot corpul, și se spun cuvintele:

Fugi, cuțite,
Ascuțite,
Că cu mătura te-am măturat,
De la (cutare) te-am depărtat.

DESCANTEC DE LUAT CUȚITUL

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Balașa P. Săcenu, din Rovinari—Gorj.

Descântecul meu,	Pe casa ei, pe trupul ei de ață
Lécu lui Dumnezeu.	înainte să se puțe.
De o fi la (cutare) cuțit din ale	Și pe cutare îl las, curat, lu-
[sfinte,	[minat,
Să-și aducă aminte,	Ca Maica Precista lăsat.
5 Lécul să 'l dea,	20 Cum întorče plugul tóte teile
Bóla să 'l-o ăa ;	[tóte meile
De-o fi din țile greșite,	Așa întorc lu (cutare) cuțitele
De-o fi din vânt,	Și'l las curat luminat,
De supt vânt,	Ca argintul stricurat,
10 De-o fi din vr'o itânlnitură,	Ca aurul suflat,
De-o fi din vr'o făcetură,—	25 Ca de Maica Precista lăsat.
Îl făcuț brêul colac	Léc din mâna mea,
Și'l trimesei în cai de olac,	Léc din gura mea,
La casa cuț l'o fi dat.	Léc din Sfinta Marie,
15 De-o fi mórtă în grópă,	30 Léc de la Dumnezeu să'î fie !
De-o fi vie,	

Rețetă : Se descântă cu cuțitul în apă neincepută și cu busuțoc.

DESCANTEC DE INTORS CUȚITUL

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la vrăjitoarea Ióna Măldăianca, din Roșiorii-de-Vede.

Tu, cuțit cunurat,	Eă te întorc cu un cuțit ascuțit;
Tu, cuțit alămat,	15 Din creșeriț capuluț,
Tu, cuțit plăselat,	Din sgărciul nasuluț,
Tu, cuțit simcelat	Din ficiț,
5 Și de dracu sângerat.	Din bojoci,
Voř nouă-șeci și nouă de cuțite:	Din plămâni.
De la fină,	20 Ea te-a pus cu două,
De la vecină,	Eă te 'ntorc cu nouă.
10 De la drac,	Ea te-a pus cu nouă,
De la drăcociă	Eă te 'ntorc cu dece.
Să ieșă din trupul (cutăruța).	Din dece nu mai trece.
Ei te-a pus cu un cuțit neas-	25 Ea te-a trimes colac,
[cuțit,	Eă te trimet vârcolac,

- In cai de olac,
La casa cui te-a dat !
Te trimet in cai de smeț,
30 In cõdele mǎrilor,
In cõrnele cõtelor,
Unde popǎ nu tõcǎ,
Unde cocoș nu cântǎ,
Unde bivol nu rǎcnește,
35 Unde casǎ nu se spoiește,
Unde fatǎ mare cosița nu im-
[pletește.
Cǎ cutare nu scie a te odihni,
A te prânđi
- Și a te cina.
40 Și sǎ te ducǐ acolo,
Cǎ te-a adastǎ,
Și te-așteptǎ
Cu mese 'ntinse,
Cu fǎcliș aprinse,
45 Cu pahare pline;
Sǎ mâncați,
Sǎ ospǎtați,
Pe cutare sǎ'l ȳertați
Și sǎ'l lǎsați curat, luminat,
50 Ca stẽua din cer,
Ca põla Maiciș Domnului !

Rețetǎ : Se descântǎ cu un cuțit cunumat și se bagǎ in pǎmĩnt dupǎ ușǎ ; dacǎ cuțitul ruginește se đice cǎ are leac cel bolnav.

Când cuțitul se ȳfige in pǎmĩnt dupǎ ușǎ, se đic cuvintele : Cum se alivǎnește și se potolește toți dupǎ ușǎ, așǎ sǎ se potolẽscǎ tõte cuțitele și junghĩurile de la (cutare).

DESCANTEC DE LUAT CUȚITUL

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Nicolae Șovǎlgǎu, din Valea cu apǎ—Gorj.

- Tu, cuțit lat
Implǎselat
Și cunumat,
5 Dar astǎ sǎrǎ iți daũ o slujbǎ
[mare,
Sǎ scoți junghĩurile de la (cu-
[tare),
Din mǎini,
Din plǎmȳni,
Din picĩore,
10 Din oscĩore,
Maĩ vȳrtos de unde'l dõre.
Din creșerii capului,
Din fața obrazului,
Din sgǎrciul nasului,—
15 Cu fǎrșala,
Cu ametȳla,
Cu grȳta,
Cu neputerea,
Cu trȳndǎvȳla,
20 Cu mploșȳla.
Plĩnge (cutare) și se olecǎiește
Cu glas mare pȳnẽ 'n cer,
Cu lacrȳmile pȳnẽ 'n pǎmĩnt.
Maĩca Domnului din cer aũđi
- 25 Țipȳturi
Și vȳtȳturi,
Pe scarǎ de argint se scobori :
— Ce plȳngi,
Ce te jȳluĩ (cutare) ?
30 — Plȳng și mȳ jeluȳesc,
Cǎ mȳ-a venit junghĩurile,
Cuțitele,
Sǎgețile,
Sfȳrșȳla,
35 Grȳta,
Ametȳla.
— Dute la vrȳjitoȳrea (curare)
Sǎ ți le taie cu cuțitul.
Cu cuțitu le-a tȳiat
40 In Marea Nȳgrǎ le-a aruncat,
La fȳntȳna lui Adam,
La fetele lui Fȳlcan,
Unde cocoș nu cântǎ,
Unde cȳrnele nu latrǎ,
45 Secure nu taie.
Cum se potolia vȳntul
Și pǎmĩntul,
Copiĩ micĩ in legȳnele,
Boierĩ marĩ in plȳpȳmele,

- 50 Aşa să se potolască junghiu-
[rile, cuţitele de la (cutare);
Iar cutare să rămâie curat,
Luminat,
Ca stéua din cer,
Ca roua din câmp,
55 Ca fagul de mîere
- Ca aluatul în căpistere,
Ca busuľocu în grădină
Şi mîerea în stupină.
Léc din mîna mea,
Din limba mea,
60 De la Maľca Pecista!

Reţetă : Se descântă cu cuţit cunumat, şi cu crucea în apă.

DESCANTEC DE JUNGHIU

Cules de Chr N. Țapu, de la Anca Mozolofa, din T.-Măgurele.

- Tu cuţitul, blestematul,
Nici o slujbă nu ți-am dat;
Tu cuţitul, cunumatul,
Alămatul și plaselatul,
5 Eű de când te-am cumpărat,
Și de când te-am cunumat,
Nici o slujbă nu ți-am dat;
Dar acum te-am ursat,
Și la cutare te-am dat ;
- 10 Te-am sorocit
Și la el te-am pornit,
Ca să-ți scoți toate junghurile,
Toate durerile,
Toate cuţitele,
15 Toate țepile din (cutare),
Din inimă,
De sub inimă,
Din ficat, ă,
De sub ficat, ă,
20 Din rănunchi, ă,
De sub rănunchi, ă,
Din criiri capulu, ă,
Din sgărcuľ nasulu, ă,
Din fața obrazulu, ă,
25 Din măsele,
Din gingi, ă,
- Din toate mădulărilor,
Din toate oscloarele.
Și pe (cutare) nu'l mai junghia,
30 Nu 'l mai cuțita,
Nu 'l mai înțepa,
Și să-l lași pe (cutare)
Curat ;
Și să te duci în smărcurile
[măre, ă,
- 35 In apele Dunăre, ă.
Că acolo popă nu tócă,
Cărne nu latră,
Fată códa nu impletește,
Acolo este locul tēű,
40 Sorocul tēű,
Sălașul tēű,
Acolo să junghi, ă,
Să înțep, ă,
Să cuțitez, ă ;
45 Iar pe cutare să 'l lași
Curat, luminat,
Ca stéua din cer,
Ca roua din câmp,
Ca argintul cel curat,
50 Ca măcă-sa ce l'a anfact.

Reţetă : Se descântă cu cuţitul în apă ; Ț se dă să bea din apă și se unge cu ea pe corp. Cuţitul trebuie să fie cunumat bolnavulu. Cuţitul descântat se înfige după uşă.

DESCANTEC DE ȚEAPA

Cules de Chr. N. Țapu, de la Anca Mozoloia, din T.-Magurele.

<p>Țepă blestemată,
Țepă din păduri tăietă,
Cu cuțitul ascuțită,
In vârful copiților înfiptă.
5 Să ești de la (cutare),
Din creșterii capului,
Din sgârșitul nasului,
Din măduva oșelor.
Și să te duci la (cutare)
10 Că aici nu este loc de înțepat,
De săgetat,
De cuțitat ;
Și este loc sfânt,
De la Domnul venit, —
15 Loc de monastire,
De cruce,
Și de biserică.
Tu țepă cu ucigașul,
Cu cornele ascuțite,</p> | <p>20 Cu ghiarele 'ncovoiate,
Ești de la (cutare).
Nu 'l săgeta,
Nu 'l înțepa,
Nu 'l cuțita ;
25 Ci te du în ale căme a cerbilor,
In copitele cîutelor,
In smârcurile mărilor.
Că acolo ve așteptă să cuțitați
Și se înțepați pe fata lui Ler
[Impărat,
30 Cea grasă și frumoasă ;
Și v'așteptă cu mesele întinse
Și cu făclie aprinse,
Să mâncați, să ospătați ;
Iar pe (cutare) să'l lăsați
35 Curat,
Ca de măică-sa dat !</p> |
|--|--|

Rețetă : Se descântă în apă cu țepă de lemn, făcută din tufan, care se și pune la copițele de fân, și se ȋice vorbele :

— Cum, tu țepă, ai fost tăietă
Și din pădure ridicată,
Așa să ȋei toate țepile și junghiurile
Și să le tai de la (cutare).

Se bea din apa descântată și se unge pe corp. O parte din apa rămasă se aruncă pe gard și se ȋice :

— Cum cade și se scurge apa după gard, așa să se scurgă
totă durerea, junghiurile, țepa și durerile de la (cutare).

DESCANTEC DE CUIU

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Radu Stoichița din Salcia—Teleorman.

Cuțule blestematule,	Eșă de la (cutare),
De oî fi din frig,	Din inimă,
Din cădut,	10 Din bôșe,
Din întâlnit,	Din ședut ;
5 Din răcélă,	Și să se usucă ca cornul,
Din târomélă,	Care nu măi face póme.
—Din ametélă,	

Rețetă: Acest descântec se repetă de nouă orî de femeia, care trage pe cel bolnav de cuiu.

DESCANTEC DE JUNGHIU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Păuna Dumitrescu, din Peștăna-de-sus — Gorj.

Luaș securea	Se còpse cânepa de vară
Și plecaiū	Și culeș cânepa de vară
La ogor de cânepă de vară,	Și junghiul se rupse de la (cu-
Junghiul se rupse de la (cutare);	[tare).
5 Și araș ogor de cânepă de vară,	O băgă în baltă cânepa de vară
Și veniș cu securea acasă,	20 Și junghiul se rupse de la (cu-
Și junghiul se rupse de la (cu-	[tare).
[tare);	Se mură cânepa de vară,
Și luaș sapa	Junghiul se rupse de la (cutare).
Și plecaiū la ogoru de cânepă,	Spăal cânepa de vară
[de vară	Și junghiul se rupse de la (cu-
10 Și săpaș ogoru de cânepă de	[tare).
[vară	25 O deteș în proțap cânepa de
Și junghiul se rupse de la (cu-	[vară
[tare).	Junghiul se rupse de la (cutare).
15 Junghiul serupse de la (cutare).	O deteș în meliță cânepa de vară

- Intorsei ogorul de cânepă de
[vară,
Junghiul se rupse de la (cutare).
Și pusei cânepa de vară
Junghiul se rupse dela (cutare).
Pleptănai cânepa de vară
30 Junghiul se rupse dela (cutare),
Torsei cânepa de vară,
Junghiul se rupse dela (cutare).
O copsei cânepa de vară,
Junghiul se rupse dela (cutare).
35 Urđii cânepa de vară,
Junghiul se rupse dela (cutare).
Invălii cânepa de vară,
- Junghiul se rupse de la (cutare).
O guriî cânepa de vară,
40 Junghiul se rupse dela (cutare)
O țesuî cânepa de vară,
Junghiul se rupse de la (cutare).
O înălbii cânepa de vară,
Junghiul se rupse de la (cutare).
45 Croii cămașă de cânepă de vară,
Junghiul se rupse de la (cutare).
Se rupse cămașa și junghiul
Și remase (cutare) curat,
Luminat,
50 Ca Maica Precista ce l'a lăsat.

Rețetă: Se descântă cu câlți de cânepă de vară, se face o ață de cânepă și se pune la gât și la subțioră.

DESCANTEC DE JUNGHIU (VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Ióna Trașcă Papuc, din comuna Valea cu apă—Gorj.

- Apucaî p'un drum la vale,
Mă întâlñi cu un Turc călare,
Cu slugulița după el:
— Slugă, slugulița mea,
5 Incetéză și ascultéză:
Ce s'aude p'a vale mare,
Ce s'aude d'un ramăt mare.
- Nu știu șarpe din proțap,
Saū muferē din bărbat?
10 — Nu e muferē din bărbat;
Ci e (cutare) bolnav.
—Léc să-î fie din mâna dréptă,
Din inimă curată.
Staî junghi nu junghia!

Rețetă: Se descântă de trei ori, făcându-se o ață de cânepă, care se resucește pe mână fără să se inóde și se pune de gât și la subțioră.

DESCANTEC DE JUNGHIU (VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Flórea Stanca Slăbescu, din Nanov—Teleorman.

- Plecă un boîer mare
In vênătóre,
Cu slugile lui,
Cu copoiî lui
5 Și umblă
- Și nimîca nu vênă.
Și auđi țipându-se,
Văicărindu-se
Și oligăindu-se.
10 Și întrebă pe slugă:

- Cine țipă și se vâlcărește
 Și se oligărește?
 Pas în a ogradă mare
 Și rupse trei fire de cânepă
 [de vară
 15 Și le băgă în apă să se to-
 [pescă.
 Și să ȳasă de la (cutare) jun-
 [ghiurile,
 Cuțitele, săgețile, țepile, acele,
 Și să ȳasă din ȳse în carne,
 Din carne în ptele,
- 20 Din ptele în vânt
 Din vânt în pământ,
 De unde a venit.
 Și cutare să rămăle curat și lu-
 [minat,
 Ca mălcă-sa ce l'a fapt,
 25 Ca póla Sfintei Marie.
 Léc să-ȳ fie,
 Descântecul meũ,
 Lécul de la D-ȳeũ!
 Lécul de la Sfanta Marie,
 30 Léc să-ȳ fie!

Rețetă: Se descântă în apă cu un cuțit găsit.

Cu apa se udă cel bolnav de junghiũ, iar restul se aruncă pe un par de gard și se ȳice vorbele: «Cum se risipește apa și nu stă aci în par, așa să se risipésca junghĩurile, cuțitele de la (cutare)».

DESCANTEC DE JUNGHIU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Ionița Sandu David, Salcia—Teleorman.

- Plecă Maica Precista pe cale,
 Pe cale, pe cărare,
 Se întâlne cu (cutare) în cale.
 Și'l junghia
 5 Și'l înfiora
 Din tălpile piciórelor
 Pêně 'n creștetul capuluĩ.
 De l'o fi pus junghĩul c'o mână,
 Eũ il întorc cu două ;
 10 De l'o fi pus cu două,
 Eũ il întorc cu trei etc. etc.
 De l'o fi pus cu nouě,
 Eũ il întorc cu ȳece.
 Din ȳece
 15 Numaĩ trece,
- Și dracul plesnește.
 Ești junghiũ de la (cutare)
 Din creeriĩ capuluĩ,
 Din sgârcĩul nasuluĩ,
 20 Din fața obrazuluĩ,
 Din măduva osuluĩ,
 Și să te ducĩ în pământ,
 Că din pământ al eșit,
 În pământ să intri.
 25 Și (cutare) să rămăle curat și
 [luminat,
 Ca roua din câmp,
 Ca argintul curat,
 De nouě orĩ stricurat,
 Ca Maica Precista ce l'a lăsaĩ

Rețetă: Se descântă cu cuțitul și cu secerea în apă.

DESCANTEC DE JUNGHIU

(VARIANTA)

Cules de Ión Odor, de la moș I. Oprișanu din Valeni-de-Munte—Prahova.

—Fugi, junghiū,	Să rămăie (cutare) sănētos,
Că te 'njunghiū ;	Curat,
Te faci căne 'n patru picīore,	Luminat,
Să latri la lună pē vale.	Ca argintu ăi curat,
5 Ptiū ! ce te-ai lungit ?	15 Ca roua nescuturat,
Ce te-ai incolăcit ?	Ca pōla Maichiī Précistiī ne-
Din măduvă să ieși în os,	[călcăt.
Din os în carne,	De la mine descāntecu,
Din carne 'n pēle,	De la Dumneđeū lécu !
10 Din pēle să se spele ;	

DESCANTEC DE JUNGHIU

(VARIANTA)

Cules de Ión Odor, de la Sandu Potcovaru-Valeni—Prahova.

Fugi junghiū,	5 Tēpinatule.
Că te 'njunghiū.	Cin' te-a trimis,
Fugi spurcatule,	D'acolo să te duci !
Săgetatule,	

DESCANTEC DE JUNGHIU SAU DE MATRAGUNA

Cules de Ión Odor, de la Pauna lui Moldovēnu, din Buzēu.

— Bună diminēță, împērătēsă,	Eū iți dau ție mēre și unt,
[Dōmnă mare !	5 Tu să'mi daī lécurile și būnu-
Eū iți dau ție pāne, sare și vin,	[rile de pe pāmīnt.
Tu să'mi daī mările, împēră-	Cum te-am luat eū din pāmīn-
[țiile și lécurile tale,	[tul_tēū,

- Din tulpina ta,
Din rădăcina ta,—
Așa să ȳi (cutăruța) bôla, lipi-
[tura,
10 Spărietura, bântuțela, amețela.
Că cutare nu te pôte purta,
Nu te pôte ținea,
Că este în apă botezat,
Și cu mir amestecat.
15 Cutare de diminéță s'a sculat,
Pe cale, pe cărare a apucat,
Cu o mulțime de șerpî în cale
[s'a 'ntălnit,
Cu gurile căscate,
Cu limbile tapoete ;
20 Cu gura il mușca,
- Cu limba 'l înțepa,
Toț șerpîl pe trupu lui se 'n-
[colăcia.
El s'a speriat,
S'a 'nfiorat,
25 De carne, de șale, de spinare
[s'a 'ncleștat,
Puterea 'l-a luat.
El s'a vățat, s'a tânguit ;
Maica Precista l'a auđit,
La el s'a coborit,
30 De mână dréptă l'a luat,
In riú la Iordan l'a botezat,
L-a curățit,
Și cu léc mare l'a dăruit !

DESCANTEC DE JUNGHIU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Nicolae Mathei din Belitorî—Teleorman.

- Cânepă de vară,
Te-aț arat,
Te-aț semănat,
Te-aț grăpat,
5 Și mare te-aț făcut.
Stăpânul a venit și te-a cules.
Cum aț ȳeșit din pămînt,
Așa să ȳasă junghîl de la
[(cutare),
Din măsele,
10 De sub măsele,
Din mădulări,
- Din subțiorî,
Din cap,
De sub cap.
15 Eșî și te du, unde cocoș nu
[cântă,
Unde fete marî codița nu îm-
[pletește,
Unde popă nu tócă,
Unde călne nu latră.
Și (cutare) să rămăle curat,
20 Luminat,
Ca Maica Precista ce l'a dat.

Rețetă : Se descântă cu cânepă de vară, din care se face o ață ce se resucește la spate, se pune după gât și se 'nódă la subțioră.

DESCANTEC DE JUNGHIU

(VARIANTA)

A plecat (cutare), cânepă a arat.	Răutatea,
A grăpat'o,	Greutatea,
A sēmēnat'o,	Fărâmată,
A cules'o,	20 Zdrobitura,
5 A topit'o,	Fârșela,
A melișat'o,	Amețela din corpul (cutăruța).
A dărăcit'o,	Cum iese cânepa de vară
A tors'o,	Peste cea de toamnă,
A țesut'o,	25 Așa să iese junghiturile,
10 A 'nălbīt'o,	Cuțitele și țepile,
A trāmbīt'o,	Durimile,
A croit'o,	Usturile,
A purtat'o,	Fiorile,
A rupt'o.	30 Frigurile,
15 Așa să se rupă junghiturile,	Recorile de la (cutare);
Cuțitele, durimile,	Să rămăie (cutare) curat,
Usturile,	Ca de Maica Precista dat.

Rețetă : Se ia cânepă dărăcită se face o ață lungă, se resucește repetându-se cuvintele de mai sus. Se lăgă ața de suptioră și se înodă la spate.

DESCANTEC DE RINZA

Cules de Chr. N. Țapu, de la Nicolae Mrejeru, agricultor, din Peșteana-de-ssn — Gorj.

Plecaî pe cale, pe cărare,	— Ce plângî (cutate) și te ole-
Spre sōre rēsare.	[căleşti ?]
Șoimanele mă 'ntâmpinară,	— Ce să nu plâng, Maică Sfintă
În brațe mă luară,	[Mariă !]
5 În sus mă aruncară,	Că ađi diminēță,
Rinza 'mî resturnară ;	Plecaî pe cale, pe cărare
Intorcēdu-mē îndărăt,	15 Spre sōre rēsare.
Jeluindu-mē, olecāindu-mē,	Șoimanele mă 'ntâmpinară
Maica Sfinta Maria din cer	Și 'n brațe mă luară,
[mē auđi,	În sus m'aruncară,
10 Și către mine strigă :	Și burta 'mî turburară !

- 20 — Tacî nu măî plînge,
Că cu buclumu oi bucluma,
Şi oiû pune demn la demn,
Puterî la puterî,
Os la os,
25 Plămîni la plămîni,
Ficaîi la ficaîi.
Cum fuge vaca din strungă
Şi oia din luncă,
Porc din cârtog,
- 30 Stomacul să'mî vie la loc.
Amin, amin,
Descântecul de la mine,
Leacul de la Maica Sfînta
[Mărie!
(Cutare) să remăie curat, lu-
[minat,
35 Ca argintul strecurat,
Ca în ceasul ce a născut !

Reţeta: Se descântă de trei ori cu un fir de mătură, în mălai sau pâine şi în rachiû sau în apă. Se dă bolnavului să bea apă şi rachiû şi firul de mătură se pune la stomac.

DESCANTEC DE RINZA

(VARIANTA)

Cules de Ión Ionescu, de la Maria N. Turbatu-Runcu—Dîmboviţa.

- Eşî rînză sécă,
Eşî rînză rumănescă,
Eşî rînză letinască,
Eşî rînză ovrească,
5 Eşî rînză turcăscă,
Eşî rînză porcască,
Eşî rînză de nouă feluri de la
[(cutare).
Nu-î strica rînză,
Nu-î strica osânza.
- 10 Şi te du în lemne secî,
Şi în ale pîetre reci ;
Că eû Maria dreg rinza,
Plămădesc osânza,
Cum se plămădeşte aluatu în
[capistere
15 Şi faguri de mîere.
De la mine (cutăruia),
Léc să-î fie !

Reţetă: Se descântă în rachiû şi cêpă albă. Rachiul se bea şi cêpa se mîncă.

DESCÂNTECE DE VENINARE DE ȘERPE

DESCANTEC DE VENINARE DE ȘERPE

Cules de Chr. N. Țapu, de la baba Stanca Deconescu, din Sacelu—Gorj.

A se vedea un mic descântec în colecția d-lui G. D. Teodorescu, pag. 393, colóna I, unde câte-va versuri de la început se asemănă.

Pasere albă,	De câine, de câinóică,
Codalbă,	De puiú, de puľandră,
Sus se înalță,	De copoľ, de copóică,
Jos se lasă,	De năvăstuică, de năvăstóică,
5 Pe buturi de viță se puse.	25 De urși, de ursóică, etc.
Buturul s'aprinse,	De albină, de albinóică
Vița tăietă,	De vřespe, de vřespóică,—
Mestecată,	Tóte mușcăturile,
Peste gard aruncată,	Tóte loviturile,
10 Din gură de șerpe vindecată.	30 Tóte 'nțepăturile,
De șerpe, de șerpóică,	Tóte se desveninară,
De puiú, de puľandră,	Trupul (cutăruia) se desvenină
De năpărcă, de năpărcóică,	Și se vindecă.
De puiú, de puľandră	Și remase (cutare)
15 De guștere, de gușteróică,	35 Curat,
De puiú, de puľandră,	Luminat,
De șopărlă, de șopărlóică,	Ca aurul strecurat,
De puiú, de puľandră,	Ca Maľca Precista în cer ce
De muscă, de muscoi	[l'a lăsat.
20 De puiú, de puľandră,	

Rețetă : Se descântă cu viță verde de vie în lapte dulce și cu laptele se udă la mușcătură și se bea și din el.

DESCANTEC DE ȘERPE

Cules de Chr. N. Țapu, de la Moș Badea Coșerenu—Roșiorii-de-Vede.

Codăule, ce stăi pe ghîzdurele	5	Și un băț de alun
[trist și măhnit ?		Și te-oî lovi în cap
Orî ai mușcat pe cine-va ?		Și tu oî muri,
Taci, proclate, de căine		Și (cutare) s'o 'nsdrăveni.
Că eî oî lua un ban de argint,		

Rețetă: Se descântă de trei orî în apă neincepută și în olă nouă cu un ban de argint și cu un băț de alun sau de boziu; se spală cu apa și se dă să bea.

DESCANTEC DE ȘERPE

Cules de Chr. N. Țapu de la Moș Stan Tobă, Roșiorii-de-Vede.

Veđi G. D. Theodorescu pag. 393 colóna I, primul descântec de șerpe, în care ultimele câte-va versuri se asémână.

Apucaî prin niște prunî mă-	—Am mușcat pe (cutare).	
[runțî,	—Ce-î dai lécul ?	
Intâlnî un șerpe necăjit,	—Fierul și oțelul,	
Măhnit și amărit.	Măsga de alun,	
—De ce ești, șerpe, necăjit,	10	Și apa neincepută.
5 Amărit și măhnit ?		

Rețetă: Se repetă de nouă orî descântecul; bățul de alun se cojește, se pune în apă și se dă să bea bolnavului.

DESCANTEC DE ȘERPE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu, de la Oprea Șerban, din Drăgănești—Teleorman.

A se vedea o variantă în colecția d-lui G. D. Teodorescu, pag. 393 colóna I sus și col. II jos, și pag. 396, col. I sus.

A plecat (cutare) pe cale pe
[cărare,	Să iasă junghîrile, usturimele,
S'a întâlnit cu vipera în cale.	10 Cușitele, durimile de la (cutare),
El pe viperă a călcat,	Din picere, din umflătură,
Vipera s'a nveninat	Din mușcătură,
5 Și pe el l-a mușcat.	Din veninătură.
Și leacul 'l l-am căutat;	Și (cutare) să rămâie curat, lu-
Și l-am aflat în nuia de alun,	[minat
În răchită de boj.	15 Ca de Maica Precista lăsat.

Rețetă: Se descântă în lapte dulce și se bea din el și se oblojește la mușcătură cu bojă fierță în lapte dulce.

DESCANTEC DE ȘERPE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu, de la Măria Năstase, din Romanești—Gorj.

Pasăre peștruie	Buduroi gălătă,
În sus sbură	Mușcătură de șerpe
Pe buștén de vie pică.	De șerpóică
Bușténu s'aprinse,	Veninată
5 Plóla îl stinse.	10 Vindecată.

Rețetă: Se descântă cu viță de vie saă cu vîrf de boj în lapte; cu laptele se unge omul unde este rana de mușcătură de șarpe. Se repetă descântecul de trei ori.

DESCANTEC DE ȘERPE

(VARIANTA)

Comunicată de D-nul M. Canianu — București.

A se compara cu cele două variante din colecția d-lui G. Dem. Theodorescu, pag. 394, col. II. Veđi și «Descânțece Marian pag. 224, 226, 227.

Tună 'n cer,	Osul să remâie sănētos.
Tună pe pămînt.	Cine 'l-a adus vestea,
Prepelița pestriță,	Să-l befe povestea.
Se ține de peliță,	10 Câte cuvinte am uîtat,
5 Peliță de carne,	Tôte să fie cu adevērat.
Carnea de os,	

Refeță : Se descântă cu crengi de alun, cu țarbă crescută prin gard, și cu apă neîncepută. Se descântă treî zile de a rēndul, in fie-care și câte de treî ori : dimineța, la amiazi și sēra ; și la fie-care dată se spune descântecul de treî ori.

DESCANTEC DE MUȘCATURA DE ȘERPE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la I. Pēscaru, din cāt. Gura-Beliț.

Sfinta Troiță,	La un loc cu nașu,
Pasēre pistriță.	Nașu, alunașu.
Calcă 'n plētră,	
Plētra a trāsnit,	Mē 'nchin cu dēscāntecu
5 Șērpele a plesnīt,	Și Dumneđeū să vie cu leacu.

DESCANTECE DE MUMA PADURII

DESCANTEC DE MUMA PADURI

Cules de Chr. N. Țapu, de la Stana Lungociu-Oprișoru—Mehedinți.

Tu muma păduri,	Cu mesele întinse,
Tu de astă séră în colo să nu	Cu paharele pline rase,
[maî vi,	15 Puse pe masă.
Că tu vi cu mâinile cât riș-	Acolo să musci,
[chitórele,	Acolo să mănânci.
Cu piclórele cât prăjinile	Acolo să ședî,
5 Cu ochiî cât sitele,	Acolo să odihnești
Cu dințiî cât teslele,	20 De astă séră în colo.
Cu unghiile cât secerile.	Să nu maî vi la cutare,
Să te duci în códele mărilor,	Că te taî cu securea.
În córnel cerbilor,	Și nici acolo să nu ședî,
10 Unde fata mare cosița nu îm-	Ci să te duci în ăl fund de mare,
Voinic nu chîotește. [pletește	25 Că te-aștéptă o fată mare,
Că ele te-adastă cu făcliele	Móșea dumitale.
[aprinse,	

Notă.—Femeile cari au copiiî micî, nici o dată nu-î bat cu mătura orî cât de necăjite ar fi ele. Cea ce le face de a nu lovi sau amenința pe copiiî cu mătura, este credința că dacă bat copiiî cu mătura, nóptea vine muma păduri, li se arată în vis și-î sperîe. —Când copiiî plâng în somn și continuă a plânge chîar deșteptându-se—dice-se, că a venit la ei muma păduri, de acela femeile tot-d'auna chîamă pe baba satuluî, ca să descânte copiiilor descântecul de maî sus.—Descântecul se face cu ajutorul unei securî, care se înfige cu tăișul în pragul ușei, când se dic vorbele :

«Că eu cu securea te-oî tăia
«De la (cutare) te-oî depărta».

DESCANTEC DE MUMA PADURII

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu, de la baba Badea Voicu Stirbu, din Drăgășani—Teleorman

Tu, muma pădurii,	Cu făclii aprinse,
Tu mlađa n��pte,	Să m��nca��,
��i tu mamorni��,	Să osp��ta��,
Vo�� c��te trele să vă 'nt��lni��,	15 Pe (cutare) să'l ��erta��,
5 ��i să pleca��,	��i să'l l��sa�� curat, luminat,
Pe (cutare) s'�� l��sa��,	Ca Ma��ca Precista ce l'a dat.
Să n'�� mai c��upi��,	Că eu cu desc��ntecul te-am
Să n'�� mai nec��ji��,	[descântat,
Să n'�� mai olec��i��.	Cu cu��itul te-am tăiat,
10 Ci să vă duce�� la copiii vo��tri,	20 De la cutare te-am depărtat.
Că v'adast�� cu mese ��tinse,	

Re  et  : Se unge copilul cu usturoi   i cu t  m  le   i să fac răscruci din umărul drept la piciorul st  ng,   i din piciorul drept în umărul st  ng. T  m  fa   i cu usturoiul pisat se dau în apă   i le bea copilul.

DESCANTEC DE PLANS

Culésă de Chr. N. Țapu, de la Voica Anghel Țapu—Ro  iorii-de-Vede.

Tu, muma pădurii,	Să nu'l mai nec��je��ti,
Tu col��tato,	15 Să'l la�� m��-sa să'l nec��jiasc��.
Tu str��mbo,	M��-sa să'l amărască.
Tu sc��lciato,	Tu să te duci la col��ta��i t��i,
5 Să fugi,	La purceii t��i,
��i să te duci,	La c��teii t��i.
��n păduri,	20 Pe ei să te nec��jesci,
��n ad��ncuri,	Pe ei să te am��r���ti.
��n sm��rcuri,—	Că eu unde oi afla numele tău.
10 Unde pop�� nu t��c��,	Cu toporu te-oi tăia,
Unde coco�� nu c��nt��,	Cu focu te-oi ardea,
Unde c��ine negru nu latr��.	25 Cu t��m��la te-oi t��m��la.
Să'l la�� pe cutare,	

Re  et  : Se desc  nt   cu foc, t  m  le, topor   i apă. Se pune foc cu t  m  le   i se t  m  le c  ma  a copilului.

Se fac răscruci pe c  ma  a copilului cu toporul   ncep  nd de la piciorul st  ng la umărul drept   i de la piciorul drept la umărul st  ng.—   n urmă se îmbracă copilul cu c  ma  a.

DESCANTECUL DE SPARIETURA

Cules de Ión Odor de la Păuna Moldovénca din Buzău.

- S'a sculat (cutare) Sfânta Lună
[de diminéță,
Pe cale, pe cărare a apucat,
Cu trei spurcați în cale s'a 'n-
Cu lei, [tâlnit :
5 Cu smei,
Cu leóicile,
Cu smeóicile,
Cu lipitura,
Cu spărietura.
10 Sburătorul era buzat și 'ncor-
[norat,
(Cutare), l'a vădut, s'a 'nspăl-
[mântat,
De carne, de spinare, de șale
S'a 'nceștat. [s'a apucat,
El s'a vălțat, s'a tânguit,
15 Maica Precista la el s'a coborît;
În brațe l'a luat,
De carne, de spinare, de șale
[l'a descleștat,
Și cu leac l'a dăruit,
De șapte miluri de loc pe spur-
[cat l'a gonit.
20 Blestemu-te Domnul, pe tine
[spurcatule,
Ce-ai avut, de te-ai apropiat
[de (cutare),
Și l'ai apucat de rinichi,
De sub rinichi,
De ficat,
25 De sub ficat,
De grumază,
De sub grumază ?
Ieși, că Domnul te-a blestemat;
Ieși de la cutare din mațe, de
sub mațe,
30 Din ficați, de sub ficați, din
bojogi, de sub bojogi,
Din inimă, de sub inimă, din
rânză, din osânză,
Dintr'o sută și nouă de oscióre,
Din nouă-deci și nouă de vini-
[șóre,
Să rămăle (cutare) curat, lu-
[minat,
35 Ca argintu strecurat,
Ca florile înflorite,
Ca altoile altoite, cum este de
la Dumneșeu lăsat.
38 Eă, cu Dumneșeu și cu Maica
Precista cu leacul !

DESCANTEC DE MUMA PADURII

Culésă de Chr. N. Țapu. de la Bărbătesci—Vâlcea.

- Tu, muma pădurii de miață-qi
Tu, muma pădurii de miață-
Tu să fugi, [nópte
Tu să te duci
5 Îndărăt de unde ai venit și pe
(cutare) să'l părăsești.
Du-te la fetele tale
La frumoșele tale,
La gramnicele tale,
Îndărăt de unde ai venit.
10 Lasă pe (cutare), curat,
Luminat
12 Ca Maica Precista din cer ce
[l'a dat.

Rețetă : Se descântă cu toporul și cu mătura în talpa casei despre sóre-scăpătă. Apoi cu tăciune de foc și cu un surcel de alun. Văjitoarea învâr-tește sub călcăiul ei tăciunele și rostește cuvintele de mai sus. Cu pul-berea cărbunelui se mânjește cel suferind făcându-i-se în frunte și 'n o-braz semnul crucii.

DESCANTEC DE SPAIMA

Cules de Chr. N. Țapu, de la baba Nața în etate de 85 ani, din Alexandria — Teleorman.

Acest descântec este bulgăresc.

Stra ut bașta,	10 Stra ut fulger,
Stra ut maica,	Stra ut haiduci,
Stra ut muma păduri,	Stra ut ogan,—
Stra ut mamornița,	Dă izlezî ut serțe
5 Stra ut noști,	Dă izlezî ut glava
Stra ut vic,	15 Dă izlezî ut cracă
Stra ut gâlcî,	Dă izlezî ut rîțeti
Stra ut besnic,	Seacă dihanie nă legalu
Stra ut davnic,	Serțe (N) nă meastu.

Rețetă : Se descântă în făină strânsă de la trei case primare. Des-cântecul se face în vatra focului. Se aruncă la fie-care descântec câte un pumn de făină pe perețele coșului. După figurile care se inchipue pe pă-rețele înegrit al coșului, descântătoarea explică spărietura bolnavului.

Se răcăie funinginea după coș, se amestecă în apă cu făina descân-tată și se dă de bea cel speriat.

DESCANTECE DE BUBA

DESCANTEC DE BUBA

Cules de Chr. N. Țapu de la Tinca Balan, din Costești—Vâlcea.

Bubă albă,
Bubă neagră,
Bubă verde,
Bubă galbenă,
5 Bubă roșie,
Bubă ovrească,
Bubă porcască,
Bubă turcăscă,
Bubă românească,

10 Bubă de nouă-șec și nouă de
[feluri.

Tu te tragi,
Eu să te trag,
După limba mea,
După buruiana ta,
15 După descântecul meu,
După al Maicăi Precistii.
Domolește-te,
Potolește-te,
Cum să potolește
20 Porcii prin straturi,
Omenii în paturi,
Așa să se potolască
Buba, spurcatul,
Dalacul,
25 De la cutare,
Din inimă, din ficiță,
Din piclere,
Din mădulere,
Din oscloarele.
30 Mută-te,

Strămută-te.
Du-te 'n văi,
Pe lemne, pe pietre,
Acolo, unde popă nu tîcă,
35 Unde secure nu rîsună,
Unde topor nu taie,
Unde fete mari cîda nu 'm-
(pletește,

Unde casa nu se spoiește,
Unde cocoș nu cîntă,
40 Unde căine n'a lătrat,
Unde popă n'a tocat.
Acolo vî sînt paturile,
Acolo vî sînt halaturile ;
45 Mese 'ntinse,
Cu făclii aprinse.
Acolo să beți,
Acolo să mîncăți,
Acolo să vî așezați,
50 În trupul (cutăruța) să nu mai
(stați.

Și să rîmîi cît bobul de mei,
Și ala să te faci în trei,
Și din trup să pleci.
Iar cutare să rîmăie,
55 Curat, luminat,
Ca stîua din cer,
Roua din câmp,
Ca ferecăturile de argint,
Ca Maica Precista ce l'a făcut
(și l'a lăsat.

Rețeta : Se descîntă cu o cruce, cu tîmăie, ac, cuțit găsit și cununat, apă, sare și rachiu.

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitra Ionița Neblea, din Cetățuia—R.-Vâlcea.

Bubă albă,	Eû în bute te-oî lega (băga),
Bubă négră,	15 Cu cercuri de fier te-oî lega,
Bubă turcésă,	Cercurile or plesni,
Bubă albastră,	Buba s'o risipi,
5 Bubă cu izdat,	Și s'o duce
Bubă cu dălac,—	În còdele mărilor,
Nu cuprinde,	20 În còrnele cerbilor.
Nu întinde,	Eșl bubă și te du,
Nu înțepa,	Că eû cu mătura te mătur,
10 Nu cușita,	Cu crucea te gonesc,
Nu junghia,	Cu cușitu te tai,
Că eû ȝ-oî descinta ȝie,	25 De la cutare te pornesc.
De la mine léc oî avea.	

Rețetă: Se descântă cu crucea, cu tămăle, ac, cușit găsit și cununat, apă, sare și rachiû.

DESCANTEC DE DALAC

Cules de Chr. N. Țapu de la Stanca Reșică, din Drăgănești — Teleorman.

Să se compare acest descântec cu cel din Colecția D-lui G. Dem. Teodorescu intitulat «De bubă rea» pag. 359, colóna I sus.

Plecat'a (cutare),	Buba armenésă,
Pe cale, pe cărare,	Bubă jidovésă,
Iar la mijloc de cale,	15 Bubă țigănésă,
Buba l'a întâlnit	Bubă rumănésă,
5 Și pe el că l'a isbit, —	Bubă țigănésă, călăscă, o-
Buba cu săgetătură,	— țiască.
Buba cu pocitură,	(Cutare) s'a plâns și s'a văitat,
Buba cu întâlnitură,	Cu lăcrămî pênă 'n pămînt,
Buba albă,	20 Cu glasu pênă 'n cer.
10 Buba vinătă,	Nimenîa nu 'l auđia,
Bubă négră,	Nimenîa nu 'l întreba,
Bubă cu nouă-đecî și nouă de	Numai Maîca Precista din cer
[junghîrî,	[il auđia.

- Pe scară de aur se scobora,
 25 De mâna dréptă 'l lua,
 Și 'l întreba :— Ce te plângi și
 [te olecăiești ?
 Iar el plângea și suspina :
 —Plâng și mă olecăiesc
 Că de diminéță m'am sculat ;
 30 Pe cale, pe cărare am plecat ;
 Cu buba rea,
 Cu dălacu m'am întâlnit.
 Maica Precista de mâna dréptă
 [il lua,
 Și pe cărare dréptă 'l îndrepta,
- 35 La (cutare) descântătore il
 [ducea.
 Că ea cu limba te-o descânta
 Cu mâna buba rea ț-o lua,
 Cu fum de petec te-o afuma,
 Cu tămâia te-o tămâia,
 40 Cu crucea buba ț-o depărta,
 Cu mătura buba ț-o mătura.
 Și (cutare) rămânea,
 Curat și luminat,
 Precum Domnul te-a lăsat,
 45 In ȋiua ce te-a născut.

Rețetă : Descântecul de bubă rea—ȋis și dălacul — se descântă de obicei în rachiū de drojdie, cu fir de mătură și cu crucea.
 Din rachiul descântat gustă bolnavul și cu restul se stropește la bubă.

DESCANTEC DE DALAC

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitra Ión Matheiū, din Govora— Vâlcea.

- Fugī, dălace,
 Imbălate,
 De la inima (cutăru'a).
 Nu întinde,
 5 Nu cuprinde,
 Nu umfla,
 Nu gâmfă,
 Nu înțepa,
 Nu cuțita.
 10 Nu înțepa cu acele
 Nu umfla cu nucile,
 Și eși de la (cutare),—
 Din inimă,
- De supt inimă,
 15 Din boșogī,
 De supt boșogī.
 Eși și te du,
 Unde popa nu tócă,
 Unde căine negru nu latră,
 20 Unde cioban nu chiote ;
 Și să lași pe (cutare),
 Curat,
 Luminat,
 Ca argintul stricurat,
 25 Ca de Maica Domnului lăsat.

Rețetă : Se descântă cu cuțitu, pistornicu (cruce) și fir de mătură, în apă de isvor și cu tămâie de la bobotéză. Cu apa descântată se stropește buba suferindului, și restul din apă se aruncă pe par, saū pe un căine și se repetă vorbele :

«Cum nu pôte sta apa în par și se usucă,
 Așa să fugă și să se usuce junghūurile,
 Cuțitele, dălacul, izdatul de la (cutare) ;
 Și cum mătura mătură gunoūl,
 Așa să se măture tótă durerea,
 Junghūurile și cuțitele de la (cutare).

DESCANTEC DE BUBA

Cules de Chr. N. Țapu de la Ilinca Nicolae Săceanu, Drăgșani—Teleorman.

Pleacă patru-șeci de muieri	Și să te duci la copiii tăi,
Pe patru-șeci de drumuri.	Că ei te-adastă,
Ele jos a ședut,	20 Cu mesele întinse,
Focul l'a făcut,	Cu paharele pline,
5 Buba la (cutare) a răsărit.	Să mănânci,
Impăratésă albă,	Să ospătezi.
Impăratésă vinătă,	Și pe (cutare) să'l lecușezi
Impăratésă galbenă,	25 Și să'l lași
Impăratésă roșie, —	Curat,
10 Să ieși de la (cutare) din fața	Luminat,
(obrazului,	Ca stéua din cer,
Din sgârciul nasului,	Ca roua din câmp,
Din toate mădulările,	30 Ca Maica Sfinta Mărie,
Din toate osciôrele.	
Și să te duci,	Leac să-î fie.
15 Unde popă nu tocă,	Descântecul al meu
Unde cocoș nu cântă,	Și leacul lui Dumnezeu !
Unde câine n'alatră.	

Rețetă : Se descântă cu cuțitul și cu fir de mătură și se dic la sfirșitul descântecului și vorbele :

- Cu cuțitul te tăia,
- De la (cutare) te depărta,
- Te gonii,
- Te risipi,
- 5 Cu mătura te mătura,
- Junghiturile și durerile de la (cutare) le depărta.

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Maria Preda Comănescu, din Bărbătescu—Vâlcea.

Bubă albă,	Cu ucigașu,
Bubă negră,	Cu dătătura,
Bubă turchéză,	Cu legătura,
Bubă albastră	Cu strigoșu,
5 Și cu lucru vrăjmășesc,	10 Cu moroșu,

- Ești din inimă și ficați,
Din plămâni,
Din măsele,
Din oscițorele,
15 Din șale,
Din picțore,
Mai curând de unde'l dore.
Că eu te-am sorocit cu soroc
(de foc
Să ieși din (cutare) tot din tot,
20 Cu gréța,
Cu năplăiala,
Cu ametețla,
Cu tãroméla,
Cu moloșéla,
- 25 Cu pirotéla.
Eu te-am descântat,
Eu te-am mânat,
Unde popă nu tócă,
Unde fată mare cosiță nu îm-
(pletește,
30 Unde casă nu se spoiește,
Unde popă nu cetește,
Unde topor nu taie,
Unde cocoș nu cântă.
Acolo se pãlătuești
35 Pě (cutare) să'l urăști.
Acolo să stai să prânđești,
Să hodinești,
38 Pě cutare să'l urăști.

Rețetă : Se descântă cu un ac, cu cuțit cununat și cu sare în apă, pe care suferindul o bea ; restul se aruncă pe gard sau pe un câine.

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Baba Oprica, din Barbătesci—Vâlcea.

- Bubă albă,
Bubă négră,
Bubă vinetă,
Bubă turchéză,
5 Bubă cafenie,
Bubă din patru-deci și patru de
[némuri de bube,
Bubă cu spurcat,
Nu te 'ntinde ca șérpele,
Nu înțepa ca cuțitele,
10 Nu 'nghimpa ca acele.
Și să pică și să respică,
Ca spuma de mare,
- Ca roua de sóre ;
Și să ieși din inimă,
15 Din măsele,
De sub măsele,
Din nas, de sub nas,
Și să te duci
În córnel cerbilor,
20 În copitele cailor,
În munți scunđi.
Acolo sînt liveđi verđi,
Cu ape reci,
Casele vóstre de veci.

Rețetă : Se descântă cu cuțit, cu sare și cu apă. Apa rămasă se aruncă pe gard și se rostesc cuvintele :

«Cum se scură apa după gard,
Așa să se scure și să fugă buba de la (cutare).

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culesă de Chr. N. Țapu de la Baba Stanca Deconescu, din Sacelu—Gorj.

Plecă cutare pe cale,
Pe cale, pe cărare.
Se 'ntâlni cu buba 'n cale :
— Bubă albă,	15 Late
Săncelate,
Cu alamă suflate.
Te-oî scóte din ficăi, din i-
[nimă, din boşogî,
5 Bubă négră,
Buba bubelor,
Sora cîumelor,—
Nu gămfa,
Nu junghia,	Şi să te ducî în copitele cailor,
20 În córnelor cerbilor,
In códele mărilor.
Acolo să cocî,
Acolo să rescocî,
10 Nu înţepa,
Nu făcea carnea rea
Că eă te-oî impunea
Te-oî străpunge,	Şi pe (cutare) să'l laşî,
25 Curat,
Luminat,
1 Cu nouă cuţite,	27 Ca Maica Precista ce l'a dat.

Reţetă: Se descântă cu cuţitul în mîiere. Cu mîierea se unge la bubă şi se mîncă din ea.

DESCANTEC DE BUBE DULCI

Cules de Chr. N. Țapu de la Ióna Călniceanu, Costesci—Vâlcea.

Néţă,
Cărtănéţă,
Tinde masă de mătase ;
Tóte bubele chemase,
5 Numaî pe ale dulcí nu le che-
[mase.
Ele rău se mîniase | De vîrf s'aplecasse
Din rădăcinî secase.
Să rămăie (cutare)
10 Curat,
Luminat,
Cum Maica Precista l'a lăsat. |
|--|---|

Reţetă: Se descântă cu balegă de vacă, atingîndu se bubele dulcí; apoi se usucă balega la coşul casei, dîcîndu-se cuvintele: «Cum se usucă balega de sóre şi de fum, așa să se usuce bubele de la (cutare)».

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Maria Preda Comănescu, din Bărbătesci — Vâlcea

- Bubă albă,
 Bubă neagră,
 Bubă turchéză,
 Bubă albastră,
 5 Și cu lucru vrășmășesc ;
 Cu ucigașu,
 Cu dătătura
 Cu legătura,
 Cu strigoșu
 10 Cu moroșu,—
 Ești de la (cutare),
 Din inimă,
 Din ficiaș,
 Din plămânș,
 15 Din unghii,
 Din măsele,
 Din gingii,
 Din limbă,
 De supt limbă,
 20 Din șale,
 Din piciore,
 Mai curând de unde 'l dore.
 Că eu te-am sorocit cu soroc
 [de foc,
 Să ieși din trupul (cutăruia)
 [tot din tot.
 25 Să ieși cu grêța,
 Cu cêța
 Cu năplățala,
 Cu ametețala,
 Cu târomêla,
- 30 Cu moleșêla
 Cu pirotêla.
 Eă te-am mănăt,
 Unde popă nu tócă,
 Unde fată mare cosița nu îm-
 [pletește,
 35 Unde popă nu citește,
 Unde casă nu se spoește,
 Unde topor nu taie,
 Unde cocoș nu cântă.
 Acolo să stai
 40 Să pălătulești,
 Și pe (cutare) să'l urăști.
 Acolo sint în córnel cerbilor
 Și în colțurile mărilor,—
 Acolo sint făclii aprinse,
 45 Acolo sint mese întinse.
 Acolo să stai să prândiți,
 Să vă hodiniți
 Și pe (cutare) să'l urți.
 Acolo să vă opriți,
 50 Să prândiți,
 Să hodiniți,
 Să mâncați,
 Să ospătați,
 Și pe (cutare) să'l lăsați,
 55 Curat,
 Luminat,
 Ca argintul stricorat
 Ca de Maica Sfinta Marie lăsat.

Rețetă : Se descântă cu un ac, cu cuțitul cununat și cu sare. Sarea o bea cu apă suferindul și restul din ea se aruncă pe un câine și se dic cuvintele : «Când o mai veni buba la acest câine, atunci să mai vie buba la (cutare), atunci, nică atunci».

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Simina, din Gresia—Teleorman.

Bubă din culcare,	Să nu întindeți,
Bubă din sculare, —	10 Să nu còceți,
D'o fi bubă călnescă,	Să nu căscați;
D'o fi bubă ovreiescă	Ci veninul din inima (cutăruia)
5 Să sară din pânțele trupului.	[să'l mutați.
Nouă decî și nouă de bube,	Și cutare să rămăie curat,
Nouă-decî și nouă de dălacî,	14 Ca Maica Precista ce l'a dat.
Nouă-decî și nouă de brîncî,	

Rețetă: Descântecul de bubă se face cu un cuțit pe d'asupra bubei. În urmă se dă bolnavului o ciupercă — ȕisă ciuperca bubei — ciuperca pucîosă, sau o buruiană numită dovlecel, care se aplică d'asupra bubei.

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Baba Neaga Zamfir Gheorghe, din Butculesci — Teleorman.

Bubă albă,	Cu nouă-decî și nouă de um-
Bubă negră,	[flăturî,
Bubă cu dălacu,	10 Cu nouă-decî și nouă de o-
Bubă cu isbitură,	[brîntiturî;
5 Bubă de nouă-decî și nouă de	Să ieși din pîle în sare,
[felurî de bube,	Din sare în pămînt.
Să ieși de la (cutare)	Tu să te topești,
Cu nouă-decî și nouă de durorî,	Și să te prăpădești,
Cu nouă-decî și nouă de fiorî,	15 Și pe (cutare) să'l lecuiești.

Rețetă: Se descîntă cu sare în apă. Cu sare se atinge bubă și se lepădă jos și se rostesc vorbele:

«Cum se topește sarea în apă,
Așa să se topescă totă durerea,
Junghlurile și bubă de la (cutare).

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitra Ion Matheiū, din Govora — Vâlcea.

Bubă albă,	Tu să te ieī.
Bubă negră,	Cu crucea te-oī depărta,
Bubă tătarăscă,	Cu mătura te-oī mătura,
Bubă ovreīscă,	Cu cuțitu te-oī injunghia ;
5 Bubă turcēscă,	20 De la (cutare) te-oī lua
Bubă rusēscă,	Și te-oī depărta.
Bubă romānēscă,	Să eși și să te duci de la(cutare),
Bubă de nouē decī și nouē de	Unde căine negru nu latră,
[felurī de bube,—	Unde popă nu tōcă,
Nu întinde,	25 Unde cloban nu chioțește,
10 Nu cuprinde,	Unde casă nu se spoēște.
Nu umfla,	Și pe (cutare) să 'l lași
Nu gāmfa,	Curat,
Nu obrānti,	Luminat,
Nu tīromi.	30 Ca maīca ce de sus l'a lāsāt.
15 Eū te iaū	

Rețetă : Se descântă cu cuțitul, fir de mătură și cu cruce în apă ne-
 începută și cu sare și cu tămăe de la bobotéză.

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitra Nicolae Ióna Vēduva, din Monastireni—
Vâlcea.

Bubă cu dălac,	10 Bubă de vacă,
Bubă cu izdat,	Bubă de căine,
Bubă cu brāncă,	Bubă de cal,
Bubă albă,	Bubă de porc,
5 Bubă negră,	Nouē-decī și nouē de descān-
Bubă galbenă,	[tătorī,
Bubă turchēză,	15 Tóte descāntă,
Bubă cafenie,	Tóte leac aū.
Buba bubelor ;	Bubă órbă

Bubă ovreiéscă,	Din ficați,
Bubă turcéscă,	30 Din óse
20 Bubă țigănéscă,	Măduvóse ;
Bubă ruséscă,	Și te du în códele mărilor
Bubă din netoți, —	Căci acolo aveți cu ce vă cinsti,
Ești de la (cutare)	Cu ce vă omeni.
Din óse,	35 Dar(cutare)n'are cu ce te cinsti
25 De supt óse,	Nici cu ce te omeni.
Din ochi,	Și să lași pe (cutare) curat,
De supt ochi,	Și luminat,
Din inimă,	39 Ca Maica Precista ce l'a dat.

Rețetă : Se descântă în apă cu cuțitul și cu pistornicul (crucea). Cu apa descântată se udă cel bolnav la locul unde este buba.

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Baba Nața, în etate de peste 85 ani, din Alexandria—Teleorman.

Bubă bună,	15 Să vă duceți în códele mării,
Bubă dulce,	Unde popă nu tócă,
Bubă vinătă,	Unde fete mari códa nu îm-
Bubă mistréță,	[pletește; —
5 Bubă din somn,	Că sint două fete
Bubă din sculare,	Cu códa pe spete.
Bubă din mâncare,	20 Și v'așteptă cu mese 'ntinse,
Voî nouă-deci și nouă de bube,	Cu pahare pline,
Nouă-deci și nouă de năjituri,	Să mâncați,
10 Să eșiți de la (cutare) din popu	Să ospătați,
[nasului,	Pe cutare să 'l ȳertați,
Din creșterii capului,	25 Și să 'l lăsați curat,
Din sgârciul nasului,	Luminat,
Din inimă,	Cum Dumnezeu l'a lăsat.
Din ficați ;	

Rețetă : Se descântă cu un cuțit pe locul unde este buba și se atinge cu nițică sare.

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Baba Rada Șovâlgău, din com. Valea-cu-apă—Gorj.

Tu, bubă de cal,	20 Pe supt buturî ;
Tu, bubă de vacă,	Unde căniî n'o lătra
Tu, bubă de capră,	Și popă n'o toca,
Tu, bubă de ôie,	Fată mare nu s'o pștețna.
5 Tu, bubă de purcea,	Cum nu pôte popa sluji sfînta
Tu, bubă de cățea,	[leturghie
Tu, bubă veninată,	25 Fără cruce și fără tămăle,
Tu, bubă de scrôfă turbată,	Așa să nu te lipești de (cutare);
Tu, bubă trupescă,	Cum se potolește vîntul
10 Tu, bubă netoțescă,	Și pămîntul
Tu, bubă boerescă,	Copiiî micî în legănele
Tu, bubă rudărescă,	30 Boerî marî în plăpomele,
Tu, bubă țigănescă, —	Păsărele pe la cuiburele, —
Eû te mut,	Așa să se potolască buba din
15 Tu să te muți, —	[ósele (cutăruța).
Să te duci la fetele lui Ler im-	Și cutare să rămăie curat lu-
[pêrat,	[minat,
Unde cocoș nu cântă,	35 Ca argintul stricurat,
Unde sêcure n'o taia.	Ca sórele rêsărit,
În păduri	Ca busuîocul înflorit.

Rețetă : Se descântă de trei ori, repetându-se versurile de mai sus. Se descântă cu crucea, cuțit și sare în apă. Apa descântată o bea cel suferind și se unge cu ea unde este buba.

Restul din apa descântată se aruncă pe o mătă sau căine și se dic vorbele : «Când o mai scri, sau grăi, sau descânta și cățea asta, atunci să mai vie buba la (cutare). Buba pe pămînt a venit, pe pămînt să se întorcă ; pe pămînt a venit, pe supt pămînt să se ducă.

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Marica Petrișor—Roșiorii-de-Vede.

— Bubă bună	Nu ca brósca te umfla.
Și mai bună,	Și ești de la cutare,
Bubă dulce,	Cu toate junghurile,
Bubă de nouă feluri de bube ;	20 Cu toate cuțitele,
5 Bubă albă,	Cu toate durerile,
Bubă neagră,	Cu toate obrintelile
Bubă verde,	Și cu toate răcelele ;
Bubă vinătă,	Și te du 'n fundul mării,
Bubă turchéză,	25 La rădăcina copacului,
10 Bubă roșie,	La fata 'mpăratului.
Bubă albastră ;—	Că fata 'mpăratului te-așteaptă,
Nu te 'ntinde,	Cu mese 'ntinse,
Nu te prinde,	Cu făclii aprinse,
Nu ca ghimpele 'nghimpa,	30 Cu pahare pline,
15 Nu ca urzica urzica,	Să mâncați să ospătați,
Nu ca șerpele 'nvenina,	Pă (cutare) să'l fertați.

Rețetă : Se descântă în cicóre saú prune uscate și se pun pe locul unde este buba.

DESCANTEC DE HA BUBA

(VARIANTA)

Cules de Ión Odor, de la Țărtăia—Valeni—Prahova.

— Bubă albă,	Nici să te 'nmulțești,
Bubă vinătă,	Mai mult să te sfirșești,
Bubă albastră,	Afară să ieși,
Bubă neagră,	15 Din turpină să seci.
5 Bubă mocănescă,	Te-ai mistuit,
Bubă ovreiescă,	Te-ai risipit,
Bubă veninată,	Jupănescă,
Bubă săgetată,	Împăratésă ?
Bubă rea,	20 Móiă-ți cuțitili,
10 Sor' cu ciuma rea ;—	Móiă-ți săgețili,
Nici să te lățești,	Móiă-ți toate cusururile,

Să sece dē la (cutare)	Să se mistuēscă,
Să sē mistuľască,	La (cutare) să nu se mai găsēscă.
25 Să sē risipēscă ;	
In vēnt să iēsă,	30 Dē la min' dēscāntecu,
Afar' să plece,	De la Maľca Precista lēcu !

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Maria Nastase, din Romanesc—Gorj.

— Tu, bubă veninată,	Unde popă nu tócă,
Tu, bubă bēșicată,	Unde fată mare códa nu im-
Tu, bubă din bere,	(pletește
Tu, bubă din mănecare,	Unde căľne nu latră,
5 Tu, bubă din odină,	20 Unde cľoban nu chiotēște,
Tu, bubă din bătaľa vēntuluľ,	Unde óľe nu sbľară,
Tu bubă din bórea pămēntuluľ,	Unde secure nu e,
Să iēsľ de la (cutare)	Miros de tāmăľe.
Din inimă,	Acolo să lăcuiľ,
10 Din trupul luľ,	25 Să vē odiniľ,
Din tóte inchēturile,	Pe (cutare) să'ľ părăsiľ,
Să iēsľ și să te ducľ,	Și să'ľ lăsaľ curat,
In vēntuľ marľ.	Luminat,
Eũ te ľaũ și te duc	Ca argintul stricurat,
15 In vēntuľ marľ,	30 Ca Maľca Precista ce ľ'a dat.
Peste munte,	

Rețetă : Se descāntă în usturoľ, rachiũ, cu cuțit și fir de mătură.

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la baba Manea Matheľ, în etate de 85 anľ, din Roșiorľ-de-Vede.

— Bubă albă,	Bubă sor cu dălacul,
Bubă nēgră,	10 Bubă sor cu dălacu negru,
Bubă roșie,	Bubă sor cu dălacu vinēt,
Bubă turchéză,	Bubă sor cu dălacu roșu,
5 Bubă veninată,	Bubă cu dălacu veninat,
Bubă topsicată,	Bubă cu dălacu topsicat,
Buba bubelor,	15 Bubă cu dălacu bēșicat, —
Sora cľumelor ;	.Eșľ de la (cutare)

Din os in carne,
Din carne in pîele,
Din rînză
20 In osînză.
Şi (cutare) să rămăie,

Curat,
Luminat,
Ca stéua din cer,
25 Ca roua din câmp,
Ca Maica Precista ce l'a făcut.

Reţetă : Se descîntă cu sare in apă. Apa se bea şi se stropeşte la
bubă şi se ȑic cuvintele :

Cum se topeşte sarea 'n apă,
Aşa să se topéscă buba, dălacul de la (cutare).

DESCANTECE DE BRANCA

DESCANTEC DE BRANCA

Cules de Chr. N. Țapu de la Ióna Guța Stanciu, din Saceni—Teleorman.

Brâncă neagră,—	Ia-ți junghîurile.
Brâncă albă,	20 Și să te duci la fata lui Lilăr
Brâncă veninată,	[împărat,
Brâncă galbenă,	C'acolo te-adastă o fată izinită
5 Brâncă bășicată	La o salcie prisădită,
Brâncă cu izdat,	Cu mese întinse,
Brâncă cu dălac,	Cu făclii aprinse,
Brâncă sora cîmelor,	25 Cu pahare pline și scrise.
Sor cu buba,	Așa știe să vă prînziască
10 Sor cu dălacu,	Să vă odiniască.
Sor cu izdatu, —	(Cutare) nu știe să vă odiniască
Ești de la (cutare)	Nici să vă prînziască ;
Din cap,	30 Și (cutare) să rămăie curat
Din ochi,	[luminat,
15 Din făclii.	Ca stéua din cer,
Ia-ți cuțitele,	Ca roua din câmp,
Ia-ți amețiturile,	Ca argintul cel curat,
Ia-ți vîrsăturile,	De Maica Precista lăsat.

Rețetă : Se descântă cu un drug (un fus mare), în rachiū, unt-de-lemn și în săpun. Cu toate aceste amestecuri la un loc, se unge corpul suferindului. La sfîrșitul descîntecului se mai adaogă și cuvintele următoare :

«Cum mătură mătura gunoărele,
Așa să se măture toate junghîurile, cuțitele de la (cutare).
Că Maica Precista m'a învățat,
Și cu limba te-am descântat.
Cum dă drugă îndărăt,
Așa să dea îndărăt durerile, junghîurile de la (cutare).

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Culésă de Ión Odor de la Sandu Potcovaru, din Valeni-de-munte—Prahova.

Brâncă négră	5 In vânt să te duc!
Brâncă fosicată,	
Brâncă veninată,	Dumne-deu cu lécu,
Brâncă din vânt ai venit,	Și eu cu descântecu!

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Stana Reșică, din Drăgănesci—Teleorman.

366 Sa se compare acest descântec cu cel din colecția d-lui G. D. Teodorescu, pag. col. I.

Cu cârpa aprinsă am descântat,	Din toate închieturilele,
Brânca îndărăt de la (cutare)	Din toate mădulările.
[a dat.	Să te duci, unde popă nu ci-
—Brâncă secă,	[tește,
Brâncă bășicată	Unde cîoban nu chioțește,
5 Brâncă topsicată,	20 Unde cîne nu latră,
Brâncă înveninată,	Unde fată mare nu se plăptănă
Să ieși și să fugi de la (cutare),	Și (cutare) să rămăie
Din creeri capului,	Curat și luminat
Din sgârcul nasului,	Ca'n diua ce malcă-sa l'a făcut;
10 Din fața obrazului,	25 Ca stéua din cer
Din măduva ôselor,	Ca roua din câmp.
Din pîele,	
De subt pîele,	Cucârpa aprinsă am descântat,
Din rinichi,	Brânca îndărăt de la (cutare)
15 Din boșogi,	[a dat.

Rețetă : Se afumă de brâncă cu cârpă aprinsă și se rostesc cuvintele de mai sus.

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Culésă de Ion Ionescu de la o bătrână din comuna Cucuteni—Dâmbovița.

<p>Cu cârpă aprinsăam descântat,
 Brâncă îndărăt a dat.
 Brâncă secă,
 Brâncă cu d'ăi rēi,
 5 Brâncă 'nveninată,
 Să ieși și să fugi de la (cutare),
 Din creeri capulu',
 Din popul nasulu',
 Din fața obrazulu',
 10 Din toate încheieturilele,
 Din toate mădularile,
 Eși, fugi și te du,</p> | <p>Unde cîoban nu chiulește,
 Unde popă nu citește,
 15 Unde fată coddă nu 'mpletește;
 La tórta pămîntulu',
 La aripa vîntulu'.
 Să rămăie (cutare) curat,
 Luminat,
 20 Ca auru stricorat,
 Ca stéua din cer,
 Ca roua din câmp,
 Ca Maica Precista cînd l'a făcut.</p> |
|---|---|

Rețetă : Se descântă de trei ori, afumându-se bolnavul cu călți aprinși sau cu cârpă.

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Gheorghe Cârstoiu, în etate de 68 ani, din com. Facăi—Vâlcea.

<p>Tóte brâncele se înșela,
 Se împovăra,
 Brâncă de la (cutare) n'avea cu
 [ce se înșela,
 Cu ce se 'mpovăra,
 5 Din rădăcină seca,
 De la (cutare) pleca.</p> | <p>Și se ducea, unde popă nu tódă,
 Unde fată mare cosița nu 'm-
 [pletește,
 La ómenī lecuește.
 10 Rămănea (cutare) curat
 Luminat,
 Ca Maica Precista ce l'a lăsat.</p> |
|---|--|

Rețetă : Se descântă cu cuțitu în sare și se presară pe locul unde este brâncă. O parte din sare se inghite de cel bolnav și se repetă vorbele: «Cum se topește sarea de apă, așa să se topescă brâncă de la (cutare)».

DESCANTEC DE BRANCA

VARIANTA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitra Ión Matheiú, din Govora—Vâlcea.

Curva brâncă încăleca,	De la (cutare) te-oî lua,
Pe furcă încăleca,	20 În Marea Négră te-oî arunca.
La Marea Négră alerga,	Eû te iaû
Bistrița trecea,	Tu să te ieî;
5 De la (cutare) se lua.	Eû te mut
— Brâncă brâncelor,	Tu să te muțî.
Sora cîumelor,	25 Și să ieșî de la (cutare)
Și a bubelor	Din creeriî capuluî,
Nu întinde,	Din fața obrazuluî,
10 Nu cuprinde,	Din sgârcîul nasuluî,
Nu umfla,	Din inimă,
Nu gâmfă,	30 De supt inimă
Nu înțepa,	Din boșogî,
Nu cuțita.	De supt boșogî
15 Că eû cu cuțitu te-oî junghîa,	Și să rămăie (cutare)
Cu crucea te-oî depărta,	Curat,
Cu mătura te-oî mătura,	35 Luminat,
Cu tămâia te-oî tămâia,	Ca Maîca Precista ce l'a lăsat.

Rețetă : Se descântă cu un cuțit, fir de mătură, cu crucea și cu tămăie de la bobotéză în apă neîncepută.

DESCANTEC DE BRANCA

VARIANTA

Culésă de Chr. N. Țapu de la baba Oprica din Bărbătesci—Vâlcea.

— Bubă cu brâncă	Esî și dute, unde cocoș nu cântă
Bubă cu vifor,	10 Unde popă nu tócă,
Bubă cu dălac,	Unde oîa nu sbîară,
Bubă cu izdat,	Unde boul nu rage,
5 Cu vrăjmașu amestecat, —	Unde calul nu nechéză
Esî de la (cutare) din cap,	Unde câine roșu nu latră.
Din ochî, din picîore	15 Acolo să ședî,
Și maî tare de unde 'l dóre.	Să locueșî

Și să lecuiești
Unde sînt mese întinse,
Cu făclii aprinse
20 Și pahare pline.
Să măncați
Să ospătați

Și pe (cutare) să 'l urîți,
Să 'l părăsiți
25 Și să 'l lăsați curat,
Luminat,
Ca Maica Precista ce l'a lăsat.

Rețetă: Se descântă cu lemn de alun, ca să fugă brânca, cu crucea și cu cuțit găsit sau cununat. De regulă se descântă cu tămâie în apă, sau în rachiū de drojdie și se pune și usturoiū și sare. Tote acestea se amestecă la un loc în rachiū și se dă suferindului să bea și se unge la locul unde este eșită brânca.

Ce rămâne din acea apă sau din rachiū se aruncă pe mâțe (pisici) sau câlni, repetindu-se de trei ori vorbele:

«Mâța și călenele să vie,
Dar bôla (brânca) (cutăruța) să nu vie».

Alte ori apa descântată se aruncă pe un mărăcine și se dice:

«Să rămăie brânca pe mărăcine
Și îndărăt să nu mai vie».

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Tapu de la Maria Nița Udroiū, din Roșiorit-d e-Vede.

Brâncă negră,
Brâncă vinetă,
Brâncă cu orbariță,
Brâncă din Țele
5 Brâncă din țepă,
Brâncă cu vifor,
Brâncă cu dălac,
Brâncă cu izdat,
Brânca brâncelor,
10 Sora cîumelor,—
Nu junghîa,
Nu cuțita,
Pin dinți,
Pin măsele,
15 Pin gingi,
Pin fața obrazului,
Pin sgărclul nasului.
Iar (cutariță) tare se văita,
Tare se olecăia.
20 Maica Precista,
Maica Sfintă Măria,

Tare aușia,
Tare venia,
Pe (cutărița) il spăla,
25 De brâncă,
De bubă,
De vifor,
De dălac.
(Cutăriță) țipa,
30 Se văita.
Maica Precista aușia,
Că ea nu scia cinat
Și dormitat.
Și ele venia,
35 Și căta
Cai de călărie.
Cai de călărie nu gășia,
Săbi de tăiere nu gășia.
De cîudă, de amar,
40 Pe furcă încăleca,
In fundul mării se arunca.

Rețetă: Se descântă cu furca de tors și cu fus și se repetă cuvintele:

— Cocónă mare,
Screme-te mai tare
Și fă un cocon mare,
Să umble călare.	Porcii în strat,
10 Vitele în sat, —
Și (cutare) să se potolască,
Și să se liniștească.
Și să rămâie curat,
Luminat,
5 Să se ducă la (cutare),
Și să-î potolască dorul.
Cum se potolește paserile la
[cuiburele,	15 Ca aurul stricator,
Ca Țiua ce l'a dat.
Ómeniî în pat,	

Se mai descântă și în balegă de bivoliță și se ȃic cuvintele:
«Cum se îmóte balega de plóte și de rouă, așa să se îmóte durerile din tot trupul cutăruia».

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitrana Dumitra Stoica, Rogojelu—Gorj.

A plecat, cutare,
Pe cale, pe cărare ;
Se 'ntâlni cu brânca în cale,
Brâncă neărá,
5 Brâncă roșie,
De nouă-ȃeci și nouă de feluri
(de brâncă,
Brânca brâncelor,
Sora cřumelor.
Brânca pe furcă a încălecat,
10 La Marea Néărá a plecat.
Brânca după furcă a alunecat,
Brânca în Marea Néărá s'a
[necat.
Cum se topește spuma de mare
Și roua de sóre,
15 Așa să se potolască
Viforul, durerile,
Junghlurile,
Țépa,
Săgetăturile,
20 Cuțitele,
Fiorurile de la (cutare).
Și să plece brânca, | In marí vâi,
In vâi corobâi,
25 Acolo să hodinască,
Acolo să prâăđiască,
Și pe cutare să'l lase,
Curat, luminat,
Ca argintul strecurat,
30 In numele Tatălui și Fiului și
[Sfintului Duch închinat.
Acolo să stați,
Că sinteți așteptate,
Cu mese întinse,
Cu pahare pline ;
35 Să mâncați,
Să ospătați,
Pe (cutare) să'l ȃertați.
Că (cutare) nu știe a vē culca,
Că (cutare) nu știe a vē scula,
40 Că (cutare) nu știe a vē prâăđi,
Că (cutare) nu știe a vē odini.
Și să'l lăsați curat, luminat,
43 In numele Tatălui și al Sfintu-
[lui Duch închinat! |
|--|--|

Rețetă: Se descântă cu furca în apă. Apa descântată se bea și se udă partea unde e brânca.

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Gherghina Dumitru Gâdea, din Saceni—Teleorman.

- Brâncă negră,
 Brâncă albă,
 Brâncă turungie,
 Brâncă cafenie,
 5 Buba bubelor,
 Muma cîmelor,
 Tu, brâncă roșie,
 Tu, brâncă turchéză,
 Tu, brâncă albastră,
 10 Tu, brâncă verde,
 Tu, brâncă galbenă,
 Tu, brâncă din sóre,
 Tu, brâncă din ninsóre,
 Tu, brâncă din mâncare,
 15 Tu, brâncă din sculare,
 Tu, brâncă din loviturî,
 Tu, brâncă din întîlniturî,
 Tu, brâncă din șoîmane,
 Tu, brâncă din cărare,
 20 Tu, brâncă cu sóre sec,
 Brâncă cu isbitură,
 Brâncă cu vifor,
 Brâncă cu rușită,
 Brâncă cu izdat,
 25 Brâncă cu caî negriî,
 Brâncă cu caî albî,
 Cu códele jugrăvite,
 Cu córnel poleite,
 Inchideți ușele,
 30 Astupați ferestrele
 Și scoteți brâncele dela (cutare),
 Din șale,
 Din spinare,
 Din ochî,
 35 De supt ochî,
 Din fălcî,
 De supt fălcî,
 Din óse,
 De supt óse,
- 40 Din mădulări,
 Din suptiori,
 Din țîțe,
 Din cosițe.
 Nu te 'ntinde,
 45 Nu cuprinde,
 Nu te lăți,
 Nu te'nfrăți.
 Ia-te după descântecul meu,
 După buruîéna ta,
 50 După mâna mea.
 Să vă duceți,
 Să alergați,
 Să vă 'mpăcați,
 Unde cocoș nu cântă,
 55 Unde popă nu tócă,
 Unde topor nu taie,
 Unde fete mari códa nu im-
 [pletește,
 Unde casa nu se spoîește.
 Acolo vă sînt paturile ;
 60 Acolo vă sînt halaturile ;
 Acolo vă sînt palaturile ;
 Mesele vă sînt întinse,
 Cu făcliî aprinse,
 Cu pahare pline
 65 Să mâncați,
 Să ospătați,
 Să'mî prândiți,
 Să mi-vé odiniți.
 Iar pe (cutare) să'l părăsiți
 70 Și să'l lăsați
 Curat, luminat,
 Ca argintul cel curat,
 Ca orî-ce stricorat,
 Ca Maîca Precista ce l'a dat.
- Léc de mâna mea
 Și de Maîca Precista!

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Maria Năstase, din Romanesti—Gorj.

Plecă brâncă cu brâncoiu ei,
Amëndouî într'o cărôie.
Se întelni cu Maica Precista
[în cale.	Pe (cutare) să 'l săgetaî,
Maica Precista îi întrebă :	Să-l junghiaî,
5 — Unde te duci, tu brâncă, cu
[brâncoiu în cărôie ?	20 Să-l cuțitaî,
— Ne ducem la (cutare) în cap,
[în creierî ;	Să-l umflaî,
Să 'l săgetăm,	Să-l gâmfăî.
Să 'l junghiam,	Ci, tu brâncă, să te duci în ale
[văî
Să 'l cuțităm,	In ale colobăî.
10 Să 'l umflăm,	25 Brâncă îndată ce audă
Să 'l gâmfăm	Și așa se mânia
Să 'l facem sânge și coptură.	Și veni și-și adună durerile,
— Îndărăt, brâncă, cu brâncoiū
[de unde ai plecat.	Tôte umflăturile
Că Maica Precista vë oprește	Tôte junghîurile.
15 Și cu glas din cer glăsuește :	30 Și le adună
— Să nu vë duceî la (cutare),	Și în sac le băgă
Creierîl să-î dētunaî,	Și 'n gârlă se inecă.
	Și pe (cutare) îl lăsă
	Curat,
	35 Luminat,
	Ca argintul strecurat,
	Ca Maica Precista ce l'a lăsat.

Rețetă: Se descântă cu furca de tors sau cu cuțit, în vin, oțet și cu usturoiū.

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Cules de Ión Odor de la Păuna Moldovénca—Buzetū.

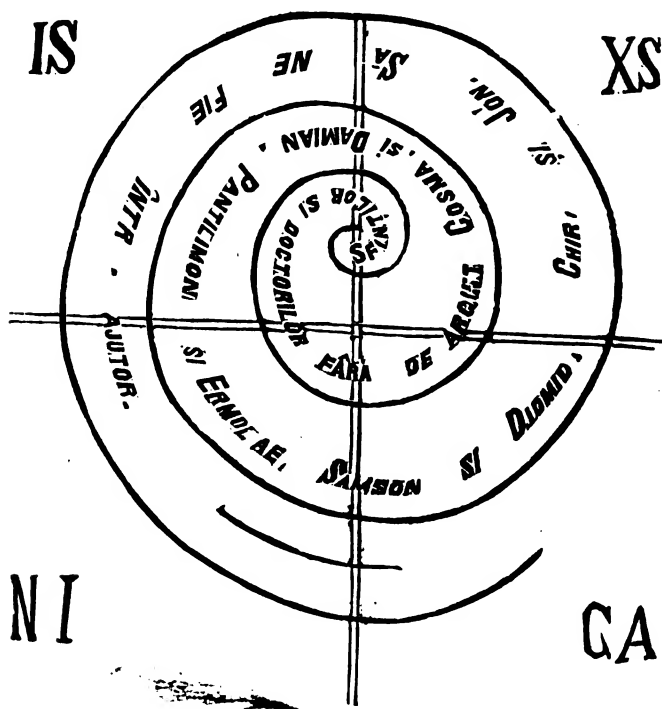
Brâncă albă,	Brâncă din gunôie,
Brâncă negră,	Brâncă din rēcělă,
Brâncă roșie,	10 Brâncă din ferbințelă,
Brâncă vinetă,	Brâncă cu trimes,
5 Brâncă stacojie,	Brâncă cu umflătură, —
Brâncă conabie,	leșî de la (cutare)
Brâncă din paie,	Din creeriî capuluî,

DESCANTEC DE BRANCA

Cules de Chr. N. Țapu dintr'o copie de la Pr. Gh. Popescu, din comuna Runcu, luată de la Pr. Sandu, decedat în etate de 93 ani în comuna Gemenea—Dâmbovița.

Veți acest descântec și figura și în cartea doctorului Ionescu Buzău : «Medicina Familiei».

(eratuc) ăet ăulubor etatânds ăd enmôD

ăad ăs ăărădnă ăires et ăărădnă ăcnârB

Rețetă : Se scrie întocmai pe o bucată de hârtie, se unge cu mîere peste care se pune puțin piper și foarte puțin ardei și se aplică pe partea bolnavă. În lipsă de mîere se pune malaiă ămuiat în rachiă de drojdie.

DESCANTECE DE IZDAT

DESCANTEC DE IZDAT

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitorea Anca, din comuna Măgurele—Teleorman.

— Tu, izdatule,
Impăratule,
Spurcatule,
Săgetatule,
5 Ai plecat,
Ca un turbat
Să ieși țilele la (cutare).
Nu le lua,
Ci du-te la casa ta.
10 Acolo să beți,
Acolo să mănânci.
La (cutare) nu bea, | Nu mânca.
Fugi, sângeratule,
15 Spurcatule,
Și du-te la casele tale.
Acolo să beți,
Acolo să mănânci,
Și să locuiești,
20 Și pe (cutare) să-l lecuiiești.
Și să-l lași curat,
Luminat,
Ca roua din câmp,
Ca de Maica Precista lăsat. |
|--|---|

Rețetă : Se descântă în apă neincepută cu fir de busuțoc, cu crucea și cu tămâie și se ȳic la sfârșitul descântecului, cuvintele :

Cu mătura te-am măturat,
Cu tămâia te-am tămăiat,
Cu crucea te-am depărtat,
Cu limba te-am descântat ;
Și pe (cutare) l'am lăsat,
Curat,
Luminat,
Ca de Maica Precista lăsat.

Apa descântată se bea de cel bolnav și o parte din ea se aruncă în vîrfu unu par de gard și se ȳice cuvintele :

Cum se spală parul ăsta de plöie și de vînt,
Așa să se spele (cutare) de izdat.

DESCANTEC DE IZDAT

VARIANTA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Stana Reșică, din Drăgănești—Teleorman.

Tu izdate,	15 Din mădulere,
Spurcate,	Din pleópele ochilor,
Blestemate,	Din auđul urechilor.
Nu mugi ca boŭ,	Cum potolește vântu pămîntu.
5 Nu rama ca porcu,	Așa să se potolască junghîurile
Nu rugea ca căînele.	20 Icnelele, amețelele,
Tu să ieși cu durerile,	Cuțițele, țepile, fărșelile,
Cu junghîurile,	Greutatea,
Cu cuțițele,	Reotatea de la (cutare).
10 Cu durimele,	Și (cutare) să remăie curat,
Cu usturimele de la (cutare),	25 Luminat,
Din mîini,	Ca stéua din cer,
Din picere,	Ca roua din câmp,
Din rinichî,	Cu ce măsă l'a făcut.

Rețetă: Se descântă de regulă pe corpul omului cu cuțitul și cu nițică sare.

DESCANTEC DE IZDAT

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Constantina Ion Rădoi, din Valea-cu-apă—Gorj.

— Tu izdate,	Cu limbă curată,
Blestemate,	15 Cu fața ridicată;
Topsicate,	Și te voiŭ curăța,
Inveninate,	Și te voiŭ spăla,
5 Turburate,	Și în nouă-decî și nouă de ho-
Nu întinde,	[tare te voiŭ arunca
Nu cuprinde (pe cutare),	Și de pe trupul (cutăruia) te
Nu încindea,	[voiŭ curăța,
Nu cuțița,	20 De bóle și de dureri.
10 Nu săgeta,	Iar (cutare) să remăie curat,
Nu gâmfă,	Luminat,
Nu umflă ;	Ca argintul stricurat,
Că eŭ te voiŭ descânta,	Ca stéua din cer lăsat.

Rețetă: Se descântă cu crucea, cu usturoi, praf de pușcă, oțet și tămâie de la boboteză și busuțoc de la stég. Se dă de băut și se unge unde-l dore pe bolnav.

DESCANTEC DE IZDAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Maria Năstase din Romanăș—Gorj.

Mărine, nene Domn mare,	Ficați la ficați,
Și ieși de la (cutare), —	10 Inimă la inimă.
Din inima lui,	Pe (cutare) să-l lași curat, lu-
Din ficați lui,	[minat,
5 Din trupul lui.	Ca stéua din cer,
Și să ieși, să te duci la hăl	Ca roua din câmp,
[de te-a mâncat,	Ca argintul strecurat,
Să-i puț cap la cap,	15 Ca Maica Precista ce l'a lăsat.
Cur la cur,	

Rețetă: Se descântă în usturoi cu oțet, cu care se unge suferin-
dul la stomac.

DESCANTEC DE DOR DE INIMA

Cules de Chr. N. Țapu de la Ióna G. Purice din Barbătesci—Vâlcea.

Ucigă-te crucea, vrăjmașe,	15 Să ieși :
De la biserică plecași,	Din inimă,
La icône te-ai închinat	Din ficați,
Și draci i-ai crăpat,	Din șale,
5 De la (cutare) i ai luat,	Din măsele,
Cu junghurile,	20 Din picțere,
Cu cuțitele.	Din ósele de unde 'l dore.
Nu umfla,	Eși, și du-te în munți scunși
Nu gâmfă,	Și'n rădăcinile brașilor.
10 Nu face carnea rea,	Acolo să ședși,
Nu junghia,	25 Să locușești,
Nu cuțita.	Pă cutare să 'l urăști,
Și să te ei de la (cutare) ;	Să'l părăsești.
Să plecși,	

Rețetă: Se descântă cu sfinta cruce în apă, în care se bagă tămâie și usturoi. Din apa descântată se gustă de trei ori și se unge cu ea pe stomac.

DESCANTEC DE IZDAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Dumitrana Dumitru Stofca, din Rogojelu—Gorj.

Crăpî izdate,
Blestemate.
De la inima (cutăruia) să plecî;
Și te du în còdele mărilor,
5 În copitele cîutelor.
Acolo să locuiești,
Acolo să vâlcărești,
Acolo să hodi hnești,
De la inima cutăruia să fugi,
10 Că eu cu crucea te-am des-
[cântat
Cu cuțitu te-am tăiat,
De la cutare te-am duhuit
Și de la inimă te-am potolit. | Cum se potolește sórele în cer,
15 Vîntul pe pămînt,
Focul în cuptor,
Oile în stîna,
Așa să se potolască dorul de
la (cutare)
Și să se ducă în còdele mărilor.
20 În copitele cîutelor,
În còrnele cerbilor,
În rădăcinele brașilor.
Acolo să hodruască,
Acolo să prîndască,
25 Pe cutare să'l părăsască. |
|---|---|

Rețetă : Se descîntă în apă cu crucea și cu cuțit cununat sau găsit.
Apa descîntată se bea și se udă cu ea.

DESCANTEC DE IZDAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Dumitra Răducan—Mărgoiu din Urdari-de-jos—Gorj.

Tu izdate,
Blestemate,
Mută-te,
Strămută-te :
5 Din cap,
De la inimă,
Din sgîrcul nasului,
Din fața obrazului,
Din băferile inimei.
10 Du-te în còdele mărilor, | Acolo să-ți faci casă,
Acolo să-ți faci masă,
Légăn de mătase.
Acolo să te aciuzezi,
15 Acolo să 'mpuzezi.
(Cutare) să rămăie curat și lu-
[minat,
Ca argintul stricurat,
Ca Maica Precista lăsat. |
|--|--|

Rețetă : Se descîntă cu fir de mătură și se dic cuvintele : «Cum se mătură cu mătura toate gunóele, așa să se măture, să se curătescă izdatul

de la cutare ; că eă izdate, blestемate, cu mătura te-am măturat, cu tă-
măia te-am tămăiat și te-am trimes la Vadul lat.

Că eă izdate
Blestемate,
Cu mătura te-am măturat,
Cu tămăia te-am tămăiat,
Și te-am trimes la Vadul lat.
Amin, Maică Sfintă Mărie,
Leac din mâna mea să fie !

DESCANTEC DE IZDAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Maria Marin Colțatu din Scrioștea—Teleorman.

Fugă negor
Din răzor,
Și tu izdate,
Blestемate;
5 Că la cutare nu e loc de mörte
E loc de tērg,
De biserică,
De cruce
Și de tămăie.
10 Ce e cutăruia să nu mai fie !

Că eă cu limba te-am descântat
Cu crucea te-am depărtat,
Cu tămăie te-am tămăiat,
Cu cuțitu te-am străfigat,
15 De la cutare te-am depărtat.
Și (cutare) a rămas
Curat,
Luminat,
Ca Maica Precista lăsat.

Rețetă : Se descântă în apă cu crucea, cu un cuțit și cu tămăie d'a
mare, de la bobotéză. Apa descântată și amestecată cu tămăie se dă bol-
navului de bea.

DESCANTEC DE IZDAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Balașa Petru Saceanu din Rovinari—Gorj.

Fugă izdate,
Blestемate;
Că crucea te bate,
Că nu-î loc de tine;
5 Și e loc de cruce,
De biserică și de tămăie.
Viță de vie tăiată
Cap de șerpe vindecat,
Du-te unde cocoș n'a cântat,
10 Du-te unde popă n'a tocat,

Du-te unde căine n'a lătrat.
Și ieă izdate din inimă, din fi-
[caț],
Tu izdate cu leolca,
Cu sburăturolca,
15 Eă și du-te în cornele cerbilor,
În pădură,
Pe supt buturi.
Acolo să locuiești,
Acolo să văcuiești,

20 Și pe cutare să'l ȳrȳ
 Și să'l părăseȳ.
 Și el să rămăie curat,
 Ca de D-ȳu lăsat.
 Și când oi afla că te-oi în-
 [torce

Cu crucea te-oi depărta,
 25 Cu tămăia te-oi tămăia,
 Cu cuȳitul te-oi cuȳita,
 De la cutare te-oi depărta.

Reȳetă : Se descântă cu tămăia în apă, cu crucea și cu cuȳit. Apa descântată o bea cel bolnav.

DESCANTEC DE IZDAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitorea Simina din Gresia—Teleorman.

Tu izdate,
 Blestamate,
 Ai fost trecător din nouă sate
 [trecător.
 Dar să mergi la pas de lup,
 5 La cap de ghigean.
 Că eu cu crucea te descântam,
 Cu tămăia te tămăiam,
 De la cutare te depărtam.
 Și să te duci unde popă n'a
 [tocat,
 10 Glas de voinic nu s'a auȳit,

Fata mare cosiȳa n'a 'mpletit.
 P'o capră neagră te-am aruncat,
 Într'un vîrf de munte te-am
 [aruncat.
 Dar sf. Ioan nouă ȳnger tri-
 [metea,
 15 Din munte o dărâma
 Fără cuȳit l'a tăiat,
 Pe izdat l'a depărtat.
 Fără sare o săra
 19 Și tôte bólele de la (cutare) le
 [depărta.

Reȳetă : Se descântă cu crucea asupra celui bolnav precum și cu tămăie (de la bobotéză) cu care se afuină bolnavul.

DESCANTEC DE IZDAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Catrina Ióna Ursu din Urdariȳ-de-sus—Gorj.

Fugȳ izdate,
 Blestamate,
 Că aici nu e loc de mórte,
 Ci e al tămăi și al cruciȳ.
 5 Și când se ȳmpreună cūr de urs
 La cur de lup,
 Atuncȳ să se maȳ izdeze (cutare);
 Atuncȳ, nicȳ atuncȳ.
 Și ieȳi necurate,

10 Blestamate:
 Din inimă,
 Din plămăniȳ,
 Din ficiȳiȳ,
 Din rănunchȳiȳ,
 15 Din creȳeriȳ capuluȳiȳ,
 Din sgărcȳul nasuluȳiȳ,
 Din faȳa obrazuluȳiȳ.
 Și te du, unde popa nu tócă,

Unde păsărică nu ciricăie,
 20 Unde vacă nu rage,
 Unde topor nu taie,
 Unde cocoș nu cântă.
 Că acolo vă sînt pregătite
 Mese întinse,

25 Cu pahare pline.
 Să mîncăți, să ospătați,
 Pe (cutare) să'l ȋertați.
 Și să'l lăsați curat, luminat,
 Ca argintul din stricurat,
 30 Ca Maica Precista lăsat.

Rețetă : Se descîntă cu crucea, cu cuțitul și cu tămăie de la Bobotează în apă neincepută.

DESCANTEC DE IZDAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Maria Mataka Ciurea din Urdari-de-jos.—Gorj.

Cap de gâligan,
 Gospodi po milo,
 Cruce luminată,
 Gospodi po milo,
 3 Cruce de argint,
 Gospodi po milo,
 La inimă de vidră,
 Gospodi po milo,

La genuchî de fier,
 10 Gospodi po milo,
 La talpe de oțel,
 Gospodi po milo.

Descîntecul de la mine
 Și leacul de la Maica Precista.

Rețetă : Se descîntă pe corpul celui bolnav, cu crucea și cu un cuțit găsit sau cununat.

DIFERITE DESCANTECE

DESCANTEC DE OPTICA

Cules de Chr. N. Țapu de la Maria Predi, din comuna Barbătești—Vâlcea.

leși, oftică, de la cutare,
Nu intinde,
Nu cuprinde,
Nu umfla,
5 Nu gâmfă.
leși oftică din bere,
Din inimă rea,
Din dușmănie,
Din cêrtă,
10 Din așteptare,
Din dragoste,
Din cărare,
Din mîncare,
Din pișare.
15 Tu oftică cu lucru vrăjmășesc
Să leși de la (cutare)
Din pîept,
Din spate,
Din ôsele tôte.
20 Tu, oftică, din nouă-deci și
[nouă de feluri de oftică,
Pe cutare la inimă de ce'l a-
[pucî ?
Și Ț-a-î luat fômea
Și puterile
Și l'a-î supțiat
25 Și l'a-î fârșit.
Deochetura cu sôre sec,
Sôrele a rêsărit,
Optica din pîeptul cutăruia a
[pîerit ;
Sôrele a scăpătat,
30 Optica din pîeptul cutăruia a
[secat. | A secat cu fârșala
Și cu năplăiala.
leși, oftică, că-Ți tai buzele
Și'Ți tai picîôrele
35 Și'Ți tai mînele
Și'Ți tai ghîarele
Că tu ghîarele le-a-î intins,
Pe cutare de inimă l'a-î cuprins.
De inimă l'a-î apucat,
40 L'a-î fârșit,
L'a-î năplăit,
L'a-î luat,
Și Ț-a-î furat,
Fômea și grêta
45 Și năplăiala.
Eu nu cîocănesc,
Nu bocănesc,
Ci inima cutăruia Ț-o plămădesc
Fômea lui,
50 Setea lui
Putere,
La putere,
Sănătate,
La sănătate,
55 Virtute,
La virtute.
Cum se plămădește aluatul în
[căpisterie,
Fagurul de mîere,
Și copilul în muîere,
60 Vară în grădină
Cașul la stână,
Oul în găină,
Para 'n pîr, |
|--|---|

Măru 'n măr,	La putere,
65 Pruna 'n prun,	Sănătate,
Aluna 'n alun,	80 La sănătate,
Vițelu 'n vacă,	Virtute
Mânzu 'n ȳapă,	La virtute.
Zarzăna 'n zarzăn,	Să rămăte cutare spălat,
70 Piersica 'n piersic,	Curat și luminat,
Vișina 'n vișin,	85 Ca roua din câmp,
Nuca 'n nuc,	Ca stéua din cer,
Strugurile în viță,	Ca argintul cel curat,
Castravetele 'n vrej,	Ca orî-ce stricurat,
75 Usturoiu în răzor. —	Ca Maica Precista ce l'a dat.
Așa să se plămădescă inima	
[cutăruța).	90 Lécul din descântecul meu.
Putere	Și cu puterea lui Dumnezeu!

Rețetă : Se descântă cu un cuțit cununat și cu trei linguri în apă neîncepută, curată, de la isvor și se fierbe într'o ôlă nouă. Apa, cūpă ce s'a fiert, se pune într'o strachină mare (cenac). Se caută și se ia o ôlă nouă în care nu s'a fiert nimic și se pune în cenacul cu apă fierbinte cu gura în jos. Dacă ôla răsturnată înghite apa, se dice că bolnavul are leac și, din contră, dacă ôla răsturnată cu gura în jos nu înghite din apă, bolnavul nu mai are léc. Se ȳa acea ôlă aburită și se pune la gura bolnavului, care trebuie să înghită de câte trei ori aburul din ôlă. Se repetă acésta pēne de nouă ori. Se ia apoi apă ferbinte, se amestecă cu candel, tāmăle négră, unt-de-lemn, și se dă din acea apă amestecată ca să bea bolnavul de nouă ori câte trei linguri,—bine-înțeles la fie-care descântec câte trei linguri. După ce bolnavul a fost aburit la gură, se ia ôla aburită și ȳ se pune la lingurêua pleptului, unde se ține câte-va minute. Se face apoi o turtă mică de făină, și când se frământă se și descântă, repetându-se vorbele de mai sus. Turta făcută și cóptă se înțepă cu acul, repetându-se cuvintele următoare :

- Nu înțep turta,
 Ci înțep ofica de la (cutare).
 Am înțepat'o,
 Din inima (cutăruța) am spart'o.
 5 Coptă a fost,
 În pămînt am trîntit'o,
 Din inima (cutăruia) am mînat'o,
 Din rădăcină am secat'o,
 Din mijloc am smintit'o,
 10 Din vîrf am vestejit'o !

Se dă mijlocul pâinei—mîedul—bolnavului ca să-l mănânce, ȳar marginele și cojile turtei de pâine se aruncă la căini și la porci, ca o ofică porcescă, căinescă, țigănescă și ovreȳască ce este.

DESCANTEC DE ISBITURA

(VARIANTA)

Cules de Christu N. Țapu de la Baba Stana Reșică, Drăgănești—Teleorman. .

<p>Copită copitărită,
 Cal negru din picior te lepădă
 Pe (cutare) peste ochi il isbiși,
 Și leacul că 'l găsi ;
 5 Cu fulg negru te ricăi
 Cu busuțoc te limpezi,
 Cu fir roșu turburarea o scosei,
 Junghiturile, cuțitele, usturimele
 Din vederea (cutăruia) le scosei.
 10 Cu lopata toate durerile le vên-
 [tura]</p> | <p>Cu mătura le mătura,
 În cornele cerbilor le arunca.
 Cum potolește vântu
 Pământul,
 15 Așa să se potolască durerile,
 Junghiturile, cuțitele de la (cu-
 [tare]);
 Iar (cutare) să rămâne curat,
 Luminat,
 Ca ziua ce l'a dat.</p> |
|--|--|

Rețetă: Se descântă în apă cu busuțoc și cu fir de mătură. Cu apa se stropește la ochi.

DESCANTEC DE TRANJI

Cules de Chr. N. Țapu de la Flórea Saracinóia, din Roșia—Gorj.

<p>Descântecul meu
 Lécu lui Dumnezeu.
 Cât o sta un părcălab în raiu,
 Atât să stea trânji la (cutare).
 5 Cât o sta un popă în raiu
 Atât să stea trânji la (cutare).
 Cât o sta o smeoică în raiu,
 Atât să stea trânji la (cutare).
 Cât o sta sburăturoi cu sbu-
 [răturóica în raiu]</p> | <p>10 Atât să stea trânji la (cutare)
 Cât o sta ovrei cu ovreica în
 [raiu]
 Atât să stea trânji la (cutare).
 Cât o sta o curvă cu doi frai
 [în raiu],
 Atât să stea trânji la (cutare).
 15 Cât o sta o fermecătore în raiu
 Atât să stea trânji la (cutare).</p> |
|--|---|

Rețetă: Se descântă în olă cu apă, cu boji și cu fir de pěr, și toate acestea se pun la coș, unde se usucă de fum, și dacă se usucă bine se usucă și trânji.

DESCANTEC DE TRANJI

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Flórea Stancu Slăbescu, din Nanov—Teleorman.

Șoricie, buruîenă mare	Și să tămăduiești.
Și mai mare	Șă-î secî toate vinele,
De cât toate buruîenile,	Toate durimile.
Nu te-am luat de vr'o bere	15 Toate usturimile.
5 De vr'o mâncare,	Și să remăie (cutare) curat și
Ci te-am luat să lecuiești pe	[luminat]
[(cutare).]	
D'o avea trănji, d'o avea trăn-	Ca stéua din cer
[jólă,	Ca roua din câmp,
D'o avea neg, d'o avea bubă,	Ca argintul stricurat,
D'o avea nouă-deci și nouă de	20 Ca măică-sa ce l'a fapt.
[feluri de bubă ;	
10 Ce fel de bubă o avea,	Descântecul meu
Să te milostivești,	Leacul de la Dumnezeu !

Rețetă : Se descântă în șoricie albă și galbenă. Se amestecă cu unt alb și se unge cel ce are trănji. Acest medicament usucă rana și buba, pînă când se face o gaură. După aceea se face o alifie care crește carnea, compusă din tămăie, unt, seî de ôie și cêră. Cu această alifie se unge bolnavul la rană pînă când carnea crește la loc.

DESCANTEC DE BOALA COPIILOR

Cules de Chr. N. Țapu de la Ilie Cazan, din Didești—Teleorman.

Dracu cu drăcôica,	Și l'a zăpăcit,
D'ăvulu cu devolôica,	Mîinile 'i le-a luat ;
Cu vîntu turbat,	Dracu nu l'a lăsat,
S'a amestecat.	10 Îndărăt la el s'a întors,
5 În țară a plecat,	Și la zobit,
Și pe (cutare) în cale l'a în-	Și la zăpăcit.
[tălnit,	

Rețetă : Se descântă cu ață de cânepă ; se măsoră capul cu ea și se aruncă la un mormint sau la un hotar. Se ia apoi cêră de roî fugit și se amestecă cu unghiile omului ce suferă d'ăsa bôlă ; se mai ia și pîru din cap, din gene, din sprîncene, din cêfă și toate acestea se îngropă la un hotar sau la un mormint. Se îngropă mutește, și tot mutește vine pînă acasă cel ce le-a îngropat și trebuie să nu vorbescă cu nimeni.

DESCANTEC DE BOALA COPIILOR

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Balașa Petre Săceanu, din Rovinari—Gorj.

Se bagă nouă pietro și marmură pe măduva unui os părăsit și se bagă unghiile de la mâini și de la picioare, de la bolnavul care suferă de atare bol și se îngropă acel os la un hotar, în timpul nopții și se ȳic cuvintele :

«Cum s'a hotărit hotarul ăsta,
Așa să se hotărască bóla devoléscă după trupul (cutăruia),
Și cum s'a părăsit osul ăsta de tóte cȳorile și de tóte hoțurile,
Așa să se părăsască bóla după trupul (cutăruia)».

Apoi se ȳa din unghiile tăiate de la mâini și de la picioare și se bagă într'o nucă cu nouă feluri de mătase și se ȳic cuvintele :

«Când s'o mai împreuna grec cu grec,
Atunci să mai albă (cutare) bóla devoléscă».

Se îngropă nuca în malul unui riú și se ȳic vorbele :

«Când s'o mai împreuna malul ăsta cu cel-alt,
Atunci să mai albă (cutare) bóla devoléscă».

După aceea se ȳa nouă feluri de mătase și se pun în gura unei brósce și se bagă brósca cu mătasa și cu unghiile într'o ólá nouă și se îngropă la un hotar și se ȳic cuvintele :

«Când s'o mai împreuna olar cu olar,
Și o mai face tȳrg de óle,
Atunci să mai vină bóla devoléscă la (cutare)».

DESCANTEC DE MATRICE

Cules de Chr. N. Țapu de la Oprea Șerban, din Drăgănești—Teleorman.

Să se compare acest descântec cu cel de «Mătrice» din Colecția D-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 379 colóna I, sus.

Tu, mătrice, mătrăgună,
Capră roșie te făcuși,
Sus în munte te suiși,
Și cȳobaniȳ te aflară,

5 Te luară,
Te tăyară,
Fără cuțit te tăyară,
Fără foc te fripseră,

Fără sare te mâncară,	În córnelor cerbilor te arunca!
10 Fără c... te c. .	Tóte junghîurile de la (cutare)
Eû cu mătura te mătura!	[le aduna!
Cu lopata te vîntura!	15 Şi în Marca Négră le arunca!

Reţetă: Se descântă la buric cu fir de mătură şi se adaugă cuvintele: «Cum mătură astă mătură tóte gunótele, așa să se măture durerea, mătricea, junghîurile de la (cutare).

DESCANTEC DE MATRICE

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu de la Badea Voicu Știrbu, din Dragșan—Teleorman.

Pe ăl munte mare roșu.	Mătricea mătrăguna,
Alérgă o capră roșie,	10 S'o cace (cutare),
Un cioban roșu o prinde,	Verde ca fêdera
Și-o taie cu un cuțit roșu	Și négră ca păcura ;
5 Și-o mănâncă fără gură, —	Și cutare să rămăle curat,
Nesărată,	Luminat,
Nepiperată,	15 Ca Maica Sfânta Marie,
Neardeiată.	Léc să-î fie !

Reţetă: Se descântă cu cuțitul pe corpul omului şi în apă. Cu apa se udă bolnavul pe corp, bea din ea şi o parte se lepădă pe par de gard, dicîndu-se: «Cum se scurge apa în par, așa să se scurgă durerea de mătrice de la (cutare), şi cum limpedeşte apa tóte pîetrite şi tóte malurile așa să se limpedească şi să se curăţescă (cutare) de mătrice».

DESCANTEC DE MATRICE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Anca Vrajitorea din comuna Măgurele—Teleorman.

Căprică,	Fără cuțit te tăia,
Turturică,	Fără sare te săra,
În vîrf de munte suită,	Fără gură te mnăca,
Vînătorii te vedea,	Fără c... te c...
5 Fără pușcă te'mpușca,	10 Mătrice cu bubă,

Mătrice cu dălac,
 Mătrice întâmpinată,
 Mătrice de judecată,
 Lovitură cu tăleri,
 15 Cu țepi,
 Cu săgeți,
 Cu vătășuri,

Cu sticnituți, —
 Eși de la (cutare),
 20 Din crețeri capului,
 Din sgârțul nasului,
 Din fața obrazului,
 Din grumajul gâtului,
 24 Din ața buricului.

Rețeta: Se descântă în apă cu sare și cimbru și se dă de bea și se mănjește la buric copilul mic. Se mai descântă la copiii mici și în lapte din țifa femeiei.

DESCANTEC DE MATRICE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Neaga Zamfira Gheorghe, Butculesci—Teleorman.

Mătrice albă,
 Mătrice galbenă,
 Nu te bate ca peștele,
 Nu te 'ntinde ca șarpele.
 5 Te-ai întins,
 Până ai cuprins pe (cutare);
 Te-ai bătut,
 Până ai fărșit pe (cutare).
 Și te-a aflat Neaga descântă-
 [torea.

10 Pe lopată te-am luat,
 Și 'n Dunăre te-am aruncat.
 Cu crucea te-am gonit.
 De la (cutare) te-am pornit.
 Cu cuțitu te-am tăiat.
 15 De la (cutare) te-am mutat,
 Și pe (cutare) să-l lași curat,
 Luminat,
 Ca Dumnezeu ce l'a lasat.

Rețeta: Se descântă cu sare, cuțit, etc. La copiii mici se descântă cu piciorul peste stomacul copilului și se fac rescruți cu piciorul.

DESCANTEC DE MATRICE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Maria Marin Colțatu, din Scrioștea—Teleorman.

Mătrice mătrăgună,
 Capul pe (cutare) 'l adună,
 Inima 'o săgeta.
 Cu scuipatu scuipam,
 5 Cu limba te descântam,
 Și de la cutare te depărtam,
 Și cutare rămânea curat,

Luminat,
 Ca stéua din cer,
 10 Ca roua din câmp,
 Ca aurul suflat,
 Ca ori-ce strecurat,
 Ca Maica Precista lăsat.

DESCANTEC DE GALCI

Cules de Ión Ionescu de la Stana D. Lungoci, Oprisor—Dâmbovița.

Să se compare acest descântec cu cel «de gâlcî» din colecția d-lui G. D. Theodorescu pag. 379 colóna I.

Gâlcilor,	20 Se întorseră trei,
Mostofâlcilor,	Se întorseră două,
La bălcî plecarăți,	Se întorseră una,
Plecă una,	Se întorse nici una.
5 Plecă două,	Și rămase copilul curat, lu-
Plecară trei,	[minat,
Plecară patru,	15 Ca argintul cinat,
Plecară cincî,	De Maica Precista lăsat.
Plecară șese,	Gâlcile,
10 Plecară șapte,	Mostofâlcile,
Plecară opt,	Trei babe le pădîa.
Plecară nouă,	30 Lupi veni ră
Plecară dece.	Și le speriară.
Se întorseră nouă,	Una nu vedu,
15 Se întorseră opt,	Una nu auzi,
Se întorseră șapte,	Una nu putu.
Se întorseră șese,	35 Lupi le mîncară,
Se întorseră cincî,	Gâlcile din gâtul lui (cutare)
Se întorseră patru,	[secară.

Rețetă: Femeia care descântă de gâlcî pune degetul pe gât—unde sunt gâlcile—și le trage, le fărîmă, ungîndu-le cu unt-de-lemn și repetă cuvintele de mai sus.

DESCANTEC DE GALCI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu.

Gâlcă cât oul,
 Gâlcă cât boul,
 Gâlcă cât aluna,
 Gâlca cât minciuna,
 Să nu mai rămîne nici una.

Rețetă : Descântătorea trage vinele gâtului, ungându-le cu unt-de-lemn și repetă cuvintele de mai sus. Adesea-ori se face o pastă de aluat môle, se unge cu unt-de-lemn și se lăgă la gât ca să îmôle umflătura.

DESCANTEC DE GALCI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu.

Voï gâlcilor,
Motâlcilor,
Plecarăți pe câmp,
Una órbă,
5 Alta șchiópă,
Una surdă,
Alta mută.
A órbă nu vėđu,

A șchiópă nu putu merge,
10 A surdă nu auđi,
Și a mută nu putu da chiot,
Lupu veni și vė luă;
Și (cutare) rămase curat,
Luminat,
15 Ca argintul strecurat,
Ca Maica Precista cel'a lăsat.

Rețetă : Descântătorea trage vinele gâtului, ungându-le cu unt-de-lemn și repetă cuvintele de mai sus. Adesea ori se face o pastă de aluat môle, se unge cu unt-de-lemn și se lăgă la gât ca să îmôle umflătura.

DESCANTEC DE GALCI

Cules de Chr. N. Țapu, de la Ióna Călniceanu, Costești—Vâlcea.

Gâlcile,
Motofâlcile,
Pune-ve-ți pė sėcure,
Să vė duceți la pădure.
5 Sėcurea să vie,

Gâlcile să remăie ;
Să remăie (cutare) curat,
Luminat,
Ca argintul de curat,
10 Cum Maica Precista l'a lăsat.

Rețetă : Se descântă, trăgėnd gâlcile cu degetele muțate în unt-de-lemn.

DESCANTEC DE OBRINTÉLA

Cules de Chr. N. Țapu, de la Preda Radu Gudina din Didești—Teleorman.

Am plecat p'un câmp negru cu doi boi negri; c'un plug mare negru. Araș un loc de meiș negru; făcuș niște meiș mare negru; il sece-raș cu niște secerș marș negre meișul negru; il făcuș snopș marș negri, și niște clăș marș negre; il puseș într'un car mare negru și'l aduseș într'o arie mare négră și 'l treieraș cu niște caș marș negri; il vânturaș cu niște lopeș marș negre; il puseș într'un car mare negru și'l aduseș într'o arie mare négră și'l treieraș cu niște caș marș negriș; il vânturaș cu niște lo-peș marș negre; il puseș într'un car mare negru; il duseș la o móră mare négră; plecaș prin sate marș negre; strigaș la mălaș negru de meiș negru de vëndare, că e bun de obrintélă.

Cine'l lua
Cîungea;
Cine'l vedea
Orbă.

5 Junghîurile de la (cutare) se potolă;
Și (cutare) rămănea
Curat,
Luminat,
Ca argintul stricorat,
10 Ca Mașca Precista ce l'a lăsat.

Observare: Obrintéla fiind o umflătură, care înegrește pîlea, o în-vinețește, — de acela babele în descântecul lor întrebuinteză cuvintele: meiș negru, câmp negru, plug negru, boi negriș etc.

Reșetă: Se descântă în meiș, se amestecă cu oșet și se pune pe bubă.

DESCANTEC DE OBRINTÉLA

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu, de la baba Nașă, din Alexandria—Teleorman.

A luat un topor mare negru și s'a dus la o pădure mare négră. A tăiat (cutare) un lemn mare negru, a făcut un plug mare negru, a arat un loc negru mare, a semănat grău negru mare, l'a secerat cu două secerș negre marș, l'a pus în două sacș negri marș, l'a pus într'un car negru mare, l'a dus la o móră négră mare. L'a măcinat și l'a dus acasă, tóte durerile și junghîurile de la (cutare) se alinară.

Reșetă: Se descântă de nouă orș acest descântec cu un duminat de pîne, sare și usturoi.

Rețetă : Descântătorea trage vinele gâtului, ungându-le cu unt-de-lemn și repetă cuvintele de mai sus. Adesea-ori se face o pastă de aluat môle, se unge cu unt-de-lemn și se lăgă la gât ca să îmôle umflătura.

DESCANTEC DE GALCI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu.

Voï gâlcilor,
Motâlcilor,
Plecarăți pe câmp,
Una orbă,
5 Alta șchiopă,
Una surdă,
Alta mută.
A orbă nu vĕdu,

A șchiopă nu putu merge,
10 A surdă nu auđi,
Și a mută nu putu da chiot,
Lupu veni și vĕ luă;
Și (cutare) rămase curat,
Luminat,
15 Ca argintul strecurat,
Ca Maica Precista cel'a lăsat.

Rețetă : Descântătorea trage vinele gâtului, ungându-le cu unt-de-lemn și repetă cuvintele de mai sus. Adesea ori se face o pastă de aluat môle, se unge cu unt-de-lemn și se lăgă la gât ca să îmôle umflătura.

DESCANTEC DE GALCI

Cules de Chr. N. Țapu, de la Ióna Călniceanu, Costești—Vâlcea.

Gâlcile,
Motofâlcile,
Pune-ve-ți pĕ sĕcure,
Să vĕ duceți la pădure.
5 Sĕcurea să vie,

Gâlcile să remăie ;
Să remăie (cutare) curat,
Luminat,
Ca argintul de curat,
10 Cum Maica Precista l'a lăsat.

Rețetă : Se descântă, trăgĕnd gâlcile cu degetele muțate în unt-de-lemn.

DESCANTEC DE OBRINTÉLA

Cules de Chr. N. Țapu, de la Preda Radu Gudină din Didești—Teleorman.

Am plecat p'un câmp negru cu doi boi negri; c'un plug mare negru. Arai un loc de meiș negru; făcuți niște meiș mare negru; îl secerai cu niște seceri mari negre meișul negru; îl făcuți snopi mari negri și niște clăi mari negre; îl pusei într'un car mare negru și'l adusei într'o arie mare neagră și 'l treierai cu niște cai mari negri; îl vânturai cu niște lopeți mari negre; îl pusei într'un car mare negru și'l adusei într'o arie mare neagră și'l treierai cu niște cai mari negri; îl vânturai cu niște lopeți mari negre; îl pusei într'un car mare negru; îl dusei la o mără mare neagră; plecai prin sate mari negre; strigai la mălai negru de meiș negru de vânzare, că e bun de obrintelă.

Cine'l lua
Cîungea;
Cine'l vedea
Orbă.

5 Junghurile de la (cutare) se potolă;
Și (cutare) rămănea
Curat,
Luminat,
Ca argintul stricorat,
10 Ca Maica Precista ce l'a lăsat.

Observare: Obrintela fiind o umflătură, care înegrește ptelea, o învinețește, — de aceia babele în descântecul lor întrebuintează cuvintele: meiș negru, câmp negru, plug negru, boi negri etc.

Rețetă: Se descântă în meiș, se amestecă cu oțet și se pune pe bubă.

DESCANTEC DE OBRINTÉLA

(VARIANTA)

Culesa de Chr. N. Țapu, de la baba Nața, din Alexandria—Teleorman.

A luat un topor mare negru și s'a dus la o pădure mare neagră. A tăiat (cutare) un lemn mare negru, a făcut un plug mare negru, a arat un loc negru mare, a semănat grâu negru mare, l'a secerat cu două seceri negre mari, l'a pus în două saci negri mari, l'a pus într'un car negru mare, l'a dus la o mără neagră mare. L'a măcinat și l'a dus acasă, toate durerile și junghurile de la (cutare) se alinară.

Rețetă: Se descântă de nouă ori acest descântec cu un duminat de pâine, sare și usturoi.

DESCANTEC DE OBRINTÉLA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la baba Voica Știrbu, din Drăgășani—Teleorman.

Plecară două ômeni mari negri,	Meul negru nu e bun de mân-
Cu două securi mari negre.	[care,
Merseră într'o pădure mare	Ci e bun de obrintélă,
[négră,	10 Să'l puie (cutare) la obrintélă.
Să facă un plug mare negru,	Cum se seceră meul și se
5 Să are un loc mare negru,	[strânge
Cu două boi mari negri,	Și se treieră și se vântură,
Să semene niște mei mare	Așa să se vânture și să se se-
[negru.	[cere și să se treiere toate dure-
	[rile, obrintelile de la (cutare).

Rețetă: Se descântă în meiu, ce se încăldește într'o tigale prăjit cu untură și se pune la buba obrintită.

DESCANTEC DE OBRINTÉLA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Oprea Șerban și Stanca Reșica, din Drăgănești—Teleorman.

A se vedea o variantă «de obrintire» în colecția «Descânțece» a d-lui S. Fl. Marian, pag. 153.

Peste o mare négră,	Ômeni în sat,
Sbîră o ôie négră;	Și câinii din alătrat,
Peste un câmp negru	15 Așa să se potolască junghiu-
Latră un câine negru,	[rile,
5 Dă un cîoban negru chiot.	Cușitele, usturimile,
Tăcu ôia din sbîrat,	Răutatea, greutatea,
Cănele din lătrat,	Fârșala, amețela, de la (cutare).
Cîobanul din chiotit,	Și (cutare) să rămăie curat,
Să trecă (cutăruța) de obrintit.	[luminat,
10 Cum potolește vîntul pămîn-	20 Ca Sfînta Maria ce l'a lăsat.
[tul,	
Cum se potolește musca în roș,	Descânțecul de la mine,
Sorele în cer,	Leacul de la Dumnezeu.

Rețetă: Se descântă în oțet și se stropește la bubă pe locul unde e obrintit.

DESCANTEC DE NAJIT

Cules de Chr. N. Țapu de la Balășa Saceunu, Rovinari—Gorj.

A. ce compara cu descântecul «de najit», din colecția d-lui G. D. Teodorescu pag. 380.

Fugî, năjite,	Acolo să locuiești,
Văjiite (de la cutare):	Acolo să bolnăvești,
Din urechi, din nas,	Acolo să trândăvești.
Din crieru capulu,	Că (cutare) nu te pôte cina,
5 Din sgârclul nasulu,	20 Nu te pôte culca,
Din gingii,	Nu te pôte odini,
Din dinți.	Nu te pôte prânzi,
Nu'l săgeta pe (cutare),	Nu te pôte bolnăvi.
Nu'l fulgera,	Și (cutare) se remăie,
10 Nu'l cuțita,	25 Curat, luminat
Nu'l bolnăvi,	Ca argintul stricurat,
Nu'l trândăvi,	Ca aurul suflat,
Și ieși și dute în codele mărilor,	Ca roua din câmp,
In cornele cerbilor,	Ca în ceasul născut,
15 In copitele cîtutelor.	30 Ca Maica Precista ce l'a făcut.

Rețetă: Se descântă în unt și se pică cu secerea încălădită în urechi.

DESCANTEC DE NAJIT

(VARIANTA)

Comunicată de M. Canianu—București

Fugî, năjit,	Remâne luminat și curat,
Precăjit.	Ca argintul strecurat,
Că cu peria te-oî peria,	Ca Dumnezeu ce l'a lăsat
La rădăcină îi seca,	10 Ca maică-sa ce l'a făcut.
5 La vîrf te-î usca,	Ca sôrele 'n senin.
Și (cutare)	Ptiu! Amin.

Rețetă: Se descântă cu o perie cu care se perie cânepa. Și femeia sau bărbatul care descântă, tot dă cu peria pe locul unde se simte durerea. Se descântă numai în zile de sec: Lunî, Mîercurî și Vinerî, de trei ori de-arîndul și în fie-care și de câte trei ori și la fie-care dată se spune descântecul de trei ori.

DESCANTEC DE SURDUMACI

Cules de Chr. N. Țapu de la Catrina Ióna Scurtu, din Urdari-de-sus—Gorj.

Voî surdumacî,	Unde păsărică nu ciricăre,
Turmacî,	Unde rață nu macăle,
Să ieșiți,	Unde găscă nu găgăle.
Să pîeriți,	15 Pe spinî,
5 Să muriți,	Pe mărăcinî,
Să plesniți de la (cutare):	V'am aruncat,
Din creșeriî capuluî,	Și voî surdumacî v'ați îmulat.
Din fața obrazuluî,	Și pe (cutare) l'ați lăsat,
Din sgârclul nasuluî.	20 Curat, luminat,
10 Și să vă duceți,	Ca argintul din strecurat
Unde popă nu tócă,	Ca Maica Precista ce l'a lăsat

Rețetă: Se descântă cu óla cu linguri și cu un cuțit. Cu óla se aburește copilul în gură și la cap.

DESCANTEC DE SURDUMACI

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitra Răducan Mărgoi, din Urdari-de-jos—Gorj

Voî surdumacî,	Oți fi cu dureri,
Vrăjmași,	Oți fi cu umflătură,
Călni,	20 Oți fi cu gâmfătură,
Păgânî,	Oți fi prin inimă,
5 Să ieșiți,	Pe supt inimă
Să pîeriți,	Și pîn cap
Cum plere spuma de mare	Pe supt cap,
Și roua de sóre;	25 Pîn creșeriî,
Așa să pîeriți de la (cutare).	Pe supt creșeriî.
10 C'oți fi surdumacî cu trecătură,	Voî să ieșiți
Cu isbitură,	Și să vă duceți
Cu rămnitură,	În ghenă foculuî nestins,
Cu moroiu,	30 În valea adâncă,
Cu moróică,	Unde cocoș nu cântă,
15 Cu strigoiu,	Unde fată mare nu se plăptănă,
Cu strigóică.	Unde urmă de secure nu e.
Oți fi cu părerî,	Și (cutare) să remăle,

35 Curat, luminat,
Ca argintul strecurat,
Și ca aurul suflat.

Descântecul de la mine,
Lécul de la Maica Precista.

Rețetă: Se descântă cu óla cu apă fiertă cu șase linguri, cu plep-tenul, făcălețul și cu cuțitul. Copilul bolnav se aburesce cu óla la gură și în cap, repetându-se la fie-care aburélă descântecul de mai sus.

DESCANTEC DE MOLEȚI

Cules de Chr. N. Țapu de la Dina Petrana, din Satu Nou—Teleorman.

Moleșiți-vă,
Colesiți-vă;
Vor să ieșiți de la (cutare),
Cu frigurile,
5 Cu fiorurile,
Cu răcorile,
Cu răutatea,
Cu greutatea,
Cu fărșala
10 Cu ameteala,
Cu moloșela.
Să ieșiți din creierii capului,
Din sgârclul nasului,

Din fața obrazului,
15 Din toate încheieturile,
Din toate mădulările.
Că eu cu pleptenele vă plep-
[tănaș,
Cu unt vă mușă,
Cu limba vă descântă,
20 Rădăcina v'o seacă.
Pă cutare curat, luminat, îl lăsa
Ca stéua din cer,
Ca roua din câmp,
Ca mă-sa ce l'a făcut.

Rețetă: Se descântă în capul copilului cu pleptene, unt și cu nouă vîermuși—moleți,—care cresc în tărâte de făină de grâu, se omor în capul copilului. Se ia și se ard pe foc, se pisază și se dă copilului bolnav, de-î bea în apă.

DESCANTEC DE MOLEȚI

(VARIANTA)

Culesă de Chr. N. Țapu de la Voica Anghel Țapu, din Roșiori-de-Vede.— Teleorman.

Lamoste de la cocoși,
Lamoste de la cântatul coco-
[șilor,
Lamoste din revărsatul zorilor
Lamoste din răsăritul sórelui,
5 Lamoste de la nimfești,
Lamoste din totă ziua,

Să-l lăsați pe cutare,
Să nu-l mai colesiti,
Să nu-l mai lămostiti,
10 Să nu-l mai molești,
Ci să rămăie curat,
Luminat,
13 Ca Maica Precista ce l'a lăsat.

Rețetă: Se descântă cu vîermișori (moleți) în mólele capului. Se unge mólele capului copilului cu unt-de-lemn, sau cu unt topit de vacă în care se omoră vîermuși. Se pun într'o lingură cu apă și se dau de băt copilului.

DESCANTEC DE SPURCAT

Cules de Chr. N. Țapu de la baba Simina, din Gresia—Teleorman.

A fost un om roșu trecător,	Cu tămâie neagră te-am tă-
Din nouă sate viitor ;	[măiat,
Și peste (cutare) a suflat	Cu șar te-am însemnat,
Și toate bólele 'i le-a dat.	Cu piper te-am ardeiat,
5 Dar eă, spurcatule, necuratule,	15 De la (cutare) te-am alungat.
Uritule, colțatule,	La nouă cățele te-am trimis,
Te trimiteam în códele șerpilor,	Cățelile te-aă înghițit ;
In crăcile racilor,	In cornele cerbilor te-am a-
In țepile aricilor,	[runcat,
10 In fundul mărilor.	In talpa ȳadului te-am băgat ;
Că cu vin și cu rachiă te-am	20 In gura smeilor te văram,
[imbătat,	Și de la (cutare) te gonăam.

Rețetă: Se descântă în vin amestecat cu rachiă, în care se pune și tămâie neagră și piper (bóbe), și puținel usturoi. Se descântă în trei seri, Lunea, Miercurea și Vinerea-nóptea târăiă, pe vatra focului, uătându-se cu ochiă pîn coșul casei la o stea. Amestecul de rachiă și vin descântat se bea de cel bolnav în trei țile.

DESCANTEC DE INTAMPINAT

Cules de Chr. N. Țapu de la Oprea Șerban, din Drăgănești—Teleorman.

Eă fac biserică și cruce și le-	Să ieși cu întâmpinăturile tale,
[turghie,	Cu tălniturile,
Intămpinatu la (cutare) să nu	Cu loviturile,
[maă vie.	15 Cu frigurile,
Eăi dăvole de la (cutare) cu	Cu fiorurile,
[mănie de cap,	Cu ametelele,
Cap de vicién,	Cu rėcorile de la (cutare),
5 Inimă de vidră.	Cu ameteăla,
Să ieși de la cap,	Cu zobėla,
Cap de vicién,	20 Cu fărămătura,
De la inimă,	Cu fărșala.
Inimă de vidră,	Să ieși de la (cutare),
10 De la picere,	Din crețeriă capului,
Cap de șėrpe.	Din sgărciul nasului,

- 25 Din fața obrazului,
Din toate mădulările,
Că eu cu tămâie te-am tămăiat,
Cu crucea te-am alungat,
- De la (cutare) te-am depărtat,
30 Cu apă te-am înecat.
Iar (cutare) a rămas curat,
Ca de Maica Precista lăsat.

Rețetă : Se descântă în apă cu tămâie și cruce. Apa se bea amestecată cu tămâie pisată.

DESCANTEC DE TIMPINATURA

(VARIANTA)

Culeșă de Chr. N. Țapu de la Badea Voicu Știrbu, din Drăgșani —Teleorman

- La capul pământului,
E capul ursului ;
Și la capul ursului,
E capul lupului.
5 Cap de pară (foc),
Inimă de vidră,
Crăpi, drace,
- Ucigașe,
Că n'ai ce face,
10 Că te-a bătut crucile.
Și cutare să rămăie curat,
Luminat,
Ca Maica Sfinta Mărie.
- Léc să-î fie!

Rețetă : Se descântă cu crucea în apă și pe corpul bolnavului.

DESCANTEC DE SFINTE

Cules de Chr. N. Țapu de la Ilianca Baranga, din Pesteana-de-sus—Gorj.

- Tu, apă mare,
Dămnă mare,
Cum ești mândră curătore,
Să fi și limpeditoare.
5 Să limpețești pe (cutare) de bolă,
Din cele sfinte.
De o fi din cele sfinte,
Ele să 'și aducă aminte,
- Lécul să 'î-l aducă.
10 De o fi din Dumneșă,
Dumneșă să 'și aducă aminte,
Lécul (cutăruia) să i-l aducă.
De-o fi întâlnelă din resfinte,
Din vânturi, din dătturi,
15 Din întâlnituri
Să ȳasă din trupul (cutăruia).

Rețetă : Se bea apă din locul acela, unde se întâlnesc două isvóre și se scaldă cu acea apă Marța, Joia și Dumineca.

Cules de Chr. N. Tapu de la Rada Nicolae Șovâlgău, din Valea-cu-apă—Gorj.

Și lécul (cutăruța) să i-l dați,
 Cu sburățuroi cu sburățuroica
 Cu smeul cu smeoica,
 30 Cu moroiul cu moroica,
 Să eșiți să vă mutați.
 Pe pământ ați venit,
 Pe supt pământ să vă duceți,
 Unde cocoș nu cântă,
 35 Unde secure nu taie,
 Unde popă nu tócă,
 Unde fete mari códe nu 'm-
 [pletește,
 Unde câine nu latră,
 În păduri,
 40 Pe supt buturi.
 Cum nu póte sluji popa sfinta
 [leturghie
 Fără cruce și tămăle,
 Așa să nu póta veni sburăto-
 [rul cu sburățuroica
 Și moroiu cu moroica,
 45 Și (cutare) să rămăle curat,
 Luminat,
 Ca Maica Domnului ce l'a lăsat.

Descântecul meu
 Lécul de la Dumneđu.

Tu, cuțit mare,
Domn mare,
Cum ai tăiat tot ce ți-a eșit în cale,
Așa să tai totă legătura după (cutare).

DESCANTECUL DIN ȘOIMANE

Cules de Ión Odor, de la cocóna Lénca, sócra preotului Ionița din Ploești, Mahalaua Tabaci.

Nouă sfinte șoimane,
 Cu nouă lopățele,
 Cu nouă măturele,
 Cu rochiți negre 'mpodobite,
 5 Cu sălbți de galbini gătite,
 Cu rochiile rotate,
 Cu iile riurate,
 Cu sălbili pe chept lăsate,
 De la apus s'a ridicat,
 10 La răsărit a plecat,
 Cu (cutare) s'a 'ntâlnit,
 Pe el l'a 'ntâmpinat,
 L'a săgetat.
 Vărsătură,
 15 Trecătură,
 Amețelă,
 Ferbințelă,
 În trup i-a lăsat,
 Și la cetate a plecat.
 20 La masă s'a pus,
 Lăutară, cobzară, cimpoșeră,
 [muscalagiă le cânta,
 (Cutare) cu genunchili plecate
 [înaintea sfințelor se ruga :
 —Dómnelor,
 Impărăteselor,
 25 Vrednicelor și
 Harnicelor,
 Puternicelor și
 Sfințelor,

Iertați pe (cutare),
 30 Că n'are putere sămărgă cu voi,
 Să calce locuri curate,
 Verdețuri neumblate,
 Munți înalți și
 Văi adânci,
 35 Că voi ape mari ați trecut,
 Și bolile în ape le-ați lăsat,
 Și multă lume și dobitoce,
 Și pe (cutare) l'ați pocit.
 Horă mari, prin livezi, voi ați
 [făcut,
 40 Și multă lume și pe (cutare)
 voi l'ați pocit.
 De-o fi (cutare) pocit din apă,
 Din bețură,
 Din culcare,
 Din spălătură,
 45 Din scaldătură,
 Noi ne rugăm sfintei Lună,
 Sfintei Mercuri și
 Sfintei Vineri :
 —Lăsați-vă heripili
 50 Și codili și
 Luați junghurili,
 Cuțitili,
 Umflăturili,
 Spuzelili și
 55 Tótă bóla de la (cutare).

DESCANTEC DIN IELE

Cules de Ión Odor de la Păuna Moldovénu—Buzéu

- A plecat Dumneđeũ din nouă
[ceruri
Și s'a întêlnit cu lipitura,
Spărietura,
Umflătura,
5 Vêrsătura,
Trecătura,
Cu spuzéla,
Cu junghîul,
Cu cuțitele,
10 Ieșind din marea sécă.
Dumneđeũ a poruncit :
—Fugî și ieșî dê la (cutare)
Și te du în córnil cerbilor,
Și stai acolo pêne s'o isprăvi
[cerîul și pămîntu.
15 Teme-te de Dumneđeũ, care
[șade pe scaun de judecată,
Și te blastămă cu numele Ta-
[tăluș, al Fiuluș și al Sfin-
[tuluș Duch, amin !
Cum pîere spuma dê pē mare,
Vênturile de prin copaci,
- Intunerecul de pe fața pămîn-
[tuluș,
20 Așa să pîeră tôte junghîurili,
Apucăturili,
Trecăturili.
Să remăle (cutare) curat,
Luminat,
25 Că eũ în córnil cerbilor am
[încălicat
Și în munte la cîute m'am
[lăsat,
Tôte bolile mânca,
Bea și
Sê juca,
30 Numa bóla (cutărușa) nu bea,
[nu mânca, nu se juca ;
Sórili nu rêsărfa,
Norîș pe cerî mergea,
Corbiș marî bóla luș o bea,
O mânca.
35 Și (cutare) remănea curat,
Luminat,
Ca argintu strecurat,
Cum e de la Dumneđeũ lăsat.

V R A J I

V R A J I .

DESCANTEC PENTRU VERSAT COSITORUL

Cules de Chr. N. Țapu de la baba Simina, Gresia—Teleorman.

- Se sculă (N) în vîrsatul zorilor, în cîntatul cocoșilor
Și se 'ntîlni cu vînturile, cu vîrtéjele, cu spurcatu.
Eû cu sfintele 'l am descântat,
De la (N) 'l-am depărtat,
5 De vîrful măceșilor 'l-am atârnat,
La biserică l'am mînat, să cadă la daruri cel bolnav.
Dar d'o fi, d'o fi de la femee dat,
Ea te-a sorocit mai înblîndit.
Eû te întorc mai amărât ;
10 Ea te-a sorocit cu una, cu două,
Eû te întorc cu șapte și cu noué.
Să te duci ca cărnele alătrînd,
Ca brôștele orăcăind și ca șerpiî dărîind ;
Să te faci un leû para-leû,
15 Să te puî în beregăî, unde sufletu ese des.
Toî costărariî te cumpărara,
Tôte căldările, tingirile le spoiră.
Tot așa să se spele trupul lui (N).
Nouă păserele venîa,
20 Sfînta Mercurî le chema,
De lécurî le întreba,
La puntea Raîului le trimetea,
Acolo erburile să 'nverdîească,
Vitele să pască ; iar (N) să se tîmêduîască
25 De spurcat, de sfinte, de bôlă și altele.

Notă. Cositor vrăjit cu vorbele de mai sus, se topesce pe foc în o tinichea și topit se tîrnă într'o strachină cu apă pusă de-asupra capului celui bolnav și dacă cositorul este prea fărîmat în apă, arată zăcere lungă și grea ; iar de nu este fărîmat, ci strîns la un loc, is semne de însă-nătoșire. Se ia cositorul și se vîră sub o proptea la gard pentru a nu călca și alîi ômenî prin el, căci se bolnăvesc. Dacă voesce rêul unui alt om, cel ce varsă cositorul, aruncă cositorul în oborul vitelor aceluia.

DESCANTECUL COSTORULUI

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Ilinca Mirtuleasa, din Roșiorii-de-Vede.

— Costor,	Din sculare,
Vostor,	Din culcare,
În tigare te-am pus,	De-o fi din răsărit de sôre,
Pe tine te-am topit	De-o fi din fete necununate.—
5 Și ômeniî 'î-ai lecuit ;	25 Cum taie secera asta burușenile,
Și te am pus la (cutare),	Rugiî, boziî, verđi și uscate
Să-î scoți durorile,	Și dulci și amare,
Junghîurile,	Așa să se taie de la (cutare),
Fiorurile,	Bôla, durôrea, junghîurile,
10 Cuțitele,	30 Cuțitele, săgețile.
Săgețile,	Și (cutare) să rămăie curat, lu-
Tăroméla,	[minat,
Fârséla,	Ca argintul strecurat,
Amețéla,	Ca aurul suflat,
15 Din creștetul capuluî,	Ca Maica Precista ce l'a dat.
Pêně 'n deștele picterilor.	
De-o fi din călcătură	35 De la mine descântecul,
De-o fi după drum,	De la Maica Precista leacul.
Din răspântiî,	Leacul să se găsiască,
20 Din mâncare,	Și (cutare) să se tămăduiască !

Rețeta : Se descântă cu secerea. Costorul se pune într'o tigare mică, unde se topește pe foc și se vîrsă într'o strachină cu apă. Rugina ce rămâne după costor — în apă — este semnul că bolnavul are argint viu dat de dușmanî. După cantitatea de rugină rămasă în vasul cu apă, vrăjitoarea recomandă bolnavuluî câte dramuri de argint viu trebuie să bea, ca să se însănătoșească.

DESCANTECUL COSTORULUI

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu de la Oprica Șerban, din com. Dragănesci—Teleorman.

Lunî de diminéță (cutare) s'a	Pe scară de aur se pogori,
[sculat,	La (cutare) descântătore il tri-
Pe cale, pe cărare,	[mise.
Plecă în spre sôre răsare,	Ca să scôtă tôte frigurile,
Văltându-se,	10 Tôte fiorile și răcorile,
5 Olecăindu-se.	Tôte durerile și ametelele,
Maica Sfintă Mărie din cer il	Greutatea și răutatea,
[auđi,	Fărămătura, zobéla și fârșéla.

- Argintu viû cu spurcatu,
 15 Cu necuratu
 Şi cu visele rele.
 D'o fi (cutare) isbit din sfinte,
 Din cale, din vânt,
 D'o fi din pămînt,
 20 Să scoţi, costorule,
 Vostorule,
 Frigurile,
 Răcorile,
 Durerile,
 25 Răutatea şi greutatea,
 Fărămătura, zobéla,
 Fărséla cu ameteála,
 Argintu viû cu necuratu,
 Cu visele rele, cu spurcatu,
 30 Cu scăldăturî,
 Cu aruncăturî,
 Cu datăturî,
 Cu făceturî.
 Tu să'l scoţi din mână,
 35 Din picere,
 Din mădulare,
 Din rinichî,
 Din ficaţi,

- Din boşogî,
 40 Din inimă,
 Din auđul urechilor,
 Din sgărcîul nasuluî,
 Din plopile ochilor,
 Din sgărcîul nasuluî,
 45 Din faţa obrazuluî,
 Din creşeriî capuluî,
 Din tóte vinile,
 Din tóte mēduvele.
 Să'l trimeţi argintul viû cu ne-
 [curatul,
 50 In códele smeilor,
 In copitele cîutelor,—
 Unde cocoş nu cântă,
 Unde căine negru nu latră.
 Că acolo vē este lăcaşul
 55 Şi olégul.
 Şi pe (cutare) să'l laşi,
 Curat,
 Luminat,
 Ca stéua din cer,
 60 Ca roua din câmp,
 Ca malca ce l'a făcut.

Reţeta : Se descântă cu secerea pe un vătraî în care se încăldeşte costorul şi când se tórănă în vasul cu apă, se dic cuvintele :

— Cum taie secerea toţi boziî şi toţi rogoziî, tóte paiele şi uscăturile așa să se taie tóte durerile, junghîurile, cuţitele, usturimele, văpăile, aprinderile de la (cutare).

DESCANTECUL ARGINTULUI VIU

Cules de Chr. N. Țapu de la baba Oprea Șerban din Dragănești—Teleorman.

- Tu, argint stricorat,
 În mare ai născut,
 În mare ai crescut ;
 Negustoriî te-a aflat
 5 Şi te-a luat,
 În cutie te-a băgat.
 (Cutare) de léc te-a luat,
 Ca să'l vindecî
 Şi să'l lecuşeşti.
 10 Să te bağı pîn mână,
 Pîn picere,
 Pîn vinele gâtuluî,
 Pîn rănichî,
 Pîn ficaţi,
 15 Pîn boşogî,
 Pîn inimă,

- Pîn tóte vinele,
 Pîn tóte mēduvele,
 Pîn tóte sgărcîurile,
 20 Pîn grumaziî gâtuluî,
 Pîn auđul urechilor,
 Pîn pleópele ochilor,
 Pîn sgărcîu nasuluî,
 Pîn faţa obrazuluî,
 25 Pîn creşeriî capuluî,
 Pîn dinţi,
 Pe sub dinţi,
 Pîn măsele,
 Pe sub măsele,
 30 Pîn fălcî,
 Pē sub fălcî.
 Să te bağı ca juganiî

Și ca armăsariî,
 Ca berbeciî,
 35 Ca țapiî,
 Ca curcaniî,
 Ca găscaniî,
 Ca rățoiî,
 Ca cocoșiî,
 40 Ca porciî mistreți,
 Ca peștiî,
 Ca berzele,
 Ca toate jigăniile,
 Ca toate lighionile.
 45 Eă te sorocesce trei țile
 Și tu trei nopți,
 Să umbli prin tot trupul (cu-
 [tăruța]);
 Și să ți scoți totă răutatea,
 Totă greutatea,
 50 Toate frigurile,
 Toate florile,
 Toate răcorile,
 Junghiturile,
 Cuțitele,
 55 Durimele,
 Usturimele.
 Să'mi scoți argintu viu dat,
 Cu necuratu,

Dat cu spurcatu,
 60 Cu visele rele.
 D'o fi din sfinte,
 D'o fi din cale,
 D'o fi din dățăturî,
 D'o fi din făpturî,
 65 D'o fi din aruncăturî,
 Să scoți pirotela,
 Gălbinaarea,
 Lipitura,
 Bântulêla.
 70 S'o scoți de la (cutare),
 Din mâiniî,
 Din picere,
 Din rinichiî,
 Din ficiî,
 75 Din boșogiî,
 Din creierî capuluî,
 Din sgârclul nasuluî,
 Din fața obrazuluî,
 Din dințiî, etc.
 80 Și să rămăle (cutare),
 Curat, luminat,
 Ca stéua din cer,
 Ca roua din câmp,
 Ca mama ce l'a făcut.

Rețetă : Se descântă argintul viu cu un fir de mătură, ȳicându-se la sfârșitul descânteculuî și cuvintele : Cum mătură mătura asta toate gunó-
 lele și pafele, așa să se măture toate junghiturile și durerile de la (cutare).
 Argintul viu ast-fel descântat se bea de cel bolnav. I se recomandă dieta :
 Să nu mănânce sărat trei țile, nici acrime, nici ardeiat.

DESCANTECUL ARGINTULUI VIU

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la vrăjitórea Simina, din Gresia—Teleorman.

Fetele lui Lei Impărat,
 Ele te-aă scuipat,
 Eă te-am descântat
 Și cu scuipat te-am scuipat.
 5 Negustori te-aă cumpărat,
 Eă ție slujbă nu ți-am dat ;
 Dar acum slujbă ți-oî da,
 Să'mi slujești, să'mi isbândești,
 Pe (cutare) să'l tãmaduești,
 10 Argintul viu să 'l gonești.
 P'un Moldovén l'am aruncat,

Pe (cutare) de argint viu l'am
 [scăpat,
 Din pfele,
 De supt pfele,
 15 Din os,
 De supt os,
 Din rădăcina urechilor,
 Din creierî capuluî 'l l'am scos.
 De un genunchî (cutare) o in-
 [genunchia,
 20 Aici din naintea mea,

De-o fi de la vecină,
De-o fi de la streină,
Să te duci d'a'mbou,
Să te duci ca ou.
25 D'o fi mōrtă,
Să te duci în grōpă.
D'o fi vie, să te duci pe tru-
[pu-î.

Că cu pēru-î s'o 'nveli,
Cu sângele-î s'o griji
30 Și carnea căpătăi 'î-o fi.
Că eū te-am descântat,
Pe (cutare) l'am ȳșurat
Și l'am dres ca p'un ou
Să se 'ngrașe ca un boū.

Rețetă : Acest descântec se face d'asupra a câte un dram de argint, în trei rânduri, și se dă de'l bea cel bolnav. Se descântă Lunea și Miercurea.

La descântecul argintului viū se întrebuintează fir de mătură și o seceră :

Cum mătură mătura gunōlele
Așa să se măture durerile după (cutare).
Cum taie secerea toȳi boziȳ și rogoziȳ,
Așa să se taie durerile și junghiurile de la (cutare).

După ce bolnavul a bēut argintul viū, ține trei țile dietă de nu mī-năncă ardei, sărat și acru.

DESCANTECUL ARGINTULUI VIU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Ilinca Mirtulēsa din Roșiorii-de-Vede.

—Argintule viū, tāmăduitorule,
Lecuatorule,
În mare ai crescut,
În mare ai născut,
5 În corabie ai trecut,
La negustori în prăvălie te-a
[pus ;
Vrăjitorile te-a luat.
Nu te-a pus la bere,
Nu te-a pus la mănecare,
10 Ci te-a pus la omeni să lecu-
[tești,
Să intri prin dinȳ,
Pe supt dinȳ,
Pin măsele,
Pē supt măsele.
15 D'o fi din sfinte,
Ele să se milostivească
Și leacul să'l găsească.
Dar de-o fi din dat,
Din aruncat,
20 Din lovitură,
Din întâmpinătură

Din săgetătură
Din vânt,—
Vēnturile să se potolēscă
25 Și el să se lecuască.
Și să scōță patru-deci și patru
[de junghuri,
Patru-deci și patru de fiori,
Patru-deci și patru de dureri,
Să le scōță din dinȳ,
30 De supt dinȳ,
Din măsele,
De supt măsele,
Din pĳept,
De supt pĳept,
35 Din inimă,
De supt inimă,
Din picere,
De supt picere,
Din creștetul capului,
40 Pēn' n deștele picȳorelor.
Să nu rămăie junghī,
Să nu rămăie fiori,
Să nu rămăie aprindere,

Să nu rămăie fărşială,
 45 Să nu rămăie ameteală,
 Să nu rămăie dureri,
 Să nu rămăie fiori.
 Fugi lipitură,
 Fugi bântufală,
 50 Fugi bôlă cu ucigaşu,
 Fugi bôlă din sfinte,
 Fugi bôlă din aruncătură.
 Că cu fusele te 'nşep,
 Cu lingurile te bat,

55 Cu cuţitul te tai,
 Cu focul te ard,
 Să fugi şi să te duci
 Pe smârcurile mărilor,
 Pe còdele smeilor ;
 60 Unde cocoş nu cântă,
 Căine nu latră,
 Român cruce nu'şi face.
 Şi (cutare) să rămăie curat,
 Curat luminat
 65 Ca Maica Precista ce l'a dat.

Reţetă: Se descântă cu un fir de mătură. De regulă se bea câte-un dram de argint viu pentru fie-care descântec. Se ţine dieta: să nu mănânce acrime, sărat şi iute.

DESCANTECUL ARGINTULUI VIU

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Ţapu de la vrăjitoarea Ióna Maldaénca, din Roşiorii-de-Vede.

Tu, voînice,
 Peste mare crescut,
 Peste mare născut,
 Grecii afla,
 5 La tine veni,
 In disagi te lua,
 In prăvălii te scotea.
 (Cutăriţă) afla,
 La tine veni
 10 Şi te cumpăra.
 Nu te cumpăra
 De vre-o hojie,
 De vre-o mişelie,
 De vre-o curvărăsie ;
 15 Ci te cumpăra,
 Ca tu să'l lecueşti
 Şi să'l vindecă.
 Să'mi umbli
 Trei zile
 20 Şi trei nopţi.
 Unde-î găsi păinjinéla,
 Unde-î găsi ameteála,
 Unde-î găsi sfârşiala,
 Acolo tu să 'mplineşti,
 25 Unde l'oi găsi inecat,
 Să'l desnecl.
 Unde-o fi junghiu,
 Tu să'l scoţi,
 Unde-î gasi răni,
 30 Să le spell

Şi să le lecueşti.
 Pe (cutare) să'l tămăduieşti,
 Carnea să 'o grămădeşti.
 Cum e oul alb, gras şi implinit,
 35 Aşa să se facă (cutare) roşu,
 [gras şi frumos.
 Cum nu se mistule mirosul de
 [usturoi
 Aşa să nu se mistuiescă toate
 [păsurile,
 In trupul (cutăruia);
 Şi pe el să'l lecuiescă
 40 Şi carnea să'î ingrămădiască.
 Şi să umbli trei zile şi trei
 [nopţi,
 Pin tot trupul (cutăruia),
 Să'l spell,
 Să'l curăteşti,
 45 Să'l lecueşti
 Şi să te duci, unde cocoş nu
 [cântă,
 Unde bivol nu răcneşte,
 Unde fată mare cosiţa nu 'm-
 [pleteşte,
 Unde om nu chioţeşte.
 50 Şi pe (cutare) să'l lecueşti,
 Să'l hărăniţi,
 Carnea să 'o 'ngrămădiţi,
 Şi să rămăie (cutare),
 Curat,

55 Luminat,
Ca stéua din cer,
Ca roua din câmp,
Ca póla Małcei Domnului.
Descântecul lui Dumnezeu

60 Și al Małcei Domnului
Și al Sfintei Mării
Și al Ioni vrăjitórea,
Lécul (cutăruța) să fie !

Rețetă : Se descântă cu fir de mătură și se ȃic cuvintele : Cum mătura mătură gunoii din tóte colțurile, așa să se măture lipitura, bóla, junghiturile, rěi, datul, aruncatul de la (cutare).

Pe (cutare) să'l leculești,
Să'l hărănești,
Carnea să i-o 'ngrămădești.

Argintul viu descântat se bea de leuit de cel bolnav și se ține următórea dietă, — după ce s'a bėut : Bolnavul să nu mănânce sărat, ardeiat, piperat și acrime în timp de trei ȃile ; în schimb póte bea rachiú și mánca bucate dulci cu totul de sare.

DESCANTECUL ARGINTULUI VIU

(VARIANTA)

Culésă de Chr N. Țapu de la baba Anca, din Măgurele—Teleorman

— Tristule,
Voľnicule,
Frumosule,
Luminosule,
5 Cin'te da,
Cin'te sorocia,
Mare șarpe te făcea,
Bălaur,
Cu ochii de taur,
10 Cu córne de taur,
Cu gura găscată,
Cu limba uscată.
Te-a dat rar și afēnat,
Eú te daú plin și îndesat.
15 Să te duci în casa cui te-a dat.
Cu limbile te-am descântat,
Cu cuțitu te-am tăiat,
Cu mătura te-am măturat.

Să te duci în casa cui te-a dat.
20 Aședă-te,
Lipsă să'mplinești,
Doruri, bubele și astupătura
[să potolești.
Małca Precista așa auđia,
Din gură striga,
25 Din ochii negrii lăcrăma.
Eú cu limba te descântam
Și nu lăcrămam,
Că nici eú nu lăcrămez
Și bucuréză-te,
30 Că frumos descânt,
In ósele (cutăruța) te-arunc.
Să scoți tótă bóla,
Tótă durórea,
Tótă moloșéla,
35 Tótă tăróméla.

Rețetă : Se descântă argintul viu cu cuțitul, care se pune pe o mătură. Se dá de se bea și se ține dieta de trei ȃile să nu mănânce acru, sărat și ardeiat.

DESCANTEC DE INTORSURI

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitorea Ilinca Mirtulésa, din Roșiorii-de-Vede.

- Voî patru-șeci și patru de bu-
[rufen],
Nu v'am pus să înfloriți,
Ci să odrăsliți
Și lumea s'o tămăduiți ;
5 Să plecați cu mirósele,
Să găsiți leacurile.
D'o fi din ape,
D'o fi din drumuri,
D'o fi din somn,
10 D'o fi din vis,
D'o fi din dragoste,
D'o fi din iuțelă,
D'o fi din vânturi,
D'o fi din țele, —
15 A venit cu dece,
Eû l'am întors cu nouă ;
A venit cu nouă,
Eû l'am întors cu opt ;
A venit cu opt,
20 Eû l'am întors cu șapte ;
A venit cu șapte,
Eû l'am întors cu șese ;
A venit cu șese,
Eû l'am întors cu cincî ;
- 25 A venit cu cincî,
Eû l'am întors cu patru ;
A venit cu patru,
Eû l'am întors cu trei ;
A venit cu trei,
30 Eû l'am întors cu două ;
A venit cu două,
Eû l'am întors cu una.
Să pleci, faptule,
Datule,
35 Din vecinî în vecinî,
Din streinî în streinî,
Din cumnate
În cumnate,
Din nașă
40 În nașă,
Din mósă
În mósă.
Nici atunci n'oi sta,
La grópă te-oi ducea.
45 Osele le-oi scotea,
Judecată cu ele veî avea.
Nici acolo nu e lasată,
Nu e pribégă,
Nu e uîtată.

Rețetă : Acest descântec se numește al scăldăturilor. După ce bolnavul a bătut argintul viu, face scăldături cu burieni înflorite, după câmp sau din păduri. Asemenea descântec se face cu o para de argint.

DESCANTEC DE INTORSURI

Cules de Chr. N. Țapu de la Radu Nicolae Șovâlgău, din Valea-cu-apă—Gorj.

- Bună ziua, apă mare,
 Dómnă mare,
 Cum ai ieșit din rēurile téle
 De ai spălat frunđa și iarba,
 5 De smóla
 Și pētrile de rugină,
 Mai vērtos,
 Cu puterea lui Christos.
 In numele Tatălui
 10 Și Fiului
 Și Sfântului Duh
 Și Maica Domnului
 In împărăția cerului
 In lumina lumii.
 15 Sóre frățioare,
 Să fi martor
 C'am dat argintu viū (cutăruța);
 Și nu 'i-l'am dat să boliască,
 Ci 'i-l'am dat să se curățiască.
 20 Și o fi blestem de nouă nēmuri,
 De tată, de mumă, de frate,
 De soră, de mósă,
 De nașă,
 De cumnată,
 25 De vėduvă fără bărbat,
 De fată mare fără cosiță in cap,
 De la surate,
 De la cumnate,
 De la vecine,
 30 De la streine,
 De la bătăturésă bună.
 Cine a dat cu una,
 Eū întorc cu două;
 Cine a dat cu două,
 35 Eū întorc cu trei;
 Cine a dat cu trei
 Eū întorc cu patru, etc. etc.
 Cine a dat cu nouă
 Eū întorc cu ȑece;
 40 Că din ȑece
 Numai trece.
 Nici cu tăria n'ai ȑe'i face.
- Că 'i-am făcut brēul colac,
 Vărcolac
 45 Și l'am trimes in cai de olac;
 Să mērgă din vad in vad,
 Pēn'la casa cui a dat,
 Că nu mī-e pēcat.
 Dar dacă-o fi din Dumneȑeū,
 50 Dumneȑeū ca un sfīnt,
 Făcu cheie de argint,
 Descuie și spălă
 Și ușură.
 Că tu arginȑele,
 55 Vineȑele,
 Ești adus din Țaligrad,
 Pe calu alb.
 Cum ai umblat din hărtie in
 [hărtie,
 Din prăvălie in prăvălie,
 60 Așa să umbli la (cutare)
 Și să scoți argintul vīū.
 Că l'o fi luat pe pāne,
 Că l'o fi luat pe carne mórtă,
 Că l'o fi luat pe carne vie,
 65 Și 'i l'o fi dat in bėutură,
 Și 'i l'o fi dat in māncare,
 Și l'o fi petrecut
 Pēn ce mișcă in pāmīnt,
 Pēn puțin hodorogite,
 70 Pēn butóle neisprăvite.
 Tu să'l scoți
 Și să'l gonești
 Din óse
 In carne,
 75 Din carne
 In pēle,
 Din pēle
 In pāmīnt,
 Acolo de unde a venit.
 80 Și (cutare) să rămāte luminat și
 [curat
 Cum Dumneȑeū l'a lăsaȑ.

Rețetă: Argintul viū se descântă cu fir de mătură, ȳicându-se și cuvintele :

Mătură mare,	10 De-o fi dat în bere,
Dómnă mare,	In mănăcare,
Cum ai spălat tóte casele,	In sculare,
Tóte bătăturile, —	In culcare,
5 Așa să spell	Să se ducă la vrăjitóre
Și să măturî de la cutare tótă	5 Și să'l spele cu apă
[bóla,	Din năstrapă
Tótă dătătura,	Și cu steblă de busuľoc
Tótă aruncătura,	Pe trupul tot.
Tótă făcătura,	

DESCANTEC DE INTORSURI

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Maria Năstase, din Romanești—Gorj.

A se vedea «descăntecul de fapt, «din colecț. «descăntece poporane române» a părintelui S. Fl. Marian pag. 118.

Apă curătóre,	Eū le întorc cu cincî ;
Nu te întorc pe tine,	Le-a dat cu cincî,
Ci întorsei dătăturile,	Eū le întorc cu șése ;
Aruncăturile,	Le-a dat cu șése,
5 Cușitele,	30 Eū le întorc cu șepte ;
Uriciunile,	Le-a dat cu șepte,
Făcăturile,	Eū le întorc cu opt ;
Junghîurile,	Le-a dat cu opt,
Bólele de la (cutare).	Eū le întorc cu nouē ;
10 Dacă or fi date de móșe,	35 Le-a dat cu nouē,
De nașe,	Eū le întorc cu ȳece ;
De surate,	Din ȳece
De cumnate,	Nu mai trece.
De vecine,	Că eū le-am mánat pe códă
15 De streine,	[de vacă,
De bătăturésă bună,	40 La (cutare) să nu se mai in-
Eū le 'ntorc pe capul cui le-a dat	[tórcă ;
Și le 'ntorc după trupul (cută-	Pe viță de vie,
[ruța),	La (cutare) să nu mai vie.
Că ea le-a dat c'o mână,	Că eū cu cușitu le-am tăiat,
20 Eū întorc cu două,	Cu busuľocu le am scuturat,
Le-a dat cu două,	45 De pe trupul (cutăruța) le-am
Eū le întorc cu treî ;	[luat
Le-a dat cu treî,	Și le-am trimes la hața care
Eū le întorc cu patru ;	[le-a dat.
25 Le-a dat cu patru,	

Rețetă: Se descântă în apă cu un cușit și busuľoc saū și cu o se cere și se spun cuvintele :

Cum taie secerea toți boziľ, și rogoziľ, tóte paľele, grănele, etc., așa să se taie tot datul, tot aruncatul, făcutul, uritul de la (cutare).

DESCANTEC DE JUDECATA

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitorea Ióna Maldaianca, din Roșiorii-de-Vede.

Bat parul de topilă,	Cu patru-șeci și patru de orbi,
Parul mișcă lacul,	Cu patru-șeci și patru de
Parul scóte dracul.	[cîungî,
Dracul să ȧasă,	Cu patru-șeci și patru de a-
5 Să'mî plece,	[măgiî.
Pe cale,	25 Iute și de grab,
Pe cărare,	Că mî-e mie la cap.
Să se întălnescă cu (cutare)	Daî și vol pîn țigănie,
[în cale.	Și luaî un cal de călărie,
Eû il bat parul în lac,	Și vë întălniî cu (cutare),
10 Ca să'mî scótă pe dracu.	30 Pe cale,
Il bat cu nufele de alun,	Pe cărare,
Să se ducă ca un nebun;	Și mi-l întălniî,
Il bat cu nufele de nuc,	Mi-l ametiî,
Să se ducă ca un haîduc;	Mi-l tălmăciî,
15 Il bat cu nuġa de sănger,	35 Mi-l zăpăciî,
Să fugă ca un inger;	Să n'albă gură căscată,
Il bat cu nuġa de arġar,	Limbă desfăcută,
Să fugă ca un armăsar.	D'asupra mea ridicată,
Săî tu, tărtane,	Să mă vorbiască,
20 Al mare,	40 De reû să mă grăiască.
Cu patru-șeci și patru de muî,	

Rețetă: Se descăntă de treî orî ġiua și nóptea la lac sau la baltă. Femeġa vrăjitóre intră despuġată în lac și mănjește parul cu seû de vită întămpinată.

Se ġice că ȧes ceġ patru-șeci și patru de tartorî dracî și se suġe toî in vġrful parulġ și se întreabă unul pe altul asupra (cutăruġ) fapt. Vrăjitóreġa ȧa cu sine un cġurel și 'l pune de nainte, la cap, în urechġ, la ochġ, la gură, ca dracġ să n'o pótă batjocori.

Se maî întrebuiîțeză nouġ coġ de ouġ clocite, care servesc de nouġ buî de vin, ce se dăruġesc diavolulġ.

DESCANTEC DE JUDECATA (VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Gheorghiu Dumitru Gâdea din Saceni—Teleorman.

<p>Scólă-te drăgoiū,
Sbierând tare din cimpoiū,
Iute și de grab,
Că mî-estî la cap ;</p> <p>5 Cu toîi bătrăniî,
Cu toîi tartoriî,
Cu toîi unchiî,
Cu toîi mititeiî,
Cu toîi mărunțeiî.</p> <p>10 Să mergetî la judecătoriî,
Pe drum cu niște călătoriî.
În pólă să-î luaîi,
Gura să le-o 'ncleștaîi,
Cîubucile să le-aprîndeîi.</p> <p>15 Cu fôrfecile să î tundeîi.
Să mi-î zăpăciîi,
Pe mustăîi să-î neteđiîi:
Să mi-î orbiîi,
Să mi î ologiîi.</p> <p>20 Da'supra (cutăruîa) să î luaîi,
Că eū vē daū mălai de măn-
[care,</p> <p>Cisme de 'ncălțare,
Banî de cheltuîală.
Scólă-te și tu lónică,</p> <p>25 Sbierând tare din bēșică,
Iute și de grab,
Că 'mî-estî la cap ;
Cu toîi bătrăniî,
Cu toîi tartoriî,
30 Cu toîi unchiî,</p> | <p>Cu toîi mititeiî,
Cu toîi mărunțeiî.
Să mergetî la judecătoriî,
Pe drum ca niște călătoriî.</p> <p>35 În pólă să-î luaîi,
Gura să le-o 'ncleștaîi,
Cîubucile să le-aprîndeîi.
Pēn' la (cutare) n'o veni,
40 Dracul în eî o plesni;
Pēn' la (cutare) n'o pleca,
Dracul în eî o crăpa.
Să nu le fie a mănca,
Să nu le fie a bea,</p> <p>45 Să nu le fie a odini,
Să nu le fie a prândi.
Să vie cu gurile căscate,
Cu picîórele bēșicate.
Pēn' la (cutare) n'o veni,</p> <p>50 Fierea în eî o plesni;
Pēn' la (cutare) n'o pleca,
Fierea în eî o crăpa.
Că eū cu cîocurile 'î-am cîocnit,
Cu aripele 'î-am plesnit,</p> <p>55 În contra cutăruîa (vrăjmașu-
[luî) 'î-am pornit,
D'asupra (cutăruîa) 'î-am gonit
Și asupra (cutăruîa) să nu mai
[aîbă gură căscată,
Și limba ridicată,
Ca să 'l vorbēscă,
Și să 'l grăiască de reū.</p> |
|--|--|

Rețetă : Se descântă de trei ori pe ȕi : dimineța, la prînd și sēra în ȕiua de judecată. Se îa o căldare, puțintel mălai (măcinat), un bănuț de 5 saū de 10 parale și o ghiată, pantof saū papuc rupt. Tóte acestea se pun supt acea căldare, și se rēstórnă cu gura în jos. Se bate apoi cu un lemn de alun în grînda casei, în căldare și cu picîorul se isbește pămîntul și se repetă descîntecul de mai sus.

DESCANTEC DE JUDECATA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Simina din Gresia—Teleorman.

- Tu, peline,
 Eă te mișc pe tine;
 Tu să mișci pământul,
 Să scoți pe diavolul ca vântul,
 5 La (cutare) judecător. și la (cu-
 [tare) tribunal să mergi,
 Slujba să-mi faci,
 În pólă să le ședă;
 Pe mustăți să-ți netețești
 Și totă afacerea s'o isprăvești.
 10 Că am să-ți dau de prând,
 Un mânz,
 De cină,
 O găină;
 De d'minătă,
 15 Un boboc de rață.
 Dar slujba de nu mi-o făcea,
 Eă trăsnetului și fulgerului
 [te-o da,
 În Caraïman al mare pe Divan.
 Să ești din rimătura porcului,
- 20 Din códele Oltului.
 Că eă o să-ți dau nouă buți
 [de vin și nouă de mîere,
 Păine și sare,
 Să faci judecata mai tare.
 Să se gonască,
 25 Să se spargalîască,
 Să se isprăvîască.
 Tu gunoîu gunoîașe,
 De când eă te-am făcut,
 Și te-am arănit,
 30 Eă ție slujbă nu ți-am dat.
 Acum slujbă eă ți-o da,
 Să-mi slujești, să-mi isbândești,
 Judecata (cutăruia) s'o poto-
 [lești.
 Că eă ți-o da nouă gropi de
 [orz
 35 Să faci judecata cu folos.
 Ți-o da și nouă ocne de sare,
 Să faci judecata mai tare.

Rețetă: Se descântă în o ólă cu apă în care se pune nouă bóbe de orz și nouă bóbe de sare. Vraja (descântecul) nu se face de cât nóptea târziu într'un loc unde se adună gunoîul ce se strânge, măturat din casă. Cu apă vrăjită se stropește pe furiș pragurile pe unde trec judecătorii și cei ce iaă parte la o judecată.

DESCANTEC DE JUDECATA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Balașa P. Săceanu, din Rovinari—Gorj.

- Bună ziua apă mare,
 Dămnă mare.
 — Mai ședî.
 — N'am venit să șed,
 5 Ci am venit să te dăruiesc cu
 [mei;]
 Tu să dăruiesc pe (cutare) cu
 [so sută de smei.
 Martorii lui să se sfrijescă,
 La judecătore în divan să se
 [risipescă,
 Să nu mai aibă gura căscată,
 10 Limbă ridicată,
 Să nu mai vorbească,
 Să nu mai grăiască,
 Vorbă de rău,
 Asupra capului meu.
 15 Tu pământ,
 Cum ești mut și surd
 Și hărănești lumea,
 Așa să amuțești pe (cutare),
 Să nu mai aibă gură căscată,
 20 Limbă ridicată,
 Vorbă de rău,
 Asupra capului meu,
- Să mă vorbească,
 Să mă grăiască.
 25 — Bună ziua, alun mare,
 Domn mare,
 Ce rudă ești cu (cutare)?
 — Nimic.
 Nimic să n'alégă (cutare) la
 [judecătore în Divan.
 30 — Bună ziua, soc mare,
 Domn mare,
 Ce rudă e mă-ta cu tată-tău?
 — Nimic nu e.
 — Nimic să nu se alégă de (cu-
 [tare), la judecata în Divan.
 35 Cum ține gardu cu proptu,
 Așa să țină (cutare) cu (cutare);
 Nu lega aceste propteale ale
 [gardului,
 Ci lega gura (cutăruia),
 Să nu mai aibă gură căscată,
 40 Limbă ridicată,
 Vorbă de rău,
 Asupra capului meu,
 Să vorbească,
 Să grăiască.

Rețetă: Se descântă cu mei și se aruncă de nouă ori în apă, repetindu-se descântecul. După acesta se duce la un alun, la un soc (arbore) și la un gard și se spune vorbele de mai sus. Se ia apoi pietre din ziua de Sfîntu Petru și cu ele se dic vorbele: «Cum a împletit Sfîntul Petru pîetrele, așa împletresc eu gura și limba (cutăruia)».

DESCANTEC DE POTOLIREA DUȘMANILOR

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitorea Simina, Gresia—Teleorman.

Tu moș Apeș,	Să le potoliască,
Ai să ieși ;	10 Să le spărgăluiască.
Dar n'ai să ieși, tu,	Că dacă slujba mi-oi face-o,
Ci să iasă băieții tăi,	Eu ție ți-oi da,
5 Să iasă Archirăi tăi,	Un cal înfrânat,
Să-i faci slujitori mei.	Cum e bun de 'ncălicat.
Să se ducă la Tribunal, la Ju-	15 Eu ție ți-oi mai da
[dicătorie,	Încă și ce mi-oi mai cere,
Tóte să le 'mblândiască,	Numa fă ce-ți stă 'n putere !

Rețetă : Se ia un ou și, după ce se lăgă cu o ață peste vârf și mijloc, se îngropă în bălegar, unde șade îngropat trei zile.

În a treia zi, seara, vrăjitorea merge la locul unde este îngropat oul, îl vrăjește — spunând vorbele de mai sus — apoi desgrăpă oul și-l aruncă într-o fântână, ca ast-fel bând lumea s'o amuțescă și să tacă.

Când se aruncă oul în fântână se mai dic și cuvintele :

Și, tu ucigașe pe (cutare) să-l amuțești,
 Să-l tontești, să-l zăpăcești,
 Să nu mai aibă limba ridicată
 Și gura căscată asupra (cutăruia),
 Să-l vorbească
 Și să-l grăiască de rău.

DESCANTEC DE AMUȚIREA BARBATULUI

Cules de Chr. N. Țapu de la Tinca Balan Stoica, din Costești—Vâlcea.

— Pelin tare și mai tare,	Și gură căscată
Să-mi aduci pe lucru vrăjmă-	Și limbă ridicată.
[șesc în cale.	Să se potoliască
Ce leg și cu ochii nu ved?	Și să amuțiască
Gândul (cutăruia) îl lega;	15 Cum se potolește stéua 'n cer,
5 Il lega,	Oia'n staul,
Il fereca,	Porcii'n strat,
Il amuți,	Vitele în sat ;
Il împietri,	Și el se rămăie în seamă ne-
Il încremeni,	20 Ca un sac vărgat, [băgat
10 Să nu mai aibă gând asupra	Pe gard aruncat
[(cutăruia),	Și el la gard să fie legat.

Rețetă: Se descântă cu cânepă de vară făcându-se patru noduri la spate și legând'o la o proptea de gard. Acolo se ține că rămâne legat bărbatul său amantul cu'l i se face de urât.

DESCANTEC DE LEGAT OMUL

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Maria Petre Crăsnaru din Animișu—Gorj.

Femeia care voiește să-și lege bărbatul său amantul, ia bumbac negros (vată) din zăbunul bărbatului său al amantului și, în momentul când ea s'a împreunat, îmole bumbacul în sperma bărbatului și apoi și-l lăgă într-o cârpă la spatele ei. Merge apoi cu acel bumbac la un mormint și-l lăgă la crucea acelui mort, care poartă numele bărbatului, pe care femeia voiește să-l lege și acolo la mormint femeia rostește cuvintele: «Cum și-a uitat mortul acesta de toate poftele și bunătățile lumii, așa să-și uite (cutare) de poftele lumești și de femei» (de 3 ori).

DESCANTEC DE DESLEGAT OAMENII

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Simina, Gresia—Teleorman.

Nucile din nuc curat cura,
 Nodurile de la pânză se deslega,
 Predicile de la cai s'au sfărîmat,
 (Cutare) s'a deslegat.
 5 Nouă nucă au a se fierbea,
 Apa cu pușca a se împușca,
 Toate vinele (cutăruța) a se deslega;
 Că 'i-am deslegat mijlocul și vinele
 De la toate streinile,
 10 Gîndul și pofta, pentru a se îndrepta,
 Așa cum și înainte era.

Rețetă: Se descântă cu nouă nucă și cu nouă noduri de la guritul pânzei, se îmole și se descântă în apa împușcată.

Nucile le mîncă în nouă zile. Apa o bea, iar nodurile de pânză se ard se scruméză și se amestică totul cu apa descântată.

DESCANTEC DE DESLEGAT BARBATUL

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Maria Petre Crăsnaru, din Aninișu—Gorj.

Se ia nouă peștișori mici vii și se înghit cu apă de cel legat, adică de cel neputincios. După ce se beau peștișorii vii se spun cuvintele :

Cum curge apa și peștișii sînt slobodi prin ea și sînt deslegați, așa să fie (cutare) deslegat și slobod. (Se repetă de trei ori).

FACERE DE DRAGOSTE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Voica A. Țapu, din Roșiori-de-Vede.

— Buna séra fântână lină.	Dragostile le adună,
— Mulțumim dumitale, tină ră	În a-tă olă le băgă.
— Ședî. [copilă,	Cum nu pôte răbda vaca de
— Nu șed,	30 Și oia de mîel, [vițel
5 Că n'am venit să șed,	Scrófa de purcel
Și am venit să'mî dai	Și cloșca de puî,
Cătările tele,	Gasca de boboc,
Să strâng dragostile în ele,	Bobocul de gască,—
Să móră tótă lumea de ele.	35 Așa să nu pótă răbda,
10 Cum nu pôte răbda de tine	Tóte fetile,
Tóte lighiónile,	Tóte nevestile,
Tóte pasările,	Tóte priotesile,
Așa să nu pótă răbda (cutare)	Tóte miresile,
De vorba, de chipul, de ochiî	40 Toți popiî,
15 Și sprâncenile mele.	Toți protopopiî,
Tótă lumea,	Toți zapciî,
De la mic pên' la mare,	Toți conțiliî,
Maî vîrtos (cutare).	Toți primariî,
Mă sculaî Duminecă de dimi-	45 Toți notariî,
[néță,	Toți judicătóriî,
20 Pe ochi nespălată,	Toți întâlnitoriî,
Pe rouă nescuturată.	Toți bălețiî,
Maica Precista mă věđu,	Toți logofetiî,
Jos din cer se scobori,	50 De la mic pên' la mare,
Pe scară de argint	Maî vîrtos (cutare) !
25 Și la mine veni.	—Résaî, sóre,
Cu buciumu buciumă,	Frățióre,

Nu răsări pe garduri uscate,
 55 Pe țoluri vărgate ;
 Răsări pe ochii mei,
 Pe genele mele,
 Pe sprinzenile mele,

Să se uite lumea cu drag la ele!
 60 Cine 'n urmă mi-o călca,
 În gură mi-o căuta ;
 Cine cu mine n'o vorbi,
 Inima 'n el o plesni !

Explicare. Fata, care vrea să-și facă de dragoste, se duce mai întâi Sămbătă seara în scăpătatul sora și ia apă de la fântână într-o oală sau sticlă curată. Ajunsă la fântână dă versurile primei părți a descântecului.

Duminecă de dimineață se scolă în revărsatul zorilor, ia apa și începe a o vrăji cu busuioc, para de argint și fir roșu. Acesta a doua parte a descântecului se face pe vatra focului. Când fata termină partea a doua a descântecului, mai adaugă și cuvintele : Cum arde vatra de foc și focul de vatră, așa să ardă inima și în mic și în mare, mai vârtos în (cutare), și cum trage fumul la coș, așa să tragă la mine și mic și mare, mai vârtos (cutare) !

Apoi fata iese afară și se întoarce cu fața către sora răsare și rostește partea a treia a descântecului. Cu apa astfel vrăjită, se stropește fata pe frunte, se spală pe ochi, iar busuiocul cu paraua de argint le poartă cu sine.

DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ilianca Ilie Badea, din Vêrtópele-de-sus—Teleorman.

— Bună seara, fântână lină.
 — Mulțumescu-ți, tinăra copilă,
 Ședî.
 — Nu ședî.
 5 N'am venit să ședî,
 Ci am venit,
 Să caut cătările tale de ȋiua,
 Și eă să-ți dău pe ale mele de
 [nótea.
 Cum nu póte tóte pasările ce-
 [rului
 10 Și ale pămîntului fără apă,
 Așa să nu póta (cutare)
 Fără (cutare).
 Pên' la mine n'o veni,
 Să se bată a plesni.
 15 Pên' la mine n'o pleca,
 Să se bată a crăpa,
 Ca capul de om tăiat,
 Ca pește pe uscat,
 Ca untu de putineî,
 20 Ca unda de mare, —

De cuvântul meu,
 De chipul meu,
 De sprinzenile mele,
 De vorbile mele.
 25 Duminecă dimineață mă sculaî.
 Pe ochi negriî mă spălaî,
 Chica négră'mî pîeptănaî,
 Cu zuvelcile în póla,
 Cu brâu în supțioră,
 30 Plângînd
 Și olecîind.
 Măica Precista mă auȋia
 Jos pe scară de argint se da,
 Cu tolagu mă atîngea,
 35 La riu lui Iordan mă ducea,
 Mă'mbrăca ca 'ntr'un vîșmint
 Negru, urit și mohorit,
 Pêné 'n pămînt.
 Mă spăla,
 40 Mă curăȋa,
 De fapt,

De aruncat,
De făcătură,
De aruncătură,
45 Pe cap,
De păr de țap;
Pe trup,
De păr de lup;
Pe țite,
50 De păr de mâte;
Pe picere,
De vorbe rele;
Pe buze,
De fapt de fomețe.
55 Imi punea sôrele 'n pîept,
Luna 'n spate,
Doi luceferi,
In doi umeri,
Intre sprincene,
60 O chită de micșunele.
In buze
Imi puse,
Doi faguri de mîere;
Pe pôle jur, prejur,
65 Stele mărunțele,
Se uita totă lumea cu drag la
[ele.
— Răsaî, sôre,
Frătiore,
Nu răsaî pe turme de oi,
70 Pe cireți de boi,
Ci răsaî pe chipul meu,
Pe trupul meu,
Pe haînele mele,
Pe casa mea,
75 Pe averea mea.
Tu răsaî cu rațele mele,
Pe brațele mele.
Cum nu pôte totă lumea
Fără sôre,

80 Și cum nu pôte nimeni
Fără mîncare.
Așa să nu pôtă (cutare) răbda
Fără (cutare).
Să vie călare pe nuța de alun,
85 Să fugă ca un nebun;
Să vie călare pe nuța de sînger,
Să fugă ca un inger;
Să vie pe nuța de nuc,
Să fugă ca un haîduc;
90 Pe nuța de arțar,
Să fugă ca un armăsar.
Să nu'î fie a bea,
Să nu'î fie a mîncă,
Să nu'î fie a sta,
95 Pên' la mine n'o veni
Și cu mine n'o vorbi,
Să se bată a plesni.
Cum se 'ntôrce nalba după sôre
Așa să se 'ntôrcă totă lumea,
100 Și mic și mare
După (cutare).
Și cum se ține umbra după om
Așa să se țină (cutare) după
(cutare).
Cum e busuîocul frumos
105 Și la totă lumea drăgăstos,
Și cum nu pôte popa intra
In biserică fără busuîoc
Și fără isop,
Așa să nu pôtă flăcăii fără
(cutare) in joc.
110 Cum arde focul in vatră,
Așa să ardă inima (cutăruța)
[de (cutare).
Și cum nu pôte lumea fără foc
Și cum se arde prigoria de sete,
Așa să se ardă inima (cutăruța)
[de (cutare).

VRAJA DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Oprea Șerban, din Dragănești—Teleorman.

<p>Tu, șerpe bălaur,
 Cu solziș de aur,
 Cu clocul de aur,
 Cu nouă limbă împungătoare,
 5 Cu nouă coadă isbitore,
 Să te duci la (cutare).
 De l'oiu afla acasă,
 La masă,
 În sat,
 10 La sfat,
 Vorbind cu tată-său,
 Cu mă-sa,</p> | <p>Cu frați-seu,
 Cu ibovnica lui,
 15 Cu dragăstosa lui,
 Să nu-ți dai pace a sta.
 De o fi culcat,
 În pat,
 Tu să 'l ciocnești,
 20 Cu solziș să 'l plesnești,
 La mine să 'l pornești.
 Să nu 'l lași pene ce cu mine
 [nu s'o întâlni,
 Și cu mine n'o vorbi.</p> |
|--|--|

Explicația: Se ia o steblă de busuțoc și se leagă cu fir de mătase roșie. De stebla de busuțoc se leagă și o para de argint și se descântă în apă de izvor neîncepută, repetându-se vorbele de mai sus. La sfârșitul descântecului se spun și cuvintele:

— Cum trage lumea la mătase roșie, în prăvălie,
 Așa să tragă (cutare) la (cutare).
 Cum nu poate lumea fără argint și aur,
 Și cum e aurul și argintul dragăstos la totă lumea,
 Așa să fiu eu dragăstosă (cutărufă).

VRAJA DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Iona Măldaianca, din Roșiorii-de-Vede.

<p>Ai, sint Joi Joițele,
 Mai sus floriutele.
 Sus fusără,
 Jos se lăsară,
 5 În brațe mă luară,
 În jeț m'asețară,
 Gură de pâine 'mă făcură,
 Ochii de mir,</p> | <p>Sprincene de fir;
 10 De mine să se mire,
 Și tinăr,
 Și bătrâne,
 Și priotese,
 Și diaconese,
 15 Ochii de mir,
 Sprincene de fir,</p> |
|---|--|

Să se mire și mic și mare,
Maî vêrtos (cutare).
Toți popii,
20 Toți protopopii,
Toți tinerii,
Toți bătrânii,
Ca calu în erghelie,
Ca mătasa 'n prăvălie
25 Și banii 'n zarafie,
Așa să fie (cutare),
În sémă băgat,
Și de lume întreat.
De tótă lumea,
30 De tótă mulțimea,
Să fie văduț,
Și audit.
De sus pênă jos măsurat,
Și în sémă băgat.
35 Și cele rele să fie ca niște mă-
[turi] deslegate,
În gunoie aruncate.
Iar eu să fiu peste fete și ne-
[veste],
Căpitan peste ele tôte.

Resai sóre frățióre,
40 Cu patru-deci și patru de ră-
[dișóre],
Cu stele pe piclóre,
Sórele 'n pîept,
Luna în spate,

Cu doî luceferel,
 45 În doî umereî.
 Să cate tótă lumea,
 Cu drag la eî.
 Între sprâncene îmi puse,
 O chită de micşunele,
 50 Se uîta lumea cu drag la ele.
 În buze
 Îmi puse,
 Doî fagûrî de mîere,
 Se uîta tótă lumea cu drag
 [la eî,
 55 Când vorbeşte,
 Par'că zimbeşte.
 Cum alérgă copilul la ţiţă,
 Şi mă-sa la copil,
 Şi cum nu pôte mama mânca
 [fără copil,
 60 Aşa să nu pótă (cutare) fără
 (cutare).
 Cum alérgă lumea la anaforă
 Şi nu pôte lumea fără ana-
 [foră,
 Şi cum nu pôte lumea fără bi-
 [serică
 Şi cum se sbuciumă şi mic şi
 [mare,
 65 De vin la biserică,
 Aşa să se sbuciume după (cu-
 Tótă lumea, [tare),
 Şi tótă mulţimea !

Nota.— Baba Ióna Vrajitóreá Málđaianca din Roşiorii de Vede recomandă pentru acest descântec mîiere cununată de trei ori, în care se vrăjeşte de trei ori. Cu mîierea se unge pe sprîncene şi pe pîr tinêrul său fata, care voieşte să-şi facă de dragoste. Se mai descîntă şi în sare, care se pune în gheţe şi se dic şi cuvintele:

Cum trage toate vacile și toată lumea,
Și mic și mare la sare,
Și cum nu poate nimeni fără sare
Așa să nu potă nimeni fără (cutare).
Și cum nu pot eu călca,
Așa să nu potă călca (cutare) fără (cutare)!

DESCANTEC DE DRAGOSTE

Cules de Chr. N. Țapu de la Tinca Balan Stoica, din com. Costești — Vâlcea.

Mă suiț în curmătură,	Sórele 'n pștept,
Nimenea nu m'auđiră.	Luna 'n spate,
Numai eú voľnic frumos,	20 De tótă lumea vęđut,
Cu chica grósă,	De tótă lumea lumit.
5 Din guriță paloșind,	Cum se bate mătasea roșie în
Lumea séra sorocind,	[prăvălie,
La cuvintul meú,	Așa să se bată tótă lumea
La chipul meú,	Și tótă mulțimea,
La vorba mea,	25 La cuvintul meú,
10 La cinstea mea	La cinstea mea,
Și la dragostea mea.	La dragostea mea.
Unde oľ pune eú cuvintul,	Și cum nu póte mľelu de óie,
Să fie uns ca untul,	Cărlanu de épă,
Dulce ca mľerea,	30 Copilu de mamă,
15 Să se lipescă ca céra.	Așa să nu póťă (cutare) fără
Doľ lucefereľ,	[cuvintul meú.
În doľ umereľ.	

Rețetă : Se descântă cu apă neincepută, cu o stebľă de busuľoc și mľere cununată, cu care se unge îndrăgostitul.

DESCANTEC DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Tinca Balan Stoica, din com. Costești—Vâlcea.

Mă sculaľ,	Mă curaťalľ,
Mă spălaľ,	Și 'mľ luaľ :
Mă pľeptănaľ,	Dupě țite,
Mă spălaľ	15 Pěr de mľte ;
5 Cu apă din plaľ,	Dupě cap,
Cu apă din năstrapă,	Pľeľ de țap ;
Cu o stebľă de busuľoc.	Dupě picľere,
Cu bucľumu bucľumaľ,	Pľeľ de șérpe;
Dragostile le chemaľ.	20 Dupě trup,
10 Și mă duseľ la riul luľ Iordan	Pľeľ de lup.
Și mă spălaľ,	Mă spălaľ,

Mă curățaș,
De uricîunî,
25 De legături,
De dătături,
De aruncături, —
De la cumnate,
De la surate,

30 De la vecine,
De la streine,
De la mōșe,
De la nașe.
Și (cutare) rămase spălat,
35 Mândru și frumos,
Ca un trandafir frumos.

Rețetă : Se descântă cu apă neîncepută, cu o stebă de busuțoc și mîere cununată, cu care se unge îndrăgostitul.

DESCANTEC DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la baba Dumitra Nedelea, din Cetașuia— R.-Vâlcea.

Mă sculaș Joi de diminetă,
Pe rouă, pe negurătă,
Pe potecă necălcătă,
De rouă nescuturată.
5 Cu bučumu bučumaș,
Dragostile le adunaș,
De la toate fetele,
De la toate nevestile,
De la toate vecinile,
10 De la toate streinile.
In apa asta le băgaș,
Pe (cutare) le aruncaș,
De uricîunî il spălaș,
Cu dragostile il împreunaș,
15 De la toate fetele,
De la toate femeile.
—Ce te olecăiești (cutare)?
—Cum să nu mă olecăiesc?
Eū ađă cu ăile mă prăpădesc.
20 Mașca Sfînta Maria il audea,
Scară de cără făcea,
Jos la (cutare) pogora,
De mîna drăptă 'l lua,
La riul lui Iordan pleca,
25 De uricîunî il spăla.
— Tacî, mașcă, nu te olecăi
Și nu te speria,
Că strănsura mea țî-oî da,

Țî-oî da guriță
30 De miriță
Și ochi de albiniță.
Cum trage toate vîespele,
Toate furnicele,
La mîere, —
35 Așa să tragă (cutare),
La limba, cuvîntul,
Chipul (cutăruia);
Cum trage matca la roi,
Așa să tragă toți voîniciî,
40 Toți tineriî la (cutare),
Mai vîrtos scrisa (cutăruia).
Cum nu pôte totă lumea fără
[apă
Și fără vase la masă,
Cum nu pôte toți domniî fără
45 Străchinî, farfuriî
Și linguri la masă, —
Așa să nu pôtă fără mine (cu-
[tare).
Și (cutare) să nu pôtă sta,
Să nu pôtă mânca, niciî hodini;
50 Să vie cu gura căscată,
Cu picîerile crăpate,
Cu limba beșicată după scrisa
[(cutăruia)

VRAJA DE DRAGOSTE

Culésă de Chr. N. Țapu, de la Dumitrana Dumitru Stoica din Rogojelu—Gorj.

<p>Plecă (cutare)
 Pe cale, pe cărare,
 Duminecă diminéța,
 Pe potecă necălcată,
 5 Pe rouă nescuturată.
 Poteca o călca,
 Roua o scutura.
 Dragostile le adună
 Și pe cutare le aruncă.
 10 În față 'și puse sóre cu rađe,
 În spate luna cu luminele;
 Pe póle stele mărunțele,
 Să se uite tótă lumea la ele;
 Doi lucefere,
 15 În doi umere,
 Să se uite tótă lumea cu drag
 [la ei.
 Plecă (cutare) pe cale, pe cărare
 Se întâlne Maica Precista în
 [cale.
 De mâna dréptă 'l luă,
 20 La Iordanul Maichii Precisti
 [il aruncă
 Și pe trup îl spală,
 De tóte dătăturile,
 De tóte aruncăturile,</p> | <p>De tóte făcăturile,
 25 De tóte legăturile,
 De tóte uricîunile,—
 De la surate,
 De la cumnate,
 De la vecine,
 30 De la streine,
 De la nașe,
 De la móșe,
 De la fete frumóse,
 De la vėduve grase.
 35 Il spála,
 Il curăța;
 În față-și puse sórele cu rađe,
 În spate luna cu luminele;
 Pe póle
 40 Maș la vale,
 Stele mărunțele;
 Și se uită tótă lumea cu drag
 [la ele.
 Cum se bate limba'n gură
 Și de bune și de rele,
 45 Pui pe bătătură,
 Așa să se bată (cutare), de
 [cutare).</p> |
|---|--|

Rețetă : Se descântă cu apă neincepută cu busuțoc și se ȑic cu-vintele :

— Cum stă busuțocul înflorit în grădină,
 Așa să stea (cutare) frumos,
 Frumos, drăgăstos,
 În sémă băgat
 Și de tótă lumea întrebat.

VRAJA DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitra Răducan Margo, din Urdari-de-jos—Gorj.

- Plecă (cutare)
Pe potecă necălcată,
De rouă nescuturată.
Roua o scutură,
5 Dragostile le adună
Și în olă le băgă
Și pe trup se spală,
De toate uricăturile,
De toate făcăturile,
10 De toate aruncăturile
De toate lepădăturile.
Și' l ușură,
Ca pasărea când sboră,
Ca oia când se scutură.
15 Și- i pusei în umerei
Două luceferei,
Să privească lumea și țara la ei,
Mai vartos care- m' i o fi drag;
Și pusei pe pole stele mărun-
[tele,
20 Să privească lumea și țara la el.
Mai vartos (cutare).
Sufiu din gură,
Mură,
La toți să le fiu în gură;
25 Sufiu din gură frăguță,
La toți să le fiu drăguță.
Ingenucheai bușteni parliți,
Că vin brații înfloriți,
Cu polele poleite,
30 Cu vârfurile aurite,
Totă lumea să se uite,
- Și mic și mare,
Boier și cocone,
Mai vartos (cutare).
35 Eă să fiu mai vedută,
Mai aușită,
Și mai luminată,
Ca o vacă albă
Intr' o cirédă negră.
40 Cum se bate limba 'n gură
Și de bune și de rele,
Așa să se bată totă lumea, de
[cuvintul meu, de vorba mea.
Să nu' i dea a sta, să nu' i fie
[a mânca.
Să nu' i fie a mânca,
45 Pân' la (cutare) n' o pleca.
Să nu' i dea somn a somni,
Odină a odini,
Pân' la (cutare) n' o veni.
Să treacă pin fete frumoșe
50 Și pin văduvi grase,
Să vie la mine, la o slabă și
[și trențurósă
Și să- i par mândră și frumoșă.
Eă din gură când grăiam,
La mărgăritar chitiam.
55 Când pe mine mă vedea
Lumea totă mă cinstia
Și toți la scaune mă poftia.
- Amin, amin
Maică Sfinta Marie.
60 Leac din mână mea să fie!

Rețetă : Se descântă cu busuțoc cu apă neîncepută și se dic cuvintele :

- «Păminte, urite,
«Câtă lume și frunză pe tine,
«Atâta dragoste pe mine.
«Cum e busuțocul mai frumos,
5 «Și mai cu miros,
«Așa să fiu eă mai vedută și mai aușită

De tótă lumea,
De tótă mulțimea,
In sémă băgat,
10 De toți întrebat.

VRAJA DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Comunicată de Ilie Constantinescu—Dioști—Romanai.

Duminecă de diminéță mă	20 Pe cap
[sculaț,	De păr de țap,
Vadra 'n mână o luaț,	Pe țlțe
La fântâniță plecaț,	De păr de mițe.
Pe potecă necălcată.	Și 'l dăruil
5 Pe rouă nescuturată,	25 Cu doț lucefereț,
Cu busuțocu ăsta bucțumaț,	In doț umereț,
Dragostile adunaț,	Cu stele,
De la cărcumărese,	Mărunțele,
De la jupănese,	Pe mănecel.
10 De la flăcăț,	30 Cu cine o vorbi (cutare),
De la fete marț,	Cu cine-o tăinui,
De la copii micț,—	Cu mțere l'o lipi ;
Și in apa luț (cutare) le băgaț	Să le vie a plesni,
Și pe (cutare) 'l luaț	Prin gene,
15 Și 'l duseț la riul luț Iordan	35 Prin sprâncene,
Și 'l spălaț	Maț ales prin ismene.
Și 'l curățăț	Să nu-ț dea a sta,
Pe trup	Să nu-ț dea a mânca.
De păr de lup,	

Descântătórea mestecă cu un fir de busuțoc intr'o sticlă cu apă, din care trebuțe să bea cel căruia 'l-a descântat.

DESCANTEC DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culésă de I. Odor de la Rațóica, din Valenț—Prahova.

Mě sculaț Marț de diminéță,	Văltându-mě și olecăindu-mě
Pe rouă nescuturată,	[(tânguindu-mě),
Pě poteca necălcată.	M'a întrebat :
Și m'am întâlnit in cale,	10 — De ce te vălăcăeșț, mă
5 In cale și in cărare,	[creștine ?
Cu Mațca Precista,	— Muncesc și mă rog,
Și când Mațca Precista m'a	Și nicl un folos nu vėd !
[auđit,	

— Păi, eu sunt Maica Pre-
[cista!
— Da, milostivă, dacă ești,
15 Poți și pe mine, păcătosu, să
[mă dăruiești!
— Și cu ce poștești?
— Voiu și eu să hiu poftit și
[câștigat,
Să am valoare, la cuvintu meu
[cu lipiciu,
Și la adunare cu boierii să hiu.
[poftit!
20 — Na cheițele mele și du-te
[colo,
Și ia-ți mana ta,
Venitu tău, iubirea ta,
Dragostea ta;

Totă lumea să te 'mbrătoșeze;
25 Să hiu poftit și chemat,
La boieri și la 'mpărat.
Cum arde toate paili,
Și toate gunoili,
Și toate gazurili,
30 Să ardă toate dragostili,
Toate iboștili, de (cutare)...
Să nu potă să albă răbdare,
Nici hodină la culcare,
Stare la mâncare,
35 Să vie în car de olac,
Cu dragoste mare aședat,
Că ești mândru și chemat,
Ca să hiu cu drag și mândru și
Chemat în totă lumea, și de
[mine!

VRAJA DE DRAGOSTE (VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iona Gheorghe Bucația, din Romanesti—Gorj.

Plecă (cutare) pe cale,
Pe cale, pe cărare.
Se întâlni cu dragostile în cale.
Dragostile le-adună,
5 Pe trupul (cutăruia) le scutură,
În sinul (cutăruia) le aruncă;
Pe trupul ei,
Pe statul ei,
Pe chipul ei,
10 Pe sprincenile ei.
Să fie auzită
Și vedută
De totă lumea,
De totă țera
15 De totă suflarea.
Care cum o vedea
Tot în gard se suia,
După (cutare) se uita,
Dragostile le-aduna.
20 Cu bucurumu bucuramă,
Dragostile le aduna,
Pe trupul (cutăruia) le-arunca.
Totă lumea că auzia,
Pe gard se suia,
25 De (cutare) întreba :

— Asta este cea frumoasă,
Asta este cea dragăstosă,
De totă lumea alésă?
În sémă băgată,
30 De totă lumea întrebată?
Cum se bate apa de toate ma-
[lurile,
De toate pietrile,
De toți bolovanii,
Așa să te bată totă lumea
35 Totă mulțimea,
Totă suflarea de (cutare).
Cum se bate luna cu sórele,
Așa să se bată totă lumea,
Totă mulțimea,
40 După cuvintul
După chipul (cutăruia);
Și cum alérgă sórele după lună,
Așa să alerge după (cutare)
[toți tinerii,
Toți marii, toți mirii, toți flă-
[căii.
45 Și (cutare) să fie întrebată și is-
[pitiță de totă lumea
Mai vartos de cutare.

Rețetă : Se descântă cu busuțoc în apă Joia, dimineață, Sâmbătă și Dumi-

neca. Cu apa cel ce'șî face de dragoste, se stropește pe frunte și pe haîne și se repetă vorbele :

Cum nu pôte tôte păsările cerului
Și tôte vîșuitóarele pămîntului fără apă
Așa să nu pótă trăi cutare fără cutare.

VRAJA DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Onaria Năstase din Romanaș—Gorj.

Spre dragă de Duminecă mă	În frunte 'mî puse stéua mare,
[sculaî,	Se uîta la mine cu drag lu-
Pe potecuță plecaî,	[mea și țara;
Pe potecă necălcată,	Îmî puse în umereî,
De rouă nescuturată,	30 Douî lucefereî,
5 La riul lui Iordan.	Tótă lumea se uita cu drag
Găsiî acolo o fată spălându-se	[la ei;
Dichisindu-se.	În spate îmî puse luna cu
Eû așa dacă vëduî,	[stele,
Indărăt mă 'ntorseî;	Se uîta lumea su drag la ele.
10 Chirăindu-mă,	Maîca Precista nu mă lăsă,
Jeluindu-mă.	35 Ci de mîna dréptă mă luă,
Maîca Sfînta Maria m'auđi	Și cu mine plecă,
Pe scară de argint se pogori	În câmpul cu dorul,
Și de mîna mă luă	Unde înflóre bujorul.
15 Șî cu mine că plecă.	Cu busuîocu buclumă,
La riul lui Iordan,	40 Tóte dragostile le adună,
La fântăna lui Bogdan.	Șî în ăst vas le băgă
Apa cu drépta luă	Șî pe mine le aruncă.
Șî peste mine aruncă	Șî pe mire mă făcu frumos
20 Șî pe mine mă spălă,	Șî drăgăstos
De uricîunî,	45 La tótă lumea,
De dătături,	La tótă mulțimea.
De cuvinte rele,	Șî remăseî curat, luminat,
De năpăsturi rele.	Ca argintul stricorat,
25 Îmî puse în pîept sórele cu	Ca Maîca Precista ce m'a lăsat.
[rađe.	
Tótă lumea se uîta cu drag	
[la ele.	

Rețetă : Se descântă de trei ori în apă neîncepută, cu busuîoc.

VRAJA DE DRAGOSTE (VARIANTA)

Cules de Chr. N. Tapu de la Constantina Ión Rădoi din Valea-cu-apă—Gorj.

Plecă (cutare)
Pe cale, pe cărare
Se întâlnește cu Maica Precista
[în cale
Și de mână l'a luat
5 Și 'n gură l'a sărutat.
În față la judecat,
Și cu glas l'a întrebat :
— Ce te vâlcărești,
Ce te olecărești (cutare) ?
10 — Cum nu m'ași vâlcări,
Cum nu m'ași olicări ?
Că de făcătură,
De aruncătură,
De scăldătură,
15 Eă sînt mînjit
Și pe față înegrit.
Taci (cutare), nu te vâlcări,
Nu te olecăi,
Că eă cu buciumu am bu-
[ciumat,
20 Dragostile le-am adunat ;
Pe d'albă peliță,
Pe negră cosiță,
Le-am aruncat
Și pe tine te-am spălat
25 De făcătură,
De scăldătură,
De aruncătură,
De uricună,
De spurcăciună,
30 De totă bôla,
De totă duhorea.

Maica Precista de mîna dréptă
[il luă,
În spre răsărit cu el plecă,
Cu sôrele îl încinse,
35 Cu luna îl cuprinse ;
Cu buciumul buciună,
Dragostile le adună,
Într'o țiră de apă le băgă ;
Pe d'albă peliță,
40 Pe negră cosița,
Le aședă.
Îl puse în doi umereî,
Doi lucefereî,
Se uita lumea cu drag la ei
45 Și (cutare) să fie vădut,
Lumit,
Cunoscut
Și audit,
De totă lumea,
50 De totă mulțimea,
De totă țara,
De totă suflarea.
Cum nu pôte ține mama făr'
[de băiat
Și ôia făr' de mîel
55 Și vaca făr' de vițel,
Așa să nu pôtă ține lumea lu-
[minată fără (cutare).
Cum se bate calul în grajd
Și mătasa în prăvălie,
Așa să se bată (cutare) de (cu-
[tare.

Rețetă : Se descântă în apă neîncepută cu busuțoc; în apă se sting cărbunii din vatra focului și se dic vorbele :

«Cum nu p^ote frigurosul f^{ar}ă foc,
 Secetosul f^{ar}ă ap^ă
 Și fl^ăm^ândul f^{ar}ă m^âncare,
 Așa s^ă nu p^ot^ă (cutare) f^{ar}ă cuvintul, chipul, dragostile (cut^ăru^la).

DESCANTEC DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Gherghina Dumitru Gâdea, din comuna Săceni-Teleorman.

- Ce plângî și te aolești (cu-
[tare])?
— Ce să nu plâng și să nu mă
[aolesc ?
Eă astă-đi cu đile mă prăpădesc.
5 Taica, maica m'a urit
Și fermece m'a făcut,
Maica Precista în brațe l'a luat
Și la răsărit cu (cutare) a plecat.
În brêne îl infipse,
10 Pe pəriu il puse.
Pəriul curgea;
Pe piclóre de fapt, de mułere
Pe țite [il spála.
De pěr de mâte,
Pe trup
15 De plei de lup,
Pe cap
De plei de țăp,
Pe nas
De plei de rac,
20 Pe piclere
De plei de șerpe și de brște.
În spála
Îl curăța,
De tótă dorea
25 De tótă putórea.
Maica Precista în brațe il luă
Și la răsărit cu el plecă.
Dragostile le luă,
Peste (cutare) le aruncă.
30 Păsările ciriplău
Și pomii înflorău;
Zorile răsărise
Și pe dealurî fugise.
Nu răsărîa pe dealurî,
35 Nicî pe malurî,
Nicî pe monastirî,
Nicî pe zidirî;
Și răsărîa pe haținele (cutăruța)
Pe averea lui,
40 Pe chipul lui,
Pe sprincenile lui,
Pe țitele lui.
Între sprincene 'î puse
Un fagure de młere
45 Și-o chită de micșunele,
Se uita tóte lumea
Cu drag la ele:
Tóte fetele,
Tóte nevestele,
50 Toți popii,
Toți protopopi,
Tóte priotesele,
Tóte protopopesele,
Toți mirii,
55 Toți emirii.
Cum se bate limba'n gură
Și puî pe bătătură,
Așa să se bată (cutare) după
(cutare)
Să se bată,
60 Să se rėsbată
După chipul lui,
După vorba lui,
După averea lui.
Pên'la el n'o veni,
65 Dracul în el o plesni;
Pên'la el n'o pleca,
Dracul în el o crăpa;
Să nu'î fie a bea,
Să nu'î fie a mânca,
70 Să vie cu gura căscată,
Cu piclerele bేశicate,
Cu limba crăpată.
Cum sbără oile de mlei
Și mlei de oi,
75 Mumele de copii
Și copii de mume,
Bivolite de pu,
Pui de bivolițe,
Vacile de vițe,

- 80 Vițeii de vaci,
Popii de priotese,
Priotesele de popi,
Miresile de gineri
Și ginerii de mirese,
85 Protopopii de protopopese,
Și protopopesele de protopopi,
Diaconii de diaconese,
Diaconesele de diaconi
Așa să sbîere (cutare)
90 De chipul
De cuvîntul
De statul,
De avutul (cutăruia).
- Cum se bate limba'n gură
95 Și de bune și de rele,
Așa să se bată totă lumea
Și totă mulțimea,
Mai vîrtos (cutare)
(Cutare) să fie de toți vîdut,
100 De toți auzit,
De toți întreat
Și'n sîmă băgat —
De totă lumea
De totă mulțimea.
105 Cine'n urma (cutăruia)
O călca,
Tot urîtul să i'l ȳa.

Rețetă : Se descîntă în apă de isvor, Duminecă dimineța, la sîre rîsare, cu o stebă de busuîoc. Din apa descîntată se bea și se stropește haînele și chipul celui îndrăgostit.

DESCANTEC DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Gherghina Dumitru Gălea, din comuna Saceni—Teleorman.

- Tu laurule,
Balaurule,
Cum te beaui toți băeții de fri-
[guri],
- Tôte fetele,
5 Tôte nevestele,
Și mi-î tonțești,
Și miî cânțești
Așa să'mî tonțești
Și să'mî cânțești (pe cutare) ;
10 Și cum plesnești
Și te veștejești
Și cum arđi în vetre,
Așa să'mî arđi în pîetre
Inima lui (cutare)
15 —Rîsaî, sîre frățîore
Cu nouă-deci și nouă de rî-
[dișîore],
Cu trei rađe fă-mî cununa,
Să-mî strălucescă ca luna.
- Să rîsaî, să nu rîsaî
20 Din deal și pîne'n plaî,
Să'mî puî cununa 'n cap,
Să se uîte totă lumea cu drag :
Toți popii,
Toți protopopii,
25 Toți diaconii,
Toți călmăcanii,
Tôte fetele,
Tôte nevestele,
Tôte preotesele,
30 Tôte protopopesele,
Toți mirii,
Toți emirii;
Să te puî, sîre, în pîept,
Iar tu, lună, în spate.
35 Ce'î doi luefereî
Să-î puî în umereî
Să se uîte tôte lumea cu drag
[la ei].

Rețetă : Se descîntă cu semințe de laur pe vatra focului, repetându-se vorbele de mai sus. Apoi se descîntă în apă neîncepută de la isvor cu busuîoc verde la sîre rîsare. Cu apa descîntată se stropește cel ce'și face de drageste.

INTORSURI PENTRU FACERE DE DRAGOSTE

Cules de Chr. N. Țapu de la baba Gherghina Dumitra Gâdea din Săcenț—Teleorman.

<p>Ce te plângi și te aolești (cu-
[tare] ?
Ce să nu plâng și să nu mă
[aolesc ?
Eă astă-đi cu đile mă prăpă-
[desc !
Taica, maica m'a urit
5 Și fermea m'a făcut.
Maica Precista 'n brațe m'a
[luat
Și l'a riul lui Iordan m'a mă-
[necat,
Și m'a spălat, m'a curățat
De tóte uricunile,
10 De tóte spurcăcunile,
De tot datul,
De tot aruncatul,—
De la streine,
De la vecine
15 De la cumnate,
De la surate.
Cum sparge plugul brazdele
Bozi și tóte rădăcinele,
Mărăciniș,
20 Ciulinii, —
Așa să se spargă și să se taie
[tot faptul,
Tot datul,
Tot aruncatul,
Tot uritul,
25 Tot făcutul.</p> | <p>Cum taie secerea asta tóte ró-
[dele
Tóte bucatele,
Și se usucă, —
Așa să se taie și să se usuce
[și să se desfacă
30 Tot uritul, tot făcutul,
Tot datul,
Tot aruncatul,
De la vecine,
De la streine,
35 De la cumnate,
De la surate.
Iar (cutare) să rămăie curat,
Luminat,
Ca steaua din cer,
40 Ca flórea din câmp,
Ca argintul stricorat,
Ca aurul suflat,
Ca Maica Precista
Ce l-a dat.
45 Și (cutare) să fie spurcat
Și în sémă nebăgat ;
Să fie scuipat de tóte
Ciorile, de tóte coțofenile
Și de tóte păsările.
50 Să fie ca gunoiu după ușă
Și ca la o vită o căpușă ;
Și ca un sac vėrgat,
Pe gard aruncat
Și în sémă nebăgat.</p> |
|---|---|

Rețetă : Se descântă cu secerea și fier de plug într'o ólă cu apă. Cu apa vrăjită se scaldă cel cărui 'i se întorce de dragoste. Scăldăturile se aruncă la respântii (unde se întâlnesc trei drumuri).

DESCANTEC DE URIT

Cules de Chr. N. Țapu de la Simina, Gresia—Teleorman.

- Tu stea logostea,
 Tóte stelele să stea;
 Numaî stéua lui (cutare) să nu stea.
 Să umble prin tóte zahanalele,
 5 Pe la tóte coțele și privățile,
 Să adune puterile.
 Cum pute zahanaua de gonește căiniț,
 Așa să se gonéscă și să fugă (cutare) de (cutare);
 Și cum fug ingeriț de coteț și gânieț,
 10 Așa să se huđușcă (cutare) cu (cutare).
 Să se gonéscă
 Și să nu vorbășcă.
 Și cum nu póte pune judicătóriț, arendașiț și boțeriț
 Masă la ușa privății,
 15 Tot așa să nu mai puie (cutare) cu (cutare)
 Cină la masă-ı și la masă-ı să nu vađa.

Rețetă : Se descântă în apă strânsă într'o ólă de Lunı până Lunı, în care apă se omórá un puľu de șérpe și tot cu acéstă apă se spală un armăsar la membru și o bivoliță la fătătóre. Cu apa ast-fel preparată și descântată se stropesc cei ce se urăsc.

DESCANTEC DE SCRISA

Cules de Chr. N. Țapu de la Ilinca Mirtulésa din Roșiorit-de-Vede.

<p>Uhu, uhu ! stea, stea.
 Tóte stelele să stea,
 Stéua (cutăruia) la nópte să
 [nu stea.
 Să se bată în lung și în lat
 5 Și la noi în sat
 Să caute scrisa (cutăruia),
 Pin tóte paturile,
 Pin tóte casele,
 Pin tóte căpătălele,</p> | <p>10 Unde l'o găsi,
 Cu códele l'o plesni,
 La (cutare) l'o porni.
 Cu gura l'o rupea,
 La (cutare) l'o aducea.
 15 De-o fi adormit,
 Să-l deștepte ;
 D'o fi culcat,
 Să'l scóle ;
 De-o fi în picióre</p> |
|--|--|

- 20 Să'l aducă.
 Să nu-î dea a mânca,
 Să nu-î dea a culca,
 Să nu-î dea a dormi;
 Să nu-î dea a odini,
 25 La (cutare) l'o porni.
 Să'l aducă despuiat pîn sat,
 Pin călnî fără cfumag,
 Să nu'l pótă potoli,
 Pin' la (cutare) n'o veni.
 30 Îți fac basmaua colac,
 Să mi-l aducă în caî de olac.
 La nópte 'n vis să'l visez,
- Măne aevea să mi-l vėđ ;
 La nópte o veni,
 35 Cu mine o vorbi,
 Măne l'oî isbândi,
 Pe el să'l sorocesce,
 Puriciî și păduchiî de la nouă
 [porcăriî,
 40 De la nouă șerpăriî,
 De la nouă brutăriî,
 Pe el să'l sorocească,
 Să'l musce și să'l pisce
 Și unde l'o cere să se ducă.

Rețetă : Se descântă cu o batistă la o stea din spre răsărit sau de la sóre prânđ. Batista cu care se descântă se pune sub cap și fata dórme pe ea. Dacă stéua nu se mișcă din loc se ăice că móre ursita ; iar dacă se mișcă și jócă stéua, e bine — că cel îndrăgostit se însoră repede.

VRAJA DE SCRISA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iliana Nicolae Lăceanu, din Drăgșanî—Teleorman.

- Stea, steulița mea,
 Tote stelele să stea.
 Tu péné 'n ăiuă să nu stai
 Și să umbli lungiș
 5 Și curmeăș,
 În lung și în lat.
 Și la noî în sat,
 Să te faci mare bălaur,
- Cu solziî de aur,
 10 Și să te ducî la scrisul (cută-
 [ruia).
 Cu ciocul să'l ciocnești,
 Cu aripele să'l plesnești,
 La scrisa mea să'l pornești,
 lute și maî de vėrtos,
 15 C'ala 'mî este de folos !

Rețetă : Se face de scrisă la stea cu betele, mărgelile sau cu un tulpan. Când tînărul căruia ȳ se face de scrisă este să se însore — stéua, ăice-se, că jócă și-șî mărește rađele. Dér decă scrisul ȳ este mort, e semn rău și stéua ȳ pĳere și se crede că și acel tînăr móre.

VRAJA DE SCRISA (VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Voica Anghelache Țapu, din Roșiorii-de-Vede.

<p>— Stea, stelulița mea,
Tóte stelele să stea,
Numa tu să nu stai,
Să umbli în sus ca gândul,
5 Jos ca vântul.
Să umbli
Din casă
În casă,
Din masă
10 În masă,
Pên' la ursitu (cutăruța) acasă.
La masă să'l găsești,</p> | <p>Cu códa să'l iubești;
De la masă să'l plesnești,
15 La (cutare) să'l pornești;
Să vie cu gura căscată,
Cu limba beșicată.
Să nu'î vie a sta,
Să nu'î vie a mânca,
20 Pên' la (cutare) n'o da.
În vis să'l visez
Aievea să'l vėđ,
Măine 'n zorî să'l cunosc
Și cu el să vorbesc.</p> |
|--|--|

Notă : Să ia batista fetei care voiește să'și facă pe scrisă, se amenință cu ea la o stea mai luminosă din spre resărit. Sa face batista colac și se pune sub cap, în locul unde dórme nóptea.

VRAJA DE SCRISA (VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ióna Moldăianca, vrăjitoare, din Roșiorii-de-Vede.

<p>Stea, stelulița mea,
Tóte stelele să stea.
Iară tu să nu stai.
Să te faci un șérpe bălaur,
5 Cu codița de aur.
Să'mî umbli țara,
Și 'n lung și 'n lat,
Și la noi în sat,</p> | <p>Să'mî găsești scrisa (cutăruța).
10 Cu clocu s'o clocnești,
Cu códa s'o plesnești,
La (cutare) s'o pornești.
În vis s'o visez,
Aievea s'o vėđ,
15 Măine 'n zorî s'o cunosc
Și cu ea să vorbesc.</p> |
|---|--|

Notă : Se vrăjește cu batista la o stea din spre resărit. Dacă stéua, în timpul când se face de scrisă, pîere, se ascunde, se crede că nu e bine de tînărul sau tînăra care 'și fac pe scrisă. Dacă stéua jócă și 'și mărește rațele, seđi ce că atât tînărul cât și fata vor fi norocoși în căsătoria lor.

In pat să nu'l lase.
 Să 'l scôle,
 Să 'l trimetă,
 Prin sat fără ciumag,
 15 Cu nuța de alun,
 Să umble ca un nebun;
 Cu nuța de arțar,
 Să umble ca un armăsar;
 Cu nuța de sânger,
 20 Să umble ca un inger;

Cu nuța de nuc,
 Să umble ca un hațduc.—
 La scrisa (cutăruța) să se ducă.
 In vis s'o viseze,
 25 Ațeva s'o vadă,
 In dorț de ți,
 La resăritul sôrelui,
 In glasul cântătorilor,
 In revărsatul zorilor.

Rețetă : Se descântă cu nuțele de alun, nuc, sânger, arțar, cari se taie Joța dimineța, in revărsatul zorilor și, când se taie, se ȃice :

Mă sculaț Joț de dimineța,
 Pe rouă, pe cétă,
 Pe cărare neumblată,
 De rouă nescuturată.
 5 Roua o scuturaț
 Și scrisa o deșteptaț
 Și-o porniț in sat, etc.

Și se repetă vorbele de mai sus: Stea, stea, logostea, etc. Se descântă sêra și dimineța, in spre Joț, in cântatul cocoșilor. Descântecul se face la o stea mică din spre răsărit; se ia apă nelncepută de la trei isvôre, repetându-se cuvintele :

Cum se întâlnesc isvôrele,
 Așa să se întâlnească. (cutare) cu (cutare).

DESCANTEC DE SCRISA CU CARBUNI

Cules de Chr. N. Țapu de la Leanca Gheorghe Rêlea, din Facăț—Vâlcea.

Voț nouă cărbuni,
 Ca nouă gărgăuni,—
 Eă vė aprinsei,
 Și la scrisa (cutăruța) vė tri-
 [miseț;

5 Să vie la nôte 'n vis,
 Ațeva s'o vėđ,
 Măine in revărsatul zorilor,
 In glasul cântătorilor,
 Cu ea să vorbesc.

Rețetă : Se descântă cu resteă (un lemn de la jug), găsit in nôtea lui Sfintu Gheorghe și in nôtea de Ispas.

Se mai descântă cu un țeruș de la ȃeslea calului și se repetă cuvintele :

«Cum găsiț eă resteul ăsta și cum trage calul ȃeslea de fên, așa să se găsească scrisa (cutăruța) și s'o tragă la casa, la averea, oleabul (cutăruța).

Dacă nu se găsește resteă, se fură și se ȃice :

«Cum furaț eă resteul, așa să fur gândurile, vorbele, inima, sufletul scrisei mele. S'o pornesc, in vis s'o visez, ațeva s'o vėđ, măine in dorț de ȃi să vorbesc.

Resteul și țerușul de la ȃeslea calului se bagă in foc și dacă se aprinde și arde se ȃice că scrisa este bogată; dacă este săracă scrisa, țerușul și resteul se sting.

DESCANTEC DE SCRISA CU CARBUNI (VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Petruța E. Nițulescu, Ocnele-Marî.—Vâlcea.

<p>Stea, stea logostea, Tóte stelele să stea, Stéua (cutăruia) să nu stea ; Să umble în lung și în lat, 5 Și la noi în sat. În țara Turcescă, Bulgărescă, Romănescă, Moldovinescă, — 10 Să aducă scrisa (cutăruia). De-o fi cismar,</p>	<p>De-o fi zidar, De-o fi tâmplar, De-o fi dulgher, 15 De-o fi moșier, De-o fi cârciumar, De-o fi focționar, De-o fi cojocar, Să vie, în vis să 'l visez, 20 Aievea să 'l ved, - Să 'l cunosc bine ales.</p>
---	--

Rețetă: Se descântă cu tulpanu; se face covrig și se uită prin el la o stea mică din spre răsărit. Se dă apoi tulpanul fetei sau tinărului care 'ș-au făcut de scrisă și 'l pun sub căpătăiu și dórme pe el.

VRAJA DE SCRISA (VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Maria Năstase, Romanești—Gorj.

<p>Moț, moțișorul meü, De când te-am spălat, De când te-am pșteptat, Nici o slujbă nu ți-am dat. 5 Dar astă séră îți dau slujbă [mare, Să te faci șarpe bălaur Cu solzii de aur, Cu două-spre-șapte capete, Cu două-spre-șapte códe, 10 Cu două-spre-șapte aripă, Să mergi la scrisa mea ursată, De la Maica Precista îndrep- [tată.</p>	<p>Cu clocurile să 'l clocănești, Cu aripile să 'l plesnești, 15 Cu códa să 'l pornești, Pe el, pe tată-său, pe mumă-sa, [pe frați și pe toate némurile lui. Toți de el să stea, Să vie să mă ia, De o fi în munte, 20 De o fi peste munte, De o fi aici în sat, Toți de el să stea, Și să vie să mă ia.</p>
--	--

Rețetă: Se descântă în moțul fetei cu un ac gălben cu gămălie. Fata care 'și face de scrisă își ia păr din moțul ei și ducându-se în vatra focului îl pârlește pe cărbunul dîcînd vorbele:

«Cum se pârlește și arde părul ăsta în vetre, așa să sfârâe și să ardă în pîetre inima (cutărula)». (De trei ori).

Apoi cu acul se înțepă perna înainte de a se culca fata și repetă vorbele:

«Nu te înțep pe tine, ci înțep scrisa mea. Să nu 'i fie asta, să nu 'i fie a bea, a mânca etc.

VRAJA DE SCRISA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Balașa, vrăjitoarea, din Rovinari—Gorj.

In colo spre răsărit,
Mare foc se vede.
Dar pe foc ce era?
Trei cazane fierbătore,
5 Trei cuțite tăietore.
Dar foc cine le da?
Dracii mării și ai țerii.
Il frigea, il ardea,
Și în frigare il întorcea,—
10 Pe el, pe tată-său,
Pe el, pe mumă-sa,
Pe el, pe popa din sat.

Pe el cin' l'o vedea,
Tot de el să stea,
15 La scrisa lui să vină s'o ia.
Tu pîetroș bălțat,
Să mi-l aduci prin sat,
Fără de sfat,
Pînă cîini, fără de cîumag.—
20 Da lui ce 'i dăruiești?
Un cal din munți,
De unde 'i-o plăcea,
De acolo să 'l ia.—

Rețetă: Se crapă ușa de trei ori și la fie-care deschidătură de ușă se repetă descîntecul.

Apoi se lîgă un semn din cărpa fusteii sau rochiiei celei ce 'și face de scrisă.

VRAJA DE SCRISA

(VARIANTA)

Culésă de I. Ionescu, abs. seminarist, de la Stana Lungoci, com. Opișor—Mehedinți.

Cuțit, cuțitașule,
De cînd te-am alămat
Și te-am plăsalat,
Și la țigan te-am lucrat
5 Și te-am cununat,
Nici o slujbă nu ți-am dat.

Dar astă sêră
Este o sêră mare;
Îți dau o slujbă tare,
10 Să umbli din deal în vale
Și lungiș,
Și curmeziș,

In lung și în lat
 Și la noi în sat,
 15 După scrisa mea,
 După ursita mea,
 De ursătorî ursată,
 De Dumnezeu la mine în-
 [dreptată.

Să vie prin sat,
 20 Fără de sfat ;
 Să vie prin călnî,
 Fără de cîomag ;
 Să vie pe drum lupește,
 Să intre în casă porcește, -

25 Cu punga deochiată,
 Cu gura căscată.

Eû il împung,
 Și il străpung
 Pe el, pe mamă-sa,

30 Pe el, pe tată-seû,
 Pe el, pe frate-sëû,
 Pe el, pe soru-sa,
 Pe el, pe moșul seû,
 Pe el, pe nașu-seû,

35 Pe el, pe mahalaua lui,
 Pe și cu cin' s'o 'ntălni,
 Că eû il bat și 'l străpung
 Și 'l bat între picîore,
 Să 'l dea în gînd de insură-
 [tore.

40 Că eû il împung,
 Și 'l străpung

Prin inimă,
 Pe supt inimă,
 Prin fîcați,
 45 Pe supt fîcați,
 Prin rărunchî,
 Pe supt rărunchî,
 Prin limbă,
 Pe supt limbă,
 50 Prin dinți,
 Pe supt dinți,
 Prin pîele,
 Pe supt pîele.
 Să 'l bat între picîore,
 55 Să 'l dea în gînd de insură-
 [tore,

Să vie cu portofelul descuîat,
 Cu sângele întăritat,
 La nôpte să 'l visez
 Măine aievea să 'l vëd,

60 Cu calul furuind,
 Din bice plesnind,
 La mine venind.
 Nicî să nu mai șadă,
 Nicî să nu mai mănânce.

65 Inima să 'l sară,
 Ochiî să 'l plesnescă,
 Să nu-î dea a sta.
 Căci dacă o mai sta,
 Il-oî întâmpina.

70 Sângele din nas 'l-o pica.

Rețetă: În tot timpul descîntecului, cuțitul se ține în mînă, înțepînd încetinel pămîntul cu el și apoi îl bate în pămînt după ușă și se dîc cu-vintele:

La nôpte să 'l visezi,
 Aievea să 'l vëd etc.

VRAJA DE SCRISA

(VARIANTA)

Culăsa de Chr. N. Tîpu de la vrajitoarea Bălășa, din Rovinari—Gorj.

Nu incind
 Și aprind
 Ast pietroiû bălțat ;
 Și incind
 5 Și aprind inima scrisului (cu-
 tăruia),

Incind și aprind
 Capul de căcîlă,

Căcîlă de cap,
 Cióreciî în cur,
 10 Curul de cióreciî,
 Cămașa de pîele,
 Pîelea de cămașă,
 Pin rărunchî,
 Pe supt rărunchî,
 15 Pên' în plămîni,

VRAJA BOBILOR

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ilia Nicolae Săceanu, din Drăgășani—Teleorman.

- Voî patru-șeci și unu de bobî,
 După cum știî să răsăriî
 Și să incolțiî
 Și lumea albă o arâniî,
 5 Așa să știî
 Să ghiciî de (cutare).
 Dacă 'l va găsi
- Să vă deschideî pe nouă;
 Dacă n'oî găsi
 10 Să eșî pe cincî;
 Să vă închideî în prag și în
 [temei,
 Să văd bine că nu găsește bu-
 [curiî.

VRAJA CARȚILOR

Culésă de Chr. N. Țapu de la Constantina Ión Radoi, din Valea-cu-apă—Gorj.

- Voî două-șeci și patru decărî,
 Să 'mî știî,
 Să 'mî ghiciî (de cutare).
 De-ar trăi, să 'mî ȳasă pe roșu,
 5 De-ar muri, să 'mî tragă pe negru,
- Sa văd bine că móre;
 Iar de ar avea leacul,
 Să 'mî cadă pe roșu, să văd din
 [ce are leacul.

VRAJA CARȚILOR

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitra Nedelea, cărturarésă și vrăjitoare, în Ce-
 tașuța, cătun lângă R.-Vâlcea.

- Voî două-șeci și patru de cărî,
 După cum jugravul v'a jugrăvit
 Și tiparul v'a tipărit,
 Așa să știî,
 5 Și să ghiciî,
 Ce bôlă are (cutare)?
- Ce păs are,
 Ce greutate are,
 Ce supărare are.
 10 Are vre-un léc?
 Dacă 'l-o fi din dătăturî,
 Său din aruncăturî,

Să 'mî spuneți iară bine,
15 Să 'mî spuneți,
Să 'mî ghiciți,
De 't-o fi bôlă din sînte,

Din ele saū spurcăciunî.
De n'o avea léc să 'nchideți,
20 C'o damă roșie cu ochiî verđi.

DESCANTEC DE PUS LA STELE

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitorea Simina, din Gresia—Teleorman.

Tu, stea, logostea,
Tóte stelele să stea ;
Dar stéua lui (cutare) să nu
[stea.
Să umble pe tóte câmpurile,
5 Să adune leacurile ;
Că sórele mî-a răsărit,
Noué surorî aū venit,
Pe (cutare) l'aū tāmăduit,
Că cu grapele l'aū grăpat,
10 Cu măturile l'aū măturat,
La masa de mătase l'aū mánat.
Tóte priotesele,
Tóte jupănesile,

Peste ape aū suflat.
15 Apele se limpeđia,
Bólele (cutăruia) se sprijinîa.
De la (cutare) eū le-am gonit.
In cuîbul berzilor le-am sorocit.
Toți șerpîi îi reteza,
20 La puîșorî îi aducea,
Bólele de la (cutare) se ridica,
In cumpenile fântănelor le-am
[ridicat,
De acolo le-am descântat,
In nisipurile mărilor le-am
[băgat,
25 Pe (cutare) l'am sculat.—

Rețetă : Se descântă în rachiū Lunea. In rachiū se pune și trei cărbuni aprinși și se sting ; dacă cărbuni cad la fund este semn rău—dice-se că bolnavul nu se mai scólă și cade la o zăcere mare—iar dacă staū cărbuni d'asupra—fără să se cufunde în acel rachiū—este semn bun cum că bolnavul are să se scóle îndată.

MEDICINA POPULARA

MEDICINA POPULARA

Medicina babei Simina vrăjitoarea, din Gresia-Teleorman.

Pentru tămăduirea ómenilor bolnavi de trănji întrebuiţeză o buruiénă care este foarte primă-văratecă, numită în acéstă parte de loc Dediţel. Acéstă buruiénă se ferbe în o ólă, ca de o oca, cu vin, pêne ce rămâne ca o litră; óla ferbe acoperită de a nu răsufila. Acoperirea ólei se face cu cocă de făină. Vinul fert cu dediţel se bea ca o cėsca pe i pêne ce se isprăvesce.

•

Pentru întors la vite, ca să nu móră vitele, se întrebuiţeză o buruiénă numită în acéstă parte de loc Laba ursului. Acéstă buruiénă o tócă mă-runt şi o amestecă în tăriţe pe care le dă la animale de le mănâncă.

•

Pentru căderea părului (cheliu sau plesnete în cap) întrebuiţeză o buruiénă pe care o numeşte areu.

Buruiéna acésta numită areu, o ferbe în apă şi se spală cel bolnav de mai multe ori pe cap cu apa în care s'a ftert buruiiana.

•

Pentru descuţatul vitelor cum şi al ómenilor (când nu se pot pişa), întrebuiţeză o buruiénă ce o numesce Părul porcului. Acéstă buruiénă o ferbe în apă în care mai tórnă şi unt-de-lemn şi o dă căldicică de o bea vita sau omul bolnav.

•

Pentru isbituri, bóle ce vin des la copii, bóle care încep cu tremurat, întrebuiţeză o buruiénă numită sândéeni. Cu acéstă buruiénă se afumă copiii bolnavi.

•

Pentru ómenii cari tuşesc mult (tuse din sfinte) întrebuintează o buruiénă numită ederă, pe care o ferbe în vin şi o bea cel bolnav. Mai întrebuintează tot pentru tuse rea şi o buruiénă numită ierbă mare. Rădăcina de ierbă mare se tae în bucăţele subţiri şi se pune în rachiú de drojdie ca o oca şi stă de se plămădesce trei zile. După acele trei zile bea cel bolnav câte 2—4 cesci pe fie-care şi péné ce isprăvesce rachiul cel în care se plămădisse (şeduse) ierbă mare.

(Culese de Chr. N. Tapu de la baba Simina în etate de 90 ani, din cătunul Gresia, pendinte de comuna Bălţai—Teleorman).

Vindecare de Lingóre sau tifos.

Sé ia trei luminări şi 'n ziua de Sfintu Sava, trei zile péné în Sf. Nicolae, se duc la biserică şi se pun în credinţă la o iconă, fie a Sfintului Sava, fie a altor sfinţi; pe urmă se lasă de arde o bucată de vreme—cât ţine slujba în biserică; Dar luminările trebuie să fie de ceră curată. Pe urmă se opresc şi se légă în casă şi unde e cine-va bolnav de strigă alurea, inebuneşte, strigă a lingóre, se duce şi cere apă şi aprinde o luminare întâiu şi pe urmă de la această luminare se aprinde şi cele lante două luminări şi din fie-care să se pice trei picături de se fac cu totu nouă picături. Pe urmă se dă bolnavului să inghiţă de trei ori apă şi apoi să se şi spele, iar picăturile de ceră din apă se pun sub perina de culcare.

(Culésă de I. Odor, de la Lénca Ghenovici, din Văleni-de-Munte—Prahova).

De oftică.

Se ia sémânţa de cânepă, bine alésă de pământ, spălată bine, pusă la foc, fiértă bine péné dă colţu, pe urmă fiértă într'o căldare curată, şi apa (zéma) ce rămâne să dea bolnavului, diminéţa pe nemâncate, apoi la 12 césuri şi séra. Póte să ia pe şi o jumătate de oca să bea. Că-nepa să fie prospătă, să nu fie veche, «că surcéua veche nu face jar».

(Idem de la Lénca Ghenovici, din Văleni-de-Munte—Prahova).

Tuse rea (măgărăscă).

Se ia tăfălug (o buruiénă care se găseşte pe câmp), se fierbe ceaiú şi se dă de bėut bolnavului diminéţa şi séra. Doftoria asta omóră şi tusea măgărăscă şi o parte din oftică.

(Idem de la Lénca Ghenovici, din Văleni-de-Munte—Prahova).

De scrofuri.

Se ia găinaţ de porc luciú-negru şi se amestecă într'o strachină cu o lingură de unt-de-lemn franţuzesc se bate bine şi se fărímă şi se pune

ca oblojélă (catapasmă), în locul, unde 's scrofurile. Dacă se urmăzeă așa înainte regulat, apoi scrofurile ies ca oul.

(Idem de la Lénca Ghenovici, din Văleni-de-Munte).

Durere de măsele.

Să face ceață de jaleși și să ȳa ca gargară.

(Idem de la Leanca Ghenoviciu — Văleni. . .)

Bubă rea — Ha-bubă.

Să ferbe fasole fără sare, fără nimic; să bate cu lingura și să pune între cârpe de olandă ca oblojélă.

(Idem de la Leanca Ghenoviciu — Văleni).

Trânji la ochi ori la ședut.

Să ia măsă de icre negre (ceea ce rămâne pe butoiu), apoi trei rădăcini de praz, puțin ardei, apoi trei gămălii de ridichi. Se face din toate acestea fum într'o ôlă și acoperindu se la gură,—de e la ochi să se afume; de e la ședut, să se așeze pe ôla cu fum.

(Idem de la Lénca Ghenoviciu — Văleni).

Pișat în pat.

Trei ouă, cari să nu fie crăpate, stins varul, adică să se coccă în var. Aceste ouă se dau la bățatu pișecșos și le mănâncă. Doctoria asta să chéamă «doftorie și slăbiciune de mijloc».

(Idem de la Leanca Ghenoviciu — Văleni).

Tot de pișat (variantă).

Se duce Lúnia cu pișecșos la un gard, care are pletere (gard cu nuele) și ȳa un par, pe care'l pune pe foc și pe urmă să pișe pișecșos pe el (pe par) cu mare băgare de sémă să'l ude până când n'o mai fi foc pe el și pe urmă îl pune iar în locul acela, unde a fost și apoi de bună sémă pișecșos nu se mai scapă în pat.

(Idem de la Leanca Ghenoviciu — Văleni).

De încuiat de ud.

- a) Să se bea zémă de pătrénjel fiert (în cantitate puțină); sau
- b) Siminichie pisată bine, ca să nu se vadă și se amestecă în dulcétă.

(Idem de la Leanca Ghenoviciu — Văleni).

Dă năjit (dureri de urechi).

a) Să pune în ureche usturoi bine pisat și pus într'un tulpă, sau mir se bagă în urechea a cu verme (așa se crede, că durerea provine din cauza vermelui).

b) Mămăliguță caldă sau o măslină să se puie în ureche și bolnavul să se culce pe urechiă.

(Idem, de la Leanca Ghenoviciu—Văleni).

De durere de măsele, ori de ureche.

Să ia brâncăriță (o buruiană galbenă și lată, care se face pe copaci cei mari) și se lăgă cu ea.

(Idem, de la Leanca Ghenoviciu—Văleni).

Dă urechi (durere).

Să ia gogóșe dă pe tufă și se stórce în urechiă, dacă urechea e împăslită.

(Idem, de la Lénca Ghenoviciu—Văleni-de-Munte).

Dă reumatism.

Sămênță de laur, pusă în rachiu de drojdi. Se unge cel bolnav la sóre cu el sau se ia untură de câine (de la hînger).

(Idem, de la Lénca Ghenoviciu—Văleni-de-Munte).

Dă degerătură.

Se pune pe locul degerat fere de porc cu varță acră—oblojelă.

(Idem, de la Lénca Ghenoviciu—Văleni-de-Munte).

Dă pecingine.

Se unge cu untură din caltaboș, fert în nóptea de Paști.

(Idem, de la Lénca Ghenoviciu—Văleni-de-Munte).

De umflătură de pântece.

Baligă de cal cu lapte acru fert și oblojit, iar ca interne (pe dină-untru) se ia ca băutură : ceață de enupere (sămênță de brad).

(Idem, de la Lénca Ghenoviciu—Văleni).

De umflătură de picior.

Taulă da albă (inflorită) și cója de desubt se ferbe. Se ia ca băutură o lingură de masă pe zi.

(Idem de la Lénca Ghenoviciu — Văleni).

De negi pe mână.

Cel cu negi să se ducă la biserică și să facă cincîspre-zece mătănii la strașina bisericii și apoi ținînd mîna cu negii să pice pe ei apă de pe strașină, și toți negii se usucă.

(Idem de la Lénca Ghenoviciu — Văleni).

De stărpirea șórecilor mari.

Burete de placă, cu care șterg copiii tabla, se frige în untură, orî în jumări, dar nu dă tot și apoi se dă la șóreci, cari mîncînd buretele, acesta se umflă în ei și așa crapă șórecii.

(Idem de la Niță Boiangu — Văleni).

De umflătură de gât.

Castraveți murați, tăiați felii și făcuți oblojelă.

(Idem de la Moș Niță Boiangu — Văleni).

Durere de falcă și de urechiă.

Se ia o baligă prospătă de vacă; se cóce bine în spuză și apoi înfășurată bine într-o cârpă curată, se oblojește la falcă orî la ureche.

(Idem de la Dumitru Popescu din Star — Chiojd) — Buzău.

Descântec de sperietură.

Se ia un blid (un fel de copae cu mâner) și în el se pune spuză și se pune la spatele cuî suferă și apoi c'o mătură aprinsă 'i se dă la spate de trei sau patru ori și din gură se ȑice :

Nu ca vacii, ci ca porcii;
Nu ca vacii, ci ca porcii!

(Idem de la Dumitru Popescu din Star — Chiojd) — Buzău.

PROVERBE

PROVERBE

ADUNATE, DE CHR. N. ȚAPU, DIN OLTENIA

Nicî din ciocoî om de frunte, nicî din salcie cerc de bute.

*

Nicî din salcie pere, nicî din răchită vișinele.

*

Nicî turc, nicî turleac : Ia un fleac.

*

Nicî tóte a doctoruluî, nicî tóte a duhovniculuî.

*

Nicî pe dracu să 'l vedî, nicî cruce să 'î facî.

*

Nicî usturoiû a mâncat, nicî gura 'î-a mirosit.

*

Nicî nu ştiî de unde sare iepurile.

*

Nicî lelea cu bârneşe, nicî badea cu altişe.

*

Nicî nu e frică de furnică, de Nechita nicî atâta.

*

Cum e turcul așa e și pistolul.

*

Dă-î popo pîntenî, și bate-î îepa cu călcăele.

*

Maî bine de cât la anul un boî, maî bine acum un oî.

*

Cine se amestecă în tărăşe, porcî il mănâncă.

*

Mîşa, cu clopot nu prinde şórecî.

*

Din códă de căîne, nu se face sită de mătase.

*

La cincî-şecî anî sbóră şi curcanul.

*

Nu întinde mai lung piclórele, de cât e lungă plapăma.

*

Pentru un purice nu svârli plapăma pe foc.

*

Femeia nebătută, ca móra nefericită..

*

Omul cât trăeşte, învăţătură d'ajuns nu dobândeşte.

*

Nu e pentru cine se pregăteşte, dar e pentru cine se nimereşte.

*

De la un datornic rău, e bine să eî şi un sac de pae.

*

La un car de minte, e bine să fie şi un dram de noroc.

*

Ardă casa mea, dar ardă şi a vecinului.

*

Ca să pierdî şóreciî, nu da foc moriî.

*

Ac şi aţă, c'a venit zapciul în sat.

*

La lauda mare, mergî cu sacul mic.

*

Nu se póte fi şi cu varza unsă, şi cu slănina în pod.

*

Hopa, ţupa, cât ţine nunta ; chiú, vaî, patru-şecî de aí. .

*

Fuga 'î ruşinósă, dar e sănétósă.

*

Ovreul a vrut să mérgă şi el o-dată călare, şi atunci s'a întêmpat Sâmbătă.

*

Paza bună, trece primejdia rea.

*

L'a prins cu mâna 'n sac.

*

Chelbosuluî, scufie de mărgăritar îi lipseşte ?

*

Apa trece, pîetrele rămân.

*

Boul are limba lungă, dar nu póte vorbi.

*

Rău e a fi între ciocan și ilău.

*

De cât cîora 'n par, mai bine vrabia 'n palmă.

*

Cine nu vrea să plămădiască, cerne totă ziua.

*

Cine se scolară mai de dimineță, mai departe ajunge.

*

Ziua de dimineță se cunoște.

*

Ocîrul stăpînului îngrașă calul.

*

Cine umblă după două epuri, nu vîneză nici unul.

*

Dă-mî, Dîmne, ce n'am avut, să mă mîer de ce m'a găsit.

*

Scârțîitura carului, vrednicia vîtavului.

*

Vodă vrea și Hîncă ba.

*

Copilul pînă a nu plînge nu 'l aplacă muma-sa.

*

Căiniș latră, vîntul bate.

*

De unde nu este foc, nu ese fum.

*

Ferește-te de cărbunele acoperit.

*

Satului care se vede, nu-î trebuie călăuz.

*

Cine are barbă, are și pîeptene.

*

Măi! S'a suit scrôfa în copac.

*

Bre! A prins mămăliga cîjă.

*

După cum e sacul, așa e și peticul.

*

Cum vreî să mîsorî altuia, așa ți se mîsoră.

*

S'a mîniat vîcarul pe sat.

*

Ce știe satul, nu știe bărbatul.

*

A intrat badea ca într'un sat pustiū,

*

Cel ce începe multe, nu isprăvește nimic.

*

Nu lăuda singur faptele, căci pierdî rodul.

*

În urma bătăliei, mulți voinici s'adună.

*

Maî bine cu un voinic la pagubă, de cât cu un mișel la câștig.

*

Ce țiî în mână nu e minciună.

*

Sătulul, nu crede pe cel flămând.

*

Găina care codcocodește, nu face ouă.

*

Cine tot alege, dese-orî reu culege.

*

Câte capete, atâta idei.

*

Totă pasărea pe limba ei pîere.

*

Cum se așterne omul, așa se culcă.

*

O învoială strâmbă e maî folositore de cât o judecată dreptă.

*

Găina bătrână face zémă bună.

*

Fetile marî după urși numaî nu merg.

*

Șede dracul în deal și restórnă carul în vale.

*

Popa nu tócă de două orî pentru o babă surdă.

*

Dacă nu curge, măcăr se picură.

*

În țara orbilor, cel cu un ochî e împărat.

*

Mână pe mână se spală, și amëndoué spală obrazul.

*

Spală-ți rufele în ograda-ți și le întinde pe funia ta.

Orî cu capu de pîet ră, orî cu pîet ră de cap.

Cuî cu cuî se scôte.

Cine umblă cu mîere, își linge degetele.

Capul plecat, nu-l taie sabia.

La bătrînețe s'a călugărit motanul.

Pisica, când nu ajunge la slănină, ȑice că pute.

De departe trandafir, d'aprobe niște știr.

Vede paul în ochiul vecinului, și nu vede bărna în ochiul seũ.

Lupul, unde a mîncat odată mîelul, cearcă nouă anî așî găsi hrana.

Nu se sperie lupul de pîlea oiũ.

Om̑ul blănd fuge ca racul, când dă peste huet.

Vrabia malaiũ visézá și calicul praznicu.

Vrabia tot puî arată.

Schimbarea Domnilor, bucuria nebunilor.

Peștele de la cap se îpute.

O mincîuna cîocolăscă trece în țara ungurésă.

Bobe călătóre nu are sêrbătóre.

La lauda mare mergî cu sacul mic.

Nu vorbi de funie în casa spănzuratuluĩ.

Tata rus, mama rus, numaĩ Ión moldovan.

Ochiul vede, inima cere, ce folos că nu-îl putere.

Unde o lăgă, și unde o dore.

Se poate păzi un sac de porrice, o turmă de epurî, dar nu o fimee.

Încetul cu încetul se face oțetul.

Ce eșă din pisică, șorecî prinde.

Cine nu a gustat amarul, nu știe ce e zaharul.

Bate fierul, cât e cald.

Nu pune mîna, unde nu îți fierbe oia.

Calul, pușca și fimeia nu se'nprumută.

Ursul nu jocă de bună voce.

Bate șaua să pricépă lăpa.

Răde dracu de porumbel, și nu se vede pe el.

Un nebun zvărlă o pîetă în apă și dece înțelepți nu o pot scote.

Bola din născare, lăc nu are.

Cum e tinda, așa e și Minda.

De nevoe, săi și'n patul altuia.

Vremea vinde lemnile, și nevoia le cumpără.

Lupul schimbă pîrul, dar năravu ba.

Limba e și dulce și amară după fapte.

A trăit traful, a mîncat malaful.

Cine vra să șadă între două scaune, cade între ele.

Fimeile nemustrate, ca bucatele nesărate.

*

Muntele a fătat un șorice.

*

Calul are patru piclóre și poticnește, cu atât mai mult omul că nu are de cât două.

*

A fugit ca dracul de tămâe.

*

Cine póte óse róde, cine nu nicî carne móle.

*

De frica vrăbiilor nu sémăná malaiú.

*

Brânză bună în burduf de căine.

*

Cu peștele mic, prinđî pe cel mare.

*

Nu face din țințarî harmăsari.

*

Omul bătrân și nebun, légă-l la gard și-î dă fên.

*

Nu s'a vëđut cal verde și Grec cu minte.

*

Cu multe móșe, rămâne copilul cu buricul netăyat.

*

Greú a fi babă frumósă, copil cu minte, și doctoriî bune.

*

Iérba rea nu pîere.

*

Butuguróea mică restórnă carul mare.

*

La un car de óle, e destul o lovitură de măcîucă.

*

Calul de dar nu se caută în gură.

*

Beđivuluî și dracu îî eșă cu oca innainte.

*

La bătrânețe place vinul vechî și fetile tinere.

*

Nu fi pentru uniî mumă, pentru alțiî cîumă.

*

Omul caută léc, unde simte că'l doare.

*

Să nu dea Domnul omului cât pôte răbda.

*

Unde dă și unde crapă.

*

Cum sameni, așa și culegi.

*

Laudă-te gură, că alții nu se îndură,

*

Sabia are două tășuri, cine vrea să o întrebuințeze.

*

Ulciorul nu merge des la apă.

*

Cine are carte, are și parte.

*

Plôfa din Maiu, face malaiu.

*

Tôte păsările câte zbor, nu se mânâncă.

*

Fapta bună nu cere laudă.

*

Păzește singur, dacă vreî și Dumnezeu să te păzescă.

*

Cine greșăște, tot ormanul glóba plătesce.

*

Când doi se sfădesc, al triilea câștigă.

*

Paza bună, trece primejdia rea.

*

Răfuéla de a-casă, nu se potrivește cu acea din tîrg.

*

Cuî este pica désă, să poftéscă la masă.

*

Doué săbiî ascuțite, nu încap într'o singură técă.

*

Cine 'ți zvârlă o plétră, zvârle î o pâine.

*

O nuntă posomorită, e ca o babă gârbovită.

*

Mortul de la grópă nu se 'ntórce.

*

Șarpele de casă mai mult venin lasă.

*

Limba nu are óse, se îndóle după gând.

Pênă la Dumnezeu, sfinții își țin sufletul.

*

Cine sapă gropă altuia, pică într'ênsa.

*

De unde nu e, nici Dumnezeu nu cere.

*

Fie-care își trage cenușa, sub turta lui.

*

Vai de casa omului, când dracul își viră codița.

*

Vaca care dă cu piciorul în doniță, e mai bine să nu fie lăptosă.

*

Vorba bună mult adună, vorba dulce mult aduce.

*

Omul muncitor de pâine nu duce dor.

*

O scântee e de ajuns, ca să ardă giréda întreagă.

*

Cine alérgă între pari, se 'nté pă în unul.

*

Pe unde a sărit capra, ȳedu sare și mai sus.

*

Omul picat în apă, nu'ȳ pasă de plófe.

*

După răsboi, mulți viteji s'arată.

*

Nebuniȳ turbură apa, și înțelepții păscuesc.

*

Leneșul cată lucru, dar nu dorește să'l găsească.

*

Căinile ce stă în bucătărie, nu e pentru vênătorie.

*

Pisica mai blândă zgărie mai rău.

*

Omul când e să se innece, se acată și de un pălũ.

*

Obraznicul mănâncă praznicul.

*

Cu rama mică se prinde și peștele mare.

*

Cu două bucătărese, ese ciorba prea sărată, orȳ nesărată.

*

Din orî-ce lemn, nu se face buciîum.

*

Spinul, pîne a nu creşte, nu se dizvăleşte.

*

Eftin la făină, şi scump la tărăşe.

*

Calul bătrîn nu se 'nvaţă a merge la umblet, (buestru).

*

E grea bóla, când e punga gólă.

*

Nu umbla cu măţa în sac, că 'î se vîd unghiile.

*

Ş'a pierdut cinstea, ca pisica la óla cu zmîntîna.

*

Omul bun e ca pâinea cea de grău.

*

Pe din faţă te linge, pe dîndos te frige.

*

Nu caut cinstea căîneluî, caut a cuî e căîmile.

*

Cine mă vede cu un ochiî, eî îl vîd cu doi ochî, cine nu, eî voîu atîta.

*

Nădejdea pe fugă, cetatea în tufă.

*

E deprins cu nevoile, ca ţiganul cu scînteile.

*

Fie care ştie, unde îl strînge cizma.

*

E maî aproape cămaşa, de cât sucmanu.

*

Uşor e a đice plăcîntă, dar e mult pîne a se face.

*

Capul luî a maî fost la o cîótă de răchită.

*

Cumintele fagăduesce şi prostul trage nădejde.

*

Haî, cumătră, cum o fi, că cumătru nu o maî şti !

*

Tacî, bărbate, crede ce îî spun eî, şi nu crede ce îî spun alîî.

*

Fie care trage jăratice la óla luî.

*

Când ți-î gura amară, caută se o îndulcești, că apoi, când e dulce, ori cine o sărută.

*
Geaba vii, geaba te duci, geaba rupi cele opinci

*
Dacă nu-î noroc și parte, geaba te mai scoli de nópte.

*
Nevoea te duce, pe unde nu ți-e voea.

*
Capul să fie sănătos, belelile curg gărlă.

*
Bărbatul multe ȑice, dar fimeia la dos le duce.

*
Căinile care latră, nu mușcă pe furiș.

*
Ferește-mă, Dómnne, de prietină, căci de dușmană mă voi păzi eă.

*
Apa trece la matcă, și omul la țépă.

*
Sângele apă nu se face.

*
Așchia nu sare departe de trunchiă.

*
Nu-î frumos, ceia ce-î frumos, dar e frumos ceia ce e plăcut.

*
Nu-î frumósă, da-î hazósă.

*
Bate apa, să aleagă unt.

*
E sama să nu te înneacă, ca țiganul la mal.

*
Face gâtul leică, și pânticele balercă.

*
Pênă a nu te păli cu capul de pragul de sus, nu veđi pe cel de jos

*
Ia luat apa de la móră.

*
Nu mă călca pe picior, că eă știă de ce ți-î dor.

*
Nu e bine unde cântă găina iar nu cocoșul.

*
De la un datornic rău, nu vei lua nimic de cât la puntea rafului.

La cel bogat și dracul merge cu colacî.

Unde omul bun a pus mîna, a pus și Dumnezeu mila.

Totă graba strică treba.

Mîncarea de diminéță, însuratu de tîner nici o dată nu strică.

Omul lacum e ca și calu : care cum trece drumul iar flămîndește.

A feștelit bățul de amîndouă capetele.

La așa cap, așa căcîlă.

Nu da vrabia din palmă, pe cîlora din par.

Cel tînăr crede : câte cîlre zboră tôte să mîncă.

Omul cade dintr'un copac și tot mai stă puțin.

Nu se iaă două piei de pe un boi.

Multe am tras și m'am ras ; nici d'aceste nu m'oi tunde.

Ferescă Dumnezeu pe om de gura satului.

Calul unde te trîntesce, acolo bate-l.

Intăi judecă-te pe tine, ș'apoî judecă pe alții.

Calul și fimeia să nu le daî pe mîna altuia.

Dacă vei ști de tôte, îmbetrînești fără vreme.

Bărbatul și calul să nu'i credî, când îî pare că merg mai bine, atunci te trîntesce.

Țăranul muncește tot anul, ca să capete banul.

'I-a mers bine omului, că 'i-a cântat cucul în față.

Vai de el, când s'a sculat, pupăza 'i-a cântat.

La cheltueli mari, unde merge mia, merge și suta.

Cine sémănă vânt, culege furtună.

Averea strângătorului, trece în mâna cheltuitorului.

Apele micî, fac riurile mari.

De cât slugă la cîocoî, mai bine cîoban la oi.

Adese-orî norocul şi 'l face omul.

Nu e nimine cu hîrzopul coborît din cer.

Adese-orî drumul cel mai scurt e cel mai lung.

S'a perdut şi drumul şi cărarea.

Sërmanul, a ajuns la sapă de lemn.

Bine e a se alege o-dată bobul din mazăre.

Ce dă mâna dréptă, nu trebue să ştie cea stîngă.

Mai bine de cât o rudă în depărtare, mai bine un prieten în apropiere.

Bóla cunoscută, e pe jumătate tămăduită.

Trebue să mănâncî cu cine-va un car de sare, ca să 'l poţi cunoşte bine.

Drumul drept te duce la ţintă, ocolurile, cotiturile te fac să rătăceşti.

E deprins la tîrg ca boul lui Vărnăv.

Nu e bună códa care a mai slujit la un topor.

Flămîndul, codriî viséză.

Na-ţ'o bună, că ţ'a dres-o.

Cât de blând să fie motanul, tot sgârie când se mînie.

Tot unul şi unul, făcuţi ca pe sprîncénă.

Cu mîere se prinde muştele.

Vorbă multă, sărăcia omului.

Fereşte-te de o fată mare bătrână, ca şi de o vacă împungătoare.

Un măr putred, strică o grămadă mare de mere frumoase.

Nu aduce anul, ce aduce césul.

Orî-ce trebă, lăsată pe trândélă aduce pagubă.

De omul hursuz, tae póla şi fugi.

E e mare necaz, când fómea nu 'ŭ dă răgaz.

Nu o ajungi la bete, dacă nu ai spete.

Pe călăreţul bun, îl trântesce calul.

Omul trebuie să ia bine séma când sburătăceşte din cuibul părintesc.

Omul harnic, ager, caută a aduna la bogăţie, ca furnica harnică la moşorolă.

Numai géba te ei la trintă, cu pãrdalnica sórtă.

Aşa e róta lumei, uni se sue, alţii se cobóră.

Cine se frige cu borş, suflă şi în ăurt.

Nu e grabă, că doar nu dau Turcii.

Sluga harnică, ce 'ŭ trece printre degete dă şi stăpânului.

Om fără căpătêi: nici căţel, nici purcel.

Cine a pierdut cinstea, dă-i colac şi luminare.

Nu e mórte fără pricină şi nuntă fără minclună.

Omul prost, dacă nu e fudul, nu are nici un haz.

Fierul cât de tare tot la foc se móie.

Bucătarul cel mai bun e fómnea.

Nu e dracu atât de negru, cum îl fac.

Judecățile adesea-orî te scot la covrigî.

Să mergem înainte : cum a fi tîrgul și norocul.

Nu póte fi neguțător și vrăjitor.

Nevoile nu te întreabă, ce vristă ai.

Bună să fie găina mea, tot mai bună pare a fi a vecinului.

Fie pâinea cât de rea, tot mai bună e în țara mea.

Pisica se învață de mică, cum se prind șóreciî.

Un singur dușman e destul să dărâme ce a lucrat o mie de prietini.

Cine cere, nu pîere, dar nici bun nume n'are.

Mîelul blând sughe la două oi.

Fie-care grăunță are fâină, dar are și tărîță.

Capra sare masa, lédă sare casa.

Câte bordeie, atîta obicei.

Mai bine trăește un sărac lipsit, de cât un bogat sgârcit.

Un reu nici o dată nu vine singur.

De cea ce se teme omul, nu scapă.

Cu prea multă grabă, nu faci multă ispravă.

Nici prea econom, nici prea galantom.

Sgârcitul nici pe el nu se procopsește, nici pe altul nu folosește.

Spală-mî cojocul, dar nu mi-l uda.

Găina unde scurmă, acolo se hrănește.

Când sórile intră pe feréstră, doctorul ese pe uşă.

*

Cu chibzuřală dai ? A Ț.

*

Tóte lucrurile trebuie să fie la vremea lor, și zăpada e bună, când vine la vremea ei.

*

Unde nu e cap, vař de picřóre.

*

Prostul crede pe orř-care mai prost de cât dinsul.

*

Satul arde și baba se pléptănă.

*

Cine nu adună pentru sine, adună pentru alřii.

*

Dracul nu face biserică.

*

Multe florř sânt pe lume, dar puřine miróse.

*

Nu e sat fără căřne.

*

Tăcerea e ca mřerea.

*

Cine se laudă că nu e mincřunos, trebuie cređut pe jumétate.

*

Pêně se vie pofta bogatuluř, ese sufletul săraculuř.

*

E nebun cine dă pasėrea din palmă pe cea din gard.

*

Unul nu găsește pod pe apă, altul nu găsește apă de bėut.

*

Când norocul își schimbă pasul, nu aduce anul ce aduce cėsul.

*

Vař, când lupul ajunge cřoban la oi !

*

Imprejurarea face pe hořii.

*

Ceř ce fură, acei mai tare jură.

*

Capra e rălósă, dar tot ține códa în sus.

*

S'a făcut agurida mřere.

*

Corb la corb nu-șii scóte ochii.

*

Prinde hoțul, când îți vine, că te prinde el pe tine.

Bețivul se'nvață cu beția, ca și tâlharul cu hoția.

Hoțul gîură că a glumit, când vede că l'ar dovedit.

Rău cu rău, dar mai rău fără rău.

Omul prost nu vede pădurea din cauza copacilor.

Obrazul subțire cu cheltuială se ține.

Averea sgârcituț trece în mîna risipitoruluț.

Tot pășitul e priceput.

Omuluț de mult bine, îi vine a sburda.

Fie-care caută să aibă icóna la care se închină.

Pe capu bun stă bine și o căciulă ruptă.

Tómna se numără bobociț.

Vroesce a lua cărbunele cu mîna altuia.

Frate, frate, dar brânza e pe banț.

Dragostea nu se face cu sila.

Pe lângă un lemn uscat arde dece verđi.

Cine știe carte, are patru ochiț.

Omul învățat are stea în frunte.

Vorba de rău mai lesne se crede.

Dintr'o vorbă îți aprindți pațe în cap.

Cu lingura îți dă dulcétă, și cu códa îți scóte ochiț.

Omul înțelept își cumpără vara sanie și lérna car.

Cine întreabă, nu greșește.

Prieten bun e acela care dă sfaturi bune, iar nu acel ce laudă nebuniile.

Lucrul de azi nu'l lăsa pe mâine.

Spune-mi cu cine te însoțești, să-ți spun cine ești.

La început orî-ce lucru e greu.

Scumpul mai mult păgubește, iar leneșul mai mult alérgă.

Picătura mică, sfarmă pîetra mare.

Ce înveți la tinerețe, acela știți la bătrînețe.

La plăcinte înainte, la răsboi înapoi.

Cine mult grăește, la multe se greșește.

Cine se iuțește, curând ostenește.

Ce ție nu-ți place, altuia nu face.

Omul la mînie, cade în nebunie.

Nerodul întâiu grăește și apoi se gîndește.

Lenea e cucónă mare, care des nu are demîncare.

Strînge bani albi pentru țile negre.

Dreptatea ese ca undelemnul asupra apei.

Prietenul la vreme de nevoie se curóște.

Cine nu se rușinează de ómenî, nu are frică de Dumnezeu.

Să aibă omul rușine, când face rău, iar nu când face bine.

Limba îndulcește, limba amărește.

Nu e bine să se laude cine-va prea mult.

*

E bine a sta la mijlocul mesii, și la capătul țerei.

*

S'a băgat slugă la dârlógă.

*

M'am dus să'mi vėd mórtea cu ochii.

*

Boii ară și caii mănâncă.

*

Lasă-mė în casă, lasă-mė sub pat, lasă-mė 'n pat.

*

Vino, necazule vino, dar vino singur.

*

Al să dezlegi funia de la par.

*

Unge osiea, ca să nu scârție róta.

*

Mamă sócră, pórnă acră.

*

A intrat în sat, cu hârtiea în proțap.

*

Mare'i Dumneđeű, dar meșter e dracu.

*

Țiganul știe ce e șofranul?

*

Năravul din fire nu are lecuire.

*

Are să ajungă a umbla ca paraua din mână în mână.

*

El ȳa dat țȳta întrégă, nu numai gurguľu.

*

Mȳ-a venit apa la móră.

*

Grădinarulȳ nu vinđȳ castraveđȳ.

*

Sita nouă șade în cuľ.

*

Nu e de samă, e un papă lapte.

*

Tođȳ proorocii după Hristos sȳnt mincinoși.

*

Trenche, flenche, trăi leî păreche.

*

Butea plină nu se aude ; butea golă mare vuet face.

*

Mort, copt, bea, popo, aghîazmă.

*

Nu zvârli undelemn pe foc.

*

Fă-mă, mamă, cu noroc, și mă zvârlă chîr în foc.

*

Două-spre-zece meseriî, trei-spre-zece săraciî.

*

Îi umblă gura, ca o móră stricată.

*

Când lupul îmbătrânește, toți cățalandrii își fac ris de dînsul.

*

Nu scutura copacul să pice fructele cöpte, lasă-le să pice de la sine.

*

Merge rău : s'a incurcat ițile.

*

A dat cu oștiea în gard.

*

Nu'î departe cotea de iepure.

*

Gura păcătosului, adevăr grăește.

*

Nu se pöte ține bine pe piclöre, nefiind de ăilele töte.

*

I-a crăpat obrazul ; dar rușinea tot nu I-a perit.

*

Caută nod în papură.

*

Jidanul nu dă nimic nicî pe trecut, nicî pe viitor, ci numaî pe present.

*

A ajuns cuțitul la os.

*

Fie-care sac, își găsește peticul.

*

Cum vrei să măsoři altuîa, așa ți se măsöră.

*

S'a mîniat văcarul pe sat.

[illegible]

Digitized by Google

GR 257

.T6

v. 1, pt. 1

